

NOTA VAN WIJZIGINGEN 2020

INHOUDSOPGAVE

Leeswijzer

Afdeling		Pag.Wet	M.v.T
Afdeling 1.	Het Ministerie van Justitie en Politie	2	57
Afdeling 2.	Het Ministerie van Binnenlandse Zaken	4	108
Afdeling 3.	Het Ministerie van Regionale Ontwikkeling en Sportzaken	8	220
Afdeling 4.	Het Ministerie van Defensie	14	263
Afdeling 5.	Het Ministerie van Buitenlandse Zaken, International Business en Internationale Samenwerking	16	283
Afdeling 6.	Het Ministerie van Financien en Planning	18	317
Afdeling 7.	Het Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie	24	356
Afdeling 8.	Het Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij	27	393
Afdeling 9.	Het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen	30	425
Afdeling 10.	Het Ministerie van Arbeid Werkgelegenheid en Jeugdzaken	32	460
Afdeling 11.	Het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting	35	513
Afdeling 12.	Het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur	38	551
Afdeling 13.	Het Ministerie van Volksgezondheid	41	579
Afdeling 14.	Het Ministerie van Openbare Werken	44	650
Afdeling 15.	Het Ministerie van Transport Communicatie en Toerisme	50	708
Afdeling 16.	Het Ministerie van Grondbeleid en Bosbeheer	53	748
Afdeling 17.	Het Ministerie van Ruimtelijke Ordening en Milieu	55	762

WET VAN.....

**HOUDENDE VASTSTELLING VAN DE NOTA VAN WIJZIGINGEN OP DE
ONTWERP STAATSBEGROTING-BEGROTING VAN UITGAVEN EN
ONTVANGSTEN VOOR HET DIENSTJAAR 2020**

(WET STAATSBEGROTING 2020)

NOTA VAN WIJZIGINGEN

PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME

In de Ontwerp-wet houdende de vaststelling van de Ontwerp Staatsbegroting van uitgaven en ontvangsten voor het dienstjaar 2020 worden de volgende wijzigingen aangebracht;

Afdeling 1. Het Ministerie van Justitie en Politie

Artikel 1

De begroting van Het Ministerie van Justitie en Politie wordt vastgesteld, als volgt:

De kostencategorieën vermeld op pagina 2 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende uitgaven	Raming	Nota van Wijziging
610	Lonen en Salarissen	387.600	698.000
611	Sociale Premies	38.600	71.200
612	Gebruik van goederen en diensten	30.987	45.000
616	Sociale uitkeringen	1.200	1.200
	Totaal Lopende Uitgaven	458.387	815.400
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	458.387	815.400

De kostencategorieën vermeld op pagina 3 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande
TITEL II: PROGRAMMA'S worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000

Code	Programma	Raming	Nota van Wijziging
0101	Bouw en inrichting Kantongerechten Strafzaken	2.000	0
0103	Bouw en inrichting Parket van de Procureur-generaal	250	0
0104	Aanschaf, bouw, renovatie en inrichting gebouwen Justitie	1.000	0
0105	Bouw, renovatie en inrichting van dienstwoningen, politieburea's en cellenhuis	500	0
0106	Verbetering infrastructuur KBS	100	0
0202	Institutionalisering onderzoek Hof van Justitie	11.974	0
0203	Professionalisering Parketorganisatie	1.890	0
0252	Verbetering rechterlijke organisatie en verzelfstandiging rechterlijke organisatie	200	0
0238	Capaciteitsversterking Personeel Justitie	100	0
0239	Verbetering human capacity KPS	3.175	0
0303	Kinder-, jeugd- en genderbeleid	800	800.000
0312	De voorbereidingen en het schrijven van het commoncore document ter zake de United Nations	100	0
0405	Aanpak openbare orde en verkeersveiligheid	100	0
0408	Aanpak zware criminaliteit	1.500	0
0744	Versterking brandweezorg	2.000	0
	TOTAAL PROGRAMMA'S	25.689	800.000
	TOTAAL GEHELE DIENST	484.076	816.200.00

De ontvangsten vermeld op pagina 4 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande
TITEL III: MIDDELENBEGROTING worden als volgt gewijzigd:

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Bedragen x SRD 1.000

Code	Ontvangsten	Raming	Nota van Wijziging
	Niet belasting middelen		
53202	Opbrengst van vuurwapenvergunningen en jachtakten	4.919	4.919
53210	Leges Rijbewijzen	3.469	3.469
53213	Loterijvergunning	6	6
53409	Vernieuwing, verstrekken en dupliceren rijbewijzen	2.300	2.300
53413	Legalisatie	390	390
53423	Diverse niet belasting ontvangsten	1.500	1.500
53414	Opbrengst keuring voertuigen	5.815	5.815
53415	Bestekken	1	1
53508	Opbrengst diensten Kantongerecht	1.290	1.290
53108	Overige inkomsten uit overheidsbedrijven en -diensten	2.500	2.500
53602	Diverse boetes en transacties	5.610	5.610
53153	Diverse vergoedingen	11.000	11.000
	Totaal niet belasting Ontvangsten	38.800	38.800
	Donormiddelen		
52201	Europese Unie Donatie	14.539	0
13220	United Nations Population (UNFPA)	200	200
13220	United Nations Children Fund (UNICEF)	600	600
52212	Overige Donatie (CDB)	2.400	0
	Totaal Donorontvangsten	17.739	800
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	56.539	39.600

Afdeling 2. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken

De begroting voor het Ministerie van Binnenlandse Zaken wordt vastgesteld, als volgt:

DIRECTORAAT ALGEMENE ZAKEN

De kostenkategorieën vermeld op pagina 5 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN			
		Bedragen x SRD 1.000	
Code	Lopende Uitgaven	Raming	Nota van Wijziging
610	Lonen en Salarissen	114.000	218.000
611	Sociale Premies	7.000	14.000
612	Gebruik van goederen en diensten	30.000	23.912
614	Subsidies		
615	Schenkingen en bijdragen		
616	Sociale uitkeringen	1.660	500
Totaal Lopende Uitgaven		152.660	256.412
	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	960	700
621	Transport middelen	-	
624	Gebouwen en constructies	-	
625	Kunstwerken	-	
Totaal Kapitaal Uitgaven		960	700
TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN		153.620	257.112

De kostencategorieën vermeld op pagina 6 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL II: PROGRAMMA'S** wordt als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S			
		Bedragen x SRD 1.000	
Code	Programma	Raming	Nota van Wijziging
0108	Gebouwelijke aanpassingen en inventaris regeringsgebouw	400	100
0210	Inst. Versterking Rekenkamer	310	100
0211	Inst. Versterking Kab. VP	345	200
0212	Inst. Versterking Kab.President	200	100
0245	Inst. Versterking ALZA	150	75
0503	E-Government	16.000	16.000
0901	Subsidie stg. Planbureau Suriname	9.933	9.933
1001	Welvaartsbevordering	50.000	-
1101	Milieubescherming en milieu rehabilitatie	18.598	-
TOTAAL PROGRAMMA'S		95.936	26.508
TOTAAL GEHELE DIENST		249.556,00	283.620

De ontvangsten vermeld op pagina 6 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL III: MIDDELENBEGROTING** worden als volgt gewijzigd:

TITEL III: MIDDELENBEGROTING			
		Bedragen x SRD 1.000	
Code	Ontvangsten	Raming	Nota van Wijziging
	Donormiddelen		
52200	IDB	-	
52204	UNDP Donatie	1.500	
52212	Overige Donaties	12.608	
Totaal Donormiddelen		14.108	-
TOTAAL MIDDELENBEGROTING		14.108	-

TITEL IV: PARASTATALEN

- S.R.S.
- S.T.V.S

DIRECTORAAT BINNENLANDSE ZAKEN

De kostenkategorieën vermeld op pagina 7 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN			
		Bedragen x SRD 1.000	
Code	Lopende Uitgaven	Raming	Nota van wijziging
610	Lonen en salarissen	109.000	215.000
611	Sociale Premies	9.000	15.400
612	Gebruik van goederen en diensten	10.000	12.887
616	Sociale uitkeringen	25	25
	Totaal Lopende Uitgaven	128.025	243.312
	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	400	100
	Totaal Kapitaal Uitgaven	400	100
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	128.425	243.412

De kostenkategorieën vermeld op pagina 7 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL II: PROGRAMMA'S** worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S		Bedragen x SRD 1.000	
Code	Programma	Raming	Nota van wijziging
0110	Renovatie en bouwwerkzaamheden aan de kantoorruimtes	3.000	3.000
0504	Informatie Technologie	500	300
0605	Voorlichting	300	300
0802	Opzet Kustwacht	12.000	7.000
0972	Bijdrage aan DNA	51.359	51.359
0902	Bijdrage huishoudens (onderstandens)	43.000	50.000
1202	Nationaal Archief Suriname	3.000	3.000
1203	Pre- en postelectorale activiteiten (Verkiezingen)	57.000	57.000
1204	Centraal Bureau voor Burgerzaken	5.000	5.000
1205	Religieuze aangelegenheden	350	350
1206	Onafhankelijk Kiesbureau	500	500
1207	Centraal Hoofdstembureau	500	500
1208	Bevolkingsbeleid	200	200
1209	Genderaangelegenheden	300	300
1301	Management Regelgeving	250	250
	TOTAAL PROGRAMMA'S	177.259	179.059
	TOTAAL GEHELE DIENST	305.684	422.471

TITEL III: MIDDELENBEGROTING op pagina 8 van de Ontwerp Staatsbegroting **blijft ongewijzigd:**

Titel III: MIDDELENBEGROTING		Bedragen x SRD 1.000
Code	Ontvangsten	Raming
	Niet Belastingmiddelen	
53200	Leges	25.500
53423	Diverse vergoedingen	7
	Totaal Niet Belastingmiddelen	25.507
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	25.507

DIRECTORAAT HUMAN RESOURCE MANAGEMENT

De kostenkategorieën vermeld op pagina 8 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN			
		Bedragen x SRD 1.000	
Code	Lopende Uitgaven	Raming	Nota van Wijziging
610	Lonen en Salarissen	11.701	50.000
611	Sociale Premies	2.038	4.000
612	Gebruik van Goederen en Diensten	1.300	1.300
616	Sociale Uitkeringen	25	25
	Totaal Lopende Uitgaven	15.064	55.325
	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	1.500	1.000
	Totaal Kapitaal Uitgaven	1.500	1.000
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	16.564	56.325

De kostenkategorieën vermeld op pagina 9 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL II: PROGRAMMA'S** worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S

Code	Programma	Raming	Nota van Wijziging
0257	Operationalisering Human Resource	11.250	3.675
	TOTAAL PROGRAMMA	11.250	3.675
	TOTAAL GEHELE DIENST	27.814	60.000

De kostenkategorieën vermeld op pagina 9 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL Iii: MIDDELENBEGROTING** worden als volgt gewijzigd:

TITEL III: MIDDELEN BEGROTING			
		Bedragenx SRD 1.000	
Code	Ontvangsten	Raming	Nota van Wijziging
53404	Examen en Inschrijfgelden Surnumerair, VAAO I en II	35	48
53178	Examen en Inschrijfgelden HBO Bestuurkune en Overheidsmanagement	90	136
	Totaal Niet Belastingmiddelen	1.500	1.000
	TOTAAL MIDDELEN BEGROTING	1.500	1.000

Afdeling 3. Het Ministerie van Regionale Ontwikkeling en Sport

De begroting voor het Ministerie van Regionale Ontwikkeling en Sport wordt vastgesteld, als volgt:

DIRECTORAAT REGIONALE ONTWIKKELING

De kostencategorieën vermeld op pagina 9 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende Uitgaven	Raming	Nota van Wijziging
610	Lonen en Salarissen	169.491	319.057
611	Sociale Premies	20.141	30.141
612	Gebruik van goederen en diensten	3.878	5.116
616	Sociale uitkeringen	300	10
	Totaal Lopende Uitgaven	193.810	354.324
	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	120	-
621	Transportmiddelen	120	-
	Totaal Kapitaal Uitgaven	240	-
	TOTAAL OPERATIONALE UITGAVEN	194.050	354.324

De kostencategorieën vermeld op pagina 10 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL II: PROGRAMMA'S** worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000

CODE	Programma	Raming	Nota van Wijziging
0112	Onderhoud gebouwen en terreinen	2.000	-
0113	Onderhoud wegen, irr. en kunstwerken	1.500	-
0114	Bouwkundige werken / acc. Voorz.	2.000	32
0610	Radio Boskopu	500	100
0903	Stichting Fonds Ontwikkeling Binnenland	3.650	1.803
0904	Instituut Bestuursambtenaren Suriname (IBAS)	500	-
0906	Waterschappen	2.961	1.212
0996	Stichting Nyun Kombe	1.725	681
0997	Reconstructie Binnenland	500	-
	TOTAAL PROGRAMMA'S	15.336	3.828
	TOTAAL GEHELE DIENST	209.386	358.152

DIRECTORAAT AGRARISCHE ONTWIKKELING BINNENLAND

De kostencategorieën vermeld op pagina 11 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende Uitgaven	Raming	Nota van Wijziging
610	Lonen en Salarissen	4.725	8.500
611	Sociale Premies	589	745
612	Gebruik van goederen en diensten	840	340
616	Sociale uitkeringen	20	10
	Totaal Lopende Uitgaven	6.174	9.595
	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	150	0
621	Transportmiddelen	500	0
	Totaal Kapitaal Uitgaven	650	-
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	6.824	9.595

De kostencategorieën vermeld op pagina 11 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL II: PROGRAMMA'S** worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000

Code	Programma	Raming	Nota van Wijziging
0156	Werktuigen	200	0
3902	Capaciteitsopbouw	50	0
4001	Zaai, poot en plantmateriaal	200	0
4002	Cultuurtechnische werken	200	0
4003	Ondersteuning teelttechnieken en verwerking	150	0
4004	Onderzoek en ondersteuning cassave en andere aardvruchten	250	0
4005	Hooglandrijst	250	0
4007	Podosirieteelt en verwerking	550	0
4010	Gemberteelt en verwerking	250	0
4011	Duurzame pluimveeteelt	116	0
	TOTAAL PROGRAMMA'S	2.216	-
	TOTAAL GEHELE DIENST	9.040	9.595

DIRECTORAAT DUURZAME ONTWIKKELING AFRO-SURINAMERS BINNENLAND

De kostecategorieën vermeld op pagina 12 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Lopende Uitgaven	Raming	Nota van Wijziging
610	Lonen en Salarissen	14.751	15.168
611	Sociale Premies	295	380
612	Gebruik van goederen en diensten	700	497
616	Sociale uitkeringen	50	0
	Totaal Lopende Uitgaven	15.796	16.045
	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	50	0
621	Transportmiddelen	125	0
	Totaal Kapitaal Uitgaven	175	0
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	15.971	16.045

De kostencategorieën vermeld op pagina 12 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL II: PROGRAMMA'S** worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Programma	Raming	Nota van Wijziging
0989	Traditioneel Gezag Afro-Surinamers Binnenland	600	27
0990	Gemeenschapsontwikkeling Afro-Surinamers Binnenland	200	0
0991	Onderzoek, Documentatie en Projectontwikkeling Afro-Surinamers Binnenland	100	0
0992	Grondenrechten Afro-Surinamers Binnenland	2.000	0
	TOTAAL PROGRAMMA'S	2.900	27
	TOTAAL GEHELE DIENST	18.871	16.072

DIRECTORAAT DUURZAME ONTWIKKELING INHEEMSEN

De kostencategorieën vermeld op pagina 13 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Lopende Uitgaven	Raming	Nota van Wijziging
610	Lonen en Salarissen	5.259	5.088
611	Sociale Premies	245	416
612	Gebruik van goederen en diensten	407	314
616	Sociale Uitkeringen	20	
	Totaal Lopende Uitgaven	5.931	5.818
	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	50	0
621	Transportkosten	300	0
624	Gebouwen en constructies	100	0
	Totaal Kapitaal Uitgaven	450	-
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	6.381	5.818

De kostencategorieën vermeld op pagina 13 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL II: PROGRAMMA'S** worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Programma	Raming	Nota van wijziging
0307	Traditioneel Gezag Inheemsen	250	0
0308	Gemeenschapsontwikkeling Inheemsen	250	36
0309	Onderzoek, Documentatie en Projectontwikkeling Inheemsen	100	47
0310	Grondenrechten Inheemsen	800	0
	TOTAAL PROGRAMMA'S	1.400	83
	TOTAAL GEHELE DIENST	7.781	5.901

DIRECTORAAT SPORTZAKEN

De kostencategorieën vermeld op pagina 49 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1000

Code	Lopende uitgaven	Raming	Nota van Wijziging
610	Lonen en Salarissen	29.848	33.945
611	Sociale Premies	2.741	2.817
612	Gebruik van goederen en diensten	4.000	2.000
615	Schenkingen en bijdragen	-	-
616	Sociale uitkeringen	15	0
	Totaal lopende uitgaven	36.604	38.762
	Kapitaal uitgaven		
620	Inventaris	349	0
621	Transportmiddelen	200	0
	Totaal kapitaal uitgaven	549	0
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	37.153	38.762

De kostencategorieën vermeld op pagina 50 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL II: PROGRAMMA'S** worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1000

Code	Programma	Raming	Nota van Wijziging
0147	Bouw-, Civieltechnische en logistieke programma's v/h algemeen Sportbeleid	1.000	0
0737	Ontwikkeling van sportbeleid middels onderzoek, informatie voorziening en deskundigheids bevordering	400	0
0967	Subsidie aan Sportorganisatie en andere instellingen	1.500	0
0969	Bijdragen aan overheidsinstellingen / niet commerciële instellingen	1.000	0
3601	Intensieve aanpak recreatiesport, jeugdsport en bewegingsrecreatie	1.500	0
3603	Instituut Nationale Sportselecties	100	0
3604	Topsportprojecten	1.000	0
3605	Jeugd- en Sportontwikkeling regionale gebiedsdelen	-	-
3607	Internationale Jeugdsport evenementen	3.000	0
	TOTAAL PROGRAMMA'S	9.500	0
	TOTAAL GEHELE DIENST	46.653	38.762

TITEL III: MIDDELENBEGROTING op pagina 51 van de Ontwerp Staatsbegroting **blijft ongewijzigd.**

Bedragen x SRD 1000

Code	Ontvangsten	Raming
	Niet Belastingmiddelen	
53161	Opbrengstveldhuur WBA Sportcentrum	17
	Totaal Niet Belastingmiddelen	17
	TOTAAL MIDELLENBEGROTING	17

TITEL IV: PARASTATALEN

Stichting Anti Doping Autoriteit Suriname (SADA)

Stichting Nationaal Indoor Stadion (NIS)

Stichting Regional Sports Academy (RSA)

Stichting Schoolsport Federatie Suriname (SSFS)

Stichting Beheer en Exploitatie Overheids Sportaccommodaties (BEOS)

Afdeling 4. Het Ministerie van Defensie

De begroting voor het Ministerie van Defensie wordt vastgesteld, als volgt:

De kostencategorieën vermeld op pagina 14 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL 1: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

		Bedragen x 1.000	
Code	Lopende Uitgaven	Raming	Nota van wijziging
610	Lonen en Salarissen	270.415	406.367
611	Sociale Premies	10.135	12.727
612	Gebruik van goederen en diensten	22.000	18.000
615	Schenken en bijdragen	100	100
616	Sociale uitkeringen	24.000	24.000
	Totaal Lopende Uitgaven	326.650	461.194
Code	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	460	-
621	Transportmiddelen	1.000	-
	Totaal Kapitaal Uitgaven	1.460	-
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	328.110	461.194

De kostencategorieën vermeld op pagina 14 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL II: PROGRAMMA'S** worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000			
Code	Programma	Raming	Nota van wijziging
0703	Exploitatie Agrarisch Bedrijf von Freyburg	3.000	1.000
0803	Bijzondere aanschaffingen Defensie	2.000	301
0804	Bijzondere Voorzieningen Defensie	3.000	3.000
0805	Kosten ivm waarborgen veiligheid	1.000	-
0919	Bijdragen St. Reïntegratie Ex-Militairen	2.100	2.100
0920	Bijdragen Stg. Ismay van Wilgen Sporthal	300	250
1403	Militaire Diplomatieke Vertegenwoordiging	500	-
	TOTAAL PROGRAMMA'S	11.900	6.651
	TOTAAL GEHELE DIENST	340.010	467.845

TITEL III: MIDDELENBEGROTING op pagina 15 van de Ontwerp Staatsbegroting **blijft ongewijzigd:**

Bedragen x SRD 1.000		
	Ontvangsten	Raming
53	Niet Belastingmiddelen	
53145	Bestekkosten	3
53423	Diverse vergoeding	45
	Totaal Niet Belastingmiddelen	48
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	48

Afdeling 5. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken, International Business en Internationale Samenwerking

De begroting voor het Ministerie van Buitenlandse Zaken wordt vastgesteld, als volgt:

De kostencategorieën vermeld op pagina 15 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Code	Lopende Uitgaven	Bedragen x SRD 1.000	
		Raming	Nota van wijziging
610	Lonen en salarissen	70.940	88.250
611	Sociale premies	8.902	10.500
612	Gebruik van goederen en diensten	69.644	71.314
616	Sociale uitkeringen	175	50
	Totaal Lopende Uitgaven	149.661	170.114
	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	200	325
	Totaal Kapitaal Uitgaven	200	325
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	149.861	170.439

De kostencategorieën vermeld op pagina 16 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL II: PROGRAMMA'S** worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S

		Bedragen x SRD 1.000	
Code	Programma	Raming	Nota van Wijziging
0704	Beleidsonderzoek, Planning en Capaciteitsversterking	100	100
1210	Migratie en Personenverkeer	4.110	720
1404	Bilaterale Betrekkingen	2.957	1.193
1405	Multilaterale Betrekkingen	913	767
1406	Regionale Integratie	2.871	1.008
1407	Opzetten van Ambassades en Consulaten	500	250
1408	Internationale Onderhandelingen	734	275
	TOTAAL PROGRAMMA'S	12.185	4.313
	TOTAAL GEHELE DIENST	162.046	174.752

De ontvangsten vermeld op pagina 17 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL III: MIDDELENBEGROTING** worden als volgt gewijzigd:

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

		Bedragen x SRD 1.000	
Code	Ontvangsten	Raming	Nota van Wijziging
53	Niet Belastingmiddelen		
53110	Leges	36	20
53139	Vernieuwing Rijbewijs	45	2
53141	Opbrengst Consulaire Diensten	46.254	17.500
53142	Kanselarijrechten	1.011	150
53143	Legalisatie	10	1
53153	Diverse Vergoedingen	418	7
	Totaal Niet Belastingmiddelen	47.774	17.680
	Donormiddelen		
52100	China	0	100
52101	India	0	750
52204	UNDP Donatie	375	376
52212	Overige Donatie (Marokko en Canada)	2.025	2.143
	Totaal Donormiddelen	2.400	3.369
	TOTAAL MIDDELEN BEGROTING	50.174	21.049

Afdeling 6. Het Ministerie van Financiën en Planning

DIRECTORAAT FINANCIËN

De kostencategorieën vermeld op pagina 17 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1.000			
Code	Lopende Uitgaven	Raming	Nota van Wijziging
610	Lonen en Salarissen	21.218	36.493
611	Sociale Premies	2.186	3.312
612	Gebruik van goederen en diensten	15.000	20.000
615	Schenken en bijdragen	200	-
616	Sociale Uitkeringen	100	50
	Totaal Lopende Uitgaven	38.704	59.855
	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	1.687	200
621	Transportmiddelen	-	-
	Totaal Kapitaal Uitgaven	1.687	200
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	40.391	60.055

De kostencategorieën vermeld op pagina 18 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL II: PROGRAMMA'S** worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000

Code	Programma	Raming	Nota van Wijziging
0115	Renovatie en nieuwbouw kantoorgebouwen	11.400	-
0151	Renovatie oud domeinkantoor	1.000	-
0217	Capaciteitsopbouw Financien	1.000	-
0266	Fiscal Strengthening to Support Economic Growth	146.723	80.422
0505	Nieuw IFMIS	16.000	1.500
0921	Bureau voor de Staatsschuld	2.937	3.097
0922	CLAD	8.000	10.000
0923	Bijdrage ter stimulering van Ontwikkelingsprojecten	3.500	-
0998	Subsidie aan EBS	950.000	659.846
1501	Suppletie overheidsbijdrage pensioenfonds	377.000	689.831
1609	Rentes	973.528	908.000
1610	Aflossingen	1.413.851	1.306.080
1611	Fees	43.325	19.000
1612	Ondersteuning woningbouw	-	-
1613	Nationaal Woningbouwfonds	150.000	-
1614	Nationaal Garantiefonds Huisvesting	10.000	-
1701	Bijzondere voorzieningen t.b.v. Rampen beheersing en - bestrijding	2.500	-
1702	Algemeen Onvoorzien	500.000	500.000
1703	Covid-19 Noodfonds	-	600.000
	TOTAAL PROGRAMMA'S	4.610.764	4.777.776
	TOTAAL GEHELE DIENST	4.651.155	4.837.831

De ontvangsten vermeld op pagina 19 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande

TITEL III: MIDDELENBEGROTING worden als volgt gewijzigd:

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Bedragen x SRD 1.000

Code	Ontvangsten	Raming	Nota van Wijziging
	Niet Belasting Middelen		
53014	Dividend	313.651	5.927
53015	Winst CBvS	27.342	27.342
53171	Opbrengsten verkoop Stroomlevering	350.000	659.846
53154	Opbrengst verkoop van overheidsaandelen	150.000	-
	Totaal Niet belasting Middelen	840.993	693.115
	Leningen		
54110	Overige ontvangen leningen	2.614.900	-
54101	IDB Lening	146.723	80.422
	Totaal Leningen	2.761.623	80.422
	Covid Noodfonds Reserve		
56001	Covid- 19 Noodfonds	-	600.000
	Totaal Noodfonds Reserve	-	600.000
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	3.602.616	1.373.537

DIRECTORAAT BELASTINGEN

De kostencategorieën vermeld op pagina 19 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1.000			
Code	Lopende Uitgaven	Raming	Nota van Wijziging
610	Lonen en Salarissen	41.665	66.378
611	Sociale Premies	3.402	6.308
612	Gebruik van goederen en diensten	12.500	7.500
616	Sociale Uitkeringen	345	290
	Totaal Lopende Uitgaven	57.912	80.476
	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	500	-
621	Transportmiddelen	500	500
	Totaal Kapitaal Uitgaven	1.000	500
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	58.912	80.976

De kostencategorieën vermeld op pagina 20 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL II: PROGRAMMA'S** worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000			
Code	Programma	Raming	Nota van Wijziging
0119	Renovatie en nieuwbouw kantoorgebouwen	2.900	2.900
0120	Renovatie en nieuwbouw dienstwoningen	450	450
0121	Aanschaf kantoorgebouwen	500	-
0218	Capaciteitsopbouw Belasting Dienst	1.000	1.000
0219	Modernisering/verzelfstandiging van de belastingorganisatie	3.665	500
0506	Nieuw automatisering belastingsysteem, alsmede onderhoud van het Douane systeem en Scans	3.750	1.000
1604	Fiscale controle Binnenland	500	
1605	Introductie nw.fiscale wet- en regelgeving	1.000	-
1802	Beveiliging Kantoorgebouwen Belastingen	113	-
	TOTAAL PROGRAMMA'S	13.878	5.850
	TOTAAL GEHELE DIENST	72.790	86.826

De kostencategorieën vermeld op pagina 20 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande
TITEL III: MIDDELENBEGROTING worden als volgt gewijzigd:

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Bedragen x SRD 1.000

Code	Directe Belastingen	Raming	Nota van Wijziging
51010	Inkomsten Belasting (incl. Loonbelasting)	1.733.424	762.924
51020	Vermogensbelasting	3.734	1.000
51021	Huurwaarde Belasting	3.252	4.112
51030	Loterijbelasting	4.333	2.796
51031	Dividendbelasting	16.731	9.994
51032	Casino belasting	35.000	20.976
51034	Bronbelasting	2.526	
	Totaal Directe Belastingen	1.799.000	801.802
	Indirecte Belastingen		
51170	Invoerrechten	740.085	569.303
51173	Statistiekrechten	40.078	29.974
51130	Omzetbelasting	592.178	687.649
51171	Uitvoerrecht op hout	99.852	100.232
51140	Accijns op Alcohol vrije dranken	57.165	64.938
51141	Accijns op Gedistilleerd	79.356	50.503
51142	Accijns op Bier	62.909	41.113
51143	Accijns op Rooktabak en Sigaretten	138.318	72.551
51161	Verbruiksbelasting op motorbrandstoffen	147.085	583.800
51162	Belasting op Publieke Vermakelijkheden	7.000	992
51174	Rij en voertuigenbelasting	82.974	
	Totaal Indirecte Belastingen	2.047.000	2.201.055
	Totaal Belastingmiddelen	3.846.000	3.002.857
	Niet Belastingmiddelen		
55003	AOV Premie	180.000	123.099
53111	Consent en deviezenrecht	52.821	51.250
53124	Ontvangsten inzake uitvoer aluinaarde en bauxiet	-	
53129	Ontvangsten inzake in en doorvoer van goederen	15.253	7.192
53131	Entrepotgelden	1	1
53153	Diverse Vergoedingen	11.125	12
53202	Fiscale boeten vervolgingsgelden etc.	864	2.075
53109	Royalties	-	
53176	Aanvraag restitutie	2	1
53177	Numm.platen rij-en voertuigen	1.917	1.767
53204	Diversen	88	1
	Totaal Niet Belastingen	262.071	185.398
	Leningen		
54101	IaDB	-	-
	Totaal Leningen	-	-
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	4.108.071	3.188.255

DIRECTORAAT PLANNING EN ONTWIKKELINGSFINANCIERING

De kostencategorieën vermeld op pagina 21 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1.000			
Code	Lopende Uitgaven	Raming	Nota van Wijziging
610	Lonen en Salarissen	2.705	2.862
611	Sociale Premies	295	285
612	Gebruik van goederen en diensten	950	792
616	Sociale Uitkeringen	45	45
	Totaal Lopende Uitgaven	3.995	3.984
	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	60	8
	Totaal Kapitaal uitgaven	60	8
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	4.055	3.992

De kostencategorieën vermeld op pagina 21 van de Ontwerpbegroting aangaande **TITEL II: PROGRAMMA'S** worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000			
Code	Programma	Raming	Nota van Wijziging
0246	Investsur	645	0
0926	Algemeen Bureau voor de Statistiek (ABS)	9.050	10.200
1606	Sociaal Economische Ontwikkeling	150	135
1608	Sociaal Economische Raad	1.900	1.365
	TOTAAL PROGRAMMA'S	11.745	11.700
	TOTAAL GHELE DIENST	15.800	15.692

TITEL III: MIDDELENBEGROTING op pagina 21 van de Ontwerp Staatsbegroting **blijft ongewijzigd:**

Bedragen x SRD 1.000		
Code	Ontvangsten	Raming
53	Niet Belastingmiddelen	
53108	Overige inkomsten uit Overheidsbedrijven en -diensten	80
	Totaal Niet Belastingmiddelen	80
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	80

Afdeling 7 Het Ministerie van Econimieche Zaken Ondernemerschap en Technologische Innovatie

De kostencategorieen vermeld op pagina 22 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande
TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD. 1.000

Code	Lopende Uitgaven	Raming	Nota van Wijziging
610	Lonen en Salarissen	30.046	41.988
611	Sociale Premies	3.070	4.243
612	Gebruik van goederen en diensten	3.850	3.850
615	Schenkingen en Bijdragen	15	0
616	Sociale Uitkeringen	18	15
	Totaal Lopende Uitgaven	36.999	50.096
	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	438	238
621	Tranportmiddelen	754	450
	Totaal Kapitaal Uitgaven	1.192	688
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	38.191	50.784

De kostencategorieen vermeld op pagina 23 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL II: PROGRAMMA'S** worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000

Code	Programma	Raming	Nota van Wijzigingen
0244	Beleid Institutionele Versterking	50	-
0707	Ontwikkeling Industriële Sectoren	1.128	1.128
0708	Ontwikkeling Diensten Sectoren	84	11
0709	Ontwikkeling Ondernemersklimaat en Concurrentievermogen	40.686	30.686
0749	Ontwikkeling Innovatie en Eco Systemen	400	1.250
0750	Ontwikkeling Beleid Intellectueel Eigendom	1.000	200
0753	Economische Planning en Ontwikkeling	400	30
0754	Beleid Nationaal Kwaliteits Infrastructuur	1.387	255
0755	Beleid Interne Markt	479	220
0927	Surinaams Standaarden Bureau (SSB)	3.612	1.862
0928	Surinam Business Forum (SBF)	40	40
0960	Subsidie Stichting Toerisme Suriname (STS)	1.605	0
0962	Subsidie Suriname Hospitality and Tourism Training Center (SHTTC)	1.336	0
0963	Ontwikkeling Toerisme Sector	1.869	0
1307	Beleid Economische Wet- & Regelgeving	350	0
1409	Internationaal Handelsbeleid	1.900	66
2001	Contributie Verplichtingen aan regionale en internationale organisaties	2.439	5.700
4101	Murabaha Agreement Foodstuff Medical Supplies, Agriculture Inputs, Fertilizers, Cement, Construction Materials	15.000	15.000
	TOTAAL PROGRAMMA'S	73.765	56.448
	TOTAAL GEHELE DIENST	111.956	107.232

TITEL III: MIDDELENBEGROTING op pagina 24 van de Ontwerp Staatsbegroting **blijft ongewijzigd:****Bedragen x SRD. 1.000**

Code	Ontvangsten	Raming
52	Schenken	
52212	Overige Donaties World Bank Group (WBG)	5.600
	Totaal Schenken	5.600
53	Niet Belasting Middelen	
53110	Leges vergunningsrechten voor Intellectuele Eigendommen	725
53116	Leges Vergunningsrechten voor het vestigen van bedrijven	792
53132	Justeerloon (Ijkgelden)	511
53145	Bestekkosten	1
53153	Diverse Ontvangsten	2
	Totaal Niet Belasting Middelen	2.031
54	Leningen	
54101	CUS - IDB Lening	20.714
54107	IsDB - Lening	15.000
	Totaal Leningen	35.714
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	43.345

Afdeling 8. Het Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij

De begroting voor het Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij wordt vastgesteld, als volgt:

De kostencategoriën vermeld op pagina 25 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I : OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD1.000

Code	Lopende Uitgaven	Raming	Nota van Wijziging
610	Lonen en salarissen	62.225	86.225
611	Sociale Premies	5.760	8.660
612	Gebruik van goederen en diensten	1.250	1.850
614	Subsidies aan particuliere en overheidsbedrijven	30	0
	Totale Lopende Uitgaven	69.265	96.735
	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	50	50
621	Transport middelen	30	30
	Totale Kapitaal Uitgaven	80	80
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	69.345	96.815

De kostencategoriën vermeld op pagina 26 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL II: PROGRAMMA'S** worden als volgt gewijzigd:

TITEL II : PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000

Code	Programma	Raming	Nota van Wijziging
0123	Cultuurtechnisch onderhoud	8.250	11.260
0124	Institutionele Vormgeving	5.300	5.300
0125	Reactivering waterschappen	6.000	5.054
0126	Bouwwerkzaamheden	169	0
0164	Buyers Credit Agreement Pumpingstation	15.000	16.000
0220	Kennis	25	0
0712	Stmulering Pivate Sector	10.356	0
0714	Stimulering Landbouwsector	40.200	40.200
0715	Veehouderij	5.600	5.600
0716	Visserij	4.900	4.900
0761	Agro-Industrial Park	266.208	266.208
0762	Landbouwontwikkeling Brokopondo	10.000	10.000
0929	Alliance	720	0
0930	Stichting Landb. Ontw. Commewijne	420	125
0931	Stichting Nationale Parken	20	20
0932	Stichting proeftuinen in Suriname	20	0
0933	Stichting Nationaal Rijst Instituut	2.344	4.144
0975	Stichting Experimentele Landbouw	84	0
	TOTAAL PROGRAMMA'S	375.616	368.811
	TOTAAL GEHELE DIENST	444.961	465.626

De ontvangsten vermeld op pagina 27 op de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL III: MIDDELENBEGROTING** worden als volgt gewijzigd:

TITEL III : MIDDELENBEGROTING

Bedrag x SRD 1.000,-

Code	Ontvangsten	Raming	Nota van Wijziging
53	Niet Belastingmiddelen		
53126	Zeevergunningrecht en andere visvergunningen	7.049	7.049
53100	Verhuur van Landsgebouwen en toebehoren	19	19
53145	Bestekkosten	96	96
53167	Opbrengsten Planten Onderzoek en Resultaten	4.376	4.376
53150	Opbrengst Veeteelt (o.a. Slacht- en Keuringsgelden)	3.846	3.846
	Totaal Niet Belastingmiddelen	15.386	15.386
52	Donormiddelen		
52100	China donatie	7.400	7.400
52101	India donatie	10.356	0
52102	Indonesie donatie	559	559
52107	Japan donatie	3.745	3.745
52201	Europese Unie donatie	17.112	17.112
52207	Food and Agricultural organizations donatie	306	306
52209	Global Fund donatie (GEF)	555	555
52212	Overige donatie	893	893
	Totaal Donormiddelen	40.926	30.570
54	Leningen		
54002	Ontvangen leningen India	15.000	15.000
54101	IDB ontvangen leningen	13.529	13.529
54107	IsDB ontvangen leningen	13.783	13.783
54110	Ontvangen leningen Israel	276.208	276.208
	Totaal Leningen	318.520	318.520
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	374.832	364.476

Afdeling 9. Het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen

De begroting voor het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen wordt vastgesteld, als volgt:

De kostencategorieën vermeld op pagina 28 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **Titel I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1000

Code	Lopende Uitgaven	Raming	Nota van Wijziging
610	Lonen en Salarissen	40.431	48.772
611	Sociale Premies	3.013	3.898
612	Gebruik van goederen en diensten	9.279	4.500
	Totaal Lopende Uitgaven	52.723	57.170
Code	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	600	200
621	Transport middelen	1.240	300
	Totaal Kapitaal Uitgaven	1.840	500
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	54.563	57.670

De kostencategorieën vermeld op pagina 29 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **Titel II: PROGRAMMA'S** worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1000

Code	Programma	Raming	Nota van Wijziging
0129	Nieuwbouw kantoorgebouw B.F.Z./N.H. aan de Grote Combe weg	500	-
0718	Uitvoering projecten t.b.v Geologische Mijnbouwkundige Dienst (G.M.D.)	1.000	100
0719	Vorbereiding Mineralen Instituut	350	-
0758	Duurzame organisatie ontwikkeling	50	-
0760	Nutsvoorzieningen	54.144	14.900
0935	Bauxiet Instituut Suriname	2.500	2.500
1305	Institutionele voorziening en wetgeving watersector	350	-
1306	Energie Autoriteiten Suriname	1.500	1.000
2202	Openbare straatverlichting	3.000	1.500
2205	Renewable Energie (Zonne-, Hydro- en Wind energie)	11.900	11.400
2301	Ordering Goudsector	3.500	3.500
	TOTAAL PROGRAMMA'S	78.794	34.900
	TOTAAL GEHELE DIENST	133.357	92.570

De ontvangsten vermeld op pagina 29 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande

Titel III: MIDDELENBEGROTING worden als volgt gewijzigd:

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Bedragen x SRD 1000

Code	Ontvangsten	Raming	Nota van Wijziging
53	Niet Belastingmiddelen		
53014	Dividend Staatsolie	456.000	456.000
53100	Verhuur van landsgebouwen en toebehoren	188	188
53103	Overheidswaterleidingbedrijven in de districten	5	5
53104	Overheidselectriciteitbedrijven in de districten	2	2
53109	Royalties	639.000	639.000
53301	Retributies op bauxiet en aluinaarde	-	20
53302	Vergunnings- en concessierechten overige delfstoffen	15.000	15.000
53152	Diverse vergoedingen	-	-
	Totaal Niet Belastingmiddelen	1.110.195	1.110.215
52	Donormiddelen		
52101	India	-	-
52200	I.D.B	11.400	11.400
	Totaal Donormiddelen	11.400	11.400
54	Leningen		
54199	Overige Leningen	54.144	-
	Totaal Leningen	54.144	-
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	1.175.739	1.121.615

TITEL IV: PARASTATALEN

Bauxiet Instituut Suriname (B.I.S)
N.V Surinaamsche Waterleiding Maatschappij (S.W.M.)
Staatsolie Maatschappij Suriname N.V.
De N.V. Energie Bedrijven Suriname (E.B.S)
N.V. Grasshopper Aluminium Company

Afdeling 10. Het Ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid en Jeugdzaken

De begroting voor het Ministerie van Arbeid wordt vastgesteld, als volgt:

De kostencategorieën vermeld op pagina 30 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

		Bedragen x SRD 1.000	
Code	Lopende Uitgaven	Raming	Nota van Wijziging
610	Lonen en Salarissen	24.210	34.056
611	Sociale premies	2.000	2.790
612	Goederen en Diensten	6.400	7.417
616	Sociale uitkeringen	30	39
	Totaal Lopende Uitgaven	32.640	44.302
	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	145	195
621	Transport middelen	160	500
624	Gebouwen en constructies	60	0
	Totaal Kapitaal Uitgaven	365	695
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	33.005	44.997

De kostencategorieën vermeld op pagina 31 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande

TITEL II: PROGRAMMA'S worden als volgt gewijzigd:

Bedragen x SRD 1.000			
Code	Programma	Raming	Nota van Wijziging
0936	Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling (SAO)	3.360	4.093
2401	Armoede bestrijding/Onderwijs en Volksontwikkeling Verbetering Sociale Bescherming	752	1.885
0313	Wet Arbeidsbescherming Gezin	6.000	500
0168	Bouw-, Civieltechnische- en Logistieke Programma's Jeugdbeleid	1.000	50
3706	Ontwikkeling van jeugdbeleid middels onderzoek, informatie voorziening en deskundigheidsbevordering	400	25
0968	Jeugdorganisaties	250	100
3701	Voorzien in de Ontwikkeling van de jeugd ter ondersteuning van het algemeen Jeugdbeleid	2.000	50
3702	Ondersteuning instellingen met jeugdprogramma's	0	100
3703	Instandhouding verdere uitbouw NJI	1.500	50
3704	Versterking en begeleiding risico jongeren	400	50
3705	Versterking Jeugd-en gemeenschapontwikkeling	1350	100
	TOTAAL PROGRAMMA'S	20.008	7.003
	TOTAAL GEHELE DIENST	52.941	52.000

TITEL III: MIDDELENBEGROTING vermeld op pagina 31 van de Ontwerp Staatsbegroting **blijft ongewijzigd:**

TITEL III: MIDDELENBEGROTING		
		Bedragen x SRD 1.000
Code	Ontvangsten	Raming
53	Niet Belastingmiddelen	
53148	Werkvergunning vreemdelingen	100
53148	Werkvergunning vreemdelingen Goudsector	200
53148	Werkvergunning/Status Bekwame Burgers	15
	Totaal Niet Belastingmiddelen	315
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	315

TITEL IV: PARASTATALEN

- Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling (SAO)
- Stichting Productieve Werkeenheden (SPWE)
- Suriname Hospitality Tourism and Training Centre (SHTTC)
- Stichting Scholings Instituut voor de Vakbeweging in Suriname (SIVIS)

Afdeling 11. Het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting

De begroting voor het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting wordt vastgesteld, als volgt:

De kostencategoriën vermeld op pagina 32 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1000

Code	Lopende Uitgaven	Raming	Nota van wijziging
610	Lonen en Salarissen	134.200	176.200
611	Sociale Premies	15.800	15.800
612	Gebruik van goederen en diensten	10.000	6.000
	Totaal Lopende Uitgaven	160.000	198.000
	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	400	200
621	Transport	0	0
	Totaal Kapitaal Uitgaven	400	200
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	160.400	198.200

De kostencategoriën vermeld op pagina 33 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande
TITEL II: PROGRAMMA'S worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1000

Code	Programma	Raming	Nota van wijziging
0221	Instituut en scholing	5.800	0
0745	Versterken Child Indicators Monitoring System (CIMS)	2.000	0
0746	Versterking Immateriele Zorg	542	0
0937	Subsidie aan overheidsstichtingen o.b.v. exploitatietekorten	5.000	1.500
0938	Subsidie aan particuliere sociale instellingen o.b.v. tarieven per	7.500	4.500
1002	Sociaal Beschermingsprogramma	23.000	14.800
2403	AOV Fonds	377.000	431.000
2404	Algemene Kinderbijslag	57.616	53.544
2408	Zorgvervoer	1.700	510
2409	Armoedebestrijding	13.500	3.000
2410	Conditional Cash Transfers Programma	1.000	0
2411	Monitorings- en evaluatiemechanisme bij de uitvoering van integraal kinderrechtenbeleid (MUIK)	100	0
2414	Bijdrage in acute noodsituaties	1.000	1.000
2415	Financieel Bijdrage aan mensen met een beperking	64.572	49.375
2416	Financieel Bijdrage aan sociaal zwakke huishoudens	6.677	2.274
2502	Bijdrage aan medische hulpmiddelen	500	500
2503	Thuiszorg	500	0
2504	Premie betalingen Basiszorgverzekering	150.000	148.183
2505	Meerkosten Medische Zorg	10.000	12.000
2601	Low Income Shelter Program	16.567	1.125
	TOTAAL PROGRAMMA'S	744.574	723.311
	TOTAAL GEHELE DIENST	904.974	912.511

De ontvangsten vermeld op pagina 34 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL III: MIDDELENBEGROTING** worden als volgt gewijzigd:

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Bedragen x SRD 1.000

Code	Ontvangsten	Raming	Nota van Wijziging
53	Niet Belastingmiddelen		
53153	Diverse vergoedingen	6.000	6.000
	Totaal Niet Belastingmiddelen	6.000	6.000
52	Donormiddelen		
52204	UNDP	230	0
	Totaal Donormiddelen	230	0
54	Leningen		
54707	Islamic Development Bank	15.442	15442
	Totaal Leningen	15.442	15442
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	21.672	21.442

TITEL IV: PARASTATALEN

1. Algemeen Oudedags Voorzieningsfonds (AOV-Fonds)
2. Stichting Beheer en Exploitatie Bejaarden Centra– SBEB- HuizeAshiana
3. Stichting Beheer en Exploitatie Crèches– SBEC
4. Esther Stichting
5. Stichting Trainingsprojecten voor Jeugdige Gehandicapten in Suriname (TJG)
6. Stichting Kinder – en Jongeren Telefoon (KJT)
7. Stichting Low Income Shelter Program (LISP)
8. Stichting Volkshuisvesting Suriname (SVS)

Afdeling 12. Het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur

DIRECTORAAT ONDERWIJS

De kostencategorieën vermeld op pagina 35 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1.000			
Code	Lopende Uitgaven	Raming	Nota van Wijziging
610	Lonen en Salarissen	1.150.000	995.000
611	Sociale Premies	115.000	80.000
612	Gebruik van goederen en diensten	120.000	120.000
	Totaal Lopende Uitgaven	1.385.000	1.195.000
	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	200	50
	Totaal Kapitaal Uitgaven	200	50
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	1.385.200	1.195.050

De kostencategorieën vermeld op pagina 35 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL II: PROGRAMMA'S** worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000			
Code	Programma	Raming	Nota van Wijziging
0130	Nieuwbouw, Rehabilitatie en Renovatie van scholen en woningen	-	10.000
0265	Institutionele Versterking aan Stichtingen	800	-
0721	Early Childhood Development(ECD)	250	250
0722	Schoolvoeding	15.000	5.000
0726	Vernieuwing Onderwijssstelsel en Verbetering van het Onderwijs	15.000	15.000
0747	Suriname National Training Authority (SNTA)	100	-
2605	Huisvesting in Internaten	600	300
2701	Ondersteuning voor verbetering van Basisonderwijs in Suriname	36.980	36.980
2702	Bijzonder Lager Onderwijs	305.000	315.800
2801	Bijzonder Nijverheidsonderwijs	1.500	1.500
2802	Christelijk Pedagogisch Instituut	8.800	8.800
2703	Ondersteuning voor verbetering van het Beroepsonderwijs	126.728	116.728
2901	ADEK Universiteit van Suriname	160.000	65.000
2902	Stichting Polytechnic College Suriname	3.000	3.000
2903	Studielening voor Hogeronderwijs in Suriname	-	-
2904	Studietoelagen voor Beursalen in Hoger Onderwijs	1.500	1.500
	TOTAAL PROGRAMMA'S	675.258	579.858
	TOTAAL GEHELE DIENST	2.060.458	1.774.908

TITEL III: MIDDELENBEGROTING vermeld op pagina 36 van de Ontwerp Staatsbegroting **blijft ongewijzigd:**

Bedragen x SRD1.000

Code	Ontvangsten	Raming
53	Niet belastingmiddelen	
53133	Opbrengstschoolvervoer	410
53134	Examen-en inschrijfgelden	85
	Totaal Niet belasting middelen	495
54	Leningen	
54101	IaDB	36.980
54107	IsDB	104.454
54110	Overige ontv. Leningen (CDB)	12.274
	Totaal Leningen	153.708
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	154.203

TITEL IV: PARASTATALEN

- De Anton de Kom Universiteit van Suriname
- Stichting Polytechnic College Suriname.

DIRECTORAAT CULTUUR

De kostencategorieën vermeld op pagina 36 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1000

Code	Lopende Uitgaven	Raming	Nota van Wijziging
610	Lonen en Salarissen	12.049	19.049
611	Sociale Premies	1.042	1.694
612	Gebruik van goederen en diensten	1.500	1.140
	Totaal Lopende Uitgaven	14.591	21.883
	Kapitaal investeringen		
620	Inventaris	40	40
	Totaal Kapitaal Uitgaven	40	40
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	14.631	21.923

TITEL II: PROGRAMMA'S vermeld op pagina 37 van de Ontwerp Staatsbegroting **blijft ongewijzigd:**

Bedragen x SRD 1000

Code	Programma	Raming
0730	Bevordering van Cultuurstudies	50
0731	Inventarisatie en Modernisering beheerssysteem van en aankoop kunstwerken t.b.v. de staatscollectie	10
0976	Subsidie en bijdragen aan Culturele- en overige niet commerciële instellingen, instanties en/of organisaties	25
3001	Reguliere specifieke culturele activiteiten	50
3009	Cultureel Erfgoed	35
3010	Revitalisering van de historische Binnenstad	30.080
	TOTAAL PROGRAMMA'S	30.250
	TOTAL GEHELE DIENST	52.173

TITEL III: MIDDELENBEGROTING vermeld op pagina 36 van de Ontwerp Staatsbegroting **blijft ongewijzigd:**

Bedragen x SRD 1.000

Code	Ontvangsten	Raming
54	Leningen	
54101	IDB	30.080
	Totaal Leningen	30.080
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	30.080

TITEL IV: PARASTATALEN

- Academie voor Hoger Kunst en Cultuur Onderwijs (AHKCO)
- De Nola Hatterman Art Academy
- Het Cultureel Centrum Suriname (CCS) en de Volksmuziekschool (VMS)
- Stichting Surinaams Museum
- Stichting Gebouwd Erfgoed Suriname (SGES)
- Stichting Openluchtmuseum Fort Nieuw Amsterdam (SOFNA)

Afdeling 13. Het Ministerie van Volksgezondheid

De begroting voor het Ministerie van Volksgezondheid wordt vastgesteld, als volgt:

De kostencategorieën vermeld op pagina 38 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Code	Lopende Uitgaven	Bedragen X SRD 1.000	
		Raming	Nota van Wijziging
610	Lonen en Salarissen	28.766	60.000
611	Sociale Premies	2.430	5.000
612	Gebruik van goederen en diensten	28.118	2.000
616	Sociale uitkeringen	1.127	500
	Totaal Lopende Uitgaven	60.441	67.500
	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	3.168	-
621	Transportmiddelen	853	-
	Totaal Kapitaal Uitgaven	4.021	-
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	64.462	67.500

De kostencategorieën vermeld op pagina 39 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande
TITEL II: PROGRAMMA'S worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen X SRD 1.000			
Code	Programma	Raming	Nota van Wijziging
0158	Health Services Improvement Project	15.000	22.734
0166	Health Facilities Improvement Projects	-	97.301
0167	Optopping Health Project t.b.v. Marwina Hospital	-	24.849
0227	Interventies bij rampspoed en gezondheidsbedreiging	500	-
0250	Verbetering Eerste en Tweede Lijnszorg	50	-
0262	Human Resources for Health	2.314	-
0263	Institutionele Versterking Ziekenhuizen en Gezondheidsgerelateerde Instellingen	150.000	15.000
0264	Health Services Improvement Project	2.330	-
0518	SZF/ICT - project	76.704	25.000
0734	Aanvulling tekort medische specialisten en overig medisch kader	2.500	3.000
0735	Operationalisering van Huisartsen Instituut Suriname		-
0756	Beleid, Wet en Regelgeving	1.000	-
0757	Health Promotion	150	-
0759	Vorbereiding Opzetten Nieuwbouw Ministerie van Volksgezondheid	500	-
0807	Interventies bij rampspoed en gezondheidsbedreiging	550	-
0951	Subsidie a/d Centrale Opleiding Verpleegkundigen en Beoefenaren van Aanverwante Beroepen (COVAB)	13.000	12.500
0952	Subsidie a/d Stg. Medische Zending Suriname (P.H.C.)	33.000	22.500
0953	Subsidie a/d Stg. Jeugdverzorging (J.T.V.)	11.000	10.000
0954	Lig -, verpleeg - en medische kosten chronische patienten Psychiatrisch Centrum Suriname (P.C.S.)	25.000	10.000
0955	Subsidie a/d Stg. Regionale Gezondheidsdienst (R.G.D.)	33.000	33.000
0956	Subsidie Stichting Bureau Dak-en thuislozen	3.500	-
0957	Subsidie aan het Surinaams Rode Kruis	4.000	3.500
0973	Additionele overheidsbijdrage Staatsziekenfonds	55.000	5.000
0978	Medicamentenvoorziening BGVS t.b.v. de totale gemeenschap	65.000	10.000
0995	Subsidie aan Stichting Marwina Ziekenhuis (SMZ)	11.500	-
0999	Subsidie aan Stichting Drs L. Mungra Medisch Centrum	5.173	-
3101	Afbouw Regeling Medische Uitzending Lokale Opbouw Voorzieningen (Ovh)	45.600	10.000
3106	Terugdringen moeder- en kindersterfte	594	-
3108	Verbeteren geestelijke gezondheidszorg en suicidepreventie	500	-
3109	Aanpak HIV/AIDS, Tuberculose en Eliminatie van Malaria (Ovh/Global Fund)	33.108	5.000
3110	Rationeel gebruik Medicamenten inclusief High Cost Medicines	100	-
3111	Aanpak van chronische niet overdraagbare aandoeningen	6.600	-
3112	Aanvulling tekorten Nationale Basiszorgverzekering	4.000	-
3113	Aankoop vaccins, lab benodigheden, medicam, hulpm en lab kosten tbv de Publieke Gezondheidszorg	5.483	6.000
	TOTAAL PROGRAMMA'S	606.756	315.384
	TOTAAL GEHELE DIENST	671.218	382.884

De ontvangsten vermeld op pagina 40 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande
TITEL III: MIDDELENBEGROTING worden als volgt gewijzigd:

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

		Bedragen X SRD 1.000	
Code	Ontvangsten	Raming	Nota van Wijziging
53	Niet Belastingmiddelen		
53423	Diverse niet belasting ontvangsten	130	2.785
53504	Opbrengst van het B.O.G.	650	650
53108	Overige inkomsten uit overheidsbedrijven en -diensten	24	26
	Totaal Niet Belasting Ontvangsten	804	3.461
52	Donormiddelen		
52209	Global Fund	10.991	8.886
	Totaal Donormiddelen	10.991	8.886
54	Leningen		
54005	AFD (Progr. Optopping Health Project t.b.v. Marwina Hospital)	-	24.849
54101	IaDB (Progr. Health Services Improvement Project)	15.000	22.734
54111	OFID (Progr. Health Facilities Improvement Project)		97.301
54199	Overige Lening	76.704	25.000
	Totaal Leningen	91.704	169.884
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	103.499	182.231

TITEL IV: PARASTATALEN

1. Academisch Ziekenhuis Paramaribo
2. Bedrijf Geneesmiddelen Voorziening Suriname
3. Stg. COVAB
4. Stg. Jeugd tandverzorging
5. Stg. 's Landshospitaal
6. Stg. Medische Zending
7. Psychiatrisch Centrum Suriname
8. Stg. Regionale Gezondheidsdienst
9. Stg. Staats Ziekenfonds
10. Stg. Drs. L. Mungra Medisch Centrum
11. Stg. Nationale bloedbank van het Surinaamse Rode Kruis

Afdeling 14. Het Ministerie van Openbare Werken

De begroting voor het Ministerie van Openbare Werken wordt vastgesteld, als volgt:

DIRECTORAAT BOUWKUNDIGE WERKEN EN DIENSTVERLENING

De kostencategorieën vermeld op pagina 41 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Code	Lopende Uitgaven	Bedragen x SRD 1.000	
		Raming	Nota van Wijziging
610	Lonen en Salarissen	14.630	23.330
611	Sociale Premies	1.186	2.186
612	Gebruik van goederen en diensten	2.901	5.164
616	Sociale uitkeringen	17	17
	Totaal Lopende Uitgaven	18.734	30.697
	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	80	80
621	Transportmiddelen	100	0
	Totaal Kapitaal Uitgaven	180	80
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	18.914	30.777

De kostencategorieën vermeld op pagina 41 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL II: PROGRAMMA'S** worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S

Code	Programma	Bedragen x SRD 1.000	
		Raming	Nota van Wijziging
0131	Verbetering van landsgebouwen met hun toebehoren	1.000	1.000
0132	Bouw en uitbreiding van landsgebouwen en ambtenarenwoningen	2.409	2.409
0133	Bouwen van landsgebouwen	200	200
0134	Volkswoningbouw	55.719	51.116
	TOTAAL PROGRAMMA'S	59.328	54.725
	TOTAAL GEHELE DIENST	78.242	85.502

TITEL III: MIDDELENBEGROTING vermeld op pagina 42 van de Ontwerp Staatsbegroting **blijft ongewijzigd:**

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Bedragen x SRD 1.000

Code	Ontvangsten	Raming
53	Niet Belastingmiddelen	
53115	Bouwvergunningrecht	320
53423	Diverse niet belasting ontvangsten	3
53415	Bestekken	2
	Totaal Niet Belastingmiddelen	325
54	Leningen	
54110	Overige ontvangen leningen (buitenland)	50.966
	Totaal Leningen	50.966
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	51.291

DIRECTORAAT CIVIELTECHNISCHE WERKEN

De kostencategorieën vermeld op pagina 42 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1000

Code	Lopende Uitgaven	Raming	Nota van Wijziging
610	Lonen en salarissen	46.834	70.063
611	Sociale premies	5.382	7.692
612	Gebruik van goederen en diensten	19.500	42.354
616	Sociale uitkeringen	36	6
	Totaal Lopende Uitgaven	71.752	120.115
	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	200	30
621	Transportmiddelen	500	0
	Totaal Kapitaal Uitgaven	700	30
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	72.452	120.145

De kostencategorieën vermeld op pagina 43 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL II: PROGRAMMA'S** worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000

Code	Programma	Raming	Nota van Wijziging
0135	Onderhoud wegen	5.193	7.302
0136	Aanleg/verbetering wegen	459.540	354.983
0137	Onderhoud bruggen	1.600	788
0138	Bouw bruggen	4.000	2.200
0139	Onderhoud ontwateringswerken	8.700	17.203
0140	Verbetering irrigatie- en afwateringswerken	36.400	15.838
0141	Onderhoud waterkeringswerken	2.100	2.088
0142	Verbetering waterkeringswerken	150	1.234
0143	Onderhoud verkeerstechnische voorzieningen	460	188
0405	Verkeersvoorzieningen	50	100
3201	Vuilophaal en Verwerking	19.200	48.769
0740	Upgrading Grondmechanisch Laboratorium	200	100
0741	Verbetering dienstverlening Waterloopkundige Dienst	50	0
0742	Verbetering dienstverlening Meteorologische Dienst	100	0
0159	Baggeren Surinamerivier	150.400	0
0160	Suriname Nationaal Infrastructuur Projecten - fase II (NIP): CDIG-NIP (zogenaamde Dalian V), AMB-NIP, Tjongalanga-NIP, Djojo Bedrijven Groep NIP	363.400	110.139
0161	Sea Defense/ Zeebescherming	376.000	0
0162	Wegen	112.800	0
0165	Rehabiliteren Saramacca Kanaal	500	3.102
3404	Improving Transport Logistics and Competitiveness in Suriname	500	100
	TOTAAL PROGRAMMA'S	1.541.343	564.134
	TOTAAL GEHELE DIENST	1.613.795	684.279

De ontvangsten vermeld op pagina 44 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande
TITEL III: MIDDELENBEGROTING worden als volgt gewijzigd:

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Bedragen x SRD 1000

Code	Ontvangsten	Raming	Nota van Wijziging
53	Niet Belasting Middelen		
53106	Opbrengst gasoline/diesel Paramaribo	150	150
53107	Opbrengst gasoline/diesel Nickerie	70	70
53110	Opbrengst verkoop roerende goederen	25	25
53415	Bestekken	15	15
53423	Diverse vergoedingen: Laboratorium onderzoek/Waterstand/ Meteorinformatie/Opbrengst Autowerkplaats	309	309
53506	Opbrengst containerhuur	1.426	1.426
	Totaal Niet Belastingmiddelen	1.995	1.995
54	Leningen		
54110	Overige ontvangen leningen Buitenland	460.540	111.202
54199	Overige ontvangen leningen Binnenland	1.018.580	234.313
	Totaal Leningen	1.479.120	345.515
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	1.481.115	347.510

DIRECTORAAT OPENBAAR GROEN

De kostencategorieën vermeld op pagina 45 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1000

Code	Lopende Uitgaven	Raming	Nota van Wijziging
610	Lonen en Salarissen	50.980	88.000
611	Sociale Premies	5.297	6.500
612	Gebruik van goederen en diensten	4.000	5.992
616	Sociale uitkeringen	10	5
	Totaal Lopende Uitgaven	60.287	100.497
	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	320	320
621	Transport middelen	1.300	
625	Kunstwerken	-	
	Totaal Kapitaal Uitgaven	1.620	320
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	61.907	100.817

De kostencategorieën vermeld op pagina 45 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL II: PROGRAMMA'S** worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000

Code	Programma	Raming	Nota van Wijziging
3202	Het opruimen van illegale vuilstortplaatsen en het ophalen van groot vuil	1.842	2.400
3301	Het maaien van parken en pleinen, alsmede bermen en talud van secundaire en tertiaire trenten		1.500
3302	Stadsverfraaiingsprojecten en groenvoorziening	200	
3303	Boomzorg	400	
3304	Nationale Schoonmaakacties en overige milieuprojekten		
	TOTAAL PROGRAMMA'S	2.442	3.900
	TOTAAL GEHELE DIENST	64.349	104.717

TITEL III: MIDDELENBEGROTING vermeld op pagina 46 van de Ontwerp Staatsbegroting **blijft ongewijzigd:**

Bedragen x SRD 1000

Code	Ontvangsten	Raming
53	Niet Belastingmiddelen	
53100	Verhuur van landsgebouwen en toebehoren	4,5
53153	Diverse vergoedingen	78
53203	Diverse boetes en transacties	7,5
	Totaal Niet Belastingmiddelen	7,5
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	90

Afdeling 15. Het Ministerie van Transport Communicatie en Toerisme

De begroting voor het Ministerie van Transport Communicatie en Toerisme wordt vastgesteld, als volgt:

DIRECTORAAT TRANSPORT EN COMMUNICATIE

De kostencategorieën vermeld op pagina 46 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende Uitgaven	Raming	Nota van wijziging
610	Lonen en Salarissen	50.939	77.502
611	Sociale Premies	4.035	5.646
612	Gebruik van goederen en diensten	5.000	5.253
616	Sociale uitkeringen	25	25
	Totaal Lopende Uitgaven	59.999	88.426
	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	100	100
	Totaal Kapitaal Uitgaven	100	100
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	60.099	88.526

De kostencategorieën vermeld op pagina 47 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL II: PROGRAMMA'S** worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1000

Code	Programma	Raming	Nota van wijziging
2002	Contributie	610	1.202
0958	Subsidie Nationaal Vervoersbedrijf Suriname (NVB)	-	11.155
0959	Subsidie Scheepvaart Maatschappij Suriname (SMS)	5.000	5.000
0977	Subsidie bus- en bootvergunninghouders	-	9.061
3401	Ordering Transport Sector	250	250
3403	Verbetering Vliegveiligheid luchthaven Zanderij	857.888	828.761
0409	Aankoop en onderhoud ILS	2.890	261
	TOTAAL PROGRAMMA'S	866.638	855.690
	TOTAAL GEHELE DIENST	926.737	944.216

De ontvangsten vermeld op pagina 47 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande **TITEL III: MIDDELENBEGROTING** worden als volgt gewijzigd:

Bedragen x SRD 1.000

Code	Ontvangsten	Raming	Nota van wijziging
53	Niet Belastingmiddelen		
53016	Opbrengst parastatalen	58.814	29.799
53114	Opbrengst Autobusvergunning	200	200
53119	Diverse vergunningen	9	9
53014	Dividend	115	115
	Totaal Niet Belastingmiddelen	59.138	30.123
54	Leningen		
	Overige ontvangen Leningen		
54199	Binnenland	857.888	828.400
	Totaal Leningen	857.888	828.400
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	917.026	858.523

TITEL IV: PARASTATALEN

- N.V. Havenbeheer Suriname (HBS)
- Maritieme Autoriteit Suriname (MAS)
- N.V. Scheepvaart Maatschappij Suriname (S.M.S)
- N.V. Nationaal Vervoer Bedrijf
- N.V. Luchthaven Beheer Suriname
- Surinaamse Luchtvaart Maatschappij N.V. (S.L.M)
- N.V. Telecommunicatiebedrijf Suriname (Telesur)
- Telecommunicatie Autoriteit Suriname (TAS)
- Civil Aviation safety Authority Suriname (CASAS)

DIRECTORAAT TOERISME wordt toegevoegd

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN wordt als volgt **toegevoegd**:

TITEL II: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1000

Code	Lopende Uitgaven	Nota van wijziging
610	Lonen en Salarissen	1.500
611	Sociale Premies	120
612	Gebruik van goederen en diensten	268
616	Sociale uitkeringen	8
	Totaal Lopende Uitgaven	1.896
	Kapitaal Uitgaven	
620	Inventaris	50
	Totaal Kapitaal Uitgaven	50
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	1.946

TITEL II: PROGRAMMA'S wordt als volgt **toegevoegd**:

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000

Code	Programma	Nota van wijziging
0960	Subsidie Stichting Toerisme Suriname (STS)	259
0962	Stg. Suriname Hospitality and Tourism(SHTTC)	350
0963	Ontwikkeling toerisme sector	365
	TOTAAL PROGRAMMA'S	974
	TOTAAL GEHELE DIENST	2.920

TITEL IV: PARASTATALEN

- Stichting Toerisme Suriname (STS)
- Stichting Suriname Hospitality and Tourism Training Centre (SHTTC)
- Stichting Beheersraad Waterkant

Afdeling 15. Het Ministerie van Grondbeleid en Bosbeheer

De begroting voor het Ministerie van Grondbeleid en Bosbeheer wordt vastgesteld, als volgt:

De kostencategorieën vermeld op pagina 48 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD. 1.000

Code	Lopende Uitgaven	Raming	Nota van Wijziging
610	Lonen en Salarissen	27.264	39.057
611	Sociale Premies	3.725	2.697
612	Gebruik van goederen en diensten	3.773	3.194
616	Sociale uitkeringen	2	2
	Totaal Lopende Uitgaven	34.764	44.950
	Kapitaal Uitgaven		
620	Inventaris	100	100
	Totaal Kapitaal Uitgaven	100	100
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	34.864	45.050

De kostencategorieën vermeld op pagina 48 van de Ontwerp Staatsbegroting aangaande

TITEL II: PROGRAMMA'S worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD. 1.000

Code	Programma	Raming	Nota van Wijziging
0251	Institutionele versterking Grondbeheer	400	0
3501	Grondaankopen	0	274
	TOTAAL PROGRAMMA'S	400	274
	TOTAAL GEHELE DIENST	35.264	45.324

TITEL III: MIDDELENBEGROTING vermeld op pagina 48 van de Ontwerp Staatsbegroting blijft ongewijzigd:

Bedragen x SRD. 1.000

Code	Ontvangsten	Raming
53	Niet Belastingmiddelen	
53017	Landtaxen, akkergelden, huur, erfrechten, recognities en grondhuur	89.950
53102	Opbrengst verkoop onroerende goederen	85.000
53303	Retributie op hout	43.910
53423	Diverse niet belastingontvangsten	375
	Totaal Niet Belastingmiddelen	219.235
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	219.235

TITEL IV: PARASTATALEN

Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht (SBB)
Stichting Jan Starke Opleidings- en Ontspanningscentrum (JSOOC)
Stichting Natuurbehoud Suriname (STINASU)

Afdeling 15. Het Ministerie van Ruimtelijke Ordening en Milieu

De begroting voor het Ministerie van Ruimtelijke Ordening en Milieu wordt **toegevoegd**, als volgt:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN wordt als volgt **toegevoegd**:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD.1.000

Code	Lopende Uitgaven	Nota van Wijziging
610	Lonen en Salarissen	1.178
611	Sociale Premies	137
612	Gebruik van goederen en diensten	975
616	Sociale Uitkeringen	5
	Totaal Lopende Uitgaven	2.295
	Kapitaal Uitgaven	Nota van Wijziging
620	Inventaris	87
	Totaal Kapitaal Uitgaven	87
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	2.382

TITEL II: PROGRAMMA'S wordt als volgt **toegevoegd**:

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD. 1.000

Code	Programma	Nota van Wijziging
0225	Institutionele Versterking Ruimtelijke ordening	156
0273	Implementatie van het Biosafety Clearing House (BCH)-3 project	113
0519	Digitaliseren van bodem en andere informatie	20
0614	Ontwikkelen Milieu Educatie Programma	20
1101	Milieu bescherming en Milieu rehabilitatie	17.108
1103	Duurzaam Chemicalien beheer	5
1105	Formulering van het Nationaal Milieubeleidsplan	20
1106	Duurzaam Waterbeheer	376
1113	Atmosfeer	1.338
1114	Beheer en Behoud Biodiversiteit	15
1310	Identificatie en registratie van publieke terreinen	15
2003	Contributie Internationale Milieu organisaties	380
	TOTAAL PROGRAMMA'S	19.566
	TOTAAL GEHELE DIENST	21.948

TITEL III: MIDDELENBEGROTING wordt als volgt **toegevoegd**:

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Bedragen x SRD 1.000

Code	Ontvangsten	Nota van Wijziging
52	Donormiddelen	
52204	United Nations Program (UNDP)	2.478
52212	Overige donaties	13.452
	Totaal Donormiddelen	15.930
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	15.930

Artikel 2

1. Deze wet wordt aangehaald als: Wet Staatsbegroting 2020.
2. Zij wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd en treedt in werking op 1 januari 2020.
3. Met de uitvoering van deze wet zijn belast de Minister van Financiën en Planning alsmede:
  - a. voor afdeling 1 de Minister van Justitie en Politie
  - b. voor afdeling 2 de Minister van Binnenlandse zaken
  - c. voor afdeling 3 de Minister van Regionale Ontwikkeling en Sportzaken
  - d. voor afdeling 4 de Minister van Defensie
  - e. voor afdeling 5 de Minister van Buitenlandse Zaken International Business en Internationale Samenwerking
  - f. voor afdeling 6 de Minister van Financien en Planning
  - g. voor afdeling 7 de Minister van Economische Zaken Ondernemerschap en Technologische Innovatie
  - h. voor afdeling 8 de Minister van Landbouw, Veeteelt en Visserij
  - i. voor afdeling 9 de Minister van Natuurlijke Hulpbronnen
  - j. voor afdeling 10 de Minister van Arbeid Werkgelegenheid en Jeugdzaken
  - k. voor afdeling 11 de Minister van Sociale Zaken en Volkshuisvesting
  - l. voor afdeling 12 de Minister van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur
  - m. voor afdeling 13 de Minister van Volksgezondheid
  - n. voor afdeling 14 de Minister van Openbare Werken
  - o. voor afdeling 14 de Minister van Transport Communicatie en Toerisme
  - p. voor afdeling 15 de Minister van Grondbeleid en Bosbeheer
  - q. voor afdeling 16 de Minister van Ruimtelijke Ordening en Milieu

Gegeven te Paramaribo,

2020

CHANDRIKAPERSAD SANTOKHI

WET VAN.....

**HOUDENDE VASTSTELLING VAN DE ONTWERP
STAATSBEGROTINGBEGROTING VAN UITGAVEN EN
ONTVANGSTEN VOOR HET DIENSTJAAR 2020 (WET
STAATSBEGROTING 2019)**

NOTA VAN WIJZIGINGEN

MEMORIE VAN TOELICHTING

Afdeling 1.

Ministerie van Justitie en Politie

Algemeendeel

De hoofddoelstelling van het Ministerie van Justitie en Politie is het garanderen van een effectieve Rechtshandhaving, het bieden van voldoende Rechtsbescherming en Veiligheid voor de gehele samenleving en op het totale grondgebied van de Republiek Suriname.

Uitgaande van haar hoofddoelstelling zijn de doelen die het ministerie nastreeft de volgende:

- Het op een adequate en efficiënte wijze waarborgen van de naleving en bescherming van de rechten van de mens door de daartoe ingestelde en aangewezen organen;
- Een adequate en efficiënte handhaving van de integrale veiligheid (openbare veiligheid, verkeers- en brandveiligheid, preventie en repressie, criminaliteitsbestrijding) door het stellen van en het doen naleven van veiligheidsnormen.

Een belangrijke randvoorwaarde voor het bereiken van de gestelde doelen is een wettelijk kader, dat voldoet aan kwalitatieve eisen van goede wetgeving. Dit wettelijk kader moet beantwoorden aan de aspiraties van de samenleving, de tijdgeest inademen en een goede weerspiegeling zijn van internationale ontwikkelingen.

Voorgenomen beleid voor het jaar 2020

Ter vergroting van het draagvlak van het beleid en voor een tijdige en effectieve uitvoering ervan, is het beleid binnen het ministerie ontwikkeld op basis van een constructieve dialoog met alle betrokken actoren.

De hervorming en herstructurering van het totale Ministerie is cruciaal om de geïdentificeerde beleidsdoelen te realiseren. Er moet een mindshift van afhankelijkheid naar onafhankelijkheid, meer ownership, zelfwerkzaamheid, inkomsten generering en het minimaliseren van de uitgaven worden gemaakt bij de medewerkers. Leidinggevenden zullen meer dan ooit moeten werken aan de ontwikkeling, motivatie en inspiratie van de

medewerkers om deze nieuwe beleidsvisie te kunnen uitvoeren.

Door het gebrek aan financiële middelen zijn ministeries genoodzaakt om een zeer effectieve en efficiënt beleid uit te voeren en op zoek te gaan naar inkomsten om het beleid mede te helpen financieren. Dit is ook deel van de uitdaging waar het Ministerie van Justitie en Politie voor staat.

Het Ministerie van Justitie en Politie heeft de volgende beleidsvoornemens geformuleerd:

- Evaluatie en versterking van de instituten voor rechtshandhaving, rechtsbescherming en rechtspraak;
- Effectieve aanpak van alle vormen van criminaliteit;
- Het treffen van rechtstaat versterkende maatregelen;
- Voeren van een integraal en structureel veiligheidsbeleid op het totale grondgebied van de Republiek Suriname;
- Preventie naast repressie bij criminaliteitsbestrijding;
- Verbeteren van de kindbescherming middels het landelijk opzetten van meldpunten en het formuleren van beleid betreffende misdaadpreventie bij jeugdigen.
- Preventie gericht op reductie recidive;
- Handhaven mensenrechten;
- Rechtvaardigheid, eerlijke, toegankelijke en onafhankelijke rechtspraak; integraal en preventief gericht door verzelfstandiging van de Rechterlijke Macht;
- Eerlijke en rechtsvaardige rechtsbedeling voor een ieder in Suriname en vergroting van de toegankelijkheid en aanspreekbaarheid van de rechtshandhaving, rechtsprekende- en rechtsbescherming-instituten naar de samenleving toe;
- Intensiveren van de internationale samenwerking ter versterking van de internationale rechtshandhaving.
- Verbeteren van de vreemdelingen zorg en formuleren van een nationaal migratie beleid.

De beoogde resultaten zijn:

- Het veiligheids- en rechtsgevoel van de burgerij wordt verhoogd terwijl het rechtsbewustzijn in de samenleving toeneemt;
- De veiligheid in Suriname verder verbeteren, zodanig dat er orde en rust heerst in de samenleving;
- De rechtshandhaving, rechtsbescherming, en rechtsprekende instituten zullen in alle opzichten beter functioneren;
- Verbeteren van de mensenrechtensituatie in de Republiek Suriname;
- Het beleid van het ministerie zodanig vergroten, dat er sprake zal zijn van een optimale aansturing van het beleid.

Om de aansturing en het monitoren van de gestelde beleidsdoelen zo effectief mogelijk te doen verlopen en zorg te dragen voor een integraal beleid, zijn een aantal beleidsgebieden vastgesteld, waarbinnen de verschillende ontwikkelingen zullen plaatsvinden. De beleidsgebieden zijn hieronder opgesomd, te weten:

1. Bestuur en Justitie;
  - Bestuur
  - Justitie

- Versterking Rechtsstaat
- Rechtshandhaving en Rechtsbescherming
- Mensenrechten
- Resocialisatie en nazorg
- Huiselijk geweld
- 2. Veiligheid en internationaal beleid
  - Interne en externe veiligheid
  - Immigratiebeleid
- 3. Kernthema's:
  - Infrastructurele voorzieningen Justitie en Politie
  - Kinder-, jeugd- en genderbeleid

I. Bestuur en Justitie

Versterking rechtsstaat

1. Rechterlijke Macht met rechtspraak belast

Missie

De missie van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast behelst het toezicht houden op de geregelde afdoening van alle rechtsgedingen. De Rechterlijke Macht met rechtspraak belast heeft de belangrijke maatschappelijke opdracht om de grondrechten van burgers te beschermen, om binnen redelijke termijn op integere en deskundige wijze strafbare feiten te berechten en rechtsgeschillen te beslechten. Tegen deze achtergrond en met inachtneming van de Speerpunten van de Rechtspraak 2016-2021 heeft de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast voor het dienstjaar 2020 de hierna te noemen programma's geformuleerd.

2. Institutionele Versterking Rechterlijke Macht met rechtspraak belast en Rechterlijke Organisatie

2.1 Achtergrond

De missie van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast vereist dat de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de rechter en van de rechterlijke organisatie zijn gegarandeerd en dat daartoe voldoende institutionele waarborgen worden getroffen.

2.2 Institutionele waarborgen

De in het dienstjaar 2020 te treffen institutionele waarborgen hebben betrekking op:

- De ontwerpwet vaststelling geldelijke voorzieningen voor de leden van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast, de Procureur-Generaal bij het Hof van Justitie en hun nabestaanden. De ontwerpwet staat voor hervatting van de behandeling door De Nationale Assemblee. Na aanneming zal afkondiging van de wet door de President van de Republiek Suriname plaatsvinden. Wettelijke regelen van de geldelijke voorzieningen voor rechters en hun nabestaanden is voorgeschreven in artikel 141 lid 3 van de Grondwet. Teneinde uitvoering te geven aan deze grondwettelijke bepaling is de ontwerp wet in het dienstjaar 2014 opgesteld. In het dienstjaar 2015 is dit ontwerp wet aangepast.

- Het staatsbesluit regelende de geldelijke voorzieningen voor en overige kwesties betreffende de rechtspositie van de medewerkers van de hierna te noemen Griffies. Mede met het oog op de verzelfstandiging van de rechterlijke organisatie is in het dienstjaar 2015 in het hiervoor genoemde ontwerpwet een bepaling opgenomen over het daarin incorporeren van de geldelijke voorzieningen geldende voor de medewerkers werkzaam bij de Griffie van het Hof van Justitie, de Griffie der Kantongerechten en het Kabinet van de Rechter-Commissaris in Strafzaken. Na aanneming van de wet geldelijke voorzieningen voor de leden van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast, de Procureur-Generaal bij het Hof van Justitie en hun nabestaanden zullen de geldelijke voorzieningen geldende voor en overige kwesties betreffende de rechtspositie van de medewerkers werkzaam bij de Griffie van het Hof van Justitie, bij de Griffie der Kantongerechten en bij het Kabinet van de Rechter-Commissaris in Strafzaken bij staatsbesluit worden geregeld.

2.3 Verzelfstandiging rechterlijke organisatie

De bedrijfsvoering van de rechterlijke organisatie - personeel, informatie, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting³ is nog in handen van het Ministerie van Justitie en Politie. Als gevolg van veranderde omstandigheden op het gebied van de bedrijfsvoering van gerechten en het voortschrijdend inzicht ten aanzien van de institutionele onafhankelijkheid ook van de rechterlijke organisatie is handhaving van de status quo niet wenselijk.

Met het oog op het in gang zetten van het proces van verzelfstandiging van de bedrijfsvoering van de rechterlijke organisatie zullen de volgende op elkaar afgestemde programma's in het dienstjaar 2020 worden voorbereid en/of voortgezet:

- Het ontwikkelen en beschrijven van een verbeterplan aan de hand van de bevindingen en aanbevelingen van de in 2017 uitgevoerde quick scan van de rechterlijke organisatie.
- Het uitvoeren van het hiervoor bedoelde verbeterplan.
- Het ontwikkelen en beschrijven van een plan gericht op de verzelfstandiging van de rechterlijke organisatie.
- Het creëren van een formatieplaats voor en waarden van de functie directeur bedrijfsvoering, werven, selecteren, aantrekken en inwerken/coachen van een interim-directeur. Het Hof van Justitie heeft het functieprofiel enkele jaren geleden vastgesteld en besproken met de Minister van Justitie en Politie en de Minister van Binnenlandse Zaken. De samenhang tussen de hiervoor opgesomde programma's noodzaakt tot simultane uitvoering van enkele van de hiervoor opgesomde programma's.

2.4 Randvoorwaarden doorbreking personele unie Hof van Justitie en Kantongerechten

Uit hoofde van de personele unie die er tussen het Hof van Justitie en de Kantongerechten bestaat, wordt de betrekking van kantonrechter - alleensprekende rechter in eerste instantie - waargenomen door leden en leden plaatsvervangers van het Hof van Justitie. Ieder jaar wijst het Hof van Justitie uit zijn midden rechters aan die gedurende het zittingsjaar de betrekking van kantonrechter zullen waarnemen.

Alle rechters nemen bovendien deel aan het primaire proces bij het Hof van Justitie en enkelen van hen treden ook op als Rechter-Commissaris in strafzaken.

De randvoorwaarden waaronder het vereiste aantal rechters, zittingsgriffiers en schrijffjuristen, administratief medewerkers en zittingszalen, die nodig zijn voor

doorbreking van de personele unie zijn in kaart gebracht.

Snellere rechtsspraak en deskundigheidsbevordering

3.1 Achtergrond

Er zijn thans 25 rechters, terwijl er volgens de Wet op de Inrichting en Samenstelling van de Rechterlijke Macht minimaal 40 rechters zouden moeten zijn. Naar zowel internationale maatstaven als regionale maatstaven is het huidige aantal rechters ver beneden algemeen aanvaardbare norm. Deze chronische onderbezetting leidt tot ongewenst lange doorlooptijden en onaanvaardbare achterstanden. Daarnaast is sprake van geen of onvoldoende juridische ondersteuning aan de rechter. Duurzame verbetering in de status quo vereist simultaan en onafgebroken uitvoeren van verschillende opleidingen en het treffen van flankerende programma's.

Met de beleidsmaatregel snellere rechtsspraak beoogt de Rechterlijke Macht met rechtsspraak belast het huidige bestand van rechters uit te breiden, zodat zowel binnen afzienbare termijn enige verlichting komt in de werkdruk van de huidige rechters als op langere termijn het tekort aan rechters op duurzame wijze wordt opgeheven en normen kunnen worden ontwikkeld om snellere rechtsspraak te bewerkstelligen.

Het rekruteren van rechters kan door middel van opleidingen en de eigen identificatie van het Hof van Justitie.

3.2 Opleidingen tot rechter

Opleiden van rechters gebeurt op de volgende wijze:

- De vijfjarige Raio Opleiding Zittende Magistratuur, bedoeld voor juristen met onvoldoende ervaring in de rechtspraktijk;
- De tweejarige Rio Opleiding Zittende Magistratuur, bedoeld voor juristen met ruime ervaring in de rechtspraktijk en met voor het Hof van Justitie relevante maatschappelijke ervaring.

Elke tot nu toe uitgevoerde Raio Opleiding Zittende Magistratuur is gestart met een lichting van gemiddeld tien deelnemers en heeft gemiddeld vijf rechters afgeleverd. Uitgangspunt vooralsnog is dat de tweejarige Rio Opleiding Zittende Magistratuur zal starten met een lichting van circa zeven deelnemers en dat elke lichting circa drie tot vier rechters zal afleveren.

Uitgaande van het huidig aantal rechters, die in de ontwerp wet geldelijke voorzieningen voor rechters en hun nabestaanden vastgestelde pensioengerechtigde leeftijd van zeventig jaar en dat van elk van de hiervoor opgesomde opleidingen drie cycli simultaan en onafgebroken worden uitgevoerd, zou het resultaat er als volgt uit kunnen zien:

Teneinde het schrijnende tekort aan rechters op duurzame wijze terug te dringen alsook de onaanvaardbaar hoge werkdruk van de rechter te verminderen en een efficiëncyslag te maken, zullen de volgende programma's simultaan moeten worden getroffen:

- Onafgebroken uitvoeren van drie cycli van de hiervoor genoemde opleidingen tot rechter.

- Opzetten van de Opleiding tot Schrijffjurist en onafgebroken uitvoeren van drie cycli van deze opleiding.
  - Verbeteren van de inhoudelijke ondersteuning van zittingsgriffiers aan de rechter.
- In de 1^e helft van 2018 is er een aanvang gemaakt met deze opleidingen.

Realisatie van het voorgaande is afhankelijk van door het Ministerie van Justitie en Politie te treffen flankerende programma's, zoals:

- Activeren van de Raad voor de Selectie en Opleiding ten behoeve van de Rechterlijke Macht.
- Selecteren, werven en aanstellen van raio's, rio's en "aspirant schrijffjuristen".

De in gang gezette uitvoering van de selectie- en wervingsprocedure voor de eerste cyclus van de Opleiding tot Schrijffjurist en de eerste cyclus van de Rio Opleiding Zittende Magistratuur is gedurende het dienstjaar 2017 voltooid. De uitvoering van deze cycli is in *januari* 2018 of kort daarna begonnen.

In het dienstjaar 2017 heeft de toenmalige minister van Justitie en Politie een aanzet gegeven tot het opnieuw activeren van de Raad voor de Selectie en Opleiding ten behoeve van de Rechterlijke Macht. De selectie- en wervingsprocedure is in gang gezet en de eerste cyclus van de Raio Opleiding Zittende Magistratuur is in 2018 in uitvoering genomen.

3.3 Eigen identificatie Hof van Justitie

De derde mogelijkheid om het bestand van rechters uit te breiden is eigen identificatie van het Hof van Justitie. Hierbij gaat het om juristen die op grond van hun ruime kennis van het recht en ruime ervaring in de toepassing van het recht vrijwel meteen na benoeming tot rechter op voltijdse dan wel deeltijdse basis kunnen worden ingeschakeld in het primaire proces en die beschikken over voor het Hof van Justitie relevante maatschappelijke ervaring. Hierbij valt te denken aan docenten verbonden aan de Faculteit der Juridische Wetenschappen van de Anton de Kom Universiteit van Suriname, [net gepensioneerde] vervolgingsambtenaren, advocaten en notarissen.

Het proces van consultatie is na instemming van de toenmalige minister van Justitie en Politie in het dienstjaar 2017 in gang gezet. Het Hof van Justitie heeft circa tien kandidaten gescout. Het is de bedoeling om deze kandidaten, nadat daartoe van Regeringszijde fiat is verleend, voor te dragen voor benoeming tot rechter, zodat zij kunnen worden ingezet in het primair proces. De hiermee gepaard gaande kosten zijn begroot onder de post ambtelijke salarissen, sociale premies en sociale uitkeringen.

3.4 Deskundigheidsbevordering van rechters

In het kader van voortdurende deskundigheidsbevordering nemen de rechters vanaf 2003 jaarlijks deel aan na- en bijscholing, die uit hoofde van de Permanente Opleiding Zittende Magistratuur worden verzorgd.

Deze opleiding wordt sindsdien tot volle tevredenheid van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast door de Stichting Juridische Samenwerking Suriname - Nederland in opdracht van het Ministerie van Justitie en Politie uitgevoerd. In de loop der jaren heeft dit opleidingsinstituut steeds voorzien in de behoeften op het gebied van deskundigheidsbevordering van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast.

Het jaarplan voor het dienstjaar 2020 van de Permanente Opleiding Zittende Magistratuur beslaat circa vijf onderwijsactiviteiten. Zoals gebruikelijk zal het overleg over het jaarplan voor het dienstjaar 2020 - inhoud, duur, leerdoel, programma, materiaal en in te schakelen deskundigen- van elke onderwijsactiviteit tussen het hiervoor genoemde opleidingsinstituut en de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast binnenkort van start gaan.

De kosten gepaard gaande met dit onderdeel komen ten laste van de kostensoort 612 - goederen en diensten en zijn voor 2020.

2.5 Verbetering juridische ondersteuning

Teneinde de juridische ondersteuning aan de rechter te verbeteren en zodoende de onaanvaardbare werkdruk van rechters binnen afzienbare tijd te verminderen, worden voor het dienstjaar 2020 de volgende programma's getroffen:

- Ontwikkelen en beschrijven van het coachingstraject voor huidige zittingsgriffiers; hierbij zullen centraal staan effectief plannen van de uit te voeren werkzaamheden, effectief en tijdig uitvoeren van de werkzaamheden, verbeteren van de kwaliteit van processen-verbaal en concept verstekvonnissen en in samenspraak met elke zittingsgriffier opstellen van een persoonlijk ontwikkelplan;
- Ontwikkelen, beschrijven en uitvoeren van een plan gericht op het opfrissen en effectief toepassen van juridische kennis van de zittingsgriffiers; een gunstig neveneffect is dat zodoende de belangstelling van zittingsgriffiers voor de functie "schrijffjurist" wordt aangewakkerd;
- Uitvoering van de 15-maanden durende Opleiding tot Schrijffjurist Civiel;
- Ontwikkelen en beschrijven van de Leergang tot Zittingsgriffier;

De hiervoor bedoelde programma's verruimen bovendien de mogelijkheden voor loopbaanontwikkeling van zittingsgriffiers binnen de rechterlijke organisatie.

De hiervoor genoemde Opleiding tot Schrijffjurist alsook het hiervoor bedoelde opleidingstraject voor zittingsgriffiers zullen ook worden uitgevoerd door de Stichting Juridische Samenwerking Suriname - Nederland. Dit opleidingsinstituut voert vanaf 2003 de Permanente Opleiding Griffiers in opdracht van het Ministerie van Justitie en Politie uit. Met het oog op de hiervoor genoemde programma's zal het Ministerie van Justitie en Politie in nauwe samenspraak met de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast en het Ministerie van Binnenlandse Zaken in het dienstjaar 2019 en zo nodig gedurende het dienstjaar 2020 de volgende flankerende programma's treffen:

- Commitment verkrijgen van zittingsgriffiers tot deelname aan het coachingstraject en/of deelname aan het traject gericht op opfrissen en effectief toepassen van juridische kennis;
- Formatieplaats voor de functie "schrijffjurist" creëren en deze functie waarderen;
- Aanstellen van toekomstige "schrijffjuristen".

2.6 Inventarisatie

Teneinde zicht te krijgen in de staat en conditie van de in de gerechtsgebouwen geïnstalleerde technische infrastructuur is in het dienstjaar 2018 onder auspiciën van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast een inventarisatie gemaakt van de technische infrastructuur aanwezig in:

- Het gerechtsgebouw gelegen aan de Grote Combéweg no. 2 te Paramaribo, waarin de Kantongerechten Civiele Zaken zijn gehuisvest; in dit gerechtsgebouw is ook het Hof van Justitie Civiele Zaken - zij het tijdelijk - gehuisvest.
- Het gerechtsgebouw gelegen aan de Mgr. Wulfinghstraat no. 5 te Paramaribo, waarin de Kantongerechten Strafzaken, het Kabinet van de Rechter-Commissaris in Strafzaken en het Hof van Justitie Strafzaken zijn gehuisvest;
- Het gerechtsgebouw gelegen aan het Onafhankelijkheidsplein no. 6 te Paramaribo, waarin het Hof van Justitie Civiele Zaken en het Bestuurscentrum van het Hof van Justitie zullen worden gehuisvest.

Het één en ander mede met het oog op aanschaf en ontwikkelen van software, die de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast en de rechterlijke organisatie in staat zal stellen:

- De interne informatievoorziening - centrale opslag van data, e-mailverkeer en intranet - te automatiseren en te verbeteren;
- De gerechtelijke procedures en de kwaliteit daarvan - werkprocessen in kaart brengen en verbeteren, invoeren van zaakregistratiesystemen en document management systemen met inbegrip van een interne uitsprakendatabank - te verbeteren;
- Sturings- en managementinformatie - met behulp van zaakregistratie- en document management systemen met inbegrip van een interne uitsprakendatabank - te genereren;
- De maatschappij met behulp van een website en een publieke uitsprakendatabank voor te lichten en te voorzien van rechterlijke uitspraken.
- Uitbesteden van het onderhoud en beheer van het systeem.

II. Het Openbaar Ministerie

HALT (Het Alternatief)

HALT is een transactiemogelijkheid.

A. Bij volwassenen: op het niveau van de vervolgingsambtenaar ingevolge artikel 100 van het Wetboek van Strafrecht (S.B. 2015 no. 44), waarbij als transactie een taakstraf wordt toegepast in plaats van vervolging.

Hierbij kan de vervolgingsambtenaar vóór de aanvang van de terechtzitting een of meer voorwaarden stellen ter voorkoming van de strafvervolging wegens strafbare feiten, met uitzondering van misdrijven waarop naar de wettelijke omschrijving gevangenisstraf is gesteld van meer dan 6 jaar. Door voldoening aan die voorwaarden vervalt het recht tot strafvordering.

Een voorwaarde kan zijn: het verrichten van onbetaalde arbeid of het volgen van een leerproject gedurende ten hoogste 120 uren.

1. De taakstraf bestaat uit een werkstraf, een leerstraf of een combinatie van beide, alsmede het aantal uren dat de straf zal duren. Bij een werkstraf worden de aard van de te verrichten werkzaamheden vermeld. Bij een leerstraf wordt het te volgen leerproject vermeld.

2. De termijn binnen welke de taakstraf moet worden verricht, wordt verlengd met de tijd dat de betreffende persoon rechtens de vrijheid is ontnomen alsmede met de tijd dat deze ongeoorloofd afwezig is.

3. Het Openbaar Ministerie is belast met het toezicht op de uitvoering van de taakstraf.

4. De rechter en het Openbaar Ministerie kunnen aan een reclasseringsinstelling dan

wel aan een bijzondere reclasseringsambtenaar opdracht geven de veroordeelde begeleiding te bieden bij en toezicht te houden op de wijze waarop de taakstraf wordt verricht. Indien een taakstraf niet naar behoren is verricht, maakt de reclasseringsambtenaar daarvan terstond melding aan het Openbaar Ministerie.

5. Bij of krachtens staatsbesluit worden nadere regels gesteld over de inhoud van de taakstraf, de tenuitvoerlegging van de taakstraf en de rechten en plichten van de tot een taakstraf veroordeelde.

B. Bij jeugdigen: op het niveau van de hulpofficier, die daartoe door de Procureur-generaal is aangewezen ingevolge artikel 105c van het Wetboek van Strafrecht.

Deze aangewezen hulpofficier kan na verkregen toestemming van de Procureur-generaal aan de verdachte voorstellen dat deze deelneemt aan een project. Door de Procureur-generaal worden de strafbare feiten aangewezen die op deze wijze kunnen worden afgedaan.

1. Bij dit voorstel deelt de hulpofficier de verdachte en diens wettelijke vertegenwoordiger mede dat de verdachte niet verplicht is aan het project deel te nemen en licht deze in over de mogelijke gevolgen van niet-deelneming.

2. De Procureur-generaal geeft algemene aanwijzingen omtrent de wijze van afdoening. Deze aanwijzingen betreffen in ieder geval:

a. de projecten en de categorieën van strafbare feiten die, gelet op de aard van deze projecten, in aanmerking komen voor deze wijze van afdoening;

b. de duur van de deelneming, afhankelijk van de aard van het strafbare feit en het project en

c. de wijze waarop de toestemming van de Procureur-generaal kan worden verkregen.

III. Justitie

1. Rechtshandhaving en Rechtsbescherming

Rechtshandhaving en Rechtsbescherming staan centraal in het overheidsbeleid.

Voor de bestrijding van de financiële criminaliteit moet de Financial Intelligence Unit verder worden geïnstitutionaliseerd. Voor het efficiënt oplossen van gepleegde misdrijven moet de samenwerking tussen CUFO en overige instituten binnen het ministerie van Justitie worden geformaliseerd. Inzake het voorbereiden en uitvoeren van projecten voor de bestrijding van mensenhandel en mensensmokkel is de commissie TIP wederom ingesteld en wordt de samenwerking met de TIP Unit van het KPS voortgezet. Ook de huisvesting van de TIP Unit van het KPS is verbeterd.

In het kader van de integrale veiligheid moeten het Korps Penitentiaire Ambtenaren en de ondersteuningsgroepen adequaat getraind en toegerust worden. Er moeten speciale voorzieningen worden getroffen voor de gevangeneninrichtingen zoals speciale beveiligingsapparatuur. Het Korps Penitentiaire Ambtenaren moet geëvalueerd worden ten aanzien van haar huidige structuur en functioneren.

Wetgeving moet gewijzigd worden om tot invoering van alternatieve straffen over te gaan. Voorlichting, gezinscoaching en het begeleiden van pupillen zullen steunpilaren moeten zijn waarmee wordt beoogd een sterke vermindering van recidive.

2.Mensenrechten

Het Bureau Mensenrechten wordt getransformeerd naar een Instituut Mensenrechten met een breder mandaat, meer autoriteit en een betere structuur. Dit, volgens de Paris Principles, wat betekent dat het bureau als een onafhankelijke watch dog zal functioneren.

Hiervoor wordt een formatie- en inrichtingsplan opgemaakt en de taken en bevoegdheden worden herzien.

Er is een noodzaak voor personele uitbreiding en training op basis van het nieuwe formatieplan.

Om de fundamentele rechten van de mens te garanderen, te bevorderen en te beschermen worden diverse projecten voorbereid en uitgevoerd. Vooral een bewustwordingscampagne is geïmplementeerd. De bestaande instituten voor rechtsbescherming, kosteloze rechtsbijstand en slachtofferzorg worden aan een evaluatie onderworpen en gedecentraliseerd. Bestaande wetgeving moet geëvalueerd en waar nodig worden aangepast. Aanvullende wetgeving moet indien nodig worden voorbereid.

3.Veiligheid en internationaal Beleid

3.1 Interne veiligheid en externe veiligheid

Het Korps Politie Suriname, het Nationaal Leger en het Bureau Nationale Veiligheid van het Kabinet van de President zullen de krachten bundelen bij de handhaving van de openbare orde en inwendige veiligheid van en op het gehele Surinaamse grondgebied. Ter verhoging van de integrale veiligheid zullen concrete projecten met tastbare fysieke resultaten en beleidsproducten uitgevoerd worden. De samenwerking zal geïntensiveerd worden met de militaire politie, met de douane met haar rechercheafdeling, met de centrale inlichtingen- en veiligheidsdienst en met overige beveiligings-, buurt- en bewakingsorganisaties.

In het kader van het herstel van het politiegezag en toezicht in het binnenland en de kustvlakte wordt de bewaking van en het toezicht op het territoir en de grenzen van de Republiek Suriname in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende ministeries en met alle ten dienste staande middelen gehandhaafd.

Er moet worden geïnvesteerd in de renovatie en nieuwbouw van politiestations. Met het oog op de criminaliteitsbeheersing zal het KPS de beschikking moeten hebben over een modern geavanceerde Telecom netwerksysteem.

Teneinde een voortdurend kwalitatief hoogwaardige politiezorg aan de gemeenschap te kunnen bieden, zijn de volgende projecten voorbereid, uitgevoerd dan wel afgerond:

- De bestrijding van de criminaliteit te water;
- Het afbouwen van het Hoofdbureau van Politie en overige stations;
- Het opzetten van een geautomatiseerd (basis) informatievoorzieningsstelsel waarop alle in Paramaribo gevestigde stations aangesloten zullen worden;
- Het voorbereiden en uitvoeren van diverse criminaliteitsbestrijdingsprojecten, betreffende onder andere inbraakbestrijding, verkeersveiligheid, drugsbestrijding, aanpak van overvallen en berovingen, aanpak van huiselijk geweld en aanpak van illegale mijnbouw;
- Het voorbereiden en uitvoeren van projecten ter bestrijding van mensenhandel en mensensmokkel;

-Het versterken en verder professionaliseren van de technische recherche door o.a. de opzet van een forensisch opsporingsgebouw.

Ter verbetering van de landelijke brandweezorg worden in deze planperiode repressieve en preventieve maatregelen getroffen en activiteiten uitgevoerd. De brandveiligheid in zowel de hoofdstad als de gewesten wordt structureel verbeterd door fysieke uitbreidingen en verhoogde mobiliteit.

Ook worden verschillende projecten voorbereid en uitgevoerd. Hierbij wordt gedacht aan onder andere de volgende projecten:

- Herstructurering brandweerorganisatie;
- Training personeel;
- Het verbeteren van de bluswatervoorziening
- Ontwikkelen en implementeren regelgeving m.b.t. brandveilig bouwen
- Bevorderen van bewustwording bij burgers door voorlichting

3.2 Drugsbestrijding en grensoverschrijdende criminaliteit

Drugsgebruik, drugshandel en alle vormen van grensoverschrijdende criminaliteit vormen een grote bedreiging voor de ontwikkeling van de samenleving. De aanpak van de drugsproblematiek in Suriname vereist, daarom een gecoördineerde en multidisciplinaire inspanning van alle betrokkenen vanuit de optiek van opsporing en rechtshandhaving alsook vanuit de gezondheidszorg en de sociaaleconomische ontwikkeling.

Verdragen met internationale organisaties en bilaterale drugsbestrijdingovereenkomsten, vormen de grondslag voor internationale samenwerking in de strijd tegen drugsgebruik en drugshandel en tegen andere vormen van grensoverschrijdende criminaliteit. Bij de preventie en bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit zal de samenwerking op regionaal niveau geoptimaliseerd worden. De samenwerking wordt geïntensiveerd door middel van het aangaan van veiligheidsovereenkomsten met onze grens- en buurlanden

3.3 Immigratiebeleid

In het kader van het te voeren immigratiebeleid is het vreemdelingenbeleid aangescherpt. Bij het verlenen van toelating en verblijf aan vreemdelingen in Suriname zijn belangen van nationale aard doorslaggevend. In verband hiermee wordt de Hoofdafdeling Vreemdelingenzaken verder geprofessionaliseerd en zullen onder andere automatiseringsprojecten verder ter hand worden genomen.

In samenwerking met ketenpartners zullen we komen tot een nationaal immigratiebeleid.

4.Kernthema's

4.1 Infrastructurele voorzieningen Justitie en Politie

Het Ministerie van Justitie en Politie zal in samenwerking met het Ministerie van Openbare Werken de lopende infrastructurale projecten verder uitvoeren.

4.2 Kinder-, jeugd- en genderbeleid

Er wordt gewerkt aan de opvang en begeleiding van slachtoffers van alle vormen van gewelds- en zedendelicten. In het kader hiervan is de wet Huiselijk Geweld al door DNA goedgekeurd. Er is ook een opvanghuis voor slachtoffers van huiselijk geweld operationeel.

Het Bureau Vrouwen- en Kinderbeleid is conform haar taakstelling de speerpunt bij de coördinatie van het gender-, zeden- en jeugdbeleid. In 2020 zullen er landelijk o.a. awareness programma's over huiselijk geweld worden gerealiseerd en zullen activiteiten in het kader van het kinderactieplan worden uitgevoerd. Ook seksueel molest op de werkvloer wordt aangepakt.

TOTAAL OVERZICHT

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN worden als volgt gewijzigd:

Tabel 1 Lopende uitgaven

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende Uitgaven	Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
610	Lonen en Salarissen	374.556	387.600	717.264	687.200	698.100	711.200	721.400
611	Sociale Premies	33.141	38.600	82.333	72.800	77.970	84.140	90.310
612	Gebruik van goederen en diensten	66.235	30.987	47.480	76.100	83.600	90.600	97.100
616	Sociale uitkeringen	2.738	1.985	3.100	7.540	8.480	9.860	11.360
	Totaal Lopende Uitgaven	476.670	459.172	850.177	843.640	868.150	895.800	920.170
	Totaal Operationele Uitgaven	476.670	459.172	850.177	843.640	868.150	895.800	920.170

TITEL II: PROGRAMMA'S worden als volgt gewijzigd:

Tabel 2 Programma's

Bedragen x SRD 1.000

Code	Justitie	Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
OP- Beleidsgebied Bestuur en Justitie								
Programma: infrastructurele werken								
0104	Aanschaf, bouw, renovatie en inrichting gebouwen justitie	0	400	0	1.500	1.500	1.500	1.500
0105	Bouw, renovatie en inrichting van dienstwoningen, politiebureau's en cellenhuis	0	0	0	1.000	1.500	2.000	2.000
0106	Verbetering infrasstructuur KBS	100	100	0	4.000	4.250	4.500	4.750
	Subtotaal	100	500	-	6.500	7.250	8.000	8.250
Programma: institionele versterking								
0202	Institutionalisering Hof van Justitie	0	0	0	2.407	0	0	0
0203	Professionalisering parketorganisatie	0	0	0	0	0	0	0
0239	Verbetering van human capacity KPS	0	0	0	800	850	900	1.000
0252	Verbetering rechterlijke organisatie en verzelfstandiging rechterlijke organisatie	0	0	0	1.000	1.000	1.000	1.000
	Subtotaal	0	0	-	4.207	1.850	1.900	2.000
Programma: rechtshandhaving en rechtsbescherming								
0303	Kinder-, jeugd- en genderbeleid	0	800	800	1.010	1.010	1.010	1.010
0405	Aanpak openbare orde en veiligheid	0	0	0	800	850	900	1.000
	Subtotaal	0	800	800	1810	1860	1910	2010
Programma: interne en externe veiligheid								
0408	Aanpak zware criminaliteit	0	0	0	700	700	750	800
0744	Versterking brandweezorg	2.472	1.904	0	10.000	11.000	11.000	11.000
	Subtotaal	2.472	1.904	0	10.700	11.700	11.750	11.800
	TOTAAL	2.472	1.904	0	10.700	11.700	11.750	11.800

TITEL III: MIDDELENBEGROTING blijft ongewijzigd:

Tabel 3

Bedragen x SRD 1.000

Code	Ontvangsten	Realisatie 2018	Vermoedeijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
53202	Opbrengst van vuurwapenvergunningen en jachtakten	1.401	4.919	4.919	5.100	5.200	5.300	5.400
53210	Leges Rijbewijzen	2.133	3.469	3.469	3.600	3.700	3.800	3.900
53213	Loterijvergunning	5	6	6	8	8	10	10
53409	Vernieuwing, verstrekken en dupliceren rijbewijzen	1.704	2.300	2.300	2.500	2.600	2.700	2.800
53413	Legalisatie	435	390	390	410	460	470	480
53423	Diverse niet belasting ontvangsten	5.323	1.500	1.500	1.700	1.800	1.900	2.000
53414	Opbrengst Keuring voertuigen	1.415	5.815	5.815	6.000	6.100	6.200	6.300
53415	Bestekken	0	1	1	1	1	1	1
53508	Opbrengst diensten Kantongerecht	152	1.000	1.290	1.300	1.320	1.330	1.340
53108	Overige inkomsten uit overheidsbedrijven en -diensten	65	2.500	2.500	2.700	2.800	2.900	3.000
53602	Diverse boetes en transacties	3.932	5.610	5.610	5.800	5.900	6.000	6.100
53153	Diverse vergoedingen	0	11.000	11.000	11.000	11.000	11.000	11.000
Totaal Niet Belasting Ontvangsten		16.565	38.510	38.800	40.119	40.889	41.611	42.331
Donoren								
52201	Europese Unie	0	0	14.539	2.407	0	0	0
13220	United Nations Population Fund (UNFPA)	75	200	200	100	100	100	100
13220	United Nations Children Fund (UNICEF)	180	600	600	400	400	400	400
52212	Overige Donaties (CDB)	0	0	2.400	0	0	0	0
Totaal Donorontvangsten		255	800	17.739	2.907	500	500	500
Totaal Middelenbegroting		16.820	39.310	56.539	43.026	41.389	42.111	42.831

DE RECHTERLIJKE MACHT
(met rechtspraak belast en de rechterlijke organisatie)

Toelichting op de Operationele uitgaven

De toelichting op de operationele uitgaven wordt als volgt gewijzigd:

Lopenden Uitgaven

610 Lonen en Salarissen

Deze kostensoorten hebben betrekking op de rechters en op het personeel werkzaam bij de rechterlijke organisatie. De toelagen van deurwaarders zijn meegerekend in de post Overige toelage. De ambtelijke salarissen zijn in het dienstjaar 2017 verhoogd door het doorvoeren van de koopkrachtversterking.

Verzelfstandiging van de Rechtspraak

Teneinde de bedrijfsvoering van de rechterlijke organisatie, die vooralsnog deel uitmaakt van het Ministerie van Justitie en Politie en nog niet van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast, te verbeteren en de verzelfstandiging daarvan in gang te zetten, is de interim directeur bedrijfsvoering gerechten met ingang van november 2018 aangetrokken. De interim directeur, die is toegewezen aan de waarnemend president van het Hof van Justitie, is onder meer belast met het opzetten en inrichten van het bureau voor de interne bedrijfsvoering van de gerechten. Dit met het doel fasegewijze overgang van de diverse PIOFACH-onderdelen van het Ministerie van Justitie en Politie naar de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast te bewerkstellingen. Ter ondersteuning van de interim directeur bedrijfsvoering gerechten zullen in 2020 een Human Resource Manager en een Facilitair Manager worden aangetrokken.

611 Sociale premies

In de post Sociale premies zijn meegerekend de premiebijdrage voor SZF en de pensioenbijdrage, die op grond van wettelijke regelingen worden afgeleid van de ambtelijke salarissen.

Tabel 4 Leeftijdsopbouw en gender Rechters

Leeftijd	Rechters	Man	Vrouw
31 t/m 35	1	1	0
36 t/m 40	0	0	0
41 t/m 45	2	0	2
46 t/m 50	8	3	5
51 t/m 55	4	2	2
56 t/m 60	3	2	1
61 t/m 65	5	1	4
66 t/m70	3	1	2
Totaal	26	10	16

Tabel 5 Ambtelijke maandsalaris rechters

Categorie	A	Bedrag in SRD
Waarnemend President Hof van Justitie	1	21.314
Vice – President Hof van Justitie	1	23.587
Leden Hof van Justitie	1	18.239
Leden Plaatsvervanger Hof van Justitie	1	13.871
Totaal	2	

Tabel 6 Ziekte verzuim Rechters

Jaar (periode)	Aantal dagen
1 juli t/m 31 december 2017	5
1 januari t/m 30 juni 2018	15
Totaal	20

Tabel 7 Personeel Kabinet RC in Strafzaken

Functie	Functiegroep / Schaal	Aa
Fungerend griffiers 1 ^e klasse	Functiegroep 11, schaal 11A	01
Junior Juridisch medewerker	Functiegroep 11, schaal 10B	01
Aspirant Juridisch medewerker	Functiegroep 8, schaal 8A	02
Griffie medewerker 2 ^e klasse	Functiegroep 6, schaal 6C	01
Griffie medewerker 3 ^e klasse	Functiegroep 5, schaal 5C	01
Totaal		06

Tabel 8 Ambtelijk Maandsalaris Personeel Kabinet RC in Strafzaken

Functie	Funcatiegroep / Schaal	Bedrag in SR D
Fungerend griffiers 1 ^e klasse	Funcatiegroep 11, schaal 11A	4.435
Junior Juridisch medewerker ¹	Funcatiegroep 11, schaal 10B	3.963
Aspirant Juridisch medewerker ²	Funcatiegroep 8, schaal 8A	1.849
Griffie medewerker 2 ^e klasse	Funcatiegroep 6, schaal 6C	1.667
Griffie medewerker 3 ^e klasse	Funcatiegroep 5, schaal 5C	1.199

Tabel 9 Leeftijd en Gender Personeel Kabinet RC Strafzaken

Functie	Leeftijd	Gender	
		M	V
Fungerend griffier 1 ^e klasse	49 jaar	-	01
Aspirant Juridisch medewerker	35 en 38 jaar	-	02
Junior Juridisch medewerker	35 jaar		01
Griffie medewerker 2 ^e klasse	40 jaar	-	01
Griffie medewerker 3 ^e klasse	45 jaar	0	-

Tabel 10 Ziekteverzuim Personeel Kabinet RC in Strafzaken

Periode	Aantal dagen
01 juli – 31 december 2016	7
01 januari – 30 juni 2017	11

Tabel 11 Personeel Griffie Hof van Justitie Civile Zaken (30 juni 2019)

Functie	Funcatiegroep / Schaal	Aantal
Griffier van het Hof van Justitie	Funcatiegroep DR	1
Fungerende griffiers 1 ^e klasse	Funcatiegroep 11, schaal 11A	1
Fungerende griffiers 3 ^e klasse	Funcatiegroep 9, schaal 9B	1
Fungerende griffiers 4 ^e klasse	Funcatiegroep 8, schaal 8B	1

¹ Te rekenen van 16 januari 2018 is één Junior juridisch medewerker tewerkgesteld bij de Rechter – Commissaris.

² Te rekenen van 1 juni 2017 is één Aspirant juridisch medewerker tewerkgesteld bij de Rechter – Commissaris.

Juridisch medewerker ³	Functiegroep 8, schaal 8C	1
Aspirant Juridisch medewerker ⁴	Functiegroep 8, schaal 8A	1
Bureelchef	Functiegroep 9, schaal 9C	1
Hoofd Secretaresse President Hof van Justitie	Functiegroep 10, schaal 10B	1
Secretaresse President Hof van Justitie ⁵	Functiegroep 9, schaal 9C	1
Secretarissen Griffier Hof van Justitie	Functiegroep 8, schaal 8C	2
Griffie medewerker 3 ^e klasse	Functiegroep 5, schaal 5C	1
Administratief medewerker Juspol ⁶	Functiegroep 5, schaal 5A	2
Administratief medewerker Begroting en Financiële zaken ⁷	Functiegroep 5, schaal 5C	1
Technisch medewerker voorlichting ⁸	Functiegroep 6, schaal 6C	1
Huismeesters	Functiegroep 5, schaal 5C	2
Interieur verzorgers	Functiegroep 3, schaal 3B	2
Totaal		20

Tabel 12 Personeel van de Griffie Hof van Justitie Strafzaken

Functie	Functiegroep / Schaal	A
Fungerend griffier 1 ^e klasse	Functiegroep 11 / Schaal 11A	0
Fungerend griffiers 3 ^e klasse	Functiegroep 9 / Schaal 9B	0

³ Te rekenen van 1 oktober 2018 is één Junior juridisch medewerker tewerkgesteld bij het Hof van Justitie.

⁴ Te rekenen van 1 januari 2019 is één Aspirant juridisch medewerker tewerkgesteld bij het Hof van Justitie.

⁵ Te rekenen van 1 januari 2019 is één Aspirant juridisch medewerker tewerkgesteld bij het Hof van Justitie.

⁶ Te rekenen van november 2018 is één Secretaresse President van het Hof van Justitie tewerkgesteld bij het Hof van Justitie.

⁷ Te rekenen van 1 februari 2019 is één Administratief medewerker Begroting en Financiële zaken tewerkgesteld bij het Hof van Justitie.

⁸ Te rekenen van 1 oktober 2018 is één Technisch medewerker Voorlichting tewerkgesteld bij het Hof van Justitie.

Aspirant Juridisch medewerker ⁹	Functiegroep 8 / Schaal 8A	0
Bode / Ordonnans	Functiegroep 4 / Schaal 4B	0
Totaal		7

Tabel 13 Ambtelijk Maandsalaris¹⁰ Personeel Griffie Hof van Justitie

Functie	A	Functiegroep	Bedrag
Griffier	1	Functiegroep DR	9.044,=
Fungerende griffiers 1 ^e klasse	3	Functiegroep 11, schaal 11A	4.489,=
Fungerende griffiers 3 ^e klasse	4	Functiegroep 9, schaal 9B	3.612,=
Fungerende griffiers 4 ^e klasse	1	Functiegroep 8, schaal 8B	3.142,=
Juridisch medewerker	1	Functiegroep 8, schaal 8C	2.552,=
Aspirant Juridisch medewerker	2	Functiegroep 8, schaal 8A	2.180,=
Bureelchef	1	Functiegroep 9, schaal 9C	3.571,=
Hoofd Secretaresse President Hof van Justitie	1	Functiegroep 10, schaal 10B	2.271,=
Secretaresse President Hof van Justitie	1	Functiegroep 9, schaal 9C	2.807,=
Secretarissen Griffier Hof van Justitie	2	Functiegroep 8, schaal 8C	1.849,=
Griffie medewerker 3 ^e klasse	1	Functiegroep 5, schaal 5C	1.621,=
Administratief medewerker Juspol	2	Functiegroep 5, schaal 5A	1.398,=
Administratief medewerker Begroting en Financiële zaken	1	Functiegroep 5, schaal 5C	1.363,=
Technisch medewerker voorlichting	1	Functiegroep 6, schaal 6C	1.290,=
Huismeesters	2	Functiegroep 5, schaal 5C	1.384,=
Interieur verzorgers	2	Functiegroep 3, schaal 3B	1.259,=
Bode / Ordonnans	1	Functiegroep 4, schaal 4B	

⁹ Te rekenen van 1 november 2018 is één Aspirant juridisch medewerker tewerkgesteld bij het Hof van Justitie in Strafzaken.

¹⁰ Gemiddeld ambtelijk maandsalaris exclusief toelagen.

Tabel 14 Leeftijd Personeel Griffie Hof van Justitie Civiele Zaken

Functie	25	30	35	40	45	50	55 t/m 59
Griffier ¹¹	-	-	-	-	-	01	-
Fungerend griffier 1e klasse	-	-	-	-	01	-	-
Fungerend griffier 3e klasse	-	-	-	-	01	-	-
Fungerend griffier 4e klasse			01	-	-	-	-
Juridisch medewerker	-	01		-	-	-	-
Aspirant Juridisch medewerker	01	-	-	-	-	-	-
Griffie medewerker 3e klasse	-	-	-	-	-	-	01
Administratieve medewerkers	01	-	-	01	-	-	-
Administratief medewerker BFZ	-	-	01	-	-	-	-
Technisch medewerker voorlichting	-	-	01	-	-	-	-
Hoofd Secretaresse President Hof van Justitie	-	-	-	-	01	-	-
Secretaresse President Hof	-	-	-	-	-	01	-
Secretarissen Griffie Hof	01	01	-	-	-	-	-
Bureelchef ¹²	-	-	-	-	01	-	-
Huismeesters	-	01	-	-	01	-	-
Interieur verzorgers				01	01		
Totaal	03	03	03	02	06	02	01

Tabel 15

Functie	25 t/m 29	30 t/m 34	35 t/m 39	40 t/m 44	45 t/m 49	50 t/m 54	55 t/m 59
Fungerend griffier 1 ^e klasse	-	-	-	-	02	-	-
Fungerende griffiers 3 ^e klasse	-	01	-	01	-	01	-
Aspirant Juridisch medewerker	-	-	-	-	01	-	-
Bode / Ordonnans	-	-	-	-	-	-	01
Totaal	-	01	-	01	03	01	01

Tabel 116 Gender Personeel Griffie Hof van Justitie Civiele Zaken

Functie	Gender	
	Man	Vrouw
Griffier	-	01

¹¹ Deze functie beslaat ook Griffie Hof van Justitie Strafzaken en Kabinet Rechter-Commissaris in Strafzaken.

¹² Deze functie beslaat ook Griffie Hof van Justitie Strafzaken en Kabinet van de Rechter-Commissaris in Strafzaken. Deze functionaris is beëdigd tot fungerend griffier.

Fungerend griffier 1 ^e klasse	-	01
Fungerend griffier 2 ^e klasse	-	-
Fungerend griffier 3 ^e klasse	-	01
Fungerend griffier 4 ^e klasse	-	01
Juridisch medewerker	-	01
Aspirant Juridisch medewerker	-	01
Bureelchef	-	01
Hoofd Secretaresse President Hof van Justitie		01
Secretaresses President Hof van Justitie	-	01
Secretaresses Griffier Hof van Justitie	-	02
Griffie medewerkers 3 ^e klasse	-	01
Administratief medewerker	-	02
Huismeester	02	-
Technisch medewerker voorlichting	01	-
Administratief medewerker Begroting en Financiële zaken	-	01
Interieur verzorgers		02
Totaal	03	17

Tabel 17 Gender Personeel Griffie Hof van Justitie Strafzaken

Functie	Gender	
	Man	Vrouw
Fungerend griffier 1 ^e klasse	-	02
Fungerend griffier 3 ^e klasse	-	03
Aspirant Juridisch medewerker	-	01
Bode / Ordonnans	01	-
Totaal	01	06

Tabel 18 Ziekteverzuim Personeel Griffie Hof van Justitie

Periode	Civiele Zaken	Strafzaken
	Dagen	Dagen
01 juli – 31 december 2017	190	25
01 januari – 30 juni 2018	297	24

Toelichting Ziekteverzuim

Personeel Griffie Hof van Justitie Civiele Zaken

Van 1 juli 2017 tot en met 31 december 2018 zijn twee medewerkers langdurig [respectievelijk 60 en 35 dagen] wegens ziekte afwezig geweest. Van 1 januari 2018 tot en met 30 juni 2018 zijn drie medewerkers langdurig [respectievelijk 65, 38 en 155 dagen] wegens ziekte afwezig geweest

Tabel 19 Maandelijksse toelage Deurwaarder op de betaalrol

Ambt	Min.Just & Pol.	Bedrag per maand
Deurwaarders ¹³ (27 bij het Hof)	20	120
Totaal	20	2.400

Tabel 20 Deurwaarders¹⁴ - Leeftijd en gender (30 juni 2018)

Leeftijd	man	vrouw
31 t/m 35	0	0
36 t/m 40	1	2
41 t/m 45	2	3
46 t/m 50	1	2
51 t/m 55	3	0
56 t/m 60	2	1
61 t/m 65	2	0
66 t/m 70	6	1
71 t/m 75	0	0
≥76	1	0
Totaal	18	9

612 Gebruik van goederen en diensten

Tot 612 “Gebruik van goederen en diensten” t.b.v. de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast en de rechterlijke organisatie omvat onder meer onderhoud en exploitatie van de dienstvoertuigen die ter beschikking zijn gesteld van leden van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast en de rechterlijke organisatie, bekendmakingen via de media (aanbestedingen ten behoeve van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast, oproepingen door deurwaarders op verzoek van de rechter etc.), abonnementskosten, aankoop vakliteratuur en de onderhoudskosten van gebouwen.

Deze kostensoort behelst voorts aanschaf en onderhoud van computers en randapparatuur t.b.v. de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast. Hierin zij ook inbegrepen de kosten gepaard gaande met deelname in het buitenland aan na- en bijscholing, conferenties e.d. door rechters, medewerkers werkzaam bij de Griffie van het Hof van Justitie, medewerkers werkzaam bij het Kabinet van de Rechter-Commissaris in Strafzaken en medewerkers bij de Griffie der Kantongerechten, waaronder reis- en verblijfskosten. De kosten die gepaard gaan met het accommoderen van internationale deskundigen, die vanwege opleidingen en dergelijke ten behoeve van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast in Suriname vertoeven, zijn ook inbegrepen.

Kosten van de rechters, zittingsgriffiers en lijfwachten verband houdende met zittingen buiten Paramaribo (zoals in het district Nickerie) vallen mede onder deze noemer (binnenlandse reis- en verblijfskosten). Doordat het aantal misdrijven in het binnenland is toegenomen, moeten de rechters vaker naar het binnenland vertrekken voor het doen een plaatselijk onderzoek. In de meeste gevallen moet een vliegtuig worden

---

¹⁴ Geregistreerd en beëdigd bij het Hof van Justitie zijn 27 deurwaarders. Op de verzamelaarsstaat van het Ministerie van Justitie & Politie zijn 21 deurwaarders geregistreerd.

gecharterd, omdat het gebied waar het onderzoek moet worden uitgevoerd niet met de auto bereikbaar is. Vergoedingen in verband met de inzet van tolken ten behoeve van vreemdelingen, doven en slechthorenden bij voorgeleiding aan de Rechter-Commissaris in Strafzaken, de behandeling in raadkamerzitting en de behandeling ter openbare terechtzitting en andere deskundigen komen ook ten laste van kostensoort 612. Zo ook vergoedingen in verband met de inzet van medische specialisten - waaronder gynaecologen, pathologen scheikundigen, psychologen, psychiaters en eedafnemers.

Deze kostensoort heeft ook betrekking op de verdere outillage en exploitatie van alle gebouwen die ter beschikking zijn gesteld van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast en de rechterlijke organisatie en op de maandelijkse kosten voor de instandhouding van de videoconference-apparatuur ten behoeve van de Caribbean Court of Justice (CCJ).

Gebruik van goederen en diensten is voor het dienstjaar 2020 is vastgesteld op **SRD 45.000.000,=** in stede van **SRD 30.987.000,=**.

Opleidingen en deskundigheidsbevordering - Begroting Dienstjaar 2020

In 2020 zullen uit hoofde van de Permanente Opleiding Zittende Magistratuur voor de rechters vier onderwijsactiviteiten elk met een duur drie dagdelen onderwijs en één onderwijsactiviteit met een duur van vijf dagdelen onderwijs worden uitgevoerd.

In 2020 zullen uit hoofde van de Voortgezette Opleiding Schrijffjuristen - Civiel voor de in 2019 opgeleide schrijffjuristen drie onderwijsactiviteiten van elk vier dagdelen onderwijs worden uitgevoerd.

In 2020 zullen voor de zittingsgriffiers vier onderwijsactiviteiten van elk vier dagdelen onderwijs worden gegeven.

Ontwikkelen en beschrijven ICT-Beleid en inrichten ICT-infrastructuur

Het gebruik van ICT-voorzieningen binnen de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast en de rechterlijke organisatie staat nog in de kinderschoenen. Bovendien zijn er enorme verschillen tussen de in de drie gerechtsgebouwen aanwezige technische infrastructuur, waarvan een aanzienlijk deel verouderd is en niet geschikt is voor nieuwe ICT-toepassingen. Ook op het gebied van het effectief aanwenden van geïnstalleerde software en ICT-voorzieningen kan aanzienlijke winst worden behaald.

De Rechterlijke Macht met rechtspraak belast, zal in 2019 het ontwikkelen en beschrijven van een ICT-beleid ter hand nemen. Dit ICT-beleid zal betrekking hebben op:

- Het automatiseren en verbeteren van de interne informatievoorziening en communicatie - waaronder centrale gegevensopslag, e-mailverkeer en intranet;
- Het verbeteren c.q. ondersteunen van gerechtelijke procedures en de kwaliteit daarvan - waaronder in kaart brengen en zo nodig verbeteren van werkprocessen, bouwen dan wel aanschaffen en implementeren van zaaksregistratiesystemen en document management systemen met inbegrip van een interne uitsprakendatabank;
- Het genereren van sturings- en managementinformatie;
- Het verstrekken van voorlichting en informatie (website) aan de maatschappij;
- Het effectief aanwenden van software.

In het te ontwikkelen en beschrijven ICT-beleid zal vanzelfsprekend centraal staan het waarborgen van zowel de onafhankelijkheid van de rechter en de rechterlijke organisatie als de onpartijdigheid van de rechter en de rechterlijke organisatie evenals de beveiliging [afscherming van data voor onbevoegden, computerbeveiliging, informatiebeveiliging en bescherming tegen verlies en verminking van data] van het ICT-systeem.

Teneinde zicht te krijgen op de staat en conditie van de in de gerechtsgebouwen geïnstalleerde technische infrastructuur zal voorts onder auspiciën van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast een inventarisatie worden gemaakt van de technische infrastructuur aanwezig in de drie gerechtsgebouwen. Het één en ander mede met het oog op aanschaf en ontwikkelen van software, die de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast en de rechterlijke organisatie in staat zal stellen:

- De interne informatievoorziening - centrale opslag van data, e-mailverkeer en intranet - te automatiseren en te verbeteren;
- De gerechtelijke procedures en de kwaliteit daarvan - werkprocessen in kaart brengen en verbeteren, invoeren van zaakregistratiesystemen en document management systemen met inbegrip van een interne uitsprakendatabank - te verbeteren;
- Sturings- en managementinformatie - met behulp van zaakregistratie- en document management systemen met inbegrip van een interne uitsprakendatabank - te genereren;
- De maatschappij met behulp van een website en een publieke uitsprakendatabank voor te lichten en te voorzien van rechterlijke uitspraken.

Ter ondersteuning bij het ontwikkelen van een ICT-beleid en bij de coördinatie en bewaking van activiteiten op het gebied van ICT zal met de inmiddels door de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast beoogde ICT-adviseur, te weten de N.V. Clear IT Solutions, een overeenkomst tot het verrichten van enkele diensten worden gesloten voor de duur van 15 maanden, ingaande op 01 oktober 2019 en derhalve eindigende op 31 december 2020.

De kosten van deze activiteiten zijn voor de duur van 15 maanden.

Onderhoud en uitbreiding zaakregistratiesysteem Kantongerechten Civiele Zaken

In 2018 is het zaakregistratiesysteem Kantongerechten Civiele Zaken geïmplementeerd. Met dit systeem wordt beoogd de registratie van gegevens van civiele zaken in eerste aanleg te automatiseren alsook management- en sturingsinformatie te genereren en zodoende de effectiviteit en efficiëntie van de civiele rechtspleging in eerste aanleg te bevorderen.

Met het oog op behoud en de effectiviteit zal dit systeem in het dienstjaar 2020 worden onderhouden en zodanig worden uitgebreid dat management- en sturingsinformatie kan worden gegeneerd.

De kosten gepaard gaande met het onderhoud en de uitbreiding van dit zaaksregistratiesysteem voor het dienstjaar 2020 zijn begroot op €12.000,00.

Ontwikkeling en implementatie zaakregistratiesysteem Hof van Justitie Civiele Zaken

In de loop van het dienstjaar 2020 zal de bouw van het zaakregistratiesysteem voor Hof van Justitie Civiele Zaken ter hand worden genomen. Dit systeem zal uiteraard aansluiten op het hiervoor genoemde zaakregistratiesysteem Kantongerechten Civiele Zaken.

De kosten voor de bouw en de implementatie van het zaakregistratiesysteem voor Hof van Justitie Civiele Zaken voor het dienstjaar 2020 zijn begroot op USD 48,000.00.

Aanschaffen computer hardware en vereiste besturingssystemen

Gebruik van ICT-voorzieningen binnen de rechterlijke organisatie staat nog in de kinderschoenen. Hierbij is ook geconstateerd dat er enorme verschillen zijn tussen de verschillende gerechtsgebouwen. Door de ICT-Afdeling van het Ministerie van Justitie en Politie is een onderzoek gedaan naar de stand van zaken van de aanwezige ICT-infrastructuur en uit dit rapport blijkt dat een aanzienlijk deel van de ICT-infrastructuur verouderd is en niet geschikt is voor nieuwe ICT-toepassingen. Ook op het gebied van het effectief aanwenden van ICT-voorzieningen kan enorme winst worden behaald. De meeste Personal Computers

werken met verouderde en virusgevoelige besturingssystemen [Windows 7 en 8] en enkelen zelfs met Windows XP.

Met het oog op de continuïteit van de werkzaamheden binnen de Rechtspraak en de rechterlijke organisatie is vervanging van de oude computers en aanschaf van nieuwe computers op basis van de personele instroom op korte termijn noodzakelijk. Hiermee kan niet worden gewacht totdat het ICT-beleid voor de rechterlijke organisatie is beschreven.

De kosten van aanschaf en installatie van hardware en de vereiste besturingssystemen zijn voor het dienstjaar 2020.

Aanschaffen van software voor de bedrijfsvoering

Ten einde de PIOFACH taken adequaat uit te voeren, zullen enkele software-oplossingen worden aangeschaft. Het betreft onder meer:

- Software voor de financiële administratie;
- Beheer van persoonsgegevens;
- Onderhoud;
- Inventaris;
- Voorraadbeheer.

In het dienstjaar 2020 zullen daarvoor in aanmerking komende standaardpakketten, die kunnen worden geïntegreerd, zodat er geen 'eilandjes van automatisering' ontstaan, worden aangeschaft. De kosten voor de uitvoering, aanschaf, implementatie, begeleiding en onderhoud zullen worden gebracht ten laste van de begroting van het dienstjaar 2020.

Verbetering deskundigheid management - en administratief personeel

Het is essentieel dat het personeel werkzaam in de rechterlijke organisatie, belast met de secundaire en andere ondersteunende taken, voortdurend wordt bij- en nageschoold, zodat de kwaliteit van de ondersteuning wordt verbeterd. Het betreft trainingen op het gebied van sociale vaardigheden, gebruik van bestaande en nieuwe ICT-voorzieningen, leidinggeven en organiseren, omgaan met veranderingen en HRM.

Inrichting oud-Bufaz gebouw

Het gebouw aan de Grote Combéweg nr 7, meer bekend als het oud-Bufaz gebouw, zal in het tweede kwartaal van 2020 door het Hof van Justitie in gebruik worden genomen. In dit gebouw kunnen ruim 70 personen worden ondergebracht. De werkplekken zijn in eerste instantie bestemd voor:

- De bedrijfsvoering gerechten;
- Deelnemers aan en praktijkopleiders van de Rio Opleidingen Zittende Magistratuur en de Opleiding tot Schrijffjurist - Straf;
- Archief;
- Bibliotheek;
- Vergaderingen en trainingen.

De kosten voor het inrichten van dit gebouw is begroot op USD165.000,- en wel voor Meubilair ICT-voorzieningen [netwerk, Internetaansluiting, printers en airco's].

Zaaksregistratiesysteem civiele zaken eerste aanleg

Enige tijd geleden is het zaaksregistratiesysteem civiele zaken eerste aanleg gebouwd. Dit systeem is tijdens het dienstjaar 2019 geïmplementeerd. Deze implementatie houdt het volgende in:

- Proefdraaien op de in het gerechtsgebouw aan de Grote Combéweg no. 2 te Paramaribo aanwezige hardware (stand alone computers en server);
- Opstellen van een protocol over het gebruik en toekennen van bevoegdheden - invoeren, alleen lezen en/of wijzigingen aanbrengen en voorwaarden voor het aanbrengen van wijzigingen e.d. - aan daarvoor in aanmerking komende functionarissen (rechters, zittingsgriffiers en administratief medewerkers);
- Trainen van daarvoor in aanmerking komende functionarissen in het hanteren van het systeem;
- Uitbesteden van het onderhoud en beheer van het systeem.

Ontsluiting Bibliotheken Gerechtsgebouwen

Bij de uitvoering van de werkzaamheden in het primaire proces is toegang van de rechters en het juridisch ondersteunend personeel tot juridische handboeken, wetten- en jurisprudentiebundels een conditio sine qua non. Vandaar dat elk van de drie gerechtsgebouwen zal worden voorzien van een voor de rechters en het juridisch ondersteunend personeel goed toegankelijke juridische bibliotheek en wel als volgt:

- Het gerechtsgebouw aan de Grote Combéweg no. 2 te Paramaribo van handboeken, wetten- en jurisprudentiebundels op het gebied van het burgerlijk [proces]recht en aanverwante rechtsgebieden;
- Het gerechtsgebouw aan de Mgr. Wulfinghstraat no. 05 te Paramaribo van handboeken, wetten- en jurisprudentiebundels op het gebied van het straf[proces]recht en aanverwante rechtsgebieden;
- Het gerechtsgebouw aan het Onafhankelijkheidsplein no. 04 te Paramaribo van handboeken, wetten- en jurisprudentiebundels op het gebied van het constitutioneel recht, het ambtenarenrecht, [in beperkte mate] het burgerlijk [proces]recht en aanverwante rechtsgebieden, [in beperkte mate] het straf[proces]recht en aanverwante rechtsgebieden, alsook handboeken op het gebied van bestuur en management.

De bestaande collectie en de [zich nog in dozen bevindende] recent verkregen collectie boeken, wetten- en jurisprudentiebundels zullen met behulp van reeds aanwezige software digitaal worden ontsloten en vervolgens worden verdeeld tussen de drie gerechtsgebouwen. De met de ontsluiting van de collecties gepaard gaande werkzaamheden komen in hoofdlijnen neer op:

- Per rechtsgebied sorteren en digitaal ontsluiten; boekverzorging per exemplaar; systematisch plaatsen van de titels in de boekenrekken van de drie bibliotheken; opzetten van een netwerkinfrastructuur;
- Twee griffie medewerkers trainen in het bijhouden en onderhouden van de collecties.

Voor de uitvoering van dit programma zullen een bibliothecaris en een bibliotheek medewerker worden aangetrokken.

Toelichting op de middelenbegroting ten behoeve van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast:

53413 Legalisatie (SRD 390.000)

53508 Vastrecht Kantongerecht (SRD 1.290.000)

DE RECHTERLIJKE MACHT
Openbaar Ministerie

Toelichting op de Operationele uitgaven

De toelichting op de operationele uitgaven wordt als volgt gewijzigd:

Lopenden Uitgaven

610 Lonen en Salarissen

Deze kostensoorten hebben betrekking op de rechters en de vervolgingsambtenaren alsook op het personeel werkzaam bij de rechterlijke organisatie en bij het Openbaar Ministerie. De toelagen van deurwaarders zijn meegerekend in de post Overige toelage. De ambtelijke salarissen zijn in het dienstjaar 2020 verhoogd met een koopkrachtsversterking.

611 Sociale Premies

In de post Sociale premies zijn meegerekend de premiebijdrage voor SZF en de pensioenbijdrage, die op grond van wettelijke regelingen worden afgeleid van de ambtelijke salarissen.

Tabel 21 Aantal Vervolgingsambtenaren en Rechters

Vervolgingsambtenaren	Aantal	Rechters	Aantal
Procureur-Generaal	1	Waarnemend President van het Hof van Justitie	1
Waarnemend Advocaat Generaal	2	Vice President van het Hof van Justitie	1
Hoofdofficier van Justitie	1	Leden van het Hof van Justitie	11
Officieren van Justitie	13	Leden – Plaatsvervangers van het Hof van Justitie	14
Substituut Officieren van Justitie	1		
Aantal	18		27

Tabel 22 Leeftijdsopbouw en gender vervolgingsambtenaren en rechters (juni 2018- juni 2019)

Leeftijd	Vervolgingsambtenaren		Rechters	
	Man	Vrouw	Man	Vrouw
36 t/m 40		3	1	
41 t/m 45		4	1	2
46 t/m 50	1	2	3	5
51 t/m 55		1	4	2
56 t/m 60	1	5	1	1
61 t/m 65	1			
66 t/m 70			1	2
Totaal	3	15	11	16

Tabel 23 Ambtelijk Maandsalaris¹⁶ Vervolgingsambtenaren

Categorie	Aantal	Gemiddeld
Procureur-generaal bij het Hof van Justitie	1	25.323, -
Waarnemend advocaat-generaal	2	22.813, -

Hoofdofficier van Justitie	1	18.543, -
Officieren van Justitie	12	14.411, -
Susstituut Officieren van Justitie	2	10.431, -

Tabel 24 Ziekteverzuim juni 2018 t/m juni 2019

Zittende Magistratuur	21
Staande Magistratuur	165
Totaal	186

Tabel 25 Ziektebeeld van het Personeel van het Parket

Jaar (periode)	Gemiddeld aantal ziekte-/ verlofdagen
Juni 2018 – juni 2019	828

Tabel 26 Gemiddeld ambtelijk maandsalaris exclusief toelagen Personeel Parket (30 juni 2017)

Functie	Functiegroep	Aantal	Gem. ambt. maandsalaris
Hoofd Parketsecretariaat	Functiegroep 11, Schaal 11C	1	7.077, -
Onderhoofd Administratieve Diensten Parket	Functiegroep 11, Schaal 11A	1	7.416, -
Hoofd Civiele Vorderingen	Functiegroep 11, Schaal 11A	1	6.942, -
Parketsecretaris 1 ^{ste} klasse	Functiegroep 11, Schaal 11A	12	6.575, -
Parketsecretaris 2 ^e klasse	Functiegroep 10, Schaal 10A	1	6.305, -
Parketsecretaris 3 ^e klasse	Functiegroep 9, Schaal 9B	7	5.372, -
Hoofdsecretariaat PG	Functiegroep 9, Schaal 9B	6	4.930, -
Adjunct Parketsecretaris 1 ^e kl.	Functiegroep 8, Schaal 8C	1	6.525, -
Junior Juridisch medewerker	Functiegroep 8, Schaal 8C	2	5.761, -
Secretaris PG	Functiegroep 9, Schaal 9A	1	4.329, -
Chef Extra Judicieel	Functiegroep 9, Schaal 9A	2	5.222, -
Chef Aanhoudingsadministratie	Functiegroep 8, Schaal 8C	1	4.813, -
Senior Med. Zittingsadm.	Functiegroep 8, Schaal 8C	2	4.780, -
Aspirant parketsecretaris	Functiegroep 8, Schaal 8A	9	3.867, -
Junior medew. Aanhoudingsadm. / Extra Jud medew.	Functiegroep 7, Schaal 7B	9	3.840, -
Senior medewerker DIV/ Dossiervormer	Functiegroep 6, Schaal 6C	2	3.459, -
Administratief medewerker Parket 1 ^{ste} klasse	Functiegroep 5, Schaal 5B	4	3.003, -
Administratief medewerker Juspól	Functiegroep 5, Schaal 5B	10	2.271, -
Chauffeur/Bode	Functiegroep 4, Schaal 4B	1	2.436, -
Telefoniste	Functiegroep 3, Schaal 3C	1	2.225, -
Schoonmaakster	Functiegroep 3, Schaal 3B	1	2.225, -
Totaal		77	

Tabel 27 612 Gebruik van goederen en diensten

Code	Kostensoort	Bedrag in SRD
61201	Kosten opleidingen binnenland (incl seminars en workshops)	35.000
61209	Binnenlandse verblijfskosten	50.000
61210	Buitenlandse reiskosten	50.000
61211	Buitenlandse verblijfskosten	50.000
61254	Onderzoekskosten	30.000
61234	Onderhoud van gebouwen en terreinen	25.000
61235	Verbouwingen	0
	Totaal 612 gebruik van goederen en diensten	240.000

612 Gebruik van goederen en diensten

Tot 612 “Gebruik van goederen en diensten” worden gerekend alle uitgaven die betrekking hebben op het onderhoud en de exploitatie van het Openbaar Ministerie. Om de diensten vanuit het Openbaar Ministerie voort te kunnen zetten, dient het Openbaar Ministerie tijdig voorzien te worden van vertaalkosten etc. De kosten voor het opleiden en trainen van de leden van het Openbaar Ministerie inclusief de reis- en verblijfskosten voor het dienstjaar 2020 worden eveneens hierin opgenomen. De kosten voor de participatie van het Openbaar Ministerie aan de rechtszittingen buiten Paramaribo (district Nickerie) vallen mede onder deze noemer (binnenlandse reis- en verblijfskosten) alsook voor de plaatselijke onderzoeken buiten Paramaribo. De kosten voor het opstellen, uitvoeren van veiligheids en ontruimingsplan en het onderhouden van gebouwen en terreinen worden eveneens hierin opgenomen.

HALT (Het Alternatief)

HALT is een transactiemogelijkheid.

Bij volwassenen: op het niveau van de vervolgingsambtenaar ingevolge artikel 100 van het Wetboek van Strafrecht (S.B. 2015 no. 44), waarbij als transactie een taakstraf wordt toegepast in plaats van vervolging.

Hierbij kan de vervolgingsambtenaar vóór de aanvang van de terechtzitting een of meer voorwaarden stellen ter voorkoming van de strafvervolging wegens strafbare feiten, met uitzondering van misdrijven waarop naar de wettelijke omschrijving gevangenisstraf is gesteld van meer dan 6 jaar. Door voldoening aan die voorwaarden vervalt het recht tot strafvordering.

Een voorwaarde kan zijn: het verrichten van onbetaalde arbeid of het volgen van een leerproject gedurende ten hoogste 120 uren.

- De taakstraf bestaat uit een werkstraf, een leerstraf of een combinatie van beiden, alsmede het aantal uren dat de straf zal duren. Bij een werkstraf worden de aard van de te verrichten werkzaamheden vermeld. Bij een leerstraf wordt het te volgen leerproject vermeld.
- De termijn binnen welke de taakstraf moet worden verricht, wordt verlengd met de tijd dat de betreffende persoon rechtens de vrijheid is ontnomen alsmede met de tijd dat deze ongeoorloofd afwezig is.
- Het Openbaar Ministerie is belast met het toezicht op de uitvoering van de taakstraf.
- De rechter en het Openbaar Ministerie kunnen aan een reclasseringsinstelling dan wel aan een bijzondere reclasseringsambtenaar opdracht geven de veroordeelde begeleiding te bieden bij en toezicht te houden op de wijze waarop de taakstraf wordt verricht. Indien een taakstraf niet naar

behoren is verricht, maakt de reclasseringsambtenaar daarvan terstond melding aan het Openbaar Ministerie.

- Bij of krachtens staatsbesluit worden nadere regels gesteld over de inhoud van de taakstraf, de tenuitvoerlegging van de taakstraf en de rechten en plichten van de tot een taakstraf veroordeelde

Bij jeugdigen: op het niveau van de hulpofficier, die daartoe door de Procureur-generaal is aangewezen ingevolge artikel 105c van het Wetboek van Strafrecht.

Deze aangewezen hulpofficier kan na verkregen toestemming van de Procureur-generaal aan de verdachte voorstellen dat deze deelneemt aan een project. Door de Procureur-generaal worden de strafbare feiten aangewezen die op deze wijze kunnen worden afgedaan.

- Bij dit voorstel deelt de hulpofficier de verdachte en diens wettelijke vertegenwoordiger mede dat de verdachte niet verplicht is aan het project deel te nemen en licht deze in over de mogelijke gevolgen van niet-deelneming.
- De Procureur-generaal geeft algemene aanwijzingen omtrent de wijze van afdoening. Deze aanwijzingen betreffen in ieder geval:
  - a. de projecten en de categorieën van strafbare feiten die, gelet op de aard van deze projecten, in aanmerking komen voor deze wijze van afdoening;
  - b. de duur van de deelneming, afhankelijk van de aard van het strafbare feit en het project
  - c. de wijze waarop de toestemming van de Procureur-generaal kan worden verkregen.
- De duur van de deelneming is ten hoogste 20 uren.
- Indien de hulpofficier van oordeel is dat de verdachte naar behoren aan een project heeft deelgenomen, stelt deze de Procureur-generaal en de verdachte hiervan schriftelijk in kennis. Daarmee vervalt het recht tot strafvordering, behalve indien een bevel wordt gegeven als bedoeld in artikel 4 van het Wetboek van Strafvordering. In dat geval houdt de rechter, indien deze een straf oplegt, rekening met de voltooide deelneming aan het project.

Institutionele versterking Parketorganisatie

Deze projecten zijn o.a.:

Permanente opleiding Staande Magistratuur en voortgezette leergang parketsecretarissen;

Verzorgen van theoretische en praktische trainingen aan medewerkers en ketenpartners waaronder Hulpofficieren van Justitie, alsmede coaching op de werkvloer;

Opzetten en bemensen van de afdeling voor alternatieve afdoening van strafzaken ten aanzien van Jeugdigen (HALT) en volwassenen;

Instelling van de commissie ter uitvoering van voorzieningen voortspruitende uit het herziene Wetboek van Strafrecht van 2015 m.b.t. buitenproces afdoening van commune delicten.

Instelling Forensische Databank

Het ontwikkelen van protocollen voor de opname in de DNA databank van DNA profielen, verkregen uit biologisch sporen materiaal, dat op een “plaats delict” is aangetroffen, ten einde daarmee onderling vergelijkingen te doen ter vaststelling van wie (mogelijke) dader(s) kan (kunnen) zijn die op het plaats delict is (zijn) geweest. De vaststelling aan de hand van het DNA vergelijkend onderzoek dient om input te verkrijgen, die naast tactische en overige technische resultaten kunnen bijdragen aan de verhoging van het oplossingspercentage van strafzaken.

Digitaliseren van het databeheer (dossier en document processing i.v.m. doorlooptijd etc.) incl. aanschaf van hardware en software.

Verruiming van bilaterale rechtshulp relaties

Verruiming van bilaterale rechtshulp relaties voor informatieuitwisseling om grensoverschrijdende criminaliteit terug te dringen inclusief het uitleveren van verdachten bijv. Cybercrime, financiering terrorisme, hoe om te gaan van repatriërende ISIS personen.

Vanuit het project Support Effectiveness Criminal Justice System in the Caribbean worden de volgende projecten ten behoeve van het Openbaar Ministerie uitgevoerd:

- Internship Training for prosecutors voor een bedrag van € 30.000;
- Institutionalizing of Alternative sentencing programme voor een bedrag van € 150.000;
- Digitalization of the investigation database voor een bedrag van € 30.000.

Het totaal bedrag voor de uitvoering van de bovengenoemde projecten bedraagt € 210.000. Deze programma's worden gefinancierd uit de "donatie van de Europese Unie".

JUSTITIE

Toelichting op de Operationele uitgaven

De toelichting op de operationele uitgaven wordt als volgt gewijzigd:

Lopenden Uitgaven

610 Lonen en Salarissen en 611 Sociale Premies:

Bij de Lonen en Salarissen worden de bezoldigingsbedragen inclusief de koopkrachtversterking, de vakantiegelden en de diverse toelagen en vergoedingen van de werknemers van het dienstonderdeel Justitie opgenomen. De sociale premies behelzen de SZF- en pensioenlasten van de werkgever.

Tabel 28 Personeelsverloop bij het Directoraat Justitie

Instroom	Uitstroom		
	Pensioen	Ontslag	Overige overlijden)
94	18	7	3

Tabel 29 Leeftijdsopbouw Burgerpersoneel van Justitie

leeftijdsklasse	Man	Vrouw	Aantal
20 t/m 25	5	10	15
26 t/m 30	15	40	55
31 t/m 35	14	57	71
36 t/m 40	15	32	47
41 t/m 45	18	47	65
46 t/m 50	20	34	54
51 t/m 55	16	47	63
56 t/m 60	18	22	40
Totaal	121	289	410

Tabel 30 Ziekteverzuim (Justitie)

Periode	juni 2018- juni 2019
Administratief en technisch personeel	7582
Directie	4
Afdelingshoofden	201
Penitentiaire Ambtenaren	7141
Totaal	14928

612 Gebruik van goederen en diensten

Voor het dienstjaar 2020 worden in kostensoort 612 “Gebruik van goederen en diensten” uitgaven opgenomen om de dienstverlening naar de samenleving toe te garanderen. Het is van groot belang dat de dienstverlening bij het dienstonderdeel Justitie in stand wordt gehouden.

In het kader van het voorgaande kunnen de volgende uitgaven worden genoemd:

- Kantoorkosten: Bij kantoormiddelen gaat het om alle goederen, die nodig zijn om de normale administratieve werkzaamheden te verrichten zoals: het aankopen van papier, perforators, nietmachines, enveloppen, schrijfgerei etc.;

- Transportkosten: De overheid heeft als taak om beleid uit te voeren. Hierdoor is noodzakelijk dat zij beschikt over voldoende en adequate transport mogelijkheden. Het ministerie moet bijv. dagelijks zorg dragen voor het vervoeren van penitentiaire ambtenaren en arrestanten;
- Kosten i.v.m. onderhoud en aanpassingen, renovaties, inrichting en verbetering van voorzieningen ten behoeve van gebouwen en terreinen, voor groot onderhoud en renovatie dient een programma te worden belast;
- Buitenlandse dienstreizen; vanwege participatie aan o.a. buitenlandse conferenties, uitwisselingsprogramma's, trainingen en opleidingen inclusief verzekeringskosten en reiskosten;
- Binnenlandse dienstreizen: Hier worden uitsluitend de reiskosten van binnenlandse reizen geboekt. De luchttransportkosten en verzekeringskosten verbonden aan binnenlandse reizen worden ook hier geboekt en andere binnenlandse vervoerskosten. De afdelingen Bureau Familie Rechterlijke Zaken (BUFAZ) en Justitiële Kinderbescherming (JKB) moeten in opdracht van de rechter regelmatig huisbezoekjes afleggen in de verschillende districten om onderzoek te plegen naar de huissituatie. Ook de afdeling Forensische Maatschappelijke Zorg (FMZ) moet regelmatig naar Nickerie voor het begeleiden van de gedetineerden en overige afdelingen van het dienstonderdeel Justitie;
- Communicatie- en voorlichtingskosten: Hierbij gaat het om de bekendmakingen en voorlichtingsprogramma's via de diverse dagbladen, radio en tv. alsmede bewustwordingscampagnes in het kader van mensenrechten. De vele hervormingen binnen het justitieel apparaat, wetswijzigingen en verandering van regelgeving, waarover de samenleving dient te worden geïnformeerd, worden ook via diverse media-kanalen overgebracht;
- Schoonmaakkosten; De kosten van schoonmaak van gebouwen in gebruik bij de overheid in breedste zin des woords, eveneens worden externe bedrijven die voor de overheid schoonmaakwerken verrichten hier meegenomen;
- Onderzoekskosten (gerechtelijke lijkschouwing);
- Diverse kosten in verband met onderzoek of research bij wetswijzigingen en wettelijke regelingen;
- Rechterlijke vonnissen; uitgaven die gepleegd moeten worden op basis van rechtelijke vonnissen (vonnissen tegen de Staat);
- Onderscheidingen voor personeel binnen het departement Justitie; Kosten voor het organiseren van ambtsjubilea, onderscheidingsbijeenkomsten, en andere feestelijke bijeenkomsten worden hier geboekt;
- Inhuur externe juridische bijstand bij, onder andere, geschillen en civiele processen tegen de Staat: Justitie en Politie is het aangewezen ministerie dat namens het OM de Staat moet vertegenwoordigen bij diverse rechtszaken. Ook advocaten die door de overheid worden ingehuurd om namens haar civiele procedures in te voeren, inclusief de proces- en legeskosten worden hier geboekt;
- Onderwijskosten voor geïnterneerde c.q. veroordeelde jeugdigen die in het kader van het integratieproces onderwijs moeten genieten, dan wel vakgericht worden opgeleid;
- Kosten in verband met de inzet van tolken ten behoeve van vreemdelingen en analfabeten;
- Voedingskosten (overwerkvoeding en arrestantenvoeding). Vanwege een tekort aan manschappen bij het KPA zijn de penitentiaire ambtenaren genoodzaakt om over te werken om de dienst draaiende te houden en de gemeenschap veilig te stellen. Daarnaast moeten de gedetineerden die in het Huis van Bewaring (HVB) zijn opgesloten, voorzien worden van voeding;
- Kosten in verband met het operationeel houden van de diverse inrichtingen, waaronder kleding (aankoop uniformkleding en attributen), bewassing, lonen gedetineerden en onderhoud van de gebouwen. Ten aanzien van de inrichtingen moet ook rekening worden gehouden met vandalisme gepleegd door de gedetineerden, waardoor regelmatig onderhoudsinvesteringen moeten worden gepleegd;

- Onderhouden van het wagenpark van het dienstonderdeel justitieel, de exploitatiekosten, waaronder ook brandstofkosten en regulier onderhoud van de dienstvoertuigen, zijn substantieel toegenomen;
- Contributiekosten aan verschillende internationale organisaties;
- Vanwege het tekort aan huisvesting is het ministerie genoodzaakt om diverse afdelingen te huisvesten in huurpanden. De panden die thans door Justitie worden aangehuurd zijn: Opvanghuis voor slachtoffers van Huiselijk Geweld, TIP unit en Gaming board;
- Tevens worden er grote uitgaven gepleegd in verband met de uitrusting van het Korps Penitentiaire Ambtenaren dat in 2019 verder wordt uitgebreid. Hierbij zullen er wapens en munitie worden aangekocht voor Delinquentenzorg;
- Verschillende capaciteitsversterkende en kwaliteitsverbeterende trainingen ten behoeve van het personeel van Justitie;
- Uitgaven in verband met het Surinaams Forensisch Instituut, Financial Intelligence Unit en de afdeling TIP-unit en TCIK;
- Operationele uitgaven voor het van start gaan van de Raad van Kinderbescherming;
- Kosten in verband met de re-integratie van gedetineerden alsmede het uitvoeren van samenwerkingsprogramma's met het buitenland;
- Voortzetting project illegalen, waarbij de opbrengsten verkregen uit dit project aangewend zullen worden om diverse activiteiten ten behoeve van het ministerie uit te voeren.
- Uitvoering activiteit in het kader van het beleidsplan Huiselijk geweld.
- Onderhoud en exploitatiedienstvoertuigen Justitie

616 Sociale Uitkeringen:

De medische kosten die gemaakt worden ten behoeve van het ambtelijk personeel worden geboekt bij kostensoorten "lig- en verpleegkosten" en "poliklinische kosten". Ook worden hier geboekt de medische en psychologische begeleiding van cliënten die zich aanmelden bij het Bureau Slachtofferzorg en het Bureau Familierechtelijke Zaken.

Conform het Penitentiair Besluit heeft elke gedetineerde recht op medische verzorging. Te denken valt aan: opnamekosten, verpleegkosten, medicamenten, tandheelkundige behandeling, labkosten, röntgenfoto's (AZP). Indien een gedetineerde vanwege zijn psychische gesteldheid een gevaar vormt in het cellenhuis of de inrichting, is het ministerie genoodzaakt om bedoelde gedetineerde op te laten nemen in het PCS voor behandeling. PCS brengt hiervoor een particuliere tarief in rekening. De kosten die hierbij worden gemaakt worden geboekt bij kostensoort "Overige medische kosten"

Conform de wet heeft elke rechtzoekende recht op rechtskundige bijstand. De kosten ter dekking van de kosten voor juridische bijstand aan minderbedeelden worden geboekt bij kostensoort "Rechtsbijstand on- en minvermogenden".

In onderstaande tabellen wordt een overzicht gegeven van de totale Penitentiaire Ambtenaren verdeeld naar functie, schaal, leeftijdsgroep, totaal burgerpersoneel verdeeld naar geslacht, de gemiddelde loonsommen en het ziekteverzuim van het administratieve en technisch personeel en het Korps Penitentiaire ambtenaren.

Tabel 31 Leeftijdopbouw en rang Penitentiaire Ambtenaren

Leeftijdsklasse	KPA	Rang/functie	Fgr/schaal	Aantal
		Korpshoofd	OD	1
		Penitentiaire Directeuren	11C	3
		Penitentiaire Onderdirecteuren	10C	5
		Opper Penitentiaire Ambtenaren	9C	13
		Adjunct Opper PA	9B	36
		Hfd PA 1e klasse	9A	29

	Hfd PA 2e klasse	8A	31
	Hfd PA 3e klasse	7B	52
	Adjunct Hfd PA	7A	57
	PA 1 ^e klasse	6C	182
	PA 2 ^e klasse	6B	158
	PA 3 ^e klasse	6A	99
	PA 4 ^e klasse	5B	7
Totaal	Totaal		672

Tabel 32 Gemiddelde Loonsommen (inclusief toelagen)

Categorie:	Aantal	Gemidd. loon p/m SRD
Administratief en technisch personeel	353	
KPA	674	5.592
Totaal personeel	1.027	

Tabel 33 Gemiddelde loonsommen Directie Inrichtingen (inclusief toelagen)

Categorie	Gemidd. loon p/m SRD
Penitentiaire Directeuren	17.920
Penitentiaire Onderdirecteuren	15.820

Tabel 34 Aantal medewerkers (burger) per functieschaal/- groep (KPA)

Functieschaal/-groep	Aantal	Functieschaal/-groep	Aantal
3b	56	8a	47
3c	8	8b	1
4a	6	8c	19
4b	17	9a	33
4c	1	9b	7
5a	52	9c	14
5b	9	10a	12
5c	4	10b	5
6a	4	10c	8
6b	2	11a	11
6c	12	11b	6
7a	30	11c	2
7b	3	Onderdirecteur	10
7c	16	Directeur	5
		Totaal	401

Toelichting op programma's Justitie:

Infrastructuur

0104 Aanschaf, bouw, renovatie en Inrichting gebouwen Justitie

Het Ministerie van Justitie en Politie zal in samenwerking met het Ministerie van Openbare Werken de volgende lopende infrastructurele projecten verder uitvoeren:

Afronding bouw Jeugd Correctie Centrum;

Rechtshandhaving en Rechtsbescherming

0303 Kinder-, Jeugdbeleid en Gender

Bureau Vrouwen en Kinderbeleid

(Algemeen)

Het Bureau Vrouw- en Kinderbeleid is conform haar taakstelling belast met de coördinatie van het gender- en jeugdbeleid binnen het ministerie. Gelet op de taakstelling van dit Bureau is zij voornemens in het jaar 2020 de bewustwording inzake gender op het ministerie voort te zetten. Hierbij zullen er (refreshment) trainingen worden verzorgd aan het totaal personeel van het ministerie door de trainers van het Ministerie van Justitie en Politie in samenwerking met de trainers van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Middels de bewustwording zal er getracht worden om gender mee te nemen in het beleid van het Ministerie van Justitie en Politie (gendermainstreaming).

Verder zal er gewerkt worden aan de institutionele versterking van het Bureau, waarbij de capaciteit van de huidige personeelsleden zal worden versterkt. Ook zal er gewerkt worden aan het aantrekken van meer personeelsleden op het bureau.

Voor het effectief uitvoeren van het jeugdbeleid zal het structureel overleg met de afdelingen van het ministerie en de stakeholders buiten het ministerie worden gecontinueerd.

In het jaar 2020 zullen er ook op internationale gedenkdagen met betrekking tot gender en jeugd activiteiten worden georganiseerd.

Enkele projecten die vanuit BVK worden gecoördineerd en waarvoor ook specifieke budgetten nodig zijn, zijn onder andere:

- Dataverzameling;
- Aanpak Huiselijk Geweld;
- Aanpak seksueel molest op de werkplek;
- Opzetten kinderombudsinstituut;
- Aanpak geweld tegen kinderen, waaronder ook opzetten van meldpunten en versterken van de bestaande meldpunten;
- Donormiddelen.

Ad. 1. Dataverzameling

Om de data op een uniform en volgens een geautomatiseerd systeem te verzamelen is het BVK in het jaar 2007 met financiering van Unicef gestart met een project dataverzameling. Thans is er reeds een data verzamelstelsel (ASYDA) op het ministerie opgezet en de afdelingen belast met de uitvoering van het jeugdbeleid zijn aangesloten op dit stelsel. Het gaat in deze om de afdelingen Jeugd Zaken (JZ) van het KPS, het Cellenhuis in Opa Doeli, de Afdeling Justitie Nickerie (AJN), BUFAZ, JKB, Bureau Slachtofferzorg, OM en BVK. Het doel van dit project is om op basis van de data een beter jeugdbeleid te formuleren.

BVK heeft in het jaar 2016 middels veldbezoeken een evaluatie gemaakt van het stelsel. Uit de evaluatie is gebleken dat het stelsel geüpgrade moet worden. Ook moeten er refreshment trainingen worden verzorgd aan de gebruikers van het stelsel.

Voor het effectief en efficiënt functioneren van het stelsel is er jaarlijks onderhoud/ update/ refreshment voor de gebruikers vereist.

In het jaar 2019 zijn er trainers getraind, die in het jaar 2020 door zullen gaan met het trainen van gebruikers, zodat de data optimaal kan worden ingevoerd en rapporten uit het stelsel kunnen worden gehaald en geanalyseerd.

Ad.2 Aanpak Huiselijk Geweld

Op 1 juni 2017 is er een Nationale Raad Huiselijk Geweld (NRHG) ingesteld voor een periode van 3 jaren. De NRHG heeft het Nationaal Beleidsplan Structurele Aanpak van Huiselijk Geweld geactualiseerd en een werkplan Huiselijk Geweld geformuleerd en aangeboden aan de huidige minister van Justitie en Politie voor goedkeuring. De NRHG is reeds begonnen met de uitvoering van de activiteiten i.s.m. BVK. BVK coördineert de uitvoering van de activiteiten m.b.t. Huiselijk Geweld

In het jaar 2020 zal de uitvoering van de acties genoemd in het Nationaal Beleidsplan voortgezet worden. Het betreft verschillende activiteiten die te maken hebben met onder andere wetgeving, onderzoek en dataverzameling, hulpverlening, meldpunten en vorming en educatie.

In dit bedrag is ook inbegrepen opzetten van eventuele structuren, aangaan van samenwerkingen, awareness programma's (voorlichting) landelijk over huiselijk geweld en trainingen voor diverse actoren (beroepsgroepen) betrokken bij de structurele aanpak van huiselijk geweld.

Ad.3 Aanpak van seksueel molest op de werkplek

Het Ministerie van Justitie en Politie heeft in de periode 2010- 2013 in een drie-jarig project preventieve aanpak seksueel molest op de werkplek van de stg. Ilse Henar Hewitt, waarbij er gewerkt is aan het formuleren van beleid inzake dit onderwerp. In augustus 2013 is deze beleidsnotitie en de daarbij horende klachtenregeling goedgekeurd en ondertekend door de toenmalige Minister van Juspol en de leidinggevenden van de overige diensten van het ministerie. Echter moeten de randvoorwaarden voor het implementeren van deze beleidsnotitie in orde worden gemaakt. Het gaat in deze om het instellen van een klachtencommissie, benoemen van vertrouwenspersonen, trainingen aan de leden van de klachtencommissie en vertrouwenspersonen en de voorlichtingssessies aan het totaal personeel van Justitie en Politie dienen gecontinueerd te worden.

Ook zal het voorlichtingsmateriaal ontwikkeld/ geactualiseerd moeten worden.

Ad.4 Opzetten van een Kinderombudsinstituut

Het Bureau Vrouwen- en Kinderbeleid heeft samen met stakeholders de conceptwet "Wet Kinderombudsinstituut" voorbereid. Het kindombudsinstituut is een kritisch en onafhankelijk instituut en houdt toezicht op de naleving van kinderrechten.

Middels de instelling van het Kinderombudsinstituut wordt beoogd het stelsel van bescherming van kinderen te verruimen. Hierbij is getracht om via een kindombudsinstituut een uniforme behartiging van belangen van kinderen te bewerkstelligen.

De conceptwet is in het jaar 2017 wederom geactualiseerd en zal worden aangeboden aan de Raad van Ministers voor goedkeuring. Na de goedkeuring van deze wet zal er een kindombudsman en ander personeelsleden moeten worden aangetrokken. Ook zal er een gebouw, meubilair en kantoorbenodigdheden nodig zijn voor dit instituut. Verder zal er ook gewerkt moeten worden aan awareness programma's en trainingen.

Ad.5 Aanpak geweld tegen kinderen, waar onder ook opzetten van meldpunten en versterken van de bestaande meldpunten.

In het kader van preventie van geweld tegen kinderen is BVK i.s.m. UNICEF gestart met het trainen van voorlichters en het samenstellen van een handleiding (toolkit) op basis waarvan de voorlichting aan kinderen kan worden gegeven.

De voorlichtersgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de afdelingen BVK, Bureau Slachtofferzorg, KPS (JZ en TIP), Opa Doeli, JKB, de Meldpunten, Bufaz, Bureau Rechtszorg en AJN. Daarnaast is er ook voorlichtingsmateriaal ontwikkeld, dat gepresenteerd en gebruikt zal worden in de voorlichtingssessies.

De sessies/ focusgroep discussies zullen eerst in de gebieden waar er reeds meldpunten zijn opgezet worden uitgevoerd. In het jaar 2020 zullen de voorlichtingssessies voortgezet worden (landelijk). Daarnaast zal er ook gewerkt worden aan het opzetten van meldpunten in andere gebieden en de institutionele en

capaciteitsversterking van de bestaande meldpunten.

Ad 6. Donormiddelen

Belangrijk is om aan te geven dat BVK behalve projecten uitvoert met financiering vanuit de reguliere begroting, het bureau ook middelen aanvraagt bij en ontvangt van de VN organisaties voor financiering van projecten.

De samenwerking met de VN vloeit voort uit het plan de “United Nations Multi Country Sustainable Development Framework” (UN MSDF), die in mei 2017 tussen de Regering van Suriname en de VN organisaties is getekend voor de periode van januari 2017 - december 2021.

Ook is er tussen de Regering van Suriname en de VN organisaties een Country Implementation Plan ondertekend, waarin de resultaten (outcomes en outputs) op jaarbasis worden uitgewerkt.

De VN organisaties waarmee het Bureau Vrouwen- en Kinderbeleid samenwerkt zijn United Nations Population Fund (UNFPA) en de United Nations Children Fund (UNICEF).

Bij de samenstelling van de begroting voor 2020 heeft het Bureau Vrouwen- en Kinderbeleid nog geen zicht op het bedrag dat de VN ter beschikking van het ministerie zal stellen ter uitvoering van projecten in het jaar 2020. Dit vanwege het feit dat de planning van de begrotingen van de VN aan het eind van het jaar wordt voorbereid.

In het jaar 2018 heeft BVK een totaalbedrag van ongeveer SRD 548.000, - ontvangen van de VN organisaties voor uitvoering van projecten.

De middelen voor het jaar 2019 moeten nog worden aangevraagd.

Voor het jaar 2020 zullen er wederom middelen worden aangevraagd bij de VN organisaties voor uitvoering van projecten.

Ontwikkelingsprojecten

Opvang en begeleiding van slachtoffers van alle vormen van geweld- en zedendelicten (Huiselijk geweld), waarbij de aandacht in het dienstjaar 2020, vooral zal uitgaan naar het verbeteren van de aanpak van seksueel en huiselijk geweld.

Voor het bereiken van resultaat 4, is een bedrag begroot van SRD 100.000,00

Ontwikkelingsprojecten

Aanpassing wetgeving (BW) In het dienstjaar 2020 zal er voornamelijk aandacht worden besteed aan het aanpassen van de wetgeving en het concipiëren van het herziene aangepaste Burgerlijk Wetboek. Voor het bereiken van resultaat 1, is een initieel bedrag begroot van SRD 500.000,

Verbetering Rechtsbijstand en Rechtstoegang. De bereikbaarheid en dienstverlening van de instituten belast met rechtsbescherming en rechtsbijstand moet worden verbeterd alsook het decentraliseren van instituten voor rechtsbescherming, rechtsbijstand en slachtofferhulp. Daarnaast moet de huisvesting van de instituten worden verbeterd en moet er capaciteitsversterking plaatsvinden.

Tabel 35 Toelichting op de Prestatie en resultaat indicatoren:

Hoofd Beleidsgebied: Bestuur en Justitie			
Programma	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
Programma: infrastructurale werken			
Aanschaf, bouw, renovatie en inrichting gebouwen Justitie	De diverse afdelingen binnen het ministerie beter te huisvesten	m.b.t. de infrastructurale voorzieningen Justitie en Politie zijn slechts kleine verbouwingen, reparaties, renovaties ter hand genomen.	Wederopstart bouw, renovatie en inrichting JCC
Programma: Rechtshandhaving en Rechtsbescherming			
Kinder-, jeugdbeleid en gender	Het project Gender zal worden geïmplementeerd om zo de bewustwording inzake gender op het ministerie voort te zetten.	Projectdossier voorbereiden om te starten met diverse projecten. Het projectdossier is afgerond en goedgekeurd. Randvoorwaarden zijn in kaart gebracht. De unit misdaad preventie jeugdigen is operationeel.	Afronding van diverse projecten. Gendermainstreaming is operationeel.

Toelichting op de middelen begroting t.b.v. dienstonderdeel Justitie:

53213 Loterijvergunningen (SRD 6.000).

Voor elke loterij moet er een vergunning worden aangevraagd. De vergunningplicht komt voort uit de Wet op de kansspelen.

53423 Diverse niet belastingontvangsten (SRD 1.500.000)

53415 Bestekken (SRD 1.000)

In verband met de te houden Openbare aanbestedingen zullen er bestekken worden verkocht.

53108 Overige inkomsten uit overheidsbedrijven en –diensten (SRD 2.500.000)

Het gaat in deze om de volgende inkomsten:

- Oprichting NV/Statuutwijziging NV
- Oprichting Coöperatieve Vereniging/Statuutwijziging
- Crematievergunning
- In- en uitvoer lijken
- Inlichtingen uit het testamentregister
- Toelating, verlenging, vestiging, verklaringen en duplicaten
- Vervolgingskosten
- Overige ontvangsten Justitie

53153 Diverse vergoedingen (SRD 11.000.000)

Deze inkomsten in verband met het project illegalen, waarbij een verblijfsvergunning wordt verleend aan illegalen die aan de voorwaarden voldoen.

Donoren

13220 United Nations Population Fund (UNFPA) (SRD 200.000,-)

13220 United Nations Children Fund (UNICEF) (SRD 600.000,-)

KORPS POLITIE SURINAME (KPS)

Toelichting op de Operationele uitgaven

De toelichting op de operationele uitgaven wordt als volgt gewijzigd:

Lopenden Uitgaven

610 Lonen en Salarissen

Het personeelsbestand van het Korps is in het afgelopen jaar afgenomen. Het huidige bestand telt 2503 leden, waarvan 2314 politieambtenaren en 189 burgerpersoneelsleden.

Het bovengenoemd bestand voldoet niet helemaal aan de behoefte van het KPS. Er is in het dienstjaar 2019 gestart met het rekruteren van nieuwe agenten, maar de hoeveelheid voldoet niet aan het beoogde resultaat, waardoor er in 2020 wederom een lichte toename is nodig om een inhaalslag te maken door nog 150 man in dienst te nemen.

Tabel 36 PersoneelsbestandKPS (anno mei 2019)

POLITIE		BURGER	
RANG	Aantal	RANG	Aantal
Hfd Comm v Pol	0	Funcatiegroep 11	0
Comm v Pol	5	Funcatiegroep 10	1
Hfd Insp v Pol (11A)	33	Funcatiegroep 9	5
Insp v Pol 1e kl (10A)	43	Funcatiegroep 8	24
Insp v Pol 2 ^e kl (9C)	15	Funcatiegroep 7	23
Insp v Pol 3 ^e kl (9B)	85	Funcatiegroep 6	24
Onder Insp v Pol (8C)	245	Funcatiegroep 5	90
Maj v Pol (8B)	98	Funcatiegroep 4	35
Brig v Pol (7C)	15	Funcatiegroep 3	68
Agent v Pol 1 ^e kl (7A)	874	Funcatiegroep 1	0
Agent v Pol 2 ^e kl (6C)	286	Losse Dienst	0
Agent v Pol 3 ^e kl (6B)	134		
Adsp Agent v Pol (6A)	281		
Hulpagent 1 ^e kl (5B)	3		
Hulpagent 2 ^e kl	24		
Politie recruten	173		
Totaal politiepersoneel	2.314	Totaal burgerpersoneel	189

Tabel 37 Leeftijdsopbouw (anno april 2018)

Leeftijdsklasse	Politie	Burger	Totaal
19 – 24	154		154
25 – 29	380	1	381
30 – 34	410	7	417
35 – 39	417	14	431
40 – 44	309	20	329
45 – 49	230	41	271
50 – 54	194	47	241
55 – 59	198	58	256
60 – 64	22	1	23
Totaal	2.314	189	2.503

Tabel 38 **Personeelverloop**

Jaar	Instroom	Uitstroom					Totaal
		Pensioen	Ontslag	Afgekeurd	Overleden	Overplaatsing	
2018	17	22	6	2	4	0	34
2019	18	28	15	5	6	0	54

Personeelsverloop

Met betrekking tot het personeelsverloop volgens de bovenstaande tabel zien we dat in 2018 de uitstroom uit 34 ambtenaren bestond (Burger + Politiepersoneel) en een instroom van 17 personen. Tot en met april 2019 is er een uitstroom van 54 personen (burger + politie). In totaal zijn 14 ambtenaren zowel politie- als burgerpersoneel naar de keuringscommissie verwezen in verband met langdurige ziekte. Hiervan zijn 3 afgekeurd door de commissie.

Tabel 39 **Ziektebeeld KPS**

Jaar/Periode	Gemiddeld aantal ziekte en verlof dagen			
	Politiepersoneel		Burgerpersoneel	
	Z	V	Z	V
2018 januari t/m december	12.9%	24.7%	20.6%	30.4%
2019 januari t/m maart	3.1%	5.3%	4.7%	6.4%

Tabel 40 **Gemiddelde Loonsom**

POLITIE		
RANG	AANTAL	Gemidd.loon p/mnd
HfdComm v Pol	0	
Comm v Pol	5	SRD. 6.926,25
Hfd Insp v Pol (11A)	33	SRD. 4.407,33
Insp v Pol 1e kl (10A)	43	SRD. 4.082,-
Insp v Pol 2e kl (9C)	15	SRD.3.173,-
Insp v Pol 3 ^e kl (9B)	85	SRD.3.127,-
Onder Insp v Pol (8C)	245	SRD. 2.744,58
Maj v Pol (8B)	98	SRD . 2.408,-
Brig v Pol (7C)	15	SRD. 2.139,-
Agent v Pol 1 ^e kl (7A)	874	SRD. 1.971,20
Agent v Pol 2e kl (6C)	286	SRD.1.842.25
Agent v Pol 3 ^e kl (6B)	134	SRD.1.699,66
Adsp Agent v Pol (6A)	281	SRD.1.568,50
Hulpagent 1e kl (5B)	3	SRD. 1.533,17
Hulpagent 2e kl	24	SRD. 1.337,-
Recruten	173	SRD. 915.-
Totaal politie personeel	2.314	

612 Gebruik van goederen en diensten

Hierin zijn opgenomen de vaste lasten, zoals huur van gebouwen, onderhoud wagenpark, voeding, vervoer van arrestanten, de aankopen van brandstof en auto-onderdelen en de nutsvoorzieningen.

Gelet op de fluctuerende koersen binnen de economie en het feit dat door de devaluatie KPS door zijn strategische voorraad heen is, is de organisatie genoodzaakt om een hoge raming te doen voor de kostensoort goederen en diensten. Deze kosten zijn nodig om de organisatie draaiende te houden. Onder deze kosten vallen de volgende activiteiten:

- uitbreiding van het wagenpark, waardoor de onderhoudskosten zijn toegenomen;
- Er is dringend behoefte aan algehele fysieke inrichting van diverse stations;
- Continuering van kaderopleiding;
- Het rekruteren van manschappen;
- De betalingen van voeding voor arrestanten in diverse cellenhuizen;
- De diverse interventie- en specialistische opleidingen;
- De kosten voor aanschaf van kleding voor politiepersoneel;
- De betaling van achterstallige contributies aan internationale organisaties, waardoor het ministerie als totaliteit en KPS in het bijzonder kan profiteren van bedoelde internationale organisaties, zoals Interpol en Caricom Veiligheidsinstituten.

616 Sociale Uitkeringen

Onder deze uitgaven vallen de navolgende betalingen:

Medische kosten: Door de groei van het personeelsbestand zijn de medische kosten van de korps-ambtenaren ook toegenomen;

De kosten met betrekking tot de medische zorg van arrestanten;

En de achterstallige rekeningen van de diverse specialisten en de politiedoktoren zijn meegerekend

Toelichting op middelen begroting ten behoeve van KPS:

Hierin is het middel opbrengst verkoop smokkelwaar verwerkt.

53112 Opbrengst van vuurwapenvergunningen en jachtakten (SRD 5.000.000)

53117 Leges en rijbewijzen (SRD 3.500.000)

53139 Vernieuwing rijbewijzen (SRD 2.400.000)

53144 Keuring voertuigen (SRD 5.900.000)

53203 Diverse boetes en transacties (SRD5.700.000) Dit zijn transactieboete en verkeersovertredingen (rijwet).

HET KORPS BRANDWEER SURINAME (KBS)

Toelichting op de Operationele uitgaven

De toelichting op de operationele uitgaven wordt als volgt gewijzigd:

Lopenden Uitgaven

610 Lonen en Salarissen

Het brandweerkorps had in (2019) personeelsbestand van 842 personeelsleden, waarvan 782 brandweeramtenaren en 60 burgerpersoneel.

Tot het burgerpersoneel worden gerekend administratieve krachten op de diverse afdelingen en ambtenaren bij de Technische Dienst. Het KBS heeft een tekort aan uitrukpersoneel. Voornamelijk voor de posten Apoera, Brownsweg, Albina, Moengo, Groot Henar, Wageningen en Friendship. Ook is het voornemen ter verbetering van de opkomsttijd te Santo Boma (Brandweer Opleidingscentrum) een hulppost en te Gemaalweg (Nickerie) een oefen/instructiecentrum te bewerkstelligen. In verband hiermee zullen in het jaar 2020, 100 Adspirant-brandwachten door het KBS worden opgeleid tot Brandwacht.

Tabel 41   Personeelsbestand

BRANDWEER			BURGER	
RANG	Fgr	AANTAL	Functiegroep	AANTAL
Hoofdcommandeur	(OD 2e ged.)	1	Functie groep 11	0
Adjunct- Hoofdcommandeur	(OD1e ged.)	6	Functie groep 10	2
Commandeur	(11A)	8	Functie groep 9	1
Hoofdbrandmeester 1 ^e klasse	(10A)	74	Functie groep 8	7
Hoofdbrandmeester	(9A)	17	Functie groep 7	6
Adjunct-Hoofdbrandmeester	(8C)	38	Functie groep 6	2
Brandmeester 1 ^e klasse	(8B)	54	Functie groep 5	3
Brandmeester	(7C)	24	Functie groep 4	16
Onderbrandmeester	(7B)	126	Functie groep 3	23
Hoofdbrandwacht	(6C)	135	Functie groep 2	0
Brandwacht 1 ^e klasse	(6B)	297	Functie groep 1	0
Brandwacht 2 ^e klasse	(6A)	2		
Brandwacht	(6A)	0		
Adspirant-Brandwacht		100		
Hulpbrandwacht 1e klasse	(5C)	0		
Totaal aantal personeelsleden		882		60

Leeftijdsopbouw

Uit gegevens van de afdeling Personeelszaken blijkt het volgende met betrekking tot de leeftijd van het KBS personeel (2019).

Tabel 42 Leeftijdsopbouw

Leeftijdsklasse	Brandweer	Burger
18 – 24	178	0
25 – 29	150	1
30 – 34	200	5
35 – 39	56	4
40 – 44	82	10
45 – 49	71	19
50 – 54	74	12
55 – 59	65	8
60 – 64	6	1
Totaal	882	60

Tabel 43 Gemiddelde Loonsommen (excl. Toelagen)

Categorie:	Aantal:	Gemidd. Loon p/m:
Hoofdcommandeur	1	11.244
Adjunct-Hoofdcommandeur	6	9.619
Commandeur	8	6.413
Hoofdbrandmeester 1 ^e klasse	74	5.347
Hoofdbrandmeester	17	4.680
Adjunct hoofdbrandmeester	38	4.363
Brandmeester 1 ^e klasse	54	4.062
Brandmeester	24	3.804
Onderbrandmeester	126	3.561
Hoofdbrandwacht	135	3.293
Brandwacht 1 ^e klasse	297	3.106
Brandwacht 2 ^e klasse	2	3.012
Brandwacht	0	-----
Adspirant-Brandwacht	100	967
Hulpbrandwacht 1 ^e klasse	0	0
Totaal brandweeramptenaren	882	
Functie groep 11	0	-----
Functie groep 10	2	5.984
Functie groep 9	1	4.445
Functie groep 8	7	4.258
Functie groep 7	6	3.392
Functie groep 6	2	3.157
Functie groep 5	4	2.827
Functie groep 4	15	2.398
Functie groep 3	23	2.172
Totaal burgerpersoneel	60	
Totaal personeel	942	

Tabel 44 Personeelsverloop bij het KBS (2017-2019)

Jaar	Instroom	Uitstroom			
		Pensioen	Ontslag	Overige	Totaal
2017	0	14	6	3	19
2018	0	14	7	2	23
2019	100	03	1	1	105

De uitstroom bestaat uit brandweerpersoneel dat op eigen verzoek, wegens overplaatsing, wegens het plegen van een strafrechtelijk feit, onwettige afwezigheid, overlijden, wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd of vanwege het beëindigen van de arbeidsovereenkomst niet meer werkzaam is binnen de organisatie.

Ziektebeeld

In de onderstaande tabel wordt het ziektebeeld met betrekking tot het aantal ziekteverlofdagen van 2016 tot en met 2018 weergegeven. Er zal getracht worden dit aantal te verminderen door het bevorderen van een gezonde leefwijze, middels verplicht gestelde sportbeoefening, functie- en gezondheidgerelateerde oefeningen; gezondheidsvoorlichting en het creëren van een goed werkklimaat.

Tabel 45 Ziektebeeld KBS:

Jaar	Gemiddelde ziekteverlofdag in %
2016	3.1
2017	3.6
2018	3.2

611 Sociale Premies:

Dit zijn premies waarbij de overheid gedeeltelijk of geheel inkomt voor het personeel.

612 Gebruik van goederen en diensten t.b.v. Korps Brandweer Suriname:

- Deze kostensoort heeft betrekking op reis- en verblijfkosten binnen- en buitenland i.v.m. inhuren van deskundigen, implementatie van jaarprogramma betrekking hebbende op samenwerkingsverbanden met Brandweerorganisaties buiten Suriname o.a. Brandweer Haaglanden en Brandweer Frans-Guyana.
- Buitenlandse dienstreizen in verband met deelname aan o.a. stages, buitenlandse conferenties, uitwisselingsprogramma's, trainingen en opleidingen inclusief verzekeringskosten en reiskosten etc.
- Ook de docentenvergoeding m.b.t. de uitvoering van de Brandweer Elementaire Opleiding, Onderofficiersopleiding en eventueel voorbereiding van een officiersopleiding zullen hieruit gefinancierd worden.
- Hierin zijn ook opgenomen de vaste lasten m.b.t. onderhoud van het wagenpark logistieke en uitrukvoertuigen, voeding, de aankopen van brandstof en auto-onderdelen en de nutsvoorzieningen. Verder zullen de materialen/materieel t.b.v. incidentbestrijding structureel onderhouden en gekeurd worden.
- Er is de laatste jaren nauwelijks of geen invulling gegeven aan aanschaf van werkkleding incl. schoeisel e.a. Het voornemen is het komende jaar hieraan uitvoering te geven.
- De exploitatiekosten zijn een gevolg van: het operationeel stellen van een aantal nieuwe brandweerposten waardoor de kosten van de kantormiddelen ook zijn toegenomen (aanschaf van papier, inkt, pennen, korpsvlag, het vaandel etc.);

- de groei van het personeelsbestand. Hierdoor zijn de medische kosten van de ambtenaren ook toegenomen;
- de trainingen voor brandweer- en burgerpersoneel ter versterking van de huidige capaciteit;
- de diverse specialistische opleidingen;
- het bevorderen van de zelfredzaamheid bij de samenleving middels voorlichtingsactiviteiten.
- Het brandstofverbruik zal vanwege aanschaf van meer uitrukvoertuigen en logistieke voertuigen,
- de uitvoering van het project Community Safety (Meer rood op straat), inzet van een brandweervaartuig en aanschaf van onderdelen m.b.t. onderhoud van logistieke voertuigen (thans in eigen beheer) toenemen.
- Onderhoud, renovaties, aanpassingen, inrichting en verbetering van voorzieningen ten behoeve van gebouwen en terreinen zullen uitgevoerd worden.
- Sedert 2016 is er bij KBS een achterstand m.b.t. onderscheidingen (ambtsjubilea etc.). Het ligt in de bedoeling deze achterstand in 2020 in te lopen.

Toelichting op beleidsprogramma's KBS:

0106 Verbetering infrastructuur:

- Er zal aanvang/ voortzetting van de renovatie, restauratie, uitbreiding en/ of het inrichten van bestaande kazernes en dienstwoningen plaatsvinden.
- Het KBS heeft een tekort aan dienstwoningen voor het personeel in de diverse districten. Een doorgangshuis te Albina, Coronie en Lelydorp kan de oplossing hierin brengen. Het streven is, tenminste een aanvang te maken met de bouw hiervan te Albina en Coronie. De posten Wageningen, Tamanredjo, en Albina zullen van een deugdelijke garage voorzien worden.
- In de hoofdkazerne is er een gebrek aan werkruimtes. Het ligt in de bedoeling om op het terrein links vóór een nieuw hoofdkantoorgebouw annex een alarmcentrale te bouwen. Hiertoe zal in 2020 een bouwtekening worden voorbereid. Ook de voorbereiding en eventueel aanvang van de bouw van een telefooncentrale annex brandweerwinkel op het terrein aldaar zal plaatsvinden.
- Het terrein betreffende Flora zal omrasterd worden. Verder zal dit ook deels het geval zijn voor het Opleidingscentrum te Santo Boma. In de afgelopen jaren zijn twee bouwprojecten niet voortgezet m.n.: Brandweer Opleidingscentrum te Santo Boma (zwembad, kleedgebouw en zes leslokalen incl. kantoorruimte) en Brandweerkazerne en dienstwoningen te Moengo.

In het dienstjaar 2020 wordt gestreefd om deze projecten in samenwerking met het Ministerie van Openbare Werken af te hebben.

0744 Versterking brandweezorg:

De versterking van de brandweezorg zal landelijk voortgezet worden.

Ter bevordering van de burgerparticipatie en zelfredzaamheid bij de samenleving met betrekking tot brandveiligheid, zal het landelijke community safety programma voortgezet worden.

De activiteiten die hieruit zullen voortvloeien zijn:

- Meer Rood op Straat met als sub-activiteiten huisbezoekjes, scholenbezoek, droge tijd actieperiode etc.
- Vuurwerkactieperiode;
- Videoproducties.

De jeugd zal geïnteresseerd worden in het brandweerwerk om zodoende te geraken tot een kweekvijver van jeugdigen. Dit moet in de toekomst resulteren in Jeugdbrandweer Suriname.

Het reguliere onderhoud van de bluswaterwinplaatsen zal landelijk worden voortgezet. Voorwaarden m.b.t. diverse bluswaterwinplaatsen conform de classificatie van de risicogebieden zullen worden ontwikkeld.

In het kader van de preparatieve brandweezorg zullen o.a. Risico-inventarisatie en -analyse van diverse verzorgingsgebieden uitgevoerd worden ten behoeve van de brandweezorg. Aanvalsplannen, bevelvoerderskaarten/bereikbaarheidskaarten zullen verder ontwikkeld worden.

Ter garandering van de persoonlijke veiligheid van de brandweerambtenaren en i.v.m. de uitbreiding van beroepspersoneel t.b.v. kazernes zal een Persoonlijke Standaard Uitrusting (bluskleding, brandweerhelmen, blushandschoenen, uitruklaarzen en aanvullende beschermingsmiddelen, uniformstoffen met bijbehorende attributen) aangeschaft worden.

Met betrekking tot effectief en efficiënt repressief optreden zullen materialen t.b.v. brandbestrijding en hulpverlening aangeschaft worden.

Vanwege afschrijvingen van voertuigen zal het wagenpark in 2020 verder worden versterkt.

Het project gefaseerd aanschaffen van goede gebruikte uitrukvoertuigen met inventaris zal worden voortgezet.

Vanaf 2013 is het KBS niet versterkt met logistieke voertuigen. Dit jaar zal vanwege afschrijving en vervanging een aanvang worden gemaakt met de aanschaf. Onder andere zullen ook aangeschaft worden 2 autobussen voor minimaal 25 personen, pick-ups en 1 voertuig t.b.v. de Commandant Brandweer.

Met het oog op ongevallen te water is het voornemen aangepaste vaartuigen aan te schaffen.

Het brandweertechnische onderhoud van brandweervoertuigen zal door het KBS plaatsvinden, terwijl het voertuigtechnische onderhoud door externe deskundigen moet geschieden.

Hiertoe zal er een onderhoudsovereenkomst aangegaan worden met externe gekwalificeerde bedrijven.

Aanschaf van onderdelen en middelen ten behoeve van onderhoud materieel, materiaal en persoonlijke uitrustingsmiddelen zullen plaatsvinden.

De infrastructurele voorzieningen met betrekking tot de radioverbinding landelijk zullen verder aangepakt worden. Radioverbindingssystemen en communicatiemiddelen zullen aangeschaft worden.

In het kader van automatisering zal het serversbestand uitgebreid worden met nog vier (4) servers, switches en routers.

De kazerne-inventaris is aan vervanging toe en zal vernieuwd worden.

Er zal voorbereiding getroffen worden m.b.t. tot het opzetten van een wasserij adembeschermingsunit te district Nickerie.

Tabel 46

Toelichting op de Prestatie en resultaat indicatoren:

Programma	Doel programma	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
Programma: Infrastructurale Werken			
Verbetering Infrastructuur KBS	Het voortzetten van renovatiewerkzaamheden aan diverse gebouwen ten behoeve van het KBS.	-Aanvang bouw doorgangshuizen Albina, Coronie en Lelydorp. - Bouw- en schilderwerkzaamheden brandweerkazerne en dienstwoningen te Moengo afgerond en eventueel operationeel gesteld. -Voortzetting renovatie gebouwen te Waterloo. -Renovatiewerkzaamheden Alarmcentrale. -Afgebouwde leslokalen en kleedgebouw en voortzetting van de bouwwerkzaamheden voor het zwembad. - Renovatiewerkzaamheden bestaande huisvesting in uitvoering. -Terreinomrastering Toekomstweg afgerond. -Bestektekening nieuw hoofdkantoorgebouw annex Alarmcentrale Verl. Gemenelandsweg is voorbereid. -Bouw garage Wageningen en Groot Henar afgerond. -Terrein Flora en Toekomstweg is omrasterd - Terrein deels Opleidingscentrum te Santo Boma is omrasterd. -Voorbereidingen Bouw Kazerne Flora. -Bouw telefooncentrale annex brandweerwinkel is aangevangen.	-In proces uitvoering bouw doorgangshuizen Albina en Coronie. - Bouw- en schilderwerkzaamheden brandweerkazerne en dienstwoningen te Moengo afgerond en eventueel operationeel gesteld. -Voortzetting renovatie gebouwen te Waterloo. -afgebouwde leslokalen en kleedgebouw en voortzetting van de bouwwerkzaamheden voor het zwembad. - Voortzetting renovatiewerkzaamheden bestaande huisvesting in uitvoering. -Bestektekening nieuw hoofdkantoorgebouw annex Alarmcentrale Verl. Gemenelandsweg is voorbereid. -Bouw garage Wageningen en Tamanredjo en Albina. -Terrein Flora is omrasterd - Terrein deels Opleidingscentrum te Santo Boma is omrasterd. -Voorbereidingen Bouw Kazerne Flora. -Voorbereid bouw van een telefoon-centrale annex brandweerwinkel

Programma: Institutionele versterking			
Programma: Interne en externe veiligheid			
Versterking brandweer zorg	Formuleren en uitvoeren van beleid ter versterking van de verschillende diensten.	-1e draft Technische Brandveiligheidsvoorschriften Suriname ontwikkeld. -Voortgezet landelijke community safety (meer rood op straat, droge tijd en vuurwerkperiode etc.). -Voortgezet implementatie fysieke invulling brandweer in de diverse verzorgingsgebieden o.a. het bevorderen van zelfredzaamheid bij de dorpswoongemeenschappen. -Regulier onderhoud bluswaterwinplaatsen landelijk uitgevoerd. -Aanleggen, capaciteit en bereikbaarheid diverse bluswatervoorzieningen vindt conform geformuleerd beleid plaats. -Internationale samenwerking met buitenlandse brandweerorganisaties voortgezet conform samengesteld jaarprogramma. -Voortzetting samenwerking met andere overheidsinstanties/ stakeholders. - Risico-inventarisatie van de diverse verzorgingsgebieden en risico-analyse ten behoeve van de brandweezorg voortgezet en opgemaakt. -Bevelvoerderskaarten en aanvalsplannen ontwikkeld. -Voortgezet aanschaf kleding, uitrusting en attributen. -Voortgezet aanschaffing materialen ten behoeve van brandbestrijding en hulpverlening. -Voortgezet aanschaffing van logistieke- en uitrukvoertuigen conform meerjaren vervangings- en uitbreidingsplan voor logistieke- en uitrukvoertuigen (blus- en redvoertuigen, watertankwagens). -Implementatie en verlenging onderhoudsovereenkomst 2018 m.b.t. voertuigtechnisch onderhoud uitrukvoertuigen met deskundig bedrijf.	-1e draft Technische Brandveiligheidsvoorschriften Suriname ontwikkeld. -Voortgezet landelijke community safety (meer rood op straat, droge tijd en vuurwerkperiode etc.). -Voortgezet implementatie fysieke invulling brandweer in de diverse verzorgingsgebieden o.a. het bevorderen van zelfredzaamheid bij de dorpswoongemeenschappen. -Regulier onderhoud bluswaterwinplaatsen landelijk uitgevoerd. -Aanleggen, capaciteit en bereikbaarheid diverse bluswatervoorzieningen vindt conform geformuleerd beleid plaats. -Internationale samenwerking met buitenlandse brandweerorganisaties voortgezet conform samengesteld jaarprogramma. -Voortzetting samenwerking met andere overheidsinstanties/ stakeholders. - Risico-inventarisatie van de diverse verzorgingsgebieden en risico-analyse ten behoeve van de brandweezorg voortgezet en opgemaakt. -Bevelvoerderskaarten en aanvalsplannen ontwikkeld. -Voortgezet aanschaf kleding, uitrusting en attributen. -Voortgezet aanschaffing materialen ten behoeve van brandbestrijding en hulpverlening. -Voortgezet aanschaffing van logistieke- en uitrukvoertuigen. (blus- en redvoertuigen, watertankwagens). -Onderhoudsovereenkomst aangegaan met deskundig bedrijf m.b.t. voertuig technisch onderhoud uitrukvoertuigen.

		-Aangeschaft auto-onderdelen i.v.m.brandweertechisch onderhoud door KBS. -Aangeschaft radiocommunicatieapparatuur. -Aangeschaft communicatiemiddelen o.a. laptops, desktops, beamers etc. -Voorbereiding introductie Jeugd Brandweer. -Het KBS heeft geparticipeerd in overlegorganen betrekking hebbende op de gebieden pro-actie, preventie en preparatie ter verbetering van de brandweezorg.	-Aangeschaft auto-onderdelen i.v.m.brandweertechisch onderhoud door KBS. -Aangeschaft ICT-middelen: Radiocommunicatie-apparatuur. communicatiemiddelen o.a. laptops, desktops, beamers etc. servers, switch en routers

DE BEVEILIGINGS- EN BIJSTANDSDIENST SURINAME (BBS)

Toelichting op de Operationele uitgaven

De toelichting op de operationele uitgaven wordt als volgt gewijzigd:

Lopenden Uitgaven

610 Lonen en Salarissen

De Beveiliging- en Bijstandsdienst Suriname bestaat heden uit 310 personeelsleden, waarvan 297 beveiligingsambtenaren en 13 burger personeelsleden. Tot het burger personeel worden gerekend de administratieve krachten, stafmedewerkers en het wnd. diensthoofd. De BBS kampt met een structureel personeelstekort, vanwege onderbezetting.

611 Sociale Premies

Tot de Sociale Premies behoren de kosten met betrekking tot de pensioenvergoedingen en ziekenfonds.

Tabel 47 Personeelsbestand

Rangen/beveiligingsambtenaren	Aantal	Burgerpersoneel	Aantal
Beveiliging inspecteur 1 ^e kl.	0	Wnd. Diensthoofd (politie)	1
Beveiliging inspecteur 2 ^e kl.	33	Secretaresse	1
Hfd. beveiliging ambt. 1 ^e kl.	4	Hfd. Staf med.	1
Hfd. Beveiliging ambt. 2 ^e kl.	2	Med pz + coordinator	4
Hfd. Beveiliging ambt. 3 ^e kl.	0	Adm med	3
Beveiliging ambt. 1 ^e kl.	40	Interieur verzorger	3
Beveiliging ambt. 2 ^e kl.	73		
Beveiliging ambt. 3 ^e kl.	80		
Beveiliging ambt. 4 ^e kl.	65		
Totaal	297		13

Tabel 48 Personeelsverloop

Jaar	Instroom	Uitstroom		
		Pensioen	Ontslag	Overplaatsing
2015		8	1	1
2016		1	2	1
2017		1	3	1
2018		3	4	5
2019		7		
2020	± 150 rekruten			

Tabel 49 Leeftijdsopbouw

Leeftijd	Beveiligingsambtenaar	Burgerpersoneel
18 t/m 25	28	1
26 t/m 30	36	
31 t/m 35	79	3
36 t/m 40	55	2
41 t/m 45	47	2
46 t/m 50	19	3
51 t/m 55	19	1
56 t/m 60	14	1
Totaal	297	13

Tabel 50 Het gemiddelde aantal ziekteverlofdagen over de periode januari 2015 t/m april 2019

Jaar	Gemiddelde ziekte verlofdagen
2015	11
2016	4
2017	5
2018	3
2019 (januari t/m april)	3

Tabel 51 Gemiddelde loonsommen

Categorie: beveiligingsambtenaren	Per maand	Per jaar
Diensthofid	4.722	56.664
Onderhofid	3.773	45.726
Bev. inspecteur 1 ^e kl.	4.018	48.216
Bev. inspecteur 2 ^e kl.	3.773	45.726
Hfd. bev. ambt. 1 ^e kl.	3.347	40.164
Hfd. bev. ambt. 2 ^e kl.	3.106	37.272
Hfd. bev. ambt. 3 ^e kl.	2.834	34.008
Bev. ambt. 1 ^e kl.	2.791	33.492
Bev. ambt. 2 ^e kl.	2.532	30.384
Bev. ambt. 3 ^e kl.	2.339	28.068
Bev. ambt. 4 ^e kl.	2.147	25.764

Rekrut	2.133	25.596
Categorie: burgerpersoneel		
Wnd. Diensthoofd (politie)	6.920	83.040
Secretaresse	4.034	48.408
Adm. medw. Juspol .	2.813	33.756
Adm. medw. Juspol.	3.818	45.816
Adm. medw. Juspol.	2.452	29.424
Interieur verzorger (3x)	2.069	24.828
Hfd. stafmedewerker	5.263	63.156
Medew. PZ	4.911	58.932
Medew. PZ	2.749	32.976
Medew. PZ	2.621	31.452
Coordinator PZ	3.773	45.276

612 Gebruik van goederen en diensten

De lopende kosten hebben hoofdzakelijk betrekking op de noodzakelijke voorzieningen en vaste lasten ten behoeve van de dienst en de dienstverlening naar de diverse instanties, als mede het in stand houden van het geheel apparaat. Hierin zijn onder andere opgenomen: kantoorkosten, water, elektriciteit, onderhoud gebouwen en terreinen, bewaking wapenmagazijn, service en reparatie van dienstvoertuigen, brandstof, voeding, kleding en bewassing. Conform wettelijke bepalingen dient beveiligingspersoneel voorzien te worden van voorgeschreven uniformkleding met bijbehorende uitrusting. Met het oog op de nieuwe lichting is er al een aanbesteding gehouden, waardoor de dienst over voldoende kleding en attributen kan beschikken. Ook zal er voor de nieuwe lichting wapens en munitie aangeschaft moeten worden.

Afdeling 2. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken

Algemeen deel

DIRECTORAAT ALGEMENE ZAKEN

Het Directoraat Algemene Zaken faciliteert de volgende Organen van de Staat Suriname namelijk: Het Kabinet van de President van de Republiek Suriname, Het Kabinet van de Vicepresident van de Republiek Suriname, de Raad van Ministers (R.v.M.), de Staatsraad van Suriname, de Rekenkamer van Suriname, het Directoraat Nationale Veiligheid (D.N.V.), de Communicatie Dienst Suriname (C.D.S.), het Bureau Volks Contacten en Departementsleiding.

Bovengenoemde organen geven middels hun deelbegrotingen invulling aan de totale begroting van het Directoraat Algemene Zaken van welke het Ministerie van Binnenlandse Zaken de verantwoordelijkheid draagt. Op grond van het bovenstaande wordt als prioriteit gesteld het instand houden van het regulier functioneren en het te voeren beleid bij het Directoraat Algemene Zaken.

Het Directoraat Algemene Zaken dient als een centrum, waarbij het beleid, de reguliere uitgaven, de personele administratie en de begrotingstechnische zaken worden geadmistreerd, uitgewerkt en bijgehouden voor de bovengenoemde organen van de Staat. Bij de samenstelling van deze begroting zijn als uitgangspunten gehanteerd de reguliere uitgaven voor de Departementsleiding en de genoemde organen. Naast deze reguliere uitgaven wordt hierbij ook als uitgangspunt gehanteerd de programma's van de volgende organen van de Staat:

Programma's:

Organen van de Staat:	Programma
Kabinet van de President	Institutionele Versterking Kabinet President
	E- Government
Kabinet van de Vicepresident	Gebouwelijke aanpassing en inventaris regeringsgebouw
	Institutionele Versterking Kabinet Vicepresident
	Subsidie Stg. Planbureau Suriname (S.P.S)
Rekenkamer	Institutionele Versterking Rekenkamer
Communicatie Dienst Suriname	Institutionele Versterking Communicatie Dienst Suriname
Directoraat Algemene Zaken	Institutionele Versterking Directoraat Algemene Zaken
	Vergroting bereikbaarheid Staatsmedia

Voor het Directoraat Algemene Zaken is het programma “Institutionele Versterking Directoraat Algemene Zaken” opgenomen. In verband met de bezuinigingsmaatregelen in het dienstjaar 2019, is verbetering van het personeelsniveau minimaal op gang gekomen. Dit programma zal om eerder genoemde reden, dienen voor onder andere het opleiden van het personeel ter bevordering van een efficiënte en effectieve uitvoering van de werkzaamheden.

Onder het Directoraat Algemene Zaken valt tevens het programma “Vergroting Bereikbaarheid Staatsmedia”. De Surinaamse Televisie Stichting (S.T.V.S.) en Stichting Radio Omroep Suriname (S.R.S.) geven inhoud aan de bevordering van de communicatie met de bevolking.

Het Kabinet van de President geeft middels het programma “Institutionele Versterking Kabinet President” uitvoering aan het beleid van de President met betrekking tot het voorzien van de nodige kantoorinventaris.

Het e-ID kaarten project zal voortgezet worden middels het programma “E-Government” evenals het Border Management systeem.

Voor het Kabinet van de Vicepresident zijn de programma’s “Gebouwelijke Aanpassingen en Inventaris Regerings Gebouw”, “Institutionele Versterking Kabinet Vice-President” en “Subsidie Stichting Planbureau Suriname” opgenomen in de begroting om uitvoering te geven aan het beleid van de Vicepresident met betrekking tot bouwwerken aan het Kabinet van de Vicepresident, het voorzien van de nodige kantoorinventaris, het uitvoeren van doelprojecten met externe consultants, het moderniseren van het overheidsapparaat ter verbetering van de dienstverlening van de Overheid en de subsidie van de Stichting Planbureau Suriname.

In verband met de inhoud en vormgeving aan de nieuwe opzet van de overheidscommunicatie, is voor de Communicatie Dienst Suriname het programma “Institutionele Versterking Communicatie Dienst Suriname” in de begroting opgenomen. Vanuit het Kabinet van de President is het besluit genomen om over te gaan tot naamsverandering bij het Nationaal Informatie Instituut (NII), waarbij dit instituut voortaan de Communicatie dienst Suriname (CDS) zal heten.

De Rekenkamer van Suriname maakt wederom gebruik van het programma “Institutionele Versterking Rekenkamer” en wilt als onderdeel van het *Public Sector Reform Programma*, dat nu wordt uitgevoerd door het Ministerie van Financiën, verder voortborduren op de reeds bereikte doelstellingen van de afgeronde institutionele versterkingsprojecten, welke zij sinds 2006 heeft mogen uitvoeren. Het doel is te komen tot versterking van de subsector “Beheer en Toezicht van de Staatsfinanciën”.

DIRECTORAAT BINNENLANDSE ZAKEN

Algemeen deel

Het directoraat Binnenlandse Zaken stelt zich ten doel diens toebedeelde taken uit te voeren met als voornaamste uitgangspunten efficiëntie en effectiviteit, alsook het onverminderde streven naar een hoogwaardige kwaliteit van de dienstverlening. Formeel is dit directoraat belast met de volgende taken:

1. Het administratiefrechtelijke verkeer binnen de overheid;
2. Aangelegenheden betreffende de volksraadplegingen en de verkiezingen van leden voor de volksvertegenwoordigende lichamen;
3. Het overheidspersoneelsbeleid en de functionering van het overheidsapparaat;
4. De burgeradministratie en de bevolkingsboekhouding in geheel Suriname;
5. De afgifte van paspoorten – , nationaliteits- en legitimatiebewijzen en;
6. De uitgifte van staatsbladen en het advertentieblad van de Republiek van Suriname;
7. De archivalia, het één en ander in overleg met het Ministerie van Onderwijs en Volksontwikkeling;
8. Religieuze aangelegenheden;
9. Het ontwikkelen, coördineren, (doen) implementeren en uitdragen van een nationaal genderbeleid, met als resultaat een evenwichtige ontwikkeling c.q. gelijke kansen voor mannen en vrouwen.

Aan de hand van bovengenoemde taken heeft het directoraat de verantwoordelijkheid over het beheer van de volgende beleidsgebieden:

1. Overheidspersoneelsbeleid en het functioneren van het overheidsapparaat;
2. Administratiefrechtelijk verkeer overheid;
3. Gender aangelegenheden;
4. Archiefwezen;
5. Burgeradministratie en bevolkingsboekhouding;
6. Religieuze aangelegenheden;
7. Volksraadpleging en verkiezingen.

DIRECTORAAT HUMAN RESOURCE MANAGEMENT

Algemeen deel

De huidige economische situatie, zowel nationaal als internationaal, zorgt ervoor dat organisaties, in het bijzonder de overheid, steeds meer nadruk leggen op het efficiënter en effectiever werken. De beoogde doelen van de organisaties moeten sneller en beter worden behaald. Door intern te kijken naar de manier waarop de organisatie is ingericht, kunnen verbeterpunten worden opgesteld om de huidige processen efficiënter en effectiever in te richten. Een der manieren is via Human Resource Management (HRM).

HRM zal moeten leiden tot een omslag in het overheidsfunctioneren. Het directoraat HRM is in het leven geroepen om onder andere te werken aan de institutionele- en capaciteitsversterking van de overheid. HRM zal als instrument moeten dienen naar een efficiënt en effectief functionerende overheid.

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken dient een sleutelrol te vervullen bij institutionele- en capaciteitsversterking van de overheidsorganisatie om de ontwikkelingsrichting op het gebied van HR-beleid van de gehele overheid aan te geven. Ontwikkelen, implementeren, monitoren en verbeteren van een integraal HR-beleid, waarbij alle personeelsgebieden van het Ministerie van Binnenlandse zaken en de overheid, te weten personeelsplanning en -beleid, personeelsontwikkeling, organisatie en efficiëntiebeleid en personeelsbeheer en -zorg, zullen worden aangestuurd om zodoende onder meer prestaties van landsdienaren te verbeteren en het prestatieniveau van de overheid in zijn geheel te verhogen, is noodzakelijk.

Een gegeven is dat het HRM-beleid enerzijds volledig gericht is op het realiseren van de strategische doelen van de overheid en aansluit op het regeringsbeleid van de Republiek Suriname, en anderzijds moet de overheid in toenemende mate beschikken over gekwalificeerd en competent kader, waardoor realisering van de strategische doelen vlotter verloopt.

Refererend aan het voorgaande, zal in het dienstjaar 2020 het directoraat HRM een leidende rol moeten vervullen in de transformatie van traditionele overheidspersoneelszaken naar een eigentijds strategisch HRM systeem, middels het ontwikkelen, implementeren en monitoren van beleid en werkwijzen, gebaseerd op actuele internationale HRM-standaarden met een professionele uitstraling in regionale samenwerkingsverbanden en het voortdurend uitdiepen daarvan.

Het uiteindelijke doel van het directoraat HRM is de overheidsorganisatie doelmatig en doeltreffend te laten functioneren door strategisch personeelsbeleid overheids-breed te ontwikkelen waaraan concrete wettelijke richtlijnen gekoppeld zijn. Primair in deze zal prioriteit worden gegeven aan het actualiseren van de huidige personeelswet. De exclusieve HRM mede beoordelingsbevoegdheden zullen worden geïncorporeerd in het overheidsbeleid en de wetgeving. Dit ter waarborging van de kwaliteit van toezicht m.b.t. functie- en rangcriteria tussen de verschillende beroepsgroepen.

De maatschappij verandert voortdurend, waardoor HRM zal moeten zorgdragen voor een continue wendbare overheidsorganisatie, waaraan wendbare medewerkers gekoppeld zijn, die niet alleen snel haar werkprocessen kan aanpassen, maar ook sneller reageert door organisatiestructuur en strategie aan te passen aan die veranderingen.

Goed bestuur is een essentiële aanvulling op een gezond economisch beleid. Onduidelijkheid over de vraag wie waarvoor verantwoordelijk is op de werkvloer, zal consequent tot het verleden moeten gaan behoren. Efficiënt en verantwoordelijk beheer door de publieke sector en een voorspelbare en transparante beleidskader zijn cruciaal voor de efficiëntie van de regering en dus de economische ontwikkeling. Een significant onderdeel daarvan is HRM, waarbij er geen onnodige verspilling optreedt van de met veel moeite vergaarde schaarse overheidsmiddelen.

Er zal erop toegezien worden dat HRM daadwerkelijk de toegevoegde waarde oplevert voor zowel de overheidsfunctionaris als de overheidsorganisatie. Hoe beter de afstemming tussen organisatie doelstelling en ambtenaren doelstelling, hoe beter het organisatieresultaat. De toegevoegde waarde van HRM is dus ook het faciliteren van deze afstemming.

Ordening en modernisering van de overheidspersoneelsadministratie zal gecontinueerd worden door het verder digitaliseren en actualiseren van de overheidspersoneelsbestanden. Het ontwikkelen van een betrouwbare en actuele Human Resources Management Information Systeem dat informatie levert aan het directoraat HRM (centrale data in- en uitvoer van personele aangelegenheden en data distributie naar alle HRM afdelingen, overheidsbreed) behoort tot de beleidsactiviteiten.

Sinds de komst van New Public Management in de jaren 1990 trachten publieke organisaties wereldwijd hun organisatie meer flexibel, verantwoordelijk en 'business-like' te maken. De **Public Sector Reform** is een uitvloeisel van New Public Management. De essentie hier, is hoe overheden proberen die transitie te maken van het traditioneel model van publieke

personeelsadministratie naar een bredere, meer inclusief en strategisch model van HRM. Het realiseren van organisatorische doelen door te voldoen aan de behoeften van het menselijk kapitaal.

Directoraat Algemene Zaken

Toelichting: Titel 1 Operationele uitgaven

Lopende uitgaven							Bedragen x SRD 1.000	
Code	Lopende uitgaven	Gerealiseerd 2018	Vermoedelijk Beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
610	Lonen en Salarissen	97.395	184.585	218.000	250.700	288.305	331.551	381.284
611	Sociale Premies	6.298	12.702	14.000	16.100	18.515	21.292	24.486
612	Gebruik van goederen en diensten	17.918	30.000	23.912	27.499	31.624	36.367	41.822
616	Sociale uitkeringen	373	1.660	500	575	661	760	875
Totaal lopende uitgaven		121.984	228.947	256.412	294.874	339.105	389.970	448.466
Kapitaal uitgaven							bedragen x SRD 1.000	
Code	Kapitaal uitgaven	Gerealiseerd 2018	Vermoedelijk verloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
620	Inventaris	55	960	700	805	926	1.065	1.225
621	Transport middelen	-	-	-	803	964	1.157	1.388
Totaal Kapitaal uitgaven		55	960	700	1.608	1.890	2.222	2.613
Totale operationele uitgaven		122.039	229.907	257.112	296.482	340.995	392.192	451.079

Toelichting:

Lopende uitgaven.

De totale lopende uitgaven zijn voor het dienstjaar 2020 geraamd op **SRD 256.412.000,=**

610 Lonen en Salarissen

De lonen en salarissen voor het dienstjaar 2020 zijn vastgesteld op **SRD 218.000.000,=** in stede van **SRD 114.000.000,=**

De samenstelling van de personeelskosten is gebaseerd op:

1. de reguliere periodieke verhoging aan landsdienaren,
2. de schaalbevorderingen en benoemingen welke worden toegekend aan landsdienaren,
3. het aantrekken van potentieel kader en diverse consultants,
4. de uitbetaling van de terugwerkende loonsverhoging,
5. representatietoelage aan elke Minister.

De stijging van de totale personeelskosten voor het dienstjaar 2020 is gebaseerd op de realisatiecijfers van het dienstjaar 2018 en 2019, de verbonden cijfers van de afgelopen 6 maanden van het dienstjaar 2020 en de extrapolatie daarvan, mede gelet op het uit te voeren beleid in het dienstjaar 2020. Het personeelsbeleid zal erop gericht zijn het personeel ten alle tijden te bewegen om de aan hun opgedragen taken gemotiveerd en gedisciplineerd uit te voeren. Om dit doel te bereiken, is reeds een aanvang gemaakt om het personeel middels trainingen en opleidingen bij te scholen.

Dit zal in het dienstjaar 2020 worden voortgezet. De Rekenkamer van Suriname zal voor het personeel en het college lokale workshops en seminars organiseren. Nieuw kader in de volgende functies zullen worden aangenomen:

- 3 ICT medewerkers ter versterking van de afdeling ICT;
- 5 Junior Auditors;
- 1 Logistiek Medewerker;
- 1 Schoonmaakster;
- 1 Begrotings – en Financiële Zaken medewerker;
- 1 Administratieve Kracht;
- 1 Sectiechef Transport/Garage;
- 1 Medewerker Bibliotheek.

Verder zal door het Directoraat Nationale Veiligheidsdienst, militairen en burgers in dienst genomen worden voor de beveiliging van hoogwaardigheidsbekleders.

Toelichting Code 610: Directoraat Algemene Zaken		
Code	Lonen en salarissen	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk Salaris	160.100.000
61002	Vakantietoelage	13.028.000
61003	Overwerk	5.304.000
61004	Bonussen en gratificatie	837.000
61005	Overig Salaris	1.000
61006	Vacatie gelden	6.100.000
61013	Functionele toelagen	13.918.000
61014	Persoonlijke toelagen	5.165.000
61016	Gezinstoelage en kinderbijslag	1.271.000
61017	Waarnemingstoelagen	610.000,50
61019	Overige toelagen	500.000
61020	Telefoonvergoeding	255.000
61021	Representatievergoeding	9.737.000,50
61022	Huishuurvergoeding	220.000
61023	Vervoersvergoeding	943.000
61024	Overige vergoedingen	10.000
Totaal		218.000.000

Het aantal personeelsleden dat in 2020 gehuldigd zal worden in verband met het feit dat zij 25, 35 en 40 jaren in dienst zijn van de overheid. Hierbij is de indeling als volgt:

- 13 personen voor 25 dienstjaren
- 3 personen voor 35 dienstjaren
- 1 personen voor 40 dienstjaren

Het aantal personeelsleden dat in 2020 de dienst met pensioen verlaat bedraagt **17**.

Per eind mei 2019 zijn er volgens de betaalrol in totaal **2500** personeelsleden werkzaam bij de verschillende afdelingen van het Directoraat Algemene Zaken en eerder genoemde organen van de Staat Suriname.

In verband met de implementatie van FISO in functiegroepen is de onderverdeling naar categorie als volgt:

- De functiegroep 3 t/m 6 = lager kader
- De functiegroep 7 en 8 = midden kader
- De functiegroep vanaf 9 en daarboven = hoger kader

In de onderstaande tabel wordt de samenstelling van het personeel weergegeven naar soort en niveau.

Personeelsbestand:	Percentage 2019	Aantallen 2019	Man	Vrouw	Functiegroep	Gemiddelde loonsommen
Burger personeelsleden:						
Lager Kader	15%	7	2	5	3 t/m 6	3.500
Midden Kader	30%	22	4	18	7 en 8	4.200
Hoger Kader	15%	7	1	6	vanaf 9	8.500

Personeelsverloop: Directoraat Algemene Zaken

Overzicht ziekte verzuim, in- en uitstroom van personeel				
Jaar	Instroom	Uitstroom/ Pensioen	Ontslag en overplaatsing	ziekte verzuim aantal dagen
2015				25
2016	3			32
2017	2	2	1	28
2018	3	1	2	30
2019		1		
2020		2		

Op directoraat niveau (verwachting) instroom:

2019: 60 personen

2020: 320 personen

In verband met de instroom van in totaal 380 personeelsleden kan het volgende worden toegelicht:

- Medewerkers van de Stichting Radio Omroep Suriname die verheven worden tot ambtenaar,
- Verkiezingsjaar 2019/2020, indiensttreding van externe deskundigen,
- Werven van militairen en burgers door het Directoraat Nationale Veiligheid.

611 Sociale Premies

De bijdragen van de sociale premies van de Overheid aan ambtenaren ten behoeve van het Pensioenfonds en het Staatsziekenfonds, voor het dienstjaar 2020 zijn vastgesteld op **SRD 14.000.000,=** in stede van **SRD 7.000.000,=**

Als gevolg van de verwachte instroming en benoemingen van de personeelsleden zullen de werkgeverslasten, zieken- en pensioenfonds toenemen.

Toelichting Code 611:

Codenr.	Omschrijving	Bedrag in SRD
61101	Werkgeverslasten pensioenfonds	6.815.000
61102	Werkgeverslasten ziekenfonds	7.185.000
Totaal		14.000.000

612 Gebruik van goederen en diensten

Het gebruik van goederen en diensten is voor het dienstjaar 2020 geraamd op het bedrag van **SRD 23.912.000,=** in stede van **SRD 30.000.000,=** en houdt verband met de reguliere operationele kosten van het Directoraat Algemene Zaken, om de uitgaven van de Hoge Colleges van Staat met betrekking tot de dienst te garanderen en bij te houden. Het betreft onder andere; de medische verzekeringen van de huidige hoogwaardigheidsbekleders, declaraties van medische kosten ten behoeve van gewezen hoogwaardigheidsbekleders, zendkosten radio- en televisieprogramma's, huurpanden, vergaderkosten, automatisering, binnen- en buitenlandse diensten en verblijfskosten, dienst exploitatiekosten, schoonmaakkosten, onderhoud van gebouwen en terreinen, bewaking, overige algemene kosten en contante krediet opening.

Toelichting Code 612:

Codenr.	Gebruik van Goederen en Diensten	Bedrag in SRD
61201	Kosten van opleidingen binnenland excl. reis en verblijfskosten	152.000
61202	Kosten van opleidingen buitenland excl. reis en verblijfskosten	30.000
61203	Contractanten	10.000
61204	Tijdelijk personeel	25.000
61205	Deskundigen binnenland	260.000

61206	Deskundigen buitenland	200.000
61208	Binnenlandse reiskosten	221.000
61209	Binnenlandse verblijfskosten	2.479.000
61210	Buitenlandse reiskosten	1.415.000
61211	Buitenlandse verblijfskosten	1.270.000
61212	Overige kosten opleidingen	780.000
61214	Overige reis- en verblijfskosten	154.000,5
61215	Kantoomiddelen	1.050.000,5
61216	Copieer	164.000,3
61217	Drukwerk en grafisch materiaal	578.000,5
61219	Onderhoud meubilair en inventaris	299.000,88
61220	Onderhoud kantoomiddelen	36.000,65
61221	Vergaderkosten	477.000,5
61222	Verbruiksgoederen	435.000
61223	Onderhoudskosten automatisering	131.000,8
61224	Licenties en programmakosten	85.000
61225	Datalijnen	4.000,98
61226	Advertenties en bekendmakingen	145.000
61227	Radio en tv programma's	1.209.000
61228	Brochure en andere periodieken	110.000
61230	Overige kantoorkosten	41.000,75
61231	Overige kosten automatisering	151.000,55

61233	Huur van gebouwen en terreinen	100.000
61234	Onderhoud gebouwen en terreinen	115.000,5
61235	Verbouwingen	5.000,5
61236	Vuilnis en reinigingsdeinsten	1.000,5
61237	Onderhoud van openbare terreinen	5.000
61238	Telefoon	1.311.000
61239	Gas	12.000,1
61240	Water	52.000,13
61241	Electriciteit	6.000,15
61242	Overige kosten gebouwen en energie	20.000,3
61244	Representatie	565.000,75
61245	Abonnementen en vakliteratuur	43.000,23
61246	Verzekeringen	106.000,5
61247	Schoonmaak	68.000,75
61248	Gereedschappen en apparatuur	10.000,6
61249	Kleding en bewassing	210.000,75
61250	Bewaking	35.000
61251	Voeding	254.000,5
61253	Vrachtkosten en porti	52.000,1
61254	Onderzoekskosten	200.000
61255	Rechterlijke vonissen	15.000
61256	Geheime uitgaven	2.500.000
61257	Dienst specifieke exploitatie kosten	210.000
61259	Nationale en internationale manifestaties	795.000
61260	Onderscheidingen	2.633.000
61263	Overige algemene kosten	380.000,5

61264	Wapens en munitie	110.000
61276	Verzorgingskosten	15.000
61278	Verzekeringen	315.000
61279	Medicijnen	221.000
61280	Hulpmiddelen	121.000,4
61283	Huur van voertuigen	120.000
61284	Onderhoud & exploitatie dienstvoertuigen	1.480.000,25
Totaal		23.912.000

616 Sociale uitkeringen

De sociale uitkeringen zijn voor het dienstjaar 2020 geraamd op het bedrag van **SRD 500.000,=** in stede van **SRD 1.660.000,=**

Dit bedrag is bestemd voor de donaties aan personen, jubilea en medische kosten van gewezen hoogwaardigheidsbekleders en de meerkosten van de huidige hoogwaardigheidsbekleders ten behoeve van het Directoraat Algemene Zaken.

Toelichting Code 616:

Codenr.	Sociale uitkeringen	Bedrag in SRD
61604	Gunstgaven en andere onverplichte betalingen	300.000
61611	Lig en verpleegkosten	100.000
61612	Poliklinische kosten	100.000
Totaal		SRD 500.000

Kapitaal uitgaven

De totale kapitaal uitgaven zijn voor het dienstjaar 2020 geraamd op **SRD 700.000,=**

Voor het dienstjaar 2020 is inventaris geraamd op **SRD 700.000,=** in stede van **SRD 960.000,=**
Dit bedrag is vastgesteld, rekening houdende met de kantoorinventaris van diverse afdelingen die aan vervanging toe zijn.

Toelichting Code 620 inventaris:

Code 620	Inventaris	Bedrag in SRD
62001	Kantoorinrichting	350.000
62004	Computers	200.000
62005	Printers	150.000
Totaal		SRD 700.000

TTITEL I OPERATIONELE KOSTEN

										Bedragen x SRD 1.000		
Code	Afdeling	610	611	612	615	616	620	621	624	Totaal		
1	Departements leiding	8.815	1.050	1.000		200	20			11.085		
2	Alg. & Huish. Dienst	685	100							785		
3	B.F.Z.	930	120							1.050		
4	Personeelszak en	845	200							1.045		
5	Agenda, A.P. & D.	675	150							825		
10	Kabinet v.d. President	54.000	3.500	13.912		200	500	-		72.112		
11	Staatsraad	4.000	250	150		-	-			4.400		
12	DNV	61.500	4.855	1.500			-			67.855		
13	Kabinet v.d. V.P.	20.000	2.175	2.100		-	150			24.425		
14	Raad van Ministers	52.750	50	900		100	30			53.830		
15	CDS	5.500	750	1.000			-			7.250		
18	Rekenkamer	5.000	550	350		-	-			5.900		
21	Bureau Volkskontakt en	3.300	250	3.000		-	-			6.550		
Totaal operationele uitgaven		218.000	14.000	23.912	124	500	700	-		257.112		

TITEL II: Programma's								
Bedragen x SRD 1.000								
Code	Programma: Infrastructurele Werken	Gealiseerd 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
0108	Gebouwelijke aanpassingen en inventaris regeringsgebouw	-	400	100	115	132	152	175
	Sub-totaal	-	400	100	115	132	152	175
Programma: Institutionele versterking								
0210	Inst. Strengthening Rekenkamer	23	300	100	115	132	152	175
0211	Inst. Strengthening Kab. VP		345	200	230	265	304	350
0212	Inst. Strengthening Kab. Pres.		200	100	115	132	152	175
0249	Inst. Strengthening CDS		-		-	-	-	-
0245	Inst. Strengthening Dir. ALZA		150	75	86	99	114	131
	Sub-totaal	23	995	475	546	628	722	831
Programma: ICT (Automatisering)								
0503	E-Government	-	16.000	16.000	18.400	21.160	24.334	27.984
	Sub-totaal	-	16.000	16.000	18.400	21.160	24.334	27.984
Programma: Informatie en Communicatie								
0604	Vergroting bereikbaarheid staatsmedia	480	-		-	-	-	-
	Sub-totaal	480	-	-	-	-	-	-
Programma: Subsidie en Bijdragen								
0901	Subsidie stg. Planbureau Suriname	5.000	9.933	9.933	11.423	13.136	15.107	17.373
	Sub-totaal	5.000	9.933	9.933	11.423	13.136	15.107	17.373
Programma: Welvaart en Welzijn								
1001	Welvaartsbevorderi ng	29.700	50.000		10.000	11.500	13.225	15.209
	Sub-totaal	29.700	50.000	-	10.000	11.500	13.225	15.209
	Sub-totaal	-	-	-	-	-	-	-
	Totaal Programma's	35.203	77.328	26.508	40.484	46.557	53.540	61.571

Toelichting per programma

- **Programma 0108: Gebouwelijke Aanpassingen en inventaris
regeringsgebouw**

Het beheer en onderhoud van het Franklin Essedgebouw, meer bekend als het Regeringsgebouw, is nu in handen van het Kabinet van de Vicepresident. In dit gebouw zijn ondergebracht het Kabinet van de Vicepresident van de Republiek Suriname, de Stichting Planbureau Suriname en de Raad van Ministers.

Er zijn menig mankementen die spoedig verholpen dienen te worden. Vandaar dat er nog enkele kleine renovatie- en herstelwerkzaamheden zullen worden uitgevoerd.

Er vinden tal van activiteiten plaats, waaronder de vergaderingen van de Raad van Ministers. In verband met de nieuwe beleidsinzichten van de regering en de huidige technologische ontwikkelingen is aanpassing binnen het Kabinet van de Vicepresident dringend noodzakelijk. In de dienstjaren 2013 tot en met 2019 zijn er reeds gedeeltelijke aanpassingen verricht en enkele nodige kantoormiddelen aangeschaft.

Het totaal geraamd bedrag is **SRD 100.000,=** in stede van **SRD 400.000,=**. Voor het dienstjaar 2020 ligt het in de bedoeling om deze werkzaamheden voort te zetten. Het betreft in deze:

1. Continuëring herinrichting van de ruimten door middel van minimale gebouwelijke aanpassingen (praktischer en transparanter maken);
2. Continuëring opknop- en schilderbeurten diverse ruimten;
3. Het volledig voorzien van de nodige kantoorinventaris.

- **Programma 0210: Institutionele Versterking Rekenkamer**

Voor het dienstjaar 2020 is het totaal bedrag van **SRD 100.000,=** in stede van **SRD 310.000,=** opgenomen voor Institutionele Versterking van de Rekenkamer van Suriname. Eerder genoemd bedrag vertegenwoordigt de overheidsbijdragen.

- a. Het huren van een additioneel pand waarin de personeelsleden gefaciliteerd kunnen worden,

- b. Het bijscholen van de auditors d.m.v. opleidingen, ter verbetering van de vakkennis en ervaring, om de controle taken van de Rekenkamer steeds adequaat te kunnen verrichten,
- c. Het volgen van een Advanced Computer opleiding.

- **Programma 0211: Institutionele Versterking Kabinet Vicepresident**

Een aantal projecten is geïdentificeerd, waarbij onder andere gebruik gemaakt zal worden van externe deskundigen die de processen zullen begeleiden voor een jaar met een honorarium. Deze projecten zullen leiden tot verhoging van de effectiviteit, efficiëntie en de totale performance van het overheidsgebeuren.

Het totaal geraamd bedrag is **SRD 200.000,=** in stede van **SRD 345.000,=**

- **Programma 0212: Institutionele Versterking Kabinet President**

Het Kabinet van de President van de Republiek Suriname geeft middels het programma “Institutionele Versterking Kabinet President” uitvoering aan het beleid van de President met betrekking tot de renovatie van kantoorpanden, het voorzien van de nodige kantoorinventaris, het uitvoeren van projecten met zowel interne als externe deskundigen.

Het totaal geraamd bedrag is **SRD 100.000,=** in stede van **SRD 200.000,=**

- **Programma 0245: Institutionele Versterking Directoraat Algemene Zaken**

Voor het Directoraat Algemene Zaken is het programma “Institutionele Versterking Directoraat Algemene Zaken” opgenomen. In verband met de bezuinigingsmaatregelen in het dienstjaar 2019, is verbetering van het personeelsniveau langzaam maar zeker op gang gekomen. Dit programma zal dienen voor onder andere het opleiden van het personeel middels opleidingen en trainingen ter bevordering van de motivatie van de medewerkers om de werkzaamheden zo effectief en efficiënt mogelijk uit te voeren. In het kader van de communicatie en informatiestroom zal er een telefooncentrale worden aangeschaft om de interne communicatie te bevorderen. De renovatie van het pand is wederom in de planning opgenomen.

Het totaal geraamde bedrag voor het programma Institutional Versterking Directoraat Algemene Zaken is **SRD 75.000,=** in stede van **SRD 150.000,=**

- **Programma 0503: E-Government**

E-Government gaat in essentie over het inzetten van nieuwe technologieën (ICT) en proces (-re) organisatie, met als doel de dienstverlening naar de gemeenschap en de interne efficiëntie van de overheid te verbeteren.

Het voortzetten van het e-ID kaarten project zal in het dienstjaar 2020 verder worden uitgevoerd, evenals het Border Management project.

Het totaal geraamde bedrag voor het programma E-Government bedraagt **SRD 16.000.000,=**

- **Programma 0901: Subsidie Stichting Planbureau Suriname (S.P.S.)**

De begroting voor het dienstjaar 2020 sluit op een bedrag van **SRD 9.933.000,=**

Bij de opstelling van de begroting is meegenomen de reguliere taken van het planbureau aangaande:

1. Macro economische analyses en projecties .
2. Optimalisatie van de huidige modellen.
3. Monitoring van economisch, ruimtelijk en sociaal programma alsook het sociaal zekerheidsstelsel.
4. Implementatie van planningsmechanismen.
5. Uitvoering van dataverzameling en onderzoek alsmede formuleren van sectorstudies.
6. Economische Outlook 2020.
7. Macro-Economische Verkenningen.
8. Jaarplan 2020.
9. Capaciteitsopbouw GIS.
10. Lange Termijn Planning.

Opbouw van de totale begroting:

- Personele uitgaven (49.55 %)
- Materiële uitgaven (3.31 %)
- Diensten van derden (2.47 %)

- Beleidsuitvoering (42.49 %)
- Kapitaal uitgaven (2.14 %)
- Algemeen Onvoorzien (0,04 %)

Hieronder de toelichting per begrotingscomponent:

A1. Personele uitgaven

Het personeelsbeleid en de daarmee gepaard gaande kosten zijn een reactie op de twee centrale uitdagingen voor de SPS in de Planperiode 2017-2021:

1. De nieuwe eisen aan een nationaal-planinstituut en haar personeel moet vastgesteld worden in een gedecentraliseerd planapparaat. Tegen deze achtergrond is er behoefte aan: revisie van de bestaande personeelsformatie, programma's voor bij-, her- en omscholing van de staf, evenals de aantrekking van nieuw personeel.
2. De vergrijzing van vooral de academische staf op het Planbureau vraagt om een goed doordachte strategie en operationeel plan voor opvolging om de continuïteit te verzekeren. De gemiddelde leeftijd van de plan-technische staf is 53 jaar, terwijl 81% van het personeel ouder is dan 50 jaar. 41 % van het personeel is tussen 50 en 54 jaar en 41 % is ouder dan 55 jaar.

De huidige Personeelsformatie

De huidige personeelsformatie dateert van 1998 en is dringend aan revisie toe vooral tegen deze achtergrond van de geplande hervorming en versterking van het Nationaal Planapparaat. Daarnaast is als gevolg van de ernstige onder-financiering van het Planbureau is het niet mogelijk geweest de meest noodzakelijke staf aan te trekken of middels consultants over de nodige arbeidskrachten te beschikken.

Tabel 1: SPS-personeel per juli 2019 naar **functiecategorieën** en geslacht

Functie Categori e	Geslacht			2019	2020
	Man	Vro uw	Totaal		
Hoger kader (schalen 4- tot OD)	11	13	24	2	2
Middenk ader (schalen 9- tot13)	9	11	20	2	1
Lager kader (schalen 1 - tot 8)	6	11	17	1	3
TOTAA L	26	35	6 1	5	6

Tabel 2: SPS-personeel per juli 2019 naar **opleidingsniveau** en geslacht

Functie Categorie	Geslacht			2019	2020
	Man	Vrouw	Totaal		
Hoog	11	13	24	2	2
Midden	9	11	20	2	1
Laag	6	11	17	1	3
TOTAAL	26	35	61	5	6

Hoog= Drs/Ms/Bach/MO-A; Midden=VWO/MBO/LO; Minder dan Midden

De vaststelling van de formatie van de onderdirectoraten zijn weergegeven in de personeelsbezetting tabel 1 directie (personele formatie en bezetting 2020).

Met betrekking tot de medische voorzieningen welke onderdeel uitmaken van de secundaire voorzieningen zijn met het Staatsziekenfonds in het 4^e kwartaal van 2015 gezinsverzekeringen afgesloten voor medewerkers van het Planbureau. Andere medische voorzieningen zoals overeengekomen tussen de Bond Personeel Stichting Planbureau Suriname (BPSPS) en Directie SPS in het secundaire voorzieningen pakket en welke niet worden afgedekt door het SZF, zullen nog betaald worden door het Planbureau aan de rechthebbenden.

De personele uitgaven zijn opgesplitst in: salarissen en componenten, secundaire voorzieningen en overige uitgaven. Bij de algemene representatie kosten, zijn onder ander meegenomen de vergaderkosten van meetings, workshops en seminars waarin SPS vertegenwoordigd is.

A2. Materiële Uitgaven

De materiële uitgaven zijn kosten die gemaakt worden om de uitvoering van de dienstverlening en de werkzaamheden van de ondersteunende diensten te garanderen. De materiële kosten zijn grotendeels gegroepeerd naar aard van de uitgaven en de weergave ziet er als volgt uit:

Onderhoud Wagenpark

Het wagenpark bestaat uit vier (4) wagens.

Merk, Model, Type, Bouwjaar	Kentekenr	Status	
		Technisch/ Administratief	
1 Mitsubishi L-200, pickup, 1999	51-29 DV	Operatief, redelijk	Afgeschreven
2 Isuzu D-Max, pickup, 2010	17-35 GV	Operatief, goed	Afgeschreven
3 Toyota Hilux, pickup, 2012	64-83 GV	Operatief, goed	Afgeschreven
4 Toyota Prado, landcruiser, 2012	PB 49-16	Operatief, goed	Afgeschreven

Onder deze post zijn alle kosten betrekking hebbende op het onderhoud van de wagens begroot. Hieronder vallen de premie en belasting voertuigen, alsook onderhoud en brandstof ten behoeve van de voertuigen.

Aanschaffingen verbruiksgoederen

Deze kosten worden gemaakt om het apparaat draaiende te houden. Het gaat om aanschaf van kantoor artikelen en artikelen m.b.t. de schoonmaak en huishoudelijk dienst.

Technisch onderhoud werkruimte

Beheer en onderhoud van het regeringsgebouw is de verantwoordelijkheid van het Planbureau.

Grote renovatie van het 'Regeringsgebouw en complex'

Het Dr. Ir. Franklin Essed gebouw-en-complex is reeds geruime tijd aan een grote renovatie toe. De start van de planning en uitvoering van zo een renovatie zijn niet aan de orde gekomen.

Dit is begrijpelijk als de volgende factoren in overweging genomen worden: i) de beperkte financiële middelen van de SPS; ii) het ontbreken van een kosten en baten administratie (-analyse) van het gebouw.

In 2020 zal onderhoud plaatsvinden van de werkruimten in de kelder, begane grond, 2e, 3e en 4^e etage.

Algemeen onderhoud materiële goederen

Onderhoud van de airco's, de liften, en alle ICT apparatuur. Alhoewel de liften een onderhoudscontract hebben die jaarlijks wordt betaald en onder diensten van derden begroot is, is gebleken dat de lift vaker gerepareerd moet worden, vanwege de levensduur (heel oud). Voor de reparatie worden de kosten afzonderlijk vergoed en zullen onder deze kostenpost geboekt worden.

Literatuur/Abonnementen en Drukwerken

Het archief en documentatie centrum van SPS heeft waardevolle informatie. Om de dienstverlening te verhogen en als kennisbank te fungeren zal bij de transformatie een ander doelstelling geformuleerd worden voor deze afdelingen. In de loop daar naar toe zal geïnvesteerd worden in aanschaf en afsluiten van abonnementen in vakliteratuur, en drukwerken van SPS publicaties. Ook het opzetten van datasystemen en digitaliseren van de archieven zullen de nodige investeringen met zich meebrengen.

Nutsvoorzieningen

Hieronder vallen de kosten van water, electra, vuilophaal, telefoon, internetverbindingen, domeinnaam en andere abonnementen.

Overige uitgaven

In de transitiefase is het van belang om SPS als kennisinstituut te promoten. Om naar de samenleving toe te presenteren, als een hernieuwd orgaan zullen de media en andere communicatie instrumenten ingezet worden. Bij afwezigheid van een Public Relation zal waarnodig deze diensten worden omgezet in intensieve samenwerkingen met dienstverleners. De kosten van logo, huisstijl, nieuwsbrief, brochures, journalistieke vastleggingen, fotoreportages vallen hieronder.

A3. Diensten van derden

De jaarlijks terugkerende kosten voor licentie en onderhoudscontracten van de aangekochte ICT systemen, de onderhoudscontracten met leveranciers alsook Service Level Agreements en of contracten met bedrijven en of dienstverleners waar SPS een samenwerking mee is aangegaan waaronder ook de juridische, rechtsbijstand en - accountantskosten worden hieronder geboekt.

A4. Beleidsuitvoering

Onder deze kostenpost zijn groepen kosten ondergebracht die rechtstreeks een effect hebben op het te leveren product van de SPS. Het capaciteitsversterking programma zal hieronder gefinancierd worden. Te denken valt aan trainingen, workshops en seminars in planmethoden en rapportage technieken, analyse vaardigheden, product- en persoonlijke ontwikkeling, Result Based Management (RBM).

Onder de dienstreizen worden geplaatst de kosten voor veldonderzoeken van de districten, maar ook de reizen naar het binnenland i.v.m. studies en of onderzoekingen. Ook het bijwonen van jaarlijkse terugkerende internationale seminars en conferenties en bezoeken aan soortgelijke planningsinstituten (studytrips) in de regio en Europa zullen onder deze post geboekt worden.

Planning, Onderzoek en Monitoring van voor te brengen planproducten zijn o.a projecten die het Planbureau identificeert, ontwikkelt en uitvoert. Deze identificatie en of in uitvoering zijnde activiteiten zijn vermeld in de werkprogramma's en toelichting van desbetreffende onderdirectoraten.

Specialisten en Onderzoekers: om de activiteiten vanuit het werkprogramma te helpen opstarten

en aanpassen zal gebruik worden gemaakt van deskundigheid van sectorspecialisten, econometristen en analisten. Bij vraagstukken waarbij de expertise niet op het Planbureau aanwezig is zal gebruikt gemaakt worden van diensten (adviezen) van deskundigen.

Samenwerkingsrelaties en netwerken zullen van essentieel belang zijn om het Planbureau te positioneren, om zo de status van toonaangevend en zichtbaar zijn op te eisen. Hierbij zal met alle nationale en internationale actoren in de samenleving samenwerkingen worden aangegaan. Te denken valt aan andere kennisinstituten zoals de Universiteit van Suriname, ABS, IPEA, maar ook het SBF, e-Gov cie, ASFA, VSB, onderwijs en gezondheidszorg NGO's en nog velen anderen.

A5. Kapitaal uitgaven

De aanschaffingen en installatie van de ICT systemen, opzetten van IT netwerk en infrastructuur inclusief de beveiliging en de opzet van server netwerk. Aanschaf van een monitoring- en evaluatie systeem, een Geografisch Informatie systeem met alle randapparatuur zullen ook ten laste van deze post geboekt. De herinrichting van de vergaderzaal, waarbij aanschaf van het interieur, multimedia apparatuur als ook vernieuwde elektra voorzieningen in de werkruimten worden als kapitaal investeringen geboekt. Gelet op de afschrijving van de reeds aangekochte kapitaalgoederen zullen nieuwe investeringen worden gepleegd in met name kantoor inventaris, airco's en meubilair.

Code	Programma: Infrastructurele Werken	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
0108	Gebouwelijke aanpassingen en inventaris regeringsgebouw	Gedeeltelijke herinrichting van de ruimten d.m.v. minimale gebouwelijke aanpassingen, vanwege bezuinigingsmaatregelen zijn de geplande beleidsinzichten konden niet uitgevoerd worden.	Vervanging van muren, toilettengroepen en verhelping van de lekkages
Programma: Institutionele versterking			
0210	Inst. Versterking Rekenkamer	Dat de voorgenomen en geplande opleidingen worden gehouden voor het personeel en het college	Dat de voorgenomen en geplande opleidingen worden gehouden voor het personeel en het college.
0211	Inst. Versterking Kab. VP	Het trainen en bijscholen van het personeel met als doel de uitvoeringscapaciteit duurzaam te versterken.	Het aantrekken van lokale deskundigen voor het trainen en bijscholen van het personeel met als doel de uitvoeringscapaciteit duurzaam te versterken.
0212	Inst. Versterking Kab. Pres.	Het trainen en bijscholen van het personeel met als doel de uitvoeringscapaciteit duurzaam te versterken.	Het aantrekken van lokale en/ of externe deskundigen voor het trainen en bijscholen van het personeel met als doel de uitvoeringscapaciteit duurzaam te versterken.
			De aanschaf en renovatie van kantoorpanden ten behoeve van het Kabinet van de President.
0245	Inst. Versterking Alza	Opleiden van het personeel middels opleidingen en trainingen.	Dat het personeel de werkzaamheden efficiënt en effectief uitvoert
		Vernieuwen van de dakconstructie van het pand, waarbij het water afvoer buiten de vliering wordt gebracht	Vernieuwde dak en een moderne afvoer van het regenwater

0503	E-Government	Migratie naar @gov.sr - Alle ambtenaren zullen voorzien worden van een @gov.sr email adres. - Veilig email verkeer binnen de Overheid. - Dit zal zorgen voor efficiëntie en besparingen omdat via de gov.sr mailadressen de maandelijkse loonslips ook gemaïld zullen worden. - Testen uitvoeren.	- Tot stand brengen van uniforme email adressen binnen de centrale overheid.
		- Planning fase 2 in het district Wanica, Albina en Nieuwe Haven. - Uitbreiding naar alle districten in daarop volgende fase.. - Oplevering tweede helft 2019.	- Handhaving en verbeteren van de algehele Nationale Veiligheid in Suriname.
		Secure Document Platform - Het uitgeven van Rijbewijzen, PSA en overige.	- Alle identificatie documenten van de overheid zullen op een veilige en kwalitatief goede wijze worden geproduceerd en

			worden uitgegeven. - Betere identiteitsbeveiliging voor de burgers wordt mogelijk gemaakt middels de voorziening van biometrische en elektronische eigenschappen.
		Gov. Content Management System -Voor de implementatie van dit project zijn de ministeries Binnenlandse Zaken en Natuurlijke hulpbronnen en het Kabinet van de President gekozen als pilot. -De Gateway moet 2 juli af zijn. - Er zal een handleiding van dit systeem worden gemaakt. - Gov CMS is ready voor installatie en training van medewerkers. Institutionaliseren e-Government Coördinaatschap naar Suriname e-Government Institute	-Centraal beheer van content (documenten, video, audio en fotomateriaal waarbij alle content zoekbaar en vindbaar is, maar ook digitaal op een beveiligde manier uitgewisseld of toegewezen kan worden waarbij uitprinten op papier niet meer nodig is.

		-Uitnodigen van Deskundigen uit Estonia voor eerste aanzet van het traject Institutionaliseren e-Governemen	
Programma: Subsidie en Bijdragen			
901	Subsidie Stichting Planbureau Suriname	Macro-economische forecasting;	Continuering macro-economische forecasting;
		Monitoring en evaluatie van het vigerend ontwikkelingsplan;	Continuering monitoring en evaluatie van het vigerend ontwikkelingsplan;
		Uitvoer van de voorgenomen activiteiten met betrekking tot de ruimtelijke planning, alsmede met betrekking tot de arbeidsmarkt en sociale studies;	Continuering uitvoer van de voorgenomen activiteiten met betrekking tot de ruimtelijke planning, alsmede met betrekking tot de arbeidsmarkt en sociale studies;

TITEL IV: PARASTATALEN

Toelichting:

Voor wat betreft de parastatalen kan het volgende worden aangegeven:

In het kader van de herstructurering van de overheidscommunicatie en het professionaliseren daarvan, is een fuseringsproces ingezet in het dienstjaar 2010, met als doel de Surinaamse Televisie Stichting (S.T.V.S.) en de Stichting Radio-omroep Suriname (S.R.S.) te fuseren.

- **S.R.S.**

De S.R.S. is een communicatiebron tussen de Overheid en het volk, middels het voeren van radioprogramma's wordt het publiek voorzien van voorlichting. Er is een Raad van Toezicht, bestaande uit tenminste 5 en ten hoogste 7 leden. In artikel 6 van de statuten is bepaald dat op het geldelijke beheer van de S.R.S. de controle wordt uitgeoefend door de Centrale Lands Accountantsdienst.

Het personeelsbestand van de Stichting Radio Omroep Suriname (S.R.S.) telt in totaal 80 medewerkers. In de tabel hieronder staat de samenstelling van het personeel naar aanstelling:

Aanstelling	Totaal
Vast Personeel	71
Personeel in tijdelijke dienst	7
Uitgeleende krachten	2
Medewerkers	0
Totaal	80

Het aantal personeelsleden dat in 2019 de dienst met pensioen verlaat is totaal 7.

Het hoofddoel van de Stichting Radio Omroep Suriname (S.R.S.) is het zorgen van continuïteit van de stichting, waarbij de kwalitatieve dienstverlening optimaal is met het oog op tevreden klanten en luisteraars.

S.T.V.S.

De S.T.V.S. is een communicatiebron tussen de Overheid en het volk en middels het voeren van televisieprogramma's wordt het publiek voorzien van voorlichting. Conform artikel 6 van de statuten is er een Raad van Toezicht, bestaande uit tenminste 3 en ten hoogste 5 leden. De S.T.V.S. zal, indien de Staat het noodzakelijk acht, zorgdragen voor het doen ontvangen van het televisie signaal in gebieden waar zulks nog niet mogelijk is. Reeds is een groter deel van Suriname voorzien van de nodige digitale televisie signalen.

Het personeelsbestand van de Surinaamse Televisie Stichting (S.T.V.S.) telt in totaal 102 medewerkers. In de tabel hieronder staat de samenstelling van het personeel naar geslacht en aanstelling:

Aanstelling	Man	Vrouw	Totaal
Vast Personeel	39	20	59
Personeel in tijdelijke dienst	8	6	14
Uitgeleende krachten	0	0	0
Medewerkers	13	16	29
Totaal	60	42	102

Het doel van de Surinaamse Televisie Stichting (S.T.V.S.) is :

1. Het bouwen , verwerven , inrichten , gebruiken en in stand houden van de televisie, zend- en ontvangstinrichting,
2. Het voorbereiden, samenstellen en uitzenden van televisieprogramma's,
3. De aankoop van televisieprogramma's,
4. Het behandelen van alle aangelegenheden op het gebied van de televisie, die betrekking hebben op, het verband houden met, of van belang zijn voor Suriname.

De activiteiten en plannen van de S.T.V.S.:

1. Digitaal televisie
2. Exploitatie rechten sportevenementen o.a. La Liga, Copa America en andere
3. Youth Voice 2019
4. Eigen produktie
5. Trainingen personeel

DIRECTORAAT BINNENLANDSE ZAKEN

TITEL I: Operationele Uitgaven								
						Bedragen x SRD 1.000		
Code	Lopende uitgaven	Realisatie 2018	Vermoede lijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
610	Lonen en salarissen	82.000	98.100	215.000	109.000	100.000	100.000	100.000
611	Sociale Premies	7.000	8.100	15.400	9.300	10.300	11.300	11.300
612	Gebruik v.goederen en diensten			12.887	12.500	15.000	16.500	17.000
		6.928	9.000					
616	Sociale Uitkeringen	25	22,5	25	30	35	40	45
	Totaal Lopende Uitgaven	95.953	115.223	237.812	130.830	125.335	127.840	128.345
Code	Kapitaal uitgaven	Realisatie 2018	Vermoede lijk beloop 2019	Begroting 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
620	Inventaris							
		950	360	100	1.500	2.000	3.000	3.000
	salarissen,Sociale							
	Totaal Kapitaal Uitgaven	950	360	100	1.500	2.000	3.000	3.000
	Totaal Operationele uitgaven	96.903	115.583	243.412	132.330	127.335	130.840	131.345

Toelichting:

Lopende uitgaven

Het directoraat Binnenlandse Zaken telt in totaal 3690 landsdienaren. De lonen en salarissen voor het dienstjaar 2020 zijn vastgesteld op **SRD 215.000.000,=** in stede van **SRD 109.000.000,=**

Het voorgestelde bedrag van **SRD 215.000.000,=** voor het dienstjaar 2020 vindt o.a. haar grondslag in de realisatiecijfers van het dienstjaar 2018, de verbonden cijfers van de afgelopen 6 maanden van het dienstjaar 2019 en de extrapolatie daarvan, mede gelet op het uit te voeren beleid in 2020. In dit verband is mede in oegenschouw genomen:

- a) De fiso herwaardering in 2018 van diverse functies op de verschillende ministeries;
- b) De benoeming en/of bevordering van o.a. afgestudeerde landsdienaren aan hogere onderwijsinstellingen;
- c) Het toekennen van gratificaties aan ambtenaren met respectievelijk 25, 30, 35 en 40 dienstjaren;
- d) De toekenning van toeslagen aan ambtenaren vanwege de aard van de functie, zoals functionele toelagen, persoonlijke toelagen, representatievergoeding, telefoonvergoeding, alsmede de verhoogde vergoedingen aan commissies;
- e) De toekenning van stabiliserende en koopkrachtversterkende toelagen;
- f) Overwerk, mede in het kader van de verkiezingen van 2020 betrekking hebbende op het bijhouden en beheer van de centrale bevolkingsadministratie en deelbestanden.

De onderstaande tabel geeft een nadere specificatie van de Lonen en salarissen voor het dienstjaar 2020.

In het jaar 2020 zullen **44** landsdienaren van het directoraat Binnenlandse Zaken gehuldigd worden in verband met een 25-, 30-, 35- of 40-jarig dienstverband. De onderstaande tabel geeft een overzicht weer.

Aantal dienstjaren	Aantal landsdienaren
25	09
30	22
35	7
40	6

Aan de hand van de huidige FISO-functiegroepen kan het personeel als volgt worden ingedeeld:

- Functiegroep 3 – 5 : Lager kader
- Functiegroep 6 – 8 : Midden kader
- Functiegroep 9 en hoger : Hoger kader

Onderstaande tabel geeft de samenstelling van het BiZa-personeel per juli 2019 weer naar gender en kader.

Personeelsbestand	Personeel per juli 2019				Totaal	
	Man		Vrouw		Abs.	Rel.
	Abs.	Rel.	Abs.	Rel.		
Categorie landsdienaren	990	100%	973	100%	1963	100 %
Lager Kader (FG 3- 5)	300	49%	310	51%	610	100 %
Midden Kader (FG 6 – 8)	473	49%	490	51%	963	100 %
Hoger Kader (FG 9 en >)	217	56%	173	44%	390	100 %

De volgende tabel geeft een overzicht van het personeelsverloop naar dienstjaar, instroom en uitstroom.

Dienstjaar	Instroom	Uitstroom			
		Pensioen	Ontslag	Overplaatsing	Totaal
2018	100	20	00	00	20
2019	30	23	07	00	30
2020	-	5	5	00	10

In het dienstjaar 2020 zullen **10** personeelsleden het dienstverband beëindigen wegens pensionering. Ofschoon er binnen de gehele organisatie behoefte is aan gekwalificeerd kader, kan er geen instroomaantal worden opgenoemd. Enerzijds vanwege de van kracht zijnde personeelsstop bij de overheid en anderzijds vanwege het feit dat een gedegen opgave van de behoefte niet voor handen is.

611 Sociale Premies		
Specificatie sociale premies		
Code	Sociale premies	Bedrag in SRD
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	5.900.000
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	9.500.000
	Totaal	15.400.000

612 Gebruik van goederen en diensten

Gebruik van goederen is begroot voor een totaal bedrag van **SRD 12.887.000,=** in stede van **SRD 10.000.000,=**

Naast het huren van panden voor de diensten van Binnenlandse Zaken was het ook noodzakelijk gebleken om het bewaken en beveiligen van met name de gebouwen van het Centraal Bureau voor Burgerzaken , het Nationaal Archief Suriname en aantal bureaus voor Burgerzaken in de verschillende distrikten uit te besteden aan externe bewakingsbedrijven. Uitwijken naar externe bewakingsbedrijven is nodig gebleken, vanwege enerzijds de personeelsstop voor met name het bewakingspersoneel bij de overheid. Ter waarborging van de inachtneming van de Overheidsmaatregelen verband houdende met het COVID-19 virus, brengt dit met zich mee dat er financieel meer zal worden geïnvesteerd.

1. De aangepaste Centrale Bank koers van de SRD t.o.v de USD dollars en de EURO is het afgelopen jaar significant geweest, waardoor de prijzen van goederen en diensten zijn gestegen.

Het begrootte bedrag zal verder aangewend worden voor de vaste exploitatiekosten waaronder huur en klein onderhoud van gebouwen, exploitatie van dienstvoertuigen, kantoorkosten en groot onderhoud. Zo ook andere vaste lasten zoals drukwerken (advertentieblad van de Republiek Suriname), contractuele verplichtingen (nieuw paspoortstelsel), bewakings- en schoonmaak contracten die zijn overgeheveld naar de materiële kosten.

Code	Gebruik goederen en diensten	Bedrag in SRD
61233	Huur gebouwen	3.000.000
61250	Bewaking gebouwen	4.000.000
61240	Waterlevering	250.000
61247	Schoonmaak	250.000
61238	Telefoon	500.000
61221	Vergaderkosten	500.000
61263	Overige Algemene kosten	500.000
61284	Brandstof 85 auto's, 40 l. p/week a SRD 8	1.000.000
61284	Huurvoertuigen ,Service en reparatie	1.887.000
61215	Kantoorbenodigdheden: onderhoud inventaris, cartridges, kettlingformulieren, papier, etc.	1.000.000
	Totaalbedrag	12.887.000

616 Sociale uitkeringen

Specificatie Sociale uitkeringen

Code	Sociale uitkeringen	Bedrag in SRD
61611	Lig- en verpleegkosten	10.000
61612	Poliklinische kosten	15.000
	Totaal	25.000

Kapitaal Uitgaven

620 Inventaris

De afgelopen vier (5) jaren is de aanschaf van inventaris zeer miniem geweest.

Voor Inventaris is een bedrag van **SRD 100.000,=** geraamd in stede van **SRD 400.000,=**. Het budget zal ondermeer worden aangewend voor de aanschaf en het onderhoud van duurzame goederen zoals kantoorinrichting, kantoormiddelen, kopieermachines, computers en printer.

Specificatie Inventaris		
Code	Inventaris	Bedrag in SRD
62001	Kantoor Inventaris	7.500.000
62003	Communicatie	7.500.000
62004	Computers	50.000.000
62005	Printers	10.000.000
62006	Netwerken	7.500.000
62009	Technische gereedschappen	7.500.000
62010	Overige inventaris	10.000.000
	Totaal	100.000.000

TITEL II: Programma's								
							Bedragen in SRD	
1. OP Beleidsgebied/Doel:		Realisatie	Vermoedelijk	Raming	Raming	Raming	Raming	
Bestuurlijk en juridisch		2018	beloop 2019	2020	2021	2022	2023	
Bestuurlijk								
1202	's Landsarchiefdienst (Nationaal Archief Suriname - NAS)	44	2.700	3.000	3.115	3.200	3.200	
Openbaar Bestuur								
1203	Pre- en postelectorale activiteiten (Verkiezingen)	1.397	120	57.000	50.000	10.000	500	
1204	Centraal Bureau voor Burgerzaken (CBB)	12	10	5.000	8.000	10.000	12.000	
1205	Religieuze aangelegenheden	0	0	350	350	360	390	
1206	Onafhankelijk Kiesbureau (OKB)	500	1.000	500	455	4.000	500	
1207	Centraal Hoofdstembureau (CHS)	54	1.000	500	500	2.000	500	
1208	Bevolkingsbeleid, Integratie en Migratie	400	0	200	550	550	500	
Emancipatie:Gender								
1209	Gender aangelegenheden	3	2	300	480	480	500	
Wetgeving								
1301	Management Regelgeving	0	0	250	350	400	4000	
2. OP Beleidsgebied/Doel:								
Sociaal-maatschappelijk welzijn								
Leefbaarheid								
902	Bijdrage aan huishoudens (Onderstanden)	39.605	42.000	50.000	45.000	45.000	45.000	
972	Bijdrage DNA	32.949	35.000	51.359	40.000	40.000	40.000	

3. OP Beleidsgebied/ Doel:							
Informatie en Communicatie-technologie in overheidsbeleid							
504	IT Biza	0	0	300	550	550	540
605	Voorlichting	0	0	300	950	1.01	1.02
4. OP Beleidsgebied/Doel:							
Interne veiligheid							
802	Opzet Kustwacht Suriname (Operationalisatie) Kustwacht)	1.835	2.000	7.000	15.000	25.000	27.000
5. OP Beleidsgebied/Doel:							
Infrastructuur							
110	Renovatie en uitbreiding gebouwen Ministerie van Binnenlandse Zaken	889	724	3.000	3.200	2.70	2.20
Totaal Beleidsprogramma's		77.288	84.556	179.059	168.510	145.380	134.465
Totaal Gehele Dienst				422.471			

Toelichting

1202

NATIONAAL ARCHIEF SURINAME (NAS)

Voor dit programma is begroot een totaal bedrag van **SRD 3.000.000,=** en de middelen zullen aangewend worden voor de volgende beleidsactiviteiten:

1. Professionalisering archiefkader.

Om te blijven beantwoorden aan de actuele eisen van archiefbeheer, is continue scholing en bijscholing van archiefkader noodzakelijk. Binnen dit begrotingsjaar zal aan het archiefpersoneel op verschillende onderwijsniveaus beroepsgerichte cursussen, trainingen en opleidingen worden verzorgd. Het creëren van mogelijkheden voor training en scholing van archiefkader in samenwerking met instellingen en organisaties in binnen- en buitenland zal worden voortgezet om te komen tot een adequaat functionerend archiefwezen. In 2016 is de eerste archiefkader training al van start gegaan. Het is de bedoeling dat in 2020 deze training vervolgd zal worden.

2. Onderhoud gebouw en installatie.

Voor een meer efficiënt beheer van het gebouw en de bescherming van de collectie zullen de volgende activiteiten worden uitgevoerd:

- a. Onderhoud gebouw en installatie
- b. Aanschaf schijnwerpers/ lampen t.b.v parkeergelegheid.
- c. Reparatie back up generator
- d. Onderhoudscontract PPS voor inbraak en brand alarm installatie

3. Conservering van archiefbronnen.

- a. Microverfilming en digitalisering
- b. Film, video en audio
- c. Uitbreiding van apparatuur ten behoeve van het conserverings- en restauratie atelier.

4. Professionalisering van de dienstverlening.

Ten behoeve van de optimale beschikbaarheid van de archieven en andere bronnen via de studiezaal en de website, zal de dienstverlening naar specifieke doelgroepen verbeterd worden. Reorganisatie en versterking van de infrastructuur van het Nationaal Archief voor het klantgericht functioneren zal daarom plaatsvinden. Hieronder vallen de volgende activiteiten:

- a. De website van het Nationaal Archief activeren, actualiseren
- b. Het online beschikbaar stellen van digitale bestanden
- c. Dienstverlening aan derden (in binnen- en buitenland) o.a. door het verrichten van kort onderzoek
- d. Het uitvoeren van publieksgerichte activiteiten om het gebruik van de archieven te bevorderen en meer bekendheid te geven aan de archievencollectie middels lezingen, tentoonstellingen en publicaties
- e. Het stimuleren van het gebruik van de archiefbronnen. middels het initiëren, uitvoeren van onderzoeksprojecten, de archiefbronnen beschikbaar stellen voor o.a. onderwijsdoeleinden en het bevorderen van het gebruik van archiefbronnen door studenten, docenten, wetenschappers, genealogen, politici, journalisten, overheidsdiensten, bewijs- en rechtzoekenden.

5. Internationale samenwerking.

Tegen de achtergrond van het kennisverruiming over moderne ontwikkelingen en nieuwe inzichten in de wereld op het gebied van de archivistiek, zullen de volgende activiteiten worden ontplooid:

- a. Het aangaan van samenwerkingsverbanden en overeenkomsten met relevante erfgoedinstellingen regionaal en internationaal
- b. Het organiseren en deelnemen aan conferenties, workshops, trainingen
- c. Uitwisseling van deskundigen/stagiares

6. Optimalisering bedrijfsvoering.

- a. Aanschaf kopieer apparatuur
- b. Aanschaf opslag capaciteit server
- c. Verlening contract firewall

7. Onderzoek en Publicatie

- a. Het verwerven van archieven over Suriname in het buitenland
- b. Publicaties

8. Overbrenging overheidsarchieven

- a. Inspectie (toetsing, advise en ondersteuning) en training overheidsorganen inzake archiefbeheer
- b. De bouw en inrichting van een tussenpoot

1203

Pre- en Postelectorale activiteiten (Verkiezingen)

Voor dit beleidsgebied wordt voor het dienstjaar 2020 een totaal bedrag van **SRD 57.000.000,=** geraamd, welke middelen besteed zullen worden om de randvoorwaarden te garanderen voor een succesvolle organisatie van de Algemene, vrije en geheime verkiezingen 2020. Het totaal bedrag is een opsomming. Het gaat in deze om de volgende activiteiten:

1. Pre-electorale (voortzetting en uitvoering) organisatorische randvoorwaarden landelijk:

- a) Verder updaten van de bevolkingsadministratie waaruit een betrouwbaar Kiezersregister getrokken kan worden;
- b) Continu uitvoeren van het project Straatnaamborden en Huizennummering. De structurele uitvoering van de werkzaamheden van bedoelde werkzaamheden is afhankelijk van de werkzaamheden van de Commissie Straatnaamgeving en het aantal uitgebrachte beschikkingen;
- c) Continu uitvoeren van het project ID-kaarten waarbij gedacht wordt aan het vervangen van het huidig (achterhaald) ID systeem.

Deze behoren tot de reguliere taken en werkzaamheden van het CBB, maar omdat deze randvoorwaarden ten behoeve van de verkiezingsorganisatie van eminent belang zijn, wordt

vanuit het beleidsgebied Verkiezingen een extra impuls, monitorend en coördinerend, aangegeven teneinde achterstanden bij het CBB te voorkomen danwel in te lopen. Met deze extra impuls wordt de verzekering gegeven dat de voorbereiding naar de verkiezingen toe feilloos verloopt doordat er tijdig ingesprongen kan worden bij eventueel geconstateerde tekortkomingen.

2. Institutionele Versterking Algemeen Secretariaat Verkiezingen

Ondersteuning door deskundigen met ruime ervaring in het organiseren en managen van de verkiezingsorganisatie heeft zijn noodzaak bewezen. Ook in het traject naar de verkiezingen 2020 zal een beroep gedaan worden op externe adviseurs voor ondersteuning.

3. Burgerparticipatie Voorlichting:

“Civic Education” is van enorm belang, daar de organisatie van de verkiezingen transparant dienen te zijn, een participerende houding onder de burgers moet worden ontwikkeld dat moet resulteren in een hoge opkomst van kiezers op de dag der stemming. De voorlichting zal zich naar 2020 extra toespitsen op “de kiezers met een beperking”. Voorlichtings en promotieprogramma’s zijn onvermijdelijk om de samenleving het belang van actieve burgerparticipatie te benadrukken.

Om dit doel te bereiken zal in een vroeg stadium gestart moeten worden met het ontwikkelen van verkiezingsbewustzijnprogramma’s. Gebruik zal worden gemaakt van o.a. social media, radio- en televisieprogramma’s en –spotjes (ook in de gebarentaal), brochures, LED display infomercials en gemeenschapsgerichte bezoeken (bv. scholen, bejaarden tehuizen, speciale inrichtingen etc.).

4. Herziening van de Verkiezingswetgeving

Er is terdege rekening gehouden met mogelijke noodzakelijk aanpassing van de geldende verkiezingswetgeving.

5. Opzetten van een Kenniscentrum Verkiezingen

Het kenniscentrum verkiezingen zal primair als “nationale bibliotheek verkiezingen” functioneren en zal secundair een belangrijke bijdrage leveren aan de kennisontwikkeling en kennisoverdracht aan jongeren over de verkiezingen in Suriname, daar de behoefte hiertoe gebleken is. Bedoeld kenniscentrum zal mede zorg dragen voor het archiveren van

verkiezingsdocumenten. Als voorloper hierop is er reeds een aanvang gemaakt met het centraal opslaan van verkiezingsdocumenten.

1204 **Centraal Bureau voor Burgerzaken (CBB)**

In 2020 zullen de ontwikkelingen op voornamelijk het ICT- gebied zich verder voortzetten en een belangrijke bijdrage betekenen voor het effectief en efficiënt realiseren van de kerntaken van het CBB, met name op het gebied van identiteitmanagement en persoonsinformatie, burgerregistratie, paspoortproductie, straatnaamgeving en huizennummering. De dienstverlening is in grote mate afhankelijk van daarvoor benodigde vakkennis en hiervoor moeten investeringen gepleegd worden in de vorm van bijscholing/training van het personeel. Deze ontwikkelingen spelen eveneens een cruciale rol bij het optimaliseren van de dienstverlening, het dichterbij brengen van de informatie bij zowel het personeel als alle burgers in het algemeen, ook die van de woongemeenschappen in het Binnenland.

Voor het Centraal Bureau voor Burgerzaken (CBB) is er voor het dienstjaar 2020 een bedrag van **SRD 5.000.000,=** begroot dat als volgt zal worden besteed:

1. Actualisering (bijhouden/beheer) bevolkingsadministratie

Het actualiseren van de Bevolkingsadministratie voor geheel Suriname vormt de spil voor een goede dienstverlening. Voortzetting van de registratie van de bewoners van het binnenland op projectbasis.

In dat kader is het nodig om tenminste 1 x per jaar missies vanuit het CBB uit te voeren om ook de burgers aldaar te registreren en te voorzien van de nodige documenten.

Voor veel van de werkzaamheden zullen er voor extra voorzieningen gezorgd worden o.a :

werken buiten de reguliere werktijden, extra personeel alsook logistieke voorzieningen (aanschaf van apparatuur, kantoormateriaal en – meubilair)

2. Vorming/Opleiding/Capaciteitsversterking

Om de dienstverlening op hoger niveau te brengen, zal er flink geïnvesteerd worden in het gericht opleiden en trainen van het personeel op alle niveaus. De huur van een adequate locatie is een vereiste voor het verzorgen van trainingen, evenals de mogelijkheid tot stages in binnen- en/of buitenland.

3. Herziening/Introduceren van (nieuwe) wetgeving

Verdere doorlichting en voorbereiding van concept-wetgevingsproducten zal voortgang vinden. Het houden van seminars en evaluatiemeetings met alle betrokkenen is een vereiste.

4. Ordening straatnaamborden en huisnummering

Het regulier plaatsen van straatnaamborden en huisnummering wordt onverkort voortgezet in het jaar 2020.

5. Opzetten/Renovatie/Technische beveiliging en onderhoud Bureaus voor Burgerzaken voor geheel Suriname en CBB

Voor een goede werkprestatie is belangrijk dat het personeel voorzien is van een goede werkaccommodatie. In het jaar 2020 zal voornamelijk gewerkt worden aan de reguliere onderhouds- en vervangingswerkzaamheden aan de gebouwen waarin de Bureaus voor Burgerzaken zijn gehuisvest en het CBB-hoofdgebouw.

6. Versterking/Modernisering/Optimalisering van de dienstverlening

Het project landelijke netwerkverbinding en dienstverlening is vanaf 2014 operationeel.

Er zal verder gewerkt worden aan de digitalisering uitbreiding van de dienstverlening d.m.v. nieuwe gedigitaliseerde producten. Eveneens is het gewenst verder te gaan de "One Window Service".

Aanschaf van apparatuur, kantoormaterieel en –meubilair.

7. Ceremoniën genaturaliseren

Twee keren per jaar zullen ceremoniën van genaturaliseren worden gehouden.

1205

Religieuze Aangelegenheden

Voor dit programma is begroot een totaal bedrag van **SRD 350.000,=**. en de middelen zullen aangewend worden voor de volgende beleidsactiviteiten.

1. Institutionele versterking

Voor dit jaar zal er worden voortgeborduurd op de activiteiten die reeds waren ingezet om de afdeling Religieuze Aangelegenheden in zowel formatiezin als capaciteitszin zodanig te structureren dat het optimaal bijdraagt aan de facilitering van nationale religieuze aangelegenheden.

2. Deskundigheidsbevordering van geestelijken en huwelijksambtenaren

Het doel is het leveren van een bijdrage aan deskundigheidsbevordering van huwelijksambtenaren en geestelijken en het opleiden van personen die als huwelijksambtenaren religieuze wettige huwelijken kunnen sluiten. De opleidingen tot huwelijksambtenaar zullen verder worden verzorgd.

3. Morele educatie

- Vormingsprojecten religieuze organisaties
- i.s.m. IRIS en MINOWC Productie lesbrieven t.b.v. het onderwijs

4. Efficiënt en effectief overlegstructuur

a. Ondersteuning religieuze organisaties

- Herdenking Wereldreligiedag en World Interfaith Harmony Week. Traditioneel financiert het ministerie van Binnenlandse Zaken de herdenking van de Wereldreligiedag en de World Interfaith Harmony week jaarlijks;
- Ondersteuning projecten Religieuze organisaties;
- Ondersteuning viering religieuze hoogtijdagen.

5. Verbetering netwerk religieuze partners

- a. Verdere uitbouw van de bestaande databank;

- b. Voortzetting verificatie gegevens databank. Ter garantie van de juistheid van de informatie in de Databank wordt dagelijks gewerkt aan het actueel houden van de gegevens van de verschillende religieuze organisaties;
- c. Continuering registratie religieuze organisaties. De opname van religieuze organisaties in de databank wordt voortgezet;
- d. Uitgave Religieuze Wegwijzer 3 (Gebetshuizen).

1206 Onafhankelijk Kiesbureau

Het Onafhankelijk Kiesbureau (OKB) is net als het CHS, nauw betrokken bij de taken van het ministerie van Binnenlandse Zaken bij de verkiezingen. Ook voor deze instantie zijn de uitgaven daarom meegenomen in de begroting van het ministerie.

Het Onafhankelijk Kiesbureau (OKB) ontleent zijn bevoegdheid aan de Grond wet van 1987 dat nader is uitgewerkt in de Kiesregeling (S.B.1987no.62, geldende tekst S.B.1996 no.15). Het OKB waarborgt de rechtstaat en de beleving van de democratie voor elke Surinamer door het gehele verkiezingsproces van pre-electoraal, electoraal en postelectoraal rechtvaardig, accuraat en bereikbaar te doen verlopen. Het OKB garandeert een optimale bescherming van het stemrecht door erop toe te zien dat er eerlijke, vrije en geheime verkiezingen georganiseerd worden.

Voor het dienstjaar 2020 heeft het OKB een bedrag van **SRD 500.000,=** begroot dat zal worden aangewend voor de realisering van de volgende activiteiten:

1. Seminars en workshops binnenland
2. Trainingen en stage OKB- leden in binnen- en buitenland

1207 Centraal Hoofdstembureau (CHS)

Gelet op de betrokkenheid van deze instantie en die van het ministerie van Binnenlandse Zaken bij de verkiezingen, worden de uitgaven van deze instantie

opgenomen in de begroting van het ministerie. Voor dit beleidsgebied is er voor het dienstjaar 2020 een totaal bedrag van **SRD 500.000,=** begroot.

1208 Bevolkingsbeleid, Integratie en Migratie

Voor dit programma wordt een totaal bedrag van **SRD 200.000,=** opgebracht op de begroting, welk bedrag aangewend zal worden voor de verdere implementatie van het bevolkingsbeleid en inburgering van vreemdelingen in ons land waarbij de volgende activiteiten zullen worden uitgevoerd:

- A. Onderzoek naar de migratiestroom
- B. Migratiesituatieanalyse

Deze projecten zijn gericht op een onderzoek naar de migratie stroom van en naar Suriname. Hierbij moet worden nagegaan hoeveel personen per jaar migreren en wat de gevolgen zijn voor Suriname. De situatie analyse is gericht op het verkrijgen van een beeld van de huidige situatie; wie zijn Suriname de afgelopen jaren allemaal binnen gekomen, in welke sectoren bevinden zij zich (formeel/informeel), welke bijdrage leveren ze aan de ontwikkeling van onze maatschappij en op welke wijze hebben zij zich geïntegreerd. Deze data stelt ons in staat de gaps te identificeren en zal bijdragen aan de formulering van ons bevolkingsbeleid.

1209 Genderaangelegenheden

Dit programma is voor een totaal bedrag van **SRD 300.000,=** begroot, en de middelen zullen aangewend worden voor de volgende beleidsactiviteiten:

1. Beleidsbepaling:

Met de beleidsbepaling is het de bedoeling dat het ministerie een voorname positie inneemt in het bepalen van het genderbeleid, waarbij het aangaan van partnerschappen op diverse niveaus, het beschikken over data, het wettelijke kader en genderbewustzijn van cruciaal belang zijn.

De beleidsactiviteiten zullen als volgt zijn:

- a. Voortzetting formulering genderbeleid 2020 – 2025

- b. Aangaan partnerschappen: samenwerking op nationaal, regionaal en internationaal niveau.
- c. Onderzoek naar gendergerelateerde onderwerpen: voortzetting time-use survey
- d. Awareness activiteiten:
  - voortzetting genderbewustzijnsactiviteiten
  - voortzetting training geestelijken inzake interventie huiselijk geweld

2. Coördinatie en monitoring van het genderbeleid

Voor het vlot doen verlopen van de implementatie van het genderbeleid zullen er consultaties met stakeholders worden gehouden en zullen zij worden getraind en gecoached in gendraangelegenheden (Gender Focal Points, NGOs (Grassroot organisaties))

3. Versterking personeel BGA

Middels regelmatige scholing en bijscholing van het personeel van Bureau Gendraangelegenheden is er een betere garantie op het realiseren van gestelde doelen. Alvorens nieuwe scholings- en bijscholingsactiviteiten zullen worden geïdentificeerd, zal er een inventarisatie plaatsvinden van de huidige competenties van het personeel. Hierin zijn ook opgenomen de verschillende cursussen, trainingen en opleidingen gefinancierd en/of gefaciliteerd door het ministerie, zodat de beroepsspecifieke vorming richtig kan plaatsvinden. Ook zal er enkele teambuilding sessies worden georganiseerd om de cohesie onder het personeel te versterken.

4. Herdenkingen

Tegen de achtergrond van het stimuleren van het bewustzijn van gendergelijkwaardigheid op nationaal vlak, zal ook in het jaar 2020 de herdenking van gendergerelateerde dagen plaatsvinden. Het gaat om o.a. de herdenking van de Internationale dag van de Vrouw, Sixteen days of activism against gender violence en Wereldmeisjesdag.

5. Beleidsondersteunende projecten

De implementatie van het genderbeleid is niet alleen een verplichting van de overheid, maar ook van andere actoren in de samenleving zoals niet-gouvernementele organisaties.

Het BGA vormt hierbij een belangrijk kompas en zal alszodanig die rol vervullen.

6. Contributie Internationale Organisaties (UNWOMEN/MESECVI)

Het committeren aan internationale afspraken brengt met zich dat staten het functioneren van internationale instituten financieel moeten ondersteunen.

1301 Management Regelgeving

Het totaal begrote bedrag bij deze beleidsmaatregel is gesteld op **SRD 250.000,=**. Het beleidsgebied “Management Regelgeving” ressorteert onder het onderdirectoraat Juridische Aangelegenheden en Regelgeving (JAR). Dit onderdirectoraat richt zich op het tot stand brengen van het juridische instrumentarium dat nodig is voor de diverse beleidsgebieden ter uitvoering van de taken die behoren tot de zorggebieden van het ministerie. Het ministerie zal met behulp van o.a. zijn juridisch instrumentarium het concept van Good Governance bevorderen, waarmee ook de rechtstaatgedachte is gediend.

Het onderdirectoraat JAR heeft de volgende beleidsactiviteiten gepland voor het dienstjaar 2020:

1. Institutionele versterking JAR

Ten behoeve van de institutionele versterking van het onderdirectoraat JAR, zullen de activiteiten gericht zijn op het aantrekken van wetgevingsjuristen, het aanschaffen van vakliteratuur ten behoeve van de kennisverdieping en –actualisatie, het uitbreiden van de logistieke infrastructuur analoog aan het aantrekken van wetgevingsjuristen en de beroepsspecifieke bijscholing en upgrading van het personeel.

2. Voorzetting Activiteiten Inhoud en Vormgeving Good Governance

- Verlenen van juridische en regelgevingstechnische ondersteuning bij het wijzigen danwel concipiëren van regelgeving BIZA regarderende (o.a. betrekking hebbende op de verkiezingen, gender en zorgstelsel).
- Concipiëren van uitvoeringsregelingen die betrekking hebben op wet openbaarheid van bestuur, ombudsman en klokkenluiders simultaan bij de goedkeuring door het parlement.

– Screenen van conceptregelgevingen en andere documenten van andere beleidsgebieden en andere ministeries.

3. Standaardisatie en vereenvoudiging administratief rechtelijk verkeer

- Het in kaart brengen van processen en de vereenvoudiging van processen
- Standaardisatie van onder ander termijnen en procedures

4. Screenen van concept regelgeving en andere documenten van andere beleidsgebieden c.q. andere ministeries

Om de dienstverlening naar de gemeenschap c.q. overige diensten op efficiënter en effectieve wijze uit te voeren is het van belang invulling te geven aan deze activiteit middels het toetsen van regelgeving aan o.a. de Aanwijzingen voor Regelgevingstechniek en relevante regelgeving zoals de grondwet, het BW en WNI.

0902 Bijdrage Huishoudens (Onderstandens)

De onderstandens zijn voor het dienstjaar 2020 begroot op een bedrag van **SRD 50.000.000,=** in stede van **SRD 43.000.000,=**. Thans zijn er ongeveer 3.000 personen in het onderstandbestand, waarvan 230 gewezen ministers en/of presidenten, 100 leden gewezen (inclusief de weduwe/weduwnaar van de gewezen landsdienaar en het wezen).

De onderstandens bedragen gemiddeld per maand **SRD 3.394.907,=** wat neerkomt op een totaal van **SRD 40.738.880=** voor het betreffende dienstjaar. Hier bovenop komen de SZF- premieafdrachten, die op jaarbasis **SRD 9.261.120,=** bedragen.

0972 Bijdrage aan De Nationale Assemblée

Het beschikbaar gesteld bedrag voor De Nationale Assemblée is **SRD 51.359.000,=** begroot. De Grondwet van de Republiek Suriname stelt in artikel 55:

1. De Nationale Assemblée vertegenwoordigt het volk van de Republiek Suriname en brengt de soevereine wil van de natie tot uitdrukking.
2. De Nationale Assemblée is het hoogste orgaan van de Staat.

De Nationale Assemblée stelt zich ten doel alle taken die door de Grondwet aan haar zijn toebedeeld op de meest effectieve en efficiënte manier uit te voeren met het Regelement van Orde als basis voor het handelen en het functioneren.

Het streven van DNA als wetgevend en toezichhoudend orgaan is erop gericht zich te ontwikkelen tot een zakelijk, deskundig en goed geïnformeerd orgaan, dat professioneel en zoveel als mogelijk onafhankelijk opereert. Het proces tot het verkrijgen van meer autonomie is reeds ingezet. Ook wordt nagegaan hoe dit proces juridisch te formaliseren. Ook wordt nagegaan hoe dit proces juridisch te formaliseren.

0504 Informatie Technologie

Met de toepassing van automatiseringssystemen en IT-technologieën wordt gestreefd naar een goed opgezette ICT netwerk binnen de interne werkprocessen van het ministerie, hetgeen moet bijdragen aan een efficiënte en effectieve dienstverlening. Voor dit beleidsprogramma is begroot een totaal bedrag van **SRD 300.000,=** in stede van **SRD 500.000,=** en de middelen zullen aangewend worden voor de volgende beleidsactiviteiten:

1. Voortgang transformatie CPA: middels data entry ter voorbereiding op een CPA MIS.
2. Voortgang voorbereiding voor de Electronische uitgifte van het Staats- en Advertentie blad van de Republiek Suriname.
3. Voortgang herinrichting huidige IT werkruimte en vervanging apparatuur.
4. Verlenging licentie software.

0605 Voorlichting

Voor het programma Voorlichting is een bedrag van **SRD 300.000,=** begroot. De Communicatie Unit (CU) van het ministerie van Binnenlandse Zaken is in het leven geroepen om de voorlichting naar de samenleving toe op een professionele wijze te doen geschieden. Hiervoor zal de Communicatie Unit een centraal coördinerende rol vervullen binnen het ministerie, waarbij alle voorlichtingsactiviteiten met betrekking tot mediaproducties (tv- en radio-uitzendingen, LED Billboard panel) via deze unit zullen plaatsvinden. Het begrootte bedrag van **SRD 300.000,=** zal aangewend worden voor de

volgende activiteiten:

1. Mediaproducties en drukwerk

(tv- en radio-uitzendingen en dagbladen, het maken van flyers, posters en banners, magazines) ten behoeve van de verschillende dienstonderdelen van het ministerie:

- a. Centraal Bureau voor Burgerzaken
- b. Gender aangelegenheden
- c. Personeelsbeleid
- d. Religieuze aangelegenheden
- e. Archiefwezen
- f. Juridische aangelegenheden

Met deze mediaproducties en de drukwerken tracht het ministerie de gemeenschap consequent en ook kwalitatief te informeren over de positie en rol van het ministerie in het algemeen en de dienstverlenende beleidsgebieden van het ministerie in het bijzonder.

2. Facilitaire voorzieningen

Hieronder valt de aanschaf van broodnodige transportmiddelen voor het vastleggen van de landelijke activiteiten van het ministerie en het treffen van logistieke voorzieningen.

3. Aanschaffingen

Voor de inrichting van de verschillende werkruimten van het gebouw, zullen kantoormeubilair en kantoorapparatuur worden aangeschaft. Hieronder vallen ook aanschaffingen van studio-apparatuur.

4. Trainingen

Voor een betere performance is het noodzakelijk dat het personeel zich verder laat scholen in de laatste (interview) studio technieken, schrijfvaardigheid en software- en hardware gebruik..

0802

Opzet Kustwacht Suriname (KWS)

Voor dit programma is begroot een totaal bedrag van **SRD 7.000.000,=** in stede van **SRD 12.000.000,=** en de middelen zullen aangewend worden voor de volgende beleidsactiviteiten.

1. Operationele activiteiten basis Paramaribo
2. Implementatie van het nog goed te keuren formatieplan inclusief de nieuwe loonreeks van kustwacht Suriname
3. Werven van twee lichting personeel tbv de kustwacht (Lichting 2x25 man)
4. Preventief en correctief onderhoud kustwachtvaartuigen
5. Uitvoeren van diverse vaar- en luchtoperaties
6. Gefaseerde start uitbreiding huidige huisvesting op MAS Terrein
7. Her aanvraag grond tbv kustwacht hoofdkwartier
8. Kustwacht hoofdkwartier huren/ aanschaffen inclusief het inrichten
9. Opzet van het steunpunt te Nickerie
10. Start met opzet steunpunt te Boskamp op het terrein van Defensie
11. Aanschaf 5 dienstvoertuigen

**0110   Renovatie en uitbreiding gebouwen
  hoofdkantoor ministerie van Binnenlandse
  Zaken**

Het dienstjaar 2020 zal de nadruk komen te liggen op de acties waaraan de bijdrage wordt geleverd aan het transformatieproces tot het komen van een adequaat dienstverlenende en faciliterende overheid. De nadruk zal komen te liggen op het realiseren van werk- en klantvriendelijke kantoorruimtes alsook technisch behoud van randapparatuur ten behoeve van het personeel van het ministerie enerzijds en de afnemers van diensten anderzijds. Dit zal geschieden middels renovatie- en bouwwerkzaamheden aan de kantoorruimtes. Hiervoor gaat een bedrag van **SRD 3.000.000,=** mee gepaard en de middelen zullen aangewend worden voor de volgende beleidsactiviteiten:

1.   Onderhoud airco installatie en elektrische installaties van alle kantoorgebouwen van het directoraat BiZa:

Vanwege de investeringskosten is een garantie van regulier onderhoud van belang. Ook zullen in bepaalde gevallen installaties worden vervangen of nieuw worden geïnstalleerd. Het gaat in deze om; hoofdkantoor BiZa en alle buro's voor Burgerzaken. Daarnaast is het noodzakelijk om de verouderde electra netwerk van de gebouwen te vervangen.

2. Onderhoud generatoren aangesloten op diverse electra netwerken van het directoraat BiZa;

Wegens de hoge investeringkosten is het noodzakelijk dat er op regelmatige basis onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd op de verschillende stroomgeneratoren.

3. Opzet, renovatie en onderhoud Bureau voor burgerzaken (landelijk); in het kader van het decentralisatie gedachten van de overheid zullen diensten dichtbij het publiek gebracht worden. De afbouw van een in aanbouw zijnde BvB's in diverse districten moet een herstart doorgaan. Het is van eminent belang dat de bureaus voor Burgerzaken ten alle tijden onderhouden blijven zodat de dienstverlening altijd gegarandeerd blijft.

4. Instutionele versterking technische Dienst Biza; vanwege afschrijving van materieel en gereedschappen is het noodzakelijk dat deze tijdig worden vervangen, opdat de afdeling voldoende beschikt over de nodige gereedschppen en machines om de werkzaamheden uit te voeren.

5. Renovatie monumentaal gebouwen Bureau Gender Aangelegenheden; het gebouw van BGA is aan dringende renovatie toe. Het gebouw verkeerd in een dusdanige staat dat het technische niet verantwoordelijk is om personeel langer te huisvesten. Vanwege het momumentaal karakter van het gebouw zal de renovatie op deskundige wijze moeten worden aangepakt.

VERWACHTE BELEIDSRESULTATEN

OP Beleidsprogramma en Beleids- maatregel	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
1. OP Beleidsgebied/doel: Bestuur en Juridisch				
Plan Unit	Operationele kosten			
	Institutionele versterking			Opgegrade BiZa personeel
	Partiele indeling plan unit			
	Aanpak sanitaire voorziening			Goede sanitaire voorziening
1202: Nationaal Archief Suriname	PROFESSIONALISERING ARCHIEFKADER:		Vanuit het ministerie van financiën zijn er nog geen financiële middelen vrijgegeven	DIV – II opleidingen. (Train The trainer en aanpassing lesmateriaal van Go opleiding)
	ONDERHOUD GEBOUW EN INSTALLATIE:	Onderhouds- contract New Tech en PPS security		1. Dakreparatie 2. Aanschaf schijnwerpers/ lampen t.b.v. Parkeergelegenheid
	INTERNATIONALE SAMENWERKING:	1.Bezoek delegatie Nationale archivaris van India i.h.k.v de MOU tussen NAS en National Archives India 2.Aanschaf en installatie scanapparatuur i2s suprascan		A. Uitvoeren van samenwerkings-overeenkomsten met relevante erfgoedinstellingen regionaal en internationaal. B. Het organiseren en deelnemen aan conferenties, workshops en trainingen. C. Uitwisselen van

		Quartz a1 als schenking uit middelen van de MOU tussen NAS en Nationaal Archief Nederland		deskundigen/stagiaires.
	ONDERZOEK EN PUBLICATIE:	Organiseren van de verslaggeving en de slotsessie van de conferentie “ Legacy of slavery and indentured labour”		A. Het verwerven van archieven over Suriname in het buitenland. B. Publicaties
	OVERBRENGING OVERHEIDS-ARCHIEVEN:			A. Inspectie (toetsing, advies en ondersteuning) en trainingen overheidsorganen inzake archiefbeheer. B. De bouw en inrichting van een tussendepot
	OPTIMALISERING BEDRIJFSVOERING:			A. Aanschaf kopieer apparaat B. Aanschaf opslag capaciteit server C. Verlening contract Firewall

	CONSERVERING VAN ARCHIEFBRONNEN:			A. Microverfilming en digitalisering. B. Film, video en audio. C. Uitbreiding van apparatuur ten behoeve van het conserverings- en restauratie atelier.
	PROFES- SIONALISERING DIENSTVERLENING:	Training “ Preservation and accessibiliy of documental heritage in a Digital Age” verzorgt uit donor middelen van UNESCO		A. De website van het Nationaal Archief actualiseren B. Het online beschikbaar stellen van digitale bestanden. C. Dienstverlening aan derden (binnen- buitenland) o.a door het verrichten van kort onderzoek. D. Het uitvoeren van publieksgerichte activiteiten z.a lezingen, tentoonstellingen en publicaties. E. Het stimuleren van het gebruik van archiefbronnen middels het

				initiëren, uitvoeren en beschikbaar stellen van archiefbronnen.

OP Beleidsprogramma en Beleids- maatregel	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2018	Verwachte beleidsres ultaten per eind 2019
1. OP Beleidsgebied/doel: Bestuur en Juridisch			
1203 Pre en Post electorale Activiteiten (Algemene Openbare Diensten)	1. het faciliteren van de interdepartementale verkiezingscommissie zullen logistieke en institutionele voorzieningen worden getroffen. 2. faciliteren van de onderraad verkiezing 2020 3. voortgangs- en evaluatiebesprekingen met verschillende verkiezingsactoren 4. het zorgdragen voor ondersteunende-, faciliterende- en logistieke voorzieningen voor alle verkiezingsgerelateerde activiteiten	Wegens beperkte financiële middelen is er 70% van het begroot bedrag verevend voor o.a: actualisering bevolkingsadministratie, institutionele versterking algemeensecretariaat verkiezingen, burgerparticipatie voorlichting, herziening van de verkiezingswetgeving	

OP Beleidsprogramma en Beleidsmaatregel	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
1. OP Beleidsgebied/doel: Bestuur en Juridisch				
1204: Centraal Bureau voor Burgerzaken (CBB) (Openbaar Bestuur)	1. Actualisering (bijhouden/beheer) Bevolkings- administratie	Vanwege beperkte financiële middelen van de Staat, zijn er in het dienstjaar 2018 maar 80% gerealiseerd van de begroting 2018. De overige projecten zijn overgehevend naar het dienstjaar 2019	Vlotte voorbereidingen werkzaamheden naar de Algemene, Vrije en Geheime Verkiezingen	Ordening straatnaamborden en huizennummers. Bemesting afdeling planning, onderzoek en ontwikkeling: afdeling en personeel operationeel
	2. Vorming / Opleiding / Capaciteitsversterking			Huren van zaal en inhuren van trainers

	3. Herziening / introduceren van (nieuwe) wetgeving			
	4. Ordening Straatnaamborden en Huizennummering			Continuering vervanging en plaats en van nieuwe stijl straatnaamborden en huizennummering
	5. Renovatie/ beveiliging en onderhoud Bureaus voor Burgerzaken voor geheel Suriname en het CBB			Beveiliging van de BvB's landelijk middels camera en alarm systemen
	6. Versterking / Modernisering / Optimalisering van de dienstverlening			Continuëren van de nieuwe ID systeem

	7. Ceremonieën genaturalisee rden			
	8. Transformati e van het CBB naar een directoraat			
	9.Feasibility studie directoraat CBB			

OP Beleidsprogr amma en Beleids- maatregel	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2018	Verwachte beleids- resultaten per eind 2019	Verwac hte beleidsr esultate n per eind 2020
1. OP Beleidsgebied/doel: Bestuur en Juridisch				
1205: Religieuze Aangelegen heden	Institutione le versterking Verbetering netwerk religieuze partners	Wegens beperkte financiële middelen zijn er geen projecten uitgevoerd.	Vanuit het ministerie van financiën zijn er nog geen financiële middelen vrijgegeven	*Start update Religieu ze en Spirituel e Wegwijz er *Concep t toesprak en Ministeri e van Binnenla ndse Zaken

	Efficiënt en effectief overlegstructuur		* Bijdrage voor de viering van Wereldreiligedag en World Interfaith Harmony Week * Donatie ivm Jeugdka mp Gemeent e Gods Rivier *Financi el bijdrage vakantie bijbel school Gods Leiding Ministerie s *Financi ele bijdrage zending s conferent ie EBG S in Zuid-Afrika * Donatie ivm

				conserve ren van de Shri Vishnu Mandir Boxel * Financiële onderste uning gospel cabaret show *Drukke n naslagwe rk christend om
	Integrale evaluatie bezoldiging sregeling geestelijken			* Inventari satie bestand bezoldig de geestelij ken
	Deskundigh eids- bevorderin g van huwelijks- ambtenaren en geestelijken			* Registrat ie van voordrac hten voor de opleiding tot huwelijk s- ambtena ar

	Voorlichting			* Aanvraag goedkeuring voor uitzending video documentaires * Video voorlichtingsprogramma omtrent Kerst, Goede Vrijdag, Holi, Ied-ul-fitr en Ramadan
1206: Onafhankelijk Kiesbureau (OKB)	Seminars en workshop Training en stage buitenland Apparaatskosten	De geplande activiteiten van deze beleidsgebied zijn in voldoende mate gerealiseerd	Voor het begrotingsjaar 2019 zijn er tot heden 60 % gerealiseerd aan uitgevoerde activiteiten. De activiteiten die niet afgerond zijn in het desbetreffende jaar zal overgeheveld worden naar het dienstjaar	1. Binnen het kader van de te verrichten en aanpassingen van de verkiezingswetgeving zijn er diverse

			2020	seminars en workshops georganiseerd met de relevante actoren 2.De toezicht houders pre electoraal zijn getraind

OP Beleidsprogramma en Beleidsmaatregel	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
1. OP Beleidsgebied/doel: Bestuur en Juridisch				
1208: Bevolkingsbeleid, Intergratie en Migratie	Samenstelling rapport m.b.t de implementatie van het Montevideo Consensus	Het rapport is samengesteld door medewerkers van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en	Vanuit het ministerie van financiën zijn er geen financiële middelen	•Locatie en inrichting Bureau Migratie Integratie •Samenstellen interdepartementale commissie Bevolkingsbeleid •Formuleren Bevolkingsbeleid •Aangaan van

		een consultant	n vrijgegeven	partnerschappen. •Onderzoek naar Bevolkingsbeleidgerelateerde i.s.m. de ADEKUS
	“Leave no one behind” breakfast meeting	Bijeenkomst waarbij de directeuren van de verschillende ministeries, leden van het Parlement en andere stakeholders zijn geïnformeerd over het project.		•Coördinatie & monitoring bevolkingsbeleid •Capacitybuilding m.b.t. Bevolkingsbeleid
	Validation meetings m.b.t de implementatie van het Montevideo Consensus	Bijeenkomsten waarbij de verschillende ministeries en stakeholders in de gelegenheid zijn gesteld feedback te geven over het rapport.		

	Assistentie bij het opzetten van het Gender Platform Nickerie	Project geïnitieerd door BGA en PAHO waarbij vanuit het beleidsgebied Bevolkingsbeleid is gewerkt aan de opzet van een Platform voor de gendergerelateerde organisaties in Nickerie.		•Aantrekken personeel. •Opleiding en training.

OP Beleidsprogramma en Beleidsmaatregel	Doelprogramma	Gerealiseerd beleid 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
EMANCIPATIE: GENDER				
1209: Genderaanglegenheid	1.Beleidsbepaling	A. Vaststellen genderbeleid 2020 – 2025	Voor deze beleidsmaatregel is er minder verevend. De uitgevoerde projecten	

n			voor een grootdeel zijn gefinancierd door de volgende organisaties; PAHO, UNWOMEN, UNDP en andere NGO's	
		B. Voortzetting Strategieën ter bestrijding van intiem partner geweld in Nickerie		
		C. Aangaan van partnerschappen.		
		D. Onderzoek naar gendergerelateerde onderwerpen.		
		E. Awareness Activiteiten.		
		Training Geestelijken "Interventie huiselijk geweld geestelijken groep 2":		
		Gender awareness samenleving – Ministeries, NGO's, CBO's (voortzetting).		
	2. Coördinatie en monitoring van het gender beleid	Training en coaching van stakeholders.		
	3. Versterking personeel BGA.	A. Aantrekken personeel.		

		B. Opleiding en training.		
		C. Teambuilding / retraite.		
	4.Herdenkingen	A. Internationale Dag voor de Vrouw (8 maart).		
		B. Orange Day (elke 25ste van de maand).		
		C. Sixteen Days of Activism against Gender Violence(25 nov - 10 december), Internationale Dag tegen Geweld van Vrouwen, Dag der Mensenrechten.		
		D. Wereldmeisjesdag (11 oktober)		
		E. Internationale Dag voor de Plattelandse Vrouw.		
	5.Beleids-ondersteunende projecten			
	6. Contributie internationale organisaties			

OP Beleidspro- gramma en Beleids- maatregel	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2018	Verwacht e beleidsres- ultaten per eind 2019	Verwacht e beleidsres- ultaten per eind 2020
Wetgeving				
1301: Managem- ent en Regelgevin- g	1. Instutionele versterking JAR:	Werving personeel. - Per januari 2018 zijn 2 juristen te werkgesteld op JAR. Voortzetting huur pand, internet en telefoon.	Vanuit het ministerie van financiën zijn er nog geen financiële middelen vrijgegeve- n	

	2. Voorzetting activiteiten inhoud en vormgeving good governance	Verlenen van juridische en regelgevingstechnische ondersteuning bij het wijzigen dan wel concipiëren van regelgeving BiZa regarderende (onder andere betrekking hebbende op de verkiezingen, gender en het zorgstelsel). - De twee wetgevingsjuristen van JAR hebben zitting in de commissie / werkgroep wijziging Ambtenarenpensioenwet 1972 / respectievelijk Personeelwet. Screenen van conceptregelgeving en andere documenten van andere beleidsgebieden c.q. andere ministeries. Regelgevingstechniek		

		- De commissie is in juni 2017 ingesteld.		

	3. Standaardisatie en vereenvoudiging Administratiefrechtelijk verkeer.	Het in kaart brengen van processen en de vereenvoudiging van processen. Standaardisatie van onder andere termijnen en procedures. - JAR verleent eveneens ondersteuning aan APF inzake standaardisatie van termijnen en procedures. Opgemerkt moet worden dat inzake APF er al een plan van aanpak is voorgesteld. Dit plan moet nog door de Pensioenraad of het bestuur van APF worden goedgekeurd.		
	4. Vergroten toegankelijkheid Staats- en Advertentiebladen en vonnissen betrekking hebbende op BiZa	Instelling uitvoeringscommissie vergroting toegankelijkheid vonnissen BiZa regarderende. - De commissie		

		is in juni 2017 ingesteld.		
	5. Screenen van conceptregelgeving en andere documenten van andere beleidsgebieden c.q. andere ministeries	Het toetsen van regelgeving aan onder andere de Aanwijzingen voor de Regelgevingstechniek. JAR heeft o.a. de volgende regelingen getoetst aan de Aanwijzingen: - Conceptwet Kustwacht. - Concept ID wet. - Concept Toerismewetten. - Concept wijziging van het Staatsbesluit van 29 mei 1997. - Concept Comptabiliteits wet.		

3. OP Beleidsgebied/Doel: Informatie en Communicatie Technologische Overheid	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
0605: Voorlichting	1. Transportmiddel aangeschaft om voorlichtingsactiviteiten voort te zetten. 2. Alle programma's met betrekking tot de beleidsgebieden van het ministerie zijn professioneler gemaakt. De voorlichting is daarmee naar een hoger niveau getild. 3. Goed geïnformeerde bevolking	Vanwege beperkte financiële middelen van de Staat, zijn de vastgestelde doelen in het dienstjaar 2018 niet bereikt. De projecten zijn overgehevend naar het dienstjaar 2019	Vanuit het ministerie van financiën zijn er nog geen financiële middelen vrijgegeven	Een vruchtbare samenwerking met het Nationaal Informatie Instituut (NII)

	met betrekking tot alle activiteiten van het ministerie van Binnenlands e Zaken. 4. Het personeel is optimaal getraind in Basistrainin g journalistiek , TV en Radio Montage.			
0504 : Informatie Technologie	1.Transform atie CPA; middels data entry ter voorbereidin g tot een CPA MIS	Vanwege beperkte financieel middelen van de Staat, zijn de vastgestelde doelen in het dienstjaar 2018 niet bereikt. De projecten zijn overgeheven d naar het dienstjaar 2019	Vanuit het ministerie van financiën zijn er nog geen financiële middelen vrijgegeven	

	2. Electronisch uitgifte van het Staats- en Advertentie blad van de Republiek Suriname			
	3. Herinrichting huidige IT werkruimte en vervanging apparatuur.			
	4. Verlenging licentie software			

4. OP beleidsgebied/Doel: Interne Veiligheid	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
0802: Opzet Kustwacht Suriname (KWS)	1. Operationele activiteiten basis Paramaribo 2. Implementatie van het nog goed te keuren formatieplan inclusief de nieuwe loonreeks van kustwacht Suriname 3. Werven van twee lichten personeel aan personeel tbv de kustwacht (Lichten 2x25 man) 4. Preventief en correctief onderhoud kustwachtvaartuigen 5. Uitvoeren van diverse vaar- en luchtoperaties 6. Gefaseerde start uitbreiding huidige	Voor deze beleidsgebied zijn de geplande projecten niet volledige uitgevoerd wegens de aanwezigheid van grote inefficiëntie, lange besluitvormingsprocedures en lange wachttijden voor financiële goedkeuring en afhandeling bij de overheid. Er zijn weinig tot geen leveranciers die voor de overheid willen leveren, wegens achterstallige betaling, grote onduidelijkheid over betalingen termijnen, grote prijsfluctuaties door stijgende koersen.	Voor het begrotingsjaar 2019 zijn er tot heden 48 % gerealiseerd aan uitgevoerde activiteiten. De activiteiten die niet afgerond zijn in het desbetreffende jaar zal overgeheveld worden naar het dienstjaar 2020	

	huisvesting op MAS Terrein 7.Her aanvraag grond tbv kustwacht hoofdkwartier 8.Kustwacht hoofdkwartier huren/ aanschaffen inclusief het inrichten 9.Opzet van het steunpunt te Nickerie 10.Start met opzet steunpunt te Boskamp op het terrein van Defensie 11.Aanschaf 5 dienst-voertuigen			
5.OP Beleidsgebied/Doel: Infrastructuur	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
0110 : Renovatie en uitbreiding gebouwen hoofdkantoor ministerie van Binnenlandse Zaken	Renovatie / onderhoud oud volksmobilisatie	Vanwege beperkte financiële middelen van de Staat, is er in het dienstjaar 2018 60 % gerealiseerd van de begroting 2018. De overige projecten zijn overgehevend naar het dienstjaar 2019	Voor het begrotingsjaar 2019 zijn er tot heden 30 % gerealiseerd aan uitgevoerde activiteiten. De activiteiten die niet afgerond zijn in het desbetreffende jaar overgeheveld worden naar het dienstjaar 2020	
	Onderhoud generatoren aangesloten op diverse electra netwerken van directoraat BiZa			
	Renovatie hoofdgebouw BiZa			

	Onderhoud airco installatie van alle kantoorgebouwen van het directoraat BiZa			
	Opzet, renovatie en onderhoud BvB's			
	Upgrading elektrificatie communicatie Unit			

TITEL III: Middelenbegroting

		Bedragen x 1.000					
Code	Ontvangsten	Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
53200	Leges C.B.B.	8.435	9.000	25.500	27.000	27.000	27.000
53404	Examen- en inschrijfgelden						
53423	Diverse vergoedingen	5.000	5.000	7.000	8.000	8.000	10.000
Totaal niet belastingmiddelen		8.440	9.005	25.507	27.008	27.000	37.000
Toaal middelenbegroting		8.440	9.005	25.507	27.008	27.000	37.000

Toelichting

53200 Leges CBB

Ingaande 1 juni 2018, is het staatsbesluit van 23 april 2018 inwerking getreden. Hierdoor zijn er nieuwe tarieven vastgesteld o.a: voor het afgeven van uitreksel, familieboek, verklaring of andere bescheiden is er een tarief van **SRD 5,=** vastgesteld. Voor paspoorten is het tarief vastgesteld vanaf **SRD 300,=**

Gemiddeld komen er per dag 100 - 150 aanvragen voor diverse soorten paspoorten binnen vanuit alle bureaus. Op grond hiervan kan voor 2020 aan ontvangsten voor paspoorten en leges **SRD 25.500.000,=** worden opgebracht.

Verkoop van staatsbladen

Het tarief van staatsbesluiten is vastgesteld op SRD 0,10 per bedrukte pagina. Dit bedrag is niet kostendekkend voor de aanschaf van inkt en papier vanwege de grote vraag naar staats-besluiten door vooral Universiteitsstudenten, ministeries en juristen.

53423 Diverse vergoedingen

Verkoop van staatsbladen

Het tarief van staatsbesluiten is vastgesteld op SRD 0,10 per bedrukte pagina. Dit bedrag is niet kostendekkend voor de aanschaf van inkt en papier vanwege de grote vraag naar staats-besluiten door vooral universiteitsstudenten, ministeries en juristen. De verwachting voor 2021 is gesteld op **SRD 7.000,=**

DIRECTORAAT HUMAN RESOURCE MANAGEMENT

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN				Bedragen x SRD 1.000	
Code	Lopende Uitgaven	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
610	Lonen en Salarissen	10.531	50.000	74.000	74.000
611	Sociaal Premies	1.834	4.000	14.060	14.060
612	Gebruik van Goederen en Diensten	1.170	1.300	3.000	3.000
616	Sociale Uitkeringen	25	25	25	25
	Totaal Lopende Uitgaven	13.560	55.325	91.085	91.085
	Kapitaal Uitgaven				
620	Inventaris	13.501	1.000	1.500	1.500
	Totaal Kapitaal Uitgaven	13.501	1.000	1.500	1.500
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN				

Toelichting

Lopende uitgaven

Voor het dienstjaar 2019 werden lonen en salarissen voor het personeel van het directoraat HRM tot en met juli 2020 bekostigd uit de begroting van het directoraat Binnenlandse Zaken. Bij de opstelling van de begroting voor dit codeerblok zijn alle personeelskosten meegenomen vallende onder het HRM-beleid.

Het directoraat Human Resource Management telt anno 2020 in totaal 668 landsdienaren. De lonen en salarissen voor het dienstjaar 2020 zijn vastgesteld op **SRD. 50.000.000,-** in stede van **SRD 11.701.000,-**

Het voorgestelde bedrag voor het dienstjaar 2020 vindt o.a. zijn grondslag in de realisatiecijfers

van het dienstjaar 2019, de verbonden cijfers van de eerste 5 maanden van het dienstjaar 2019 en de extrapolatie daarvan, mede gelet op het uit te voeren beleid in 2020. In dit verband is mede in ogenschouw genomen:

De salarissen van de docenten van alle opleidingen die worden verzorgd door het ministerie van Binnenlandse Zaken, danwel het directoraat HRM;

De benoemingen/bevorderingen van o.a. afgestudeerde landsdienaren;

Het toekennen van gratificaties aan ambtenaren;

Het toekennen van bijzondere beloningen vanwege dienstverband houdende werkzaamheden;

De toekenning van toeslagen aan ambtenaren vanwege de aard van de functie, zoals de bij de functies behorende toelagen en emolumenten;

De periodieke verhogingen;

De (verhoogde) vergoedingen aan commissies;

De toekenning van stabiliserende en koopkrachtversterkende toelagen;

Betalingen van de herwaarderingsen.

De onderstaande tabel geeft een nadere specificatie van de lonen en salarissen voor het dienstjaar 2020.

610 Lonen en Salarissen		
Specificatie Lonen en Salarissen		
Bedragen in SRD		
Code	Lonen en Salarissen	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk	34.340.000
61002	Vakantiegelden	13.615.000
61003	Overwerk	2.000.000
61024	Overige vergoedingen	45.000
	TOTAAL	50.000.000

In het dienstjaar 2020 zullen 9 (negen) landsdienaren van het directoraat HRM gehuldigd worden in verband met 25, 30, 35 of 40 dienstjaren.

De onderstaande tabel geeft een overzicht weer:

Aantal dienstjaren	Aantal landsdienaren
25	1
30	7
35	0
40	1

Aan de hand van de huidige FISO-functiegroepen kan het personeel als volgt worden ingedeeld:

Functiegroep 3-5	lager kader
Functiegroep 6-8	middenkader
Functiegroep 9 en hoger	: hoger kader

Onderstaande tabel geeft de samenstelling van het HRM-personeel per 1 januari 2020 weer naar gender en kader.

Personeelsbe- stand	Personeel per 01 jan 2020									
Categorie landsdienare n										Rel.
Functiegroep 3-5: lager kader										100%
Functiegroep midden kader										100%
Functiegroep hoger kader										100%

De volgende tabel geeft een overzicht van het personeelsverloop naar dienstjaar, instroom en uitstroom:

			Uitstroom				
Dienstjaar	Instroom	Nota van Wijziging	Pensioen	Nota van Wijziging	Nota van Wijziging	Totaal	
2019	124	124	1	1	0	0	123
2020	170	653	2	5	22	170	668
2021	170	668	2	1	0	172	668

In het dienstjaar 2019 zijn er 124 landsdienaren overgeplaatst naar het directoraat HRM. De samenstelling van de 124 landsdienaren is als volgt:

Personeelsleden die afkomstig zijn van de afdelingen belast met personele aangelegenheden en personeel uit diverse geledingen van Binnenlandse Zaken dat beschikt over brede algemene kennis en affiniteit heeft met het HR-vakgebied;

Personeelsleden die afkomstig zijn van andere ministeries die HRM onderricht zijn.

In het dienstjaar 2020 zullen er 2 personeelsleden het dienstverband beëindigen wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Binnen het directoraat zal er behoefte zijn voor het aantrekken van gekwalificeerd kader, al dan niet middels interne mutaties, overplaatsingen of via externe aanwerving. Vooralsnog kan er nog geen instroom aantal worden opgenoemd.

611 Sociale Premies		
Specificatie sociale premies		
Code	Sociale premies	Bedrag in SRD
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	1.000.000
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	3.000.000
	Totaal	4.000.000

612 Gebruik van Goederen en Diensten

Gebruik van goederen en diensten is begroot voor een totaalbedrag van **SRD. 1.3000,=**

Besteding:

1. de afdelingen van het directoraat HRM bevinden zich in huurpanden. In de begroting zijn of waren meegenomen de achterstallige betalingen van de huurpenningen over de dienstjaren 2016, 2017 en 2018. Het is noodzakelijk de diensten in gehuurde panden onder te brengen, daar het directoraat HRM nog niet beschikt over eigen huisvesting.

door de koersontwikkeling zijn de prijzen van goederen en diensten verdubbeld. Naar verwachting

zullen de prijzen verder stijgen en indien deze trend zich voortzet, kan niet worden uitgesloten dat er financiële correcties nodig zullen zijn.

Het begrootte bedrag zal verder aangewend worden voor de vaste exploitatiekosten. Deze kosten zijn in de onderstaande tabel weergegeven.

Code	Kostesoort	Raming	Bedrag in SRD
61233	Huur gebouwen	460.000	460.000
61240	Waterlevering	60.000	60.000
61247	Schoonmaak	75.000	75.000
61238	Telefoon	30.000	30.000
61242	Andere vaste laste	150.00	150.000
61284	125.000 79.568		
61284	Service en reparatie	100.00 0	
61215	Kantoorbenodigd	300.00 0	300.000
	Totaal	1.300.000	1.300.000

616 Sociale Uitkeringen					
Specificatie sociale uitkeringen					
Code	Sociale Uitkeringen	Bedrag in SRD			
61611	Lig- en verpleegkosten	10.000			
61612	Poliklinische kosten	15.000			
	Totaal	25.000			

Kapitaaluitgaven

620 Inventaris

De afgelopen jaren zijn er geen middelen beschikbaar gesteld om inventaris aan te schaffen voor de afdelingen belast met personele aangelegenheden. In het dienstjaar 2019 zijn slechts aanschaffingen gedaan voor de nieuwe afdelingen Documentaire informatievoorziening, Begroting- en Financiële Zaken, Directeur HRM, Onderdirecteur Personeelsbeheer en Personeelszorg. Voorts is het van belang om nieuwe inventaris aan te schaffen voor de overige afdelingen ten einde een werkvriendelijke omgeving te creëren.

Aanwending van het budget is ondermeer bestemd voor de aanschaf van duurzame goederen.

Voor inventaris is voor het dienstjaar 2020 een bedrag begroot ad **SRD 1.000.000,=** in stede van **SRD 1.500.000,=**

Specificatie Inventaris		
Code	Inventaris	Bedrag in SRD
62001	Kantoor Inventaris	1.000.000
	Totaal	1.000.000

TITEL II : PROGRAMMA'S

De onder realisatie van programma's is enerzijds toe te schrijven aan het niet beschikbaar hebben van een eigen begroting door het directoraat HRM en anderzijds het wachten op de goedkeuring van de begroting voor het dienstjaar 2019. Te rekenen van 1 augustus 2019 beschikte dit directoraat de verschillende systemen ter aanboring van de diverse codeerblokken. Voor het dienstjaar 2020 worden alle beleidsactiviteiten die uitgestippeld waren voor het dienstjaar 2019, gecontinueerd. De contouren voor het HR-beleid zijn reeds vastgelegd. Voor het dienstjaar 2020 zullen de activiteiten zodanig worden uitgevoerd dat de beleidsrealisatie voor alle beleidsgebieden verhoogd zal worden.

			Vermoedelijk 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
0257 Operationalisering HRM						
Deelgebieden						
	Invoering van functionerings- en beoordelingsgesprekken		1.125.000	250.000	750.000	750.000
	Implementatie van een Performance Management Systeem bij de Overheid		1.800.000	350.000	2.000.000	2.000.000
	Persoonlijke Productiviteit		900.000	400.000	1.000.000	1.000.000
	Institutionele versterking van alle afdelingen die in het transformatieproces opgenomen zijn/worden		900.000	450.000	1.000.000	1.000.000
	HBO opleiding		1.800.000	500.000	1.000.000	1.000.000
	Opleiding, training, coaching en workshops		1.350.000	350.000		
	Mobiliteitsunit		1.350.000	500.000	1.250.000	1.250.000
	Functiebeschrijving		1.800.000	175.000	750.000	750.000
	Introductie Directoraat HRM			250.000	750.000	750.000
	Institutionele versterking van alle personeel die in het transformatieproces opgenomen worden			150.000	750.000	750.000
	Operarionalisering			300.000	2.000.000	2.000.000
	TOTAAL	205	11.025.000	3.675.000	11.250.000	11.250.000

Het Onderdirectoraat Personeelsbeleid en Personeelsplanning

Code 0257 Operationalisering HRM

Dit programma is voor een totaal bedrag van **SRD 3.675.000,=** in stede van **SRD 11.250.000,=** opgebracht op de begroting. Voor het dienstjaar 2020 zal de nadruk komen te liggen op de acties waaraan de bijdrage wordt geleverd aan het transformatieproces tot het komen van een adequaat dienstverlenende en faciliterende overheid.

De institutionele versterking van alle afdelingen die in het transitieproces meegenomen zijn.

Het begrootte bedrag voor deze beleidsactiviteit bedraagt **SRD 450.000,=**. Onder deze beleidsactiviteit vallen de opleidingen, trainingen, coaching en workshops die nodig zijn voor het aanleren van theoretische en praktische vaardigheden over formatievastlegging, evenals de competenties om o.a. prestatie management te introduceren en te verankeren binnen de totale overheid. De presentatie van de landsdienaren zal veranderen; zij zullen nu gemotiveerd, goed getraind, klantgericht en klantvriendelijk naar het publiek overkomen. De overheidsorganisatie zal professionaliteit en inspiratie uitstralen naar het publiek. Binnen de verschillende organisatieonderdelen wordt eraan gewerkt om de efficiëntie en effectiviteit te behouden en te verbeteren. Het is belangrijk de dienstverlening van de afdelingen, die zijn opgegaan in het Directoraat HRM, op hoger niveau te brengen. Kortom er moet een “mind shift” komen binnen de totale overheid en dit zal managers c.q. leidinggevende vragen om change management toe te passen.

Invoering van functionerings- en beoordelingsgesprekken

Deze beleidsactiviteit is voor een totaalbedrag van **SRD 250.000,=** begroot. Bij functionerings- en beoordelingsgesprekken gaat het om het beoordelen van het functioneren van de werknemer. Bij functioneringsgesprekken staat het toekomstig functioneren van de medewerker in de organisatie centraal en is vooral gericht op het bevorderen en stimuleren van het functioneren van de medewerker. Bij beoordelingsgesprekken gaat het om het beoordelen van verrichte werkzaamheden en de output die is geleverd waaraan er eventueel een beloning

aan wordt verbonden. Het gaat hierbij dus om het opzetten van een Standaard Beoordelingssysteem voor de gehele Surinaamse Overheid.

Deze maatregel moet zorgdragen tot een omslag in het overheids functioneren, met andere woorden een stap op het pad naar een efficiënt en effectief functionerende overheid. Het HR-beleid zal onder meer gericht zijn op de optimale benutting van de aanwezige competenties en de maximale inzetbaarheid van het menselijk kapitaal. Het optimaliseren van de inzetbaarheid van het menselijk kapitaal is dus een pre.

Mobiliteitsunit

Deze beleidsactiviteit is voor een totaalbedrag van **SRD 500.000** ,= opgebracht op de begroting. Het beleid van deze unit zal gericht zijn op de optimale benutting van de aanwezige competenties, inzet van de menselijk bronnen en het doelgericht doen functioneren van het overheidsapparaat. Kortom the right man on the right place.

Daarnaast zal een mobiliteitsunit zorgen voor het bewerkstelligen van duurzame vervangende werkgelegenheid, binnen de overheid, voor huidig overheidspersoneel, dat als gevolg van herformulering van taken, functies, personele formatie of taakafstoting boventallig zijn.

Introductie Directoraat HRM

Deze beleidsactiviteit is voor een totaalbedrag van **SRD 250.000**,= opgebracht op de begroting. Dit directoraat zal als entiteit de hervormingen binnen het overheidsapparaat mede helpen realiseren, monitoren en verder in stand houden. In samenwerking met alle ministeries zal dit directoraat het HRM-beleid van de overheid ontwikkelen, implementeren en bewaken. Dit beleid zal gericht zijn op de optimale benutting van de aanwezige competenties, inzet van de menselijke bronnen en het doelgericht doen functioneren van het overheidsapparaat.

Implementatie van Performance Management Systeem bij de Overheid

Performance Management is begroot voor **SRD 350.000,-**. en omvat activiteiten die ervoor moeten zorgen dat overheidsdoelen op een effectieve en efficiënte manier worden gehaald. Met behulp van Performance Management kan de overheid zijn hulpmiddelen, systemen, en

landsdienaren aligneren met strategische doelen en prioriteiten. Bij dit project wordt de aandacht geschonken aan:

- Het vaststellen van de planning en verwachtingen met betrekking tot het werk;
- Het monitoren en evalueren van de werkprestaties;
- Het meten en zichtbaar maken van prestatieresultaat;
- De prestatiemeting, audits en rapporten;
- De realisatie van de organisatiedoelstellingen conform de vastgestelde termijnen en de ter beschikking zijnde middelen (doeltreffendheid en doelmatigheid).

Voor het ontwikkelen van het Performance Management Systeem zal hiervoor een consultant worden aangetrokken om dat te doen.

Persoonlijke productiviteit

Persoonlijke productiviteit is begroot voor **SRD 400.000,=**.

Persoonlijke productiviteit is het verhogen van de output van de individuele landsdienaar in relatie tot de geïnvesteerde inputs zoals kennis, tijd en energie. De voordelen voor het individu omvatten onder andere: toegenomen motivatie, verminderde stress, behalen van targets, beloning en erkenning.

Functiebeschrijving

Deze beleidsactiviteit is voor een bedrag van **SRD 175.000,=** opgebracht op de begroting voor het dienstjaar 2020. Met de operationalisering van het directoraat HRM zijn er nieuwe functies ontstaan die beschreven en gewogen moeten worden. Een functieomschrijving is bedoeld om helderheid te geven over de inhoud van een functie en de positie van een functie in een organisatie. Ook zullen de huidige functies herschreven worden omdat de veranderde wereld andere eisen stelt. Voor een objectieve beschrijving van de nieuwe functies zal hiervoor een consultant worden aangetrokken.

HBO opleiding

Deze beleidsactiviteit is begroot voor **SRD 500.000,-**

De continu veranderende samenleving, de roep van diverse ministeries, vakbonden, onder andere, hebben ertoe bijgedragen aan het opzetten van een Hogere Beroeps Opleiding (HBO) voor landsdienaren. Een van de doelstellingen van de HBO is het structureel wegwerken van het tekort aan hoger kader binnen het overheidsapparaat. Deze opleiding moet ertoe bijdragen dat de capaciteit van de landsdienaren wordt vergroot, waardoor de capaciteit van de overheidsorganisatie versterkt wordt. Het uitgangspunt is dat deze opleiding moet leiden tot het beter functioneren van de landsdienaar in de werksituatie.

Door deze opleiding wordt het opleidingsniveau van de landsdienaar op hbo-niveau gebracht, waardoor er kader beschikbaar komt dat op diverse plekken binnen de overheid ingezet kan worden. Zo kan aan de behoefte aan hoger kader worden voldaan. Deze opleiding moet verder bijdragen tot de realisatie van de prestatiegerichte overheid met een kwalitatief hoge dienstverlening.

Institutionele versterking van het personeel die in het transformatieproces opgenomen zijn.

Deze beleidsactiviteit is voor een totaal bedrag van **SRD 150.000,=** opgebracht op de begroting. Middels regelmatige scholing en bijscholing van het HRM personeel wordt de mogelijkheid vergroot om de gestelde organisatiedoelen te realiseren. Ook zullen er teambuilding sessies (sessies m.b.t. problemen oplossen, communicatie, onderling vertrouwen) worden georganiseerd om de cohesie onder het personeel te versterken. Daarnaast worden er diverse trainingen aangeboden voor een snelle afhandeling van personele stukken.

Personeelsbeheer is verantwoordelijk voor de administratieve uitvoering en het elektronisch beheer van het personeelsdossier op alle gebieden van in-, door- en uitstroom en heeft als domeingebieden:

1. Het invoeren en beheer van een betrouwbaar en actueel Human Resource Management Informatie Systeem Overheids-breed om zodoende hieruit data ter beschikking te stellen ten einde beleid daarmee te ontwikkelen.

2. Helpdesk omtrent rechtspositionele zaken, beloningen, en prépensioen aangelegenheden.

Personeelszorg heeft tot doel de veiligheid, gezondheid en het algemeen welzijn van de landsdienaren te waarborgen en te verbeteren in de ruimste zin des woord.

Operationalisering HRM

Deze beleidsactiviteit is voor een totaal bedrag van **SRD 300.000,-** opgebracht op de begroting. Voor het dienstjaar 2020 zal de nadruk komen te liggen op de acties waaraan de bijdrage wordt geleverd aan het transformatieproces tot het komen van een adequaat dienstverlenende en faciliterende overheid. Er komt een HRM systeem als voorloper van het digitaliseringsproces Centrale Personeelsadministratie.

Beleidsprogramma Beleidsmaatregel	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten eind 2020
Functionerings- beoordelingsgesprekken	Capaciteitsvergroting de landsdienaren	 ( ) ;) ( ) organisatiedoelen
Implementatie Performance Managemen t	Duidelijke prestatieverwachtingen voor medewerkers en	strategisch geïntegreerde vergroting organisatie-

**bij de
Overh
eid**

**prestatie   gemeten
worden.**

effectiviteit door verbetering

prestaties

**medewerkers
ergroten van**

de capaciteit

individuele

Verwachte beleidsresultaten

			landsdienaar als van teams.
	Persoonlijke productiviteit	Verhogen performance en output van de individuele ambten	Duidelijke verantwoordelijkheid het person
	Institutionele versterking afdelingen	Verhoging efficiëntie en effectiviteit	Het project zal zorgen voor l e l e i e s s t t i i i t i i t

	transformatieproces opgenomen worden.		i : t i e , e l capaciteitsopbouw l : e i l i t e l i l : practices en goed bestuur
	HBO opleiding	Wegwerken van het tekort aan hoog kader	Met de 1ste en 2de cohort worden landsdienaren die op opleiding zijn, breed gemaakt

			i l l c l j c l c l c l c l c l : : : : : : : : : :
	Opleiding, training, coaching en workshops	Persoonlijke competentieontwikkeling ter verhoging persoonlijke effectiviteit,	landsdienaar creativiteitsbevorderende technieken aan en gaat aan de slag met het omvormen

waardoor landsdienaren

creatieve

l

l

;

l

t

i

;

o

beter voorbereid zijn en
de

l

o

problemen op de
werkplek

heeft

adequaat aan
kunnen.

praktijkgericht

persoonlijke

			technieken, het proces en het creëren van reatieve oplossingen.
	Mobiliteitsunit	Effectieve herplaatsing van landsdienaren	] ;] (; (i ( ] ;] ( ]

	Functiebeschrijvingen	Eenduidige functiebeschrijving	De te leveren producten en diensten worden duidelijker

TITEL III MIDDELENBEGROTING							
Code	Ontvangsten			Vermoedelijk beloep	Raming 2020	Raming	Raming
						2021	2022
				2019			
53134	Examen en inschrijfgelden Surnumereair VAAO I en II			32	48	50	50
53178	Examen	en	Inschrijfgelden	81	136	146	146
	HBO	Bestuurskunde	en				
	Overheidsmanagement						
	TOTAAL			113	184	196	196

Toelichting

Examen en Inschrijfgelden

De inschrijfgelden voor respectievelijk Surnumerair en VAAO bedragen SRD. 125,= per student en voor Bestuurskunde en Overheidsmanagement SRD. 1.500,=. Het beleid is derhalve erop gericht de opleidingen bereikbaar en betaalbaar te houden voor elkeen. Deze opleidingen zijn specifiek bedoeld voor landsdienaren en hebben als doel het functioneren van het overheidsapparaat kwantitatief en kwalitatief te verbeteren.

Afdeling 3. Het Ministerie van Regionale Ontwikkeling

Algemeendeel

Taakstelling

De taken van het ministerie zijn vastgelegd in artikel 8 van het “Besluit Taakomschrijving Departementen 1998” (S.B. 1991 no.58, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B, 2016 no. 111).

- I. Voor het ministerie worden de bijzondere taken als volgt omschreven:
De zorg voor:
  - a) het regionaal bestuur;
  - b) de betrekkingen tussen de regionale en de centrale overheid;
  - c) een geïntegreerd overheidshandelen, gericht op regionale ontwikkeling en verbetering van het woon- en leefklimaat van de bewoners in de districten en de wederopbouw van het binnenland;
  - d) een samenhangend beleid, gericht op de samenwerking tussen de districten, ter behartiging van gemeenschappelijke belangen;
  - e) het ontwikkelen van administratieve procedures voor de verdere beleidsontwikkeling ten aanzien van inspraakbevordering in de besluitvorming op het niveau van ressorten en districten;
  - f) het onderhouden van de relaties van de centrale overheid met de dignitarissen en de bewoners van het binnenland;
  - g) het toezicht op het beheer van de Staatslogeergebouwen;
  - h) de vuilophaal- en reinigingsdiensten in geheel Suriname, met uitzondering van het district Paramaribo;
  - i) alle secundaire en tertiaire voorzieningen in geheel Suriname met uitzondering van het district Paramaribo;
  - j) de markten in geheel Suriname;
  - k) het ondersteunen van de agrarische ontwikkeling in het binnenland.

- II. Dit ministerie is tevens belast met de zorg voor alle direct of indirect met de in het voorgaande lid genoemde aangelegenheden in verband staande onderwerpen, voor zover niet bijzonderlijk aan een ander ministerie opgedragen.

Beleid

Het beleid van het Ministerie van Regionale Ontwikkeling is afgeleid van het regeringsbeleid geformuleerd in het Regeerakkoord, de Regeringsverklaring 2015-2020 en het Ontwikkelingsplan 2017-2021 en is erop gericht om middels het uitvoeren van duurzame ontwikkelingsprojecten en capaciteitsversterking het woon- en leefklimaat van de gemeenschappen te verbeteren. Om invulling te geven aan dit beleid is de structuur van het Ministerie van Regionale Ontwikkeling per Staatsbesluit gewijzigd. Het Directoraat Agrarische Ontwikkeling Binnenland (DAOB), is wederom ondergebracht bij het Ministerie van Regionale Ontwikkeling en de directoraten Duurzame Ontwikkeling Afro-Surinamers Binnenland (DDOASB) en Duurzame Ontwikkeling Inheemsen (DDOI) zijn ingesteld.

DIRECTORAAT REGIONALE ONTWIKKELING

Taakstelling

Het directoraat ontleent haar taak uit het “Besluit Taakomschrijving Departementen 1998”(S.B. 1991 no.58, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B, 2016 no. 111).

Doelstellingen

Voor het directoraat Regionale Ontwikkelingen zijn de volgende doelstellingen vastgesteld:

1. Het voortzetten van het decentralisatieproces en beleid op het gebied van o.a. waterschappen, markten, staatslogeergebouwen, vuilophaal en vuilverwerking en burgerparticipatie.
2. Bijdragen aan verbetering van het woon- en leefklimaat van rurale gemeenschappen;
3. Het zorgdragen voor het aanleggen en onderhouden van de onder het directoraat vallende infrastructurale werken;
4. Het bevorderen van een adequaat Human Resource Management beleid.

Beleidsgebieden

Het beleid van het directoraat Regionale Ontwikkeling voor het dienstjaar 2019 is gestoeld op de volgende beleidsgebieden: decentralisatie, rurale ontwikkeling, rurale infrastructuur en human resource management.

Decentralisatie

Het verder decentraliseren van de districten, middels het genereren van meer inkomsten is een belangrijk streven van het ministerie de komende periode. Er zullen ook stappen worden ondernomen om de burgerparticipatie te verhogen, zodat burgers bewust worden van het te voeren beleid en daardoor beter kan aansluiten op hun behoeften en ervaringen. Het draagvlak voor de te nemen besluiten wordt groter en de inwoners kunnen optimaal profiteren van de collectieve voorzieningen. Het beheer en verzelfstandigen van de markten en staatslogeergebouwen is ook van eminent belang evenals het verbeteren van de vuilophaal en het invoeren van een vuilverwerkingsbeleid.

Het Onderdirectoraat Districtsbestuur en Decentralisatie zal zich inzetten om het bovenstaand beleid mede uit te voeren.

Rurale ontwikkeling

Het voornaamste doel van rurale ontwikkeling is het duurzaam ontwikkelen van rurale gemeenschappen, waarbij de kwaliteit van het leven van die burgers substantieel wordt verbeterd alsmede welvaart en welzijn gewaarborgd zijn. Dit doel is vervat in het “Integraal Ruraal Ontwikkelingsprogramma” en zal gefaseerd worden uitgevoerd in samenwerking met alle relevante partners en belanghebbenden van zowel de publieke als private sector.

Voorts zal het ondernemerschap in het binnenland verder gestimuleerd en gefaciliteerd worden. Het doelmatig en duurzaam beheer van de gemeenschapsbossen zal bevorderd worden door het vaststellen en implementeren van regels en richtlijnen.

Ontwikkelingsprojecten zullen van wijk- en dorpsniveau tot ressort- en districtsniveau worden geïnitieerd en uitgevoerd.

Rurale infrastructuur

Het efficiënt aanpakken van rurale infrastructuur is een noodzakelijke voorwaarde voor lokale gemeenschapsontwikkeling, alsmede het bestrijden van armoede. De afwezigheid van goede wegen, bruggen en andere faciliteiten verhogen de kosten van het levensonderhoud substantieel. In het 'Integraal ruraal ontwikkelingsprogramma' zijn de ontwikkelingscentra Apoera, Atjoni, Snesikondre en Stoelmanseiland als pilotprojecten opgenomen, die bij voltooiing een grote spin-off effect zullen hebben op de verdere economische ontwikkeling van ons land. Voor het financieren van dit programma zijn wij in contact met de ISDB als ontwikkelingspartner. Evenzo zal het verzelfstandigen van diverse faciliteiten en werkkarmen van het ministerie de effectiviteit en efficiëntie van het regionaal bestuur bevorderen.

Human Resource Management

De uitvoering van het Human Resource Management (HRM) beleid zal dit begrotingsjaar worden voortgezet. Met behulp van een uitgewerkt plan van aanpak zullen verschillende HRM instrumenten worden geïntroduceerd. De huidige juridische status van de FISO en de nationale financieel-economische situatie zullen in acht worden genomen bij de uitvoering van dit beleid. Institutionele versterking van het directoraat Regionale Ontwikkeling krijgt hierbij ook ruime aandacht.

DIRECTORAAT AGRARISCHE ONTWIKKELING BINNENLAND

ALGEMEEN DEEL

Taakstelling:

Het directoraat ontleent haar taak aan het “Besluit Taakomschrijving Departementen 1998” (S.B. 1991 no.58, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B, 2016, no. 111), namelijk het ondersteunen van de agrarische ontwikkeling in het binnenland. Hieruit vloeien de volgende taken voort:

- Het stimuleren en faciliteren van agrariërs in het binnenland met het telen en verwerken van agrarische producten voor eigen gebruik en afzet;
- Het maken en/of introduceren, van geschikte en/of betere variëteiten, rassen en species, voor betreffende gebieden;
- Het introduceren van nieuwe technologie in de agrarische sector in het binnenland;
- Het aanboren/creëren van afzetmarkten, zowel nationaal als internationaal.

Doelstellingen

1. De doelstellingen van het Directoraat Agrarische Ontwikkeling Binnenland zijn:
2. Het creëren van bestaanszekerheid door middel van werkgelegenheid, productie en groei;
3. Het scheppen van randvoorwaarden voor de ontwikkeling van de particuliere sector;
4. Het zorgdragen voor een goede infrastructuur;
5. Het garanderen van voedselzekerheid en voedselveiligheid.

Beleidsgebieden

In het jaar 2019 zal het directoraat zich concentreren op gewassen die op korte termijn

duurzame werkgelegenheid scheppen en die inkomensverhogend kunnen werken. De vraag naar producten, w.o. biologisch c.q. organisch geteelde podosiri, hooglandrijst, gember en peper, neemt nationaal en internationaal sterk toe. Er zullen samenwerkingsverbanden worden ontwikkeld tussen afnemers en outgrowers die de producten willen telen voor de lokale markt en export. Voor de voorziening van outgrowers van kwalitatieve plantmateriaal zullen er kwekerijen worden opgezet.

Ten einde over te gaan tot permanente landbouw, zullen de nodige kennis en begeleiding over moderne teelttechnieken, ziekten- en plagenbestrijding beschikbaar worden gesteld. In samenwerking met het ministerie van LVV en andere instituten zullen reeds ondernomen initiatieven worden gecontinueerd.

Het Directoraat Agrarische Ontwikkeling Binnenland zal, teneinde de afzetmogelijkheden van de lokaal geproduceerde gewassen te vergroten, tesamen met lokale coöperaties zich concentreren op het opzetten van open verkooporganisaties. In dit kader zullen de telers gestimuleerd worden om hun productie verder te verhogen.

DIRECTORAAT DUURZAME ONTWIKKELING AFRO-SURINAMERS BINNENLAND

ALGEMEEN DEEL

Taakstelling

Dit directoraat is, conform de beschikking van de Minister van Regionale Ontwikkeling van 19 oktober 2016 no. 6595 (S.B. 2016 no.127), belast met het ontwikkelen van programma's, projecten en activiteiten, die noodzakelijk worden geacht voor het systematisch verbeteren van de woon- en leefomstandigheden en de capaciteitsversterking van de Afro-Surinamers, die in stamverband leven.

Doelstellingen:

1. Het verbeteren van de economische- en sociaal-maatschappelijke positie van Afro-Surinamers die in stam verband leven in ons land.
2. Het mede helpen bevorderen van het proces ter erkenning van de rechten van de Afro- Surinamers die in stam verband leven in Suriname.
3. Het bevorderen van de actieve participatie, van het Tradioneel Gezag der Afro- Surinamers die in stam verband leven, de plaatselijke bevolking, Ngo's, Cbo's en andere vertegenwoordigde organen op lokaal niveau in het ontwikkelingsproces.
4. Participatie aan nationale-, regionale- en internationale activiteiten voor het uitdragen van de visie van de Regering van de Republiek Suriname, inzake Afro-Surinamers die in stam verband leven.
5. Het aangaan van stratigische partnerschappen nationaal-, regionaal- en internationaal ter realisering van de hier bovenstaande doelen

Beleidsgebieden

Voor het dienstjaar 2019 zal het Directoraat Duurzame Ontwikkeling Afro- Surinamers Binnenland zich richten op de volgende beleidsgebieden: Grondenrechten; Traditioneel Gezag; Gemeenschapontwikkeling en Onderzoek, Documentatie en Projectontwikkeling.

Grondenrechten

Voor wat betreft dit beleidsgebied zal er uitvoering gegeven worden aan het stappenplan, waarbij er verschillende krutu's en consultatie ronden gehouden zullen worden.

Traditioneel Gezag

Het beleid is gericht op de continuering van werkafspraken en capaciteitsversterking van het traditioneel gezag.

Gemeenschapontwikkeling

Het beleid behelst het ontwikkelen/implementeren van duurzame ontwikkelingsprogramma's die betrekking hebben op ondernemerschap en dorpsontwikkeling.

Onderzoek, Documentatie en Projectontwikkeling

Er zal gewerkt worden aan een base-line onderzoek, waarbij er informatie verzameld en vastgelegd zal worden ter verbetering van de woon- en leefomstandigheden van de gemeenschappen. Voorts zal er een interdepartementale commissie worden ingesteld.

DIRECTORAAT DUURZAME ONTWIKKELING INHEEMSEN

ALGEMEEN DEEL

Algemeen deel

Taakstelling

De taken van het ministerie zijn vastgelegd in artikel 8 van het “Besluit Taakomschrijving Departementen 1998” (S.B. 1991 no.58, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B, 2016 no. 111).

- I. Voor het ministerie worden de bijzondere taken als volgt omschreven:
De zorg voor:
  - a) het regionaal bestuur;
  - b) de betrekkingen tussen de regionale en de centrale overheid;
  - c) een geïntegreerd overheidshandelen, gericht op regionale ontwikkeling en verbetering van het woon- en leefklimaat van de bewoners in de districten en de wederopbouw van het binnenland;
  - d) een samenhangend beleid, gericht op de samenwerking tussen de districten, ter behartiging van gemeenschappelijke belangen;
  - e) het ontwikkelen van administratieve procedures voor de verdere beleidsontwikkeling ten aanzien van inspraakbevordering in de besluitvorming op het niveau van ressorten en districten;
  - f) het onderhouden van de relaties van de centrale overheid met de dignitarissen en de bewoners van het binnenland;
  - g) het toezicht op het beheer van de Staatslogeergebouwen;
  - h) de vuilophaal- en reinigingsdiensten in geheel Suriname, met uitzondering van het district Paramaribo;
  - i) alle secundaire en tertiaire voorzieningen in geheel Suriname met uitzondering van het district Paramaribo;
  - j) de markten in geheel Suriname;
  - k) het ondersteunen van de agrarische ontwikkeling in het binnenland.

- II. Dit ministerie is tevens belast met de zorg voor alle direct of indirect met de in het voorgaande lid genoemde aangelegenheden in verband staande onderwerpen, voor zover niet bijzonderlijk aan een ander ministerie opgedragen.

Beleid

Het beleid van het Ministerie van Regionale Ontwikkeling en Sport is afgeleid van het regeringsbeleid dat geformuleerd is in het Regeerakkoord, de Regeringsverklaring 2020-2025 en het Ontwikkelingsplan 2017-2021. Dit beleid is erop gericht om middels het uitvoeren van duurzame ontwikkelingsprojecten en capaciteitsversterking het woon- en leefklimaat van de gemeenschappen te verbeteren. Ook zal de ontwikkeling, implementatie en coördinatie van het algemeen sportbeleid ter hand worden genomen.

DIRECTORAAT REGIONALE ONTWIKKELING

Taakstelling

Het directoraat ontleent haar taak uit het “Besluit Taakomschrijving Departementen 1998”(S.B. 1991 no.58, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B, 2016 no. 111).

Doelstellingen

Voor het directoraat Regionale Ontwikkeling zijn de volgende doelstellingen vastgesteld:

1. Het voortzetten van het decentralisatieproces en beleid op het gebied van o.a. waterschappen, markten, staatslogeergebouwen, vuilophaal en vuilverwerking en burgerparticipatie.
2. Bijdragen aan verbetering van het woon- en leefklimaat van rurale gemeenschappen;
3. Het zorgdragen voor het aanleggen en onderhouden van de onder het directoraat vallende infrastructurale werken;
4. Het bevorderen van een adequaat Human Resource Management beleid.

Beleidsgebieden

Het beleid van het directoraat Regionale Ontwikkeling voor het dienstjaar 2020 is gestoeld op de volgende beleidsgebieden: decentralisatie, rurale ontwikkeling, rurale infrastructuur en human resource management.

Decentralisatie

Het verder decentraliseren van de districten, middels het genereren van meer inkomsten is een belangrijk streven van het ministerie de komende periode. Er zullen ook stappen worden ondernomen om de burgerparticipatie te verhogen, zodat burgers bewust worden van het te voeren beleid en daardoor beter kan aansluiten op hun behoeften en ervaringen. Het draagvlak voor de te nemen besluiten wordt groter en de inwoners kunnen optimaal profiteren van de collectieve voorzieningen. Het beheer en verzelfstandigen van de markten en staatslogeergebouwen is ook van eminent belang evenals het verbeteren van de vuilophaal en het invoeren van een vuilverwerkingsbeleid.

Het Onderdirectoraat Districtsbestuur en Decentralisatie zal zich inzetten om het bovenstaand beleid mede uit te voeren.

Rurale ontwikkeling

Het voornaamste doel van rurale ontwikkeling is het duurzaam ontwikkelen van rurale gemeenschappen, waarbij de kwaliteit van het leven van die burgers substantieel wordt verbeterd alsmede welvaart en welzijn gewaarborgd zijn. Dit doel is vervat in het “Integraal Ruraal Ontwikkelingsprogramma” en zal gefaseerd worden uitgevoerd in samenwerking met alle relevante partners en belanghebbenden van zowel de publieke als private sector. Voorts zal het ondernemerschap in het binnenland verder gestimuleerd en gefaciliteerd worden. Het doelmatig en duurzaam beheer van de gemeenschapsbossen zal bevorderd worden door het vaststellen en implementeren van regels en richtlijnen.

Ontwikkelingsprojecten zullen van wijk- en dorpsniveau tot ressort- en districtsniveau worden geïnitieerd en uitgevoerd.

Rurale infrastructuur

Het efficiënt aanpakken van rurale infrastructuur is een noodzakelijke voorwaarde voor lokale gemeenschapsontwikkeling, alsmede het bestrijden van armoede. De afwezigheid van goede wegen, bruggen en andere faciliteiten verhogen de kosten van het levensonderhoud substantieel. In het ‘Integraal ruraal ontwikkelingsprogramma’ zijn de ontwikkelingscentra Apoera, Atjoni, Snesikondre en Stoelmanseiland als pilotprojecten opgenomen, die bij voltooiing een grote spin-off effect zullen hebben op de verdere economische ontwikkeling van ons land. Voor het financieren van dit programma zijn wij in contact met de ISDB als ontwikkelingspartner. Evenzo zal het verzelfstandigen van diverse faciliteiten en werkmensen van het ministerie de effectiviteit en efficiëntie van het regionaal bestuur bevorderen.

Human Resource Management

De uitvoering van het Human Resource Management (HRM) beleid zal dit begrotingsjaar worden voortgezet. Met behulp van een uitgewerkt plan van aanpak zullen verschillende HRM instrumenten worden geïntroduceerd. De huidige juridische status van de FISO en de nationale financieel-economische situatie zullen in acht worden genomen bij de uitvoering van dit beleid. Institutionele versterking van het directoraat Regionale Ontwikkeling krijgt hierbij ook ruime aandacht.

DIRECTORAAT AGRARISCHE ONTWIKKELING BINNENLAND

Op grond van gewijzigde personeelsbeleid voor het dienstjaar 2020 is het noodzakelijk dat de begroting voor het dienstjaar 2020 van het Directoraat Agrarische Ontwikkeling Binnenland wordt gewijzigd.

Taakstelling:

Het directoraat ontleent haar taak aan het “Besluit Taakomschrijving Departementen 1998” (S.B. 1991 no.58, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B, 2016, no. 111), namelijk het ondersteunen van de agrarische ontwikkeling in het binnenland. Hieruit vloeien de volgende taken voort:

- Het stimuleren en faciliteren van agrariërs in het binnenland met het telen en verwerken van agrarische producten voor eigen gebruik en afzet;
- Het maken en/of introduceren, van geschikte en/of betere variëteiten, rassen en species, voor betreffende gebieden;
- Het introduceren van nieuwe technologie in de agrarische sector in het binnenland;
- Het aanboren/creëren van afzetmarkten, zowel nationaal als internationaal.

Doelstellingen

1. De doelstellingen van het Directoraat Agrarische Ontwikkeling Binnenland zijn:
2. Het creëren van bestaanszekerheid door middel van werkgelegenheid, productie en groei;
3. Het scheppen van randvoorwaarden voor de ontwikkeling van de particuliere sector;
4. Het zorgdragen voor een goede infrastructuur;
5. Het garanderen van voedselzekerheid en voedselveiligheid.

Beleidsgebieden

In het jaar 2020 zal het directoraat zich concentreren op gewassen die op korte termijn duurzame werkgelegenheid scheppen en die inkomensverhogend kunnen werken. De vraag naar producten, w.o. biologisch c.q. organisch geteelde podosiri, hooglandrijst, gember en peper, neemt nationaal en internationaal sterk toe. Er zullen samenwerkingsverbanden worden ontwikkeld tussen afnemers en outgrowers die de producten willen telen voor de lokale markt en export. Voor de voorziening van outgrowers van kwalitatieve plantmateriaal zullen er kwekerijen worden opgezet. Ten einde over te gaan tot permanente landbouw, zullen de nodige kennis en begeleiding over moderne teelttechnieken, ziekten- en plagenbestrijding beschikbaar worden gesteld. In samenwerking met het ministerie van LVV en andere instituten zullen reeds ondernomen initiatieven worden gecontinueerd.

Het Directoraat Agrarische Ontwikkeling Binnenland zal, teneinde de afzetmogelijkheden van de lokaal geproduceerde gewassen te vergroten, tesamen met lokale coöperaties zich concentreren op het opzetten van op- en verkooporganisaties. In dit kader zullen de telers gestimuleerd worden om hun productie verder te verhogen.

DIRECTORAAT DUURZAME ONTWIKKELING AFRO-SURINAMERS BINNENLAND

Op grond van nieuwe beleidsinzichten voor het dienstjaar 2020 is het noodzakelijk dat de ontwerpbegroting voor het dienstjaar 2020 van het Directoraat Duurzame Ontwikkeling Afro-Surinamers Binnenland wordt gewijzigd.

Taakstelling

Dit directoraat is, conform de beschikking van de Minister van Regionale Ontwikkeling van 19 oktober 2016 no. 6595 (S.B. 2016 no.127), belast met het ontwikkelen van programma's, projecten en activiteiten, die noodzakelijk worden geacht voor het systematisch verbeteren van de woon- en leefomstandigheden en de capaciteitsversterking van de Afro-Surinamers, die in stamverband leven.

Doelstellingen:

1. Het verbeteren van de economische- en sociaal-maatschappelijke positie van Afro-Surinamers die in stamverband leven in ons land.
2. Het mede helpen bevorderen van het proces ter erkenning van de rechten van de Afro- Surinamers die in stam verband leven in Suriname.

3. Het bevorderen van de actieve participatie, van het Traditioneel Gezag der Afro- Surinamers die in stam verband leven, de plaatselijke bevolking, Ngo's, Cbo's en andere vertegenwoordigde organen op lokaal niveau in het ontwikkelingsproces.
4. Participatie aan nationale-, regionale- en internationale activiteiten voor het uitdragen van de visie van de Regering van de Republiek Suriname, inzake Afro-Surinamers die in stam verband leven.
5. Het aangaan van strategische partnerschappen nationaal-, regionaal- en internationaal ter realisering van de hier bovenstaande doelen.

Beleidsgebieden

Voor het dienstjaar 2020 zal het Directoraat Duurzame Ontwikkeling Afro- Surinamers Binnenland zich richten op de volgende beleidsgebieden: Grondenrechten; Traditioneel Gezag; Gemeenschapontwikkeling en Onderzoek, Documentatie en Projectontwikkeling.

Grondenrechten

Voor wat betreft dit beleidsgebied zal er uitvoering gegeven worden aan het stappenplan, waarbij er verschillende krutu's en consultatie ronden gehouden zullen worden.

Traditioneel Gezag

Het beleid is gericht op de continuering van werkafspraken en capaciteitsversterking van het traditioneel gezag.

Gemeenschapontwikkeling

Het beleid behelst het ontwikkelen/implementeren van duurzame ontwikkelingsprogramma's die betrekking hebben op ondernemerschap en dorpsontwikkeling.

Onderzoek, Documentatie en Projectontwikkeling

Er zal gewerkt worden aan een base-line onderzoek, waarbij er informatie verzameld en vastgelegd zal worden ter verbetering van de woon- en leefomstandigheden van de gemeenschappen. Voorts zal er een interdepartementale commissie worden ingesteld.

DIRECTORAAT DUURZAME ONTWIKKELING INHEEMSEN

Taakstelling

Dit directoraat is, conform de beschikking van de Minister van Regionale Ontwikkeling van 19 oktober 2016 no. 6595 (S.B. 2016 no.127), belast met het ontwikkelen van programma's, projecten en activiteiten, die noodzakelijk worden geacht voor het systematisch verbeteren van de woon- en leefomstandigheden en de capaciteitsversterking van de Inheemse gemeenschappen in Suriname.

Doelstellingen:

1. Het verbeteren van de economische en sociaal-maatschappelijke positie van Inheemsen in Suriname.
2. Het mede helpen bevorderen van het proces ter erkenning van de rechten van de Inheemse gemeenschappen in Suriname.
3. Het bevorderen van de actieve participatie, van het Traditioneel Gezag der Inheemsen, de plaatselijke bevolking en andere vertegenwoordigende organen op lokaal niveau alsmede relevante Ngo's, Cbo's etc., in het ontwikkelingsproces van de Inheemse gebieden.
4. Participatie aan nationale-, regionale- en internationale activiteiten voor het uitdragen van de visie van de Regering van de Republiek Suriname, inzake inheemse gemeenschappen.
5. Het aangaan van strategische partnerschappen nationaal-, regionaal- en internationaal ter realisering van de hier bovenstaande doelen.

Beleidsgebieden

Voor het dienstjaar 2020 zal het Directoraat Duurzame Ontwikkeling Inheemsen voor wat betreft grondenrechten het beleid voortzetten door de uitvoering van het stappenplan en het Kaliña en Lokono vonnis. Ten behoeve van het Traditioneel Gezag zijn er middelen gereserveerd voor medische kosten, capaciteitsversterking en verbetering van de representativiteit. In het kader van gemeenschapsontwikkeling zal worden gewerkt aan vak trainingen op dorpsniveau. Ter realisering van het uitgestippeld beleid van het directoraat, wordt er een opleiding- en trainingsplan voorbereid, gericht op capaciteitsversterking van het personeel. Tevens zal er gewerkt worden aan het ontwerp van het “Baseline-onderzoek Inheemse gemeenschappen”.

DIRECTORAAT SPORTZAKEN

Op grond van nieuwe beleidsinzichten voor het dienstjaar 2020, waarbij er een splitsing van het Ministerie van Sport en Jeugdzaken heeft plaatsgevonden, is het directoraat genoodzaakt geweest om de nodige wijzigingen aan te brengen.

Sport is een belangrijk maatschappelijk fenomeen.

Het is daarom van eminent belang dat er op gestructureerde en gesystematiseerde wijze invulling wordt gegeven aan het regeringsbeleid inzake sport. Sport is uitgegroeid tot een unieke inspiratiebron voor de samenleving en moet daarom bereikbaar worden gemaakt voor alle lagen van de gemeenschap. De maatschappelijke waarde van sport en de positieve effecten die zij heeft op de stabilisatie van o.a. de gezondheid van de burger, maken haar onmisbaar in elke samenleving. Conform de huidige OP kan worden aangegeven dat het ingezette beleid van deze regeerperiode kan worden gecontinueerd. Uit het beleid zoals gevoerd de afgelopen periode is gebleken dat de prioriteiten moeten worden bijgesteld, waardoor de uitvoering van dit beleid effectiever en efficiënter kan worden gevoerd.

“De regering zal voorwaarden scheppen voor de jeugd en volwassenen om een kansrijke deelname te hebben in bewegingssituaties, welke moet resulteren in een harmonieuze ontwikkeling, waarin er sprake is van een stabiele gezondheid en verbetering van de kwaliteit van het leven”. Het sportbeleid zal zich in dit dienstjaar daarom voornamelijk richten op de ontwikkeling van de Topsport, Jeugdsport,

Schoolsport, en de Breedtesport (Bewegingsrecreatie en Recreatiesport). Meer bewegen voor de totale samenleving met prioriteit voor jongeren die zich moeten ontwikkelen ten behoeve van de topsport, ouderen en mensen met een handicap zal bijzondere aandacht krijgen, alsook onderzoek, deskundigheidsbevordering en informatievoorziening.

De nationale uitkomsten op het gebied van sport, recreatie en beweging zijn niet alleen de verantwoordelijkheid van het ministerie van Sport- en Jeugdzaken, maar vragen een collaboratieve aanpak, waarbij meerdere ministeries en sportorganisaties betrokken zijn en verantwoordelijkheid dragen om vooral de probleemgebieden aan te pakken en de relevante voorwaarden te scheppen.

Een kleine greep uit de scala van probleemaspecten geeft ons het volgende beeld:

1. Te weinig Surinamers bewegen actief.
2. Overgewicht is aan het toenemen, vooral onder de jongeren.
3. Het vak Bewegingsonderwijs loopt op alle schoolniveaus nog steeds achter op de rest van de regio.
4. Vrouwen zijn procentueel ondervertegenwoordigd bij sportactiviteiten en -verenigingen;
5. Sportaccommodaties zijn nog in onvoldoende mate toegankelijk voor mensen met een beperking.
6. Noodzakelijke sportaccommodaties zoals atletiek en zwemmen, ontbreken vooralsnog voor de daadwerkelijke internationale doorbraak.
7. Het ontbreken van geactualiseerde samenhangend sportplan(nen) waarin duidelijke doelen en strategieën zijn vastgelegd voor de komende jaren.

Uitgaande van de taakstelling van het Ministerie van Regionale Ontwikkeling en Sport, is het sportbeleid als volgt samen te vatten:

1. Het tegengaan van sportverarming; Het streven is erop gericht om alle Surinamers structureel actief te laten bewegen, waarbij het accent ligt op de jeugd om zodoende op duurzame wijze een beweegcultuur te realiseren.
2. Het mede bevorderen van de algemene gezondheidstoestand van de Surinaamse samenleving.
3. Het bevorderen van de Surinaamse (top)sportbeoefening; Suriname behoort met tenminste 7 Olympische sporten bij de top 3 van de CARICOM.
4. Het aangaan en behouden van effectieve samenwerkingsrelaties, ter bevordering en realisatie van de integrale en multisectorale aspecten van het sportgebeuren.

Er zal een strategische investering moeten worden gedaan in Buurtsportvoorzieningen, in de Regionale Sport Academie, het project met buitenlandse sportkader, opzetten van strategische (noodzakelijke) sportaccomodaties en in samenwerking met het Ministerie van Onderwijs Wetenschap en Cultuur betreffende het schoolsport gebeuren, wat onder andere inhoudt de verzorging van het vak Bewegingsonderwijs op alle onderwijsniveaus (vanaf de basisschool tot en met de universiteit).

Ook zal er kritisch worden gekeken naar voorwaardenscheppende maatregelen zoals capaciteitsversterking van het Directoraat Sportzaken, de Sportbonden en Buurtorganisaties; in het synchroniseren van de schoolvakantieperiodes, vooral i.v. m. deelname van topsporters aan evenementen binnen de regio en wereldwijd; in Sport marketing, ICT en evidence based decisionmaking. De uitwerking en de uitvoering van bovengenoemde maatregelen resulteren in een sportplan, waarbij breedtesport en schoolsport en het project met international sportkader de basis vormen voor topsport en waarbij topsport rolmodellen voortbrengt, die de basis inspireren.

De investeringen zullen daarom geheel in lijn gebracht worden met het OP, hetgeen zichtbaar is in alle beleidsprogramma's, waarin alle acties duidelijk zijn opgenomen. "Bewegen, Lichamelijke Opvoeding en Sport zijn de instrumenten om te geraken tot een Gezonde, Productieve, Gedisciplineerde en Harmonieuze samenleving en een succesvolle Regionale Integratie. Binnen het streven van de regering om gezonde, opgeleide en ideale burgers te vormen, staat de Surinaamse jeugd centraal.

De Speerpunten van het Sportbeleid zien er als volgt uit:

1. Talentontwikkeling/ontdekking/stimulatie

Er vindt verbetering en uitbreiding van sportbuurtwerk plaats in de buurten in alle districten; talent Scouts worden aangetrokken en opgeleid door het onderdirectoraat OIK i.s.m. sportbonden; er worden sportplannen opgesteld en uitgevoerd; professionalisering van wedstrijdsport en capaciteitsversterking. De verbetering en uitbreiding van het sportbuurtwerk zal planmatig gebeuren waarbij er een goede samenwerking en afstemming met de sportbonden/organisaties en buurtorganisaties zal plaatsvinden. De ontdekte talenten zullen in een speciaal programma ontwikkeld worden tot sporters die zowel nationaal als internationaal ons land kunnen vertegenwoordigen. Deze aanpak zal resulteren in verbeterde internationale resultaten van Surinaamse sporters. Het talentontwikkelingsprogramma zal een zo groot mogelijke dekking van het land hebben.

2. Sportinfrastructuur

Er zal extra aandacht worden besteed aan talentontwikkeling, wedstrijdsport en topsport bevordering; er zal een beheer en onderhoudsplan voor sportaccomodaties en -ruimten worden opgesteld en uitgevoerd; instellen van multifunctionele gemeenschapscentra in Paramaribo en districten; het toegankelijk maken van alle sportfaciliteiten zowel van de overheid alsook van de particulieren, waar zulks mogelijk is.

3. Strategische sportplan en samenwerkingsverbanden

In samenwerking met het Surinaamse Olympisch Comité, de overige georganiseerde en anders georganiseerde sport zal gewerkt worden aan de tot standkoming van een actueel sportplan waarin de ontwikkeling van de sport in ons land voor de komende jaren zal worden vastgelegd. Dit plan zal de leidraad moeten zijn voor de totale sportsector en zal ook door de samenleving moeten worden gedragen. Hiermee zullen wij versneld kunnen werken aan de verbeterde sportprestaties van onze sporters en daardoor ons land verder internationaal op de kaart plaatsen. Zowel nationaal als internationaal zullen samenwerkingsverbanden moeten worden aangegaan en of versterkt.

4. Suriname beweeg

Een actieve leefstijl wordt bevordert; recreatiesport die programma's ontwikkelt voor inactieve volwassenen met speciale aandacht voor ouderen, minvermogenden, mensen met een beperking of chronische aandoeningen; Recreatiesport naar de districten wordt versterkt en verbreed; er vindt capaciteitsversterking plaats van vrijwillige buurtsportorganisaties en -verenigingen.

Deze speerpunten en de beleidsgebieden uit het Ontwikkelingsprogramma zijn uiteindelijk vertaald naar de verschillende specifieke programma's zoals opgenomen in de begroting van het directoraat Sportzaken.

DIRECTORAAT REGIONALE ONTWIKKELING

Titel I: Operationele uitgaven worden als volgt gewijzigd:

De operationele uitgaven voor het dienstjaar 2020 zijn geraamd op **SRD 354.324.000,-** in stede van **SRD 194.050.000,-** en zijn als volgt opgebouwd:

Bedragen x SRD 1000

Code	Lopende Uitgaven	Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
610	Lonen en Salarissen	138.202	231.268	319.057	335.010	368.511	423.787	508.545
611	Sociale premies	15.933	20.141	30.141	31.648	34.813	40.035	48.042
612	Gebruik van Goederen en	4.000	3.878	5.116	5.372	5.909	6.795	8.154
616	Sociale uitkeringen	200	300	10	11	12	13	16
	Totaal lopende uitgaven	158.335	255.587	354.324	372.041	409.245	470.630	564.757
	Kapitaal uitgaven			-	-	-	-	
620	Inventaris	200	120	-	-	-	-	-
621	Transportmiddelen	-	120	-	-	-	-	-
	Totaal kapitaal uitgaven	200	240	-	-	-	-	-
	Totaal operationele uitgaven	158.535	255.827	354.324	372.041	409.245	470.630	564.757

Toelichting op de operationele uitgaven

De toelichting op de operationele uitgaven worden als volgt gewijzigd:

Lopende uitgaven

610: Lonen en Salarissen

De lonen en salarissen van het departement zijn geraamd op ongeveer **SRD 319.057.000,-** in stede van **SRD 169.491.000 .** Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Specificatie Lonen en Salarissen

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk	289.566.000
61002	Vakantie toeslag	10.643.000
61003	Overwerk	400.000
61004	Bonussen en Gratificatie	155.000
61006	Vacatiegelden	50.000
61008	vergoeding controlerende orgaan	6.400.000
61013	Functionele toelagen	30.000
61014	Persoonlijk toelagen	6.000.000
61016	Gezinstoelage en Kinderbijslag	2.500.000
61017	Waarnemingstoelagen	400.000
61018	inconvienten	15.000
61020	Telefoonvergoeding	15.000
61021	Representatie vergoeding	685.000
61022	huishuurvergoedingen	700.000
61023	Vervoerstoelage	1.498.000
	Totaal	319.057.000

Het personeelsbestand van het directoraat bedraagt 5.016 met een totaal aan brutolonen ad. **SRD 289.566.000,-** in stede van **SRD 131.947.000.**

De gemiddelde bruto loonsom per ambtenaar is op maandbasis ongeveer **SRD 4.810.71.**

Het gemiddeld ziekteverzuim, uitgedrukt in percentage van de personeelsformatie is ongeveer 7,5 %.

De instroom in het begrotingsjaar 2020 zal ongeveer 80 arbeidskrachten zijn, bestaande uit overgeplaatste krachten met een gemiddelde leeftijd van 30 jaar. De totale uitstroom zal ongeveer 125 bedragen, waarvan 40 wegens overplaatsingen en 85 wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. De doorstroom zal naar schatting 600 arbeidskrachten bedragen. De huidige verdeling van het personeel in lager, midden en hoger kader, op basis van schaalindeling geeft het volgende beeld:

Niveau	Functiegroep	Aantal	%
Laag	1-4	3.794	74%
Midden	5-8	1.031	22%
Hoog	≥ 9	191	4%
Totaal personeelsbestand		5.016	100%

611: Sociale premies

De sociale premies van het directoraat zijn geraamd op ongeveer **SRD 30.141.000,-** in stede van **SRD 20.141.000.** Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Specificatie Sociale premies

Code	Sociale Premies	Bedrag in SRD
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	21.882.000
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	8.259.000
	Totaal	30.141.000

612: Gebruik van Goederen en Diensten

Het 'gebruik van goederen en diensten' is voor het jaar 2020 geraamd op **SRD 5.116.000,-** in stede van **SRD 3.878.000**.
 Specificatie gebruik goederen en Diensten

Code	Goederen en diensten	Bedrag in SRD
61201	Kosten voor opleiding Binnenland	60.000
61215	Kantoormiddelen (papier, pennen, etc.)	800.000
61238	Telefoon uitgaven	800.000
61240	Water	28.000
61241	Electriciteit	250.000
61250	Bewaking	2.178.000
61283	Huur van voertuigen	300.000
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	700.000
	Totaal	5.116.000

616: Sociale uitkeringen

De sociale uitkeringen ad. **SRD 10.000,-** in stede van **SRD 300.000** bestaan uit de lig- en verpleegkosten en de poliklinische kosten.

Specificatie Sociale uitkeringen

Code	Sociale Premies	Bedrag in SRD
61611	Lig- en verpleegkosten	5.000
61612	Poliklinische kosten	5.000
	Totaal	10.000

620: Inventaris

Inventaris is voor het jaar 2020 geraamd op **SRD 0** in stede van **SRD 120.000**.

621: Transportmiddelen

Transportmiddelen is voor het jaar 2020 geraamd op **SRD 0** in stede van **SRD 120.000**.

TITEL II: Programma's worden als volgt gewijzigd:

De Programma's voor het dienstjaar 2020 zijn geraamd op **SRD 3.328.000,-** in stede van **SRD 15.336.000**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Code	OP-Beleidsgebied/ Project	Realisatie 2018	Vermeede lijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
	OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu							
	Programma: 01 Infrastructurele werken							
0112	Onderhoud gebouwen en terreinen	2.000	2.000	-	-	-	-	-
0113	Onderhoud wegen, irr. en kunstwerken	1.500	1.500	-	-	-	-	-
0114	Bouwkundige werken/ acc. Voorz.	2.000	2.000	32	35	40	49	61
	Sub-totaal	5.500	5.500	32	35	40	49	61
	OP-Beleidsgebied: Bestuur en Justitie							
	Programma: 06 Informatie en Communicatie							
0610	Radio Boskopu	500	500	100	110	127	152	190
	Sub-totaal	500	500	100	110	127	152	190
	OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu							
	Programma: 09 Subsidies en Bijdragen							
0903	Stichting Fonds Ontwikkeling Binnenland	3.350	3.650	1.803	1.983	2.281	2.737	3.421
0996	Stichting Nyun Kombe	952	1.725	681	749	861	1.034	1.292
0997	Reconstructie Binnenland	500	500	-	-	-	-	-
	Sub-totaal	4.802	5.875	2.484	2.732	3.142	3.771	4.713
	OP-Beleidsgebied: Bestuur en Justitie				-	-	-	-
0904	Instituut Bestuursambtenaren Suriname	500	500	-	-	-	-	-
	OP-Beleidsgebied: Welzijn							
0906	Waterschappen	2.850	2.961	1.212	1.333	1.533	1.840	2.300
	Sub-totaal	3.350	3.461	1.212	1.333	1.533	1.840	2.300
	TOTAAL PROGRAMMA'S	14.152	15.336	3.828	4.211	4.842	5.611	7.264

Toelichting per programma

0112 Onderhoud Gebouwen en Terreinen

De projecten die vallen onder dit programma vloeien voort uit de beleidsprioriteiten rurale infrastructuur en -ontwikkeling. In het dienstjaar 2020 is een bedrag ad **SRD 0** in stede van **SRD 2.000.000,-** opgebracht ten behoeve van renovatie, onderhoud en uitbreiding van overheidsgebouwen in de districten Sipaliwini en Brokopondo.

0113 Onderhoud Wegen, Irrigatie en Kunstwerken

Onder dit programma vallen diverse onderhoudswerkzaamheden en het treffen van secundaire en tertiaire civieltechnische voorzieningen voor zowel natte als droge infrastructuur. Voor het dienstjaar 2020 is **SRD 0** in stede van **SRD 1.500.000,-** opgebracht ten behoeve van de diverse projecten die zijn gepland.

0114 Bouwkundige werken / accommodatie voorzieningen

Onder dit programma worden bouwkundige werken zijnde nieuwe bouwwerken ondergebracht. De kosten voor de geplande projecten ressorterend onder dit programma zijn geschat op **SRD 32.000** in stede van **SRD 2.000.000,-**.

0610 Radio Boskopu

Het beleid is erop gericht om de reikwijdte van radio Boskopu uit te breiden. Er zal verder invulling gegeven worden aan het "community radio plus principe". Hierbij is een functioneel reportagesysteem nodig dat live-uitzendingen vanuit diverse locaties mogelijk maakt. Bij deze uitzendingen zal er nauw samengewerkt worden met de Burger Informatie Centra (BIC) van de verschillende districten, die een zeer cruciale rol spelen bij het aspect van burgerparticipatie. Voor het aanschaffen van apparatuur om deze activiteiten mogelijk te maken is voor 2020 het bedrag **SRD 100.000,-** in stede van **SRD 500.000**

geraamd.

No.	Omschrijving	Bedrag in SRD
1	Apparatuur en inrichtingsmateriaal	0
2	Modernisering - website/online radio/live	0
3	Training personeel	0
4	Bewustwordingsproject	0
5	Uitwisselingsproject	100.000
	Totaal	100.000

0903 Stichting Fonds Ontwikkeling Binnenland

Voor dit programma is er een bedrag van **SRD 1.803.000,-** in stede van **SRD 3.650.000** voor het dienstjaar 2020 aan totale overheidsbijdrage opgenomen. Deze zal onder andere besteed worden aan:

No.	Omschrijving	Bedrag in SRD
1	Lonen en salarissen	1.153.000
2	Huur- en huisvestingskosten	650.000
3	Rehabilitatie waterprojecten	
4	RWH Programma binnenland	
5	Database programma	
6	Identificeren en stimuleren kleine ondernemingen	
7	Capaciteitsversterking	
	Totaal	1.803.000

Er zal ook intensiever worden samen gewerkt met relevante actoren binnen het ministerie van Regionale Ontwikkeling, alsook met andere departementen en NGO's.

0904 Instituut Opleiding Bestuursambtenaren Suriname (IBAS)

De middelbare en hoger beroepsopleiding ten behoeve van de bestuursambtenaren, zal in het dienstjaar 2020 worden hervat. De liquiditeitsbehoefte voor administratieve kosten, huur van gebouwen, en bijkomende vaste lasten bedraagt **SRD 0,-** in stede van **SRD 500.000**.

0906 Waterschappen

Waterschappen zijn gedecentraliseerde openbare lichamen aan welke de staat publiekrechtelijke bevoegdheden heeft toegekend. Ze zijn onder andere nodig voor het ontwikkelen en faciliteren van de agrarische sector waaronder de rijstbouw. Het Directoraat Regionale Ontwikkeling zal in 2020 verder inhoud geven aan haar waterschapstaken door middel van de volgende activiteiten:

- Trainingen aan het technisch personeel op het Ministerie in het managen, beheren en onderhouden van infrastructurele werken;
- Financiële ondersteuning voor regulier onderhoud van de natte- en droge infrastructuur;
- Voorbereiding van waterschappen in de districten Coronie, Saramacca, Wanica en Commewijne.

Het ministerie zal erop toezien dat de waterschappen conform de wettelijke regelingen functioneren. Voor de geplande activiteiten is voor het dienstjaar 2020 een bedrag van **SRD 1.212.000,-** in stede van **SRD 2.961.000** begroot ten behoeve van de afdeling Waterschappen en voor de operationele kosten van het Overliggend Waterschap Multipurpose Corantijn Project.

0996 Stichting Nyun Combe

In het begrotingsjaar 2017 is de Stichting Nyung Combe in het leven geroepen en opgenomen als programma. Deze stichting heeft ten doel:

- a. Het beheren van de cultuurcentra ten behoeve van de Afro Surinamers binnenland en de Inheemsen;
- b. Het verrichten van handelingen die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevordelijk kunnen zijn.

De kosten voor dit programma bedragen **SRD 681.000,-** in stede van **SRD 1.725.000.**

0997 Reconstructie Binnenland

Het ministerie van Regionale Ontwikkeling heeft, mede gelet op de herhaaldelijke overstromingen en andere calamiteiten in het binnenland en haar taakstelling met betrekking tot wederopbouw van het binnenland, een herstelprogramma ingesteld om gericht hulpverlening te bieden.

Voor het dienstjaar 2020 is er voor dit programma **SRD 0,-** in stede van **SRD 500.000** opgebracht.

Toelichting op de prestatie en resultaat indicatoren

OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu				
Programma: 01 Infrastructurele werken				
Code/Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2020
0112 Onderh. Gebouw.en terr.	In goede staat brengen en houden van gebouwen en terr.		achterstallige betalingen zijn voldaan	
0113 Onderh. Wegen, irr. en kuintw.	Aanleg en onderh. van secundaire- en tertiaire land- en waterwegen		achterstallige betalingen zijn voldaan	
0114 Bouwkundige werken	Uitvoering van alle bouwkundige, inclusief werktuigbouwkundige werkz.h. z.a. elektra, water en laswerkz.h. m.u.v. district Par'bo	Geen	achterstallige betalingen zijn voldaan	nieuw logeergebouw is opgezet
OP-Beleidsgebied: Bestuur en Justitie				
Programma: 06 Informatie en Communicatie				
0610 Radio Boskopu	Bevorderen van het ontwikkelings bewustzijn bij de doelgroep	Reguliere diensten zijn uitgevoerd	Aankoop apparatuur en betaling training voor medewerkers	apparatuur en materiaal zijn aangeschaft personeel is getraind
OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu				
Programma: 09 Subsidies en Bijdragen				
0903 Stichting Fonds Ontwikkeling Binnenland (SFOB)	Het wegwerken vd soc.- econom. achterstand vd gemeensch. ih binnenl.	Reguliere diensten zijn uitgevoerd	Veld- werkzaamheden zijn uitgevoerd	rehabilitatie werkzaamheden, bewustwordingstrainingen en capaciteitsversterking zijn uitgevoerd
OP-Beleidsgebied: Bestuur en Justitie				
0904 Instituut Bestuursambtenaren Suriname (IBAS)	Trainen van bestuursambtenaren	- Aan achterstallige betalingen voldoen	- Aan achterstallige betalingen voldoen	
OP Beleidsgebied: Welzijn				
0906 Waterschappen	Ze zijn onder andere nodig voor het ontwikkelen en faciliteren van de agrarische sector, waaronder de rijstbouw	Reguliere werkzaamheden zijn uitgevoerd	Reguliere werkzaamheden zijn uitgevoerd	Reguliere werkzaamheden zijn uitgevoerd

0996 Stichting Nyun Combe	Het beheren van de cultuurcentra ten behoeve van de Afro Surinamers binnenland en de Inheemsen en het verrichten van handelingen die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevordelijk kunnen zijn.	Het bestuur is benoemd	Plan van aanpak is opgesteld	Het achterstallig onderhoud is ingelopen
0997 Reconstructie Binnenland	Het systematisch aanpakken van ontwikkelingsvraagstukken van het binnenland	Er is met andere actoren samen gewerkt aan het projectplan	Er is gewerkt met externe financiering	

DIRECTORAAT AGRARISCHE ONTWIKKELING BINNENLAND

TITEL I: Operationele uitgaven worden als volgt gewijzigd:

De operationele uitgaven voor het dienstjaar 2020 zijn geraamd op **SRD 9.595.000,-** in stede van **SRD 6.824.000** en is als volgt opgebouwd:

Bedragen x SRD 1000

Code	Lopende Uitgaven	Realisatie 2018	Vermoedelijk k beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
610	Lonen en Salarissen	3.496	6.572	8.500	8.298	9.128	13.692	16.430
611	Sociale premies	311	597	745	860	946	1.419	1.703
612	Gebruik van Goederen en Diensten	925	300	340	200	220	330	396
615	Schenken en bijdragen	0	0	0	0	0	0	0
616	Sociale uitkeringen	0	0	10	0	0	0	0
	Totaal Lopende Uitgaven	4.732	7.469	9.595	9.358	10.294	15.441	18.529
	Kapitaal Uitgaven							
620	Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
621	Transportmiddelen	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal Kapitaal uitgaven	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal Operationele Uitgaven	4.732	7.469	9.595	9.358	10.294	15.441	18.529

Toelichting op de operationele uitgaven

De toelichting van de operationele uitgaven zijn als volgt gewijzigd:

Lopende uitgaven

610 Lonen en Salarissen

De lonen en salarissen van het Directoraat Agrarische Ontwikkeling Binnenland zijn geraamd op ongeveer **SRD 8.500.000,-** in stede van **SRD 4.725.000**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Specificatie Lonen en Salarissen

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk	7.400.000
61002	Vakantiegelden	450.000
61019	Overige Toelagen	350.000
61024	Overige Vergoedingen	300.000
	Totaal	8.500.000

Het personeelsbestand van het Directoraat Agrarische Ontwikkeling Binnenland bedraagt 111 met een totaal aan brutolonen ad. **SRD 7.400.000,-** in stede van **SRD 4.204.000**. Het gemiddelde bruto loonsom per ambtenaar is op maandbasis ongeveer **SRD 5.480,48**.

Het huidige personeelsbestand van het Directoraat Agrarische Ontwikkeling Binnenland bedraagt 111 personeelsleden. Het directoraat is doende nog 41 personeelsleden in het begrotingsjaar 2020 over te nemen. Van de 111 personeelsleden zijn 40 mannen en 71 vrouwen. De instroom in het begrotingsjaar 2020 zal ongeveer 41 arbeidskrachten zijn, bestaande uit overplaatsing met een gemiddelde leeftijd van 25 jaar. In dit jaar is er geen sprake van uitstroom, terwijl de doorstroom ongeveer 15 arbeidskrachten zal zijn.

Het gemiddeld ziekteverzuim, uitgedrukt in percentage van de personeelsinformatie is ongeveer 5.6%.

De huidige verdeling van het personeel in lager, midden en hoger niveau op basis van de functiegroep ziet er als volgt uit:

Niveau	Functiegroep	Aantal	%
Lager	1-4	60	54%
Midden	5-8	25	23%
Hoger	≥ 9	26	23%
Totaal personeelsbestand		111	100%

611 : Sociale Premies

De sociale premies van het Directoraat Agrarisch Ontwikkeling Binnenland zijn geraamd op **SRD 745.000,-** in stede van **SRD 589.000**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Specificatie Sociale Premies

Code	Sociale Premies	Bedrag in SRD
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	400.000
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	345.000
	Totaal	745.000

612: Gebruik van Goederen en Diensten

Het “gebruik van goederen en diensten” is voor het jaar 2020 geraamd op **SRD 340.000,-** in stede van **SRD 840.000,-**.

Specificatie gebruik Goederen en Diensten

Code	Goederen en Diensten	Bedrag in SRD
61202	Kosten voor Opleiding Buitenland (incl.Seminars en workshops) excl.Reis & Verblijf	30.000
61208	Binnenlandse reiskosten	20.000
61209	Binnenlandse verblijfskosten	20.000
61210	Buitenlandse reiskosten	40.000
61211	Buitenlandse verblijfskosten	40.000
61215	Kantoormiddelen (papier, pennen, etc.)	20.000
61221	Vergaderkosten	20.000
61222	Verbruiksgoederen (cartridge en diskettes)	50.000
61233	Huur gebouwen en Terreinen	0
61238	Telefoon uitgaven	0
61250	Bewaking	0
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	100.000
	Totaal	340.000

616 : Sociale uitkeringen

De sociale uitkeringen ad **SRD 10.000,-** in stede van **SRD 20.000,-** bestaan uit de lig- en verpleegkosten en de poliklinische kosten.

Specificatie Sociale uitkeringen

Code	Sociale uitkeringen	Bedrag in SRD
61611	Lig- en verpleegkosten	5.000
61612	Poliklinische kosten	5.000
	Totaal	10.000

Kapitaal Uitgaven

620 : Inventaris

Vanwege onvoldoende middelen is de raming voor inventaris voor het jaar 2020 geraamd op **SRD 0** in stede van **SRD 150.000,-**.

621 : Transportmiddelen

62104 Pickup's

Het Directoraat zal voor een adequate uitvoering van haar taken dienstvoertuigen nodig hebben. Er zullen transportmiddelen aangeschaft worden voor de afdelingen en diensten, die onder andere belast zijn met veldwerkzaamheden. Vanwege onvoldoende middelen is de raming voor transportkosten voor het jaar 2020 op **SRD 0** in stede van **SRD 250.000**.

62110: Overige Transportmiddelen

Aangezien het Directoraat Agrarische Ontwikkeling Binnenland werkzaamheden in het Binnenland zal uitvoeren, is het noodzakelijk vaartuigen aan te schaffen.

Gebruikelijke korjalen en buitenboordmotoren voor de verschillende regio's moeten worden aangeschaft. Vanwege onvoldoende middelen is de raming voor overige transportmiddelen voor het jaar 2020 geraamd op **SRD 0** in stede van **SRD 250.000**.

TITEL II: Programma's

De programma's voor het dienstjaar 2020 zijn geraamd op **SRD 0** in stede van **SRD 2.216.000,-**. De tabel op pagina 202 alsook de toelichting komen hierna te vervallen.

DIRECTORAAT DUURZAME ONTWIKKELING AFRO-SURINAMERS BINNENLAND**Titel I: Operationele uitgaven worden als volgt gewijzigd:**

De operationele uitgaven voor het dienstjaar 2020 zijn geraamd op **SRD 16.045.000,-** in stede van **SRD 15.971.000**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende Uitgaven	Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
610	Lonen en Salarissen	12.603	13.276	15.168	15.931	17.259	18.586	21.235
611	Sociale Premies	225	266	380	418	460	372	532
612	Gebruik van goederen en diensten	1.500	630	497	547	601	882	696
616	Sociale uitkeringen	50	45	-	-	-	63	-
	Totaal lopende uitgaven	14.378	14.217	16.045	16.896	18.320	19.903	22.463
	Kapitaal uitgaven							
620	Inventaris	100	45	-	-	-	-	-
621	Transportkosten	750	113	-	-	-	-	-
	Totaal kapitaal uitgaven	850	158	-	-	-	-	-
	Totaal operationele uitgaven	15.228	14.375	16.045	16.896	18.320	19.903	22.463

Toelichting op de operationele uitgaven

De toelichting op de operationele uitgaven wordt als volgt gewijzigd:

Lopende uitgaven

610: Lonen en Salarissen

De lonen en salarissen van het directoraat zijn geraamd op **SRD 15.168.000,-** in stede van **SRD 14.751.000**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Specificatie Lonen en Salarissen

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk	2.523.000
61002	Vakantiegelden	195.000
61003	Overwerk	19.000
61004	Bonussen en gratificaties	13.000
61006	Vacatiegelden	500.000
61009	Vergoeding Binnenlandsbestuur	11.880.000
61019	Overige toelagen	10.000
61020	Telefoonvergoeding	6.000
61021	Representatievergoeding	5.000
61024	Overige Vergoedingen	17.000
	Totaal	15.168.000

Het personeelsbestand van het directoraat zal in het begrotingsjaar 2020, **60** arbeidskrachten zijn met een totaal aan brutolonen ad. **SRD 2.523.000,-** in stede van **SRD 2.106.000**. Het gemiddelde bruto loonsom per ambtenaar is op maandbasis ongeveer **SRD 3.504,17**.

Het gemiddelde ziekteverzuim, uitgedrukt in percentage van de personeelsformatie is ongeveer 5,7%. Het aantal mannen bedraagt 12 en het aantal vrouwen bedraagt 29.

De instroom in het begrotingsjaar 2020 zal ongeveer **19** arbeidskrachten zijn, bestaande uit nieuwe- en overgeplaatste krachten met een gemiddelde leeftijd van 27 jaar.

De doorstroom zal ongeveer 14 arbeidskrachten zijn, bestaande uit bevorderingen.

De verdeling van het personeel in lager, midden en hoger niveau (o.b.v. functiegroep) geeft het volgende beeld weer:

Niveau	Functiegroep	Aantal	%
Laag	1-4	1	2%
Midden	5-8	39	65%
Hoog	≥ 9	20	33%
Totaal personeelsbestand		60	100%

611 Sociale Premies

De sociale premies van het directoraat zijn geraamd op **SRD 380.000,-** in stede van **SRD 295.000,-**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Specificatie Sociale premies

Code	Sociale Premies	Bedrag in SRD
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	251.000
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	129.000
	Totaal	380.000

612: Gebruik van goederen en diensten

Het 'gebruik van goederen en diensten' houdt verband met de reguliere operationele kosten van het directoraat. Deze is voor het jaar 2020 geraamd op **SRD 497.000,-** in stede van **SRD 700.000,-**.

Specificatie gebruik van goederen en diensten

Code	Gebruik van goederen en diensten	Bedrag in SRD
61208	Binnenlandse reiskosten	300.000
61215	Kantoormiddelen (papier, pennen, etc.)	80.000
61259	Nationale en Internationale manifestaties w.o. cultuur en sport	102.000
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	15.000
	Totaal	497.000

616: Sociale uitkeringen

De sociale uitkeringen ad. **SRD 0** in stede van **SRD 50.000,-** bestaan uit de lig- en verpleegkosten en de poliklinische kosten.

Kapitaal Uitgaven

620: Inventaris

Inventaris is voor het jaar 2020 geraamd op **SRD 0,-** in stede van **SRD 50.000**.

621: Transportmiddelen

Het totaal aan transportmiddelen voor het jaar 2020 is geraamd op **SRD 0** in stede van **SRD 125.000,-**.

TITEL II: Programma's worden als volgt gewijzigd:

De Programma's voor het dienstjaar 2020 zijn geraamd op **SRD 27.000,-** in stede van **SRD 2.900.000,-**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Bedragen x SRD 1.000

Code	OP-Beleidsgebied/ Project	Realisatie 2018	Vermoed. beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
	OP-Beleidsgebied: Welzijn							
0989	Traditioneel Gezag Afro-Surinamers Binnenland	600	540	27	30	34	41	51
0990	Gemeenschapsontwikkeling Afro-Surinamers Binnenland	500	180	0	0	0	-	-
0991	Onderzoek, Documentatie en Projectontwikkeling Afro-Surinamers Binnenland	100	90	0	0	0	0	0
	Sub-totaal	1.200	810	27	30	34	41	51
	Kernthema: Grondenrechtenvraagstuk							
0992	Grondenrechten Afro-Surinamers Binnenland	1279	1800	0	0	0	-	-
	Sub-totaal	1.279	1.800	0	0	0	-	-
	Totaal programma's	2.479	2.610	27	30	34	41	51

Toelichting per programma

De toelichting op de programma's wordt als volgt gewijzigd:

0898 Traditioneel Gezag Afro-Surinamers Binnenland

Dit programma is bedoeld voor het onderhouden van de relatie tussen het Traditioneel Gezag van de Afro-Surinamers Binnenland en de Overheid. De kosten voor het organiseren van krutu's en andere vormen van consultaties met het Traditioneel Gezag worden ook opgenomen onder dit programma. Verder zal er invulling gegeven worden aan de capaciteitsversterking van het Traditioneel Gezag. Tevens zal er aandacht besteed worden aan de representativiteit (kleding) van de gezagdragers. Met betrekking tot de medische kosten voor de Grootopperhoofden, zal het directoraat aanvullende verzekering sluiten om de hoge kosten te reduceren. Eveneens is meegenomen de kosten voor thuiszorg van voornoemde groep. De kosten zijn geraamd op **SRD 27.000,-** in stede van **SRD 600.000,-**.

0990 Gemeenschapsontwikkeling Afro-Surinamers Binnenland

Dit programma dient voor het ontwikkelen van projecten en activiteiten die gericht zijn op duurzame ontwikkeling van de Afro-Surinamers in het binnenland. In het kader van duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG), zullen in samenwerking met de lokale gemeenschappen projecten uitgevoerd worden. De kosten zijn geraamd op **SRD 0,-** in stede van **SRD 200.000**.

0991 Onderzoek, Documentatie en Projectontwikkeling Afro-Surinamers Binnenland

Er zal een 'baseline' studie uitgevoerd worden. Hieruit zal voortvloeien de behoefte ter verbetering van de woon- en leefklimaat van de gemeenschappen. In dit kader zullen er projecten geïnitieerd worden, die een duurzaam karakter hebben. Overdracht aan kennis zal onder andere middels de moderne technologie geschieden. Voor 2020 zijn de kosten voor dit programma geraamd op **SRD 0,-** in stede van **SRD 100.000,-**.

0992 Grondenrechten Afro-Surinamers Binnenland

Dit programma is bedoeld voor het oplossen van het grondenrechten vraagstuk en alle anderen activiteiten die hieruit voortvloeit. Er zal tevens uitvoering gegeven worden aan het stappenplan ter oplossing van het grondenrechten vraagstuk. Hiervoor zal er een managementteam en drie commissies geïnstalleerd worden door de minister van Regionale Ontwikkeling, die zich middels dialoog en consensus zullen buigen over concrete wetsvoorstellen voor het grondenrechten vraagstuk. Hierbij kan ook gebruik worden gemaakt van externe deskundigen. De kosten hiervoor zijn geraamd op **SRD 0** in stede van **SRD 2.000.000,-**.

Toelichting op de prestatie en resultaat indicatoren

		OP-Beleidsgebied: Welzijn		
		Programma:		
Code/Programma	Doel Programma	Realisatie 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
0898 Traditioneel Gezag Afro Surinamers Binnenland	Het onderhouden van de relatie tussen het Traditioneel Gezag en de Overheid.	Geen autorisatie	Continuering van de werkafspraken tussen het directoraat en het Traditioneel Gezag Per regio zijn er krutu's (op verschillende niveau's) gehouden in verband met de instelling van het nieuw directoraat.	Continuering van de werkafspraken tussen het directoraat en het Traditioneel Gezag Per regio zijn er krutu's (op verschillende niveau's) gehouden in verband met de instelling van het nieuw directoraat. Capaciteitsversterking Traditioneel

				Gezag heeft plaatsgevonden.
0990 Gemeenschapsontwikkeling Afro Surinamers Binnenland	Het ontwikkelen van projecten en activiteiten die gericht zijn op duurzame ontwikkeling van de gemeenschappen.	Geen autorisatie	Projecten betrekking hebbende op duurzame ondernemerschap en dorpsontwikkeling zijn geïmplementeerd.	
0991 Onderzoek, Documentatie en Projectontwikkeling Afro Surinamers Binnenland	Het verzamelen, vastleggen en verwerken van informatie van de gemeenschappen	Geen autorisatie	De behoefte van de dorpen zijn geïdentificeerd en vastgelegd. Diverse ontwikkelingsplannen zijn opgemaakt.	
Kernthema: Grondenrechten en boedelvraagstuk				
0992 Grondenrechten Afro Surinamers Binnenland	Het oplossen van het grondenrechtenvraagstuk.	De presidentiële commissie, inzake de rechten van Afro-Surinamers Binnenland, heeft een gezamenlijke verklaring en stappenplan aangeboden aan de president.	Aanvang uitvoering stappenplan ter realisering van de wettelijke erkenning van de grondenrechten Afro-Surinamers Binnenland. Diverse krutu's (o.a., dorps- en grankrutu) zijn gehouden. Er zijn concrete wetsvoorstellen voor de oplossing van het grondenrechten vraagstuk ter aanbieding aan DNA.	

DIRECTORAAT DUURZAME ONTWIKKELING INHEEMSEN

Titel I: Operationele uitgaven worden als volgt gewijzigd:

De operationele uitgaven voor het dienstjaar 2020 zijn geraamd op **SRD 5.818.000,-** in stede van **SRD 6.381.000**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Bedragen x SRD 1000,-

610	Lonen en Salarissen	3.126	4.036	5.088	5.597	5.851	6.106	6.360
611	Sociale Premies	170	215	416	458	478	499	520
612	Gebruik van goederen en diensten	387	305	314	345	361	377	393
616	Sociale Uitkeringen	-	-	-	-	-	-	-
	Totaal lopende uitgaven	3.683	4.556	5.818	6.400	6.690	6.982	7.273
	Kapitaal uitgaven							
620	Inventaris	50	-	-	-	-	-	-
621	Transportkosten	-	-	-	-	-	-	-
624	Gebouwen en constructies	-	-	-	-	-	-	-
	Totaal kapitaal uitgaven	50	-	-	-	-	-	-
	Totaal operationele uitgaven	3.732	4.556	5.818	6.400	6.690	6.982	7.273

Toelichting op de operationele uitgaven

De toelichting op de operationele uitgaven wordt als volgt gewijzigd:

Lopende uitgaven

610: Lonen en Salarissen

De lonen en salarissen van het directoraat zijn geraamd op **SRD 5.088.000,-** in stede van **SRD 5.259.000**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Specificatie Lonen en Salarissen

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk salaris	1.750.000
61002	Vakantietoeslag	165.000
61003	Overwerk	13.000
61004	Bonussen en gratificaties	7.000
61006	Vacatiegelden	327.000
61009	Vergoeding Binnenlands Bestuur	2.345.000
61013	Functionele toelagen	10.000
61014	Persoonlijke toelagen	10.000
61016	Gezinstoelagen en kinderbijslag	10.000
61017	Waarnemingstoelage	350.000
61020	Telefoonvergoeding	10.000
61021	Representatievergoeding	60.000
61024	Overige vergoedingen	31.000
	Totaal	5.088.000

Het personeelsbestand per januari 2020 van het Directoraat Duurzame Ontwikkeling Inheemsen bedraagt 27, waarvan 14 mannen en 13 vrouwen. De verwachte instroom in het begrotingsjaar 2020 zal ongeveer 10 nieuwe arbeidskrachten zijn met een gemiddelde leeftijd van 30 jaar. De totale verwachting aan brutolonen is **SRD 1.750.000,-** en de gemiddelde bruto loonsom per ambtenaar op maandbasis is ongeveer **SRD 3.942**.

De verdeling van het huidige personeel in lager, midden en hoger niveau, o.b.v. functiegroep, geeft het volgende beeld weer:

Niveau	Functiegroep	Aantal	%
Laag	1-4	3	11%
Midden	5-8	12	44%
Hoog	≥ 9	12	44%
Totaal personeelsbestand		27	100%

De doorstroom binnen het directoraat zal in 2020 worden verhoogd, door het formuleren van een opleidingsbeleid ten behoeve van het directoraat. Op grond van het huidige niveau zal er een plan worden uitgewerkt ter realisering van het gewenste opleidingsniveau.

611: Sociale Premies

De sociale premies van het directoraat zijn geraamd op ongeveer **SRD 416.000,-** in stede van **SRD 245.000,-**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Specificatie Sociale premies

Code	Sociale Premies	Bedrag in SRD
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	276.000
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	140.000
	Totaal	416.000

612: Gebruik van Goederen en Diensten

Het “Gebruik van Goederen en Diensten” houdt verband met de reguliere operationele kosten van het directoraat. Deze is voor het jaar 2020 geraamd op **SRD 314.000,-** in stede van **SRD 407.000,-**.

De geraamde kosten van de nutsvoorzieningen (telefoon en water) zijn totaal **SRD 8.000,-**.

Specificatie gebruik van goederen en Diensten

Code	Gebruik van goederen en diensten	Bedrag in SRD
61201	Kosten voor opleiding Binnenland (incl. Seminars en workshops) excl. Reis & Verblijf	1.000
61205	Deskundigen Binnenland	1.000
61208	Binnenlandse reiskosten	50.000
61209	Binnenlandse verblijfskosten	20.000
61211	Buitenlandse verblijfskosten	8.000
61215	Kantoormiddelen (papier, pennen, etc.)	85.000
61216	Kopieer	25.000
61219	Onderhoud meubilair en Inventaris	3.000
61221	Vergaderkosten	25.000
61222	Verbruiks goederen (cartridge en diskettes)	25.000
61230	Overige kantoorkosten	3.000
61233	Huur gebouwen en Terreinen	1.000
61234	Onderhoud van gebouwen en terreinen	5.000
61238	Telefoon uitgaven	5.000
61240	Water	3.000
61244	Representatie	3.000
61246	Verzekeringen	3.000
61247	Schoonmaak	5.000
61251	Voeding	8.000
61260	Onderscheidingen	5.000
61263	Overige algemene kosten	2.000
61279	Medicijnen	2.000
61283	Huur van voertuigen	1.000
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	25.000
	Totaal	314.000

616: Sociale uitkeringen

Sociale uitkeringen zijn vanwege de beperkte middelen op **SRD 0** begroot in stede van **SRD 20.000,-**.

Kapitaal Uitgaven

620: Inventaris

Voor een goede dienstuitvoering is het van eminent belang dat het directoraat adequaat voorzien is van het benodigde meubilair, apparatuur etc. Deze uitgaven hebben betrekking op de aanschaf van kantoormeubilair t.b.v. de diverse afdelingen. Het bedrag is voor het jaar 2020 geraamd op **SRD 0,-** in stede van **SRD 50.000,-**.

621: Transportmiddelen

Transportmiddelen zijn vanwege de beperkte middelen geraamd op **SRD 0** in stede van **SRD 300.000,-**.

624: Gebouwen en constructies

Gebouwen en constructies zijn vanwege de beperkte middelen geraamd op **SRD 0** in stede van **SRD 100.000,-**.

TITEL 11: Programma's worden als volgt gewijzigd:

De programma's voor het dienstjaar 2020 zijn geraamd op **SRD 83.000,-** in stede van **SRD 1.400.000,-**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Bedragen x SRD 1.000,-

Code	OP-Beleidsgebied/ Project	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
	OP-Beleidsgebied: Welzijn							
0307	Traditioneel Gezag Inheemsen	0	15		0	0	0	0
0308	Gemeenschapswontwikkeling Inheemsen	0	152	36	40	41	43	45
0309	Onderzoek, Documentatie en Projectontwikkeling Inheemsen	0	21	47	52	54	56	59
	Sub-totaal	0	187	83	92	95	99	104
	Kernthema: Grondenrechtenvraagstuk							
0310	Grondenrechten Inheemsen	167	326	0	0	0	0	0
	Sub-totaal	167	326	0	0	0	0	0
	TOTAAL PROGRAMMA'S	167	513	83	92	95	99	104

Toelichting per programma's

De toelichting op de programma's wordt als volgt gewijzigd:

0307 Traditioneel Gezag Inheemsen

Dit programma is bedoeld voor het onderhouden van de relatie tussen het Traditioneel Gezag van de Inheemsen en de overheid. Ook de kosten voor het organiseren van krutu's en andere vormen van consultaties met het Traditioneel Gezag worden opgenomen onder dit programma. Gezien de hoge medische kosten van de stamhoofden, zal er een verzekering worden aangesloten voor de stamhoofden. Voor deze activiteiten is er een raming van **SRD 0** in stede van **SRD 250.000,-** opgenomen.

0308 Gemeenschapswontwikkeling Inheemsen

Dit programma dient voor het verbeteren van de economische en sociaal-maatschappelijke positie van Inheemsen in Suriname. De planning voor het dienstjaar 2020 is om in overleg met de gemeenschappen komen tot dorpsontwikkelingsplannen. Ter ondersteuning van deze ontwikkeling, zullen er dorpsfondsen worden ingesteld voor elk dorp. In samenwerking met relevante partners zal klein ondernemerschap gestimuleerd worden door het verzorgen van vaktrainingen aan drop-outs, landbouwers en vissers (agrariërs). De kosten zijn geraamd op **SRD 36.000** in stede van **SRD 250.000,-**.

0309 Onderzoek, Documentatie en Projectontwikkeling Inheemsen

Met dit programma wordt beoogd het verzamelen, analyseren en verwerken van informatie en het dossier klaarmaken van projecten die gericht zijn op de ontwikkeling van de Inheemse gemeenschappen. Voor het dienstjaar 2020 zal er onder andere worden gewerkt aan het ontwerp van het baseline-onderzoek en vaktrainingen ten behoeve van vroege schoolverlaters in de Inheemse dorpen. De raming is **SRD 47.000,-** in stede van **SRD 100.000,-**.

0310 Grondenrechten Inheemsen

Dit programma is bedoeld voor het oplossen van het Grondenrechten vraagstuk. In dit jaar zal de uitvoering van het Stappenplan worden voortgezet. Verder zal er een deelstorting in het Gemeenschapsontwikkelingsfonds (GOF) plaatsvinden. De kosten voor de uitvoering van dit programma zijn voor het dienstjaar 2020 geraamd op **SRD 0** in stede van **SRD 800.000,-**.

Toelichting op de prestatie en resultaat indicatoren

OP-Beleidsgebied: Welzijn				
Code/Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Gerealiseerd Beleid 2019	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2020
0307 Traditioneel Gezag Inheemsen	Het onderhouden van de relatie tussen het Traditioneel Gezag van de Inheemsen en de overheid.	Geen goedkeuringen ontvangen.	Krutu's en andere vormen van consultaties in de Inheemse dorpen hebben plaatsgevonden. Adviezen en ondersteuning zijn gegeven bij het proces voor het komen tot een nieuw dorpsbestuur (voorbereidingen, verkiezing, installatie). Krutu i.h.k.v grenskwestie tussen Frans-Guyana en Suriname is gehouden.	.
0308 Gemeenschapsontwikkeling Inheemsen	Het verbeteren van de economische en sociaal-maatschappelijke positie van Inheemsen in Suriname	Geen goedkeuringen ontvangen.	Het dorpsfonds van Copie en Sapenda is ingesteld. De middelen voor het project <i>het vervaardigen en transporteren van 32 dorpsnaamborden t.b.v. de Inheemse dorpen in de regio's Oost-Midden en West-Suriname</i> zijn slechts betaalbaar gesteld (recu gemaakt, middelen niet gestort) De dorpen Bigi Poika, Kabendadorp, Tapoeripa, Corneliskondre, Copie en Sapenda, Kalebaskreek zijn begeleid in het proces van aanvraag en uitbreiding gemeenschapbos en bij het opmaken en ondertekenen van de commerciële houtwinning overeenkomsten.	Dorpfondsen zijn ingesteld. De gemeenschappen zijn begeleid in het proces van aanvraag en uitbreiding gemeenschapbos en bij het opmaken en ondertekenen van de commerciële houtwinning overeenkomsten. Het dorpsnaambordenproject is uitgevoerd.

0309 Onderzoek, Documentatie en Projectontwikkeling Inheemsen	Het verzamelen, analyseren en verwerken van informatie en het dossier klaarmaken van projecten die gericht zijn op de ontwikkeling van de Inheemse gemeenschappen.	Een checklist dorpsprofiel, voor het verzamelen van basis dorpsinformatie is ontwikkeld. Geen autorisatie verleend voor de uitvoering van een baseline onderzoek in de Inheemse dorpen.	De middelen voor het project <i>aanschaf diverse apparatuur voor ontwikkeling van een database</i> zijn slechts betaalbaar gesteld (recu gemaakt, middelen niet gestort)	Diverse aanschaffingen ter voorbereiding van de (digitale) verwerking van verzamelde informatie en documentatie zijn gedaan. De middelen voor de vaktrainingen tbv dropouts zijn ontvangen en kan er een aanvang gemaakt worden met de voorbereidingen van de uitvoer van dit project. Het baselineonderzoek is voorbereid.
Kernthema: Grondenrechten en boedelvraagstuk				
0310 Grondenrechten Inheemsen	Het oplossen van het grondenrechtenvraagstuk van de Inheemsen en alle andere dat hieruit voortvloeit.	De presidentiële commissie inzake de rechten van Inheemse volken in Suriname, heeft een gezamenlijke verklaring en stappenplan aangeboden aan de president. De deelstorting in het Gemeenschapsontwikkelingsfonds van het Kalina Lokono vonnis heeft niet plaats kunnen vinden, omdat er geen goedkeuring van de RvM is ontvangen.	1) De wet ter realisering van de wettelijke erkenning van de grondenrechten der Inheemse en Tribale Volken in Suriname is in concept af. 2) Uitvoering van een maatregel in de zaak 'Kalina en Lokono Peoples vs Suriname case:/REF:CDH-2-2014?129' en wel betaling van de gemaakte kosten van: 1) de VERTEGENWOORDIGERS van de Kalina en Lokono volkeren 2) VIDS + KLIM 3) FPP zijn slechts betaalbaar gesteld (recu gemaakt, middelen niet gestort).	

DIRECTORAAT SPORTZAKEN

TITEL I: Operationele uitgaven worden als volgt gewijzigd:

De operationele uitgaven voor het dienstjaar 2020 zijn geraamd op **SRD 38.762.000,-** in stede van **SRD 37.153.000,-**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Bedragen x 1.000

Code	Lopende uitgaven	Realisatie 2018	Vermoelelijkbe loop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
610	Lonen en salarissen	26.154	26.864	33.945	34.325	39.474	45.395	52.204
611	Sociale Premies	2.333	2.467	2.817	3.152	3.625	4.169	4.794
612	Gebruik van goederen en diensten	987	3.600	2.000	4.600	5.290	6.084	6.996
615	Schenken en bijdragen	0	0	0	0	0	0	0
616	Sociale uitkeringen	7	8	0	17	20	23	26
	Totaal lopende uitgaven	29.481	32.939	38.762	42.094	48.409	55.671	64.020
	Kapitaal uitgaven							
620	Inventaris	0	315	0	401	462	531	610
621	Transportmiddelen	0	180	0	230	265	304	350
	Totaal kapitaaluitgaven	0	495	0	631	727	835	960
	Totaal Operationele uitgaven	29.481	33.434	38.762	42.725	49.136	56.506	64.980

Toelichting op de operationele uitgaven

De toelichting op de operationele uitgaven worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: Apparaatskosten

Voor het dienstjaar 2020 is het personeelsbestand van het directoraat Sportzaken, voorheen onderdeel van het Ministerie van Sport- en Jeugdzaken en per juli 2020 onderdeel van het Ministerie van Regionale Ontwikkeling en Sport (zie Presidentieel Besluit van 16 juli 2020 no.14/2020, gesteld op 721 medewerkers en een gemiddelde loonsom van SRD 3.410,= (DRIEDUIZEND VIERHONDERD EN TIEN 00/100 SURINAAMSE DOLLAR) per maand.

Het Personeelsbeleid

Met het oog op de jarenlange ontwikkelingen op het gebied van Human Resource Management binnen de context van de overheid, waarbij ons directoraat getracht heeft om invulling aan te geven, heeft het Directoraat Sportzaken zich ook in het dienstjaar 2020 gericht op de institutionele versterking en verbetering van de kwaliteiten en inzetbaarheid van de ambtenaren. Het ministerie van Regionale Ontwikkeling en Sport heeft beoogt om een verdere ontwikkeling en continuering van de capaciteit en groei van het directoraat Sportzaken te realiseren, door middel van een maximale bijdrage van de medewerkers aan de doelstellingen van het ministerie. Verder zal invulling gegeven worden aan de randvoorwaarden tot het welslagen van het vorenstaande door bijzondere aandacht te besteden aan de inrichting en het betrekken van de centrale huisvesting en de apparatuur, welke nodig is om de dienstverlening te optimaliseren te garanderen en te waarborgen. Er is reeds getracht om de verdere automatisering van de verschillende dienstonderdelen op te pakken. In samenwerking met het ministerie van Binnenlandse Zaken wordt dit verder aangepakt in het dienstjaar 2020. Teneinde zich hieraan te verbinden is het nodig om de bestaande probleemgebieden m.b.t. het personeelsbeleid te identificeren en deze te elimineren c.q. op te heffen, zodat het werk in zijn algemeen, welk tot de taakstelling van het Directoraat Sportzaken behoort, tot zijn recht komt.

De probleemgebieden die als vanouds geïdentificeerd zijn worden in 05 (vijf) hoofdgroepen verdeeld, nl.:

- I. Personeelsverloop
- II. Kadervraagstuk
- III. Opleidingen/ trainingen.
- IV. Verzuimbeleid
- V. Huisvesting

Ad I. Personeelsverloop

Voor de instroom van nieuw personeel heeft het ministerie te kampen gehad met een toenemende vergrijzing onder het personeel, in het bijzonder de afdelingen die zich met veldwerk bezighouden (uitvoerende afdelingen). Inmiddels is met de instroom van de afgelopen jaren invulling gegeven aan het optimaliseren van de diensten. Daarnaast zijn er tussentijds ook vele medewerkers middels personeelstop, alsook via vele overplaatsingen vanuit andere ministeries aangesloten bij ons directoraat, om zo verder invulling te geven aan het te voeren beleid van Sportzaken.

Ad II. Kadervraagstuk :

Hoewel er geen duidelijke definitie gegeven is wie gerekend kan worden tot hoger-, midden- en lager kader moet gesteld worden dat als we letten op medewerkers met een Universitaire dan wel een HBO opleiding het beduidend lager uitvalt dan degenen met een MBO opleiding.

Degenen met een VOJ opleiding (of lager) zitten verre in de meerderheid. Het hoeft dan geen betoog dat het streven erop gericht is dat ook in het dienstjaar 2020 het kadervraagstuk wederom aangepakt dient te worden door aantrekking van gekwalificeerde en hoog opgeleide personeel. De schematische afbeelding van het kader vraagstuk hieronder geeft, omdat er niet duidelijk gedefinieerd is wie tot hoger- midden- en lager kader gerekend kan worden, een vertekend beeld omdat in deze is uitgegaan van de schalen opbouw nl. :

- Schaal 1 t/m 4 lager kader (LK)
- Schaal 5 t/m 8 midden kader (MK)
- Schaal 9 t/m DIR schaal hoger kader (HK)

Het personeelsbestand van het directoraat Sportzaken is voor 2020 gesteld op **721** ambtenaren verdeeld naar gender en kader:

Overzicht personeel Directoraat Sportzaken

Directoraat	Hogerkader		Middenkader		Lager kader		Totaal	
	M	V	M	V	M	V	M	V
Sportzaken incl. Ondersteunende diensten	55	49	310	176	57	74	422	299
	Tot.HK: 104		Tot. MK: 486		Tot. LK: 131		Tot. 721	

De gemiddelde leeftijd van de medewerkers is gesteld op 35 jaar.

Ad III. Opleidingen/ trainingen:

Door de huidige ontwikkelingen en de technische mogelijkheden die er zijn, is het vereist, ter ondersteuning van de realisatie van de doelstellingen van het ministerie dat het personeel geschoold c.q. bijgeschoold wordt in nieuwe technieken en trends, die zich manifesteren m.b.t. werkuitvoering en arbeidssatisfactie. Het beleid zal er wederom op gericht zijn het bestaand personeel zo nodig on-the-job bij te scholen dan wel te trainen om hun werkzaamheden aan te kunnen en betrokkenheid te kweken bij de medewerkers.

Ad IV. Het Verzuimbeleid

Het Directoraat Sportzaken heeft in de afgelopen jaren voorheen als onderdeel van het voormalig Ministerie van Sport- en Jeugdzaken en sedert juli 2020 als onderdeel van het verruimde ministerie van Regionale Ontwikkeling en Sport, geen adequate en/of optimale data opgebouwd om na te gaan hoe het gesteld is met het verzuim om daarop beleid los te laten. Wel is er conform de personeelswet disciplinair opgetreden tegen degenen die zich schuldig maken aan plichtsverzuim. Incidenteel zijn er wel metingen gedaan, echter niet gecontinueerd noch geïmplementeerd als vast dienstonderdeel. Uiteraard is een actieve verzuimbeleid van enorm belang om niet alleen de diensten op de verschillende afdelingen te garanderen, maar ook is het van belang om met het oog op het HRM-gebeuren ook inzichten te krijgen over een optimale vitaliteit van medewerkers welke bijdraagt tot goede werkprestaties. Hierdoor zal het verzuim zo minimaal mogelijk gehouden kunnen worden.

Ad V. Huisvesting/materieel

Het Directoraat kampt met betrekking tot het onderbrengen van haar personeel met adequate huisvesting. Aan de centrale huisvesting aan de Coesewijnestraat wordt ook in het dienstjaar 2020 gewerkt. Teneinde de fysieke conditie, arbeidsrust en voldoening voor het personeel te garanderen is het vereist dat zij over goed materieel en materiaal beschikken om hun werk naar behoren uit te voeren. Zoals reeds eerder vermeld is het noodzakelijk dat er ook rekening gehouden wordt met nieuwe ontwikkelingen op het gebied van technologie. Middels nieuwe technieken kan het werk op elke afdeling uiteraard vlotter en adequater geschieden en met digitalisering kunnen documenten, rapportages en allerhande dossiers worden opgeslagen, zodat deze makkelijk teruggevonden kunnen worden, waarbij vooral gezorgd kan worden voor een minimale gebruik van ruimte die wij reeds tekort komen.

Specificatie Lonen en Salarissen

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk Salaris	28.320.000
61002	Vakantie Toeslag	2.360.000
61003	Overwerk	350.000
61004	Bonussen en Gratificaties	100.000
61006	Vacatiegelden	400.000
61016	Gezinstoelagen & Kinderbijslag	200.000
61017	Waarnemingstoelage	156.000
61019	Overigetoelagen	1.610.000
61020	Telefoonvergoeding	12.000
61021	Representatievergoeding	254.000
61023	Vervoersvergoeding	183.000
	Totaal	33.945.000

611 Sociale Premies

Deze kosten zijn volledig gerelateerd aan het ambtelijk salaris en betreft de overheidsbijdrage aan de pensioenen en aan het Staats Ziekenfonds (S.Z.F.). De bijdrage aan pensioenen is geraamd op **SRD 948.992,-** en de bijdrage aan het Staatsziekenfonds is **SRD 1.868.328** hetgeen de Sociale Premies brengt op een totale raming van **SRD 2.817.320,-** in stede van **SRD 2.741.00** voor het dienstjaar 2020.

Specificatie Sociale Premies

Code	Sociale Premies	Bedrag in SRD
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	948.992
61102	Werkgeverslasten Staatsziekenfonds	1.868.328
	Totaal	2.817.320

612 Gebruik van goederen en diensten

De vaste en operationele kosten zullen zich richten op het in stand houden van het directoraat Sportvoorheen als onderdeel van het voormalig Ministerie van Sport- en Jeugdzaken. Deze houden verband met de behoefte aan: kantoorkosten, huur van panden, elektra, water, schoonmaak, telefoonkosten, bewaking, overige algemene kosten etc. Het totaal begroot bedrag voor de materiële kosten bedraagt **SRD 2.000.000,-** in stede van **SRD 4.000.000,-**.

Specificatie Gebruik van goederen en diensten

Code	Goederen en diensten	Bedrag in SRD
	Kantoorkosten , automatisering en voorlichting	
61210	Buitenlandse reiskosten	100.000
61211	Buitenlandseverblijfkosten	92.000
61215	Kantoormiddelen	20.000
61216	Kopieer	10.000
61217	Drukwerk en grafischmateriaal	15.000
61222	Verbruiksgoederen (Cartridge)	10.000
61223	Onderhoudskostenautomatisering	10.000
	Gebouwen, terreinen en nutsvoorzieningen	
61233	Huurgebouwen en terreinen	950.000
61234	Onderhoudgebouwen en terreinen	10.000
61238	Telefoonuitgaven	70.000
61240	Water	25.000
61241	Elektra	70.000
	Algemene kosten	
61247	Schoonmaak	18.000
61263	Overige algemene kosten	600.000
	Totaal	2.000.000

TITEL II: Programma's worden als volgt gewijzigd:

De programma's voor het dienstjaar 2020 zijn geraamd op **SRD 0** in stede van **SRD 46.653.000**. De toelichting op de programma's alsook de prestatie en resultaat indicatoren komen te vervallen.

Bedrag x SRD 1.000

	OP-Beleidsgebied/Project	Realisatie 2018	Vermoed .beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
		OP- Programma (Doel): Infrastructurale werken						
0147	Bouw-, Civieltechnische en Logistieke programma's v/h algemeen Sportbeleid	735	900	0	2.875	3.306	3.802	4.373
	Subtotaal	735	900	0	2.875	3.306	3.802	4.373
		OP- Programma(Doel): Onderzoek en Ontwikkeling						
0737	Ontwikkeling van sportbeleid middels onderzoek, informatie voorziening en deskundigheids bevordering	0	360	0	460	529	608	700
	Subtotaal	0	360	0	460	529	608	700
		OP- Programma(Doel): Subsidie en Bijdragen						
0967	Subsidies aan Sportorganisaties en andere instellingen	222	1.350	0	1.725	1.984	2.281	2.624
0969	Bijdragen aan overheidsinstellingen/niet commerciële instellingen	450	1.350	0	1.150	1.323	1.521	1.749
	Subtotaal	672	2.700	0	2.875	3.307	3.802	4.373
		OP- Programma(Doel): Topsport Ontwikkeling						
3601	Intensieve aanpak recreatiesport, jeugdsport en bewegingsrecreatie	0	1.350	0	1.725	1.984	2.281	2.624
3603	Instituut Nationale Sportselecties (INS)		90	0	115	132	152	175
3604	Topsportprojecten	886	900	0	1.150	1.323	1.521	1.749
3605	Jeugd- en Sport ontwikkeling Regionale Gebiedsdelen	0	0	0	0	0	0	0
3607	Internationale Jeugdsportevenementen	1.988	2.700	0	3.015	3.467	3.987	4.585
	Subtotaal	2.874	5.040	0	6.005	6.906	7.941	9.133
	Totaal Programma's	4.281	9.000	0	12.215	14.048	16.153	18.579

Titel III: Middelenbegroting

De middelenbegroting blijft ongewijzigd.

Bedragen x SRD 1000

Code	Ontvangsten	Realisatie 2018	Vermoe delijk beloop	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
	NietBelastingmiddelen							
53161	Opbrengstveldhuur WBA Sportcentrum	0	17	17	20	22	26	30
	Totaal Niet Belasting middelen	0	17	17	20	22	26	30
	Totaal middelen begroting	0	17	17	20	22	26	30

Toelichting Middelenbegroting

1. De minimale ontvangsten van het WBA Sportcomplex zijn in totaal op jaarbasis SRD 16.500,-. Op maand basis komt dat uit op SRD 1.375, - voor veldhuur aan individuele sportorganisaties. Voor sportdagen en/of competities worden minimaal SRD 17.000,- per jaar in rekening gebracht welke ook deel uitmaakt van de totale inkomsten op jaarbasis.
2. De tarieven per 01 september 2016 voor de kleine sportvelden bedragen respectievelijk SRD 25, - en de grote sportvelden SRD 40, -. De reden hiertoe ligt in het verlengde van de huidige situatie waarin het land zich verkeert. Echter is het van belang op te merken dat de zojuist opgesomde aanpassingen minder dan 4% bedragen.
3. Het beleid met betrekking tot het WBA Sportcomplex is erop gericht dat de sportfaciliteiten zodanig ter beschikking gesteld worden aan organisaties die sport- en bewegingsactiviteiten beoefenen.

De tarieven zouden hoogswaarschijnlijk kostendekkend kunnen zijn, indien de gelden die ontvangen worden uit de huurpenningen, daadwerkelijk gebruikt zouden worden voor exploitatie en onderhoud van het WBA Sportcomplex. Aangegeven dient te worden dat de huurgelden c.q. ontvangsten, belastingopbrengsten en de niet- belastingmiddelen gestort dienen te worden op de bankrekening van het ministerie van Financiën. Zodat de beschikbaar gestelde budgetplafonds vlotter vrijgegeven kunnen worden aan betrokken ministerie. Dit zorgt vaak voor stagnaties in het onderhoud en exploitatie van de sportfaciliteiten van het WBA Sportcomplex en slaat het door op alle niveau's van de dienstverlening in het verlengde van sport- en bewegingsactiviteiten.

Titel IV: Parastatalen

Stichting Anti Doping Autoriteit Suriname (SADA)

SADA is een door het Wereld Anti-Doping Agentschap (WADA) erkende nationale anti-doping organisatie en is lid van de Caribbean Regionale Anti-Doping Organisation (RADO). Deze doping autoriteit heeft tot taak het gebruik van verboden middelen en methoden binnen de sport uit te helpen bannen.

Preventie en educatie

Preventie krijgt vorm door het geven van voorlichting aan voornamelijk sporters, sportbegeleiders en ouders. Er zal dit jaar extra aandacht besteedt worden aan onze topsporters, in het bijzonder de atleten die in aanmerking komen voor deelname aan de Olympische spelen in 2020.

Dopingcontrole

Dopingcontroles zijn een centraal en onmisbaar onderdeel van het antidopingbeleid. Van dopingcontrole gaat enerzijds een

preventieve werking uit, terwijl anderzijds gebruikers opgespoord kunnen worden. De primaire doelgroep is de topsporter maar in het kader van de gewenste preventieve werking is (beperkte) inzet bij andere doelgroepen gewenst.

Regional Sports Academy (RSA)

Regional Sports Academy vanwaar de coördinatie en integratie van projecten en programma's voor Topsport in de Regio, worden gemanaged met verbindingen naar Jeugd en Cultuur en Gender mainstreaming. De RSA wordt een Modern Sportcentrum met sportfaciliteiten voor minimaal 8 takken van Sport, een Congres centrum, een Medisch centrum, Collegezalen, kantoorruimten en een gastenverblijf (van minimaal 1000 man) en Opleidingsinstituut voor diverse opleidingen w.o:

1. Certificate/diploma in Sport Studies.
2. Bachelorsdegree in Sport Studies (Sport management, Sport Science, Sport for Development, Physical Education).
3. Masters degree in Sport Management.
4. International Masters in Sport for Development.

Nationaal Indoor Stadion (NIS)

De stichting draagt de naam: "Stichting Beheer en Exploitatie Nationaal Indoor Stadion (NIS).

Het NIS heeft ten doel: de Sporthal en de daarbij behorende accommodaties naar behoren te beheren en te exploiteren, teneinde dit monument van vriendschap tussen de Volksrepubliek China en de Republiek Suriname in stand te houden.

De geldmiddelen worden verkregen door:

1. Een ten behoeve van de Stichting door de Staat Suriname afgescheiden vermogen.
2. Ontvangsten verkregen door het exploiteren van het A.N.S. en bijbehorende accommodaties.
3. Subsidies, giften, donaties, legaten en andere baten.
4. Rente en andere beleggingen van de Stichting.

Het bestuur van de Stichting bestaat uit tenminste 5(vijf) en ten hoogste 7(zeven) leden, die als volgt worden aangewezen:

1. Het ministerie van Regionale Ontwikkeling en Sport: 2 of 4 (vier) leden
2. Het ministerie van Financiën : 1 (één) lid
3. Het ministerie van Onderwijs Wetenschap en Cultuur : 1 (één) lid.
4. Het ministerie van Openbare Werken en Verkeer : 1((één) lid.

De Directie heeft voor het dienstjaar 2019 de Investerings- en Exploitatiebegroting van de Stichting Beheer en Exploitatie Nationaal Indoor Stadion (NIS) samengesteld, waarbij per halfjaar de liquiditeitspositie over het desbetreffende boekjaar wordt weergegeven. De begrotingen zullen, indien niet gerealiseerd doorwerken naar het boekjaar 2020.

De bedoeling is dat de Investerings-en Exploitatiebegroting wordt opgenomen in de begroting van het Ministerie van Regionale Ontwikkeling en Sport voor het beschikbaar komen van subsidiemiddelen.

Stichting School Sport Federatie Suriname (Stichting SSFS)

De Stichting School Sport Federatie Suriname heeft als doel het ontwikkelen van initiatieven op sportief en organisatorisch gebied ter bevordering van de sport binnen de Surinaamse scholengemeenschappen op elk onderwijs niveau, het behartigen van de belangen van haar doelgroep welke deze in de gelegenheid dient te stellen deel te nemen aan sportactiviteiten in binnen- en buitenland en al hetgeen met voormeld deelname gepaard gaat, als overkoepelende organisatie zich ten dienst te stellen van de aangesloten scholen/organisaties.

De Stichting tracht haar doel te bereiken door:

- ✓ Het belangenbehartigen, het ontwikkelen van initiatieven op sportief en organisatorisch gebied en al hetgeen verder op wettige en geoorloofde wijze kan strekken tot bevordering van de sport binnen de Surinaamse scholengemeenschappen op G.L.O., V.O.J., V.O.S. en hoger onderwijsniveau.
- ✓ Het aangaan van relaties met nationale en international instellingen en/ of organisaties die de doelen van de Stichting onderschrijven.
- ✓ Het verrichten van alle verdere handelingen die met het vorenstaande in de ruimste zin des woords verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn voor zover wettelijk toegestaan.

Projecten die uitgevoerd zullen worden zijn:

1. Nationale schoolsportdagen
2. Internationale schoolsportprojecten

Bestuurssamenstelling:

De Stichting wordt bestuurd door minimaal drie (3) en maximaal zeven (7) meerderjarige personen voor de duur van drie jaren en zijn terstond hernoembaar.

- ✓ Vier vertegenwoordigers van het ministerie van Sport- en Jeugdzaken
- ✓ Twee vertegenwoordiger van het ministerie van Onderwijs
- ✓ Een vertegenwoordiger van het Surinaams Olympisch Comité

Het bestuur kiest uit zijn midden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester. De functies van secretaris en penningmeester kunnen in een persoon worden verenigd.

Stichting Beheer en Exploitatie Overheids Sportaccommodaties (Stichting BEOS):

Stichting Beheer en Exploitatie Overheids Sportaccommodaties (Stichting BEOS) is opgericht met als doel de aan de Stichting toebehorende c.q. toegewezen faciliteiten op een verantwoorde wijze te beheren, exploiteren teneinde te geraken tot een goed draaiend en in stand houdend bedrijf.

De middelen worden verkregen uit:

1. Door een ten behoeve van de Stichting door de Staat Suriname afgescheiden vermogen.
2. Ontvangsten verkregen door de exploitatie van voornoemde faciliteiten.
3. Opbrengsten uit beleggingen van de Stichting.
4. Subsidies, giften, donaties, legaten en alle andere legale inkomsten.

Bestuurssamenstelling: (hoogstenszeven (7) leden:

- ✓ Ministerie belast met Sportzaken (5).
- ✓ Ministerie belast met Financien (1).
- ✓ Ministerie belast met Openbare Werken (1).

De voorzitter en de leden van het bestuur worden op voordracht van de directeur Sportzaken benoemd door de minister. Het bestuur kiest uit haar midden een ondervoorzitter, een secretaris en een penningmeester. De voorzitter, secretaris en penningmeester vormen tezamen het dagelijks bestuur.

Het lidmaatschap van een bestuurslid eindigt door:

- ✓ Door periodiek aftreden om de twee jaren.
- ✓ Op eigen verzoek.
- ✓ Bij diens overlijden.
- ✓ Door terugroeping door het ministerie die het desbetreffend bestuurslid heeft aangewezen.

Afdeling4. Het Ministerie van Defensie

Algemeen deel

In het Ontwikkelingsplan (OP) 2017 – 2021 is aan het ministerie van Defensie een taak toebedeeld binnen het hoofdbeleidsgebied “Veiligheid en Internationaal beleid”.

Het Nationaal Leger (NL) is op grond van artikel 177 van de Grondwet van de Republiek Suriname belast met de verdediging van de soevereiniteit en de territoriale integriteit van de staat Suriname tegen buitenlandse gewapende militaire agressie. Echter kan het Nationaal Leger belast worden met bijzondere taken. Deze bijzondere taken die vastgelegd zijn in de Wet Nationaal Leger, bieden het NL de mogelijkheid om op verzoek van het wettig gezag ondersteuning te verlenen aan verscheidene operaties.

Zonder haar primaire grondwettelijke taak en de nationale ontwikkelingsdoelen uit het oog te verliezen, zal de defensieorganisatie de gekozen beleidsrichting van 2017, 2018, en 2019 onverkort voortzetten in het dienstjaar 2020. De rode draad bij het uit te voeren beleid voor het komend dienstjaar blijft het verder zelfvoorzienend maken van de defensieorganisatie. Hieronder volgt er een uiteenzetting van het uit te voeren beleid van de defensieorganisatie:

- Het verlenen van diensten aan andere departementen van bestuur;
- Continuering van talloze ondersteunende activiteiten aan de publieke- en private sector;
- Het verlenen van bijstand aan de politie;
- Een verhoogde surveillance en een duidelijke aanwezigheid van het NL, te land, water en in de lucht, behoren tot enkele van de maatregelen, om het veiligheidsgevoel van elke Surinamer te verhogen;
- Blijven opvoeren van de productie van het agrarisch bedrijf Von Freyburg te Saramacca en 100% benutting van dit landbouwareaal;
- Ondersteuning bieden aan voornamelijk het Ministerie van Openbare Werken Transport en Communicatie bij de onderhoud van wegen, kreken en kanalen alsmede overige werken middels zwaar materiaal;
- Voortzetting van infrastructurele werken door genie-eenheden, niet alleen t.b.v. de defensieorganisatie, maar ook t.b.v. andere departementen van bestuur en overige instellingen;
- Continuering van alle overige zelfvoorzieningsprojecten.

Doelstelling ministerie van Defensie:

Het ministerie van Defensie heeft tot doel het mede waarborgen van de veiligheid op het gehele grondgebied van Suriname als fundamentele voorwaarde voor stabiliteit en ontwikkeling.

Conform artikel 177 van de Grondwet van de Republiek Suriname is het Nationaal Leger belast met het verdedigen van de soevereiniteit en de territoriale integriteit van Suriname tegen buitenlandse gewapende militaire agressie. Vanwege de steeds veranderende eisen van de tijd moet echter in toenemende mate een intensieve bijdrage geleverd worden aan de interne veiligheid. De met overige ministeries en overheidsinstellingen, waaronder het ministerie van Justitie & Politie en het Directoraat Nationale Veiligheid van het Kabinet van de President van de Republiek Suriname, gemaakte beleidsafspraken over samenwerking en assistentie, vormen het beleidskader hiertoe.

In internationaal opzicht nopen hedendaagse opvattingen over onder meer het karakter en bereik van veiligheidsdreigingen en veiligheidsrisico's tot aanpassing van defensiebeleidconcepten en -beleidsvaststellingsprocessen. Een gevolg hiervan is een toename van (sub) regionale en internationale veiligheids- en defensie-instituten, instrumenten en mechanismen. Strategieën zoals nauwere defensiesamenwerking en coöperatief optreden in het tegengaan van gemeenschappelijke dreigingen vergen

verregaande inspanningen van het ministerie en het Nationaal Leger en beïnvloeden in steeds grotere mate de defensie- en veiligheidsbeleids-oriëntatie en daarmee het nationale defensieambitieniveau.

Taakstelling:

Benevens de algemene taakomschrijving voor Departementen van Algemeen Bestuur zoals vervat in art. 5 van het Besluit Taakomschrijving Departementen van Algemeen Bestuur (S.B.

1991 no. 58), zijn voor het Ministerie van Defensie de volgende taken omschreven:

De zorg voor:

- a) De verdediging van de soevereiniteit en de zelfstandigheid van de Staat Suriname;
- b) De uitwendige veiligheid van het grondgebied van de Staat Suriname;
- c) De Krijgsmacht;
- d) Het op aanvraag, conform de wettelijke regelingen, verlenen van bijstand aan de Politie, in geval zulks ter handhaving van de inwendige veiligheid of openbare orde noodzakelijk is;
- e) Het op aanvraag, conform de wettelijke regelingen, verlenen van hulp ter voorkoming van rampen en ongevallen en de bestrijding van de gevolgen daarvan;
- f) Het op aanvraag, conform de wettelijke regelingen verlenen van hulp en bijstand bij productieve en dienstverlenende activiteiten van de overheid;
- g) Het toezicht op de bescherming van alle activiteiten in de territoriale wateren, de economische zone en het continentaal plateau, met inachtneming van het internationaal recht.

Voor zover niet specifiek aan een ander ministerie opgedragen, heeft het ministerie van Defensie ook de zorg voor alle aangelegenheden die direct of indirect in verband staan met voren aangehaalde onderwerpen.

Missie:

Het ministerie van Defensie vervult een leidende rol in het mede waarborgen van een veilig klimaat in ons land, waarbij er een voortdurend besef bestaat van zijn verantwoordelijkheid m.b.t. de zorg voor de krijgsmacht opdat deze tijdig en adequaat op een efficiënte en effectieve wijze haar bij wet opgedragen taken kan uitvoeren, zulks als garantie voor stabiliteit en duurzame ontwikkeling.

Visie:

- Een werkklimaat creëren dat inspirerend is en gekenmerkt wordt door teamgeest met respect voor individuele kwaliteiten, kameraadschap, discipline en waarbij gezamenlijke inzet van burgers en militairen troef is;
- De civiel- militaire relaties bevorderen, gericht op voortgaande maatschappelijke integratie, waarbij ernaar gestreefd wordt het defensieapparaat te profileren als een waardevol en gerespecteerd deel van de Surinaamse samenleving;
- Een professionele en efficiënte organisatie zijn;
- Voortdurend de hoogste kwaliteit van dienstverlening bieden.

Zoals in de doelstelling is aangehaald heeft het ministerie van Defensie het Nationaal Leger als werkkarm om de operationele taken uit te voeren. Het Nationaal Leger heeft voor deze dienstuitoefening de volgende krijgsmachtdelen en zelfstandige onderdelen ter beschikking:

de Landmacht, de Marine, de Luchtmacht en het Korps Militaire Politie.

Strategische fundamenten:

De aanpak van en de te hanteren strategieën bij de rol, functie en taakuitvoering van het Nationaal Leger zullen

geënt zijn op een duidelijk beschreven karakter, samenstelling inzetgebieden en operationele slagkracht. Een fundamenteel richtinggevend aspect hierbij is bovendien de formulering, vaststelling en operationalisering van een concreet ambitieniveau.

Het Nationaal Leger is thans te kwalificeren als een compleet en gemengd leger. Het bestaat uit drie krijgsmachtdelen en één zelfstandig onderdeel, terwijl het militair personeel bestaat uit beroepspersoneel en arbeidscontractanten.

Tegen de achtergrond van de nationale ontwikkelingsdoelen, het nationaal veiligheidsbeleid en de militair-strategische concepten en -uitgangspunten, zal ook in dit begrotingsjaar het accent gelegd worden op een flexibele, snel inzetbare krijgsmacht met moderne taken gestoeld op het “capability-driven” concept.

Dat betekent dat naast capaciteitsverbetering ten behoeve van de primaire verdedigingstaken van het Nationaal Leger, de opbouw van de capaciteit verder zal worden voortgezet, met name op de volgende gebieden:

- a) Crisisbeheersing en rampenmitigatie;
- b) Het optreden in regionaal en internationaal verband w.o. vredes- en humanitaire operaties;
- c) Nationale ontwikkeling- faciliterende en hierop gerichte taken;
- d) De bijstandstaak aan civiele autoriteiten en het Korps Politie Suriname;
- e) Met in achtneming van het Ontwikkelingsplan 2017-2021 van de Republiek Suriname, bijdragen aan het bezuinigingsbeleid van de overheid, waarbij de zelfverdien capaciteit en de vergroting van de ondersteuningscapaciteit aan de diverse departementen van bestuur het speerpunt zullen vormen.

Aan de bescherming van de natuurlijke hulpbronnen van de staat zal gepaste aandacht worden besteed. Dit taakgebied is divers en is geïntegreerd in de diverse deeltaken en plannen van de krijgsmachtdelen van het Nationaal Leger, zoals de Landmacht, de Marine en Luchtmacht en defensiesamenwerkingsverbanden met bevriende naties. Opvoering van troepenaanwezigheid in het binnenland, lucht- en zee patrouilles, controle -operaties en het geïntegreerd gebruik van satelliet (foto- en beeld) materieel zijn enkele van de maatregelen die in dit kader zijn gepland en waarbij assistentie van bevriende naties is ingeroepen.

Naast deze operationele inzetkaders c.q. gebieden heeft de defensieorganisatie gewerkt aan een institutionele reorganisatie die de basis vormt voor het streven naar een kwalitatief hoogwaardige en volledig inzetbare krijgsmacht.

De Landmacht:

De landmacht is het grootste krijgsmachtdeel. Vanuit de landmacht worden de diverse detachementen over het hele grondgebied van Suriname bemand voor het uitvoeren van de taken van het Nationaal Leger. Het overheidsgezag zal bij met name de grenzen en in het binnenland versterkt worden. Dit zal plaatsvinden middels een gefaseerde uitvoering van het opvoeren van de aanwezigheid van troepen van het Nationaal Leger op het grondgebied van Suriname, met gepaste aandacht voor die delen van het binnenland die op grond van de resultaten van dreigings- en risicoanalyses hiervoor in aanmerking komen. Met name door het innemen van nieuwe posten, het versterken van bestaande posten en verhoogde patrouilles zal het gewenste resultaat worden bereikt.

Op deze manier zal er invulling gegeven worden aan de primaire taakstelling van het Nationaal Leger, hetgeen noodzaakt dat bestaande dreigingsanalyses en –risico’s periodiek worden geactualiseerd. De bestaande dreigingen hebben voornamelijk betrekking op illegale overschrijdingen van de landsgrenzen, illegale activiteiten en verblijf van illegalen op het grondgebied van Suriname, alsmede die dreigingen die het gevolg zijn van het gebrek aan overheidsaanwezigheid en overheidscontrole.

Aan de daadwerkelijke inname van deze posten en het uitvoeren van reguliere patrouilles gaan voorzieningen vooraf die voornamelijk te maken hebben met strategische verkenningen, aanleg van noodzakelijke infrastructuur, het voor handen hebben van diverse logistieke voorzieningen waaronder geschikte en betrouwbare transport- en communicatiemiddelen, uitrustingsstukken en gekwalificeerd personeel. Het bijbrengen van de vereiste kennis en vaardigheden van personeel zal door middel van interne en externe trainingen alsook lokale en buitenlandse opleidingen plaatsvinden.

De Marine:

De marine heeft als taak het waarborgen van veiligheid in de territoriale wateren, de exclusieve economische zone, alsmede op de grens- en binnen rivieren.

Dit krijgsmachtsdeel is vanuit zijn strategische posten langs de kust te allen tijde present op zee en dus beschikbaar voor de samenleving en de overige stakeholders binnen het maritiem domein. Verder zal de Marine samen optrekken met actoren binnen het maritieme wezen zoals de MAS, bedrijfsleven en overige overheidsinstanties. Dit in belang van veiligheid op zee. Veiligheid is een absolute voorwaarde voor een gunstig investeringsklimaat.

Het is van essentieel belang dat dit legeronderdeel voor zijn taakuitoefening over geschikt en betrouwbaar materieel beschikt. Ook de beschikking over voldoende middelen om materiaal en materieel duurzaam te managen en te onderhouden zal de Marine in staat stellen om over een operationeel betrouwbare vloot en troepen te beschikken en hierdoor continue voor veiligheid te zorgen.

Dit materieel zal binnen worden gehaald middels o.a. schenkingen vanuit de Volks Republiek China, waarvan de kosten voor exploitatie en onderhoud ten laste zullen komen van de defensieorganisatie.

De Luchtmacht:

De luchtmacht van het Nationaal Leger is ingesteld bij Staatsbesluit van 23 maart 1982 (“Besluit Instelling Afdeling Luchtmacht van het Nationaal Leger”, S.B. 1982 N0. 70).

De algemene doelstelling van de luchtmacht is het beschermen van het luchtruim boven het Surinaams grondgebied, het in hiervoor in aanmerking komende gevallen uitvoeren van luchtverkenningen, het verlenen van lucht(vuur)steun aan andere onderdelen van- het Nationaal Leger en het assisteren van overheidsinstanties, waar nodig. Deze assistentie kan bijvoorbeeld bestaan uit het verrichten van gezamenlijke operaties in verband met bescherming van de economische zone en het verlenen van specifieke luchttransportsteun.

Om de luchtmacht in staat te stellen conform haar taakstelling duurzaam operationeel actief te zijn, is naast beschikbaarheid van betrouwbare middelen, uitbreiding van de bestaande infrastructurele, maar vooral materiële voorzieningen noodzakelijk. De gefaseerde uitvoering van verbetering van de luchtwaardigheid van dit krijgsmachtsonderdeel is reeds aangevangen. De verbetering van institutionele, operationele- en personeels capaciteit voor de fixed-wing unit van de Luchtmacht wordt voortgezet.

Het Korps Militaire Politie:

Het Korps Militaire Politie is een zelfstandig onderdeel van het Nationaal Leger en is onder meer belast met:

- Het verrichten van politiewerkzaamheden t.b.v. het Nationaal Leger zowel in Paramaribo als op de detachementen in de districten;
- Het op aanvraag verlenen van assistentie aan het Korps Politie Suriname;
- Zorgdragen voor orde, rust en veiligheid bij krijgsraadzittingen;
- Motorescortes voor hoogwaardigheidsbekleders, alsook bij prioriteit transporten;

- Toezicht op grensoverschrijding d.m.v. het uitvoeren van immigratiewerkzaamheden op de internationale luchthaven van Suriname, de J.A. Pengel Luchthaven en de aangewezen grensdoorlaatposten in Suriname (de districten Nickerie - South Drain en binnenkort ook te Zeedijk), Marowijne (Albina) en Paramaribo (vliegveld Zorg & Hoop);
- Specialistische opsporingswerkzaamheden (controle op echtheid van reisdocumenten bij grensoverschrijding en andere technische recherche werkzaamheden);
- Opsporen en onderzoeken van strafbare feiten gepleegd door militairen en ook indien burgers in vereniging met militairen strafbare feiten hebben gepleegd.

Vakspecialistische opleidingen en trainingen met name op het gebied van immigratie, grensbewaking en controle op grensoverschrijdende wapensmokkel zullen ook in dit begrotingsjaar worden voortgezet.

Ook het wederom opzetten van een detachement woning en complex te Nieuw Nickerie en de noodzakelijke renovatie van het detachement Albina zullen in dit begrotingsjaar worden opgenomen.

Het Militair Hospitaal:

Het Dr. F.A.C Dumontier Militair Hospitaal (MH) is in 1965 officieel in gebruik genomen. Bij de staatkundige onafhankelijkheid van Suriname in november 1975 is dit hospitaal aan de toenmalige Surinaamse Krijgsmacht overgedragen. Het MH levert preventieve en curatieve eerstelijns medische zorg voor de militairen, hun gezinsleden en andere rechthebbenden. Het MH biedt onder andere gezinszorg, prenatale controle, zuigelingen controle, fysiotherapie, geestelijke gezondheidszorg, tandheelkundige zorg, keuringen, vaccinaties en ambulance- en laboratoriumdiensten. Jaarlijks heeft het MH gemiddeld 24.000 consulten. Het doel van het MH is voornamelijk het weer inzetbaar maken van militairen door gebruik te maken van militaire artsen, verpleegkundigen en ondersteunend personeel. Daarnaast vervult het MH ook een belangrijke rol in de operationele geneeskundige keten en zorgt ervoor dat militairen (in teamverband of individueel) medische zorg hebben tijdens diverse operaties en/of in missiegebieden. Bij rampen of ongevallen stelt het Ministerie van Defensie het Militair Hospitaal beschikbaar voor het verlenen van medische assistentie voor zowel de militair als de niet militaire burger in nood. Ook bij formele en recreatieve evenementen georganiseerd door de regering en/of NGO's, is het Militair Hospitaal in staat hen te voorzien van medische assistentie door middel van het opzetten van goed uitgeruste mobile medische posten.

Met het oog op het uitbreiden van de dienstverlening, het moderniseren van de medische faciliteiten en het zelfvoorzienend maken van het MH in 2020 zijn de volgende activiteiten geconcipieerd:

- Werving van gekwalificeerd en gespecialiseerd personeel.
- Interne en externe workshops, nascholingen en/of opleidingen voor het personeel.
- Renovatie, uitbreiding en inrichting van de poli met voornamelijk betere sanitaire voorziening.
- Aanschaf nieuw laboratoriumapparatuur met als doel "round the clock" laboratoriumdiensten.
- Aanschaf van nieuw automatiseringsprogramma en server waarbij de verschillende afdelingen (poli, logistiek, financiële administratie, lab, apotheek) gelinked zijn met elkaar ter waarborging van controle en transparantie.
- Uitbreiden van de ambulancedienst en upgrading van de standaard ambulance uitrusting.
- Exploitatie van de apotheek.
- Uitbreiding en optimalisering van de werkruimte en het apparaat voor Fysiotherapie gezien de zorgvraag.

De bovengenoemde activiteiten zullen deels mogelijk gemaakt worden door de samenwerking met het Ministerie van Volksgezondheid en het Academisch Ziekenhuis Paramaribo (AZP). Het is de bedoeling om in dit begrotingsjaar ook nieuwe partnerships aan te gaan met de Pan American Health Organization (PAHO) en

andere NGO's. Daar de medische zorg een bijzondere speerpunt is in de ontwikkeling van het ministerie van Defensie, zal het MH de nodige ondersteuning moeten blijven krijgen ondanks de geringe financiële middelen.

Stichting Reintegratie Ex- Militairen:

De Stichting Reintegratie Ex- Militairen (R.E.M) coördineert in overeenstemming met haar doelstellingen en statuten het beleid aangaande ex-militairen van de defensieorganisatie. Zij wilt een effectieve organisatie zijn voor de ex-militairen, die behoefte hebben aan (meer) ondersteuning in het proces tot hun terugkeer in de burgermaatschappij. Door middel van optimale hulpverlening door alle actoren, wil de stichting zich inzetten voor erkenning van de doelgroep in de Surinaamse samenleving. De stichting is begonnen om in samenwerking met andere actoren opleidingen en trainingen aan te bieden aan ex-militairen, zodat deze een betere aansluiting kunnen vinden op de arbeidsmarkt. Deze activiteit zal ook in dit dienstjaar worden voortgezet. Ook zullen er motivatie sessies worden geïnitieerd. Een gedeelte van de ex-militairen ontvangt een resocialisatietoelage. Daarnaast wordt aan de ex-militairen die vanwege fysieke of psychische problemen arbeidsongeschikt zijn geworden, een invaliditeitsuitkering gegeven.

De behandeling van ex-militairen die lijden aan het Post Traumatisch Stress Syndroom zal ook in 2020 onverkort voortgang vinden. Vooralsnog bestaat de zorg van deze groep uit begeleiding door daartoe opgeleide sociale werkers en door deskundigen van het Psychiatrisch Centrum Suriname (PCS). Met de goedkeuring van de vaststelling van een projectplan voor deze specifieke doelgroep wordt voorzien in een uitbreiding van deze begeleiding. De activiteiten van de stichting zullen in verband met de uitstroom van arbeidscontractanten van het Nationaal Leger zich ook richten op training, om- en herscholing alsook begeleiding van deze groep, waarvoor er ook een bedrag is geraamd.

Ismay van Wilgen Sporthal

De Ismay van Wilgen Sporthal (IWS) is gebouwd met als primaire doelstelling om het Nationaal Leger van een accommodatie te voorzien om hun (zaal) sport te beoefenen. Dit i.h.k.v. de militaire training en opleiding om een betere fysieke conditie op te bouwen, wat voor een militair van essentieel belang is.

Om de faciliteiten zo effectief en efficiënt te benutten zijn er door de jaren heen mogelijkheden gecreëerd om derden tegen een redelijke vergoeding gebruik te laten maken van de sporthal. De IWS biedt aan tal van bezoekers de mogelijkheid om op adequate en plezierige wijze de verschillende zaalsportcategorieën te beoefenen. Het garanderen van de instandhouding van de sporthal zal wederom in dit dienstjaar prioriteit genieten. Hetgeen op een non profit basis geschied.

Jungle Survival Site:

Deze maatregel is bedoeld voor het opzetten van een trainingsfaciliteit compleet met trajecten en andere voorzieningen, die bestemd zijn om militairen vaardigheden bij te brengen voor het uitvoeren van jungle-operaties en het beoefenen van deze specifieke vaardigheden. In dit dienstjaar zal er hieraan geen invulling worden gegeven.

Internationale, regionale en bilaterale defensiesamenwerking

Algemeen

Het ministerie van Defensie onderkent het feit dat de ontwikkeling van het land inherent gekoppeld is aan veiligheid. Op grond hiervan is het ministerie voorstaander van een goed uitgewerkt buitenlandsdefensiebeleid waarin aspecten van veiligheid, soevereiniteit, integriteit, stabiliteit en welvaart terug te vinden zijn.

Aangezien er veel waarde gehecht wordt aan internationale, regionale en bilaterale relaties die veiligheid voorstaan en consolideren, zal het internationaal defensiebeleid ook in dit dienstjaar binnen een vastgesteld

kader worden uitgevoerd, conform de veiligheidsdoelstellingen en het buitenlandsbeleid van de Republiek Suriname.

Prioriteit zal worden gegeven aan de implementatie van nationale wetgeving van verdragen die vallen onder het werkgebied van defensie; het onderhouden van regionale defensie samenwerkingsverbanden, alsook het bestendigen, verstevigen en waar nodig uitbreiden van de samenwerkingsrelaties met bevriende naties voor zover deze van strategisch belang zijn, wederzijds voordeel opbrengen en passen binnen de nationale belangen.

Zoals reeds bekend is de bescherming van het land tegen externe gewapende militaire agressie niet het enige waar de defensieorganisatie zich op richt. In haar ondersteunende taak naar andere ministeries en instanties toe, assisteert defensie o.a. ook bij het tegengaan van grensoverschrijdende georganiseerde misdaad en bescherming tegen sociaal en economisch verval. Dit vereist van de defensieorganisatie niet slechts aanpassing van bestaande structuren, maar ook het werven en opleiden van personeelsleden met specifieke en of relevante kennis en kunde. De samenwerkingsverbanden en integratieprocessen van (sub)regionale- en internationale veiligheidssystemen nopen de defensieorganisatie immers de nodige maatregelen te treffen om geïnformeerd te blijven en actief te kunnen participeren. De hiermee gepaard gaande kosten voor opleidingen en trainingen (van militairen en burgerpersoneel) vormen een enorme uitdaging.

Activiteiten:

De uit te voeren activiteiten binnen dit beleidsgebied van het ministerie van Defensie zijn divers. Naast reguliere rapportageverplichtingen, voortvloeiende uit de door de Republiek Suriname ondertekende en geratificeerde verdragen op het gebied van Ontwapening, Wapencontrole en Wapenbeheersing, zijn de volgende aspecten van belang:

- Deelname aan interdepartementale commissies en werkgroepen op nationaal niveau;
- Naleving van internationale verdragen en resoluties van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties;
- Opgave van onze landenpositie en inzichten t.a.v. in ontwikkeling zijnde internationale instrumenten, resoluties en verklaringen van de V.N., de O.A.S., Caricom Standing Committees etc.;
- Assistentie bij technische voorbereidingen i.v.m. deelname aan vergaderingen (reguliere en buitengewone) van diverse bilaterale, regionale en internationale organisaties;
- Defensie-uitwisselingsbezoeken, training- en workshopparticipatie;
- (strategische) Analyse van defensie- en veiligheidsontwikkelingen in voornamelijk de (sub)regio;
- Voorbereiding, conform nationaal grondwettelijk voorgeschreven procedures, van defensie-gerelateerde internationale veiligheidsverdragen en de uitwerking hiervan;
- Voorbereiding van bilaterale verdragen en MoU's;
- De implementatie van nationale wetgeving op verdragen inzake massavernietigingswapens conform internationale verplichtingen (m.n. het Biologisch en Nucleair wapenverdrag). Voor wat betreft het Chemisch Wapen verdrag kan worden aangegeven dat het proces van goedkeuring reeds heeft plaatsgevonden).

UNASUR- CDS

De Republiek Suriname is in 2010 toegetreden tot de Unie van Zuid Amerikaanse Naties (UNASUR). Deze regionale organisatie bestaat uit verschillende ministeriële raden alsook instituten. Vele Zuid Amerikaanse landen hebben hun lidmaatschap binnen de UNASUR opgezegd. Alhoewel Suriname formeel nog lid is van de UNASUR participeert het Ministerie van Defensie thans evenals vele andere UNASUR lid landen, niet meer actief in de Zuid Amerikaanse Defensie Raad (CDS) met als permanente instituten het Centrum voor

Strategische Defensie Studies (CEED) en de Zuid Amerikaanse Defensie School (ESUDE). Zowel de gekozen CEED directeur (kolonel M. Labadie) als de CEED vertegenwoordiger van Suriname (Majoor C. Nahar) zijn terug in Suriname. Van Bolivia als Pro Tempore Voorzitter wordt niets vernomen.

Arms Trade Treaty (ATT)

Het ministerie van Defensie heeft in samenwerking met het ministerie van Buitenlandse zaken en Justitie en Politie, de nationale verplichtingen voortvloeiende uit het in juni 2013 door Suriname ondertekend internationaal wapenverdrag (Arms Trade Treaty) verder ter hand genomen waarbij het proces van ratificatie is afgerond. Deze wet is geratificeerd op 17 januari 2019. Er zal door Defensie worden voorgesteld dat twee focal points worden aangewezen die vorm en inhoud zullen geven aan de nationale coördinatie inzake de bepalingen van de ATT (één functionaris van Defensie en één van het Openbaar Ministerie)

Er zullen in het kader van de beleidsonderdelen c.q. thema's inzake ontwapening, wapencontrole en wapenbeheersing, veiligheidsbevorderende maatregelen worden getroffen voor deelname aan vergaderingen op het gebied van defensie en veiligheid.

Bilaterale Defensiesamenwerkingsverbanden

De Federatieve Republiek Brazilië:

De "Overeenkomst tussen de regering van de Federatieve Republiek Brazilië en de regering van de Republiek Suriname inzake defensie aangelegenheden" vormt de grondslag voor de defensie samenwerking tussen beide landen. Deze betreft voornamelijk samenwerking op het gebied van:

- Logistieke ondersteuning.
- Uitwisseling van kennis op operationeel, wetenschappelijk en technologisch niveau.
- Militaire trainingen, gezamenlijke trainingen en grenspatrouilles.

Brazilië verzorgt op militair gebied, zowel academische, carrière - als specialistische opleidingen. Vanwege budgettaire beperkingen beschikt Brazilië niet over de middelen om volledig gesponsorde trainingen en opleidingen aan te bieden. De Surinaamse defensieorganisatie moet in de regel zelf zorgdragen voor handgeld, ticketkosten en lokaal transport. Brazilië draagt zorg voor accommodatie en voedingskosten.

Er vindt twee jaarlijks een "Bilateral General Staff Meeting" plaats en jaarlijks een "Regional Military Interchange Meeting" op het niveau van de Commandant Landmacht. Tijdens deze bijeenkomsten wordt er inhoud gegeven aan hetgeen is vastgesteld in de bestaande defensie samenwerkingsovereenkomsten met de focus op voornamelijk opleidingen op verschillende niveaus en de uitvoering van gezamenlijke operaties (grenspatrouilles). Het gastland draagt zorg voor accommodatie, voeding en lokaal transport. De meetings worden beurtelings gehouden.

De mogelijkheid voor het continueren van opleidingen voor militairen bij de militaire academie in Brazilië zal verder worden bekeken.

De Verenigde Staten van Amerika:

Voor wat betreft de militaire samenwerking met de Verenigde Staten van Amerika wordt er invulling gegeven aan deskundigheidstrainingen, seminars, workshops, operaties alsook activiteiten met een humanitair karakter. Defensie Suriname komt voor de volgende activiteiten in met de nodige middelen en manschappen om op adequate wijze hieraan invulling te geven:

- Opleiding voor midden- en hoger kader aan defensie-instituten in de Verenigde Staten;
- Gezamenlijke trainingen in Suriname (JCET's- Joint Combined Exercise Trainingen);
- Deelname aan humanitaire projecten zoals de renovatie van scholen;
- Deelname aan militaire oefeningen met andere Caricom lidstaten georganiseerd door de Verenigde Staten van Amerika (TRADEWINDS).

Het ministerie van Defensie heeft vanaf 2006 een bijzondere samenwerking met de staat South Dakota van de Verenigde Staten van Amerika genaamd: de "State Partnership Program". Bij deze vorm van samenwerking vinden er niet alleen oriëntatie bezoeken en uitwisselingprogramma's plaats, maar ook vaardigheidstrainingen en trainingen op het gebied van instructiebekwaamheid.

De Republiek Frankrijk (Frans Guyana):

De samenwerking met het departement Frans Guyana van de Republiek Frankrijk zal ook in dit dienstjaar bestendig worden. Met dit land vinden er reguliere activiteiten plaats zoals gezamenlijke rivierpatrouilles, uitwisseling van troepen en officieren (oriëntatie bezoeken en participatie in nationale en militaire herdenkingsdagen), jaarlijkse schietoefeningen en wederzijdse bezoeken van commandanten.

De Volksrepubliek China:

Suriname en de Volksrepubliek China onderhouden reeds geruime tijd defensiebetrekkingen. Een samenwerkingsovereenkomst op defensiegebied vormt de juridische basis voor deze samenwerking. De samenwerking houdt onder andere in dat Surinaamse militairen in de gelegenheid worden gesteld om opleidingen en trainingen aan militaire instituten van dit land te volgen in zowel krijgs- als wetenschappelijke disciplines. Ook technische assistentie welke door China aan Suriname wordt verleend valt onder de samenwerking.

Op de begroting worden kosten opgenomen die in de bilaterale samenwerkingsrelatie met bevriende naties, door het ministerie van Defensie worden gedragen. Deze zijn respectievelijk: reisverzekering, uitrustingskosten, kosten voor de medische screening van kandidaten die zijn aangewezen voor het volgen van opleidingen/trainingen, ticketkosten, accommodatie, voeding en de inkларingskosten van schenkingsgoederen (voor het geval er een schenking wordt ontvangen).

Ook de contributie aan internationale en regionale organen/instituten die vallen onder het beleidsgebied van defensie, zal op de begroting worden opgenomen.

TITEL 1: OPERATIONELE UITGAVEN

De Operationele uitgaven worden als volgt gewijzigd:

Bedragen xSRD1000								
Code	Lopende uitgaven	Realisatie 2018	Vermoe- delijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
610	Lonen en salarissen	237,831	270,415	406,367	447,004	491,704	540,874	594,962
611	Sociale premies	6,628	10,135	12,727	14,254	15,965	17,881	20,026
612	Gebruik van goederen en diensten	9,386	22,000	18,000	40,000	40,000	40,000	40,000
615	Schenken en bijdragen	-	-	100	100	100	100	100
616	Sociale uitkeringen	8,292	24,000	24,000	24,000	24,000	24,000	24,000
	Totaal Lopende uitgaven	262,137	326,550	461,194	525,358	571,769	622,855	679,088
	Kapitaal Uitgaven							
620	Inventaris	-	-	-	550	550	550	550
621	Transportmiddelen	-	-	-	1,500	1,500	1,500	1,500
	Totaal Kapitaal uitgaven	-	-	-	2,050	2,050	2,050	2,050
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	262,137	326,550	461,194	527,408	573,819	624,905	681,138

Toelichting Operationele Uitgaven

De opzet van een professioneel opleidingsinstituut en implementatie van een integraal opleidingsplan ter garantie van de continue ontwikkeling van vooral het militair personeel is in het vorig begrotingsjaar gestart. Op grond van die visie is in de eerste maanden van 2019 gewerkt aan de operationalisatie van de Surinaams Militaire Academie en de Surinaamse Militaire School. Middels deze opleidingsinstituten wordt beoogd om de onderofficieren en officieren beter aansluiting te doen vinden op de herstructurering van de defensieorganisatie.

Invulling van de formatiestaat zal door o.a. de herstructurering van de defensieorganisatie plaatsvinden. In dit kader zal het personeelsbestand van de defensieorganisatie aangevuld en aangepast worden. De beleidsvoorbereidende voorzieningen zijn reeds aangevangen. Dit geldt ook voor het vereiste wettelijk kader. Gedurende het dienstjaar 2020 zullen er 500 militaire personeelsleden ingelijfd worden, verdeeld over twee (02) lichtingsploegen ten behoeve van het Nationaal Leger. Met hen zal op basis van een arbeidsovereenkomst een dienstbetrekking worden aangegaan. Met de nieuwe ingeslagen weg van de defensieorganisatie is het van belang personeel aan te trekken om goed invulling te kunnen geven aan de ontwikkeling en bijstandstaken, alsmede het zelfvoorzienend karakter.

De defensieorganisatie zal niet kunnen functioneren zonder een moderne Human Resource Management

(HRM) benadering. De eerste stappen tot overgang naar een HRM proces zijn reeds ingezet binnen de defensieorganisatie, echter is het wachten nog op uitvoering van een algemeen overheidsbreed HRM-beleid vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken als moederministerie. In het geheel HRM proces is automatisering van de personeelszuil van belang voor het faciliteren van de uitvoering van het nieuwe personeelsbeleid. Apparatuur ten behoeve hiervan is deels reeds aangeschaft en de nodige software is ook vernieuwd. Het betreft vooral de overstap naar een nieuw personeel salarisadministratief programma, te weten Integrated Financial Management Systems (IFMIS).

Optimalisatie van de defensieorganisatie

Het afgelopen jaar is gewerkt aan de verwezenlijking van een goed gestructureerd defensieapparaat, waarin er een goed gebalanceerde relatie bestaat tussen enerzijds de organisatiedoelstellingen en anderzijds de kwaliteit van het personeel. Daarbij is er gewerkt aan aanvulling/aanpassen van het wetgevingskader, aangepaste werkprotocollen, het aanschaffen van kantoorhulpmiddelen en meubilair. Ook is het proces van het actualiseren van de organisatiestructuur van de diverse dienst onderdelen van de defensieorganisatie reeds in volle gang. Bij de aanpassing is organisatie breed gekeken naar de structuur en deze is waar nodig aangepast aan de huidige behoefte van de organisatie, dan wel de samenleving. Dit heeft ertoe geleid dat er op het ministerie van Defensie nu drie onderdirectoraten zijn in plaats van twee. Om optimale uitvoering van taken te bereiken is het Onderdirectoraat Materieel, Logistiek en Financiën opgesplitst in het Onderdirectoraat Materieel & Logistiek en het Onderdirectoraat Financiën. Aan deze onderdirectoraten is intussen volop invulling gegeven middels plaatsing van de nodige functionarissen. Ook is het kantoor van de Bevelhebber van het Nationaal Leger nu formeel op het ministerie van Defensie ondergebracht, waardoor deze functionaris direct betrokken wordt bij de voorbereiding, bepaling, uitvoering en evaluatie van het beleid. Vervolgens zijn binnen de gehele organisatie ook de functiebeschrijvingen opnieuw bekeken en waarnodig aangepast, om beter aan te sluiten op de herziene organisatiestructuur. Ten slotte is het proces tot uittreding uit het Functie Informatie Systeem van de Overheid (FISO) ten behoeve van de militairen reeds ingezet.

Het loopbaanbeleid vereist o.m. dat loopbaantrajecten en carrièremogelijkheden duidelijk en eenduidig worden vastgesteld en dat bij functies de correcte waardering wordt gehanteerd. De organisatiedynamiek brengt in dit verband met zich mee dat duale waardering van functies (toekennen van een burger- en een militaire waardering aan functies) waar mogelijk is vastgesteld.

In het kader van samenwerking met andere ministeries en NGO's zal het ministerie van Defensie ook in 2020 haar bijdrage leveren aan projecten en participeren aan programma's, workshops en presentaties inzake Gender, HIV/Aids, Kinderrechten, en NCD's. Daarnaast zal de defensieorganisatie in samenwerking met het Nationaal Archief Suriname (N.A.S) blijven werken aan het efficiënter beheren van haar archieven.

Gemotiveerde mensen leveren betere prestaties en de motivatie van de medewerkers is één van de succesfactoren voor de organisatie. Als onderdeel van de motivatie van het personeel zullen in 2020 een aantal van 633 personeelsleden voor gratificatie in aanmerking komen in verband met het feit dat zij 25, 30, 35 en 40 jaren in dienst zijn van de overheid. Hierbij is de indeling als volgt: 493 personen voor 25 jaar, 50 voor 30 jaar, 55 voor 35 jaar en 35 voor 40 jaar.

De eerder genoemde aanvullingen/aanpassingen van het wetgevingskader houden o.a. in:

1. De uitvoering van artikel 5 van de Wet Rechtspositie Militairen (WRM), betreffende vaststelling formaties is nog in de tweede fase, waarbij alle functies van de goedgekeurde vastgestelde formatie van de defensieorganisatie worden beschreven. In de derde fase zal via het ministerie van Binnenlandse Zaken het functiebestand geformaliseerd worden;

2. De uitvoering van artikel 25 van de WRM, betreffende de opleiding van militaire landsdienaren (opleidingsbesluit) in relatie met het opleidingsgebeuren wordt uitgewerkt, geformaliseerd waarna het uiteindelijk gepubliceerd zal worden.

Personeelsbestand van Defensie

Per juli 2020 zijn er volgens de betaalrol 4.984 landsdienaren werkzaam bij het ministerie van Defensie. Dit aantal is inclusief het personeel ingedeeld bij het Directoraat Nationale Veiligheid (DNV). Van het totaal aantal personeelsleden zijn 289 burgers en 4.695 militairen. In onderstaande tabel wordt de samenstelling van het personeel (per juli 2020) weergegeven naar niveau en gender.

Personeelsbestand	Percentage	Aantal	Man	Vrouw	Functie-groep	Gemiddelde loonsommen
Burger personeel						
Lager Kader	75%	216	100	116	3a - 6c	1.926 – 3.626
Midden Kader	13%	39	10	29	7a - 8c	3.272 - 4.911
Hoger Kader	12%	34	7	27	9a →	4.398 →
Totaal	100%	289	117	172		
Militair personeel						
Lager Kader	76%	3550	3348	202	M01 – M04	3.000 – 4.292
Midden Kader	16%	750	720	30	M05 – M08	4.934 – 7.059
Hoger Kader	8%	395	334	61	M09 – M14	7.346 - 12.825
Totaal	100%	4695	4402	293		

Personeelsverloop:

Instroom

Vanaf juli 2019 t/m juli 2020 zijn er 405 personeelsleden in dienst getreden, waarvan 3 burger personeelsleden, 375 militaire personeelsleden en 27 overplaatsingen.

Doorstroom

Vanaf juli 2019 t/m juli 2020 zijn 1262 militairen en 56 burgerpersoneelsleden bevorderd naar de naast hogere rang en/of functie. Er hebben 80 personen een tijdelijke aanstelling gehad en 177 een vaste aanstelling. Bevorderingen in het 2^e en 3^e kwartaal van 2020 zullen gefaseerd in het lopend jaar worden verwerkt

Uitstroom

Vanaf juli 2019 t/m juli 2020 hebben 92 personeelsleden de dienst verlaten wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, 10 personeelsleden zijn met vervroegd pensioen gegaan en 108 personeelsleden met ontslag gegaan.

Lopende uitgaven

De toelichting op de **Operationele Uitgaven** worden als volgt gewijzigd:

610. Lonen en Salarissen

Deze kosten hebben betrekking op de lonen, salarissen en emolumenten van personeelsleden werkzaam bij het Ministerie van Defensie.

Onderstaande tabel is een specificatie van de diverse componenten onder deze rubriek.

Specificatie Lonen en Salarissen

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk	339.609.000
61002	Vakantiegelden	16.435.000
61004	Bonussen en gratificatie	2.000.000
61006	Vacatiegelden	150.000
61019	Overige toelagen	47.334.000
61024	Overige vergoedingen	839.000
	Totaal Lonen en Salarissen	406.367.000

De totale personeelskosten bedragen **SRD 406.367.000,=** in stede van **SRD 270.415.000,=** .

611: Sociale Premies

Deze premies betreffen de verplichte bijdrage van de werkgever aan respectievelijk het Pensioenfonds en het Staats Ziekenfonds Suriname. De Pensioenbijdrage is geraamd op **SRD 8.464.000,=** terwijl die voor het Staatsziekenfonds **SRD 4.263.000,=** bedraagt. De totale raming van Sociale Premies bedraagt **SRD 12.727.000,=** in stede van **SRD 10.135.000,=** .

Specificatie Sociale Premies

Code	Sociale Premies	Bedrag in SRD
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	8.464.000
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	4.263.000
	Totaal Sociale Premies	12.727.000

612: Gebruik goederen en diensten

Onder deze kosten vallen binnenlandse- en buitenlandse reis- en verblijfkosten, organisatiekosten voor seminars, workshops en dergelijke, alsook kosten voor officiële publicaties, gerechtskosten en uitvoering van rechterlijke vonnissen en contributies. Hieronder vallen eveneens de kosten voor onderhoud en het operationeel houden van alle transportmiddelen (voer-, vlieg- en vaartuigen), ter garantie van niet alleen de verplaatsingen van het militair personeel, maar ook de dienstverlening naar andere departementen van bestuur toe. Verder zijn de kosten voor aanschaf van voedingsmiddelen voor rechthebbenden en het personeel in verband met de

opkomst van lichtingsploegen, in deze rubriek inbegrepen.

Voor dit dienstjaar zijn de totale kosten voor “ 612 Gebruik goederen en diensten” geraamd op **SRD 18.000.000,=** in stede van **SRD 22.000.000,=**.

De volgende tabel verschaft een overzicht van de diverse kosten evenals de bij deze kosten behorende raming.

Specificatie Gebruik goederen en diensten

Code	Goederen en diensten	Bedrag in SRD
61201	Kosten opleidingen binnenland inclusief seminars en workshop excl. reis- en verblijfkosten	150.000
61208	Binnenlandse Reiskosten	250.000
61209	Binnenlandse Verblijfkosten	10.000
61210	Buitenlandse Reiskosten	370.000
61211	Buitenlandse Verblijfkosten	500.000
61226	Advertentie en bekendmaking	20.000
61227	Radio en tv programma 's	-
61228	Brochure en andere periodieken	-
61229	Tentoonstelling	-
61255	Rechterlijke Vonnissen	-
61252	Contributies	800.000
61263	Overige algemene kosten	15.900.000
	Totaal Goederen en Diensten	18.000.000

Specificatie overige algemene kosten

Code	Overige algemene kosten	Bedrag in SRD
612	Nutsvoorzieningen, schoonmaakmiddelen en verbruiksgoederen	4.115.000
61234	Onderhoud gebouwen en terreinen	468.000
61246	Verzekeringen	760.000
61249	Kleding en bewassing	2.035.000
61251	Voeding	4.227.000
61257	Dienst Specifieke exploitatiekosten	90.000
61284	Onderhoud en Exploitatie voer-, vaar- en vliegtuigen	4.205.000
	Totaal algemene kosten	15.900.000

615: Schenkingen en bijdragen

Deze kosten betreffen de bijdrage aan begrafenis- of crematiekosten van militairen, actief en gepensioneerd in geval van overlijden, en zijn geraamd op **SRD 100.000,=**.

Specificatie Schenkingen en Bijdragen

Code	Schenken en bijdragen	Bedrag in SRD
61504	Bijdragen aan niet commerciële instellingen	100.000
	Totaal Schenken en bijdragen	100.000

616: Sociale uitkeringen

Voor het dienstjaar 2020 is de totale raming voor respectievelijk de lig- en verpleegkosten en de poliklinische kosten **SRD 24.000.000,=**. Uit deze begrote middelen worden de kosten van het SZF betaald.

Specificatie Sociale uitkeringen

Code	Sociale uitkeringen	Bedrag in SRD
61611	Lig- en verpleegkosten	12.000.000
61612	Poliklinische kosten	12.000.000
	Totaal Sociale uitkeringen	24.000.000

Kapitaal Uitgaven

620: Inventaris

Voor dit dienstjaar zal er geen inventaris aangeschaft worden.

De raming ten behoeve van inventaris is **nihil** in plaats van **SRD 460.000,=**

621: Transportmiddelen

Voor dit dienstjaar zullen er geen transportmiddelen aangeschaft worden.

De raming ten behoeve van transportmiddelen is **nihil** in plaats van **SRD 1.000.000,=**

TITEL II: PROGRAMMA'S

De **Programma's** zijn als volgt gewijzigd:

Bedragen x SRD							
	Realisatie 2018	Vermoede lijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
OP-Beleidsgebied 1: Binnenlandse veiligheid							
0703 Exploitatie Agrarisch Bedrijf von Freyburg	-	660	1.000	4.000	4.500	5.000	5.500
Sub-totaal	-	660	1.000	4.000	4.500	5.000	5.500
0803 Bijzondere Aanschaffingen Defensie materieel	-	-	301	4.000	4.000	4.000	4.000
0804 Bijzondere Voorzieningen Defensie	-	-	3.000	3.500	3.500	3.500	3.500
0805 Waarborgen veiligheid	-	98		1.500	2.000	2.500	3.000
0806 Opzet Jungle Survival Site	-		-	500	500	500	500
Sub-totaal	-	98	3.301	9.500	10.000	10.500	11.000
Subsidie en Bijdragen	-						
0919 Bijdrage Stg. Reintegratie EX-Militairen	1.819	2.100	2.100	2.500	2.500	2.500	2.500
0920 Bijdrage Stg. Ismay van Wilgen Sporthal	226	300	250	800	800	800	800
Sub-totaal	2.045	2.400	2.350	3.300	3.300	3.300	3.300
Internationale samenwerking							
01403 Militaire Diplomatieke Vertegenwoordiging	399	357	-	500	500	500	500
Sub-totaal	399	357	-	500	500	500	500
Totaal	2.444	3.515	6.651	17.300	18.300	19.300	20.300

Toelichting:

De toelichting op de **programma's** is als volgt gewijzigd:

0703 Exploitatie Agrarisch Bedrijf von Freyburg

Om te voorzien in de behoefte van het Nationaal Leger v.w.b. zowel agrarische als vee- en pluimveeteelt producten, zullen de noodzakelijke aanschaffingen worden gedaan voor het bereiken van dit doel. Het geraamd bedrag voor het dienstjaar 2020 is **SRD 1.000.000,=** in stede van **SRD 3.000.000,=**

0803 Bijzondere aanschaffingen

In het kader van het ingezet beleid om de operationele mobiliteit van het Nationaal Leger te verbeteren, zullen de beschikbare middelen op dit beleidsprogramma aangewend worden om dit doel te bereiken. Het geraamd bedrag voor het dienstjaar 2020 is **SRD 301.000,=** in stede van **SRD 2.000.000,=**.

0804 Bijzondere Voorzieningen Defensie

Dit programma voorziet in de noodzakelijke infrastructurele verbeteringen van met name de detachementen en de diverse kazernes van het Leger. Het geraamd bedrag voor het dienstjaar 2020 is **SRD 3.000.000,=** .

0805 Kosten i.v.m. waarborgen veiligheid

Dit programma is bedoeld voor de aanschaf van specifiek militair operationele middelen zoals munitie met het doel de slagkracht van het Nationaal Leger op te voeren en de grenscontrole aan te sterken. In dit dienstjaar zal geen invulling hieraan gegeven worden. Het geraamd bedrag is **nihil** in plaats van **SRD 1.000.000,=** .

0806 Opzet van een jungle Survival site

In dit dienstjaar zal er ten behoeve van deze survival site, geen activiteiten worden ontplooid.

0919 Bijdrage Stichting Re-integratie ex-Militairen

Deze stichting is onder meer belast met de opvang en begeleiding van hulpbehoevende ex-militairen. Voor dit programma is een bedrag geraamd ter dekking van de exploitatiekosten van de stichting, de kosten i.v.m. de resocialisatie toelage en de invaliditeitsuitkering aan de leden van deze doelgroep en de kosten voor (medische/psychiatrische) behandeling. Ook zal verdere invulling worden gegeven aan de taakstelling van de stichting in het kader van om-, her- en bijscholing van leden van de doelgroep die hiervoor in aanmerking komen. Het geraamd bedrag voor het dienstjaar 2020 is **SRD 2.100.000,=** .

0920 Bijdrage Stichting Ismay van Wilgen Sporthal

Voor dit programma is een bedrag geraamd voor personele en exploitatiekosten, alsook onderhoudskosten van de stichting. De stichting heeft ten doel:

- het bevorderen en garanderen van de instandhouding van de Ismay van Wilgen Sporthal en bijbehorende ruimten;
- het aanbieden van een publieksvriendelijke sportaccommodatie waar gebruikers optimaal zandsporten kunnen beoefenen en bezoekers met plezier kunnen verpozen;
- het bevorderen van deelname aan zandsporten in de ruimste zin des woord, voor zover wettelijk toegestaan.

Het geraamd bedrag voor het dienstjaar 2020 is **SRD 250.000,=** in plaats van **SRD 300.000,=** .

1403 Militaire Diplomatieke Vertegenwoordiging

Vanwege een beperkt budget zal er op een ander manier invulling worden gegeven aan dit beleid. Voor het dienstjaar 2020 is het geraamd bedrag **nihil** in plaats van **SRD 500.000,=** .

**OP-Hoofdbeleidsgebied / Kerntema's
Binnenlandse veiligheid**

Programma	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
0703 Exploitatie Agrarisch Bedrijf von Freyburg	Het compleet voorzien in de behoefte van het NL v.w.b. zowel agrarische als vee- en pluimveeteelt producten (groenten, fruit, vlees en melk)	Kassenteelt, pluimvee-en veeteelt uitgebreid. De deskundigheid van het personeel bevorderd. Aanvang gemaakt met een kampwinkel t.b.v. het personeel (tijdelijk). Deelname aan diverse beurzen. Ondersteuning verleend aan sociale instellingen (scholen)	Verder uitbreiding kassen en deskundigheidsbevoordering personeel, alsook uitbreiding personeelsbestand	Vorbereidingen voor de productie van melk Successievelijke verhoging van groente, fruit, vlees en melk levering aan primair: het NL en secundair bejaardentehuizen/ kindertehuizen/scholen
0803 Bijzondere Aanschaffingen Defensiematerieel	Bestemd voor aanschaffingen ten behoeve van de defensieorganisatie	Geen Bijzondere aanschaffingen	Aanschaf benodigd materieel t.b.v. de zelfvoorzieningsprojecten. Aanschaf 2 boten Regio oost t.b.v. de afflossingen van personeel bij de detachementen	Benodigdheden t.b.v. de zelfvoorzieningsprojecten aangeschaft. Wagenpark NL aangevuld c.q. uitgebreid
0804 Bijzondere Voorzieningen Defensie	Bestemd voor uitbreiding en renovatiewerken	Renovatie diverse legeringsplaatsen/afdelingen Sociale activiteiten: renovatie diverse scholen/internaat aling Soela/ Brug Wanica/verkeersborden project Taut Lui Faut	Renovatie diverse legeringsplaatsen, afdelingen van de defensieorganisatie en overige departementen van bestuur. Ondersteuning aan de gemeenschap (renovatie scholen)	Verbetering van de legeringsplaatsen op diverse detachementen.
0805 Kosten i.v.m. waarborgen veiligheid	Aanschaf specifiek militair operationele middelen voor het opvoeren van de slagkracht van het NL	Geen activiteiten	Vorbereidingen voor de aanschaf van munitie	
0806 Opzet van een Jungle Survival Site	Het opzetten van een site (faciliteit) waarbij Jungle Warfare trainingen	Geen activiteiten	Geen activiteiten	Geen activiteiten

	verzorgd zullen worden			
Op-Hoofdbeleidsgebied / Kernthema's				
0919 Bijdrage Stichting Reintegratie Ex-Militairen	her-, om- en bijscholing als ook specifieke medische en psychiatrische zorg t.b.v. de doelgroep	Exploitatie kosten en toelagen van de doelgroep volgens planning afgehandeld.	Personeels- en exploitatiekosten en toelagen t.b.v. de doelgroep afgehandeld	Toelagen en exploitatiekosten volgens respectievelijk behoefte en opgave afgehandeld
0920 Bijdrage Stg. Ismay van Wilgen Sporthal	a. het bevorderen en garanderen van de instandhouding van de Ismay van Wilgen sporthal en bijbehorende ruimten; b. het aanbieden van een publiekvriendelijke sportaccommodatie waar gebruikers optimaal zaalsporten kunnen beoefenen en bezoekers met plezier kunnen verpozen. c. het bevorderen van deelname aan zaalsporten in de ruimste zin des woords, voor zo ver wettelijk toegestaan.	-De bijdrage volgens planning afgehandeld - Nodige infrastructurele werken verricht - Onderhoud van de hal plaatsgevonden (lampen vervangen, schilderbeurt etc.)	- Personeels- en exploitatiekosten volgens planning afgehandeld - Waterlekkage dak opgeheven - speelvloer aangepakt - Schilderbeurten resterende gedeelte sporthal verwezenlijkt - Overige infrastructurele en onderhoudswerken zijn verricht	De behoefte volgens planning afgehandeld
Op-Hoofdbeleidsgebied / Kernthema's				
Internationale samenwerking				
1403 Militaire Diplomatieke Vertegenwoordiging	voorzien in de exploitatiekosten van de militair-diplomatieke vertegenwoordigingen in de ontvangende staten	Exploitatie kosten over-gemaakt	Overmaking van de exploitatiekosten conform behoefteopgave.	

Op-Hoofdbeleidsgebied / Kernthema's Opleidingen				
Surinaamse Militaire Academie	Opleiden van officieren, voortgezette officieren en officiersvormingen		De Academie is operationeel	Opleidingen in proces
Surinaamse Militaire School	Opleiden van onderofficieren en voortgezette onderofficieren		De School is operationeel	Opleidingen in proces

Titel III: MIDDELENBEGROTING

De **Middelenbegroting** blijft ongewijzigd:

Bedragen x SRD1000							
Code	Ontvangsten	Realisatie 2018	Vermoe delijk beloop 2019	2020	2021	2022	2023
	Lopende ontvangsten						
53	Niet Belasting Middelen						
53145	Bestekkosten	0	3	3	3	3	3
53423	Diverse vergoeding	0	45	45	45	45	45
	Totaal Niet Belastingmiddelen	0	48	48	48	48	48
	Totaal Middelenbegroting	0	48	48	48	48	48

Toelichting per middel:

Niet belastingmiddelen:

De ontvangsten van diensten door derden bestaan uit:

- De vergoeding van de Stichting Jeugd Tandverzorging voor gebruik van de infrastructuur van het Militair Hospitaal.

Bestekkosten:

Deze gelden bestaan uit de bijdrage van leveranciers die inschrijven voor de openbare aanbesteding voor de levering van houdbare en niet-houdbare levensmiddelen tweemaal per jaar en overige inschrijvingen. Voor de bestekkosten wordt een tarief van SRD 250 gehanteerd, hetgeen kostendekkend is.

Afdeling 5. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken, International Business en Buitenlandse Samenwerking

Algemeendeel

De President van de Republiek Suriname geeft conform de Grondwet, artikel 101, leiding aan de buitenlandse politiek en bevordert de ontwikkeling van de internationale rechtsorde. De richting en inrichting van het buitenlands beleid is derhalve het prerogatief van de President. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken, International Business en Internationale Samenwerking is in deze context de directe werkmarm van de President en als zodanig belast met de uitvoering van het buitenlands beleid. Voor een effectieve en efficiënte uitvoering van het buitenlands beleid, vindt optimale afstemming plaats tussen het Kabinet van de President en het Ministerie van Buitenlandse Zaken, International Business en Internationale Samenwerking respectievelijk met belangrijke stakeholders.

Conform de geldende tekst van het Besluit Taakomschrijving Departementen 1991 (S.B. 1991 no. 58), zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2010 no. 124, geldende tekst S.B. 2010 no. 174, zijn de bijzondere taken van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, International Business en Internationale Samenwerking als volgt omschreven en heeft zij de zorg voor:

- a. het onderhouden van betrekkingen met het buitenland in het algemeen, alsmede de coördinatie van de contacten van de overige ministeries met het buitenland;
- b. diplomatieke en consulaire aangelegenheden;
- c. het onderhouden van de betrekkingen met overheidslichamen, colleges, functionarissen en instellingen in het buitenland;
- d. het verzamelen van inlichtingen over het buitenland en de doorgeleiding ervan naar de daarvoor in aanmerking komende instanties;
- e. de coördinatie inzake de voorlichting aan het buitenland;
- f. de uitgifte en inname van reisdocumenten buiten Suriname, het één en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende ministeries;
- g. de aangelegenheden betreffende het personenverkeer en de buitenlandse migratie (waaronder remigratie), het één en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende ministeries;
- h. de coördinatie van internationale ontwikkelingssamenwerking, het één en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende ministeries.

Het beleidskader

Het buitenlands beleid is een weerspiegeling van de nationale ontwikkelingsdoelen, hetgeen impliceert dat ondersteuning van deze nationale beleidsintenties m.n. buiten de landsgrenzen bevordert worden. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken, International Business en Internationale Samenwerking heeft een beleid geformuleerd en continueert ook in 2020 de koers aangegeven in dit concept van ontwikkelingsdiplomatie, t.w.:

- a) institutionele versterking van het ministerie, overige ministeries en overheidsinstanties, en capaciteitsversterking van alle betrokkenen die relaties onderhouden met internationale ontwikkelingspartners, ter bevordering van een effectievere coördinatie en follow-up van afspraken;
- b) de inzet van bilaterale, multilaterale en regionale ontwikkelingspartnerschappen om duurzame ontwikkeling op diverse gebieden te helpen realiseren, waaronder: economie, sociaal-welzijn, volksgezondheid, milieu, mijnbouw, landbouw, veeteelt, visserij, en toerisme;
- c) het aantrekken van buitenlandse investeringen alsook het behouden, vergroten en uitbreiden van Suriname's

internationale marktkansen van goederen en/of diensten.

d) de vaststelling van de grenzen van Suriname, waarbij kan worden benadrukt dat de onderhandelingen geïntensiveerd worden met het oogmerk te geraken tot de definitieve vaststelling van Suriname's grenzen.

e) het Personenverkeer, waarbij de inspanningen erop gericht zullen zijn om het Personenverkeer en de Diaspora te faciliteren, teneinde hun in staat te stellen een bijdrage te leveren aan de duurzame ontwikkeling van Suriname.

Hieruit vloeit voort dat realisatie van onze ontwikkelingsprioriteiten en ontwikkelingsdoelen centraal staat in onze interactie met bilaterale, regionale en internationale ontwikkelingspartners. In dit kader wordt reeds doelgericht gebruik gemaakt van concessionele financieringsmogelijkheden (m.n. schenkingen) alsook technische samenwerkings- en beurzenprogramma's ten gunste van ontwikkelingscapaciteitsversterking. Binnen het kader van deze ontwikkelingsdiplomatie vindt continue monitoring en evaluatie plaats met relevante stakeholders betreffende Suriname's strategische ontwikkelingspartners op bilateraal, regionaal en multilateraal niveau.

Prioriteiten buitenlands beleid

Tot de nationale ontwikkelingsprioriteiten in het Ontwikkelingsplan (OP) 2017-2021 worden gerekend programma's en projecten gericht op diversificatie van de Surinaamse economie, verhoging van het concurrentievermogen in een competitieve wereldmarkt alsook bevordering van significant meer duurzame ontwikkeling, werkgelegenheid, gelijkheid, en een leefbaarder milieu.

De inzet van Suriname om voornoemde ontwikkelingsprioriteiten te realiseren zal ook in het komend dienstjaar worden voortgezet met gebruik van Suriname's verschillende natuurlijke rijkdommen, de redelijk ontwikkelde en cultureel diverse bevolking en geografische c.q. geopolitieke positionering en Suriname's strategische geografische hub-functie.

Als deel van de wereldgemeenschap komt ons land er niet onderuit om met andere landen en organisaties samen te werken. Een ander leidend element van het buitenlands beleid is bescherming van de nationale souvereiniteit en territoriale integriteit, die als onvervreembare principes gelden. Om concreet hiertoe bij te dragen zijn voor het dienstjaar 2020 in de begroting de volgende beleidsprogramma's opgenomen, w.o.: Internationale Samenwerking middels Bilaterale Betrekkingen, Multilaterale Betrekkingen, Regionale Integratie, Zuid-Zuid samenwerking, Internationale Onderhandelingen, incl. grens onderhandelingen, naast Algemeen Openbare Diensten via Migratie en Personenverkeer en Beleidsonderzoek, Planning en Capaciteitsversterking.

Binnen dit kader zijn de volgende prioriteiten gesteld:

1. Capaciteitsversterking om het Ministerie beter in staat te stellen haar coördinatiefunctie te vervullen ter ondersteuning van nationale ontwikkelingsprioriteiten en naleving van internationaal gemaakte afspraken. Capaciteitsversterking geldt voor alle relevante stakeholders die betrokken zijn;
2. "Branding" van Suriname, met de nadruk op eenheid in diversiteit gebaseerd op respect en saamhorigheid, en als het bosrijkste land ter wereld met een negatieve uitstoot van broeikasgassen;
3. Versterking en eventuele uitbreiding van bilaterale relaties, bevordering van ontwikkelings-samenwerking op basis van het Zuid-Zuid-principe, verdere intensivering van het proces van integratie in de Caraïbische en Zuid-Amerikaanse regio, aanscherping van de relatie op politiek en economisch gebied met de BRIC(S) landen, oplossing van de grensgeschillen/-kwesties via gerichte dialoog, verdere regulering van de buitenlandse migratie, en versterking van de samenwerking in multilateraal verband in zowel de eigen regio als daarbuiten;
4. Verlening van effectievere en efficiëntere consulaire bijstand aan Surinaamse onderdanen en bedrijven in het buitenland, bevordering van de bijdrage van de diaspora aan de nationale ontwikkeling, en verdere regulering van het personenverkeer in het kader van toerisme- respectievelijk nationale ontwikkeling.

Internationale Samenwerking

Bilaterale Betrekkingen

Tot de bilaterale betrekkingen worden gerekend alle ontwikkelingspartners, landen, uit de diverse geografische continenten waarmee Suriname diplomatieke betrekkingen onderhoudt. De activiteiten die binnen deze betrekkingen plaatsvinden, dienen te resulteren in duurzame samenwerking respectievelijke versterking van de economische, sociale en culturele weerbaarheid van het land respectievelijk van de nationale ontwikkeling.

Grens- en buurlanden

In de grens- en buurlandenpolitiek zullen onze inspanningen in 2020, gericht zijn op de verdere realisatie van de afspraken met betrekking tot samenwerking met onze grens- en buurlanden.

Het buitenlands beleid ten opzichte van Brazilië, Guyana, Frankrijk (Frans-Guyana) en Venezuela zal ook in deze beleidsperiode bijzondere aandacht genieten als gevolg van de behoefte van Suriname om indachtig het principe van goed nabuurschap, en onder meer uit veiligheidsoverwegingen in de ruimste zin des woords, goede betrekkingen te hebben met deze landen. Voor de oplossing van de grensgeschillen met Guyana en Frankrijk is de Nationale Grenscommissie geheractiveerd in 2017.

Brazilië, mede als BRICS land, blijft ook in deze periode een van de belangrijke strategische partners van Suriname. In verband met de verschillende uitdagingen waarmee Suriname te maken krijgt, zal de samenwerking met Brazilië worden geïntensiveerd dan wel worden uitgebreid. In 2020 zal verdere uitvoering worden gegeven aan de implementatie van de projecten die in 2019 en eerder zijn overeengekomen, met het oog op verdere diversificatie van de economie. Onder andere betreft dit politieke samenwerking, diversificatie van de agrarische sector, transformatie van onze binnenlandse agrarische praktijk naar agro-forestry en agro-ecologische zonerings van Suriname om haar landbouwrealen in kaart te brengen teneinde deze zo effectief en efficiënt mogelijk te exploiteren.

De focus van het beleid inzake **Frankrijk (Frans-Guyana)** zal zich ook in 2020 richten op programma's en projecten die worden uitgevoerd via het mechanisme van de *River Council*. Dit mechanisme zal aan een evaluatie worden onderworpen voor een doelgerichte samenwerking. De samenwerkingsgebieden behelzen thans o.a. milieu, veiligheid, volksgezondheid, toerisme, cultuur, handel en economie. Een speciale interdepartementale Task Force zal zich actief bezig houden met de ontwikkeling van het Grensgebied.

In de relatie met **Guyana** zal ook in 2020 verdere invulling gegeven worden aan de inspanningen van de Presidenten van beide landen via de in 2017, in Georgetown geheractiveerde **Guyana-Suriname Cooperation Council**, tijdens de 7de Meeting. Eveneens zal continuering plaatsvinden van de implementatie van het Werkprogramma, overeengekomen tijdens de 7de, 8ste en de 9de Vergaderingen van de *Cooperation Council*. In 2020 zal de 10de Vergadering van de Guyana-Suriname *Cooperation Council* plaatsvinden in Paramaribo. Met name zal verdere strategische samenwerking uitgediept worden op de gebieden van o.a. mijnbouw, veiligheid, milieu, transport, toerisme en handel.

Suriname onderhoudt goede vriendschaps- en samenwerkingsrelaties met de Bolivariaanse Republiek **Venezuela**, welke ontwikkelingspartner in het buitenlandsbeleid van Suriname wordt gerekend tot buurland. In deze beleidsperiode zal de in 2018 geheractiveerde **Gemengde Commissie Suriname-Venezuela** het afgesproken werkprogramma verder uitvoeren. In deze planperiode zal de Joint Venture tussen de Ministeries van Landbouw van beide landen operationeel worden gemaakt en zal de export van o.a. rijst en andere producten naar Venezuela worden bevorderd.

De Nationale Grenscommissie

Voor 2020 blijven de navolgende actiepunten als deel van het mandaat recht overeind:

- i. het vervolg van de besprekingen en onderhandelingen met Guyana betreffende het grensdispuut in het zuid-westen.
- ii. de grenskwestie met Frans-Guyana in het zuid-oosten verder doelgericht ter hand nemen.
- iii. voortzetting van de besprekingen met Barbados in het kader van de mogelijke overlappingsen in het Continentaal plateau.

Caraibisch gebied, Zuid-, Midden- en Noord-Amerika

De bilaterale samenwerkingsverbanden met het **Caraibisch gebied, Zuid-, Midden- en Noord- Amerika** zullen ook in 2020 verder geïntensiveerd worden, met name op de gebieden van: veiligheid en bestrijding van grensoverschrijdende misdaad, inclusief terrorisme, defensie, landbouw, onderwijs, cultuur, volksgezondheid, energie, handel en ondernemerschap, mijnbouw, sport, milieu, en toerisme.

Voor wat betreft de relatie met **landen in de Caraibische Regio** is een proces ingezet van intensievere samenwerking met bilaterale partners op diverse gebieden waaronder multi-destinatie toerisme, landbouw en veeteelt, investeringen, ondernemerschap, handel en transport.

In 2020 zal verdere concrete uitvoering gegeven worden aan de afspraken die in 2018 zijn gemaakt, in de marge van de *CARICOM Heads of Government* meeting, met **Jamaica, Barbados, Antigua & Barbuda, Trinidad & Tobago, Dominica** en de **Dominicaanse Republiek**. Als basis hierbij zal dienen de gedachte van het *CARICOM Joint Enterprise Initiative*, waarbij mogelijkheden voor gezamenlijke exploratie en exploitatie nader zullen worden bekeken voor concrete uitwerking m.n op de gebieden van landbouw, veeteelt en visserij alsook handel, toerisme en connectiviteit.

Met de **landen in Latijns-Amerika en het Zuid-Amerikaans continent**, is eveneens een proces ingezet voor intensievere samenwerking om de bilaterale samenwerking op diverse gebieden optimaler gestalte te geven.

De bilaterale relatie met **Cuba** zal ook in 2020 prioriteit genieten gelet op de belangrijke bijdrage die voortvloeit uit deze relatie op m.n. de gebieden van onderwijs (medische beurzen), volksgezondheid, milieu/klimaatsverandering, sport, cultuur, landbouw, toerisme en handel. Op sub-regionaal en multilateraal gebied zal eveneens onverkort verder worden samengewerkt.

De relatie met **Colombia** is reeds jaren intensief op het gebied van in het bijzonder capaciteitsversterking middels de Cursus in de Spaanse Taal via CEPEX (*Centro de Espanol para Extranjeros* van de *Universidad Externado de Colombia*). Dit zal ook in 2020 worden voortgezet in samenwerking met het Suriname Diplomaten Instituut (SDI). Voorts zal de samenwerking worden verder worden uitgebreid op de gebieden van volksgezondheid, luchtvaart, handel en veiligheid.

De samenwerking met **Argentinië** zal ook in 2020 worden voortgezet op basis van de gemaakte afspraken in 2013. Hiertoe zal een Gemengde Samenwerkingscommissie worden ingesteld om verder uitwerking te geven aan technische samenwerking, capaciteitsversterking, landbouw, volksgezondheid en sport. Maar ook de afspraken met Bolivia alsook andere Zuid- Amerikaanse landen zullen worden geïmplementeerd. Met Bolivia betreft het m.n. de samenwerking ter bevordering van inheemsen alsook de implementatie van door de presidenten gemaakte afspraken in juli 2019.

In 2020 zal concrete invulling gegeven worden aan de samenwerking met **Nicaragua** voor wat betreft kennis uitwisseling en technische assistentie op het gebied van landbouw.

Verwacht mag worden dat in 2020 de samenwerking met **Panama** verder geïntensiveerd zal worden op de gebieden van (lucht)transport, toerisme en handel.

Als leidraad voor de samenwerking met **Mexico** geldt de Basisovereenkomst betreffende Technische en Wetenschappelijke Samenwerking van 1998. Deze zal zich in 2020 richten op samenwerkings-gebieden als landbouw, capaciteitsversterking, incl. diplomatie; mensenrechten en defensie.

Met het oog op de goede bilaterale betrekkingen met de **Verenigde Staten van Amerika (VSA)**, zal het beleid van Suriname in 2020 gericht zijn op de verdere verbreding en verdieping van deze relatie. Suriname en de VSA hebben een steeds hechtere relatie opgebouwd op basis van wederzijds respect, gemeenschappelijke belangen en democratische principes. Deze hechtere band schepte ruimte voor doelgerichte samenwerking op het gebied van o.a. mijnbouw, luchtvaart, toerisme, volksgezondheid, milieu, energie, capaciteitsversterking, handel, investeringen, versterking van democratische instituten, veiligheid, defensie en bestrijding van grensoverschrijdende misdaad, inclusief terrorisme en mensenhandel via het *Caribbean Basin Security Initiative*. In 2020 zal de samenwerking zich ook concreet richten op de samenwerking op het gebied van de bestrijding van mensenhandel, *Trafficking in Persons (TIP)* en ernstige vormen van Kinderarbeid.

Met **Canada** zal gestreefd worden naar verdere verbreding en verdieping van de samenwerking die zich thans primair richt op: mijnbouw (goud), handel, transport, onderwijs, toerisme en cultuur. Het capaciteits-versterkingsprogramma van CESO (*Canadian Executive Service Organization*) dat in juli 2018 is begonnen zal ook in 2020 verder worden voortgezet. Vrijwilligers stellen hun diensten ter beschikking en verzorgen trainingen (voor een periode van maximaal drie weken) op diverse gebieden waar Suriname behoefte aan heeft voor zowel de private als overheidssector, inclusief het Suriname Diplomaten Instituut (SDI).

Europa

Op het Europese continent zal in 2020 bijzondere aandacht worden besteed aan de bilaterale relaties met onder andere: **Frankrijk, Nederland, Rusland, Servië, Turkije, Italië, Duitsland, Denemarken, Switzerland, Zweden, Noorwegen, Finland, Estland, Azerbaidjan, Polen, Roemenië, Spanje, Slovakije en IJsland**. Voorts zal ook ruime aandacht worden besteed aan multilaterale relatie met de Europese Unie (EU) in OACPS (*Organisations of African, Caribbean and Pacific States*)-EU-verband.

Met **Frankrijk** zullen in 2020 de verdere intensieve uitwisseling en samenwerking op het gebied van veiligheid en criminaliteitsbestrijding plaatsvinden, waarbij de ontwikkeling van beide oevers van de grensrivier, prioriteit zal genieten. De Gemengde Commissie Suriname-Frankrijk zal in 2020 bijeenkomen ter bespreking van concrete programma's en projecten van de geïdentificeerde samenwerkingsgebieden waaronder volksgezondheid, personenverkeer en toerisme.

Er zal verder invulling worden gegeven aan de bilaterale relatie met Nederland middels versterking en uitdieping op basis van wederzijds respect en wederzijds voordeel, waarbij het van groot belang wordt geacht de economische, sociale en culturele banden tussen beide landen op bilateraal niveau te bevorderen. Voorts zal de wederzijdse diplomatieke vertegenwoordiging worden opgetrokken tot het nivo van Ambassadeur en zal overleg in het kader van Artikel 8 Dialoog met de EU worden opgepakt.

Rusland, als BRICS-land, zal ook in 2020 een strategische partner blijven en zal de samenwerking op voornamelijk de gebieden: mijnbouw, landbouw, toerisme, onderwijs, veiligheid en capaciteitsversterking, inclusief het SDI verder worden uitgewerkt. Ook de politieke, economische en technische consultaties zullen worden geïntensiveerd.

In de relatie met **Servië** zal de nadruk worden gelegd op de implementatie en follow-up van de gemaakte afspraken via de getekende overeenkomsten tijdens wederzijdse officiële bezoeken en de hieruit voortgekomen Roadmap 2018-2021.

De samenwerking met de hiervoren genoemde landen van het Europees continent zal voornamelijk betrekking hebben op capaciteitsversterking, inclusief de samenwerking met het SDI, milieu, handel, toerisme en bevordering van het personenverkeer.

De multilaterale ontwikkelingsamenwerking met de **Europese Unie (EU)** is vastgelegd in de Cotonou Overeenkomst die loopt tot en met 2020. In 2020 zal verder onderhandeld worden over post-Cotonou en zal Suriname haar positie binnen het regionaal raamwerk van CARIFORUM

kenbaar dienen te maken. Op bilateraal niveau zal de relatie met de EU onverkort worden voortgezet.

Azië

Met een aantal landen uit het Aziatisch continent heeft Suriname politieke, economische, historische en culturele relaties, mede vanwege de herkomst van belangrijke delen van onze bevolking, zoals **China, India en Indonesië**. In deze landen heeft Suriname al geruime tijd Ambassades gevestigd met diverse mede-accreditaties, terwijl er ook honorair consuls zijn aangesteld voor een optimalere benutting van het samenwerkingspotentieel. Deze landen hebben allen, al kort na Surinames onafhankelijkheid Ambassades in Suriname gevestigd. Andere belangrijke partners op dit continent zijn Japan, Singapore, Thailand en Zuid-Korea, waarbij de samenwerking zich thans richt op technische, economische, wetenschappelijke en culturele samenwerking.

Ontmoetingen tussen hoge functionarissen van deze landen bij wederzijdse bezoeken en ontmoetingen op diverse internationale fora zorgt steeds voor nieuwe impulsen. De samenwerkingsgebieden met deze landen zijn erg divers en de ondersteuning aan Suriname is veelal in de vorm van concessionele leningen, schenkingen, technische assistentie op diverse gebieden, waaronder capaciteitsversterking. Suriname's ondersteuning aan deze strategische partners is vaak in de internationale arena bij het gezamenlijk oplossen van internationale vraagstukken en ondersteuning van hun aspiraties in internationale organisaties.

De samenwerking met de **Volksrepubliek China**, thans een van de belangrijkste ontwikkelingspartner, blijft ook in 2020 van belang. Belangrijke projecten die reeds zijn uitgevoerd zijn: o.a. Wanica Hospitaal, *Road Monitoring (Safe City)*, fase 2, Dalian (wegen), Huizenbouw en Agrarisch Cooperatiecentrum. De overige samenwerkingsgebieden zijn divers en behelzen ook gemeenschapsontwikkeling, bosbouw, cultuur, volksgezondheid, veiligheid, justitie, mijnbouw en capaciteitsversterking. Ook zal voortzetting plaatsvinden op het gebied van de bevordering van investeringen en bevordering van samenwerking tussen private organisaties van beide landen.

Ook zal in 2020 nadere uitwerking plaatsvinden van mogelijkheden via het raamwerk van de *Silk Road Economic Belt and the 21st Century Maritime Silk Road Initiative* en fondsen via het CELAC-China Fund (CCF) mechanisme met concessionele voorwaarden.

In 2020 zal verdere follow-up worden gegeven aan de afspraken die gemaakt zijn tijdens o.a. het werkbezoek van de President van **India** in 2018 en de Gemengde Commissie Vergadering (JCM). Belangrijke gebieden van samenwerking zijn: (hernieuwbare) energie, landbouw, onderwijs, inclusief capaciteitsversterking op diverse gebieden, informatietechnologie, archiefwezen, traditionele medische systemen en westerse medicijnen en de diaspora. Volgens de vigerende richtlijnen zal verdere uitwerking en invulling worden gegeven aan projecten uit de totaal beschikbare kredietlijnen van USD 100 miljoen en verdere benutting van het *Small Grants Assistance Programme*. Eveneens verdere benutting van mogelijkheden via Suriname's lidmaatschap bij de *International Solar Alliance (ISA)*.

Ook in 2020 zal verdere invulling worden gegeven aan de gemaakte afspraken met **Indonesië** van de 5de Gemengde Commissie Vergadering (JCM), die in september 2018 in Paramaribo heeft plaatsgevonden, alsook de intenties van de handels- en Parlementaire missie vanuit Indonesië in 2019 en de deelname van het bedrijfsleven en parastatalen aan beurzen en forums in Indonesië ter bevordering van de samenwerking. In 2020 vindt de 6de JCM plaats in Indonesië en zullen alle voorbereidingen getroffen worden met relevante stakeholders om tot de gewenste resultaten gebieden voor de gebieden van samenwerking. Als leden van de Islamitische Ontwikkelingsbank, zal meer gebruik gemaakt worden van financieringsmogelijkheden die via dit systeem de mogelijkheid bieden om de samenwerkingsgebieden te verruimen.

In 2020 zal de samenwerking met **Japan** verder worden uitgewerkt voor wat betreft trainingen en schenkingen (grants), technische samenwerking via de *Japan International Cooperation Agency (JICA)*, en *Japan-Caribbean Climate Change Partnership (J-CCCP)* richt deze zich op visserij, rampenbestrijding en milieu, gezondheidszorg, energie en capaciteitsversterking (beroepstrainingen in Japan waar Suriname behoefte aan heeft). NGO organisaties kunnen ondersteuning krijgen via het zogeheten *Grant Assistance for Grassroots Human Security Projects (GGP)*. Los van de directe ondersteuning aan Suriname, verleent Japan ook ondersteuning via de *Inter-American Development Bank (IDB)* en gespecialiseerde organisaties van de Verenigde Naties.

De relatie met **Zuid-Korea** zal in 2020 worden voortgezet via voornamelijk de Gemengde Commissie Vergadering, *High Level Meetings* en meetings in bilateraal verband op diverse fora. De afgelopen jaren zijn er schenkingen van medisch apparatuur ontvangen voor het 's Lands Hospitaal en het Centraal Medisch Laboratorium. Mogelijkheden, inclusief trainingen naar de specifieke behoefte van Suriname (*tailor-made*) zullen uitgewerkt worden alsook die via de *Korea International Cooperation Agency (KOICA)*.

Voor wat de overige Aziatische landen betreft, zal in 2020 op basis van de principes van wederzijds voordeel en respect alsook de potentie van deze landen samenwerkingsgebieden worden uitgewerkt. De afgelopen jaren hebben *high level* ontmoetingen plaatsgevonden op diverse fora en in Suriname. Het gaat hier om concrete **afspraken met Singapore, Thailand, Pakistan en de Filipijnen**.

Afrika, Australië en Oceanië

In 2020 zal verdere invulling worden gegeven aan de samenwerkingsrelaties met de landen van het **Afrikaans continent**, waaronder met **Ghana, Marokko, Zuid-Afrika, Equatorial Guinea, Zambia, Nigeria, Ivoorkust, Kenia en Togo**. Suriname onderhoudt thans diplomatieke betrekkingen met 20 van de 54 onafhankelijke staten van het Afrikaans continent op een beperkt aantal gebieden.

Deze samenwerking voltrekt zich thans voornamelijk binnen de context van historische en culturele uitwisseling alsmede handelsbevordering. In Accra, Ghana, is in april 2019 een Ambassade opgezet en verwacht mag worden dat de gebieden van samenwerking met dit land en overige van belang zijnde ontwikkelingspartners verder uitgebreid, respectievelijk uitgewerkt zal worden. Vanwege een toenemende intensiteit in de relatie met Marokko en andere delen van Afrika, wordt de mogelijkheid voor de opzet van Ambassades in 2020 verder worden overwogen. De aanvraag voor de waarnemersstatus voor de Afrikaanse Unie zal in 2020 worden geëffectueerd.

De betrekkingen met **Australië** en het **Oceanië** continent, voornamelijk met **Nieuw Zeeland**, bestrijken voornamelijk technische assistentie, capaciteitsversterking, milieu en landbouw. Nieuw Zeeland heeft een bijzonder project "Droogland Rijstbouw" in het binnenland van Suriname gefinancierd en ondersteunt aldus bij de sociaal-productieve ontwikkeling van dat gebied.

Midden-Oosten

In 2020 zal nadere uitwerking plaatsvinden van potentiële samenwerkingsgebieden met een aantal strategische landen uit het Midden-Oosten, waaronder de **Verenigde Arabische Emiraten (VAE), Israël, Saoedi Arabië, Oman en Qatar**. De samenwerking geschiedt reeds via de *Organization of Islamic Cooperation (OIC)*, waarbij Suriname tegen concessionele financieringsopties goed gebruik kan maken van mogelijkheden. Gelet op de ligging van het Midden-Oosten, op het kruispunt van drie continenten (Europa, Azië en Afrika) en de rol welke deze regio inneemt in het wereldgebeuren is verdere verbreding en uitdieping van de relatie gewenst.

De VAE heeft al belangstelling getoond voor de luchtvaartsector en investeringen in diverse sectoren van de economie. De mogelijkheden met deze ontwikkelingspartners zijn uitdagend en worden verder uitgewerkt in 2020. Ook de projectfinanciering (schenking) via het *Caribbean Renewable Energy Fund* wordt in 2020 gefinaliseerd.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken, International Business en Internationale Samenwerking zal ook in 2020 niet-residerende Ambassadeurs alsook Honorair Consuls gericht blijven inzetten als instrument ter realisatie van nationale ontwikkelingsdoelen.

Multilaterale betrekkingen

Ook in 2020 zal ruime aandacht worden besteed aan de multilaterale samenwerking. Het staat vast dat multilaterale samenwerking een onmisbaar instrument is bij de aanpak van mondiale vraagstukken, waarbij Suriname veel waarde hecht aan de principes van het Handvest van de Verenigde Naties (VN).

Belangrijke vraagstukken waarvoor gezamenlijke wereldwijde inspanning vereist is, zijn onder andere het handhaven van internationale vrede en veiligheid, illegale handel in drugs en wapens, anti-corruptie, hervorming van de VN, duurzame ontwikkeling, klimaatverandering, mensenrechten, en armoedebestrijding. Suriname zal daarom altijd blijven pleiten voor een multilateraal systeem dat rechtvaardig, democratisch, doeltreffend en principieel is.

In 2015 hebben de lidlanden van de VN afgesproken dat ze de komende 15 jaar allemaal samen aan de 17 duurzame ontwikkelingsdoelen zullen werken (*Sustainable Development Goals*), gericht op het verbeteren van de levensstandaard van alle mensen en bevordering van economische groei, met inachtneming van het behoud en de bescherming van het milieu. Ook Suriname heeft zich gecommitteerd aan deze 2030 Ontwikkelingsagenda en zet noodzakelijke actie voor de vrijwillige rapportage hiervan in 2022.

Naast de VN en ACP is Suriname op multilateraal niveau ook verbonden aan andere organisaties, waaronder de *Organization of American States* (OAS), de *Non-Aligned Movement* (NAM) en de *Organization of Islamic Cooperation* (OIC), die allen bijdragen aan de realisatie van mondiale vraagstukken, de internationale ontwikkelingsagenda en nationale ontwikkelingsdoelstellingen.

Thans worden voorbereidingen getroffen, samen met CARICOM-landen, voor het vestigen van een diplomatieke missie in Geneve, teneinde adequaat te kunnen inspelen op mogelijkheden die worden aangeboden via o.a. de WTO, ILO, WIPO, UNCTAD en ICRC.

1406: Regionale Integratie

Regionale integratie in zowel het Caraïbisch gebied als Latijns-Amerika behoort tot één der speerpunten van het buitenlandsbeleid van Suriname, om middels dialoog en samenwerking met landen in de Regio, gezamenlijk aan uitdagingen in de regio, subregio respectievelijk de wereld, op onder meer politiek, economisch, sociaal en cultureel gebied, het hoofd te kunnen bieden.

Niettegenstaande de dynamische aard van het hedendaagse geo-politieke landschap, biedt participatie in regionale integratiemechanismen en organisaties onder andere het volgende:

- 1) mogelijkheden om deel te nemen aan het proces voor integratie van volkeren in de regio;
- 2) continuering van samenwerkingsrelaties die gebaseerd zijn op bescherming en behoud van vrede;
- 3) bevordering van ontwikkeling in de ruimste zin des woords (sociaal-maatschappelijke, economische, technologische, wetenschappelijke ontwikkeling); en
- 4) bescherming van algemene principes die o.a. verband houden met de beleving van de democratie en het bevorderen en beschermen van mensenrechten.

CELAC (Gemeenschap van Latijns-Amerikaanse en Caraïbische Staten)

Ook binnen CELAC zal Suriname een actieve rol vervullen om de politieke dialoog weer op gang te krijgen, teneinde het proces van regionale integratie verder vorm en inhoud te geven. Naast de politiek-diplomatieke en de politiek-strategische afstemming binnen CELAC, zal de regionale samenwerking gericht zijn op verdere verdieping van de samenwerking met bestaande strategische partners, zoals de Volksrepubliek China en de Europese Unie, respectievelijk binnen het CELAC-China- en CELAC-EU-raamwerk. Ook zal er verder worden gewerkt aan het aanboren van mogelijkheden voor financiering en samenwerking van ontwikkeling via andere potentiële strategische partners **zoals India, Rusland, Zuid-Korea en Turkije.**

CARICOM en ACS

Suriname zal ook in 2020 haar lidmaatschap bij regionale organisaties verder benutten. De samenwerking binnen CARICOM en de Associatie van Caribische Staten (ACS) moet worden gezien tegen de achtergrond van het mede helpen bevorderen van de verdere integratie tussen de landen van Zuid-Amerika en het Caribisch Gebied en het structureren van een bruikbare consultatie- en coördinatiemechanisme voor het kunnen innemen van gemeenschappelijke standpunten c.q. het initiëren van concrete acties over o.a. sociale, politieke en economische vraagstukken.

Bijzondere aandacht zal worden geschonken aan functionele samenwerking op diverse beleidsgebieden, het garanderen van veiligheid in de ruimste zin des woord, het scheppen van markttoegang van in Suriname geproduceerde goederen en diensten en het hebben van goede betrekkingen in het algemeen met de lidstaten.

ACTO (Organisatie van het Verdrag voor Amazonische Samenwerking)

In het dienstjaar 2020 zal de ACTO Permanente Nationale Commissie voor Suriname worden geheractiveerd ter coördinatie van de nationale ACTO-agenda. De politieke en technische coördinatie alsmede validatie van de bijdrage aan de implementatie van projecten binnen de 5 focusgebieden van ACTO zullen worden gecontinueerd.

MERCOSUR/ALADI (Gemeenschappelijke Markt van het Zuiden/ Latijnsamerikaanse Integratie Associatie)

Door Suriname zal verder gewerkt worden aan de samenwerking m.b.t. mogelijke participatie binnen het raamwerk van MERCOSUR. In dit kader zal worden gewerkt aan het opteren voor het lidmaatschap van ALADI als een van de voorwaarden van het (geassocieerd) lidmaatschap van MERCOSUR.

Internationale Onderhandelingen

Bij Staatsbesluit van 1 september 2010 no. 124 is aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken, International Business en Internationale Samenwerking een bijzondere taak toegevoegd: “coördinatie van internationale ontwikkelingssamenwerking, het een en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende ministeries”.

Het Ministerie coördineert de internationale ontwikkelingssamenwerking in bilateraal, regionaal en multilateraal verband, met uitzondering van de internationale financiële instellingen. In dit kader wordt toegezien op een effectieve invulling van programma's en projecten die in voregenoemd kader worden afgesproken met diverse ontwikkelingspartners.

Migratie en Personenverkeer

De afgelopen jaren is er verder gewerkt aan het verbeteren van de werkprocessen ter bevordering van het reisverkeer. Vanaf 2016 is de toegang tot ons grondgebied verder versoepeld voor burgers van 52 landen middels de introductie van de Toeristenkaart. Ook de Wet Personen van Surinaamse Afkomst (PSA) van 2014 biedt bijzondere voorzieningen voor Surinamers in de diaspora.

Tot heden zijn er meer dan 9500 PSA-documenten verstrekt met een opbrengstwaarde van bijkans Euro 1 miljoen. Met ondersteuning van de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) worden stappen gezet voor ondersteuning bij aanscherping van een gericht bevolkings- en diasporabeleid. Mede in dat kader wordt er gewerkt aan het efficiënter maken van de consulaire diensten via o.a. de E-Visa en gerichte trainingen, doch rekening houdende met de nationale veiligheid.

De Surinaamse diaspora heeft middels de website www.diaspora.sr de mogelijkheid zich te registreren en aan te geven op welke wijze zij zich willen inzetten voor Suriname, hetzij middels kennis, expertise, fondsen en/of projecten. De diaspora website is in 2017 geïnitieerd in Nederland, Miami en Frans-Guyana.

In 2020 zal het “Mapping of the Diaspora” project, in samenwerking met de *International Organization for Migration* (IOM) alsook bilaterale partners, worden gecontinueerd teneinde de diaspora nauwer te betrekken in het leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van Suriname.

Er zal verder gewerkt worden aan het efficiënter maken van de consulaire dienstverlening via gerichte trainingen op het gebied van o.a. klantvriendelijkheid.

De activiteiten met betrekking tot Consulaire zaken en Migratie over het dienstjaar 2020 lopen synchroon met het beleid gericht op beheersing van migratiestromen als gevolg van groei in het internationale reisverkeer, en de ordening van het personenverkeer die ook in deze regeerperiode prioriteit geniet. Het beleid van de consulaire dienst zal ook gecontinueerd worden zodat alle consulaire activiteiten van Suriname, zowel nationaal als internationaal gecoördineerd blijven plaatsvinden. De geplande activiteiten hebben betrekking op Consulaire Zaken, Migratie en Personenverkeer.

Er zal verdere aandacht en invulling gegeven worden aan het beleid op het gebied van de diaspora, waarbij Surinamers in diaspora er nauwer bij betrokken zullen worden opdat ook zij een bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling van Suriname.

Suriname Diplomaten Instituut (SDI)

Op 30 november 2018 is de “Wet op de Buitenlandse Dienst” goedgekeurd door de Nationale Assemblée .

Het Suriname Diplomaten Instituut (SDI) is volgens deze wet de weg waarlangs aanstellingen van ambtenaren van de Buitenlandse Dienst worden geregeld. In concreto betekent het dat men een opleiding aan het SDI met goed gevolg moet hebben genoten.

In december 2018 hebben 33 studenten de eerste diplomaten training met success afgerond. Op 15 juli 2019 is het SDI gestart met de Financieel-Administratief Attache Opleiding en de Consulaire Opleiding voor de BUZANEN, elk met een duur van 4 maanden.

Het oogmerk is dat bij de uitvoering van het buitenlands beleid harmonisatie plaatsvindt op het werk – en denkniveau van alle betrokken actoren die een bijdrage leveren bij het realiseren van de gestelde nationale ontwikkelingsdoelen.

Er zullen ook andere kalender activiteiten worden verzorgd in 2020 waaronder diverse seminars en lezingen, weliswaar in samenspraak met de ambassades h.t.l. alsmede internationale organisaties. Verdere invulling wordt gegeven aan de diverse getekende MoUs tussen SDI en andere Diplomatieke Instituten, waaronder met Rusland, Marokko, India, Indonesia en Brazilië.

In 2019 is het SDI gebouw gerenoveerd en beschikt over een professionele staf en personeel, organisatie en management. Training van het staf en personeel zal gecontinueerd worden teneinde hen de vaardigheden aan te reiken voor efficiëntere uitvoering van de werkzaamheden van het instituut.

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN
Bedragen x SRD 1.000

Code	Omschrijving	Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Lopende Uitgaven								
610	Lonen en Salarissen	71.654	86.972	88.250	98.433	108.276	99.700	99.700
611	Sociale Premies	5.979	9.531	10.500	12.148	13.363	9.900	9.900
612	Gebruik van Goederen en Diensten	18.145	72.644	71.314	108.297	119.127	118.000	118.000
616	Sociale Uitkeringen	0	100	50	175	193	200	200
	Totaal Lopende Uitgaven	95.778	169.247	170.114	219.053	240.958	227.800	227.800
Kapitaal Uitgaven								
620	Inventaris			325	1.000	1.100	5.000	5.000
621	Transportmiddelen				2.000	2.000	2.000	2.000
	Totaal Kapitaal Uitgaven	0	0	325	3.000	3.100	7.000	7.000
	TOTAAL OPERATIONALE UITGAVEN	95.778	169.247	170.439	222.053	244.058	234.800	234.800

Toelichting op de Operationele Uitgaven

Lopende Uitgaven

610. Lonen en Salarissen

Specificatie Lonen en Salarissen

Code	Omschrijving	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk Salaris Thuisdienst en Buitendienst	49.106.000
61002	Vakantietoeslag	3.810.500
61003	Overwerk	1.496.000
61004	Bonussen en Gratificaties	4.400.000
61006	Vacatiegelden	533.500
61012	Detacheringstoelagen	25.765.100
61013	Functionele toelagen	194.800
61014	Persoonlijke toelagen	228.100
61016	Gezinstoelagen en Kinderbijslag	101.000
61017	Waarnemingstoelagen	367.000
61019	Overige- sociale lasten	1.742.400
61020	Telefoonvergoeding	6.600
61021	Representatievergoeding	395.000
61023	Vervoersvergoeding	85.000
61024	Overige vergoeding	19.000
	TOTAAL	88.250.000

Toelichting Lonen en Salarissen

Het totale personeelsbestand voor de Thuisdienst is 277. Er zijn 18 vertegenwoordigingen van Suriname in het buitenland met een totaal personeelsbestand van 165, waarvan 66 uitgezonden personeelsleden en 90 lokaal aangetrokken met een contract en 9 losse krachten ; de salarissen van het lokaal aangetrokken personeel wordt begroot op **code 61203 contractanten en van de losse krachten op code 61204 tijdelijk personeel**.

Dit geldt ook voor de kosten van huur van woningen van het uitgezonden personeel op de diverse buitenlandse vertegenwoordigingen envenals de detacheringstoelagen. De overige kosten zijn deels toelagen die toekomen aan zowel de ambtenaren van de Thuis- als Buitendienst en een ander deel zijn toelagen die uitsluitend kunnen toekomen aan gedetacheerde ambtenaren.

Personeelsbestand Ministerie van Buitenlandse Zaken : Thuisdienst						
Directoraat/Afdeling	Hoger	Midden	Lager	Contractanten	Tijdelijk	Totaal
Departementsleiding	62	27	4	4	2	99
Staf afdelingen	23	7	12	1	1	44
Directoraat Algemeen Beheer en Consulaire Aangelegenheden						
Onderdirectoraat Consulaire Zaken en Personenverkeer	2	8	5	0	0	15
Onderdirectoraat Administratieve Diensten	10	13	31	4	1	59
Directoraat Geopolitieke Aangelegenheden en Internationale Ontwikkelingssamenwerking						
Onderdirectoraat Geopolitieke Aangelegenheden	12	8	4	1	3	28
Onderdirectoraat Regionale Integratie	8	8	2	1	0	19
Onderdirectoraat Internationale Ontwikkelingssamenwerking	8	2	2	1	0	13
Totaal	125	73	60	12	7	277

Toelichting Personeel Thuisdienst

Opgemerkt dient te worden dat een groot deel van het personeel van de afdeling Consulaire Zaken tot het lager kader behoort, als gevolg van de Fiso-indeling. De functies van de functionarissen van deze afdeling zijn ondergebracht in functiegroep 5 en 6. Voor wat de thuis- en buitendienst betreft, zullen de bestaande discrepanties in loonreeksen op korte termijn moeten worden weggewerkt. Het concept begroting 2020 was conform dat van het dienstjaar 2019

Reele opbouw personeel buitenposten:					
Naam	Hoger	Midden	Lager	Contractanten	Totaal
Ambassade Brasilia	4	1		7	12
Consulaat - Generaal Belem	2			5	7
Ambassade Caracas	2			5	7
Ambassade Georgetown	4	1		6	11
Consulaat - Generaal Willemstad	2	1		1	4
Consulaat - Generaal Cayenne	2	4	0	7	13
P.V. New York	5			5	10
Ambassade Washington	5	1		3	9
Consulaat - Generaal Miami	2	1		5	8
Ambassade Den Haag	3	1		5	9
Consulaat - Generaal Amsterdam	2	1		14	17
Ambassade Brussel	4	1		4	9
Ambassade Beijing	4	0		4	8
Ambassade New Delhi	2			4	6
Ambassade Jakarta	1			5	6
Ambassade Havanna	2	1		4	7
Ambassade Parijs	4	1		4	9
Ambassade Accra	2			2	4
Totaal	52	14	0	90	156
KADER	ABB SCHAAL	FISO FUNCTIE GROEP			
HOGER	18 T/M 24	9 T/M 13			
MIDDEN	12 T/M 17	7 T/M 8			
LAGER	1 T/M 11	1 T/M 6			

Toelichting Personeel Buitendienst

Opgemerkt dient te worden dat i.v.m. bezuiniging van de overheidsbegroting, minimalisering van lokaal personeel heeft plaatsgevonden. Met het minimum aantal uitgezonden personeel zal getracht worden de buitenposten draaiende te houden. Naar aanleiding van de rationalisatie op de Buitenposten is de detacheringperiode van vier jaren vastgesteld.

Recapitulatie

Personeelsbestand Ministerie naar kader						
	Hoger	Midden	Lager	Arbeids ovk.	Tijdelijk	Totaal
Thuisdienst	125	73	60	12	7	277
Buitendienst	52	14	0	90	9	165
Totaal	177	87	60	102	16	442

De bovenstaande indeling van het kader is conform de instructie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken geschied op basis van de functiegroep, waarbij functionarissen dienende in functiegroep t/m 6 tot lager kader worden gerekend. Functiegroep 7 en 8 wordt tot middenkader en functiegroep 9 en hoger tot hoger kader gerekend.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken, International Business en Internationale Samenwerking is van start gegaan met de re-organisatie van het Departement, zowel bij de thuis- als buitendienst, ten behoeve van een efficiënt en effectief beleid. Aan de hand van de nieuwe organisatiestructuur van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, International Business en Internationale Samenwerking zal verder invulling gegeven worden aan de bemensing van het Ministerie.

Het totaal geraamd bedrag op code 610 bedraagt **SRD 88.250.000,-** in plaats van **SRD 70.940.000,-**.

611. Sociale Premies

Specificatie Sociale Premies

CODE	OMSCHRIJVING	Bedrag in SRD
	Sociale Premies	
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	4.400.000
61102	Werkgeverslasten ziekenfonds	6.100.000
	Totaal	10.500.000

Toelichting Sociale Premies

Als gevolg van de periodieke verhogingen en bevorderingen alsook de toename van bezoldigingen voor het dienstjaar 2020, zijn ook de bijdragen van het ministerie aan SZF- en Pensioenpremies toegenomen. Ook de premies voor de buitenlandse vertegenwoordigingen zijn hierin begroot.

Het totaal geraamd bedrag op code 611 bedraagt **SRD 10.500.000,-** in plaats van **SRD 8.902.000,-**.

612. Gebruik van Goederen en Diensten
Specificatie Goederen en Diensten

Code	Gebruik van Goederen en Diensten	Bedrag in SRD
Goederen en diensten		
61201	Kosten opleidingen binnenland	100.000
61202	Kosten opleidingen buitenland	100.000
61203	Contractanten	11.326.400
61204	Tijdelijke personeel	500.000
61205	Deskundigen Binnenland	51.000
61206	Deskundigen buitenland	200.000
61208	Binnenlandse reiskosten	200.000
61209	Binnenlandse Verblijfkosten	200.000
61210	Buitenlandse reiskosten	2.000.000
61211	Buitenlandse verblijfkosten	2.000.000
61212	Overige kosten opleidingen	80.000
61214	Overige reis- en verblijfskosten	350.000
61215	Kantoorkosten	2.000.000
61216	Kopieeren	500.000
61217	Drukwerk en Grafisch materiaal	500.000
61218	bode diensten	8.000
61219	onderhoud meubilair en inventaris	550.000
61220	onderhoud kantoormiddelen	200.000
61221	Vergaderkosten	400.000
61222	Verbruiks goederen	1.200.000
61223	Onderhoudskosten automatisering	1.193.000
61224	Licentie en progamma kosten	315.000
61225	Datalijnen	100.000
61226	Advertentie en bekendmaking	75.000
61227	Radio en tv Programma`s	45.000
61228	Brochures en andere periodieken	75.000
61229	Tentoonstellingen	150.000
61230	Overige kantoorkosten	100.000
61231	Overige kosten automatisering	100.000
61233	Huur gebouwen en terreinen Thuisdienst en Buitendienst	13.000.000
61234	Onderhoud gebouwen en terreinen	3.500.000
61236	Vuinis en Reinigingsdiensten	305.000
61238	Telefoon	3.500.000
61239	Gas	300.000
61240	Water	400.000
61241	Electra	1.500.000
61244	Representatie	3.000.000
61245	Abonnementen en vakliteratuur	2.500.000
61246	Verzekering	875.000
61247	Schoonmaak	300.000

61250	Bewaking	2.000.000,00
61251	Voeding	375.000
61252	Contributies	7.000.000
61253	Vrachtkosten en porti	2.600.000
61255	Rechterlijke Vonissen	2.500.000
61258	Kunst en Cultuur Aankopen	55.000
61259	Nationaal en internationale manifestaties	500.000
61260	Onderscheidingen ea Feestelijke bijeenkomst	160.000
61261	Inhuur Externe juridische bijstand	255.000
61263	Overige Algemene kosten	150.000
61278	Verzekeringen	50.000
61283	Huur van vaar en voertuigen	200.000
61284	Onderhoud Exploitatie Dienstvoertuigen	1.671.000
	Totaal	71.314.000

Toelichting Gebruik van Goederen en Diensten

Onder de post Contractanten is opgenomen het personeel dat is aangetrokken op basis van hun specifieke bekwaamheden. De salarissen van het lokaal aangetrokken personeel bij de diverse buitenlandse vertegenwoordigingen zijn ook opgenomen onder de post Contractanten. De toe te kennen salarisverhogingen aan deze groep lokaal aangetrokken personeel, mede op basis van het minimumloon in de verschillende landen, heeft ook geleid tot een toename van deze kostenpost. Contractanten en tijdelijk personeel valt niet meer onder de post personeelskosten maar onder die van goederen en diensten, waardoor deze post verhoogd is.

Verder zijn er voor het gebruik van Goederen en Diensten de kosten opgenomen die betrekking hebben op de uitgaven voor kantoor, media, nutsvoorzieningen, representatiekosten, abonnementen, schoonmaak, huur- en onderhoudskosten, betalingen van contributies. Voor de huur van gebouwen en terreinen van de Thuis- en Buitendienst is een bedrag opgenomen van SRD 12.500.000 welke inhoudt de huur van panden van de Thuisdienst en zijn Buitenlandse Vertegenwoordigingen. De kosten verbonden aan mutaties en detacheringen worden gerekend tot vrachtkosten.

Het totaal geraamd bedrag op code 612 bedraagt **SRD 71.314.000,-** in plaats van **SRD 69.644.000,-**.

616. Sociale Uitkeringen

Specificatie Sociale Uitkeringen

Code	Sociale Uitkering	Bedrag in SRD
	Sociale Uitkeringen	
61611	Lig- en Verpleegkosten	20.000
61612	Poliklinische kosten	20.000
61614	Overige medische kosten	10.000
	Totaal	50.000

Toelichting Sociale Uitkeringen:

Sociale Uitkeringen behelzen kosten voor de medische zorg.

Het totaal geraamd bedrag op code 616 bedraagt **SRD 175.000,-** in plaats van **SRD 50.000,-**.

Kapitaal Uitgaven

620. Inventaris

Specificatie Inventaris

Code	Inventaris	Bedrag in SRD
62001	Kantoorinrichting	150.000
62004	Computers	175.000
	Totaal	325.000

Toelichting Inventaris

Onder inventaris wordt verstaan alle inkopen voor de Thuis- en Buitendienst m.b.t. kantoorinrichting, apparatuur en overige kosten die gepaard gaan met de aanschaf van goederen vallende onder de noemer inventaris.

Het totaal geraamd bedrag op code 620 bedraagt **SRD 325.000,-** in plaats van **SRD 200.000,-**.

Overzicht Contributies bij Internationale Organisaties

Ministerie Buitenlandse Zaken	Contributie 2020	Uitstaande contributies tot op heden	Jaarlijkse contributie/	Totaal srd
ACP – African, Caribbean and Pacific Group of States			€ 64.693,00	SRD 549.890,50
ACS – Association of Caribbean States	\$ 28.064,00	\$ 28.308,83	\$ 28.064,00	SRD 423.923,68
ACTO – Amazon Cooperation Treaty Organization	\$ 39.886,00		\$ 39.886,00	SRD 299.942,72
CTBTO – Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty Organization			\$ 1.488,00	SRD 11.189,76
FEMCIDI – Fondo Especial Multilateral del CIDI – Special Multilateral Fund of the Inter-American Council for Integral Development		vrijwillige bijdrage	\$ 2.000,00	SRD 15.040,00
OAS Development Cooperation Fund (OAS/DCF)				
G-77 and China – Group of 77	\$ 5.000,00	\$ 25.000,00	\$ 5.000,00	SRD 225.600,00
		Achterstand vanaf 2014 tot heden.		
GRULAC – Group of Latin America and Caribbean Countries			€ 910,00	SRD 7.735,00
International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia		\$ 3.240,00	\$ 2.140,00	SRD 40.457,60
International Residual Mechanism for Criminal Tribunals		\$ 2.029,00	\$ 1.246,00	SRD 24.628,00
International Criminal Tribunal for Rwanda		\$ 1.475,00	\$ 1.074,00	SRD 19.168,48
ISA International Seabed (Authority Budget)			\$ 671,00	SRD 5.045,92
ITLOS – International Tribunal for the Law of the Sea			€ 936,00	SRD 7.956,00
OAS Regular Budget			\$ 22.500,00	SRD 169.200,00
OPANAL – Organismo para la Proscripción de las Armas Nucleares en la América Latina y el Caribe – Agency for the Prohibition of Nuclear Weapons in Latin America and the Caribbean	\$ 1.543,00	\$ 6.172,00	\$ 1.543,00	SRD 58.016,80
OPCW Regular Budget – Organization for the Prohibition of Chemical Weapons		€ 11.886,00	€ 3.962,00	SRD 134.708,00
OIC- General Secretariat and IPHRC Organisation of Islamic Cooperation	\$ 194.485,00		\$ 194.485,00	SRD 1.462.527,20
ISF- Islamic Solidarity Fund	\$ 6.300,00		\$ 6.300,00	SRD 47.376,00
UN Regular Budget			\$ 108.543,00	SRD 816.243,36
MONUSCO- Contribution to the Stabilization mission of DRC			CHF 3.295,00	SRD 25.437,40
IOM- International Organisation of Migration	CHF 11.991,00	CHF 11.991,00	CHF 3.295,00	SRD 210.578,44
Caricom Oelectorat Observer Mission		\$ 6.931,13		SRD 52.122,10
UNASUR			\$ 14.146,00	SRD 106.377,92
GLOC- Government Local Office Costs (UNDP)			\$ 151.786,00	SRD 1.141.430,72
TOTAAL				SRD 5.854.595,60

TITEL II: BELEIDSPROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000

Code		Realisatie 2018	Vermoede- lijk beloop	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Programma: 07 Onderzoek en Ontwikkeling								
	Beleidsonderzoek, Planning en Capaciteitsversterking	0	60	100	1.110	1.078	1.088	1.098
	Sub-totaal	0	60	100	1.110	1.078	1.088	1.098
OP- Beleidsgebied: Immigratie								
Programma: 12 Algemene Openbare Diensten								
1210	Migratie en Personen verkeer	0	2.250	720	740	1.250	1.250	1.250
	Sub-totaal	0	2.250	720	740	1.250	1.250	1.250
OP- Beleidsgebied: Ontwikkelingsdiplomatie								
Programma :14 Internationale Samenwerking								
1404	Bilaterale Betrekkingen	443	1.500	1.193	6.825	8.986	8.996	9.986
1405	Multilaterale Betrekkingen	407	350	767	3.280	5.645	5.645	5.645
1406	Regionale Intergratie	1.459	1.500	1.008	6.053	6.310	6.510	7.310
1407	Opzetten van Ambassades en Consulaten		499	250	500	600	600	600
1408	Internationale Onderhandelingen	0	300	275	2.570	2.572	2.572	2.572
	Sub-totaal	2.310	4.149	3.493	19.228	24.113	24.323	26.113
	TOTAAL PROGRAMMA'S	2.310	6.459	4.313	21.078	26.440	26.660	28.460

OP- Beleidsgebied: Economische Planning, Ontwikkeling en Investerings

Code 0704: Beleidsonderzoek, Planning en Capaciteitsversterking

In het kader van hervorming en versterking van het Nationaal Planapparaat, zoals uiteengezet in het Ontwikkelingsplan (OP) 2017-2021 zijn er formeel per 1 september 2018 Ministeriele Plan Units (MPU's) ingesteld. De hierbij behorende formatierapporten zijn in de loop van 2019 goedgekeurd alsook is het proces ingezet tot training respectievelijk aanstelling van functionarissen van de MPU.

Tot de kernactiviteiten van de MPU behoren Projectontwikkeling, Uitvoering en Monitoring* & Evaluatie, van de programma's en projecten die voortvloeien uit de relatie die het Ministerie onderhoudt met ontwikkelingspartners op bilateraal en multilateraal niveau.

Ter verdere versterking van de uitvoeringscapaciteit van de MPU is het van belang dat relevante trainingen worden gevolgd alsook beschikking is over noodzakelijk equipment.

Bij het het initiëren en onderhouden van samenwerkingsverbanden met ontwikkelingspartners die kunnen bijdragen aan de realisatie van de nationale ontwikkelingsdoelen, zijn specifieke kennis en vaardigheden vereist.

Capaciteitsversterking op dit gebied wordt o.a. verkregen door deelname aan specifieke opleidingen en trainingen in het buitenland, gericht op verdieping van de kennis van internationale diplomatie, protocol en internationale onderhandelingen. Opgemerkt kan worden dat beschikbaar gestelde beurzen veelal een eigen bijdrage hebben, zoals ticketkosten en reisverzekering, welke ten laste komen van de begroting van het Ministerie.

OP-Beleidsgebied: Capaciteitsversterking**Code 0704: Beleidsonderzoek, Planning en Capaciteitsversterking**

De activiteiten van de beleidsmaatregel Beleidsonderzoek, Planning en Capaciteitsversterking zijn aangegeven in onderstaande tabel.

No	Activiteiten	Bedrag in SRD
1.	Jaarlijkse opleiding ten behoeve van SDI	100.000,00
	Totaal Programma's Beleidsonderzoek, Planning en Capaciteitsversterking	100.000,00

Activiteiten	Gerealiseerd beleid 2018	Verwachte beleidsresultaten eind 2019	Verwachte beleidsresultaten eind 2020
Optimaliseren van de informatievoorziening aan de gemeenschap (inter)nationaal	Er was een start gemaakt met een fotoboek, een infomercial, een facebook pagina. Buza informatie werd verzorgd door NII.	Het Ministerie beschikt reeds over een eigen website. Afronding van de processen voor het fotoboek, een infomercial en een facebook pagina. Activering van de intranet van het Ministerie. Een Buza info bulletin zal met de activering van het intranet worden verwezenlijkt.	Het fotoboek en de infomercial zijn uitbesteed en gepubliceerd. De intranet is wederom actief gemaakt door afdeling ICT. De Buza info bulletin verschijnt maandelijks. De website en de facebookpagina zijn operationeel

OP-Beleidsgebied: Migratie**Code 1210: Migratie en Personenverkeer**

De activiteiten van de beleidsmaatregel Migratie en Personenverkeer zijn aangegeven in onderstaande tabel.

No	ACTIVITEITEN	Bedrag in SRD
1	Het geraken tot een Migratie- inclusief Diasporabeleid: - Continuering van het "Mapping of the Surinaamse Diaspora project; onderhouden van de website www.diaspora.sr Continuering en voorbereidingen in het kader van het Regionaal project "Effective and Sustainable Diaspora Engagement for Development in the Caribbean", welke een wezenlijke bijdrage zal leveren aan de economische en sociale ontwikkeling middels het identificeren van skills, fondsen en andere belangrijke bronnen.	Gedeeltelijke financiering door IOM en eigen bijdrage van 50.000,00

2	- Instellen van een Interdepartementale Commissie bestaande uit vertegenwoordigers van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, International Business en Internationale Samenwerking, Binnenlandse Zaken, Justitie en Politie en Ministerie van Defensie, Bureau Nationale Veiligheid (maximaal 6 personen)	50.000,00
3	- Bijwoning van de jaarlijkse meeting van de Internationale Organisatie voor Migratie inzake het presenteren van de vorderingen van Suriname met betrekking tot Migratie (2 personen)	25.000,00
4	- Bijwoning Migratie meeting van de Verenigde Naties inzake “lessons learned” en de recente ontwikkelingen op het gebied van Migratie (2 personen)	25.000,00
5	Vorbereidende activiteiten in het kader van Nationaal Diaspora engagement strategie als onderdeel van het Migratiebeleid.	50.000,00
	Het geraken tot de versoepeling c.q. bevordering van het reis- en personenverkeer:	
6	- Aanpassingen van de huidige PSA-website - Voorbereidingen in het kader van het vernieuwen van de PSA-documenten die uitgegeven zijn in juni 2014.	100.000,00
7	Activiteiten in het kader van de “Consular-Migration Working Groups” - Suriname-Brazil - Suriname Cuba - Suriname-Venezuela	5.000,00
8	Activiteiten in het kader van de introductie van het grenspasje tussen Suriname en Frans-Guyana	10.000,00
9.	Opm: Activiteiten goedgekeurd door MinFin 1e kwartaal 2020	405.064,40
	Totaal programma’s Migratie en Personenverkeer	720.064,40

Code 1404: Beleidsmaatregel Bilaterale betrekkingen

De activiteiten van het Programma Bilaterale betrekkingen zijn aangegeven in onderstaande tabel.

No	ACTIVITEITEN AFD. GRENS- EN BUURLANDEN	Bedrag in SRD
	Grens- en Buurlanden	
1	Reguliere Bijeenkomst van de Gemengde Commissie Suriname - Venezuela (afwisselend in Paramaribo en Caracas)	20.000,00
2	1 x Technische Bijeenkomst Suriname - Venezuela	Virtueel
3	1 x Guyana-Suriname Cooperation Council (Samenwerkingsraad) Meetings in Paramaribo - Suriname	Virtueel
4	1 x Regulier Minbuza Overleg Suriname - Guyana	25.000,00
5	5 x Technische Missies i.h.k.v. de Guyana-Suriname Cooperation Council	Virtueel
6	1 x Presidentieel Overleg met Guyana	75.000,00
7	1 x Technische Bijeenkomsten Suriname - Brazilië	Virtueel
8	1 x Regulier Minbuza Overleg Suriname - Brazilië	200.000,00
9	2 x River Council Suriname - Frans Guyana (Afwisselend in Suriname en Frans Guyana)	Virtueel
10	3 x Technische Meetings i.v.m. projecten River Council	Virtueel
11	Landen van het Caraïbisch gebied. Ministeriële bezoeken aan en uit landen in het Caraïbisch gebied o.a. Trinidad and	100.000,00

	Tobago, Barbados, Dominica, Jamaica, Antigua en Barbuda, ter verdieping van de bilaterale betrekkingen	
12	Canada: Bilateraal overleg tussen de wederzijdse Ministers van Buitenlandse Zaken ter versterking van de bilaterale samenwerking tussen beide landen.	150.000,00
	Afrikaans continent	
13	Suriname – Marokko 1 ^e Joint Committee: Vorbereidende vergaderingen met Surinaamse actoren in dit verband en de Eerste Joint Committee vergadering	10.000,00
14	Uitdiepen van de bilaterale relatie met overige landen op het Afrikaans continent inclusief Togo, Ghana, Zambia en Zuid-Afrika	85.000,00
15	Uitbreiding van de bilaterale relatie met geïdentificeerde landen behorende tot het Midden Oosten in het kader van de Zuid-Zuid samenwerking w.o. de Verenigde Arabische Emiraten, Saudi Arabië, Qatar en Israël.	188.000,00
	China	
16	Voortgang Joint Working Group Suriname – China	10.000,00
	Indonesie	
17	6 ^e Gemengde Commissie Vergadering Suriname - Indonesië in Jakarta, Indonesië, aangevuld met reguliere en technische voorbereidingsvergaderingen. Noot: De 5 ^e JCM Sur- Indonesie heeft in september 2018 plaatsgevonden in Paramaribo – Sur.	30.000,00
	India	
18	7 ^{de} Gemengde Commissie Vergadering Suriname - India in New Delhi, India (indien deze Vergadering dit jaar niet meer gehouden zal worden). Overigens wordt deze meeting aangevuld met reguliere en technische voorbereidings vergaderingen. Noot: De 6 ^e JCM Sur- India heeft in april 2017 plaatsgevonden in Paramaribo Sur.	30.000,00
	Zuid-Korea	
19	Heractivering van de 7 ^e Gemengde Commissie Vergadering Suriname - Korea in Paramaribo (indien deze Vergadering dit jaar niet meer gehouden zal worden). Deze vergaderingen behelzen vanwege het karakter daarvan, reguliere en technische voorbereidings vergaderingen.	30.000,00
	Europa	
20	Ondertekening van Overeenkomsten met landen op het Europees continent Turkije: - Voortzetting en formalisering van de onderhandelingen met betrekking tot de concept- overeenkomsten inzake bevordering en bescherming van investeringen en luchttransport. - Implementatie van de Overeenkomst inzake Handel en Economische samenwerking. - Instelling van- en werkbesprekingen met de Gemengde Commissie Suriname – Turkije.	50.000,00
21	Frankrijk: -Voortzetting en formalisering van de onderhandelingen m.b.t.de overeenkomst inzake Wederzijdse Rechtshulp in Strafzaken. - Afronding van grensonderhandelingen met Frans-Guyana	75.000,00

22	<u>Italie:</u> -Voortzetting en formalisering van de onderhandelingen m.b.t. de overeenkomst inzake Economische, Wetenschappelijke, Technische en Culturele Samenwerking.	Virtueel
23	<u>Noorwegen:</u> -Voortzetting en formalisering van de onderhandelingen m.b.t. de Visa Waiver overeenkomst voor diplomatieke, dienst en zakenpaspoorten. -Raamwerkovereenkomst inzake vriendschap en samenwerking	Virtueel
24	<u>Estland :</u> - Voortzetting en formalisering van de onderhandeling m.b.t. de draft Agreement between the Government of the Republic of Suriname and the Government of the Republic of Estonia on visa exemption for holders of diplomatic and service passports.	35.000,00
25	<u>Azerbaidjan:</u> - Voortzetting en formalisering van de draft Agreement on Friendship and Cooperation between the Republic of Suriname and the Republic of Azerbaidjan	Virtueel
26	<u>Polen:</u> -Voorzetting en formalisering van de onderhandelingen m.b.t. deraamwerkovereenkomst inzake vriendschap en samenwerking - <i>Visa waiver agreement</i>	Virtueel
27	<u>Roemenië:</u> - Voortzetting en formalisering van: - the Draft Framework Agreement on Friendship and Cooperation between the Republic of Suriname and the Republic of Romania - the Draft MOU regarding the cooperation in the tourism field between the Ministry of Tourism of Romania and the Ministry of Trade, Industry and Tourism of Suriname - the Draft MOU between the Suriname Diplomatic Institute of the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Suriname and the Romanian Diplomatic Institute	Virtueel
28	<u>Servie:</u> - Instelling en werkbespreking van de Gemengde Samenwerkingscommissie tussen Suriname en Servie	30.000,00
29	<u>Rusland:</u> - Instelling en werkbespreking van de Gemengde Commissie tussen Suriname en Rusland	30.000,00
30	<u>Spanje:</u> Voortzetting en formalisering van: the draft Memorandum of Understanding on the Establishment of the Political Consultations Mechanism between the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Suriname and the Ministry of Foreign Affairs, European Union and Cooperation of the Kingdom of Spain	virtueel
31	Opm: Activiteiten goedgekeurd door MinFin 1e kwartaal 2020	19.982,00
Totaal programma's Bilaterale Betrekkingen		1.192.982,00

Code 1405: Beleidsmaatregel Multilaterale betrekkingen

De activiteiten van de beleidsmaatregel Multilaterale betrekkingen zijn aangegeven in onderstaande tabel

Nr.	Activiteiten	Bedrag in SRD
1.	47 th session of the OIC Council of Foreign Ministers, Niger, 2020	Virtueel
2.	50 th session of the General Assembly of the Organization of American States (OAS), 2019	Virtueel
3.	75 th session of the United Nations General Assembly, September 2020, New York	Virtueel
4.	2020 UN Climate Change Conference (UNFCCC COP 26), 9 – 20 november 2020. Lokatie nog niet bekend.	750.000,00
5.	33 th Meeting of the Mechanism for Follow-up on the Implementation of the Inter-American Convention against Corruption (MESICIC), Washington, D.C., USA	Virtueel
6	Opm: Activiteiten goedgekeurd door MinFin 1e kwartaal 2020	17.326,00
	Totaal Programma's Multilaterale betrekkingen	767.326,00

Code 1406: Regionale Integratie

De activiteiten van de beleidsmaatregel Regionale Integratie zijn aangegeven in onderstaande tabel

Nr.	Activiteiten	Bedrag in SRD
1	Staatshoofden: Inter-Sessional Meeting of the Conference of Heads of Government of the Caribbean Community. Regular Meeting of the Conference of the Heads of the Governments of the Caribbean Community. Special Staatshoofden Vergadering CSME (Sept en Nov) Special Staatshoofden Meeting on Security (Aug)	200.000,00
	Ministeriële Vergaderingen Buza:	
2	The Council for Foreign and Community Relations (COFCOR) The Community Council of Ministers (2 keer per jaar)	Virtueel
	Vergaderingen met derde landen:	
3	Presidentiële niveau: • CARICOM - Cuba (tentatief Dec)	150.000,00
4	Ministeriële niveau: • CARICOM - Cuba (tentatief)	100.000,00
	Vergaderingen op (Senior) Officials niveau:	
5	Meeting of the Preparatory to the Council for Foreign and Community Relations (COFCOR) (2 keer per jaar) Meeting of the Preparatory to the Community Council of Ministers (2 keer per jaar)	50.000,00

	• CARICOM - Cuba	
6	CARICOM Ambassadeurs meeting	50.000,00
	Ministeriele vergaderingen	
7	Meeting of the Executive Board of the Ministerial Council of the ACS	Virtueel
8	Ordinary Meeting of the Ministerial Council	Virtueel
	Werkgroepvergadering	
9	Opm: Activiteiten goedgekeurd door MinFin 1e kwartaal 2020	457.663,60
	Totaal Programma Regionale Intergratie	1.007.663,60

Code 1407: Programma Opzetten van Ambassades en Consulaten

De activiteiten van het Programma Opzetten van Ambassades en Consulaten zijn aangegeven in onderstaand tabel.

Nr.	Activiteiten	Bedrag in SRD
1.	Vorbereidingen voor het opzetten van een Surinaamse diplomatieke missie in Geneve	250.000,00
	Totaal Opzetten van Ambassades en Consulaten	250.000,00

Code 1408: Beleidsmaatregel Internationale Onderhandelingen

Internationale Ontwikkelingssamenwerking:

Nr	Activiteiten	Bedrag in SRD
	Bilaterale Ontwikkelingssamenwerking	
1	Coördinatie en monitoring van projecten i.h.k.v. bilaterale samenwerking o.a. met Japan, de Verenigde Arabische Emiraten, Canada, Turkije, en andere ontwikkelingspartners.	10.000,00
	Totaal	10.000,00
	Regionale Ontwikkelingssamenwerking	
2	Bijwonen Toezicht en Selectie Committee Vergaderingen, 2 dagen, in december 2020 door BUZA vertegenwoordigers	15.000,00
3	Bijwonen in Cayenne van de Werkgroep Vergaderingen inz. de implementatie van de Grotere Capaciteitsveerboot op afroep	2.000,00
4	Technische vertalingen van Franse Documenten	10.000,00
	Totaal	37.000,00
	Multilaterale Ontwikkelingssamenwerking	
5	Vergadering Plan Coördinatie Commissie (PCC) – United Nations Country Team vaststelling van het <i>Country Implementation Plan (CIP) 2021</i> i.h.k.v. “ <i>United Nations Multi-Country Sustainable Development Framework</i> ” (UN MSDF) 2017-2021 ter voortzetting en uitdieping van de samenwerking met de VN	20.000,00
6	Vorbereiding vrijwillige rapportage Sustainable Development Goals (SDGs) voor Suriname (indiening en presentatie bij de <i>High Level Political Forum (HLPF)</i> van de VN in juli 2021)	75.000,00
7	Coördinatie van projecten i.h.k.v. overige multilaterale samenwerking o.a. OIC	20.000,00

	Totaal	115.000,00
8	Opm: Activiteiten goedgekeurd door MinFin 1e kwartaal 2020	122.477,72
	Totaal Beleidsmaatregel Internationale Onderhandelingen	274.477,72

De onderhavige begroting van het Ministerie moet realisatie van de beleidsactiviteiten en doelstellingen, die in detail in de bijlagen zijn uitgewerkt, mogelijk maken. Aangetekend moge zijn, dat bij het opmaken van de begroting 2020 er gewerkt is met een koers van
US\$1= SRD 7.50 en 1 EURO = SRD 8.78.

Bezuinigingsmaatregelen

In het kader van rationalisatie van huur van panden in het buitenland ten behoeve van de diplomatieke en consulaire vertegenwoordigingen, wordt overwogen tot aankoop van panden alsmede efficiëntere benutting van bestaande in eigendom zijnde panden.

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Bedragen x SRD 1000,-

	Omschrijving	Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
	Ontvangsten							
53110	Leges	0	74	20	32	75	75	75
53139	Vernieuwing Rijbewijzen	0	32	2	2	30	30	30
53141	Opbrengst Consulaire Diensten	10.159	44.500	17.500	27.000	47.000	47.000	47.000
53142	Kanselarijrechten	235	1.200	150	260	1.600	1.600	1.600
53143	Legalisatie	32	8	1	1	10	10	10
53153	Diverse niet belasting ontvangsten	4	210	7	5	300	300	300
	TOTAAL NIET BELASTINGS ONTVANGSTEN	10.430	46.024	17.680	27.300	49.015	49.015	49.015
Donormiddelen								
52100	China	0	0	100	0	0	0	0
52101	India	0	0	750	0	0	0	0,0
52204	UNDP	0	338	376	0	0	0	0,0
52212	Overige Donaties	0	1.823	2.143	0	0	0	0,0
	Totaal Donormiddelen	0	2.161	3.369	0	0	0	0,0
	Totaal Middelenbegroting	10.430	48.185	21.049	27.300	49.015	49.015	49.015,0

Specificatie van het bovenstaande per Buitenlandse vertegenwoordiging en de Thuisdienst voor het begrotingsjaar 2020 is als volgt:

Bedragen x SRD 1000,-

Ambassades/Consulaten	Leges	Vern. Rijbewijzen	Consulaire Diensten	Kanselarij rechten	Legalisatie	Overige
Ambassade Brasilia	0	0				
Consulaat-Generaal Belem	0	0				
Ambassade Caracas	0	0				
Ambassade Georgetown	0	0				
Consulaat-Generaal Willemstad	0	0				
Consulaat-Generaal Cayenne	1	0,5	2.000	90		0,5
Ambassade Washington	0	0				
Consulaat-Generaal Miami	1	0		10		
Consulaat-Generaal Amsterdam	5	1	500	90	0,5	0,5
Ambassade Brussel	2	0,5		50	0,5	
Ambassade China	0	0		10		
Ambassade India	0	0				
Ambassade Accra	0	0				
Thuisdienst	10	0	15.000			6
Totaal	19	2	17.500	250	1	7

Consulaire diensten

De tarieven zoals aangehaald in de kanselarijwet (S.B. 2009) zijn ongewijzigd gebleven. Er zullen mogelijkheden worden bekeken voor verhoging van kanselarijrechten.

Toelichting:

1. De middelen begroting voor het dienstjaar 2019 van het Onderdirectoraat Consulaire zaken en personenverkeer betreffen ontvangsten van diverse niet belastbare middelen (NBM) zoals:
  - a) Toeristenkaarten opbrengsten (grensposten Zanderij, Canawaima en Conza)
  - b) Visumopbrengsten (grenspost te Zanderij en op Conza)
  - c) PSA ontvangsten (worden alleen op conza geïnd (bij de CBvS))
  - d) Inning van administratiekosten in SRD bij eventuele visumaanvragen bij aankomst (deze worden alleen op conza geïnd).
  - e) E-Visa en E-Toeristenkaart ontvangsten.

Echter kan gesteld worden dat de na de volledige overstap van de conventionele afhandeling van de visumaanvragen naar het E-visa en E-toeristenkaart systeem is gebleken dat de aanvragen voor het PSA document aanzienlijk is gestegen in het 1^e kwartaal van 2020, van 15-20 PSA aanvragen naar 80-100 aanvragen.

Met betrekking tot de consulaire ontvangsten over het dienstjaar 2020 is het verwachtbaar dat er een drastische daling merkbaar

zal zijn als gevolg van Covid-19 die sinds 11 maart 2020 is uitgeroepen tot een pandemie door de WHO. Ten gevolge hiervan is door de surinaamse regering besloten om per 14 maart 2020 alle grensposten en luchtruimten te sluiten voor internationaal reisverkeer.

De tarieven, conform de Wet Heffing Kanselarijrechten van 2009, zijn als volgt:
(Opm.: actualisering van de Kanselarijrechten in 2020 zal zorgdragen voor een verhoging aan inkomsten voor de staatskas)

Omschrijving	Tarief in €	Tarief in \$
Verkort of uitgebreid uittreksel van geboorte, overlijden of huwelijk	20	30
Verklaring burgerlijke staat	20	30
Verkrijging van inlichtingen over woonplaats of inschrijving in de registers van de burgerlijke stand van Suriname	20	30
Aangifte nationaliteitsbewijs t.b.v. een Surinamer	20	30
Verkrijging van inlichtingen uit het testamentenregister van Suriname/ nalatenschap	50	75
Verkrijging van een bewijs van goed gedrag, of stuk inhoudende voor zover bekend niet wegens strafbare daad veroordeeld	30	45
Legalisatie van een handtekening of het waarmerken van een vingerafdruk m.u.v. van HQ.	15	20
Verlenging rijbewijs of Duplicaat rijbewijs	30	45
Vakantievisum single/multiple (2mnd.)	40	45
Vakantievisum bij overlijdensgevallen (2 mnd.)	20	28
Vakantievisum (3 jr.)	165	200
Multiple entry toeristenvisum(12 mnd.)	150	210
Zakenvisum(2mnd.)	50	60
Zakenvisum(2 jr.)	300	360
Doorreisvisum(3 dgn.)	10	15
Aanvraag van een paspoort (ten hoogste 5 jaar) t.b.v. een Surinamer	65	100
Regulier paspoort	40	100
Zakenpaspoort	60	200
Toeristenkaart <i>Single Entry</i> (3mnd.) (ingegaan op 01/03/2018)	35	40
Voor het tot stand komen van een huwelijk	30	45

Visum (KV) kort verblijf (3mnd.)	40	45
Visum (KTV) kort termijn visum	40	45
PSA	100	120

Toelichting Donor projecten

Code:52100 China donatie Srd 100.000,-

Code:52101 India donatie Srd 750.000,-

Code:52204 UNDP donatie Srd 376.000,- tbv o.a capaciteitsversterking

Code:52212 Overige Donormiddelen - Het Koninkrijk Marokko SRD 1.992.800,- tbv implementatie roadmap 2018-2021 en Canada SRD 150.400,-

Van diverse multilaterale en bilaterale partners ontvangt de Staat Suriname donormiddelen voor de implementatie van nationale ontwikkelingsprojecten.

Lijst van gebruikte afkortingen van samenwerkingsverbanden

ACP	African, Caribbean and Pacific countries
ACS	Association of Caribbean States
ACTO	Amazon Cooperation Treaty Organization
ALADI	Asociación Latinoamericana de Integración Latin American Integration Association
ALBA	Alternativa Bolivariana para las Américas of Bolivarian Alternative for the Americas
ALBA-Alimentos	Food program of ALBA and PETROCARIBE member countries
ASA	Africa-South America
ASPA	South America-Arab countries
CARICOM:	Caribbean Community
CBI:	Caribbean Basin Initiative
CBSI:	Caribbean Basin Security Initiative

CBTPA:	Caribbean Basin Trade Partnership Act
CBERA:	Caribbean Basin Economic Recovery Act
CELAC:	Comunidad de Estados Latinoamericanos y Caribeños of Community of Latin American and Caribbean States
CMP:	United Nations Capital Master Plan
CTBTO:	Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty Organization
EU:	European Union
EU-LAC:	European Union-Latin American Countries
FEALAC:	Forum for East Asia -Latin America Cooperation
GRULAC:	Group of Latin American and Caribbean countries
G-77 and China:	Group of 77 and China
IOM:	International Organization for Migration
IRMCT:	International Residual Mechanism for Criminal Tribunals
IIRSA:	Iniciativa para la Integracion de la Infraestructura Regional Suramericana Initiative for the Integration of the Regional Infrastructure of South America
ITLOS:	International Tribunal for the Law of the Sea
NAM:	Non-Aligned Movement
OAS:	Organization of American States
OAS FEMCIDI:	Fondo Especial Multilateral del Consejo Interamericano para el Desarrollo Integral Special Multilateral Fund of the Inter-American Council for Integral Development of the Organization of American States
OIC:	Organization of Islamic Cooperation
OIC/ IIFA:	International Islamic Fiqh Academy
OIC/ ISF:	Islamic Solidarity Fund
OIC/ IUT:	Islamic University of Technology
OIC/ SESRIC:	Statistical, Economic and Social Research and Training Center for Islamic Countries

OPANAL: Agency for the Prohibition of Nuclear Arms in Latin America

OPCW: Organization for the Prohibition of Chemical Weapons

PDV-CARIBE: Petróleos de Venezuela-Caribe

PDVSA: Petróleos de Venezuela Sociedad Anónima

PO Amazonia: Programme Opérationnel Amazonie
Operational Program Amazonia

RSA: Regional Sports Academy

SELA: Sistema Económico Latinoamericano y del Caribe
Latin American and Caribbean Economic System

SURFUEL: Suriname Fuel Import & Distribution N.V.

UN: United Nations

UNAMID: United Nations African Union Mission in Darfur

UNASUR: Unión de Naciones Suramericanas
Union of South American Nations

UNDAF: United Nations Development Assistance Framework

USAID: United States Agency for International Development

VN: Verenigde Naties

Afdeling 6. Het Ministerie van Financien en Planning

DIRECTORAAT FINANCIËN

Algemeen

De ontwerpbegroting over het dienstjaar 2020 werd in de maand september 2019 aangeboden aan de Nationale Assemblee tijdens de jaarrede van de President. Verschillende redenen noodzakten tot het aanbieden van een aangepaste begroting aan DNA. Ten eerste is de ontwerpbegroting 2020 een afgeleide van de begroting van 2019, waarbij de uitgaven over 2020 niet helemaal doorgerekend waren en gaf het geen realistisch beeld. In de loop van het begrotingsjaar 2020 bleek – zoals door velen gewaarschuwd – dat de lopende uitgaven al langer niet gedekt konden worden uit de lopende inkomsten. De situatie was dusdanig ernstig dat in de maand juni zowel nationale als internationale leningen niet tijdig afgelost konden worden. Ons land raakte tevens in default en werd verder gedowngraded door internationale rating bureaus. Met de lopende uitgaven kunnen thans zelfs de salarissen niet volledig betaald worden en moet bij het bankwezen geleend worden.

Het aantal en de hoogte van het totale leenbedrag hebben geleid tot economische verstoringen. De nationale schuldquote ligt boven de 100% en is niet duurzaam te handhaven.

Anderzijds zijn er leningen gesloten en kan er onvoldoende uitvoering/besteding plaatsvinden door onder andere capaciteitsgebrek, met als gevolg dat projecten stagneren of niet uitgevoerd kunnen worden.

Voorts heeft Covid-19 ingrijpende gevolgen gehad voor de economie, waardoor ook de staatsfinanciën negatief is beïnvloed. De overheidsinkomsten zijn drastisch gedaald en door de sociale maatregelen zijn de uitgaven enorm toegenomen.

Wijziging van bestuur en beleid

De verkiezingen van 25 mei 2020 hebben geleid tot wijziging van bestuur en van beleid. De nadruk ligt op goed bestuur, gezonde macro economische verhoudingen, een sluitende en realistische staatsbegroting (met een eventuele overschrijding van maximaal 3%), een realistische uniforme wisselkoers die door beleid gestabiliseerd wordt en een draagbare schuldquote.

Door de naamswijziging van het ministerie van Financiën naar Financiën en Planning is expliciet de coördinatie van de planning bij het ministerie ondergebracht. Het directoraat Planning en Ontwikkelingsfinanciering zal uitgebouwd worden en zal de SPS geïntegreerd worden in de planfunctie van het Ministerie. SPS zal in de begroting van 2021 opgenomen worden in de begroting van het Ministerie van Financiën en Planning.

Van alle diensten zoals de Bureau voor de Staatsschuld, SER, SPS, ABS, Belastingen, Douane, de CLAD en het INVESTSUR, zullen structuur, bestuur en toezicht beoordeeld en waar nodig gewijzigd worden. Tegelijk blijkt er veel kennis en ervaring aanwezig te zijn: deze zal weer ingezet worden in de voorbereiding en de uitvoering van beleid. Terwijl het lokale kader links werd gelaten, werden exorbitante bedragen betaald aan externe krachten die niet behoorden tot de organisatie van het Ministerie, en met overmatige bevoegdheden.

Belangrijke geldstromen die in de Staatskas gestort zouden moeten worden, werden in de afgelopen jaren buiten het begrotingsproces om geregeld waardoor de sturende functie van het ministerie van Financiën en Planning, en de bevoegdheden van regering en DNA tot besturen werden ondermijnd. De realiteit is dat die bevoegdheid uit handen gegeven werd aan derden die besluiten namen over belangrijke delen van de staatsinkomsten. Het is noodzakelijk dat alle overheidsontvangsten- en uitgaven conform de taakstelling van de minister van Financiën en Planning richtig worden beheerd en beheerst. Hierbij dienen alle middelen die door ministeries worden ontvangen gestort te worden op de algemene rekening van het ministerie en dienen alle uitgaven conform de comptabiliteitsregels uitgevoerd worden.

Macro economisch en fiscaal beleidskader

Het doel – een realistische en een sluitende begroting – zal in 2020 niet gehaald worden. De financiële crisis is dusdanig ingrijpend dat ook voor 2021 geen sluitende begroting voorzien wordt. Het tussendoel, om tenminste de lopende uitgaven te kunnen betalen uit de lopende inkomsten zal evenmin gehaald worden; de situatie zal in 2021 zelfs verslechteren omdat de aflossingen en rentebetalingen, thans samen circa SRD 2 miljard, in 2021 zullen oplopen naar circa SRD 5 miljard. De hoofdlijnen van beleid hier zijn, beperking van uitgaven en verhoging van inkomsten, om het tekort te beheersen.

Schuldverschikking is dringend noodzakelijk en zal al dit jaar op de agenda moeten staan. De meeste schulden, ook de binnenlandse, zijn in vreemde valuta conform de Wet op de Staatsschuld genoteerd tegen de officiële koers van 7,52 voor de US-dollar. Unificatie zal een schok geven in de begroting en ook in de hoogte van de schuld.

Een gezamenlijk team van Financiën en Planning en van de Centrale Bank van Suriname rekt thans aan een geïntegreerde operatie van maatregelen tot verbetering van de macro-economische omstandigheden, inclusief herschikking van schulden, waarbij kwetsbare groepen ontzien of opgevangen zullen worden.

Voor de beleidsprogramma's zijn lening middelen beschikbaar. In het algemeen geldt dat de voorbereiding en voor de gemeenschap zinvolle besteding van deze middelen, ernstig verbeterd moet worden zodat projecten gerealiseerd worden binnen gestelde budgetten en termijnen. Nagegaan moet worden hoe de nog beschikbare middelen eventueel anders besteed kunnen worden op basis van wijziging in prioriteiten. Over het algemeen worden leningen niet gesloten om in de consumptieve sfeer te besteden en zal zulks vermeden moeten worden.

Lopende programma's op het Ministerie zoals het Fiscal Strengthening to Support Economic Growth (FISEG) programma en het Integrated Financial Management Information System (IFMIS) zullen beoordeeld worden op doelmatigheid en kosten efficiëntie en waar nodig aangepast worden. De goedgekeurde nieuwe comptabiliteitswet 2019, inzake de wijze van het beheer en toezicht van de Staatsfinanciën zal de openbare financiën helpen verbeteren.

Fiscaal beleid

Het hervormingsproces van de Belastingdienst zal in 2020 worden voortgezet. Hierbij zal het tweesporenbeleid nog steeds gelden. Hervorming en modernisering van de Dienst heeft hoge prioriteit ten einde de effectiviteit van de belastingadministratie en het management ervan te verbeteren. Modernisering van de huidige processen en structuren is nodig zodat een hogere mate van prestatie kan worden bereikt.

Enkele belangrijke onderdelen van de hervorming in 2020 zijn:

- het verder inhoud geven aan de vervanging van het huidig ICT systeem van de Directe Belastingen. Deze verbetering van onze automatiseringsinfrastructuur zal ons in staat stellen de effectiviteit en efficiëntie van de organisatie processen te verhogen, met als uiteindelijke doel kostenbesparing en verruiming van de inkomsten. In dit kader is het streven om in 2020 over te gaan tot online aangiften en betaling voor wat betreft de middelen loon-, inkomsten-, omzet-, dividend-, loterij-casinobelastingen en Service tax. Thans zijn er nieuwe aangifteformulieren voor de loon- en omzetbelasting ontwikkeld, welke ook reeds in het nieuwe ICT systeem (SIGTAS System) worden verwerkt. Met het nieuwe ICT systeem is de Belastingdienst bezig over te stappen op een nieuw Fiscaal Identificatie Nummer (FIN). Op termijn zal elke belastingplichtige of inhoudingsplichtige een uniek FIN krijgen.
- In 2020 zal verder gestalte worden gegeven aan het opzetten van een Klantenservice. Door het opzetten van een afdeling Klantenservice zal de klant zoveel als mogelijk worden bijgestaan bij het voldoen aan haar fiscale verplichtingen. Om dit doel te bewerkstelligen zal veel aandacht aan klantvriendelijke voorlichting, informatie en begeleiding van de klant worden besteed. De verbetering van de

communicatie en voorlichting zal bijdragen aan het verhogen van de compliance als een van de prioritaire beleidsgebieden in 2020

- Een kwalitatief, betrouwbaar en actueel klantenbestand is essentieel voor een goed functionerend Belastingdienst, maar ook om gezond beleid te maken. Mede in dit kader zal bijzondere aandacht worden besteed aan het opschonen en actualiseren van het vervuild klantenbestand alsook het wegwerken van achterstanden.

Naast de hervorming van de belastingorganisatie zal verder ook aandacht besteedt worden aan de verdere hervorming van de belastingwetten. Wijziging van de huidige wetgeving en introductie van nieuwe wetten zullen zorgdragen voor een brede belastinghervorming. Diverse wettelijke regelingen in directe- en indirecte sfeer zullen worden aangepast aan moderne, internationaal aanvaardbare en gebruikelijke normen en procedures. Thans wordt de Scheepvaartwet in zijn geheel gewijzigd en in 2020 zal de Nieuwe Douanewet inwerkingtreden evenals wetgeving in het kader van de advanced cargo information system, welke de uitwisseling van cargo informatie vooraf binnen de Caricom moet formaliseren en vergemakkelijken.

Bij de Dienst der Invoerrechten en Accijnzen wordt het proces van de modernisering van de Douane organisatie voortgezet. De upgradering (evaluatie) van Asycuda World, het douane informatiesysteem, naar een hogere versie, is in volle gang. Dit zal leiden tot een optimale benutting van de mogelijkheden die door Asycuda, geboden worden om het proces van aangifte tot controle en inning te verbeteren en de inkomsten te verhogen. Als gevolg hiervan zullen nieuw ingestelde afdelingen, met name de Risk Management en Post Clearance Audit afdelingen, geformaliseerd worden en zullen er nieuwe afdelingen opgezet moeten worden.

Integrale aanpassing van het wettelijk kader, de upgradering van het douane informatiesysteem (ASYCUDA) en capaciteitsversterking zijn noodzakelijk voor de beoogde modernisering en de verhoogde en verbeterde inning van de rechten van de Staat. Continue training van de douaniers wordt dan ook voortgezet. De in 2018 en 2019 aangevangen verscherpte en verbeterde controle in het Douane gebied zal onverkort worden voortgezet. In dat kader zullen enkele containerscans worden aangeschaft. Met de aanschaf van de containerscans zullen ook de nodige trainingen verzorgd worden aan het personeel met betrekking tot het gebruik van de scans, alsook het detecteren van onder facturering.

De toetreding van Suriname tot de World Customs Organisation (WCO) is een feit. De verwachting is dat aan Suriname assistentie kan worden verleend door de WCO met betrekking tot de hervorming, modernisering en versterking van de Douane Organisatie, waarbij de door hen ontwikkelde modellen zouden kunnen worden gebruikt. De eventuele technische assistentie daarbij door zusterorganisaties die ook lid zijn van de WCO, is ook mogelijk.

Ontwikkelingsfinanciering

Ook in 2020 zal de effectieve benutting van de beschikbare middelen ten behoeve van de financiering van ontwikkelingsprojecten voortgezet worden waarbij reguliere monitoring en evaluatie met de ontwikkelingspartners en projectuitvoerders zal plaatsvinden. Het nationaal ontwikkelingsprogramma zal de leidraad zijn bij de samenwerking met de verschillende internationale en regionale financieringsinstellingen voor financiële en technische ondersteuning.

In het afgelopen jaar zijn de eerste financieringsovereenkomsten tot stand gekomen met de Wereldbank en het Kuwait Fond op respectievelijk het gebied van wateroverlast en energie. De positieve resultaten van de trilaterale Zuid – Zuid samenwerking via de Islamic Development Bank werd voortgezet via samenwerkingen met Indonesië op het gebied van de kunstmatige inseminatie van vee en Turkije op het gebied van de luchtvaart. In het kader van klimaat financiering werden ook de eerste stappen gezet voor samenwerking met het Green Climate Fund en andere fondsen die beschikbaar zijn ter voorbereiding en mitigering van klimaatverandering.

De bestaande samenwerkingsovereenkomsten met onder andere de Inter Amerikaanse Ontwikkelingsbank (IDB), de Wereldbank (WB), de Caribbean Development Bank (CDB), de Agence Française de Development (AFD), de Islamic Development Bank (IsDB), de Europese Commissie (EC), het OPEC Fund for International Development (OFID) zullen

worden voortgezet en of worden uitgebreid. De samenwerking met de verschillende ontwikkelingspartners die de ontwikkelingsfinanciering ondersteunen, blijft gebaseerd op de principes van gelijkwaardigheid en economische diplomatie.

Ter prioritering van de ontwikkelingsprojecten en verruiming van de financieringsmodaliteiten zullen in 2020 de nodige voorbereidingen worden voortgezet ten behoeve van de opzet van een Public Sector Investment systeem en een Public Private Partnership (PPP) Unit binnen het Ministerie van Financiën.

De totale begroting van het ministerie van Financiën en Planning bestaat uit SRD 4.940,3 mln. aan uitgaven en SRD 4.561,8 mln. aan ontvangsten, verspreid over de 3 directoraten, nl.:

Bedragen x SRD 1.000			
	Directoraat	Uitgaven	Ontvangsten
1	Financiën	4.837.831	1.373.537
2	Belastingen	86.826	3.188.255
3	Planning en Ontwikkelingsfinanciering	15.692	80
	Totaal	4.940.349	4.561.872

DIRECTORAAT FINANCIEN

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN worden als volgt gewijzigd;

Bedragen x SRD
1.000

Code	Lopende Uitgaven	Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
610	Lonen en	19.388	27.110	36.493	33.535	34.541	35.577	36.645
611	Sociale	1.801	2.493	3.312	3.000	3.090	3.183	3.278
612	Gebruik van Goederen en	18.421	14.560	20.000	23.500	24.675	25.909	27.204
615	Schenken en bijdragen	-		-	-	-	-	-
616	Sociale uitkeringen	42	20	50	50	50	50	50
	Totaal Lopende	39.652	44.183	59.855	60.085	62.356	64.719	67.177
	Kapitaal Uitgaven							
620	Inventaris	867	540	200	500	500	500	500
621	Transport- middelen	-	-	-	-	-	-	-
	Totaal Kapitaal Uitgaven	867	540	200	500	500	500	500
	TOTAAL OPERATIO NELE UITGAVEN	40.519	44.723	60.055	60.585	62.856	65.219	67.677

Toelichting op de Operationele Uitgaven

De toelichting op de ontwerpwet wordt als volgt gewijzigd:

Lopende Uitgaven

610. Lonen en Salarissen

Op deze code vindt er een wijziging plaats en het bedrag wordt **SRD 36.493.000,-** in stede van SRD 21.218.000,-.

Het personeelsbestand van het directoraat Financien van het ministerie van Financiën bestaat thans uit 414 personen.

Het personeelsbestand bestaat uit 373 ambtenaren van het directoraat Financien en daarnaast uit 41 personen werkzaam te CLAD. Deze 414 medewerkers zijn onderverdeeld in de volgende categorieën:

- De functiegroep 3 t/m 6 = lager kader
- De functiegroep 7 en 8 = midden kader
- De functiegroep 9 en hoger = hoger kader

In het onderstaande tabel wordt de samenstelling van het personeel weergegeven naar geslacht en niveau:

Personeelsbestand	Percentage 2020	Aantallen 2020	Man	Vrouw	Functiegroep
Hoger kader	21%	85	31	54	≥ 9
Midden kader	42%	174	54	120	7 en 8
Lager kader	37%	155	72	83	3 t/m 6
Totaal	100%	414	157	257	

Specificatie Lonen en Salarissen

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk	27.981.000
61002	Vakantiegelden	3.000.000
61003	Overwerk	500.000
61004	Bonussen en gratificaties	1.000.000
61006	Vacatiegelden	12.000
61019	Overige Toelagen	2.000.000
61024	Overige Vergoedingen	2.000.000
	Totaal	36.493.000

De personeelsleden die in 2020 met pensioen zullen gaan zijn in totaal 17. Daarnaast zullen 20 personeelsleden gehuldigd worden in verband met een 25-, 30-, 35-, of 40-jarig dienstverband. De onderstaande tabel geeft een overzicht weer.

Aantal dienstjaren	Aantal personeelsleden
25	0
30	6
35	11
40	3
Totaal	20

611: Sociale Premies

Op deze code vindt er een wijziging plaats en het bedrag wordt **SRD 3.312.000,-** in te plaats van SRD 2.186.000,-.

De bijdragen van de overheid aan de ambtenaren ten behoeve van het Pensioenfonds en het Staatsziekenfonds komen ten laste van deze codering.

Specificatie Sociale Premies

Code	Sociale Premies	Bedrag in SRD
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	1.796.200
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	1.515.800
	Totaal	3.312.000

612: Gebruik van goederen en diensten

Op deze code vindt er een wijziging plaats en het bedrag wordt **SRD 20.000.000,-** in te plaats van SRD 15.000.000,-.

Het gebruik van goederen en diensten houdt verband met de reguliere operationele kosten van het directoraat Financiën. Dit bedrag is inclusief de contributie betalingen ad. SRD 12 mln. De contributie betreft de betalingsverplichtingen als gevolg van het lidmaatschap van Suriname en de bijdrage aan aandelenvermogen bij Internationale Financiële Organisaties/ Instituten zoals Inter-American Development Bank (IDB), Caribbean Development Bank (CDB), Islamic Development Bank (IsDB) en World Bank (WB) regarderende het ministerie.

Onderstaande tabel geeft een specificatie van de kostensoort “gebruik van goederen en diensten” weer.

Specificatie Gebruik van goederen en diensten

Code	Gebruik van goederen en diensten	Bedrag in SRD
61201	Seminars en workshops	1.000
61203	Contractanten	220.000
61205	Deskundigen Binnenland	20.000
61208	Binnenlandse reiskosten	17.000
61209	Binnenlandse verblijfskosten	31.000
61210	Buitenlandse reiskosten	200.000
61211	Buitenlandse verblijfskosten	400.000
61215	Kantoormiddelen (papier, pennen etc.)	185.000
61216	Kopieer	40.500
61217	Drukwerk & grafisch materiaal	264.000
61218	Bode diensten	5.000
61219	Onderhoud meubilair en Inventaris	35.500
61220	Onderhoud Kantoormiddelen	3.000
61221	Vergaderkosten	106.000
61222	Verbruiksgoederen (cartridge etc.)	1.500.000
61223	Onderhoudskosten automatisering	140.000
61224	Licenties en programmakosten	223.000
61226	Advertenties en Bekendmakingen	500.000
61227	Radio en Tv programma's	50.000
61228	Brochure en andere Periodieken	22.000
61229	Tenstoonstelling	1.000
61233	Huur gebouwen en Terreinen	50.500
61234	Onderhoud van gebouwen en terreinen	259.000
61236	Vuilnis en reinigingsdiensten	12.500
61238	Telefoon uitgaven	1.000.000
61240	Water	100.000
61241	Electriciteit	1.000.000
61244	Representatie	26.000
61245	Abonnementen en Vakliteratuur	17.000
61246	Verzekering	2.000
61247	Schoonmaak	108.000
61248	Gereedschappen en Apparatuur	13.000
61249	Werkkleding incl. schoeisel e.a.	30.000
61251	Voeding	92.000
61252	Contributie	9.000.000
61253	Vracht en Brief portie	49.000
61255	Rechterlijke Vonnissen	1.500.000
61257	Dienst specifieke exploitatie kosten	6.000
61259	Nationale en Internationale manifestaties w.o. cultuur en sport	50.500
61260	Onderscheidingen	50.000
61263	Overige Algemene Kosten	2.004.000
61273	Educatie EA vormingsprogramma	20.000
61279	Medicijn	5.500
61283	Huur van voertuigen	18.000
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	623.000
	Totaal	20.000.000

616: Sociale uitkeringen

Op deze code vindt er een wijziging plaatst en het bedrag wordt **SRD 50.000,-** in stede van SRD 100.000,-.

Hieronder vallen de uitgaven voor o.a. Poliklinische kosten en lig- en verpleegkosten voor hogere klasse ligging.

Specificatie Sociale uitkeringen

Code	Sociale uitkeringen	Bedrag in SRD
61611	Lig en verpleegkosten	25.000
61612	Poliklinische kosten	25.000
	Totaal	50.000

Kapitaal Uitgaven

620: Inventaris

Op deze code vindt er een wijziging plaatst en het bedrag wordt **SRD 200.000,-** in stede van SRD 1.687.000,-.

De kosten voor aanschaf van kantoormeubilair en kantoormiddelen z.a. computers, printers, bureaus, bureaustoelen etc. zijn geraamd op **SRD 200.000,-** voor het dienstjaar 2020.

Specificatie Inventaris

Code	Inventaris	Bedrag in SRD
62001	Kantoor Inventaris	165.000
62004	Computers	15.000
62005	Printers	10.000
62006	Netwerken	10.000
	Totaal	200.000

TITEL II: PROGRAMMA'S worden als volgt gewijzigd:

Bedragen x SRD 1.000

Code		Realisatie 2018	Vermoed. beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
	OP- Beleidsgebied: Economisch							
	Programma: 01 Infrastructurele Werken							
Code	Project							
0115	Renovatie en nieuw- bouw kantoorgebouwe n	-	10.260	-	-	-	-	-
0151	Renovatie oud domein- kantoor	-	900	-	-	-	-	-
	Sub-totaal	-	11.160	-	-	-	-	-
	Programma: 02 Institutionele versterking							
Code	Project							
0217	Capaciteitsopbo uw Financien	-	900	-	844	868	892	916
0266	Fiscal Strenghtening to Support Economic Growth			80.422	-	-	-	-
	Sub- totaal	-	900	80.422	844	868	892	916
	Programma: 05 ICT (Automatisering)							
Code	Project							
0505	Nieuw IFMIS	13.313	14.400	1.500	563	580	597	614
	Sub-totaal	13.313	14.400	1.500	563	580	597	614
	Programma: 09 Subsidie en Bijdragen							
Code	Project							
0921	Staatschuld	5.297	2.643	3.097	1.463	1.505	1.547	1.589
0922	CLAD	10.486	7.200	10.000				
0923	Bijdrage ter stimulering van Ontwikkelings- projecten	-	3.150	-	2.251	2.317	2.383	2.449
0998	Subsidie aan EBS	-	855.000	659.846				
	Sub-totaal	15.783	867.993	672.943	3.714	3.822	3.930	4.038
	Programma: 15 Sociale zekerheid							
Code	Project							
1501	Suppletie overheidsbijdrag e pensioenfonds	385.793	339.300	689.831	213.847	220.076	226.305	232.534
	Sub-totaal	385.793	339.300	689.831	213.847	220.076	226.305	232.534
	Programma: 16 Financieel Economisch							
Code	Project							
1609	Rentes	-	876.175	908.000	500.365	500.365	500.365	500.365
1610	Aflossingen	-	1.272.466	1.306.080	1.708.198	1.708.198	1.708.198	1.708.198
1611	Fees	-	38.993	19.000	28.783	28.783	28.783	28.783
1612	Ondersteuning Woning- bouw	-	-	-	-	-	-	-
1613	Nationaal Woningbouwfon ds	-	135.000	-				
1614	Nationaal Garnatiefonds Huisvesting	-	9.000	-				
	Sub-totaal	-	2.331.634	2.233.080	2.237.346	2.237.346	2.237.346	2.237.346
	Programma: 17 Noodreserve							
Code	Project							
1701	Bijzondere voorzieningen t.b.v. Rampenbeheers ing en bestrijding	-	2.250	-	5.628	5.792	5.956	6.120
1702	Algemeen Onvoorzien Covid-19	19.920	450.000	500.000				
1703	Noodfonds	-	-	600.000	197	203	209	215
	Sub-totaal	19.920	452.250	1.100.000	5.825	5.995	6.165	6.335
	TOTAAL PROGRAMM A	419.026	4.004.644	4.777.776	2.458.425	2.464.865	2.471.305	2.477.745

Toelichting Programma's:

De toelichting op de programma's wordt als volgt gewijzigd:

Programma: 02 Institutionele Versterking

Bij de volgende programma's, vind een wijziging plaats voor een totaalbedrag van **SRD 80.422.000,-** in plaats van SRD 147.723.000,-
De programma's zijn:

Programma 0217 Capaciteitsopbouw Financiën

Op deze code vindt er een wijziging plaats en het bedrag wordt echter **SRD 0,-** in plaats van SRD 1.000.000,-.

Capaciteitsopbouw heeft betrekking op de kosten van de opleidingen en trainingen die gecoördineerd wordt door het Opleidingscentrum Belastingen. Het personeel van het directoraat Financiën wordt in de gelegenheid gesteld specifieke opleidingen en trainingen te volgen om hun kennis op te graden, welke moet leiden tot het vergroten van de efficiëntie bij de uitvoering van de aan hun opgedragen taken.

Programma 0266 Fiscal strengthening to Support Economic Growth

Op deze code vindt er een wijziging plaats en het bedrag wordt **SRD 80.422.000,-** in plaats van SRD 146.723.000,-.

Het bedrag van **SRD 80.422.000,-** is gefinancierd door een externe lening. In het kader van een transparant en betere verantwoording van het overheidsfinancieel beleid alsook de financiële administratie hiervan, is gekozen voor het opzetten van dit programma. Dit programma is bedoeld om de kwaliteit van de overheidsuitgaven alsook de belastinginkomsten beter te ordenen door :

1. De modernisering van de huidige boekhoudkundige ordening, administratie en management rapportage van zowel de uitgaven als de inkomsten.
2. De opstelling van een volgens internationale normen gestandaardiseerde rapportage van de economische beleidsresultaten
3. De institutionele versterking van de afdelingen binnen het ministerie van Financiën.
4. De normering en modernisering van de openbare aanbestedingen.
5. Een efficiëntere en effectievere belasting- en niet-belasting inning van de overheid.

Programma: 05 ICT (Automatisering)

Programma 0505 Nieuw IFMIS

Op deze code vindt er een wijziging plaats en het bedrag wordt **SRD 1.500.000,-** in plaats van SRD 16.000.000,-.

Dit bedrag is o.a. bestemd voor uitgaven van:

- Licenties
- Onderhoud Financieel systeem
- Aankoop van hard- en software
- Aankoop van nieuwe modules binnen het Freebalance-IFMIS systeem

Programma: 09 Subsidie en Bijdrage

Bij de volgende programma's, vind een wijziging plaats voor een totaalbedrag van **SRD 672.942.920,-** in plaats van SRD 964.437.000,-. De programma's zijn:

Programma 0921 Bureau voor de Staatsschuld

Op deze code vindt er een wijziging plaats en het bedrag wordt **SRD 3.096.920,-** in plaats van SRD 2.937.000,-.
Het bedrag is bestemd voor de exploitatiekosten van het Bureau.

Programma 0922 Centrale Landsaccountantsdienst (CLAD)

Op deze code vindt er een wijziging plaats en het bedrag wordt dan **SRD 10.000.000,-** in te plaats van SRD 8.000.000,-.

Naast de personeelskosten zijn ook de exploitatiekosten meegenomen in de raming. Verder zal deze dienst versterkt worden om haar taak als controle apparaat van de overheid beter te kunnen vervullen. De Register Accountants aangetrokken voor de CLAD worden ook ten laste van dit project gebracht. In 2020 zullen max. 8 accountants aangetrokken worden, voor de versterking van de controle werkzaamheden van CLAD. De raming bedraagt **SRD 10.000.000,-**.

Programma 0998 Subsidie EBS

Op deze code vindt er een wijziging plaats en het bedrag wordt dan **SRD 659.846.000,-** in te plaats van SRD 950.000.000.

Dit bedrag omvat de subsidies voor stroomleveringen door Suralco en SPCS, olieleveranties door Staatsolie en schuldaflossing voor de transmissielijn.

De overheid verschafft subsidies aan EBS die de inkoop van elektriciteit en brandstoffen, evenals schuldbetalingen, ondersteunen en daardoor de stroomlevering aan gezinnen, bedrijven en instellingen gegarandeerd blijft.

Programma: 15 Sociale Zekerheid

Programma 1501 Suppletie Overheidsbijdrage

Op deze code vindt er een wijziging plaats en het bedrag wordt dan **SRD 689.831.000,-** in te plaats van SRD 377.000.000,-.

Als gevolg van de aanpassingen van de pensioenuitkeringen zijn de ingehouden premies niet voldoende ter dekking van de uitkeringen aan de pensioengerechtigden. Het suppletiebedrag wordt door de overheid ter beschikking gesteld aan het pensioenfonds. Vanaf mei 2020 is de 25% verhoging van ambtenaren als TWK doorberekend. Daarnaast is over de periode mei t/m juli 2020 de covid-toelage ad. SRD 500,- per gepensioneerde meegerekend.

Programma: 16 Financieel Economisch

Bij de volgende programma's, vind een wijziging plaats voor een totaalbedrag van **SRD 2.233.080.000,-** in te plaats van SRD 2.590.704.000,-. De programma's zijn:

Programma 1609 Rentes

Op deze code vindt er een wijziging plaats en het bedrag wordt dan **SRD 908.000.000,-** in te plaats van SRD 973.528.000,-. Dit bedrag is bestemd voor de rentes van zowel buitenlandse-als de binnenlandse leningen. De provisie en overmakingskosten zijn ook inbegrepen.

Programma 1610 Aflossingen

Op deze code vindt er een wijziging plaats en het bedrag wordt dan **SRD 1.306.080.000,-** in te plaats van SRD 1.413.851.000,-.

Dit bedrag is bestemd voor de aflossingen van zowel de buitenlandse- als de binnenlandse leningen. De provisie en overmakingskosten zijn ook inbegrepen.

Programma 1611 Fees

Op deze code vindt er een wijziging plaats en het bedrag wordt dan **SRD 19.000.000,-** in te plaats van SRD 43.325.000,-.

Dit bedrag is bestemd voor het betalen van fees van zowel de buitenlandse- als de binnenlandse leningen.

Programma: 17 Noodreserve

Bij de volgende programma's, vind een wijziging plaats voor een totaalbedrag van **SRD 1.100.000.000,-** in te plaats van 502.500.000,-. De programma's zijn:

Programma 1701 Bijzondere voorzieningen t.b.v. Rampenbeheersing en bestrijding

Op deze code vindt er een wijziging plaats en het bedrag wordt echter **SRD 0,-** in plaats van SRD 2.500.000,-.

Programma 1702 Algemeen Onvoorzien

Om eventuele algemene uitgaven van de totale overheid te dekken die bij de begrotingsopstelling niet voorzien zijn en noodzakelijkerwijs wel gedaan moeten worden is besloten een post op de begroting van Financiën op te brengen. Hiervoor is een bedrag van **SRD 500.000.000,-** geraamd.

Programma 1703 Covid-19 Noodfonds

In het kader van de COVID-19 pandemie waar de wereld onder gebukt gaat, heeft Suriname het COVID-19 Noodfonds opgezet. Dit noodfonds heeft zijn wettelijke grondslag in de Wet Uitvoering Burgerlijke Uitzonderingstoestand die in april 2020 in werking trad voor een bedrag van SRD. 400.000.000, =. Het doel van het COVID-19 Noodfonds is het zorgdragen voor de financiering van de kosten voor de in verband met de afgekondigde uitzonderingstoestand te treffen buitengewone maatregelen en voorzieningen, alsmede het op richtige wijze kanaliseren en beheren van de aanpak van de crisis. In augustus 2020, werd de wet gewijzigd waarbij o.a. het noodfonds werd verruimd naar SRD. 1.500.000.000, =. Met de middelen opgenomen in het noodfonds zal o.a. worden voorzien in de volgende uitgaven:

- a. Sociaaleconomisch voor o.a. AOV, AKB, Financiële bijstand, verstrekken van 100.000 voedselpakketten;
- b. Onderwijs: hier gaat het om de covid maatregelen die getroffen moeten worden om de leerlingen, studenten en leerkrachten en docenten veilig onderwijs aan te bieden, alsook de aanschaf van PPE's. Het gaat om alle schooltypen over het gehele land;
- c. Medisch: o.a. aantrekken van extra zorgverleners en artsen, medicatie en test materiaal, voorlichting;
- d. Binnenlandse zaken: vnl PPE's en regulier ontsmetten van werkruimten CBB-kantoren en andere diensten;
- e. Rechterlijke Macht: voorzieningen treffen in de rechtzalen en aanschaf PPE, zodat de werkzaamheden voortgezet kunnen worden;
- f. Sociaaleconomisch voor o.a. AOV, AKB, Financiële bijstand, verstrekken van 100.000 voedselpakketten;
- g. Fiscaal: derving inkomsten agv heffingskorting aan gepensioneerden, ambtenaren en de particuliere sector;
- h. Logistiek: hier gaat het om hotels die dienen als quarantaine/ isolatie plaats en voeding voor de mensen in quarantaine.

Voor het begrotingsjaar 2020 is een bedrag van **SRD. 600.000.000, =** geraamd.

Tabel 2 Toelichting op de prestatie en resultaat indicatoren

OP- Beleidsgebied: Economisch				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2020
Programma: 02 Institutionele Versterking				
0217. Capaciteitsopbouw Financien	Investeren in human capital ter verbetering van de interne bedrijfsvoering en monitoring van het Financieel proces.	Diverse trainingen verzorgd voor het personeel van Financien alsook aan functionarissen binnen de overheid belast met de financiële administratie.	Voortzetting beleid van 2018.	Er zal verder geïnvesteerd worden in Human Capital ter verbetering van de interne bedrijfsvoering en monitoring van het Financieel proces alsmede een verbeterde samenwerking te bewerkstelligen zowel intern als extern.
0266. Fiscal Strengthening to Support Economic Growth	Transparant en betere verantwoording van het overheidsfinancieel beleid alsook de financiële administratie hiervan.	NVT	De kwaliteit van de overheidsuitgaven alsook de belastinginkomsten beter te ordenen.	Voorzetting beleid van 2019.
Programma: 05 ICT (Automatisering)				
0505. Nieuw IFMIS	Hogere mate van efficiënte, transparante financiële huishoudingmiddels een geïntegreerd financieel systeem.	Aanschaf van nieuwe modules binnen het financieel systeem.	Uitvoering v/h Freebalance geïntegreerd financieel systeem.	Voortzetting v/d uitvoering v/h Freebalance geïntegreerd financieel systeem.
Programma: 09 Subsidie en Bijdragen				
0921. Bureau voor de Staatsschuld	Beheersbaar houden v/d schuldenpolitiek binnen het wettelijk kader.	Stringent toezicht op handhaving schuldenpolitiek.	Handhaving van een goed debt management.	Continuering v/h beleid mbt de schuldenpolitiek geheel binnen het wettelijk kader.
0922. CLAD	Uitbrengen van controle technische adviezen.	Adviezen zijn uitgebracht m.b.t. de controle begrotingsrekening 2017.	Adviezen zijn uitgebracht m.b.t. de controle op contanten 2018.	In 2020 vind continuering van het beleid m.b.t. de controle plaats.
0998. Subsidie EBS	Subsidies aan EBS beogen de	Vanaf de begroting 2018	Verhoogde kosten van elektriciteit- en	Het adviesrapport van Jacobs zal een

	ononderbroken stroomlevering aan gezinnen, bedrijven en instellingen.	worden de subsidies zoveel als mogelijk in bruto vorm opgebracht. Dat wil zeggen dat ook alle inkomsten die voorheen aangewend werden ter vereffening van de schulden van de EBS nu ook bruto op de begroting staan.	brandstoffen inkoop kunnen vooralsnog niet afgewenteld worden op de consument (tarief-aanpassing on-hold) en de overheid besluit de subsidies voort te zetten. Tevens wordt het proces van kostenbesparing en hogere efficiëntie geïntensifieerd.	uitgangspunt vormen voor te nemen acties op basis van een stappenplan van herstructurering en verhoogde efficiëntie van de EBS.

Programma: 15 Sociale Zekerheid

1501. Suppletie overheidsbijdrage pensioenfond	O.g.v. de aanpassingen van de pensioenuitkeringen zijn de ingehouden pensioenen niet voldoende ter dekking van de uitkeringen aan de pensioengerechtigden. Het suppletiebedrag wordt door de overheid ter beschikking gesteld aan het pensioenfond.	Het suppletiebedrag is door de overheid ter beschikking gesteld aan het pensioenfond.	Het suppletiebedrag wordt door de overheid ter beschikking gesteld aan het pensioenfond.	Het suppletiebedrag zal door de overheid ter beschikking gesteld worden aan het pensioenfond.

Programma:16 Financieel Economisch

1609. Rentes	Nakomen van de verplichtingen voortvloeiende uit gesloten leningsovereenkomsten met binnen- en buitenland.	Voldaan aan de verplichtingen conform aflossingsschema voor 2018.	De rentebetalingen zijn wederom obv schema voldaan.	De rentebetalingen wederom obv schema voldoen.
1610. Aflossingen	Nakomen van de verplichtingen voortvloeiende uit gesloten leningsovereenkomsten met binnen- en buitenland.	Voldaan aan de verplichtingen conform aflossingsschema voor 2018.	Voldaan aan de verplichtingen	De aflossingen wederom obv schema voldoen.

	omsten met binnen- en buitenland.		conform aflossingsschema voor 2019.	
1611. Fees	Nakomen van de verplichtingen voortvloeiende uit gesloten leningsovereenkomst met binnen- en buitenland.	Voldaan aan de verplichtingen conform aflossingsschema voor 2018.	Voldaan aan de verplichtingen conform aflossingsschema voor 2019.	De te betalen fees wederom o.b.v. schema voldoen.
Programma: 17 Noodreserve				
1701. Bijzondere voorzieningen rampenbeheersing en bestrijding t.b.v. en	Financiering van activiteiten in geval van calamiteiten o.b.v. een rampenplan ontwikkeld door het NCCR.	Bijdrage geleverd aan huishoudens getroffen door rukwinden en/of overstroming a.g.v. zware regens.	Eveneens bijdrage geleverd aan huishoudens in geval van calamiteiten alsook aan het buitenland.	Indien nodig Financiering van eventuele activiteiten in geval van calamiteiten.
1702. Algemeen Onvoorzien	Om eventuele algemene uitgaven van de totale overheid te dekken die bij de begrotingopstelling niet voorzien zijn en noodzakelijkerwijs wel gedaan moeten worden.	Eventuele algemene uitgaven van de overheid zijn gedekt die bij de begrotingopstelling niet zijn opgebracht of die noodzakelijkerwijs wel gedaan moeten worden.	Eventuele algemene uitgaven van de overheid zijn gedekt die bij de begrotingopstelling niet zijn opgebracht en noodzakelijkerwijs	Voortzetting beleid van 2019.

			wel gedaan moeten worden.	
1703. Covid-19 Noodfonds	Zorgdragen voor de financiering van de kosten voor de in verband met de afgekondigde uitzonderingstoestand te treffen buitengewone maatregelen en voorzieningen, alsmede het op richtige wijze kanaliseren en beheren van de aanpak van de crisis	NVT	NVT	pakket van maatregelen heeft bijgedragen aan het enigszins wegnemen van de negatieve gevolgen van het covid- 19 virus op mens en maatschappij.

TITEL III: MIDDELENBEGROTING wordt als volgt gewijzigd;

Bedragen x SRD 1.000

Code	Ontvangsten	Realisatie 2018	Verm. Beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
	Niet Belastingmiddelen							
53.014	Dividend	2.161	-	5.927	8.020	10.827	14.616	19.732
53.015	Winst CBvS	-	-	27.342	27.342	27.342	27.342	27.342
53.171	Opbrengsten verkoop Stroomlevering	75.817	-	659.846	546.670	-	-	-
53.154	Opbrengst verkoop van overheidsaandel en	562.000	-	-	-	-	-	-
	Totaal Niet Belastingmidde len	639.978	-	693.115	582.032	38.169	41.958	47.074
	Leningen							
54.101	IDB, lening	-	57.611	80.422	38.723	-	-	-
54.110	Overige ontvangen leningen	418.846	1.683.255	-	-	-	-	-
	Totaal leningen	418.846	1.740.866	80.422	38.723	-	-	-
	Covid Noodfonds Reserve							
56.001	Covid Noodfonds	-	-	600.000	-	-	-	-
	Totaal Covid Noodfonds Reserve	-	-	600.000	-	-	-	-
	TOTAAL MIDDELEN- BEGROTING	1.058.824	1.740.866	1.373.537	620.755	38.169	41.958	47.074

Toelichting Middelenbegroting

De toelichting op de middelen begroting wordt als volgt gewijzigd:

53 Niet Belastingmiddelen

530 Inkomsten uit vermogen

53014 Dividend

Op deze code vindt er een wijziging plaats en het bedrag wordt dan **SRD 5.927.000,-** in plaats van SRD 313.651.000,-.

Voor 2020 vertoont het dividend een significante daling, als gevolg van de vereiste die de Centrale Bank van Suriname stelt voor de financiële instellingen. Om te voldoen aan de solvabiliteits vereiste, dienen de banken hun winsten volledig toe te voegen aan hun algemene reserve.

53015 Winst Centrale Bank van Suriname

De winstverwachtingen voor de Centrale Bank van Suriname zijn herstellend, vanwege stabilisering van de wisselkoers en hogere volumes van vreemde valutatransacties, evenals de inkomsten uit andere bronnen. De winstuitkering door de Centrale Bank van Suriname voor het jaar 2020 is geraamd op **SRD 27.342.000,-**.

53171 Opbrengsten verkoop Stroomlevering

Op deze code vindt er een wijziging plaats en het bedrag wordt dan **SRD 659.846.000,-** in plaats van SRD 350.000.000,-.

De opbrengsten verkoop stroomlevering zijn bepaald op basis van de verwachte verrekening van de subsidies aan EBS met vorderingen van de staat op deze leveranciers.

54101 IDB Lening

Op deze code vindt er een wijziging plaats en het bedrag wordt dan **SRD 80.422.000,-** in plaats van SRD 146.723.000,-. Het programma "Fiscal Strengthening for Economic Growth (FISEG)" wordt gefinancierd door de IDB. Dit heeft als doel om een transparante en betere verantwoording van het overheidsfinancieel beleid alsook de financiële administratie te bevorderen, in het bijzonder de aanpak van een efficiëntere en effectieve belastinginning van de centrale overheid door de Belastingdienst.

560 Covid Noodfonds Reserve

56001 Covid Noodfonds

De financiering ten behoeve van het Covid-19 noodfonds zal plaats vinden middels overheidsmiddelen, schenkingen en donaties alsook via het aangaan van leningen en andere financieringsmiddelen. Voor het begrotingsjaar 2020 zal een bedrag van **SRD 600.000.000,-** worden getrokken uit de fonds.

DIRECTORAAT BELASTINGEN

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN worden als volgt gewijzigd:

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende Uitgaven	Vermoedelijk beloof	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
610	Lonen en Salarissen	56.933	66.378	55.134	57.000	58.000	59.000	59.500
611	Sociale premies	5.353	6.308	4.775	5.200	5.400	5.500	5.650
612	Gebruik van Goederen en diensten	10.750	7.500	12.500	12.500	13.500	14.000	1.400
616	Sociale uitkeringen	301	290	305	310	325	350	400
	Totaal Lopende Uitgaven	73.337	80.476	72.714	75.010	77.225	78.850	66.950
	Kapitaal Uitgaven							
620	Inventaris	-	-	700	1.000	1.000	1.500	2.000
621	Transportmiddelen	-	500	300	300	300	600	500
	Totaal Kapitaal Uitgaven	-	500	1.000	1.300	1.300	2.100	2.500
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	73.337	80.976	73.714	76.310	78.525	80.950	69.450

Toelichting op de Operationele uitgaven

De toelichting op de operationele uitgaven worden als volgt gewijzigd:

Lopende uitgaven

610. Lonen en salarissen

Op deze code vindt er een wijziging plaats en het bedrag wordt dan **SRD 66.378.000,-** in plaats van SRD 41.665.000,-. De belastingdienst heeft een personeelsbestand van 644 mensen verdeeld over de verschillende diensten.

Dienst	Heren	Dames	Tot pers.	Bezoldiging
OmzetBelasting	20	16	36	3.479.500
InspectieDirecteBelastingen	100	78	178	18.720.100
Inspectie Invoerrechten en Accijnzen	160	83	243	29.572.000
Ontvangkantoor Directe Belastingen	53	47	100	7.695.000
OntvangkantoorInvoerrechten en Accijnzen	6	25	31	3.016.400
DirectieBelastingen	8	48	56	3.895.000
GeneraalTotaal	334	297	644	66.378.000

De verdeling naar hoger-, midden- en lagerkader is als volgt:

	Hogerkader	Middenkader	Lagerkader	Totaal
Aantal	171	406	59	644

De formatiestaat van de belastingdienst ziet er als volgt uit:

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk	47.005.350
61002	Vakantiegelden	4.863.500
61003	Overwerk	5.877.500
61004	Bonussen en Gratificaties	3.075.000
61006	Vacatiegelden	520.000
61019	Overige Toelagen	-
61024	Overige Vergoedingen	5.036.650
	Totaal	66.378.000

611. Sociale Premies

Op deze code vindt er een wijziging plaats en het bedrag wordt dan **SRD 6.308.000,-** in stede van SRD 3.402.000,-. De werkgeverslasten ten behoeve van het Pensioenfonds en het Staatsziekenfonds zijn:

Code	Sociale Premies	Bedrag in SRD
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	2.290.000
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	4.018.000
		6.308.000

612. Gebruik van goederen en diensten

Op deze code vindt er een wijziging plaats, het bedrag wordt dan **SRD 7.500.000,-** in stede van SRD 12.500.000,-. Hieronder zijn de kosten voor het instandhouden van het directoraat opgenomen. Deze kosten zijn als volgt onderbouwd:

Specificatie Goederen en Diensten:

Code	Gebruik van goederen en diensten	Bedrag in SRD
61201	Kosten van opleidingen Binnenland	2.500
61203	Contractanten	7.500
61204	Tijdelijk personeel	5.000
61205	Deskunidgen Binnenland	5.000
61208	Binnenlandse reiskosten	11.500
61209	Binnenlandse verblijfskosten	12.500
61210	Buitenlandse reiskosten	25.000
61211	Buitenlandse verblijfskosten	55.000
61215	Kantoormiddelen (papier, pennen etc.)	12.500
61216	Kopieer	20.500
61217	Drukwerk & grafisch materiaal	1.000.000
61218	Bode diensten	1.500
61219	Onderhoud meubilair en Inventaris	2.200
61220	Onderhoud Kantoormiddelen	2.300
61221	Vergaderkosten	7.250
61222	Verbruiksgoederen (cartridge en diskettes)	1.500
61223	Onderhoudskosten automatisering	22.000
61224	Licenties en programmakosten	10.500
61225	Datalijnen	9.000
61226	Advertenties en Bekendmakingen	45.000
61227	Radio en Tv programma's	25.500
61228	Brochure en andere Periodieken	15.000
61233	Huur gebouwen en Terreinen	210.000
61234	Onderhoud van gebouwen en terreinen	15.000
61235	Verbouwingen	2.500
61236	Vuilnis en reinigingsdiensten	6.500
61238	Telefoon uitgaven	245.000
61240	Water	102.000
61241	Electriciteit	750.000
61284	Onderhoude en Exploitatie dienstvoertuigen	15.000
61245	Abonnementen en Vakliteratuur	1.700
61246	Verzekering	7.200
61247	Schoonmaak	725.000
61248	Gereedschappen en Apparatuur	-
61249	Werkkleding incl. schoeisel e.a.	45.000
61252	Contributie CIAT/Cartac	250.000
61250	Bewaking	-
61251	Voeding	4.000
61253	Vrachtkosten en portie	500.000
61255	Rechterlijke Vonnissen	1.500
61257	Dienst specifieke exploitatie kosten	1.850.000
61258	Kunst en Cultuur Aankopen en Onderhoud	1.000
61259	Nationale en Internationale manifestaties w.o. cultuur en spo	15.000
61260	Onderscheidingen	1.850
61263	Overige Algemene Kosten	1.440.000
61264	Wapens en minutie	1.000
61283	Huur van voertuigen	12.000
	Totaal	7.500.000

616. Sociale uitkeringen

Op deze code vindt er een wijziging plaats, het bedrag wordt dan **SRD 290.000,-** in plaats van SRD 345.000,-.

Hieronder vallen de tandheelkundige en gezichtsvoorzieningen, welke aan de belastingambtenaren wordt toegekend. Eveneens de voorzieningen voor medische keuringen zijn hier opgenomen.

Specificatie Sociale Uitkeringen

Code	Sociale Uitkeringen	Bedrag in SRD
61612	Poliklinische kosten	282.500
61613	Preventieve Medische voorziening	7.500
	Totaal	290.000

Kapitaal Uitgaven

621. Transportmiddelen

Ter vervanging van een deel van het verouderde wagenpark is een bedrag van **SRD 500.000,-** begroot.

Specificatie transportmiddelen

Code	Transportmiddelen	Bedrag in SRD
62102	Auto's	65.000
62104	Pick up's	160.000
62105	Bussen	65.000
62108	Vaartuigen	200.000
62110	Overige Transportmiddelen	10.000
	Totaal	500.000

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000

		Vermoedel ijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
OP- Beleidsgebied: Economisch							
Programma: 01 Infrastructurele werken							
Code	Project						
0119	Renovatie en nieuwbouw kantoorgebouwen	-	2.900	2.900	5.000	5.000	5.000
0120	Renovatie en nieuwbouw dienstwoningen	-	450	450	1.000	1.000	1.000
0121	Aanschaf kantoorgebouwen	-	-	500	-	-	-
	Sub-totaal	-	3.350	3.850	6.000	6.000	6.000
Programma: 02 Institutionele versterking							
Code	Project						
0218	Capaciteitsopbouw	984	1.000	2.500	2.500	2.500	3.000
0219	Modernisering/Verzelfstandiging van belastingorganisaties	754	500	3.665	8.000	4.000	3.000
	Sub-totaal	1.738	1.500	6.165	10.500	6.500	6.000
Programma: 05 ICT (automatisering)							
Code	Project						
0506	Nieuw automatisering, belasting-systeem, alsmede onderhoud v/h douane systeem en Scans	766	1.000	3.750	55.000	30.000	7.000
	Sub-totaal	766	1.000	3.750	55.000	30.000	7.000
Programma: 16 Financieel economisch							
Code	Project						
1604	Fiscale controle binnenland	-		500	500	500	500
1605	Introductie nieuwe belastingwet- en regelgeving	157	-	1.000	2.500	2.000	1.000
	Sub-totaal	157	-	1.500	3.000	2.500	1.500
OP-Beleidsgebied: Veiligheid en Nationaal Beleid							
Programma: 18 Veiligheid en Beveiliging							
Code	Project						
1802	Beveiliging kantoorgebouwen Belastingen	-		113	350	250	200
	Sub-totaal	-	-	113	350	250	200
	TOTAAL PROGRAMMA'S	2.661	5.850	15.378	74.850	45.250	20.700

Toelichting Programma's:

De toelichting op de programma's wordt als volgt gewijzigd:

Programma: 01 Infrastructurele werken

Bij de volgende programma's, vind een wijziging plaats voor een totaalbedrag van **SRD 3.350.000,-** in plaats van SRD 3.850.000,-. De programma's zijn:

Programma 0119 Renovatie en nieuwbouw kantoorgebouwen

De Belastingdienst zal in 2020 de dienstverlening naar de klant optimaliseren. De klant zal zoveel mogelijk centraal staan in de aanpak naar verbetering van de dienstverlening. Vanwege het lage bedrag dat was opgebracht voor capaciteitsversterking en voor aanschaffing van voertuigen, is het totaal begroot bedrag van **SRD 2.900.000,-** belast.

Programma 0120 Renovatie en nieuwbouw dienstwoningen

In 2020 zal het renoveren van dienstwoningen worden voortgezet. Ook het bouwen van nieuwe dienstwoningen ter vervanging van woningen die niet meer op een verantwoorde wijze te renoveren zijn, zal worden voortgezet. Hiervoor is er een bedrag van **SRD 450.000,-** begroot.

Programma: 02 Institutionele versterking

Bij de volgende programma's, vind een wijziging plaats voor een totaalbedrag van **SRD 1.500.000,-** in plaats van SRD 4.665.000,-. De programma's zijn:

Programma 0218 Capaciteitsopbouw Belastingdienst

Het Opleidingscentrum van Financiën coördineert en organiseert jaarlijks specifieke functionele opleidingen en trainingen, waarbij het personeel in de gelegenheid wordt gesteld deze te volgen. Voor 2020 zijn er opleidingen gepland, waarbij het personeel de tools wordt aangereikt de werkzaamheden kwalitatief beter en efficiënter te kunnen uitvoeren. Verder zijn er hieronder ook workshops en managementtrainingen opgenomen. Het totaal begroot bedrag is **SRD 1.000.000,-**.

Programma 0219 Modernisering/verzelfstandiging van de belastingorganisatie

Op deze code vindt er een wijziging plaats, het bedrag wordt dan **SRD 500.000,-** in plaats van SRD 3.665.000,-.

De Belastingdienst zal in 2020 de eerste fase naar een Semi-Autonome organisatie ingaan. Ter uitvoering hiervan zal de organisatiestructuur worden gewijzigd naar een moderne functionele organisatie.

Programma: 05 ICT (Automatisering)

Programma 0506 Nieuw automatisering belastingsysteem, alsmede onderhoud van het Douane systeem en scans

Op deze code vindt er een wijziging plaats, het bedrag wordt dan **SRD 1.000.000,-** in plaats van SRD 3.750.000,-.

Het automatiseringssysteem van de Belastingdienst wordt vervangen en waar nodig zal een upgrading plaatsvinden van o.a. het Asycudasysteem van de Douane. De voorbereidingen hiervoor zijn reeds opgestart. Met het nieuw systeem zal de benodigde hardware en randapparatuur, alsook het netwerk moeten worden vervangen.

Het onderhoud van het Asycuda-systeem en de scans vallen ook onder deze beleidsmaatregel.

Programma: 16 Financieel Economisch

Bij de volgende programma's, vindt een wijziging plaats voor een totaalbedrag van **SRD 0,-** in plaats van SRD 1.000.000,-. De programma's zijn:

Programma 1605   Introductie nieuwe fiscale wet- en regelgeving

Op deze code vindt er een wijziging plaats, het bedrag wordt echter **SRD 0,-** in plaats van SRD 1.000.000,-.

Tabel 2: Toelichting op de prestatie en resultaat indicatoren

OP- Beleidsgebied: Economisch				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2020
Programma: 01 Infrastructurele werken				
0119. Renovatie en nieuwbouw kantoorgebouwen	De kantoorgebouwen moeten in goede staat verkeren, teneinde de werksfeer te verhogen en de dienstverlening naar de klant toe te vergroten.	Vorbereidingswerkzaamheden voor de renovatie van het CBK zijn afgerond. Het lekkage in het dak zijn aangepakt. Delen van het dak zijn vernieuwd. Aanvang gemaakt met het bestraten van het terrein aan de van Sommeldijkstraat .	Aanvang gemaakt met renovatie werkzaamheden en nieuwbouw klantenservice Vorbereidingswerkzaamheden m.b.t. nieuw Belastingkantoor opgestart	Dakrenovatie is afgerond Betegelen van het terrein aan de van Sommeldijkstraat is afgerond Eerste fase oplevering Douane kantoor.
0120. Renovatie en nieuwbouw dienstwoningen	Gelet op de aard v/d dienst is het vereist dat het personeel gedetacheerd wordt naar de districten. De dienstwoningen moeten in goede staat verkeren, waardoor het detacheringsbeleid kan worden voortgezet, teneinde de dienstverlening naar de gemeenschap te blijven garanderen.	De renovatie van een 4-tal dienstwoningen in Nickerie is afgerond. Er zijn onderhoudswerkzaamheden verricht aan enkele dienstwoningen in Albina Er zijn onderhoudswerkzaamheden verricht aan dienstwoningen in Nickerie	Inventaris maken van de status van de dienstwoningen Fase 2 van de renovatie van dienstwoningen uitwerken Richtlijnen geven m.b.t. het beheer van dienstwoningen	Aanvang fase 2 van de renovatie van dienstwoningen

Programma: 02 Institutionele versterking				
0218. Capaciteitsopbouw	Het aanbieden en/of verzorgen van specifieke functionele opleidingen en trainingen met het doel het personeel in staat te stellen haar werkzaamheden efficiënter uit te kunnen voeren.	Voortzetting dienst specifieke opleidingen. Bestaande opleidingen worden geevalueerd .	Continuering van de gespecialiseerde trainingen binnen het directoraat.	Versterkte organisatie aan de hand van het uitgevoerd opleidingenbeleid.
0219. Modernisering/verzelfstandiging van de belastingorganisatie	De belastingdienst moderniseren.	Nieuwe organisatie structuur wordt vastgesteld. Werkprocessen worden beschreven conform de nieuwe organisatiestructuur.	Werving en selectie voor nieuwe organisatie conform een semi-autonome belastingorganisatie is van start gegaan.	Voortgang activiteiten i.h.k.v. de overgang van de Belastingdienst naar een Belastingautoriteit.
Programma: 05 ICT (Automatisering)				
0506. Nieuw automatisering belastingstelsel, alsmede onderhoud v/h douane stelsel en scans	De dienst voorzien v/e effectief en efficiënt systeem, dat de werkzaamheden vergemakkelijkt, maar meer nog de ontvangsten verhoogd.	Installatie v/e datanetwerk in het Belastingkantoor te Nickerie Uitbreiden en verlengen van licenties t.b.v. het ASYCUDA-World project. Aanschaf container scans. Training voor gerbuik Sigtag afgerond	Online filing voor de belastingmiddelen loonbelasting en omzetbelasting zijn aangevangen. Scans worden bij de verschillende grensposten ingezet. Voortzetting onderhoud van de datanetwerken	De vernieuwing van het automatiseringssysteem zal in afrondende fase zijn.
Programma: 16 Financieel Economisch				
1605. Introductie nieuwe belastingwet- en regelgeving	Fiscale wet- en regelgeving aanpassen ten einde aan te sluiten	Nieuwe wetten worden geconcipieerd	Invoering nieuwe wetten	

	aan moderne wet – en regelgeving.	Stakeholders meetings worden gehouden Communicatie over nieuwe concept wetten vindt plaats.		

TITEL III: MIDDELENBEGROTING wordt als volgt gewijzigd:

Bedragen x SRD 1.000

Code	Ontvangsten	Ontvangen 2019	Vermoedelijk beloop 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
	Directe Belastingen						
51010	Inkomsten Belasting (incl. Loonbelasting)	1.725.600	762.924	877.363	1.008.967	1.160.312	1.334.359
51020	Vermogensbelasting	2.952	1.000	1.150	1.323	1.521	1.749
51021	Huurwaarde belasting	3.688	4.112	4.729	5.438	6.254	7.192
51030	Loterijbelasting	4.829	2.796	3.215	3.698	4.252	4.890
51031	Dividendbelasting	10.959	9.994	11.493	13.217	15.200	17.480
51032	Casinobelasting	38.406	20.976	24.122	27.741	31.902	36.687
51034	Bronbelasting	3.795					
	Totaal Directe Belastingen	1.790.229	801.802	922.072	1.060.383	1.219.441	1.402.357
	Indirecte Belastingen						
51170	Invoerrechten	749.833	569.303	626.234	720.169	828.195	952.424
51173	Statistiekrechten	34.906	29.974	32.971	37.917	43.605	50.146
51130	Omzetbelasting	894.733	687.649				
51171	Uitvoerrecht op hout	92.533	100.232	110.254	126.793	145.811	167.683
51140	Accijns alcohol vrije dranken	50.793	64.938	71.432	82.146	94.468	108.638
51141	Accijns op gedistilleerd	61.941	50.503	55.554	63.887	73.470	84.490
51142	Accijns op bier	98.197	41.113	45.224	52.008	59.809	68.780
51143	Accijns op rooktabak en sigaret	78.613	72.551	79.806	91.777	105.544	121.376
51161	Verbruiksbelasting motorbrandst	240.591	583.800	111.647	128.394	147.653	169.801
51162	Belasting op publieke vermakelij	7.105	992	1.092	1.256	1.444	1.661
	Totaal Indirecte Belastingen	2.309.245	2.201.055	1.134.214	1.304.347	1.499.999	1.724.999
	Totaal Belastingmiddelen	4.099.474	3.002.857	2.056.286	2.364.730	2.719.440	3.127.356
	Niet Belastingmiddelen						
53111	Consent en deviezenrecht	64.062	51.250	56.375	64.830	74.555	85.739
53129	Ontvangsten inzake in- uit- en doorvoer	7.811	7.192	7.912	9.098	10.463	12.033
53131	Entrepotgelden	4	1	1	1	1	1
53153	Diverse Vergoedingen	1	12	13	14	15	16
53202	Fiscale boeten vervolgingskoste	3.544	2.075	2.283	2.625	3.019	3.472
55003	AOV Premie	240.250	123.099	180.000	207.000	238.050	273.758
53176	Aanvraag restitutie	1	1	1	1	1	1
53177	Nummerpl. Rij-en voertuigen	2.860	1.767	1.944	2.236	2.571	3.957
53204	Diversen	-	1	1	1	1	1
	Totaal Niet Belastingmiddelen	318.533	185.398	248.530	285.806	328.676	378.978
	Leningen						
54101	IaDB	-	-	-	-	-	-
	Totaal Leningen	-	-	-	-	-	-
	TO TAAL MIDDELENBEGRO	4.418.007	3.188.255	2.304.816	2.650.536	3.048.116	3.506.333

Toelichting Middelenbegroting

510 Directe Belastingen

Bij de volgende ontvangsten, vind een wijziging plaats voor een totaalbedrag van **SRD 801.802.000,-** in plaats van SRD 1.799.000.000,-. De ontvangsten zijn:

51010 Inkomstenbelasting (inclusief Loonbelasting)

Op deze code vindt er een wijziging plaats, het bedrag wordt dan **SRD 762.924.000,-** in plaats van SRD 1.733.424.000,-. De ontvangsten hier betreffen belastingen op het inkomen van personen en lichamen. De schatting is aan de lage kant omdat er vanwege de COVID-19 situatie er weinig aangifte wordt gedaan. Voor het komend jaar denken we meer binnen te halen.

51020 Vermogensbelasting

Op deze code vindt er een wijziging plaats, het bedrag wordt dan **SRD 1.000.000,-** in plaats van SRD 3.734.000,-. Dit betreft een belasting die wordt geheven op het zuiver vermogen van een belastingplichtige. Ook hier is inning minder dan voorgaande jaren vanwege COVID-19. Het komend jaar verwachten we meer binnen te halen.

51021 Huurwaardebelasting

Op deze code vindt er een wijziging plaats, het bedrag wordt dan **SRD 4.112.000,-** in plaats van SRD 3.252.000,-. Als grondslag van deze belasting geldt de huurwaarde van gebouwen. In 2020 zal de hertaxatie voortgang vinden in de districten.

51030 Loterijbelasting

Op deze code vindt er een wijziging plaats, het bedrag wordt dan **SRD 2.796.000,-** in plaats van SRD 4.333.000,-. Dit is een belasting die wordt geheven op alle in Suriname aangelegde of gehouden loterijen, waarvan op grond van de "Loterijwet 1939" vergunning is verleend. Voor 2020 zijn er weinig loterijtrekkingen geweest t.o.v. het vorig jaar.

51031 Dividendbelasting

Op deze code vindt er een wijziging plaats, het bedrag wordt dan **SRD 9.994.000,-** in plaats van SRD 16.731.000,-. De dividendbelasting is een directe belasting welke geheven wordt van degenen, die rechtstreeks of door middel van certificaten gerechtigd zijn aandelen in, en winstbewijzen en winstdelende obligaties van binnen Suriname gevestigde naamloze vennootschappen, commanditaire vennootschappen op aandelen en andere vennootschappen te verhandelen, welke kapitaal geheel of ten dele in aandelen is verdeeld.

51032 Casinobelasting

Op deze code vindt er een wijziging plaats, het bedrag wordt dan **SRD 20.976.000,-** in plaats van SRD 35.000.000,-. Een belasting geheven op het bieden van de gelegenheid tot deelneming aan hazardspelen in Suriname. De belasting wordt geheven op het aantal van de geplaatste speelautomaten en of speel tafels, die zich bevinden in een voor het publiek toegankelijke ruimte of inrichting, waarbij de gelegenheid bestaat tot deelneming aan een spel.

51034 Bronbelasting

Een belasting van 15% over Service Fees. De verwachting voor 2020 is nihil vanwege COVID-19.

511 Indirecte Belastingen

Bij de volgende ontvangsten, vind een wijziging plaats voor een totaalbedrag van **SRD 2.201.055.000,-** in plaats van 2.047.000.000,-. De ontvangsten zijn:

51170 Invoerrechten

Op deze code vindt er een wijziging plaats, het bedrag wordt **SRD 569.303.000,-** in plaats van SRD 740.085.000,-. Dit middel wordt geïnd bij de invoer van goederen.

51173 Statistiekrechten

Op deze code vindt er een wijziging plaatst, het bedrag wordt **SRD 29.974.000,-** in stede van SRD 40.078.000,-. Eveneens als de invoerrechten, wordt ook dit middel geïnd bij de invoer van goederen. Het tarief is 0,5% van de CIF-waarde.

51130 Omzetbelasting

Op deze code vindt er een wijziging plaatst, het bedrag wordt **SRD 687.649.000,-** in stede van SRD 592.178.000,-. Dit is een belasting geheven ter zake van:

- het door ondernemers i.h.k.v. hun onderneming in Suriname, leveren van de door hen in Suriname voortgebrachte goederen;
- het door ondernemers in het kader van hun onderneming in Suriname, verrichten van bepaalde diensten;
- de invoer van goederen.

51171 Uitvoerrecht op hout

Op deze code vindt er een wijziging plaatst, het bedrag wordt **SRD 100.232.000,-** in stede van SRD 99.852.000,-. Dit is een belasting die wordt geheven op hout dat in stammen, balken, palen, blokken, planken, vellen of in welke vorm dan ook wordt uitgevoerd.

51140 Accijns alcoholvrije dranken

Op deze code vindt er een wijziging plaatst, het bedrag wordt **SRD 64.938.000,-** in stede van SRD 57.165.000,-. Accijns op alcoholvrije dranken is een belasting geheven op alcoholvrije dranken zoals limonade, frisdrank, spuitwater, vruchten- en groentesappen.

51141 Accijns op gedistilleerd

Op deze code vindt er een wijziging plaatst, het bedrag wordt **SRD 50.503.000,-** in stede van SRD 79.356.000,-. Dit is een belasting geheven op gedistilleerd en op andere alcoholhoudende dranken. Toename in controle en wijziging van de regeling met betrekking tot de accijnszegels moet resulteren in deze ontvangsten.

51142 Accijns op bier

Op deze code vindt er een wijziging plaatst, het bedrag wordt **SRD 41.113.000,-** in stede van SRD 62.909.000,-. Accijns op bier is een belasting geheven terzake:

- de levering van hier te lande bereid bier;
- de invoer van bier.

51143 Accijns op rooktabak en sigaretten

Op deze code vindt er een wijziging plaatst, het bedrag wordt **SRD 72.551.000,-** in stede van SRD 138.318.000,-. Accijns op tabaksproducten en sigaretten is een belasting geheven terzake van:

- de levering van hier te lande vervaardigde rooktabak en/of sigaretten;
- de invoer van rooktabak/ sigaretten.

51161 Verbruiksbelasting motorbrandstoffen

Op deze code vindt er een wijziging plaatst, het bedrag wordt **SRD 583.800.000,-** in stede van SRD 147.085.000,-. Deze belasting wordt geheven op ingevoerde motorgasoline en andere daarmee gelijkgestelde motorbrandstoffen.

51162 Belasting op publieke gemakkelikheden

Op deze code vindt er een wijziging plaatst, het bedrag wordt **SRD 992.000,-** in stede van SRD 7.000.000,-. Belasting op publieke gemakkelikheden is een belasting geheven op voordrachten, vertoningen, voorstellingen of uitvoeringen en alle bijeenkomsten, onverschillig van welke aard of benaming, zo wel afzonderlijk als verenigd waartoe aan het publiek, tegen betaling toegang wordt verleend. De belasting bedraagt 25% van de verkoopwaarde der uitgegeven toegangsbewijzen.

53 Niet belastingmiddelen

531 Opbrengst Goederen en diensten

Bij de volgende ontvangsten, vind een wijziging plaatst voor een totaalbedrag van **SRD 60.223.000,-** in stede van SRD 66.246.000. De ontvangsten zijn:

53111 Consent en deviezenrecht

Op deze code vindt er een wijziging plaatst, het bedrag wordt **SRD 51.250.000,-** in stede van SRD 52.821.000,-. Dit betreft vergoedingen welke worden geheven met betrekking tot transacties terzake van de in- en uitvoer van goederen.

53129 Ontvangsten inzake in-, uit- en doorvoer van goederen

Op deze code vindt er een wijziging plaatst, het bedrag wordt **SRD 7.192.000,-** in stede van SRD 15.253.000,-.

Dit betreft vergoedingen die moeten worden betaald als de douane bepaalde wettelijke voorgeschreven handelingen moet verrichten bij de in, uit- en doorvoer van goederen. Voor 2020 is een bedrag van **SRD 7.192.000,-** begroot.

53131 Enterpotgelden

Voor opslag in publieke entrepot wordt entrepotrecht geheven. Voor 2020 is een bedrag van **SRD 1.000,-** geraamd.

53153 Diverse Vergoedingen

Op deze code vindt er een wijziging plaatst, het bedrag wordt SRD 12.000 in stede van SRD 11.125.000,-. Onder deze post vallen nummerplaten rij- en voertuigen, diverse ontvangsten van de OIA en de ODB, naturalisatie en interestkosten.

53176 Aanvraag restitutie

Op deze code vindt er een wijziging plaatst, het bedrag wordt **SRD 1.000,-** in stede van SRD 2.000,-. Aanvraag restitutie betreft kosten voor restitutie van betaalde indirecte belastingen.

53177 Nummerplaten

Op deze code vindt er een wijziging plaatst, het bedrag wordt **SRD 1.767.000,-** in stede van SRD 1.917.000,-. Nummerplaten betreft de vergoeding voor de aanschaf van nummerplaten, in voorraad bij de Ontvanger. Momenteel hebben wij slechts de personenvoertuigen in voorraad.

532 Boeten, Straffen en verbeurt verklaringen

Bij de volgende ontvangsten, vind een wijziging plaatst voor een totaalbedrag van **SRD 2.076.000,-** in stede van SRD 952.000,-. De ontvangsten zijn:

53202 Fiscale boete, vervolgingskosten, etc.

Op deze code vindt er een wijziging plaatst, het bedrag wordt **SRD 2.075.000,-** in stede van SRD 864.000,-. Het betreft hier boetes die worden opgelegd als er misstanden worden ontdekt vóór betaling.

53204 Diversen meer opbrengsten

Op deze code vindt er een wijziging plaatst, het bedrag wordt **SRD 1.000,-** in stede van SRD 88.000,-. Diversen betreft de ontvangst van gelden welke niet ondergebracht kunnen worden onder een indirect middel; te denken valt aan de meeropbrengst van een veiling.

550 Met derden

55003 AOV-premie

Op deze code vindt er een wijziging plaatst, het bedrag wordt **SRD 123.099.000,-** in stede van SRD 180.000.000,-. De AOV-premie betreft de ontvangen premies van de loontrekkers, ondernemers en zelfstandige beroepen.

DIRECTORAAT PLANNING EN ONTWIKKELINGSFINANCIERING

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN worden als volgt gewijzigd;

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende Uitgaven	Realisatie 2018	Verm.bel 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
610	Lonen en Salarissen	1.621	2.749	2.862	2.862	2.862	2.862	2.862
611	Sociale Premies	154	266	285	285	285	285	285
612	Gebruik van goederen en diensten	680	899	792	863	863	863	863
616	Sociale Uitkeringen	16	17	45	45	45	45	45
	Totaal Lopende Uitgaven	2.471	3.931	3.984	4.055	4.055	4.055	4.055
	Kapitaal Uitgaven							
620	Inventaris	22	-	8	60	60	60	60
	Totaal Kapitaal Uitgaven	22	-	8	60	60	60	60
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	2.493	3.931	3.992	4.115	4.115	4.115	4.115

Toelichting op de ontwerpwet

De toelichting op de Ontwerpwet wordt als volgt gewijzigd;

Lopende Uitgaven

610. Lonen en Salarissen

Op deze code vindt er een wijziging plaatst, het bedrag wordt dan **SRD 2.862.000,-** in stede van SRD 2.705.000.

De totale bezetting van het Directoraat Planning en Ontwikkelingsfinanciering per ultimo juli 2020 bedraagt 36

medewerkers, waarvan 5 mannelijke- en 31 vrouwelijke medewerkers met een gemiddelde leeftijd van 41 jaar. Het ziekteverzuim over deze meetperiode is 15.5%. Er is een instroom van 1 personeelslid.

De onderverdeling van de 36 medewerkers naar hoog-, midden- en laagkader ziet er als volgt:

	Hoog kader	Middenkader	Laagkader	Totaal
Vrouw	21	2	8	31
Man	2	0	3	5
Totaal	23	2	11	36

Code 610: Specificatie Lonen en Salarissen

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk	2.627.650
61002	Vakantiegelden	167.800
61004	Bonussen en Gratificaties	66.918
	Totaal	2.862.368

611: Sociale Premies

Op deze code vindt er een wijziging plaatst, het bedrag wordt dan **SRD 285.000,-** in stede van SRD 295.000,-.

Specificatie Sociale Premies

Code	Sociale Premies	Bedrag in SRD
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	145.000
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	140.000
	Totaal	285.000

6.12: Gebruik goederen en diensten

Op deze code vindt er een wijziging plaatst, het bedrag wordt dan **SRD 792.000,-** in stede van SRD 950.000,-. Belangrijke onderdelen in deze kosten zijn trainingen, huisvesting (inclusief utiliteiten), kantoorbenodigdheden, communicatie en automatisering.

Specificatie Gebruik goederen en diensten

Code	Goederen en diensten	Bedrag in SRD
61215	Kantoormiddelen	12.000
61216	Kopieer	4.000
61217	Drukwerk en Grafisch Materiaal	3.000
61238	Telefoon	30.000
61219	Onderhoud Meubilair en Inventaris	10.500
61221	Vergaderkosten	17.500
61230	Overige kantoorkosten	1.500
61233	Huur van Gebouwen	200.560
61240	Water	2.500
61242	Overige kosten Gebouwen en terreinen	4.440
61208	Binnenlandse Reiskosten	4.500
61209	Binnenlandse Verblijfkosten	5.000
61283	Huur van Voertuigen	14.500
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	5.000
61210	Buitenlandse Reiskosten	35.000
61211	Buitenlandse Verblijfkosten	81.000
61222	Verbruiksgoederen	52.000
61223	Onderhoudskosten Automatisering	15.000
61224	Licenties en Programmakosten	17.500
61225	Datalijnen	12.750
61226	Advertentie en bekendmaking	15.000
61244	Representatie	42.500
61245	Abonnementen en Vakliteratuur	1.500
61247	Schoonmaak	12.500
61250	Bewaking	150.000
61251	Voeding	1.250
61253	Briefport	20.000
61259	Nationale en Internationale manifestatie	6.000
61263	Overige Algemene Kosten	15.000
	Totaal.	792.000

616: Sociale uitkeringen

De sociale uitkeringen houden verband met de hogere klasse ligging en verpleging in geval van hospitalisatie en medische kosten voor personen die hiervoor in aanmerking komen.

Specificatie Sociale uitkeringen

Code	Sociale uitkeringen	Bedrag in SRD
61611	Lig en verpleegkosten	25.000
61612	Poliklinische kosten	15.000
61614	Overige medische kosten	5.000
	Totaal	45.000

TITEL II: PROGRAMMA'S worden als volgt gewijzigd;

Bedragen x SRD 1.000

Code		Realisatie 2018	Verm. Bel.2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
	Programma: 02 Institutionele Versterking							
0246	Investsur	300	0	0	2.999	2.999	2.999	2.999
	Sub-totaal	300	0	0	2.999	2.999	2.999	2.999
	Programma: 09 Subsidie en Bijdragen							
0926	ABS	7.866	9.050	10.200	13.764	15.226	16.734	18.367
	Sub-totaal	7.866	9.050	10.200	13.764	15.226	16.734	18.367
	Programma: 16 Financieel economisch							
	Op-Beleidsgebied							
1606	Sociaal Econ. Ontw.	0	0	135	500	500	500	500
1608	Sociaal Econ. Raad	1.167	1.891	1.365	5.341	5.341	5.341	5.341
	Sub-totaal	1.167	1.891	1.500	5.841	5.841	5.841	5.841
	Totaal Programma's	9.333	10.941	11.700	22.604	24.066	25.574	27.207

Toelichting Programma's

De toelichting op de programma's wordt als volgt gewijzigd:

Programma: 02 Institutionele versterking

Programma 0246 Investsur

Voor het bevorderen van investeringen in Suriname is Investsur een noodzaak. Investsur dient ter facilitering van investeringsmogelijkheden en de behorende regelingen ter stimulering van investeringen in Suriname. Verder zal Investsur potentiële investeerders begeleiden bij het vervullen van alle van belang zijnde formaliteiten die dienstbaar kunnen zijn ten aanzien van investeringsbeslissingen. Het geraamd bedrag is echter **SRD 0,-** in plaats van SRD 645.000,-.

Programma: 09 Subsidies en Bijdragen

Op deze code vindt er een wijziging plaats, het bedrag wordt dan **SRD 10.200.000,-** in plaats van SRD 9.050.000,-.

Uit de begroting draagt het Directoraat Planning en Ontwikkelingsfinanciering bij aan de financiering van het parastataal : de Stichting Algemeen Bureau voor de Statistiek (ABS).

0926 Het Algemeen Bureau voor de Statistiek

WERKPROGRAMMA augustus 2019 t/m december 2020

Evenals vorig jaar gaat het ABS van start met de geplande interventies, trainingen, workshops en meetings. De volgende zaken zijn tentatief gepland. Voor vele activiteiten wordt erop gerekend dat de CARICOM, de UN(in feite diverse UN organisaties), CARTAC en zelfs de meer welvarende statistiekbureau's (bijv. INEGI van Mexico), PRASC (Canada) en de Wereldbank voor financiering zullen zorgdragen.

Geplande c.q. Verwachte Trainingen / Workshops / Seminars

Trainingen/Workshops/Seminars
Geselecteerde Management en Interne Controle (IC) Trainingen 2014/2020
SUT, VES, TSA (2015/2020) – CARTAC; CARICOM; SESRIC
Cartography Follow-up GPS/GIS (Continue – local)
Geselecteerde Computertrainingen (Continue – local en regional)
Diverse Statistiektrainingen (2016/2021 –regionaal / internationaal), met name trainingen gericht op de SDG ,SNA 2008 en Indexcijfers (CPI, PPI, XMPI)
(Project) Management Trainingen voor alle leidinggevenden (2014/2019)
Advanced Sampling en Poverty Measurement in het algemeen en MPI en Child Poverty in het bijzonder (2016/2019)
Training/ Upgrading Personeel Regio West en Personeel Regio Oost (intern /local)
Diverse Trainingen op de gebieden van Communicatieve vaardigheden, Public Relations en Data Verspreiding Secretariaat en Archivering (continue)

Afgezien van bovenstaande trainingen, worden uiteraard diverse “on the job” trainingen voor ABS personeel verzorgd en wordt waar nodig en mogelijk ingespeeld op aanbiedingen op (ad hoc basis).

PERSONELE KARAKTERISTIEKEN EN AANGELEGENHEDEN

Personele karakteristieken

De karakteristieken worden in twee tabellen samengevat.

Tabel 1: Personeel van het ABS naar geslacht

Datum	Man	Vrouw	Totaal
01 Januari 2017	40	72	112
01 Januari 2018	39	72	111
01 Juli 2018	38	70	108

Tabel 2: Personeel van het ABS naar niveau en geslacht (per 1 juli 2018)

Niveau	Man	Vrouw	Totaal
Lager kader***	19	13	32
Midden kader**	15	42	57
Hoger kader*	4	15	19
Totaal	38	70	108

*-HBO en Academisch/**- Middelbaar Statistieken en Vergelijkbaar Niveau

*** - Overige niveaus

Programma: 16 Financieel Economisch

Bij de volgende programma's, vind een wijziging plaats voor een totaalbedrag van **SRD 1.500.000,-** in plaats van SRD 2.050.000,-. De programma's zijn:

Programma 1606 Activiteiten ihkv de sociaaleconomische ontwikkeling

Op deze code vindt er een wijziging plaats, het bedrag wordt echter **SRD 135.000,-** in plaats van SRD 150.000,-.

Binnen deze beleidsmaatregel vindt de financiering lastens de eigen begroting plaats van eventuele bijdragen aan lopende investeringsprojecten. Hierbij kan het gaan om verplichtingen opgenomen in overeenkomsten met ontwikkelingspartners w.o. kosten van accountantscontrole of eigen bijdrage aan de uitvoering van de projecten.

In deze wordt verwezen naar:

- de leningsovereenkomst tussen de Republiek Suriname en de Agence Française de Developpement (AFD) van 15 mei 2015 ter ondersteuning van de Water Sector in Suriname waarbij de kosten tbv de accountantscontrole door Suriname zullen worden betaald;
- de schenkingsovereenkomst tussen de Republiek Suriname en de Caribbean Development Bank van 17 januari 2019 ter waarde van USD 800.000 (Basic Needs Trust Fund). De uitvoeringsperiode van deze schenking loopt van 17 januari 2019 tot en met december 2020. Het doel van deze schenking is het terugdringen van armoede en het beschermen van kwetsbare groepen middels het financieren van ontwikkelingsprojecten gericht op de verbetering van toegang tot basis sociale en economische diensten, ontwikkelingsmogelijkheden, verbetering van de waterhuishouding en leefomstandigheden van gemeenschappen met lage inkomens.

Programma 1608 Sociaal Economische Raad

Op deze code vindt er een wijziging plaats, het bedrag wordt dan **SRD 1.365.000,-** in plaats van SRD 1.900.000,-.

De SER heeft tot taak (a) het bevorderen van een goede afstemming van bij het sociaaleconomisch beleid betrokken belangen van overheid en maatschappelijke groepen, gericht op sociale rust en economische stabiliteit; (b) het bevorderen van een goede maatschappelijke werkzaamheid en een duurzame ontwikkeling van het sociaaleconomisch leven van daarbij betrokken maatschappelijke groepen gericht op sociale rechtvaardigheid en economische groei.

De SER voert haar taken uit middels overleg en het verstrekken van adviezen.

Ingevolge de Wet SER worden de middelen tot dekking van de bij begroting toegestane uitgaven voor de helft gefinancierd middels het heffen van opcenten via de Kamer van Koophandel en Fabrieken in Suriname en de andere helft ten laste van de begroting van Financiën. Voordat het heffen van opcenten krachtens de Handelsregisterwet kan plaatsvinden, dient deze wet eerst gewijzigd te worden. Het proces voor wijziging van de Handelsregisterwet zal door het ministerie van Handel en Industrie worden ingezet.

Toelichting op de Prestatie en resultaat indicatoren:

OP-Beleidsgebied:				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd beleid 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
Programma:				
Investsur	Het doel van Investsur is het aantrekken van investeerders waarbij ook de coordinatie en implementatie van de faciliteiten zoals genoemd in onze investeringswetgeving van belang zijn. In dit proces van operationalisering zal de huidige investeringswetgeving moeten worden aangepast.	Afkondiging Staatsbesluit van 17 maart 2017 ter uitvoering van artikel 15 lid 2 van de investeringswet 2001(S.B. 2002 no. 42) Besluit nadere Voorwaarden Faciliteiten Investeringswet	- Installatie van de Raad van Toezicht van Investsur, febr. 2018 - Benoeming Directeur Investsur, april 2018 - Kantoor beschikbaar - Personeel (kernfuncties) aangetrokken - Operationalisering Investsur - Start aanpassing Wet InvestSur en Investeringswet	- Volledige Operationalisering Investsur - Assistentie van IDB en Wereldbank beschikbaar voor de verdere professionalisering
Sociaal Economische Raad	Vergroting en institutionalisering van de basis voor sociaal economisch overleg en vergroting van de stuurkracht van de overheid.	Het jaar 2016 kan gezien worden als het opstart jaar van de in april 2016 geïnstalleerde SER. Procedurele en organisatorische zaken zijn aangepakt, waarbij ook technisch advies inzake looncompensatie als brandstofsubsidie is verstrekt..	Nadere logistieke en administratieve zaken van de SER worden uitgevoerd en afgerond. Adviezen van sociale en economische aard zullen worden verstrekt.	De SER zal op verzoek van de Regering en of op eigen initiatief adviezen verstrekken aangaande complexe sociale - en economische vraagstukken die zich voordoen in de samenleving.

TITEL III: MIDDELENBEGROTING blijft ongewijzigd.**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Ontvangsten	Realisatie	Verm.bel.	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Niet Belastingmiddelen							
53108	Overige inkomsten uit Overheidsbedrijven en -diensten	200	186	80	90	94	97	97
	Totaal Niet-belastingmiddelen	200	186	80	90	94	97	97
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	200	186	80	90	94	97	97

53108 Overige inkomsten uit Overheidsbedrijven en - diensten

De inkomsten betreffen de ontvangen bedragen van de Stichting ABS .
Deze ontvangsten vloeien voort uit verleende diensten aan het publiek door de verkoop van publicaties , boekwerken, kopieer werk , diensten aan derden enz.

Afdeling 7. Het Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie

MEMORIE VAN TOELICHTING OP DE BEGROTING

Algemeen deel

De Missie

Het Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie heeft een visionaire en leidende rol in de duurzame en innovatieve economische ontwikkeling, gericht op de verhoging van het nationale en internationale concurrentie vermogen van Suriname voor welvaart en welzijn van de totale bevolking.

De Visie

1. Binnen 5 jaar zal het Ministerie een transformatie ondergaan;
2. Naar een innovatief, professioneel en transparant Ministerie;
3. Middels gericht beleid ter stimulering van innovatieve en concurrerende ondernemingen;
4. Door voorwaarden te scheppen voor het diversificeren van de economie en verhogen van de productiviteit;
5. Door het faciliteren van export en het versterken van economische diplomatie;
6. Middels het bewaken van eerlijke marktwerking;
7. Middels Inclusion: spreiding inclusieve private sector ontwikkeling.

Uitgaande van de Staatsbesluiten "Taakstelling Departementen" *S.B. 1991 no. 58, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2010 no. 174 en zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2016 No. 111) S.B. 2017 No. 11 d.d. 6 februari 2017 en S.B. 2017 No. 22 d.d.20 februari 2017* zijn de volgende taken vastgesteld voor het Ministerie:

1. de bevordering van de binnen- en buitenlandse handel, waaronder het import- en exportbeleid, het een en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende ministeries;
2. de aangelegenheden van handelspolitieke aard en het verlenen van invoer-, uitvoer- en deviezenvergunningen, het een en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende ministeries;
3. het beleid inzake beheersing van de kosten van levensonderhoud en het toezicht op handels-, industriële- en dienstverlenende activiteiten;
4. de vaststelling en beheersing van en de controle op prijzen, alsmede op de kwaliteitsnormen, het een en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende ministeries;
5. het industriebeleid en de bevordering van de industriële sector, met nadruk op de exportgerichtheid van deze sector;
6. het ijkwezen en de waarborg van het gehalte van al dan niet bewerkt goud en zilver;
7. het beleid ten aanzien van en de bevordering van ambachtelijke industrieën;
8. het beleid ten aanzien van de industriële en intellectuele eigendommen ter bevordering van economische groei en ondernemerschap.
9. het monitoren en bevorderen van het concurrentievermogen, een en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende ministeries.

De grondslag voor het uit te voeren beleid van het Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie zal in 2020 gebaseerd zijn op:

1. De taken die het Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie moet vervullen overeenkomstig de taakomschrijving vastgelegd bij het Besluit Taakomschrijving Departementen 1991 (S.B. 1991 no. 58, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2010 no. 174 en zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2016 No. 111) S.B. 2017 No. 11 d.d. 6 februari 2017);

2. De nieuwe beleidsinzichten van de regering Santokhi- Brunswijk in de jaarrede en de dienovereenkomstig door het Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie geformuleerde missie, visie en doelstelling;
3. Het adviesrapport Integrale toetsing Bedrijfsmodel :Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie middels de Performance Excellence Level 1 Scan For The Public Sector;
4. Het Ontwikkelingsplan 2017-2021 zoals goedgekeurd door De Nationale Assemblee van de Republiek Suriname;
5. Een Nationale Groei Strategie voor Suriname 2015-2020, Rapport van Competitiveness Unit Suriname (CUS);
6. De geïdentificeerde VN Sustainable Development Goals (SDG's) waaronder de primaire SDG's die van toepassing zijn op het Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie zijnde:
  - SDG doel 8: Goede werkgelegenheid en economische groei: Het bevorderen van duurzame, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen.
  - SDG doel 9: Innovatie en goede infrastructuur: Het bouwen van een veerkrachtige infrastructuur, het bevorderen van inclusieve en duurzame industrialisatie en innovatie.
  - SDG doel 12: Verantwoord gebruik van hulpbronnen: Zorgen voor duurzame consumptie- en productiepatronen.

Hoewel alle 17 SDG's relevant zijn voor het te voeren beleid van het ministerie houden de 3 bovengenoemde direct verband met de taakstelling van het Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie.

Om de gewenste beleidsvisie uit te voeren heeft het ministerie voornemens om de organisatiestructuur te herstructureren. Daarnaast zijn de noodzakelijke voorwaarden voor een succesvolle uitvoering van het economisch beleid als volgt :

- a. De modernisering van het institutioneel- en wettelijk kader ter verbetering van het ondernemings- en investeringsklimaat;
- b. Het ontwikkelen van een centraal HRM beleid voor het totale Ministerie d.m.v. het Baldrige Excellence methode ter versterking van de uitvoeringscapaciteit.

Het uitgangspunt voor de begroting 2020 zal gebaseerd zijn op de beleidsinitiatieven van 2019, gegeven het feit dat de uitvoering van het beleid in 2019 niet volledig is gerealiseerd in combinatie met de nieuwe beleidsvoornemens van de nieuwe regering.

Bijzondere beleidsaandacht zal geschonken worden aan productieontwikkeling en exportbevordering. De productie moet worden verhoogd om een betere basis te scheppen voor de economische ontwikkeling. De structuur van de importen moet veranderen. Er moet minder geïmporteerd worden voor consumptie en relatief meer voor de stimulering van productie en export. Dit betekent een herstructurering van de economie en een herverdeling van rol en taken van de overheid, huishoudens en de bedrijven.

Diversificatie van onze economie is een essentieel element van het nationale regeringsbeleid, gekoppeld aan een betere geografische spreiding metzoning van de economische activiteit, gericht op duurzame structurele stabiliteit. Op

economisch gebied staan wij aan de vooravond van het transformeren van het economisch denken, waarbij de private sector daadwerkelijk wordt gezien als de motor van economische groei en werkgelegenheid.

Wat zou dit streven naar ontwikkeling concreet moeten inhouden? En wat is haalbaar en vooral hoe? Het is noodzakelijk duidelijke en strategische ontwikkelingskeuzen te maken en in te zetten op onze ‘sterke kanten’, terwijl de interne ‘zwakten’ worden aangepakt en obstakels voor de groei worden verwijderd. De instituties nodig voor het plannen, uitvoeren en monitoren van de economische transformatie, modernisering van bestuur en sociale vooruitgang moeten worden versterkt. Dit ‘nieuw en inclusief beleid’ heeft diverse elementen en vereist betrokkenheid en samenwerking van zowel de publieke-, de private- en de wetenschapssector en het maatschappelijk middenveld.

Het beleid van het Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie zal in 2020-2025 zich concentreren op deze 4 prioriteitsgebieden met het doel de economische verdien capaciteit i.c. verhoging van productie, handel en export t.b.v. economische groei te bevorderen, alsmede op de Strategische ontwikkelingsdoelen zoals vervat in het Ontwikkelingsplan 2017-2021.

De 4 prioriteitsgebieden zijn gericht op:

1. Initiëren van **Economische Transformatie**;
2. Verbeteren van het **Ondernemingsklimaat**;
3. Verbeteren van het **Nationaal Concurrentievermogen**;
4. Bevorderen van **Sociale Vooruitgang**.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de nieuwe beleidsgebieden onder de 4 prioriteitsgebieden. De uitvoering van deze 4 prioriteitsgebieden zijn onderdeel van een totaal holistisch beleid gericht op duurzame ontwikkeling en moeten in onderlinge afstemming worden ontwikkeld en uitgevoerd.

Schematische weergave van prioriteitsgebieden met nieuw beleidsgebieden

KERNGEBIEDEN				
	Initiëren van Economische Transformatie	Verbeteren van het Ondernemingsklimaat	Verbeteren van de Nationaal Concurrentievermogen	Bevorderen van de Sociale Vooruitgang
	Ondersteunend beleid			
1	Ontwikkeling industriële sectoren	X	X	
2	Ontwikkeling Diensten Sectoren	X	X	
3	Ontwikkeling ondernemersklimaat en concurrentievermogen		X	X
4	ontwikkeling Innovatie ecosystemen	X	X	X
	Ontwikkelen beleid			
5	intellectueel Eigendom	X	X	X
6	Internationaal Handelsbeleid	X		X
7	Investeringsfacilitering	X	x	X
8	Internationale Economische betrekkingen en Financiering	X	X	X
9	Economische Planning en Ontwikkeling	X		
10	Beleid Nationaal Kwaliteits Infrastructuur		x	X
11	Beleid Economische Controle		X	X
12	Beleid Interne Markt		X	X
13	Beleid Economische wet en regelgeving	X		X
14	Communicatie Beleid	X	X	X
15	Beleid Institutionele versterking	X	x	X

Het Economisch Ontwikkelingsbeleid van het ministerie zal binnen dat kader van de vier prioriteitsgebieden door worden voortgezet in 2020:

I. Initiëren van Economische Transformatie

De productiestructuur van Suriname is sterk afhankelijk van de input van buiten en waar veel deviezen voor nodig zijn. Het beleid in deze planperiode zal een basis scheppen voor het vergroten en diversifiëren van de productiecapaciteit. Gelet op onze smalle economische basis zullen nieuwe sectoren geïdentificeerd worden voor diversificatie van de productie. De kleine interne markt vereist een export oriëntatie, vooral gericht op onze diaspora en getalenteerde mensen (skilled people).

Hoge prioriteit wordt gegeven aan marktgerichte industriële ontwikkeling. Het voornaamste doel waarop het industrieel ontwikkelingsbeleid zich dient te richten is op het diversifiëren van de Surinaamse economie gebaseerd op onze nationale potentie, waarbij wij ook weerbaar zullen zijn bij ingrijpende negatieve veranderingen op de wereldmarkt voor grondstoffen. De ontwikkeling van geïntegreerde Economische Zones zal o.a. resulteren in het faciliteren van ondernemers, ruimtelijke ordening van economische activiteiten, kostenbeheersing op het gebied van logistiek en infrastructuur en scheiding van woon en productie gebied. Het realiseren van het Industriepark te Paramaribo wordt een feit, een inspanning van de private en publieke sector.

Voorzetting van de **Handelsfacilitering** blijft nog van kracht. Er zijn reeds voorbereidingen voor de instelling van een Electronic Single Window for Trade, waardoor importeurs, exporteurs en scheepvaartmaatschappijen via een centraal punt op een digitale manier vergunningen zullen kunnen aanvragen. Dit is een belangrijk speerpunt van handelsfacilitering. Vergroting van de export capaciteit heeft in deze beleidsperiode opnieuw hoge prioriteit. In dit kader wordt genoemd de samenwerkingen met Caribbean Export en de Caribbean Development Bank voor het 'export ready' maken van ondernemingen en bevordering van export van Surinaamse producten alsook bilaterale MOU's te tekenen en implementeren met de volgende geïdentificeerde landen (Guyana, Cuba, Rusland en Colombia). Hiernaast zal er een jaarlijkse agenda 'gericht op potentiële exportmarkten' geformuleerd waardoor de participatie in Regionale en Internationale markten uitgewerkt worden op basis van afspraken.

Ondernemingen zijn de dragers van de economie en degenen die concurreren op de lokale en internationale markt. Hoe hoger hun revenues (return on investment) hoe hoger het nationaal welvaartsniveau kan zijn door gecreëerde banen, belastingen en de spil-over van hun economische activiteiten. Daarom voeren veel landen een beleid gericht op ondersteuning van kleine en startende ondernemers. Hoewel de overheid de taak heeft om een gunstige faciliterende omgeving te creëren zal zij ook moeten stimuleren dat er meer ondernemingen ontstaan. De ondernemingen moeten op hun beurt gebruik maken van moderne technologie, innovatie en onderlinge samenwerking met de wetenschapssector helpen bevorderen.

Het beleid dat het ondernemerschap moet bevorderen zal dan ook per doelgroep geconceptualiseerd en uitgewerkt worden. Dit leidend principe karakteriseert de nieuwe oriëntatie van het beleid rond het "bevorderen van het ondernemerschap".

In samenspraak met de private sector zal een duidelijk KMO beleid gevoerd worden en verder ontwikkeld *worden*, met aandacht voor de behoeften aan training, begeleiding, marktinformatie en toegang tot financiering. Een van de hoofdbeleidsactiviteiten hierbij zal zijn de verdere ontwikkeling van het KMO fonds. Het KMO fonds heeft als doel facilitering vanuit de overheid op het gebied van toegang tot kredieten voor de (startende) micro en kleine ondernemingen en in het bijzonder de productie ondernemingen en tevens productie ondersteunende ondernemingen. Gelet op de doelgroep mag ervan uitgegaan worden dat hiermee ook een gezonde bijdrage geleverd zal worden aan de ontwikkeling, benutting, verbreding, uitbreiding en verdieping van ons binnenlands productie- en dienstenpotentieel. Tevens zal hierdoor een goede bijdrage geleverd worden aan het BNP en aan de werkgelegenheidscreatie.

Een van de concrete hervormingen, in dit kader betreft de afkondiging van de Wet Bedrijven en Beroepen (S.B. 2017, no. *) ter vervanging van het verouderde Decreet Vergunningen Bedrijven en Beroepen (S.B. 1981 no. 145), op grond waarvan sedert 1 juni 1982 vergunningen voor de uitoefening van bedrijven en beroepen op het gebied van handel, industrie en ambacht werden verleend. Deze hervorming is doorgevoerd ter stimulering van ondernemerschap, in het bijzonder stimulering van kleine en middelgrote ondernemingen, door opheffing van factoren die belemmerend werken op het functioneren van economische ontwikkeling. Daarbij is getracht zo veel mogelijk procedurele en andere barrières op te heffen. Vermeldenswaard is dat de onderhavige hervorming een positieve bijdrage zal kunnen leveren aan verbetering van de positie van Suriname op de jaarlijkse internationale Doing Business Ranking List van de Wereldbank.

Het uitgangspunt van de nieuwe Wet is, vrije vestiging van beroep of bedrijf, behoudens daar waar noodzakelijkerwijs beperkingen opgelegd dienen te worden uit het oogpunt van bijvoorbeeld volksgezondheid, veiligheid en milieu.

Beperkingen omvatten of een verbod of een vergunningplicht of koppeling aan standaarden/technische voorschriften/certificaten/certificering, dan wel diploma's, of beperking tot een bepaald economische zone.

Om de efficiëntie en decentralisatie in het nieuw systeem te bevorderen, wordt gekeken naar een managementstructuur, waarbij zoveel als mogelijk overheidsafdelingen die betrokken zijn bij de regulering van economische activiteiten, participeren. Waar mogelijk worden bevoegdheden gedelegeerd naar private bedrijven, bijvoorbeeld voor het verstrekken van certificaten, etc.

Met betrekking tot het scheppen van een gunstig ondernemersklimaat, verhoging van productie, productiviteit, technologische kennis en innovatie wordt het Suriname Business Climate and Innovation Program (SUBCIP) zeer binnenkort afgerond. In dit verband wordt het pilot project Suriname Agribusiness Export Growth and Diversification uitgevoerd t.b.v. importvervanging, exportverhoging, meer deviezen inkomsten, welke moet leiden tot meer werkgelegenheid.

Bijzonder aandacht zal ook geschonken worden aan het Gender beleid en met name de stimulering van vrouwen in ondernemerschap in de hoofdstad, de distrikten langs het kustgebied en die uit het binnenland. Hiertoe zal binnen de diverse beleidsprogramma's aandacht besteed worden aan het faciliteren van vrouwelijke ondernemers en het verbeteren van de samenwerking met organisaties die reeds actief zijn op dit gebied

III. Verbeteren van het Internationale **Concurrentievermogen**

Het concurrentievermogen is sterk afhankelijk van de capaciteit van een land om de investeringen te converteren naar activiteiten die een hogere toegevoegde waarde genereren (Added Value).

Voor een sterke concurrentie positie is een grote en sterk gevarieerde export basket nodig, waarmee op de internationale markt succesvol geconcurrereerd kan worden. Door globalisatie van de internationale markt en handelsliberalisatie moeten echter alle bedrijven op dezelfde markt concurreren. Dit heeft de noodzaak tot snellere en efficiëntere productie en innovatieve producten en diensten noodzakelijk gemaakt. Voor Suriname komt daar nog bij kijken de noodzakelijke uitbreiding van de economische productiebasis. Door de ontwikkeling van een Nationaal Innovatie systeem zullen het relatief lage peil van de productiviteit en de innovatie moeten worden verhoogd. Voorts zal er nog gewerkt worden aan de verdere ontwikkeling van innovatie.

De strijd voor een sterke concurrentie positie in de internationale economie vereist op nationaal niveau het volgende :

1. verhoogde productie en **productiviteit**;
2. verbeterd **ondernemingsklimaat**;
3. technologische ontwikkeling, **innovatie** van producten en processen;
4. **collaboratie** van stakeholders beleidsformulering en uitvoering.

IV. Bevorderen **Sociale Vooruitgang**

Bevorderen van de sociale vooruitgang moet gezien worden in het kader van verduurzaming van de markt met daarbij als centrale spil de mens (zijnde consument, ondernemer) en het milieu.

De belangrijke dienst in het kader van de bevordering van sociale vooruitgang is de dienst ; Economische Controle Diensten. Deze dient ter bescherming van de consumenten op het gebied van economische delicten en regulering interne markt, Surinaams Standaarden Bureau en Waarborg en IJkwezen m.b.t.de uitoefening van de coördinatie op het gebied van normalisatie, keuring en certificatie. Er zal een beleid ontwikkeld worden voor een Nationaal Kwaliteits Infrastructuur.

Een regering is succesvol als zij in haar streven erop gericht is invulling te geven aan de basisbehoeften van de burgers, hen in staat stelt hun levensstandaard te verhogen, het milieu voldoende te beschermen en voldoende kansen biedt aan een ieder. Economische groei zonder sociale vooruitgang zal leiden tot het buitensluiten van delen van de bevolking, ontevredenheid en uiteindelijk sociale onrust. In tijden van crisis, vooral van "(ernstige) schaarste", kan marktgedrag primitief, minder voorspelbaar en daardoor minder "beheersbaar" zijn.

Primitief gedrag kan het gevolg zijn van de “survival mode”. De impact van het marktgerichtingsbeleid is daarom ook sterk afhankelijk van een gebalanceerde aanpak, die gebruik maakt van aan de ene kant “regulatie, controle en sancties” en het promoten van sociale verantwoordelijkheid en aan de andere kant het bevorderen van “vrije concurrentie”.

Consumentenbescherming

In een moderne economie speelt ook een adequate bescherming van consumenten een belangrijke rol. Een aantrekkelijke leefomgeving, voldoende bescherming voor consumenten, een duurzame economische ontwikkeling en een brede verantwoordelijkheid voor de wereld om ons heen zijn voor ons allen van belang.

Het Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie zet zich in voor de versterking van het systeem voor de voedselveiligheid en -integriteit – in een latere fase andere te identificeren sectoren.

Van eminent belang is daarbij het **Surinaams Standaarden Bureau (SSB)**. Zij gaat na hoe de overheid en de betrokken bedrijven zijn omgegaan met de risico's voor de voedselveiligheid. Verdere verduurzaming van de voedselproductie is noodzakelijk om te beantwoorden aan maatschappelijke, milieu- en economische verwachtingen. Ook de consumenten verenigingen zijn in deze context onlosmakelijk verbonden aan de ministeriële consumenten-waARBorgings doelstellingen.

Consumentenzaken assisteert de overheid bij de controle en het garanderen van de veiligheid van voedsel en overige consumentenproducten. In lijn met deze missie is op het ministerie de consumentenwetgeving en handhaving strategie geformuleerd. Met haar strategie wil deze dienst de naleving van wet- en regelgeving bevorderen. Uitgangspunten voor de werkwijze van consumentenzaken zijn: risicogericht, kennis gedreven, samenwerkend en beïnvloedend. De oriëntatie is : extern, gericht op politiek, opdrachtgevers en beleid, burgers en bedrijven.

De positie van de primaire producent in de toeleveringsketen blijft ook in dit begrotingsjaar onverminderd de aandacht eisen. Het gaat dan onder andere om de gedragscode eerlijke handelspraktijken, de beleidsregels over mededinging en duurzame ontwikkeling en het tegengaan van speculatie met landbouw- en andere consumptieproducten.

Naast de prioriteitsgebieden zijn er zaken die onder gebracht kunnen worden onder cross cutting issues z.a: internationaal economische betrekkingen en financiering, intellectuele eigendoms beleid, wetgeving

Internationaal Economisch betrekkingen en Financiering

De internationaal economisch betrekkingen en het financieringsbeleid dient met het oog op de voordelen voor Suriname, naast de reeds bestaande samenwerkingen, aandacht te besteden aan samenwerkingsmechanismen, die tot op heden min of meer onbenut zijn gebleven. Deze voordelen hebben onder andere betrekking op capaciteitsversterking, fondsen voor het stimuleren van midden- en kleinbedrijven (ondernemerschap en export) en het aantrekken van investeerders t.b.v. de ontwikkeling van industrieën.

Binnen de internationale handelsbetrekkingen worden een aantal additionele acties ondernomen voor marketing en het aantrekken van investeerders.

Hiertoe moeten worden gerekend:

- Het opzetten van een Investeringsfacilitering Fonds;
- Marketing van Surinaamse producten op web sites, publicaties en tv netwerken;
- Het uitvoeren van handelsmissies: vooral naar opkomende markten landen waar ondernemers uit de topsectoren de grootste kansen zien. Met deze missies wil het Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie de kansen van het Surinaams bedrijfsleven op interessante markten bevorderen.
- Het deelnemen aan internationale beurzen en trade shows.
- Training/capaciteit voor handelsdeskundigen
- Het bijhouden en adviseren met betrekking tot internationale handelsverdragen
- Het actief onderhouden van en invulling geven aan relaties met International Financial Institutions (IFI's)

Modernisering van Wetgeving:

Binnen het Ministerie zal de transformatie gemaakt worden naar Economische Wet en Regelgeving, waarbij de focus gelegd zal worden op het creëren van een optimaal juridisch kader voor het ondernemen, investeren en produceren. Daarnaast zal er ook rekening gehouden moeten worden met richtlijnen inzake de 3 P's (Planet, People en Profit). Een inventarisatie wijst uit dat meer dan 100 wetten t.b.v. het ondernemen en regulering ontwikkeling van economische activiteiten gemoderniseerd moeten worden. Het gaat niet alleen om wetgeving conform taakstelling Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie, maar ook relevante aanleunende wetgeving andere ministeries en of instituten reganderen. Dit noodzaakt dus tot een acute ingrijpende hervorming van wetgeving om de ontwikkelingsdoelen te bereiken.

Ontwikkeling Innovatie Ecosysteem:

Het ministerie zal een aantal programma's uitvoeren die gericht zijn om het innovatievermogen alsook de rol van technologie in de organisatie, te verbeteren.

- Ten eerste zijn er private sector initiatieven die "hands on innovatie " stimuleren en getypeerd kunnen worden als business support organisaties. In samenwerking met deze organisaties die vaak genoeg sector organisaties zijn en o.a. in de landbouwverwerking, ICT, meubelsector naar gelang behoeften of geïdentificeerde kansen netwerken. Voorts trainingen, internationale participatie en programma's in ontwikkeling stimuleren, die het innovatie vermogen voor private sector ontwikkeling vergroten.
- Ten tweede is er een financieringsbehoefte voor innovatie die niet altijd erkend wordt door de financiële sector. Variërend van productontwikkeling, IP financiering en aankoop van nieuwe technologie voor de bedrijfsvoering. Aanvullend op het KMO fonds wordt hierbij gekeken naar een innovatiefonds alsook het stimuleren van financieringsvormen zoals crowdfunding, angel investment en private equity.
- Ten derde wordt voorbereid een samenwerking met 3 hogere opleidingsinstituten gericht op technologische opleidingen , waarbij mechanismen voor innovatie, productontwikkeling en commercialisatie van IP wordt uitgewerkt zoals Incubator faciliteiten, Tech transfer offices (adviseren hoe onderzoek om te zetten in IP en hoe dit vervolgens te commercialiseren) University Spin offs (opzet van kennis intensieve bedrijven)
- Ten vierde wordt commercialisering van ons tropisch regenwoud met name NTFP en Medicinale toepassingen alsook dienstverlening in samenwerking met een netwerk van Stakeholders nagestreefd, waarbij zeker ook de gemeenschappen, onderzoekers en industriële verwerkers worden betrokken.
Ook een programma waarbij verwerkingsfaciliteiten in deze gemeenschappen voor de toepassing van eenvoudige technologieën in incubators wordt nagestreefd.
- Opzet van een Industrie Service Centre aan de Saramaccadoorsteek, als centrum voor innovatie en Industrie. Een sterke connectie zal gemaakt worden met de private sector en met de hogere opleidingsinstituten bij de opzet hiervan.
- Capaciteitsversterking: onze medewerkers worden versterkt om deze programma's te kunnen uitvoeren middels trainingen , die worden aangeboden door de Chinese ambassade, de ambassade van India, trainingen in de Verenigde Staten aangeboden door de OAS, de WIPO e.a. Voor zover mogelijk worden deze kansen ook aangeboden aan ons netwerk in de private sector en binnen de hogere opleidingsinstituten.

Binnen het beleid **Intellectueel Eigendom** zal er aandacht besteed worden aan de bewustwording van de ondernemers over de sociaal economische voordelen welke zij middels Intellectuele Eigendom kunnen hebben.

Goedkeuring van De Wet Industriële Eigendom heeft hoge prioriteit mede in het kader van de voornemens om de Surinaamse economie te transformeren. Uit het beleid Intellectuele Eigendom vloeien de volgende acties voort:

- Capaciteits en materiële versterking van het Bureau
- Zorgdragen voor een functioneel en geautomatiseerd systeem welke de mogelijkheid biedt om de industriële eigendomsrechten te registreren.
- Constante verbetering van de dienstverlening
- Het stimuleren van het gebruik van Intellectuele Eigendoms rechten middels het organiseren van bewustwordingscampagnes.
- Ondernemers bewust maken over het commercialiseren van hun Intellectuele Eigendoms rechten

De wet Auteursrecht en de wet Traditionele Kennis zullen in het begrotingsjaar 2020 aan de Nationale Assemblee worden aangeboden. Het Ministerie wil hierdoor het wettelijk kader voor de ondernemers/ samenleving vaststellen en daarmee de bescherming van ons rijke cultuur geregeld hebben.

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD. 1.000

Code	Lopende Uitgaven	Realisaties 2018	Vermoedelijk Beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
610	Lonen en Salarissen	20.987	27.014	41.988	41.235	42.266	43.297	44.238
611	Sociale Premies	1.679	2.763	4.243	4.075	4.174	4.277	4.370
612	Gebruik van goederen en diensten	1.746	3.465	3.850	1.863	4.563	4.984	5.287
615	Schenkingen en Bijdragen	0	14	0	0	10	20	20
616	Sociale Uitkeringen	0	16	15	10	25	35	45
	Totaal Lopende Uitgaven	24.412	33.272	50.096	47.183	51.038	52.613	53.960
	Kapitaal Uitgaven							
620	Inventaris	0	394	238	325	558	700	700
621	Transportmiddelen	0	679	450	425	672	800	800
	Totaal Kapitaal Uitgaven	0	1.073	688	750	1.230	1.500	1.500
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	24.412	34.345	50.784	47.933	52.268	54.113	55.460

De toelichting op de Operationele Uitgaven worden als volgt gewijzigd:

De Operationele Uitgaven zijn alle dringende uitgaven die moeten worden gedaan om het ministerie draaiende te houden. Voor het jaar 2020 zijn deze uitgaven door het ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie totaal geraamd op

SRD. 50.784.000, = in plaats van SRD 36.999.000, en worden als volgt toegelicht.

Het ligt in de bedoeling dat het ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie wordt opgedeeld in directoraten. Daar de formalisatie nog niet is afgerond, is besloten de begroting voor het jaar 2020 voor wat betreft de Operationele Uitgaven voor alsnog niet op te splitsen.

Toelichting

610- Lonen en Salarissen

Het personeelsbestand van het Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie bedroeg 570 ambtenaren per juni 2019. Dit aantal kan wel voor het eind van het jaar toenemen daar middels overplaatsingen/aantrekkingen het personeelsbestand van het ministerie wordt versterkt.

De geschatte uitstroom van gepensioneerden, en overplaatsingen alsook ontslagen op eigen verzoek of anderszins zijn voor het jaar 2020 vastgesteld op ca. 30 personen.

Teneinde de beleidsprojecten ter uitvoering te brengen zal ook in het jaar 2020 aan capaciteitsversterking van het ministerie worden gewerkt. In dit kader wordt voor het dit jaar een instroom (middels overplaatsing/werving vanuit andere ministeries of anderszins) verwacht van ca. 13 personen op hoger kader niveau tegen salarissen in de FISO-Schalen 10 & 11. De Lonen en Salarissen zijn voor het jaar 2020 geraamd op **SRD. 41.988.000, in plaats van SRD 30.046.000,**

Het huidige personeelsbestand (d.d. 30 juni 2020) van het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme kan worden onderverdeeld in 57% vrouwelijk en 43% mannelijk personeel.

Over de periode juli 2019 tot en met juni 2020 heeft het Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap

en Technologische Innovatie een ziekte verzuim geregistreerd van ca. 18,34%.

Het huidige personeelsbestand kan onderverdeeld worden in:

Kader	Aantal	%	Leeftijdsklasse	FISO Schaal	Maand Salaris
Lager Kader	338	59%	19 jr. – 60 jr.	1A - 6C	SRD. 652 - SRD. 2.051
Midden Kader	165	29%	27 jr. – 60 jr.	7A - 8C	SRD. 1.806 - SRD. 2.932
Hoger Kader	67	12%	27 jr. – 55 jr.	9A en hoger	SRD. 2.591 - SRD. 7.823
	570				

Het budget voor de **Lonen en Salarissen** is als volgt gespecificeerd:

Code	Lopende uitgaven	Bedrag in SRD
	Lonen en Salarissen	
61001	Ambtelijk Salaris	36.912.000
61002	Vakantietoelage	2.630.000
61003	Overwerk	150.000
61004	Bonussen en Gratificaties	138.000
61005	Overig Salaris	310.000
61006	Vacatiegelden (commissiegelden)	600.000
61024	Vergoeding Meerwerk	280.000
61013	Functionele Toelagen	246.000
61014	Persoonlijke Toelagen	163.000
61016	Gezinstoelage en Kinderbijslag	158.000
61017	Waarnemingstoelage	102.000
61020	Telefoontoelage	2.000
61021	Representatietoelage	78.000
61022	Huishuurvergoeding	4.000
61023	Vervoerstoelage	93.000
61012	Detacheringstoelage	5.000
61019	Overige Toelagen	117.000
	Totaal Lonen en Salarissen	41.988.000

611 - Sociale Premies

Toelichting

De Sociale Premies zijn voor het jaar 2020 geraamd op **SRD. 4.243.000, in plaats van SRD 3,070.000**,
De raming van de Sociale Premies heeft betrekking op de overheidsbijdrage van premie voor het Pensioen en de overheidsbijdrage van premie aan het SZF t.b.v. de ambtenaren.

Specificatie Sociale Premies

Code	<u>Lopende uitgaven</u>	Bedrag in SRD
611	Sociale Premies	
61101	Werkgeverslasten Pensioen	1.804.000
61102	Werkgeverslasten SZF	2.439.000
	Totaal Sociale Premies	4.243.000

612: Gebruik van goederen en diensten

Toelichting

De kosten voor het “Gebruik van goederen en diensten” zijn voor het jaar 2020 geraamd op **SRD. 3.850.000,-**.

De raming van deze kosten heeft o.m. betrekking op;

- Kantoormiddelen,
- Consumptie i.v.m. vergaderkosten
- Verbruiksgoederen ICT (Cartridges, toners, dvd's, usb-sticks) en onderhoud automatisering (drum, service, reparatie,) etc.
- Licentiekosten anti-virusprogramma e.a.
- Kosten van opleidingen/trainingen t.b.v. het personeel in binnen- en buitenland
- Kosten voor het houden van seminars & workshops alsook het aantrekken van externe deskundigen.
- Telefoon- en internetkosten, en overige nutsvoorzieningen
- Huur Gebouwen: Hoofdkantoor Ministerie EOT en CCC-gebouw
- Onderhoud van gebouwen en terreinen
- De exploitatiekosten en onderhoud van vervoermiddelen.
- De aanhuur van vaar- en voertuigen en werktuigen
- De binnenlandse reis- en verblijfskosten (zoals brandstof, daggelden, logies en voeding) i.v.m. (controle)werkzaamheden e.a. werkbezoeken in de districten.
- De kosten van buitenlandse dienstreizen (reis- en verblijfskosten alsook uitrustingskosten) i.v.m. bijwonen van regionale en internationale meetings het ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie regarderend.
- De kosten van voorlichtingsactiviteiten zoals voorlichtingsprogramma's
- Voeding (maaltijdvergoeding) i.v.m. overwerk, etc.

Specificatie Gebruik van goederen en diensten

Code	Lopende Uitgaven	Bedrag in SRD
612	Gebruik van goederen en diensten	
	Opleidingen, Externe deskundigen en Reis- en Verblijfskosten	
61201	Kosten Opleiding Binnenland excl. R & V + Kosten Seminars/Workshops	10.000
61202	Kosten Opleiding Buitenland excl. R & V + Kosten Seminars/Workshops	20.000
61203	Contractanten	10.000
61204	Tijdelijk Personeel	12.000
61205	Deskundigen Binnenland	35.000
61206	Deskundigen Buitenland	20.000
61208	Binnenlandse reiskosten	12.000
61209	Binnenlandse verblijfskosten	71.000
61210	Buitenlandse reiskosten	200.000
61211	Buitenlandse verblijfskosten	350.000
61212	Overige Kosten Opleidingen	12.000
61213	Overige Kosten Externen	8.000
61214	Overige Reis- en Verblijfskosten	30.000
	Totaal Opleidingen, Externe deskundigen en Reis- en Verblijfskosten	790.000
	Kantoorkosten, Automatisering en Voorlichting	
61215	Kantoormiddelen	70.000
61216	Kopieer	10.000
61217	Drukwerk	15.000
61218	Bodediensten	1.000
61219	Onderhoud meubilair en inventaris	50.000
61220	Onderhoud kantoormiddelen	8.000
61221	Vergaderkosten	40.000
61222	Verbruiksgoederen (cartridges, etc.)	100.000
61223	Onderhoudkosten Automatisering	38.000
61224	Licenties en programmakosten	15.000
61225	Datalijnen	6.000
61226	Advertenties en bekendmakingen	10.000
61227	Radio en TV programma's	0
61228	Brochures en andere periodieken	11.000
61229	Tentoonstellingen	16.000
61230	Overige kantoorkosten	15.000
61231	Overige kosten Automatisering	10.000
61232	Overige kosten Voorlichting	5.000
61287	Seminars, Workshops, etc.	10.000
	Totaal Kantoorkosten, Automatisering en Voorlichting	430.000

	<u>Gebouwen, terreinen en nutsvoorzieningen</u>	Bedrag in SRD
61233	Huur gebouwen en terreinen	667.000
61234	Onderhoud gebouwen en terreinen	70.000
61235	Verbouwingen	20.000
61236	Vuilnis en reinigingsdiensten	13.000
61238	Telefoon	2.000
61240	Water	24.000
61241	Elektriciteit	0
61242	Overige Kosten Gebouwen	8.000
61243	Overige Kosten Nutsvoorzieningen	3.000
	Totaal Kosten Gebouwen, Terreinen en Nutsvoorzieningen	807.000
	Algemene kosten	
61244	Representatie (Nationale & Intern. vertegenwoordiging)	72.000
61245	Abonnement en vakliteratuur	12.000
61246	Verzekeringen	49.000
61247	Schoonmaak	50.000
61248	Gereedschappen en apparatuur	7.000
61249	Kleding en Bewassing	21.000
61250	Bewaking	0
61251	Voeding	50.000
61253	Vrachtkosten en porti	9.000
61254	Onderzoeks(laboratorium-)kosten	7.000
61255	Rechterlijke vonnissen	20.000
61257	Specifieke exploitatie kosten	10.000
61258	Kunst, Cultuur Aankopen en Onderhoud	4.000
61259	Nat.& Internat. Manifestaties w.o. sport & cult.	8.000
61260	Onderscheiding e.a. feestelijke bijeenkomsten	265.000
61261	Inhuur Externe Juridische Bijstand	16.000
61276	Verzorgingskosten (Personeelszorg, echter geen medisch karakter)	20.000
61263	Overige Algemene Kosten	25.000
	Totaal Algemene kosten	645.000
	Medische verzorging	
61276	Verzorgingskosten (Personeelszorg met medisch karakter)	4.000
61277	Laboratoriumkosten	7.000
61279	Medicijnen	9.000
61280	Hulpmiddelen	10.000
61282	Overige Medische Verzorging	5.000
	Totaal Medische Verzorging	35.000
	Transportkosten	
61283	Huur van voertuigen (en vaartuigen)	371.000
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	762.000
61285	Overige Transportkosten	10.000
	Totaal Transportkosten	1.143.000
	Totaal Kosten Gebruik van goederen en diensten	3.850.000

616: Sociale Zekerheidsuitkeringen

Toelichting

De Sociale Zekerheidsuitkeringen zijn voor het jaar 2020 geraamd op **SRD. 15.000,-** in stede van SRD 18.000,-.

Dit bedrag is bestemd voor medische kosten van directieleden en de aan hen gelijkgestelde ambtenaren en gewezen directieleden met hun gezinsleden op basis van vastgestelde voorzieningen vastgelegd in staatsbesluiten.

Specificatie Schenkingen en Bijdragen en Sociale Zekerheidsuitkeringen

Code		Bedrag in SRD
616	Sociale Uitkeringen	
61606	Bijdragen aan overigen	1.000
61611	Ligkosten	11.000
61612	Poliklinische Kosten	1.000
61613	Preventieve Medische Voorzieningen	1.000
61614	Overige Medische Kosten	1.000
	Totaal Sociale Zekerheidsuitkeringen	15.000

62 Kapitaal Uitgaven

Voor het jaar 2020 zijn de Kapitaal Uitgaven geraamd op **SRD. 688.000,-** in stede van SRD 1.192.000,-.

De Kapitaal Uitgaven hebben betrekking op de aanschaf van duurzame goederen zoals kantoorinventaris en transportmiddelen.

620 Inventaris

De raming van Inventaris bedraagt voor het jaar 2020 **SRD. 238.000,-** in stede van SRD 438.000,-.

Toelichting

Het is van eminent belang dat voor het goed functioneren van het personeel, de afdelingen en diensten adequaat zijn voorzien van alle benodigde meubilair, apparatuur etc.

Deze uitgaven hebben betrekking op o.m. de aanschaf van

- Kantoormeubilair t.b.v. de diverse afdelingen/diensten.
- Gordijnen en Stoffering t.b.v. diverse afdelingen/diensten.
- Kantoorapparatuur t.b.v. de diverse afdelingen/diensten.
- Gereedschappen (technische) t.b.v. de Technische Dienst
- Laboratoriumbenodigdheden t.b.v. de Dienst Waarborg van het IJkwezen.

621: Transportmiddelen

De Transportmiddelen zijn voor het jaar 2020 geraamd op **SRD. 450.000,-** in stede van SRD 754.000,-.

Toelichting

Met name de controlediensten zoals de Dienst voor de Waarborg van het IJkwezen, Economische Controle Dienst (ECD), en de diverse dependances van het ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie, moeten voor hun dienstuitvoering voorzien zijn van van van adequate rijbare vervoermiddelen.

Reden waarom in de jaren 2018 en 2019 reeds voorbereidingen hiertoe waren geweest.

Daar het niet duidelijk is als deze voorstellen en/of de betreffende autorisatieaanvragen nog dit jaar worden goedgekeurd, is de aanschaf van de Transportmiddelen in het jaar 2020 weer opgebracht.

Teneinde deze afdelingen en diensten belast met veldwerkzaamheden in Paramaribo en de districten te voorzien, is door de leiding van het ministerie besloten in het jaar 2020 wel over te gaan tot deze dringende aankopen.

Specificatie Kapitaal Uitgaven

Code	Kapitaal Uitgaven	Bedragen in SRD
62	Kapitaal Uitgaven	
620	Inventaris	
62001	Kantoorinrichting	42.000
62003	Communicatie	30.000
62004	Computers	70.000
62005	Printers	40.000
62006	Netwerken	8.000
62007	Laboratoriumbenodigdheden	8.000
62009	Technische Gereedschappen	15.000
62010	Overige Inventaris	10.000
62011	Overige Automatisering	10.000
62012	Overige Gereedschappen	5.000
	Totaal Inventaris	238.000
621	Transportmiddelen	
62102	Auto's	440.000
62104	Pick- Ups	0
62105	Bussen	0
62106	Bromfietsen	0
62108	Vaartuigen	0
62110	Overige Transportmiddelen	10.000
	Totaal Transportmiddelen	450.000
	Totaal Kapitaal uitgaven	688.000

Bedragen x SRD. 1.000

Code	Programma's	Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
OP- Beleidsgebied: ECONOMIE								
Doel: Stimuleren van de economie								
Programma: 02 Institutionele Versterking								
0244	Beleid Institutionele Versterking	132	243	0	300	300	300	300
	Sub-totaal	132	243	0	300	300	300	300
Programma: 07 Onderzoek en Ontwikkeling								
0707	Ontwikkeling Industriële Sectoren	25.745	2.430	1.128	3.000	3.000	3.000	3.000
0708	Ontwikkeling Diensten Sectoren	278	81	11	100	100	100	100
0709	Ontwikkeling Ondernemersklimaat en Concurrentievermogen	37.155	13.365	30.686	15.000	15.000	15.000	15.000
0749	Ontwikkeling innovatie eco systemen	400	324	1.250	400	400	400	400
0750	Ontwikkelen beleid Intellectuele Eigendommen	1.000	2.430	200	3.000	3.000	3.000	3.000
0753	Economische planning en ontwikkeling	400	648	30	800	800	800	800
0754	Beleid Nationaal kwaliteits infrastructuur	1.150	810	255	1.000	1.000	1.000	1.000
0755	Beleid Interne Markt	700	810	220	1.000	1.000	1.000	1.000
	Sub-totaal	66.828	20.898	33.780	24.300	24.300	24.300	24.300
OP- Beleidsgebied: ECONOMIE								
Doel: Stimuleren van de economie								
Programma: 09 Subsidies en Bijdragen								
0927	Surinaams Standaarden Bureau (SSB)	1.985	2.430	1.862	3.000	3.000	3.000	3.000
0928	Suriname Business Forum(SBF)	900	319	40	450	450	450	450
0960	Subsidie Stichting Toerisme Suriname (STS)	1.605	810	0	0	0	0	0
0962	Subsidie Suriname Hospitality and Tourism Training Center	512	810	0	0	0	0	0
0963	Ontwikkeling Toerisme sector	1.399	3.240	0	0	0	0	0
	Sub-totaal	6.401	7.609	1.902	3.450	3.450	3.450	3.450
OP- Beleidsgebied: ECONOMIE								
Doel: Stimuleren van de economie								
Programma: 13 Wetgeving en Regelgeving								
1307	Beleid Economische Wet- en Regelgeving	350	486	0	600	600	600	600
	Sub-totaal	350	486	0	600	600	600	600
Programma: 14 Internationale Samenwerking								
1409	Internationaal Handelsbeleid	1.900	1.215	66	1.500	1.500	1.500	1.500
	Sub-totaal	1.900	1.215	66	1.500	1.500	1.500	1.500
Programma: 20 Contributies								
2001	Contributie Verplichtingen aan regionale en internationale organisaties	5.000	5.000	5.700	10.000	10.000	10.000	10.000
	Sub-totaal	5.000	5.000	5.700	10.000	10.000	10.000	10.000
Programma: 41- Vervolg Subsidies								
4101	Murabaha Agreement Foodstuff Medical Supplies, Agriculture Inputs, Fertilizers, Cement, Construction Materials	0	12.015	15.000	15.000	0	0	0
	Sub-totaal	0	12.015	15.000	15.000	0	0	0
	TOTAAL PROGRAMMA'S	80.611	47.466	56.448	55.150	40.150	40.150	40.150

TITEL II: PROGRAMMA'S

Code	Omschrijving	Overheids bijdrage	Financierings Bijdrage	Bedrag in SRD
	Programma: 02 Institutionele Versterking			
0244	Beleid Institutionele Versterking	0	0	0
	Sub-Totaal	0	0	0
	Programma: 07 Onderzoek en Ontwikkeling			
0707	Ontwikkeling Industriële sectoren	1.128.000	0	1.128.000
0708	Ontwikkeling Diensten sectoren	11.000	0	11.000
0709	Ontwikkeling Ondernemersklimaat	9.972.000	20.714.000	30.686.000
0749	Ontwikkeling innovatie eco systemen	1.250.000	0	1.250.000
0750	Ontwikkelen beleid Intellectueel Eigendom	200.000	0	200.000
0753	Economische planning en ontwikkeling	30.000	0	30.000
0754	Beleid Nationaal kwaliteits infrastructuur	255.000	0	255.000
0755	Beleid Interne Markt	220.000	0	220.000
	Sub-totaal	13.066.000	20.714.000	33.780.000
	Programma: 09 Subsidies en Bijdragen			
0927	Surinaams Standaarden Bureau (SSB)	1.862.000	0	1.862.000
0928	Suriname Business Forum(SBF)	40.000	0	40.000
	Sub-totaal	1.902.000	0	1.902.000
	Programma: 13 Wetgeving			
1307	Beleid economische Wet & regelgeving	0	0	0
	Sub-totaal	0	0	0
	Programma: 14 Internationale Samenwerking			
1409	Internationaal Handelsbeleid	66.000	0	66.000
	Sub-totaal	66.000	0	66.000
	Programma: 20 Contributies			
2001	Contributie Verplichtingen van internationale en regionale organisaties.	5.700.000	0	5.700.000
	Sub-totaal	5.700.000	0	5.700.000
	Programma: 41			
4101	Murabaha Agreement Foodstuff Medical Supplies, Agriculture Inputs, Fertilizers, Cement, Construction Materials	0	15.000.000	15.000.000
	Sub-totaal	0	15.000.000	15.000.000
	TOTAAL PROGRAMMA'S	20.734.000	35.714.000	56.448.000

Toelichting Programma's

Programma 07: Onderzoek en Ontwikkeling

Code 0707- Ontwikkeling Industriële Sectoren

Dit programma is geraamd op **SRD. 1.128.000,-** en als volgt onderbouwd:

Verantwoordelijke: ODI		
SRD.	22.000	Bio Trade: duurzame productie en commercialisering van inheemse biodiversiteit
		1. Faciliteren in de upgrading van de bestaande Center of Excellence. * Onderzoek producten dmv erkend systeem * Opzetten Steering Committee
		2. Registratie Internationaal Bescherming van de Intellectual Property Rights * Jaarlijkse Conferenties
SRD.	354.000	Stimulering Lokale Houtbewerkingsindustrie
		1. Timmer- en zaagindustrie voor de productie van houtenonderdelen m.n. voor de bouw * Assessment bestaande bedrijven en plan van aanpak * Trainingen in verduurzaming van hout (thermische behandeling)
		2. Meubelbeurs Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie (EOT) * Het promoten van de Surinaamse houten meubelsector op de Regionale markt.
		3. Deelname aan Houtbeurzen * voor innovatieve methoden
		4. Value Chain Houtafval * Het uitwerken en uitvoeren van een value chain programma voor de houtsector
SRD.	635.000	Versterking Industrial Development Support Unit
		Technische assistentie voor industrie Development support ter ondersteuning van de industriële ontwikkeling en export. Een programma ter stimulering van de lokale kipsector en hieraan gerelateerde veevoeder industrie is hierbij een pilot.
SRD.	117.000	Opzetten Unit Industrie Fonds
		Het faciliteren van investeringen ter ondersteuning van de productie en industrialisatie in bestaande en nieuwe economische sectoren. Hierbij zal facilitering plaatsvinden ter stimulering van lokale productie waarbij importvervanging en exportbevordering worden nagestreefd.
SRD.	1.128.000	TOTAAL

Code 0708- Ontwikkeling Diensten Sectoren

Dit programma is geraamd op **SRD. 11.000,-** in te d e van SRD 84.000,- en kan als volgt worden onderbouwd:

Verantwoordelijke: ODH		
SRD.	11.000,00	Market Access (MA) Services
		Met betrekking tot de implementatie van de handel in diensten van de verschillende handelsovereenkomsten die Suriname is aangegaan zullen diverse netwerkvergaderingen, videoconferenties en andere bijeenkomsten (specifieke sessies) gehouden worden.
SRD.	0,00	Government Procurement
		Suriname zal haar beleid verder afstemmen op dit regionaal beleid.
SRD.	11.000,00	TOTAAL

Code 0709- Ontwikkeling Ondernemersklimaat en concurrentievermogen

Dit programma is geraamd op **SRD. 30.686.000,-** in stede van SRD 40.686.000,- en kan als volgt onderbouwd worden:

Verantwoordelijke: ODH		
SRD.	21.302.731,00	CUS IDB Programma (SUBCIP)
		Hierbij wordt geraamd SRD. 948.650, = zijnde overheidsbijdrage en SRD. 20.354.081,36 zijnde donorfinanciering (Lening van IDB) . Het zijn programma's voor het scheppen van een gunstige ondernemersklimaat.
SRD.	500.000,00	Verhoging productiviteit i.s.m. AEB
		Het project wordt geraamd op SRD. 963.952,00 zijnde overheidsbijdrage en SRD. 360.000,- donorfinanciering (Lening van IDB) . Het project heeft betrekking op de Follow up Project voor diversificatie & SME productiviteit.
SRD.	6.420.000,00	Pilot Project Suriname agribusiness export growth and diversification i.s.m. ODI/ODH
		Verhoging van productie, productiviteit, technologische kennis en innovatie t.b.v. importvervanging, exportverhoging, meer deviezen inkomsten en moet leiden tot het creëren van werkgelegenheid. De raming is SRD. 820.000,00 overheidsbijdrage en een donorbijdrage (schenking van WBG) SRD. 5.600.000,00.
SRD.	0,00	Verbetering ondernemingsklimaat
		Wetgeving die geconcipieerd of geïmplementeerd moet worden.
SRD.	0,00	Het organiseren van een innovatie competitie voor (startende) bedrijven i.s.m. ODO
		Het betreft specifiek de innovatie potentie te benutten en de capaciteit te versterken gericht op commercialisering van innovatieve producten al dan niet gebaseerd op intellectuele eigendomsrechten.
	28.222.731,00	TOTAAL CUS
Verantwoordelijke: ODO		
SRD.	0,00	Het opzetten van incubators
		Incubators zijn bedrijfslokalen voor startende ondernemers waar zij begeleid zullen worden voor product ontwikkeling
SRD.	100.000,00	Versterken en Zelfstandigheid van het ondernemers desk
		De desk dient als informatie balie voor ondernemers.
SRD.	100.000,00	Het doen definiëren van de begrip MKMB voor het beleid
		De begrippen Micro, kleine en Middelgrote Bedrijven zullen gedefinieerd worden i.s.m. andere stakeholders
SRD.	264.000,00	Stimuleren van ondernemerschap
		MKMB zal gestimuleer worden middels trainingen en begeleiding
SRD.	2.000.000,00	Voortgang KMO fonds
		De private sector, zal versterkt worden te kunnen produceren en de productie te kunnen opvoeren middels startkapitaal.
SRD.	2.464.000,00	TOTAAL ODO
SRD.	30.686.731,00	TOTAAL 0709 (CUS & ODO)
SRD.	30.686.000,00	TOTAAL AFGEROND

Code 0749- Ontwikkeling innovatie eco systemen

Dit programma is geraamd op **SRD. 1.250.000,-** in stede van SRD 400.000,- en kan als volgt onderbouwd worden:

Verantwoordelijke: DHI		
SRD.	200.000,00	Ontwikkelen innovatie beleid
		Formuleren van een innovatie beleid
SRD.	1.050.000,00	Ondersteuning” hands on innovatie” geïnitieerd door de private sector
		Suriname zal haar beleid verder afstemmen op dit regionaal beleid.
		Het ministerie zal een aantal programma’s uitvoeren die gericht zijn om het innovatievermogen alsook de rol van technologie in de organisatie te verbeteren. De private sector initiatieven die "hands on innovatie stimuleren.
SRD.	0,00	Industrial Innovation service center Saramacca kanaal
		De locatie aan de Saramacca doorsteek, dat eigendom is van EOT, zal getransformeerd worden naar een Industriële Incubator en Innovatie centrum. In een incubator worden ondernemingen in de opstartfase ondersteund middels ruimte, advies en professionele en administratieve zelfstandigheid. Door middel van het Innovatie centrum zal innovatie gestimuleerd worden ter verbetering van de productie, de productiviteit en dienstverlening. Daarnaast zal worden ingesteld een innovatie denktank, markerspace en er zal worden samengewerkt met instituten in het hoger onderwijs. Aangegeven raming is bestemd voor ontwikkeling van het technisch plan en sloop en opruiming van huidige verouderde gebouwen.
SRD.	1.250.000,00	TOTAAL

Code 0750- Ontwikkelen Intellectual Property (IP) beleid

Dit programma is geraamd op **SRD. 200.000,-** in te van SRD 1.000.000,- en kan als volgt onderbouwd worden:

Verantwoordelijke: OD-IE		
SRD.	0,00	Institutionele versterking Bureau Intellectuele Eigendom (Fysieke verhuizing) Het Faciliteren van het Bureau Intellectuele Eigendom w.o: fysieke verhuizing, ondersteuning ICT, aankoop kantoorinventaris
SRD.	0,00	Het formuleren van beleid inzake Intellectueel Eigendom (instellen commissie per onderdeel) Het opstellen van een beleidskader voor intellectuele eigendom als tool voor de economische ontwikkeling, stimuleren van innovatie en productie. Middels modernisering van de wetgeving zullen (authentieke) Surinaamse producten en diensten beschermd worden
SRD.	100.000,00	Moderniseren van een Registratie system Het upgraden van het registratie systeem inzake merken, modellen en tekeningen en octrooien ter verbetering van de dienstverlening naar de ondernemers in binnen- en buitenland. Een verbeterd systeem zal ertoe leiden dat de overheid een stijging van aanvragen c.q. inkomsten tegemoet mag zien.
SRD.	0,00	Capaciteits versterking Capaciteitsversterking tbv het personeel, overheidsmedewerkers en de private sector inzake intellectuele eigendom
SRD.	100.000,00	Vorbereiden opzetten van een IP commercial and technology Transfer Knowlegde Unit Een consultant aantrekken om de lijnen uit te zetten ter voorbereiding en implementatie van een IP commercial en technology transfer unit
SRD.	200.000,00	TOTAAL

Code 0753- Economische planning en ontwikkeling

Dit programma is geraamd op **SRD. 30.000,-** in te van SRD 400.000,- en kan als volgt onderbouwd worden:

Verantwoordelijke: AEB		
SRD.	30.000,00	Opzet en Operationalisering Economic Intelligence Unit (EIU). Het Min. v. HI&T zal commerciële en industriële ondernemingen in kaart brengen met behulp van GIS mapping om zodoende een duidelijk overzicht te realiseren van bestaande industriële en commerciële ondernemingen en om effectiever vergunningenbeleid uit te voeren. Teneinde de mapping te realiseren moet het personeel (basis) GIS trainingen volgen.
SRD.	30.000,00	TOTAAL

Code 0754- Beleid Nationaal Kwaliteits Infrastructuur

Dit programma is geraamd op **SRD. 255.000,-** in stede van SRD 1.387.000,- en kan als volgt onderbouwd worden:

Verantwoordelijke: ODM		
SRD.	85.000,00	Nationaal Certificering Programma
		Selectie- en begeleidingstraject voor de certificering van bedrijven in de industriële sector en trainen van gekwalificeerde gecertificeerde auditors en het opstellen van nationale certificerings protocollen.
SRD.	85.000,00	Creëren van een nationaal exportkeurmerk of uitbreiding van het Made in Suriname keurmerk naar een exportgarantie keurmerk uitgegeven door het Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie in samenwerking met het bedrijfsleven.
		Het verhogen en versterken van het concurrentie niveau van Surinaamse bedrijven op de internationale markten, het internationaal profileren van onze bedrijven en (sector)organisaties.
SRD.	85.000,00	Vorbereiding: opzetten van Nat.Quality Infrastructure t.b.v. economische ontwikkeling
		Vorbereiden/Formuleren van beleid Nat. Quality Infrastructure (Nationaal Kwaliteits Infrastuctuur), waarbij diverse protocollen zullen worden ontwikkeld voor sectoren.Industrial Innovation service center Saramacca kanaal
SRD.	255.000,00	TOTAAL

Code 0755- Beleid Interne Markt

Dit programma is geraamd op **SRD. 220.000,-** in stede van SRD 479.000,- en kan als volgt onderbouwd worden.

Verantwoordelijke: ODM		
SRD.	100.000,00	Capaciteitsversterking (trainingstraject) en bewustwording activiteiten Coza Applicatie (klachten applicatie)
		Trainen van medewerkers van het ministerie, dependances en stakeholders mbt het gebruik van de coza app ; en nadere werkafspraken met de overige stakeholders van het consumentenplatform over de gezamenlijke aanpak mbt consumenten gerelateerde issues alsook klachtenaanpak
SRD.	20.000,00	Bewustwordingsactiviteiten i.h.k.v. Wereld Consumentenrechten Dag 2020
		herdacht, waaraan tevens een thema gekoppeld is. De afdeling Consumentenzaken (Coza) houdt awarenessactiviteiten op die dag en gedurende de rest van het jaar.
SRD.	100.000,00	Trainingen en stage i.h.k.v. consumentenbescherming en mededingingswetgeving en beleid.
		De functionarissen van het onderdirectoraat zullen getraind worden inzake consumentenbescherming en mededingings wetgeving en beleid door lokale als buitenlandse trainers. Verder zullen zij stage lopen bij consumenten en mededingingsautoriteiten in het buitenland.
SRD.	0,00	Awarenessactiviteiten m.b.t. voedselveiligheid
		De afdeling Consumentenzaken (Coza) zal awarenessactiviteiten houden voor zowel consumenten als ondernemers m.b.t. onderwerpen gerelateerd aan voedselveiligheid (o.a. recall van voedselwaren, gebruik van landbouwchemicaliën en antibiotica in de agrarische sector). Voornamelijk zullen deze activiteiten in de volgende districten worden uitgevoerd, t.w.: in de districten Wanica, Commewijne, Saramacca en Nickerie.
SRD.	220.000,00	TOTAAL

Programma : Subsidies en Bijdragen

Code 0927- Surinaams Standaarden Bureau (SSB)

Dit programma is thans geraamd op **SRD. 1.862.000,-** in stede van SRD 3.612.000,- en kan als volgt onderbouwd worden.

Dit betreft de operationele kosten (personeelskosten en exploitatiekosten) van het Surinaams Standaarden Bureau (SSB) en de eerste aanzet tot toepassing van wetten m.b.t. standaarden.

Het Surinaams Standaarden Bureau (SSB) ontwikkelt, beheert en onderhoudt de nationale meetstandaarden, terwijl haar technische werkmans, de Dienst Waarborg & IJkwezen toezicht houdt op de Metrologiewet en de Waarborgwet. Vanwege financiële omstandigheden is het niet gelukt de gestelde beleidsdoelen te realiseren.

De raming van dit programma (0927) is voor het jaar 2020 geraamd voor **SRD 1.862.000,=** en kan als volgt onderbouwd worden:

Verantwoordelijke: SSB		
	Begroting	Surinaams Standaarden Bureau (SSB)
		<i>Subsidies t.b.v. de operationele uitgaven</i>
SRD.	0	Contributies (buitenlandse schulden)
		dienstjaren 2018-2019. Kwaliteitsmanagement fee, GS1 UK Barcode 2019 licentie en EU Business Register 2019.
SRD.	1.150.000	Personeelskosten
		Bij het SSB speelt menselijk kapitaal een belangrijke rol in het behalen van de strategische doelen. In het kader van de ontwikkeling van het Bureau is het belangrijk dat zij in de toekomst over voldoende professionele medewerkers beschikt. in dit bedrag zijn opgenomen; salarissen, representatietoelage, vervoerstoelage, vakantietoelage, kinderbijslag, overige personeelskosten en
SRD.	112.000	Werkgeverslasten
		opgenomen
SRD.	600.000	Overheadkosten voor dj. 2020 waren aanvankelijk als volgt opgebouwd:
		Huisvesting: De huurkosten van het bedrijfspand, onderhoud en schoonmaak van het terrein, de nutsvoorzieningen reparatiekosten en overige huisvesting.
		Vervoerskosten: Brandstofkosten voor dienstvoertuigen en onderhoud daarvan.
	600.000	Kantoorkosten: Verbruik van papier & inkt alsmede drukwerk i.v.m. copie-exemplaren van standaarden en overige t.b.v. het uitvoeren van de werkzaamheden en opdrachten van cliënten. alsook reparatie van kantoor machines.
		Algemene kosten: Hierin zijn opgenomen diensten aan derde, en aan diversen, juridische kosten, accountantkosten, bankkosten, reis- en verblijfkosten, advertentie- en reclamekosten, reparatiekosten, kantine en schoonmaakkosten, kosten voor activiteiten SSB, en overige algemene kosten.
		Aanschaf van kantoormeubilaire voor de nieuwe medewerkers met inbegrip van afgeschreven kantoormeubilair.
SRD.	1.862.000	TOTAAL RAMING Code 0927

Code 0928- Surinaams Business Forum (SBF)

Dit programma is geraamd op **SRD. 40.000,-** en kan als volgt worden toegelicht;

Verantwoordelijke: DH /SBF		
SRD.	40.000	Remuneratie
		Remuneratie bestuur SBF (lid en plaats vervangend lid die het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme vertegenwoordigen) over het dienstjaar 2020.
SRD.	0	Exploitatiekosten
		Hier zijn onder andere opgenomen de maandelijkesse kosten zoals telefoon & ADSL, drukwerken, business cards, etc.
SRD.	40.000	TOTAAL RAMING Code 0928

Programma: 14 – Internationale Samenwerking**Code 1409 – Internationaal Handelsbeleid**

Dit programma is geraamd op **SRD. 66.000,-** in stede van SRD 1.900.000,- en kan als volgt onderbouwd worden:

Verantwoordelijke: ODH		
SRD.	22.000	Market Access (MA) Goods
		In het kader van markttoegang is een van de taken van het Onderdirectoraat Handel: het voorbereiden van nationale consultaties, regionale - en bilaterale onderhandelingen in nauwe samenwerking met de relevante ministeries en stakeholders.
SRD.	22.000	CARICOM Single Market and Economy.
		In het kader van het verschaffen van informatie met betrekking tot de Caribbean Community (CARICOM) en de CARICOM Single Market and Economy CSME) zullen er bezoeken worden gebracht aan enkele scholen in de districten van Suriname. Dit in samenwerking met overige ministeries en relevante stakeholders zoals onder andere het Jeugdparlement en de CARICOM Jeugdambassadeurs
SRD.	22.000	Private sector Facilitation
		De uitvoering van dit project zal naast de overheidsbijdrage ook met donormiddelen worden uitgevoerd. De facilitering zal geschieden middels het opzetten van de Single Electronic Window voor het vergemakkelijken van de handel bij IUD waarbij alle nationale stakeholders middels een online systeem zijn verbonden voor zowel de import, export als doorvoer van goederen (fase I).
SRD.	66.000	TOTAAL RAMING Code 1409

Programma : 20 – Contributie

Code 2001 – Contributie Verplichtingen aan regionale en internationale organisaties

De Staat Suriname m.n. het Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie (EOT) heeft vanwege haar lidmaatschap in diverse regionale en internationale handelsorganisaties de verplichting op kwartaalbasis dan wel op jaarbasis haar contributie te betalen.

Deze raming van de contributieverplichting voor het jaar 2020 is exclusief de bijkomende bankkosten en boeterentes. Hierbij is vanwege het beperkte budgetplafond geen rekening gehouden met de grote achterstand in contributie betaling.

Het is logisch te begrijpen dat met deze raming noch de betalingsachterstand in contributie over de afgelopen jaren noch de contributieverplichting voor 2020 optimaal voldaan kunnen worden.

Dit kan uiteraard leiden tot:

- Verzwakte onderhandelingspositie van de staat Suriname.
- Zwijgplicht of verbod op stemrecht bij deelname aan conferenties etc.
- Geen optimale participatie in bepaalde activiteiten vanuit HIT
- Mislopen van bepaalde voorzieningen van bepaalde regionale en internationale organisaties.

Dit programma is geraamd op **SRD. 5.700.000,-** in plaats van SRD 2.439.000,- en kan als volgt onderbouwd worden:

SRD-Bedrag		Valuta Bedrag		Organisaties	Periode
SRD.	53.598.446,85	US\$.	6.741.943,00	CARICOM	uitstaande schuld per 31.12.2018, 2019 & 2020
SRD.	7.425.451,05	US\$.	934.019,00	OTN	uitstaande schuld per 31.12.2018, 2019 & 2020
SRD.	3.436.387,50	US\$.	432.250,00	CEDA	2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019 & 2020
SRD.	796.443,08	US\$.	100.181,52	CCC	2019 & 2020
SRD.	458.643,00	ChF	58.650,00	WTO	2019 & 2020
SRD.	486.605,64	€	58.346,00	UNIDO	2016, 2017, 2018
SRD.	47.700,00	US\$.	6.000,00	CI	2015, 2016, 2017, 2018, 2019 & 2020
SRD.	479.981,25	US\$.	60.375,00	ICDT	2016, 2017, 2018, 2019 & 2020
SRD.	44.558,36	ChF	5.698,00	WIPO	2019 & 2020
SRD.	66.774.216,73			TOTAAL	
SRD.	66.775.000,00	TOTAAL AFGEROND (exclusief bijkomende bankkosten en boeterentes)			
SRD.	5.700.000,00	Totaal Raming Code 2001 vanwege beperkt budgetplafond			

Programma: 41 – Subsidie en Bijdragen

Code 4101 – Murabaha Agreement Foodstuff Medical Supplies, Agriculture Inputs,

Fertilizers, Cement, Construction Materials Dit project betreft een kredietfaciliteit, de “Murabaha financing agreement” tussen de Republiek Suriname en de “International Islamic Trade Finance Cooperation (ITFC)” voor een lening van US\$ 25 miljoen voor financiering van de import van “basic goods”, grondstoffen, inputs voor de lokale productie van geselecteerde basisgoederen, agrarische input en medicamenten/ medisch verbruiksartikelen.

Het Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie (EOT) is als “executive agency” belast met het project. Met name de opzet, organisatie, coördinatie, supervisie en implementatie van het monitoringssysteem met betrekking tot de voorziening van grondstoffen, hulpstoffen en verpakkingsmateriaal voor de

locale productie van geselecteerde basisgoederen, medicamenten, medisch verbruiksartikelen en input voor de land- en tuinbouw.

Om te zorgen voor de waarborging van goedkope lokaal geproduceerde basisgoederen en het stimuleren van lokale productie van deze basisgoederen, is na evaluatie van het eerste concept ervoor gekozen om in plaats van het importeren van basisgoederen over te gaan naar het importeren van grond- en hulpstoffen voor het produceren van deze basisgoederen.

Lokale producenten moeten door middel van het invullen van de nodige documentatie aangeven welke grond- en hulpstoffen zij nodig hebben alsook de kwaliteit en de kwantiteit. Nadat de leverancier via een openbare internationale aanbesteding is geselecteerd, wordt er een leveringsovereenkomst met hem getekend, waarbij de leverancier ervoor zorgt dat de grond- en hulpstoffen worden geleverd naar Suriname waarna hij rechtstreeks zijn verschuldigde bedrag van ITFC ontvangt. Na storting van de tegenwaarde in SRD van de geïmporteerde grond- en hulpstoffen bij de Centrale Bank van Suriname door de producenten, zullen deze grond- en hulpstoffen worden overgedragen. Tussen het ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie (EOT) en de producenten/afnemers zal er een overeenkomst voor afname van geïmporteerde grond- en hulpstoffen worden getekend. De staat lost af in US\$ binnen zes maanden uitgaande van het moment waarop er een allocatie heft plaatsgevonden uit de middelen. Dit programma is bij amendement geraamd op **SRD. 15.000.000,=**. (Zie ook de middelen begroting code 54107).

Het doel van van dit beleidsprogramma:

- Hogere lokale productie, meer importvervangende en export.
- Hogere bijdrage en toegevoegde waarde van de lokale private sector aan de economie.
- Optimale voorziening in de behoefte aan lokaal geproduceerde basisgoederen.
- Garanderen van deviezen voor import van grondstoffen, input e.d. t.b.v. de lokale productie van basisgoederen, input voor de land- en tuinbouw en medicijnen en medisch verbruiksartikelen.

Wat zijn de verwachte resultaten:

Een hogere productie en bijdrage van de lokale private sector aan de economie en hierdoor de garantie voor de beschikbaarheid en betaalbaarheid van lokaal geproduceerde basisgoederen en andere essentiële goederen.

OP- Beleidsgebied: ECONOMIE				
Deze heeft tot doel een gunstig economisch klimaat te scheppen voor Surinaamse en buitenlandse ondernemers.				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2020
Programma: Onderzoek en Ontwikkeling				
<i>0244 - Beleid Institutionele Versterking EOT</i>	Het creëren van een optimale werkomgeving voor een effectief productiviteit en het stimuleren van een kennis georiënteerd organisatie			
<i>Institutionele en Capaciteitsversterkingsprogramma</i>		Versterking van het EOT-team middels overplaatsingen	Beleid van 2017 wordt voortgezet ter capaciteitsversterking.	Opzetten van de Planning Unit en de Marketing Intelligence Unit.
<i>0707- Ontwikkeling Industriële Sectoren</i>	De facilitering van een duurzame verhoging en diversificatie in de downstream van de gekozen industriële productie, gebaseerd op de vraag van de internationale Markt. In de periode 2017 - 2021 worden Industrial investment actief aangetrokken	- Het project Industrial Master plan is in uitvoering en loopt via CUS: - Activiteiten van UNIDO (studie Popper uit het REDD+ project) hebben plaatsgevonden; - Inderpartementale Commissie is geïnstalleerd. Er is gewerkt aan: - SEZ beleid is ontwikkeld. - Regelgeving voor SEZ;Stakeholders meetings gehouden;	Resultaat_5.5: Hoge exportpotentie door biologische gecertificeerde producten; Resultaat_5.6: De lokale pluimveesector is versterkt; Resultaat_5.7: Gezond voedsel isgegarandeerd;	Resultaat_5.4: Voedselverwerkings industrie gestimuleerd; Resultaat_5.5: Hoge exportpotentie door biologische gecertificeerde producten; Resultaat_5.6: De lokale pluimveesector isversterkt; Resultaat_5.7: Gezond voedsel is gegarandeerd;

	en gefaciliteerd. De toename van de export en verminderde afhankelijkheid van de import wordt gestimuleerd en de logistiek binnen de prioriteits subsectoren geoptimaliseerd.	Potentiële economische zones in Suriname zijn geïdentificeerd;	Resultaat 5.8: Importvo component is gedeeltelijk vervangen met mogelijke lokale componenten; Resultaat 5.9: Industriële ontwikkeling is ondersteund	Resultaat 5.8: Importvo component is gedeeltelijk a vervangen met mogelijke lokale componenten; Resultaat 5.9: Industriële ontwikkeling is ondersteund.
<i>Versterking</i> <i>Industrial Development Support Unit</i>		- Geen activiteiten	Resultaat 3.1: Industrial Development Support Unit is opgezet versterkt	Resultaat 3.1: Werkgroepen belast met de vormgeving van een investeringspromotie programma is aanwezig
<i>Opzetten Unit Industrie Fonds</i>		- - - Er is een interdepartementale Commissie geïnstalleerd; - Er zijn voorlichtingsbijeenkomsten met stakeholders; - Sessies gehouden met afnemers; - De aanbestedingsdocumenten zijn voorbereid.	Resultaat 7.1. Unit Industr Fonds is opgezet met als doel: het faciliteren van investeringen ter ondersteuning van productie en industrialisatie bestaande en nieuwe economische sectoren. Hier zal facilitering plaatsvinden ter stimulering van lokale	Resultaat 7.1. Unit Industrie Fonds is opgezet met als doel: het faciliteren investeringen Door ondersteuning van productie en industrialisatie van bestaande en nieuwe economische sectoren. Hierbij zal facilitering plaatsvinden stimulering van lokale productie

			productie waar importvervanging exportbevordering worden nagestreefd.	waarbij importvervanging en exportbevordering worden nagestreefd.
OP- Beleidsgebied: ECONOMIE				
Deze heeft tot doel een gunstig economisch klimaat te scheppen voor Surinaamse en buitenlandse ondernemers				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Verwachte Beleidsresultat en per eind 2019	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2020
Programma: Onderzoek en Ontwikkeling				
0708- Ontwikkeling Diensten Sectoren	Het reguleren en bevorderen van de diensten sector teneinde ze competitief te maken op nationaal en regionale markten	Sectorale scan is uitgevoerd. - Een feasibility study voor services is uitgevoerd (echter niet vanuit EOT begroting); - Regional database on services is afgerond. De clusters zijn niet verder uitgewerkt.		
Market Acces(MA) services				

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Bedragen x SRD. 1.000

Code	Ontvangsten	Realisatie 2018	Vermeedelijk Beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
52	Schenkeningen							
52212	Overige donaties World Bank Group (WBG)	0	5.040	5.600	0	0	0	0
	Totaal Schenkingen	0	5.040	5.600	0	0	0	0
53	Niet Belasting Middelen							
53110	Leges Vergunningsrechten Intellectuele Eigendommen	280	652	725	470	500	500	550
53116	Leges Vergunningsrechten voor het vestigen van bedrijven	1.667	712	792	423	423	525	525
53132	Justeerloon (Ijkgelden)	287	459	511	300	300	350	350
53145	Bestekkosten	0	1	1	1	1	1	1
53153	Diverse Niet- Belasting Ontvangsten	2	2	2	2	2	2	2
	Totaal Niet Belasting Middelen	2.236	1.826	2.031	1.196	1.226	1.378	1.428
54	Leningen							
54101	CUS -IDB Lening	25.000	18.642	20.714	0	0	0	0
54107	IsDB Lening	76.000	13.500	15.000	0	0	0	0
	Totaal Ontvangsten uit Leningen	101.000	32.142	35.714	0	0	0	0
	Totaal Middelen Ontvangsten	103.236	39.008	43.345	1.196	1.226	1.378	1.428

52212 – Overige Donaties

De middelen voor het “Pilot Project Suriname agribusiness export growth and diversification” dat de CUS i.s.m. de Onderdirectoraat Handel en Industrie zal uitvoeren, komen uit een schenking van de World Bank Group (WBG). Het gaat in deze om een bedrag van **SRD. 5.600.000,-**.

53110 – Leges m.b.t. Vergunningsrechten voor Intellectueel Eigendommen.

Het Bureau Intellectuele Eigendommen (BIE) ressorteert vanaf april 2016 onder het Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie en indien het gewijzigd organogram wordt goedgekeurd, dan onder het Onderdirectoraat Intellectuele Eigendommen. Ook dit jaar tracht deze dienst haar werkzaamheden conform haar bevoegdheden en verantwoordelijkheden uit te voeren en zodoende financiële middelen te genereren.

Conform de nieuwe tarievenlijst is de prognose van de geraamde ontvangsten voor het jaar 2020 vastgesteld op een bedrag groot van ca. **SRD. 725.000,-**.

De ontvangsten voor “Vergunningsrechten voor Intellectuele Eigendommen” zullen gebaseerd zijn op de volgende tarieven:

- Inschrijving SRD. 500,00 per verzoekschrift
- Vernieuwing SRD. 500,00 per verzoekschrift
- Overgang SRD. 250,00

- Adreswijziging SRD. 200,00
- Naamswijziging SRD. 200,00
- Beperking v/d warenlijst SRD. 100,00
- Doorhaling SRD. 200,00
- Niet gewaarmerkt afschrift SRD. 100,00
- Gewaarmerkt afschrift SRD. 200,00

Prognose voor het jaar 2020 o.b.v. de voorgestelde tarieven:

Omschrijving	Aantal verzoekschriften	Voorsteltarief in SRD.	Totaal Inkomsten in SRD.
Inschrijving	300	500.00	150,000.00
Vernieuwing	400	500.00	200,000.00
Overgang	220	250.00	55,000.00
Adreswijziging	150	200.00	30,000.00
Naamswijziging	160	200.00	32,000.00
Beperking v/d Warenlijst	5	100.00	500.00
Doorhaling	5	200.00	1,000.00
Niet gewaarmerkte afschriften	5	100.00	500.00
Gewaarmerkte afschriften	5	200.00	1,000.00
Totaal	1790		470,000.00

53116 - Bijdrage Vergunningsrechten voor het vestigen van bedrijven en beroepen

Het Ministerie Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie zal het beleid m.b.t. het verstrekken/verlenen van bedrijfsvergunningen voortzetten conform de laatst goedgekeurde Wet op Bedrijven en Beroepen.

Door het gewijzigd vergunningenbeleid zijn bepaalde bedrijven en beroepen niet meer vergunningplichtig. Wat wel een heet hangijzer is geweest, is de kwestie van tariefsaanpassing omdat de toen geldige tarieven voor het verkrijgen of verlengen van een bedrijfsvergunning al jaren achterhaald zijn.

De geplande tariefsaanpassing van vergunningsrechten voor het vestigen van bedrijven en beroepen is nog steeds een discussiepunt tussen de overheid en het Surinaams bedrijfsleven, echter ligt het in de lijn der verwachtingen dat nog voor het eind van het jaar goedkeuring aan het ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie wordt verleend voor de doorvoering van de nieuwe tarieven.

De raming van vergunningsrechten voor het vestigen van bedrijven en beroepen is voor het jaar 2020 vastgesteld op **SRD. 792.000,-** op basis van onderstaande prognose.

Prognose voor het jaar 2020 o.b.v. de huidige tarieven:

<i>Vergunningsrechten voor het vestigen van bedrijven en beroepen</i>					
Omschrijving	Aantal	Eenheidsprijs		Totaal Inkomsten	
Nieuwe Vergunningen	600	SRD.	300,00	SRD.	180.000,00
Verlengingen	500	SRD.	300,00	SRD.	150.000,00
(Leges) Zegelkosten	1100	SRD.	4,50	SRD.	4.950,00
			Totaal	SRD.	334.950,00

53132- Bijdrage justeerloon

Evenals in het jaar 2019 zal de Dienst voor de Waarborg van het IJkwezen van het Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie ook in 2020 zich dienstbaar maken t.b.v. de gemeenschap. De diensten zullen worden verleend conform de vastgestelde tarievenlijst en de inkomsten die hieruit worden gegenereerd leveren uiteraard een bijdrage aan de staatskas.

De verwachting is dat deze dienst aan inkomsten voor justeerloon (ijkgeden) op basis van de in 2016 aangepaste tarieven, voor het jaar 2020 een bedrag groot **SRD. 511.000,00** zal innen.

Dit kan zeker lukken als deze dienst zijn werkzaamheden, conform opgesteld jaarplan en zonder stagnaties van beperkte financiële middelen, kan uitvoeren.

De ontvangsten voor justeerloon zullen gebaseerd zijn op de tarieven die per 1 mei 2016 zijn vastgesteld door de Ministers van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie & Financiën.

• **JUSTEREN VAN GEWICHTEN**

A. Gewichten voor fijne wegingen (zoals apotheken en goudsmederijen):

- 1 mg. t/m 1000 mg. SRD. 4,00 per stuk

B. Overige gewichten:

van 0 gr - 500 gr.	SRD.	3,12 per stuk
van 500 gr - 1 kg.	SRD.	4,00 per stuk
van 1 kg - 5 kg.	SRD.	7,50 per stuk
van 5 kg - 10 kg.	SRD.	10,00 per stuk
van 10 kg - 20 kg.	SRD.	20,00 per stuk
van 20 kg - 25 kg.	SRD.	35,00 per stuk
van 25 kg - 50 kg.	SRD.	60,00 per stuk
van 50 kg - 1.000 kg.	SRD.	100,00 per stuk

• **VERGOEDINGEN VOOR EENVOUDIGE WERKZAAMHEDEN M.B.T.**

REPARATIE AAN:

Toonbank weegschalen	SRD.	40,00 per stuk
Snelwegers en balansen	SRD.	60,00 per stuk
Grondbascules	SRD.	100,00 per stuk
Weegbruggen	SRD.	300,00 per stuk

• **VERGOEDING VOOR DE EERSTE KEURING OF HERKEURING VAN WEEGWERKTUIGEN**

(mechanisch / elektronisch):

van 0 kg - 15 kg (ED)	SRD.	31,25 per stuk	
van 15 kg - 30 kg	SRD.	43,75 per stuk	
van 31 kg - 50 kg	SRD.	50,00 per stuk	Balansen (EB):
van 0 kg- 1 kg	SRD.	40,00 per stuk	

Hangklokwegers:

van 0 kg - 30 kg	SRD.	37,50 per stuk
van 30 kg- 60 kg	SRD.	43,75 per stuk
van 60 kg- 100 kg	SRD.	50,00 per stuk
van 100 kg- 300 kg	SRD.	62,50 per stuk

Toonbank weegschalen:

van 0 kg - 6 kg	SRD.	25,00 per stuk
van 6 kg- 15 kg	SRD.	31,25 per stuk
van 15 kg- 25 kg	SRD.	43,75 per stuk
van 25 kg- 30 kg	SRD.	50,00 per stuk

- **VERGOEDING VOOR DE EERSTE KEURING OF HERKEURING VAN GRONDWEEGWERKTUIGEN (mechanisch/elektronisch)**

Grondbascules:

van 0 kg- 250 kg	SRD.	60,00 per stuk
van 250 kg- 500 kg	SRD.	108,00 per stuk
van 500 kg- 1.000 kg	SRD.	150,00 per stuk

- **VERGOEDING VOOR DIVERSE KEURING:**

Meetstokken	SRD.	15,00 per stuk
Maatkannen(1/2dl. tot 2 liter)	SRD.	7,00 per stuk
Pocketbalans	SRD.	40,00 per stuk
Opstap weegschaal(laag en hoog)	SRD.	50,00 per stuk
Babyweegschalen	SRD.	50,00 per stuk
Alcoholmeters	SRD.	100,00 per stuk
Remvertragingmeters	SRD.	100,00 per stuk
Tinmeters	SRD.	100,00 per stuk
Snelheidsmeters	SRD.	100,00 per stuk
Asdruketers	SRD.	200,00 per stuk
Roller-platen rem testbanken	SRD.	300,00 per stuk
Flow meters	SRD.	120,00 per stuk

- **KEURING OP VERZOEK:**

Balans B.A.F. 0 - 1 kg	SRD.	50,00 per stuk
Snelwegers/Hangkloksnelwegers:		
van 0 - 30 kg	SRD.	40,00 per stuk
van 30 - 60 kg	SRD.	45,00 per stuk
van 60 - 100 kg	SRD.	60,00 per stuk
van 100 - 300 kg	SRD.	70,00 per stuk

Grondbascules:

van	0-	250 kg	SRD.	70,00 per stuk
van	250-	500 kg	SRD.	30,00 per stuk
van	500-	1.000 kg	SRD.	175,00 per stuk

Weegbruggen/Hangklokwegers (zware meetmiddelen):

van	1.000-	5.000 kg	SRD.	200,00 per stuk
van	5.000-	35.000 kg	SRD.	300,00 per stuk
van	35.000-	60.000 kg	SRD.	400,00 per stuk
van	60.000-	120.000 kg	SRD.	700,00 per stuk
van	120.000-	150.000 kg	SRD.	1.500,00 per stuk

- **VII VOLUMEMETINGEN: (Twee ijkperiodes in een jaar bij benzinepompen (nozzels))**

Bulkstations	SRD.	200,00 per stuk
Van Tankwagens	SRD.	200,00 per stuk
Benzine Pompen (nozzels)	SRD.	35,00 per stuk
van Tankschepen	SRD.	300,00 per stuk

Inhoudsmaten:

van	0-	20 liters	SRD.	50,00 per stuk
van	20-	200 liters	SRD.	100,00 per stuk
van	200-	1.000 liters	SRD.	150,00 per stuk
van	1.000-	10.000 liters	SRD.	200,00 per stuk
van	10.000-	20.000 liters	SRD.	400,00 per stuk
Strooptanks	SRD.	400,00 per stuk		
Alcoholtanks	SRD.	400,00 per stuk		
Benzine Opslagtanks	SRD.	500,00 per stuk		

- **Essaailoon (bij het ijken van goud en zilver)**

van	0 gram -	10 gram	SRD.	3,40 per proef
van	10 gram -	20 gram	SRD.	6,80 per proef
van	20 gram -	30 gram	SRD.	10,20 per proef
van	30 gram -	40 gram	SRD.	13,60 per proef
van	40 gram -	50 gram	SRD.	17,00 per proef
van	50 gram -	60 gram	SRD.	20,40 per proef
van	60 gram -	70 gram	SRD.	23,80 per proef
van	70 gram -	80 gram	SRD.	27,20 per proef
van	80 gram -	90 gram	SRD.	30,60 per proef
van	90 gram -	100 gram	SRD.	44,00 per proef

54101-CUS IDB Programma

De uitvoering van het SUBCIP welke aanvankelijk was gepland voor de jaren 2015 tot en met 2017 en is verlengd in 2018. Daar dit project nog niet is afgerond zal in 2019 verder uitvoering aan worden gegeven. Voor het jaar 2020 bedraagt de raming van dedonorfinanciering vanuit IDB **SRD.**

20.714.000, =en kan als volgt onderbouwd worden.

Raming		Organisatie	Omschrijving Project
SRD.	20.354.081,36	IDB- Lening	CUS IDB Programma SUBCIP
SRD.	360.000,00	IDB- Lening	verhoging van productiviteit; een CUS-project die i.s.m. AEB wordt uitgevoerd.
SRD.	20.714.081,36	Totaal	
SRD.	20.714.000,00	Totaal Afgerond	

54107 - Murabaha Agreement Foodstuff Medical Supplies, Agriculture Inputs, Fertilizers, Cement, Construction Materials

De begroting van het Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie is vanwege het amendement voor het dienstjaar 2019 aangepast met een nieuw beleidsprogramma namelijk "Murabaha Agreement Foodstuff Medical Supplies, Agriculture Inputs, Fertilizers, Cement, Construction Materials" die middels een lening van de Islamic Development Bank (IsDB) gefinancierd zal worden. Dit programma is voor het jaar 2020 geraamd op **SRD. 15.000.000**, en kan als volgt onderbouwd worden.

Raming		Organisatie	Omschrijving Project
SRD.	15.000.000,00	IsDB- Lening	Zie beleidscode 4101 - Murabaha Agreement Foodstuff Medical Supplies, Agriculture Inputs, Fertilizers, Cement, Construction Materials
SRD.	15.000.000,00	Totaal	

Afdeling 8. Het Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij

Het Algemeen deel

Algemeen deel

Het agrarisch beleid wordt uitgevoerd op basis van het strategisch doel, welk is opgenomen in het Ontwikkelingsprogramma 2017 - 2021, te weten:

In samenwerking met andere instituten zal het ministerie door innovatie, onderzoek en ontwikkeling de dienstverlening aan competitieve micro-, kleine, middelgrote en grote bedrijven in de agrarische sector en de agro-industrie verbeteren. Dit ter vergroting van de bijdrage aan de BBP, garandering van de voedselveiligheid en -zekerheid voor het Surinaams volk, de export naar regionale en internationale markten en de werkgelegenheid in de verschillende subsectoren.

Tegen de achtergrond van de huidige financieel-economische crisis in ons land en het streven van de regering om zo snel mogelijk uit deze crisis te geraken, is het noodzakelijk om doelgerichte investeringen van zowel de overheid als van private sector in deze sector te vergroten. Deze doelgerichte investeringen zullen op korte termijn bijdragen tot duurzame ontwikkeling in de agrarische sector, welke zal bijdragen aan werkgelegenheid, inkomenszekerheid, voedselveiligheid, voedselzekerheid, exportproductie en deviezengenerering, en een significante bijdrage aan stabilisatie en herstel van de financieel- economische situatie in ons land.

Het agrarisch beleid is verder erop gericht om de omgevingsfactoren en randvoorwaarden te creëren voor de verdere ontwikkeling van de sector, waardoor de particulieren de agro ketens beter kunnen ontwikkelen. Binnen dit voorwaardenscheppend beleid wordt de nadruk gelegd op versnelde kennisontwikkeling bij stakeholders, stimulering van innovatie, het vergroten van het concurrentievermogen en capaciteitsopbouw van de sector.

Teneinde Suriname minder afhankelijk te maken van voedselimporten zal er een strategie worden gevolgd die neerkomt op de ontwikkeling van de agrarische productie en verwerking welke gericht is op het verwerven van een groter marktaandeel op de lokale markt. De verhoging van de productiviteit en kwaliteit van de productie zal tot verbetering van de kostprijs en marktpositie moeten leiden. Verder zal de strategie zich focussen op trading up van het product en het sterker maken van de ketenrelaties en marktinstututen. Hiermee zal opbouw van eigen capaciteit, ontwikkeling van het Surinaams product, beheersing van productieprocessen, product branding en marketing tot stand worden gebracht, waardoor tevens mogelijkheden voor exportbevordering kunnen worden gecreëerd.

De ontwikkeling van de rijstproductie wordt verder ter hand genomen met de verbetering van de voorziening aan irrigatiewater in met name het Wageningen gebied en de gebieden gelegen aan de Nickerie rivier.

In dit kader kan ook genoemd worden de verbetering van het waterbeheer in het irrigatiegebied Nickerie met de rehabilitatie van 6 waterschappen t.w. Clara Polder, Wasima, Paradise en Longmay, Nanni- en Bruto polder, Europolder-Zuid en Uitbreiding Groot Henar. Na de rehabilitatie zal het beheer en onderhoud van de waterschappen worden overgedragen aan de desbetreffende waterschapsbesturen

De private sector wordt ondersteund om haar capaciteit bij de productie van de zgn. niet-traditionele producten groente, fruit en niet-hout bosproducten op een duurzame en competitieve manier te verhogen, alsook de markttoegang mogelijk te maken middels schenking rechtsstreeks of via boerenorganisaties.

Met name verse blad en vruchtgroenten bieden goede afzetmogelijkheden op de Caribische markt. De teelt van fruit biedt eveneens perspectieven vanwege de grotere waardetoevoegings-mogelijkheden en diversifiëring. Echter zal de focus moeten zijn op fruitsoorten die binnen een korte periode productie kunnen leveren en op de teelt van fruitsoorten die tot zgn. superfood worden verwerkt, rijk aan essentiële voedingsstoffen en vrij van pesticide en chemicaliën. Het gaat om citrus, meloen, kers, ananas, granaatappel, aloë, noni, zuurzak, cocos, acai, crappa en andere bosvruchten.

Verder zal ook aandacht besteed worden aan het stimuleren van de teelt van knolgewassen zoals cassave, zoete bataat en andere tayersoorten.

De verdere ontwikkeling in 2020 omvatten eveneens ondernemerschap en het aanbod van nieuwe technieken onder beter gecontroleerde productie-omstandigheden (zoals kassen en schaduwgaas).

In de veeteeltsector zullen ondermeer investeringen worden gepleegd in de opzet van een vermeerderingsstation voor de verbetering van het genetisch materiaal bij de runderen. In samenwerking met de pluimveesector worden maatregelen genomen voor met name het terugdringen van importen en vergroten van het marktaandeel van lokaal geproduceerd kip naar minstens 60%.

Gelet op de grote waardetoevoeging bij visproducten is er bij de visserijsector ook een grote groeipotentie in de productie. Met name gaat het om aquacultuur en de kweek, verwerking en export van Pacu en Tilapia. Met de afbouw en inrichting van de moderne visrokerij te Commewijne zal aan de internationale standaarden worden voldaan om de export van gerookte vis naar het buitenland weer mogelijk te maken.

Suriname heeft een aanzienlijk potentieel in de agrarische productie; echter zal een aantal uitdagingen als gevolg van klimaatverandering moeten worden aangepakt zoals onder meer de introductie van nieuwe rassen die beter aanpassen aan veranderende omstandigheden zoals extreme droogte, terwijl die minder chemicaliën en pesticiden vereisen en bovendien bescherming bieden aan de biodiversiteit en de belangrijkste ecosystemen.

Binnen het uitgestippeld beleid blijft voedselveiligheid als één van de hoogste prioriteiten, zodat er voldaan wordt aan de nodige productienormen en kwaliteit. Het ministerie van LVV werkt samen met de ministeries van Volksgezondheid, Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie, en Financien en Planning om zodoende de activiteiten conform hun taakstelling gecoördineerd plaats te laten vinden.

Zowel voor de lokale als de internationale consumptie zullen de internationale geldende standaarden zoveel mogelijk worden gehanteerd met assistentie van internationale organisaties zoals de Inter-Amerikaanse Ontwikkelingsbank en de Europese Unie, waarna deze verder operationeel worden gemaakt. De agrarische activiteiten in dit verband zullen richten op het certificeren van de bedrijven en aanverwante productieketen naar Global GAP of andere hoge standaarden. Het proces van capaciteitsversterking zoals ingezet binnen de gezondheidssystemen en -diensten wordt gecontinueerd met de afbouw van het residu en veterinaire laboratoria en verbetering van de voedselveiligheid.

TITEL I : OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende Uitgaven	Realisatie 2018	Vermoedelijk Beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
610	Lonen en salarissen	55.117	56.003	86.225	92.225	92.225	92.225	92.225
611	Sociale Premies	5.022	5.184	8.660	8.660	8.660	8.660	8.660
612	Gebruik van goederen en diensten	765	1.125	1.850	2.250	2.250	2.250	2.250
614	Subsidies aan particuliere Ondernemingen		27	0	0	0	0	0
	Totale Lopende uitgaven	60.904	62.339	96.735	103.135	103.135	103.135	103.135
	Kapitaal uitgaven							
620	Inventaris	0	45	50	50	50	50	50
621	Transport middelen	0	27	30	50	50	50	50
	Totale Kapitaal uitgaven	0	72	80	100	100	100	100
	Totaal Operationele uitgaven	60.904	62.411	96.815	103.235	103.235	103.235	103.235

De Toelichting op Operationele Uitgaven wordt als volgt gewijzigd:

610. Lonen en Salarissen

Deze code wordt gewijzigd vanwege de twk welke uitbetaald moet worden vanwege de salarisaanpassing ingaande 2017, voorts door de toename van het personeel, welke in totaal 201 medewerkers bedraagt, inclusief overname van het personeel van Alliance.

Deze medewerkers zijn nu op de betaalrol van het Ministerie van LVV geplaatst.

Het totaal aan lonen en salarissen voor het jaar 2020 wordt SRD 86.225.000.

De brutosalariskosten van ambtenaren die in loondienst zijn en een bezoldiging krijgen conform de functiewaarderingenopbouw van het ministerie van Binnenlandse Zaken, worden hier geboekt. Hierin zijn verder meegenomen de inhoudingen die voor of namens de ambtenaar in kwestie worden gepleegd, alsook eventueel andere toekenningen.

Verder wordt er continuïteit gegeven aan de deskundigheidsbevordering van het personeel door het voeren van een Human Resource - beleid gericht op het sturen, monitoren en uitvoeren van de beleidsstrategieën van het ministerie. Aan de capaciteitsversterking van het personeel wordt verder gewerkt door trainingsprogramma's en andere vaardigheidsbevorderende activiteiten.

Het personeel van het Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij is over het begrotingsjaar 2020 geraamd op 1.216 landsdienaren.

In de periode januari tot en met juli 2018 zijn dertien (13) medewerkers met pensioen gegaan, drie (3) medewerkers zijn overleden, twee (2) medewerkers in dienst getreden en er zijn vijf (5) medewerkers met ontslag gegaan. Voor het jaar 2019 zijn er één en vijftig (51) medewerkers die een gratificatie zullen ontvangen. Er zijn acht (8) medewerkers naar een ander ministerie overgeplaatst en vier (4) zijn overgenomen. Nieuwe medewerkers tot augustus 2020 bedragen in totaal 201, inclusief overname van personeel van het Staatsbedrijf Alliance.

Voor de periode januari 2019 tot en met juli 2019 is het ziekteverzuim percentage 8% van de personeelsformatie van het ministerie.

Personeelsbestand naar kaderniveau en gender

Kaderniveau	Totaal	%	M	V
Hoger	142	12	58	84
Midden	276	23	127	149
Lager	798	65	511	287
Totaal	1.216	100	696 (57%)	520 (43%)

Personeelsbestand naar onderdirectoraat en kaderniveau

Onderdirectoraat	Kader			
	Lager	Midden	Hoger	Totaal
Landbouw	524	124	22	670
Veeteelt	20	41	28	89
Visserij	36	11	19	66
Planning en Ontwikkeling	4	12	17	33
Landbouwkundig Onderzoek, Afzet en Verwerking	88	36	21	145
Administratieve Diensten	126	52	35	213
Totaal	798 (65%)	276 (23%)	142 (12%)	1.216

Gratificaties over 2020					Totaalambt.
Aantal dienstjaren	25	30	35	40	
Aantal ambtenaren	6	26	16	3	51

De tabel van specificering Lonen en Salarissen wordt als volgt gewijzigd;
Hieronder volgt een overzicht van de specificering Lonen en Salarissen:

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk Salaris	81.598.231
61002	Vakantie toeslag	3.581.272
61003	Overwerk	18.259
61004	Bonussen en Gratificaties	185.087
61012	Detachering toelage	6.480
61013	Functionele toelage	4.680
61014	Persoonlijke toelage	397.429
61016	Gezinstoelage en kinderbijslag	316.020
61020	Telefoonvergoeding	5.280
61021	Representatievergoeding	81.227
61022	Huishuurvergoeding	3.240
61023	Vervoersvergoeding	27.795
	Totaal	86.225.000

611: Sociale Premies

De tabel van specificering Sociale Premies wordt als volgt gewijzigd;
Hieronder volgt specificatie Sociale Premies:

Code	Sociale Premies	Bedrag in SRD
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	4.330.000
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	4.330.000
	Totaal	8.660.000

612: Gebruik goederen en diensten

Deze code wordt als volgt gewijzigd;

Naast de lonen en salarissen en sociale premies maakt het gebruik van goederen en diensten ook deel uit van de lopende uitgaven.

Deze post zal worden benut om medewerkers te voorzien van adequaat en voldoende werkmateriaal. De raming van de diverse specifieke posten is zoveel als mogelijk aangepast aan de huidige prijsontwikkelingen van goederen en diensten en bedraagt voor het jaar 2020, SRD 1.850.000,00. Deze zullen worden besteed aan het in stand houden van de fysieke werkomstandigheden zoals werkmaterialen, herstel en onderhoud, utiliteiten en energie en ook voor het behoud en verbetering van fysieke en intellectuele vaardigheden. De middelen worden ook benut voor de continuïteit en verbetering van de automatisering, maar ook de bevordering van het positief beeld van de sector en het ministerie via beurzen en de media.

De tabel van specificering “gebruik van goederen en diensten” wordt als volgt gewijzigd;
Hieronder wordt een specificatie van het gebruik van goederen en diensten weergegeven:

Code	Goederen en diensten	Bedrag in SRD
61201	Kosten opleidingen binnenland (incl. seminars en workshops) excl. reis en verblijfkosten	19.280
61208	Binnenlandse reiskosten	6.343
61209	Binnenlandse verblijfkosten	11.497
61210	Buitenlandse reiskosten	20.000
61211	Buitenlandse verblijfkosten	20.000
61215	Kantoormiddelen (papier, pen, etc.)	181.168
61216	Kopieer	17.443
61217	Drukwerk en grafisch materiaal	7.137
61218	Bode diensten	2.104
61219	Onderhoud meubilair en inventaris	4.700
61220	Onderhoud kantoormiddelen	3.998
61221	Vergaderkosten	56.243
61222	Verbruiks goederen (cartridge en diskettes)	87.982
61223	Onderhoudskosten automatisering	13.690
61224	Licentie's en programma kosten	2.920
61226	Advertentie en bekendmaking	5.453
61227	Radio en TV programma's	5.360
61228	Brochure en andere periodieken	2.145
61229	Tentoonstellingen	16.604
61233	Huur gebouwen en terreinen	1.111
61234	Onderhoud gebouwen en terreinen	94.191
61238	Telefoon uitgaven	28.800
61239	Gas	1.800
61240	Water	17.280
61241	Electriciteit	85.385
61244	Representatie (nationale en internationale vertegenwoordiging)	4.000
61247	Schoonmaak	87.935
61248	Gereedschappen en apparatuur	27.689
61249	Werkkleding incl.schoeisel e.a.	3.600
61250	Bewaking	25.342
61251	Voeding	7.008
61252	Contributie	44.690
61253	Vrachtkosten en porto	269
61254	Onderzoekskosten	14.331
61257	Dienst specifieke exploitatie kosten	87.699
61259	Nationale en internationale manifestaties w.o. cultuur en sport	14.330
61263	Overige algemene kosten	75.510
61273	Vormingsprogramma's	3.240
61277	Laboratorium kosten	46.460
61279	Medicijnen	5.000
61280	Hulpmiddelen	5.000
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	613.815
61285	Huur en onderhoud van zwaar materieel	71.448
	Totaal	1.850.000

614: Subsidies

Deze code ondergaat een wijziging vanwege veranderende beleidsinzichten. Het bedrag wordt SRD 0,- in stede van SRD 30.000,-.

Micro - ondernemingen zijn niet altijd in staat om hun activiteiten met de beschikbare middelen te kunnen uitvoeren. Hiervoor is een bedrag van SRD 0,- begroot.

Kapitaal Uitgaven

De Kapitaal Uitgaven blijven ongewijzigd

620: Inventaris

De inventaris kosten zijn net als voorgaande kostensoorten gericht op het functioneren van het overheidsapparaat. Voor een goede facilitering van het personeel ter bevordering van onder andere een werkbare omgeving, motivatie en een vlotte uitvoering van de reguliere werkzaamheden, is voor 2020 een bedrag van SRD 50.000,- begroot.

Hieronder volgt een specificatie van de Inventaris kosten:

Code	Inventaris	Bedrag in SRD
62001	Kantoorinrichting	25.000
62004	Computers	25.000
	Totaal	50.000

621: Transportkosten

Naast de inventaris kosten maken de transportkosten ook deel uit van de kapitaaluitgaven. Voor een vlotte uitvoering van de werkzaamheden zijn vervanging en aanschaf van transportmiddelen voor de onderdirectoraten van eminent belang. Hiervoor is een bedrag van SRD 30.000,- begroot.

Hieronder wordt er een specificatie gegeven van de Transportkosten:

Code	Transportmiddelen	Bedrag in SRD
62106	Bromfietsen	30.000
	Totaal	30.000

De toelichting op Programma's wordt als volgt gewijzigd:

Toelichting op Programma's

TITEL II : PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000

Code	Programma: 01 Infrastructurele werken	Raming	Nota van Wijziging
0123	Cultuurtechnisch onderhoud	8.250	11.260
0124	Institutionele Vormgeving	5.300	5.300
0125	Reactivering waterschappen	6.000	5.054
0126	Bouwwerkzaamheden	169	0
0164	Buyers Credit Agreement Pumpingstation	15.000	16.000
	Subtotaal	34.719	37.614
	Programma:: 02 Institutionele Versterking		
0220	Kennis	25	0
	Subtotaal	25	0
	Programma 07: Onderzoek en Ontwikkeling		
0712	Stmulering Private Sector	10.356	0
0714	Stimulering Landbouwsector	40.200	40.200
0715	Veehouderij	5.600	5.600
0716	Visserij	4.900	4.900
0761	Agro-Industrial Park	266.208	266.208
0762	Landbouwontwikkeling Brokopondo	10.000	10.000
	Subtotaal	337.264	326.908
	Programma 09: Subsidies en bijdragen		
0929	Alliance	720	0
0930	Stichting Landb. Ontw. Commewijne	420	125
0931	Stichting Nationale Parken	20	20
0932	Stichting proeftuinen in Suriname	20	0
0933	Stichting Nationaal Rijst Instituut	2.344	4.144
0975	Stichting Experimentele Landbouw	84	0
	Subtotaal	3.608	4.289
	TOTAAL PROGRAMMA'S	375.616	368.811
	TOTAAL GEHELE DIENST	444.961	465.626

Toelichting

TITEL II Programma's

De geplande interventies voor 2020 zijn in onderstaande programma's verwerkt.

0123. Cultuurtechnisch Onderhoud

Op deze code vindt er een wijziging plaats vanwege dringende werkzaamheden ter bescherming van de rijstproductie en het bedrag wordt dan SRD 11.260.000,00 in plaats van SRD 8.250.000,00.

Hierbij worden de volgende cultuurtechnische werken in de districten Wanica, Saramacca, Para en Brokopondo uitgevoerd;

- Afwatering en waterkeringen (ophalen, opschonen en uitdiepen van aan- en afvoerleidingen en na onderhoud).
- Onderhouden van bruggen.
- Onderhouden van wegen.
- Onderhouden van beschoeiingen.

In de districten Commewijne en Marowijne worden de volgende infrastructurele werken uitgevoerd;

- Afwatering en waterkering (ophalen, opschonen en uitdiepen van aan- en afvoerleidingen en na - onderhoud).
- Onderhouden van wegen.

In de districten Nickerie en Coronie worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd;

- Onderhouden van bruggen.
- Afwatering en waterkering (ophalen, opschonen en uitdiepen van aan- en afvoerleidingen en na - onderhoud)
- Onderhouden van wegen.
- Consultant ingehuurd t.b.v. pompemaal Wageningen.
- Installatie nieuwe pompen te Wageningen.

Verder worden de volgende dringende activiteiten verricht voor een beter waterhuishouding in het rijstdistrict:

Renovatie Wakay pomp

Installatie van waterpompen in Wageningen

Bezandingsproject bij de waterpompen

Het totaal begroot bedrag voor deze code is geraamd op SRD 11.260.000,00

0124. Institutionele vormgeving

In het kader van voedselveiligheid en voedselzekerheid worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd;

Agrarische gezondheid en voedselveiligheid

In het begrotingsjaar 2020 blijft het ministerie haar bijdrage aan Caribbean Agricultural Health and Food Safety Agency (CAHFSA) leveren met het oog op de voedselveiligheid en gezondheid van plant en dier. De instelling van het Nationaal Agrarisch Voedselveiligheidssysteem is hier van eminent belang om nationaal te kunnen coördineren. Met ondersteuning van EU zal hieraan ook uitvoering worden gegeven.

Om te voldoen aan de vereisten op het gebied van plantgezondheid conform de International Plant Protection Convention, is het ministerie reeds geruime tijd bezig de plantgezondheidscontrole en monitoring daarvan te reorganiseren en institutioneel te versterken ten behoeve van het internationale en nationale landbouwverkeer. Ter waarborging van de plantgezondheid en de voedselveiligheid is de beschikbaarheid van een goed uitgeruste plant

diagnostisch laboratorium essentieel. Met de oplevering van het nieuw gebouw voor de afdeling Plantenbescherming en Kwaliteitskeuringen zal de operationalisering van een modern plant diagnostisch laboratorium ook mogelijk zijn.

Aan de structurele operationalisatie en versterking van de grensposten wordt in 2020 uitvoering gegeven. Werving, training en uitrusting van personeel om te werken conform de moderne standaarden van bewaking, monitoring en surveillance van plantgezondheid en voedselveiligheid, behoren tot de meest belangrijke institutionele versterkingsactiviteiten die worden vervolgd in 2020. Enkele trainingsactiviteiten die hiervoor zijn gepland betreffen het trainen van laboratoriummedewerkers en keurings- en inspectiemedewerkers. Daarnaast zal ook een geautomatiseerd systeem worden opgezet voor het afhandelen van fytosanitaire keuringen. Voor de bovenstaande activiteiten is een bedrag van SRD 93.000,- begroot.

Reeds in 2013 is een aanvang gemaakt met de bouw van het residu laboratorium voor residuen onderzoek in groente en fruit. Het gebouw zal in 2020 worden afgerond volgens internationale standaarden, waarna voor de nutsvoorzieningen en inrichting (inclusief installatie gespecialiseerde laboratoriumapparatuur) wordt gezorgd. Het laboratorium is niet alleen voor de Surinaamse gemeenschap, maar ook voor de CARICOM lid-landen. Via CAHFSA zal dit mogelijk gemaakt worden. Ook worden specialistische trainingen verzorgd aan het personeel, waarvan de totale kosten zijn geraamd op SRD 200.000,-.

In 2014 zijn de bouwwerkzaamheden van het clusterlaboratorium voor landbouwkundig onderzoek aangevangen. In 2020 zal het gebouw worden opgeleverd en ingericht, waardoor chemische analyses van gewas- en grondmonsters kunnen plaatsvinden. Ook zullen in het planjaar de voorlichters en landbouwers worden getraind in veilig gebruik van chemicaliën. Ter stimulering van landbouwgewassen wordt technische assistentie op het gebied van onderzoek door derden verleend. De totale activiteiten zijn geraamd op SRD 632.000,-.

Totaal Overheidsbijdrage bedraagt SRD 925.000,-.

IDB lening

Met de IDB lening zal de voedselveiligheid worden versterkt. De activiteiten hieraan verbonden zijn o.a.:

Het installeren van een surveillance inspectie en monitoring systeem;

Het installeren van een monitoring systeem voor agrarische inputs;

Verbetering van het GAP programma;

Het formuleren van protocollen;

Training personeel;

Afbouw van het laboratorium complex (residu en veterinair) en bijbehorende infrastructuur;

Beoordeling van institutionele architectuur van de agrarische gezondheid en voedselveiligheid systeem.

Voor het planjaar is een bedrag van SRD 1.375.000,00 begroot.

Ook worden investeringen gepleegd met middelen van de IDB ter versterking van de plantgezondheid t.w:

Reorganisatie van de plantgezondheid diensten;

Vestiging van een pest surveillance systeem;

Vestiging traceability systeem;

Verbetering van plant quarantaine faciliteiten;

Oprichting van een geïntegreerde grenscontrole;

Formulering van protocollen;

Training personeel.

Voor het planjaar is een bedrag van SRD 2.000.000,00 begroot.

Onderzoek

IDB-lening

Uit de lening komt een integrale aanpak van agrarische innovatiestrategie en agenda, waarbij onderzoek en voorlichting nauw samenwerken in agrarische projecten. Er zullen ook gemeenschappelijke innovatieprojecten van land- en tuinbouw, veeteelt en visserij worden vastgesteld in overleg met de private sector resulterend in de nationale agrarische agenda. De agrarische innovatieprojecten die uitgevoerd worden zijn o.a.:

Onderzoek naar teelt van groenten op open veld;
Onderzoek in citrus teelt;
Onderzoek in ananas, markoesa en zuurzak;
Onderzoek in kassenteelt;
Onderzoek in ziekten en plagen binnen de rijstteelt.
Verder worden activiteiten ontplooid in het kader van institutionele capaciteitsopbouw en klimaatsverandering. Ook zullen programma's worden uitgevoerd ter voltooiing van het Clusterlaboratorium.
Voor het planjaar is een bedrag van SRD 1.000.000,00 begroot.

De totale IDB lening bedraagt voor het dienstjaar 2020 SRD 4.375.000,-
Totaal Overheidsbijdrage bedraagt SRD 925.000,-.

Voor deze code blijft het totaal begroot bedrag SRD 5.300.000,- ongewijzigd.

0125. Reactivering waterschappen

Op deze code vindt er een wijziging plaats omdat de activiteiten alleen uit de donormiddelen zullen worden uitgevoerd en het bedrag wordt dan SRD 5.054.000,- in plaats van SRD 6.000.000,-.

In het kader van het effectief beheer en onderhoud van de agrarische infrastructuur worden bestaande waterschappen gefaseerd gereactiveerd.

De rehabilitatiewerkzaamheden aan het waterschap Henarpolder worden in 2020 afgerond.

Daarnaast zal er voor het planjaar een aanvang worden gemaakt met de studies met betrekking tot waterschap Europolder Zuid en waterschap Uitbreiding Groot Henar 1 + II. De activiteiten verbonden aan de rehabilitatie zijn:

- Afwatering en waterkering
- Bruggen
- Aanpak van wegen

Hiernaast wordt ook de afwatering en waterkering van de volgende waterschappen aangepakt t.w: Paradise en Longmay, Nanni-, Bruto- en Clara Polder en Wasima.

Verder ligt het in het vooruitzicht om ook waterschappen in te stellen in de districten Wanica, Saramacca, Coronie en Commewijne. Hiervoor zullen studies uitgevoerd worden.

IDB-lening

Om de landbouwproductiviteit in Suriname te verhogen worden, middels een lening van de IDB, investeringen in infrastructuur en beheer van irrigatie en drainage (I & D) systemen gepleegd. Hierbij is de Surinaamse overheid voornemens om de kosten van exploitatie en het onderhoud van de secundaire infrastructuur over te dragen aan de boeren, die zijn verenigd in waterschappen. De afgelopen jaren zijn enorme inspanningen verricht door de overheid voor de totstandkoming van de waterschappen.

Het project financiert de volgende componenten:

De rehabilitatie van de hoofdinfrastructuur;

De rehabilitatie van de secundaire infrastructuur van de waterschappen: Paradise & Longmay, Nanni & Bruto, Clara Polder, Wasima, Euro Zuid, Uitbreiding-Groot Henar;

Ondersteuning voor de ontwikkeling en versterking van de capaciteit van de waterschapbesturen om het operationeelbeheer en onderhoud van de I & D-systemen over te nemen;

Capaciteitsopbouw van overheidsinstanties die verantwoordelijk zijn voor de distributie van water en het beheer van hulpbronnen voor irrigatie en drainage;

Ontwerp en uitvoering inclusief maatregelen voor duurzaam beheer ingeïntegreerd waterbeheer.

De activiteiten voor bovengenoemd project is voor het planjaar begroot op SRD 5.054.000,00.

Het totaalbedrag van deze code is geraamd op SRD 5.054.000,-.

0126. Bouwwerkzaamheden

Op deze code vindt er een wijziging plaats omdat het gebouw van de afdeling Landbouwstatistiek niet meer wordt gerenoveerd het bedrag wordt dan SRD 0,- in plaats van SRD 169.000,-.

Het begroot bedrag wordt SRD 0,- in stede van SRD 169.000,-.

0164. Buyers Credit Agreement Pumpingstations

Op deze code vindt er een wijziging plaats, omdat er ook een Overheidsbijdrage is vereist van SRD 1.000.000,00. Dus het bedrag wordt dan SRD 16.000.000,- in stede van SRD 15.000.000,-.

India Lening

De planning is om 19 nieuwe pompen te leveren en te installeren in tien (10) lokaties in Suriname door Kirloskar Brothers Limited India, welke wordt gefinancierd door Exim Bank of India. Deze pompen dienen voor adequate afwatering en ter voorkoming van het binnendringen van zoutwater in de landbouwgebieden.

De Overheidsbijdrage is SRD 1.000.000,-

De leningsbijdrage is SRD 15.000.000,-

Het begroot bedrag is SRD 16.000.000,- in stede van SRD 15.000.000,-.

0220. Kennis

Op deze code vindt er een wijziging plaats omdat het project FIRST geen prioriteit heeft en zal niet meer worden uitgevoerd. Het bedrag wordt dan SRD 0,- in stede van SRD 25.000,-.

0712. Stimulering Private Sector

Op deze code vindt er een wijziging plaats omdat de overheid van Suriname niet tijdig had gecommuniceerd met India om in aanmerking te komen voor de schenking "Small Development Assistance Programme Government of India". Het bedrag wordt dan SRD 0,- in stede van SRD 10.356.000,-.

0714. Stimulering Landbouwsector

Het begroot bedrag SRD 40.200.000,- blijft ongewijzigd.

Voor de stimulering van de landbouwsector worden de volgende maatregelen getroffen:

- Productschap ontwikkeling in rijst.
- Telen in plantenkassen ter garanderen van kwaliteit en kwantiteit van de productie.
- Trainingen worden verzorgd in de cassaveteelt en drooglandrijst.
- Optopping van het Agrarisch Krediet Fonds (AKF)

In het kader van Plantgenetische hulpbronnen worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Het organiseren van workshops.
- Het organiseren van rijstzaad productietrainingen.
- Workshop betreffende kwekersrecht.

Verder wordt de cacao en kokos productie ontwikkeld. Het kokos project heeft de volgende activiteiten:

- Opzet van een kokos nursery;
- Veld productie;
- Opzet van kokos verwerkingsfaciliteiten;
- Beheers- en personeelsruimten opgezet.

Het doel is diversificatie van de economie, vergroting werkgelegenheid, rurale ontwikkeling, imports substitutie en vergroting van export naar regionale markten. In het planjaar wordt de nursery opgezet en het areaal wordt plantklaar gemaakt.

Het Cacao project heeft de volgende activiteiten:

- Onderzoek en training
- Opzet nursery

De bovengenoemde activiteiten zijn geraamd op SRD 1.047.000,- (Overheidsbijdrage)

EU schenking

Project Suriname Agriculture Market Access (SAMAP)

Investerings worden gepleegd met middelen van de EU ter bevordering van duurzame landbouw ontwikkeling door middel van 1) verhoogde tuinbouwproductie en duurzame markttoegang voor 1000 kleine boeren en 2) verbeterde voedselveiligheidscapaciteiten en normen voor de particuliere sector en publieke instellingen.

De focus ligt op tuinbouw- en niet-hout bosproducten met exportpotentieel.

De volgende interventies worden gepleegd:

Ontwikkeling van product waardeketens;

Investeringssteun door middel van een "Matching Grant Facility" (MGF) en leningen;

Training en begeleiding van kleine boeren op het gebied van verbeteren van bedrijfsbeheer en het verkrijgen van de noodzakelijke marktstandaarden en certificeringen voor toegang tot (export) markten.

Het versterken van de voorlichtingsdienst van het Ministerie m.b.t. het bieden van effectieve ondersteuning en voorlichting.

Ontwikkelen en implementeren van voedselveiligheidsstandaarden voor Suriname.

Voor het planjaar is een bedrag van SRD 17.112.000,- begroot.

China schenking

Met deze schenking wordt een praktijkgericht trainingcentrum opgezet met een plantenkassen complex en aquacultuur kweekstation. Voor dit project is voor het planjaar SRD 7.400.000,- begroot.

FAO-schenking (TCP)

In het kader van "Climate Change Adaptation" wordt door de FAO technische assistentie verleend voor het verbeteren van technische en institutionele capaciteiten inzake rampen- en klimaat risicobeheer en duurzame landbouw in de landen Jamaica, Guyana en Suriname. Voor Suriname is voor 2020 een bedrag van SRD 306.000,- voorzien.

Italië schenking

Project "Assisting Small Developing Island States (SIDS) to integrate agricultural sectors into climate change priorities and Nationally Determined Contributions (NDCs)"

Dit project heeft tot doel de integratie van de landbouwsectoren in het kader van klimaatsverandering te bestuderen om de duurzame productie en voedselzekerheid voor de meest kwetsbare gemeenschappen, inclusief vrouwen, te waarborgen. Het project zou de nationale belanghebbenden van SIDS versterken alsook de nodige technische ondersteuning, capaciteitsontwikkeling en pilotprojecten voor innovatieve aanpassingsactiviteiten aanbieden. Dit project wordt uitgevoerd in samenwerking met de FAO, waarvoor in het planjaar een bedrag van SRD 463.000,- is begroot.

Caribbean Development Bank (CDB) schenking

In het kader van de uitvoering van het cassave project wordt onder andere de training in "Farmer Field School" verzorgd alsook voorlichters getraind. Het begroot bedrag voor 2020 is SRD 89.000,-.

IsDB lening

Het Reverse Linkage project tussen Suriname en Maleisie in rijstproductie heeft ten doel de rijstproductiviteit van het land te verbeteren. Dit zal geschieden door de overdracht van technologie en het gebruik van resistente variëteit. Het begroot bedrag voor het planjaar is SRD 13.783.536,-.

Het totaal begroot bedrag voor deze code bedraagt SRD 40.200.000,-.

0715. Veehouderij

De veehouderij in Suriname heeft groeipotentieel en kan deze mogelijkheden benutten.
De volgende acties zullen worden genomen om de omstandigheden daartoe gunstig te beïnvloeden.

Dierziekte monitoring- en bewaking

De volgende activiteiten worden in dit kader uitgevoerd:
Aanschaf van identificatie middelen;
Uitvoering van de tbc-survey bij melkvee runderen;
Disease monitoring;
De Salmonella baseline survey in de leg-pluimvee en varkenssector;
Uitvoering van Rabies (hondsdolheid) survey;
Aanpak van antimicrobiële resistentie.

Veterinair laboratorium

Het laboratorium is een belangrijke schakel voor het garanderen van de voedselveiligheid en in het dierziekte-bewakingssysteem. Naast de reguliere analyses draaien de werkzaamheden van het veterinair laboratorium vooral om de volgende dierziekten: Mond- en Klauwzeer, Rabies, Salmonellosis, Trichinellosis en Babesiosis (identificatie). Het nieuwbouw veterinair laboratorium wordt ingericht met meubilair, specifieke laboratorium apparaten en verbruiksmaterialen.
Het laboratoriumpersoneel wordt getraind in het verrichten van de verschillende analyses.
Monsters worden naar geaccrediteerde buitenlandse laboratoria verzonden voor het verrichten.
Van testen die hier niet mogelijk zijn, of voor confirmatie van de bevindingen van het veterinair laboratorium.

Opzet en inrichting van melkcollectie centra

Het eerste melk collectie station is op de Staatsboerderij neergezet. Deze moet gerehabiliteerd en ingericht worden.

Nieuwbouw Slachthuis Nickerie

Om te voldoen aan de internationale standaarden met betrekking tot voedselveiligheid moet het slachthuis ingericht worden.

Bouw en inrichting kantoor Veeteelt Nickerie

Aangezien adequate kantoorruimte belangrijk is voor het optimaal functioneren van het onderdirectoraat Veeteelt wordt er in Nickerie een kantoor bijgebouwd en ingericht.

Opleiding Animal Production and Health Technology

Ter optimalisering en garandering van de productie, productiviteit, gezondheid en welzijn van dieren zijn versterking van het veeteeltproductie kader en de omvorming van de veterinaire dienst naar OIE-standaarden belangrijke voorwaarden. Het opleiden van kader zal uitgevoerd worden door het Polytechnic College (PTC) middels het aanbieden van de hbo-opleiding “Animal Production and Health Technology”. Het Ministerie van LVV zal financiële ondersteuning verlenen middels het dekken van de studiekosten.

Veeteeltwetgeving

Voor de aanpassing en opmaak van de veeteelt wetgevingsproducten is lokale consultancy ingehuurd.

Awareness en trainingen

Uitvoering van het programma Keuring en Desinfectie praktijken en waterkwaliteiten bij slagerijen, ter waarborging van de gezondheid en voedselveiligheid.
HACCP - awareness activiteiten en trainingen ten behoeve van vleesverwerkingsbedrijven ter waarborging van de voedselveiligheid worden gecontinueerd.

Behoud genetisch materiaal van Criollo rassen van landbouwhuisdieren

Ter behoud van de genetische kwaliteit (DNA) van lokaal geadapteerde rassen van landbouwhuisdieren worden de

volgende activiteiten uitgevoerd;
Genetisch onderzoek bij Criollo runderen en oso fowroes wordt uitgevoerd.
Het opzetten van een veredelingsstation.
Toepassen van bevruchtingstechnieken ter behoud van lokale rassen van landbouwhuisdieren.

Dierwelzijn

Bewustwordingsactiviteiten worden door het onderdirectoraat Veeteelt uitgevoerd om het welzijn van dieren te verbeteren en duurzame productiesystemen te ontwikkelen. Het onderdirectoraat werkt vanuit 5 richtlijnen nl;

Vervoer van dieren over land;

Vervoer van dieren over zee;

Vervoer van dieren door de lucht;

Slachten van dieren;

Doden van dieren in het kader van wering en bestrijding dierziekten.

Veevoederonderzoek

Een veevoederonderzoek wordt uitgevoerd alsook een onderzoek naar alternatieven voor groeivoeders bij runderen, inclusief uitbreiding van 4 stuks demonstratietuinen en inrichtingen (irrigatiesystemen).

Studie opzet grootschalige teelt van voedergewassen

Er zal een consultant ingehuurd worden voor de uitvoering van een studie voor opzet van een grootschalige teelt van voedergewassen zoals mais en soja.

Veeteelt Ontwikkeling Binnenland

Om het veeteeltbeleid verder gestalte te geven wordt de ontwikkeling van de verschillende subsectoren in het binnenland gestimuleerd:

Pluimvee

Kleine Herkauwers

Studie grootschalige Slacht- en Melkvee

Er zal een consultant ingehuurd worden voor uitvoering van een studie voor grootschalige slacht- en melkvee.

Stimulering Veeteeltsector in Suriname

Ten behoeve van de veehouders worden aanschaffingen gedaan ter verbetering van de kweek-omstandigheden.

Sanitaire Inspectie en Traceerbaarheid van Vee

Hierbij zullen de volgende activiteiten worden uitgevoerd:

De inspecteurs van de Veterinaire Dienst worden opgeleid tot BAVP'ers;

De faciliteiten voor het uitvoeren van de grens- en havencontroles worden opgezet alsook de faciliteiten voor het uitvoeren van controles op veetransport worden in orde gemaakt;

Keurmeesters en andere veterinaire inspecteurs worden opgeleid.

Stimulering varkens productie in Coronie

Ter stimulering van de varkensproductie in Coronie worden onder andere trainingen verzorgd en materialen aangeschaft voor de varkensbedrijven.

Kleine herkauwers

Ter stimulering van de kleine herkauwers worden de veeboeren ondersteund met betaalbare genetisch materiaal van schapen.

Voor het planjaar zijn de bovengenoemde activiteiten geraamd op een totaalbedrag van SRD 300.000,-.

Ook zullen investeringen middels schenkingen en leningen in de veeteeltsector gepleegd worden ter garandering van voedselveiligheid en voedselzekerheid.

Reverse Linkage project in Artificial Insemination of Livestock

Dit Reverse Linkage project heeft als doel om de kwaliteit van vee te ontwikkelen voor de lokale consumptie en export. Dit drie jarig project zal worden gefinancierd door een schenking van IsDB van US\$280.000,-, schenking van Indonesische overheid van US\$380.000,- en bijdrage van Surinaamse overheid van US\$400.000,-.

Het begroot bedrag in 2020 voor de institutionele versterking van de Kunstmatige Inseminatie (KI) dienst is als volgt:

Surinaamse bijdrage is SRD 300.000,-

Indonesië schenking SRD 559.000,-

IsDB schenking SRD 341.000,-

IDB lening

De diergezondheid zal worden versterkt door:

Installeren van een disease monitoring systeem

Verbetering van de animal quarantine faciliteiten

Formulering van protocollen

Training personeel

Aankoop van equipment en input voor het laboratorium.

Voor het planjaar is een bedrag van SRD 4.099.536,- begroot.

Het totaal bedrag van deze code is voor 2020 geraamd op SRD 5.600.000,-.

0716. Visserij

Voor de duurzame visserij en aquacultuur ontwikkeling worden de volgende maatregelen getroffen en activiteiten ontplooid;

Fish Disease Monitoring

Het Fish Disease Monitoring programma wordt opgezet ter monitoring van de ziekten bij aquatische dieren. Hierbij zullen analyses en trainingen uitgevoerd worden alsook laboratorium equipment aangeschaft worden.

Development of Small scale Aquacultuur in Suriname

Dit project behelst: (i) het opzetten van een vis onderzoeks- en kweek station met als doel het verrichten van onderzoek op het gebied van Aquacultuur, (ii) de productie van verschillende soorten pootvissen t.b.v. telers, (iii) alsook onderzoek naar het fabriceren van aquacultuur voeders met lokale ingrediënten en (iv) de productie van voer voor lokale producenten.

Endangered, Threatened and Protected Species

Beleidsmaatregelen om de bewustwording en monitoring van de interactie tussen de visserij van Suriname en bedreigde- en beschermde soorten te bevorderen, welke belangrijk zijn voor het garanderen van de toegang van onze vis tot de belangrijke internationale markten. Dit wordt samen met de private sector en WWF uitgevoerd.

Ondersteuning bevolkingsvisserij

Ter versterking van visserscoöperaties wordt ondersteuning gegeven in de vorm van trainingen, voorlichting en begeleiding aan vissers. In samenwerking met Maritieme Autoriteit Suriname (MAS) zullen opleidingen verzorgd worden en onderhoud van de boeien te Galibi plaatsvinden.

Monitoring, Controle en Surveillance

Intensivering van Monitoring, Controle en Surveillance activiteiten middels het implementeren van onder andere "Vessel Monitoring System" (VMS).

De bovengenoemde activiteiten zijn geraamd op SRD 600.000,-.

Visrokerij

Met de financiële middelen die reeds beschikbaar zijn wordt de afbouw en inrichting van de moderne visrokerij te Commewijne gerealiseerd.

Japan schenking

Om de visserij sector te bevorderen wordt equipment aangeschaft voor deze sector. Voor het voorbereidend werk is een bedrag van SRD 3.745.000,- begroot.

Global Environmental Fund (schenking)

REBYC-II LAC project

Dit project "Reduction of bycatch in tropical shrimp trawling" (REBYC-II LAC) omvat het volgende;

De beheersmaatregelen voor het verminderen van de bijvangst worden onderzocht, waaronder vangst technologieën en verwerken van de bijvangsten. Deze maatregelen zijn opgenomen in het Visserij Management Plan. Informatie over Bycatch Reduction Device (BRD) technologieën wordt geïntroduceerd aan vissers en andere belanghebbenden in de sector. Dit programma wordt in 6 landen uitgevoerd, te weten, Mexico, Columbia, Costa-Rica, Brazilië, Trinidad & Tobago en Suriname.

Met onder andere de ondersteuning van National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA) wordt BRD testing gedaan. De BRD testing wordt gedaan voor een adequate planning in de volgende testing. Ook onderzoek naar de rol van vrouwen in de trawlvissers sector wordt uitgevoerd.

Caribbean Large Marine Ecosystem (CLME+) project

Dit betreft een regionaal visserij beheerssysteem, waarbij in het proces van implementatie en beheersstructuren de mobilisatie en facilitering van de directe stakeholders centraal staan. De focus voor Trinidad & Tobago, Guyana, Frans Guyana en Suriname is gericht op institutionele versterking van de landen en ook op het benutten van garnalen en vis voorraden op een duurzame wijze, rekening houdende met het totaal ecosysteem.

Voor de uitvoering van de CLME en REBYC II-LAC wordt, respectievelijk SRD 370.000,- en SRD 185.000,- in totaal SRD 555.000,- ontvangen.

Het totaalbedrag van deze code is geraamd op SRD 4.900.000,00.

0761. Agro- Industrial Park

Israel

Het Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij is voornemens in 2020 al dan niet in samenwerking met de particuliere sector een Agro Industrial Park op te zetten. Het doel van dit Park is het bijdragen aan duurzaam behoud van landbouwproducten, alsook ontwikkeling van de agro-infrastructuur.

Het Agro-Industrial Park zal bestaan uit:

Een pluimveebedrijf voor de productie van vlees en eieren

Een melkveebedrijf

Een groentebedrijf

Het begroot bedrag voor 2020 is SRD 266.208.000,- welke middels een lening van Israel gefinancierd zal worden.

0762. Landbouwontwikkeling Brokopondo

In verband met de stimulering van de Landbouwsector in het binnenland, zal in het district Brokopondo een landbouwproject worden opgezet. Dit district beschikt over de potentie om bij te dragen aan deze ontwikkeling. Tevens ontstaat hierdoor een multipliereffect voor de lokale bevolking. Het programma wordt gefinancierd middels lening van Israel voor het bedrag van SRD 10.000.000,-.

Tabel "TITEL II: PROGRAMMA'S" wordt als volgt gewijzigd

TITEL II : Programma's		Bedragen xSRD 1000						
		Realisatie 2018	Vermoedelijk Beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Code	Programma: 01 Infrastructurele werken							
0123	Cultuurtechnisch onderhoud	10.440	7.425	11.260	35.000	35.000	35.000	35.000
0124	Institutionele Vormgeving	1.583	4.770	5.300	24.361	23.724	15.052	950
0125	Reactivering waterschappen	0	5.400	5.054	51.673	41.528	51.673	41.528
0126	Bouwwerkzaamheden		152	0	169	169	169	169
0164	Buyers Credit Agreement Pumpingstations		13.500	16.000	10.000	10.000	10.000	10.000
	Sub-totaal	12.023	31.247	37.614	121.203	110.421	111.894	87.647
	Programma: 02 Institutionele versterking							
0220	Kennis		23	0	84	84	84	84
	Sub-totaal	0	23	0	84	84	84	84
	Programma: 07 Onderzoek en Ontwikkeling							
0712	Stimulering private sector		9.320	0	5.000	7.000	8.000	10.000
0714	Stimulering Landbouwsector	1.552	36.180	40.200	59.817	41.988	6.080	2.000
0715	Veehouderij	0	5.040	5.600	5.595	22.238	2.672	950
0716	Visserij		4.410	4.900	10.738	9.850	600	950
0761	Agro-Industrial Park		239.587	266.208	122.955	122.955	122.955	122.955
0762	Landbouwontwikkeling Brokopondo		9.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
	Sub-totaal	1.552	303.538	326.908	214.105	214.031	150.307	146.855
	Programma: 09 Subsidies en bijdrage							
0929	Alliance	405	648	0	720	720	720	720
0930	Stichting Landb. Ontw. Commewijne	203	378	125	420	420	420	420
0931	Stichting Nationale Parken		18	20	20	20	20	20
0932	Stichting proeftuinen in Suriname		18	0	20	20	20	20
0933	Stichting Nationaal Rijst Instituut	557	2.110	4.144	2.344	2.344	2.344	2.344
0934	Stichting Experimentele Landbouw		76	0	84	84	84	84
	Sub-totaal	1.165	3.247	4.289	3.608	3.608	3.608	3.608
	TOTAAL PROGRAMMA'S	14.740	338.054	368.811	339.000	328.144	265.893	238.194

De Toelichting op Prestatie en Resultaat Indicatoren wordt als volgt gewijzigd:

Tabel 2:

Ontwikkelingsplan Programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
Doel: Duurzame ontwikkeling agrarische sector / creeren van werkgelegenheid /Verhoging productie/ het garanderen van voedselzekerheid voor de totale Surinaamse bevolking en voedselveiligheid door gebruik van betere variëteiten, mechanisatie en verbeterde teelttechnieken Subdoel: Verbetering concurrentiepositie op de internationale rijstmarkten		
0929 Alliance	De verdere verjonging van de aanplant wordt voortgezet. De ringdam zal worden verstevigd en verhoogd. Het spaarwater kanaal is uitgediept en verbreed, waardoor de beschikking over zoetwater gegarandeerd is. Bouw van woongelegenheden voor werknemers/contractors wordt voorbereid. Tegen eind 2019 moet de reorganisatie van het Staatsbedrijf zijn ingezet.	Verjonging van de aanplant wordt gecontinueerd. Aankopen van meststoffen, pesticiden en herbiciden voor de aanplant. Voortzetting van het reorganisatie plan van het Staatsbedrijf. Het beplant areaal wordt vergroot. Het personeel wordt getraind. Infrastructuur wordt hersteld en verbeterd. Aanvang samenwerking met investeerders. De pakloods wordt vernieuwd. Er wordt werkgelegenheid gecreëerd en inkomens vermeerderd. Agro-Toerisme project te Alliance wordt uitgebreid en voortgezet. Verzorgen van doelgerichte trainingen voor producerende agrariërs.
0930 Stichting Landbouwontwikkeling Commewijne	Verkoop van minimaal 15.000 citrusplanten, 5.000 kerseplanten en 4.000 overige fruitplanten. Verruiming fruitplanten variëteiten. De stekcapaciteit is geoptimaliseerd en verhoogd door verbetering stekcondities en uitbreiding stekbakken.	Verkoop van minimaal 16.000 citrusplanten, 6.000 kerseplanten en 5.000 overige fruitplanten. Zinkplaten van dak kantoorgebouw zijn vervangen ; tevens verfbeurt. De groei omstandigheden van de moeder-/ en snijbomen zijn verbeterd middels ophalen van de bedtrenzen (ca.300m). De verkoopruimte is verruimd en klantvriendelijker ingericht.
0931 Stichting Nationale Parken	Infrastructuur is verder ter hand genomen. Gebied is bezoekersvriendelijker en veiliger gemaakt. Er wordt op regelmatige basis onderhoudswerkzaamheden verricht. Er is een verder aanvang gemaakt met de inrichting van een botanische tuin/ park.	Regelmatige onderhoudswerkzaamheden worden gecontinueerd. Infrastructuur is verder verbeterd Verdere uitbreiding van de bestaande aanplanten. Verdere activiteiten m.b.t. het inrichten van een botanische tuin. Er zijn banken geplaatst in de tuin. Looppaden zijn uitgebreid. Er zijn twee wachtershuizen geplaatst. Er is bewaking in de tuin. Er zijn identificatie borden geplaatst bij de diverse bomen.

Ontwikkelingsplan Programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
0932 Stichting Proeftuinen in Suriname	Verdere aanpak infrastructuur. Op diverse proeftuinen zijn de faciliteiten verder verbeterd door de bouw van nieuwe kantoorruimten en beheerderswoningen te Dirkshoop, La - Poule en Boma. Verdere uitbreiding collecties heeft plaatsgevonden. Er is plantmateriaal cassave en banaan, advocaat, broodvrucht en zuurzak op de proeftuinen uitgezet. Het kantoorgebouw van proeftuin Dirkshoop wordt gerenoveerd. Er zijn zuurzak planten overgeplant op proeftuin Dirkshoop en Tijger-West en La- Poule. Aanplant verjonging.	Gebied wordt omrasterd. Op diverse proeftuinen zijn de faciliteiten verder verbeterd door de bouw van nieuwe kantoorruimten. Vernieuwing machinepark om de agronomische handelingen beter te verrichten. Landbouwkundig onderzoek wordt uitgevoerd. De genenbank is uitgebreid met materiaal uit het buitenland van o.a cassave en ananas. Aanplant verjonging. De plantenkassen zijn hersteld. De kwekerijen zijn gerenoveerd.
0933 Stichting Nationaal Rijstinstituut	Het subsidiebedrag voor het dienstjaar 2019 bestaat uit de dekking van het exploitatietekort, inclusief een toekenning van de 90% van de ontvangen rijstkeuringsgelden. Verbeterde Agronomische onderzoek en begeleiding van de rijstboeren. Continuering van de evaluatie van potentiële lijnen in de "Farmer Field Yield Trail" en commerciële toepassing van nieuwe lijnen na het afronden van de screening. Verbeterde teelttechnische voorlichting aan de boerengemeenschap via de optionele en meest effectieve communicatiemiddelen.	Het subsidiebedrag voor het dienstjaar 2020 bestaat uit de dekking van het exploitatietekort, inclusief een toekenning van de 90% van de ontvangen rijstkeuringsgelden. Meer hoger kader aangetrokken om het rijstonderzoek te versterken. Vergroting van de kennis bij het personeel m.v diverse trainingen en online cursussen, conferenties, workshops en symposia. Verbeterde teelttechnische voorlichting aan de boerengemeenschap via de optionele en meest effectieve communicatiemiddelen. Verbeterde apparatuur, faciliteiten en gebruiksartikelen t.b.v het onderzoek. Continuering Farmer Field School (FFS). Onderzoek naar de gevolgen van klimaatsveranderingen op onze rijstproductie. Onderhoud van proefvelden, machines, dienstvoertuigen, laboratoriumequipments en technische dienstverlening. Geleidelijke vervanging van aanwezige transportmiddelen en machines Renovatie van het SNRI/ADRON gebouw alsook het aanleggen van poorten en omheiningen. Enkele proefvelden worden verder ingericht t.b.v het watermanagementonderzoek en worden aanpassingen gepleegd aan de broeikas voor het uitvoeren van het

Ontwikkelingsplan Programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
		gewasbeschermingsonderzoek. Aanschaf apparatuur t.b.v onder andere het postharvestonderzoek, Veredeling en Bodem- en gewasonderzoek
0934 Stichting Experimentele Landbouw		Ondersteuning aan de veeteeltsector wordt voortgezet.
Doel: Randvoorwaarde voor succesvolle agrarische productie/Duurzame ontwikkeling agrarische sector/het waarborgen van voedselzekerheid en voedselveiligheid		
0123 Cultuur technisch onderhoud	Zandwegen en enkele kleiwegen in de agrarische gebieden zijn duurzaam belegd. Regelmatig onderhoud van de natte en droge infrastructuur in de verschillende districten. Pompen t.b.v pompemaal Wageningen zijn aangeschaft en aanvang wordt gemaakt met de installatie. Aanvang renovatie Wakay pomp	Zand en kleiwegen in agrarische geieden zijn duurzaam belegd. Regulier onderhoud van de natte en droge infrastructuur van de agrarische gebieden in de verschillende districten. Pompen t.b.v pompemaal Wageningen zijn geïnstalleerd en operationeel. Het gebouw van pompemaal Wageningen is gerenoveerd en infrastructurele werken zijn uitgevoerd. Wakay pomp gerenoveerd.
0124 Institutionele Vormgeving	Plantenbescherming en Kwaliteitskeuringen Het kantoorgebouw van Plantenbescherming en Kwaliteitskeuringen is opgeleverd. Bestrijdingsmiddelen Training van voorlichters en groepen landbouwers in veilig werken met bestrijdingsmiddelen en in toepassen van alternatieven m.n. in onkruidbestrijding. Clusterlaboratorium Continuering van de bouwwerkzaam- heden van het clusterlaboratorium voor praktijkgericht landbouwkundig onderzoek. Nieuwbouw Residu en Veterinaire laboratorium: De bouwwerkzaamheden van Residu en Veterinair Laboratorium worden afgerond. Laboratorium apparatuur, chemicaliën en standaarden zijn aangeschaft voor de analyses. Diverse trainingen zijn verzorgd aan het	Plantenbescherming en Kwaliteitskeuringen De nutsvoorzieningen van het gebouw zijn in orde en in gebruik genomen door het personeel. Bestrijdingsmiddelen Training van voorlichters en landbouwers in veilig en verantwoord omgaan met bestrijdingsmiddelen en het toepassen van alternatieven m.n. in onkruidbestrijding. Afname van import van bestrijdingsmiddelen door het vaststellen van een quotum en strengere controle op verkoop en gebruik. Clusterlaboratorium Het gebouw van clusterlaboratorium is opgeleverd en ingericht. Het personeel van diverse laboratoria is getraind voor duurzame aanwending en instandhouding van het laboratorium. Nieuwbouw Residu en Veterinaire laboratorium: Het Residu - en Veterinair Laboratorium zijn volledig ingericht en operationeel. Specialistische trainingen in chromatografie zijn verzorgd aan het personeel. Een nationaal pesticiden/contaminanten residuen plan is opgezet. Analyses naar pesticide residuen in 5

Ontwikkelingsplan Programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
	personeel van het Residu Laboratorium in het kader van capaciteitsopbouw en te verrichten werkzaamheden. Innovatie projecten Vorbereidingen getroffen t.b.v de agrarische innovatie projecten inzake onderzoek naar groenten, citrus, ananas, markoesa, zuurzak, kassenteelt en ziekten en plagen in de rijstteelt.	landbouwgewassen zijn verricht. Innovatie projecten Aanvang wordt gemaakt met de agrarische innovatie projecten inzake onderzoek naar groenten, citrus, ananas, markoesa, zuurzak, kassenteelt en ziekten en plagen in de rijstteelt.
0125 Reactivering Waterschappen	Aanvang gemaakt met de werkzaamheden van Waterschap Henarpolder. Studies van de waterschappen Bruto & Nannipolder, Wasima, Clarapolder en Paradise & Longmay zijn afgerond en aangevangen met rehabilitatie werkzaamheden.	Waterschap Henarpolder is gerehabiliteerd en opgeleverd. Continuering van de werkzaamheden van de waterschappen Bruto & Nannipolder, Wasima, Clarapolder en Paradise & Longmay. Aanvang gemaakt met de studies van de waterschappen Europolder- Zuid en Uitbreiding Groot Henarpolder 1 en 2, Wanica, Saramacca, Coronie en Commewijne.
0164 Buyers Credit Agreement pumpingstations	De ingenieurs van het bedrijf Kirloskar Brothers India zijn naar Suriname geweest om de 19 lokaties te bezichtigen waar de pompen geplaatst zullen worden.	Aantrekking consultants die het project gaat begeleiden namens het ministerie van LVV.
Doel: Agribusiness Ontwikkeling/ Uitbreiding van het geschoold kader en verhoging van de organisatie graad van de agrarische bevolking.		
Doel: Duurzame ontwikkeling van de agrarische sector en gebruik van milieu vriendelijke technologieën/ Agribusinessontwikkeling/ Ordening agrarische sector		
0713 Landbouwtelling	Jaarlijkse Groente, Fruit en Vee survey uitgevoerd, verwerkt en gepresenteerd. Capaciteitsopbouw personeel van de afdeling Landbouw Statistiek, rayon- en ressortkantoren middels trainingen in het kader van SAIS. Landbouw gerelateerde geo-informatie verzamelen en verwerken (GPS opname landbouw bedrijven)	Vorbereiding van de jaarlijkse Groente, Fruit en Vee survey Personeel getraind in het kader van het SAIS. Voortzetting verzameling en verwerking landbouw gerelateerde geo-informatie. Vorbereidingen getroffen voor de agrarische census voor 2020.
0714 Stimulering landbouwsector	Bevorderen erfcultures Minimaal 100 particulieren in de verschillende ressorten zijn getraind in de verschillende plantvermeerderings technieken. Personeel van de ressorttuinen zijn getraind in de aanmaak van diverse soorten fruitplantmateriaal. Verruimd aanbod plantmateriaal met	Agricultural Technology Demonstration Center in Suriname (ATDC) Vorbereidingen zijn getroffen voor het opzetten van een praktijkgerichte trainingcentrum. Agricultural Disaster Risk Management Plan een ADRM plan wordt voor Suriname geschreven.

Ontwikkelingsplan Programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
	25% van diverse soorten fruit. In het kader van diversificatie en spreiding van agrarische productie zullen in alle ressorten plantmateriaal ten verkoop worden aangeboden. Plantvermeerderingsbedrijf Tamansarie 2 plantenkassen zijn operationeel. Medewerkers zijn getraind in telen van groenten in plantenkassen. Verruimd aanbod van diverse soorten fruitplantmateriaal. Citrus moedertuin uitgebreid. Plantenkassen Particulieren zijn zowel theoretisch als praktisch getraind in het telen van diverse groenten onder beschermde omstandigheden. In alle ressorten functioneren de plantenkassen optimaal. Heel jaar door voldoende aanbod kwalitatief goede productie van diverse groentesoorten vanuit de ressorten. Landelijk toename aanbod van niet traditionele agrarische producten en de aanmaak van plantmateriaal. Voorlichters zijn getraind in telen van groenten in plantenkassen en nieuwe teelttechnieken. Voorlichters zijn getraind in het opzetten, onderhouden en beheren van plantenkassen. Facilitering van duurzame landbouw Vorbereidingen getroffen voor het opzetten van een kokos nursery. Vorbereidingen getroffen voor het opzetten van een cacao nursery.	RL Maleisie en Suriname rijstproject Een geïntegreerd watermanagement systeem is ontwikkeld. Continuering van de rijst proeven. Continuering van het zaadvermeerderingsprogramma. “Assisting Small Island Developing States” (SIDS) project Capaciteitsversterkings- en innovatieve aanpassingsactiviteiten worden uitgevoerd i.h.k.v. klimaatsverandering.
Subdoel: Het scheppen van ruimtelijke voorwaarden voor het duurzaam ontwikkelen van de veeteelt sector		
0715 Veehouderij	Dierziekte monitoring en bewakingssysteem Landelijke dierziekte survey in uitvoering. Monsternamen bij varkens, runderen en paarden. Dierziekte monitoring en surveillance programma in uitvoering.	Dierziekte monitoring en bewakingssysteem Landelijke dierziekte survey voortgezet. Monsternamen bij varkens, runderen en paarden voortgezet. Dierziekte monitoring en surveillance programma voortgezet. Voortzetting regelmatige controle

Ontwikkelingsplan Programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
	Regelmatige controle veebedrijven. Melkcollectie Centra Gebouw eerste melkcollector centrum op de Staatsboerderij ten behoeve van het Reeberg gebied wordt gerehabiliteerd. Nieuwbouw slachthuis Nickerie Voorbereiding voor het aangaan van een PPP. Aanpassen/ ontwerpen wetgevingsproducten Consultant aangevangen met het herschrijven van conceptwetgevingsproducten. Animal Production and Health Technology Opleiding Opleiding “Animal Production and Health Technicians” aangevangen. GAP /HACCP trainingen (regulier) GAP-trainingen zijn verzorgd aan veeboeren uit verschillende subsectoren HACCP-trainingen zijn verzorgd aan vleeswinkels en vleesverwerkende bedrijven.	veebedrijven. Melkcollectie Centra Melkcollector centrum Staatsboerderij ingericht en operationeel. Nieuwbouw slachthuis Nickerie De PPP is aangegaan. Aanpassen/ ontwerpen wetgevingsproducten Wetgevingsproducten zijn gereed. Animal Production and Health Technology Opleiding Voortzetting van de opleiding “Animal Production and Health Technicians”. GAP /HACCP trainingen GAP-trainingen aan veeboeren uit verschillende subsectoren zijn gecontinueerd. HACCP-trainingen aan vleeswinkels en vleesverwerkende bedrijven zijn gecontinueerd. Stimulering varkensproductie in Coronie Trainingen verzorgd aan varkens kwekers. Studies Veevoederonderzoek uitgevoerd. Onderzoek naar alternatieven voor groeivoeders bij runderen uitgevoerd. Consultant ingehuurd voor de studie opzet grootschalige teelt van voedergwassen. Consultant ingehuurd voor de studie grootschalige slacht- en melkvee. KI diensten De KI diensten worden institutioneel versterkt. Aanvang wordt gemaakt met de opzet van de KI station voor herkauwers.
Doel: Het waarborgen van voedselzekerheid voor de totale Surinaamse bevolking en ontwikkelen van de visserij sector tot voedselproducent en –leverancier voor het Caraïbisch gebied.		
0716 Visserij	Model visrokerij Nickerie en Commewijne is afgebouwd. De aquacultuurwet ingediend bij DNA Voorbereidingen getroffen voor het opzetten van een onderzoek- en kweekstation aquacultuur. Voortzetting reorganisatie visserijcentra	Continuering inrichtings werkzaamheden t.b.v model visrokerij Commewijne. Aquacultuurwet behandeld door de DNA. Opstart van de opzet van het onderzoek- en kweekstation aquacultuur. Het opgezet Fish Disease monitoring programma is operationeel, welke ons in

Ontwikkelingsplan Programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
	De nieuwe voorwaarden en regelgeving t.a.v. vergunningen zijn in werking. Het Fish Disease monitoring programma wordt voorbereid. Rebyc 2 LAC wordt gecontinueerd en aanvang wordt gemaakt met Bycatch Reduction Device testing (BRD testing). Studie voor het opzetten van een training school voor de vissers is voorbereid.	staat stelt om de ziekten bij de aquatische dieren beter te monitoren. Rebyc-II LAC en Bycatch Reduction Device testing (BRD testing) wordt gecontinueerd en richt zich op het testen van Turtle Excluder Devices(TEDs) en Bycatch Reduction Devices(BRDs), het duurzaam gebruik van bijvangsten, het versterken van de visserij cooperaties samenwerking met kustwacht, het promoten van de ecosystem Approach to Fisheries (EAF), e.a. Equipments zijn aangeschaft ter bevordering van de sector.
0761 Agro Industrial Park		Opzet melkveebedrijf en pluimveebedrijf voor vlees en eieren productie in voorbereiding Opzet plantkassen in voorbereiding.
0762 Landbouwontwikkeling Brokopondo		Opzet landbouwproject te Brokopondo, waarbij er een Mutipliereffect zal ontstaan, welke ten goede moet komen van de lokale bevolking

De tabel “TITEL III: Middelenbegroting” wordt als volgt gewijzigd:

TITEL III: MIIDDELENBEGROTING

Bedragen xSRD 1.000

		Realisatie 2018	Vermoedelijk Beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Code	Middelen Ontvangsten							
53	Niet Belastingmiddelen							
53126	Zeevergunningrechten e.a visvergunningen	1.773	6.344	7.049	7.049	7.049	7.049	7.049
53100	Verhuur van Landsgebouwen en toebehoren		17	19	19	19	19	19
53016	Opbrengst Parastatalen	0						
53145	Bestekkosten	8	86	96	96	96	96	96
53167	Opbrengst Planten Onderzoek en Resultaten	3.371	3.938	4.376	4.376	4.376	4.376	4.376
53150	Opbrengsten Veeteelt (o.a. slacht- en keuringsgelden)	4.058	3.461	3.846	3.846	3.846	3.846	3.846
	Totaal Niet Belastingmiddelen	9.210	13.847	15.386	15.386	15.386	15.386	15.386
52	Schenken/Donormiddelen							
52100	China donatie		6.660	7.400				
52101	India donatie		9.320	0				
52102	Indonesie donatie		846	559	466	466		
52107	Japan donatie		3.330	3.745	9.250	9.250		
52201	Europese Unie donatie		28.005	17.112	29.097	16.628		
52207	Food and Agricultural Organization donatie		275	306				
52209	Global Fund donatie (GEF)		500	555	1.888			
52212	Overige donatie		804	893	614	777		
	Totaal Ontvangen Schenkingen		49.740	30.570	41.315	27.121	0	0
54	Ontvangen Leningen							
54002	India Ontvangen Leningen		13.500	15.000				
54101	IDB ontvangen leningen		10.586	13.529	82.999	86.780	71.699	44.400
54107	IsDB ontvangen leningen		743	13.783				
54110	Israel Ontvangen leningen		48.587	276.208	122.955	122.955	122.955	122.955
	Totaal Ontvangen Leningen		73.416	318.520	205.954	209.735	194.654	167.355
	TOTAAL MIIDDELENBEGROTING		137.003	364.476	262.655	252.242	210.040	182.741

Toelichting

De Toelichting op de Middelenbegroting ondergaat een wijziging:

De Middelenbegroting voor het planjaar 2020 kan worden onderscheiden in Niet- belastingmiddelen, schenkingen en leningen. Het beoogd beleid van het ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij wat betreft de Niet-Belastingmiddelen (NBM) kan onder andere als volgt worden aangegeven:

Constate en periodieke evaluatie van tarieven, zodat achterhaalde tarieven worden aangepast en dat gestreefd wordt naar kostendekkende exploitatie door elke relevante afdeling.

Hierbij zorgdragen dat er regelmatig wordt gecontroleerd dat de aangepaste tarieven worden gehanteerd.

Kostenberekening, waardoor het ministerie een beter beeld heeft van wat de kostprijs van haar goederen en diensten is en op lange termijn inkomstenverhogend te werk kan gaan.

Erop toezien dat de begrote middelen zoveel als mogelijk worden gerealiseerd met inachtnaam van externe factoren die van invloed kunnen zijn op de realisatie van de middelen.

Naast bovengenoemd beleid, zijn er ook zaken die binnen het ministerie zijn gepland voor wat betreft de Niet-Belastingmiddelen.

Het zorgdragen dat volledige, juiste en tijdige informatie over de registratie en inning van de Niet-Belastingmiddelen bij de verschillende afdelingen wordt vastgelegd.

Aan de betalingsplichtigen moet duidelijk worden aangegeven waar en bij wie betaald moet worden.

Hierbij moet regelmatig controle plaatsvinden op de registratie en inning van de Niet-Belastingmiddelen.

Werven van gekwalificeerd personeel t.b.v. de verschillende afdelingen die het werk naar behoren kunnen uitvoeren of eventueel het aanwezige personeel bijscholen, zodat zij adequaat kunnen functioneren.

Het trainen van zowel de medewerkers van de financiële afdeling als de afdelingen waar de middelen worden gegenereerd om het werk naar behoren te kunnen uitvoeren en zorg te dragen dat de realisaties overeenstemmen met de begrote Niet-Belastingmiddelen.

De specificatie van de posten van de Niet-Belastingmiddelen van het ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij is hieronder uiteengezet.

MIDDELEN BEGROTING 2020

Code	Aantal	Omschrijving	Bedrag x SRD1000
53126		<u>Bevolkings- en industriële visserij</u>	
		Totale Visvergunningrechten	7.049
53100		Verhuur Landsgebouwen en toebehoren	
		Totale Landsgebouwen en toebehoren	19
53145		Bijdragen bestekkosten	
		Totaal bijdragen bestekkosten	96
53167		Opbrengst Planten Onderzoek en Resultaten	4.376
53150		Opbrengsten Veeteelt o.a. Slacht- en Keuringsgelden	
		Totale Opbrengsten Veeteelt o.a. Slacht- en Keuringsgelden	3.846
		Middelen Begroting	15.386

Ontvangen Schenkingen

De Code 52101 India ondergaat een wijziging . De rest blijft het zelfde.

Code 52201 EU

Voor het programma “Stimulering Landbouwsector” worden de activiteiten inzake bevordering van duurzame landbouwontwikkeling door de EU gefinancierd.

Het totaal schenkingsbedrag van EU is SRD 17.112.000,-.

Code 52100 China

Voor programma “Stimulering Landbouwsector” wordt met de ontvangen middelen van China een Agricultural Technology Demonstration Center opgezet.

Het totaal schenkingsbedrag van China is SRD 7.400.000,-.

Code 52101 India

Deze code ondergaat een wijziging omdat het project niet meer valide is.

Voor programma “Stimulering Private Sector” worden activiteiten ontplooid inzake n het kader van de ‘Small Development Assistance Programme Government of India’

Het project wordt niet meer opgenomen en het totaal schenkingsbedrag uit India bedraagt SRD 0,- in stede van SRD 10.356.000,-.

Code 52102 Indonesië

Voor programma “Veehouderij” wordt door Indonesië de institutionele versterking van de Kunstmatige Inseminatie (KI) dienst gefinancierd.

Het totaal schenkingsbedrag van Indonesië is SRD 559.000,-.

Code 52107 Japan

Voor programma “Visserij” wordt ter voorbereiding van de aanschaf van equipment middelen ontvangen.

Het totaal schenkingsbedrag van Japan is SRD 3.745.000,-.

Code 52207 FAO

-Voor programma “Stimulering Landbouwsector” wordt technische assistentie verleend voor het verbeteren van technische en institutionele capaciteiten inzake rampen- en klimaat risicobeheer en duurzame landbouw.

Het totaal schenkingsbedrag van FAO is SRD 306.000,-.

Code 52209 Global Environmental Fund (GEF)

Voor programma “Visserij” worden schenkingen ontvangen voor de CLME en REBYC II-LAC projecten.

Het totaal schenkingsbedrag van GEF is SRD 555.000,-.

Code 52212 Overige schenkingen

Italië

Voor programma “Stimulering Landbouwsector” wordt het project “Assisting Small Island Developing States (SIDS) to integrate agricultural sectors into climate change priorities and nationally determined contributions (NDCs)” door Italië gefinancierd.

Het totaal schenkingsbedrag van Italië is SRD 463.000,-.

CDB

Voor programma “Stimulering Landbouwsector” wordt het cassave project gefinancierd.

Het totaal schenkingsbedrag CDB bedraagt SRD 89.000,-.

De totale schenkingen in 2020 bedraagt SRD 30.570.000,-.

Ontvangen Leningen

Wat betreft de Ontvangen leningen zoals opgenomen in de middelen begroting, bestaat deze uit India, IsDB, IDB en de lening met Israel. Deze leningen worden gebruikt om een bijdrage te leveren aan de uitvoering van de grote geplande projecten van het ministerie ter ontwikkeling van de agrarische sector.

De specificatie van de leningen zijn als volgt:

Code 54002 India

-Voor programma "Buyers Credit Agreement Pumpingstations" wordt een programma uitgevoerd voor adequate afwatering en ter voorkoming van het binnendringen van zoutwater in de landbouwgebieden. Het totaal leningsbedrag van India bedraagt SRD 15.000.000,-.

Code 54101 IDB

Met de IDB lening worden de volgende projecten uit de verschillende beleidscodes gefinancierd;

- Voor het programma "Institutionele Vormgeving" wordt het volgende gefinancierd, t.w.
- Versterking nationaal agrarisch gezondheid en voedselveiligheidssysteem
- Verbetering plantgezondheid
- Integrale aanpak van agrarische innovatie strategie en agenda
- Voor programma "Veehouderij" worden de activiteiten inzake diergezondheid gefinancierd.
- Voor programma "Waterschappen" worden de I&D activiteiten gefinancierd.

De totale IDB lening in 2020 bedraagt SRD 13.528.536,-.

Code 54107 IsDB

-Voor programma "Stimulering Landbouwsector" wordt het Reverse Linkage rijstproject door IsDB gefinancierd. Het totaal IsDB leningsbedrag is SRD 13.783.536,-

Code 54110 Overige leningen

Israel

Voor het programma "Agro Industrial Park" worden in 2020 de volgende programma's door Israel gefinancierd:

Een pluimveebedrijf voor de productie van vlees en eieren

Een melkveebedrijf

Een groentebedrijf

Voor het programma "Landbouwontwikkeling Brokopondo" wordt in 2020 projecten uitgevoerd door Israel.

Het totaal Israel leningsbedrag is SRD 276.208.000,-.

De totale leningen bedraagt SRD 318.520.000,-.

TITEL IV: PARASTATALEN

De TITEL IV: Parastatalen ondergaat een wijziging

Bij titel IV zullen de parastatalen die onder het ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij ressorteren kort worden belicht. Hierbij gaat het om de parastatalen die operationeel zijn. De niet-operationele bedrijven zijn aan het eind opgesomd.

Centrale voor Visaanvoerhaven in Suriname (CEVIHAS)

Door de werkzaamheden van dit bedrijf wordt de export van vis bevorderd en het logistieke proces in deze branche ontwikkeld. Verder wordt een bijdrage geleverd aan de visvangst en de voorziening van zowel de lokale als internationale markt van vis. Hiertoe is er een visaanvoerhaven en wordt er gezorgd voor de regelmatige en geordende aanvoer en verhandeling van vis.

Landsbedrijf Alliance

Het begroot bedrag van dit programma beleidscode wordt gewijzigd en wordt SRD 0,00 in plaats van SRD 720.000,00.

Middels een reeds opgezet bedrijfsplan wordt in het planjaar gewerkt aan de diversificering van het bedrijf. Het bedrijf Alliance wordt gerehabiliteerd en gerestructureerd, welke past binnen ons agrarisch beleid. De citrus productie en verwerking wordt verder ontwikkeld om hoge kwaliteitsproducten aan te bieden op de lokale en regionale markt.

Melkcentrale N.V.

De Melkcentrale is een staatsbedrijf dat zich bezighoudt met de verwerking van rauwe melk die door de melkboeren wordt geleverd. Het beleid van het bedrijf houdt o.a. in dat er meer rauwe melk wordt gebruikt bij de verwerking. Dit geldt voor alle bedrijven die melk verwerken, waarbij naleving van de "Melkverwerking verordening", in acht wordt genomen.

Surinaamse Amerikaanse Industrie Maatschappij (SAIL N.V.)

De SAIL N.V. houdt zich voornamelijk bezig met het exporteren van garnalen, verkoop van vis voor de lokale markt, ijsverkoop en verwerking van vis en garnalen voor andere bedrijven. Verder zijn de vangstbedrijven gegarandeerd van afzet aan dit bedrijf en het levert een bijdrage aan het nationaal inkomen van Suriname. Ook dit bedrijf is in staat om zonder subsidie van de overheid te functioneren. SAIL N.V. zal haar bedrijfsactiviteiten blijven voortzetten voor de Surinaamse gemeenschap en de internationale markt.

Stichting voor Experimentele Landbouwbedrijven (SEL)

Het begroot bedrag van dit programma beleidscode wordt gewijzigd en wordt SRD 0,00 in plaats van SRD 84.000,00.

De stichting ondersteunt de veeteelt activiteiten.

Stichting Machinale Landbouw (SML)

Het bedrijf is in een fase van rehabilitatie. De planning is om de rijst productie weer ter hand te nemen.

Stichting Nationale Parken (STINAPA)

Deze stichting heeft als doel het aanleggen, inrichten en onderhouden van nationale parken in Suriname en het beheren en exploiteren van bedoelde parken in het belang van het Surinaamse publiek en het toerisme. Voor de reguliere werkzaamheden is SRD 20.000,00 begroot.

Stichting Proeftuinen Suriname (STIPRIS)

Het begroot bedrag van dit programma wordt gewijzigd en wordt SRD 0,00 in plaats van SRD 20.000,00.

Deze stichting heeft als doel het verrichten van onderzoek ter bevordering en verbetering van een rationele teelt van land- en tuinbouwgewassen in Suriname.

Het nut van dit bedrijf is dat door onderzoek ziekten en plagen die land- en tuinbouwgewassen aantasten, uitgeroeid kunnen worden en hierdoor de kwaliteit van deze gewassen verhoogd kan worden.

Stichting voor Visserij Bevordering (STIVI)

Deze stichting functioneert sedert 1992 niet optimaal. De activiteiten zijn beperkt tot het verkopen van ijs en het verhuren van de faciliteiten.

Stichting Landbouw Ontwikkeling Commewijne (SLOC)

Het begroot bedrag van dit programma wordt gewijzigd en wordt SRD 125.000,00 in plaats van SRD SRD 420.000,00

Het bedrijf wordt nog door de overheid gesubsidieerd, voornamelijk voor beheer. Dit bedrijf streeft naar capaciteitvergroting ter verhoging van de inkomsten om later kostendekkend te kunnen functioneren. Voor het planjaar is begroot SRD 125.000,00

Stichting Nationaal Rijstonderzoeks Instituut (SNRI/ ADRON)

Het begroot bedrag van dit programma wordt gewijzigd en wordt SRD 4.144.000,00 in plaats van SRD SRD 2.344.000,00

Deze stichting streeft naar bevordering van de rijstcultuur in de ruimste zin des woord. Met behulp van wetenschappelijk onderzoek wordt goed plantmateriaal beschikbaar gemaakt voor de rijstverbouwers. Deze stichting houdt zich bezig met het uitvoeren van onderzoek betreffende het telen en verwerken van rijst, het zuiver houden van de bestaande en het ontwikkelen van nieuwe rijstrassen, het opzetten en het instandhouden van een zaaizaadaanmaak- en het – distributiesysteem voor verzekering van beschikbaarheid van goed zaaizaad en het verzamelen, documenteren, bewerken en verspreiden van informatie welke van belang is voor de rijstsector. Verder is het doel van de stichting om samenwerking met instellingen in binnen- en buitenland aan te gaan, die op het zelfde terrein werkzaam zijn. Verder zorgt de stichting voor het bevorderen van en meewerken aan opleidingen ten dienste van de rijstsector. Om de werkzaamheden optimaal te kunnen uitvoeren is in het planjaar 2020 SRD 4.144.000,00 begroot.

N.V. Suriname Zwaar materieel (Surzwam)

Deze vennootschap heeft ten doel het beheren, onderhouden en exploiteren van zwaarmaterieel voor de productiesector en in het bijzonder de agrarische sector.

Met de exploitatie van zwaar materieel en andere equipment wordt de flexibiliteit, slagvaardigheid en effectiviteit voor het onderhoud van de fysieke en natte agrarische infrastructuur beoogd.

Door de permanente beschikbaarheid van machines kan snel en overal worden ingespeeld in situaties waar machine-inzet nodig is. Daarnaast kan regulerend worden opgetreden bij de prijsvorming.

Stichting Behoud Bananensector (SBBS)

Dit bedrijf is reeds geprivatiseerd, waarbij de overheid medeaandeelhouder is.

Landbouwbank N.V.

De aandelen van de Landbouwbank zijn overgenomen door de VCB-bank. De Landbouwbank zal voorafgaand aan het integratieproces fungeren als dochteronderneming van de VCB. Het doel van de landbouwbank wordt verder nagestreefd. Het doel is bevordering van de ontwikkeling van de landbouw, bosbouw en visserij in Suriname door het financieren van landbouw-, bosbouw- en visserijbedrijven.

Viskeurings Instituut

De stichting heeft ten doel het bewaken en verzekeren van de voedselveiligheid voor zowel de export als voor de lokale consumptie. Dit zal geschieden door het uitvoeren van kwaliteitskeuringen en controles in de visserijsector en al datgene wat daarmee samenhangt of daaruit voortvloeit, geheel of gedeeltelijk in samenwerking met het ministerie van Volksgezondheid, conform de viskeuringswet en haar uitvoeringsbesluiten en beschikkingen in de ruimste zin des woord.

Stichting Agrarische Ontwikkeling in Coronie (SAOC)

Deze stichting is geheractiveerd, waarbij een bestuur is geïnstalleerd en de activiteiten gecoördineerd worden vanuit het district Coronie.

De hierna volgende bedrijven zijn nagenoeg inactief.

Gemeenschappelijke Plantaardige Oliën en Vetten bedrijven N.V. (GPOV N.V.), Landbouw Maatschappij Brokopondo N.V. (voorheen Phedra), Landbouw Maatschappij Victoria N.V., Stichting Agrarische Kernbedrijven in Nickerie (SAKN), Rijstinstituut in Suriname (RIS), Surinaamse Citrus Centrale (SCC), Surinaamse Cultuur Maatschappij (Marienburg), Surinaamse Landbouwbedrijven N.V. (Surland N.V.), Suriname Rice Operation N.V. (SRO N.V.), Tropica Food Industrie N.V., Stichting Rijst Ontwikkeling Instituut Suriname (ROIS).

Afdeling 9. Het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen

Algemeen deel

Doelstelling

Het doel van het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen is het zorgen voor een duurzaam en efficiënt beheer en de ontwikkeling van de productie van de in Suriname aanwezige natuurlijke hulpbronnen.

Taakstelling

Ter verwezenlijking van de doelstelling zijn aan het Ministerie de volgende taken toebedeeld:

- a. een nationaal beleid met betrekking tot de natuurlijke hulpbronnen en energie;
- b. de inventarisatie, exploratie, optimale exploitatie en het beheer van: delfstoffen, de natuurlijke hulpbron water en de voor de energie benodigde natuurlijke hulpbronnen;
- c. het waterbeheer, waar nodig in interdepartementaal verband;
- d. de drinkwatervoorziening;
- e. de energievoorziening;
- f. de controle op de naleving van regels en voorschriften met betrekking tot de delfstoffen, het waterbeheer, de opwekking, het transport en de distributie van energie.

De **visie** van het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen is om een efficiënt beheer en duurzame ontwikkeling van de water en energie voorziening en de ontplooiing van de mijnbouwsector voor welzijn en welvaart van onze natie na te streven.

De **missie** van het ministerie luidt als volgt: “Het duurzaam ontwikkelen van een transparant en integraal beleid voor het beheer van de natuurlijke hulpbronnen in het bijzonder water, delfstoffen en energie ten dienste van het menselijk-, economisch- en milieu kapitaal van Suriname”.

De beschikbare natuurlijke hulpbronnen vormen een belangrijke basis om een significante bijdrage te leveren aan welzijn en welvaart van de Surinaamse natie. Het beleid in dit verband heeft dan ook als uitgangspunt dat alle in Suriname aanwezige hulpbronnen zoveel mogelijk ten dienste worden gesteld van en ten goede komen aan de gehele Surinaamse samenleving.

Het Ministerie neemt hierdoor een belangrijke plaats in bij de nationale productie door zich te richten op de vergroting van het nationaal inkomen. De opstelling van de begroting voor het dienstjaar 2020 heeft tegen deze achtergrond plaatsgehad.

De beleidsvisies van het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen worden uitgewerkt in de volgende beleidsdomeinen mijnbouw, energie en water.

De werkmensen en strategische partners van het Ministerie die zowel direct als indirect hierbij betrokken zijn:

1. Geologisch Mijnbouwkundige Dienst (GMD)
2. Dienst Energievoorziening (DEV)
3. Dienst Watervoorziening (DWV)
4. Ordering Goudsector
5. Energie Autoriteit Suriname
6. N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij (S.W.M.)
7. Bauxiet Instituut Suriname (B.I.S)
8. N.V. Energie Bedrijven Suriname (E.B.S)
9. N.V. Grasshopper Aluminium Company

10. Staatsolie Maatschappij Suriname N.V.

Institutionele versterking

Het ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen is tezamen met de ministeries van Binnenlandse zaken en Handel, Industrie en Toerisme onder leiding van het kabinet van de vice-president uitgekozen als pilot ministerie voor het uitvoeren van een changemanagement traject in het kader van het Programma m.b.t. de Excellente overheid. In 2018 is onder leiding van een change management team van het ministerie tezamen met dhr. Dhr. D. de Keyzer van het kabinet van de vice-president de eerste fase van het uitvoeringsplan uitgevoerd. In deze fase zijn de taken en verantwoordelijkheden van het ministerie op het niveau van afdelingen en diensten alsook de processen volledig in kaart gebracht. In 2020 zal de focus vooral liggen op de afronding van de procesbeschrijvingen alsook het herschrijven van de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende afdelingen, diensten en functies. Dit zal tevens de grondslag zijn voor de aanpassing van het organogram. In samenwerking met Stichting Planbureau Suriname en na goedkeuring door de Raad van Ministers is het traject van instelling van een planunit binnen het ministerie opgestart. Dit traject zal in 2020 moeten zijn afgerond en zal de planunit volledig geoperationaliseerd worden. Deze unit zal onder leiding van de minister komen te staan met duidelijke ondersteunende plannings en monitoringstaken naar de directie toe.

Sector Mijnbouw

In het dienstjaar 2020 zal de transparantie van het mijnbouwbeleid worden aangescherpt en geoptimaliseerd. Er zal verder gewerkt worden aan het volgend verslag in het kader van Extractive Industries Transparency Initiative (EITI). Ook zal onder meer door de ingestelde commissie ter operationalisering van het delfstoffeninstituut inhoud worden gegeven aan de instelling en operationalisering van het instituut. Op basis van nieuwe wetgeving als ook aangepaste wetgeving (huidig mijnbouwdecreet) zal getracht worden de verduurzaming van het mijnbouwbeleid voor de komende jaren te garanderen. Voorts zal 2020 in het teken staan van de uitvoering van een aantal projecten die door de Wereldbank gefinancierd zullen worden middels een technische lening ter waarde van bijkans USD 15 miljoen. Hiertoe behoren ondermeer de volgende activiteiten en deelprojecten die in 2020 van start zullen gaan:

1. Herziening van de mijnbouwwet en mijnontwikkelingsovereenkomst.

In dit kader zullen, met behulp van aan te trekken specialistische mijnbouwwetgevings deskundigen uit binnen en buitenland, noodzakelijke wijzigingen in het mijnbouwdecreet van 1986 worden voorbereid. Het huidige en nog steeds geldende Mijnbouwdecreet (decreet E-58, SB1986, no 28) behoeft aanpassingen en wijzigingen conform de nieuwe beleidsinzichten en ontwikkelingen in eigen land en buitenland, gezien de vele veranderingen/ontwikkelingen nationaal en internationaal in de mijnbouwsector.

2. Het opzetten van het delfstoffeninstituut, waarin de huidige GMD, deel van de OGS en BIS zullen opgaan.

In 2018 is door de ingestelde commissie ter operationalisering van het delfstoffeninstituut tezamen met de instanties als GMD, BIS en OGS en ter zake deskundigen van de Wereldbank gewerkt aan het verder uitwerken van een implementatieplan. Daarbij is vooral aandacht geschonken aan de werkprocessen, wetgeving en andere belangrijke procedures. Deze werkwijze zal ook gecontinueerd worden in 2020. Er zal verder gewerkt worden aan de noodzakelijke wet- en regelgeving, waarbinnen het instituut zal fungeren alsook de structuur en overgang van de eerdergenoemde instituten naar dit nieuwe overkoepelend orgaan. Het ultieme doel is om het beheer van alle in Suriname voorkomende mineralen/delfstoffen centraal via het mineralen instituut aan te sturen.

3. Opstart van geomagnetisch scannen en onderzoek voor het updaten van de geologische kaart van Suriname.

In 2018 heeft het ministerie de nodige initiatieven ondernomen om samenwerkingen aan te gaan met instituten en organisaties zoals de Anton de Kom Universiteit Faculteit der technologische wetenschappen studierichting

Geo wetenschappen, de Nederlandse geologische dienst TNO, de internationale organisatie van geologen Amira, de Surinaamse Vereniging van Geologen en Mijnbouwkundigen om zodoend gezamenlijk te werken aan de verdere updating van de geologische kaart middels geomagnetisch data onderzoek.

In 2020 zal gestart worden met een geomagnetsich onderzoek en het in kaart brengen van het overgroot deel van het grond gebied van de Republiek Suriname. De verkregen data zal wederom als input dienen voor het verder verbeteren van de geologisch kaart van Suriname.

Inzake de klein goudmijnbouw zijn de inspanningen erop gericht om, middels uitvoering van het grootschalige geïntegreerd mijnbouwproject met NIMOS, UNDP, en andere relevante actoren, te werken aan de overgang van illegalen naar de legaliteit. Verder ook het stimuleren van het gebruik van milieu verantwoorde en vriendelijke methoden en technieken. In 2018 is vooral gewerkt aan het bemensen en tot stand brengen van de Project Management Unit. In 2020 zal de focus vooral liggen op de uitvoering van de in het project geformuleerde doelstellingen. Er zal ook verder invulling gegeven worden aan de uitvoeringsplannen, als onderdeel van de goedkeuring van Suriname's toetreding tot het Minamata verdrag. Dit verdrag werd door DNA in 2018 goedgekeurd. Het ministerie zal haar volle ondersteuning geven aan de voorgenomen werkzaamheden van het NIMOS in dit kader.

Het ministerie zal voor wat betreft de grootschalige goudsector zich inzetten om op basis van goed overleg met Surgold LLC en IAMGold duidelijke afspraken te maken voor verdere exploratie en exploratie van geïdentificeerde goudvoorkomens. Inmiddels is het exploratiegebied van IAMGOLD uitgebreid met de Saramacca-concessie.

Het staatsmijnbouw bedrijf NV Grassalco krijgt in het komend dienstjaar ook weer de mogelijkheden aangeboden om hun exploratie, exploitatie activiteiten duurzaam uitbreiden en te rationaliseren. Het ligt in de bedoeling dat Grassalco als staatsbedrijf actief zal participeren in de exploratie en exploitatie activiteiten van toekomstige multinationals die in Suriname willen investeren.

Sector Energie

Het beleid van het Ministerie is erop gericht om de nationale energievoorziening veilig te stellen gelet op het belang hiervan voor de sociaaleconomische - ontwikkeling van ons land.

Het streven van de regering is erop gericht om binnen 5 jaar te geraken tot een moderne en efficiënte energie sector die betaalbare energie garandeert aan de totale bevolking. Om dit te realiseren dienen er noodzakelijke maatregelen getroffen te worden op het institutioneel vlak en op technisch en financieel gebied. De institutionele maatregelen die in 2018 getroffen zijn betreffen met name de verdere herstructurering van de EBS conform wat de electriciteitswet van 2016 voorschrijft, het ontwikkelen van een Energie Sectorplan, alsook de instelling van de Energie Autoriteit Suriname. Het herstructureringsplan van de EBS was reeds goedgekeurd door de regering en is thans nog in de uitvoeringsfase. Om te komen tot een marktconform tarief en vergroting van de efficiëntie van de bedrijfsvoering van de EBS is het noodzakelijk om het Energie Sector Plan nader uit te werken en te ontwikkelen. Er zullen in dit kader in 2020 een aantal noodzakelijke maatregelen genomen worden om uiteindelijk te komen tot stabilisering van het electriciteitstarief, garandering van de electriciteitsvoorziening en modernisering van de bedrijfsvoering.

Met de instelling van de Raad van Toezicht in 2018 en het aantrekken van een directeur en het personeel voor de Energie Autoriteit Suriname (EAS) is inhoud gegeven aan de wet op de EAS ter structurering en monitoring van de sector. Het dienstjaar 2020 zal vooral ook in het licht staan van de goedkeuring van het Energie Sector plan en uitvoering hiervan in eerste fase. Dienstjaar 2020 zal zich ook kenmerken door de verdere operationalisering van de EAS.

Het energiebeleid van het ministerie zal in 2020 verder ontwikkeld worden op basis prioriteiten in lijn met doel nummer 7 van de 'United Nations Sustainable Development Goals', waaraan Suriname zich ook heeft gecommitteerd. Deze prioriteiten zijn:

1. Toegankelijkheid tot energie voor een ieder woonachtig in de Republiek Suriname

2. Een grotere inspanning voor bevordering van energie efficiëntie van onder andere gebouwen, verlichting, etc.
3. Stimulering van het gebruik van hernieuwbare energiebronnen als deel van een optimale energie mix voor het land.

Het energieprofiel voor alle districten en dorpen en woongemeenschappen in het binnenland van Suriname zal in de periode 2020 – 2021 worden afgerond. Onder meer zullen door middel van de installatie van windmeetstations langs de kust van Suriname de nodige metingen worden verricht gedurende een jaar om zodoende te komen tot een windmap die de potentie voor het opzetten van windfarms moet vaststellen. Ook zal in het binnenland van Suriname in een aantal dorpen waaronder het dorp Pikin Slee, Gujaba en Godolo een pilot met solar energie verder worden uitgevoerd. De opzet van de noodzakelijke infrastructuur zal in 2020 ondermeer plaatsvinden. Het een en ander wordt mede mogelijk gemaakt door een nauwe samenwerking van overheid en bedrijfsleven in een public-private partnership. Voorts zal als onderdeel hiervan ook een businessmodel worden ontwikkeld voor het betaalbaar stellen van electriciteit voor de bewoners van het binnenland.

In het kader van het Arco Norte project welke de interconnectie behelst van de landen Suriname, Guyana, Frans Guyana en twee staten van Brazilië te weten Amapa en Roraima zal gestart worden met de feasibility studie in 2020 voor de interconnectie tussen Suriname en Guyana. De nodige voorbereidingen hiertoe zijn reeds gestart met internationale donororganisaties.

Sector Water

Het beleid van de regering is er steeds op gericht om in het belang van een gezonde ontwikkeling van de gemeenschap de beschikbaarheid van goed, gezond en betaalbaar drinkwater veilig te stellen.

Leidraad voor het drinkwaterbeleid is de verdere verwezenlijking van de aanbevelingen zoals vervat in het Suriname Water Supply Masterplan 2011 – 2024 en het updaten hiervan. Hiertoe zullen in 2020 wederom nieuwe bronnen worden aangeboord en zal het waterleidingnet verder worden uitgebreid met onder ander de winning van oppervlakte water, om zodoende de drinkwatervoorziening voor Suriname te garanderen. Ook zal de vervanging en uitbreiding van het waterleidingnet in de desbetreffende districten verder ter hand worden genomen. In 2020 zal het accent gelegd worden op het optimaliseren van de aangelegde infrastructuur (leidingen, bronnen en zuivering) als ook het aantal gerealiseerde aansluitingen uitbreiden over heel Suriname.

In de waarborging van goed en veilig drinkwater voor de samenleving wordt de regering geruggensteund door het waterbedrijf: de Surinaamse Waterleiding Maatschappij (SWM) Door de overname van de waterstations in de kustvlakte van Suriname vanaf 2017 draagt de SWM thans de verantwoordelijkheid voor de watervoorziening in vrijwel de volledige kustvlakte, alsmede in de bevolkte gebieden (districten) en het binnenland. Het ministerie zal in 2020 het proces van opheffing van de DWV en overheveling van alle water wingebeden naar de SWM verder voortzetten en finaliseren.

Verder zullen in de periode 2020 – 2021 de nodige voorbereidingen getroffen worden voor het opzetten van een Waterautoriteit Suriname die vooral gericht zal zijn op de uitvoering van een Integraal watermanagement systeem en beheersplan. Uiteraard werkt de regering eraan om nog binnen de komende maanden de volgende vier wetten voor behandeling aan De Nationale Assemblée (DNA) aan te bieden:

1. Het wetsontwerp “*Toezicht Drinkwaterkwaliteit*”(met Memorie van Toelichting);
2. Het wetsontwerp “*Grondwaterwet*”(met Memorie van Toelichting);
3. Het wetsontwerp “*Grondwaterbeschermingsgebieden*”(met Memorie van Toelichting).
4. Het wetsontwerp “*Waterautoriteit Suriname*”(met Memorie van Toelichting)

Deze vier wetten zullen de eerste stappen zijn naar een betere beheerstructuur van de water bronnen in Suriname.

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN worden als volgt gewijzigd;

Bedragen x 1000

Code	Kostensoort	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
610	Lonen en Salarissen	40.431	48.772	53.649	59.014	64.916	71.407
611	Sociale Premies	3.013	3.898	4.288	4.717	5.188	5.707
612	Gebruik goederen en diensten	9.279	4.500	4.950	5.445	5.990	6.588
614	Subsidies	-	-	-	-	-	-
616	Sociale Uitkeringen	-	-	-	-	-	-
Totaal		52.723	57.170	62.887	69.176	76.093	83.703
Code	Kostensoort	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
620	Inventaris	600	200	220	242	266	293
621	Transport middelen	1.240	300	330	363	399	439
Totaal Kapitaal uitgaven		1.840	500	550	605	666	732
TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN		54.563	57.670	63.437	69.781	76.759	84.435

De toelichting op de Operationele Uitgaven wordt als volgt gewijzigd;

Lopende Uitgaven

610. Lonen en Salarissen

Het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen heeft per juli 2020 een personeelsbestand van 816 waarvan de gemiddelde leeftijd 43 jaar is. De stijging in het bestand ten opzichte van juli 2019 is te wijten aan diverse in dienst names, totaal 110.

De formatie wordt onderscheiden in:

- ❖ 41 x dienende in functiegroep 3
- ❖ 325 x dienende in functiegroep 4
- ❖ 177 x dienende in functiegroep 5
- ❖ 80 x dienende in functiegroep 6
- ❖ 44 x dienende in functiegroep 7
- ❖ 75 x dienende in functiegroep 8
- ❖ 29 x dienende in functiegroep 9
- ❖ 14 x dienende in functiegroep 10
- ❖ 14 x dienende in functiegroep 11
- ❖ 01 Werkovereenkomst
- ❖ 04 x diende in functiegroep 12A
- ❖ 04 x diende in functiegroep 13A
- ❖ 07 Onderdirecteur (OD)
- ❖ 01 Directeur (DIR)

Het aantal van 816 is verdeeld onder de diverse diensten, afdelingen en onderafdelingen. Naar geslacht verdelen we het in:

- 608 mannen
- 208 vrouwen

De verdeling van het personeel in lager, midden en hoger kader geeft het volgende beeld te zien:

Lager kader	functiegroep 1-6	627	77%
Midden kader	functiegroep 7-8	117	14%
Hoger kader	functiegroep 9-≥	72	9%
Totaal personeelsbestand		816	100%

Specificatie Lonen en Salarissen

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijke salarissen	39.794.899
61002	Vakantie toeslag	3.159.536
61003	Overwerk	2.108.000
61004	Bonussen en gratificaties	100.000
61005	Overige Salaris	-
61006	Vacatiegelden	750.000
61012	Detacheringsstoelagen	840.000
61013	Functionele toelagen	9.000
61014	Persoonlijke toelagen	305.250
61016	Gezinstoelagen en kinderbijslag	218.300
61017	Waarnemingstoelagen	371.228
61018	Inconvenienten	50.000
61019	Overige Toelagen	740.470
61020	Telefoon vergoeding	2.760
61021	Representatie vergoeding	108.755
61023	Vervoersvergoeding	73.720
61024	Overige Vergoedingen	140.082
	Totaal	48.772.000

De totale uitgaven voor lonen en salarissen voor het jaar 2020 zijn geraamd op **SRD 48.772.000,-** in plaats van SRD 40.431.000,-.

611. Sociale Premies

Specificatie Sociale Premies

Code	Sociale Premies	Bedrag in SRD
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	1.949.000
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	1.949.000
	Totaal	3.898.000

De totale uitgaven voor sociale premies zijn geraamd op **SRD 3.898.000,-** in stede van SRD 3.013.000,-.

612. Gebruik van goederen en diensten

Specificatie Gebruik goederen en diensten

Code	Goederen en Diensten	Bedrag in SRD
61201	Opleiding	284.000
61215	Kantoorkosten	337.621
61241	Gebouwen en energie	760.175
61211	Reis en verblijfkosten	1.432.680
61231	Automatisering	112.854
61232	Voorlichting	151.131
61263	Algemeen (kleding, bewaking, onderscheiding, schoonmaak etc)	1.244.504
61275	Onderwijs	163.500
61282	Medische verzorging	13.535
	Totaal Gebruik van Goederen en Diensten	4.500.000

Totaal is er in de begroting 2020 opgebracht voor het gebruik van goederen en diensten een bedrag van **SRD 4.500.000,-** in stede van SRD 9.279.000,-.

620. Inventaris

Specificatie Inventaris

Code	Inventaris	Bedrag in SRD
62001	Kantoor inventaris	24.575
62003	Communicatie	5.000
62004	Computers	109.660
62005	Printers	23.217
62006	Netwerken	12.500
62009	Technisch gereedschap	4.900
62010	Overige inventaris	5.000
62011	Overige automatisering	9.048
62012	Overige gereedschappen	6.100
Totaal Inventaris		200.000

Het totaalbedrag voor inventaris is geschat op **SRD 200.000,-** instelle van SRD 600.000,-.

621. Transportmiddelen

Specificatie Transportmiddelen

Code	Transportmiddelen	Bedrag in SRD
62103	Terreinwagens	300.000
62104	Pick-ups	0
62106	Bromfietsen	0
62110	Overige transportmiddelen	0
Totaal Transportmiddelen		300.000

De totale uitgaven voor de transportmiddelen zijn geraamd op **SRD 300.000,-** instelle van SRD 1.240.000,-.

TITEL II: PROGRAMMA'S worden als volgt gewijzigd;

Bedragen x SRD 1.000

Code	Programma: Infrastructurele werken	Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
0129	Nieuwbouw kantoorgebouw B.F.Z./N.H. aan de Grote Combe weg	-	1.000	-	-	-	-	-
	Sub-totaal	-	1.000	-	-	-	-	-
	Programma: Onderzoek en Ontwikkeling							
0718	Uitvoering projecten t.b.v Geologische Mijnbouwkundige Dienst (G.M.D.)	-	1.875	100	110	121	133	146
0719	Vorbereiding Mineralen Instituut	-	500	-	-	-	-	-
0758	Duurzame organisatie ontwikkeling	-	74	-	-	-	-	-
0760	Nutsvoorzieningen	-	-	14.900	-	-	-	-
	Sub-totaal	-	2.449	15.000	110	121	133	146
	Programma: Subsidie en Bijdragen							
0935	Bauxiet Instituut Suriname	1.336	3.000	2.500	2.750	3.025	3.328	3.660
	Sub-totaal	1.336	3.000	2.500	2.750	3.025	3.328	3.660
1305	Institutionele voorziening en wetgeving watersector	-	348	-	-	-	-	-
1306	Energie Autoriteiten Suriname	-	350	1.000	1.100	1.210	1.331	1.464
	Sub-totaal	-	698	1.000	1.100	1.210	1.331	1.464
	Programma: Drinkwater voorziening							
2101	Watervoorziening	-	3.700	-	-	-	-	-
2102	Kosten instandhouding waterleidingbedrijven en nieuwe aansluitingen.	-	1.500	-	-	-	-	-
2103	Uitvoering waterleidingprojecten in het kustgebied en binnenland	-	-	-	-	-	-	-
2105	Overdracht van waterleidingstations aan S.W.M.	-	-	-	-	-	-	-
2106	Drinkwater productie centrum Commewijne	7.345	83.410	-	-	-	-	-
	Sub-totaal	7.345	88.610	-	-	-	-	-
	Programma: Energie							
2201	Energievoorziening	658	2.000	-	-	-	-	-
2202	Openbare straatverlichting	-	3.500	1.500	1.650	1.815	1.997	2.196
2204	Kosten elektrische centrales Binnenland	-	4.338	-	-	-	-	-
2205	Renewable Energie (Zonne-, Hydro- en Wind energie)	-	20.000	11.400	12.540	13.794	15.173	16.691
	Sub-totaal	658	29.838	12.900	14.190	15.609	17.170	18.887
	Programma: Mijnbouw							
2301	Ordering Goudsector	3.153	3.500	3.500	3.850	4.235	4.659	5.124
	Sub-totaal	3.153	3.500	3.500	3.850	4.235	4.659	5.124
	Totaal Programma's	12.492	129.095	34.900	22.000	24.200	26.620	29.282

Toelichting 0129: Nieuwbouw kantoorgebouw BFZ NH

Het gebouw waarin de afdeling Begroting en Financiële Zaken gehuisvest was is al geruime tijd in aanbouw. De afdeling B.F.Z. is onder gebracht in het pand van G.M.D. aan de Jaggernath Lachmonstraat. De resterende aanneemsom inclusief directievoering was voorlopig geschat op SRD 6.400.000,-.

Het totaalbedrag echter opgebracht voor Nieuwbouw kantoorgebouw Begroting en Financiële Zaken aan de Grote Combeweg in de Nota van Wijziging 2020 bedraagt **SRD 0,00 in plaats van SRD 500.000,-**.

Toelichting 0718: Uitvoering projecten t.b.v. Geologisch Mijnbouwkundige Dienst (GMD)

Het zorg dragen voor het verzamelen van alle gegevens die voor de geologische mijnbouwkundige kennis van het land van belang kunnen zijn.

UITVOERING PROJECTEN T.B.V. G.M.D.	Bedrag in SRD
Kosten van opleidingen binnenland excl. r&v	-
Deskundigen binnenland	-
Onderhoud Gebouwen en Terreinen	50.000
Onderzoekkosten	-
Dienst specifieke exploitatie kosten	-
Overige Automatisering	25.000
Laboratoriumbenodigheden	-
Pickup's	-
Overige Algemene Kosten	25.000
Totaal Beleidsmaatregel 0718	100.000

Project Gesteente magazijn / Distr. Paramaribo – Bouwkundige werken.

Het op een verantwoorde wijze opslaan c.q. opleggen van gesteenten, boorkernen en verschillende soorten bodemon monsters die in de periode 1941 - 1986 zijn genomen over het geheel grondgebied van Suriname geniet prioriteit. Deze gesteenten etc vertegenwoordigen een waarde van bijkans US\$ 30.000.000,00 (DERTIG MILJOEN AMERIKAANSE DOLLAR) en liggen opgeslagen te “ Saramacca doorsteek”. Ter conservering van deze monsters is renovatie van het magazijn dringend vereist. In 2020 zullen alle inspanningen gepleegd worden om voormelde waardevolle artikelen een geschikte plek te geven

❖ Modernisering van de afdeling mijninspectie

De afdeling mijninspectie heeft als voornaamste taak controle en toezicht op het wel of niet naleven van de mijnbouwwet in Suriname. Gezien de hedendaagse technologie loopt

de afdeling mijninspectie ver achter. Om optimaal te fungeren in het veld is zijn de volgende zaken nodig:

- een tablet gelinkt met een online GIS cloud database.
- voertuigen om controles te kunnen uitoefenen op de rivier en zee.
- voertuigen om controles in de kustvlakte (bouwmaterialen), alsook het achterland van Suriname, met name de goudvelden, te kunnen uitvoeren.
- Diverse detachering posten opzetten zodat er gedegen controle is over de activiteiten van de houders van mijnbouw rechten.
- Personeel van Mijninspectie moet een Buiten Agent van Politie (BAVP) opleiding ondergaan.

Ordening van de goud sector

De mijnbouwsector heeft al geruime tijd een periode wildgroei gekend. De goudsector heeft hiermee het sterkst te kampen gehad. Middels gedegen planning kan er in samenwerking met de ordening goudsector hieraan gewerkt worden. Er zal een goede samenwerking moeten zijn met de afdeling Mijninspectie en Ordening Goud Sector.

De te nemen stappen zijn:

Veldcontroles in de goudvelden

Deze moeten wederom worden aangepakt, daar deze wegens tekort aan mankracht en goede velduitrusting zijn gestaakt. Een goed digitaal overzicht van de rapportages van de mijnbouwrechthouders is van eminent belang voor het handhaven van een strak en gezond beleid. De speculanten in dit geheel dienen eruit gelicht te worden, daar deze een hele grote probleem vormen voor de rest. Verder is het de bedoeling de informele sector formeel te laten werken door ze op de voordelen te wijzen en te assisteren met het verkrijgen van een mijnbouwrecht.

Project Data – Base en GIS systeem

Technische coaching en begeleiding van gebruiker(s) en beheerder(s) teneinde een effectief en efficiënt team op te leiden, welke naar gelang de veranderde behoefte dan wel gewijzigd niveau, door opgedane kennis en inzicht, in staat is (zijn) de diverse project taken met betrekking tot het digitaal databeheer van de GMD volledig te beheersen en te implementeren.

Verder zijn ook de toetsing en aanpassing van ontwikkelingen op het gebied van ArcGIS software producten (Geografisch Informatie Systeem) op het bestaande systeem en de jaarlijkse maintenance van de GIS Systeem van belang. Het laatste heeft betrekking op het digitaliseren, vastleggen, opslaan analyseren, beheer en presenteren van het geografisch data. Het online GIS project is ook van eminent belang aangezien de GMD hiermee diverse informatie wereldwijd kan publiceren. Hierdoor krijgt het geologisch werk van Suriname meer bekend, waardoor het aantrekken van investeerders wereldwijd gestimuleerd wordt.

Ordenen en database slijpplaatjes

Het tot standkomen van de geologische kaart van Suriname heeft heel wat analyse met zich meegebracht, zo ook vervaardigen van slijpplaatjes. Er zijn ongeveer 50.000 slijpplaatjes gecompileerd bij het maken van de geologische kaart. Door slechte opslag zijn een deel van deze slijpplaatjes kapot gegaan en kwijtgeraakt. De overgebleven slijpplaatjes dienen beter worden opgelegd en geordend. Verder is het de bedoeling dat de beschrijvingen van de slijpplaatjes worden gekoppeld aan een database met GPS coördinaten (digitalisatie), voor een snellere loop van zaken.

Ordenen en digitaliseren Bibliotheek GMD (database)

Voor het project “updaten van de geologische kaart” is het digitaliseren van de beschikbare geologisch data, verzameld tijdens de expedities voor de tot standkoming van de Geologische kaart van Suriname, erg van belang daar deze zal bijdragen aan het geheel. Deze data is beschikbaar in de vorm van rapporten, verslagen en boeken in de bibliotheek van de Geologisch Mijnbouwkundige Dienst. Voor een goede ordening zal een database opgemaakt moeten worden, waarvoor er speciale software voor nodig is.

Capacity building personeel (binnen & buitenland)

Voor de transformatie naar het Mineralen Instituut is deskundig personeel vereist. On the job training zal veelal vereist zijn. De trainingen zullen zowel in binnen- als buitenland plaatsvinden op het gebied van o.a. geofysica, milieu geologie, mine engineering, mineral resource management.

Mijnbouwontwikkelingsprojecten i.s.m. buitenlandse instanties

Gezien de internationale ontwikkelingen op het gebied van de geologie en mijnbouw is het zeer belangrijk dat er samenwerkingsbanden met andere geologische en mijnbouwinstututen ontwikkeld worden. Het ondertekenen van MOU's met diverse buitenlandse Geologische Instituten zal ook de basis vormen voor het uitvoeren van diverse projecten. Het bijwonen van conferenties zoals PDAC, IGF en her activering van lidmaatschap bij IUGS is zeer belangrijk. Suriname kan zich hierdoor wereldwijd profileren. Voorts zal er informatie uitwisseling plaatsvinden op bijv. small scale goldmining, geologische kaartering. Training van personeel in het binnen- en buitenland zal versterkt worden door bijv. stage of on the job training.

Project Geologische Kartering en Geo Biodiversiteit

De GMD is conform haar taakstelling verantwoordelijk voor de productie van geologische en geofysische data en minerale voorkomens. In dit kader voert de GMD met de CPRM (de Geologische Dienst van Brazilië) een geologische kartering uit in het grens gebied, (het ABC project) ter harmonisatie van de geologie tussen Suriname en Brazilië ter voorbereiding voor het vervaardigen van de nieuwe geologische kaart van Zuid-Amerika.

Onderzoek en implementatie milieu voorwaarden in de bouwmaterialen sector (in samenwerking met het Nimos & ADEK)

Milieu is heden ten dage niet meer weg te denken. Het ontginnen van bouwmaterialen vindt veelal in onze jonge kustvlakte voor. De bescherming van onze kust is zeer belangrijk. Om invulling hieraan te geven is een samenwerking met het Nimos en ADEK belangrijk zoals rehabilitatie en nadere voorschriften voor afgraven bij bepaalde gewastypen. Natuurlijk zal er ook i.s.m. OGS en het NIMOS aandacht besteed worden aan de negatieve effecten van goudwinning met name de kleinschalige goudwinning

De kosten voor deze activiteiten zijn in de Nota van wijziging 2020 geraamd op **SRD 100.000,-** in stede van SRD 1.000.000,-.

Toelichting 0760: Nutsvoorzieningen

In het kader van een goede woon en leefsituatie is het van belang dat er adequate toegang is tot nutsvoorzieningen in verschillende woongebieden. Het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen zal ervoor zorgdragen dat middels dit programma invulling daaraan zal worden gegeven aan het beleid van de regering. In de nota van wijziging voor het dienstjaar 2020 zijn de in de tabel voorkomende energie en waterprojecten begroot voor een totaalbedrag afgerond **SRD 14.900.000,-** in stede van SRD 54.144.000,-.

Toelichting 0935: Bauxiet Instituut Suriname

BAUXIET INSTITUUT SURINAME

Het Bauxiet Instituut Suriname is op 17 februari 1981 opgericht.

Doel van de instelling

Instelling van het Bauxiet Instituut Suriname per Decreet E-9, Decreet van 17 februari 1981, SB 1981 No. 14.

Doel (artikel 3)

Het Instituut heeft ten doel:

- ❖ Het kennen en begrijpen van het totale gebeuren in de bauxietindustrie, zowel in, als buiten Suriname;
- ❖ Het voorbereiden van het bauxietbeleid ten behoeve van de Regering;
- ❖ Het verlenen van medewerking bij het uitvoeren van het bauxietbeleid van de Regering, uitgezonderd de daadwerkelijke deelname aan de exploratie en exploitatie;
- ❖ Het zelfstandig uitoefenen van controle op de activiteiten van de bauxietindustrie in Suriname;
- ❖ Het bereiken van al het geen tot het voorgaande behoort of daarmee in verband staat, alles in de ruimste zin genomen.

Link met het Ontwikkelingsplan 2017-2021

- ❖ Bijdrage aan verhoging van de nationale kennisbasis;
- ❖ Onderzoek naar investeerders t.b.v. de ontwikkeling van de bauxietafzettingen in Oost en West Suriname;
- ❖ Monitoringsactiviteiten bauxietindustrie (i.v.m. “exit” Alcoa);
- ❖ Transformatie naar het Mineralen Instituut.

Lopende en geplande activiteiten

Vanwege de officiële stopzetting van Alcoa’s mijnbouwactiviteiten in Suriname, is het toezicht van het Instituut voornamelijk gericht op:

- ❖ Een verantwoorde rehabilitatie van verstoorde en vervuilde gebieden;
- ❖ Het nakomen van fiscale en sociale verplichtingen.

Daarnaast zullen de activiteiten toegespitst zijn op:

- ❖ het uitbrengen van advies over de herbestemming van uitgemijnde gebieden;
- ❖ het uitbrengen van advies over de energieleveringen aan de Staat vanuit de Afobakka waterkrachtcentrale;
- ❖ de transformatie naar het Delfstoffen Instituut (Mineralen Instituut);
- ❖ de activiteiten van het SEITI (Suriname Extractive Industries Transparency Initiative) Secretariaat

Bijdrage van de Overheid: subsidies

Voor het dienstjaar 2020 zijn de uitgaven van het Instituut begroot op **SRD 2.500.000,-** uitgaande van:

- ❖ Intensivering van de werkzaamheden (monitoring en advies) met ondersteuning van externe

- deskundigen, i.v.m. de “exit” van Alcoa;
- ❖ De transformatie naar het op te richten: “Delfstoffen Instituut Suriname”. Het Bauxiet Instituut Suriname zal haar organisatie, inclusief bemensing en infrastructuur inzetten in dit overgangsproces;
  - ❖ De toenemende activiteiten binnen het SEITI Secretariaat (administratieve, communicatieve, en analytische werkzaamheden).

De geraamde bijdrage (subsidie) van de overheid is **SRD 2.500.000,-**.

Toelichting 1305: Institutionele voorziening en wetgeving watersector Suriname

Het ministerie is bezig met de voorbereidingen voor het opzetten van een waterautoriteit Suriname, die vooral gericht zal zijn op de ontwikkeling van een integraal watermanagement en beheersplan tezamen met zes andere ministeries. In 2020 zullen de eerste stappen voor een verbeterde beheerstructuur van de waterbronnen in Suriname gelegd worden, door het aanbieden van de navolgende wetten voor behandeling in De Nationale Assemblée (DNA):

- ❖ Het wetsontwerp “*Toezicht Drinkwaterkwaliteit*”(met Memorie van Toelichting);
- ❖ Het wetsontwerp “*Grondwaterwet*”(met Memorie van Toelichting);
- ❖ Het wetsontwerp “*Grondwaterbeschermingsgebieden*”(met Memorie van Toelichting).
- ❖ Het wetsontwerp “*Waterautoriteit Suriname*” (met Memorie van Toelichting)

De opstart en exploitatiekosten van de waterautoriteit zijn echter geraamd op **SRD 0,-** in plaats van SRD 350.000,-.

Toelichting 1306: Energie Autoriteit Suriname

Om optimaal invulling te geven aan het energiebeleid zijn maatregelen op institutioneel, technisch en financieel gebied nodig. In dit kader zullen zowel institutionele, technische als financiële maatregelen getroffen worden om zo te geraken tot een moderne en efficiënte energie sector. Deze sector zal betaalbare energie garanderen aan de totale bevolking. De concept elektriciteitswet en de wet op de energie autoriteit zijn in maart 2016 door DNA aangenomen en zijn vervolgens daarna afgekondigd. Om invulling te geven aan deze wetten zullen de volgende activiteiten uitgevoerd worden:

- ❖ Verdere herstructurering van de Energie Bedrijven Suriname (EBS).
- ❖ Instellen van de Raad van Toezicht, het aantrekken van personeel voor de Energie Autoriteit Suriname
- ❖ Het aantrekken van deskundigen voor de ontwikkeling van het Energie Sectorplan (ESP).
- ❖ Consultatie gesprekken met relevante actoren binnen de sector.

In 2018 is de Raad van Toezicht ingesteld en terwijl in 2020 de directeur van de EAS is aangesteld. De opstart en operationele kosten van dit orgaan conform de energiewet zijn geraamd op **SRD 1.000.000,-** in plaats van SRD 1.500.000,-.

Toelichting 2202: Openbare straatverlichting

Doel:

Het verlichten van de straten en of wegen van de woonwijken in Paramaribo en omgeving, de districten en het binnenland in verband met het verminderen van de criminaliteit.

Maatregelen:

- ❖ Het aanschaffen van straatverlichting armaturen.
- ❖ Het onderhouden van de reeds bestaande verlichtingspunten.
- ❖ Het voorzien van straatverlichting in nieuwe woonwijken.
- ❖ Het illumineren van de diverse locaties van de overheid op hoogtij- dagen in de stad, districten en het binnenland.

Nr.	LOCATIE	OMSCHRIJVING	BEDRAG IN SRD
1	De Vierkinderenweg vanuit Magenta ± en halve km	Straatverlichting	SRD 83.082
2	De Kronenburgweg (Magenta Hannaslust)	Straatverlichting	SRD 69.300
3	Mohabierweg 150 m vanuit de Indiraghandiweg	Straatverlichting	SRD 69.300
4	Rahamal project 2 (nieuwbouw)	Straatverlichting	SRD 323.820
5	Sitalweg ± 500m in het midden	Straatverlichting	SRD 53.550
6	Vierkinderenweg vanuit de Magentaweg ± 1½ km	Straatverlichting	SRD 78.750
7	La Recontre 7e straat (gedeeltelijk)	Straatverlichting	SRD 220.500
8	La Recontre middenweg van 3e tot 5e straat (gedeeltelijk)	Straatverlichting	SRD 220.500
9	3e straat Boxel Paraweg	Straatverlichting	SRD 69.300
10	Sabanweg	Straatverlichting	SRD 69.300
11	Achterstallige rekeningen	Straatverlichting	SRD 177.599
12	Het illumineren van objecten in de stad, districten, randdistricten en het binnenland		SRD 65.000
TOTAAL			SRD 1.500.000

De totale kosten voor deze beleidsmaatregel zijn in het dienstjaar 2020 geraamd op **SRD 1.500.000,-** in plaats van SRD 3.000.000,-.

Toelichting 2205: Renewable Energy

Deze beleidsmaatregel is gericht op het uitvoeren van activiteiten ter ontwikkeling en benutting van hernieuwbare energiebronnen. Met deze energiebronnen zal in het bijzonder het Binnenland van elektriciteit worden voorzien. Met de uitvoering van deze beleidsmaatregel is ook het zogenaamde “local contribution” (overheidsbijdrage) van het project “Development of Renewable Energy, Energy Efficiency and Electrification of Suriname” die mede door de GEF via de IDB wordt gefinancierd, meegenomen. In de nota van wijziging 2020 is deze overheidsbijdrage niet meegenomen.

De Activiteiten die uitgevoerd zullen worden in het kader van het bovengenoemd “GEF renewable energy project” zijn **Zonne-energie projecten, Hydro- energie projecten en Windenergie projecten.**

- ❖ **Zonne-energie:** Middels 4 –tal Pilot Projecten zal de technische en operationele duurzaamheid van zonne-energie technologieën worden aangetoond. Dit zowel voor “on-grid” toepassingen in de kustvlakte en als “off-grid” bij de landelijke elektrificatie in het achterland. In het dorp Godolo zal een pilot met solar energie worden uitgevoerd.
- ❖ **Hydro- energie:** Er zal onderzoek worden verricht naar de haalbaarheid van mini-hydro energie projecten in het Binnenland. Indien haalbaar zal een energie opwekkingsproject worden uitgevoerd.
- ❖ **Wind energie:** na de installatie van 6 windmeetstations in de kustvlakte zal informatie worden verzameld omtrent de potentie van wind energie in de kustvlakte. Er zal hiermede een wind- energie-kaart worden geproduceerd. In dit kader windmeetstations langs de kust van Suriname geïnstalleerd

worden, alwaar de nodige metingen worden verricht gedurende een jaar. Het doel hiervan is het produceren van een windmap die de potentie voor het opzetten van windfarms moet vaststellen.

Voor 2020 is het beleid er ook op gericht om voor alle districten inclusief dorpen en woongemeenschappen in het binnenland een energie profiel samen te stellen om zo te geraken tot een beste energie mix voor deze gebieden.

Het totaal geraamd bedrag voor deze activiteiten is in de nota van wijziging 2020 **SRD 11.400.000,-** in te stede van SRD 11.900.000,-.

OMSCHRIJVING	BEDRAG IN SRD
IDB donatie	11.400.000
Overheidsbijdrage	-
Totaal bedrag 2020	11.400.000

Toelichting 2301: Ordening Goudsector

Voor de Ordening van de Goudsector zijn enkele algemene doelstellingen geformuleerd. Deze doelstellingen dienen voornamelijk ‘in het veld’ bij de actieve reorganisatie behaald te worden.

1. Leefomgeving

❖ Het milieuprobleem aanpakken

Door de werkzaamheden binnen de goudsector ontstaan er diverse ongewenste milieueffecten, zoals watervervuiling, verhoogde gezondheidsrisico's, landdegradatie door veelvuldig kwikgebruik. Door het registreren en omscholen binnen de sector wil de regering deze misstanden in de toekomst uitbannen.

❖ Sociale context bewaken

Door het ongestructureerde karakter van de goudsector verplaatsen de zogenaamde porknockers zich ‘naar eigen inzicht’ in het binnenland. Hierbij wordt geen rekening gehouden met de natuurlijke habitat van de oorspronkelijke binnenlandbewoners, de inheemsen en marrons. Door de reorganisatie wil de regering tevens ordenen binnen welke kaders en fysieke gebieden de porknockers zich vrijelijk kunnen bewegen. De overheid had in 2013 enkele zones per beschikking aangewezen voor kleinschaal mijnbouw activiteiten, alwaar de verplaatste illegale mijnbouwers na degelijke selectie en onder bijzondere voorwaarden legaal verder kunnen mijnen onder afdracht van belastingen. In het jaar 2015 zouden deze werkgebieden tot ontwikkeling gebracht worden. Dit alles in belang van een geordende kleinschaal mijnbouw en de broodnodige rust rond de grootschaal mijnbouw gebieden, welke gepaard gaat met forse buitenlandse investeringen. In 2020 zal verder inhoud worden gegeven aan voormelde reorganisatie plannen inzake de kleinschaal mijnbouw.

2. Financieel

Belasting inning:

Goud is een van de belangrijke bodemschatten van Suriname. Hoewel er meer dan 30.000 mensen werkzaam zijn in de goudsector levert deze, in de huidige situatie,

onvoldoende inkomsten voor het land doordat personen die wel verdienen in de sector (door een combinatie van omstandigheden) niet voldoen aan belastingplichten. OGS en de afdeling mijninspectie zal in 2020 in samenwerking met de relevante instanties een bijdrage leveren aan het optimaliseren van de inkomsten uit de goudsector.

3. Veiligheid

Mensen uit de illegaliteit halen:

Ongeveer 15.000 personen van niet-Surinaamse afkomst zijn werkzaam in de goudsector in Suriname. Het merendeel hiervan heeft momenteel een illegale status en is daardoor verstoten van bijvoorbeeld medische zorg. Bovendien heeft de overheid geen zicht op de personen in het gebied en hun bewegingen. Door het registreren van personen wil de regering de goudzoekers zekerheid bieden door middel van bijvoorbeeld vergunningen en tevens vat krijgen op de track records van de individuen (voornamelijk gericht op criminaliteitsbestrijding).

De geraamde operationele kosten voor OGS in 2020 zijn **SRD 3.500.000,-**

OMSCHRIJVING	BEDRAG IN SRD
Personeels Kosten	3.353.000
Materiële Kosten	147.000
Aanschaffingen	-
Totaal O.G.S.	3.500.000

Tabel 2

Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Gerealiseerd Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultate n per eind 2020
Programma: Onderzoek en Ontwikkeling				
Uitvoering projecten t.b.v. GMD	Het zorg dragen voor het verzamelen van alle gegevens die voor de Geologische Mijnbouwkundige kennis van het land van belang kunnen zijn.	Geen realisatie projecten.	Vervanging van het dak van de G.M.D. gebouw gelegen aan de Jaggernath Lachmon straat.	Ad. A. -Afronding renovatie werkzaamheden magazijn (opslag) Saramacca doorsteek en het aanbrengen van nutsvoorz. - aanvang renovatiewerkzaamheden beheerderswoning
Voorbereiding Mineralen Instituut			-Multi Stakeholders Group (MSG) voor begeleiden proces EITI geïnstalleerd	Mijnbouwsectorplan. Herziening mijnbouwet en

			-Afronden ontwerp gebouw Mineralen instituut	mijn-ontwikkeling overeenkomst. Instellen Mineralen Instituut.
OP – Kern thema: Drinkwater				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Gerealiseerd Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
Programma: Water				
Water-voorziening	Meer bewoners (huishoudens) voorzien van goed en gezond drinkwater.	Rehabilitatie c.q. modificatie van drinkwater faciliteiten in de kustvlakte en het binnenland	rehabilitatie c.q. modificatie van drinkwater faciliteiten in de kustvlakte en het binnenland	Verbetering van de drinkwater voorziening dmv installeren mobiele waterzuiveringinstallaties
Instandhouding waterleiding bedrijven en nieuwe aansluitingen	De waterleidingbedrijven zodanig toe te rusten, zodat de diverse stations goed en gezond drinkwater kunnen distribueren in de verschillende dorpen in het binnenland.	Vervanging van oude leidingen en aankoop van materialen voor nieuwe aansluitingen	Vervanging van oude leidingen en aankoop van materialen voor nieuwe aansluitingen	continuïteit van de waterlevering naar de gemeenschap toe.
Watervoorziening projecten kustgebied en binnenland	Het project dat met donorfinanciering uitgevoerd zal worden moet ertoe leiden, dat het dure, gezuiverde water zonder al te grote verliezen bij de consument komt.	Verbetering van de drinkwater Voorziening. Project is afgerond.		
Overdracht waterleidingsstations aan SWM	Waterleidingstations en de bijbehorende verzorgingsgebieden in de komende jaren te brengen onder de verantwoordelijkheid van S.W.M.	Overname van alle waterleiding Stations met bijbehorende verzorgingsgebied en in de kustvlakte door SWM.		
Drinkwaterproductie centrum Commewijne	Om de drinkwatervoorziening van het District Commewijne te verbeteren	Ondertekening contract	Grondaanschaf Aanvang werkzaamheden	Oplevering productiecentrum
OP- Kernthema: Energie				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Gerealiseerd Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
Programma: Energie				
Energie-voorziening	Uitbreiding van het distributienet	Geen realisatie projecten.	Het slopen en uitbreiden van het distributie-net te	Het slopen en uitbreiden van het distributie-net te Kajapatie Semoisi,

			Futunakaba, Corneliskondre en Gakaba 2.	Dangogo, Duwatra en Ping Ping.
Openbare straatverlichting	Het reviseren van de schakelborden.	Implementatie plaatsing Cobra headlampen t.b.v. straatverlichting in het binnenland + kustgebied	Elektrificeren van diverse locaties en Illumineren van diverse objecten	Elektrificeren van diverse locaties en Illumineren van diverse objecten
Elektrische centrales Binnenland	Het vervangen en het in stand houden van elektrische centrales van 128 dorpen in het binnenland, het geen ontwikkeling en economische groei teweeg brengt.	Revisie van schakelborden in diverse dorpen in het binnenland Regulier services van de lichtaggregaten	aanschaf servicemateriaal zoals: lucht-, smeerolie- en dieselfilters, lijnmateriaal en de benodigde onderdelen voor preventief en curatief onderhoud	optimale energievoorziening aan de leefgemeenschappen in het Binnenland. Werken aan efficiëntie binnen het proces van energie voorziening in het binnenland
Renewable Energy (Zonne-, Hydro -, en Wind energie	Concentratie op uitvoeren van projecten die betrekking hebben op hernieuwbare energie bronnen in het binnenland gefinancierd door IDB en de overheid	Geen realisatie projecten.	Uitvoering van zonne-energie project te Godo olo en onderzoek op het gebied van Hydro- en Windenergie.	Opzetten van tenminste twee zonne energie installaties in het Binnenland. Energie profiel dorpen en productie wind-energie- kaart

OP – Kernthema: Goud en Ordening

Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Gerealiseerd Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020

Programma: Mijnbouw

Ordening Goud sector	-Het milieuprobleem aanpakken. -Sociale context bewaken. -Belasting inning. -Mensen uit de illegaliteit halen.	Geen realisatie projecten.	•Het gebruik van kwik en chemicaliën bij de goudwinning wordt teruggebracht ; •De grote mijnbouw maatschappijen kunnen ongestoord hun exploratie en exploitatie activiteiten uitvoeren; ❖ In samenwerking met de belastingdienst intensiveren van de controle op belastingafdracht	❖ Introductie milieu vriendelijke apparatuur en winning methoden. ❖ Verdere registratie van vaartuigen voor ordentelijke belastingafdracht. ❖ Opgaan van OGS tezamen met BIS en GMD in het Mineralen Instituut.

TITEL III: MIDDELENBEGROTING is als volgt gewijzigd;

Bedragen x SRD 1000

Code	Ontvangsten	Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
53014	Dividend Staatsolie	-	280.830	456.000	501.600	551.760	606.936	667.630
53100	Verhuur van landsgebouwen en toebehoren	148.230	187	188	207	227	250	275
53103	Overheidswaterleiding-bedrijven in de districten	-	40	5	6	6	7	7
53104	Overheidselektrische bedrijven in de districten	1	1	2	2	2	3	3
53109	Royalties	-	286.200	639.000	702.900	773.190	850.509	935.560
53301	Retributies op bauxiet en aluminaarde	-	-	-	-	-	-	-
53302	Vergunnings- en concessie rechten overige delfstoffen	1.018	7.500	15.000	16.500	18.150	19.965	21.962
53152	Diverse vergoedingen	-	57.000	-	-	-	-	-
	Totaal Niet Belastingmiddelen	149.249	631.758	1.110.195	1.221.215	1.343.336	1.477.670	1.625.436
	Donormiddelen							
52101	India	-	-	-	-	-	-	-
52200	I.D.B	-	200	11.400	-	-	-	-
	Totaal Donormiddelen	-	200	11.400	-	-	-	-
	Lening							
54199	Overige Leningen	-	83.410	-	-	-	-	-
	Totaal Lening	-	83.410	-	-	-	-	-
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	149.249	715.368	1.121.595	1.221.215	1.343.336	1.477.670	1.625.436

Toelichting Middelen

De toelichting op de Middelenbegroting is als volgt gewijzigd;

❖ 53014- Dividend staatsolie

Bijdrage aan de Overheidsbegroting 2020 is geschat op ca. US\$ 168 miljoen (op transactiebasis), bestaande uit US\$ 108 miljoen aan belastingen en US\$ 60 miljoen als dividend bij een gemiddelde referentie prijs van US\$ 52,46 per barrel voor USGC HSFO Waterborne. De verwachte ontvangsten zijn geraamd op **SRD 456.000.000,-**.

❖ 53100- Verhuur van landsgebouwen en toebehoren

Hieronder worden de ontvangsten van huur opgenomen. Het betreft huur aan de pindakaas fabriek. De huur per maand bedraagt SRD 15.615,- . De raming voor het dienstjaar 2020 bedraagt SRD 187.380,00

❖ 53103- Overheidswaterleidingbedrijven in de districten

Uitgaande van het aantal geregistreerde aansluitingen op de diverse distributienetten van de dienst, met uitzondering van de overgedragen gebieden Wanica-West en Nickerie – West, aan de N.V. S.W.M zal de raming ten behoeve van het dienstjaar 2020 met inachtneming van het huidig tarief, c.a. **SRD 5.000,-** moeten bedragen.

❖ 53104- Overheidselektriciteitsbedrijven in de districten

Hieronder worden de ontvangsten van leges en bestekken opgenomen. De raming voor het dienstjaar 2020 bedraagt **SRD 2.000,-**.

❖ 53109- Royalties

Hieronder vallen de royalties uit de mijnbouwsector. De verwachte ontvangsten zijn geraamd op **SRD 639.000.000,-**.

Company	Bedrag in SRD
IAM Gold	200.000.000,00
Newmont	291.000.000,00
Grassalco	148.000.000,00
Totaal	639.000.000,00

❖ 53302- Vergunnings- en concessierechten overige delfstoffen

Deze inkomsten behelzen:

- concessierechten van klein- en grootmijnbouw.
- royalties uit de **bouwmaterialen**.

De achterhaalde tarieven op het recht van exploitatie van bouwmaterialen zijn per Staatsbesluit van 28 februari 2017 (S.B. 2017 no.19) geactualiseerd, welke inhoudt dat zij berekend worden op basis van een door het ministerie vastgestelde putmondwaarde. Deze waarde wordt per 6 maanden vastgesteld. Daarnaast is het ministerie ook gestart met het ordenen van de bouwmaterialensector voor de optimale inning van de royalties. Vanwege deze wijziging verkrijgt de Staat meer inkomsten uit deze sector doordat bij de berekening van de tarieven is uitgegaan van een geactualiseerde putmondwaarde, de geproduceerde hoeveelheden en de veranderde economische en maatschappelijke omstandigheden.

De geschatte bedragen kunnen hoger of lager zijn afhankelijk van de volgende factoren:

- ❖ nieuwe uitgaven van mijnbouwrechten,
- ❖ het vervallen van lopende mijnbouwrechten,
- ❖ de productiecijfers van de mijnbouw rechthouders en
- ❖ de hoeveelheid mijnbouw rechthouders die niet op tijd aan hun betalingsverplichtingen voldoen.

De verwachte ontvangsten voor het dienstjaar 2020 zijn geraamd op **SRD 15.000.000,-**.

❖ **52200- IDB Donor:**

Op 08 mei 2013 is op het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen de “**Non-Reimbursable Investment Financiën Agreement From the Global Environment Facility (GEF)- GRT/FM 13774-SU**” ondertekend tussen het Ministerie van Financien namens de Staat Suriname en de IDB. Deze door de GEF en de IDB gefinancierde projecten zullen de elektrificatie van ons Binnenland met hernieuwbare energie ondersteunen en het efficiënte gebruik van energie bevorderen. Voor het dienstjaar 2020 is de IDB bijdrage geraamd op USD 1.500.000,- omgerekend is dat **SRD 11.400.000,-**.

TITEL IV: PARASTATALEN

Surinaamsche Waterleiding Maatschappij (S.W.M)

Doel van de parastatale instellingen

Volgens de statuten van de naamloze vennootschap N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij (SWM) d.d. 03 april 1979 heeft de vennootschap ten doel:

- a) Het aanleggen en het exploiteren van waterleidingbedrijven in Suriname;
- b) Het aanleggen en onderhouden van installaties voor de distributie van water;
- c) Het bevorderen en het doen van onderzoeken ter verzekering van de drinkwatervoorziening in Suriname;
- d) Het verrichten van alle handelingen welke met het voorgaande in de ruimste zin geacht kunnen worden in verband te staan, daaruit voortvloeien of daaraan bevorderlijk zijn;
- e) Voorts het deelnemen in of het samenwerken met of het voeren van de Directie over andere ondernemingen of instellingen met een gelijk of aanverwant doel.

• Link van SWM met het ontwikkelingsplan 2017-2021

Voor de prioriteiten m.b.t. de drinkwatervoorziening wordt verwezen naar pag. 74 e.v. van het ontwikkelingsplan 2017-2021. Leidraad bij de verdere ontwikkeling en verbetering van de drinkwatervoorziening is het Suriname Water Supply Master Plan 2017-2021 (SWMP), welke door de Overheid noodzakelijk is geacht om de nodige investeringen voor de toenemende drinkwaterbehoefte in geheel Suriname tot en met 2024 te bepalen. Voor de drinkwatervoorziening in de kustvlakte zijn de totale kosten genaamd op USD 253 miljoen (prijspeil 2011), terwijl de kosten voor de drinkwatervoorziening in het binnenland geraamd zijn op USD 29,4 miljoen (prijspeil 2011).

De geplande investeringen, zoals voorzien in het SWMP, zullen resulteren in een verhoging van de productiecapaciteit in de kustvlakte van 5.800 m³/uur (in 2024), dit om de toenemende behoefte t/m 2024 te kunnen dekken. In de distributiesfeer zullen de investeringen leiden tot het transporteren en distribueren van het geproduceerde water naar de klant onder voldoende werkdruk (minimaal 6 mwk) en een Non Revenu Water van maximaal 25%.

Vermeldenswaard is dat per april 2016 de resterende voorzieningsgebieden onder het beheer van de Dienst Watervoorziening van het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen (NH/DW) in de kustvlakte zijn overgedragen aan de SWM.

- **De lopende en geplande activiteiten (eventueel van vorige jaren)**

Aangezien de SWM tot op heden niet kostendekkend kan opereren, vinden de investeringen voornamelijk middels externe financiering plaats, welke door de staat Suriname worden aangegaan zonder een verdere financiële doorbelasting naar de SWM. In dat kader kunnen de volgende projecten worden genoemd:

- 1) Het in 2017 in afronding zijnde Water Supply Infrastructure Rehabilitation Project (WSIR) t.w.v. USD 12.5 miljoen, gefinancierd door de Inter American Development Bank (IDB);
- 2) Het in 2017 in afronding zijnde project Capacity Building in Drinking Water Supply in Suriname t.w.v. EURO 1.5 miljoen, waarvan EURO 875.000 gefinancierd middels een Grant van de Europese Unie;
- 3) Het in 2017 gestarte project Water Supply Infrastructure Improvement Project for Greater Paramaribo, Wanica, Para en Moengo t.w.v. EURO 13 miljoen, gefinancierd door de Agence Française de Developpment (AFD);
- 4) De start van de bouw in 2018 van een nieuwe oppervlaktewaterzuivering te La Liberté (Commewijne) t.w.v. EURO 11.7 miljoen, gefinancierd door de Staat Suriname;
- 5) Het in 2017 in voorbereiding zijnde project Upgrade Water Facilities Suriname t.w.v. USD 25 miljoen, te financieren door de Caribbean Development Bank (IDB);
- 6) Het op basis van een thans in uitvoering zijnde feasibility study van de drinkwatervoorziening in Commewijne, verkrijgen van een additionele financiering van de drinkwatervoorziening in Development (AFD) t.w.v. EURO 20 miljoen.
- 7) Het, op basis van een door de IDB gefinancierde grant t.w.v. USD 500.000,- uitvoeren van een Technical Cooperation "Support to SWM Institutional and Operational Strengthening". Binnen deze TC zal een Action Plan worden opgesteld ter verbetering van de SWM peformance en versterking van de risicobeheersing t.a.v. mogelijke verontreinigingen (m.n. in de omgeving van La Vigilantia).

Voornoemde projecten zullen resulteren in een uitbreiding van de drinkwatercapaciteit in de districten Paramaribo, Wanica, Para, Commewijne, Marowijne, Saramacca en Nickerie.

Aangegeven dient te worden dat de SWM in 2020 zich slechts, uit eigen middelen, zal kunnen richten op "Behoud en onderhoud" van haar faciliteiten, verder uitgewerkt in de volgende doelstelling:

1. Behoud en de productie- en leveringszekerheid, met als basisjaar 2017;
2. Garandering van de waterkwaliteit, m.n. bacteriologisch;
3. Behoud van de minimale eiddrukken, met als basisjaar 2017.

NV SURINAAMSCHE WATERLEIDING MAATSCHAPPIJ	
Exploitatiebegroting 2020	
Opbrengsten	SRD
Wateropbrengsten	145.076.196,00
Subsidie	36.000.000,00
Voorschotten overheid (WSIR)	3.825.000,00
Overige opbrengsten	22.010.915,00
Totale Opbrengsten	206.912.111,00
Kosten	
salarissen (incl. Sec. Voorz. + PF dotatie)	86.495.051,00
Medische kosten	7.278.283,00
Energiekosten	13.498.025,00
Onderhoudskosten	70.647.746,00
Intrest	2.118.934,00
Afschrijvingskosten	25.130.964,00
Overige Kosten	28.250.099,00
Totale kosten	233.419.102,00
Bedrijfsresultaat	(26.506.991,00)

STAATSOLIE MAATSCHAPPIJ SURINAME WERKPROGRAMMA 2020

De plannen van Staatsolie zijn gebaseerd op de 'Vision 2030' inhoudende:

1. Het leiden van de duurzame ontwikkeling van de energiesector in Suriname
2. Het leveren van een belangrijke bijdrage aan de vooruitgang van onze samenleving
3. Regionaal een belangrijke rol vervullen met een wereldwijde identiteit in de energiemarkt

Teneinde deze ambities waar te kunnen maken is een implementatie strategie naar 2030 toe, ontwikkeld. Vanwege de aanhoudende lage olieprijs is het lange termijn programma getemporeerd uitgevoerd waarbij voor het jaar 2018 de bedrijfsdoelen eveneens werden aangepast. Met het aantrekken van de olieprijs en de herfinanciering van de schulden is er meer financieringsruimte vrijgekomen. Deze extra middelen zullen worden aangewend voor de 'core business', met name het veiligstellen van de oliereserves en het garanderen van een constant productie van minimal 6 miljoen barrels per jaar.

Onderstaand een nadere toelichting op de strategie van het werkprogramma 2020.

Exploratie & Productie activiteiten onshore en near shore

1. Aantonen van Near shore aardolie resources US\$ 80 miljoen (2018-2019)

- ❖ In 2018 richtten de activiteiten zich op het verbeteren van de Nearshore leads en het prospect portfolio inclusief het risicoplan ter voorbereiding van het Nearshore Drilling programma 2019. De Nearshore is het zeegebied voor de kust met een waterdiepte van 30 meter. Vanaf de zeebodem gemeten zullen er in 2020 tien putten geboord worden in dieptes variërend van 800 meter tot 2,5 kilometer. Het streven is erop gericht om in April 2019 de

1e put te boren. Het Nearshore Drilling Project is cruciaal in het vinden van additionele commerciële reserves. De huidige reserves in onze productievelen Calcutta, Tambaredjo en Tambaredjo-Noordwest, zijn vastgesteld op 86.7 miljoen vaten per eind 2017.

2. Onshore crude productie 2020 van 16.500 barrels per dag (US\$ 180 miljoen)

- ❖ De huidige productie forecast van 2018 is vastgesteld op 16.400 barrels per dag, dat is lager dan de target van 16.500 barrels per dag. Dit vanwege een lagere productie van de nieuwe bronnen dan geprojecteerd. Om het productieniveau van 16500 barrels per dag in 2019 te handhaven, zullen er 164 putten worden geboord.

Hierbij zullen 5 rigs worden ingezet. Gebaseerd op een succes ratio van 75% zullen 123 productiebronnen worden opgeleverd. Het streven is erop gericht om voor de komende 25 jaar het productieniveau van minimaal 6 miljoen barrels per jaar te garanderen.

- ❖ Naast het production sustaining boorprogramma zullen ter optimalisering van de productie, tien horizontale putten worden geboord. Gedurende 2017-2018 is reeds een Pilot project van 4 putten uitgevoerd. Eveneens zal het Enhanced Oil Recovery (EOR) project in 2019 worden voortgezet.

Vergroting van het aandeel in de energie markt

1. Productie en verkoop van hoogwaardige eindproducten.

- ❖ Een belangrijk focusgebied is de voorbereiding en uitvoering van de 1e grote onderhoudsbeurt van de raffinaderij in het 3e kwartaal van 2019. Deze is begroot op US\$ 25 miljoen. Door allerlei omstandigheden is dit pas in februari 2020 doorgegaan. Alle units zijn hierbij uit bedrijf gehaald, ontdaan van alle vloeistoffen en gassen, en worden geïnspecteerd op defecten en/of slijtage. Het doel van de onderhoudsbeurt is om de betrouwbaarheid en de veilige operatie van de raffinaderij voor de daaropvolgende vier jaar te garanderen.
- ❖ De verwachte productie van de high-end products (Low Sulphur diesel en gasoline) per eind 2018 is 2.90 miljoen barrels. In 2019 zal de productie en verkoop van deze hoogwaardige producten ca. 2.83 miljoen barrels bedragen. De verwachte bruto omzet van de Raffinaderij producten bedraagt US\$ 435 miljoen.

Participatie in Internationale bedrijven

1. Offshore activiteiten voor derden.

- ❖ Voor 2018 staan er 2 exploratieboringen gepland. In het 2e kwartaal is de 1e exploratieput, de Anapai-1, door Kosmos Energy in Blok 45 geboord. De exploratieboring bleek niet commercieel.
- ❖ In Blok 42 zal het consortium bestaande uit Kosmos Energy, Chevron en Hess, in het 3e kwartaal 2018 een aanvang maken met het boren van de 2e exploratieput.
- ❖ Op 26 juni 2016 hebben Staatsolie en Cairn Energy uit Schotland een productie-delingsovereenkomst voor het offshore Blok 61 ondertekend. De overeenkomst geldt voor dertig jaar. Het komend jaar zullen de exploratieactiviteiten worden opgestart met een 2D

(tweedimensionaal) seismisch onderzoek. In een later stadium zullen exploratieputten worden geboord.

- ❖ - Momenteel zijn er 11 productiedelingscontracten afgesloten en hiermee is meer dan 40% van het offshore gebied onder contract.
- ❖ Staatsolie en haar partners blijven optimistisch dat in de nabije toekomst meer commerciële olievondsten worden gedaan in het Surinaams zeegebied. Het is belangrijk dat bij een commerciële ontdekking zowel Staatsolie als de Staat Suriname goed voorbereid zijn op deze significante verandering. Daarom is In samenwerking met het lokale bedrijfsleven reeds een Industrial Baseline studie uitgevoerd om te bepalen waar wij nu staan en waar wij moeten zijn.
- ❖ Door Apache en haar partner Total zijn in 2020 tot zo ver, 3 significante olie en gas ontdekkingen aangeboord in Block 58. Deze 3 vondsten zullen verder geanalyseerd worden. Er is een vierde put, met name Keskesi die op schema is om geboord te worden in 2020.

2. Merian goudproject

In 2018 heeft Staatsolie het 4,8% financieel aandeel van de Staat in het Merian project teruggekocht. Staatsolie participeert sedert 2014 voor 25% in het Merian goudproject, waarbij de Staat voor 4,8% had bijgedragen. Door deze deelname wordt de groeipotentie van het bedrijf en de US-dollar verdien capaciteit op de lange termijn verder vergroot. Voor 2018 wordt een netto opbrengst van US\$ 68 miljoen uit deze participatie verwacht. De verwachte opbrengst voor 2019 uit Staatsolie participatie wordt geschat op US\$ 61 miljoen op basis van een goudproductie van 502.000 ounce en een goudprijs van US\$ 1.250 p/oz.

Bijdrage aan de Overheidsbegroting US\$ 168 miljoen

De bijdrage van de Overheidsbegroting 2019 is geschat op ca. US\$ 168 miljoen, bestaande uit US\$ 108 miljoen aan inkomstenbelasting (inclusief Staatsolie Dochtermaatschappijen), verbruiksbelasting, dividend en loonbelasting en US\$ 60 miljoen als dividend. Dit bij een gemiddelde referentie prijs van US\$ 52,46 per bbl voor USGC HSFO Waterborne.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Crude Production (x1,000 BBLs)	16.428,00	16.661,00	16.795,00	17.000,00	17.000,00	17.000,00
Refinery Production (x1,000 BBLs)	2.898,00	2.969,00	3.401,00	3.525,00	3.662,00	3.519,00
Pricing in USD per BBL	59,23	52,46	48,16	51,96	54,72	57,16
Marketing (x1,000 USD)	509.400,00	526.165,00	577.414,00	567.269,00	554.910,00	559.930,00
Merian Net Revenues (x1,000 Usd)	61.319,00	59.278,00	33.572,00	32.446,00	27.906,00	25.523,00
CAPEX (x1,000 Usd)	113.408,00	133,88	109.984,00	107.451,00	89.542,00	89.542,00
Total Government Contributions (x1,000 Usd)	167.800,00	168.352,00	216.805,00	205.965,00	194.222,00	200.323,00

DE N.V. ENERGIEBEDRIJVEN SURINAME (N.V. EBS)

Organisatie Structuur

Als gevolg van de E-Wet 2016, dient de organisatie c.q. het bedrijf heringericht te worden.

De diensten met betrekking tot de opwekking, retail & netbeheer zijn in aparte eenheden met gescheiden

boekhoudingopgezet.

Aan de hand hiervan is volgens de Aandeelhouders vergadering (AVA) van 27 juni 2017 de nieuwe holdingstructuur goedgekeurd en is de nieuwe organisatie structuur bij de aanvang van het boekjaar 2018 van start gaan.

Opwekking

EPAR

Door de werkzaamheden & organisatie m.b.t. de levering van onderdelen kan worden aangegeven dat de start positie van de opwekeenheden goed te noemen is.

Van de 2(twee) opwekcentrales die Paramaribo (EPAR) voorzien van elektriciteit kan worden gesteld dat zij onder de huidige omstandigheden in redelijke tot goede staat verkeren en dus aan de opwekkings verwachting kunnen voldoen.

Hetzelfde kan worden gesteld met betrekking tot de opwekking in Nickerie. Door de goede onderdelen voorzieningen en tussentijdse onderhoud werkzaamheden zal aan de te verwachten vermogens aanvraag kunnen worden voldaan. Nickerie heeft een minimale reserve vermogen en het proces tot uitbreiding hiervan is reeds gang gezet.

Energie Voorziening algemeen.

Als gevolg van de tariefsaanpassing in 2016 en 2017 is de vraag naar energie en het piek vermogen rond de 10% afgenomen. In 2018 is er echter een lichte groei van rond de 2%.

Mede door de grote regentijd is het opwekkingvermogen van de Afobakka Centrale sterk verbeterd. Na 5-6jaar heeft het waterniveau in het stuwmeer de hoogte boven de "rule curve" overstegen, waardoor vanuit deze opwekcentrale en grote bijdrage geleverd wordt tijdens de piek tijden.

Organisatorisch worden de voorbereidingen voor de uitbreiding van het opwek vermogen op lang termijn voortgezet, aangezien de statistieken uitwijzen dat de groei in energie verbruik en piekvermogen wederom een stijgende lijn vertoont.

Voor wat de andere districten betreft kan worden aangegeven dat verder gewerkt zal worden aan zaken zodat de kritieke structuur die daar heerst kan worden omgezet tot een stabiele. Ook in deze gebieden is het effect van minder energie verbruik en afname van het piekvermogen waargenomen

Projecten

De projecten gefinancierd door de IDB lening I en II vorderen gestaag en leveren reeds de nodige vruchten af. De z.g.n. "DE-gebieden" Powakka & omgeving zijn reeds aangesloten op het EPAR net en het gebied Atjoni/Pokigron is op solar met diesel als back-up. Er zal verder worden gewerkt aan de studie en uitvoering van projecten m.b.t. Oost Suriname, waarbij de gebieden Moengo & Albina gekoppeld zullen worden aan het EPAR (Paramaribo) netwerk. Het e.e.a. zal doormiddel van financiering met AFD worden gerealiseerd.

In 2018 is ook een aanvang gemaakt met de implementatie van de projecten die door de Caribbean Development Bank (COB) gefinancierd zullen worden. De voorzieningsgebieden Par'bo (EPAR) Noord, West & Zuid- west evenals Nickerie zullen de komende 5 jaar een transformatie ondergaan voor wat betreft de elektriciteits voorziening.

Er zal verder worden gewerkt aan de studie en uitvoering van projecten m.b.t. Oost Suriname, waarbij de gebieden Moengo & Albina gekoppeld zullen worden aan het EPAR (Paramaribo) netwerk. Het e.e.a. zal door middel van financiering van dit netwerk met AFD worden gerealiseerd.

Wat betreft EPAR Zuid vorderen de voorbereidingen van de projecten m.b.t. het aansluiten van de gebieden Matta en omgeving op het EPAR netwerk in de verstrekking van het zuidelijk deel van de transmissie voorzieningen. Dit deel zal door middel van de credit line voorzieningen welke reeds is

goedgekeurd vanuit India, worden gerealiseerd.

Met betrekking tot het veilig stellen van het additioneel opwekvermogen op lange termijn, welke volgens de statistieken & prognose rond 2020 zover zouden moeten zijn, worden de projecten met de (Islamic Development Bank) IsDB verder uitgewerkt en voorbereid, dit ter financiering door de IsDB

Distributie

Met betrekking tot de energieaansluitingen is gewerkt aan het terug brengen van de opgelopen achterstanden. Voor wat de gevallen betreft waarbij er voorzieningen noodzakelijk zijn, zijn deze mogelijk eind 2018 weggewerkt.

Voor 2018 - 2019 ligt in de lijn van uitvoering een project van 25-30 Miljoen USD, waarbij rond de 70% van de bestaande SV armaturen zullen worden vervangen door Smart Led armaturen. Door implementatie van Led, zullen de verbruikskosten van de overheid per jaar aanzienlijk afnemen.

Voordeel: lagere kosten voor de overheid.

Dit project zal samen uitgevoerd worden met de implementatie van het smart metering systeem waarbij rond de 15% van de bestaande meters zullen worden vervangen.

De opname van en het verbruik kan accurater op vaste tijdstippen plaatsvinden en op niet al te lang termijn zullen de klanten in staat zijn een beter beeld te krijgen over hun dagelijks verbruik en daardoor in staat zijn hun verbruik beter te gaan beheersen.

Renewable

Ook het komend jaar zal de nadruk op de implementatie van opwekking op basis van hernieuwbare bronnen met name solar worden gelegd. Binnen de COB financiering zullen in Nickerie een park van 2 MW worden aangelegd alsook in Coronie een van 300 KW.

Technische criteria zijn gereed bij de EBS zodat klanten in staat zijn bij de plaatsing solar panels energie terug te leveren volgens de E-Wet 2016

Huisaansluitingen

Vermeldenswaard is de groei van het aantal gerealiseerde aansluitingen. In 2017 $\pm$ 10.000, en in 2018 is er een daling in aanvragen, reeds aangesloten 3.500. Eind 2018 zullen er $\pm$ 7.000 aansluitingen gerealiseerd zijn. Voor 2019 worden $\pm$ 8000 aansluitingen verwacht

Na de prijsaanpassing valt op te merken dat het verbruik bij de verbruiksgroep huishoudelijk en commercieel enigszins is afgenomen wat uiteindelijk ook zal resulteren in de besparing op de aanschaf van brandstof.

Subsidie:

Uitgaande van een ongewijzigde situatie in de electriciteits prijzen en de actuele koers wordt een subsidie voor electra verwacht van SRD 896,605 miljoen.

Gas voorziening:

Deze was het afgelopen jaar zeer stabiel en de verwachting is dat de groei niet hoger dan 3 % zal zijn. In 2018 zal de projectrealisatie met betrekking tot de uitbreiding van de opslag van gas te Livorno een feit zijn. Dit project zal inhouden, het opzetten van 3 opslagtanks met een kostenplaatje van ruim US\$ 5 miljoen. Er zal verder gewerkt worden aan verbetering van de distributie en de klantenservice.

Subsidie:

Uitgaande van een ongewijzigde situatie in de gas prijzen en de actuele koers wordt een subsidie voor gas verwacht van SRD 88,093 Miljoen.

Doel van de parastatale instelling:

De vennootschap stelt zich ten doel:

- a. Het exploiteren van, het deelnemen in en het voeren van de directie over gas- en elektriciteitsbedrijven
- b. Het aanleggen en onderhouden van installaties voor de productie en distributie van gas en elektriciteit
- c. Het deelnemen in, het samenwerken met of het voeren van de directie over andere ondernemingen of instellingen, die een doel beogen of soortgelijk aan dat der vennootschap;
- d. Het verrichten van alle overige handelingen die aan het hiervoor omschreven doel bevorderlijk of dienstig kunnen zijn.

Link van uw instelling met het Ontwikkelingsplan 2017-2021

Onze instelling is een parastataal bedrijf, resorterende onder het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen. Dit betekent dat de overheid bemoeienissen heeft in het bedrijf, waardoor bepaalde activiteiten van het bedrijf zichtbaar kunnen zijn op de financiële begroting van de overheid. Als voorbeeld kan genoemd worden de inkoop van elektriciteit van de Suralco en van SPCS.

Lopende en geplande activiteiten

EBS projects that could be decided, built or commissioned (2019-2039)					
Project name	Function	Area	Canceled	decision pending	Commissioning
Upgrade Substation D (kwatta)	Transmission	EPAR IDB 1			Q4 18
Upgrade Substation J (Jacobusrust)	Transmission	EPAR IDB 11			Q1 19
Upgrade Substation F (La Vigilantia)	Transmission	EPAR IDB 11			Q2 19
Upgrade Substation E (vijftde rijweg/comm. weytingweg)	Transmission	EPAR IDB 11			Q3 19
New SS BOMA including transmission connection SSSL-SSBOMA and SSE-SSBOMA	Transmission	EPAR IDB 11			Q4 19
Upgrade SS D with 33/110kv	Transmission	EPAR CDB		3.500.000,00	2019
New transmissionline from SS D to new S/S LD (Leiding) incl SS LD	Transmission	EPAR CDB		7.000.000,00	2019
New transmissionline from SS LD to new S/S 5RW (5e Rijweg) incl SS 5RW	Transmission	EPAR CDB		7.000.000,00	2019
New SS AZ (Academisch Ziekenhuis) including integration of cable connection between J-D	Transmission	EPAR CDB		6.000.000,00	2020
New SS RW (Ringweg) 110/12 kv	Transmission	EPAR CDB		6.000.000,00	2020
New transmissionline from SS J (Jacobus) to SS RW (Ringweg) including upgrade at SS J	Transmission	EPAR CDB		6.000.000,00	2020
33 kv transmissionline from SS Clara to SS CCN including SS CCN upgrade	Transmission	ENIC CBD		11.100.000,00	2021
Substation Clara upgrade 33/12 kv	Transmission	ENIC CBD		7.900.000,00	2021
PV system 2 MW in Nickerie	Generation	ENIC CBD		6.000.000,00	2019
Upgrade of S/S SPCS, extension of 161 kv and step-down to 110 kv	Transmission	EPAR ICL		4.049.850,00	2020
Line from S/S I (Tout Lui Faut-SOM) to S/S L (Lelydorp) upgrade to 110 kv incl upgrade SS L	Transmission	EPAR ICL		5.487.125,00	2021
Line from S/S L (Lelydorp) to S/S H (Indira Gandhieweg) new link at 110 kv incl upgrade SS H	Transmission	EPAR ICL		1.400.000,00	2021
Line from S/S F (La Vigilantia) to S/S H (Indira Gandhieweg) new link at 110 kv	Transmission	EPAR ICL		900.000,00	2022
Line from S/S H (Indira Gandhieweg) to S/S G (Zanderij) reinforce existing link 110 kv incl upgrade SS G	Transmission	EPAR ICL		5.750.025,00	2022
Line from S/S G (Zanderij) to S/S PKS (Pikin Saron) new link at 110 kv incl upgrade SS PKS	Transmission	EPAR ICL		9.877.875,00	2023
Paranam Power Plant (PHASE 1 2x20 MW)	Generation	EPAR IsDB phase 1		36.363.636,00	2020
DPP2 Organic Rankine Cycle plant (2.5 MW)	Generation	EPAR IsDB phase 1		6.394.658,00	2025
161 kv line from S/S R (Menckendam) to S/S D (Kwatta)	Transmission	EPAR IsDB phase 1		21.900.000,00	2020
110 kv line from S/S D (Kwatta) to new S/S RW Ringweg	Transmission	EPAR IsDB phase 1		5.180.000,00	2021
110 kv line from S/S A (Saramaccastraat) to new S/S J (Weidenstraat)[1]	Transmission	EPAR IsDB phase 1		5.313.500,00	2022
Hazard power plant (2x5 MW) ENIC	Generation	ENIC IsDB phase 1		17.457.550,00	2020
33 kv transmissionline from SS van Petten- SS Hazard	Generation	ENIC IsDB phase 1		4.216.000,00	2021
110 kv transmissionline from SS Hazard to SS Henar	Transmission	ENIC IsDB phase 2		6.930.000,00	2025
110 kv transmissionline from S/S Henar to S/S Wageningen	Transmission	ENIC IsDB phase 2		9.240.000,00	2025
Substation Henar 110/12 kv	Transmission	ENIC IsDB phase 2		5.003.500,00	2025
Substation Wageningen 110/12 kv	Transmission	ENIC IsDB phase 2		4.763.000,00	2025
110 kv Interconnection Moengo- Albina (110kv)	Transmission	EPAR AFD			
SS PP (Peperpot) to SS M (La Paix)	Transmission	EPAR AFD			
SS M (La Paix) to SS WH (Wanhati)	Transmission	EPAR AFD			
SS WH (Wanhati) to MN (Moengo)	Transmission	EPAR AFD			
SS MN (Moengo) to SS ALB (Albina)	Transmission	EPAR AFD			
33 kv line from S/S J (Jacobus) to S/S T (Tourtonne)	Transmission	EPAR IsDB phase 2		965.000,00	2022
33 kv line from S/S C (Plutostraat) to S/S Q (Morgenstond)	Transmission	EPAR IsDB phase 2		704.000,00	2022
33 kv line from S/S LT (Langatabikistraat) to S/S D (Kwatta)	Transmission	EPAR IsDB phase 2		660.000,00	2022
New substation Vredenburg (SS VDB) including transmission connection SS VDB - SS MLK	Transmission	EPAR		6.000.000,00	2018
Street lighting and retrofit and advanced metering infrastructure				33.186.000,00	2019

Alle kapitaalinvesteringen zijn afhankelijk van de financiering welke beschikbaar zal zijn. De specifieke implementatie data zijn mede hiervan afhankelijk.

Bijdrage aan de overheid: De bijdrage aan de overheid is nihil

Bijdrage van de overheid

Elektriciteit:

- a. SPCS stroominkoop: SRD 375 miljoen
- b. Suralco stroominkoop: SRD 401 miljoen
- c. Brandstof subsidie: SRD 1 21 miljoen (27,500 vaten HFO en 2,500 vaten Diesel per maand)
- d. Elektriciteit (resterend verschil tussen opbrengst en basisprijs) :SRD 635 miljoen
  - o *De gecalculeerde basisprijs is USD 0,2165 per kWh*
  - o *De gehanteerde brandstofprijs voor HFO is USD 70 per vat en voor diesel USD 140 per vat.*
  - o *De vraag naar energie groeit in 2019 met 2% t.o.v. 2018 Wisselkoers = SRD 7,53 voor 1 Amerikaanse dollar*

Prognose winst- en verliesrekening Elektriciteitsbedrijf

Prognose winst- en verliesrekening Elektriciteitsbedrijf	
Revenues	1.854.194,00
Cost of energy, materials and services	1.577.605,00
Bruto marge	276.589,00
Employee compensation and benefits	167.762,00
Depreciation	65.791,00
Other operating expenses	20.232,00
Total expenses	253.785,00
Earnings before taxes and interest	22.804,00
Financial expenses	(94.086,00)
Earnings before taxes	(71.282,00)
Earnings after taxes and interest	(71.282,00)

Prognose winst- en verliesrekening Gasbedrijf

(in duizenden SRD)	19-Dec
Revenues	107.009,00
Cost of energy, materials and services	147.304,00
Bruto marge	(40.295,00)
Employee compensation and benefits	13.063,00
Depreciation	4.433,00
Other operating expenses	8.995,00
Total Expenses	26.491,00
Earnings before taxes and interest	(66.786,00)
Financial expenses	(21.307,00)
Earnings before taxes	(88.093,00)
Earning after taxes and interest	(88.093,00)

GRASSALCO

1. Doel van de parastatale instelling

1.1 Visie

De Surinaamse leider in het duurzaam ontwikkelen van bouwmaterialen, mineralen en ertsen.

1.2 Missie

Het zelfstandig en/of in samenwerkingsverband exploreren en exploiteren van bouwmaterialen, mineralen en ertsen in Suriname, m.u.v. koolwaterstoffen, teneinde de mijnbouwsector tot welvaart en welzijn van de totale natie te ontwikkelen. Conform artikel 2 van de statuten dient de maatschappij werkzaam te zijn op het terrein van mijnbouw, industrie, handel en transport. En mag zij daartoe andere ondernemingen oprichten, verwerven en financieren, daarin deelnemen en de directie over voeren. Conform de statuten dient Grassalco in het kader van haar normale bedrijfsuitoefening te streven naar een welvaartspositie op lang termijn en naar maximale werkgelegenheid, zulks:

- ❖ Ter behartiging van de directie belangen van een ieder die inkomsten ontvangt vanwege het bestaan en door de bloei van de vennootschap:
- ❖ Ter bevordering van de welvaart in Suriname en de ontwikkeling van West Suriname in het bijzonder.

1.3 Vennootschapdoelstelling

Het beleid van de directie is gericht op maximalisatie van de “stakeholders value” door het initiëren van projecten die positieve cashflows genereren om de wintgevendheid op lang termijn te herstellen en te waarborgen.

2. Activiteiten en Plannen

Mijnbouwprojecten

1. Steenslag

Waste Rock Gross Rosebel / Steenslag Rosebel

Grassalco is in 2013 begonnen met de productie van steenslag uit “waste rock”, beschikbaar op de waste dump van de Royal Hill pit van Rosebel Gold Mines N.V. De focus van Grassalco is niet alleen gericht op de voorziening van de lokale steenslag markt en andere bouwmaterialen, maar is ook scherp gefocust op productie ten behoeve van de export naar het Caraïbisch gebied en grote infrastructurele projecten in Suriname. Uit onderzoek is gebleken dat de regio steenslag importeert uit landen, z.a. St.Lucia, Noorwegen, Dominicaanse Republiek en Canada. Er zijn een aantal missies uitgevoerd om export van steenslag te verhogen. Vanwege de vele infrastructurele werken in Guyana, zijn een aantal exporten uitgevoerd met gecharterde barges en schepen. De planning is om minimaal 40% van de productie van steenslag af te zetten in het Caraïbisch gebied en Frans Guyana.

Worsteling Jacob Exploratie

Tegen de achtergrond van de regionale vraag naar bouwmaterialen is in 2017 nader feasibility onderzoek verricht op het steenslagexploitatie-recht Worsteling Jacob. Het doel van het onderzoek was het vaststellen van een economische rendabele voorkomens van graniet voor de productie van kwaliteit steenslag en andere natuursteen producten. Thans(2018) wordt de feasibility studie afgerond en voorbereiding getroffen om de productie van steenslag en andere natuursteen producten ter hand te nemen.

2. Goud

Goliath

Grassalco beschikt over het recht tot exploratie van goud en andere mineralen in het Goliath gebied. Het streven is om in samenwerkingsverband met investeerders nadere exploratie en feasibility studieactiviteiten uit te voeren. Grassalco bekijkt de mogelijkheden tot een partnerschap, waarbij het exploratieonderzoek en de hieraan verbonden risico's voor minimaal 50% wordt gedeeld. Het aantrekken van buitenlandse exploratie bedrijven worden in kaart gebracht en onderhandelingen gevoerd. Verlenging van exploratie recht is aangevraagd om voortgang op de bemoedigende “early-exploration” resultaten te garanderen.

Lely

De verlenging van het Lelygebergte exploratierechten zijn verleend als gevraagd. Zakelijke gesprekken zijn uitgevoerd met geïnteresseerde mijnbouw/exploratie maatschappijen en investeerders, waarvan die met een Canadees bedrijf het verst gevorderd is voor het uitvoeren van een exploratie en ontwikkelingsprogramma. De planning is om tegen eind van 2018 een overeenkomst te sluiten.

Maripaston

In 2011 heeft Grassalco het mijnbouwrecht Maripaston (1.375 ha) verkregen. Als concessiehouder draagt Grassalco de verantwoordelijkheid voor het opzetten en onderhouden van een adequate infrastructuur en veiligheid. De ontwikkeling van Maripaston is conform een stappenplan om zodoende daadwerkelijke maximalisatie van stakeholders te kunnen garanderen nl:

1. Het duurzaam verwerken, met zogenaamde Gravity Concentration Plan (GCP), van de “tailings” afkomstig uit activiteiten van vroegere illegale kleinschalige Mijnbouwers.
2. De clean up van het Maripaston gebied en ontwikkelen van rehabilitatie plannen.
3. Het vinden van primair materiaal (totale exploratie, inclusief invoeren van feasibility study) om de winstgevendheid van bestaande GCP te verhogen.

De exploratie afdeling heeft zich in 2016 en 2017 gericht op het vinden van primair materiaal voor GCP, nadat alle omliggende tailing in nodige detail was geëxploreerd. Het exploratie programma wordt in 2018 voortgezet met afronding van reserve bepaling in geselecteerde gebieden. De planning is om een kleinschalig mijnbouw bedrijf op te zetten eventueel in partnerschap met geïnteresseerden.

Het milieu beleid van NV Grassalco onderschrijft en bevordert een milieu vriendelijk en kwikvrije goudwinningsmethode. In de voorbereidingsfase van elk project wordt ook een Environmental Baseline study, ook wel een ESAI genoemd, uitgevoerd. Het doel van de ESAI (Environmental, & Social Impact Assessment) is om een evaluatie van het voorgestelde project uit te voeren om vast te stellen of het project en de bijbehorende werkzaamheden nadelige gevolgen hebben voor het milieu, rekening houdend met milieu-, sociale, culturele, economische en juridische aspecten. Daarbij worden alternatieven voor het voorgestelde project geïdentificeerd en geanalyseerd alsook mitigerende maatregelen voor negatieve effecten en verbeteringsmaatregelen voor positieve effecten voorgelegd tijdens en na de uitvoering van het voorgestelde project. Tijdens en na het desbetreffende project wordt invulling gegeven aan het Rehabilitatie plan dat project specifiek wordt gesteld.

3. Overige aandachtsgebieden

Natuursteen: er zijn buitenlandse partners geïdentificeerd om gezamenlijk de natuursteen productie in het Patamarca gebied te starten. Thans wordt een feasibility studie verricht door een Braziliaans Consulting bedrijf voor het mijnen van natuursteen in het Patamarca gebied en een feasibility studie voor het verwerken van natuursteen blokken tot (un-) polished slabs in faciliteiten van oude Suralco plant aan de Coermotibo creek door een samengesteld Grassalco studieteam. De faciliteiten van Coermotibo zijn in 2017 door het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen overgedragen aan Grassalco. Bij een positieve resultaat van de feasibility studie zal op een regelmatige basis export van blokken plaatsvinden en zullen deze blokken lokaal verwerkt worden tot (un-) polished “slabs” en tegels.

Zand: het zandwinningsproject Sinabo Commewijne wordt midden 2018 opgestart.

Koalies: Grassalco beschikt over het mijnbouwrecht over de koalievorkomens in het district Marowijne. Monsters zijn verzameld en opgestuurd naar geïnteresseerde investeerders voor het uitvoeren van benodigde testen. Indien, de resultaten positief zijn, zal een samenwerking met de buitenlandse partner worden aangegaan om koalieproductie in het district Marowijne op te ontwikkelen.

Goudopkoop/export: het opzetten van een goudopkoop bedrijf in Brokopondo is om het verwerken van goud en alle zaken die daarmee te maken hebben dicht bij de bron te brengen en risico's voor zowel de verkopende als de opkopen partij te minimaliseren.

Reële potenties:

- ❖ Verbreden van de inkomstenbasis van het land en Grassalco onafhankelijk van royalties en huurpenningen
- ❖ Risicospreiding
- ❖ Regionale en internationale markttoegang
- ❖ Synergie in de bouwsector
- ❖ Verruiming productassortiment en portfolio

- ❖ Innovatie
- ❖ Opdoen van kennis en ervaringskills in koalienwinning en- markt
- ❖ Opbouwen van duurzame identiteit als Staatsmijnbouwonderneming

Plantvermeerdering te La Solitude: Grassalco heeft in 2017 de labfaciliteit van Phytotech overgenomen en is gestart met het vermeerderen van plantmateriaal voor de lokale- en export markt. Deze investering is primair gedaan voor het leveren van plantmateriaal voor rehabilitatie van uitgemijnde gebieden. Daarnaast wil het bedrijf inhoud geven aan het diversificatie gedachte van de regering, door het toevoegen van meerdere assortimenten in de produktie portfolio. Hierdoor is het bedrijf ook instaat om plantmateriaal te leveren aan de lokale agrarische sector, zodat inhoud kan worden gegeven aan de voedsel schuur strategie van de regering.

Bauxiet ontginning en export: met Aluminpro is er een MOU getekend om de feasibility study voor de ontginning van bauxiet in het Nassau gebied voor export uit te voeren. Deze organisatie heeft daartoe een project voorstel ingediend om een complete feasibility studie op eigen kosten uit te voeren. De belangrijkste voorwaarde hiervoor is echter dat de mijnbouwrechten worden gegeven aan Grassalco door de overheid.

3. Resultaat tbv de Staatskas

Allereerst dient opgemerkt te worden dat er bij NV Grassalco nog geen sprake is van dividendafdracht. Wel was het zo dat van Royalty's, welke NV Grassalco tot verkort ontving van Rosebel Gold Mines NV, er 80% van de royalty ontvangsten werden ingehouden door de Staat Suriname door tussenkomst van de Centrale Bank Suriname. In deze betreft het de Delfstoffenovereenkomst d.d. 7 april 1994, met haar 1e wijziging op 23 maart 2003 tussen NV Grassalco, de Staat Suriname en Gold Star Resources Ltd, thans Rosebel Gold Mines NV. Voor 2020 ontvangt NV Grassalco geen royalties meer en is aangewezen op subsidie voor een bedrag van SRD 21.000.000 voor het financieren van haar lopende activiteiten en schulden.

Afdeling 10. Het Ministerie van Arbeid Werkgelegenheid en Jeugdzaken

Algemeendeel

Arbeidsmarkt

Ten aanzien van het arbeidsmarktbeleid als belangrijk onderdeel van het sociaal- economisch beleid voor de komende periode heeft het ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid en Jeugdzaken sinds kort een aanvang gemaakt met een bewust planmatige aanpak van de programma's op basis van 'Result Based Management' (RBM). Langs deze lijnen wordt de laatste hand gelegd aan het arbeidsmarktinformatiesysteem (Labour market information system). Dit systeem beoogt een mechanisme waarin de systematische verzameling, analyse en verspreiding van informatie over de vraag en het aanbod van de arbeidsmarkt en andere arbeidsmarktindicatoren centraal staat. Dit systeem zal belangrijke data aanleveren voor het ontwikkelen van gericht beleid en programma's voor de aanpak van specifieke sociale vraagstukken/verschijnselen w.o. werkloosheid, werkgelegenheid, sociale zekerheid en arbeidsbescherming. Het arbeidsmarktinformatiesysteem is cruciaal bij de besluitvorming bij investeringen. M.b.t. de voorbereidende activiteiten ten behoeve van de opzet van het arbeidsmarktinformatiesysteem als onderdeel van het "Decent Work Country Program", wordt technische assistentie verkregen van de ILO. In 2020 zal verder gewerkt worden aan de institutionele opzet van dit systeem. Tevens zal er een onderzoek worden geïnitieerd naar beroeps specifieke lonen Dit onderzoek zal in nauwe samenwerking met de ILO en het ABS worden voorbereid en uitgevoerd.

De SDG's, het Decent Work Country Program, de Beleidsnota 2016 - 2021 van het ministerie van Arbeid en het Ontwikkelingsplan 2017 – 2021 met als strategische benadering een 'bottom up approach', die middels verhoogde participatie en publieke en private partnerschappen meer en betere werkgelegenheid en duurzame economische groei nastreeft, zijn de richtlijnen voor het arbeidsmarktbeleid in het dienstjaar 2020.

Hiermee wordt beoogd invulling te kunnen geven aan het recht op arbeid zoals de Grondwet van de Republiek Suriname dat voorschrijft. Geheel in lijn met deze vaststelling is het Ministerie van Arbeid continu op structurele wijze bezig vorm en inhoud te geven aan haar arbeidsmarktbeleid met ondersteuning van de aan haar ter beschikking gestelde werkmensen: de Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling (SAO), Stichting Productieve Werkeenheden (SPWE), Suriname Hospitality and Tourism Training Center (SHTTC) en de Raad voor Coöperatiewezenen (RACO), die elk op de hun geëigende wijze substantieel bijdragen aan skills development, ondernemerschap en coöperatieve ontwikkeling in ons land.

De dienstverlening van de dienst Arbeidsbemiddeling zal verder worden geprofessionaliseerd en alle werkzoekenden zullen, met het oog op verbetering van hun arbeidsmarkt potenties, onderworpen worden aan een speciaal ontwikkelde training. Werkzoekenden zullen tevens begeleid worden naar vakopleidingen en andere trainingsmogelijkheden.

Voorts zullen werkzoekenden in 5 districten als onderdeel van het Basic Needs Trust Fund van de Caribbean Development Bank in de gelegenheid worden gesteld kosteloos bijgeschoold te worden in technische beroepen. In 2018 is er een aanvang gemaakt met capaciteitsversterking van de dienst met assistentie van de International Labour Organisation (ILO). De versterking zal onder andere als resultaat hebben dat de Dienst der Arbeidsbemiddeling beter zichtbaar gemaakt zal worden bij de samenleving middels het online toegankelijk maken van de dienstverlening (vacatures en werkzoekenden aanbod), het organiseren van een "Job Fair" waarbij vragers en aanbieders van arbeid en trainingen op 1 locatie

aanwezig zullen zijn voor een gezamenlijk doel, n.l. het invullen van trainingsbehoeften en werkplekken. Voor een landelijke aanpak en promotie van de dienst zal de samenwerking met de publieke en private sector versterkt worden. De integrale samenwerking tussen de publieke, private sector zullen versterkt worden door het aangaan van samenwerkingsverbanden in de vorm van “Public Private Partnership” (PPP). Er is reeds een Alliantie gevormd met de VSB, UNDP en NGO’S om mensen met een beperking te ondersteunen in ondernemerschap en ook het plaatsen bij een bedrijf. Om jongeren, die door sociaal-maatschappelijke problemen uit het onderwijssysteem zijn geraakt, nieuwe toekomstperspectieven aan te bieden teneinde wederom te kunnen deelnemen aan het onderwijsproces of eventueel de arbeidsmarkt, zal er in breder verband samengewerkt worden met de relevante stakeholders om deze problematiek gezamenlijk te oplossen. Met Stichting Rumas is er reeds een samenwerking om deze doelgroep de nodige ondersteuning te geven. Om een goede werking van de Wet Arbeid door Vreemdelingen, welke de Wet Werkvergunning Vreemdelingen zal vervangen, te garanderen, zal een voorlichtingsplan worden uitgevoerd met het doel belanghebbenden goed te informeren over de inhoud en werking van deze wet. In aanloop naar de in werking treding van de Wet wordt gewerkt aan de gereed making van de interne infrastructuur en andere logistieke zaken.

Juridische- en Internationale zaken

De zorg voor de arbeidsverhoudingen is één van de kerntaken van het ministerie van Arbeid en is gekoppeld aan de productiviteit en weerbaarheid van de economie en de samenleving. De activiteiten op dit vlak zijn gerelateerd aan verschillende departementsonderdelen, maar in hoofdzaak hebben de beleidsactiviteiten van het onder directoraat Juridische- en Internationale Zaken (JIZ) betrekking op dit beleidsgebied.

Dit departementsonderdeel is belast met enkele bijzondere taken van het ministerie van Arbeid zoals vastgelegd in het Besluit Taakomschrijving Departementen, met name:

- a. het beleid ten aanzien van de verhouding tussen werkgevers en werknemers en het toezicht op de naleving van wettelijke bepalingen ter zake;
- b. het toezicht op de naleving van wettelijke regelingen inzake de arbeidsbescherming c.q. de arbeidsinspectie;
- c. het toezicht op wettelijke bepalingen inzake arbeidsbemiddeling;
- d. het onderhouden van contacten met en het toezicht op de naleving van wettelijke bepalingen inzake werknemers- en werkgeversorganisaties en het bevorderen van goede arbeidsverhoudingen.

Volgens de Regeringsverklaring 2015-2020 is het streven van de regering erop gericht om te bouwen aan een welzijnssamenleving en om dit te behouden. Deze samenleving zal steunen op een efficiënt ingerichte en sterke economie, waarbij vooral sprake zal zijn van een rechtvaardig en inspirerend systeem van ontwikkelings- en bestaansgaranties, met voldoende werkgelegenheid en arbeidsbescherming. Tegelijkertijd is het beleid om de verhoging van ons nationaal concurrentievermogen consequent ter hand te nemen, met de nadruk op onder andere verhoging van de productiviteit en het stimuleren van m.n. kleine en middelgrote ondernemingen.

Het onder directoraat JIZ zal zich in zijn werk met betrekking tot het bovenstaande, laten leiden door de **ILO Verklaring inzake Sociale Rechtvaardigheid voor een Billijke Mondialisering**, aangenomen door de werkgevers, werknemers en de overheden van de ILO-lidlanden in 2008. Deze verklaring heeft als doelstelling het

bevorderen van de werkgelegenheid door een duurzame institutionele en economische omgeving, sociale beschermingsmaatregelen, sociaal dialoog en tripartisme en respect voor de fundamentele arbeidsprincipes en -rechten. Met betrekking tot dit laatste wordt voortgebouwd op de **ILO Verklaring**

inzake de Beginselen en Principes op de Werkplek van 1999. In de verklaring van 2008 wordt gerefereerd aan de **Tripartiete Verklaring van Principes aangaande Multinationale Ondernemingen en Sociaal Beleid (1977)** welke relevant en een actueel onderwerp is bij de tripartiete besprekingen in de Raad van Beheer van de ILO. Tegelijkertijd dient als leidraad de **ILO Global Jobs Pact** welke unaniem door de tripartiete partners in 2009 werd aangenomen. Deze legt de nadruk op herstel uit (de) economische crisis gebaseerd op investeringen, werkgelegenheid en sociale bescherming.

De beleidsactiviteiten van Juridische en Internationale Zaken zullen worden uitgevoerd volgens een geïntegreerde werkmethode van de vier afdelingen waaruit het bestaat: Bureau Wetgeving, Internationale Zaken, Registratie Collectieve Arbeidsovereenkomsten en de afdeling Aanvraag Vergunningen Intermediairs. Extern zal ook overleg zijn met de onder directoraten en andere entiteiten op het ministerie en andere afdelingen buiten het ministerie en met de sociale partners.

De Wet Arbeidsbescherming Gezin, deze wet is in april 2019 goedgekeurd door De Nationale Assemblée, er moet een bureau opgezet worden dat uitvoerende werkzaamheden zal voeren voor het fonds. Het onder directoraat zal een overlegsysteem in stand houden met de sociale partners, voor een deel via de Vaste Commissie ILO in het Arbeidsadviescollege. In 2020 zal het ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid en Jeugdzaken voortgaan om het concept van ‘Decent work en economische groei’ verder gestalte te geven. De nadruk zal onder meer liggen op de verdergaande modernisering van de arbeidswet- en regelgeving en verhoging van de bewustzijn van de samenleving omtrent gelijkwaardigheid tussen mannen en vrouwen op de werkvloer.

Arbeidsinspectie

De Arbeidsinspectie heeft volgens de Wet Arbeidsinspectie vooral als taak het toezien op en het verzekeren en faciliteren van de naleving van de wettelijke bepalingen met betrekking tot de arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden. De afronding van de modernisering van de arbeidswetgeving zal een sneeuwbaaleffect sorteren op de handhavingstaken van de Arbeidsinspectie. Om dat te faciliteren wordt de Arbeidsinspectie de komende periode gereed gemaakt voor de aangepaste en moderne taakstelling en zullen de vereiste investeringen worden gepleegd. Ook zullen de mogelijkheden van de niet-reguliere financieringsbronnen verkend worden om de aanpassing van de Arbeidsinspectie te bewerkstelligen.

ARBEIDSBESCHERMING

Het streven van de Arbeidsinspectie is erop gericht goede, gezonde en veilige arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden te garanderen. Om te geraken tot een optimale uitvoering van de bij wet vastgestelde taakstelling van de Arbeidsinspectie en de arbeidsinspecteurs, zijn in dit kader van belang:

- e. het toezien op en het verzekeren van de naleving van de wettelijke bepalingen met betrekking tot de arbeidsvoorwaarden en de bescherming van de werknemers bij de uitoefening van hun werkzaamheden en andere wettelijke regelingen voor zover de arbeidsinspecteurs mede belast zijn de naleving van deze regelingen te verzekeren;
- f. het verschaffen van inlichtingen en het geven van technische adviezen aan werkgevers en werknemers met betrekking tot de meest doeltreffende middelen ter naleving van de wettelijke bepalingen;
- g. het rapporteren aan de bevoegde autoriteiten door de arbeidsinspecteurs van door hen geconstateerde gebreken en misbruiken, welke niet met name onder de bestaande wettelijke bepalingen vallen, moet de Arbeidsinspectie verder institutioneel versterkt worden. De in het vorig

begrotingsjaar aangevangen werkzaamheden zullen

De in het vorig begrotingsjaar aangevangen werkzaamheden zullen worden voortgezet in het begrotingsjaar 2020. Daarbij zal sterk de nadruk gelegd worden op de vergroting van het toezicht vanuit de Arbeidsinspectie in de minder toegankelijke gebieden van ons land, met name de districten Brokopondo, Sipaliwini, Apoera en Marowijne.

Handhaving en Naleving

De uitvoering van de ontwikkelingsactiviteiten voor het begrotingsjaar 2020 van het beleidsgebied arbeidsbescherming zullen zich richten tot de controle van de naleving van de vernieuwde wetgeving. Deze interventie zal een bijdrage leveren aan het bereiken van de uitkomst: *De bewustwordingscampagnes, wetgeving en regulering bevorderen een gezondere leefstijl, woon-, werk- en leefmilieu van de bevolking.*

In 2019 was het functioneel noodzakelijk om een Transformatie- en Managent Team in te stellen om de dagelijkse operaties te kunnen waarborgen en de transformatie van de Arbeidsinspectie binnen 24 maanden voor te bereiden. Met de beschikbare middelen en de goedkeuring in november 2017 door de regering voor een gefaseerde planmatige aantrekking van op te leiden nieuw personeel om de verwachte uitstroom i.v.m. pensionering van arbeidsinspecteurs en kernfunctionarissen van de afdelingen c.q. bureaus binnen de Arbeidsinspectie. Om eerder genoemde uitkomst te realiseren, zullen er aspirant arbeidsinspecteurs, arbeidsomstandigheden medewerkers, opleiding- en trainingsmedewerkers, juridische medewerkers worden aangetrokken. De aspirant arbeidsinspecteurs zullen opgeleid worden en de arbeidsinspecteurs bijgeschoold en bijgetraind.

In het afgelopen begrotingsjaar 2019 is de aanzet gegeven kwalitatief en kwantitatief institutionele versterking door te voeren. Er is momenteel de aanschaf van beschermingsmiddelen en transport, welke de uitvoering van de activiteiten met betrekking tot de controle en handhaving hebben beperkt. De ontoereikende infrastructuur is mede de oorzaak dat taken niet naar behoren uitgevoerd kunnen worden geplaatst tegen de achtergrond van gebrekkige middelen.

De verdien capaciteit van de Arbeidsinspectie zal worden vergroot met toepassing o.b.v. de wettelijke grondslag van de Arbeidswetten, door de instelling van diverse heffingen voor diensten vanuit de Arbeidsinspectie die tot nu toe kosteloos worden verstrekt en de verhoging van de in de arbeidswetgeving genoemde bestuurlijke boetes. Om de resultaten van de verschillende beleidsgebieden te kunnen verhogen voor het begrotingsjaar 2020, kunnen de volgende voorstellen in overweging genomen worden:

- Het aangaan en intensiveren van publiek-private samenwerkingen;
- De mogelijkheden van schenkingen en/of leningen bij externe financieringsinstanties en ontwikkelingspartners bekijken en benutten;
- Het generen van additionele financiële middelen door bv inkomsten uit niet-belastingmiddelen te verhogen;
- Verbeteren van de hulp- en beschermingsmiddelen van arbeidsinspecteurs;
- De aanschaf van vakliteratuur en instrumentarium.

Versterken Arbeidsinspectie

Om zich adequaat te kwijten van de wettelijk vastgestelde taak moet de capaciteit van de Arbeidsinspectie worden vergroot. Ook moet de dienstverlening van de Arbeidsinspectie worden verbeterd.

De Arbeidsinspectie zal haar capaciteit vergroten middels het digitaliseren en meteen grondig opschonen en actualiseren van haar bedrijvenbestand met gebruikmaking van een geautomatiseerd systeem. Hiervoor moet elke Arbeidsinspecteur beschikken over een (shoot- of hand) computer en daarmee toegang hebben tot het internet. De automatisering van de organisatie moet een beter beheer, toegankelijkheid en verspreiding van data mogelijk maken. Hiernaast moeten de medewerkers van de afdeling Automatisering in staat worden gesteld hun kennis te vergroten voor een betere facilitering van het automatiseringsproces.

Om zich nog beter te kwijten van haar taak moet de Arbeidsinspectie haar dienstverlening verbeteren. In dit kader moeten geldende procedures en richtlijnen worden vastgelegd, geëvalueerd en/of aangepast. In het verlengde hiervan dienen de arbeidsinspecteurs te worden getraind in specifieke vakgebieden. Hierbij is ook belangrijk de instelling van de Arbeidsinspectie Klant Contact Center (KCC) met daarin onder gebracht een Info-Balie. De informatiebalie wordt een unit binnen de Arbeidsinspectie, bemand door arbeidsinspecteurs, die belanghebbenden op aanvraag op alle mogelijke manieren zo snel mogelijk moeten voorzien van relevante informatie, alsook opvang en door verwijzing.

Directoraat Jeugdzaken

Uitgaande van de belangrijkste doelstelling van het jeugdbeleid- de ontwikkeling van de persoonlijkheid van de jonge mens en het gevoel van dienstbaarheid aan de gemeenschap- en de taakstelling van het directoraat Jeugdzaken zich richten op het investeren in de vorming en opleiding van jonge Surinamers in geest en lichaam. Dit gebiedt ons onze jeugd te betrekken, alsmede te laten participeren in alle initiatieven die de vervolmaking van onze samenleving ten doel hebben. Jeugd is daardoor een terugkerend aandachtspunt in alle beleidsthema's, waar in de aankomende periode aandacht aan zal worden besteed.

De formele ordening van het jeugdbeleid is één die een overkoepelend karakter onderschrijft en heeft ingebed, wat ter wille van coördinatie, efficiëntie, effectieve samenwerking en eenduidigheid, een geïntegreerde aanpak vereist. Daartoe geeft het Integraal Kinder- en Adolescenten beleid richting aan de uitvoering en garandeert de minderjarige jeugd in ons land (0 – 21 jaar) optimale ontwikkelingskansen en bescherming, zodat zij kunnen opgroeien tot competente volwassenen die adequaat participeren in een steeds meer globaliserende wereld.

Binnen dit beleid wordt aandacht besteedt aan aspecten van gender en sociale ongelijkheid. Het beleid is holistisch en hanteert een op rechten gebaseerde benadering. Er wordt vanuit vijf dimensies het te voeren beleid belicht, waarbij iedere dimensie deelgebieden onderscheidt voor interventies op het vlak van preventie, bescherming, begeleiding, rehabilitatie en participatie.

Het ministerie en daarmee het directoraat Jeugdzaken, staat nog altijd een buurtgerichte aanpak voor. Ten einde hier steeds beter vorm aan te geven, zal door een interdepartementale stuurgroep een inspanning worden gedaan om met de vertegenwoordigers van buurtstructuren en –gemeenschappen de samenwerking te concretiseren middels richtlijnen. Eveneens zal buiten de context van het schoolgebeuren met verhoogde inspanning worden zorggedragen voor de landelijke zichtbaarheid van het ministerie, zoveel mogelijk op buurt niveau. Schoolvakanties en de vrije tijd na schooluren zullen dus efficiënt worden benut om de vraag naar- en het aanbod van- initiatieven voor de zinvolle besteding van vrije tijd te bevorderen. In het beleid onderscheiden we specifieke jeugdgroepen, die bijzondere aandacht zullen blijven genieten. Het betreft hierbij onder andere de jeugd die behoort tot een minderheid in de samenleving; scholieren moeders, hun kinderen en partners; differently abled youth; hangjongeren en drop-outs van het schoolsysteem. Gewaarborgd moet blijven de betrokkenheid van deze jeugdgroepen bij het samenlevingsgebeuren alsook de mogelijkheden die hun voortgezette ontplooiing garanderen. Hoezeer vorming dan ook een sleutelcomponent is van het werk van het ministerie van Sport- en Jeugdzaken, is dit niet slechts een aangelegenheid van dit ministerie. Het beleid

reflecteert dit inzicht en aan de zijde van de uitvoering wordt om deze reden een interministeriële aanpak wenselijk geacht.

Ten einde op verschillende wijzen de stem van de jeugd in Suriname tot uiting te laten komen, zal worden bevorderd dat daarvoor in aanmerking komende vertegenwoordigers van jeugdcollectiviteiten zich in die hoedanigheid bundelen. Zo werkt de regering aan is het versterken van de maatschappelijke positie van de jeugd.

Het algemeen jeugdbeleid vestigt thans de aandacht op het recht op participatie, in de bredere zin van het woord. Dit recht komt op bestuurlijk niveau tot uiting via het Nationaal Jeugd Instituut. Daarmee gepaard is de instandhouding van dit onderdeel, waardoor de diverse jeugdvertegenwoordigers in staat zijn om de hun toebedeelde verantwoordelijkheden te dragen. Het aspect van dataverzameling, analyse en gebruik binnen het ontwikkelen van beleid en interventies zal met hernieuwde aandacht worden bekeken.

Het directoraat zal een aantal basis gegevens waaronder jeugdorganisaties, accommodaties en – ruimten, ook concrete wenselijkheden uit het veld inventariseren, alsook de systemen versterken om de gegevens steeds te updaten. Deze inspanning wordt gedaan in het kader van evidence based decisionmaking.

De Speerpunten van het Jeugdbeleid zien er als volgt uit:

1. Duurzame gemeenschapsontwikkeling van de jeugd:

Het ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken beschouwt participatieve gemeenschapsontwikkeling als een onlosmakelijk deel van de principes die gelden voor duurzame ontwikkeling van de jeugd.

Bij het uitvoeren van participatieve gemeenschapsontwikkeling staan een aantal belangrijke uitgangspunten centraal: Percepties, ervaringen, en levensomstandigheden van doelgroepen in de gemeenschappen. Deze vormen het vertrekpunt bij het ontwikkelen van beleid en gemeenschapsprogramma's. De actieve participatie van gemeenschappen in hun eigen ontwikkeling zal worden gestimuleerd en gefaciliteerd. Het ontwikkelen van beleid en programma's zal plaatsvinden op basis van dialoog met alle relevante partners (gemeenschapsgroepen, overheid en niet overheid). Het beleid is gericht op het creëren c.q. versterken van gelijke kansen en integreert een mensenrechten en genderperspectief, waarbij er specifieke aandacht is voor achtergestelde en marginale gemeenschapsgroepen. De nadruk wordt gelegd op participatie van de gemeenschap en het stimuleren van zelfredzaamheid, zelfontplooiing en verantwoordelijkheid voor de eigen ontwikkeling.

Belangrijk is dat de percepties, ervaringen en levensomstandigheden in de gemeenschap de vertrekpunten vormen bij het ontwikkelen en implementeren van beleid. Versterking van de actieve participatie van gemeenschappen moet bijdragen aan het creëren van condities voor optimale ontwikkeling van jongeren.

1. Capaciteitsversterking van de medewerkers en de jeugd:

Voor het adequaat vervullen van een coördinerende en monitorende rol op het terrein van jeugdontwikkeling op gemeenschapsniveau moet het directoraat Jeugdzaken beschikken over voldoende gekwalificeerd kader dat uitgerust is met kennis en vaardigheden om gemeenschapsontwikkelingsprogramma's te ontwikkelen, in de praktijk te begeleiden, monitoren en te evalueren.

In de buurten zal verder gewerkt moeten worden aan het empoweren van gemeenschapsgroepen om problemen te identificeren, te prioriteren en strategieën te ontwikkelen voor effectieve aanpak.

2. Preventie :

Preventie van de jeugd op verschillende niveaus kan beschouwd worden als het kerngebied van het directoraat Jeugdzaken. Het algemeen doel is gericht op het in staat stellen van de jeugd om hun potenties en talenten te ontwikkelen en als competente personen hun plaats binnen hun familie, het onderwijsproces, kunst cultuur en sport, het arbeidsproces, en het besluitvormingsproces in de samenleving als totaliteit in te nemen. Tevens zal preventie onder andere gericht zijn op adolescenten in Suriname waarbij er rekening gehouden is met de (Accelerated Action for the Health of Adolescents, "AAHA") van de WHO. Voorts zullen nationale vraagstukken, waaronder milieu, "Health in all Policies" en de duurzame ontwikkelingsdoelen ook aan de orde worden gebracht.

3. **Registratie en begeleiding van scholiere moeders en vroegtijdige schoolverlaters:**

Ontwikkelen van programma's voor jongeren met verhoogd risico op marginalisering. Er zijn relatief grote groepen jongeren geïdentificeerd die vanwege hun huidige achterstandpositie blootstaan aan risico's die kunnen leiden tot verdere marginalisering. Het directoraat Jeugdzaken heeft zich vooral beziggehouden met vroegtijdige schoolverlaters, in het bijzonder tienermoeders. Wat tienermoeders betreft is de interventie vooralsnog geconcentreerd op opvang in de vorm van registratie en begeleiding van 'Scholieren Tienermoeders'. Deze interventie geeft versterking aan initiatieven die bedoeld zijn als aanvulling van het algemeen genderbeleid.

Bij andere vroegtijdige schoolverlaters betreft het vooral het aanbieden van kortdurende vaktrainingen aan jongeren die bij de reguliere vakopleidingen niet worden geaccepteerd vanwege hun laag vooropleidingsniveau.

4. **Monitoring en Evaluatie:**

Het directoraat Jeugdzaken wil participatieve monitoring en evaluatie van uitgevoerde gemeenschapsprocessen stimuleren met het oog op het vergroten van de effectiviteit van interventies. Als de middelen beschikbaar zijn, kan een 'community assessment' worden uitgevoerd, zodat een beter begrip ontstaat van de bestaande diensten, beschikbare capaciteiten, en behoeften van de gemeenschap, in het bijzonder jongeren. Van belang hierbij is dat de stem van jongeren wordt gehoord, zodat het perspectief en de ervaringen van jongeren worden meegenomen in het uitstippelen van acties. Met de beschikbaarheid van basisdata, is een belangrijke voorwaarde gecreëerd voor zowel proces als impact monitoring van interventies.

Bureau Integriteit

In dit begrotingsjaar wordt verder gewerkt aan de personele invulling van het Bureau Integriteit binnen het Ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid en Jeugdzaken. Het Bureau Integriteit is verantwoordelijk voor het bevorderen en handhaven van de principes van Good Governance en integriteit, het ontwikkelen van integriteitsbeleid en het uitvoeren van toezicht op de naleving van normen en waarden binnen het Ministerie en haar werkkarmen. Het Bureau Integriteit verstaat onder integriteit het handelen overeenkomstig de geldende morele waarden en normen en de daarmee samenhangende regels. Dit Bureau typeert integriteitsschendingen als handelingen in strijd met de geldende morele waarden en normen en daarmee samenhangende regels. De integriteitsschending corruptie wordt door het Bureau Integriteit getypeerd als misbruik van toevertrouwde macht voor persoonlijk gewin. Onderscheid kan gemaakt worden naar typen integriteitsschendingen: corruptie, fraude en diefstal, dubieuze giften, beloften of nevenfuncties (belangenconflict), misbruik van bevoegdheden, onheuse omgangsvormen, informatiemisbruik en wanprestatie.

De taken van het Bureau Integriteit zijn:

- Het gevraagd en ongevraagd uitbrengen van advies inzake integriteit binnen de organisatie
- Het ontwikkelen van integriteitsbeleid
- Het in behandeling nemen van meldingen op het gebied van integriteit c.q. integriteitsschendingen
- Het signaleren en kritisch analyseren van ontwikkelingen op het gebied van integriteit.

Onderzoeks- en Planunit

Het ministerie zal verder invulling geven aan het goedgekeurd formatierapport van de Planunits, indachtig het regeringsbeleid (Planburea)) m.b.t. het voorbereiden, realiseren en evalueren van de jaarplannen om o.a. actuele, beleidsprogramma's en arbeidsvraagstukken op wetenschappelijke basis uit te voeren.

AUTOMATISERING/ICT

De Surinaamse overheid c.q. het Ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid en Jeugdzaken zal indachtig de taakstelling en in relatie tot werkzoekenden, werkgevers en intern de overheid op zeer korte termijn een geautomatiseerde werkomgeving moeten implementeren (indachtig e - Government). Verder is het van belang dat zij in alle fasen van de beleidscyclus effectief en efficiënt te werk gaat en dus optimaal omgaat met de beperkte beschikbare middelen die haar ter beschikking staan.

Een behoorlijk beleidsvormingsproces en een adequate evaluatie van de beleidsuitvoering is alleen mogelijk als er in voldoende mate relevante en betrouwbare beleidsinformatie voorhanden is. Maar ook in de fase van beleidsuitvoering zelf is goede Informatie Beheer onontbeerlijk. Beleidsuitvoering wordt immers gekenmerkt door zeer informatie-intensieve processen.

TITEL II: OPERATIONELE UITGAVEN

De Operationele uitgaven worden als volgt gewijzigd:

Code	Kostensoort	Realisatie 2018	vermoeden k beliep 2019	Raming	Raming	Raming	Raming
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
610	Lonen en Salarissen	18.500	24.210	34.056	24.356	24.456	24.556
611	Sociale Premies	1.256	2.000	2.790	2.200	2.300	2.400
612	Goederen en Diensten	6.584	6.400	7.417	6.500	6.600	6.700
616	Sociale Uitkeringen	20	30	39	40	45	45
Totaal Lopende uitgaven		26.360	32.640	44.302	33.096	33.401	33.706
Kapitaal Uitgaven							
Code	Kostensoort	Realisatie 2018	vermoeden k beliep 2019	Raming	Raming	Raming	Raming
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
620	Inventaris	100	145	145	245.	345.	445.
621	Transport middelen	250	160	500	0	0	0
624	Gebouwen en constructies	100	60	0	0	0	0
Totaal Kapitaal uitgaven		450	365	145	245	345	445

Toelichting op de Operationele uitgaven

De toelichting op de Operationele uitgaven wordt als volgt gewijzigd:

Lopende uitgaven

De Lopende uitgaven voor het dienstjaar 2020 bedragen in totaal **SRD 44.302.000,=** in stede van **SRD 32.788.000,=**

Lonen en Salarissen

Lonen en salarissen van het ministerie zijn voor het dienstjaar 2020 begroot op **RD 34.056.000,=** in stede van **SRD 24.256.000,=**. Hierop aanvullend dient te worden meegegeven, dat de vacatiegelden van commissies vallend onder het ministerie van Arbeid, Werkgelegen, ook zijn ondergebracht. Gedurende het dienstjaar 2020 zal het Ministerie uitgeven aan bevorderingen, gratificaties, vacatiegelden ten behoeve van commissies, overwerkvergoeding, overplaatsingen van andere ministeries, kosten van opleidingen, kosten van de te houden workshops, seminars en vervoer- en kledingtoelagen. De vacatiegelden zijn geraamd op **SRD 3.032.000,=** dit vanwege achterstallige gelden die betaald moeten worden aan de commissieleden.

Recapitulatie Lonen en Salarissen		
Code	Omschrijving	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk Salaris	26.000.000
61002	Vakantietoelage	2.785.000
61003	Overwerk	200.000
61004	Bonussen en Gratificaties	200.000
61006	Vacatiegelden	3.032.000
61013	Functioneietoelage	446.000
61014	Persoonlijketoelage	178.000
61016	Gezinstoelage en Kinderbijslag	250.000
61017	Waarnemingstoelage	250.000
61019	Overige Toelage	100.000
61020	Telefoonvergoeding	25.000
61021	Representatievergoeding	260.000
61023	Vervoersvergoeding	330.000
	Totaal Lonen en Salarissen	34.056.000

De personeelsleden die in het jaar 2020 met pensioen zullen gaan zijn in totaal 5. Het aantal personeelsleden zal in het begrotingsjaar 2020 een aantal van **386** bedragen, waarvan 15 op arbeidsovereenkomst.

Het personeel verdeeld naar kader, leeftijd en salarisklasse ziet er als volgt uit:

	Proc. (%)	Abs. (#)	Leeftijds klasse	Salaris klasse	Gemiddelde Loonsommen
Laag kader, Fiso schaal 1a – 6c	49.5	191	22 – 59	1.573 – 3.251	2.412
Midden kader, Fiso schaal 7a – 8c	17.4	67	33 – 59	3.272 – 4.294	3.783
Hoger kader, Fiso schaal 9a en hoger	33.2	128	30 – 59	4.398 – 12.602	8.500
Totaal		386			

Personeelsverloop			
No	Instroom	2019	Jan. t/m jun. 2020
1	Indiensttreding	22	32
2	Overplaatsing naar Arbeid	2	1
	Totaal Instroom	24	33
No.	Uitstroom	2019	Jan. t/m jun. 2020
1	Gepensioneerden	12	4
2	Ontslagen	4	2
3	Overleden	1	2
4	Overplaatsing van Arbeid	2	4
	Totaal Uitstroom	19	12

Ziekte en verlof			
No	Ziekte – Verlof	2019	Jan. t/m Jun. 2020
1	Ziektebeeld (dagen)	5.163	3.762
2	Gemiddelde ziekte per jaar	4,96%	3,00%
3	Verlofdagen	5.420	3.523
4	Gemiddeld verlof per jaar	5,20%	3,38%

Het gemiddelde is ten opzichte van het totaal aantal werkbare werkdagen van het totaal aan personeel.

Overzicht aantal ziekte- en verlofdagen van het Ministerie van Arbeid: 2019 en januari – juni 2020				
Afdeling/Dienst	Ziekte- dagen 2019	Verlofdagen 2019	Ziekte-dagen t/m juni 2020	Verlofdagen t/m juni 2019
Algemene Zaken	1.364	1.580	979	486
Arbeidsinspectie	1.586	2.904	978	710
Arbeidsmarkt	546	598	253	125
Begrotings- en Financiële Zaken	356	170	74	40
Departementsleiding	105	375	78	11
Documentaire Informatie Verzorging	249	217	127	69
Juridische- en Internationale Zaken	108	563	297	212
Personeelszaken	702	202	277	30
Voorlichting	147	86	62	7
Totaal	5.163	6.695	3.053	1.690

Het aantal personeelsleden van **het Directoraat Jeugdzaken** zal in het begrotingsjaar 2020 het aantal van **189** bedragen.

Personeelsoverzicht DIRECTORAAT JEUGDZAKEN					
	Proc (%)	Abs. (#)	Leeftijds klasse	Salaris klasse	Gemiddelde Loonsommen
Laag kader, Fiso schaal 1a – 6c	49.5	106	22 – 59	1.573 – 3.251	2.412
Midden kader, Fiso schaal 7a – 8c	17.4	48	33 – 59	3.272 – 4.294	3.783
Hoger kader, Fiso schaal 9a en Hoger	33.2	36	30 – 59	4.398 – 12.602	8.500
Totaal		190			

Sociale premies

De sociale premies bedragen voor het dienstjaar 2020 **SRD 2.790.000,=** in stede van **SRD 2.100.000,=**

Code	Omschrijving	Bedrag in SRD	
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	1.000.000	
61102	Werkgeverslasten Staatsziekenfonds	1.100.000	
	Totaal Sociale premies	2.100.000	

612 Goederen en Diensten

Om het beleid van het Ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid en Jeugdzaken voort te zetten zoals omschreven in de memorie van toelichting, is voor het begrotingsjaar 2020 de uitgaven aan goederen en diensten geraamd voor **SRD 7.417.000,=** in stede van **SRD 6.400.000,=**. De uitgaven bestaan onder meer uit huurpenningen, bewakingskosten, verzekeringen en contributies (ILO).

Code	Omschrijving	Bedragen in SRD
	Opleidingen, ext. desk. Reisverbl.	
61201	Kosten opleiding Binnenland (incl. seminars & workshop excl.reis en verblijf	40.000
61205	Deskundigen Binnenland	25.000
61208	Binnenlandse reiskosten	20.000
61209	Binnenlandse verblijfskosten	15.000
61210	Buitenlandse reiskosten	122.000
61211	Buitenlandse verblijfskosten	145.000
61213	Overige Deskundigen	30.000
	Kantoorkosten, automatisering en voorlichting	
61215	Kantoormiddelen (papier, pennen, etc)	100.000
61216	Copieer	45.000
61217	Drukwerk	91.000
61219	Onderhoud meubilair en Inventaris	80.000
61222	Verbruiksgoederen (cartridge en diskettes)	100.000
61223	Onderhoudskosten automatisering	10.000
61226	Advertenties en bekendmakingen	10.000
61227	Radio- en T.V. Programma's	20.000
61231	Overige automatisering	5.000
61232	Overige kosten voorlichting	20.000
Sub totaal		878.000
	Gebouwen, terreinen en nuts voorzieningen	Bedragen in SRD
61233	Huur gebouwen en terreinen	3.500.000
61234	Onderhoud van gebouwen en terreinen	40.000
61236	Vuilnis en reinigingsdienst	5.000
61238	Telefoon uitgaven	260.000
61240	Water	60.000
61241	Elektriciteit	50.000
61242	Overige kosten Gebouwen en terreinen	10.000
	Algemene Kosten	
61244	Representatie	22.000
61245	Abonnementen en vakliteratuur	10.000
61246	Verzekering	50.000
61247	Schoonmaak	20.000
61249	Werkkleding incl.schoeisel e.a.	250.000
61250	Bewaking	950.000
61251	Voeding	5.000
61252	Contributie	570.000
61253	Vrachtkosten en Porti	4.000
61254	Onderzoek	90.000
61255	Rechterlijke vonnissen	50.000
61259	Nationale en internationale w.o.cultuur en sport	10.000
61260	Onderscheiding	240.000
61261	Inhuur externe juridische bijstand	50.000
61263	Overige algemene kosten	148.000
	Transportkosten	
61283	Huur van voertuigen	-
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	100.000
61286	Overige Transportkosten	10.000
61287	Seminars & Workshop	35.000
Subtotaal		6.539.000
	Totaal Goederen en diensten	7.417.000

Sociale uitkering

Sociale uitkeringen van het ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid en Jeugdzaken zijn voor het dienstjaar 2020 is begroot op **SRD 39.000,=** in stede van **SRD 32.000,=**

Recapitulatie Sociale uitkeringen		
Code	Omschrijving	Bedrag in SRD
61611	Lig en Verpleegkosten	20.500.000
61612	Poliklinische Kosten	12.000.000
61614	Overige Medische Kosten	6.500.000
	Totaal Sociale Premie	39.000.000

Kapitaal uitgaven

Voor het dienstjaar 2020 zijn de kapitaal uitgaven begroot op **SRD 695.000,=** in stede van **SRD 365.000,=**

Recapitulatie Kapitaal uitgaven		
Code	Omschrijving	Bedrag in SRD
620	INVENTARIS	
62001	Kantoorinrichting	75.000
62003	Communicatie	2.500
62004	Computers	60.000
62005	Printers	35.000
62006	Netwerken	5.000
62009	Technisch gereedschap	10.000
62010	Overige Inventaris	2.500
62011	OverigeAutomatisering	5.000
	Totaal Inventaris	195.000
621	Transport middelen	
62102	Auto's	500.000
62104	Pickup's	-
	Totaal Transportmiddelen	500.000
624	Totaal Gebouwen en Constructies	
	Totaal Kapitaal Uitgaven	695.000

TITEL II PROGRAMMA'S

De toelichting op de programma's wordt als volgt gewijzigd:

Tabel 1:						
	Gerealiseerd 2018	Vermoedelijk beloop 2019	NvW 2020	Raming	Raming	Raming
				2021	2022	2023
Bijdrage Exploitatie kosten SAO	3.250	3.360	4.093	4.100	4.100	4.100
Subtotaal	3.250	3.360	4.093	4.100	4.100	4.100
Programma Arbeidsmarkt- /ArbeidsBeschermingbeleid	75	50	170	150	150	150
Opzet			100	100	100	100
Arbeidsmarktinformatiesysteem						
Opzet Electronisch aanvraag en klachtenregistratiesysteem VVP			90	190	190	190
Capaciteitsverstrekking en verbetering en faciliteiten			75	100	100	100
Arbeidsbemiddeling						
LoonOnderzoek	40	35	100	100	100	100
Subtotaal Programma Arbeidsmarktbeleid	115	85	535	640	640	640
Raad voor de Coöperatiewezen	125	117	295	295	295	295
Stichting Productieve Werkeenheden	200	150	335	335	335	335
Stichting Suriname Hospitality Tourism and Training Center	260	200	420	420	420	420
Scholingsinstituut voor de Vakbeweging in Suriname	150	200	300	300	300	300
Subtotaal	735	667	1.350	1.350	1.350	1.350
Programma 0313 - Wet Arbeid bescherming Gezin			500	6.000	6.000	6.000
Subtotaal	-	-	500	6.000	6.000	6.000
Totaal Programma's	4.100	4.112	6.478	12.090	12.090	12.090

Directoraat Jeugdzaken							
	Vermoed.	NvW	Raming	Raming	Raming	Raming	
	beloop 2019	2020	2021	2022	2023	2024	
0147. Bouw-, Civieltechnische en Logistieke programma's v/h algemeen Sport- en Jeugdbeleid	1.000	1.000	2.300	2.645	3.042	3.498	
0737. Ontwikkeling van sport en jeugdbeleid middels onderzoek, informatie voorziening en deskundigheids bevordering	350	375	862	992	1.140	1.312	
0968. Subsidies aan Jeugdorganisaties	200	250	288	331	380	437	
3701. Voorzien in de ontwikkeling van de Jeugd, ter ondersteuning van het algemeen Jeugdbeleid	2.000	2.000	2.300	2.645	3.042	3.498	
3703. Instandhouding en verdere uitbouw Nationaal Jeugd Instituut	1.500	1.500	1.725	1.984	2.281	2.624	
3704. Versterking en begeleiding risico jongeren	300	650	748	860	989	1.137	
3705. Versterking jeugd en gemeenschapontwikkeli	1.200	900	1.035	1.190	1.369	1.574	
Totaal	6.550	6.675	9.258	10.647	12.243	14.080	

Toelichting per programma

De toelichting op de programma's wordt als volgt gewijzigd:

Code 0936 - Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling

Doel: middels korte praktische trainingen een wezenlijke bijdrage leveren aan de beroepsvorming van jeugdigen, werkzoekenden en mensen die tweedekans onderwijs willen volgen om zodoende te voorzien aan de vraag naar goedgeschoolde vaktechnische arbeidskrachten. Hierbij zullen er ook vaktrainingen in de verschillende districten worden aangeboden. Loon- en Salariskosten aan werknemers SAO, is de grootste uitgavenpost.

Begroot bedrag SRD 4.093.000,=

Code 2401 - Armoedebestrijding/Onderwijs en volksontwikkeling/verbetering sociale Bescherming

Programma Arbeidsmarkt- Arbeidsbeschermingsbeleid :

Integrale aanpak werkgelegenheidsbeleid

Aan de integrale aanpak van werkgelegenheid zal gestalte worden gegeven. Hiervoor zal een structuur worden opgezet, waarin vertegenwoordigd zullen zijn relevante ministeries, de vakbeweging en het bedrijfsleven. Het primaire doel hierbij is om te geraken tot een goede afstemming van beleid.

Transformatie Dienst der Arbeidsbemiddeling tot modern arbeidsbureau

Aan de transformatie van de Dienst der Arbeidsbemiddeling tot een modern arbeidsbureau zal

verder inhoud worden gegeven. Hierbij is het streven om werkzoekenden sneller en beter te informeren over beschikbare vacatures en tegelijkertijd werkgevers sneller en vollediger op de hoogte te brengen van het beschikbare aanbod van arbeid. Het gemoderniseerd arbeidsbureau zal zich o.a. toeleveren op een intensieve inventarisatie van openstaande arbeidsplaatsen, het promoten van sectoren waarin structureel tekorten aan arbeidskrachten heersen, en training, begeleiding en coaching van werkzoekenden.,- .

Vaktechnische certificering van maximaal 200 werkloze jeugdigen uit “arme gezinnen

Het doel van dit project is om de arbeidsmarktkwalificaties (“hard skills en soft skills”) van werkloze jongeren uit arme gezinnen te versterken ten einde hun kansen voor het vinden van een baan, het zij als werknemer of als kleine zelfstandige, te vergroten.

Vreemdelingen op de arbeidsmarkt

Het reguleren van de tewerkstelling van vreemdelingen behoort tot een van de reguliere activiteiten van het arbeidsmarktbeleid. Het instrument werkvergunning staat hierbij centraal. Momenteel bevindt ons land zich in een situatie waarbij de arbeidsmarkt steeds meer werkloze Surinamers verkrijgt, als gevolg van het verlies van arbeidsplaatsen in diverse sectoren.

Hiernaast zien we ook een toename in het aantal aanvragen ter verkrijging van een werkvergunning, gezien de scherpere controle op naleving van geldende wettelijke regelingen door vooral het ministerie van Justitie & Politie en de Arbeidsinspectie. Het werkvergunningbeleid is primair erop gericht om Surinaamse arbeidskrachten voorkeur te geven als het gaat om invullen van vacatures, ook al wenst een werkgever voor de invulling van de vacature een vreemdeling in dienst te nemen.

Vanwege het bovenstaande zullen bij de beoordeling van werkvergunningaanvragen *strengere criteria* voor toekenning gelden; de momenteel gehanteerde criteria zullen worden bijgesteld.

Werkvergunningaanvragen voor functies zoals kassier, magazijnmedewerker, verkoper, tuinman, fabrieksarbeider, schoonmaakster en administratieve kracht, die momenteel o.a. op basis van een

verblijfsduur van minimaal 3 jaar worden goedgekeurd, zullen anders beoordeeld worden.

Het ministerie zal op basis van het beschikbaar lokaal arbeidspotentieel deze functies invullen, om zo verbetering te brengen in de werkloosheidssituatie van Surinaamse arbeidskrachten.

Arbeidsmarktinformatiesysteem.

Als onderdeel van het “Decent Work Country Program” is reeds een aanvang gemaakt met de voorbereidende activiteiten voor de opzet van een arbeidsmarktinformatiesysteem. Hierbij wordt technische assistentie verkregen van de ILO. De opzet van een arbeidsmarktinformatiesysteem is bedoeld om de beschikbaarheid van arbeidsmarktinformatie te vergroten.

Integrale aanpak Klachten door het Klant Contact Centra

Aan de integrale aanpak van klachten zal gestalte worden gegeven. Hiervoor zal een structuur worden opgezet, waarin vertegenwoordigers van de Arbeidsinspectie (arbeidsinspecteurs) de klachten zullen evalueren en begeleiden voor geregelde aanpak binnen een redelijke tijd. Bij dezen

gaat het over klachten die lijfelijk ten kantore wordt opgenomen met behulp van een intake en

Trainingen

Het belang van training voor het adequaat uitvoeren van het werk van de arbeidsinspecteurs kan

niet meer benadrukt worden. Enkele zijn:

- Basis opleiding voor 30 aspirant arbeidsinspecteur
- Voortgezette opleidingen L.I.
- Handhaving nieuwe wetten
- Revisie protocollen
- Trainingen in Nederland en bij de ILO-ITC Turin

SOLVE

- Opleiding Buitengewoon agent van politie voor 35 leden (BAVP)

Tijdens de laatst gehouden voortgezette opleiding van november 2014 tot juni 2015 tot senior Arbeidsinspecteurs hebben 6 junior Arbeidsinspecteurs de opleiding niet gehaald. Vanwege o.a. het

tekort aan senior –arbeidsinspecteurs is na ampele overwegingen door de directie en staf van de

Arbeidsinspectie, het besluit genomen om deze arbeidsinspecteurs in de gelegenheid te stellen om de niet behaalde vakken opnieuw te maken. In het 3^e kwartaal van 2020 zal er een aanvaang hieraan

gemaakt worden.

Totaal begroot bedrag Arbeidsmarkt -en ArbeidsbeschermingsBeleid: SRD 535.000,-

II. Loononderzoek

Met onder andere de inwerkingtreding van de Wet Minimum Uurloon heeft de Staat zich ten doel gesteld werknemers en hun gezinnen een zekere bestaansminimum te garanderen. De uit te voeren loononderzoek is bedoeld om inzicht te krijgen in de mate van naleving, de problemen en/of consequenties bij de implementatie, de omvang en aard van gerapporteerde klachten van de zijde van werkgevers en werknemers en de follow-up voor de komende jaren.

Totaal begroot bedrag SRD 100.000,-.

III. Raad voor de Coöperatiewezzen

De Raad voor de Coöperatiewezzen heeft als taak het adviseren van de minister inzake wetgeving en coöperatief beleid met betrekking tot de coöperatieve ontwikkeling in Suriname. RACO heeft naast de taak van het adviseren van de minister, ook een uitvoerende taak te weten; het verzorgen van trainingen en begeleiden van bestaande coöperaties in stad, districten en het binnenland. In 2019 heeft RACO een aanvang gemaakt met de begeleiding en training van coöperaties en gemeenschappen waaronder de coöperatie te Redi Doti, Pierre Kondre, Kapasi Kele, in Nickerie de KGVF en de Visserij Coöperatie. Ook in Commewijne heeft RACO de Visserscollectief de nodige ondersteuning kunnen geven. In 2020 zal er een herregistratie geschieden van alle coöperaties ten lande.

Totaal begroot bedrag SRD 295.000,-

IV. Stichting Productieve Werkeenheden

Het verschaffen van volledige en productieve arbeidsplaatsen aan werkzoekenden. Hierbij zal er hulp en begeleiding gegeven worden bij het voorbereiden en opzetten van kleine ondernemingen en coöperaties en hulp te verlenen aan reeds operationeel zijnde kleine ondernemingen, bedrijven en coöperaties. In Alliantie verband met de UNDP, VSB, SAO, NGO en andere relevante partners zal er ondersteuning gegeven worden aan mensen met een beperking in ondernemerschap. In 2019 is er ondersteuning gegeven aan 10 personen met een

bepanking in ondernemerschap in diverse branches zoals automontage en textiel. In 2020 zal dit voortgezet en uitgebreid worden. **Totaal begroot bedrag SRD 335.000, -**

V. Stichting Suriname Hospitality Tourism and Training Center

De SHTTC zal inspelen op de behoefte aan de vraagzijde binnen de sector Hospitality en Toerisme door middel van haar opleidingen en trainingen, om te voorzien in geschikte menskracht met specifieke competentie. Geschikte menskracht is een noodzakelijke voorwaarde voor de verder ontwikkeling binnen de sector en inherent daaraan het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening in de sector.

Totaal begroot bedrag SRD 420.000, -

VI. Scholingsinstituut voor de Vakbeweging in Suriname

Door middel van subsidie verlening zal de werkende mens in het algemeen en leden van de Vakbeweging in het bijzonder, kennis en inzicht worden verschaft over de organisatie, de taak en de rol van de vakbeweging in het sociaaleconomisch gebeuren, zowel nationaal, regionaal als internationaal, waardoor zij gemotiveerd worden om individueel en collectief een positieve bijdrage te leveren tot een dynamische ontwikkeling van vakbeweging en maatschappij.

Totaal begroot bedrag SRD 300.000, -

VIII. Code 0313 - Wet Arbeidsbescherming Gezin

De Wet Arbeidsbescherming Gezin, wordt ingesteld door het Fonds Voorzieningen Ouderschapsverlof. Het fonds heeft tot taak het dragen van het financiële risico voor de betaling van de zwangerschaps-, bevallings- en vaderschapsuitkeringen aan werkgevers namens de betrokken werknemers. De financiële middelen verbonden aan de voorbereiding, instelling en operationalisering van het Fonds Voorzieningen Ouderschapsverlof komen ten laste van de begroting van het Ministerie van Financiën. Het Fonds wordt beheerd door het Uitvoeringsorgaan Voorzieningen Zwangerschaps-, Bevallings- en Vaderschapsverlof. Dit Uitvoeringsorgaan valt onder de ministerie van Arbeid.

Totaal begroot bedrag SRD 500.000,= in stede van SRD 6.000.000,=

Programma 0168

Bouw-, Civieltechnische- en Logistieke programma's van het Algemeen Jeugdbeleid

Een specifieke programma die opgenomen is in het algemeen beleidsplan van het directoraat Jeugdzaken om doelmachtige randvoorwaarden te scheppen en het in standhouden van faciliteiten ter bevordering van de algemene vorming, ontwikkeling en participatie van de totale bevolking in het bijzonder de jeugd van Suriname.

Het dienstjaar 2020 moet gekenmerkt worden als een prestatiejaar voor het behalen van specifieke doelstellingen wat dit programma treft. De raming is gesteld op **SRD 50.000,= in stede van SRD 2.000.000,=**

Programma 0706:

Ontwikkeling van het Jeugdbeleid middels Onderzoek, Informatievoorziening en Deskundigheidsbevordering.

Door middel van een centraal data managementsysteem kan het ministerie efficient en effectief beleid uitzetten en uitvoeren voor een duurzame ontwikkeling op het gebied van sport en jeugd. De verzamelde digitale informatie zal ten alle tijde beschikbaar en toegankelijk zijn voor gebruik en naslagwerk voor het ministerie en de gemeenschap. Gezien de technologie in de wereld, is het onmisbaar dat het ministerie over een eigen datamanagementsysteem beschikt en beheert. De moderne technologische ontwikkelingen op dit gebied vraagt om een regelmatige upgradation van apparatuur, faciliteiten, personeel en diensten, voor het optimaal verschaffen van de nodige informatie aan het grote publiek.

Managementtraining ter versterking van de buurt- en jeugdorganisaties

Partnerschappen met een professionele samenwerkingsband is belangrijk voor gezonde uitvoering van het beleid. Middels het aanbieden en verzorgen van managementtrainingen aan de

verschillende jeugd- en buurtorganisaties in stad en districten, zal er getracht worden om extra inzicht te

verschaffen in de praktische instrumenten die gebruikt worden bij het functioneren van deze organisaties. In het dienstjaar 2020 zal er na verdere inventarisatie van onze partners, specifieke managementtrainingen aangeboden worden aan buurt- en jongerenorganisaties.

De raming is gesteld op **SRD 25.000,=** in stede van **SRD 750.000,=**

Programma 0968 :

Subsidies aan jeugdorganisaties :

Het algemeen jeugdbeleid van de overheid is het specifiek beleid met betrekking tot de maatschappelijke positie van de jeugd, gericht op het scheppen van voorwaarden om tot haar ontplooiing te komen. Om dit beleid mede te helpen realiseren is een financiële steun (subsidie), een belangrijk instrument.

Financiële ondersteuning aan actieve jeugdorganisaties en organisaties die werken met en voor de jeugd en individuen is noodzakelijk, aangezien het directoraat Jeugdzaken zich absoluut richt op kansarmen in de samenleving. Het subsidiebeleid zal ingezet worden om het jeugdwerk te ondersteunen en verder te ontwikkelen. Dit beleid krijgt zijn impact omdat het zich richt op kansarmen en heeft tevens een preventief karakter. Het beleid zal gericht zijn om door subsidies jeugdorganisaties in staat te stellen zich verder te ontwikkelen waardoor zij op lang termijn zelfstandig hun doelen kunnen bereiken.

De financiële ondersteuning aan jeugdorganisaties en of hun afgevaardigden bij internationale ontmoetingen is nodig, aangezien jonge mensen meestal de middelen niet hebben en het dus de overheidstaak is daarbij in te springen. Internationale ontmoetingen van de doelgroep draagt bij tot de verdere ontwikkeling van de jeugd in haar algemeenheid en die organisaties in het bijzonder en draagt dus ook bij tot de verdere ontwikkeling van onze samenleving. Jaarlijks stijgt het aantal aanvragen voor subsidie. Om organisaties de gelegenheid te bieden het jeugdwerk landelijk uit te voeren en tevens te werken aan de institutionele versterking. De raming is gesteld op **SRD 100.000,=** in stede van **SRD 250.000,=**

Programma 3701:

Voorzien in de Ontwikkeling van de jeugd ter ondersteuning van het algemeen Jeugdbeleid:

Voorzien in de ontwikkeling van de jeugd, ter ondersteuning van het algemeen Jeugdbeleid

Bij de ontwikkeling van de jeugd op gemeenschapsniveau zijn: preventie, begeleiding en bescherming de voornaamste prioriteitsgebieden voor het directoraat Jeugdzaken voor het begrotingsjaar. De primaire focus van het directoraat Jeugdzaken is gericht op het creëren van kansen en mogelijkheden voor de optimale ontplooiing van jongeren en het prikkelen en of aanscherpen van het gevoel van dienbaarheid van de jongeren aan de gemeenschap. Dit zal voornamelijk tot uiting komen bij de uitvoering van activiteiten voor de doelgroep in zowel buiten schoolverband alsook in de vakantieperioden.

Het Directoraat Jeugdzaken heeft de zorg voor de ontwikkeling en bevordering van een gecoördineerd en geïntegreerd jeugdbeleid. Een van de speerpunten van het beleid van Jeugdzaken is erop gericht de jonge generatie als geheel de ruimte te bieden zich voor te bereiden op een zelfstandig bestaan. Daarom zal het directoraat zich in haar werk richten op enerzijds het creëren van randvoorwaarden voor versterking van de capaciteit en actieve participatie van jongeren in ontwikkeling op zowel gemeenschaps- als nationaal niveau en anderzijds het versterken van condities voor optimale ontwikkeling van jongeren. Het programma “*Zinvolle vrijetijdsbesteding*” is een reeks van de activiteiten die tijdens de grote vakantie periode wordt uitgevoerd.

Het hoofddoel van deze activiteit is:

1. Het zorgdragen voor een verantwoorde en zinvolle vakantiebesteding voor jongeren tussen 5- en 24 jaar, mede ter voorkoming van deviant gedrag.
2. Het bevorderen dat jongeren verantwoorde keuzen maken over de besteding van hun vrije tijd.

Het programma “ **Zinvolle vrijetijdsbesteding**” behelst de volgende vakantie onderdelen:

- **Twee vakantiecampen;** 1^e Kamp voor jongeren tussen 13 – 15 jaar en het 2e kamp voor jongeren tussen de 16 en 20 jaar. Deze jongeren zijn afkomstig uit sociaal – zwakke buurten, uit internaten en weeshuizen. De vakantiecampen vinden meestal in de maand september plaats te Bosbivak (Zanderij).
Tijdens deze kampen, waaraan per kamp ± 150 jeugdigen zullen deelnemen, wordt naast recreatieve activiteiten ook aandacht besteed aan creatieve, bewegings- en informatieve activiteiten. Aan het personeel van het Nationaal Leger aldaar, zal gevraagd worden een bijdrage te leveren in het kampprogramma van de jongeren.
- **Educatieve Dagtochten;** In samenwerking met het bedrijfsleven/ dienstverlenende instanties zullen jeugdigen in de leeftijdscategorie 12 t/m 20 jaar in de gelegenheid worden gesteld een bezoek te brengen aan productie / dienstverlenende bedrijven/ instanties in ons land. Dit project wordt uitgevoerd in samenwerking met het bedrijfsleven, de districtscommissariaten en de buurtorganisaties. Het accent wordt hierbij gelegd op het verschaffen van informatie m.b.t. de productie en dienstverlening. Tevens wordt ook aandacht besteed aan ontwikkelingsmogelijkheden en economische bijdrage van de diverse districten.
- **Vakantie werkgelegenheid (jobs);** Eveneens zal in samenwerking met het bedrijfsleven, de schoolgaande jongeren vanaf 15 jaar en ouder in de gelegenheid worden gesteld om een vakantiejob in te vullen. Dit project stelt jongeren in de gelegenheid om middels actieve participatie, kennis te maken met het arbeidsveld. Als voorbereiding op hun latere

beroepskeuze, tevens stelt dit project jongeren in de gelegenheid geld te verdienen voor de aanschaf van schoolbenodigdheden, hetgeen een verlichting vormt voor de ouders. Onderdeel van het werkgelegenheidsproject is: Prisiri Leri Wroko; (creatieve werkgelegenheid).

Dit onderdeel wordt in samenwerking met de Ministeries van: Onderwijs, Volksgezondheid en Regionale Ontwikkeling & Sportzaken en de UN partners' uitgevoerd. Deze activiteit heeft tot doel adolescenten in de gelegenheid te stellen om op een creatieve wijze vaardigheden aan te leren die hun in staat stellen multimediateleproducties te ontwikkelen.

- **Vakantie zwemmen;** Jongeren in de leeftijd van 05 tot en met 17 jaar worden in de vakantie in de gelegenheid gesteld zwemvaardigheden aan te leren. Dit zal plaatsvinden in de volgende districten/gebieden: Nieuw Nickerie, Wageningen, Marowijne, Koewarasan en Commewijne. Deze jongeren worden ook in de gelegenheid gesteld deel te nemen aan de zwemexamens.
- **Vakantiecentra;** Jongeren tussen 05 en 17 jaar worden in diverse z.g.vakantiescholen opgevangen waarbij zij middels (re) creatieve, educatieve, bewegings- en sportactiviteiten, worden bezig gehouden.
- **Vakantiemanifestatie(vakantieafsluiting);**
Jongeren die hebben meegedaan aan de diverse vakantiecentra, zullen tijdens de afsluiting van deze vakantiecentra hun kunnen demonstreren aan hun ouders en begeleiders. Verdere zal er een uitwisseling van jongeren uit de verschillende vakantie centra plaatsvinden, waarbij deze jongeren op het gebied van sport en spel in competitieverband tegen elkaar zullen uitkomen.

De verwachte resultaten zijn:

1. Jeugdigen genieten van een plezierige en zinvolle vakantie in de schoolvakantie periode.
2. Het bevorderen dat jongeren verantwoorde keuzen maken over de besteding van hun vrije tijd.
3. Het aanbieden van alternatieven voor zinvolle vrijetijdsbesteding aan jeugdigen en het werken aan het versterken van de vraag naar dergelijke alternatieven.
4. Stimuleren van sport en bewegingsactiviteiten - Talent ontdekking en ontwikkeling bij de jongeren.

Programma 3703

Instandhouding en verdere uitbouw van het Nationaal Jeugd Instituut:

Het algemeen Jeugdbeleid met betrekking tot de maatschappelijke positie van de jeugd is gericht op het scheppen van voorwaarden tot haar ontplooiing. Een van de voorwaarden voor een optimale ontplooiing van de jeugd is het recht op participatie. Om dit recht op participatie tot uitdrukking te laten komen is het Nationaal Jeugd Instituut bij uitstek een geschikt instrument. Voor een goed en optimaal functioneren van het Nationaal Jeugd Instituut is het van belang dat de capaciteit van het instituut verder wordt versterkt. In het komend begrotingsjaar zal in samenwerking met partners de institutionalisering worden voortgezet. De prioriteit zal worden gegeven aan:

1. Het versterken van de capaciteit van de leiding van het NJI en overig personeel.
2. Het organiseren van het Nationaal Jeugd Congres.
3. Ondersteuning aan het jeugdparlement en de jeugdambassadeurs bij de uitvoering van projecten en bij het beleggen van reguliere vergaderingen.

Jeugd Advies Raad;

De Jeugd Advies Raad zal dit begrotingsjaar een nauwere samenwerking hebben met het Nationaal Jeugd Parlement bij het adviseren en het doen van aanbevelingen ten behoeve van het jeugdbeleid. Het scheppen van voorwaarden voor de belegging van vergaderingen van het Jeugdparlement voor het nemen van beslissingen, het initiëren van projecten, seminars, het onderhouden van contacten tussen de leden. Het Nationaal Jeugd Instituut dient alle ondersteuning te bieden aan het Jeugdparlement bij het beleggen van reguliere vergaderingen. Deze vinden 2 tot maximaal 3 keer in de maand plaats. Conform Artikel 16 van het Staatsbesluit inzake vaststelling regels van het Nationaal Jeugd Instituut, dient er jaarlijks een Nationaal Jeugdcongres georganiseerd te worden. Uit ervaring van vorige congressen blijkt dat deze in de periode maart en april georganiseerd kunnen worden. Met inachtneming van bovenstaande vinden er maximaal 3 vergaderingen plaats vanwege de voorbereidingen die getroffen worden voor het Nationaal Jeugd Congres. Verder worden er financiële middelen gealloceerd voor de projecten van het Jeugdparlement.

Het informeren van de samenleving over het jeugdbeleid;

De samenleving in het bijzonder de jeugd, dient te worden geïnformeerd over de ontwikkelingen ten aanzien van het geïntegreerd jeugdbeleid en de bijdrage van het Jeugdparlement daarin in het bijzonder. Ook het Nationaal Jeugd Congres (NJC) welke jaarlijks gehouden moet worden in de paasvakantie behoort tot deze beleidsmaatregel. Voorafgaand worden er districtscongressen gehouden in alle 10 districten van ons land. Op de districtscongressen worden er jongeren afgevaardigd voor participatie aan het NJC. Het Nationaal Jeugd Congres heeft als doel jeugdparticipatie op bestuurlijk niveau te maximaliseren. Alle jongeren in de leeftijdsklasse 12 – 25 jaar worden in de gelegenheid gesteld vragen te stellen over het jeugdbeleid van 8 ministeries met een jeugdbeleid. Deze zijn: ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken, Justitie en Politie, Sociale Zaken en Volkshuisvesting, Volksgezondheid en Onderwijs Wetenschap en Cultuur, Binnenlandse Zaken, Buitenlandse Zaken en Regionale Ontwikkeling & Sportzaken. Het NJC wordt meestal in de Congresshal gehouden.

De zorg voor deelname aan conferenties nationaal, regionaal en internationaal ten behoeve van de kwaliteitsontwikkeling van het Nationaal Jeugd Instituut:

Het beleid met betrekking tot participatie aan conferenties is gericht op het sluiten van partnerschappen door zowel de leden van het Jeugdparlement als de directie en medewerkers van het NJI. Dit ter versterking van de structuur van het NJI c.q het Jeugdparlement. De structuren van andere jeugdinstituten zijn bekeken en de structuur van het NJI is aangepast (SB 2017 No. 2). Dit met het resultaat dat er doelgerichter wordt gewerkt zodat de doelstellingen van het NJI worden gerealiseerd.

Te verwachten resultaten:

1. Kwaliteitsontwikkeling van het Nationaal Jeugd Instituut.
2. Bijdrage van de Surinaamse jeugd in internationale besluitvorming t.b.v. de jeugd.
3. Versterking van de structuur van het NJI.
4. Verbetering van het algemeen jeugdbeleid.

Randvoorwaarden:

1. Zorgen voor de faciliteiten ten behoeve van de leden die zullen deelnemen aan de conferenties.
2. Tijdig versturen van de benodigde correspondentie.
3. Het kiezen van de juiste afvaardiging.
4. Voor de kwaliteitsontwikkeling van de medewerkers van het NJI zullen zij in de gelegenheid gesteld worden trainingen/opleidingen te volgen.
5. De zorg voor netwerkversterking van het Jeugdparlement nationaal en internationaal.

Algemeen doel:

Het algemeen doel van deze sub-beleidsmaatregel is dat de medewerkers van het NJI en de leden van het Jeugdparlement hun netwerk gaan versterken op nationaal en internationaal niveau. Dit zal gedaan worden door conferenties maar ook door middel van de internetverbinding op het NJI.

Te verwachten resultaten:

1. Kwaliteitsontwikkeling van het Jeugdparlement.
2. Versterking van de structuur van het NJI op nationaal, regionaal en internationaal niveau.
3. Verbetering van het algemeen jeugdbeleid.
4. Uitvoering van de projecten van de vaste commissies van het Jeugdparlement.

Het Jeugdparlement is in beginsel een inspraakorgaan maar komt er niet onder uit projecten te willen realiseren die gerelateerd zijn aan jeugdproblematiek. Deze projecten zijn verschillend van aard en worden veelal in de verschillende districten uitgevoerd. Voor het indienen van een project moet deze ter goedkeuring worden aangeboden aan de leiding van het Jeugdparlement die het daarna opstuurt naar de griffier. De griffier stuurt het volgens de ambtelijke procedure naar de directeur van het NJI.

Te verwachten resultaten:

De voorwaarden zullen een stimulans zijn voor de jeugd om adequaat haar taken te verrichten. De leden zullen beslissingen kunnen nemen, ze zullen projecten initiëren, seminars organiseren en opkomen voor de belangen van de jeugd. Hierdoor worden zij ook gevormd.

Door hun actieve participatie in projecten zullen zij artikel 12 van het Kinderrechtenverdrag in uiterste mate kunnen beleven.

Beheersaspecten:

- De leiding van de vergaderingen ligt in handen van de Voorzitter van het Nationaal Jeugdparlement.
- De organisatie van de jeugdprojecten en seminars ligt in handen van de leiding van het Nationaal Jeugd Instituut.

Randvoorwaarden:

- Om in aanmerking te kunnen komen voor vacatiegelden moeten de leden de vergaderingen hebben bijgewoond.
- De vergoeding van vervoer-/verblijf- en voedingskosten zal afhankelijk zijn van district waarvoor de leden gekozen zijn.
- De vergadering moet minimaal 5 dagen voor de vergadering bekend gemaakt worden, maar in bijzondere gevallen kan het ook 3 dagen zijn. Dit geschiedt middels het verzenden van een email of zij worden telefonisch op de hoogte gehouden.
- De leiding van het Nationaal Jeugdparlement moet de leden tijdig convoceren.
- De leden moeten hun voorstel ten aanzien van een project en of seminar tijdig indienen. (3 maanden voor de uitvoering).

Ondersteuning van de Jeugdambassadeurs bij de uitvoering van projecten:

De Jeugdambassadeurs worden door het jeugdparlement gekozen. De taken van de jeugdambassadeurs zijn onder andere het in overleg treden met het jeugdparlement over uit te voeren en gevoerde werkzaamheden en het in overleg treden met relevante nationale en internationale instanties over hun toegewezen domeinen.

Het ambassadeursprogramma is dus veel omvattend en om jongeren in de gelegenheid te stellen hun werk naar behoren te doen zal de overheid moeten voorzien in de behoefte van de jeugd.(zoals het faciliteren goede werkruimte, kantoorspullen/meubilair.

Caricom Jeugdambassadeursprogramma:

Sinds het jaar 1993 is het Caricom jeugdambassadeurs programma ontstaan nadat de vergadering van Caricom staatshoofden dit heeft besloten. De rede hiertoe was dat men het nut is gaan inzien om ook jongeren in de gelegenheid te stellen om te participeren op beleidsniveau. Hierdoor is het woord “jongeren participatie” ontstaan. Dit houdt in dat jeugdigen worden betrokken bij zaken die hun direct of indirect aangaan, en dat zij hierover goed geïnformeerd worden. Jeugdigen krijgen de mogelijkheid om hun mening te geven, mee te beslissen en veranderingen teweeg te brengen. Het hoofddoel van de CYA's is dus het promoten van de CSME alsook het initiëren van projecten die betrekking hebben op de problematiek van jongeren op regionaal/nationaal niveau bv. HIV/AIDS.

United Nations Sustainable Development Goals Jeugd Ambassadeurs programma:

Dit programma is voortgevloeid uit de, “*First ever Global Youth Leadership Summit*” in New York. De belangrijkste taak van de *UN SDG CYA* is de Surinaamse jongeren zoveel als mogelijk bekend te maken met- en betrekken bij activiteiten in het kader van de SDG's. Hierbij is het gebruik van jongeren, sport en cultuur participatie als methode gehanteerd ter realisatie van de activiteiten. Er is wereldwijd afgesproken dat reeds in het jaar 2015 de 8 ontwikkelingsdoelen gerealiseerd dienen te worden. Aangezien de jongeren een wezenlijke bijdrage hierin moeten leveren zijn wij genooddaakt middelen te reserveren ter uitvoering van de activiteiten van de SDG.

De Sport Jeugdambassadeurs:

Het directoraat Jeugdzaken heeft de verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van een goed jeugdbeleid, om jongeren te interesseren mee te doen aan sociaal-culturele activiteiten , als gevolg hiervan is het idee ontstaan om jeugdambassadeurs in het jaar 2018, aan het korps van jeugdambassadeurs binnen het Nationaal Jeugd Instituut toe te voegen .

Het doel van deze jeugdambassadeurs is om jongeren te identificeren die de potentie hebben om uit te groeien tot goede toekomstige jeugdleiders waarbij de begeleiding en sturing vanuit het beleid van het zal plaatsvinden

Capaciteitsversterking CYA'S, MDG'S,en hun korpsen:

Het is erg belangrijk om mensen te trainen /scholen om zodoende hun werk optimaal te kunnen doen. Nadat er nieuwe ambassadeurs zijn gekozen worden zij in de gelegenheid gesteld om een aantal trainingen te volgen die hun in de gelegenheid stellen te werken naar professionalisme in hun werkzaamheden. Enkele trainingen zijn: *vergadertechnieken, schrijven van projecten, protocol, Basic life skills, Engelse conversatie, leiderschapstrainingen, enz.*

Uitwisseling binnen/buitenland ten behoeve van jongeren:

Binnen dit project proberen wij naast de jeugdleiders ook andere jongeren in de gelegenheid te stellen om hun kennis te verbreden op zowel nationaal, regionaal als international niveau. Hierbij kan gedacht worden aan uitwisseling met distrikts jongeren onderling alsook met jongeren in Paramaribo of jongeren van de verschillende buurtorganisaties in de gelegenheid te stellen om een

conferentie/meeting bij te wonen buiten de stad. Vaak worden ook scholen (op verzoek) ondersteund door het beschikbaar stellen van bv. transport voor een educatieve dagtocht of schoolreis.

De raming is **SRD 50.000,=** in stede van **SRD 2.000.000,=**

Programma 3704:

Versterking en begeleiding risico jongeren:

Een van de prioriteiten van het directoraat Jeugdzaken is het rehabiliteren van risicogroepen onder jeugdigen. Onder risicogroepen wordt onder andere verstaan jeugdigen die vroegtijdig de school hebben verlaten, tienermoeders, jongeren die dreigen te ontsporen en jongeren die in aanraking zijn gekomen met justitie. Het directoraat Jeugdzaken heeft de zorg voor de ontwikkeling en bevordering van een gecoördineerd, geïntegreerd en planmatig jeugdbeleid voor deze doelgroep, waarbij deze jeugdigen worden ondersteund met het maken van de juiste keuzen om zichzelf te ontwikkelen tot zelfstandige burgers met respect voor zich zelf en voor anderen.

Gelijke kansen creëren voor jongeren die opgroeien in een risicovolle omgeving *is a must* zodat deze doelgroep zich ten volle kan ontwikkelen.

Belangrijk hierbij is de samenwerking met en ondersteuning van *particuliere* en *nietgouvernementele organisaties*, (NGO) die werkzaam zijn op het gebied van het jeugd en met overheidsinstanties, die belast zijn met deeltaken van het jeugdbeleid.

Een van de projecten die vanuit het Nationale Jongeren Aangelegenheden uitgevoerd zullen worden zijn:

- **Project Scholieren Moeder** (ookwel PSM genoemd) Jeugdzaken is reeds jaren bezig met de begeleiding van scholierenmoeders, voornamelijk uit Paramaribo, Wanica, Para en Commewijne. De begeleiding geschiedt projectmatig onder de naam Project Scholieren Moeders (PSM), welke in 1988 is begonnen. Het Project Scholieren Moeders (PSM) richt zich op de hulpverlening en begeleiding van jonge moeders, of aanstaande jonge moeders op GLO (Gewoon Lager Onderwijs) en VOJ niveau (Voortgezet Onderwijs op Junioren niveau) om tenminste het VOJ-diploma te verwerven. Veelal spelen er problemen op verschillende gebieden, waardoor de zelfredzaamheid van deze doelgroep beperkt is.

Voorbeelden hiervan zijn:

1. Ernstige gedragsproblematiek.
2. Beperkte cognitieve en/of sociale vaardigheden.
3. Persoonlijkheidsproblemen.
4. Woon- en of gezinsproblematiek.
5. Misbruikrelaties.
6. Moeite met behoudenopleiding / baan.

Begeleiding is specifiek gericht op het bevorderen, het behouden of het compenseren van zelfredzaamheid. Behandeling gaat verder dan zelfredzaamheid en is nodig om klachten weg te nemen of te verminderen, het terugdringen/beperken van (de gevolgen van), het verwerken van traumatische ervaringen en/of het herstellen van een gestagneerde ontwikkeling. Behandeling en begeleiding kunnen gecombineerd worden en wisselen - afhankelijk van de hulpvraag - vaak in intensiteit.

PSM hanteert verschillende strategieën ten einde deze doelen te kunnen verwezenlijken, nl:

- 1. Begeleiding en Empowerment:** Zowel individueel als in groepsverband worden de jonge moeders begeleid door aandacht te besteden aan specifieke vraagstukken waarmee ze zitten. Gedurende trainingsweekenden wordt uitgelegd hoe om te gaan met het moederschap en dat te combineren met school.
- 2. Formeel onderwijs:** De jonge moeders die problemen hebben met het leveren van goede schoolprestaties kunnen bij het project terecht om gezamenlijk te werken aan verbetering. Een vorm hiervan is de huiswerk begeleiding.
- 3. Vak trainingen:** Het doel hiervan is het economisch weerbaar maken van schoolgaande en niet schoolgaande jonge moeders. Het bieden van een mogelijkheid tot een (tijdelijke/alternatieve) baan, waarmee in het onderhoud van zichzelf en het kind kan worden voorzien. Moeders worden begeleid in het combineren van school, moederschap en werk.
- 4. Informatie en Documentatie:** Het doel hiervan is registreren van tienermoeders via de inspectie van het ministerie van Onderwijs, sociale zaken, schoolleiders. De registratie geschiedt via een computer(data)systeem. Ook het verstrekken van informatie over het project aan studenten behoort tot het doel van dit beleidsgebied.
De begeleiding van de tienermoeders geschiedt door counselors die werken met een speciaal uitgebracht hand- en werkboek. Het handboek bevat richtlijnen voor het jaarlijks begeleidingstraject conform de hoofd- en subdoelstellingen van het PSM.

Voor het uitvoeren van een succesvol traject van participatieve gemeenschapsontwikkeling onder deze doelgroep zijn zes prioriteitsgebieden geïdentificeerd, n.l.:

- 1. Coördinatie:** werken naar een geïntegreerde en samenhangende aanpak van jeugdbeleid, vooral op gemeenschapsniveau, waarbij het directoraat Jeugdzaken zich vooral zal toeleggen op het coördineren en monitoren van jeugd gemeenschapsontwikkeling.
- 2. Capaciteitsversterking:** voor het realiseren van gemeenschapsontwikkeling zal op verschillende niveaus gewerkt moeten worden aan verdere capaciteitsversterking. De afdelingen zullen institutioneel versterkt moeten worden maar ook in de buurten zullen voldoende gekwalificeerde werkers beschikbaar moeten komen.
- 3. Preventie, Begeleiding en Bescherming:** Dit gebied omvat de primaire focus van het directoraat Jeugdzaken en is vooral gericht op het in brede zin creëren van kansen en mogelijkheden voor optimale ontplooiing van jongeren.
- 4. Rehabilitatie:** Er zijn relatief grote groepen jongeren geïdentificeerd die vanwege hun huidige achterstandspositie blootstaan aan risico's die kunnen leiden tot verdere marginalisering. Het betreft in deze in het bijzonder vroegtijdige schoolverlaters, in het bijzonder tienermoeders. Het is van groot belang dat doelgroepenbeleid wordt ontwikkeld welke aansluit bij de specifieke leefomstandigheden en behoeften van deze jongeren.
- 5. Participatie:** Stimuleren en faciliteren van actieve participatie van jongeren op alle maatschappelijke niveaus van besluitvorming.
- 6. Monitoring en Evaluatie:** Monitoring en Evaluatie is een essentiële component bij de ontwikkeling van beleid en programma's en zal gebaseerd zijn op participatieve principes. De raming is gesteld op **SRD 50.000,=** in stede van **SRD 650.000,=**

Programma 3705:

Versterking Jeugd en Gemeenschapsontwikkeling :

Het directoraat van geeft invulling aan het "jeugdontwikkelingsbeleid" uitgevoerd op buurtniveau, waardoor het in bredere zin ook "buurt- gemeenschapsontwikkeling" ter hand neemt.

Hierbij wordt enerzijds de nadruk gelegd op de socio-culturele aandachtspunten op buurtniveau en de betrokkenheid en bijdragen van jonge mensen in het overzien (identificeren, begrijpen en duurzaam oplossen) hiervan en anderzijds op het aanbod van mogelijkheden tot zinvolle vrijetijdsbesteding, persoonlijkheidsontwikkeling, vorming (waarbij het accent wordt gelegd op het versterken van omgangs- en levensvaardigheden en gezondere leefstijlen) en talentontwikkeling en actief burgerschap (betrokkenheid; nationalisme; participatie).

In het algemeen beleid van het directoraat Jeugdzaken is er specifieke aandacht voor het op geïntegreerde wijze doen uitvoeren van het jeugdontwikkelingsbeleid. Dit impliceert en benadrukt dat partnerschappen met de buurtstructuren en –gemeenschappen cruciaal zijn. Deze moeten daarom worden gekoesterd en waar nodig gemobiliseerd, het een en ander steeds in gemeen overleg c.q. op basis van consultatie. Om hieraan gestalte te geven wordt een twee-sporen aanpak geïmplementeerd: **Ten eerste;** betreft de aanpak het faciliteren en ondersteunen van duurzame interventies ondernomen door de buurtorganisaties. Deze interventies zullen worden getoetst op de gestelde criteria van het ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken. **Ten tweede ;** zal gewerkt worden aan het (her)starten van buurtontwikkeling en buurtvormingsprojecten met een duurzaam karakter gericht op jongeren in de diverse buurten.

Doel :

Op kosten-effectieve wijze continueren van activiteiten in het kader van de socio-culturele respons van het directoraat Jeugdzaken op buurtniveau en zo verder bijdragen aan buurtgemeenschapontwikkeling en de invulling van het jeugdontwikkelingsbeleid.

Belangrijkste overwegingen en uitgangspunten: ·

- Kosteneffectief, voornamelijk met betrekking tot de indirecte kosten.
- Nationale dekking en zichtbaarheid van het ministerie van Arbeid , Werkgelegenheid & Jeugdzaken.
- Bevordert samenwerking (stimuleert partnerschappen)
- Behoeften geïnformeerd.
- Onderzoeksgericht.

De raming is gesteld op **SRD 100.000,=** in stede van **SRD 900.000,=**

OP-Beleidsgebied: Sociale Vooruitgang (Welvaart en Welzijn) / Economische Groei en Diversificatie				
Programma:Onderwijs/Armoedebestrijding/ Sociale bescherming/ Sociale zekerheid en werkgelegenheid				
Beleidsmaatregel 2401 Armoede bestrijd./Onderwijs en volkstw.- verbetering sociale bescherming				
	Doel Programm a	Gerealiseerd Beleid 2018	Gerealiseerde beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte Beleidsresultate n eind 2020

OP-Beleidsgebied: Sociale Vooruitgang (Welvaart en Welzijn)				
Progr.:Onderwijs/Armoedebestrijding				
Beleidsmaatregel 0936 Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling				
	Doel Programm a	Gerealiseerd Beleid 2018	Verwachte beleidsresultate n per eind 2019	Verwachte Beleidsresultate n eind 2020
Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling	Middels korte praktische trainingen een wezenlijke bijdrage leveren aan de beroepsvorming van jeugdigen, werkzoekenden en mensen die tweedekans onderwijs willen volgen om zodoende te voorzien aan de vraag naar goedgeschoo lde vaktechnisch e arbeidskrach ten	• Continu competentie gerichte vaktraining aan tweedekans onderwijszoeke nden en werkzoekenden verzorgen. • Mede helpen om het werkloosheidsci jfer omlaag te brengen.	• Continu competentie gerichte vaktraining aan tweedekans onderwijszoeke nden en werkzoekenden verzorgen. • Mede helpen om het werkloosheidsci jfer omlaag te brengen.	• Continu competentie gerichte vaktraining aan tweedekans onderwijszoeke nden en werkzoekende n verzorgen. • Mede helpen om het werkloosheidsci jfer omlaag te brengen. • Het verkleinen van de skills gap van werkzamen en werklozen en het bevorderen van de kwalificaties van vaklieden op technisch e n verzorgend gebied

Programma Arbeidsmarktbeleid	Het stimuleren van de toename van BBP- en banengroei, meer en betere banen (Decent Jobs) die bijdragen aan de inkomens- en sociale zekerheid en weerbaarheid van vooral arme gezinnen	-Arbeidsbemiddeling wordt aangeboden in verschillende wijken / gebieden. - Geregistreerde werkzoekenden en vakbekwaam maken. - Het plaatsen van het aantal werkzoekenden verhogen.	• Het trainen geregistreerde werkzoekenden van sociale vaardigheden en basis rechten en plichten van werknemers. • Verbeterde vakkennis van werkzoekenden met een laag opleidingsniveau	De overheid, vakbeweging en het bedrijfsleven adopteren een aangepaste actief arbeidsmarktbeleid en actieprogramma gericht op geïdentificeerde arbeidsmarktgroepen, districten en bedrijfstakken
Minimum uurloon	Het garanderen van een zeker bestaansminimum voor werknemers en hun gezinnen	-Constate monitoring dat de wet gehandhaafd wordt landelijk(loon onderzoeken uitvoeren) -Het verschaffen van voorlichting en trainingen t.b.v. minimumloon beleid	Presentatie resultaten van het onderzoek naar beroep specifieke minimumloon beleid.	Het minimum uurloontarief is aangepast

Raad voor Cooperatiewezenen	Het adviseren van het Ministerie van Arbeid inzake wetgeving m.b.t. de coöperatieve ontwikkeling in Suriname en het daarbij ondersteunen van beleid gericht op de duurzame ontwikkeling van het coöperatiewezenen in Suriname. RaCo heeft ook een uitvoerende taak t.w.: het verzorgen van trainingen en begeleiden van bestaande coöperaties in binnenstad en districten	-Het verzorgen van trainingen en begeleiden van bestaande coöperaties landelijk. -Het verzorgen van distance learning trainingen	- Landelijke ondersteuning, trainingen begeleiding van coöperaties -Zelfredzaam maken van leefgemeenschappen. -Het vergemakkelijken van toegang tot krediet. • Bewuster maken belang coöperaties.	• Landelijke ondersteuning, trainingen begeleiding van coöperaties • Zelfredzaam maken van leefgemeenschappen • Het vergemakkelijken van toegang tot krediet. • Bewuster maken belang coöperaties. • Meer coöperaties opgericht • Coöperaties ingelicht inzake de aangepaste Wet op Coöperatieve Vereniging

Stichting Productieve Werk Eenheden	het verschaffen van volledige en productieve arbeidsplaatsen aan werkwzoekenden . Hierbij zal er hulp en begeleiding gegeven worden bij het voorbereiden en opzet van kleine ondernemingen en coöperaties en hulp te verlenen aan reeds operationeel zijnde kleine ondernemingen , bedrijven en coöperaties	Onderzoeken naar de opzet van trainingsinstitute n in dedistrikten Stimulering werving en identificeren van 100 potentiële ondernemers Onderneming en verder te investeren in de groei daarvan	Het continue aanbeiden van professioneel en effectieve begeleiding in verscheidene distrikten Professionalisering van het aanbod van gerichte ondernemerschapstrainingen	Verhoogd aantal micro- en kleine ondernemers Verhoogd aantal begeleide micro- en kleine ondernemers • Het opleiden van cursisten.
Stichting Suriname hospitality tourism and Training Center	Verzorgen van competente arbeidskrachten voor de toerisme en horeca sector	Afgeronde trainingen binnen toerisme en horeca sector.	Het verzorgen van trainingen en opleidingen binnen de toerisme en Horeca sector	Het opleiden van cursisten. Het upgraden van de trainingen naar hogere standanden (mastersopleidingen)
Scholinginstituut voor de Vakbeweging in Suriname	Het verzorgen van trainingen om een bijdrage te leveren aan de vakbeweging en maatschappij ontwikkeling	Afgeronde trainingen van scholingsactiviteit en m.b.t. vakbeweging en maatschappij	Het organiseren van scholingsactiviteiten m.b.t. de vakbeweging en maatschappij	Het organiseren van scholingsactiviteiten m.b.t. de vakbeweging en maatschappij.

Toelichting op prestatie en resultaat indicatoren

NO	OP-beleidsgebied				
	Programma/ Activiteit/ Evenementen	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Verwachte Beleidsresultate n per eind 2019	Verwachte Beleidsresultate n per eind 2020
	Programma: 01 Infrastructurale werken				
	Beleidsprogramma: 0147 Bouw-, Civieltechnische en Logistieke activiteiten ter ondersteuning v.h Algemeen Sport- en Jeugdbeleid				
001	Afbouw en inrichting van de Centrale huisvesting voor het ministerie van Sport en Jeugdzaken	Onderbrengen van alle afdelingen van het ministerie van Sport en Jeugdzaken	Vervolg bouw van de Centrale Huisvesting	Vorbereiding afbouw van de Centrale huisvesting voor het ministerie van Sport en Jeugdzaken in samenwerking met het Surinaams Nationaal Leger.	Realisatie van Centrale Huisvesting
002	Onderhoud van terreinen	Het conditioneel en bruikbaar houden t.b.v. de gebruikers	Drie (3) onderhoudsploegen t.b.v. sportterreinen volledig geoutilleerd. Aanschaffingen van machines voor onderhoudswerkzaamheden van gebouwen en terreinen.	Vorbereiding uitvoeringsplan t.b.v. onderhoud van terreinen	Verwachte realisatie in 2020
003	Nieuwbouw, rehabilitatie, beheer en onderhoud van Sportaccommodaties op micro, meso en macroniveau	Het functioneel en in goede conditie verkeren van sportaccommodaties & ruimten ten dienste van de gemeenschap.	Vorbereiding van het uitvoeringsplan en operationalisering stichting BOEOS.	Vorbereiding en start rehabilitatie van sportaccommodaties.	Verwachte realisatie begin 2020

004	Aanschaf van sport-diverse materialen	Het faciliteren van sport en jeugdorganisaties in het kader van Sportontwikkeling, creatieve vorming en talentontwikkeling.	Verwerking van aanvragen en voorbereiding tot het aanschaffen van de materialen.	Distributie van sportmateriaal landelijk.	Verwachte realisatie in 2020

005	Nieuwbouw centrale magazijn.	doelmachtig opslaan van sportmaterialen, goederen, voorwerpen en gereedschappen.	Voorbereiding van het ontwerp (bestektekening en technische omschrijving)	Aanvangbouw centrale magazijn	Verwachte realisatie in 2020

Programma/ Activiteit/ Evenementen	Doel Programma	Gerealiseerd beleid 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte Beleidsresultaten 2020
Programma 0737: Ontwikkeling van sport- en jeugdbeleid middels onderzoek, informatievoorziening en deskundigheidsbevordering				
Onderzoeken, verzamelen en centraliseren van data binnen een intern data base van het Ministerie van Sport-en Jeugdzaken	Door middel van een centraal data management-systeem kan het ministerie efficiënt en effectief beleid uitzetten en uitvoeren voor een duurzame ontwikkeling op het gebied van sport en jeugd.	Het onderzoek is niet gerealiseerd. Het gebruik maken van een intern database is een nieuw initiatief die van start gaat in 2019.	Het functioneel maken van de data base. Het opleiden van database beheerders. Het opleveren van sportgids digitaal en hard copy. Het beschikken over een lijst van de jongeren- en buurt organisaties. Het onderdirectoraat O.I.K. maakt een start met het opvragen en centraal beheren van Soft en hard copy files van de beleidsdocumenten (strategische plannen, beleidsnota, projecten, evaluatierapporten).	Met de uitvoering van dit project zullen de volgende resultaten worden bereikt: Alle relevante data is verzameld, opgeslagen en gecentraliseerd in het data managementsysteem van het ministerie; De verzamelde digitale informatie is beschikbaar en toegankelijk voor gebruik en naslagwerk;

Capaciteitsversterking van het Ministerie van Sport- en Jeugdzaken	Human resource is een van de belangrijkste doorslaggevende factor voor het succesvol functioneren van het ministerie. Institutionele versterking kan geschieden door middel van continue investeren in opleidingen en trainingen voor Het personeel. Hierdoor kan het beleid efficiënt En effectief worden uitgevoerd, waarbij de uitgestippelde doelen behaald kunnen worden. De resultaten van de investering zullen zichtbaar Zijn in de geleverde kwaliteiten van de diensten.	Capaciteitsversterking van het ministerie is niet meegenomen in de begroting van 2018.	Door middel van Diverse onderzoeksmethodes een zicht hebben over de behoefte voor capaciteitsversterking van het personeel binnen het ministerie.	Op basis van de behoeftepeiling zal het personeel getraind worden en beschikt dan over de nodige competenties om de onderhavige werkzaamheden te verrichten.

Management- training ter versterking van de sport-, buurt- en jeugdorganisaties	Partnerschappen met een professionele samenwerkingsband is belangrijk voorgezonde uitvoering van het beleid. Kennis over management o.a. sportsmanageme nt biedt de tools aan om succesvoller te functioneren.	Vanwege het uitblijven van de nodige financiële middelen niet gerealiseerd.	Door middel van diverse onderzoeksmethodes een zicht hebben op de behoefte voor praktische management tools.	Middels het aanbieden en verzorgen van managementtrainingen aan de verschillende sport-, jeugd- en buurtorganisaties in stad en districten, zal er getracht worden om extra inzicht te verschaffen in de praktische instrumenten die gebruikt worden bij het functioneren van deze organisaties. Managementtrainingen resulteren in minder miscommunicatie en ruis op bestuurlijk niveau en vergroten de professionaliteit op het gebied van coördinatie en uitvoering van verschillende projecten Op lang termijn biedt dit project een positieve en een effectieve samenwerking aan. De communicatie, projectuitvoering en problemen uit de verschillende buurten kunnen effectief en

efficiënt aangekaart,
opgelost en
uitgevoerd worden.

Programma 0968: Subsidies aan Jeugdorganisaties

Programma/ Activiteit/ Evenementen	Doel Programma	Gerealiseerd beleid 2018	Verwachte resultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten 2020
Subsidies aan jeugdorganisaties	Het verschaffen van financiële ondersteuning aan actieve jeugdorganisaties en organisaties die werken met en voor de jeugd en individuen.	Een aantal jongerenorganisaties en individuen middels subsidie ondersteunt om hun in staat te stellen zich verder te ontwikkelen waardoor zij op lang termijn zelfstandig hun doelen kunnen bereiken. 1 jeugdorganisatie heeft ondersteuning	*Het verschaffen van subsidies aan jongerenorganisaties die het ministerie benaderen middels een plan van aanpak, een jaarbegroting en/of duurzame voorstellen in het kader van de jeugdontwikkeling, capaciteitsversterking van hun	Voortzetting van het beleid om organisaties de gelegenheid te bieden het jeugdwerk landelijk uit te voeren en tevens te werken aan de institutionele versterking van hun organisatie.

		gehad.	organisatie en zichzelf of participatie op nationaal, regionaal of internationaal niveau. 10 jeugdorganisa- ties kunnen ondersteund worden om hun jaarprogramma uit te voeren	

Programma: 3701				
Voorziening en ontwikkeling in de jeugd ter ondersteuning van het algemeen jeugdbeleid				
Programma/ Activiteit/ Evenementen	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2018	Verwachte Resultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultate n 2020
Zinvolle Vrijetijdsbes teding	Het zorgdragen voor een verantwoorde en zinvolle vakantiebest eding voor jongeren van 05 t/m 29 jaar. Het bevorderen dat jongeren verantwoorde keuzen maken over de besteding van hun vrije tijd.	± 15000 jongeren landelijk een plezierige en veilige vakantie bezorgd.	Het creëren en garanderen van de randvoorwaarden die bijdragen aan de versterking van actieve participatie van jongeren in hun eigen gemeenschappen/ buurten. En het betrekken van buurt/gemeenscha pstructuren bij het creëren van ontplooiingskansen voor jongeren.	Voortzetting van het beleid tevens uitbreiding van jeugd en gemeenschapso ntwikkeling in nauwe samenwerking met buurt-en gemeenschapst ructuur

OP – Beleidsgebied				
Programma/ Activiteit/ Evenementen	Doel Programma	Gerealiseerd beleid 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
Programma 3703: Instandhouding en verdere uitbouw Nationaal Jeugd Instituut				
Vergaderingen, projecten, seminars, het onderhouden van contacten tussen de leden van het NJP. Trainingen voor het personeel	Ondersteuning vanuit NJI en participatie NJP'ers voor het nemen van besluiten in de vergadering. Optimaal functioneren van	De Jeugdparlementariërs hebben het heel jaar door vergaderd. De ondersteuning vanuit het NJI was er hierbij ook. Het opkomen voor de belangen van de jeugd is	Een stimulans de taken adequaat te verrichten. De leden zullen beslissingen kunnen nemen, ze zullen projecten initiëren, seminars organiseren en opkomen voor de	

van NJI en de leden van NJP.	het NJP.	eveneens tot uiting gekomen door de gesprekken die zijn aangevraagd en brieven die de deur zijn uitgegaan naar hoogwaardigheid bekleeders bij het constateren van problemen de jeugd rakende.	belangen van de jeugd. Hierdoor worden zij ook gevormd. Door hun actieve participatie in projecten zullen ze artikel 12 van het kinderrechten verdrag in uiterste maten kunnen beleven.
Het informeren van de samenleving	De samenleving in het bijzonder de jeugd te informeren over de Rechten van het Kind, de werkzaamheden van het Nationaal Jeugd Instituut en het jeugdbeleid. Het maximaliseren van jeugdparticipatie binnen besluitvormingsprocessen.	De samenleving is geïnformeerd op de volgende manieren: -- - Het participeren tijdens workshops (NJP) - Het houden van de Districtsjeugdcongressen en het NJC 2018 - Folders en promotiemateriaal - Deelname NJP op de Jongeren Informatie Beurs	De samenleving in het bijzonder de jeugd zal beter op de hoogte zijn over de Rechten van het Kind, de werkzaamheden van het Jeugdparlement en het jeugdbeleid. Maximale jeugdparticipatie binnen besluitvormingsprocessen

Deelname Conferenties Nationaal & Internationaal	Directie NJI, de leden van het Jeugdparlement en de medewerkers van het NJI in de gelegenheid stellen partnerschappen te sluiten en waar mogelijk conferenties bij te wonen ter versterking van de structuur van het NJI.		Kwaliteitsontwikkeling van het Nationaal Jeugd Instituut en het Jeugdparlement. Bijdrage van de Surinaamse jeugd in internationale besluitvorming t.b.v. de jeugd. Versterking van de structuur van het NJI. 4. Verbetering van het algemeen jeugdbeleid.	
Netwerkversterking Nationaal en Internationaal	Directie, medewerkers van het NJI en de leden van het Jeugdparlement hun netwerk gaan versterken op nationaal en internationaal niveau. Dit zal gedaan worden middels de conferenties maar ook door middel van de internetverbinding op het NJI.		Kwaliteitsontwikkeling van het Jeugdparlement. Versterking van de structuur van het NJI op nationaal, regionaal en internationaal niveau. 3. Verbetering van het algemeen jeugdbeleid.	

Projecten vaste commissies NJP	Het alloceren van middelen voor het uitvoeren van projecten die aangeboden worden door de vaste commissies van het NJP.		De voorwaarden zullen een stimulans zijn voor de jeugd om adequaat haar taken te verrichten. De leden zullen beslissingen kunnen nemen, ze zullen projecten initiëren, seminars organiseren en opkomen voor de belangen van de jeugd. Hierdoor worden zij ook gevormd. Door hun actieve participatie in projecten zullen ze artikel 12 van het kinderrechten verdrag in uiterste maten kunnen beleven.	

OP- Beleidsgebied				
Programma/ Activiteit/ Evenementen	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultat en per eind 2020
Programma: 3704 Versterking en begeleiding risico jongeren				
Versterken van jongeren organisaties	Identificeren, stimuleren en registreren van jongeren organisaties	Meetings met stakeholders voor het schrijven van het project. Project geschreven	Implementatie van het project waarbij er landelijk een registratie zal plaatsvinden van de jongeren organisaties. Daarnaast zullen er informatieve gesprekken plaatsvinden alsook trainingen.	Installatie van het jongeren netwerk

Versterking en begeleiding vroege schoolverlaters	Empowerment van de zgn. Drop outs in de leeftijdsklasse 15-30 jaar. Middels dit project wordt hen de gelegenheid geboden om te participeren aan diverse trainingen zoals Heren kappers training, cellulair reparatie, houtbewerking, manicureen pedicure, fietsen reparatie, enz.	De jongeren voorzien van de basisvaardigheden van de desbetreffende training. Hiermee worden zij in staat gesteld om na het succesvol afronden van een training een zelfstandig bestaan op te bouwen. Na het succesvol afronden van een training worden zij voorzien van een certificaat van het ministerie die het gemakkelijk voor ze maakt om een kleine onderneming te starten of een baan te vinden.	Continuering van het beleid.	Afname van het fenomeen “vroege schoolverlaters en continuering van het beleid voor het versterken en begeleiden van de vroege schoolverlaters Drop outs kunnen voorzien in hun eigen levensonderhoud Afname van het fenomeen “vroege schoolverlaters en continuering van het beleid voor het versterken en begeleiden van de vroege schoolverlaters Drop-outs kunnen voorzien in hun eigen levensonderhoud

Opvang en begeleiding van scholierenmoeders	Empowerment van scholieren moeders gericht op succesvolle afronding van de onderwijsopleiding, vergroting van de kansen op de arbeidsmarkt als ook bevordering van verantwoord seksueel gedrag en ouderschap.	Thematische begeleiding in collectief verband Individuele coaching/counseling Verbreden en intensiveren partnerschappen met externe stakeholders door middel van workshop.	Faciliteren optimale ontplooiingskansen van de doelgroep door middel van coaching en begeleiding Preventie Tienerzwangerschappen d.m.v. Voorlichting en Bewustwording Thematische begeleiding in collectief verband - zo lang mogelijk uitstellen van een tweede zwangerschap.	Thematische begeleiding in collectief verband. - Stimuleren en faciliteren van actieve participatie van de doelgroep aan maatschappelijke activiteiten c.q. stimuleren maatschappelijke integratie middels sport.

Programma: 3705 Versterking Jeugd- en Gemeenschapontwikkeling				
Programma/ Activiteit/ Evenementen	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2018	Verwachte resultaten per eind 2019 □	Verwachte beleidsresultat en 2020
Buurtontwikkeling en – vormingsprojecten	1. Vertegenwoordigers van buurtstructuren en – gemeenschappen landelijk in kaart brengen. 2. Faciliteren en ondersteunen van bestaande buurtactiviteiten, gericht op persoonlijkheidsontwikkeling en vorming, competentie bevordering, talentontwikkeling en actief burgerschap van jongeren. 3. Het initiëren van buurtgerichte projecten gericht op jongeren afkomstig uit buurten waar er nauwelijks of geen jeugdactiviteiten worden ondernomen.	N.v.t.	Een database met daarin verwerkt alle gegevens van actieve buurtorganisaties. Verdere uitbreiding van de samenwerking tussen het ministerie en de buurtorganisaties. Het op kosten-effectieve wijze continueren/ opzetten van jeugdactiviteiten in alle buurten van het land. Zichtbaarheid van het ministerie in alle buurten in het land.	Voortzetting van het beleid tevens uitbreiding van jeugd en gemeenschapontwikkeling in nauwe samenwerking met buurt- en gemeenschapsstructuren.

TITEL III: Middelenbegroting						
Ontvangsten						
Niet-belasting middelen	Verm Bel.2018	Raming 2019	NvW 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 223
Werkvergunning Vreemdelingen	100	80	85	90	100	100
Werkvergunning						
Vreemdelingen	200	200	200	200	200	200
Goudsector						
Status Bekwame Burgers	15	80	85	90	95	100
Totaal Niet-Belasting Middelen	315	360	370	380	395	400

Werkvergunning vreemdelingen / CARICOM Burgers

1. Inning van SRD 75,= conform SB. 1981 no. 162 d.d. 12 maart 2002.
2. Inning van US\$ 300, - of tegenwaarde in SRD, conform resolutie no. 1371/03 d.d. 19 februari 2003.
3. Inning van SRD 75,= conform SB 2006 no.19 d.d. 5 maart 2008 (Status Bekwame burgers).

Na evaluatie van het werkvergunningstelsel zal overwogen worden om de tarieven marktconform aan te passen.

TITEL IV: Parastatalen

De parastatalen die onder het ministerie vallen zijn:

1. Stichting Arbeidsmobilisatie & Ontwikkeling (SAO)
2. Stichting Productieve Werkeenheden (SPWE)
3. Suriname Hospitality Tourism and Training Centre (SHTTC)
4. Stichting Scholings Instituut voor de Vakbeweging in Suriname (SIVIS)

Ad.1. Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling (SAO) Doel

Het verzorgen van competentie gerichte vak trainingen aan jeugdigen vanaf 16 jaar en werkenden ten behoeve van de arbeidsmarkt om de vraag van de arbeidsmarkt te voldoen en om de werkloosheid terug te dringen.

Te nemen maatregelen:

Middels het verzorgen van beroepstrainingen tracht de SAO haar doel te bereiken, uiteraard binnen het kader van de beleidsgebieden genoemd in het Ontwikkelingsplan

“Suriname in Transformatie”.

1. Deze zijn o.a. de versterking van de positie van kwetsbare jongeren c.q. actieve participatie van laagopgeleiden over het gehele land.
2. de creatie van duurzame werkgelegenheid met daaraan gekoppeld het bevorderen van een optimale koppeling van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt.

De SAO als een van de beleidsinstrumenten van het ministerie van Arbeid, treedt ondersteunend op naar zowel de publieke sector als het particulier initiatief bij het creëren van duurzame werkgelegenheid middels het opleiden van werklozen, particulieren en overheidswerkers.

Ook is de SAO een instituut die een belangrijke rol vervult in de spreiding van kennis over het gehele land, waarbij zij meehelpt aan

- de re-integratiemogelijkheden en de diversificatie van de inzetbaarheid van individuele werknemers te versterken.
- de exploitatie van 2 trainingsinstituten en inhuren van lokaliteiten in de districten worden de doelgroepen opgeleid voor deelname aan het arbeidsproces.

In het aanbod van zowel de dag als de avondopleidingen kan een onderverdeling gemaakt worden in:

1. Technische trainingen.
2. Administratieve trainingen.
3. Verzorgende / schoonheids- / textiele vak trainingen.

Na genoeg in alle districten heeft de SAO de voorgaande jaren vak trainingen verzorgd. Ter uitvoering van het uitgestippelde beleid is het noodzakelijk dat er investeringen worden gedaan door de overheid opdat deze trainingen naar de districten en het binnenland gebracht kunnen worden.

De geraamde subsidie aanvraag voor het jaar 2020 is begroot op **SRD 4.093.000** van de overheid aan de SAO, deze wordt besteed aan onder andere:

1. Loon- en Salariskosten van de werknemers SAO, is de grootste uitgavenpost.
2. Materiële kosten zijn o.a. de nutsvoorzieningen (elektra, waterleiding en telefoon), kantoor kosten, onderhoudskosten transportmiddelen, machinepark, gebouwen en terreinen.
3. Trainingskosten, die betrekking hebben op verbruiksgoederen die nodig zijn om trainingen conform het curriculum te verzorgen tot aan de certificering toe.

Recapitulatie SAO	
Operationele Uitgaven	Bedrag in SRD
Lopende Uitgaven	4.093
Kapitaal Uitgaven	
Totaal subsidie SAO	4.093

Ad. 2. Stichting Productieve Werkeenheden (SPWE) Doel

De SPWE heeft volgens de statuten de opdracht drie doelen te realiseren:

- Het creëren van productieve werkgelegenheid
- De bestrijding van armoede
- Trainen van kleine ondernemers in stad en district

De SPWE tracht deze doelen in de huidige situatie te realiseren door startende micro- en kleine ondernemers te stimuleren, te begeleiden en te trainen

Activiteiten/te nemen maatregelen

- Activiteiten in samenwerking met relevante instituten (z.a. RACO, LVV, HI), ter stimulering van ondernemerschap onder kwetsbare groepen (vrouwen jongeren en mensen met een beperking).
- Assistentie en opstellen van bedrijfsplannen.
- Assistentie bij de uitvoer van marktonderzoek in samenwerking met het ministerie van Handel Industrie en Toerisme.
- Advies en assistentie bij het identificeren en aanvraag van kredieten en vergunningen.

Beleidsresultaten 2019

Stimulering, werving en identificeren van 100 potentiële ondernemers die serieus blijken de intentie te hebben te starten met een bedrijf /onderneming en verder te investeren in de groei daarvan. Voor dit jaar zal er ook extra aandacht worden besteedt aan een mensen met een beperking die geïnteresseerd zijn in ondernemerschap.

- Het continue aanbieden van professioneel en effectieve begeleiding/coaching aan (potentiële) ondernemers in stad en district (Paramaribo, Para, Sipaliwini, Brokopondo, Nickerie, Commewijne)
- Professionalisering van het aanbod van gerichte ondernemerschapstrainingen t.b.v. de doelgroep.

Recapitulatie SPWE	
Operationele Uitgaven	Bedrag in SRD
Lopende uitgaven	335.000
Kapitaal uitgaven	
Totaal subsidie SPWE	335.000

Ad.3. Suriname Hospitality and Tourism Training Centre (SHTTC) Doel

De stichting Suriname Hospitality en Tourism Training Centre (SHTTC) is een

werkarm van zowel het ministerie van Arbeid als het ministerie van HI&T. Deze werkarm is opgericht in 2008 met de bedoeling om in te spelen op de behoefte aan getrainde arbeidskrachten in de hospitality- en toerisme sector. Het gaat in deze niet slechts om invulling van werkgelegenheid, doch ook om behoud van arbeidsplaatsen in bedoelde sector. Toerisme zit in de lift en de sector heeft de potentie voor de creatie van werkgelegenheid. De stichting wordt gesubsidieerd door het Ministerie van Arbeid als ook door het Ministerie van HI&T.

Het wegbliven van subsidies van beide ministeries heeft de geplande trainingsactiviteiten van de stichting gestagneerd en de bouw van leslokalen en hotelkamers t.b.v. trainingsdoeleinden.

De trainingen zijn op LBO en MBO niveau en hebben betrekking op: Horeca, Hospitality, Housekeeping, Tourguiding, ondernemerschap, management etc. Het aanvansniveau voor de meeste trainingen is laagdrempelig. De garantie voor een constante kwaliteit wordt gegarandeerd door vakbekwame docenten die ook door de leiding van de stichting worden betrokken bij brainstorming sessies met als doel mee te gaan met de aanpassingen die mondiaal binnen deze sector plaatsvinden. SHTTC streeft ernaar uit om binnenkort ook de master opleidingen te verzorgen.

Ten aanzien van de eigen inkomsten: Afgezien van de trainingen die worden verzorgd en waarvoor de cursisten een deel van de kosten betalen, verhuurd de stichting vrije ruimtes aan derden die o.a. eigen trainingen en opleidingen verzorgen op het gebied van toerisme en Hospitality en die de ruimtes huren voor andere activiteiten.

Doelen voor het dienstjaar 2020:

Het verder bemensen/capaciteitsversterking van het centrum.

1. Het verder automatiseren van de financiële administratie.
2. Het verzorgen van trainingen op minimaal 5 locaties in het binnenland.
3. De opleidingen nationaal en binnen de Caricom te laten erkennen.
4. Het verder operationaliseren van het restaurant.
5. Het bijbouwen van vier leslokalen en vijf hotelkamers.
6. Het doen van vervangingsinvesteringen aan keukenapparatuur.
7. Continueren en verdere uitbouw van de driejarige MBO toerisme opleiding onder het Twinningproject van UTSN, samen met het ROC van Amsterdam.
8. Samenwerkingsverbanden aangaan met lokale en regionale opleidings- en trainingsinstituten.
9. Samenwerkingsverbanden aangaan met de toerisme en hospitality sector en sector organisaties in Suriname om de vraag en het aanbod in balans te kunnen brengen.

Recapitulatie SHTTC	
Operationele Uitgaven	Bedrag in SRD
Lopende uitgaven	42.000
Kapitaal uitgaven	
Totaal subsidie SHTTC	42.000

Ad.4. Stichting Scholings Instituut voor de Vakbeweging in Suriname (S.I.V.I.S.)

Doel:

De werkende mens in het algemeen, leden van de vakbeweging, kennis en inzicht te verschaffen over de organisatie, de taak en de rol van de vakbeweging in het sociaaleconomisch gebeuren op nationaal, regionaal en internationaal gebied.

Te nemen maatregelen:

De stichting zal trachten hun doelen te bereiken, door het organiseren van scholingsactiviteiten om de recente ontwikkelingen met het proces van globalisatie, de werknemers voor te bereiden om de uitdagingen die deze veranderende wereld met zich meebrengt te accepteren door reguliere opleidingen en nog andere activiteiten te organiseren zoals: trainingen voor kaders van individuele vakcentrales, management trainingen, ILO/SIVIS-seminars dat leidt tot het versterken van de vakbeweging.

Recapitulatie SIVIS	
Operationele Uitgaven	Bedrag in SRD
Lopende Uitgaven	300.000
Kapitaal Uitgaven	0
Totaal subsidie SIVIS	300.000

Ad. 5. Raad voor de Coöperatievezen (RACO)

De Raad van Coöperatievezen is ingesteld als werkmarm belast met het promoten en begeleiden bij de opzet van coöperaties. De bijdrage van RACO maakt een belangrijk deel uit van het ministerieel beleid van het ministerie van Arbeid. Coöperaties kunnen bijdragen tot de vorming van hechtere en georganiseerde gemeenschappen en tot:

- grotere werkgelegenheid
- toename van persoonlijke en nationale middelen en inkomen.

Logistiek

Om landelijk te kunnen opereren voor RACO is het noodzakelijk om de beschikking te hebben van een vervoermiddel in het bijzonder de kustvlakte en het verre binnenland. RACO beschikt nog niet over de nodige logistieke middelen om te allen tijde in uitvoering te gaan.

Doel

RACO stelt zich ten doel om:

- de oprichting en de groei van coöperaties ter bevordering van de economische, sociale en culturele ontwikkeling van de bevolking te stimuleren;
- de werkloosheid te bestrijding en de economische, sociale en culturele posities van personen met beperkte middelen en mogelijkheden en hun ondernemingslust te verbeteren.
- de spaarzaamheid, het verstandig gebruik van kredieten, de vergroting van het persoonlijke en het nationale kapitaalbezit te bevorderen.
- het niveau van de algemene en de technische kennis van de leden op peil te brengen.

Te realiseren projecten:

1. landelijke registratie coöperaties
2. Landelijke analyse sectorale keten aanpak Coöperaties
3. “Train the trainers” Program
4. Facelift RACO

Recapitulatie RACO	
	Bedrag in SRD
Operationele uitgaven	
Lopende uitgaven	295.000
Kapitaal uitgaven	
Totaal subsidie RACO	295.000

Afdeling 11. Het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting

Algemeen deel Taakstelling

Het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting is conform het Staatsbesluit van 10 oktober 1991 (S.B. 1991 no. 58) -rekening houdende met alle wijzigingen tot en met S.B. 2017 no.11 -verantwoordelijk voor:

1. Het algemeen welzijn, in het bijzonder de sociale en maatschappelijke zorg voor bejaarden (seniorenburgers), lichamelijk en geestelijk gehandicapten (mensen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking) en de jeugd, waaronder de zorg voor de onder toezicht van de Staat gestelde jeugdigen;
2. Het algemeen maatschappelijk werk;
3. Het toezicht op weeshuizen, internaten en soortgelijke maatschappelijke instellingen;
4. Het algemeen maatschappelijk opbouwwerk waaronder het bevorderen van indirecte acties gericht op de verbetering van het woon- en leefklimaat;
5. Het sociale verzekeringswezen, het één en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende ministeries, evenals sociale voorzieningen en de sociale zekerheid;
6. De bevordering van de huisvesting;
7. De bevordering van het kredietwezen ten behoeve van de sociale woningbouw, het één en ander in samenwerking met het Ministerie van Financiën;
8. Het beheer en de toewijzing van volkswoningen.

Doelstelling

Het Ministerie streeft de volgende beleidsdoelen na:

1. Transparantie in beleidsuitvoering;
2. Kostenbesparing en een hoog rendement in de beleidsuitvoering;
3. Gelijke toegang tot diensten en voorzieningen;
4. Informatieverschaffing (voorlichting en bewustwording);
5. Het stimuleren van gezonde gezinnen;
6. Het bevorderen van de gezonde ontwikkeling van het kind en de bescherming van hun rechten;
7. Het continu her-, bij- en omscholen van het personeel met het oog op de hedendaagse aspiraties van de samenleving;
8. Het bevorderen van het welzijnsniveau van het personeel op de werkvloer;
9. Sociale bescherming van de kwetsbare groepen
10. Het bevorderen van een duurzame, leefbare en menswaardige woonomgeving
11. Bevorderen van de levensstandaard van de bevolking binnen een daarop ingesteld leefmilieu.

Missie

Het Ministerie zal in het begrotingsjaar 2020 op richtige wijze invulling geven aan haar missie.

Voor de beleidsperiode 2015 – 2020 heeft het Ministerie de volgende missie geformuleerd:

Een transparant en efficiënt beleid gestoeld op voorspelbaarheid en rechtvaardige procedures. Vanuit een zich moderniserende overheid zal een sterk beschermend raamwerk voor kwetsbare groepen worden opgezet, met het oog op het stimuleren van de menselijke waardigheid van hen die anders geen of nauwelijks ontwikkelingskansen krijgen en of kunnen benutten.

Doeltreffendheid bij de dienstverlening

Het ministerie heeft zich voorgenomen het sociale voorzieningenstelsel aanzienlijk te verbeteren en aan te passen en de dienst-, hulp- en zorgverlening doelmatiger en doeltreffender te doen plaatsvinden. Hierbij vormen decentralisatie en integratie, deskundigheidsbevordering en wet- en regelgeving het strategische beleidsinstrumentarium.

Binnen de sociaal-maatschappelijke zorg van het ministerie valt de materiële en immateriële dienstverlening, gericht op groepen in de samenleving die op grond van hun specifieke sociaal-maatschappelijke omstandigheden de nodige ondersteuning behoeven.

De materiële dienstverlening van het ministerie bestaat uit het toekennen van financiële uitkeringen aan daarvoor in aanmerking komende personen, groepen van personen of instellingen.

De immateriële hulpverlening omvat begeleiding en ondersteuning van specifieke groepen, zoals gezinnen, senioren burgers, mensen met een beperking, kinderen en jeugdigen. Tevens worden leefgemeenschappen begeleid via het opbouwwerk. Het streven is met name om de dienstverlening integraal te benaderen en te organiseren. Hierdoor zal bewerkstelligd worden dat de beschikbare voorzieningen en begeleiding op elkaar aangesloten zijn en leiden tot een situatie waarbij de doelgroep versterkt, met de juiste handvatten en kennis uitgerust is om zich zelfstandiger te handhaven in de samenleving en zodoende te werken aan welzijnsbevordering.

Ontwikkelingsplan 2017-2021

De Regering heeft in het Ontwikkelingsplan 2017-2021 aangegeven dat in het kader van het uitbouwen van de sociale voorzieningen en het voortzetten van gemeenschapsontwikkeling, woningbouw als integraal deel van de sociale voorzieningen ter hand zal worden genomen. In *het* Ontwikkelingsplan 2017-2021 is verder aangegeven dat sociale vooruitgang genoemd kan worden als de meest essentiële doelstelling van het ontwikkelingsbeleid, vooral als dit opgevat wordt als vooruitgang van de bestaansniveaus, niet zozeer van individuen maar van de voornaamste maatschappelijke groepen en de ontwikkeling van de instituties die daarbij een sleutelrol spelen. De sociale weerbaarheid en eigenwaarde van individuen en groepen in Suriname zijn verhoogd en hierdoor wordt hun participatie in de Surinaamse en wereldgemeenschap verbeterd welke leidt tot het verhogen van de kwaliteit van het leven.

Gerelateerd aan het huisvestingsvraagstuk is de volgende uitkomst aangehaald in het Ontwikkelingsplan 2017-2021 welke in het beleid verder uitgewerkt dient te worden in resultaten- en actieprogramma's:

- Toename van de huisvestingsopties stelt de Surinaamse huishoudens beter in staat om aan hun huisvestingsbehoeften te voldoen, uitgaande van hun fysieke, sociale en culturele overwegingen, hun financiële draagkracht en de mogelijkheden van de Staat om ondersteuning te verlenen.

Huisvestingsvraagstuk en het Huisvestingsplan

Zoals aangegeven in het Ontwikkelingsplan 2017-2021 is oplossing van het huisvestingsvraagstuk een essentiële voorwaarde voor sociale vooruitgang: duurzame en betaalbare huisvesting. Er zijn vele uitdagingen die reeds decennialang serieuze vooruitgang op dit vlak stagneren. De bestaande wetgeving en planning, het Huisvestingsplan 2012-2017, geeft een basis waarop verder voortgebouwd kan worden en het legt ook de uitgangspunten van de institutionele structuur vast. Bij het huisvestingsbeleid is de beantwoording hoe aan de woonbehoefte van het volk te voldoen. De woonbehoefte van gezinnen, heeft meer aspecten dan alleen "een dak boven je hoofd" en zal in consensus gedefinieerd worden gezien de uiteenlopende belangengroepen die betrokken zijn bij vraag naar en aanbod van woningen en de inrichting van woongemeenschappen. Succesvolle uitvoering van huisvestingsplannen is ook afhankelijk van ontbrekende, maar noodzakelijke ruimtelijke en bestemmingsplannen die onder meer de infrastructuur voor wonen, werk, energievoorziening en transport bepalen. Het strategisch doel voor de sector huisvesting is dat: Geïdentificeerde doelgroepen in overeenstemming met hun betaalcapaciteit hun woonbehoefte middels huur- of koopwoningen waar nodig ondersteund door participatie in speciale overheids- of gemeenschapsprogramma's realiseren, die gefaciliteerd of uitgevoerd worden als onderdeel van de nationale

huisvestingsstrategie. De volgende uitkomsten zullen in het beleid verder uitgewerkt worden in resultaten- en actieprogramma's van de desbetreffende ministeries en instituten:

1. Er is nationale consensus over de op empirische informatie gebaseerde huisvestingsstrategie die uitgaat van de ruimtelijke plannen, geïdentificeerde doelgroepen, hun betaalcapaciteit en woningbehoefte en uitgewerkt is tot operationele huisvestingsplan.
2. De financieringsstrategie voor de woningbouw benut Surinaamse bronnen alsook fondsen beschikbaar gesteld door de internationale ontwikkelingspartners en biedt personen die wel en die niet opteren voor een woning van het sociale (volks) woningbouwprogramma financieringsopties om aan hun woonbehoefte te voldoen.
3. Een toename van de geschoolde bouwvakkers, hooggeschoold kader en gecertificeerde bouwbedrijven, verzekert de toename van het bouwvolume mede als gevolg van verlaagde woningbouwkosten door toepassing van alternatieve bouwmaterialen, technieken en aangepaste bouwnormen.
4. Betere wet- en regelgeving en de controle daarop evenals het gestegen bouwvolume stimuleren het aanbod van betaalbare huurwoningen en normaliseren de markt voor huurwoningen.

Deconcentratie en decentralisatie

Het beleid van het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting (SOZAVO) komt tot uiting via de materiële en immateriële dienst- en hulpverlening welke voornamelijk gefocust is in Paramaribo en omstreken.

Het ministerie is onderverdeeld in twee directoraten, te weten het Directoraat Sociale Zaken en het Directoraat Volkshuisvesting waaronder onderdirectoraten en diensten ressorteren.

Onder het Directoraat Sociale Zaken ressorteren de volgende drie onderdirectoraten:

- Onderdirectoraat Administratieve Diensten (ODAD)
- Onderdirectoraat Kategoriaal Maatschappelijke Werk (ODKMW)
- Onderdirectoraat Algemeen Maatschappelijke Zorg (ODAMZ)
- Onderdirectoraat Financieel Beheer (ODFB)

Verder ressorteren onder de genoemde onderdirectoraten, diverse diensten t.w. Dienst Mensen met een Beperking, Maatschappelijke Dienst, Dienst Algemeen Maatschappelijke Zorg, Seniorenzorg, Maatschappelijk Opbouwwerk en Bureau Medische Aangelegenheden, Dienst Basiszorgverzekering. Van voornoemde diensten is slechts de Dienst Algemeen Maatschappelijke Zorg (AMZ) landelijk gevestigd middels wijkkantoren. De dienstverlening op de wijkkantoren is in belangrijke mate gericht op de materiële zorg in de vorm van o.a.: Financiële Bijstand aan sociaal zwakke huishoudens (FBHH) en Financiële Bijstand aan mensen met een Beperking (FBMMEB). Het streven van het ministerie is om diensten en hulp te verlenen aan de lokale gemeenschappen, rekening houdende met de lokale behoefte en de beschikbare middelen. Verder voert het ministerie in samenwerking met de UNICEF het project 'Positive Parenting Program' uit, waarbij de maatschappelijk werkers en sociaal werkers van het ministerie getraind en begeleid worden om de maatschappelijke dienstverlening aan individuen en gezinnen te verbeteren. De dienst MOW ontwikkelt als onderdeel van haar reguliere werkzaamheden in en samen met de lokale gemeenschappen ontwikkelingsprojecten.

II. BELEIDSMATIGE TOELICHTING OP BASIS VAN DE TAAKSTELLING

Ad.1 Het Algemeen Welzijn

Om in te spelen op de noden en behoeften in de samenleving is er binnen het ministerie een sociaal voorzieningenstelsel ontwikkeld dat voornamelijk gericht is op het inspelen op de directe materiële noden van groepen uit de samenleving. Hoewel deze directe aanpak noodzakelijk is, zal de beleidsontwikkeling zich ook moeten toespitsen op een aanpak die groepen de gelegenheid geeft hun potentie te benutten. Vanuit het ministerie zullen de voorwaarden daartoe geschapen moeten worden. Deze kunnen bewerkstelligd worden door het ontwikkelen van een duurzaam en gestructureerd sociaal voorzieningenbeleid en sociaal zekerhedenbeleid.

De laatste jaren worden diverse lagen van de Surinaamse bevolking voor uiteenlopende uitdagingen gesteld. Dit kan menig individu en gezin in ernstige economische, sociale en maatschappelijke nood doen verkeren. Het scheidt

ook de verplichting voor de overheid, voor het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting in het bijzonder, om de nodige maatregelen en voorzieningen te treffen opdat de bestaanszekerheid en de sociale bescherming effectief gewaarborgd worden. Om de bedoelde maatregelen en voorzieningen te treffen (materiële en immateriële dienst- en hulpverlening), is het noodzakelijk de doelstellingen en activiteiten van de daartoe bestemde programma's en dienovereenkomstig te verruimen en bij te stellen.

Het uiteindelijke doel is de waarborging dan wel de verbetering van de kwaliteit van het leven van de totale bevolking, maar in het bijzonder van die van sociaal zwakkeren en kwetsbare groepen. En wel door het verbeteren van de sociaal-maatschappelijke basis en condities bij de toegang tot gezondheidszorg, educatie, arbeid, participatie in de maatschappij (middels sociale contacten en sociale activiteiten) en huisvesting. Het sociaal beleid zal ontwikkelingsgericht zijn en een preventief karakter hebben.

Kinderen en Jeugdigen

Bij het uitvoeren van het beleid voor kinderen en jeugdigen wordt het Verenigde Naties (VN)-Kinderrechtenverdrag als uitgangspunt gehanteerd. Een sterk kinderrechtenbeleid vereist een geïntegreerde aanpak waar het kind centraal staat. Als extra inzet van de regering voor de versterking van het kinder- en jeugdbeleid is er een Technische Commissie Integraal Kinderbeschermingsnetwerk in Suriname geïnstalleerd. Deze heeft reeds in kaart gebracht welke de specifieke aandachtsgebieden zijn bij de betrokken ministeries die een deel van het kinder- en jeugdbeleid moeten uitvoeren. Het accent ligt bij het naleven van het Kinderrechtenverdrag.

In het Nationaal Actieplan Kinderen 2019 – 2021 zijn een aantal specifieke aandachtspunten en activiteiten vanuit de aanbevelingen van het VN-Committee inzake de Rechten van het Kind van 2016 geformuleerd. Vanuit het ministerie zullen de coördinatie en het monitoren van de uitvoering van het Actieplan worden gecontinueerd. Daarbij zal ook aandacht worden besteed aan het vestigen en versterken van het netwerk van ministeries dat belast is met de uitvoering van het Actieplan. De uitvoering van het Actieplan is gestoeld op een integraal monitorings- en evaluatiemechanisme, aangezien de problematiek van misbruik, mishandeling en verwaarlozing van kinderen een heet hangijzer blijft in de gemeenschap.

In dit kader zal dan ook de nadruk worden gelegd op:

1. Het minimaliseren van misbruik, mishandeling en verwaarlozing van kinderen, omdat deze zaken invloed hebben op de ontwikkeling van het kind.
Ter realisatie van punt 1 zijn de volgende maatregelen te noemen:
  - a) Psychosociale begeleiding aan individuen en gezinnen;
  - b) Het versterken van individuen en gezinnen door ondersteunende maatregelen voor ouders/verzorgers van kinderen in het algemeen, maar in het bijzonder van kinderen met een beperking;
  - c) Bij ondervoeding of dreiging van ondervoeding bij gezinnen zal er worden voorzien in voeding aan het gezin;
  - d) Deconcentratie van het verstrekken van voeding zal plaatsvinden.

2. Het verhogen van de kwaliteit van opvang en de bescherming van kinderen binnen het gezin, maar ook van kinderen in alternatieve opvangvormen, zoals pleeggezinnen en residentiële opvanginstellingen.
Ter realisatie van punt 2 zijn de volgende maatregelen te noemen:
  - a) Het optimaliseren van de controle conform de kwaliteitsstandaarden voor kinderopvang;
  - b) Het implementeren van de specifieke kwaliteitsstandaarden voor opvang van kinderen met een beperking;
  - c) De dienstverlening en de opvangmogelijkheden van de overheidscrèches en -peuterscholen te verbeteren en op te graden;
  - d) In navolging van de goedkeuring van de Wet Opvanginstellingen is er een controle- en monitoringsmechanisme ingesteld. Dit controle – en monitoringsmechanisme zal verder geïmplementeerd en versterkt worden;
  - e) Het proces van casemanagement wordt gehanteerd, waardoor cases beter gemonitord en afgehandeld kunnen worden.

Seniorenburgers

Het Madrid International Plan of Action on Aging wordt als theoretisch beleidskader gehanteerd voor het formuleren van beleid t.b.v. de seniorenburgers.

Twee basisprincipes m.b.t het verouderingsproces in bovengenoemd plan zijn zeer belangrijk namelijk:

1. Een ontwikkelingsbenadering, waarbij de formulering van nationale en internationale ontwikkelingsplannen van het beleid door alle sectoren worden gelijkgetrokken.
2. Een intergenerational life course benadering d.w.z. gelijkheid van alle leeftijdsgroepen in alle sectoren.

Verder is residentiële opvang en betaalbare kwalitatieve zorg voor seniorenburgers zeer belangrijk. Om het zelfstandig wonen van deze doelgroep te stimuleren zijn er samenwerkingsovereenkomsten gesloten met zowel particulieren als non-profit organisaties. Met wachtlijsten bij de meeste instellingen voor opvang van seniorenburgers is het meer dan noodzakelijk om de opvang in de eigen thuissituatie te stimuleren door de diensten zo dichtbij mogelijk te brengen. In dit kader zal de dienst Seniorenzorg moeten worden versterkt. Thuiszorg zal zoveel als mogelijk worden aangeboden aan seniorenburgers. Ook projecten in het kader van extra murale zorg in bepaalde wijken zullen geïnitieerd worden. Dit vraagt wel naar een gedegen behoeftenonderzoek.

De bescherming van senioren in opvanginstellingen is ter hand genomen door middel van de implementatie van standaarden voor kwaliteit van opvang van senioren met als raamwerk de Wet Opvanginstellingen.

Door het stimuleren van zorgvervoer, middels het toekennen van subsidies, wordt ook de mobiliteit van thuiswonende seniorenburgers en van hen die in instellingen wonen, gestimuleerd. Een meldpunt voor alle voorzieningen, de doelgroep rakende, zal worden opgezet alsook het verbeteren cq opvoeren van het zorgvervoer.

Mensen met een beperking (MMEB)

In het beleid gericht op mensen met een beperking zijn er enkele belangrijke aandachtspunten opgenomen, deze zijn:

1. Bescherming van de kinderen met een beperking in opvanginstellingen, door middel van de kwaliteitsstandaarden;
2. Verbetering van de kwaliteit van de zorg- en dienstverlening aan mensen met een beperking;
3. Bevordering van de emancipatie (zelfstandigheid) en de integratie (o.a. acceptatie, zelfwerkzaamheid) van mensen met een beperking, waarbij enkele belangrijke componenten zijn:
  - a) Het creëren van sport- en recreatie mogelijkheden;
  - b) Het bevorderen van vooral aangepaste openbare faciliteiten;
  - c) Het verbeteren van transportmogelijkheden ter bevordering van actieve participatie en integratie binnen de samenleving;
  - d) Het stimuleren van zorgvervoer middels het toekennen van subsidie aan zorgvervoerders;
  - e) Het verruimen van opvang mogelijkheden en huisvesting en
  - f) Het ontwikkelen van arbeidsprogramma's voor deze doelgroep.

De immateriële hulp die geboden wordt zal de adequate sociale zorg en integratie in de samenleving voor de kwetsbare groep van mensen met een beperking moeten bevorderen.

In het kader van de garantie van de financiële ondersteuning aan mensen met een beperking dient er gewerkt te worden aan het inkomensonafhankelijk maken van de MMEB en ook de regelgeving zal afgerond worden opdat de garantie en de continuïteit van de ondersteuning gegarandeerd en verbeterd worden. Het voorstel Nationale Adviesraad voor Mensen met een Beperking nieuwe stijl is goedgekeurd door de Raad van Ministers en zal door het ratificeren van het Verdrag inzake Rechten van Personen met een Beperking als leidraad worden gebruikt voor de samenstelling van het Nationale Platform MMEB. De ratificatie (2017) brengt met zich mee dat landen binnen twee jaar het eerste landenrapport moeten presenteren. In samenwerking met de UNDP is in 2019 het eerste landenrapport met betrekking tot het Verdrag inzake Rechten van Personen met een beperking gefinaliseerd. Dit rapport is nog niet verdedigd bij de V.N, maar is reeds doorgestuurd naar de Permanente Missie van Suriname bij de V.N.

Het platform heeft als doel het beleid terzake te ondersteunen en zich te buigen over zaken inzake MMEB en verder gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen aan de minister. Adviseren terzake voorbereiding en uitvoering overheidsbeleid m.b.t. zorg MMEB. Middels begeleiding zal de kwaliteit van leven van de MMEB bevorderd worden.

Herstructurering van de dienst MMEB zal plaatsvinden voor de optimale dienstverlening naar de doelgroep toe. Voor het in kaart brengen van het aantal mensen met een beperking in Suriname is er in 2017 een project geïnitieerd (**Herregistratie en opschoning bestand MMEB SoZaVo**) om een digitaal MMEB data bestand te ontwikkelen. Het doel van dit project is om het beleid voor MMEB effectief te kunnen uitvoeren. Dit project is gestart in 2017 en zal uiteindelijk leiden tot een digitaal bestand MMEB die de randvoorwaarden van de dienstverlening naar de doelgroep zal moeten garanderen. Versterking van de dienst op het personele vlak is verder nog één van de randvoorwaarden voor het doen welslagen van de geplande activiteiten om zodoende het beleid effectief uit te stippelen. De planning is om een Diensten centrum Mensen met een beperking op te zetten.

Ad.2 Het Algemeen Maatschappelijk Werk

De immateriële hulp- en dienstverlening wordt geboden door middel van individuele - of gezinsbegeleiding (psychosociale hulpverlening) ter stimulering van onder andere zelf-redzaamheid en zelfwerkzaamheid.

Het ontwikkelen van een gezinsbeleid met als pijlers opvoeding, ondersteuning en begeleiding van ouders is noodzakelijk om sterke gezinnen te ontwikkelen binnen de gemeenschap. De hulp is laagdrempelig en richt zich op de probleemgebieden die van invloed zijn op de individuele ontwikkeling en de gezinsontwikkeling, waarbij er geen sprake is van psychiatrische stoornissen. De begeleiding bij probleemgebieden die van invloed zijn op de individuele ontwikkeling legt de nadruk op de emotionele aspecten van problemen en vragen.

Binnen het huidige gezinsbeleid is het noodzakelijk het huidige korps van maatschappelijk werkers aan te vullen en het aspect van gezinscoaching aan te scherpen. In het kader van de deconcentratie en integratie van de dienstverlening zal de reikwijdte van psychosociale hulpverlening aan gezinnen en individuen worden vergroot. Er is in 2018 al een aanzet hiertoe gegeven, door sociaal en maatschappelijk werkers van zowel het ministerie van SOZAVO, als die van Justitie en Politie te trainen in onder andere conflicthantering, methodisch werken en oplossingsgericht coachen.

Ad.3 Het Toezicht op Weeshuizen en Soortgelijke Maatschappelijke Instellingen

De vraag naar zorg en adequate opvang voor kinderen, seniorenburgers en mensen met een beperking in de vorm van dagopvang en residentiële opvang wordt steeds groter. Door de steeds groter wordende sociaal-maatschappelijke nood is het aantal opvanginstellingen toegenomen. Van belang is dat er een kader gecreëerd wordt waarbinnen goede zorg geboden wordt aan cliënten, waarbij de overheid mede zorg draagt voor het lenigen van de sociaal-maatschappelijke nood in de gemeenschap. Door het formuleren van wet- en regelgeving zullen de meest noodzakelijke vereisten voor het adequate beheer van opvanginstellingen en het bieden van goede en voldoende zorg worden gewaarborgd, waarbij primair de bescherming van de doelgroepen en het bevorderen van het welzijn van de doelgroep, voorop worden gesteld. De Wet Opvanginstellingen, met in zich de wet- en regelgeving van opvanginstellingen voor senioren, kinderen en mensen met een beperking, is reeds in werking getreden. Om te komen tot een effectieve implementatie van deze Wet zullen alle instellingen, gericht op opvang, worden ondersteund en begeleid om op termijn aan de standaarden te kunnen voldoen. Hierbij wordt gedacht aan scholing, omscholing of bijscholing van personeel in de instellingen, optimalisering van de fysieke faciliteiten van de instellingen en voortzetting van de bewustwordingscampagnes in verband met deze Wet en haar werking.

Ad.4 Het Algemeen Maatschappelijk Opbouwwerk

Opbouwwerk wordt verricht onder groepen van personen binnen achtergestelde buurten, wijken en dorpen. Achterstelling betekent in dit opzicht het geheel van maatschappelijke processen waardoor personen of maatschappelijke groeperingen door een opeenstapeling van factoren onvoldoende kansen hebben tot ontplooiing van en/of participatie in het maatschappelijk leven of bedreigd worden in hun welzijn. Aan buurtinitiatieven gericht op welzijnsbevordering en verbetering van de leefbaarheid in de woonomgeving zal het ministerie bijzondere aandacht besteden door begeleiding en ondersteuning te verlenen aan betrokken groepen. De belangrijkste strategie die hierbij wordt toegepast, is het werken met gemeenschapsontwikkelingsprogramma's.

Ad.5 De bevordering van de Huisvesting

Uitgaande van artikel 49 van de Grondwet is het ministerie verantwoordelijk voor een huisvestingsbeleid dat daadwerkelijk voorziet in de legitieme behoeften van de Surinaamse gemeenschap.

Ad.6 De bevordering van het kredietwezen ten behoeve van de Sociale Woningbouw De beschikbaarheid van financiële middelen ten behoeve van de woningbouw vormt voortdurend een bron van zorg. De toegankelijkheid van de financiële middelen is vaak een belemmering voor hen, die zelf willen voorzien in de door hun gewenste woonoplossing. Het ministerie wil in samenwerking met het ministerie van Financiën voldoende middelen garanderen ter bevordering van het kredietwezen in het kader van de sociale woningbouw voor de lagere inkomensgroepen.

Ad.7 Het beheer en de toewijzing van Volkswoningen

In het kader van de sociale woningbouw worden er seriewoningen gebouwd door of in opdracht van de overheid, met name het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting.

Deze woningen zijn voornamelijk bestemd voor de lagere inkomensgroepen, die zonder interventie van de overheid niet in hun woningbehoefte kunnen voorzien. Uit het oogpunt van sociale bescherming en sociale rechtvaardigheid worden door de minister van Sociale Zaken en Volkshuisvesting criteria van toewijzing van de bedoelde woningen vastgesteld. Door de minister worden tevens de nodige ambtsaanwijzingen gegeven aan onder andere de Stichting Volkshuisvesting Suriname (SVS) met betrekking tot het beheer en de exploitatie van de onderhavige woningen. De SVS kan ook woningbouwprogramma's uitvoeren ten behoeve van de lagere -, midden – en hogere inkomensgroepen. Omtrent de toewijzing, het beheer en de exploitatie alsook de verhuur, de huurkoop, de verkoop en de overdracht van woningen, worden door de bewindvoerder ook de nodige ambtsaanwijzingen gegeven. De kern van het te voeren huisvestingsbeleid is er op gericht zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de legitieme behoeften van alle maatschappelijke groepen met betrekking tot betaalbare en doelmatige huisvesting.

Sociale Woningbouw

Bij de Sociale Woningbouw, zijn de volgende specifieke doelgroepen geïdentificeerd:

- a) Lagere inkomensgroepen;
- b) een-ouder gezinnen;
- c) jonge gezinnen (z.g. starters);
- d) seniorenburgers;
- e) mensen met een beperking;
- f) gezinnen met daarin leden met een beperking.

Voor de uitvoering van het huisvestingsbeleid in Suriname is onder andere vereist dat de institutionele versterking van alle actoren van de overheid, de private sector en het maatschappelijk middenveld duurzaam en structureel ter hand worden genomen.

TITEL I: Operationele Uitgaven worden als volgt gewijzigd:

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende uitgaven	Realisatie 2018	Vermoede-lijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
610	Lonen en Salarissen	98.660	134.200	176.200	183.000	183.000	183.000	183.000
611	Sociale Premies	8.564	15.800	15.800	15.800	15.800	15.800	15.800
612	Gebruik van goederen en diensten	1.102	10.000	6.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal	Totaal Lopende uitgaven	108.326	160.000	198.000	208.800	208.800	208.800	208.800
Code	Kapitaal uitgaven	Realisatie 2018	Vermoede-lijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
620	Inventaris	0	0	200	400	400	400	400
621	Transport middelen	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal Kapitaal uitgaven	0	0	200	400	400	400	400
	Totaal Operationele uitgaven	108.326	160.000	198.200	209.200	209.200	209.200	209.200

Toelichting op de Operationele uitgaven

De toelichting op de operationele uitgaven wordt als volgt gewijzigd:

Lopenden Uitgaven

610 Lonen en salarissen .

	in %	in aantal	salarisklasse	M	V
Lager kader, FISO 1a-6c (losse kr)	0	0	652 - 2051	0	0
Lager kader, FISO 1a-6c	75	1935	652 - 2051	560	1375
Midden kader, FISO 7a-8c	20	524	1806 - 2932	108	416
Hoger kader, FISO 9a en hoger	5	117	2591 +	32	85
Totaal	100	2576		700	1876

Directoraat Volkshuisvesting

	in %	in aantal	salarisklasse	M	V
Lager kader, FISO 1a-6c	66	35	652 - 2051	28	7
Midden kader, FISO 7a-8c	21	11	1806 - 2932	8	3
Hoger kader, FISO 9a en hoger	13	7	2591 +	3	4
Totaal	100	53		39	14

Totaal voor het Ministerie

	in %	in aantal	salarisklasse	M	V
Lager kader, FISO 1a-6c (losse kr)	0	0	652 - 2051	0	0

Lager kader, FISO 1a-6c	75	1970	652 - 2051	588	1382
Midden kader, FISO 7a-8c	20	535	1806 - 2932	116	419
Hoger kader, FISO 9a en hoger	5	124	2591 +	35	89
Totaal	100	2629		739	1890

Het personeelsbeleid in het nieuwe begrotingsjaar

Directoraat Sociale Zaken

Recapitulatie Lonen en salarissen

2020 van het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting is gericht op het digitaliseren van de personeelsadministratie in een functioneel data informatiesysteem. Het Ministerie is zoals bij elke bedrijfsvoering afhankelijk van gekwalificeerd personeel. De gemiddelde loonsom is gestegen vanwege de periodieke verhogingen, de herwaardering van verschillende kernfuncties, de benoemingen en de instroom van ambtenaren.

610	Lonen en salarissen	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk salaris	149.500.000
61002	Vakantietoeslag	16.350.000
61003	Overwerk	1.230.000
61004	Bonussen en Gratificatie	4.120.000
61006	Vacatiegelden	1.500.000
61013	Functionele toelagen	40.000
61014	Persoonlijke toelagen	1.270.000
61016	Gezinstoelagen en Kinderbijslag	400.000
61017	Waarnemingstoelagen	705.000
61020	Telefoonvergoeding	10.000
61021	Representatievergoeding	275.000
61023	Vervoersvergoeding	800.000
	Totaal	176.200.000

Lonen en salarissen is voor het dienstjaar 2020 begroot op **SRD 176.200.000,=** in te de van **SRD 134.200.200,=**.

611 Sociale premies

Bij elk ministerie is het gebruik om elke ambtenaar te voorzien van sociale premies t.w SZF en pensioen c.q. spaarpremie. Hierbij wordt aan het loon van iedere ambtenaar m.u.v de 'losse krachten' 5% SZF premie bijgedragen door het ministerie, waarvan 4% eigen bijdrage wordt ingehouden.

Eveneens bij de pensioen – c.q. spaarpremie wordt bij het loon van iedere ambtenaar m.u.v de 'losse krachten' ook 5% bijgedragen, waarvan 10 % eigen bijdrage wordt ingehouden op het loon.

Specificatie Sociale Premies

Code	Omschrijving	Bedrag in SRD
611	Sociale premies	
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	6.800.000
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	9.000.000
	Totaal	15.800.000

Sociale Premies is voor het dienstjaar 2020 begroot op **SRD 15.800.000,=**.

612 Gebruik van goederen en diensten

Het beleid van het ministerie is erop gericht om de dienstverlening naar de gemeenschap toe door middel van het clusteren van de wijkkantoren en het opzetten van multifunctionele dienstencentra doelmatig aan te pakken over het geheel land. Hiervoor zullen de nodige gebouwen worden aangehuurd, ingericht en geleidelijk aan de nodige kantoormiddelen worden aangeschaft om een adequate dienstverlening te garanderen. Om invulling te kunnen geven aan het deconcentratiebeleid, eventueel in samenwerking met de Medische Zending, zal getracht worden de binnenlandbewoners zoveel mogelijk tegemoet te komen in de dienstverlening.

In het kader van activiteiten ter herdenking van nationale en internationale gedenkdagen zijn de volgende gedenkdagen genoteerd:

- 4 januari	Wereld Braille dag
- 16 januari	Verjaardag SOZAVO
- laatste zondag januari	Wereld Lepra dag
- 12 mei	Dag van de Verpleging
- 15 mei	Internationale dag van het Gezin
- 4 juni	Internationale dag van onschuldige kinderen, slachtoffers van agressie
- 12 juni	Internationale dag tegen kinderarbeid
- 4 ^e zaterdag september	Wereld Dovendag
- 1 oktober	Internationale dag van de Ouderen
- 1 ^e maandag oktober	Wereld Habitat dag
- 11 oktober	Internationale dag van het Meisje
- 13 oktober	Wereld Zicht dag
- 15 oktober	Witte Stokken dag
- 20 november	Internationale dag van de Rechten van het kind
- 3 december	Internationale dag van Mensen met een Beperking

Het ministerie is voornemens om de gepesioneerden en jubilarissen te huldigen.

Om de dienstverlening vanuit de afdeling Wagenpark te versterken, zullen er dienstvoertuigen worden aangehuurd en aangekocht. In het kader van de decentralisatie van de registratie van de AKB voorziening en de transformatie van kas- naar bankbetalingen van de AOV, FB en AKB voorziening zullen er voorlichtingscampagnes naar de doelgroep toe worden gehouden.

Gebruik van goederen en diensten is voor het dienstjaar 2020 is vastgesteld op **SRD 6.000.000,=** in plaats van **SRD 10.000.000,=**.

Specificatie gebruik goederen en diensten

612 Gebruik van goederen en diensten

612	Gebruik van goederen en diensten	Bedrag in SRD
	Opleidingen, externe deskundigen en Reis-en verblijfkosten	
61201	Kosten van opleidingen Binnenland (incl. Seminars en workshops) excl. r&v	40.000
61202	Kosten van opleidingen Buitenland (incl. Seminars en workshops) excl. r&v	40.000
61205	Deskundigen binnenland	40.000
61206	Deskundige buitenland	40.000
61208	Binnenlandse reiskosten	500.000
61209	Binnenlandse verblijfkosten	100.000
61210	Buitenlandse reiskosten	50.000
61211	Buitenlandse verblijfkosten	25.000
61214	Overige reis- en verblijfkosten	25.000
	<i>Kantoorkosten , automatisering en voorlichting</i>	
61215	Kantoormiddelen	50.000
61216	Kopieer	100.000
61217	Drukwerk en grafisch materiaal	60.000
61221	Vergaderkosten	124.000
61222	Verbruiksgoederen	420.000
61226	Advertenties en bekendmakingen	50.000
61227	Radio en TV programma 's	50.000
	<i>Gebouwen, terreinen en nutsvoorzieningen</i>	
61233	Huur gebouwen en terreinen	2.400.000
61234	Onderhoud gebouwen en terreinen	205.000
61235	Verbouwingen	30.000
61236	Vuilnis en reinigingsdiensten	30.000
61238	Telefoon uitgaven	206.000
61240	Water	50.000
61241	Elektra	50.000
	<i>Algemene kosten</i>	
61244	Representatie (nationale en internationale vertegenwoordigingen)	25.000
61245	Abonnementen en vakliteratuur	30.000
61246	Verzekering	5.000
61247	Schoonmaak	50.000
61248	Gereedschappen en Apparatuur	50.000
61250	Bewaking	25.000
61251	Voeding	75.000
61254	Onderzoekskosten	25.000
61255	Rechterlijke Vonissen	50.000
61259	Nationale en internationale manifestatie w.o. cultuur en sport	50.000
61261	Inhuur van externe juridische bijstand	25.000
61263	Overige algemene kosten	390.000
	<i>Medische verzorging</i>	
61282	Overige medische verzorging	15.000
	<i>Transportkosten</i>	
61283	Huur van voertuigen	200.000
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	300.000
	Totaal	6.000.000

Kapitaal uitgaven

620 Inventaris

Het ministerie staat voor de komende jaren voor de opdracht om de werksituatie binnen de directoraten, onderdirectoraten, afdelingen en diensten gefaseerd te verbeteren. Dat betekent dat er gewerkt zal worden volgens een systematisch stappenplan om alle diensten te voorzien van o.a. pc's, printers met alle toebehorende apparatuur. Ten behoeve van de verbetering van de communicatie worden de verouderde apparaten vervangen.

Specificatie Inventaris

620	Inventaris	Bedrag in SRD
62001	Kantoorinrichting	25.000
62004	Computers	25.000
62005	Printers	25.000
62006	Netwerken	25.000
62009	Technisch gereedschap	25.000
62010	Overig inventaris	25.000
62011	Overige automatisering	25.000
62012	Overige gereedschappen	25.000
	Totaal	200.000

De raming van **inventaris** voor het dienstjaar 2020 is gesteld op **SRD 200.000,=** in stede van **SRD 400.000,=**.

De totale raming van **kapitaal uitgaven** voor het dienstjaar 2020 is gesteld op **SRD 200.000,=** in stede van **SRD 400.000,=**.

TITEL II: Programma's

Bedragen X SRD 1.000

	Realisatie 2018	Vermoede- lijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
OP-Beleidsgebied: Welzijn							
Programma : Institutionele versterking							
0221: Instituut en Scholing	0	5.800	0	5.781	5.781	5.781	5.781
Subsidies en Bijdragen							
0937: Subsidie aan overheidsstichtingen o.b.v. exploitatietekorten	2.062	5.000	1.500	5.000	5.000	5.000	5.000
0938: Subsidie aan particuliere sociale instellingen o.b.v. tarieven per verblijfsdagen	3.538	7.500	4.500	7.500	7.500	7.500	7.500
2404: Algemene Kinderbijslag	52.804	57.616	53.544	53.544	53.544	53.544	53.544
Ouderenzorg							
2403: A.O.V. Fonds	359.197	377.000	431.000	437.000	437.000	437.000	437.000
Zorg voor Mensen met een Beperking							
2408: Zorgvervoer	329	1.700	510	1.700	1.700	1.700	1.700
2415: Financiële Bijstand aan mensen met een beperking	58.080	64.572	49.375	64.572	64.572	64.572	64.572
Armoedebestrijding							
2416: Financiële Bijstand aan sociaal zwakke	3.605	6.677	2.274	6.677	6.677	6.677	6.677
2414: Bijdrage in acute noodsituaties	23	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
0746: Versterking immateriele zorg	0	542	0	0	0	0	0
2409: Armoedebestrijding	5.603	13.500	3.000	13.500	13.500	13.500	13.500
2410: Conditional Cash Transfers Programma	0	1.000	0	1.000	1.000	1.000	1.000
1002: Sociaal Beschermingsprogramma	19.250	23.000	14.800	16.500	16.500	16.500	16.500
Gezondheid & Gezondheidsbescherming							
2505: Meerkosten Medische Zorg	339	10.000	12.000	27.845	27.845	27.845	27.845
2502: Bijdrage aan medische Hulpmiddelen	7	500	500	500	500	500	500
2504: Premiebetaling Basiszorzverzekering	10.252	150.000	148.183	402.000	402.000	402.000	402.000
2503:Thuiszorg	0	500	0	0	0	0	0
Gezinsbeleid							
2411: Monitorings -en evaluatie-mechanisme Bij de uitvoering van integraal kinder-Rechtenbeleid (MUIK)	0	100	0	275	275	275	275
0745: Versterken Child Indicators Monitoring System (CIMS)	1.011	2.000	0	2.000	2.000	2.000	2.000
Bevorderen Huisvesting in Suriname							
2601: LISP	0	16.567	1.125	100.298	100.298	100.298	100.298
Totaal	516.100	744.574	723.311	1.146.692	1.146.692	1.146.692	1.146.692

Toelichting Programma's

De toelichting van de programma's wordt als volgt gewijzigd:

Subsidies en bijdragen

Programma 0937: SUBSIDIE OVERHEIDSSTICHTINGEN OP BASIS VAN EXPLOITATIETEKORT

Het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting heeft ook tot haar taakstelling het bevorderen van het algemeen welzijn, in het bijzonder de sociale en maatschappelijke zorg voor bejaarden (seniorenburgers), lichamelijk en geestelijk gehandicapten (mensen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking) en de jeugd. In dit kader ondersteunt het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting de overheidsstichtingen, die activiteiten ontplooiën in het belang van één der bovengenoemde doelgroepen, in de vorm van subsidies.

Deze overheidsstichtingen zijn Stichting Beheer en Exploitatie Bejaardencentra, Stichting Trainingsprojecten Jeugdige Gehandicapten, Esther Stichting, Stichting Beheer en Exploitatie Crèches, Stichting Kinder en Jongeren telefoon. De subsidie toekenning aan deze stichtingen vindt plaats op basis van exploitatietekorten.

OVERZICHT SUBSIDIE OVERHEIDSSTICHTINGEN

NAAM	Bedrag in SRD
Stg. Beheer en Exploitatie Bejaardencentra	360.000,00
Stg. Trainingsprojecten Jeugdige Gehandicapten	250.000,00
Esther Stichting	60.000,00
Stg. Beheer en Exploitatie Creches	500.000,00
Stg. Kinder en Jongerentelefoon	330.000,00
TOTAAL	1.500.000,00

Opbouw kosten 2020

Lonen & Salarissen	SRD	500.000,00
Overige Exploitatiekosten	SRD	1.000.000,00
Totale raming 2020	SRD	1.500.000,00

De raming voor programma 0937 voor het dienstjaar 2020 bedraagt SRD **1.500.000,=** in plaats van **SRD 5.000.000,=**.

Programma 0938: SUBSIDIE AAN PARTICULIERE SOCIALE INSTELLINGEN O.B.V. TARIEVEN PER VERBLIJFSDAGEN

Het ministerie heeft het subsidiebeleid met betrekking tot de particuliere sociale instellingen aangepast door het toekennen van subsidie aan deze instellingen op basis van verblijfsdagen, gekoppeld aan voorwaarden.

Hiermee geeft het ministerie tevens invulling aan de voornemens van de Regering, zoals vervat in het Ontwikkelingsplan 2017-2021, waarbij er extra aandacht wordt gevraagd voor kinderen, mensen met een beperking en senioren burgers.

Doordat de ondersteuning van particuliere sociale instellingen door buitenlandse donateurs significant is afgenomen, heeft het ministerie extra ruimte gecreëerd om binnen deze programma extra middelen beschikbaar te stellen aan de reeds voor subsidie in aanmerking komende instellingen en instellingen die nog niet eerder subsidie hadden aangevraagd.

Het subsidiebedrag voor kinderopvanginstellingen en voor opvanginstellingen voor mensen met een beperking bestaat uit twee componenten te weten de kindgerelateerde zorgkosten en de exploitatiekosten. De kindgerelateerde zorgkosten wordt berekend door het aantal pupillen te vermenigvuldigen met het aantal verblijfsdagen per jaar en het tarief per verblijfsdag per pupil. De exploitatiekosten wordt berekend door het aantal personeelsleden te vermenigvuldigen met het aantal werkdagen per jaar en het tarief per werkdag per personeelslid. Het tarief per verblijfsdag per pupil is SRD 27,= en het tarief per werkdag per personeelslid is SRD 37,=. Het subsidiebedrag voor bejaardentehuizen wordt berekend door de aantal inwoners te vermenigvuldigen met de aantal verblijfsdagen per jaar en het tarief per verblijfsdag per inwoner. Het tarief per verblijfsdag per inwoner is SRD 5,=.

Bij de eventuele subsidietoekenning is het noodzakelijk dat er voldaan wordt aan de subsidievoorwaarden. Dit houdt onder andere in: een financieel verslag van het voorgaande jaar, de begroting voor het nieuwe jaar waarin onder meer is opgenomen een overzicht van de geplande activiteiten, een liquiditeitsoverzicht, een overzicht van het personeel en een overzicht van de pupillen/inwoner.

**OVERZICHT SUBSIDIE AAN SOCIALE PARTICULIERE OPVANG INSTELLINGEN
KINDEROPVANGINSTELLINGEN**

No.	NAAM	Verwachte Bezetting Pupillen	Verwachte Bezetting Personeel	Bedrag in SRD
1	Lotjeshuis	20	15	230.675,00
2	Kinderhuis Gaytrie	20	10	329.250,00
3	Stichting Prasoro	25	10	242.425,00
4	Nos Kasita	65	10	426.800,00
5	Engedi	20	5	224.625,00
6	SMA	10	5	265.000,00
7	Kinderhuis Ramoth	20	5	265.600,00
8	Internaat Warishi	20	5	265.625,00
	SUBTOTAAL	200	65	2.250.000,00

MENSEN MET EEN BEPERKING en OVERIGE INSTELLINGEN

No.	NAAM	Verwachte Bezetting Pupillen	Verwachte Bezetting Personeel	Bedrag in SRD
1	Stigesu	15	10	200.000,00
2	Matoekoe	30	15	240.000,00
3	Stichting Betheljada	25	20	310.000,00
4	In de Ruimte	25	15	200.000,00
5	Mr. Huberstichting	20	10	200.000,00
6	SOGK	25	5	200.000,00
7	SCSV	20	15	100.000,00
8	Huize Tyl Tyl (HTT)	20	10	200.000,00
9	Kennedy Stichting	20	15	200.000,00
10	Gehandicapten Nickerie	20	5	200.000,00
11	Parel in Gods oog (PGO)	20	10	200.000,00
	SUBTOTAAL	240	130	2.250.000,00

SENIOREN INSTELLINGEN

No.	NAAM	Verwachte Bezetting Bewoners	Bedrag in SRD
1	Fatima Oord	40	73.000,00
2	Majella	40	73.000,00
3	Husnul Khotimah	25	45.625,00
SUBTOTAAL		105	191.625,00
TOTAAL SOCIALE PARTICULIERE OPVANGINSTELLINGEN			4.161.300,00
RESERVERING t.b.v. NIEUWE AANVRAGEN			338.700,00
TOTALE RAMING 2020			4.500.000,00

Opbouw kosten 2020

Lonen & Salarissen	SRD 2.250.000,00
Overige Exploitatiekosten	SRD 2.250.000,00
Totale raming 2020	SRD 4.500.000,00

De raming voor programma 0938 voor het dienstjaar 2020 bedraagt **SRD 4.500.000,=** in stede van **SRD 7.500.000,=**.

Sociale Bescherming en armoedebestrijding

Programma 1002: SOCIAAL BESCHERMINGSPROGRAMMA

Indachtig de ondersteunende maatregelen vanuit de Regering zullen ter ondersteuning van de sociaal zwakkeren in de samenleving voedingspakketten worden verstrekt. In het kader van het 'Sociaal Beschermingsprogramma' zullen de risicogroepen (sociaal zwakkeren) in de samenleving versterkt worden.

Er zullen maatregelen worden getroffen en activiteiten worden uitgevoerd waardoor het verzekerd is dat iedere burger over de noodzakelijke basisgoederen beschikt. In dit kader zal er verdere uitvoering worden gegeven aan het Sociaal Beschermingsprogramma. Het 'Sociaal Beschermingsprogramma' heeft als doel het versterken van de risicogroepen (sociaal zwakkeren) in de samenleving.

Via het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting zullen gesubsidieerde voedselpakketten ten verkoop worden geboden aan de allerarmsten en wel aan hen die geen of onvoldoende arbeidsinkomen hebben om op adequate wijze te voorzien in hun onderhoud. Deze groep betreft ook mensen met een geestelijke en/of lichamelijke beperking.

Voor het dienstjaar 2020 is de raming voor programma 1002 gesteld op **SRD 14.800.000,=** in stede van **SRD 23.000.000,=**.

Hierin zijn ook de exploitatiekosten opgenomen.

Programma 2403: A.O.V. FONDS

Bij wet van 20 maart 1981 (SB1981) werd het Algemeen Oudedagsvoorzieningsfonds opgezet. Tot de doelgroep worden gerekend: Surinamers die de leeftijd van 60 jaar hebben bereikt en 60- jarige ingezetenen met een niet-Surinaamse nationaliteit. Een ingezetene met een niet- Surinaamse nationaliteit moet wel 10 jaar onafgebroken in Suriname hebben gewoond en gedurende tenminste 10 jaren AOV-premie hebben gestort in het fonds. Thans bedraagt de AOV-uitkering SRD 525,-.

In het dienstjaar 2020 is het beleid gericht op:

1. Het aanmoedigen van de kascliënten om bankcliënten te worden;
2. Het in kaart brengen van alle in Suriname wonende rechthebbenden;
3. Het voorbereiden van de herziening van het AOVdecreet;
4. AOV premie opbouwen voor de niet werkenden,(zgn. sparen van de heffingen).

Verder wordt serieus de missive 61/15 d.d. 15 juni 2015 bestudeerd om de kasuitbetalingen van AOV uitkeringen aan rechthebbenden in het district Sipaliwini en de ver afgelegen leefgemeenschappen in andere districten uit te besteden aan bankinstellingen. Dit in verband met de efficiëntie en de doelmatigheid van de middelen. Onderstaand treft u aan de raming van de financiële uitgaven voor de AOV uitkering.

Overzicht geraamde uitgaven

	Bedrag in SRD
Subsidie t.b.v. A.O.V. uitkering	425.000.000,00
Exploitatiekosten t.b.v. A.O.V.	6.000.000,00
Totaal	431.000.000,00

Het geraamde bedrag voor het dienstjaar 2020 voor AOV fonds is vastgesteld op **SRD 431.000.000,=** in stede van **SRD 377.000.000,=**.

Programma 2404: ALGEMENE KINDERBIJSLAG

De Algemene Kinderbijslagvoorziening is gebaseerd op de Algemene Kinderbijslagregeling 1973 G.B.107 en wordt toegekend aan huishoudens met kinderen waarvan de gezinshoofden niet uit andere hoofde aanspraak maken op kinderbijslag. In 2012 is er ten opzichte van 2011 een stijging geconstateerd van $\pm 50\%$. Dit komt door de verhoging in de uitkering van SRD 3,= per kind naar SRD 30,= per kind per maand, en wel voor maximaal vier kinderen per gezin. Te rekenen van 1 juni 2015 bedraagt de AKB uitkering SRD 50,= per kind per maand.

Overzicht geraamde uitgaven

	Bedrag in SRD
AKB Regulier	53.543.950,00
Totaal	53.543.950,00

De raming t.b.v. de AKB uitkering voor het dienstjaar 2020 bedraagt **SRD 53.544.000,=** in stede van **SRD 57.616.000,=**.

Programma 2408: ZORGERVOER

Middels dit beleidsprogramma biedt het ministerie de mogelijkheid aan zorgvervoerbedrijven om in aanmerking te komen voor transportsubsidie. Zorgvervoer is bestemd voor senioren en mensen met een beperking met als doel om hun mobiliteit en integratie te stimuleren/bevorderen.

Om efficiënter te kunnen inspelen op de behoefte van de cliënten aan zorgvervoer zal in 2020 modaliteiten worden uitgewerkt en geïmplementeerd.

De raming voor programma 2408 voor het dienstjaar 2020 is vastgesteld op **SRD 510.000,=** in stede van **SRD 1.700.000,=**.

Programma 2409: ARMOEDEBESTRIJDING

In het kader van armoedebestrijding zullen er maatregelen worden getroffen en activiteiten worden uitgevoerd waardoor het verzekerd is dat burgers die om welke reden dan ook niet in staat zijn zelf te voorzien in de noodzakelijke basisgoederen, de nodige ondersteuning daartoe krijgen. Er zal dus ervoor worden gezorgd, dat voedsel voor iedere burger bereikbaar, dus beschikbaar en betaalbaar is. Verbetering en rationalisatie van het

bestaande pakket van collectieve voorzieningen hebben in deze beleidsperiode ook hoge prioriteit. Bedoelde activiteiten dienen ook te leiden tot verhoging van de efficiëntie bij de realisatie van de voorziening.

Deze programma wordt ook ingezet voor de ondersteuning aan moeders van dreilingen. De laatste jaren is voorgekomen dat meer dan één (1) drieling per jaar wordt geboren. Om deze ouders, i.h.b. de moeders van de drielingen te ondersteunen, heeft het ministerie besloten om gedurende 60 maanden een financiële ondersteuning uit te keren.

Het uiteindelijke doel is de waarborging dan wel de verbetering van de kwaliteit van het leven van de totale bevolking, maar in het bijzonder van die van sociaal zwakkeren, moeders van drielingen en kwetsbare groepen. En wel door het verbeteren van de sociaal-maatschappelijke basis en condities bij de toegang tot gezondheidszorg, educatie, arbeid en participatie in de maatschappij.

De raming voor het dienstjaar 2020 is gesteld op **SRD 3.000.000,=** in stede van **SRD 13.500.000,=**.

Programma 2414: BIJDRAGE IN ACUTE NOODSITUATIES

Dit programma dekt aanvragen die gedaan worden als mensen in acute nood verkeren. Het gaat om een eenmalige tegemoetkoming aan deze personen, die b.v. door plotseling overlijden van een dierbare worden geconfronteerd met hoge kosten en op dat moment niet of onvoldoende over de financiële middelen beschikken om de begrafenis- of crematiekosten te betalen. Andere acute noodgevallen kunnen zijn brandgevallen en medische kosten, b.v. brilkosten, die niet gedekt kunnen worden middels garantiestellingen.

De raming voor programma 2414 voor het dienstjaar 2020 is vastgesteld op **SRD 1.000.000,=**.

Programma 2415: FINANCIËLE BIJSTAND AAN MENSEN MET EEN BEPERKING

Het programma Financiële Bijstand aan Mensen met een Beperking bestaat uit een maandelijkse tegemoetkoming van SRD 325,- per persoon met een beperking. In 2019 is deze doelgroep gecategoriseerd naar de aard van de beperking. Mensen met een permanente beperking, die niet of niet meer in staat zijn (volgens medische indicatie van de specialist) arbeid te verrichten, kunnen levenslang in aanmerking komen voor deze tegemoetkoming. Mensen met een tijdelijke beperking of een beperking, waarbij de persoon wel in staat is arbeid te verrichten na een bepaalde periode, kunnen in aanmerking komen voor een tegemoetkoming van 6 maanden of een jaar.

Overzicht raming kosten FBmmeb

Omschrijving	Bedrag in SRD
FBmmeb Regulier	47.221.868,50
Exploitatiekosten Regulier	2.152.261,00
Totaal	49.374.129,50

De raming voor programma 2415 voor het dienstjaar 2020 is vastgesteld op **SRD 49.375.000,=** in stede van **SRD 64.572.000,=**.

Programma 2416: FINANCIËLE BIJSTAND AAN SOCIAAL ZWAKKE HUISHOUDENS

Het beleid welke uitgevoerd wordt middels dit programma is gericht op het ondersteunen van het hoofd en de andere leden van het huishouden. De leeftijdsklasse van de aanvrager ligt tussen 21 jaar tot 60 jaar en die van de kinderen tussen de 0 en 18 jaar met een maximum van 5 kinderen per huishouden.

Overzicht raming kosten FB zwakke huishoudens over het dienstjaar 2020

Omschrijving	Bedrag in SRD
FBhh Regulier	2.273.014,40
Totaal	2.273.014,40

De raming voor programma 2416 voor het dienstjaar 2020 is vastgesteld op **SRD 2.274.000,=** in stede van **SRD6.677.000,=**.

Gezondheidszorg

Programma 2502: BIJDRAGE AAN MEDISCHE HULPMIDDELEN

Het programma Bijdrage aan medische hulpmiddelen heeft als doel de personen, die vanwege zwakke sociaal financiële omstandigheden, het medisch hulpmiddel niet of niet geheel kunnen aanschaffen, te ondersteunen.

Uit dit programma worden de kosten voor de volgende hulpmiddelen gedekt, te weten CT- en MRI scans, brillen, gehoortoestellen, scootmobiel, rollator, pacemaker, rolstoel, VP drain, orthopedische schoenen, prothesen (knie, heup, gebit), orthesen, shunts, verrichtingen t.b.v. dialyse zoals getunnelde dialyselijn, ciminoshunt, shuntogram, PTA (Plasma Thromboplastin Antecedent) gezichts-, gehoor-, en verzorgingsmiddelen.

De dekking geschiedt op basis van medische indicatie, waarbij de hulpmiddelen ter bevordering van de mobiliteit van personen worden verstrekt door de leveranciers/dienstverlenende instellingen.

De betaling aan de dienstverlenende instelling zal achteraf plaatsvinden op basis van de ingediende declaraties.

De raming voor het programma Bijdrage aan medische hulpmiddelen voor het dienstjaar 2020 is **SRD 500.000,-**

PROGRAMMA 2504 PREMIEBETALINGEN BASISZORGVERZEKERING

Sinds de afkondiging van Wet Nationale Basiszorgverzekering in 2014 wordt vanuit het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting de premie betaald voor sociaal zwakkeren in de leeftijdscategorie van 17-59 jaar. Het premiebedrag voor de leeftijdscategorie 17 - 20 jaar bedraagt SRD 75, - en het premiebedrag voor de leeftijdscategorie 21 - 59 jaar bedraagt SRD 165, -.

De totale raming voor beleidsprogramma 2504 Premiebetalingen Basiszorgverzekering voor het dienstjaar 2020 bedraagt **SRD 148.183.000,=** in stede van **SRD 150.000.000,=**.

PROGRAMMA 2505 MEERKOSTEN MEDISCHE ZORG

De meerkosten zijn de ongedekte medische kosten die worden gemaakt door de verzekerden, vanwege o.a. het overschrijden van de dekking van het pakket van de medische verzekering. Deze meerkosten worden opgedeeld in vier kostensoorten, te weten

1. **Medicamenten:** hier gaat het om medicamenten binnen de Nationale Geneesmiddelen Klapper (NGK) en ook medicamenten waarvoor er ontheffingen worden verleend, de zogenaamde Bijzondere Essentiële Geneesmiddelen (BEG).

2. **Lig- en verpleegkosten:** hieronder vallen de lig- en verpleegdagen;

3. **Poliklinische kosten:** hieronder vallen: lab verrichtingen, röntgen, niersteenvergruizing, lenspakket, Katheterisatie & Hartinterventie, Bloedproducten, ECG, Echo, PA Lab, Operaties, nierdialyse, partuspakket, baarmoederhalskanker en wondbehandelingen.

4. **Overige medische kosten:** hieronder vallen o.a. thuiszorg, ambulance kosten, exploitatiekosten en premiebetalingen.

Overzicht raming meerkosten medische zorg

	Bedrag in SRD
Medicamenten	400.000
Lig- en Verpleegkosten	6.900.000
Poliklinische Kosten	700.000
Overige Medische Kosten	4.000.000
Totaal	12.000.000

De raming voor beleidsprogramma 2505 voor het dienstjaar 2020 is vastgesteld op **SRD. 12.000.000,=** in stede van **SRD 16.000.000,=**.

Programma 2601: LOW INCOME SHELTER PROGRAM (LISP)

Het LISP III, een vervolg van LISP II, is gepland om uitgevoerd te worden in september 2018 tot en met augustus 2023. De proposal voor het LISP III programma is ingediend bij de Islamic Development Bank (IsDB) en intussen zijn er twee meetings geweest: een fact finding mission in oktober 2016 en een technische missie in januari 2017. Bij beide missies zijn er afspraken gemaakt waarbij de Stg. LISP voldoende huiswerk mee kreeg ter beantwoording van technische vragen en ter voorbereiding voor de uitvoering van het LISP III met veel toelichting aan de IsDB hierover. Uiteindelijk gaf de IsDB ook haar visie hoe zij een succesvolle implementatie zien. Belangrijk is dat de IsDB het succes van het programma mede afhankelijk maakt van verhoogde subsidie bedragen die het mogelijk moeten maken dat de begunstigden beter in staat gesteld worden om tot een woonoplossing te geraken. Zo zullen er subsidie bedragen voor nieuwbouw starten bij USD 6,000 en de renovatie bedragen zijn thans met USD 500 verhoogd naar USD 3,500. Ook zijn de aantallen te behalen nieuwbouw gevallen zijn 485 verhoogd ten opzichte van de proposal. Voor de project ontwikkeling van de projecten Richelieu en Voorburg is er tevens een post opgebracht. Hierbij zullen deelnemers aan het programma die voldoen aan de gestelde voorwaarden, maar die niet over eigen grond beschikken, de mogelijkheden worden geboden een eigen woning te bouwen; hierbij wordt uitgegaan van een subsidie bedrag van USD 9,000. Echter zullen aanvragers behorende tot deze doelgroep wel een hypotheek moeten aangaan ter voltooiing van de woonoplossing. Bij de SPSB zal gebruik gemaakt worden van de 5% regeling van hun product: het woningbouwfonds. Ook zullen er nieuwe elementen worden toegevoegd aan het programma in het binnenland zoals het voorzien in zonnepanelen voor basis energievoorziening en verbeterde sanitatie. Bij de actuele bepaling van de voorwaarden voor deelname aan het LISP III programma zijn de resultaten van de studie m.b.t. de vaststelling van de huidige armoedegrens van cruciaal belang. Deze studie, onder auspicien van het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting, is echter nog niet beschikbaar. Stg. LISP zal tot aan het beschikbaar zijn van deze studie uitgaan van de in LISP II gebruikte uitgangspunt van USD 83 per capita inkomen per maand per lid van het gezin. De maximale gezinssamenstelling blijft gehandhaafd op 7 personen. Op 14 Oktober 2017 is de Investeringslening ondertekend door de Ministerie van Financien en op 12 april 2018 is de lening effectief verklaard.

De geraamde kosten LISP 3 voor het dienstjaar 2020 zijn vastgesteld op **SRD 1.125.000,=**.

Voor het jaar 2020 is als volgt begroot: Bijdrage Overheid tbv LISP III bedraagt SRD 1.125.000 Bijdrage uit lening IsDB tbv LISP III bedraagt SRD 15.441.825

Totale kosten bedragen SRD 16.566.825

De geraamde kosten LISP 3 voor 2020 zijn vastgesteld op SRD 16.567.00

Tabel 2 Toelichting op de Prestatie en resultaat indicatoren:

<i>Op beleidsgebied: Sociaal Maatschappelijk Welzijn</i>				
	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
<i>Sociaal Zekerheidsstelsel</i>				
2402: Schoolkledingactie	Dit programma wordt uitgevoerd om de kinderen te ondersteunen in het aankopen van schoolspullen en	Vanwege evaluatie is dit programma niet uitgevoerd.	In het dienstjaar 2019 is er voor dit programma niet begroot.	In het dienstjaar 2020 is er voor dit programma niet begroot.
0937: Subsidies aan Overheidsstichtingen	Financieel ondersteunen van de overheidsstichtingen, die activiteiten ontplooiën in het belang van kinderen/jeugdigen, senioren en mensen met een beperking.	Subsidie verstrekt op basis van exploitatietekorten aan de 5 overheidsstichtingen, nl. SBEB, SBEC, KJT, TJG en Esther Stg. over het jaar 2017	Verstrekking van subsidie over het jaar 2019 op basis van exploitatietekorten aan de 5 overheidsstichtingen, die volledige stukken hebben ingediend en comptabel verantwoord zijn.	Verstrekking van subsidie aan de overheidsstichtingen op basis van exploitatietekorten over het jaar 2019. .
0938: Subsidies aan Particuliere Sociale Instellingen	Financieel ondersteunen van particuliere sociale instellingen bij de opvang, verzorging en begeleiding van kinderen/jeugdigen, senioren en mensen met een beperking.	Subsidie verstrekt op basis van verblijfsdag tarieven aan particuliere sociale instellingen over het jaar 2017, die comptabel verantwoord waren.	Verstrekking van subsidie over het jaar 2018 op basis van verblijfsdag tarieven aan de 55 begroote particuliere sociale instellingen, die volledige stukken hebben ingediend en comptabel verantwoord zijn.	Verstrekking van subsidie aan de particuliere sociale instellingen op basis van verblijfsdag tarieven over het jaar 2019.
2415: Financiële Bijstand aan mensen met een beperking	Het verstrekken van een financiële tegemoetkoming aan mensen met een beperking.	Volledige uitbetaling van cliënten over 2018.	In 2019 ontvangen alle rechthebbenden de financiële tegemoetkoming.	In 2020 ontvangen alle rechthebbenden de financiële tegemoetkoming.
Armoedebestrijding				
2416 : Financiële Bijstand aan sociaal zwakke huishoudens	Het verstrekken van een financiële tegemoetkoming aan sociaal zwakke huishoudens.	Volledige uitbetaling van cliënten over 2018.	In 2019 ontvangen alle rechthebbenden de financiële bijstand	In 2020 ontvangen alle rechthebbenden de financiële bijstand
2404 : Algemene Kinderbijslag	Sociale uitkering aan gezinnen met kinderen om bij te dragen in de kosten van levensonderhoud	Volledige uitbetaling van cliënten over 2018.	Voor het dienstjaar 2019 zullen de uitkeringen worden gecontinueerd.	Voor het dienstjaar 2020 zullen de uitkeringen worden gecontinueerd

2405 : Behoeftige kinderen	Het voorzien van voeding aan behoeftige kinderen ter verbetering van hun sociaal maatschappelijke omstandigheden .	Continuering van de verstrekking van voeding aan creches,opvanginstellingen en pupillen in alle distrikten. De renovatie van de keuken bij kindervoeding.	Niet opgebracht op de begroting.	Niet opgebracht op de begroting
2413 : Opvangcentrum Koela	Opvang en begeleiding van moeilijk opvoedbare jongens.	De renovatie werd tijdelijk stopgezet.	Geen uitvoering van de activiteiten vanwege de niet begrote middelen.	Niet opgebracht op de begroting.
Ouderenzorg				
2402: AOV-Fonds	Sociale voorziening aan mensen die de gerechtigde leeftijd van 60 jaar bereikt hebben.	Volledige uitbetaling van cliënten over 2018.	Volledige uitbetaling van de AOV uitkeringen over het dienstjaar 2019.	Volledige uitbetaling van de AOV uitkeringen over het dienstjaar 2020.
2406 : Bigi Sma Dey			Niet opgebracht op de begroting	Niet opgebracht op de begroting
Zorg voor mensen met een Beperking				
2408 : Zorgvervoer	Mobiliteit van mensen met een beperking en senioren te bevorderen.	Per 1 mei 2015 is er een werkovereenkomst gesloten met het H. Akandea Transport bedrijf voor het vervoeren van cliënten. Transportbijdrage verstrekt aan 5 zorg-	Verstrekken van transportbijdrage aan zorgvervoerbedrijven over het jaar 2019.	Continuering van de transportbijdrage aan de zorgvervoerders. Voor het dienstjaar 2020 zal het ministerie over tenminste één rolstoelbus moeten beschikken.
Armoedebestrijding				
2414 : Bijdrage in acute Noodsituaties			Voor 2019 zal getracht worden de huidige criteria m.b.t. het verstrekken van deze voorzieningen door te lichten en zo nodig aan te passen of bij te stellen cq. verscherpen.	De voorziening zal gecontinueerd worden.
2409 : Armoedebestrijding			Het beleid toegespitst aan de bestrijding van armoede zal worden gecontinueerd.	Het beleid toegespitst aan de bestrijding van armoede zal worden gecontinueerd.
Leefbaarheid (Gezond Milieu & Omgeving)				

2407 : Gemeenschapsontwikkeling Programma	Dit programma richt zich op het realiseren van ontwikkelingsprojecten en/of -programma's, die betrekking hebben op het ondersteunen en opbouwen van groepen van personen woonachtig in achtergestelde	Vanuit de verschillende diensten van KMW zullen verschillende projecten worden geformuleerd en geïnitieerd t.b.v. de doelgroepen. Continuering van het project begeleiden van mensen met een beperking is deels gerealiseerd	In het dienstjaar 2019 is er voor dit programma niet begroot.	In het dienstjaar 2020 is er voor dit programma niet begroot.
Gezondheidszorg & Gezondheidsbescherming				
2501 : Medische kosten tbv on- en minvermogenden	Toegang tot gezondheidszorg waarborgen.	Het betaalbaarstellen van de ingediende rekeningen.	Het betaalbaarstellen van ingediende rekeningen.	Niet op de begroting
Meerkosten medische zorg	Ondersteuning van Sociaal zwakkeren met de aanschaf van medicamenten, betaling van lig- en verpleegkosten, poliklinische kosten en overige medische kosten.	Sociaal zwakkeren zijn ondersteund met de aanschaf van medicamenten, betaling van lig- en verpleegkosten, poliklinische kosten en overige medische kosten.	In 2019 zijn Sociaal zwakkeren ondersteund met de aanschaf van medicamenten, betaling van lig- en verpleegkosten, poliklinische kosten en overige medische kosten.	In 2020 zijn Sociaal zwakkeren ondersteund met de aanschaf van medicamenten, betaling van lig- en verpleegkosten, poliklinische kosten en overige medische kosten.

2502 : Bijdrage aan Medische Hulpmiddelen	Personen die vanwege zwakke sociaal financiële omstandigheden, het medisch hulpmiddel niet of niet geheel kunnen aanschaffen, te ondersteunen .	Personen die een medisch hulpmiddel nodig hebben zijn geholpen.	In 2019 zijn personen die vanwege zwakke sociaal financiële omstandigheden, het medisch hulpmiddel niet of niet geheel kunnen aanschaffen voorzien hiervan.	In 2020 worden personen die vanwege zwakke sociaal financiële omstandigheden, het medisch hulpmiddel niet of niet geheel kunnen aanschaffen, voorzien hiervan.
2504: Premiebetaling Basiszorgverzekering	Volledige Premie betaling voor personen in de leeftijdscategorie van 17-59 jaar, die vanwege zwakke sociaal financiële omstandigheden, die niet instaat zijn hun basiszorgverzekering te betalen	De premie voor de basiszorgverzekering is betaald voor personen die vanwege zwakke sociaal financiële omstandigheden, niet instaat zijn deze te betalen.	In 2019 is de premie voor de basiszorgverzekering is betaald voor personen die vanwege zwakke sociaal financiële omstandigheden, niet instaat zijn deze te betalen.	In 2020 is de premie voor de basiszorgverzekering is betaald voor personen die vanwege zwakke sociaal financiële omstandigheden, niet instaat zijn deze te betalen.
Gezinsbeleid				
2412 : Gezinsbegeleidings- programma 'Kraka Yuffi'	Duurzame versterking en begeleiding van de doelgroepen (in het bijzonder sociaal zwakkere gezinnen) naar al dan niet gehele zelfstandigheid, de zogeheten exit strategie		In het dienstjaar 2019 is er voor dit programma niet begroot.	In het dienstjaar 2020 is er voor dit programma niet begroot.

2411 : Monitorings-en evaluatiemechanisme Bij de uitvoering van integraal kinder- Rechtenbeleid (MUIK)	Het vestigen van duurzaam, integraal, effectief en samenhangend beleid vanuit de peilers van het vrouwenrechten- verdrag, het kinderrechtenverdr ag en zijn optionele protocollen en het Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Beperking.	Planning voor uitvoering MICS-5, herdenking Intern.dag van het Kind en Kinderdag was reeds uitgezet, maar vanwege beperkte overheidsbudget en lange financiële processen niet meer uitgevoerd; Voorbereidingen getroffen voor de CRC rapportage in 2016; Promotiemateriaal verkregen middels donatie.	• niet opgebracht op de begroting.	• De promotie van kinderrechten in relatie tot vrouwenrechten en rechten van personen met een beperking moet leiden tot bewustwording van voorafgenoemde rechten en de eliminatie van elke vorm van discriminatie tegen hen; • Kinderen en personen uit verschillende districten zijn betrokken bij de viering van 11 oktober, 20 november en 5 december ; • Actieplan Kinderen 2017 – 2021 is geschreven, goed gekeurd en wordt gedragen door de ministeries; • Het beschermingssysteem/netwerk is ingevoerd en werkt adequaat.
0745 OPZETTEN VAN EEN CHILD INDICATORS MONITORING SYSTEM (CIMS)	is de specifieke programma om dataverzameling rond duurzaam kinderrechtenbelei d uit te voeren. Deze data is van groot belang om de planning, uitvoering, monitoring en bijsturing van duurzaam mensenrechtenbele id van de juiste kwantitatieve en kwalitatieve informatie te voorzien.	Planning voor uitvoering MICS-5 was reeds uitgezet, maar vanwege beperkte overheidsbudget niet meer uitgevoerd.	Alle nodige voorbereidingen voor de uitvoering van MICS-6 zijn getroffen.	MICS 6 is reeds uitgevoerd. Het MICS 6 rapport is geschreven, gepresenteerd en gedistribueerd. Dit onderzoek zal tevens ook bijdragen aan het nationaal duurzaam verbeteren van de positie van vrouwen en kinderen.
Bevorderen Huisvesting in Suriname				
0221: Instituut en Scholing	Opzetten Dienstencentra	In 2018 zijn de bestektekeningen en begroting voor de bouw van het dienstencentrum te Brownsweg gemaakt	Goedkeuring financiering door GRASSALCO	dienstencentrum in gebruik.

	Het bouwen van een complex voor de alleenstaande moeders	In 2018 is een projectvoorstel geschreven voor het aanvragen van een financiering bij het BNTF	Deze activiteit is in 2019 niet opgenomen in de begroting	
	Renovatie/ Opzetten creches	In 2018 is een projectvoorstel geschreven voor het aanvragen van een financiering bij het BNTF	Deze activiteit is in 2019 niet opgenomen in de begroting	
	Opzetten en uitvoeren van een registratie onderzoek om te geraken tot betrouwbare data verzameling.	Projectvoorstel ingediend bij UNDP	Deze activiteit is in 2019 niet opgenomen in de begroting. UNDP heeft computers en printer geschonken ter uitvoering van dit project. Project zal in 2019 worden gelaunch in samenwerking met de UNDP en E Gov	Project in uitvoering
	Het bouwen van een multifunctioneel opvangcentrum voor kinderen (dag- en nachtopvang)	In 2018 is een projectvoorstel geschreven voor het aanvragen van een financiering bij het BNTF	Deze activiteit is in 2019 opgenomen in de begroting. Aanvang bouw multifunctioneel opvangcentrum	Oplevering en in gebruik name multiculturele centrum
2601: Low Income Shelter Program (LISP III)	Uitvoering van het Affordable Housing Project	In 2018 is uitvoering gegeven aan het programma. Er is een accountantskantoor aangetrokken om de audit te doen	Instellen PIU voor de uitvoering van het programma 1 ^e audit zal worden uitgebracht Intake Training en MIS training ter versterking van de capaciteit van de PIU, NGO's en het Ministerie van	Upgrade en installatie van het Management Information System (MIS) inzake voortzetting van een consultancy service

		Sozavo afgerond Contractering van een consultant mbt de upgrade en installatie van het Management Information System (MIS) Start verstrekken van subsidies voor nieuwbouw, renovatie of uitbreidingen van woningen in de kustvlakte, Voorburg en Richelieu Contractering van een ingenieursbureau inzake verrichten directievoering werkzaamheden over de “site preparation works” en de “construction works van de 150 huizen”. Aantrekken van een Architectenbureau voor het uitwerken van de woning modellen van het binnenland, het bestek (vnl. de technische beschrijving) en de bijbehorende budgetten Woning modellen, bestektekeningen en budgetten af Het wijzigen van de aanbesteding methode voor inkoop van het project financieel managementsysteem Het procurement proces voor het inhuren van een consultant voor het opmaken van de socio-economische studies worden voortgezet. Aantrekken van een consultant voor het uitvoeren van de Socio Economische studies in de dorpen in het binnen land Het voorselecteren van potentiële bouwaannemers voor de bouw van nieuwbouwwoningen respectievelijk renovaties en uitbreidingen van woningen in de kustvlakte.	Verdere uitvoering van het verstrekken van subsidies ter verbetering van de woonsituaties van gezinnen Uitvoering van werkzaamheden over de “site preparation works” en de “construction works van de 150 huizen”. Jaarlijkse betaling voor upgrade en onderhoud van het project financieel managementsysteem Verdere uitvoering bouw van nieuwbouwwoningen respectievelijk renovaties en uitbreidingen van woningen in de kustvlakte. Bouw van woningen in het Binnenland Start bouw woningen Vorbereidingen ontwerp en engineering van de “site preparation works” voor Richelieu Aanbesteding voor de uitvoering van de “site preparation works” en de constructie van de 150 woningen zal gehouden worden

			Consultant ingehuurd voor het verder begeleiden van de dorpsgemeenschappen om te komen tot geschikte huisvestingsoplossingen binnen de dorpsgemeenschappen Vorbereiding proces voor het contracteren van een civieltechnische aannemer voor uitvoeren van "site preparation works" te Voorburg	
	Uitvoering LMISP	Evaluatie van het programma	Er komt een actieve doorstart van het LMISP door tussenkomst van een officieel in te stellen fonds.	Verdere Uitvoering van het LMISP
2602: Woningbouwprogramma	Huisvestingswetten: Wet Nationaal Woningbouwfonds en Wet Garantiefonds voor het bieden van woningbouw financiering voor de sociale groep in concept	Deze conceptwetten zijn als initiatief aangeboden aan DNA	Goedkeuring van de wetten	Fonds in Uitvoering
	Huisvestingswet, Wet HAS, Wet Toegelaten Instellingen	Deze wetten zijn reeds in concept	Aanbieden aan DNA	Goedkeuring wetten
	Vorbereidingen treffen voor de renovatie van de gebouwen van SVS	Gebouwen gerenoveerd	Vorbereidingen treffen voor de renovatie van de gebouwen van SVS	Gebouwen gerenoveerd
		Start met de renovatie van de ~~woningen van SVS~~		Start met de renovatie van de woningen van SVS
	Vorbereidingen getroffen voor de bouw van nieuwe woningen(studio's)	Nieuwe woningen opgeleverd	Vorbereidingen getroffen voor de bouw van nieuwe woningen(studio's)	Nieuwe woningen opgeleverd

TITEL III: De Middelenbegroting wordt als volgt gewijzigd:

Bedragen x SRD 1.000

Code	Ontvangsten	Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 20230	Raming 2024
	Niet Belasting Ontvangsten							
53153	Diverse vergoedingen	48.060	5.400	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
	Totaal Niet Belasting	48.060	5.400	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
	Donor							
52204	UNDP	187	207	0	0	0	0	0
	Totaal Donor	187	207	0	0	0	0	0
	Leningen							
54707	Islamic Development Bank	12.509	13.898	15.442	15.442	15.442	15.442	15.442
	Totaal Leningen	12.509	13.898	15.442	15.442	15.442	15.442	15.442
	Totaal Ontvangen	60.756	19.505	21.442	21.442	21.442	21.442	21.442
	Totaal Middelenbegroting	60.756	19.505	21.442	21.442	21.442	21.442	21.442

Toelichting op de Middelenbegroting:

53153 Diverse vergoedingen

De totale raming van Diverse vergoedingen voor 2020 is gesteld op **SRD 6.000.000,=**.

54707 Islamic Development Bank

De proposal voor het LISP III programma is ingediend bij de Islamic Development Bank (IsDB) en intussen zijn er twee meetings geweest: een fact finding mission in oktober 2016 en een technische missie in januari 2017. Bij beide missies zijn er afspraken gemaakt waarbij de Stg. LISP voldoende huiswerk mee kreeg ter beantwoording van technische vragen en ter voorbereiding voor de uitvoering van het LISP III met veel toelichting aan de IsDB hierover. Uiteindelijk gaf de IsDB ook haar visie hoe zij een succesvolle implementatie zien. Belangrijk is dat de IsDB het succes van het programma mede afhankelijk maakt van verhoogde subsidie bedragen die het mogelijk moeten maken dat de begunstigden beter in staat gesteld worden om tot een woonoplossing te geraken.

Raming	2020
Overheidsbijdrage	1,125,000
IsDB	15,441,825

De totale raming van Islamic Development Bank voor 2020 is gesteld op **SRD 15.442.000,=**.

TITEL IV: Parastatalen

1. Algemeen Oudedags Voorzieningsfonds (AOV)

Doel: belast met de uitbetaling van de AOV uitkering aan daarvoor in aanmerking komende personen. Activiteiten 2020: voorbereiden van de uitbetalingen, alsook voorstellen doen ter verbetering van de dienstverlening en de wetgeving zoals het terugbrengen van kas cliënten naar bankcliënten.

Overheidsbijdrage:

- In de vorm van personeel
- Exploitatiekosten
- A.O.V. uitkeringen

2. Stichting Beheer en Exploitatie Bejaarden Centra –SBEB (Huize Ashiana)

Doel van de SBEB: Beheer en exploitatie van instellingen belast met de verzorging en de verpleging van daarvoor in aanmerking komende senioren burgers.

Overheidsbijdrage:

- In de vorm van personeel;
- In de vorm van subsidie op basis van de exploitatietekorten.

Overige inkomsten:

- donaties en sponsoring;
- vastgestelde bijdrage van de cliënten.

In navolging van het voornemen van de regering om, zoals vervat in het Ontwikkelingsplan 2017-2021, de kwaliteit van het leven van senioren te verhogen d.m.v. verbeterde opvang en zorg- en dienstverlening heeft de stichting sinds 2017 verdere stappen ondernomen om dit doel te bereiken. Tevens zal het Ministerie door het verhogen van het subsidie bedrag haar bijdrage leveren tot het welslagen van dit voornemen.

Activiteiten/ Plannen 2020:

- Aantrekken van een expert vanuit de organisatie PUM, voor het ondersteunen bij het ontwikkelen van een strategisch plan;
- Indiening twinningsproject voor de professionalisering van de verschillende diensten binnen de organisatie;
- Het nemen van de kantine in eigen beheer;
- 2 daagse Fundraising activiteit in samenwerking met SURI-AID;
- Opleidingsplan voor het tehuis, in samenwerking met D.O.V.;
- Renovatie werkzaamheden in de ziekenboeg;
- Invulling geven aan de functie van maatschappelijk werker;
- Ploegendienst instellen voor chaffeurs zodat er 1x24 uur chauffeurs aanwezig zijn;
- Wasserij machines vervangen;
- Verlichting op plaatsen die donker zijn;
- Zorgen dat er altijd hulpmiddelen zijn voor het verplegend personeel;
- Regelmatig onderhoud van de aanplant(snoeien van bomen enz.) en verfraaiing van het terrein;
- Regelmatig onderhoud van rioleringen, leidingen van vetputten, enz.;
- Regelmatig spuitbeurt voor ashiana tegen bacteriën en ongedierten;
- Beschermende kleding en beschuttingsmiddelen voor zusters in de isolatie kamer;
- Tuinbouw project voor de seniorenburgers;
- Reactiveren van de afdeling SOOS;
- Updaten van de Huisreglementen voor de bewoners;
- Inrichting van de EHBO room;
- Project langliggers in samenwerking met SZF.

3. Stichting Beheer en Exploitatie Creches – SBEC

Doel van de S.B.E.C.: Opvang, opvoeding en verzorging van de daarvoor in aanmerking komende kinderen van 0-

6 jaar.

Overheidsbijdrage:

- in de vorm van personeel;
- in de vorm van subsidie op basis van exploitatietekorten.

Inkomsten 2019:

- subsidie overheid op basis van exploitatietekorten;
- ouderbijdrage.

Personeel:

189 vaste dienst, 14 tijdelijk, 1 A.O., 3 uitleen SOZAVO en 11 parttimers, 7 tuinlieden en 8 extra toezichthouders. Met de implementatie van de wet Opvanginstellingen is het streven van de stichting om als model te staan voor de particulier. Verder blijft het ministerie als overheid ernaar streven de kwaliteit van de opvang te verbeteren. Ook zal er gewerkt worden naar uitbreiding van de diensten naar de districten. Gezien het feit dat kinderen de toekomst zijn, is het van eminent belang dat bij het uitvoeren van plannen er rekening gehouden wordt met de doelgroep.

Activiteiten/ Plannen 2020:

- Bevordering van de ouderparticipatie door trainingen op het gebied van ECD;
- Aantrekken van gekwalificeerd personeel;
- Upgrading van het personeel door trainingen en begeleiding door externe organisaties ter verbetering van de kwaliteit van de opvang;
- Uitbreiding van de keukens in de crèches;

Verbetering van de fysieke omstandigheden

4. Esther Stichting

De Esther Stichting stelt zich ten doel met inschakeling en stimulering van de overheid, het particulier initiatief en alle haar ten dienst staande middelen op daartoe geëigende wijze in overleg met regeringsinstanties de belangen te behartigen van:

- a. personen die genezen zijn verklaard van lepra (ex-Hansen) die tevens sociale hulp behoeven;
- b. personen met een lichamelijke, auditieve en/of visuele beperking die tevens sociale hulp behoeven;
- c. langliggers (patiënten uit het ziekenhuis die reeds uitbehandeld zijn, maar vanwege het niet kunnen garanderen van optimale zorg thuis, nog niet geplaatst kunnen worden in de thuissituatie).

Overheidsbijdrage:

- In de vorm van personeel;
- In de vorm van subsidie op basis van exploitatietekorten.

Overige inkomsten:

- Donaties uit binnen - en buitenland;
- Sponsoring;
- Bijdrage van de cliënten.

De Esther Stichting zal in het jaar 2017 een inhaalslag moeten plegen om invulling te kunnen geven aan het voornemen van de regering om condities te scheppen ter bevordering van het welzijn van mensen met een beperking. De Esther Stichting heeft te kampen met een onderhoudsachterstand, verouderde inventaris en een personeelstekort(gekwalificeerd personeel). In 2017 zal de onderhoudsachterstand Esterhof en Julianahof worden weggewerkt en zal er een aanvang gemaakt worden met de aanschaf van de kantoorinventaris.

De Esther Stichting zal haar beleid continueren om invulling te blijven geven aan de voornemens van de regering om condities te scheppen ter bevordering van het welzijn van mensen met een beperking. De Esther Stichting heeft nog te kampen met onderhoudsachterstand, verouderde inventaris en personeelstekort(gekwalificeerd personeel). In 2019 zal de onderhoudsachterstand op Esterhof verder worden weggewerkt.

Activiteiten /Plannen 2020:

- Afdeling Dienstverlening Cliënten:
  - Invulling vacature HBO maatschappelijk werker;
  - Invulling vacatures (gekwalificeerd personeel; verpleging en administratie);

- Aanschaf verpleeg- en verzorgingsapparaturen;
- Betegelen en schilderen van de afdeling Verzorging;
- Inrichten van de afdeling Verzorging (bedden, nachtkasten, tafels en stoelen);
- Psychosociale begeleiding;
- Bij- en nascholing.
- Afdeling Administratieve Diensten:
  - Vernieuwen kantoormeubilair;
  - Het opzetten van alternatieve communicatielijnen;
  - Het opzetten van een structuur voor loopbaanplanning;
  - Invulling vacatures.
- Afdeling Facilitaire dienst:
  - Herinrichting Technische werkruimte;
  - Invulling vacatures;
  - Vernieuwen wagenpark.

5. Stichting Trainingsprojecten voor Jeugdige Gehandicapten in Suriname (TJG)

Doel van de Stichting TJG: De werkgelegenheidsbevordering voor mensen met een beperking in de leeftijdsgroep 14-20 jaar.

Overheidsbijdrage:

- In de vorm van personeel;
- In de vorm van subsidie op basis van exploitatietekorten;
- Mogelijkheden bieden aan personeel om interne opleidingen te volgen.

Een ander alternatief om invulling te geven aan het streven naar welzijn is training. Via de stichting T.J.G worden mensen met een leerbeperking in de gelegenheid gesteld om via trainingen zelf te werken aan het eigen welzijnsniveau. De rol die is weggelegd voor TJG is om via haar trainingen invulling te geven aan het voornemen van de regering in het Ontwikkelingsplan 2017-2021 en wel het “Scheppen van condities ter bevordering van het welzijn van mensen met een beperking”.

Deze stichting heeft in haar plannen voor 2019 rekening gehouden met het vergroten van het aanbod aan trainingen en het uitbreiden van haar activiteiten naar de districten toe.

Activiteiten/Plannen 2020:

- Onderzoek naar kinderen met een leerbeperking in Paramaribo en de districten;
- Introduceren van de vaktrainingen schoonheidsspecialiste en kappersopleiding;
- Aanvang Bouw wachtruimte;
- Bouw kantine;
- Uitbreiding en vervangen machinepark;
- Vervaardigen van bouwstenen;
- Opzetten van een showroom;
- Onderzoek doen naar het decentraliseren van de vaktrainingen voor kinderen met een leerbeperking naar de districten.

6. De Stg. Kinder – en Jongerentelefoon

Het algemeen doel is:

- 1 Het telefonisch bieden van informatie, advies en hulp aan hulpvragers en indien nodig het doorverwijzen naar / inschakelen van de relevante instantie(s) om onmiddellijk in te grijpen;
- 2a Het identificeren en signaleren van (nieuwe) problemen waarmee jongeren geconfronteerd worden;
- 2b Het ontwikkelen van activiteiten om de onder 2a genoemde problemen te bestrijden en waar mogelijk te voorkomen;
- 3 Het verrichten van alle andere handelingen verband houdende met het voormelde in de ruimste zin des woords.

Dit om bij te dragen aan het verminderen van het aantal (verborgen) gevallen van kindermishandeling en misbruik en het verminderen van het aantal suïcides onder deze doelgroep.

Toekomstplannen:

1. Het garanderen en uitbreiden van (kwalitatieve) diensten aan de doelgroep middels het aantrekken van gekwalificeerd vast personeel en gekwalificeerde vrijwilligers. De vrijwilligers worden binnen de samenwerking met de Anton de Kom Universtiteit gerecruteerd en getraind.
2. In het kader van preventiemiddels het scholen outreach programma op landelijk niveau, kinderen informeren en vaardigheden bijbrengen met betrekking tot hun rechten en hoe zichzelf te beschermen tegen schending hiervan.
3. Het verhogen van het aantal hulpvragers die gebruik maken van de diensten van de KJT middels gebruikmaking van traditionele en moderne massa media.
4. Ter garandering van de kwalitatieve dienstverlening, het op regelmatige basis bijscholen en upgraden en aanhuren van personeel en aankopen van andere materiële hulpmiddelen.

Resultaten:

1. De Stichting beschikt over voldoende gekwalificeerd personeel om het werk conform de taak en doelstelling te kunnen uitvoeren.
2. De Stichting beschikt over een adequate lokatie, die voldoet aan de veiligheidseisen, die confidentialiteit waarborgt en over de nodige infrastructuur en andere randvoorwaarden.
3. Middels kwaliteitsbewaking, capaciteits bevordering en door effectieve werving en selectie de kwaliteit van de dienstverlening van de stichting Kinder- en Jongerentelefoon verbeteren.
4. 60% van de doelgroep kent de KJT en weet hoe ze de 123 kunnen bereiken. 30% van de Marrons (subdoelgroep) en 25% van de Inheemsen (subdoelgroep) kent de KJT en weet de KJT te bereiken.

Overige inkomsten Stg. Kinder- en Jongerentelefoon:

- subsidie van het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting
- eventuele sponsoring en donaties

7 Project Implementation Unit - Affordable Housing Project- (AHP-PIU)

Algemeen

Het Affordable Housing Project is voortgekomen uit een leningsovereenkomst getekend tussen de Staat Suriname en de Islamic Development Bank (ISDB) . Ter uitvoering van deze lening is er een Project Implementation Unit (PIU) ingesteld. De PIU is als werkmarm van het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting op 10 jan 2019 via no-objection ontvangen van de ISDB ingesteld, voor de uitvoering van het lisp 3 programma. Het project loopt tot novemeber 2023.

De werkzaamheden van de PIU zijn officieel aangevangen op 1 februari 2019 met de ondertekening van de consultancy contracten.

Doelstelling:

Het doel van het project is om de overheid te ondersteunen in haar streven voorzieningen te treffen om de leefomstandigheden van de lage inkomensgroepen te verbeteren en deze doelgroep in staat te stellen in haar behoefte te voorzien van adequate huisvesting.

Het AHP-Bestuur

De PIU rapporteert aan de project steering committee (PSC) die is samengesteld uit 7-8 personen waarvan de voorzitter en secretaris door de Minister van Sociale Zaken en Volkshuisvesting worden benoemd.

Er zijn vertegenwoordigers van de overheid: het Ministerie van Financien, het Ministerie van Openbare Werken, Vertegenwoordigers van de NGO's, veretegeenwoordigers van participerende financiële instelling.

8. STICHTING VOLKSHUISVESTING SURINAME

De Stichting Volkshuisvesting Suriname (SVS) is opgericht op 6 maart 1951 te Paramaribo. De Stichting is gevestigd aan de Madeliefjestraat 34-36.

SVS is een werkmarm van het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting (SoZaVo) belast met de bouw, het beheer en de exploitatie van (volks)woningen

DOEL:

“Verbetering van de Volkshuisvesting door realisatie van voldoende woongelegenheid, ter voorziening in de behoefte van de Surinaamse gemeenschap”.

Conform artikel 5 van de statuten moet SVS bij de realisatie van haar doel de navolgende beginselen in acht nemen: de exploitatie van woningen moet plaatsvinden volgens het kostendekkingprincipe en de beginselen van een, ”revolving fund”;

de contraprestatie, welke de Stichting voor het ter beschikking stellen van woningen zal bedingen, zal niet meer belopen dan noodzakelijk is voor het voeren van een verantwoord sociaal- en economisch beheer.

Reguliere activiteiten:

- 1) Koopwoningen (contante verkoop)
- 2) Huren
- 3) Huurkopen

1) Koopwoningen

Met de expertise die in de afgelopen decennia is opgebouwd moet de Stichting een zichtbare en tastbare bijdrage blijven leveren aan de initiatieven die vanwege de overheid worden genomen om de lage en midden inkomensgroepen in de gelegenheid te stellen adequate en betaalbare woningen te verwerven.

De overheid heeft sinds 2011 via de Werkgroep Herstructurering Huisvestingssector koopwoningen gebouwd, die middels bankfinanciering aan woningzoekenden ter beschikking zijn gesteld. In de behoefte van de meest kwetsbare groepen en urgente gevallen is helaas, hoewel de plannen daarvoor aanwezig zijn, nog niet voorzien. Hierbij kan/wil

de Stichting haar ondersteuning geven. Voor deze groepen kan de Stichting Volkshuisvesting Suriname, uiteraard samen met het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting, een rol van betekenis spelen door geheel volgens haar doel en statutaire mogelijkheden te zorgen voor betaalbare en adequate huisvesting in de vorm van onder andere sociale woningbouw, en betaalbare huurwoningen. Immers, de oorspronkelijke doelstelling bij de oprichting van de Stichting was om een bijdrage te vervullen in de verbetering van de woonsituatie van de Surinaamse bevolking door het bouwen van woningen en het beheer en exploitatie daarvan al of niet met bijbehorende erven. Als maatschappelijke onderneming wordt daarom gestreefd naar verwezenlijking van de doelstelling zonder winstoogmerk, weliswaar moeten toch voldoende inkomsten gegenereerd worden uit de bedrijfsactiviteiten om de operatie draaiende te houden en hierdoor ook het belang van het personeel te dienen.

2) Huren

Vele cliënten hebben een achterstand in de betaling van de huur en huurkoopaflossingen. Dit is een probleem waarmee de SVS sinds haar oprichting te kampen heeft. Er zal een (Incasso)bureau worden aangetrokken om deze huur en huurkoopachterstanden te innen.

Het beleid wordt voortgezet om de reguliere inning per kas/bank/inhouding normaal voortgang te doen hebben.

3) Huurkopen

Voor huurders die de wens hebben de huurwoning te kopen, doch niet contant daarvoor kunnen betalen, zullen bij lokale banken mogelijkheden gecreëerd worden (om desbetreffende woningen met bankfinanciering middels hypotheek lening) bij SVS te kopen. De cliënt is hierdoor direct eigenaar en kan daardoor ook financiën voor mogelijke reparatie en/of uitbreiding ter leen krijgen. Dit is helaas niet in alle gevallen mogelijk. Alleen woningen die op gronden met de titel “eigendom” of “grondhuurrecht op naam van SVS” gebouwd zijn, komen voor bankfinanciering in aanmerking.

Het grondhuurrecht zal, voor wat betreft percelen waarop woningen gebouwd zijn die nog geen “titel” hebben (projecten Geyersvlijt, Nieuw Zorg, Sophia’s Lust), bij het ministerie van Ruimtelijke Ordening Grond- en Bosbeheer (ROGB) worden aangevraagd. Hierdoor krijgen meerdere cliënten de mogelijkheid “eigendom” te verwerven, terwijl SVS beter invulling kan geven aan de “revolving-fund” gedachte die in haar statuten (art. 5) zijn vastgelegd.

Ministerie van Sociale Zaken & Volkshuisvesting
Waterkant 30 – 32

Lijst m. b. t huurpanden en overheidspanden landelijk.

No.	Dienst / Afdeling	Adres
	Paramaribo	
	Huurpanden	
1	OD AMZ/ BMA	Kromme Elleboogstr.5
2	AMW/ MOW	Kinderdorpstr 2 - 4
3	Gehandicaptenzorg	Emile Boutersestr 1-23
4	Wijk 3, jeugdzorg	Ananasstraat 34-36
5	Wijk 7	Constant Vredestr.1
7	Wijk 9	Wanakoestr 10 ben.
8	Wijk 16	Salikweg no. 8 ben
9	Wijk 14	Nw.Weergevondenweg no. 72 bov
10	Wijk 15	Ratan Oemrawsinghstr./zijstr. Anniestr
13	DOV/ Directie Huisvesting	Madeliefjesstr.34-36 voorvleugel
14	Directie Huisvesting	Madeliefjesstr. 34-36 achtervleugel 1e et.
15	Gebouw in gebruik als magazijn door WOP	Maystraat
16	BMA *	Tourtonnelaan
17	BMA *	Letitia Vriesdelaan
18	BMA *	Flustraat
19	DAP 2/ Wijk 1	Henk Arronstraat 38
	Overheidspanden	
1	Hoofdkantoor, Div. Diensten	Waterkant 30 – 32
2	AUSV / Kindervoeding / AOV	Hoek gemenelandsweg / J. A Pengelstr.
3	wijk 1, 2, 4 en 5 (Dap1)	Henk Arronstraat 38
4	BejaardenZorg	Jesserunstr.
5	Apollohal- doorgangshuis	Lupsonweg
6	Koela	Fredrikshoopweg
7	Mi A Bri	Rode Kruislaan
8	Bew (Bouw en Exploitatie woningen)	Kernkampweg
No.	Dienst / Afdeling	Adres
9	Sociale Woningbouw	Saramaccadoorsteek
10	Wijk 6	Ashiana complex
11	Wijk 12 (Dap 2)	BO kantoor, Livorno – Beekhuizen
	Wanica 1	
	Huurpanden	
1	Wijk 7	Cassialaan br. 60 ben.
3	Wijk 10	Sumatraweg no. 167
4	Wijk 12	Mangreweg no. 12 Dijkveld
5	Wijk 15	Welgedacht A no. 325
8	Wijk 3	Indira Gandhiweg no.490
9	Wijk 4	Bomaweg br. 275
10	Wijk 5	Leiding 9a no. 1
11	Wijk 6	Midd.pad v. Kwatta
12	Wijk 8	Sir Winston Churchillweg 924

14	Wijk 13	Nw. Weergevondenweg 401
16	DA Wanica 2 Centraal	Industrieweg 93. Ben
	Overheidspanden	
1	DA Wanica 1	Indira Gandhiweg Lelydorp (Centrum)
2	Wijk 1	Indira Gandhiweg Lelydorp „
	Para	
	Huurpanden	
2	Wijk 2+4	Spoorbaan no. 2 Osembo ben.
3	Wijk 3	Acaribo no. 40 Para
4		pokigron
5		pokigron
No.	Dienst / Afdeling	Adres
	Overheidspand	
1	DA Para	Van Damstr.no.3 Osembo
	Brokopondo	
	Overheidspand	
1	DA Kantoor	Brokopondo Centrum
2	Wijk1	„
3	Magazijn	„
	Commewijne	
	Huurpanden	
1	Wijk 3	Roblesweg no. 271 voorburg
2	Wijk 4	Comm. Thurkowweg 58
4	DA Commewijne	Oost Westverbinding no. 36
5	Dependance Technische.Dienst	Weg naar Peperpot no. 55
	Overheidspanden	
1	Wijk 2	Tamanredjo (pand v.Min.van Onderwijs)
2	Jeugdzorg Ellen	Ellen(samen met CBB)
	Marowijne	
	Huurpanden	
3	Zittingspost	Galibi/ Marowijne
	Overheidspanden	
1	Wijk 2	Albina , samen met RO (pand van Min. van RO)
No.	Dienst / Afdeling	Adres
	Saramacca	
	Huurpanden	
1	DA Sar'ca/ Wijk 2	Mr. P. Chandishawweg 202
	Overheidspand	
1	DA Saramacca	Groningen
2	Wijk 1	Groningen Rachelweg

3	Wijk 3	Kampong Baroe(Min van gezondheid)
4	Wijk 5	Calcutta, (pand van Min van RO)
	Coronie	
	Overheidspand	
1	DA Coronie	Coronie, Soembaredjo
2	Wijk 1	Totness, Coronie (Pand min. van RO)
	Nickerie	
	Huurpanden	
3	Wijk 4	Groot Henarpolder 11. ben
5	AUSV Nickerie	Gouverneurstr. 96 bov
	Overheidspanden	
1	DA Nickerie	Doergashawhstr.no.96 bov.
2	Wijk 1	Doergashawhstr no.96 bov
3	Wijk 5	Wageningen(samen met Biza en RO)

Afdeling 12. Ministerie van Onderwijs Wetenschap en Cultuur

Algemeen deel

HET MINISTERIE VAN ONDERWIJS WETENSCHAP EN CULTUUR

Taakstelling

De taak van het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (MINOWC) is het voorbereiden, begeleiden en vormen van assertieve burgers om deel te nemen aan culturele, maatschappelijke en economische processen die moeten leiden tot welvaart en welzijn. Het onderwijs dient derhalve voor een ieder beschikbaar, bereikbaar en toegankelijk te zijn.

In het besluit taakomschrijving departementen 1991 (SB1991/58), gewijzigd in 2010/177, zijn voor dit ministerie ondermeer de volgende bijzondere taken omschreven:

- a) de aangelegenheden betreffende alle vormen van onderwijs en opvoeding, en van alle opleidingen;
- b) de beoefening van wetenschappen en technologie en voor de bevordering daarvan;
- c) de zorg voor het openbaar onderwijs en het toezicht op het bijzonder onderwijs en op instituten van onderwijskundige aard;
- d) de regeling van subsidies aan lichamen, die op basis van erkenning van de Overheid onderwijs verzorgen;
- e) de zorg over studiefaciliteiten waaronder het toekennen van studiebeurzen;
- f) de zorg voor het bibliotheekwezen;
- g) de bevordering, beoefening en de ontwikkeling van kunst en cultuur;
- h) de zorg voor het museumwezen, de archeologie en de monumenten;
- i) de zorg voor het mediabeleid;
- j) de bevordering van samenwerkingsverbanden met organisaties, die werkzaam zijn op het gebied van onderwijs, wetenschap en cultuur

Het ministerie bestaat thans uit twee directoraten te weten:

1. Het directoraat Onderwijs
2. Het directoraat Cultuur

Het algemeen beleid inzake Onderwijs, Wetenschap en Cultuur

Onderwijs, Wetenschap en Cultuur zijn belangrijke instrumenten voor de versterking van de ontwikkelingscapaciteit van een land en is daarom ook opgenomen in één van de vier pijlers in het ontwikkelingsplan 2017-2021. Het resultaat van een gedegen, planmatige en doelgerichte investering in deze gebieden, zal moeten leiden tot welvaart en welzijn van het volk. Deze investeringen hebben te maken met de noodzakelijke randvoorwaarden en voorzieningen die voor elke burger ter beschikking moeten staan, opdat hij/zij zich maximaal kan ontwikkelen en optimaal kan participeren in het arbeidsproces van het land. Het beleid van het ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur moet op lijn staan met de nadruk op de Sustainable Development Goals, in het bijzonder SDG4, de “CARICOM HRD Strategy 2030”, UNESCO Roadmap Educatie 2030 en alle mensenrechten verdragen, waar Suriname partij van is.

Voor de beleidsperiode 2020-2021 zijn de volgende beleidsgebieden geïdentificeerd:

1. Wetgeving op alle niveaus
2. Early Childhood Development (ECD) en Primair Onderwijs
3. Hervorming van het onderwijssysteem met name het leerlingvolgsysteem, curriculumontwikkeling en kunst- en cultuureducatie
4. Capaciteitsversterking en professionalisering van onderwijsgevendenden
5. Integrale Zorg en inclusief onderwijs
6. Beroepsonderwijs
7. Behoud, bescherming en ontwikkeling van het cultureel erfgoed
8. Administratieve hervorming en Institutionele versterking van het ministerie en onderwijs- en cultuur instellingen .

Om aan het bovenstaande een richtige uitvoering te geven zal het principe van duurzaam transparant bestuur worden toegepast. Het ministerie zal daarom investeren in de optimale ontwikkeling van het menselijk potentieel. In dit kader zal een aanvang gemaakt moeten worden met de institutionele hervorming van het ministerie waaronder de instelling van de planunit (programming unit) die ondermeer belast zal zijn met beleids- en projectontwikkeling en monitoring en evaluatie. In samenwerking met het Planbureau zal de institutionalisering vorm krijgen.

ALGEMEEN DEEL

1. DIRECTORAAT ONDERWIJS

Inleiding

Het directoraat onderwijs geeft richting aan het onderwijsbeleid in Suriname en biedt elke burger garanties om binnen zijn of haar vermogen uit te groeien tot een burger die volledig meedoet in de samenleving en in de wereld. Het beleid moet ontwikkelingsmogelijkheden bieden voor kinderen en adolescenten. De uitgangspunten hierbij zijn gelijkheid, kwaliteit, toegankelijkheid en relevantie op nationaal, regionaal en lokaal niveau.

Strategische doelstelling

“Het ontwikkelen van een onderwijssysteem dat de multi-etnische, multiculturele en veeltalige Surinaamse samenleving weerspiegelt en waarvan aangepaste programma’s, het onderwijs toegankelijker maken en jonge en oudere burgers in staat stelt zich hun hele-leven-lang-te-scholen waardoor zij op nationaal, regionaal en internationaal niveau beter kunnen participeren, vooral in de arbeidsmarkt, wetenschap en technologie” (bron OP 2017-2021)

Uitgaande van de strategiematrix zijn voor 2020 de volgende prioriteit uitkomsten geïdentificeerd voortvloeiend uit bovenstaande strategische doelstelling

Uitkomst 1	Het hervormd onderwijssysteem stimuleert en stelt onderwijsparticipanten, afkomstig uit de verschillende Surinaamse etnische, culturele en taalgroepen, in staat betere leerresultaten te behalen
Uitkomst 2	Aangepaste programma's in het onderwijs, de integratie van ICT, de ontwikkelde curricula en testen, motiveren de onderwijsparticipanten, minimaliseren de kans dat leerlingen achterstanden oplopen en evalueren de leerprestaties
Uitkomst 3	Een efficiëntere onderwijsorganisatie, betere horizontale en verticale doorstroming, ICT voor afstandsonderwijs en andere maatregelen maken het onderwijs toegankelijker en zijn burgers in staat, zich hun hele-leven-lang-te-scholen
Uitkomst 4	Curricula sluiten beter aan op toelatingseisen van vervolgonderwijs en de behoefte van de arbeidsmarkt en betere, geaccrediteerde opleidingen verhogen de kansen om nationaal, regionaal en internationaal te participeren in de arbeidsmarkt, wetenschap, en cultuur
Uitkomst 5	Een gedecentraliseerd, digitaal "real-time" Nationaal Onderwijs Informatiesysteem verhoogt de efficiëntie van onderwijsorganisatie (en management), de participatie en leerprestaties en verschaft de statistische informatie nodig voor op empirische informatie gebaseerd beleid
Uitkomst 6	Een efficiënt en doelgericht kwaliteitscontrolesysteem garandeert de kwaliteit van het onderwijs en bewaakt de certificering van programma's en opleidingen

Beleidsimplementatie

Voor een adequate implementatie van het onderwijsbeleid, zullen de beleidsgebieden nader worden uitgewerkt in strategische doelen en in een strategisch actieplan, van waaruit een operationeel plan op jaarbasis zal worden opgesteld. De diverse programma's en activiteiten worden in de specifieke paragraaf nader toegelicht en uitgewerkt.

DIRECTORAAT CULTUUR

Inleiding

Indachtig de geformuleerde benadering en ontwikkelingsdoelen van het beleidsgebied Cultuur, vastgelegd in het Ontwikkelingsplan 2017-2021, is cultuur een onmisbaar deel van het integraal geheel van alle sociale- en economische ontwikkelingsactiviteiten. Verder is aangegeven dat het Cultuurbeleid nationaal en internationaal zal dienen als het hart van de cultuurstroom in al haar verschijningsvormen, naar alle stakeholders, teneinde de verwachte beleidsuitkomsten en resultaten te bereiken.

Zoals het huidige Ontwikkelingsplan (OP) stelt, is een randvoorwaarde voor een succesvol cultuurbeleid het aanpassen van verouderde en de aanname van ontbrekende of nieuwe wet- en regelgeving. Het Directoraat Cultuur zal in 2020 haar beleid richten op versterking van de cultuur bewustwording van alle Surinamers gefocused op behoud, bescherming en ontwikkeling van het cultureel erfgoed door middel van wet en regelgeving, creatieve ontwikkeling, kunst en cultuureducatie, intensiveren van nationale, regionale en internationale culturele betrekkingen.

Strategische doelstelling

“Gestimuleerd door meer en betere mediaproducties, scholings-, trainingsactiviteiten evenals begeleiding en ontplooiingskansen, beleven burgers hun cultuur intensiever, waarderen ze culturen uit eigen land meer en zijn professionele cultuurbeoefenaars beter in staat hun producten op lokale, regionale en internationale markten te presenteren en te verkopen.” (bron OP 2017-2021)

Uitgaande van de strategiematrix zijn voor 2020 de volgende prioriteit uitkomsten geïdentificeerd voortvloeiend uit bovenstaande strategische doelstelling:

Uitkomst 1	Een breed gedragen cultuurbeleid en planning vergroot de toegang van burgers tot productie, scholings-, trainingsmogelijkheden evenals begeleiding voor culturele activiteiten en ontplooiingskansen op het gebied van kunst en beleving van vooral de eigen cultuur
Uitkomst 3	Aangepaste wet- en regelgeving, facilitering en begeleiding stellen cultuurdragers, waaronder professionele cultuurbeoefenaars, beter in staat hun producten op lokale, regionale en internationale markten te presenteren en te verkopen

DIRECTORAAT ONDERWIJS

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

De Operationele uitgaven worden als volgt gewijzigd:

Bedragen x SRD 1.000								
Code	Lopende Uitgaven	Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
610	Lonen en Salarissen	920.000	895.500	995.000	1.174.100	1.385.438	1.634.817	1.929.084
611	Sociale premies	110.000	72.000	80.000	92.000	105.800	121.670	139.921
612	Gebruik van goederen en diensten	80.000	108.000	120.000	141.600	158.309	186.804	220.429
	Totaal Lopende Uitgaven	1.110.000	1.075.500	1.195.000	1.407.700	1.649.547	1.943.291	2.289.434
	Kapitaal Uitgaven							
620	Inventaris	-	45,00	50	63	81	114	159
	Totaal Kapitaal uitgaven	-	45,00	50	63	81	114	159
	Totaal Operationele uitgaven	1.110.000	1.075.545	1.195.050	1.407.763	1.649.628	1.943.405	2.289.593

Toelichting op Operationele Uitgaven

De toelichting op de **Operationele uitgaven** worden als volgt gewijzigd:

Lopende Uitgaven

610. Lonen en Salarissen

	Vaste Dienst		Contractanten (AO)	
	M	V	M	V
Niet onderwijzend personeel	1.618	647	3	1.627
Sub - Totaal	1.618	647	3	1.627
Onderwijzend personeel	Vaste dienst		Contractanten (AO)	
Hoger Onderwijs	76		88	
Voortgezet Onderwijs				
Senioren niveau	1.196		532	
Voortgezet Onderwijs				
Juniorenniveau	1.837		2.298	
Basisonderwijs	7.037		226	
Sub- Totaal	10.146		3.144	
	Vaste Dienst		Contractanten (AO)	

Toelichting Lonen en Salarissen

Het personeelsbestand per ultimo mei 2019 is gesteld op 17.185 medewerkers waarvan 10.146 in vaste dienst en 3.144 contractanten op AO basis inzake het onderwijzend personeel. Het aantal medewerkers van het niet onderwijzend personeel is gesteld op 2.265 en 1.630 contractanten op AO basis.

Uitgaande van de geprognosticeerde cijfers voor het dienstjaar 2020 is het gemiddelde bruto maand inkomen van het niet-onderwijzend personeel gesteld op SRD 2.476 en voor de onderwijsgevendenden bedraagt het aanvangsalaris SRD 2.402 tot een maximum van SRD 7.360,=

In de begroting voor 2020 is rekening gehouden met de aangekondigde 25% bruto loonsverhoging voor ambtenaren.

Specificatie Lonen en Salarissen

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk	820.685.000
61002	Vakantietoelage	84.206.678
61003	Overwerk	205.623
61004	Bonussen en gratificaties	8.467.400
61006	Vacatiegelden	26.413.376
61012	Detachering toelagen	2.000.000
61014	Persoonlijke toelagen	20.000.000
61015	Lesuren vergoeding	20.500.000
61017	Waarnemingstoelagen	1.255.720
61018	Inconvenienten	8.999.201
61020	Telefoonvergoeding	75.480
61021	Representatievergoeding	222.772
61022	Huishuurvergoeding	220.880
61023	Vervoersvergoeding	1.747.870
610	Totaal Lonen en Salarissen	995.000.000

De totale personeelskosten van het Directoraat Onderwijs voor het dienstjaar 2020 bedragen **SRD 995.000.000** = in plaats van **SRD 1.150.000.000**,=

611. Sociale Premies

Deze kosten zijn volledig gerelateerd aan het ambtelijk salaris en betreft de overheidsbijdrage aan de Pensioenen en aan het Staatszieken Fonds (S.Z.F.). De kostenramingen zijn als volgt: de bijdrage aan Pensioenen is SRD 64.596.611, = en de bijdrage aan het Staatszieken Fonds is SRD 25.403.389,=. De totale raming van Sociale Premies bedraagt **SRD 80.000.000**,= in plaats van SRD **115.000.000**,= voor het dienstjaar 2020.

Specificatie Sociale Premies

Code	Sociale Premies	Bedrag in SRD
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	59.596.611
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	20.403.389
611	Totaal Sociale Premies	80.000.000

612. Gebruik van goederen en diensten

Onder deze kostensoort vallen onder meer:

- Onderhoud van gebouwen en terreinen
- Leermiddelen
- Huur van vaar- en voertuigen.

Onderhoud gebouwen en terreinen:

Er is een achterstand in de betaling van kleine aannemers en leveranciers voor het onderhouden van de onderwijsaccommodaties, bijbehorende dienstwoningen en kantoorgebouwen met als gevolg dat een groot deel van de gebouwen zich in een deplorable staat bevinden. Hieronder volgt een overzicht:

- Uitvoering reguliere reparaties, klein onderhoud zoals elektra, sanitair, rioleringen, hang- en sluitwerken, vuilophaal, bestrijding van insecten, dakgoten, beveiligingswerken van 245 scholen en 19 kantoorgebouwen;
- Renovatie van 25 scholen inclusief omroering;

- Het wassen en schilderen van 25 schoolgebouwen op Basis en VOJ/VOS niveau;
- Revisie en verzwaringen van het elektriciteitsnet voor 10 scholen;
- Onderhoud terreinen van school en kantoorgebouwen o.a. wied vrijmaken, ophogen van terreinen, snoeien van bomen en ophalen van terreinlozingen;
- Reparatie en schilderen van 20 dienstwoningen in diverse districten;
- Aanschaf van brandstof- en smeermiddelen ten behoeve van grasmachines/tractoren en brushcutters;
- Renovatie van ongeveer 50 toiletgroepen;
- Renovatie 2 kantoorgebouwen.

De raming van deze post bedraagt **SRD 25.000.000,=**

Lesmateriaal en Leermiddelen:

Hieronder verstaan we alle schoolbenodigdheden die de scholen bij de aanvang van het nieuwe schooljaar ontvangen. Jaarlijks wordt na inventarisatie het benodigde via een openbare aanbesteding aangeschaft ten behoeve van het onderwijs. Het gaat in deze om leermiddelen voor het regulier onderwijs. De totale raming bedraagt **SRD 16.500.000,=**

Huur van vaar- en voertuigen:

Met deze post worden de kosten gedekt van bus- en bootvervoer van leerlingen en leerkrachten van en naar scholen in gebieden waar het openbaar vervoer tekortschiet.

De raming van deze post bedraagt **SRD 30.000.000, =**

De overige kosten betreffen kantoormiddelen, nutsvoorzieningen, schoonmaak en bewaking. Met betrekking tot schoonmaak en bewaking gaat het om zowel het eigen personeel als de particuliere schoonmaak- en bewakingsbedrijven. Dit bedrag is geraamd op **SRD 48.500.000**

De totale kosten voor het gebruik van goederen en diensten zijn voor het dienstjaar 2020 geraamd op **SRD 120.000.000, =**

Hieronder volgt een specificatie van het gebruik van goederen en diensten:

Code	Omschrijving	Bedrag in SRD
61204	Tijdelijk personeel	1.000.000
61208	Binnenlandse Reiskosten	400.000
61209	Binnenlandse Verblijfskosten	400.000
61210	Buitenlandse Reiskosten	500.000
61211	Buitenlandse verblijfskosten	220.000
61215	Kantoomiddelen	800.000
61216	Kopieer	300.000
61217	Drukwerk en grafisch materiaal	70.000
61220	Onderhoud kantoomiddelen	20.000
61221	Vergaderkosten	50.000
61222	Verbruiksgoederen	300.000
61223	Onderhoudskosten automatisering	100.000
61224	Licenties en programmakosten	46.000
61226	Advertentie en bekendmaking	100.000
61227	Radio en tv programma's	150.000
61233	Huur gebouwen en Terreinen	2.000.000
61234	Onderhoud gebouwen en Terreinen	25.000.000
61238	Telefoonuitgaven	3.500.000
61240	Water	3.500.000
61241	Elektriciteit	2.500.000
61246	Verzekering	250.000
61247	Schoonmaak	100.000
61248	Gereedschappen en Apparatuur	200.000
61250	Bewaking	23.254.000
61251	Voeding	100.000
61252	Contributies	500.000
61259	Nationale en Internationale manifestaties w.o. d	50.000
61260	Onderscheidingen	150.000
61263	Overige algemene kosten	200.000
61268	Schoolprogramma's, boeken, etc.	200.000
61270	Lesmateriaal en leermiddelen	16.500.000
61272	Examenmateriaal	3.000.000
61273	Vormingsprogramma's	520.000
61274	Onderwijs Binnenland	3.500.000
61276	Verzorgingskosten	20.000
61283	Huur van voertuigen	30.000.000
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	500.000
	Totaal Goederen en diensten	120.000.000

Kapitaal uitgaven

620. Inventaris

De totale raming van deze kostensoort bedraagt **SRD 50.000,=** in stede van **SRD 200.000.00,=** . Onder deze kostensoort vallen de aanschaffingen voor: computers, kantoormeubilair, schoolinrichting, etc.

Automatisering en ICT

Om de verschillende afdelingen efficiënter en effectiever te laten functioneren is het noodzakelijk om de ICT technologie te incorporeren binnen onze werkzaamheden.

Code	Inventaris	Bedrag in SRD
62001	Kantoorinventaris	20.000
62004	Computers	10.000
62005	Printers	10.000
62010	Overige inventaris	10.000
	Totaal Inventaris	50.000

TITEL II: PPROGRAMMA'S

De Programma's worden als volgt gewijzigd:

Bedragen x SRD 1.000

	Realisatie 2018	Vermeoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
OP-Beleidsgebied 1							
OP-Programma(Doel): Infrastructurele werken							
0130. Nieuwbouw, rehabilitatie en renovatie van scholen en woningen	-	-	10.000	24.000	28.800	34.560	41.472
OP-Beleidsgebied 2							
OP-Programma(Doel): Onderzoek en Ontwikkeling							
0721. Early Childhood Development (ECD)	-	225	250	300	360	432	540
0722. Schoolvoeding	-	13.500	5.000	20.000	21.960	26.352	32.940
0726. Vernieuwing onderwijsstelsel en verbetering kwaliteit van het onderwijs	-	13.500	15.000	18.750	24.375	31.688	39.609
0747. Suriname National Training Authority (SNTA)	-	90	-	150	225	293	351
OP-Beleidsgebied 3							
OP-Programma(Doel): Subsidie en Bijdragen							
0265. Institutionele versterking aan Stichtingen	-	720	-	960	1.248	1.560	1.872
0940. Stichting Dierentuin, Medische Zending, Parima	50	-	-	-	-	-	-
0941. Stichting Kennedyschool, Mytyschool	100	-	-	-	-	-	-
0942. Bijdrage aan huishoudens	850	-	-	-	-	-	-
2904 Studietoelagen aan Beursalen in Hoger Onderwijs	-	1.350	1.500	1.800	2.160	2.592	3.110
0943. Stichting Conservatorium Suriname	350	-	-	-	-	-	-
2605 Huisvesting in Internaten	-	540	300	960	1.248	1.560	1.872
OP-Beleidsgebied 4							
OP-Programma(Doel): Primair Onderwijs							
2701. Ondersteuning Basisonderwijs	-	33.282	36.980	38.380	40.500	42.500	44.500
2702. Bijzonder Lager Onderwijs	270.000	274.500	315.800	335.500	385.825	462.990	578.738
OP-Beleidsgebied 5							
OP-Programma(Doel): Secundair Onderwijs							
2801. Bijzonder Nijverheidsonderwijs	1.200	1.350	1.500	1.650	1.900	2.280	2.850
2802. Christelijk Pedagogisch Instituut	7.450	7.920	8.800	9.750	11.132	13.360	16.700
2703. Ondersteuning voor verbetering van het Beroepsonderwijs	-	114.055	116.728	149.539	176.456	208.218	245.697
OP-Beleidsgebied 6							
OP-Programma(Doel): Tertiair Onderwijs							
2901. ADEK Universiteit van Suriname	15.000	144.000	65.000	188.800	222.784	262.885	310.204
2902. Stichting Polytechnisch College Suriname	1.000	2.700	3.000	3.900	4.602	5.430	6.408
Totaal Programma's	296.000	607.732	579.858	794.439	923.575	1.096.700	1.326.863

Toelichting op de programma's

OP-Beleidsgebied 1 :

Programma 0130. Nieuwbouw, Rehabilitatie en Renovatie van Scholen en Dienstwoningen

De beschikbaarheid van geschikte kantoorgebouwen, leslokalen e.a. zijn randvoorwaarden die moeten zorgen voor kwalitatief goed onderwijs. In het dienstjaar 2020 is het derhalve van groot belang om de betalingen voor reeds geleverde diensten te voldoen en de noodzakelijke renovaties ter hand te nemen in Paramaribo, randdistricten en in het binnenland. Verder zullen er ook preventieve maatregelen getroffen worden in het kader van brand en diefstal beveiliging maar ook de Covid-19 preventie voorzieningen. De raming voor 2020 bedraagt **SRD 10.000.000,=** in plaats van **SRD 0,=**

OP-Beleidsgebied 2 :

Programma 0721: Early Childhood Development (ECD)

Early Childhood Development (ECD) is van eminent belang omdat al decennia is bewezen dat in de eerste levensjaren de basis wordt gelegd voor een goede ontwikkeling van de mens.

Het doel van ECD is om de ontwikkeling van kinderen in de leeftijdsfase 0 – 9 te waarborgen, zodat elk kind in die eerste levensjaren de kans heeft om alle *vaardigheden* te ontplooien om met succes het primair onderwijs af te ronden en zich in de periode erna te ontwikkelen tot een volwassene, die productief kan participeren in de samenleving/maatschappij en in de wereld.

De *vaardigheden* hebben betrekking op onder andere lichamelijke gezondheid, mentale alertheid, goed ontwikkelde intellectuele vaardigheden, emotionele stabiliteit, creativiteit, flexibiliteit, verantwoordelijkheid en veerkracht. Bijzondere aandacht zal worden besteed aan capaciteitsversterking van dienstverleners, kwaliteitsbewaking en integratie van de diensten aan het jonge kind. Extra aandacht zal worden besteed aan de kinderen in de districten Brokopondo, Sipaliwini en Marowijne. Het totaal bedrag van de ECD activiteiten voor het dienstjaar 2020 is geraamd op **SRD 250.000,=**.

Programma 0722: Schoolvoeding

Het programma van de schoolvoeding bestaat uit 2 delen te weten:

2. Schoolvoeding Paramaribo en Wanica. Dit is een pilot project, waarmee van start is gegaan in 2016 op de lagere scholen
3. Schoolvoeding te Koewarasan op 4 scholen in samenwerking met Brazilië

Na evaluatie van het pilotproject zal, indien nodig, een aangepast concept ontwikkeld worden voor de overige districten. De raming voor 2020 bedraagt **SRD 5.000.000,=** in plaats van **SRD 15.000.000,=**

Programma 0726: Vernieuwing onderwijsstelsel en verbetering kwaliteit van het onderwijs

Het vernieuwde onderwijs systeem moet meegaan met de eisen van de tijd en moet in lijn zijn met de “Caricom HRD Strategy 2030” en de UNESCO roadmap Education 2030 (SDG4).

De volgende algemene doelen zijn gesteld voor de onderwijshervorming:

- Een meer kwalitatief onderwijssysteem;
- Een onderwijssysteem, dat gelijke kansen biedt, relevant is en toegankelijk voor een ieder;
- Een internationaal competente beroepsbevolking.

Bovenstaande doelen zullen mede in het kader van de aangegane internationale samenwerkingsverdragen (o.a. CARICOM

HRD strategy 2030) bereikt worden middels onderstaande programma's:

	Omschrijving
	Bieden van optimale slagingskansen. Hierbij zal ondermeer gewerkt worden aan o.a. het verbeteren van curricula, het leerlingvolgsysteem
	Integrale zorg en inclusief onderwijs*)
	Wetgeving
	Onderwijscongres
	Capaciteitsversterking en professionalisering van leerkrachten
	Administratieve hervorming en Institutionele versterking van het ministerie
	ICT in education

*)Met betrekking tot het programma "integrale zorg en inclusief onderwijs" wil het ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur dat er één overkoepelende zorgverleningsinstantie is, verantwoordelijk voor alle activiteiten die met zorgverlening binnen het onderwijs te maken heeft.

Voor een effectief zorgbeleid moet voldaan worden aan een aantal voorwaarden waaronder:

- Realisatie van een integrale benadering van het zorgbeleid, waarbij integratie moet plaatsvinden binnen:
  - Het MinOWC (alle afdelingen, die een rol vervullen in het verlenen van zorg);
  - De ministeries van Volksgezondheid en Sociale Zaken & Volkshuisvesting en Regionale ontwikkeling.
  - Andere relevante ministeries zoals Justitie en Politie.
- Een duidelijke centrale plaats van de zorgsector binnen het organogram van het MinOWC
- Randvoorwaarden zoals transport, diagnostisch materiaal, financiële middelen en mogelijkheden voor training en specialistische opleidingen, zijn allen aanwezig.

De raming voor het totaal bedrag van vernieuwing onderwijsstelsel en verbetering kwaliteit van het onderwijs bedraagt **SRD 15.000.000,=**.

OP-Beleidsgebied 3:

Programma 2904: Studietoelage aan Beursalen in Hoger Onderwijs

Dit beleidsprogramma bestaat uit twee componenten te weten:

- a) Beursgelden voor studie in Suriname
- b) Kosten van verstrekte beurzen voor studie in het buitenland

Hieronder volgt een kostenplaatje van bursalen die zowel in eigen land, als in het buitenland studeren:

Studiebeurzen in Suriname

Studietoelagen:

Sub 1					
Niveau	Aantal beurzen	Periode	Bedrag p/m p/beurs	Totaal	
VOS	200	12	100	240.000	
Universiteit	50	12	150	90.000	
HBO	50	12	150	90.000	
Totaal Sub 1					420.000
Sub 2					
Beurzen	Aantal	Periode	Bedrag	Totaal	Tegenw.

Buitenland Bestaande bursalen	stu- denten		Euro/ USD		In SRD.
Cuba	10	12	100	12.000	91.200
China	10	12	125	15.000	114.000
Totaal Sub 2					205.200
Sub 3					
Nieuwe Aanvragen					
Cuba	5	12	100	6.000	45.600
China	5	12	125	7.500	57.000
Georgie	4	12	125	6.000	45.600
Indonesie	3	12	125	4.500	34.200
Servie	6	12	125	9.000	68.400
Rusland	6	12	125	9.000	68.400
Turkije	6	12	125	9.000	68.400
Totaal Sub 3					387.600
Sub Totalen1-3					1.012.800
Bank commissie					210.000
Omzetbelasting					20.000
Telexkosten					257.200
Generaal Totaal					1.500.000

Het begroot bedrag voor 2020 bedraagt **SRD 1.500.000,-**

2605 Huisvesting in Internaten

Het MinOWC heeft vier internaten te weten:

- Stoelmanseiland in het distrikt Sipaliwini
- Atjoni, in het distrikt Brokopondo
- Zaailand in Paramaribo
- Voortgezet Onderwijs voor Senioren (VOS) in Paramaribo

Het doel van de internaten is om te zorgen dat leerlingen en studenten die hoofdzakelijk afkomstig zijn uit de verre districten van Suriname en vervolgonderwijs willen genieten op het VOJ en het VOS in de gelegenheid worden gesteld om zich op te geven voor kwalitatieve opvang, educatieve begeleiding en zorg gedurende de jaren van dat onderwijsniveau waarvoor de pupil kiest.

Voor het dienstjaar 2020 zijn er enkele activiteiten gepland waaronder:

- o Renovatie van internaat Zaailand e.a
- o Het aanwerven van gekwalificeerd personeel
- o Optimale begeleiding van de pupillen
- o Het vervangen van het interieur van de kamers en de keuken

Het begroot bedrag voor 2020 is **SRD 300.000,** = in stede van **SRD 600.000,=**

OP-Beleidsgebied 4:

Programma 2701: Ondersteuning voor verbetering van Basisonderwijs in Suriname (Basic Education Improvement Project II)

Het doel is gericht op het verbeteren en ontwikkelen van de kwaliteit van het basisonderwijs door middel van het verbeteren en ontwikkelen van onderwijsprocessen en leergebieden. Voorts zullen leerkrachten geprofessionaliseerd worden in de didactiek en de methodiek van de nieuwe leergebieden. Daarnaast worden scholenbouw en het renovatieplan ondersteund en zal gewerkt worden aan verbetering van managementvaardigheden van het onderwijzend en niet onderwijzend personeel. Het project wordt verder gecontinueerd welke nu in fase twee wordt uitgevoerd. De financiering geschiedt middels een lening van de IDB (Inter-American Development Bank) welke geraamd is op US\$ 20 miljoen. Voor het dienstjaar 2020 is de lening gelijk gesteld op **SRD 36.980.000.** Er is geen sprake van een overheidsbijdrage.

Programma 2702: Bijzonder Onderwijs

Hieronder vallen scholen met een religieuze achtergrond waaronder: RKBO, EBG, Sanatan Dharm, Arya Dewaker, SIS, Zevendaagse Adventisten, AMEC, Baptisten Gemeente, Bahai, Scholen met de Bijbel, SMA, Wesleyaanse Gemeente en EMG. Deze instellingen verzorgen onderwijs op GLO en VOJ niveau. Het beleid van het MinOWC richt zich op het toegankelijk maken van onderwijs voor een ieder op elk niveau. Het MinOWC draagt bij in de exploitatiekosten van bovengenoemde instellingen.

De raming voor het dienstjaar 2020 bedraagt **SRD 315.800.000**, = in stede van **SRD 305.000.000**,=

Code	Omschrijving	Bedrag in SRD
610	Lonen en Salarissen	266.387.190
611	Sociale Premies	34.562.810
612	Gebruik van goederen en diensten	14.850.000
	Totaal	315.800.000

OP-Beleidsgebied 5:

Programma 2801: Bijzonder Nijverheidsonderwijs

Hieronder valt de Waaldijk College. Hier worden aan de leerlingen bepaalde beroepsgerichte vaardigheden bijgebracht. De exploitatiekosten voor deze onderwijsinstelling worden door het MINOWC betaald. De raming voor het dienstjaar 2020 bedraagt **SRD 1.500.000**, =

Code	Omschrijving	Bedrag in SRD
610	Lonen en Salarissen	1.120.828
611	Sociale Premies	73.172
612	Gebruik van goederen en Diensten	306.000
	Totaal	1.500.000

Programma 2802: Christelijk Pedagogisch Instituut

Het Christelijk Pedagogisch Instituut is een school van middelbaar niveau waar studenten worden opgeleid tot leerkrachten. Er is een bedrag van **SRD 8.800.000**, = begroot voor de personeelskosten van de leraren van dit instituut.

Programma 2703: Ondersteuning voor versterking van het Beroepsonderwijs

De versterking geschiedt middels leningen van CDB en IsDB door middel van drie projecten:

1. Reforming the Technical & Vocational Education and Training (TVET) project, met als doel het upgraden, verbeteren en het toegankelijker maken van het Beroepsonderwijs op LBO niveau door het bouwen en renoveren van practical hubs. De financiering geschiedt middels een lening van de Islamic Development Bank (IsDB) dat gesteld is op US\$ 18.49 miljoen.
2. Enhancement of the technical and vocational education and training (TVET project), met als doel door middel van trainingen voor leerkrachten voor het beroepsonderwijs (train the trainer) de capaciteit te versterken welke bijdraagt aan de verbetering van het curriculum. De financiering geschiedt middels een lening van de Caribbean Development Bank (CDB) welke gesteld is op US\$ 36.63 miljoen.
3. Secondary and technical education support project, met als doel het vergroten van de toegang tot VOJ en beroepsonderwijs alsmede het verhogen van de kwaliteit van het secundair onderwijs. Het project zal in het bijzonder zorgen voor de oprichting van een secundair en technisch centrum en een internaat voor studenten van het binnenland. De financiering geschiedt middels een lening van de Islamic Development Bank (IsDB) welke gesteld is op US\$ 33.32 miljoen.

De raming voor het dienstjaar 2020 bedraagt **SRD 116.728.000**,= in stede van **SRD 126.728.000**,= . Er is geen sprake van een overheidsbijdrage.

OP-Beleidsgebied 6:

Programma 2901: Anton de Kom Universiteit van Suriname

De Universiteit van Suriname is een rechtspersoon belast met wetenschappelijk onderzoek. Deze instelling bestaat uit de volgende faculteiten, te weten:

1. De faculteit der Maatschappij Wetenschappen;
2. De faculteit der Medische Wetenschappen;
3. De faculteit der Technologische Wetenschappen;
4. De faculteit der Juridische Wetenschappen
5. De faculteit Wis-en Natuurkundige Wetenschappen
6. De faculteit der Humanoria

In 2019 wordt er ook invulling gegeven aan de Adek campus Village

Door het MinOWC wordt op grond van de door de Universiteit ingediende stukken een kwartaal subsidie toegekend, teneinde enigszins tegemoet te komen in de exploitatiekosten.

Voor het dienstjaar 2020 is een totaal bedrag van **SRD 65.000.000,=** in stede van **SRD 160.000.000,=** begroot.

De begroting van de Universiteit van Suriname bestaat uit de volgende posten:

Code	Omschrijving	Bedrag in SRD
616	Sociale Uitkeringen	65.000.000
	Totaal	65.000.000

Programma 2902: Stichting Polytechnic College Suriname

De stichting Polytechnic College Suriname verzorgt beroepsgerichte opleidingen, die moeten leiden tot het afleveren van technici. Behalve opleiding biedt het PTC ook trainingen en cursussen aan. Het PTC heeft tot doel:

- a. Middels technische en natuur technische opleidingen bij voorkeur met gebruikmaking van de mogelijkheden van bestaande instituten, voldoende kader op te leiden of te doen opleiden voor leidinggevende en hoger kaderfuncties binnen de Surinaamse samenleving;
- b. Een mogelijkheid te bieden voor tweede kans technisch en natuur technisch onderwijs aan midden en hoger kader in onze samenleving;
- c. Een mogelijkheid te bieden aan bij het arbeidsproces betrokken hoger kader, kennis en vaardigheden te actualiseren en aan te passen aan nieuwe inzichten en technologieën in de technische en natuur technische wetenschappen;
- d. Het bevorderen c.q. verzorgen van opleidingen tot docenten in de technische en natuur technische wetenschappen.

De raming voor het jaar 2020 bedraagt **SRD. 3.000.000,=**.

De exploitatiekosten van het Polytechnic College Suriname bestaan uit de volgende onderdelen:

Code	Omschrijving	Bedrag in SRD
616	Sociale Uitkeringen	3.000.000
	Totaal	3.000.000

Prestatie en resultaat indicatoren

Beleidsmaatregel	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2018	Verwachte beleidsresultaten	Verwachte beleidsresultaten per

			per eind 2019	eind 2020
Programma: Infrastructurele werken				
0130. Nieuwbouw, rehabilitatie en renovatie van scholen en woningen	Opheffen van het tekort aan schoollokalen en kantoorruimtes.	Voor het dienstjaar 2018 niet geraamd	Voor het dienstjaar 2019 niet geraamd	De hoofdafdeling Technische Diensten zal in het jaar 2020 de achterstallige werkzaamheden mbt de bouw en renovatie van o.a. scholen voortzetten.
Programma: Onderzoek en Ontwikkeling				
0722. Schoolvoeding	Behoeftige kinderen voorzien van melkproducten		Voor het dienstjaar 2019 niet geraamd	
0726. Vernieuwing onderwijsstelsel En verbetering kwaliteit van het onderwijs	Vernieuwing boekenstelsel t.b.v. het vo en vos onderwijs als ook kwaliteitsverbetering bij studenten		Realisatie van 100%	
Programma: Subsidies en Bijdragen				
0940. Stichting Dierentuin, Medische zending, Parima	Volledige dekking van de kosten	Geen subsidie ontvangen		
0941. Stichting Kennedy scholen Mythyschool	Verzorgen van speciaal onderwijs aan kinderen met een geestelijk en lichamelijk gebrek	Alle middelen aangewend voor de nodige investeringen.	Subsidie aan deze instelling ter dekking van de exploitatiekosten	
0942. Bijdragen aan huishoudens	Het bijdragen in de kosten van levensonderhoud voor studenten die in aanmerking komen voor een studiebeurs.	Volledige realisatie van de ontvangen middelen.	Het bijdragen in de kosten van levensonderhoud voor studenten die in aanmerking komen voor een studiebeurs.	Verdere verloop van de studiebeurzen

0943. Stichting Conservatorium Suriname	Opleiden tot professionele muzikanten.	Deel overheidsbijdrage ontvangen.	Uitbreiden en reorganisatie van bestaande structuren.	Voortzetting hiervan.
0944. Esoc	Zorg dragen over de kinderen in het internaat en deze educatief begeleiden.	Volledige benutting van het subsidie bedrag	Niet begroot voor het dienstjaar 2019	Aantrekken gekwalificeerd kader; renovatie en uitbreiding van de internaten. Vervangen van interieur.
Programma: Primair (Basis) Onderwijs				
2701. Ondersteuning voor verbetering van Basisonderwijs in Suriname (BEIP II) (IDB/NHAS)	Ontwikkelen van leerprogramma's tbv het vierde leerjaar	Implementatie	Verdere implementatie.	Nagenoeg zal het wel afgerond zijn.
2702. Bijzonder lager onderwijs	Volledige dekking van salarissen van onderwijsgevend en deels dekking van de materiele kosten w.o. leermiddelen.	Alle kosten zijn voldaan.	Subsidie om voornamelijk de personeelskosten te dekken.	Voortzetten van de subsidie met mogelijke aanpassingen i.v.m. uitbreidingen van scholen.
Programma: Secundair Onderwijs				
2801. Bijzonder nijverheidsonderwijs	Volledige dekking van salarissen van onderwijsgevend en van het waaldijk college en deels dekking van de materiele kosten w.o. leermiddelen	Alle kosten zijn voldaan	Subsidie om voornamelijk de personeelskosten te dekken	Voortzetting en uitbreiding subsidie .
2802. Christelijk Pedagogisch Instituut	Volledige dekking van salarissen van onderwijsgevend en.	Alle kosten zijn voldaan	Subsidie om voornamelijk de personeelskosten te dekken	Het afleveren van meer en goed geschoolde leerkrachten teneinde het tekort aan leerkrachten op te vangen.
Programma: Hoger Onderwijs				
2901. Adek van Universiteit Suriname	Personeelskosten en een deel van de exploitatiekosten	Bevordering afstudemogelijkheden en toename van het	Personeelskosten welke slechts voor 1 kwartaal begroot was welke bestemd	Verdere subsidieverlening. Evenals voorgaande jaren zal na toetsing van

	worden gesubsidieerd	aantal afgestudeerden.	is voor de uitbetaling van lonen en salarissen.	de subsidieaanvraag door het Min van OWC worden bijgedragen in de exploitatiekosten.
2902. Stichting Polytechnic College	Personeelskosten en een deel van de exploitatiekosten worden gesubsidieerd	Bevordering afstudeermogelijkheden en toename van het aantal afgestudeerden.	Personeelskosten en een deel van exploitatiekosten worden gesubsidieerd	Verdere subsidieverlening. Ook hier zal na toetsing van de subsidieaanvraag door het Min van OWC worden bijgedragen in de exploitatiekosten.

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

De **middelenbegroting** wordt als volgt gewijzigd:

Bedragen X SRD 1.000

Code	Ontvangsten	Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
53133	Opbrengst schoolvervoer	300	369	410	490	580	620	670
53134	Examen-en inschrijfgelden	85	76	85	85	85	85	85
	Totaal niet belasting middelen	385	445	495	575	665	705	752
	Leningen							
54101	laDB	25.000	22.500	36.980	258.162	258.162	258.162	258.162
54110	Overige ontv. Leningen	5.000	4.500	12.274	12.274	12.274	12.274	12.274
54107	ISDB	5.000	4.500	104.454	0	0	0	0
	Totaal Leningen	35.000	31.500	153.708	270.436	270.436	270.436	270.436
	Totaal Middelenbegroting	35.385	31.945	154.203	271.011	271.101	271.141	271.188

Toelichting op de middelenbegroting

53133 Opbrengst schoolvervoer

Prognose jaar 2020:

Opbrengst abonnement schoolkaarten: 47.140* SRD 7.50 = SRD 353.550

Opbrengst Jaarkaarten: 22.580* SRD 2.50 = SRD 56.450

Totaal **SRD 410.000**

53134 Examen- en inschrijfgelden

De totale opbrengsten voor het examen en inschrijfgelden zijn geraamd op **SRD 85.000,=**. Deze gelden zijn afkomstig van het Examen Bureau.

Toelichting op IDB Lening en Overige ontvangen Lening

54101: IDB

Het Basic Education Improvement Project 2, welke wordt uitgevoerd ter ondersteuning voor verbetering van Basisonderwijs in Suriname, wordt gefinancierd middels een lening bij de IDB ad **SRD 36.980.000,=**

54110: Overige Ontvangen Lening

Het Enhancement of Technical and Vocational Education and Training project wordt middels een lening ad **SRD 12.274.000,=**, gesloten bij de CDB.

54107: IsDB

Middels deze lening te sluiten bij de Islamic Development Bank ad **SRD 104.454.000,=** zal het Secondary and Technical Education Support project uitgevoerd worden.

TITEL IV: PARASTATALEN

Tot de parastatalen behoren:

- **Anton de Kom Universiteit van Suriname**

Deze heeft ten doel om middels wetenschappelijk onderwijs hoger kader af te leveren afgestemd op de maatschappelijke behoefte om het tekort aan hoger kader enigszins op te vangen. Ook worden wetenschappelijke onderzoeken verricht en vindt er dienstverlening plaats ter ondersteuning en begeleiding van het nationaal ontwikkelingsproces.

- **Stichting Polytechnic College Suriname**

De stichting Polytechnic College Suriname heeft tot doel het verzorgen van beroepsgerichte opleidingen die deskundigen moeten afleveren op een bepaald vakgebied. Deze studenten moeten behalve dat zij in staat zijn om de theoretische technische kennis te integreren en toe te passen bij het oplossen van technische problemen ook over de volgende eigenschappen beschikken:

- a. gestructureerd, analytisch, methodisch en creatief kunnen denken.
- b. in team verband kunnen werken.
- c. in staat zijn initiatieven te nemen en zelfstandig op te treden.

DIRECTORAAT CULTUUR

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

De **Operationele uitgaven** worden als volgt gewijzigd:

Bedragen x SRD1.000

Code	Lopende uitgaven & Kapitaal Investerings	Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
610	Lonen en Salarissen	4.328	10.844	19.049	19.750	20.005	23.534	29.184
611	Sociale Premies	303	938	1.694	1.780	1.892	2.035	2.544
612	Gebruik van goederen en diensten	282	1.350	1.140	1.976	2.470	3.088	3.860
	Totaal Lopende Uitgaven	4.913	13.132	21.883	23.506	24.367	28.657	35.588
	Kapitaal Uitgaven							
620	Inventaris	0	0	40	55	68	80	95
	Totaal Kapitaal Uitgaven	0	0	40	55	68	80	95
	Totaal Operationele uitgaven	4.913	13.132	21.923	23.561	24.435	28.737	35.683

Toelichting op de operationele uitgaven

De toelichting op de **Operationele uitgaven** worden als volgt gewijzigd:

Lopende uitgaven

610. Lonen en Salarissen

De kostenraming is gebaseerd op het personeelsbestand per ultimo mei 2019 te weten:

Een totaal van 315 medewerkers waarvan **195** in vaste dienst.

Door de aanzienlijke natuurlijke uitstroom van medewerkers in het laatste decennium, is de menselijke capaciteit op vrijwel alle afdelingen ernstig verzwakt. Vanwege het feit dat er binnen het directoraat onvoldoende adequaat kader is, zal het Directoraat Cultuur genoodzaakt zijn midden- en hoger kader aan te trekken. Conform de beleidsvoornemens zullen de afdelingen Museumwezen & Communicatie en Archeologie wederom worden geheractiveerd.

Het algemeen personeelsbeleid is er op gericht medewerkers de mogelijkheid te bieden zich binnen hun werkgebied en ook daarbuiten te ontwikkelen en bekwamen. Zij worden aangespoord initiatieven te nemen en binnen hun werksfeer zo creatief en inventief mogelijk te zijn ten behoeve van de verdere ontwikkeling van het cultuurbeleid.

Uitgaande van de geprognosticeerde cijfers voor 2020 is het gemiddelde bruto maand inkomen van de vaste medewerkers vastgesteld op SRD 2.749,= en de contractanten SRD 1.375,=.

In de begroting voor 2020 is rekening gehouden met de aangekondigde 25% bruto loonsverhoging voor ambtenaren.

Het overzicht van het personeelsbestand, gecategoriseerd naar sexe en hoger, midden en lager kader, wordt als volgt geïllustreerd:

Overzicht personeelsbestand

Kader Niveau	Dienst betrekking			Parttimer Contractant Docent en/of Comm. Lid			Generaal Totaal
	Vaste dienst			M	V	Tot.	
	M	V	Tot.	M	V	Tot.	
Lager kader (schaal 1 t/m 6)	52	69	121	15	33	54	169
Midden kader (schaal 7 t/m 8)	12	34	46	5	1	6	51
Hoger kader (schaal 9 t/m 11)	12	16	28	41	25	60	95
Totaal	76	119	195	61	59	120	315

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het personeelsbestand van het Directoraat Cultuur voor 56% uit vrouwelijke en 44% uit mannelijke medewerkers bestaat. Van het personeel in vaste dienst wordt 15% gerekend tot hoger kader, 23% tot midden kader en 62% tot lager kader.

Om de uitvoeringscapaciteit van het Directoraat te versterken, zullen structurele maatregelen worden genomen. Deze maatregelen zullen moeten resulteren in versterking van de leidende rol en positie van de Surinaamse overheid binnen de culturele sector, de instituties en commissies op nationaal, regionaal en internationaal niveau.

Specificatie Lonen en Salarissen over het dienstjaar

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag in SRD
610 01	Ambtelijk Salaris	14.006.000
610 02	Vakantie Toeslag	1.716.000
610 03	Overwerk	2.000
610 04	Bonussen en Gratificaties	76.000
610 05	Overig Salaris	1.801.000
610 06	Vacatiegelden	160.000
610 13	Functionele Toelagen	1.000
610 14	Persoonlijke Toelagen	61.000
610 16	Gezinstoelagen & Kinderbijslag	67.000
610 17	Waarnemingstoelage	201.000
610 18	Inconvenienten	4.000
610 19	Overige Toelagen	724.000
610 20	Telefoonvergoeding	6.000
610 21	Representatievergoeding	100.000
610 23	Vervoersvergoeding	112.000
610 24	Overige vergoedingen	12.000
	Totaal Lonen en Salarissen	19.049.000

De totale personeelskosten van het Directoraat Cultuur voor het dienstjaar 2020 bedragen **SRD 19.049.000**, = in stede van **SRD 12.049.000**, = .

611. De Sociale Premies

Deze kosten zijn volledig gerelateerd aan het Ambtelijk salaris en betreft de Overheidsbijdrage aan de Pensioenen en aan het Staatszieken Fonds (S.Z.F.).

De bijdrage aan Pensioenen is geraamd op SRD 740.000,= en de bijdrage aan het Staatszieken Fonds is SRD 954.000,= , hetgeen de Sociale Premies voor het dienstjaar 2020 brengt op een totale raming van **SRD 1.694.000**,= in stede van **SRD 1.042.000**,= .

Specificatie Sociale Premies

Code	Sociale Premies	Bedrag in SRD
611 01	Werkgeverslasten Pensioenfonds	740.000
611 02	Werkgeverslasten StaatsZiekenfonds	954.000
	Totaal Sociale Premies	1.694.000

612. Gebruik van goederen en diensten

Deze kosten zijn voor het dienstjaar 2020 op **SRD 1.140.000,-** geraamd in plaats van **SRD 1.500.000,-**.

De huidige huisvestingssituatie van het directoraat cultuur voldoet niet aan de minimale standaarden voor overheidsgebouwen en -terreinen.

De reeds gestarte sanering van personeel en materieel in 2019 wordt gecontinueerd, waarbij er in het eerste halfjaar 2020 een sterke focus zal zijn op een reorganisatie van afdelingen en op opruiming van kantoorinventaris, machines, en ander materiaal.

Specificatie van het Gebruik van goederen en diensten

Code	Gebruik van goederen en diensten	Bedrag in SRD
61201	verblijfkosten	10.000
61208	Binnenlandse reiskosten	75.000
61209	Binnenlandse verblijfkosten	75.000
61210	Buitenlandse reiskosten	109.000
61211	Buitenlandse verblijfkosten	75.000
61214	Overige Reis- en verblijfkosten	75.000
61215	Kantoormiddelen (papier, pennen etc.)	10.000
61218	Bode diensten	1.000
61221	Vergaderkosten	5.000
61226	Advertenties en Bekendmakingen	8.000
61234	Onderhoud van gebouwen en terreinen	75.000
61238	Telefoon uitgaven	75.000
61240	Water	10.000
61241	Elektriciteit	25.000
61242	Overige kosten gebouwen en terreinen	125.000
61244	Representatie (nationale en internationale vertegenwoordiging)	10.000
61246	Verzekering	50.000
61250	Bewaking	75.000
61251	Voeding	12.000
61252	Contributie	25.000
61253	Vrachtkosten en Porti	10.000
61258	Kunst en Cultuur aankopen en onderhoud	10.000
61259	Nationale en internationale manifestaties waaronder cultuur en sport	10.000
61263	Overige algemene kosten	90.000
61270	Lesmateriaal en Leermiddelen	25.000
61273	Vormingsprogramma's	50.000
61278	Verzekeringen	10.000
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	10.000
	Totaal Gebruik van Goederen en diensten	1.140.000

Kapitaal Uitgaven

620 Inventaris

De inventaris van het directoraat cultuur is verouderd. Ter verbetering van de werkomstandigheden is noodzakelijke vervanging nodig. Dit hoofdkostensoort is voor 2020 geraamd op **SRD 40.000,-**.

Het betreft de noodzakelijke vervangingsinvesteringen van kantoorinrichting, automatisering computers en laptops en overige inventaris.

Specificatie Inventaris

Code	Inventaris	Bedrag in SRD
62001	Kantoor inrichting	15.000
62004	Computers	15.000
62010	Overige inventaris	10.000
	Totaal Inventaris	40.000

TITEL II: PROGRAMMA'S

De **Programma's** worden als volgt gewijzigd:

Tabel 1:

Bedragen x SRD.1.000

	Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
OP-Beleidsgebied : Onderwijs, Wetenschap en Cultuur							
OP-Programma (Doel): Onderzoek en Ontwikkeling							
0730. Bevordering van Cultuur studies	-	45	50	65	78	90	105
0731. Inventarisatie en Modernisering beheerssysteem van en aankoop kunstwerken t.b.v. de Staatscollectie	-	9	10	17	25	35	42
Sub-totaal	-	54	60	82	103	125	147
OP-Beleidsgebied: Onderwijs, Wetenschap en Cultuur							
OP-Beleidsprogramma (Doel): Subsidies en Bijdragen							
0976. Subsidie en bijdragen aan Culturele- en overige niet commerciële instellingen, instanties en/of organisaties.	-	22	25	75	125	175	225
Sub-totaal	-	22	25	75	125	175	225
OP-Beleidsgebied: Onderwijs, Wetenschap en Cultuur							
OP-Beleidsprogramma (Doel): Kunst en Cultuur							
3001. Reguliere specifieke culturele activiteiten	-	45	50	75	100	125	200
3009. Cultuur Erfgoedzorg	-	31	35	47	60	74	86
3010. Revitalisering van de historische binnenstad	-	-	30.080	30.080	30.080	30.080	30.080
Sub-totaal	-	76	30.165	30.202	30.240	30.279	30.366
Totaal	-	152	30.250	30.359	30.468	30.579	30.738

Toelichting Programma's

Programma 0730. Bevordering van Cultuurstudies

De afdeling Cultuurstudies zal een proces van transformatie ondergaan gericht op versterking op de beleidsgebieden onderzoek, documentatie en ontwikkeling van het immaterieel cultureel erfgoed. In de afgelopen jaren is er materiaal van verschillende cultuurgroepen verzameld, aangeschaft en ingezet ten behoeve van diverse interne en externe culturele activiteiten. In 2020 zal er een project starten gericht op inventarisatie, registratie, herstel en digitalisering van bovengenoemd materiaal.

De afdeling Cultuurstudies richt zich ook op het bevorderen van kennis over de Surinaamse cultuuruitingen en de multiculturele samenleving. Het bestaand product, de "cultuurkist" zal hiertoe worden verbeterd. Dit product is een interactieve presentatie over de eigenheid van tradities, gebruiken, klederdrachten, muziekinstrumenten, voeding en omgangsvormen van verschillende in Suriname voorkomende etniciteiten. De kosten voor dit project zijn geraamd op **SRD 50.000,=**.

Programma 0731. Inventarisatie en Modernisering van beheerssysteem en aankoop kunstwerken ten behoeve van de staatscollectie.

De staatscollectie van de Republiek Suriname is onder beheer van het directoraat Cultuur. In 2020 wordt er een aanvang gemaakt van volledige inventarisatie van het huidige bestand aan kunstwerken in Suriname. Het proces van inventarisatie moet leiden tot identificatie, beschrijving, wettelijke bescherming en beheer van alle kunstwerken behorende tot de staatscollectie. Belangrijk hierbij is ook het in overeenstemming brengen met internationale standaarden, vastgelegd in regionale en internationale verdragen en afspraken. Het is van eminent belang om tevens een digitale databank van de huidige en eventuele nieuwe kunstwerken die de Staatscollectie vormen, te realiseren. Door dit te verwezenlijken kan monitoring, beheer, restauratie en taxatie van de staatscollectie op een duurzame wijze geschieden. Het totaal geraamd bedrag is **SRD 10.000,=**.

Programma: Subsidies en Bijdragen

Programma 0976. Subsidies en bijdragen aan Culturele- en overige niet commerciële instellingen, instanties en/of organisaties.

Het subsidie beleid zal worden geëvalueerd en indien nodig herzien. Het verstrekken van subsidie moet niet primair zijn gericht op dekking van de operationele kosten, maar op het vergoeden van organisaties voor geleverde diensten, het verrichten van prestaties en het behalen van resultaten gekoppeld aan beleidsdoelen van de regering. Van elke parastatale instelling moet een jaarplan worden ingediend welke omvat de strategische prioriteiten op middellange termijn, die aansluiten op de prioriteiten en plannen van de regering. Tevens dienen de in het komende begrotingsjaar te leveren prestaties, met inbegrip van gegevens over de strategische prioriteiten waaraan de prestaties bijdragen, de te leveren goederen of diensten, meetbare indicatoren voor de resultaten en het budget dat wordt toegewezen aan de prestaties of categorieën van prestaties zichtbaar te worden gemaakt in de begroting. Het geraamd bedrag voor 2020 bedraagt **SRD 25.000,=**.

Programma: Kunst en Cultuur

Programma 3001: Reguliere specifieke culturele activiteiten

Het directoraat cultuur zal onder andere de nationale cultuurdag herintroduceren. Deze dag heeft tot doel de multiculturele diversiteit uit te dragen. Belangrijk hierbij is dat de uitvoering op interactieve wijze geschiedt door leerkrachten, kunstenaars, artiesten en auteurs en wel via schoolbezoeken en het organiseren van exposities, boekpresentaties, voorleesactiviteiten en andere creatieve expressie sessies.

De totale raming voor dit onderdeel van het programma is gesteld op **SRD 50.000,=**.

Programma 3009: Cultureel Erfgoed

De monumentenzorg houdt in: de bescherming, de instandhouding, het onderhoud en het herstel van onroerende goederen die van algemeen belang zijn door hun historische, volkskundige, artistieke, wetenschappelijke, industrieel-archeologische of andere sociaal-culturele waarde. Er zal een aanvang worden gemaakt met een evaluatie van de toepassing en de effecten van de Monumenten wet uit 2002.

De archeologische dienst (AD) is verantwoordelijk voor de uitvoering en evaluatie van het archeologisch beleid in Suriname. Het institutionaliseringsproces van de AD zal in 2020 worden voltooid.

In 2020 zal het directoraat Cultuur een modern erfgoedbeleid ontwikkelen met meer samenhang en duidelijke rolverdeling voor hierbij betrokken overheids- en niet-overheidsinstanties. Hiertoe zullen de volgende besluiten en wettelijke regelingen moeten worden geformuleerd, danwel geïmplementeerd:

- Het formuleren van een Museumbesluit, waarin het beschermen en beheer van collecties geregeld zal worden.
- De evaluatie van de toepassing en de effecten van de Monumenten wet uit 2002.
- Richtlijnen voor het plaatsen en onderhouden van monumenten en gedenktekens,
- Implementatie van het archeologisch vergunningsstelsel dmv een ministerieel besluit
- Richtlijnen aan het algemeen publiek en daartoe relevante overheids- en particuliere instituten inzake gedragsregels inzake de markering van de historische binnenstad van Paramaribo op de wereld erfgoedlijst van de UNESCO in 2002.
- Behandeling en aanneming van de ontwerp-wet houdende regels met betrekking tot erkenning en ordening van de talen en bescherming van de taalrechten (Taalwet 2015);
- Behandeling en aanneming van de ontwerp-wet houdende instelling van de Taalraad (Wet Taalraad voor de Republiek Suriname)

Tevens zal het directoraat Cultuur zich toeleggen op het samenstellen van een gedegen onderhoudsplan voor de instandhouding van de ongeveer 147 standbeelden, gedenktekens en stadsgezichten. Belangrijk hierbij is een up to date beschrijving van de monumenten en gedenktekens, alsook richtlijnen voor onderhoudswerkzaamheden. De raming voor dit programma is gesteld op totaal **SRD 35.000,=** .

Programma 3010: Revitalisering van de historische binnenstad

Suriname is opgenomen in de Werelderfgoedlijst van de Unesco vanwege haar historische binnenstad. In de loop der tijd zijn enkele van onze historische gebouwen achteruit gegaan in onderhoud. Ter voorkoming dat Suriname van de werelderfgoedlijst wordt afgevoerd is het van belang onze historische binnenstad te revitaliseren. Deze kosten zijn geraamd op SRD 3.080.000,= , welke worden gefinancierd middels een IDB lening.

Toelichting op de Prestatie en resultaat indicatoren:

OP-Onderwijs Wetenschap & Cultuur/ Informatie en Communicatie				
Programma	Doel programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleids- resultaten per eind 2020
OP-Onderwijs Wetenschap & Cultuur/ Onderzoek en ontwikkeling				
0730. Bevordering van Cultuur Studies	Cultuur Onderzoek	Geen raming voor 2018 als gevolg van de beperkte overheidsfinanciën.		
0731. Inventarisatie en Modernisering beheerssysteem van en aankoop kunstwerken t.b.v. de	Cultuur Ontwikkeling	Geen raming voor 2018 als gevolg van de beperkte overheidsfinanciën .		

Staatscollectie				
OP-Onderwijs Wetenschap & Cultuur/ Kunst en Cultuur				
3001. Reguliere specifieke culturele activiteiten	Kunst en Cultuur ontwikkeling	Geen raming voor 2018 Vele projecten die ten laste van dit programma zouden worden uitgevoerd zijn als gevolg van de precare financiële situatie van de Overheid en als gevolg van gewijzigde beleidsinzichten uitgesteld naar toekomstige dienstjaren		
3007. Het opzetten van een Nationaal Informatie centrum Surinaamse Cultuur	Wetenschappelijke Kunst en Cultuur ontwikkeling	Geen raming voor 2018 als gevolg van de beperkte overheidsfinanciën.		
3009. Cultuur Erfgoedzorg	Behoud Cultureel Erfgoed	Geen raming voor 2018 als gevolg van de beperkte overheidsfinanciën.		
3010. Revitalisering van de historische binnenstad	Revitalisering Cultureel Erfgoed			

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Code	Omschrijving	Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
	Leningen							
54101	IDB	-	-	30.080	-	-	-	-
	Totaal Leningen	-	-	30.080	-	-	-	-
	Totaal Middelenbegroting	-	-	30.080	-	-	-	-

Toelichting Lening

De lening van **SRD 30.080.000,=** bij Islamic Development Bank (IDB) is voor de financiering van het programma “Revalidatie van de historische binnenstad” van Suriname. Ter voorkoming dat Suriname van de werelderfgoedlijst wordt afgevoerd is deze lening aangegaan.

TITEL IV: PARASTATALEN

Binnen dit beleidsprogramma zal in 2020 gewerkt worden aan het vernieuwen van de samenwerkingsrelaties met de parastatale instellingen ressorterende onder het directoraat Cultuur. Hiertoe zullen standaard samenwerkingsovereenkomsten worden geformuleerd met de nadruk op de faciliterende rol van het directoraat Cultuur. Met deze werkzaamheden wordt een ter zake deskundig team belast, die het institutioneel kader moet aandragen teneinde de duurzaamheid van deze relaties te waarborgen.

1. Academie voor Hoger Kunst en Cultuur Onderwijs

De AHKCO is belast met onderwijs op HBO niveau voor de studierichtingen Beeldende kunst, Journalistiek en Sociaal cultureel vormingswerk. Vanaf haar instelling heeft het directoraat Cultuur zorggedragen voor de personele lasten en de daarmee gepaard gaande sociale premies van zowel het administratief personeel als de fulltime (2) en parttime docenten (57). Het geraamd bedrag aan lonen en salarissen van het administratief personeel en de fulltime docenten voor 2020 is SRD 254.000,- aan ambtelijk salaris en van de parttime docenten SRD 933.000,-. De sociale premies SRD 26.000,-, vakantietoeslag SRD 21.000,-, bonussen en gratificaties SRD 2.000,-, persoonlijke toelagen SRD 1.000,-, gezinstoelagen en kinderbijslag SRD 3.000,- en overige toelagen SRD 145.000,-. Het totaal geraamd bedrag is gesteld op **SRD 1.385.000,=**.

2. De Nola Hatterman Art Academy

Deze particuliere stichting heeft als doel: het opzetten van kunstacademie gericht op talentontwikkeling en stimuleren van creatieve ontwikkeling bij kinderen tussen 6 en 12 jaar. Het Directoraat Cultuur heeft zich vanaf de instelling van deze stichting gecommitteerd tot de betaling van de algehele exploitatiekosten waaronder de vergoeding van parttime en fulltime medewerkers. In 2020 zal de relatie met deze stichting worden geëvalueerd en nader worden vastgesteld.

3. Het Cultureel Centrum Suriname (C.C.S.) en de Volks Muziek School.

De Stichting CCS heeft als doel de culturele belangen van de Surinaamse bevolking te dienen en Cultuur in de ruimste betekenis van het woord te interpreteren.

De Stichting CCS Volks Muziek School heeft als doel de bevordering van de Muziek kennis in het algemeen en in het bijzonder van de muzikale ontwikkeling van de jeugd. De staat Suriname heeft zich vanaf 1975 gecommitteerd tot het voorzien in de exploitatiekosten van voornoemde stichtingen. Vanaf de instelling van het directoraat Cultuur in 1980 is dit directoraat namens de staat Suriname aangewezen om hiervoor zorg te dragen. Circa 50% van het personeelsbestand van deze instelling (18 personen), uitgezonderd de muziekdocenten, zijn in het personeelsbestand van het Directoraat Cultuur geïntegreerd (zijn overheidsambtenaren). De relatie van het directoraat Cultuur met deze stichting is statutair vastgelegd in de participatie van een vertegenwoordiger van het directoraat in het stichtingsbestuur. Het geraamd bedrag aan lonen en salarissen voor 2020 is SRD 433.000,- aan ambtelijk salaris, vakantietoeslag SRD 35.000,-, bonussen en gratificaties SRD 15.000,-, persoonlijke toelagen 4.000,-, gezinstoelagen en kinderbijslag SRD 2.000,-, overige toelagen SRD 156.000,- en sociale premies SRD 60.000,-. Het totaal geraamd bedrag is gesteld op **SRD 705.000,-**.

4. Stichting Surinaams Museum

De Stichting Surinaams Museum heeft als doel:

- Het oprichten, in stand houden en inrichten van het museum, het uitbreiden en conserveren van de voorwerpen in de diverse collecties, betrekking hebbende op Surinaamse kunsten en wetenschappen in de ruimste zin des woord;
- Het bevorderen van de studie en kennis betreffende Suriname op alle daartoe geëigende wijzen;
- Het samenwerken met buitenlandse musea en instituten die een soortgelijk doel nastreven.

Het directoraat Cultuur voorziet in het salaris van de directeur van deze stichting via een arbeidsovereenkomst. Tevens heeft het directoraat Cultuur steeds een jaarlijkse subsidie ten bedrage van **SRD 60.000** toegekend. De relatie van het directoraat Cultuur met deze stichting is statutair vastgelegd in de participatie van een vertegenwoordiger van het directoraat in het stichtingsbestuur.

5. Stichting Gebouwd Erfgoed Suriname

Deze Stichting heeft als hoofddoelstelling het voorbereiden van een rechtspersoon belast met het beheer van de monumenten (beheerinstituut monumentenzorg). De stichting wordt als katalysator aangewend bij de revitalisering van de historische binnenstad van Paramaribo. Slechts de personeelskosten van de directeur en twee administratieve medewerkers komen ten laste van het Directoraat Cultuur. De relatie van het directoraat Cultuur met deze stichting is statutair vastgelegd, waarbij de directeur Cultuur de functie van voorzitter van het stichtingsbestuur bekleedt.

6. Stichting Openluchtmuseum Fort Nieuw Amsterdam (SOFNA).

Deze Stichting is gevestigd in het district Commewijne en heeft als doel:

- Het bevorderen en verspreiden van kennis over de Surinaamse geschiedenis en het hedendaagse Suriname;
- Het ontwikkelen van Openluchtmuseum Fort Nieuw Amsterdam tot een centrum van educatie, studie en vrijetijdsbesteding;
- Het leveren van een bijdrage aan duurzame ontwikkeling van het district Commewijne, alles in de ruimste zin des woord.

De samenwerking tussen de staat Suriname en SOFNA is vastgelegd in twee overeenkomsten n.l.: 1. Een overeenkomst tot ter beschikbaarstelling van personeel en
2. een beheersovereenkomst.

Aangezien de overeenkomst onder punt 1 per 1 december 2018 is vervallen, is er in 2018 reeds een proces van evaluatie ingezet dat moet leiden tot het besluit inzake het wel/niet voortzetten van deze relatie. Met betrekking tot de overeenkomst in punt 2 is er in 2019 overgegaan worden tot een gedegen evaluatie in samenwerking met ter zake deskundigen.

Het geraamd bedrag aan lonen en salarissen is SRD 224.000,- aan ambtelijk salaris, vakantietoelage SRD 18.000,-, persoonlijke toelagen SRD 7.000,-, gezinstoelagen en kinderbijslag SRD 5000,-, inconveniënten SRD 1.000,-, overige toelagen SRD 84.000,- en sociale premies SRD 30.000,-. Het totaal geraamd bedrag is gesteld op **SRD 369.000,-**.

7. Stichting Nationale Volksmuziekschool (VMS).

Deze particuliere stichting heeft als doel basismuziekonderwijs te verzorgen buiten schoolverband. De relatie van het directoraat Cultuur met deze stichting is statutair vastgelegd in de participatie van een vertegenwoordiger van het directoraat in het stichtingsbestuur.

8. Subsidie Naks Gemeenschapscentrum.

De Organisatie voor gemeenschapswerk Naks is een stichting dat zich reeds 71 jaar inzet voor de verhoging van het cultureel bewustzijn in relatie tot duurzame ontwikkeling van Surinamers in het algemeen en van de Afro-Surinamers in het bijzonder.

Afdeling 13. Het Ministerie van Volksgezondheid

Algemeen

Het Ministerie van Volksgezondheid heeft twee belangrijke beleidsgebieden geïdentificeerd in het Ontwikkelings Plan voor 2017-2021. Waaronder de preventie en vermindering van morbiditeit en mortaliteit, en het optimaliseren van beschikbaarheid en toegankelijkheid van hoogwaardige gezondheidszorg voor de gehele populatie. Gezondheid staat bovenaan de nationale agenda en is daarmee een van de dragers van de Grondwet en sociale bescherming in de context van de huidige economische stagnatie. Suriname heeft de afgelopen jaren belangrijke beleidshervormingen doorgevoerd om verder te gaan in de richting van universele gezondheid. In 2014 is de Wet Basis Zorgverzekering in werking getreden met als doel zorgverzekering te bieden aan de bevolking jonger dan 16 en vanaf 60 jaar en de toegang tot diensten op alle zorgniveaus te verbeteren, terwijl de werkenden verzekerd zijn via ziektekosten programma's van hun werkgevers. In 2016 is het management van dit volledige publieke stelsel, vanwege financiële moeilijkheden van particuliere verzekeringsmaatschappijen die een deel van het verzekeringsstelsel beheerden, overgedragen aan de Stichting Staatsziekenfonds (SZF), die momenteel ongeveer 75% van de bevolking dekt.

Suriname heeft een gefragmenteerd gezondheidssysteem dat de stedelijke, kust- en binnenlandregio's van het land omvat. Er is specifieke eerstelijnsgezondheidszorg voor zowel de bevolking in het binnenland (via Stichting Medische Zending) als het stedelijk-kustgebied (via Regionale Gezondheidsdienst) die primaire gezondheidszorg biedt. Implementatie van projecten en programma's voor de volksgezondheid, inclusief monitoring van gezondheidstrends, vindt plaats via het Bureau voor Openbare Gezondheidszorg (BOG) van het Ministerie van Volksgezondheid. Acht ziekenhuizen dienen de bevolking, waarvan vier in de hoofdstad, een hunner biedt uitsluitend psychiatrische zorg. Een uiterst significante tabakswet werd aangenomen in 2013. Er wordt actief nieuwe modellen voor financiering van de gezondheidszorg ontwikkeld, met de nadruk op primaire gezondheidszorg omdat het huidige financieringsschema niet voldoet en de epidemiologische trends de kosten hoger liggen dan de werkelijke overheidsuitgaven.

Het Ministerie van Volksgezondheid heeft een *mission statement* geformuleerd die de plannen, acties en verantwoordelijkheden bevat gericht op de transformatie van het gezondheidssysteem om strategische doelen te bereiken op beide beleidsgebieden en tegelijkertijd het ontwikkelen en versterken van een gezondheidssysteem gericht op het individu, dat een gezonde levensstijl bevordert, die effectieve preventieve diensten en optimale kwalitatieve zorg en veiligheid biedt en in staat is te voldoen aan de behoeften en verwachtingen van de bevolking.

Deze prioriteiten benadrukken de noodzaak erop toe te zien "dat alle mensen de ondersteunende, preventieve, curatieve, revaliderende en palliatieve gezondheidsdiensten die ze nodig hebben, alsook ervoor te zorgen dat het gebruik van deze diensten de gebruiker niet blootstelt aan financiële problemen."

Uitgaande van een primair gezondheidssysteem (PHC), ondersteund door de Strategie voor Universele Gezondheid, en de overgang van het niet-duurzame biomedisch-ziektegerichte zorgmodel, zal Suriname een systeem bouwen:

- Georiënteerd op sterke waarden en principes (eigenaarschap, vertrouwen, gelijkheid, solidariteit, integriteit, professionaliteit en kwaliteit)

- Waar mensen en hun behoeften, verwachtingen en rechten centraal staan in het gezondheidssysteem
- Met universele toegang tot gezondheidszorg en universele zorgdekking (ervoor zorgen dat alle mensen toegang hebben tot een goede gezondheid en daarbij niet in financiële moeilijkheden geraken)
- Waar zorgverleners kwaliteitsvolle, uitgebreide en geïntegreerde gezondheidszorg bieden.
- Met de beschikbaarheid van voldoende personeel met een breed scala aan disciplines en competenties, die zich betrokken en gerespecteerd voelen.
- Waar een duurzame en rechtvaardige toegang tot medicijnen en geschikte technologieën een gebruikelijke realiteit is.
- En met bestuurssystemen met een sterke betrokkenheid van meerdere stakeholders (publiek en privaat) die samenwerken onder leiding en beheer van het Ministerie van Volksgezondheid in zijn rol als nationale gezondheidsautoriteit.

Dit zorgmodel zal als leidraad dienen voor het gezondheidssysteem en elementen voor de reorganisatie van de gezondheidsdiensten gericht op het vergroten van toegang, dekking, efficiëntie, gelijkheid en kwaliteit. De hierin gepresenteerde ideeën kwamen voort uit het open debat tijdens een workshop in Paramaribo in april 2017 met de deelname van een breed scala van nationale stakeholders en de steun van de *Pan American Health Organization* (PAHO/WHO).

Het Nationaal Strategisch Plan voor Gezondheid (NSPH) 2019 - 2028

Een mensgerichte benadering van het leveren van diensten en zorg is een bepalend kenmerk van een systeem dat gericht is op het verbeteren en verzekeren van gezondheid en welzijn. Deze benadering vereist een aanzienlijke verandering in focus op alle niveaus, van beleid tot dienstverlening.

Een tweesporige aanpak is van cruciaal belang voor het waarborgen en ondersteunen van de consistentie van wijzigingen-implementatie. Ten eerste is het belangrijk dat individuen, families en gemeenschappen, bevoegd zijn om verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen gezondheid en welzijn, en om een proactieve rol te spelen in het algemeen bestuur van het gezondheidssysteem. Het is even belangrijk en cruciaal dat bevoegde gezondheidswerkers, op alle niveaus en van alle disciplines, als actieve deelnemers en promotors dienen bij het heroriënteren van de levering van gezondheidsdiensten van ziekte-gerelateerde modaliteiten m.b.t. zorg, naar zorg en diensten die individuen en families en hun gezondheid en welzijn, als prioriteit stellen. Deze heroriëntering vereist nieuwe benaderingen m.b.t. professionele rollen en functies en de opname van nieuwe disciplines in overeenstemming met het concept van gezondheid als niet "alleen de afwezigheid van ziekte of handicap" maar als een toestand van "volledig fysiek, mentaal en sociaal welzijn". Terwijl de bevolking van Suriname deze uitdagende transformatie ondergaat, is ons belangrijkste actieplan onze toewijding en vastberadenheid m.b.t. het opzetten van een universeel, mensgericht gezondheidssysteem. In een gezondheidssysteem dat hierop ingesteld is, bereiken we:

Strategisch Doel # 1: Een Universeel mensgericht gezondheidssysteem voor Suriname

- ❖ Volledige implementatie van een primaire gezondheidszorgbenadering naar gezondheidssysteem welke mensgericht is, het recht op gezondheid verzekerd, gelijk is

en waar nodig, de inwoners van Suriname, overeenkomstig hun vermogen, naar hun behoeften zorg en voordelen biedt.

- Sterke gezondheidszorgorganisaties die gedurende de hele levensduur kwaliteit, uitgebreide en geïntegreerde zorg aan iedereen bieden.
- Verschillende modaliteiten van de gezondheidszorgorganisaties hebben succesvolle implementaties naar behoefte en geografische spreiding van de bevolking in zowel het kustgebied als de gemeenschappen in het binnenland.

Strategisch Doel # 2: Gelijke, duurzame en universele financiering voor gezondheid.

- ❖ Een systeem waarbij de financiering van gezondheids- en welzijnsdiensten universeel wordt nagekomen en het rationele en efficiënte gebruik van diensten, medicijnen en technologie wordt gerealiseerd.
- Een gezondheidssysteem dat wordt gefinancierd en gegarandeerd op basis van solidariteit, gelijkheid en consistent beleid dat plannen, middelen en implementatie-inspanningen stuurt, met een specifieke nadruk op kwetsbare bevolkingsgroepen en het verbeteren van de nationale gezondheidsindicatoren.

Strategisch Doel # 3: Hulpbronnen voor een efficiënt en effectief gezondheidssysteem

- ❖ Het gezondheidssysteem trekt toegewijde, competente en betrouwbare gezondheidswerkers en werknemers aan, richt zich op de personeelsbehoeften en zorgt voor toegang-tot en gebruik-van geschikte technologieën die de prestaties bij het verlenen van zorg verbeteren. Daarnaast worden nodige middelen en transformatie om universele gezondheid te bieden, voortdurend geïdentificeerd, veiliggesteld en uitgebreid op basis van onze waarden en principes.
- Een alomvattend en geïntegreerd gezondheidsinformatiesysteem, dat beantwoordt aan de besluitvormingsbehoeften van gezondheidsdiensten, artsen, epidemiologen, managers en beheerders, en beleidsmakers, geplaatst in het hele land, is robuust en in overeenstemming met nationale prioriteiten en doelen.
- Een gezondheidssysteem waarbij management van gezondheidsdiensten resultaatgericht is en managers in juiste aantallen, met de juiste competenties, de juiste hulpmiddelen en in gunstige omgevingen, met succes zorgen voor efficiëntie en effectiviteit van het gezondheidssysteem.

Strategisch Doel # 4: Sterk leiderschap en bestuur in gezondheid

- ❖ Het Ministerie van Volksgezondheid is bevoegd en zijn leiderschapsrol is volledig erkend. Alle stakeholders nemen actief deel aan het bestuur van het gezondheidssysteem en dragen op effectieve wijze bij tot het bereiken van de nationale doelen en gezondheidsprioriteiten.
- Gekwalificeerde, technische mensen vormen de kern van het Ministerie en zijn beschikbaar om beleid en besluitvorming te informeren en te ondersteunen

- Monitoring en evaluatie van het systeem, de diensten en de plannen, creëert een continue cyclus van verbetering en transparantie.
- Het leiderschap van het Ministerie van Volksgezondheid en alle stakeholders die betrokken zijn bij het bestuur van het gezondheidssysteem zijn sterke voorstanders van het recht op gezondheid en de nadruk op primaire gezondheidszorg.

In 2020 zal het strategisch plan verder worden geïmplementeerd.

Voor het jaar 2020 is de focus ook gelegd op de 2 uitgangspunten van het OP:

1. Preventie en reductie van ziekten en sterfte.
2. Bereikbaarheid en toegankelijkheid van kwaliteitszorg voor de gehele bevolking.

In het kader van deze doelstellingen zullen de beleidsprogramma's gericht zijn op capaciteitsversterking en kwaliteitsverbetering. Strategische plannen zullen aangepast worden in het kader van veranderde inzichten in het gezondheidszorgsysteem (new model of care- People Centered Health System).

Programma: Institutionele versterking

Herinrichting Inspectoraat

Er zal gewerkt worden aan de herinrichting van het Inspectoraat voor het Ministerie. Dit Inspectoraat zal omvatten milieu-inspectie, keuringsdienst, inspectie van verplegende en verzorgende beroepen, geneeskundige inspectie etc.

De bedoeling is ter verbetering van de kwaliteit van de inspecteurs. Verouderde wetten moeten aangepast worden. Er zal capaciteitsversterking moeten plaatsvinden en er zullen trainingen verzorgd worden ter upgrading van kennis en inzichten.

Institutionele versterking van ziekenhuizen.

Het Ministerie is momenteel bezig met een strategisch plan voor de ziekenhuizen waarbij de secundaire en tertiaire zorg in kaart gebracht zullen worden. Een verbeterd financieel beleid zal eveneens worden opgenomen in dit plan evenals standaard behandelprotocollen. Dit plan zal ertoe moeten leiden dat de ziekenhuizen financieel weer gezond worden met de aandacht op efficiëntie, effectiviteit, gelijke toegang van kwalitatieve zorg voor iedereen.

Programma: Infrastructurele Werken

In dit kader wordt er gewerkt aan een verbeterde infrastructuur van gezondheidszorg faciliteiten.

Bij het AZP zal verandering naar tertiaire zorg plaatsvinden. Als het enig academisch ziekenhuis is het noodzakelijk dat zij alle oneigenlijke activiteiten afstoot waardoor fysieke ruimten en financiële middelen efficiënter ingezet kunnen worden.

Bij de eerstelijns zorg zal de RGD zich uitbreiden met enkele gezondheidszorg centra en zullen verruimde diensten worden aangeboden.

Het Marwina ziekenhuis zal verder operationeel worden gesteld en voor het afbouwen van het

Atjoni ziekenhuis zal na evaluatie uitgekeken worden naar een Public Private Partnership.

Programma: Onderzoek en Ontwikkeling

Aanvulling tekort medische specialisten en overig kader

Er is een afdeling Human Resources for Health Planning (HRHP) opgezet. Deze doet niet alleen een inventarisatie van alle gezondheidswerkers van Suriname maar zal zich ook buigen over beleid met betrekking tot opleidingen, salarisverhoudingen en retentie. In 2018 is er in samenwerking met de PAHO een training opgezet ter versterking van het beleid met betrekking tot human resources for health. Deze afdeling zal verder per beroepsgroep kunnen berekenen waarvan, waar en wanneer aanvulling of verschuiving nodig is. Dit beleid zal deels ook bijdragen aan het opzetten van een National Integrated Information System for Health (IS4H). De verschillende opleidingsinstituten zullen betrokken worden in het geheel in het kader van capaciteitsversterking en vernieuwde inzichten (kwaliteitsinzichten en curriculum aanpassingen). Ook wet- en regelgeving met betrekking tot Geneeskundige Beroepen zal moeten worden aangepast.

Health promotion

Health Promotion is het proces om het individu in staat te stellen om meer controle te hebben over, en het verbeteren van, eigen gezondheid. Het gaat om een scala van wettelijke, sociale en ecologische acties met als focus het individu. De aanneming van de Tabakswet in 2013 is een Health Promotion activiteit, evenzo de verruimde openingstijden van enkele RGD-poliklinieken.

Health Promotion bevat drie sleutel elementen:

1. Good Governance for Health, oftewel Goed bestuur voor bevordering van Gezondheid vereist dat beleidsmakers dwars door alle overheidsorganisaties Gezondheid als een prioriteit stellen. Dit betekent dat zij in alle besluiten die zij nemen de implicaties voor de Gezondheid moeten incalculeren, door prioriteit te stellen aan een beleid welke voorkomt dat mensen ziek worden en beschermt tegen verwondingen. Die beleidsmaatregelen moeten ondersteund worden door wetten en richtlijnen welke een uitademing moet zijn van een symbiose tussen de stimulansen van de particuliere sector en de doelstellingen van de publieke gezondheid. Bijvoorbeeld: door een fiscaal beleid op ongezonde of schadelijke producten zoals alcohol, tabak en voedselproducten met een hoog gehalte aan zout, suiker, vet en 'lege' calorieën tegelijkertijd met maatregelen ter bevordering van de handel op andere gebieden. Verder door middel van wetgeving ondersteuning geven aan gezonde urbanisatie door 'wandelbare' gemeenschappen te creëren, het verminderen van lucht- en waterverontreiniging, handhaving van het dragen van veiligheidsgordels en het in acht nemen van snelheidsbeperkingen. Dit zijn enkele voorbeelden. HiAP is Good Governance en Good Governance is HiAP.

2. Een ander sleutel element van Health Promotion is Health Literacy. Net zoals wij stellen dat kunnen lezen en schrijven een noodzaak is in het leven, evenzo is gezondheid geletterdheid van eminent belang. Mensen moeten kennis, vaardigheden en informatie

verwerven zodat zij in staat zijn om gezonde keuzes te maken, in bijvoorbeeld de diensten van de gezondheidszorg die zij nodig hebben en over het voedsel dat zij inkopen en nuttigen. Zij moeten de mogelijkheden krijgen om die keuzes te maken. Het Ministerie zal in 2020 een aanvang maken om de bevolking te informeren over de introductie van verplichte gezondheidswaarschuwingen op de voorzijde van voorverpakte voedingsproducten die hoog zijn in zout, suiker, vet en calorieën. Het een en ander is al in voorbereiding met het Surinaams Standaarden Bureau en met de technische ondersteuning van PAHO en IGSR.

3. Healthy Cities oftewel gezonde steden is het derde element van Health Promotion. Gezonde gemeenschappen hebben een belangrijke rol te vervullen bij het bevorderen van een goede gezondheid. Sterk leiderschap en betrokkenheid op ressort niveau is onmisbaar voor een gezonde ruimtelijke planning en voor het instellen van preventieve maatregelen en faciliteiten voor primaire gezondheidszorg. Gezonde ressorten groeien uit tot gezonde districten, gezonde districten tot een gezonde natie, en, uiteindelijk tot een gezonde wereld.

Programma: Binnenlandse veiligheid

COVID-19 Beheers en Monitorings Programma

Veranderde klimatologische omstandigheden hebben hun directe invloed op de volksgezondheid. Ook de ziekten die epidemische vormen aannemen, zoals COVID-19 en door globalisatie heel makkelijk het land kunnen binnenkomen, vragen extra aandacht. Gezondheidsinstellingen en andere sectoren in Suriname moeten in staat zijn te reageren op rampspoed en gezondheidsbedreigende situaties van enorme omvang.

Voorts komt er een verscherpte actieplan ter voorkoming van verdere verspreiding en beheersing van COVID-19. Alle kwetsbare plekken en of haarden zullen in kaart worden gebracht, bijgehouden en gemonitord.

Programma: Subsidies en Bijdragen

Subsidies en Bijdragen worden gegeven aan parastatalen die diensten verlenen aan de overheid. Deze parastatalen zijn: C.O.V.A.B., M.Z.(PHC), JTV, PCS, RGD, NBB, BGVS.

STG. Jeugdtandverzorging:

Heeft ten doel het verstrekken van optimale preventieve en curatieve (restauratieve) tandheelkundige diensten ten behoeve van de jeugd van 0-18 jaar in het bijzonder en aan de Surinaamse bevolking in het algemeen. In het kader hiervan zullen preventie- en voorlichtingsprogramma worden opgezet. Verder heeft de stichting haar onderwijsprogramma vernieuwd in het kader van kwaliteitsverbetering.

Nationale Bloedbank van het Surinaamse Rode kruis (NBB)

De Nationale bloedbank zorgt als non-profit organisatie voor de beschikbaarheid van voldoende bloedproducten, afkomstig van donoren die regelmatig, vrijwillig en onbetaald hun

bloed afstaan en die voldoen aan de hoge eisen voor kwaliteit en veiligheid conform (inter-) nationale eisen.

Additionele bijdrage aan het Staatziekenfonds (SZF)

De regering heeft besloten om vanaf 1 januari 2015 de toenmalige premie die de Staat Suriname ten behoeve van verplichtverzekerden betaald bij het SZF, te verhogen van 9% naar 12%. De ingangsdatum was 01 januari 2015. Echter heeft de definitieve vaststelling nog niet plaatsgevonden. Dit besluit was noodzakelijk mede ter aanvulling van het tekort op het tarief voor ligdagen aan de ziekenhuizen.

Subsidie aan overheidsziekenhuizen

Deze overheidsziekenhuizen zijn: Academisch Ziekenhuis Paramaribo (AZP), 's Lands Hospitaal (LH), Mungra Medisch Centrum (MMC), Psychiatrisch Centrum Suriname (PCS), Regionaal Ziekenhuis Wanica (RZW), Stg. Streekziekenhuis Marwina (SZM)

Programma: Ziektebestrijding en Preventie

Aanpak HIV/AIDS, Tuberculose en Eliminatie van Malaria

Met betrekking tot HIV/Aids is dit programma in 2018 overgedragen aan het BOG ter verder uitvoering. Het programma 'Treat all' is opgestart. Om reductie en preventie van HIV/aids te bereiken zal er aandacht besteed worden aan de versterking van de hiv-sites, psychosociale begeleiding van HIV/ aids patiënten en voorlichting voor de samenleving.

Met betrekking tot Tuberculose zijn er trainingen verzorg die ervoor moeten zorgen dat verbetering optreedt van vroege diagnose en behandeling. Er zal wederom extra aandacht besteed worden aan risicogroepen: patiënten met HIV/aids, gevangenispopulatie, binnenlandse populatie. De doelstelling van dit programma is gericht op het reduceren van de incidentie, mortaliteit en transmissie van TBC. En voor 2020 met tenminste 95-95-95 (tenminste 95% van TBC gevallen te detecteren, 95% van de gediagnosticeerde TBC gevallen succesvol te behandelen en 95% van de HIV positieve TBC-patiënten ARV behandeling te geven)

Met betrekking tot Malaria zal het beleid zoals uitgezet in het strategisch plan met als doel malaria eliminatie in Suriname in 2020 vervolgd worden. Extra aandacht zal besteed worden aan de risicogroepen: goudmijnwerkers en migranten, de distributie en gebruik van klamboes, verbeterde screening en behandeling van mensen in/afkomstig uit transmissiegebieden, rapportagesysteem.

Aanpak van chronische niet overdraagbare aandoeningen (NCD's)

De aanpak van NCD's wordt zoals opgenomen in het strategisch plan 2015-2020 voortgezet. In 2019 was dit plan geëvalueerd ter voorbereiding op een nieuw strategisch plan in lijn met het nationaal strategisch plan voor gezondheid en welzijn 2019-2028. Extra aandacht zal besteed worden aan het versterken van de nationale capaciteiten voor het monitoren van en voorkomen van NCDs, met de focus op de eerste lijnzorg.

Aankoop van vaccins, laboratoriumbenodigdheden, medicamenten, hulpmiddelen en

laboratoriumkosten ten behoeve van de Publieke Gezondheid.

Het Bureau voor Openbare Gezondheidszorg (BOG) is een dienstonderdeel van het Ministerie van Volksgezondheid, die zich richt op waarborging van de gezondheidszorg van de totale gemeenschap in Suriname. Er worden verschillende nationale programma's ter bestrijding van o.a. infectieziekten uitgevoerd. Onder dit bureau ressorteert o.a. het Medisch Centrum waar men terecht kan voor de zgn. reizigersvaccinaties.

Het Centraal laboratorium is ook aldaar gevestigd en vervult een bijzondere rol m.b.t. kwalitatief laboratoriumonderzoek in Suriname, volgens universele standaarden. Het laboratorium houdt zich voornamelijk bezig met: 1) de surveillance en monitoring van infectieziekten: HIV/Aids, TB en eliminatie van Malaria. 2) het verbeteren van laboratoriumtesten, kwaliteitsbewaking, veiligheid en preventie (vector control).

Ook het NIP (Nationaal Immunisatie Programma) is onderdeel binnen de preventieve gezondheidszorg. Het NIP heeft als belangrijkste doel: het terugdringen van en elimineren van morbiditeit en mortaliteit van een aantal ziekten door middel van vaccinatie inclusief kindervaccinatie. De aankoop en distributie van vaccins vindt plaats via het NIP. Het NIP is verantwoordelijk voor het behalen van de vastgestelde dekkingsgraad/ verbeteren van de vaccinatie dekking binnen Suriname. In het kader hiervan organiseert het NIP-awareness campagnes, superviseert poliklinieken en houdt het registratiesysteem bij.

TITEL 1: OPERATIONELE UITGAVEN

Personeelsbeleid 2020-2021

Het Ministerie van Volksgezondheid heeft in de loop der tijd heel wat organisatorische wijzigingen ondergaan die veelal niet zijn vastgelegd en als zodanig wettelijke grondslag hebben. De taakstelling van het Ministerie van Volksgezondheid in de juiste zin des woords en de steeds voortschrijdende ontwikkelingen in de gezondheidssector hebben geleid tot het vastleggen van een meer solide organisatiestructuur, die niet alleen past binnen de taakstelling van het Ministerie, maar ook beantwoordt aan haar doelstellingen. Human Resources als belangrijk instrument binnen elke organisatie is bij dit verander traject van eminent belang.

Een actief Human Resources beleid eist communicatie t.a.v. scholing tussen supervisors, managers en Human Resources planners. Met behulp van personeelsplanning kan worden aangegeven welke functies nodig zijn of als er opleidingsbehoefte ontstaat voor nieuwe taken. Dienstverlening op het gebied van Public Health dient continu aangepast te worden aan internationaal geldende maatstaven. Met de steeds veranderende eisen en het steeds aanpassen van onze diensten die daaraan gekoppeld zijn, zal de organisatie daarop ook moeten worden aangepast. Het beheersen van deze wijzigingen kan dan ook meer draagvlak vinden bij de diverse afdelingshoofden en medewerkers indien er openbaarheid wordt gegeven aan het beleid.

Het HRM beleid vormt het kader voor de inzet van de HRM instrumenten om de doelen van de organisatie te helpen bereiken.

Hierdoor zijn wij op de volgende uitdagingen voor HR in het jaar 2020 gekomen:

- Verdere training en behoud van gekwalificeerd personeel
- Waar nodig zal ook specifieke deskundigheid worden aangetrokken.

Met de invoering van FISO in 2008 waarbij er specifieke functievereisten zijn vastgesteld, is het belangrijk de competenties van het personeel door middel van opleiding en training voortdurend aan te passen naar de functie-eisen. Adequate scholing van personeel zal in veranderingen altijd een belangrijke rol spelen en is nu onontbeerlijk om de gestelde doelen te kunnen halen.

Het opleiding en trainingsbeleid zal gericht zijn op medewerkers die multifunctioneel moeten kunnen zijn en vanwege aanpassing van kwalificaties, kennis en vaardigheden. Het ministerie van Volksgezondheid wil investeren in de loopbaan van medewerkers om hun mogelijkheden te vergroten binnen de Public Health sector. Het personeel dient zich dan ook bewust te zijn van de technologische- en Cultuurverandering.

Vanwege het continue proces van instroom doorstroom en uitstroom, zullen wij haast constant bezig zijn met het werven en selecteren en bijscholen van gekwalificeerd kader. Om de public health dienstverlening efficiënt te laten verlopen, moet er voldoende gekwalificeerd personeel beschikbaar zijn.

Het ministerie is voor het bereiken van haar doelstellingen sterk afhankelijk van de mate waarin de noodzakelijke financiën ter beschikking zijn. De beperkte beschikbaarheid maakt dit tot een enorme uitdaging. Het ministerie laat zich hierdoor zeker niet uit het veld slaan en zal blijven uitkijken naar andere mogelijkheden die met eventuele donorhulp verkregen zal worden.

Het aantal bij de Directie en Centrale Administratie, het Bureau voor Openbare Gezondheidszorg en de dienst Dermatologie tewerkgestelde landsdienaren is thans 542, zijnde 365 van het vrouwelijke geslacht en 177 personen van het mannelijke geslacht.

In onderstaande tabel is het opleidingsniveau, de in door en uitstroom, het geslacht en de gemiddelde loonsom het gemiddelde ziekteverzuim van de Dienst Dermatologie, het Bureau voor Openbare Gezondheidszorg en de Directie en Centrale Administratie aangegeven.

	Derm. Dienst	BOG	DCA	Totaal
Hoger kader	7	52	94	153
Midden Kader	19	169	51	239
Lager kader	13	57	80	150
Totaal	39	278	225	542
	Derm. Dienst	BOG	DCA	Totaal
Instroom	7	16	28	51
Uitstroom	4	40	25	69
Doorstroom	0	0	9	9
	Derm. Dienst	BOG	DCA	Totaal
Mannelijk	9	96	72	177
Vrouwelijk	30	182	153	365
Totaal personeel	39	278	225	542
	Derm. Dienst	BOG	DCA	Totaal gem.
Gemiddelde loonsom	29,687.03	29,977.20	29,103.60	29,589.28
Gemiddelde ziekteverzuim		588	13.41	200.47
Gemiddelde leeftijd	49	37	45	43.67

De kostencategorieën vermeld op pagina 543 aangaande **TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN** worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

								<i>Bedragen X SRD 1.000</i>	
Code	Lopende Uitgaven	Realisatie 2018	Vermeede-lijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	
610	Lonen en Salarissen	9.100	40.383	60.000	66.000	72.600	79.860	87.846	
611	Sociale Premies	605	3.380	5.000	5.500	6.050	6.655	7.321	
612	Gebruik van Goederen en diensten	7.617	4.353	2.000	2.200	2.420	2.662	2.928	
616	Sociale uitkeringen	140	304	500	550	605	666	732	
	Totaal Lopende Uitgaven	17.462	48.420	67.500	74.250	81.675	89.843	98.827	
	Kapitaal Uitgaven								
620	Inventaris	-	-	-	-	-	-	-	
621	Transportmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	
	Totaal Kapitaal Uitgaven	-	-	-	-	-	-	-	
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	17.462	48.420	67.500	74.250	81.675	89.843	98.827	

Toelichting op de Operationele Uitgaven:

610. Lonen en Salarissen

De lonen en salarissen van het ministerie zijn voor het dienstjaar 2020 begroot voor **SRD 60.000.000,-** in stede van SRD 28.766.000,-.

In onderstaand tabel is de specificatie weergegeven.

Specificatie Lonen en Salarissen

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk salaris	44.163.900
61002	Vakantietoelage	3.555.500
61003	Overwerk	2.685.500
61004	Bonussen en Gratificaties	292.300
61006	Vacatiegelden	3.993.400
61013	Functionele Toelagen	4.000
61014	Persoonlijke Toelagen	980.000
61015	Lesurenvergoeding	700.000
61016	Gezinstoelage en kinderbijslag	308.500
61017	Waarnemingstoelage	381.000
61019	Overige toelagen	144.000
61020	Telefoonvergoeding	18.000
61021	Representatievergoeding	600.600
61023	Vervoersvergoeding	494.000
61024	Overige vergoedingen	1.679.300
	TOTAAL	60.000.000

611: Sociale Premies

De totale kosten voor de sociale premies zijn geraamd op **SRD 5.000.000,-** in stede van **SRD 2.430.000,-**

Specificatie Sociale Premies

Code	Sociale Premies	Bedrag in SRD
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	2.241.000
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	2.759.000
	TOTAAL	5.000.000

612: Gebruik van goederen en diensten

De kosten voor gebruik goederen en diensten zijn begroot voor **SRD 2.000.000,-** in stede van SRD 28.118.000,-.

Specificatie Goederen en diensten

	Bedrag in SRD
Goederen en diensten	
Kosten opleidingen binnenland incl. seminars en workshops excl. reis en verblijf kosten	10.000
Kosten opleiding buitenland (incl. seminars en workshops) excl r & V	10.000
Contractanten	-
Tijdelijk personeel	5.000
Deskundigen binnenland	-
Deskundigen buitenland	-
Binnenlandse Reiskosten	65.000
Binnenlandse Verblijfskosten	50.000
Buitenlandse Reiskosten	50.000
Buitenlandse Verblijfskosten	50.000
Overige kosten opleidingen	-
Overige externen	-
Overige reis- en verblijfskosten	-
Kantoormiddelen (papier, pennen etc.)	35.000
Kopieer	14.000
Drukwerk en grafisch materiaal	35.000
Bode diensten	-
Onderhoud meubilair en inventaris	10.000
Onderhoud kantoormiddelen	10.000
Vergaderkosten	49.000
Verbruiksgoederen (cartridges en diskettes)	50.000
Onderhoudskosten automatisering	50.000
Licenties en programmakosten	-
Datalijnen	-
Advertentie en bekendmakingen	-
Radio en tv programma's	-
Brochure en andere periodieken	-
Tentoonstelling	-
Overige kantoorkosten	10.000
Overige kosten automatisering	35.000
Overige kosten voorlichting	-
Subtotaal	538.000

Code	Goederen en diensten	Bedrag in SRD
	Transport	538.000
61233	Huur gebouwen en terreinen	-
61234	Onderhoud van gebouwen en terreinen	50.000
61235	Verbouwingen	-
61236	Vuilnis en reinigingsdiensten	10.000
61238	Telefoon uitgaven	50.000
61239	Gas	30.000
61240	Water	-
61241	Electriciteit	-
61242	Overige kosten gebouwen en terreinen	-
61244	Representatie (nationale en internationale vertegenwoordigingen)	-
61245	Abonnementen en vakliteratuur	-
61246	Verzekeringen	333.000
61247	Schoonmaak	20.000
61248	Gereedschappen en apparatuur	-
61249	Werkkleding incl. schoeisel e.a.	-
61250	Bewaking	200.000
61251	Voeding	
61252	Contributies	424.000
61253	Vrachtkosten en porto	10.000
61254	Onderzoekskosten	-
61255	Rechterlijke Vonissen	-
61257	Dienst specifieke exploitatiekosten	15.000
61259	Nationale en Intenationale manifestaties w.o. cultuur en sport	-
61260	Onderscheidingen	20.000
61261	Inhuur externe juridische bijstand	20.000
61262	Vuilnis en reiniging	10.000
61263	Overige Algemene kosten	20.000
61270	Lesmateriaal en leermiddelen	
61277	Laboratoriumkosten	50.000
61279	Medicijnen	50.000
61280	Hulpmiddelen	50.000
61281	Vaccins	-
61283	Huur van voertuigen	-
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	100.000
	Totaal	2.000.000

616: Sociale uitkeringen

De sociale uitkeringen zijn voor het dienstjaar 2020 geraamd op **SRD 500.000,-** in stede van SRD 1.127.000,-.

Specificatie Sociale uitkeringen

Code	Sociale uitkeringen	Bedrag in SRD
61611	Lig-en verpleegkosten	272.500
61613	Preventieve medische voorzieningen	216.600
61614	Overige medische kosten	10.900
	TOTAAL	500.000

Kapitaal Uitgaven

De kapitaal uitgaven voor het begrotingsjaar 2020 worden op nul gesteld.

De kostencategorieën vermeld op pagina 549 aangaande **TITEL II: Programma's** worden als volgt gewijzigd:

TITEL II: Programma's

									<i>Bedragen X SRD 1.000</i>
Code		Realisatie 2018	Vermoe- delijk beloop 2019	Raming					
				2020	2021	2022	2023	2024	
Ontwikkelingsplan 2017-2021									
Beleidsgebied: Volksgezondheid									
0158	Health Services Improvement Project	0	0	22.734	25.007	27.508	30.259	33.285	
0167	Optopping Health Project t.b.v. Marwina Hospital	0	0	24.849	27.334	30.067	33.074	36.381	
0166	Health Facilities Improvement Projects	0	0	97.301	107.031	117.734	129.508	142.458	
0227	Interventies bij rampspoed en gezondheidsbedreiging	0	0	0	0	0	0	0	
0250	Verbetering Eerste en Tweede Lijnszorg	0	0	0	0	0	0	0	
0262	Human Resources for Health	0	0	0	0	0	0	0	
0263	Institutionele Versterking Ziekenhuizen en	0	0	15.000	16.500	18.150	19.965	21.962	
0264	Health Services Improvement Project			0	0	0	0		
0734	Aanvulling tekort medische specialisten en overig medisch	1.746	2.326	3.000	3.300	3.630	3.993	4.392	
0735	Operationalisering van Huisarts Instituut Suriname	0	0	0	0	0	0	0	
0756	Beleid, Wet en Regelgeving	0	0	0	0	0	0	0	
0757	Health Promotion	0	0	0	0	0	0	0	
0759	Vorbereiding opzetten Nieuwbouw Ministerie van	0	0	0	0	0	0	0	
0807	Interventies bij rampspoed en gezondheidsbedreiging	0	0	0	0	0	0	0	
0951	Subsidie a/d Centrale Opleiding Verpleegkundigen	8.704	4.511	12.500	13.750	15.125	16.638	18.301	
0952	Subsidie a/d Stg. Medische Zending Suriname (P.H.C.)	16.310	13.957	22.500	24.750	27.225	29.948	32.942	
0953	Subsidie a/d Stg. Jeugd tandverzorging (J.T.V.)	10.316	5.841	10.000	11.000	12.100	13.310	14.641	
0954	Lig -, verpleeg - en medische kosten chronische patienten	14.053	0	10.000	11.000	12.100	13.310	14.641	
0955	Subsidie a/d Stg. Regionale Gezondheidsdienst (R.G.D.)	33.000	22.254	33.000	36.300	39.930	43.923	48.315	
0956	Subsidie Stichting Bureau Dak- en thuislozen	0	0	0	0	0	0	0	
0957	Subsidie aan het Surinaams rode Kruis	2.970	343	3.500	3.850	4.235	4.659	5.124	
0973	Additionele overheidsbijdrage Staatsziekenfonds	0	0	5.000	5.500	6.050	6.655	7.321	
0995	Subsidie aan Stichting Marwina Ziekenhuis (SMZ)	248	0	0	0	0	0	0	
0999	Subsidie aan Stichting Drs L. Mungra Medisch Centrum	0	0	0	0	0	0	0	
SUBTOTAAL		87.347	49.232	259.384	285.322	313.855	345.240	379.764	

<i>Bedragen X SRD 1.000</i>								
Code		Realisatie 2018	Vermoe- delijk beloop 2019	Raming				
				2020	2021	2022	2023	2024
Ontwikkelingsplan 2017-2021								
Beleidsgebied: Volksgezondheid								
3101	Afbouw Regeling Medische Uitzending Lokale Opbouw	5.886	0	10.000	11.000	12.100	13.310	14.641
3106	Terugdringen moeder- en kindersterfte	0	0	0	0	0	0	0
3108	Verbeteren geestelijke gezondheidszorg en	0	0	0	0	0	0	0
3109	Aanpak HIV/AIDS, Tuberculose en Eliminatie van	1.538	342	5.000	5.500	6.050	6.655	7.321
3110	Rationeel gebruik Medicamenten inclusief High	0	0	0	0	0	0	0
3111	Aanpak van chronische niet overdraagbare aandoeningen	4.195	0	0	0	0	0	0
3112	Aanvulling tekorten Nationale Basiszorgverzekering	0	0	0	0	0	0	0
3113	Aankoop vaccins, lab benodigheden, medicam,	144	0	6.000	6.600	7.260	7.986	8.785
0978	Medicamentenvoorziening BGVS t.b.v. de totale	0	0	10.000	11.000	12.100	13.310	14.641
0518	SZF/ICT - project	0	0	25.000	27.500	30.250	33.275	36.603
	SUBTOTAAL	11.763	342	56.000	61.600	67.760	74.536	81.990
	TOTAAL PROGRAMMA	99.110	49.574	315.384	346.922	381.615	419.776	461.754

Toelichting op de Programma's

0158 Health Services Improvement Project

De lening van **US\$ 20,000,000.00** bij de Inter-American Development Bank (IaDB) is voor de financiering van het programma "Health Services Improvement Project" (**SU-L1054**) van het Ministerie van Volksgezondheid.

Het doel van het programma "Health Services Improvement Project" (**SU-L1054**) is om bij te dragen aan de vermindering van de ziekten in Suriname door de toegang tot hoogwaardige, geïntegreerde eerstelijnszorg gezondheidsdiensten te verbeteren en epidemiologische uitdagingen die prioriteit genieten aan te kunnen pakken om zodoende de effectiviteit van de gezondheidssector te verbeteren. Het betreft hier ook een nieuwbouw van het hoofdkantoor bij het BOG-complex en de renovatie van enkele gebouwen. Dit alles zal uiteindelijk moeten leiden tot het effectief verminderen van ziekten binnen de gezondheidssector in Suriname. De geplande uitvoering van het programma heeft een duur van 6 jaren, waarbij de lening een Grace Period van 6,5 jaar zal hebben met een afschrijvingsperiode van 24 jaren.

							USD
Source	2019	2020	2021	2022	2023	2024	EOP
IDB	518.900	3.023.100	5.345.100	6.472.300	2.338.300	2.302.500	20.000.000
%	3	15	27	32	12	12	100
Total	518.900	3.023.100	5.345.100	6.472.300	2.338.300	2.302.500	20.000.000

Het ministerie van Volksgezondheid is voornemens om de gebouwen bij het Bureau voor de Openbare Gezondheidszorg te renoveren en het opzetten van een nieuwbouw. Bij de voorbereidingen hiervan zullen er kosten gemaakt worden met betrekking tot bodemonderzoek, opruimingswerkzaamheden alsook logistieke werkzaamheden.

Voor het begrotingsjaar 2020 wordt dit programma volledig gefinancierd door de IaDB lening van **SRD 22.734.000, - (US\$ 3.023.100 x 7.52 (koers))**.

0166: Health Facilities Improvement Projects

Het doel van de OPEC-fund for International Development (OFID) lening is het uitvoeren van infrastructurele werken, waaronder rehabilitatie AZP en nieuwbouw van operatie ruimtes en uitbreiding en rehabilitatie ICU. Daarnaast zullen er ook Primary Health Care Center worden gebouwd en equipment worden aangeschaft.

Voor de supervisie bij de constructie van infrastructurele werken, design RGD-poliklinieken en bij de aanschaf van medisch apparatuur zullen er consultants worden aangetrokken.

The Republic of Suriname			
Loan 1575PB - Financial GAP version			
Comp #	Component name	Disbursement 2019	Contractual commitments
1	Civil Works		Activity and name consultant
A	Academic Hospital	USD 10.200.000	Lot 1: Rehabilitation AZP Wards Zhen Jiang NO2
			Lot 2: New Operating Theatre OR/ Lot 3a Expansion ICU
			Lot 3b Rehabilitation Existing ICU
B	Primary HealthCare Centers (PHC)	USD 909.000	RGD klinieken
			Terreinwerken 4 gebouwde klinieken
			Start nieuwbouw 3 Klinieken
2	Equipment	USD 1.580.000	RGD/ AZP beddenhuis
3	Consulting Services	USD 250.000	Supervision RGD Construction & Health Care Facilities
			ILACO Suriname N.V.
			New Design RGD klinieken
			Medical Equipment Specialist
4	Institutional Support	-	
	TOTAAL	USD 12.939.000	SRD 97.301.000

0167: Optopping Health Project t.b.v. Marwina Hospital

In 2008 werd door AFD ter ondersteuning aan de Surinaamse gezondheidssector een bedrag van 15 miljoen euro goedgekeurd, waarvan een deel hieruit bestemd was ter financiering voor de bouw van een ziekenhuis met 40 bedden op het complex van het Centrum van de Regionale Gezondheidsdienst te Albina. In 2010 nam het Ministerie van Volksgezondheid het besluit om de bouw van het ziekenhuis te verplaatsen op een onbewoond terrein in de buitenwijken van

Albina m.a.g. dat er meer kosten zijn bijgekomen. Het Marwina-ziekenhuis werd volgens zijn oorspronkelijke ontwerp in augustus 2017 voor de ingebruikname opengesteld, maar een combinatie van defecten en ontbrekende apparatuur voorkomt dat het ziekenhuis volledig functioneel is. De aanvullende financiering van dit project is gericht op de afronding en de volledige operationalisering van het Marwina ziekenhuis, welke vier componenten omvat die door het Ministerie van Volksgezondheid zullen worden geïmplementeerd.

Momenteel zijn 89% van de gecontracteerde bouwwerkzaamheden reeds uitgevoerd en zijn er additionele werkzaamheden nodig om het ziekenhuis onder de best mogelijke condities operationeel in te stellen.

Budget en financieringsplan

	Bedrag in SRD	
Component 1 – Infrastructurele Werken	SRD	8.346.240
Component 2 – Aanschaf apparatuur	SRD	11.491.200
Component 3 – Technische assistentie en Assistentie Projectmanagement	SRD	1.296.000
Component 4 – Operationele uitgaven	SRD	1.987.200
Audits en Onvoorziene uitgaven	SRD	1.728.000
Totaal	SRD	24.848.640

0263 Institutionele Versterking Ziekenhuizen en Gezondheidsgerelateerde Instellingen

In verband met het herstructureringsplan van de regering die in uitvoering is voor de ziekenhuizen voor efficiëntie en effectiviteit in de zorg met als doel de kosten in de zorg op termijn significant te doen afnemen, zal in het verlengde hiervan, voor een integraal aanpak binnen de gezondheidszorg ook een herstructureringsplan worden voorbereid en vervolgens tot uitvoering worden gebracht met betrekking tot de Stg. Regionale Gezondheidsdienst (R.G.D.), de Stg. Medische Zending Suriname (P.H.C.), het BGVS en het SZF.

Het is hiermee de bedoeling om de toegang van kwalitatieve zorg voor eenieder mogelijk te maken. Vanwege de financieel economische situatie waarin de ziekenhuizen en al deze gezondheid gerelateerde instellingen verkeren, is het de verwachting dat de overheid vooralsnog financiële ondersteuning zal moeten bieden bij de financiering hiervan.

De overheidsbijdrage is gesteld op SRD 15.000.000,- in plaats van SRD 150.000.000,-.

0734: Aanvulling tekort medische specialisten en overig kader

Vanwege de overeenkomst tussen de Cubaanse en de Surinaamse overheid worden uit Cuba medische specialisten en overig medisch kader aangetrokken, ten einde tijdelijk te kunnen voorzien in het tekort binnen de Surinaamse gezondheidszorg. Er is een bedrag gereserveerd om de kosten die hiermee gepaard gaan te kunnen dekken.

Vanwege de in december 2016 tot en met januari 2017 vernieuwde Mantelovereenkomst tussen de Surinaamse en Nederlandse Ministeries van Volksgezondheid zullen ook in 2020 artsen in opleiding tot specialist (aios) naar Nederland vertrekken of uit Nederland terugkeren om hun

stageopleiding in Nederland te starten respectievelijk af te sluiten.

De overheidsbijdrage in totaal hiervoor bedraagt SRD 3.000.000,- in stede van SRD 2.500.000,-.

Programma: Subsidie en Bijdragen

De volgende parastatalen verlenen diensten aan de overheid waarvoor de volgende bedragen zijn begroot over 2020. De toelichting op de parastatalen zijn opgenomen in Titel IV.

		<i>Bedragen x SRD. 1.000</i>
Code	Instelling	Bedrag in SRD
0951	Centrale Opleidingen Verpleegkundigen en beoefenaren van Aanverwante Beroepen (COVAB)	12.500
0952	Medische Zending (P.H.C.)	22.500
0953	Jeugd tandverzorging (J.T.V)	10.000
0954	Lig-, verpleeg-en medische kosten chronische patiënten psychiatrisch Centrum Suriname (P.C.S.)	10.000
0955	Regionale Gezondheidsdienst (R.G.D.)	33.000
0957	Nationale Bloedbank van het Surinaamse Rode Kruis	3.500
	TOTAAL	91.500

0973. Additionele overheidsbijdrage Staatsziekenfonds

Vooruitlopend op een definitieve vaststelling heeft de Regering in 2015 besloten de toenmalige premie die de Staat Suriname ten behoeve van verplichtverzekerden betaald bij het SZF, te verhogen van 9% naar 12%. De ingangsdatum was 01 januari 2015. Dit besluit was genomen mede ter aanvulling van het tekort op het tarief voor ligdagen aan de ziekenhuizen.

De overheidsbijdrage is SRD 5.000.000,- in stede van SRD 55.000.000,-.

3101: Afbouw Regeling Medische Uitzending Lokale Opbouw Voorzieningen

Begin 2012 is ons eigen radiotherapeutisch centrum geopend. De uitzendingen naar het buitenland zijn hierdoor drastisch afgenomen van gemiddeld 100 per jaar naar 36, 33 en 38 respectievelijk in 2012, 2013 en 2014. Echter zijn de kosten per uitzending per patiënt toegenomen van gemiddeld 15 tot 20 duizend US \$ naar 23.000 US \$ en 48.000 US \$ respectievelijk in 2012 en 2013. De behandelingskosten stegen in 2013 met 200 procent vanwege uitzending van patiënten met leukemie waarvan de kosten voor behandeling gemiddeld rond de 110.000 US \$ ligt. Zowel de uitzendingen als de kosten voor bestraling in het radiotherapeutisch centrum en de lokale behandeling van laagfrequente aandoeningen en tertiaire zorg, die niet uit de reguliere verzekeringen betaald worden, zullen ten laste van dit programma betaald worden. De geprojecteerde uitgaven lastens dit programma

zijn als volgt:

Omschrijving	Bedrag in SRD
Radiotherapie in Suriname	5.000.000
Specialistische (Top Preferente)	3.000.000
Uitzenden naar het buitenland via SZF	-
Behandeling Laag Frequente Aandoeningen	2.000.000

De overheidsbijdrage voor dit dienstjaar is SRD 10.000.000,- in plaats van 45.600.000,-.

3109: Aanpak HIV/AIDS, Tuberculose en Eliminatie van Malaria (Ovh/Global Fund)

Dit programma, die mede met ondersteuning van fondsen uit Global Fund wordt uitgevoerd, beoogt landelijk, in stad en binnenland de testmogelijkheden op het hiv-virus te verruimen evenals de toegang tot zorg en medicamenten voor HIV/AIDS patiënten. Het aantal HIV patiënten dat therapie krijgt is landelijk ruim 1000. Ook in 2020 zullen de bestaande HIV test sites verder versterkt worden. Momenteel zijn er landelijk 10 HIV test sites (waarvan 1 te Albina en 1 in het distrikt Nickerie) en 56 poliklinieken van de Medische Zending waar HIV testen gedaan worden.

De beschikbaarheid van medicamenten zal met afnemende donor- en toenemende overheidsmiddelen gegarandeerd worden. Ook in het kader van de Treatment 2.0 is het voorhanden hebben van medicamenten van essentieel belang. De psychosociale begeleiding van HIV/ aidspatiënten door met name NGO's is al opgestart en verder ter hand worden genomen. Deze benadering richt zich erop om patiënten therapietrouw te houden. Hiermee wordt getracht een optimaal resultaat met de medicamenten te bereiken. Deze maatregel beoogt tevens de preventie van HIV/AIDS in 2020 te verbreden met actieve participatie van de gemeenschap en met speciale aandacht voor risicogroepen en voor de bevolking in districten en het binnenland. Ook zal met dit programma de bestrijding van opkomende malaria-epidemieën in de bewoonde gebieden in het binnenland, waar de residerende populatie ongeveer 50.000 is, gecontinueerd worden, teneinde de herintroductie deze gevreesde ziekte te voorkomen. De bestrijding van malaria onder de mobiele populaties in de goudconcessies zal met ondersteuning van Global Fund middelen worden geïntensiveerd. Schattingen van de populaties in de goudconcessies liggen tussen de 20.000 en 25.000. Met de donormiddelen en overheidsbijdrage voor de landelijke Tuberculosebestrijding zullen in 2020 trainingen georganiseerd worden ter verbetering van de vroege diagnose en behandeling van deze ziekte. Landelijk zullen er bewustwordingscampagnes georganiseerd worden om de gehele bevolking alert te maken zich tijdig te laten testen bij klachten. Specifieke aandacht wordt gegeven aan patiënten met HIV/AIDS, aangezien zij een verhoogd risico hebben voor het oplopen van TBC, evenals de gevangenispopulatie (pluim 1000) en de inheemsen in het verre binnenland (populatie pluim 1200).

Met het oog op afnemende donormiddelen, waardoor een toenemende overheidsbijdrage meer dan vereist is om dit programma uit te kunnen voeren zal er een aanvang worden gemaakt om middels social-contracting onze bevolking preventief te beschermen.

Door middel van social-contracting zal het ministerie de activiteiten die voorheen uit

donormiddelen werden gefinancierd en zeer belangrijk vinden om die te continueren, maar ook nieuwe activiteiten, die de preventieve gezondheidszorg aan de bevolking moeten blijven garanderen door middel van een openbaar aanbestedingsproces diensten kopen om deze activiteiten uit te kunnen voeren.

De overheidsbijdrage voor het dienstjaar 2020 is geraamd op SRD 5.000.000,- in plaats van SRD 33.108.000,-.

3113. Aankoop van vaccins, laboratorium benodigdheden, medicamenten, hulpmiddelen en laboratoriumkosten ten behoeve van de Publieke Gezondheid.

Het Bureau voor Openbare Gezondheidszorg (BOG) is een dienstonderdeel van het Ministerie van Volksgezondheid, die zich richt op waarborging van de gezondheidszorg van de totale gemeenschap in Suriname. Bij dit Bureau worden er verschillende nationale programma's ter bestrijding van onder andere infectieziekten uitgevoerd. Onder dit bureau ressorteert het Medisch Centrum, waar men o.a. terecht kan voor de zgn. reizigersvaccinaties. Het Centraal laboratorium is ook aldaar gevestigd en vervult een bijzondere rol bij het uitvoeren van kwalitatief laboratoriumonderzoek in Suriname, volgens universele standaarden. Hiertoe worden er inspectie uitgevoerd bij overige in Suriname gevestigde laboratoria. De kosten voor vaccins, medicamenten, hulpmiddelen en laboratorium benodigdheden komen ten laste van de staatsbegroting en waren tot en met 2016 opgenomen onder de apparaatskosten. Om de voortgang van deze activiteiten te waarborgen en het belang van deze kosten te benadrukken, is het besluit genomen om ze per 2017 op de begroting op te nemen onder een aparte beleidsmaatregel.

Immunisatie diensten vormen een belangrijk onderdeel binnen de preventieve gezondheidszorg. In Suriname worden deze diensten gecoördineerd door het Nationaal Immunisatie Programma (NIP) van het Bureau Openbare Gezondheidszorg (BOG) en vinden plaats door het beschikbaar stellen van vaccinaties voor de verschillende doelgroepen. Het NIP heeft als belangrijkste doel het terugdringen en elimineren van vaccin voorkomende ziekten die gepaard kunnen gaan met hoge morbiditeit en mortaliteit. Binnen het NIP is ook het kindervaccinatie programma van groot belang. De vaccins die worden aangeboden binnen het NIP moeten ten alle tijden op voorraad aanwezig zijn, dit wordt bewerkstelligd middels een tijdige aankoop van de nodige vaccins.

De aankoop van vaccins geschiedt volgens een standaardprocedure die begint met het berekenen van de jaar behoeften. Aan de hand van de grootte van de doelgroep wordt per vaccin de behoefte voor het komende jaar berekend. In de berekening wordt rekening gehouden met de hoeveelheid vaccin dat nog op voorraad aanwezig is. De jaarlijkse vaccin bestelling wordt geplaatst door het NIP en verder verwerkt en afgehandeld binnen de structuren van de PAHO Revolving Fund. De vaccin bestelling is verbonden aan een strikte deadline, hierbij wordt de belangrijkheid van een tijdige bestelling nogmaals benadrukt.

Vaccin aankopen bestaan uit de aankoop van vaccins en vaccin benodigdheden, en kunnen per jaar in kosten oplopen tot ongeveer 2 – 3 miljoen Surinaamse Dollars. Voor een vlot verloop van de jaarlijkse uitvoering van het Nationaal Immunisatie Programma is het van groot belang dat het proces van vaccin aankoop tot aan vaccin levering niet wordt verhinderd.

Het **Centraal laboratorium** houdt zich bezig met:

- De surveillance en monitoring van de infectieziekten: HIV/aids, TB en eliminatie van Malaria (3109)

- Het verbeteren van de labtesten, kwaliteitsbewaking, veiligheid en preventie (Vector control)

De overheidsbijdrage voor het dienstjaar 2020 bedraagt SRD 6.000.000,- in plaats van 5.483.000,-.

0978. Medicamentenvoorziening BGVS ten behoeve van de totale gemeenschap

Het Bedrijf Geneesmiddelen Voorziening Suriname (BGVS) is speciaal opgericht om de geneesmiddelenvoorziening in Suriname te garanderen. Geneesmiddelenvoorziening is staatszorg. Die zorg is toevertrouwd aan de BGVS. De kosten die gepaard gaan met die zorg komen voor een deel dan wel voor het geheel voor rekening van de Overheid. Financiering heeft in zoverre plaatsgevonden ten laste van de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Aangezien de aankoop van medicamenten en medische verbruiksartikelen alles met gezondheidszorg te maken heeft, is per 2017 ook de begroting van het Ministerie van Volksgezondheid belast. Hiervoor is er een aparte beleidsmaatregel opgenomen in de begroting van 2017. Er is toen rekening gehouden met een bedrag van SRD 48.000.000, -. Dit is het dubbele van de SRD 24.000.000, -, die tot en met 2016 in de begroting van Binnenlandse Zaken is opgenomen. Dit bedrag was gebaseerd op een koers van SRD 3,35 voor de USD. De instructie voor de begrotingssamenstelling 2020 geeft een koers aan van SRD 7,52.

De overheidsbijdrage over het dienstjaar 2020 bedraagt SRD 10.000.000,- in plaats van SRD 65.000.000,-.

0518. SZF/ICT – Project

Ter regulering van de gezondheidsdiensten is het Ministerie van Volksgezondheid in samenwerking met het SZF voornemens om in 2020 de automatisering aan te pakken.

Het gaat hierbij erom, dat alle gezondheidsdiensten waaronder Huisartsen, Specialisten, Ziekenhuizen en overigen, middels automatisering/ I.C.T. beschikken over goede informatie-uitwisseling, inzicht c.q. toegang tot de verschillende databestanden.

Dit zal bijdragen aan een effectievere dienstverlening.

Raming middels financiering is gesteld op **SRD 25.000.000,-** in plaats van SRD 76.704.000,-

Ontwikkelingsplan 2017-2021					
OP- Beleidsgebied: Volksgezondheid					
	Programma:	Doel programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2020
0148	Support to the Health System Strengthening Program (Ovh/IsDB/OFID)	De Republiek Suriname heeft financiering in de vorm van een lening ontvangen van de Islamic Development Bank (IsDB) voor een bedrag van US \$ 60,00 miljoen en de Opec Fund for International Development (OFID) voor een bedrag van US\$ 26.5 miljoen ter ondersteuning van het Health System Strengthening Program. Het programma is onderdeel van het beleid van de regering van Suriname (GoS) om de gezondheidszorg te verbeteren en de doelstellingen van de National Health Sector Plan te bereiken. Het project heeft tot doel: •het opzetten/bouwen en inrichten van een 150 - bed state of the art beddenhuis bij het AZP dat gespecialiseerd is in het leveren van tertiaire gezondheidszorg diensten niet alleen aan inwoners van Paramaribo , maar ook voor het hele land .	Poliklinieken Onverwacht, Limesgracht, Nw. Nickerie en Centraal Apotheek en Magazijn te Uitvlugt opgeleverd in november 2018. Overige poli's (3e rijweg, Koewarasan, Wonoredjo) worden in het jaar 2019 aanbesteed. Renovatie beddenhuis AZP; Vijfde etage reeds af en opgesteld, renovatie vierde etage aangevangen, oplevering in 2019. Aanbesteding en evaluatie Operatiekamer en Intensive care unit (ICU) van het AZP	Afronden projecten die opgestart waren in 2018 (PHC centres etc) onder OFID	
		• het bouwen en inrichten vijf Primary Health Care (PHC) klinieken die vallen onder de Regionale Gezondheids Dienst (RGD) te Derde Rijweg, Onverwacht, Moengo, Groot Henar, Buitengasthuis	Note: IsDB lening van 70 miljoen is stopgezet, waardoor o.a. het nieuw op te zetten AMC niet is opgestart/doorgegaan.		
		• Het voorzien van medische en niet-medische apparaten en meubilair	Het voorzien van medische en niet-medische apparaten en meubilair voor het AZP en PHC		
		• Gespecialiceerde training voor professionals in de gezondheidszorg	• Gespecialiceerde training voor professionals in de gezondheidszorg verzorgd (oncologie, ICU, ER etc)		
		• Opzetten van een Health Management Information System			
		• Consultancy diensten voor de bouwen de aanschaf van medisch apparatuur			
		• Ondersteuning aan de project management Unit (PMU)			
		• Fiancial auditing			
		Het project zal in 4 jaar worden geïmplementeerd (2014-2018).			
		De totale projectkosten zijn geraamd op USD 96.5 miljoen waarvan de overheidsbijdrage van de Staat Suriname USD 10 miljoen bedraagt.			
		De Raming Projectkosten 2014-2018: IsDB 60 62.2%,			
		OFID 26.5 27.5%			
		GOS 10 10.4%			
		Total 96.5 100.0%			

	Programma:	Doel programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2020
0264	Health Services Improvement project	Het doel van het programma "Health Services Improvement Project" (SU-L1054) is om bij te dragen aan de vermindering van de ziekten in Suriname door de toegang tot hoogwaardige, geïntegreerde eerstelijnszorg gezondheids diensten te verbeteren en epidemiologische uitdagingen die prioriteit genieten aan te kunnen pakken om zodoende de effectiviteit van de gezondheidssector te verbeteren (Het betreft hier ook een nieuwbouw van het hoofdkantoor bij het BOG complex en de renovatie van enkele gebouwen). Duur: 6 jaren		0264 en 0158 In 2019 nieuwe beleidsmaatregel.	Opstarten transformatieproces van BOG naar een Public Health Institute .
				In 2019 zal gewerkt worden aan de opstart van het project onder beleidsmaatregel 0759, "Voorbereiding opzetten Nieuwbouw Ministerie van Volksgezondheid", om de kosten voor bodemonderzoek, opruiningswerkzaamheid	Opstarten decentralisatieproces van de uitvoeringsactiviteiten van het BOG naar de overige . Herstructureren van het structuur van VG.
				Herinrichting Inspectoraat ter verbetering van de kwaliteit van de inspecteurs. Hier onder vallen ook aanpassen van verouderde wetten. Capaciteitsversterking en trainingen. Ook het decentraliseren van Milieu Inspectie valt hieronder.	De gebouwen bij het Bureau voor de Openbare Gezondheidszorg zijn gerenoveerd en nieuwbouw VG hoofdkantoor is in aanbouw.
				AZP naar tertiaire zorg . Opstart Bouw Wanica en Atjoni Ziekenhuis en plaatsen verbrandingsovens voor medisch afval.	Marwina ziekenhuis is volledig geoperationaliseerd. Wanicaziekenhuis in aanbouw. Ziekenhuis te Atjoni in aanbouw.
				Voorbereidingen geïntegreerde Health Information System.	Health Information System in gebruik.
0227	Interventies bij rampspoed en gezondheidsbe-dreiging	Gezondheidsinstellingen en andere sectoren in betere staat van paraatheid brengen om te kunnen reageren op rampspoed of gezondheidsbedreigende situaties volgens de International Health Regulations	Verschillende trainingen zijn verzorgd door de verschillende disciplines binnen IHR.Ook gewerkt aan draft surveillance plan,draft national risk communication plan, EMS (Emergency medical system) draft plan en draft IHR-SOP. De herinstitallatie van de Nationale Port Health Commissie heeft plaatsgevonden (2018-2020)	Continue training en capaciteitsversterking Milieu Inspectie en Keuringsdienst Opzetten Integrated Vector Management afdeling. De afdeling Disaster Management structureren naar een "Health Emergency" afdeling; Rampenbeheersing en coördinatie IHR. Finalisere en goedkeuren van de surveillance plan, national risk communication plan, EMS (Emergency medical system) plan en IHR-SOP	Health Emergency unit is operationeel. EOC opgezet Health response plan is ontwikkeld
228	Institutionele versterking van de Verpleegkundigen en Aanverwante Beroepen	Opleidingsprogramma's versterken ter versterking van het kader van verpleegkundigen en aanverwante beroepen m.n. in de verpleeghuiszorg, de thuiszorg en de gespecialiseerde verpleegzorg middels infrastructurele investeringen, het ontwikkelen en implementeren van curricula en versterken van de capaciteit van de verpleegkundigen en aanverwante beroepen	Het een en ander zal worden meegenomen in de Herinrichting van het Inspectoraat en in het op te zetten Information system for Health (Is4H)	RaVeSu (Rad voor de verpleging in Suriname) goedgekeurd	NVT

	Programma:	Doel programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2020
263	Institutionele versterking van ziekenhuizen en Gezondheidsgerelateerde Instellingen	Middels het herstructureringsplan wordt gestreefd naar het weer gezond maken van de ziekenhuizen, met extra aandacht voor efficiëntie en effectiviteit in de zorg voor een ieder en vnl. kosten aspect. Vanwege de financieel economische situatie waarin de ziekenhuizen thans verkeren, is het de verwachting dat de overheid vooralsnog zal moeten opdraaien voor de financiering daarvan.	De commissie herstructurering ziekenhuizen (tot september 2019) werkt aan het structureringsproces ter voorbereiding herstructureringsplan	Strategisch plan voor de ziekenhuizen: secondaire en tertiaire care, verbeterd financieel beleid en behandelprotocollen.	Herstructureringsplan wordt voorbereid en vervolgens tot uitvoering worden gebracht met betrekking tot de Stg. Regionale Gezondheidsdienst (R.G.D.), de Stg. Medische Zending Suriname (P.H.C.), het BGVS en het SZF.
Voorheen 0247	Voorheen 0247 Institutionele versterking van ziekenhuizen				
250	Verbetering Eerste en Tweede Lijnzorg	Regulatie van de eerste lijns- en tweede lijnzorg middels registratie van artsen, erkenning van bij- en nascholing organisaties, de verspreiding en hantering van nationale behandelprotocollen, de verplichte bij- en nascholing en organiseren van de trainingen in medische ethiek.	Het proces van registratie en verplichte herregistratie van alle huisartsen is in uitvoering. De afdeling Human Resources for Health (HRHP) werkt naar verbetering op dit stuk, samen met andere verantwoordelijken	Ontwikkelen van nationale behandelprotocollen en verplichte bij- en nascholing voor artsen.	De verplichtstelling van (her)registratie van alle huisartsen, de verlening van vergunning tot het exploiteren van een huisartspraktijk
			De verspreiding en hantering van nationale behandelprotocollen	Verbetering Dermatologische Dienst: Infrastructuur, capaciteitsversterking en awareness programma's.	De erkenning van bij- en nascholing; De verspreiding en hantering van nationale behandelprotocollen.
			Bij- en nascholing voor artsen uitgevoerd		De verplichte bij- en nascholing; de trainingen in medische ethiek
			Automatiseringsproces opgestart bij AZP, als deel van Is4H. Ook RGD/MZ hebben aanvang gemaakt met hun automatiseringssystem.		Pilot project opgestart door BOG en RGD ter aanpak chronische ziekten in de districten Nickerie, Commewijne, Para en
					De huisartsenpraktijk, als de ziekenhuisadministratie, verbonden aan de automatisering van de apotheken en laboratoria en met het nationaal gezondheidsinformatiesysteem (NHIS) zijn
					De inspectie voor individuele en openbare gezondheidszorg zijn in een apart departement ondergebracht
262	Human Resources for Health	Het verbeteren van de prestaties van het Gezondheidssysteem middels een expliciet en goed ontworpen beleid inzake HRH cruciaal welke rekening houdt met het feit dat de beschikbaarheid, toegankelijkheid, relevantie en competenties van gezondheidswerkers van eminent belang zijn voor het bereiken van Universele Gezondheid.	Afdeling HRHP opgezet.	Nieuwe beleidsmaatregel 2019.	Verdere inventarisatie van het gezondheidskader.
			Training verzorgd en voorbereidingen getroffen voor een WISN (Workload Indicator for Staffing Needs) training.	Voorbereiding voor het opzetten van een Nationaal Integrated Information System for Health (als deel van	Verder voorbereiden en introductie information system HRH.
				Capaciteit van de afdeling HRHP is versterkt	
				HRH plan is gefinaliseerd	
		Buigt zich over inventarisatie, opleidingen, salarisverhoudingen etc. van het gezondheidskader van Suriname met het doel gemeenschappen zonder discriminatie geleidelijk toegang hebben tot uitgebreide gezondheidsdiensten die passend, tijdig en van goede kwaliteit zijn.		Gezondheidskader in Suriname inventariseren.	
				Wet- en regelgeving is aangepast	

	Programma:	Doel programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2020
734	Aanvulling tekort medische specialisten en overige medisch kader	Tekort aan medische specialisten en overig medisch kader opheffen door inzet van Cubaanse artsen en stageplekken in Nederland voor specialisten in opleiding.	Het tekort wordt naar behoefte aangevuld en specialisten worden uitgezonden voor stage.	Continuering van het beleid en aantrekken meer Cubanen voor, vooral het binnenland.	Continuering van het beleid en aantrekken meer Cubanen voor, vooral het binnenland.
735	Operationalisering van Huisarts instituut Suriname	De Stichting Huisarts Instituut Suriname (HISuri), is opgericht met als doel om bij te dragen aan de opleiding van arts tot huisarts en bij te dragen aan de tot standkoming van het vak huisartsen geneeskunde in het basiscurriculum van de Faculteit der Medische Wetenschappen.	Continuering opleiding specialisatie huisartsgeneeskunde, verzorgen train the trainers en voortzetten doktersassistenten opleiding	Continuering opleiding specialisatie huisartsgeneeskunde, verzorgen train the trainers en voortzetten doktersassistenten opleiding	Continuering opleiding specialisatie huisartsgeneeskunde, verzorgen train the trainers en voortzetten doktersassistenten opleiding
756	Beleid, wet en Regelgeving	Het aanpassen van beleid, wet en regelgeving aan de hand waar nodig voor een betere implementatie en doorvoer van nodige acties in de gezondheidszorg om kwaliteit van de zorg te vergroten.	Het Health in all Policy (HiAP) beleid wordt voortgezet. Health communities zijn opgezet in Boven Suriname. Verder is in progress de implementatie van Labelling van voorverpakte voedsel inclusief de Food and Nutrition facts.	Uitwerken in definitieve ontwerp wetten van o.a. BIG-, Laboratorium-, en patiëntenbehandelingswet. Voortzetting HiAP beleid. Richtlijnen ontwikkelen voor het opzetten en exploiteren van nierdialysecentra.	Wetgeving voor hulpapotheken in draft De registratie en ontheffing/inklaring van import medicijnen is aangepast. Wetgeving op Specialisten Registratie Cie in draft
757	Health Promotion	Gezondheidspreventie aan te moedigen onder de samenleving.	Nationale consultatie strategy en plan of action on Health promotion in the context of the SDG heeft plaats gevonden.	Ontwikkelen National plan mbt Health Promotion, meegenomen Health Literacy en health education	Health promotion unit is opgezet . Healthy school project is gestart Healthy schools policy ontwikkeld en gepresenteerd in DNA
951	Subs.a/d Centr.Opleid.Verpleegk.en Beoefenaren v.Aanverw.Ber.(COVAB)	COVAB biedt opleidingen aan die moeten voorzien in HR binnen de gezondheidssector in het geheel en de verpleegsector en de Surinaamse gemeenschap in het bijzonder om een gezondere samenleving te creëren. De opleidingen worden zoveel mogelijk afgestemd op de veranderende behoefte en ontwikkeling in de gezondheidssector. Hierbij wordt aandacht besteed aan de HIAP approach, geestelijke gezondheidszorg en moeder- en kind programma. Dit programma is bedoeld om een bijdrage te leveren aan de optimale operationalisering van de organisatie.	Basisopleiding, Postbasis en HBO opleidingen zijn verzorgd	Vervolg van de Basisopleiding, Postbasis en HBO opleidingen zijn verzorgd. Eventueel naar behoefte introductie nieuwe opleidingen	Vervolg van de Basisopleiding, Postbasis en HBO opleidingen zijn verzorgd. Eventueel naar behoefte introductie nieuwe opleidingen

	Programma:	Doel programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2020
952	Subs.a/d Stg.Medische Zending Suriname (PHC)	De Stichting Medische zending heeft tot doel het bevorderen en waarborgen van het lichamelijk, geestelijk, sociaal en emotioneel welzijn van de bevolking in het binnenland van Suriname. Dit programma is bedoeld om bij te dragen aan de optimale operationalisering van de organisatie.	Voortzetting medische diensten in het binnenland	Voortzetting medische diensten in het binnenland	Voortzetting medische diensten in het binnenland
0953	Subs.a/d Stg.Jeugd tandverzorging (JTV)	Met de oprichting van de Stg Jeugd tandverzorging is de tandheelkundige gezondheidszorg voor de jeugd tot 18 jaar- een basiszorg waar de overheid zich aan heeft geëngageerd. Dit programma is bedoeld om bij te dragen aan de optimale operationalisering van de organisatie.	Voortzetting diensten:	Preventieprogramma Zuigfles cariës i.s.m. consultatie bureaus en kinderdagverblijven	Voortzetten en verbetering geleverde diensten zoals gepland in 2019. .
			Totaal aantal kinderen behandeld tussen 0-18 jaar ± 20205	Voorlichting, educatie en gebitscontrole op scholen 0-13 jaar)	
			Preventie programma's op 142 scholen uitgevoerd. Aantal deelnemende leerlingen: 19334	Tandheelkundige data bank t.b.v. monitoring en evaluatie van de mondgezondheid in Suriname is geïmplementeerd	
			Fluoride spoelprogramma op 86 scholen uitgevoerd. Antal deelnemende leerlingen: 9196	De kwaliteit van de dienstverlening is verbeterd, middels opzetten kwaliteitsafdeling.	
				Aanschaf mobiele kliniek	
			Zuigfles cariës programma op 46 consultatie bureaus en 105 kinderdagverblijven uitgevoerd. Totaal aantal kinderen: 6135	Onderhoud en vervanging tandheelkundige equipment, transport.	
			Eind 2018 totaal aantal studenten in opleiding: 28	Voorzieningen en decentralisatie van de tandheelkundige zorg zijn verbeterd	
				Onderwijsprogramma- en faciliteiten beschikbaar en toegepast	
	De Oral Health Therapist opleiding verzorgd, geaccrediteerd en wordt gecontinueerd				
0954	Lig-, verpleeg- en med.kst.chron.pat.Psychiatrisch Centrum Sur.(PCS)	Het Psychiatrisch Centrum stelt zich, ten behoeve van alle ingezetenen van Suriname, ten doel het bevorderen of herstellen van geestelijke gezondheid of op zijn minst draaglijk maken van het psychisch lijden. Dit programma is bedoeld om bij te dragen aan de optimale operationalisering van de organisatie.	Voortzetting diensten:	Geestelijke zorg is geboden	Geestelijke zorg is geboden
			Verpleging chronische psychiatrische patiënten en extramurale zorg.	Infrastructuur is verbeterd	
				Kwaliteit van het personeel is verbeterd en medische staf is versterkt.	

	Programma:	Doel programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2020
0955	Subs.a/d Stg.Regionale Gezondheidsdienst (RGD)	De Regionale Gezondheidsdienst (RGD) is een gezondheidsinstelling, die belast is met de primaire gezondheidszorg in de kustvlakte. Dit programma is bedoeld om bij te dragen aan de optimale operationalisering van de organisatie.	<u>Voortzetting diensten:</u> Aanpak hiv-management. Het verbeteren van de diabetenzorg, verbeteren Consultatiebureau zorg. Uitvoering HPV vaccinatie. Controle op naleving van het artsenreglement 1997 alsook de nog niet formeel aangenomen reglement 2014. Instellen Afdeling Community Health. Uitbreiding en verbetering medische dienstverlening conform PHC-principes. Implementatie verruimde dienstverlening. Integreeren van geestelijke gezondheidszorg binnen de eerste lijn zorg (gesprekken tav implemetatie met PCS nog pending).	Voortzetting BFHI binnen de RGD Continueren van de verruimde openingstijden.	Voortzetting BFHI, waardoor reductie moeder en kindsterfte
			Uitvoering: "Screeningsproject Ornambo" in het kader van de brand op de vuilstortplaats i.o.v. het Ministerie van Volksgezondheid.	Renovatie en nieuwbouw poliklinieken/ gezondheidscentra.	
			Het continueren van het schoolgezondheidsprogramma, Kwaliteitsverbetering van het schoolgezondheidszorg programma.	Herstructurering afdeling Community Health binnen de RGD.	Voortzetting herstructurering afdeling Community Health.
			Trainingen voor gezondheidswerkers: HBO-opleiding tot Verloskundige, MBO-opleiding tot Verpleegkundige, opleiding tot Ziekenverzorgende, HBO-opleiding tot Health Management.	Continue trainen van gezondheidswerkers	
				Opstart health information system.	Opzetten van een health information system.
			On the job trainingen: getraind in de vaardigheden omtrent methodisch praktisch begeleiden, Ambulance zorg, bijscholing verloskundige zorg, diabeteszorg, hiv zorg,		Continue trainen van gezondheidswerkers
			Trainen van verplegend personeel in het BFHI-beleid, training in ECD principe, opl. schoolverpleegkundige, nascholing voor artsen. Het zich dienstbaar maken aan het medisch en paramedisch onderwijs en aan de verdere ontwikkeling van de medische wetenschap (deel van de taakstelling van Stg. RGD).		

	Programma:	Doel programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2020
0956	Subs.Stg.Bureau Dak-en Thuislozen	Met deze stichting heeft de regering een structuur in het leven geroepen die zich -naast de behandel-en begeleidingstaken- blijvend toelegt op het oplossen c.q. beperken van de overlast die wordt veroorzaakt door de dak-en thuislozen, doorgaans aangeduid als "zwerfers". Dit programma is bedoeld om bij te dragen aan de optimale operationalisering van de organisatie.	Diensten zijn geleverd. Echter is, van de 2 locaties (Latour en Wicherstraat) alleen Latour nog operationeel o.l.v. het PCS.	Mogelijkheid bekijken voor een eigen gebouw	Nieuw gebouwen voor BDT opgezet.
0957	Subs.aan het Surinaams Rode Kruis	Het Surinaamse Rode Kruis is een humanitaire hulp organisatie die goed is voor: Trainingen op het gebied van EHBO en Rampenvoorbereiding; Bloedproductie; Awareness op het gebied van Gezondheid en Peer education. Dit programma is bedoeld om bij te dragen aan de optimale operationalisering van de organisatie..	Donorenbestand 2017: 6003. In 2018 opgeschoond naar 5357 personen. Bloedproductie 2017 resp. 2018: 10096 resp. 10094 eenheden 1. Wervingscampagne NBB met Rotaract jan-apr 2018. 2. In gebruikname dependance SRK in Nickerie dec 2018. Het aantal nieuwe donoren in 2017 was 594 en in 2018 was het 585 personen	Effectievere donormanagement Opleiden en coachen van het personeel Aanschaffen van apparatuur BIS Regelmatig services en onderhouden van bestaande apparaten	Donorbestand vergroot
0973	Additionele Overheidsbijdrage Staatsziekenfonds	Vooruitlopend op een definitieve vaststelling heeft de regering besloten de huidige premie die de staat Suriname t.b.v. verplicht verzekerden betaald bij het SZF te verhogen van 9% naar 12%, per 01 januari 2015. Dit besluit was genomen mede ter aanvulling van het tekort op het tarief voor ligdagen aan de ziekenhuizen. Overheidsbijdrage 3%	Overheidsbijdrage SZF- 3%	Overheidsbijdrage SZF- 3%	Overheidsbijdrage SZF- 3%
0994	Subsidie aan overheidsziekenhuizen	De subsidie aan overheids ziekenhuizen betreft middelen voor de uitbetaling van koopkracht versterking aan medewerkers van de 4 overheidsziekenhuizen. Dit programma is bedoeld om de arbeidsrust te bewaren, garantie van de zorg te verzekeren en vanwege de slechte financieel economische situatie van de ziekenhuizen.	Gedeeltelijk subsidie afgedragen.		NVT

	Programma:	Doel programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2020
0995	Subsidie aan Stg.Marwina Ziekenhuis (SMZ)	De bouw van dit ziekenhuis kwam tot stand middels een lening van de AFD. Hiermee wordt beoogd de tweedelijnszorg binnen redelijk bereik van de lokale bevolking te brengen. Dit programma is bestemd ter operationalisering van het Ziekenhuis.	Het ziekenhuis is operationeel met specialisten, poliklinieken, operatiekamer. Ook een ambulancedienst en mortuarium aanwezig.	Het ziekenhuis wordt verder versterkt om de diensten aan te bieden.	Stichting Marwina Ziekenhuis is volledig operationeel
0999	Subsidie aan Stg Drs. L. Mungra Medisch Centrum			Vanaf 2019	
3101	Afbouw Regeling Medische Uitzending Lokale Opbouw Voorzieningen (Ovh)	*Garanderen van behandelingen alleen mogelijk in het buitenland *Verbeteren kwaliteit van super specialistische zorg in Suriname *Afbouwen uitzendingen naar buitenland	Het aantal uitgezonden en lokaal behandeld 116 uit 184 aanvragen. (Gaat om behandelingen die lokaal niet mogelijk zijn.)	Verbetering oncologische zorg en vermindering uitzendingen	Verbetering oncologische zorg en vermindering uitzendingen
3109	Aanpak HIV/AIDS, Tuberculose en Eliminatie van Malaria (Ovh/Global Fund)	Bestrijding en beteugeling van HIV/AIDS, TB en Malaria in Suriname	HIV/TBC: Beschikbaarheid condoms en lubricants, ARV en TB medicines, HIV lab supplies.	Het succesvol behandelen van tenminste 85% verwachte sputum positieve TBC gevallen	De preventie van HIV/AIDS in 2020 is verbreed met actieve participatie van de gemeenschap en met speciale aandacht
			Voortzetting psychosociaal systeem en PMTCT programma. Er is een Plan psychosociaal systeem.	Verbeterde screening en behandeling	voor risicogroepen en voor de bevolking in districten en het binnenland.
			2018-2020 TB Nationaal Strategisch Plan en Tb national treatment guideline bijgewerkt.	Verbeterde knowledge, attitude and practices van de key target population	De bestrijding van opkomende malaria epidemieën in de bewoonde
			Malaria: Het Malariaprogramma zet in zich in voor eliminatie. De diensten in het binnenland worden voortgezet, w.o. distributie van geïmpregneerde klamboes, screening en behandeling middels Malaria Service Delivery netwerk en uitbreiding dienstverlening met Leishmaniasis.	Verbeterde distributie en toename gebruik van geïmpregneerde Plannen opstellen voor SOI's en STI's	gebieden in het binnenland, waar de residerende populatie ongeveer 50.000 is, wordt gecontinueerd.
				Note: Voorbereidingen voor overname van ook HIV, TB en Malaria door BOG na stop Global Fund.	Trainingen zijn verzorgd ter verbetering van de vroege diagnose en behandeling van TB.
			Afgerond Malaria Eliminatieplan 2018-2022.		Landelijke bewustwordingscampagnes zijn georganiseerd om de gehele bevolking alert te maken mbt TB klachten.

	Programma:	Doel programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2020
3106	Terugdringen moeder- en kindersterfte	Ontplooiën van activiteiten ter vermindering sterftes moeder en kinderen	Short term actieplan Safe Motherhood updated voor aug 2018- dec 2019 en in uitvoering.	Beleid en herziene PMTCT richtlijnen voor gezondheids werkers en instellingen gefinaliseerd	Herziene richtlijnen PMTCT zijn gefinaliseerd en in implementatie.
			Quality of care groep ingesteld en trainingsprogramma opgesteld. (CBE-competentie based education-, respectful maternity care, life saving skills etc.)	Validatie proces eMTCT gestart.	
			Trainingen verzorgd in Maternal deaths review en maternity ward training. Ook breastfeeding and complimentary feeding training aan moeders.	Data m.b.t. moeder en kind beschikbaar voor beleidsformulering.	National Validation Committee is geïnstalleerd
			Draft wet voor Code of Marketing Breastmilk ontwikkeld	Verbeterd actieplan IYCF+ communicatiestrategie	
			Ongoing Implementatie BFHI en voorbereiding certificering ziekenhuizen in Suriname (5 ZH, RGD en MZ)	Herziene richtlijnen voor consultatiebureauzorg (dossier consultatiebureau en baby & peuterboek worden gefinaliseerd.	Introductie SIP
			Evaluatie Baby and Toddler booklet opgestart	Realisatie baby friendly hospitals	
			Voorbereiding voor introductie Perinatal informatie system	Perinataal informatie systeem van clap (SIP/PIS) naar Surinaams context wordt gecontinueerd.	Herziene richtlijnen voor consultatiebureauzorg (dossier consultatiebureau en baby & peuterboek worden geïmplementeerd.
			Vernieuwde PMTCT (EMTCT) protocollen geïmplementeerd.(trainingen verzorgd en protocollen geprint).		
				SMH plan in ontwikkeling	Wet voor Code of Marketing Breastmilk aangenomen
				Draft Wet voor Code of Marketing Breastmilk in behandeling	Herziene Baby and Toddler booklet in gebruik
				Evaluatie Baby and Toddler booklet afgerond	SMH plan ontwikkeld en in implementatie

	Programma:	Doel programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2020
3112	Aanvulling tekorten Nationale Basiszorgverzekering	De Wet Nationale Basiszorgverzekering is in 2014 geïmplementeerd. Uiteraard zal middels verschillende evaluatie momenten moeten worden gevalideerd dat dit doel ook wordt bereikt. Met de evaluatie zullen er wellicht kosten gepaard gaan. Dit zijn de kosten van de publieke gezondheidszorg, die ingevolge artikel 3 van de Wet Nationale Basiszorgverzekering ten laste van de staatsbegroting gefinancierd dienen te worden. Daarom is deze beleidsmaatregel opgenomen. Deze beleidsmaatregel is dan ook ter aanvulling van het basispakket voor met name chronische patiënten	Evaluatie proces opgestart en nog gaande.	Voortzetting Evaluatie	De Wet Nationale Basiszorgverzekering is geëvalueerd en eventueel bijgewerkt.
3113	Aankoop vaccins, lab benodigheden, medicam, hulp en lab kosten tbv de Publieke Gezondheidszorg	Preventie van ziekten, onderzoeken t.a.v. ziekten en zorg garanderen middels vaccins, lab benodigheden, medicamenten, hulpmiddelen en lab kosten	Medisch en chemisch analisten zijn aangetrokken voor Centraal Lab. Verschillende trainingen zijn verzorgd w.o. vector controle trainingen voor personeel, labtechnische trainingen voor labpersoneel, field epi training voor Epi en CL en trainingen op het gebied van Leishmaniasis etc.	Personeel is versterkt in mankracht, competentie en kader Bijdragen aan ordening en monitoring van voedselveiligheid i.s.m. min. HI en min. LVV (project ordening voedselketen). Voorbereiden LIMS systeem Accreditatie behoud ISO-15189 status en verbetering klanttevredenheid	Personeel is versterkt in mankracht, competentie en kader Bijdragen aan ordening en monitoring van voedselveiligheid i.s.m. min. HI en min. LVV (project ordening voedselketen) zijn geleverd. LIMS systeem is geïntroduceerd en Accreditatie behoud ISO-15189 status en verbetering klanttevredenheid heeft plaats gevonden.
			Verder Certificering/ Accrediatie Centraal Lab en Voorbereiding ISO 15189	Faciliteiten en accommodatie van het Centraal Lab zijn verbeterd.	Faciliteiten en accommodatie van het Centraal Lab zijn verbeterd.
					Materialen voor onderzoek (kwantificering van methoden voor samples: humaan, voeding en water (totaal 27 parameters) zijn aangeschaft.

	Programma:	Doel programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2020
3108	Verbeteren geestelijke gezondheidszorg en suicidepreventie	De toegankelijkheid van geestelijke gezondheidszorg voor alle inwoners van Suriname, het verbeteren van de geestelijke gezondheid (welzijn) en voorkomen van psychische aandoeningen	In voorbereiding, reviewen van het 5 jaar suicide action plan en 2 jaren action plan ontwikkeld.	Technische adviesgroep geïnstalleerd voor mental health en uitvoeren van de activiteiten conform het mental health plan.	Technische adviesgroep operationeel
				Het stigma reductie programma is in ontwikkeling	Het stigma reductie programma is gefinaliseerd.
			Mhgap en Stigma reductie trainingen verzorgd	Richtlijnen zijn ontwikkeld t.a.v. berichtgeving over suicide en poges.	Richtlijnen zijn ontwikkeld t.a.v. berichtgeving over suicide en poges.
				Programma's integreren in de curricula van opleidingen voor leerkrachten.	Programma's zijn geïntegreerd in de curricula van opleidingen voor leerkrachten.
				De mhGAP training voor gezondheidswerkers wordt voortgezet.	De mhGAP training voor gezondheidswerkers wordt voortgezet.
				Intensievere aanpak ism andere actoren volgens het "Health in all Policies" model.	Programma's m.b.t. ouder-kind begeleiding zijn ontwikkeld. (MOB)
				Implementatie Mental health en Suicide strategische plannen	Digitaal informatie en registratie is opgezet.
				Capaciteit van het MOB is versterkt, de bewustwording van mensen met een beperking is vergroot en decentralisatie van het MOB naar de districten.	Landelijk Awareness campagne t.b.v. de NAR is ontwikkeld en uitgevoerd.
					Onderzoek is uitgevoerd m.b.t. de meest gebruikte drugs onder de jongeren, volwassenen en party persons.
					Verbetering van kwaliteitszorg binnen de verslavingszorg.
3114	Niertransplantatie	Het werken naar en uitvoeren van succesvolle niertransplantaties in Suriname met adequate nazorg			30 missies zijn uitgevoerd met het Amerikaans team.
					Het Surinaams team is bekwaam de transplantaties volledig over te nemen.

	Programma:	Doel programma	Gerealiseerd Beleid 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2020
978	Medicamentenvoorziening BGVS t.b.v. de totale gemeenschap	Het garanderen van de geneesmiddelenvoorziening in Suriname.	Medicamenten en verbruiksgoederen zijn geleverd aan de ziekenhuizen.	Medicamenten en verbruiksartikelen zijn aangekocht, gedistribueerd en beschikbaar voor de gemeenschap	De geneesmiddelen voorziening in Suriname is gegarandeerd Medicamenten en verbruiksartikelen zijn aangekocht, gedistribueerd en beschikbaar voor de gemeenschap
518	SZF/ICT – Project	Ter regulering van de gezondheidsdiensten is het Ministerie van Volksgezondheid in samen werking met het SZF voornemens om in 2020 de automatisering aan te pakken.		Nieuwe Voorbereiding: Alle gezondheidsdiensten waar onder Huisartsen, Specialisten, Ziekenhuizen en overigen, middels automatisering/ I.C.T. beschikken over goede informatie uitwisseling, inzicht c.q. toegang tot de verschillende databestanden.	Alle gezondheidsdiensten waar onder Huisartsen, Specialisten, Ziekenhuizen en overigen, middels automatisering/ I.C.T. beschikken over goede informatie uitwisseling, inzicht c.q. toegang tot de verschillende databestanden.

De kostencategorieën vermeld op pagina 579 aangaande **TITEL III: Middelenbegroting** worden als volgt gewijzigd:

TITEL III: Middelenbegroting

		<i>Bedragen X SRD.1000.-</i>						
Code	Ontvangsten	Realisatie 2018	Vermoede-lijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
	Niet-Belastingmiddelen							
53423	Diverse niet belasting ontvangsten	31	130	2.785	3.064	3.370	3.707	4.078
53504	Opbrengst van het B.O.G.	751	650	650	715	787	865	952
53108	Overige inkomsten uit overheidsbedrijven en -diensten	8	24	26	29	31	35	38
	Totaal Niet Belasting Ontvangsten	790	804	3.461	3.807	4.188	4.607	5.067
	Donormiddelen							
52209	Global Fund	15.000	10.991	8.886	9.775	10.752	11.827	13.010
	Totaal Donormiddelen	15.000	10.991	8.886	9.775	10.752	11.827	13.010
	Leningen							
54005	AFD (Progr. Optopping Health Project t.b.v. Marwina Hospital)	-	-	24.849	27.334	30.067	33.074	36.381
54101	laDB (Progr. Health Services Improvement Project)	-	-	22.734	25.007	27.508	30.259	33.285
54111	OFID (Progr. Health Facilities Improvement Project)	-	15.000	97.301	107.031	117.734	129.508	142.458
54199	Overige Lening	-	76.704	25.000	27.500	30.250	33.275	36.603
	Totaal Leningen	-	91.704	169.884	186.872	205.560	226.116	257.936
	Totaal Middelenbegroting	15.790	103.499	182.231	200.454	220.500	242.549	276.014

Toelichting:

53423. Diverse Niet belastingontvangsten:

1.Directie en Centrale administratie:

• Geslaagden opleiding Verpleegkundigen en Ziekenverzorgenden	7.200
• Vestiging van Buitenlandse Verpleegkundigen	2.100
• Examengelden COVAB en St. Vincentius Ziekenhuis	6.100
• Examengelden Academisch Ziekenhuis Paramaribo	7.700
• Examengelden PSV-opleiding (Psychiatrisch Centrum Suriname)	300
• Bevoegdheidsverklaringen voor Verpleegkundigen, Ziekenverzorgenden, OK en Anaesthesie-assistenten	1.600
• Aanvraag vergunningen voor huisartsenpraktijk	36.000
• Aanvraag vergunningen voor de uitoefening van medicinale/industriële Hennep	2.500.000
• <u>Aanvraag vergunningen voor Gezondheidscentrum</u>	<u>50.000</u>
	2.611.000

2.Dermatologische Dienst

CSW (seks werkers)	18.000
CSW Nickerie (seks werkers)	2.000
Boete CSW (seks werkers)	2.000
Polihuur (1 persoon)	2.000
<u>Laboratorium: Verrichtingen (ontv Debiteuren)</u>	<u>150.000</u>
	174.000

Het totaal bedrag aan Diverse Niet-belasting ontvangsten is **SRD 2.785.000,=**

53504. Opbrengst van het Bureau voor Openbare Gezondheidszorg, diverse ontvangsten:

Diverse Vaccine en Onderzoekingen NBM		Bedrag in SRD
Gelekoorts vacc + reisdocument		250.000
Gelekoorts overschr boekje		50.000
Gelekoorts vacc met wit kaartje		2.000
Vaccinatie boekje		500
Tetanus		15.000
Hepatitis B		50.000
MMR		750
BMR		100
HPV		550
RABIES		6.500
Meningcoco		17.960
Mantoutest		3.000
Lariam/Malaria tablet		3.500
Praziaquantel tablet		1.500
Foodhandle keuring		175.000
Vetputten Large		2.000
VetputtenSmall/Medium		5.500
Faces		8.000
Salmonella/Shigilla		1.500
Chemisch onderzoek		25.000
Drinkwateranalyse		2.740
Bateriologisch onderz.		11.000
Micro wateronderzoek		4.500
Faeces potje		500
FLACCONEN DTA		6.000
FLACCONEN HEP B		1.000
vetput correctie		100
parameters chem. Waterondz.		300
BOTEN INSPECTIE		5.500
TOTAAL OPBRENGSTEN		650.000

53108. Opbrengst Registratiebureau voor verpakte geneesmiddelen

	Bedrag in SRD		
	Artikel	Tarief in SRD	Totaal
Jaarvergoeding	670	25	16.750
Aanmelding en behandeling	100	55	5.500
Wijzigingsvergoeding	80	50	4.000
Lijst geregistreerde geneesmiddelen			0
Totaal			26.250

TITEL IV: Parastatalen

1. Stichting Centrale Opleiding Verpleegkundigen en Beoefenaren van Aanverwante Beroepen (COVAB).

INLEIDING

De afgelopen jaren heeft de organisatie al belangrijke stappen gezet, zowel op het gebied van integrale reorganisatie, onderwijs als kwaliteit. Vanuit het Strategisch Plan 2014 – 2018 werd bij de reorganisatie geïnvesteerd in het implementeren van een geactualiseerd bedrijfsmodel gericht op performance excellence, het implementeren van een nieuw onderwijsplan, het verbeteren van de onderwijsorganisatie, de ISO – certificering en het voorbereiden van de hogere opleidingen op accreditatie.

Met het Strategisch Plan 2018 - 2020 als vertrekpunt, zijn er binnen de organisatie de afgelopen tijd een groot aantal inspirerende discussies gevoerd. Het profiel van de organisatie, sterkten en zwakten van de organisatie, maar ook de strategische keuzes die zich de komende jaren aandienen zijn uitgebreid bediscussieerd. Dit nieuwe plan bouwt voort op eerdere plannen en bevestigt de koers die eerder werd ingeslagen en die op veel steun kan rekenen. Tegelijk brengen we nieuwe accenten aan. We kiezen dus ook voor continue vernieuwing.

Zo willen we als organisatie meer dan ooit midden in de samenleving staan. We willen onze unieke positie uitbouwen door de ramen verder open te zetten en door netwerkverbindingen aan te gaan met partners om ons heen. Dit plan beschrijft strategische keuzes en ambities, waarvan de gedetailleerde acties beschreven worden in de diverse cluster- en afdelingsjaarplannen.

Ondanks de verslechterde landelijke economische situatie, wilt het EFS College COVAB doorpakken en al haar medewerkers daarin verantwoordelijkheid geven. We willen investeren in onze medewerkers en hen ook inspireren om te investeren in de organisatie. Afdelingen en clusters worden uitgedaagd om via jaarplannen en strategische projecten de ambities te concretiseren en noodzakelijke veranderingen te implementeren.

Uiteindelijk zal dit strategisch plan allesbehalve vrijblijvend zijn: op elk niveau zullen we elkaar ondersteunen, aanspreken én afrekenen op onze resultaten. Zo zal de uitkomst van het plan recht doen aan de ambities van de organisatie, aan de unieke kansen en aan de potentie van haar medewerkers.

Achtergrond

Het Elsje Fink- Sanichar College Centrale Opleiding voor Verpleegkundigen en beoefenaren van Aanverwante Beroepen is een dynamische organisatie. Het EFS College COVAB is opgericht op 16 november 1982 en verzorgt nationaal erkende opleidingen en trainingen voor verplegenden, verzorgenden en aanverwante beroepen binnen de gezondheidszorg in Suriname. Het EFS College COVAB leverde haar eerste groep afgestudeerde verpleegkundigen af in december 1986. Thans is de studentenpopulatie uitgegroeid tot circa 1250 studenten verspreid over de basis, - post basis- en hbo-opleidingen.

Het EFS College COVAB is gevestigd aan de Flustraart no.8 te Paramaribo. In het district Nickerie is er een dependance van de organisatie gevestigd aan de Annastraat no. 35. De organisatie ressorteert onder het Ministerie van Volksgezondheid en wordt door de overheid gesubsidieerd.

Erkenning en voorwaarden van de organisatie

Het Ministerie van Volksgezondheid stelt de specifieke erkenning en voorwaarden vast waar het verpleegkundig onderwijs aan moet voldoen. Dat wil zeggen dat de organisatie onderwijs moet bieden dat voortvloeit vanuit Surinaamse, Caraïbische, regionale en internationale verpleegkundige standaarden. Het basis en post basisonderwijs moet conform “The standards for Nursing Education” worden aangeboden, terwijl het aangeboden hoger onderwijs moet voldoen aan de NOVA-standaarden. Tevens moeten de doelstellingen van de VN, UNEVOC, WHO en PAHO in het onderwijs curriculum verwerkt worden. Curricula moeten genderneutraal, volgens de Public Health competenties worden opgesteld en alle andere maatschappelijke ontwikkelingen zoveel als mogelijk integreren. Alle curricula en reglementen moeten worden goedgekeurd door het Ministerie van Volksgezondheid.

Het aangeboden onderwijs moet conform de kwalificatiestructuur voor verpleging en verzorging en uitstroom vanuit het regulier onderwijs aansluiting vinden binnen het beroepsonderwijs op het EFS College COVAB.

Het EFS College COVAB richt zich primair op instellingen binnen de zorgsector die professionele zorg aanbieden en daardoor behoefte hebben aan gekwalificeerde en competente gezondheidswerkers. Op basis van de behoeften van de zorginstellingen werd jaarlijks een aantal studenten uitsluitend via de zorginstellingen ingeschreven op het EFS College COVAB. De organisatie is sedert 2015 overgestapt naar duale inschrijvingen, wat inhoudt dat alle geïnteresseerden zich nu ook zonder tussenkomst van de zorginstellingen kunnen inschrijven voor opleidingen aan het EFS College COVAB.

Scope van de organisatie:

Het EFS College COVAB biedt beroepsopleidingen en trainingen op secundair en tertiair niveau aan verplegenden, verzorgenden en beoefenaren van aanverwante beroepen. Deze beroepsopleidingen worden aan alle belangstellenden in Suriname aangeboden.

Juridische vorm:

Het EFS College COVAB is een gesubsidieerde overheidsstichting die sedert haar oprichting ressorteert onder het Ministerie van Volksgezondheid. Het stichtingsbestuur rapporteert periodiek via haar voorzitter aan de Minister van Volksgezondheid.

Strategisch perspectief

Het EFS College COVAB streeft naar een excellent presterende organisatie op alle niveaus. Dit wil zij bereiken door:

- een management stijl die gekenmerkt wordt door een open tweerichtingscommunicatie, betrekken van de medewerkers, leiderschapsstijl gebaseerd op teamwork, stimuleren, innovatie en coachen;
- een organisatiecultuur die creativiteit, innovatie, intern ondernemerschap, commitment, teamwork, hoge prestatie stimuleert;
- het ontwikkelen en implementeren van een modern HRM-beleid dat garant staat voor het aantrekken en behouden van voldoende gekwalificeerd kader en het vormen van gemotiveerde en betrokken medewerkers;
- het ontwikkelen van transparante, strategische partnerschappen op basis van wederzijds vertrouwen en voordeel;

- actief input vragen/genereren vanuit de samenleving i.v.m. de operaties;
- maatschappelijk verantwoordelijker ondernemen en energiebewust opereren;
- community-projecten ontwikkelen en/of daarin participeren.

Missie, visie en kernwaarden

De missie, visie en kernwaarden zijn uitgangspunt voor het formuleren van strategische doelstellingen. Zij vormen de noodzakelijke basis voor (nieuw) beleid en creëren mede het ‘wij-gevoel’ dat een kritische succesfactor is voor het behalen van organisatiedoelen. De missie, visie en kernwaarden vormen eveneens de basis voor de waarden en normen van de organisatie, het fundament voor de organisatiecultuur.

Letterlijk is een missie datgene dat een organisatie wil uitdragen naar buiten (wie zijn we en wat doen we). Het geeft het bestaansrecht aan: in welke omgeving werken we en in welke behoefte voorzien wij.

Een visie is het beeld of de verwachting die de organisatie van de toekomst heeft met als kernvraag: “Hoe ziet de relevante omgeving er voor onze organisatie uit in de (nabije/verre) toekomst”? Visie is afgeleid van de missie. In haar visie verduidelijkt een organisatie het toekomstbeeld dat zij van zichzelf heeft in relatie tot haar omgeving; de plaats die de organisatie in de omgeving wilt innemen en de functie die zij in de omgeving (voor de stakeholders) wilt vervullen.

Kernwaarden zijn de belangrijkste (‘diepste’) waarden binnen een organisatie. Het begrip waarde komt, net zoals de begrippen principes en normen, uit de ethiek. Stabiele kernwaarden zorgen voor evenwicht tussen houding, regels en gedrag. Kernwaarden zijn als het ware het ethisch kompas van de organisatie en zijn de kern van de bedrijfscultuur bedoeld om energiek en effectief te zijn omdat mensen en organisaties een eigen identiteit nodig hebben.

Missie

Het EFS College COVAB is het kenniscentrum dat zorgzame en professionele gezondheidswerkers gereedmaakt, die op basis van hoge ethische normen en waarden zich committeren om:

- met behulp van evidence based practices, leiderschap en interdisciplinaire samenwerking de gezondheid van lokale, regionale en internationale gemeenschappen te handhaven en te herstellen;
- individueel en collectief optimaal te functioneren in hun professionele rollen in een tijd van globalisatie, snel ingrijpende technologische en sociale veranderingen;
- het concept van “life long learning”, gebaseerd op toegepast wetenschappelijk onderwijs, onderzoek en praktijk te hanteren om competent te zijn en te blijven naar gelang het beroep zich ontwikkelt.

Visie

Het EFS College COVAB is in alle opzichten een toonaangevend professioneel en innoverend dienstverlenend bedrijf in de gezondheidszorg:

- dat in harmonie met al haar studenten, medewerkers, stakeholders, strategische partners en leveranciers bouwt aan een excellent presterende organisatie;
- die zich richt op het zoeken naar synergie en het vinden van antwoorden op de door de studenten, stakeholders en samenleving gestelde eisen en

- die aan medewerkers een inspirerend werkklimaat biedt, dat een sfeer van integriteit, vertrouwen, teamgeest, expertise, inventiviteit en creativiteit uitademt.

Kernwaarden

- **Innovierend.** Hiermee wordt bedoeld dat het EFS College COVAB vernieuwend of grensverleggend is. Bij innovatie gaat het erom om producten en diensten op een betere en effectievere manier aan te pakken. Het gaat dan niet alleen om technische verbetering zoals vaak in eerste instantie wordt gedacht.
- **Integer.** Integriteit is de eigenschap die inhoudt dat het EFS College COVAB en haar personeel eerlijk en oprecht zijn en niet omkoopbaar. De organisatie beschikt over een intrinsieke betrouwbaarheid. Zij zegt wat zij doet, doet wat zij zegt, heeft geen verborgen agenda en laat zich niet beïnvloeden door oneigenlijke zaken.
- **Professioneel.** Hiermee wordt bedoeld dat het EFS College COVAB en haar personeel over optimale vakdeskundigheid beschikken en altijd werken volgens de erkende regels. Je kunt stellen dat het EFS College COVAB een autoriteit is op haar vakgebied en altijd beschikt over de juiste competenties (kennis, ervaring, houding en gedrag).

Stakeholders gericht. Dit houdt in dat het EFS College COVAB altijd streeft naar voordeel voor alle partijen en personen die (in mindere en meerdere mate) beïnvloed worden door het EFS College COVAB. Zij zorgt er daarom voor dat ze goede en langdurige relaties met alle stakeholders onderhoudt, zodat er zogeheten win-win relaties ontstaan en geborgd worden.

	Strategisch gebied	Maatregelen	Kosten	Aansluiting MOP 2017-2021
1	ICT	1.1 Integratie ICT in de bedrijfsvoering en kernprocessen. Onderhoud ICT Infrastructuur.	90.000	V.5 ICT sector: Communicatie en informatie
		1.2 Effectieve elektronische (digitale) leeromgeving	40.000	Communicatietechnologie in het overheidsbeleid
	Subtotaal		130.000	
2	HRM	2.1 Verbeteren primaire en secundaire voorzieningen personeel en overige personeelskosten	11.500	IV.1 Versterking en hervorming van het bestuurlijk apparaat
		2.2 Implementatie van performance management	60.000	IV.3.2 Identificatie en versterkenprofessionalisering
		2.3 Inzetten van change management	50.000	
	Subtotaal		121.500	

3	Onderwijs programma en -diensten	3.1 Ontwikkelen van nieuwe opleidingen en programma's zoals : specialistische opleidingen (NCD Verpleegkunde, Geriatrische Verpleegkunde(niveau 2), Ambulance Verpleegkunde, Kinderverpleegkunde, en voorbereiden HBO Master opleidingen	150.000	V.6 Technisch en beroeps onderwijs: Het afleveren van gecertificeerde verpleegkundigen in de gezondheidszorg die nationaal en internationaal beter kunnen functioneren
		3.2 Aanschaf leermiddelen	250.000	Landelijke kwaliteitsverbetering van onderwijs / professionalisering van leerkrachten Het leggen van verantwoordelijkheid van onderwijshervorming bij de scholen..
		3.3 Faciliteren van commissies t.b.v. de opleidingen (curriculum cie, Opleidings cie, scriptie cie, examen cie, klachten cie, Studieloopbaan begeleiding.)	zie 2.1	
		3.4 Ontwikkelen van bij- en nascholingsprogramma's	15.000	V.4.1 Kennissector: vergroten n de ontwikkelingscapaciteiten
	Subtotaal		415.000	
4	Strategische partnerschappen	4.1 Aangaan van strategische Samenwerkingsverbanden	20.000	IV.1.5. Public Private Partnership
		4.2 Maximaliseren van stakeholdersbetrokkenheid		
	Subtotaal		20.000	
5	Kwaliteit	5.1 Kwaliteitsmanagementsysteem handhaven en uitbreiden	35.000	Landelijke kwaliteitsverbtering
		5.2 Accreditatie HBO Verpleegkunde	100.000	
		5.3 Creëren van kwaliteitscultuur	10.000	
	Subtotaal		145.000	
6	Research	Integratie van onderzoek binnen onderwijsorganisatie	5.000	
	Subtotaal		5.000	
7	Infrastructuur (investeringen, onderhoud en afschrijvingen)	7.1 Uitbreidingsinvesteringen/Investeringsplan (opzet schoolgebouw Nickerie, en bouw skillslab, aanschaf pickup)	22.055.000	V1.1 Fysieke infrastructuur Pick up/ gymzaal/ gebouw nickerie/ skillslab
		7.2 Onderhoud gebouwen, interieur en terreinen(huisvestingskosten en nutsvoorzieningen)	700.000	(Financieel kader en investeringskader)
		7.3 Plegen van afschrijvingen op gebouwen, inventaris, transportmiddelen en lift enz	1.600.000	V111.1.4 Huisvesting
		7.4 Opzetten opleidingsfaciliteiten Nickerie (nieuw schoolgebouw)	SRD Zie 7.1	
		7.5 Adequate bewaking en beveiliging van studenten, inwonenden, personeel, en goederen	Zie 7.2	V111.6 Veiligheid
		7.6 Garantie nutsvoorzieningen(licht/water/ telefoon)	Zie 7.2	
	Subtotaal		24.355.000	
8	Customer Relations Management	8.1 Vergroten van klantvriendelijkheid	25.000	
		Subtotaal		25.000
9	Verdiencapaciteit	9.1 Kostenbeheersing (parttime docenten, opleidingskosten, voorraadbeheer, operationele kosten, personeelskosten)	60.500	IV.3.2. Identificeren en versterken van sleutel instituten: Verbeteren van de verdien en uitgaven structuur. Sanering materiele uitgaven van de overheid
		9.2 Vergroten van omzet	20.000	IV 3.3.2. Bevorderen van ondernemerschap: versterken van de capaciteit om de nodige veranderingen te identificeren
	Subtotaal		80.500	
	Totaal generaal		25.297.000	

Toelichting

De kerntaken van het EFS College COVAB splitsen zich in:

- Het Opleiden van Verpleegkundigen en beoefenaren van Aanverwante Beroepen op MBO niveau (verpleegkundigen, verzorgenden & Verpleegassistenten);
- Het opleiden van Verpleegkundigen en beoefenaren van aanverwante beroepen op post MBO niveau (Post basis);
- Het opleiden van Verpleegkundigen en beoefenaren van aanverwante beroepen op HBO niveau;
- Het verzorgen van bij en nascholing aan het verplegend en verzorgend beroepenveld;
- Het verzorgen van opleidingen/trainingen voor aanverwante beroepen;
- Het bieden van huisvesting aan studenten afkomstig uit de districten en studenten die met opvangproblemen zitten.

Ter uitvoering van deze kerntaken zijn de volgende zaken van belang:

- 1) De instandhouding en uitbreiding van de fysieke infrastructuur:
  - a) Het opzetten van een skillslab SRD 8.472.600,-
  - b) Opzetten opleidingsfaciliteiten voor Verpleegkundigen en Verzorgenden in het district Nickerie SRD 12.902.400,-
  - c) Aanschaf van een pick- up SRD 80.000,-
  - d) Vervangen van electra toevoer kabels (inclusief transformator) SRD 600.000,-
- 2) Het uitbreiden van het onderwijsaanbod en garanderen van de kwaliteit van het onderwijs
- 3) Het optimaliseren van de performance van het EFS College COVAB voor het bereiken van een zo groot mogelijke rendement.
- 4) Effectieve maatregelen om de opleidingskosten zo laag mogelijk te houden en tegelijkertijd kostendekkend te zijn.
- 5) Certificering van het hoger onderwijs en standaardisering van het postbasis en basisonderwijs.

Uitvoering

Om uitvoering te geven aan haar taakstelling is het EFS College COVAB aangewezen op financiële middelen van de Staat.

Deze middelen zijn noodzakelijk om de respectievelijke beleidsmaatregelen te kunnen uitvoeren.

- 1.1 /1.2 Reflecteren de maatregelen welke nodig zijn om een effectieve elektronische leer en werkomgeving te garanderen. Het integreren van ICT in de bedrijfsvoering en kernprocessen. Online trainen van verpleegkundigen en docenten.
- 2.1/2.2 Reflecteert de reguliere personeelskosten (inclusief part time docenten). Hiermee wordt ook een fundament gelegd voor werving en behoud van kader voor het EFS College COVAB. Vanwege de incorporatie van de koopkrachtversterking in het loon en de loonsverhoging van 25% zijn de lonen en salarissen ten opzichte van 2019 aangepast met 35%.
- 2.3 Heeft te maken met het ontwikkelen van de vereiste competenties binnen de organisatie, zodat de doelstellingen gehaald worden. Ook het professionaliseringstraject voor vaste en parttime docenten ter verbetering van de kwaliteit van het onderwijs is hier opgenomen. Hier zijn ook de maatregelen nodig voor herinrichting van de organisatie naar een performance georiënteerde organisatie ondergebracht.

- 3.1 Onder deze maatregel zijn de reguliere en nieuwe opleidingen die in 2020 moeten starten.
- 3.2/3.3/3.4 Hebben te maken met aanschaf van leermiddelen en de reguliere uitgaven en commissies ten behoeve van planning, uitvoering en evaluatie van het onderwijs.
- 4 Reflecteert de intentie van het EFS-college COVAB om samen met partners contract onderwijs aan te bieden.
- 5.1/5.2/5.3 Reflecteren de maatregelen nodig voor het garanderen van kwalitatief goed onderwijs door een goed monitoring en evaluatie systeem op te zetten, het handhaven en uitbreiden van het kwaliteitsmanagementsysteem.
- 6.1/6.2 Reflecteert integratie van onderzoek binnen de onderwijsorganisatie
- 7.1/7.2/7.3/7.4/
75/7.6 Onder deze maatregel zijn ondergebracht de realisatie van belangrijke randvoorwaarden betreffende de huisvesting, veiligheid en de communicatie met studenten en externe stakeholders. Verder zijn ook opgenomen de noodzakelijke vervangingsinvesteringen en uitbreidingsinvesteringen en de reguliere kosten van afschrijvingen. Het opzetten en inrichten van een skillslab. Het opzetten van een eigen schoolgebouw te Nickerie, vanwege de plannen om meer studenten op te leiden behoort ook tot deze maatregel
- 8.1 Heeft te maken met maatregelen om de klantvriendelijkheid te vergroten.
- 9.1/9.2 Hebben te maken met maatregelen voor kostenbeheersing en inkomstenverhoging ter reducering van de subsidie afhankelijkheid.

In de Beleidsbegroting 2020 is aangegeven wat de totale begrote kosten per doelstelling en de kosten van de daaruit voortvloeiende maatregelen zijn. In onderstaand schema zal ook worden aangegeven wat de verwachte opbrengsten van het EFS College COVAB voor het jaar 2020 zullen zijn.

Schematische weergave van de Beleidsbegroting 2020.

Baten	Bedrag in SRD
Bijdrage studenten voor maaltijden	133.500
Kamerverhuur studenten	92.900
Kantineverkoop	530.100
Verhuur faciliteiten (sportzaal en lokalen)	128.625
College gelden Voortgezette en Hogere opleidingen	1.062.500
Overige opbrengsten (kopie Opbrengsten, boekenhuur, inschrijfgeld etc.)	350.300
College gelden basis opleidingen	1.900.500
Totaal	4.198.425
LASTEN	
Doel 1: ICT	130.000
Doel 2: HRM	11.610.000
Doel 3: Onderwijsprogramma's & diensten	415.000
Doel 4: Strategische partners	20.000
Doel 5: Kwaliteit	145.000
Doel 6: Research	5.000
Doel 7: Infrastructuur	24.355.000
Doel 8: Customer Relations Management	25.000
Doel 9 Verdiencapaciteit	80.500
Totaal	36.785.500
Negatieve Exploitatie Resultaat	32.587.075

Bij het uitblijven van de overheidsbijdrage zij het partieel of in zijn geheel zullen alle opleidingen stilkomen te liggen. Dit zal inhouden dat de meer dan 1250 studenten, genoodzaakt zullen zijn de studie te staken.

Het wegvallen van de opleidingsmogelijkheden voor de huidige studenten en toekomstige studenten zal de gezondheidssector in het geheel en de verpleegsector en de Surinaamse gemeenschap in het bijzonder, ernstig schaden. Toestroom van verplegenden binnen deze sector zal ernstig worden gestagneerd, met al gevolg, tekorten en een risico voor garantie van zorg door de instellingen. Het EFS College COVAB kan niet voorzien hoe de financiële positie van de Overheid zich zal ontwikkelen in het jaar 2020, waardoor het moeilijk is een exacte kwantificering te maken van maatregelen die uitgevoerd zouden kunnen worden en welke niet.

Uitvoering zal geschieden op basis van beschikbaarstelling van middelen en prioriteiten.

De overheidsbijdrage voor het jaar 2020 bedraagt SRD 12.500.000,- in plaats van SRD 13.000.000,-.

2. Stichting Jeugd tandverzorging (J.T.V)

Algemeen

Op 19 september 1980 werd de Stichting Jeugd tandverzorging opgericht waarbij twee bestaande instanties onder één noemer werden gebracht.

Het betrof hier de afdeling Mondhygiëne van het B.O.G. (Min. van VG) en de Opleiding Jeugd tandverzorging van de A.Z.V. i.o. (Ministerie van PLOS).

Door de liquidatie van de A.Z.V. i.o. en de her allocatie van gelden bestemd voor het operationaliseren van de jeugd tandverzorging werd de Stichting ondergebracht bij het Ministerie van Volksgezondheid.

In de periode 1986 -1991 werd met de Minister van Volksgezondheid, in het kader van een gefaseerd verzelfstandigingstraject, afgesproken dat de subsidieaanvraag zou worden gehonoreerd op basis van verleende diensten aan kinderen tot 18 jaar. Het voorgestelde tarief voor het pakket aan diensten is door de financiële situatie van het land nooit helemaal gehonoreerd, waardoor de Stichting zich gedwongen zag een eigen bijdrage voor een abonnement te vragen in de vorm van administratiekosten.

In 2004 werd een voorstel tot Statutenwijziging goedgekeurd met als een belangrijke issue de mogelijkheid tot het vergroten van het patiëntenbestand met betalende doelgroepen ouder dan 17 jaar; daarbij de toevoeging dat de Stichting geëxploiteerd zal worden op basis van algemeen aanvaarde bedrijfseconomische principes, met als doel het mede helpen financieren van de dienstverlening en de opleiding.

Het zich deels richten op de markt vereist echt een paradigma verschuiving bij de medewerkers. Het marktconcept van resultaatafspraken en methodische implementatie kan alleen slagen als het management aanstuurt op een permanente vorm van educatie en begeleiding van het personeel met het oog op een betere productiviteit en kwaliteit.

Capaciteit anno 15 maart 2019:

- 183 personeelsleden in vaste dienst w.o. 78 jeugd tandverzorgers en 55 stoel-assistenten
- 28 studenten JTV in opleiding
- 22 locaties: 13 poli's in eigen beheer w.o. het Opleidingscentrum tevens hoofdkantoor
  - 4 poli's op scholen of schoolterreinen
  - 5 poli's in R.G.D.-klinieken of op R.G.D.-terrein
- 51 tandheelkundige behandelunits en stoelen:
  - o Opleidingscentrum 15 w.o. 12 voor de Opleiding
  - o 22 poli's met 36 behandelunits en stoelen
(N.B. de Opleiding beschikt over nog 12 Fantoom units)
- terreinen: één te Domburg
- transport: 18 voertuigen

Uitgangspunten

- Met de oprichting van de Stichting Jeugd tandverzorging is de tandheelkundige gezondheidszorg voor de jeugd een basiszorg waar de Overheid zich aan heeft gecommitteerd.
- De Stichting Jeugd tandverzorging kan niet volledig worden overgelaten aan de krachten van de vrije markt.
- Tandheelkundige zorg voor de jeugd is over het algemeen tijdrovend, inspannend en niet kostendekkend.
- De vraagzijde (jeugd) laat over het algemeen het initiatief over aan de zorgverlener (aanbodzijde).

- Vrijwel een ieder heeft aandoeningen in de mond c.q. aan het gebit.
- Preventieve maatregelen op elk niveau (micro, meso, macro) en curatieve behandelingen aan de stoel spelen een even belangrijke rol bij de kindertandverzorging.
- Zonder het betrekken van de intermediairs (ouders, leerkrachten etc.) is de jeugdtandverzorging tot mislukken gedoemd.
- De Stichting probeert ondanks de inflatie en schommelingen op het koersenfront de verrichtingen c.q. abonnementen betaalbaar te houden voor de samenleving.
- De jeugd van de lagere school en kinderen van de hogere scholen tot 18 jaar kunnen gebruik maken van het abonnementssysteem. De intermediairen en particulieren kunnen ook gebruik maken van ons abonnementssysteem.
- Incidentele behandelingen voor particulieren zijn mogelijk op basis van een kostprijsberekening van de verrichting.
- De jeugdtandverzorger werkt zelfstandig met inachtneming van de grenzen van zijn bekwaamheid en bevoegdheid (amendement Wet Uitoefening Geneeskundige Beroepen; september 2003).
- De schooljeugd wordt in klein schoolverband, na afspraken met de schoolleiding en de ouders, kosteloos behandeld door de studenten in opleiding (praktijkgedeelte). Dit ter oefening en bijgestaan door het docententeam.

Uitdagingen

1. Om de continuïteit van de Stichting te garanderen zal bij een terugtrekkende overheid naar betalende patiëntengroepen moeten worden uitgekeken. Degenen die raakvlakken hebben met onze doelgroep zijn in de eerste instantie de ouders, de leerkrachten en de gezondheidswerkers.
2. Indien de Stichting de operationele geldstromen grotendeels steeds aan haar personele uitgaven ($\pm 80\%$) moet besteden is het niet te verwachten dat er op termijn genoegzaam gelden kunnen worden gegenereerd voor duurzame productiemiddelen. De markt betaalt voor curatieve verrichtingen die niet zonder goede tandheelkundige apparatuur en eigentijds materiaal kunnen worden gedaan; het liefst in een prettige en hygiënisch ogende omgeving (gebouw).
Externe fondsen bestemd voor diepte-investeringen zijn daarom dringend noodzakelijk.
3. Daar de Stichting anno 2019 slechts subsidie krijgt toegewezen voor lonen en salarissen, noodzaakt het ons om een terughoudend investeringsprogramma uit te voeren, vanwege het moeizaam inschatten van de liquiditeitspositie van de Stichting gedurende het boekjaar. Verder is de Stichting niet in staat op de vermogensmarkt te opereren vanwege een gebrek aan valide onderpanden.
4. Het ontbreekt in Suriname aan een gezonde financieringsstructuur voor tandheelkundige diensten. Als zorgverlener zou de Stichting haar diensten moeten kunnen aanbieden aan de zorgverzekeraars zonder dat daarbij de bijdrage van de Overheid m.b.t. de preventie, de Opleiding en de schooltandverzorging in gedrang komt. De Stichting Jeugdtandverzorging voelt zich niet adequaat vertegenwoordigd in het zorgsegment. Gelukkig begint hierin wat verandering op te treden.
5. Bij de schooltandverzorging heeft men vaak te maken met angstige kinderen die soms ook nog gehaald en gebracht moeten worden. Het volume aan diensten, de behandel tijden en de opbrengstverwachtingen zijn daarom moeilijk te voorspellen.
De gangbare efficiënte maatstaven behoren in de kindertandheelkunde flexibel te worden toegepast.

6. De bijdrage van de Overheid in de kosten.
De Overheid is niet bij machte de exploitatiebegroting te financieren.
De vraagstelling zal derhalve luiden: wat is de bijdrage van de Stichting Jeugd tandverzorging in de kosten?
Uitgaande van de voorgaande jaren kan verwacht worden dat de Stichting Jeugd tandverzorging in het boekjaar 2020 voor de tandheelkundige dienstverlening aan derden een bedrag van ongeveer SRD 4.500.000,- kan genereren.
7. De urgentie van het kwaliteitsborgingsysteem bij het uitoefenen van het beroep dringt zich steeds meer op; zowel m.b.t. het garanderen van competenties bij de jeugd tandverzorgers als bij het niveau van de Opleiding (accreditatie NOVA).
Ook zal in studie gebracht moeten worden of de openstelling van de opleiding voor mensen met een andere nationaliteit dan de Surinaamse geen zinvolle optie is. Deels komt het de Stichting ten goede (ontvangen van deviezen door het innen van inschrijf- en lesgelden), deels worden wij als onderwijsinstelling ertoe gedwongen het onderwijsniveau op peil te houden (accreditatie). Daarboven kunnen wij ook, als er een overschot aan Surinaamse jeugd tandverzorgers dreigt te ontstaan, de opleiding continueren.
8. Het behouden van het tandheelkundig personeel is een heel moeilijke opgave. Vanwege de lage salarissen, zeggen veel JTV-ers hun overeenkomst met de Stichting op om elders emplot te vinden tegen betere beloning. De komende tijd blijft dit een grote zorg om de dienst draaiende te houden. Voor dit begrotingsjaar is in planning om in gemeen overleg met de regering de mogelijkheid na te gaan om het inkomen van de medewerkers te verbeteren.
9. Het opzetten van eigen klinieken door JTV-ers, is een hekelpunt voor de Stichting, daar de investering in het opleiden van eigen personeel verloren gaat. Als Stichting trachten we hierop een antwoord te vinden.
10. Door de groei van de operatie de afgelopen jaren, is de Stichting JTV het gebouw uitgegroeid. Er zal de komende tijd nadrukkelijk gewerkt moeten worden aan het vergroten van de faciliteiten, waardoor de medewerkers beters geaccommodeerd kunnen worden om zodoende een betere performance te realiseren.

Jaarplan 2020

De Opleiding tot Oral Health Therapist/Jeugd tandverzorgster

De Opleiding voor Jeugd tandverzorging is op 1 maart 1976 van start gegaan als een 3-jarige opleiding. Na de evaluatie van de opleiding in 2015 en mede in het kader van de veranderingen in het hoger onderwijs internationaal en nationaal, is ervoor gekozen om in oktober 2016 van start te gaan met een vernieuwde opleiding JTV. Belangrijke veranderingen in deze vernieuwde opleiding JTV zijn:

1. Een naamsverandering van Opleiding voor Jeugd tandverzorging naar Opleiding tot Oral Health Therapist. Aangegeven dient te worden dat de nieuwe naamgeving nog geformaliseerd moet worden op ministerieel niveau;
2. De opleiding is verruimd van een 3-jarige naar een 4-jarige hbo-opleiding, waarbij o.a. meer diepgang is in de praktijkvakken;
3. De invoering van een systeem van studiepunten, waarbij de internationale normen en die van de NOVA (Nationaal Orgaan Voor Accreditatie in Suriname) in acht worden

genomen. Voor elk studiejaar van een hbo-opleiding worden 60 studiepunten toegekend, dat zijn 240 studiepunten voor een 4-jarige hbo-opleiding;

4. Aan het eind van de studie zal aan de studenten een bachelorgraad toegekend worden te weten: Bachelor of Oral Health.

Tot september 2020 zullen vier cohorten in opleiding zijn. Het ligt in de bedoeling dat in 2020 de opleiding de eerste afgestudeerden oplevert. In oktober 2020 start de vijfde cohort met de opleiding. Per cursusjaar worden 12 studenten aangenomen. Volgens schatting zal het aantal studenten in 2020 $\pm$ 50 zijn. De opleiding biedt ook stageplekken aan studenten uit het buitenland mn. Nederland. Er zijn regelmatig aanvragen van studenten van o.a. de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) en de ACTA voor een stageplek.

Er is een werkgroep geïnstalleerd in 2018 ter voorbereiding van de accreditatie. De inventarisatie op grond van de handleiding van de NOVA geeft aan dat er dringend geïnvesteerd moet worden aan de volgende onderwerpen om te voldoen aan de eisen die gesteld worden om te accrediteren.

1. Personeel: de upgrading van het personeel (zowel het administratief als het docentencorps);
2. Voorzieningen: w.o. onderwijsruimten, bibliotheek/mediatheek, studentenruimte, elektronische leeromgeving;
3. Kwaliteitszorg: het opzetten van een kwaliteitszorgsysteem. Er zal een kwaliteit zorgafdeling moeten komen die zorg draagt voor o.a. de evaluaties die kunnen leiden tot het constateren van tekortkomingen en verbeteringen aangebracht kunnen worden als het beoogde resultaat niet is bereikt. Ook zal de afdeling zorg moeten dragen voor het waarborgen van de kwaliteit binnen het onderwijs door bewaking van de processen en de procedures;
4. Toetsing: de opleiding heeft behoefte aan een toetscommissie. De leden van deze commissie zullen getraind moeten worden zodat ze de tools bezitten om toetsen te ontwikkelen, te beoordelen op kwaliteit en deze bij te stellen zodat die aan alle gestelde eisen van een toetscyclus voldoet en
5. Continuïteit: De financiële voorzieningen moeten beschikbaar zijn om te garanderen dat het onderwijsprogramma jaarlijks uitgevoerd kan worden en dat er continuïteit is.

Eind januari 2019 vond de kick-off van het twinning project 'Van curatie naar preventie: ontwikkeling en Implementatie van Actieve Minimale Interventie Tandheelkunde' plaats. De Stichting Jeugd tandverzorging is de Surinaamse partner in dit project. Duur van het project is gesteld op 24 maanden. Het doel van dit project is Implementatie AMIT in curricula van de opleiding OHT (Sur) en CTM (Centrum Tandartsen- en Mondzorgkundigenopleiding in Groningen, Nederland). Dit houdt in dat gedurende twee jaren (2019-2020) de opleiding te maken zal hebben met twinning activiteiten. Deze houden onder meer in:

- **AMIT-curricula en -infrastructuur ontwikkeld:** inventarisatie huidige curricula, ontwikkeling lesmateriaal en handleidingen, aanpassing beoordelingscriteria en toetsing, aanpassing onderwijsprogramma's en aanpassing digitale en praktijkmatige infrastructuur
- **AMIT-training en -kalibratie van docenten uitgevoerd:** ontwikkeling programma training en kalibratie docenten, scholing van docenten op het gebied van AMIT en kalibratie van docenten m.b.t. cariëslaesies en -activiteit
- **AMIT in de drie opleidingen geïmplementeerd:** implementatie van AMIT in alle drie opleidingen en continue monitoring en bijstelling implementatie

De implementatie van het AMIT-concept in het curriculum zal met zich meebrengen dat nagegaan moet worden hoe deze ingepast zal worden in het curriculum zonder dat het een verzwarend van het programma oplevert.

Het Personeelsbeleid 2020

De aanwezigheidsregistratie van het personeel zal door middel van een gedigitaliseerd systeem plaatsvinden. Mede hierdoor wordt de mogelijkheid gecreëerd voor een rechtvaardigere toekenning van incentives. De door de organisatie consultant samengestelde organisatiestructuur is intussen goedgekeurd en geïmplementeerd. Waar nodig vindt er bijstelling plaats er worden medewerkers getraind/ (bij)geschoold om de hun opgedragen taken optimaal naar behoren te verrichten. Het Personeelsreglement (PR) en het Huishoudelijk reglement (HR) worden in overleg met de vertegenwoordiger van de werknemers aan de medewerkers uitgereikt. Indien nodig zullen motivatiesessies voor het vergroten van de betrokkenheid en het kweken van ownership bij onze medewerkers na evaluatie en in samenspraak met de consultant worden gecontinueerd. Mede in het kader van continue verbetering van de dienstverlening zullen de diverse functiegroepen een refreshment training krijgen op het gebied van klantgerichtheid, efficiëntie en productieverhoging. Er zal verder worden gewerkt aan de professionele uitstraling van de organisatie. Bij- en nascholing van Jeugd tandverzorgers zal gericht zijn op materiaalkennis in de tandheelkunde en wetgeving met betrekking tot gezondheid in ons land. Aangetekend dient te worden dat het streven is de belangrijkste tools van de organisatie, de human resources, gemotiveerd te houden en de arbeidssatisfactie op een hoog peil te houden. Het voorgaande betekent dat voor alle functiegroepen binnen de organisatie de mogelijkheden zullen worden uitgewerkt. Ten aanzien van de baliemedewerkers zal het bewustzijn voor wat betreft klantgerichtheid en ethiek worden vergroot. Ook in dit jaar zal aan het optimaliseren van de werkomgeving en het standaardiseren van klinieken verder inhoud worden gegeven waarbij het belang van hygiëne in de praktijk voor zowel jeugd tandverzorgers als stoelassistenten zal worden benadrukt.

Continuering van acties ter vergroting van de effectiviteit en de efficiëntie van de interne organisatie wordt in samenspraak met de afdeling Interne Controle voortgezet. De afdeling Kwaliteitszorg i.o. zal zich in het kader van “quality assurance” i.s.m. alle actoren toeleggen op het uitschrijven en bijstellen van protocollen en procedures van de diverse afdelingen. Dit zal er mede toe leiden dat die mate van standaardisatie die wij voorstaan wordt bereikt. Het saamhorigheidsgevoel van het personeel wordt vergroot door verschillende activiteiten voor, door en met kleinere of grotere groepen medewerkers.

Preventie

Parodontale aandoeningen en cariës zijn in de eerste plaats gedragsziekten veroorzaakt door een weinig doordacht voedingspatroon en een slechte mondhygiëne.

De policy van de Stichting blijft erop gericht om op basis van een zorgbenadering door het accent te leggen op primaire preventie bij de jeugd en niet alleen op grond van curatieve verrichtingen, secundaire en tertiaire preventie de problematiek te lijf te gaan.

De klassikale programma's op de 200 scholen worden per regio gecoördineerd en middels voorlichtingsmateriaal ondersteund door de afdeling TGVO. De mondspoelprogramma's met fluoride op de 200 basisscholen zullen worden gecontinueerd.

Bij de bestrijding van zuigflescariës bij kinderen van 1 – 4 jaar zijn ± 145 instellingen w.o. 100 crèches en 45 consultatiebureaus betrokken. Ter ondersteuning van de preventie van zuigflescariës is een aantal voorlichtingsspotjes/radioprogramma's geprojecteerd.

Er bestaat een poetsprogramma voor de eerste klassen van een aantal basisscholen en een sealant programma (dichtlakken van de groeven op een kies) voor 7/8-jarigen.

Op projectbasis zal een preventiepakket worden uitgevoerd in Brokopondo tot het Stuwmeer en langs de Coppenerivier.

Investerings

De Stichting bestaat in het begrotingsjaar 2020, 40 jaar. Dit brengt met zich mee dat ook vele investeringen in de apparatuur van de Stichting 40 jaar geleden zijn gedaan. De komende periode zal zeker aandacht gegeven worden aan het plegen van verdere vervangingsinvesteringen. De tandheelkundige apparatuur uit het veld wordt gezien de precaire financiële situatie volgens een planning gefaseerd vervangen.

Het hoofdkantoor van de Stichting JTV is dringend aan renovatie toe, dit aangezien er vele lekkages merkbaar zijn in leidingen, maar ook de elektrische installatie en bijbehorende zekeringskasten moeten dringend vervangen worden. Voorts is de Stichting het pand in de huidige opzet en grootte ontgroeid. Er zal geïnvesteerd moeten worden in een op de tijd en medewerker afgestemd gebouw. Er is in het kader van het in goede conditie houden van equipment een shift in benadering gekomen van curatieve naar preventieve en predictieve maintenance.

Ook is de titel op de grond van het hoofdkantoor, gevestigd aan de Prof. W. Kernkampweg no. 3, een probleem. Op dit moment behoort de grond toe aan de Anton de Kom Universiteit van Suriname/Stichting M.W.I.

Hier zal wat duidelijkheid over moeten komen, gegeven het feit dat het recht van opstal vervalt in het jaar 2020. Hiertoe is een schrijven van de minister van Volksgezondheid verstuurd naar diens collega van Onderwijs, inzake de verlenging van het recht van Opstal met 10 jaren. De stichting komt mogelijk in aanmerking voor een stuk terrein aan de Ringweg, waar geopteerd kan worden voor een lening via een fonds vanuit Israel. Dit onder auspiciën van het ministerie van Volksgezondheid.

Er zijn in de afgelopen periode, in samenwerking met en onder auspiciën van IAMGOLD en Newmont, missies uitgevoerd naar diverse dorpen in het district Brokopondo met een preventieve en curatieve inslag.

Er is een 4 stappenplan met IAMGOLD uitgevoerd in 2019 om t.b.v. het Brokopondogebied een meer duurzame tandheelkundige zorg te bieden. De bedoeling is dat dit project een follow up krijgt, waarbij mogelijk ook scholen buiten de economische zone van IAMGOLD worden meegenomen. Dit daar dit project in een noodzakelijke behoefte heeft voorzien.

Met de Medische Zending (MZ) zijn er gesprekken gevoerd en de bedoeling is, dat er een samenwerkingsovereenkomst getekend zal worden om de tandheelkundige zorg naar een hoger niveau te tillen. De bedoeling is dat SJTV zal helpen met verzorgen van lessen aan de gezondheidsassistenten (GZA's) van de MZ. Tevens zal SJTV een belangrijke rol vervullen in het mondgezondheidszorgbeleid voor met name het binnenland.

In het jaar 2018 zijn we ook gestart om te participeren in missies geregisseerd door het Mungra Medisch Centrum (MMC) naar diverse dorpen in het Coppename- en Wayambogebied, waarbij JTV de tandheelkundige zorg zal verlenen. De bedoeling is dat deze ook in dit begrotingsjaar gecontinueerd zullen worden. Investerings in dit kader zullen deels uit eigen middelen worden gefinancierd.

Met de RGD zijn afspraken gemaakt, dat de stichting Jeugd tandverzorging in de gerenoveerde of nieuw op te zetten klinieken van de RGD een ruimte toegewezen krijgt. De bedoeling is dat de stichting bij voldoende personeelsbestand ook gevestigd zal zijn in het Oosten van het land. De bedoeling is dat dit eveneens zal gelden voor andere gebieden zoals Onverwacht, Zanderij, Brokopondo en eventueel Sipaliwini.

De stichting JTV is voorts van plan te investeren in decentralisatie van de mogelijkheid tot het maken van röntgenfoto's. Daartoe zal er equipment aangeschaft en geïnstalleerd worden in enkele hoofdklinieken zoals Maretraite, Nieuwe Grond en eventueel Meerzorg.

In het kader van het verhogen van de kwaliteit van de opleiding tot Oral Health Therapist, wordt er middels deelfinanciering door de Staatsolie Foundation een mediatheek opgezet. Dit is tevens een noodzakelijke faciliteit in het accreditatie traject.

Voor het vergroten van actieradius van de schooltandverzorging is de aanschaf nodig van twee transportvoertuigen, die de mobiele tandheelkundige units, de bemanning en het nodig

materieel snel en veilig kunnen verplaatsen.

WERKPLAN 2020 PROGRAMMA						
Outcome 2021	Resultaat 2020	Activiteiten 2020	Financiering		Tijdslijn	
			kosten	modaliteit	start	eind
Daling cariës prevalentie 6 jarigen	Participatie 45 CBs aan preventie van zuigflescariësprogramma	Voorlichting en Educatie aan 5000 ouders van zuigelingen i.s.m. de CB verpleegkundigen	794.707	VGZ	continu	
	Participatie van 100 kinderdagverblijven aan het zuigflescariesprogramma	Voorlichting aan crècheleidsters/ dagelijks poetsen met de kinderen in de instelling/			continu	
Daling cariës prevalentie bij 12 jarigen	Participatie van 115 GLO scholen in de kustvlakte aan collectieve	Voorlichting en educatie aan kinderen en leerkrachten.	12.003.208	VGZ	continu	
		Tandheelkundige begeleiding en systematische tandheelkundige behandeling van 20.000 kinderen (8-13 jaar)			continu	
		Incidentele behandeling van de jeugd van 0-18 jaar (10.000)			continu	
	DMF-T onderzoek bij 6 en 12 jarigen is uitgevoerd	Landelijk DMF-T onderzoek bij 6- en 12 jarigen			januari	mei
Daling Cariës en gingivitis bij 18 jarigen	Voorlichting en educatie op 22 VOJ scholen is uitgevoerd	Voorlichting en educatie aan studenten van VOJ scholen/gebitscontrole	1.188.267	VGZ	jan	feb
	Data base-line 18 jarigen uitgevoerd	Landelijk Onderzoek bij 18 jarigen				

Toelichting:

- De kosten van de activiteiten zijn integraal berekend.
- De gewenste Overheidsbijdrage voor het begrotingsjaar # SRD 17.983.381 afgerond SRD 18 miljoen.

Gelet op de doelstelling van de Stichting JTV waarbij geen winst wordt beoogd, is de bijdrage van de Stichting aan de Overheid nihil.

De opbrengsten voor het jaar 2020 kunnen worden geraamd op ± SRD 4.5 miljoen.

Outcome 2021	Resultaat 2019	Activiteiten 2019	Financiering		Tijdslijn	
			kosten	modaliteit	start	eind
Tandheelkundige data bank t.b.v. monitoring en evaluatie van de mond-gezondheid in Suriname is geïmplementeerd	Programma ontwikkeld en geïmplementeerd	Programma ontwikkelen	1.215.105	VGZ	jan	mei
	Hardware is aangeschaft	Aankoop 10 computers, hardware en software programma's			jan	mei
Verbeterde kwaliteit van de dienstverlening	Kwaliteitsafdeling is opgezet	Na- & Bijscholing medewerkers, standaardisatie werkmethode, decentralisatie management plenaire vergaderingen/ regiovergaderingen	3.033.138	VGZ	jan	okt
Verbeterde voorzieningen en decentralisatie van de tandheelkundige zorg	Onderhoud en vernieuwing apparatuur uitgevoerd, 1 mobiele kliniek in gebruik	Onderhoud en vervanging tandheelkundige equipment en transport. Aanschaf mobiele kliniek	1.158.093	VGZ	continu	
7 bachelor afgestudeerden van de geaccrediteerde Oral Health Therapist opleiding	Onderwijsprogramma en -faciliteiten aanwezig/toegepast. Kwaliteitsafdeling opgezet	Commissies installeren. Vakliteratuur aanschaffen. Upgraden docenten tot premaster. Kwaliteitsmanager aanstellen	1.910.863	VGZ	januari	oktober
Geaccrediteerde Oral Health Therapist Opleiding	Vooraanvraag tot accreditatie door NOVA ingediend	Renovatie en Uitbreiding opleidingsfaciliteiten. Wetgeving afronden	180.000	VGZ	juni	sept
Investerings ter continuering van de dienstverlening gerealiseerd	Uitbreiding met 2 klinieken, alsook de aanschaf van 6 patiëntenstoelen en transport	Identificeren van geschikte ruimten voor het opzetten van klinieken bestellen patiëntenstoelen aankoop 2 busjes en 1 pick-up	1.000.000	VGZ	jan	dec
TOTAAL			22.483.381			

De overheidsbijdrage voor 2020 bedraagt SRD 10.000.000,- in plaats van SRD 11.000.000,-.

3. Stichting Medische Zending

De Stichting Medische Zending Primary Health Care Suriname, kortweg de Medische Zending of MZ, is opgericht bij notariële akte op 22 mei 2001. De Stichting is opgericht om het medisch werk, met name in het binnenland van Suriname, dat voorheen was opgedragen aan:

- De Stichting Medische Zending der Evangelische Broedergemeente in Suriname (Medizebs);
- De Pater Ahlbrinck Stichting (PAS);
- De Stichting Medische Zending voor Suriname (MZS)

van betrokkenen over te nemen. Als zodanig kan de Stichting aangemerkt worden als rechtsopvolger van de genoemde organisaties. De Stichting is noch stataal, noch parastataal, maar wordt vanwege de rechtsopvolging gefinancierd door de overheid.

Doel

De Stichting heeft tot doel het bevorderen en waarborgen van het lichamelijk-, geestelijk-, sociaal en emotioneel welzijn van de bevolking in het binnenland van Suriname volgens Primary Health Care principes, gedreven door het motief het Evangelie uit te dragen in woord en daad.

De Stichting tracht dit doel onder meer te bereiken door:

- Het opzetten en in stand houden van gezondheidscentra in het binnenland;
- Het opleiden, trainen en bijscholen van gezondheidswerkers;
- Het samenwerken en plegen van overleg met overheids- en particuliere instellingen en individuen in het belang van Primary Health Care.

Missie

Gedreven door christelijke beginselen streven wij naar het aanbieden van optimaal toegankelijke kwaliteitsgezondheidszorg en werken continu aan het verder ontwikkelen van toeleverings- en communicatiesystemen in de basisgezondheidszorg voor de bewoners van de rurale gebieden.

Werkwijze

Integrated Primary Health Care, IPHC, is essentiële basisgezondheidszorg in rurale gebieden volgens praktische, wetenschappelijk gefundeerde en sociaal acceptabele methoden en technieken die tot stand komen door intersectorale aanpak, gemeenschapsparticipatie en bevolkingseducatie. Het geïntegreerd Primary Health Care model, volgens welke de Medische Zending werkt, is een op gezondheidsontwikkeling gericht model dat gezondheid bevorderende en intersectorale acties voor de determinanten van gezondheid integreert met ziektebehandeling, zorg en rehabilitatiediensten. Dit model biedt dus samengestelde diensten aan die behalve genezing en zorg ook verbetering van gezondheid moeten bewerkstelligen, met name preventie en preventie gerichte informatie-uitwisseling tussen zorgverleners en gemeenschappen die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Het Medische Zending 's dienstenpakket dat hieruit voortvloeit, bestaat uit de volgende basisdiensten:

- Spoedeisende Hulp
- Moeder- en kindzorg
- Family-Planning
- Schoolgezondheidsprogramma
- Preventieve programma's
- Onderzoek en behandeling van overdraagbare aandoeningen (Communicable Diseases)
- Onderzoek en behandeling van niet overdraagbare aandoeningen (Non Communicable Disease)
- Tandheelkundige zorg

Elke basisdienst bestaat uit een aantal interventies en/of sub diensten deze worden op elk van de 51 gezondheidscentra en poliklinieken aangeboden door een gezondheidsteam, waarvan de Gezondheidszorg assistent (de GZA) het eerste aanspreekpunt is, en verder bestaat uit artsen en andere gezondheids- en ondersteunende werkers, die al dan niet permanent op de locatie aanwezig zijn, maar in nauw contact met elkaar de gezondheidsbevorderingen-, curatieve- en rehabilitatie diensten 1x 24 uur verstrekken.

De Medische Zending biedt verder ter ondersteuning van het bereiken van de gestelde doelen binnen dit basispakket, de volgende ondersteunde diensten:

- Outreach (Expanded Program of Immunization buiten de poli's, huisbezoek)
- Laboratoriumonderzoek
- MZ Telehealth
- Health Management Informatie Systeem
- Patiënten opname (observatie) op de poli
- Tweedelijnszorg middels specialistische missies
- Farmaceutische zorg
- Monitoring, Evaluatie, Surveillance en Onderzoek

Begroting 2020					
Doelgebied		Maatregelen		Budget (SRD)	Aansluiting MOP
1.5.1	De resultaten van periodiek overleg met de gemeenschap en het traditioneel gezag zijn per regio vertaald in maatwerk	1.5.1.1	Traditioneel gezag en de poli hebben minimaal 1x per kwartaal een overlegmoment	258.910	Sociale sector
		1.5.1.2	Jaarlijks is er minimaal 1 interventie per regio gepleegd naar aanleiding van de resultaten voortkomend uit de overlegmomenten	1.035.640	Sociale sector
2.1.1	Handboeken proces, procedures en protocollen zijn up to date en standaardisatie wordt gewaarborgd	2.1.1.1	Alle medische protocollen zijn jaarlijks up to date	103.564	Sociale sector
		2.1.1.2	Alle geupdate protocollen worden jaarlijks geïntegreerd in het curriculum van de opleiding tot GzA	155.346	Sociale sector
		2.1.1.3	Informatie systeem ter bevordering van de datakwaliteit voor besluitvorming is geïmplementeerd	258.910	Sociale sector
2.1.2	Kwaliteitscontroles binnen de MZ zorgverlening zijn via veld audits en cliënt surveys uitgevoerd in het hele werkgebied	2.1.2.1	Een audit is uitgevoerd in 2 MZ regio's (Brokopondo en Boven Suriname) om de kwaliteit van de performance van de zorgverleners na te gaan	310.692	Sociale sector
		2.1.2.2	Er is een baseline vastgesteld m.b.t. de tevredenheid van de gemeenschap over de ontvangen zorg in 2 regio's (Brokopondo en Boven Suriname)	466.038	Sociale sector
2.2.1	Maatregelen per risico categorie hebben de kans op schade en ongewenste effecten als gevolg van MZ bedrijfsvoering waar mogelijk beheersbaar gemaakt	2.2.1.1	Per proces binnen de organisatie is er een risico analyse uitgevoerd	647.275	Sociale sector
2.3.1	Alle medewerkers zijn bekend met het MZ communicatiebeleid en de eigen rol daarbinnen	2.3.1.1	Het onderdeel "Bevorderen van de interne communicatie" van de interne communicatiestrategie in het herziene MZ communicatieplan is 100% geïmplementeerd	151.031	Sociale sector
		2.3.1.2	De onderdelen "Stakeholder en Economische activiteiten monitoren en stimuleren" en "relatieversterking met donoren en partners" van de externe communicatiestrategie in het herziene MZ communicatie plan zijn 100% geïmplementeerd	151.031	Sociale sector
2.3.2	Interne communicatie is verbeterd door gebruik van MZ communicatie instrumenten	2.3.2.1	Een baseline van de 'interne informatie-uitwisseling' is vastgesteld en op basis hiervan is er een plan van aanpak ontwikkeld	129.455	Sociale sector
2.4.1	De MZ-infrastructuur voldoet aan de gangbare kwaliteitseisen	2.4.1.1	Een baseline m.b.t. de kwaliteit van de voorzieningen is voor de poliklinieken in de regio's Brokopondo en Boven Suriname vastgesteld	194.183	Sociale sector
		2.4.1.2	Onderhoud gebouwen (klein / groot onderhoud) is verricht conform onderhoudsschema 2020	1.553.460	Sociale sector
		2.4.1.3	Op 50% van de poliklinieken is aan alle medewerkers een op praktijk gerichte training in afvalverwerking verzorgd	194.183	Sociale sector
3.1.1	De transitie van PZ naar HR heeft verdere voortgang gehad met de focus op de meer begeleidende activiteiten van HR	3.1.1.1	Binnen 20% van onze MZ teams is de intervisie geïntroduceerd om open cultuur en communicatie te stimuleren	776.730	Sociale sector
		3.1.1.2	Voor minimaal 1 high potential en 1 non performer per ressort is er een persoonlijk ontwikkelplan vastgesteld welke moet leiden tot performance verbetering door minimaal 1 x de PDCA cyclus te doorlopen	517.820	Sociale sector
3.1.2	HR instrumenten (o.a. functionerings-, beoordelings- en beloningsbeleid) zijn faciliterend aan de organisatiedoelstellingen; het beloningsbeleid is waar mogelijk marktconform aangepast	3.1.2.1	Het beloningsbeleid is bij de GzA's marktconform aangepast	3.883.650	Sociale sector

Begroting 2020					
Doelgebied		Maatregelen		Budget (SRD)	Aansluiting MOP
3.2.1	Minimaal 75% van alle poli medewerkers < 58 jaar beschikt over de vaardigheden en tools om met inzet van o.a. ICT de kerntaken uit te voeren	3.2.1.1	25% van alle poli medewerkers heeft een ICT training met een voldoende (>6.0) afgerond	690.427	Sociale sector
		3.2.1.2	Alle ambulancemedewerkers en bootsmannen hebben een basis EHBO training met een voldoende (>6.0) afgerond	172.607	Sociale sector
		3.2.1.3	Jaarlijks heeft iedere GzA ten minste 3 distance learning modules m.b.t. het basisdienstenpakket succesvol (>6.0) afgerond	863.033	Sociale sector
3.3.1	De commitment / toewijding van medewerkers aan MZ is verbeterd door interventies op de bedrijfscultuur en de wijze van bejegening op de werkvloer	3.3.1.1	Er is een kleinschalig onderzoek geweest naar de ervaren bejegening/collegialiteit/respect/samenwerking binnen MZ	776.730	Sociale sector
		3.3.1.2	Er is een op maat gesneden workshop/training - met de MZ core values en de resultaten van het kleinschalig onderzoek als uitgangspunten - aan tenminste de leidinggevenden van MZ gegeven.	233.019	Sociale sector
		3.3.1.3	Er is een door MZ geformuleerde gedragscode	155.346	Sociale sector
		3.3.1.4	Er is voor medewerkers van alle MZ teams een teambuildingsactiviteit (op locatie) uitgevoerd ter bevordering van de onderlinge collegialiteit	388.365	Sociale sector
3.3.2	Kernwaarden van MZ komen tot uiting in de performance van individuele medewerkers	3.3.2.1	Leidinggevenden begeleiden expliciet op de kernwaarde kwaliteitsgerichtheid wat leidt tot verbeterde beoordelingsresultaten	172.607	Sociale sector
4.1.1	Alternatieve verdienmodellen zijn waar haalbaar binnen MZ geïntroduceerd	4.1.1.1	Verdienmodellen "projectenburo en aangepast MRK" zijn geanalyseerd en er is richting gegeven in de introductie ervan.	86.303	Sociale sector
4.1.2	Projectmanagers geven up to date info m.b.t. projecten aan finance en hebben volledig inzicht in de project ontvangsten en bestedingen.	4.1.2.1	Minimaal 1 keer per week is er overleg tussen projectmanagers en finance inzake projectontvangsten en bestedingen	1.639.763	Sociale sector
4.2.1	De afhankelijkheid van de overheidssubsidie is afgenomen; de inkomsten uit dienstverlening aan anderen dan de overheid zijn met minstens 30% gestegen ten opzichte van 2018	4.2.1.1	Het aantal SZF geregistreerden is minimaal met 10% toegenomen	1.035.640	Sociale sector
		4.2.1.2	Alle poliklinieken leveren de declaraties voor verrichtingen t.b.v. verzekeringsmaatschappijen maandelijks op tijd en correct in	1.294.550	Sociale sector
		4.2.1.3	Redenen voor onbetaalde SZF verrichtingen worden per kwartaal inzichtelijk gemaakt door finance en intern besproken	258.910	Sociale sector
GENERAAL TOTAAL				40.562.569	

Toelichting

Het beleidsplan van de stg. Medische Zending PHCS voor de periode 2019-2021 getiteld: "Consolidatie en groei bij IPHC-zorgverlening van de Medische Zending: participatie en partnerschap met en in dienst van de doelgroepen" ging uit van de thema's:

1. IPHC en zorgverbetering;
2. Kwaliteit, doelmatigheid en communicatie interne organisatie;
3. Human Capital ontwikkeling;
4. Financieel beheer en fondswerving.

In de begroting 2020 is van deze thema's uitgegaan om de aandachtsgebieden te bepalen, waarbij de maatregelen met hun benodigd budget voor realisering in 2020 zijn aangegeven.

De zorgverlening ter veiligstelling van de gezondheid staat centraal in deze aangepaste aanpak; daar ontleent deze organisatie al langer dan 250 jaar haar bestaansrecht aan. De mate waarin zij daarin

slaagt, is af te meten aan de tevredenheid van de zorgafnemers en de financiers van de kosten van deze zorgafnemers van de zorgaanbieder. Een verbeterde effectiviteit in het uitgestrekt werkgebied is wat wordt beoogd bij een verdere verankering van het IPHC-zorgmodel. Met investeringen in de interne organisatie op het gebied van kwaliteitsborging en communicatie wordt ingezet op opheffing van knelpunten in zorgverlening ook in tijden van tekorten. Het bouwen aan een geïntegreerd kwaliteitsmanagementsysteem wordt daarom in deze periode ook verder in gang gezet. Belangrijke stappen daartoe zijn in de 2016-2018 periode genomen met de professionalisering van het M&E systeem en starten met een meer procesgerichte benadering. Met SMART geformuleerde doelen en daar aan gekoppelde indicatoren voor de monitoring en evaluatie is een aanvang gemaakt met de professionalisering van het M&E-systeem. Maar het systeem dient verder ontwikkeld en verbeterd te worden. Dat kan echter alleen als tegelijkertijd ook de verdere professionalisering van het Human Resource beleid voldoende aandacht krijgt. Met inzet van moderne HR-instrumenten wordt geïnvesteerd in de toerusting van medewerkers op alle niveaus in de organisatie. De financiële functie in de organisatie zal daarbij een forse ondersteuning bieden door sterker te sturen op verruiming van de inkomsten, kostenbeheersing en de beheersing van alle financieel administratieve risico's.

Het plannen voor de beleidsperiode 2019 – 2021 is dus vooral aandacht schenken aan sterker cliënt gericht optrekken door de gemeenschapsparticipatie verder te structureren, de interne en externe communicatie te verbeteren en de kwaliteit van de dienstverlening binnen mogelijkheden af te stemmen op de zorgvraag. De strategische doelstellingen voor de beleidsperiode zijn:

1. Met inzet van het MZ- IPHC zorgmodel is minimaal een consolidatie en waar mogelijk een groei van het zorg aanbod in het werkgebied gerealiseerd; MZ wordt nationaal en regionaal erkend als IPHC-kenniscentrum voor zorgverlening in rurale gebieden
2. De kwaliteit van de zorgverlening is aantoonbaar verbeterd en door aanwezigheid en toepassing van een integraal model voor gezondheidsbevordering en geregistreerde feedback van zorgafnemers is continu sturing mogelijk
3. Opleiding en begeleiding van medewerkers en een marktconform beloningsbeleid garanderen beschikbaarheid van de gemotiveerde medewerkers die de doelstellingen van de organisatie op elk niveau kennen en uitdragen
4. De MZ heeft additionele fondsen ontsloten voor financiering van de verdere groei en innovatie via donornetwerken. Zij heeft zich tegelijkertijd ook ingezet voor meer rechtvaardige ziektekostenverzekeringsbeleid/-overeenkomsten.

Ons Surinaams zorgstelsel is gedurende de afgelopen beleidsperiode ingrijpend veranderd. Door de landelijke invoering van een basiszorgverzekering zijn de verhoudingen en financieringsmodellen binnen de zorg gewijzigd. Ook voor de Medische Zending (MZ) zijn de veranderingen niet ongemerkt gebleven. Een verslechterende macro-economische realiteit heeft nog meer druk op de organisatie gezet om vooral het financieel beheer te hervormen. Een rationele vergoeding voor geleverde diensten in de persoonlijke gezondheidszorg die geboden wordt komt langzaam op gang via verzekeringsmaatschappijen, maar met de economische crisis blijft vergoeding voor geleverde publieke gezondheidszorg, welke de verantwoordelijkheid is van de overheid, een uitdaging. Zo is vanwege allerlei factoren de overheid niet in staat gebleken de goedgekeurde begroting voor 2019 volledig en op tijd beschikbaar te stellen, wat een nadelig effect op de continuïteit van de gezondheidszorg in het binnenland heeft gehad.

Binnen de 4 thema's van het beleid zijn de aandachtsgebieden vastgesteld waar binnen gezondheidsactiviteiten van de Medische Zending zich zullen concentreren in 2020.

Binnen het thema: "IPHC en zorgverlening" (doelgebied 1.1.1 t/m 1.5.2) zal volgens geïntegreerde Primary Health Care principes de moeder- en kindzorg extra aandacht krijgen. De vaccinatiedekking van de kinderen tussen 0 en 5 jaar moet in 2020 minimaal 95% bedragen en de moeder- en kindzorg zal eveneens volgens het IMPAC (Integrated Management of Pregnancy and

Childbirth) en IMCI (Integrated Management of Childhood Illness) protocol gestandaardiseerd en kwalitatief verbeterd uitgevoerd worden. 90% van de schoolkinderen in het basisonderwijs in het binnenland zullen wederom binnen het MZ-schoolgezondheidsprogramma gescreend worden. In tegenstelling tot de vorige beleidsperiode zullen alle scholen in het verzorgingsgebied meegenomen worden. Binnen het MZ-basisdienstenpakket, dat vanuit alle poliklinieken aangeboden wordt, zal de toegankelijkheid van de zorg voor adolescenten met behulp van het IMAN (Integrated Model for Management of the Adolescent Needs) protocol, aangepast aan het MZ-werkgebied, verder verbeterd worden. Het MZ-basispakket en de informatie daarover zal vanuit alle poliklinieken aangeboden worden, waarbij de complexiteit van het bereiken van de adolescenten dit basispakket afgestemd zal zijn op de adolescenten binnen onze populatie met behulp van IMAN richtlijnen. Verder zal een gedecentraliseerde aanpak van gezondheidsbevordering input leveren voor maatwerk per regio door inzet van GB-veldteams.

Binnen elke regio zal er (uitgaande van een baseline) een toename zijn van minimaal 25% in de populatie ouder dan 20 jaar die bekend is met hun BMI, bloeddruk, bloedsuiker en HB. In deze beleidsperiode zal een MZ chronische zorgmodel in nauwe samenspraak met One Stop Shop ontwikkeld en volledig geïmplementeerd worden in het MZ-verzorgingsgebied. Ook zal er zoals altijd overleg gepleegd worden met het traditioneel gezag en de resultaten van dit periodiek overleg met de gemeenschap en het traditioneel gezag zullen per regio vertaald worden in maatwerk.

Kwaliteit van de interne organisatie, risicobeheer, communicatie en kwaliteit van de infrastructuur zullen in het thema “Kwaliteit, doelmatigheid en communicatie” (aandachtsgebied 2.1.1 tot en met 2.4.1) belangrijke doelen zijn. Hierbij zullen de handboeken proces, procedures en protocollen up to date zijn en standaardisatie gewaarborgd worden. Via veld audits zullen kwaliteitscontroles binnen de MZ-zorgverlening en klant onderzoek in het hele werkgebied uitgevoerd worden. Maatregelen per risico categorie zullen de kans op schade en ongewenste effecten als gevolg van MZ-bedrijfsvoering waar mogelijk beheersbaar gemaakt worden. Alle medewerkers zullen bekend zijn met het MZ-communicatiebeleid en de eigen rol daarbinnen terwijl de interne communicatie verbeterd zal zijn door gebruik van de MZ-communicatie instrumenten. Verder zal in deze beleidsperiode verder aan de kwaliteit gewerkt worden van de MZ-infrastructuur.

Binnen het thema “Deskundigheid en gemotiveerd MZ Human capital” (aandachtsgebied 3.1.1 tot en met 3.3.2) zullen de aandachtsgebieden HR-aansturing, kennis en vaardigheden en de motivatie, morals en attitude van medewerkers aan de orde komen. Zo zal de transitie van PZ naar HR verdere voortgang hebben met de focus op de meer begeleidende activiteiten van HR. De HR-instrumenten (o.a. functionerings-, beoordelings- en beloningsbeleid) zullen faciliterend zijn voor het bereiken van de organisatiedoelstellingen. Het beloningsbeleid zal waar mogelijk marktconform aangepast worden. Minimaal 75% van alle poli medewerkers < 58 jaar zal beschikken over de vaardigheden en tools om met inzet van o.a. ICT de kerntaken uit te voeren. De toewijding van medewerkers aan MZ zal verbeterd worden door interventies op de bedrijfscultuur en de wijze van bejegening op de werkvloer. De kernwaarden van MZ zullen in deze beleidsperiode tot uiting komen in de performance van individuele medewerkers.

Binnen het thema “Financieel beheer en fondswerving” (aandachtsgebied 4.1 tot en met 4.2) zullen de aandachtsgebieden finance upgrade en groei inkomsten belangrijke doelen zijn. In deze beleidsperiode zullen de alternatieve verdienmodellen geanalyseerd en waar haalbaar binnen MZ geïntroduceerd worden. De projectmanagers zullen up to date info m.b.t. projecten aan finance geven en zullen volledig inzicht in de projecten hebben.

De aandachtsgebieden die voortvloeien uit deze 4 thema's, zoals aangegeven in de begroting, zullen in deze beleidsperiode middels de aangegeven maatregelen moeten worden bereikt. De acties om deze maatregelen te bereiken vormen gezamenlijk het operationeel plan van de Medische Zending

voor 2020. De begroting is dus gebaseerd op de uitvoering van acties die kunnen leiden tot deze maatregelen.

In onderstaande tabel is weergegeven op welke manier de uitgaven verdeeld zijn per thema.

Thema's	Budget
1. IPHC en zorgverbetering;	60%
2. Kwaliteit, doelmatigheid en communicatie interne organisatie;	10%
3. Human Capital ontwikkeling;	20%
4. Financieel beheer en fondswerving.	10%

Hierbij ligt het zwaartepunt op IPHC en zorgverbetering van de doelgroepen. Dit zal voornamelijk geschieden door professionalisering van de Human Resources en het actief betrekken van de doelgroepen.

De begroting van 2020 vertoont een verhoging van 13, 7% ten opzichte van de ingediende begroting van het jaar 2019 vanwege de volgende redenen:

1. De Medische Zending speelt een voortrekkersrol in de implementatie van geïntegreerde PHC in Suriname. Binnen dit beleid wordt vooral de nadruk gelegd op bewustwording van de gemeenschappen voor wat betreft gezonde levensstijlen. Aangezien gemeenschappen pas gebruik maken van gezondheidsdiensten als ze ziek zijn, is het binnen het IPHC-model het gaan naar de gemeenschappen (outreach) waar zij zich ook bevinden, van eminent belang. Dit legt een hogere druk op de kosten voor logistiek en transport dan normaal. Training van de gezondheidswerkers en van de gemeenschappen, gericht op preventieve activiteiten en gemeenschapsparticipatie in de gezondheidsagenda is hierbij een belangrijk onderdeel. Ook het aantrekken van hoger kader voor implementatie van geïntegreerde PHC legt grotere druk op de personeelsuitgaven. Dit zal gecontinueerd moeten worden. Stopzetting hiervan zal onnodig leiden tot verhoging van de kosten voor gezondheid voor deze doelgroep;

2. Ondanks alle bezuinigingen komen we er niet onderuit om rekening te houden met een stijging van de kosten van m.n. transport. Dit vanwege een betere afstemming van de zorgvraag met het zorgaanbod;

3. In deze begroting zijn de investeringen in gebouwen niet meegenomen.

4. In de begroting is er rekening gehouden met een opbrengst vanuit de verzekeringsmaatschappijen en donoren van circa 6 miljoen.

De overheidsbijdrage voor 2020 is gesteld op SRD 22.500.000,- in plaats van SRD 33.000.000,-

4. Psychiatrisch Centrum Suriname (P.C.S)

Informatie PCS

- Naam van de instelling	Psychiatrisch Centrum Suriname
- Totaal personeelsleden:	450
- in vaste dienst	298
- in tijdelijke dienst	150
- uitgeleend	

Doel van de parastatale instelling

Het Psychiatrisch Centrum Suriname stelt zich, ten behoeve van alle ingezetenen van Suriname, ten doel het bevorderen of herstellen van geestelijke gezondheid dan wel, indien dit niet mogelijk blijkt, het draaglijk maken van het psychisch lijden. Tevens zet zij zich in om te voorzien in de behoefte aan onderzoek, behandeling, verpleging, verzorging en nazorg van psychiatrische patiënten, het verrichten en bevorderen van wetenschappelijk onderzoek op gebieden van geestelijke gezondheidszorg, alsmede de opleiding van hulpverleners voor de gezondheidszorg.

- Activiteiten en plannen zie toelichting op de beleidsbegroting 2020
- Subsidie van de overheid Opereren zelfstandig, ontvangen geen subsidie van de overheid sedert juni 2013

Toelichting op beleidspunten beleidsbegroting PCS 2020

Sociaal Psychiatrische Zorg (Ambulante behandeling/Nazorg)

Indachtig het Nationaal Beleid Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ), waarbij als een van de belangrijkste beleidsuitgangspunten geldt de decentralisatie van de zorg en het verschuiven van het accent van klinische zorg naar ambulante/extramurale zorg, is in 2006 de nieuwe Sociaal Psychiatrische Dienst PCS operationeel gemaakt. In het jaar 2020 wil het PCS met haar ambulante zorg in het kader van haar decentralisatiebeleid ook de districten Sipaliwini, Brokopondo en Marowijne aandoen. Daarnaast wil PCS in 2020 de ggz in het Oosten, Zuiden en Westen van het land integreren met de eerstelijnszorg vanuit de RGD en MZ.

De belangrijkste taken c.q. activiteiten van deze dienst zijn:

Sociaal Psychiatrische Zorg: verpleegkundige begeleiding en begeleiding via Maatschappelijk werkers;

Outreach: het begeleiden/ondersteunen van cliënten in hun eigen leefomgeving aan de hand van een opgestelde persoonlijke hulpverleningsplan, controle op medicatie inname of voorzien via de polikliniek of huisbezoek van benodigde medicatie en ondersteuning en begeleiding bij resocialisatie. Het opereren op wijkniveau met behulp van ACT teams zal in 2020 worden gecontinueerd;

Psychosociale hulpverlening: ambulante begeleiding van patiënten via maatschappelijk werkers (intramuraal/extramuraal);

Centrale Prikpoli: medische/verpleegkundige screening en het toedienen van depotmiddelen bij psychiatrische patiënten;

Crisisopvang: * hulpverlening op psychosociaal gebied;
* hulpverlening aan mensen in acute psychosociale nood (zelfmoord, Huiselijk geweld, slachtoffers van seksueel geweld, acute Levensbedreigende situaties zoals brand, roofoverval, rampen, etc);
* zorg dragen voor tijdelijke opvang (maximaal 48 uren) van personen in Crisissituaties (zoals hierboven genoemd);

Acute psychiatrische dienstverlening: ophaal psychiatrische gedecompenseerde cliënten t.b.v. psychiatrische screening c.q. opname;

Posttraumatische Stress Syndroom behandelingen (PTSS): KEP-behandelingen (Korte Eclectische Psychotherapie) voor slachtoffers met traumatische ervaringen/belevenissen;

Crisishulplijn: 7 dagen/7 uren (7-15 uur) telefonische hulpverlening.

Verslavingszorg

Begin 2010 heeft het PCS, indachtig het goedgekeurd nationaal beleid terzake de verslavingszorg met succes ook de Detoxificatiekliniek voor Vrouwen opgezet en in gebruik genomen c.q. geoperationaliseerd. De Detoxificatiekliniek voor Vrouwen is een integraal onderdeel van het nieuw plan van het PCS in het kader van de “Revitalisatie van Verslavingszorg”. De beleidsvoornemens voor de jaren 2014 en 2015 waren, om een geïntegreerd verslavingszorg bij het PCS uit te voeren. In dit verband is het vroegere BAD in 2014 omgebouwd tot een Polikliniek Verslavingszorg, een unit belast met ambulante behandeling van verslaafden, pre-en postcounseling en voorlichting /educatie m.b.t. de verslavingszorg. Deze kliniek werd eind mei 2014 na inrichting, ook geoperationaliseerd. Het vroegere Bureau Alcohol en Drugs is inmiddels al geïntegreerd binnen de Polikliniek Verslavingszorg. Voorts zijn er in 2012/2013 behandelafdelingen ontwikkeld voor patiënten na de Detoxificatiekliniek (vervolgbehandelafdeling voor drugsverslaafden na detoxificatie). Het streven in 2020 is landelijk een groter bereik te doen realiseren, waarbij voorlichtings- en preventieactiviteiten met nadruk binnen de districten Wanica, Saramacca, Coronie, Nickerie, Commewijne, Marowijne, Brokopondo en Sipaliwini, zullen worden uitgevoerd. Het Ministerie van Volksgezond heeft via PCS een voorhoede rol in het kader van de uitvoering van de preventie- en voorlichtingstaken, voortvloeiend uit het nieuw Nationaal Mental Health Plan 2015 – 2020.

Sociaal Psychiatrische Zorg

De dienstverlening in het kader van de Sociaal Psychiatrische Zorg, zal in 2020 zowel intramuraal als ambulant verder toenemen en gedeconcentreerd c.q. gedecentraliseerd worden uitgevoerd in Paramaribo (alle wijken en randstad) en in alle districten (in het oosten, westen en zuiden van het land). Daarnaast zal de sectie Crisis uitgebreid worden met de faciliteit Crisis Interventie Unit. Het laatste werd in juni 2018 geoperationaliseerd.

Infrastructuur

Vanwege de jarenlange achterstand in het onderhoud (bijkans 28 jaren) van de chronische afdelingen, zijn de fysiek-ruimtelijke omstandigheden van deze klinische afdelingen zeer zorgwekkend en beantwoorden niet aan de hedendaagse eisen qua hygiëne, behandelpatronen, zorgvraag, veiligheid, menswaardige omstandigheden. In de afgelopen **negen jaren** zijn reeds **met succes** een aantal renovatieprojecten en nieuwbouwprojecten **uitgevoerd** en **afgerond**, te weten: Renovatie Poliklinieken, Nieuwbouw Administratiegebouw, Renovatie Garagegebouw/Kantoorruimte, Nieuwbouw Thriftshop/Cyberfaciliteit, Renovatie Onrustige Mannenafdeling Paloeloe en Onrustige Vrouwenafdeling Kolibrie, Nieuwbouw Keuken, Nieuwbouw schuttingen/erfscheidingen fase 1 t/m 3, Renovatie en herinrichting vleugel Kinderpaviljoen tot Vrouwen Detoxificatiekliniek en herbekapping Mannen Detoxificatiekliniek, Nieuwbouw Technische Dienst, Renovatie Auditorium, Renovatie Bibliotheekgebouw, Renovatie Mannen- en Vrouwen Observatie, Herinrichting Parkeervakken vóór het PCS gebouw, verdere vernieuwing van de Erfscheiding (omrastering) fase 4, Renovatie van het BAD gebouw tot een Polikliniek Verslavingszorg, Renovatie en herinrichting chronische Mannenafdeling Spanmakandra tot een faciliteit met voorlopig 3 woonunits met 36 slaappleatsen (bedden) en Renovatie en herinrichting chronische Vrouwenafdeling Pasensie tot een faciliteit met 6 woonunits met 72 slaappleatsen (bedden) voor vrouwen en Renovatie van het Kinderpaviljoen in eigen beheer door onze Technische Dienst.

Er zal in 2019 verder geïnvesteerd moeten in de renovatie en herinrichting van de **chronische psychiatrische zorgafdelingen**: de rustige mannenafdeling Spanmakandra (begane grond), het

Dagactiviteiten Centrum, opzet van een nieuwe Dag Behandelafdeling, ombouw van het Nachtsiel tot een aansturingsunit van de Verpleging t.b.v. nieuwe woonvoorzieningen na renovatie in de nieuwe gebouwen Spanmakandra en Pasensie en Renovatie Gebouw Wasserij/Linnenkamer/Magazijn. Daarnaast zal in het kader van de verdere verbetering van de Bewaking en Beveiliging een nieuwe hoofdpost moeten worden gebouwd en ingericht met moderne apparatuur: camerasysteem, portofoons, etc.

Kwaliteitsverbetering personeel & versterking medische staf en medische registratie

In de afgelopen jaren is getracht om in het kader van de verbetering van de psychiatrische zorg, behandelprotocollen te ontwikkelen en standaardisatie van de behandelingen te bevorderen. Voor de nieuw opgezette onderdelen c.q. afdelingen te weten verslavingszorg, sociaalpsychiatrische zorg en de dubbele diagnose, zal ook in 2019 dit proces vervolgd worden. Uit hoofde van de verpleegkundige inspectie en de ISO 9001:2015 certificering (nieuwe ISO standaard) van verschillende corebusiness afdelingen en ondersteunende afdelingen vanuit KIWA, zal ook bij de verpleging de reeds bestaande protocollen worden aangescherpt en zal het integraal kwaliteitszorgbeleid verder worden versterkt. Het PCS is ingaande 01 juni 2017 t/m 1 juni 2020 gecertificeerd volgens de kwaliteitsnorm: ISO 9001:2015

Vervoerscapaciteit

Ter verhoging van mobiliteit van zorgverleners in het kader van de decentralisatie, moet er in 2019 geïnvesteerd worden in vervoerscapaciteit (1Isuzu DMAX Pick Up en 1 Psycholance speciaal in te richten voor de acute ophaaldienst SPD). De eerste twee voertuigen zijn in 2017 en 2018 niet aangeschaft vanwege financieringsproblemen.

De taken van Stichting Bureau Dak- en Thuislozen werd in 2019 volledig overgenomen door het PCS.

De overheidsbijdrage voor 2020 is gesteld op SRD 10.000.000,- in stede van SRD 25.000.000,-

5. STICHTING REGIONALE GEZONDHEIDSDIENST

Doel 2020		Activiteiten 2020		Financieringskosten (in SRD)
No.		No.		
A Preventie en reductie van ziekten				
1	Voor het einde van 2020 wordt preventieve gezondheidszorg geboden aan 75% van de gemeenschap conform Primary Health Care principes	1a.	Ontwikkelen van een integraal Primary Health Care (PHC) Programma	169.292
		1b.	Continueren van het vaccinatieprogramma gericht op 95% dekkingsgraad.	308.444
		1c.	Continueren van het schoolgezondheidsprogramma	7.500
		1d.	Verdere verbetering van HIV-zorg en –management	7.500
		1e.	Verdere verhoging van de kwaliteit van DM-zorg (NCD's)	7.500
		1f.	Voortzetting van het moeder en kindzorg programma gericht op verdere reductie van moeder en kind sterfte.	7.500
2	Preventieve lifestyle gepromoot in 75% van de gemeenschappen waar de RGD opereert.	2a.	Het ontwikkelen van een programma t.b.v. artsen, verpleegkundigen, verloskundigen, en management binnen de RGD gericht lifestyle medicine als onderdeel van een integraal opleidings-, trainings- en coaching plan t.b.v. alle personeel van de RGD.	155.208
		2b.	Het verzorgen en doen verzorgen van lezingen, seminars en voorlichtingssessies op de poliklinieken en bij buurtorganisaties, en overige NGO's en CBO's.	8.500
		2c.	Het structureren van huisbezoeken voor het promoten van een healthy lifestyle.	7.500
3	Verminderen van de moeder- en kind sterfte en verhogen van de moeder en kindzorg, middels het verbeteren van de vaccinatie en CB zorg.	3a.	Training van nieuwe en huidige verpleegkundigen in CB zorg, DM, hiv-counselors en testers.	20.074
		3b.	Verpleegkundigen en verloskundigen trainen in het maken van swaps	15.000
		3c.	Bijscholen /training van verloskundigen en opleiden van verloskundigen.	1.396.872
		3d.	Training en coaching programma's t.b.v. artsen gericht op kwaliteitsverbetering, klantgerichtheid (patiëntgerichte zorg), management van poliklinieken en "lifestyle medicine" als onderdeel van een integraal opleidings-, trainings- en coaching plan t.b.v. alle personeel van de RGD.	29.645
		3e.	Nationaal protocollen RGD, AZP, SPAOGS en ziekenhuizen bekijken om te komen tot 1 protocol voor RGD	13.358
		3f.	Trainingen	27.500
4	Health educatie	4a.	Increase awareness and knowledge	
5	Versterken Surveillance systeem van de RGD	5a.	Baseline Assessment (inventarisatie): In overleg met BOG, RGD en MOH.	1.425.910
		5b.	Bezoek brengen aan alle RGD-poli's (meedenken en meebeslissen)	
		5c.	Identificatie data managers	
		5d.	Trainingen	
		5e.	Monitoring	
		5f.	Evaluatie	
		5g.	Implementatie	
6	Web page creëren	6a.	Awareness of preventieve diensten die geleverd worden door RGD	
7	Protocol afdeling Community Health	7a.	Smooth work flow, identify roles and responsibility	
8	Quality Improvement	8a.	Trainingen	36.145

Doel 2020		Activiteiten 2020		Financieringskosten (in SRD)
No.		No.		
A Preventie en reductie van ziekten				
1	Voor het einde van 2020 wordt preventieve gezondheidszorg geboden aan 75% van de gemeenschap conform Primary Health Care principes	1a.	Ontwikkelen van een integraal Primary Health Care (PHC) Programma	169.292
		1b.	Continueren van het vaccinatieprogramma gericht op 95% dekkingsgraad.	308.444
		1c.	Continueren van het schoolgezondheidsprogramma	7.500
		1d.	Verdere verbetering van HIV-zorg en –management	7.500
		1e.	Verdere verhoging van de kwaliteit van DM-zorg (NCD's)	7.500
		1f.	Voortzetting van het moeder en kindzorg programma gericht op verdere reductie van moeder en kind sterfte.	7.500
2	Preventieve lifestyle gepromoot in 75% van de gemeenschappen waar de RGD opereert.	2a.	Het ontwikkelen van een programma t.b.v. artsen, verpleegkundigen, verloskundigen, en management binnen de RGD gericht lifestyle medicine als onderdeel van een integraal opleidings-, trainings- en coaching plan t.b.v. alle personeel van de RGD.	155.208
		2b.	Het verzorgen en doen verzorgen van lezingen, seminars en voorlichtingssessies op de poliklinieken en bij buurtorganisaties, en overige NGO's en CBO's.	8.500
		2c.	Het structureren van huisbezoeken voor het promoten van een healthy lifestyle.	7.500
3	Verminderen van de moeder- en kind sterfte en verhogen van de moeder en kindzorg, middels het verbeteren van de vaccinatie en CB zorg.	3a.	Training van nieuwe en huidige verpleegkundigen in CB zorg, DM, hiv-counselors en testers.	20.074
		3b.	Verpleegkundigen en verloskundigen trainen in het maken van swaps	15.000
		3c.	Bijscholen /training van verloskundigen en opleiden van verloskundigen.	1.396.872
		3d.	Training en coaching programma's t.b.v. artsen gericht op kwaliteitsverbetering, klantgerichtheid (patiëntgerichte zorg), management van poliklinieken en "lifestyle medicine" als onderdeel van een integraal opleidings-, trainings- en coaching plan t.b.v. alle personeel van de RGD.	29.645
		3e.	Nationaal protocollen RGD, AZP, SPAOGS en ziekenhuizen bekijken om te komen tot 1 protocol voor RGD	13.358
		3f.	Trainingen	27.500
4	Health educatie	4a.	Increase awareness and knowledge	
5	Versterken Surveillance systeem van de RGD	5a.	Baseline Assessment (inventarisatie): In overleg met BOG, RGD en MOH.	
		5b.	Bezoek brengen aan alle RGD-poli's (meedenken en meebeslissen)	
		5c.	Identificatie data managers	
		5d.	Trainingen	
		5e.	Monitoring	
		5f.	Evaluatie	
		5g.	Implementatie	
6	Web page creëren	6a.	Awareness of preventieve diensten die geleverd worden door RGD	
7	Protocol afdeling Community Health	7a.	Smooth work flow, identify roles and responsibility	
8	Quality Improvement	8a.	Trainingen	36.145
Doel 2020		Activiteiten 2020		
No.		No.		
B Bereikbaarheid en toegankelijkheid van kwaliteitsgezondheidszorg voor de gehele bevolking				
1	Medicamenten voorziening gegarandeerd	1a.	Alle apotheken zijn voorzie van medicamenten	21.450.606
2	Geïntegreerde, multidisciplinaire zorg gedurende zeven dagen per week geboden aan de gemeenschap van 07.00 tot 23.00 uur vanuit vooraf geïdentificeerde Gezondheidscentra.	2a.	Implementeren van de verruimde dienstverlening op nieuwe RGD-gezondheidscentra van Pettenpolder, Onverwacht en Poli Santodorp en aangepast te Limesgracht.	5.660.374
		2b.	Transformeren tot Centre of Excellence van bovengenoemde geïdentificeerde GC's met verruimde dienstverlening, huisartsenzorg, diabeteszorg, diëtetiek, pre-, peri- en postnatale zorg, interne geneeskunde, kindergeneeskunde, fysiotherapie, psychiatrie, podotherapie.	

7	Verbetering van de interne infrastructuur	7a.	Poli Koewarasan - IsDB Project	
		7b.	Poli Wonorejo - IsDB Project	
		7c.	Poli Derde Rijweg - IsDB Project	
		7d.	Poli Hanna 'lust	
		7e.	Poli Flora	
		7f.	Groot en klein onderhoud Gezondheidscentra	3.230.665
		7g.	Renovatie & bijbouw	
		7h.	Onderhoud gebouwen en terreinen	
		7i.	Onderhoud koeling Buiten poli's	
		7j.	Onderhoud koeling Hoofdkantoor	
		7k.	Nieuw bouw miniziekenhuizen	
8	Apotheken: Uitbreiding met ziekenhuisapotheken	8a.	Inventariseren van de medische behoeftelijst (geneesmiddelen en medische hulpmiddelen) per locatie	
	Apotheek Miniziekenhuis Ellen operationeel	8b.	Identificeren van de benodigde inventaris voor de ziekenhuisapotheken	
	Apotheek Miniziekenhuis Groningen operationeel	8c.	Inventariseren van de openingstijden van de ziekenhuisapotheken	
	Samenwerking Marwina ziekenhuis – apotheek Marwina ziekenhuis operationeel	8d.	Bespreken van de beschikbaarheid van de apothekersassistenten in de miniziekenhuizen na openingstijden	
9	Continuïteit van de geneesmiddelen-voorziening	9a.	Beschikbaarheid top – 20 fastmovers garanderen	
		9b.	Verdere verhoging van de kwaliteit van de medicamenteuze behandeling van NCD's.	1.013.343
		9c.	Opstellen van behandelprotocollen in samenspraak met de artsen	
		9d.	Uitbreiding geneesmiddelenassortiment	
10	Operationalisering van de Center of Excellence klinieken	10a.	Apotheken identificeren die in de Center of Excellence klinieken zijn ondergebracht.	
		10b.	Identificeren van het assortiment bestemd voor de Center of Excellence	
		10c.	Apotheekpersoneel van de center of excellence klinieken trainen in het geneesmiddelenassortiment die wordt aangeboden in deze centra.	
11	Implementatie van CRL's en Priklabs	11a.	Uitbreiden van het testen arsenaal	
		11b.	Continuering van de labdiensten.	
12	Uitbreiding van lab equipment	12a.	Aanschaf van analyzers	
	Continuering van het Lab Quality Assurance Program	12b.	Deelname aan Internationale Quality Control Program	
		12c.	Continuering van Interne QC	1.688.556
		12d.	Cross Laboratory QC	
		12e.	Blind Laboratory QC	
		12f.	Continuering van het maintenance protocol	
		12g.	Service Contract	
13	Logistieke uitbreiding	13a.	Vervanging transport	
14	HRM: Personeel is beter uitgerust en gemotiveerd, doordat de kennis en vaardigheden zijn toegenomen door de trainingen.	14a.	Upgraden kennis en vaardigheden personeel.	80.000
15	Medewerkers op alle niveaus krijgen de mogelijkheid te studeren. Structureren en optimaliseren van bestaand vormingsaanbod	15a.	Inventariseren van huidig competentieniveau van de medewerkers	55.000
		15b.	Inventariseren van de vormingsbehoefte	
16	Aanbod van specifieke vorming o.b.v. Customer care principe om marketing doelen na te streven	16a.	Customer care (refreshment) trainingen	80.000
17	Verbeteren Interne communicatie	17a.	Personeelsinfo via intranet	
		17b.	Trainingen communicatie skills leidinggevend	150.000
		17c.	Trainingen verbetering organisatiecultuur	75.000
		17d.	Huldiging jubilarissen en gepensioneerden	65.000
		17e.	Personeelsdag	75.000
18	Aantrekken medewerkers	18a.	Marketing medewerkers 2x	73.030
		18b.	Medewerker klantenservice	
19	Beter bereikbaarheid en diensten verlening aan de samenleving	19a.	Verhogen van de kwaliteit van de ambulancezorg middels verzorgen van trainingen aan ambulancepersoneel voor het bieden van acute zorg op eerstelijns niveau (BRUG, PTC, ALS).	65.000
20	Implementeren van het trainingsbeleid voor RGD Medisch Laboratorium	20a.	Verzorgen van upgrading trainingen	50.000
21	Personeelskosten			81.950.931
			TOTAAL BESTEDINGEN	126.303.119

Gegenereerde inkomsten	• Verkoop medicamenten	19.817.632
	• Laboratorium verrichtingen	2.416.098
	• Partussen	247.048
	• Ambulance diensten	282.302
	• Honorarium SZF-Bazo	27.349.945
	• Honorarium overige zorgverzekeraars	1.545.422
	• Overige poliklinische verrichtingen	188.735
	• Overige opbrengsten	2.337.094
	TOTAAL OPBRENGSTEN	54.184.277
	TE KORT	72.118.842,14

TOELICHTING BIJ DE BEGROTING 2020 (RGD)

Gebrek aan kennis over hun gezondheid kan o.a. de basis vormen voor een ongezond volk. Het verzorgen van trainingen en lezingen en het geven van informatie aan de bevolking over gezondheidsproblemen en preventie kan een model aanpak hiervoor zijn. Een nationale aanpak is hiervoor vereist opdat de gemeenschap verantwoordelijkheid gaat dragen voor de eigen gezondheid en welzijn. De bevolking moet een proactieve rol gaan spelen in het algemeen bestuur van het gezondheidssysteem. De bevolking behoort bewust gemaakt te worden van de verschillende gevaren en risico's die mogelijk kunnen voortvloeien uit hun leef en woongedrag in het algemeen maar in het bijzonder datgene welke zij mogelijk als cultuurervaren.

In een periode van overheidstekorten stijgt de bezorgdheid over de stijging van de kosten in de gezondheidszorg. Desondanks de grote vooruitgang in de kwaliteit van de gezondheidszorg in de wereld stijgen de kosten. In Suriname is de afgelopen periode gebleken door middel van data dat overconsumptie en inefficiënties o.a. als uitgangspunt kunnen dienen voor de stijgende zorg kosten.

De stijging van de kosten in de gezondheidszorg betekent niet per se meteen besparingen in de zorg. De grootste deel van de uitgaven groei binnen de zorg kan wel gezocht worden in o.a. in de stijging van chronische ziekten en de druk op de 2^e lijn zorg.

We kunnen leren van ander landen door meer te investeren in de preventie, meer nadruk te leggen op preventie en gezondheidsbevordering. Gezondheidsbevordering begint met een ombuiging te maken in het denken en leef karakter van de bevolking. Hiervoor is een gedegen structurele aanpak nodig. Deze aanpak kan hoge kosten met zich meebrengen maar op den duur zal het verminderen.

Een bevolking die bewust leeft zet de basis voor zichzelf om een hoge mate van fysieke, mentale en sociale welzijn te bereiken. Dit zal ertoe leiden dat de druk op de eerste lijn gezondheidszorg minder wordt.

Het doel waarnaar de RGD streeft als primaire gezondheidszorg is om actief te werken zodat binnen 3 jaren het bewustwordingsproces opgang is gebracht en moeten de eerste kostenbesparende elementen in de eerstelijnszorg zichtbaar zijn.

- Op het gebied van preventieve zorg is het streven de kosten met minimaal 10% terug te brengen.

- kosten van schoolgezondheidszorg, moeder en kindzorg en non communicable diseases moeten met minimaal 12% teruggebracht worden.

- kosten van family-planning moeten met minimaal 8% terug.

- verminderde kosten van infrastructuur met 20% is het mogelijk gevolg van goede structurele scholing.

- het verminderen van kosten van data na implementatie van dit doel zal mogelijk na 3 drie de kosten voor wat betreft onderhoud van data en management terugbrengen naar 15% van de huidige kosten.

Alle geprognoseerde besparingen moeten uiteindelijk op gevoerd worden na 3 jaren binnen 10 jaar. De investering zal uiteindelijk ook invloed hebben op 2e en 3e lijn van de gezondheidszorg.

De beleidsdoelen zullen moeten leiden tot vermindering van de morbiditeit en mortaliteit, optimalisatie van beschikbaarheid en toegankelijkheid van geïntegreerde hoogwaardige gezondheidszorg.

Gezien de geografische spreiding en de multidisciplinaire dienstverlening van de RGD is deze “het instrument” om de strategische doelen genoemd in de NSPH 2018-2028 te bewerkstelligen.

De RGD kan het bovengenoemde realiseren door:

1. Verbeteren en opvoeren van de preventieve zorg

Operationaliseren en continueren van een aantal faciliteiten d.m.v. verruimde dienstverlening en openingstijden (07:00 – 23:00 uur van maandag tot en met zondag).

✓ De verruimde dienstverlening geldt voor Lelydorp, Latour, Meerzorg, Geyersvliet, 3^e Rijweg en heel binnenkort ook voor het gezondheidscentra Onverwacht, Uitvlugt, Limesgracht en van Pettenpolder.

✓ De verruimde dienstverlening in het kader van geïntegreerd medische zorg naar de samenleving toe, ook zullen samenwerkingen aangaan om meerdere diensten aan te bieden ..... (verlengde 1e naar 2e lijn zorg)

Aanpak zwangere zorg, ...

Pilotprojecten met geïntegreerd zorg en samenwerkingsverbanden met andere gezondheidsinstellingen en dienstverleners.

2. Het opzetten en volledig in gereedheid stellen van de streekziekenhuizen in Coronie, Saramacca en Commewijne. Hierbij zal de samenwerking tussen de 1ste en 2de lijn geoptimaliseerd worden.

3. Coachen, opleiden, bij- & nascholen van alle artsen, verpleegkundigen & andere paramedici zal optimaal moeten geschieden. Niet te vergeten de communicatieve vaardigheden waarbij de patiënt als klant centraal staat. De preventieve-, de curatieve, de palliatieve zorg maar voornamelijk ook de revalidatie zal geoptimaliseerd moeten worden.

4. Capaciteitsverbetering van het RGD-personeel. Door zorg te dragen voor de capaciteit verbetering van het lager, midden en hoger kader is er een betere aansluiting en ondersteuning naar de diverse disciplines.

6. Community Health Surveillance.

Het uitvoeren van een baseline assessment gericht op het identificeren van risicofactoren, risicopopulatie- hazards, de “burden of disease” alsook de zorgbehoefte van de leefgemeenschappen (populatie). Beleidsformulering, budgetallocatie en beleidsuitvoering op basis van genoemde baseline assessment. Tot de uitvoering behoort het ontwikkelen en uitzenden van health promotion

en education via tv-programma's alsook het launchen en beheren van een RGD Community Health webpagina.

7. Onderhoud van de RGD-faciliteiten. Het is noodzakelijk dat de cliënt in een cliëntvriendelijke omgeving wordt ontvangen. Het geregeld onderhouden van zowel klein en groot onderhoud, van de RGD-faciliteiten zal ertoe leiden dat er voorkomen wordt dat door oplopende achterstallige onderhoud de kosten voor herstel hoger komen te liggen.
8. Upgraden van het IT-netwerk van de RGD. Inhoudende het digitaliseren van processen en het verkorten van de communicatielijnen tussen alle poliklinieken. Daarbij is benodigd hardware en software met als resultaat efficiënte en effectieve bedrijfsinformatie en processen.
9. Voorlichting en Marketing van alle diensten per RGD-locatie en de hierboven genoemde doelen, moet ertoe leiden dat de gemeenschappen vertrouwd raken met gezondheidszorg dichtbij huis.
10. De aanschaf van vervoersmiddelen en additionele vervoerskosten om de dienstverlening op alle 60 RGD-locaties te blijven garanderen. Vanwege de uitgestrektheid van het werkgebied en de diensten is het noodzakelijk goed functionerende vervoersmiddelen te hebben. De aanschaf van voertuigen t.b.v. de schooldienst in de diverse districten en 2 voertuigen voor het transport van medicamenten en transport voor rivierdiensten is een noodzaak.

Opbrengst verhogende maatregelen

1. Tarief onderhandeling met alle zorgverzekeraars van zowel het abonnementstarief als het tarief voor de diensten. Met het SZF, de grootste zorgverzekeraar voor de RGD zal als eerst onderhandeld worden.
De onderhandelingen met de zorgverzekeraars zullen ook resulteren in het verhogen van het honorarium per cliënt. Samen met de Minister van Volksgezondheid en het SZF zal besloten worden een tarief of aangepaste tarieven per cliënt aan te bieden aan de RGD voor alle categorieën.
2. Het Ministerie van Volksgezondheid zal aanbevolen worden, dat de overige cliënten waarvoor de overheid betaalt aan particuliere zorgverleners(artsen), de zogeheten BAZO/BZV-clieñten onder de paraplu van de RGD te brengen. Dit kan beargumenteerd worden door aan te geven dat de RGD door de renovatiewerkzaamheden en nieuwe gebouwen (ISDB) met voldoende medici en overig ondersteunend personeel, in de gehele kustvlakte zorgdraagt voor kwalitatief goed geïntegreerd gezondheidszorg.
3. De overheid wordt over het dienstjaar 2020 dispensatie gevraagd de subsidie netto aan haar toe te kennen om zodoende beter aan haar maandelijkse financiële verplichtingen te kunnen voldoen.
4. Voortzetting van het sluiten van overeenkomsten met bedrijven beginnend met de overheidsbedrijven zoals SWM en Teleur, Defensie, Justitie en Politie. De medewerkers van al deze bedrijven kunnen voor medische hulp terecht bij alle RGD-poliklinieken en overige diensten.
5. Adequate voorzien van medicamenten en laboratorium diensten met een gedegen voorraadbeheer om het maximaal rendement uit te halen.

Kostenverlagende maatregelen

1. Adequaat inkoopbeleid van medicamenten en laboratorium attributen gebaseerd op de werkelijke behoefte aan de hand van de digitale voorraadadministratie op centraal en decentraal niveau.
2. Verlaging van de personele kosten tussen de 15 en 20% na evaluatie door efficiënte inzet en identificeren en aanpassen van de hoge kosten consumerende activiteiten, waaronder de verruimde dienstverlening, goede balans tussen de uitstroom en instroom. De instroom welke voornamelijk gericht moet zijn op schaarse beroepsgroepen zoals apothekersassistenten, laboranten en overige noodzakelijk administratieve functies.
3. Beheersing van alle overige operationele kosten zoals elektra, water, telefoon, drukwerken huishoudelijke artikelen. Dit door middel van nieuwe verbruik instructies en een constante monitoring per polikliniek.
4. Facilitaire werkzaamheden waaronder onderhoud, renovaties en verbouwingen van gebouwen meer in eigen beheer te doen, door het versterken van de technische afdeling, waardoor het personeel multi-inzetbaar is. Dit zal ertoe leiden dat het uitbesteden van deze werkzaamheden met 30% wordt teruggebracht.
5. Na evaluatie van de kosten zoals bewaking, transport en automatisering zullen deze kosten door een efficiënte aanpak terugbracht worden met 25%.

De overheidsbijdrage aan deze stichting is gesteld op SRD 33.000.000,-.

6. Stg. Nationale Bloedbank van het Surinaamse Rode Kruis.

Doelstelling:

De NBB zorgt als non-profit organisatie voor de beschikbaarheid van voldoende bloedproducten, afkomstig van donoren die regelmatig, vrijwillig en onbetaald hun bloed afstaan en die voldoen aan de hoogste eisen voor kwaliteit en veiligheid conform (Inter-)nationale eisen.

Surinaams Rode Kruis	Begroting 2020
Opbrengsten (in SRD)	
Erytrocyten Concentraat	2.439.548
Fresh Frozen Plasma	519.773
Gewassen Erytrocyten	16.360
Trombocyten Suspensie	843.520
Verrichte testen tbv derden	8.585
Reservering Dubieuze Debiteuren	(690.269)
Sub-totaal (1)	3.137.517
Directe kosten (in SRD)	
Bloedzakken, testmateriaal en medische hulpstoffen	5.580.717
Personeelskosten (bloedinzameling & labpersoneel)	1.089.823
Donorkosten (consumptie en vervoerskosten tbv donoren)	66.171
Electra, water, telefoon & internet	324.439
Huur gebouw	196.623
Onderhoud gebouw (schoonmaakkosten lab en bloedinzameling)	68.248
Onderhoud inventaris (onderhoud van lab apparatuur)	222.657
Kosten opleidingen/ seminars/ etc.	125.053
Certificering	28.919
Sub-totaal (2)	7.702.650
Indirecte Kosten	
Personeelskosten (ondersteunende personeel)	467.067
Donorpromotion	98.893
Kantoorbehoeften	23.232
Electra, water, telefoon & internet	57.253
Onderhoud gebouw	12.044
Onderhoud inventaris	39.292
Projectkosten (dependances etc.)	41.600
Beveiliging	57.258
Vervangingskosten software en hardware (o.a. BIS)	1.927.680
Huur gebouw	34.698
Huurkosten Bikiniterrein Nickerie	1.536
Onderhoud transportmiddelen	14.032
Representatie kosten	32.849
Interestlasten/ bankkosten	18.791
Accountantskosten	96.904
Juridische en incassokosten	5.429
Verzekering	14.080
Diverse kosten	13.274
Sub-totaal (3)	2.955.912

Algemene kosten	
Management en governance fee SRK	581,069.00
Afschrijvingskosten inventaris	217,048.00
Afschrijvingskosten transportmiddelen	92,711.00
Sub-totaal (4)	890,828.00
Totale kosten 5= (2+3+4)	11,549,390
Netto resultaat (1-/-5)	-8,411,873

De overheidsbijdrage voor het dienstjaar 2020 is SRD 3.500.000,- in te dte van SRD 4.000.000,-.

Afdeling 14. Het Ministerie van Openbare Werken, Transport en Communicatie

DIRECTORAAT BOUWKUNDIGE WERKEN EN DIENSTVERLENING

Algemeen deel

DIRECTORAAT BOUWKUNDIGE WERKEN EN DIENSTVERLENING

Het ministerie van Openbare Werken voert haar taken uit, zoals bepaald per Staatsbesluit inzake de taakomschrijving van de verschillende departementen van ministeries, via vier directoraten waaronder het Directoraat Bouwkundige Werken en Dienstverlening. Elk directoraat is afzonderlijk verantwoordelijk voor het opstellen, uitvoeren en verantwoorden van hun jaarbegroting.

Het Directoraat Bouwkundige Werken en Dienstverlening heeft haar specifieke taken zoals hieronder opgesomd,.

- a) Het formuleren en plannen van beleid alsmede het ontwikkelen van algemene, structurele bouwkundige en andere infrastructurele voorzieningen.
- b) Het zorgdragen voor de fysiek huisvesting van staatsorganen en overheidsdiensten en het onderhoud daarvan.
- c) Het voorbereiden uitvoeren en onderhouden van bouwkundige werken ten behoeve van de staat, voor zover deze niet bijzonderlijk aan een ander ministerie is voorbehouden.
- d) Het bouwen van woningen al dan niet voor de overheidsdiensten.
- e) Het zorgdragen van de stadsplanning en de stadsontwikkeling in samenwerking met andere relevante ministeries.
- f) Het verrichten van onderzoek voor de bouwnijverheid.
- g) Het toezicht op de naleving van de geldende bouwvoorschriften.

De begroting van het directoraat voor het dienstjaar 2020 behelst een voornemens van een realistische beleidsverantwoorde begroting, waarbij de prioriteiten voor zover mogelijk in overeenstemming zijn met de uitvoeringscapaciteit van het Directoraat. De uitgaven zoals opgenomen zijn binnen het kader van het streven van de regering, waarbij er rekening is gehouden met de geprojecteerde begrotingstekort, de economische groei, inflatie en wisselkoersen. Verder zijn de doelen van het directoraat afgeleid van het Ontwikkelingsplan (OP) 2017-2021, welke richting geeft aan het bereiken van duurzame ontwikkeling op lange termijn. Het streven is een bijdrage te leveren aan de beoogde nationale planning, efficiëntie, productie, sociale zekerheid, veiligheid en gezond en leefbaar milieu van de Regering. Om deze doelen te realiseren zijn een gedegen voorbereiding en sturing van implementatie van diverse projecten van belang. Deze projecten voornamelijk bouwkundig van aard zijn in lijn met de taken van het Directoraat.

Uitgaande van de Ontwikkelingsplan is de focus van het directoraat gericht op de kern beleidsgebieden “Infrastructuur en Huisvesting” waarbij aspecten van de hoofdbeleidsgebieden Welzijn en Ruimtelijke Ordening en Milieu en Economie ook tot uiting komen. Beleidsmatig gezien en vanwege haar taakstelling treedt het Directoraat faciliterend op naar de diverse genoemde hoofdbeleidsgebieden. Immers door de bouw en of renovatie van noodzakelijke

faciliteiten -bijvoorbeeld kantoorgebouwen, scholen, multi-centra en andere huisvestingsfaciliteiten-, kunnen diensten verleend en of activiteiten van de hoofdbeleidsgebieden, uitgevoerd worden vanuit deze faciliteiten.

Interne richting en beleid van het directoraat

Ook in 2020 zal gestreefd worden naar een optimale realisatie van de taken, uitgestippelde programma's en doelen van het directoraat. Dit zal bereikt worden door een hoge inspanning en motivatie van de organisatie, met een assertieve houding van zowel de leiding als het personeel. Zijdens de leiding van het directoraat zullen rekening houdende met de beschikbare middelen, zo veel als mogelijk tools aangereikt worden aan de organisatie opdat de doelen gerealiseerd kunnen worden. In dit verband zal de focus zoals voorgaande jaren blijven op:

- Het “on going” verbeteren van de interne en externe communicatie op alle niveaus,
- Het opvoeren en verbeteren van de uitvoeringscapaciteit op alle afdelingen,
- Het efficiënt en effectief besteden van de investeringsmiddelen.

Indien daartoe de mogelijkheid wordt geboden zal het personeel in staat worden gesteld zich bij te scholen middels trainingen. Gebruik zal worden van beschikbare kortlopende beurzen en trainingen in diverse disciplines (technisch als administratief) van landen zoals India en de Volksrepubliek van China. Deze trainingen moeten er voor zorgen dat medewerkers in zich persoonlijk verder ontwikkelingen en zodoende hun verworven kennis op het gebied van planning, leiderschap en uitvoering beschikbaar stellen ten behoeve van het Directoraat. Aangezien een bijzondere toegevoegde waarde wordt geleverd aan de ontwikkelingen van het land dient een ieder in de organisatie zich bewust er van te zijn dat zijn of haar bijdrage mee telt. In deze facilitaire rol zal - gegeven de huidige economische situatie en de gestelde maatregelen-, de nadruk worden gelegd op een proactieve houding van het personeel om zodoende de gestelde doelen en eisen te halen.

Ontwikkelingen / uitdagingen binnen de bouwsector

Het directoraat moet bij het formuleren van haar beleid rond het bouw- en onderhoudsgebeuren kunnen inspelen op gewijzigde behoeftes en nieuwe ontwikkelingen van doelgroepen. De steeds veranderende sociale, ecologische en economische ontwikkelingen zijn de reden tot nieuwe eisen die gesteld worden aan bouwwerken en infrastructuur. Enkele uitdagingen die voorzien worden in de toekomst waarmee rekening moet worden gehouden zijn:

- De voortdurende vraag naar huisvesting mede door het gevolg van de enorme behoefte en het uitblijven van deze basisvoorziening,
- Spreiding van overheidsdiensten en optimaliseren van de huisvesting van overheidsdiensten,
- Wijzigingen in de bouwstijl bijvoorbeeld als gevolg van duurdere energie. Bij het ontwerp, bouw en gebruik wordt gestreefd naar vermindering van energieverbruik (energievriendelijk),
- De verdere globalisatie, vrij verkeer van personen, goederen en diensten, kennis en kapitaal, waarbij mogelijkheden worden geschapen voor markverbreding, concurrentie, samenwerking, schaalvergroting en inzet van buitenlandse krachten,
- In tijden van financiële crisis met beperkende beschikbare middel, verschuivingen van nieuwbouw naar investeringen in onderhoud en of renovatie.

- Toename van integrale aanpak bij ontwerpen, financieren, bouwen en onderhouden van een bouwwerk, dat moet voldoen aan de functionele, technische en esthetische eisen,
- Introduceren meerjarige onderhouds- en facilitaire contracten
- Het tekort aan lokaal bouw personeel (bouwvakkers) op bepaald niveau vanwege interesse in andere disciplines.

Huisvesting en regulier onderhoud

Het onderhoud van overheidsgebouwen en andere staatsorganen dient volgens de taakstelling te geschieden vanuit het directoraat. In dit kader zal regulier groot onderhoud verder uitgevoerd worden door de technische afdeling Restauratie en Onderhoud van het ministerie. Op verzoek van de instanties (ministeries en overige staatsorganen) en in nauw overleg met hen vindt het onderhoud plaats. Voor de uitvoering hiervan zal het beleid, waarbij de werkzaamheden door de afdeling in eigen beheer geschieden, worden voorgezet zoals dat is uitgevoerd in de afgelopen 2 tot 3 jaren.

Het directoraat heeft, met name via de afdeling geconstateerd dat de omvang van het onderhoud aan overheidsgebouwen en andere staatsorganen enorm is toegenomen. Het verder oplopen van het achterstand is het gevolg van de minimale middelen die hiervoor structureel beschikbaar worden gesteld. Ter voorkoming van verder verval met als gevolg dat gebouwen bouwfysisch niet meer voldoen, is het noodzakelijk dat er op met vaste regelmaat voldoende middelen vrijgemaakt worden voor onderhoud. Gezien deze noodzaak zal de focus in 2020 dan ook liggen op de realisatie van urgente projecten, die reeds voorbereid en of lopend zijn.

Het directoraat plaatst haar doelen, beleidsvisie en – activiteiten binnen het kader van de toepasselijke hoofdbeleidsgebieden en kernthema van het Ontwikkelingsplan 2017-2021 te weten: (1) Ruimtelijke ordening en milieu en (2) Welzijn en Economie.

Beleid

Binnen het directoraat leveren diverse afdelingen een bijdrage aan hoofdbeleidsgebied ruimtelijke ordening en milieu.

Ruimtelijke Ordening Urbane Gebieden

De afdelingen die een aanzienlijke bijdrage leveren op het gebied van ruimtelijke ordening zijn de Planologische Dienst en Bouw- en Woningtoezicht.

De Planologische Dienst is onder meer belast met:

- het beoordelen van vergunningsaanvragen die door derden zijn ingediend;
- onderzoek en dataverzameling waarbij, het onderzoek zich richt op de knelpunten in de ruimtelijke ordening zoals het parkeerprobleem, huisvesting, enz.,
- het opstellen van structuur- en bestemmingsplannen voor woongebieden al dan niet doortussenkomst van consultants deskundig op dit gebied.
- het verrichten van milieu-onderzoekingen voor verschillende ruimtelijke plannen,
- het toetsen van de kwaliteit van de woongebieden aan milieunormen teneinde een gezonde woonomgeving te realiseren. In dit verband worden waar gevraagd advies verstrekt aan interne afdelingen en externe instanties zoals de districtscommissariaten.

De normen zijn in de regel vervat in een beheersplan.

In 2020, zal de afdeling zich richten op haar reguliere werkzaamheden zoals hierboven genoemd en waar nodig op grond van beleidsinzichten van de regering en de leiding van het ministerie

werkzaamheden verrichten in specifieke gebieden ten behoeve van specifieke projecten.

Bouw- en Woningtoezicht

Het afwikkelen van bouwvergunningaanvragen en de afhandeling van bouw issues wegens het in afwijking bouwen van gestelde normen en vergunningsvoorwaarden, geschied door de afdeling Bouw- en Woningtoezicht. De taken van de afdeling zijn ontleend aan de bouwverordening (G.B.1956 no. 300). Als gevolg van deze taken levert de afdeling een belangrijke bijdrage aan de ruimtelijke ordening van het land. Ook in 2020 zal de afdeling haar reguliere werkzaamheden voortzetten en focussen op de naleving van de bouwvoorschriften. Alle beschikbare middelen zullen ingezet worden voor het uitvoeren van controlewerkzaamheden met ondersteuning van alle relevante actoren zoals het ministerie van Justitie en Politie, de Districtscommissaris. Het beleid met betrekking tot het harder optreden tegen illegale bouwwerken zal voort gezet worden met in achtneming van de instructies omtrent het opzetten van bouwsel op bermen en trottoirs zoals uitgevaardigd door de raad van ministers.

In 2020, zal verder invulling gegeven moeten worden aan de door de in 2018 ingestelde Commissie Actualisering Bouwbesluit 2002, voorgestelde aanpassingen op de “Actualisering van het Concept Bouwbesluit van 2002”. Het geactualiseerd wetstekst zal ter goedkeuring aangeboden moeten worden aan de Nationale Assemblee Voorafgaand aan de aanpassingen zijn diverse gesprekken gevoerd met relevante actoren. De aanpassingen- noodzakelijk vanwege van het verouderde bouwbesluit van 1956-, hebben betrekking op de praktische bouwomstandigheden en de huidige veranderende weeromstandigheden.

De verbetering van de dienstverlening en klantvriendelijkheid naar de gemeenschap blijft ook in 2020 een prioriteit. Een grote uitdaging bij de uitvoering van de werkzaamheden door de afdeling is het uitvoeren van controle werkzaamheden op veld en de beschikbaarheid van transportmiddelen. Vanwege het uitgestrekt landelijk verzorgingsgebied van de afdeling dient zij te beschikken over een optimaal goed onderhouden wagenpark. Door het gebrek aan voertuigen kunnen minder buitendiensten ingezet en lopen de controle werkzaamheden achter. Het streven was om uit de post “transportmiddelen” zoals opgenomen bij de Kapitaal Uitgaven voertuigen aan te schaffen voor de afdeling, echter is dit terug gebracht naar nul in het kader van bezuinigingen.

DIRECTORAAT CIVIELTECHNISCHE WERKEN

Het Directoraat Civieltechnische Werken zal in het begrotingsjaar 2020 geheel conform haar taakstelling verder werken aan het beleid zoals uitgezet door de regering met als referentie het Regeerakkoord 2020-2025.

Civiele techniek is de toegepaste wetenschap die zich bezighoudt met het ontwerpen, realiseren en onderhouden van werken. De voorbereiding, uitvoering en het onderhoud van alle civieltechnische werken met uitzondering van de secundaire en tertiaire in de districten en in het binnenland worden door dit Directoraat gedaan.

Tot haar taak behoort ook de zorg voor de waterbeheersing, ontwatering, technische voorzieningen ten behoeve van het verkeer te land en voor het openbaar vervoer, de vuilophaal en verwerking daarvan, voorzieningen ten behoeve van de waterloopkunde en meteorologie.

In dit kader heeft het ministerie van Openbare Werken als taak te zorgen voor een optimaal onderhoud van infrastructuur. In het navolgende zullen de beleidsdoelen per beleidsgebied welke het directoraat Civieltechnische Werken nastreeft worden toegelicht.

De Nota van Wijziging is noodzakelijk, vanwege de ontstane tekorten op de operationele uitgaven (lonen en salarissen, sociale premies en achterstallige betalingen) als programma's. Voor programma 0136 Aanleg/verbetering Wegen was de overheidsbijdrage achterwege gebleven. Dit is nodig, omdat er in dienstjaar 2020 werkzaamheden worden verricht, waarbij de betaling deels gefinancierd zullen worden en deels lastens overheidsuitgave uit betaald zullen worden. Voor programma 3201 Vuilophaal en –verwerking is een uptoning nodig ter garanderen en continuering van de dienstverlening naar de samenleving toe.

Beleidsgebied voor Economische Ontwikkeling/ Infrastructuur en Sociaal Maatschappelijk Welzijn

Droge Infrastructuur

In het dienstjaar 2020 zal met de beschikbare middelen continu gewerkt worden aan onderhoud van de verharde zowel onverharde wegen. Tevens zal zoveel als mogelijk in eigen beheer worden uitgevoerd om zodoende te komen tot duurzame infrastructuur.

Voor de droge infrastructuur zijn de volgende projecten opgenomen voor het dienstjaar 2020:

- Suriname Nationaal Infrastructuur projecten (NIP): CDIG-NIP zogenaamde Dalian V, AMB-NIP, KI-NIP en Tjongalanga-NIP,
- Improving Transport Logistics and Competitiveness in Suriname,
- Suriname National Infrastructure Projects (Dalian IV) (afroende fase)
- Landelijk Bestratingsprogramma I,
- The design build rehabilitation of the road stretch Henry Fernandesweg-Monkshoop,
- Reconstructie wegstrekking Jenny-Henar,
- Onderhouden van onverharde wegen in diverse districten,
- Het verharde van de Pt. Tilakdharieweg,
- Onderhoud en bouwen van aanmeersteigers en bruggen.

Natte Infrastructuur

Het onderhoud aan de natte infrastructurele werken zal zoals eerder aangehaald zoveel als mogelijk in eigen beheer geschieden en waar nodig zullen onderhoudswerken uitgevoerd worden middels inzet van derden. Voornamelijk kan dit inhouden het in handkracht onderhouden van watergangen in de diverse districten.

De projecten die zijn uitgezet voor het dienstjaar 2020 zijn o.a.:

- Renovatie/ onderhoud en beheer sluisen en gemalen in Paramaribo (waaronder Sluiskreek en Drambrandersgracht) en overige districten,

- Voortzetting onderhoud en ophalen van primaire, secundaire en tertiaire lozingen in Paramaribo en districten,
- Opschonen en onderhouden van lozingen in de districten Para, Saramacca en Commewijne,
- Voortzetting van verbetering van ontwatering in diverse districten,
- Verhelpen van verzakkingen in de gesloten rioolstelsel en leggen van duikers in Paramaribo en districten,
- Verbetering van de ontwatering bij Rooseveltkade, Ondrobon (Dr. S. Redmondstraat) en Zorg en Hoop,
- Onderhoud waterkeringswerken diverse districten,
- Onderhoud Zeedijk in Nickerie en Coronie,
- Herstel zwampkerende dam in Coronie.

Beleidsgebied voor Ruimtelijke Ordening en Milieu

Vuilophaal

De huisvuilinzameling in de districten Paramaribo, Wanica, Commewijne en Nickerie zal door het ministerie in het dienstjaar 2020 gecontinueerd worden. Het onderhoud aan de vuilstortplaats te Ornamibo zal gecontinueerd worden.

DIRECTORAAT OPENBAAR GROEN

Het Directoraat Milieubeheer is bij Staatsbesluit van september 2010 ondergebracht bij het Ministerie van Openbare Werken. Bij Resolutie van de President van de Republiek Suriname, d.d. 8 juni 2012 no 2715/12 (S.B. no. 87, 2012), is per ingaande 1 januari 2012 de naam van het Directoraat Milieubeheer veranderd in “ Directoraat Openbaar Groen”. Het beleid van dit directoraat is er op gericht het verbeteren en gezond houden van de leef- en woonomstandigheden in Suriname. Een onderdeel van dit beleid van het directoraat is het milieubeleid. Door middel van het bevorderen, uitvoeren en begeleiden van allerlei activiteiten m.b.t. de milieubeleving en milieuontwikkeling, zal uitvoering worden gegeven aan het milieubeleid.

Uit dit hoofdbeleidsgebied is het programma verbetering urbaan milieu van afgeleid welke gezien wordt als extensie van het reeds uitgezette beleid ten aanzien van de verbetering van het milieu in zijn algemeenheid, maar met dien verstande dat in deze regeerperiode additionele concrete fysieke en institutionele voorzieningen zullen worden getroffen voor de verdere conservering van het urbaan milieu, waarvoor het Ministerie van Openbare Werken verantwoordelijk is. Binnen dit kader is het Directoraat Openbaar Groen belast met de bescherming van het milieu in het algemeen en de verbetering van het fysieke woon- en leefmilieu evenals de controle op de naleving van de wettelijke bepalingen met betrekking tot milieu aangelegenheden. Dit doel wordt onderverdeeld in de volgende beleidsdoelen:

De instandhouding van gezonde en evenwichtige verhoudingen tussen de mens en de omringende natuur en het verwezenlijken en beschermen van een duurzaam, optimaal woon- en leefmilieu;

Het opzetten en het in stand houden van de nodige structuren en organisaties, ten einde inhoud te geven aan de beleidsdoelstellingen van een optimaal woon- en leefmilieu;

De aanleg en het onderhouden van parken, plantsoenen en groenvoorziening, als mede het onderhouden van overheidsterreinen.

Bij het samenstellen van de ontwerpbegroting over het dienstjaar 2020 is zijdens het Directoraat Openbaar Groen gewerkt met de instructies vanuit het Ministerie van Financiën. Voorts is bij het samenstellen van de ontwerpbegroting rekening gehouden met de verhoogde kosten voor goederen en diensten als gevolg van de koersstijgingen en verhoging van kosten voor brandstof en energie. Tevens is de ontwerpbegroting 2020 een weerspiegeling van de voortzetting van de reguliere werkzaamheden van het directoraat. Het al beschikbare materiaal en machinepark zal efficiënt en effectief worden ingezet, zodat de reguliere diensten ten behoeve van land en volk gegarandeerd blijven. Het huren van voertuigen en machines voor de reguliere onderhoudswerkzaamheden zal gecontinueerd worden. In het jaar 2020 zullen de verfraaiingsprojecten gericht zijn op aanbrengen van beplantingen langs diverse wegen in de binnenstad van Paramaribo en het rehabiliteren en herbepplanten van diverse parken en pleinen. Dit zal in eigen beheer geschieden. Het Directoraat Openbaar Groen is belast met het adequaat en optimaal opruimen van het zwerfvuil van de binnenstad van Paramaribo in het weekend. Zo wordt behalve door de week tijdens de normale kantooruren ook in het weekend en de op zon- en feestdagen de binnenstad van Paramaribo opgeschoond. Deze werkzaamheden worden in eigen beheer uitgevoerd met aangehuurd rollend materieel.

DIRECTORAAT BOUWKUNDIGE WERKEN EN DIENSTVERLENING

De Operationele Uitgaven worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD

1.000

Code	Kostensoort	Realisatie 2018	Vermoede lijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Lopende Uitgaven								
610	Lonen en Salarissen	8.863	14.630	23.330	16.093	17.703	19.474	21.422
611	Sociale Premies	605	1.186	2.186	1.305	1.436	1.580	1.738
612	Gebruik van Goederen en Diensten	2.023	2.901	5.164	3.192	3.512	3.864	4.251
616	Sociale Premies	25	17	17	19	21	24	27
	Totaal Lopende Uitgaven	11.516	18.734	30.697	20.609	22.672	24.942	27.438
Kapitaal Uitgaven								
620	Inventaris	75	80	80	88	97	107	118
621	Transportmiddelen	400	-	-	110	121	134	148
	Totaal Kapitaal Uitgaven	475	80	80	198	218	241	266
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	11.991	18.814	30.777	20.807	22.890	25.183	27.704

Tabel I

Het personeelsbestand per 01 mei 2020 van het Directoraat Bouwkundige Werken en Dienstverlening vertoont de volgende bezetting verdeeld over 15 afdelingen:

Onderdeel	Afdeling	Aantal		Totaal Lonen	
		2020	2019	2020	2019
1101/15101/0000/61001	Departementsleiding	23	21	1.778.964	1.367.460
1101/15102/0000/61001	Algemene en Huishoudelijke Dienst	43	46	1.266.024	888.765
1101/15103/0000/61001	Begrotings- en Financiële zaken	20	21	867.240	627.570
1101/15104/0000/61001	Personeelszaken	13	15	542.352	447.225
1101/15105/0000/61001	Agenda, Post	4	5	134.808	133.425
1101/15106/0000/61001	Interne Controle	10	10	482.988	349.545

1101/15110/0000/61001	Utiliteitsbouw	15	16	705.456	609.810
1101/15111/0000/61001	Restauratie & Onderhoud	81	79	2.910.060	1.970.265
1101/15113/0000/61001	Bouw- en woningtoezicht	54	52	2.407.248	1.670.790
1101/15114/0000/61001	Volkswoningbouw	11	10	542.820	363.150
1101/15118/0000/61001	Sektie West	26	27	890.040	632.205
1101/15119/0000/61001	Onderzoek en Dataverzameling	0	0	0	0
1101/15120/0000/61001	Planning	0	0	0	0
1101/15121/0000/61001	Milieu	0	0	0	0
1101/15122/0000/61001	Verkavelingen en Advies	20	22	841.524	657.420
	Sub-totaal	320	324	13.369.524	9.717.630

Toelichting

Per medio 2019, zijn er 320 personeelsleden geregistreerd. De gemiddelde leeftijd van dit bestand is 44 jaar. Als gevolg van onder meer overlijden, het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, ontslag en of overplaatsing hebben 17 ambtenaren, de dienst verlaten in het afgelopen anderhalf jaar. Het aantal indiensttredingen 2018-2019, bedroeg 13 mannen en vrouwen verdeeld over de verschillende afdelingen. Het directoraat kampt reeds jaren met een personeelstekort. De ongelijke verhouding tussen in- en uitstroom van personeel heeft consequent plaatsgevonden in de afgelopen jaren, waardoor het tekort van kader op alle niveaus van hoog, midden en laag verder is opgelopen. Het tekort is ontstaan vanwege het reeds jaren lang ingevoerde “personeelsstop beleid”. Het tekort dat zich voornamelijk voordoet op de technische afdelingen, heeft een negatieve invloed op de gewenste optimale resultaten en uitvoering van het beleid.

Ondanks de uitdagingen op het gebied van personele aangelegen blijft het directoraat zich inspannen voor de verbetering van de positie van de medewerkers en streeft het ernaar de medewerker gemotiveerd te houden zodat die zich inzetten om de gestelde doelen welke worden nagestreefd te realiseren. Waar nodig zullen bevorderingen plaatsvinden op basis van prestatie en ervaring. De personeelsdata m.b.t. onder meer aantal werknemers naar dienstjaar, leeftijdsklasse en ziekte verzuim worden weergegeven in onderstaande tabellen.

Tabel II.

AANTAL WERKNEMERS NAAR DIENSTJAAR VAN HET DIRECTORAAT BOUWKUNDIGE WERKEN EN DIENSTVERLENING

STAND PER 30/04/19

DIENSTJAAR	AANTAL 2020	AANTAL 2019
<=5	82	71
6-10	74	78
11-15	38	48
16-20	22	15

21-25	5	4
26-30	27	49
31-35	58	43
36-40	14	8
>=41	0	8
TOTAAL ACTIEF	320	324
TOTAAL INACTIEF	0	0
GENERAAL TOTAAL	320	324

Het gemiddelde aantal dienstjaren per werknemer is 16 jaar.

Tabel III
AANTAL WERKNEMERS NAAR LEEFTIJDKLASSE
VAN HET DIRECTORAAT BOUWKUNDIGE
WERKEN EN DIENSTVERLENING
STAND PER 30/04/19

LEEFTIJDKLASSE	AANTAL 2020	AANTAL 2019
<= 25	8	10
26-30	32	32
31-35	36	41
36-40	59	49
41-45	34	34
46-50	34	42
51-55	65	63
56-60	52	53
>=61	0	0
TOTAAL ACTIEF	320	324
TOTAAL INACTIEF	0	0
GENERAAL TOTAAL	320	324

De gemiddelde leeftijd per werknemer is 44 jaar.

Tabel IV**Ziekteverzuim t.r.v. 1 mei 2018 tot en met 30 april 2019****Directoraat BOUWKUNDIGE WERKEN EN DIENSTVERLENING**

Verzuim redenen	2019		2018	
	Absoluut	Procentueel	Absoluut	Procentueel
Ziek zonder attest	427	21.45%	0	0.00%
Ziek met attest	1.563	78.55%	1.348	100.00%
Totaal	1.990	100.00%	1.348	100.00%

Bij het veelvuldig ziek zijn worden er disciplinaire maatregelen getroffen o.a. medische keuring, in mindering verlofdagen etc.

Tabel V

Werknemersbestand naar kader van het Directoraat Bouwkundige Werken en Dienstverlening			
Stand per 30/04/2019			Indeling kader is o.b.v. inschaling FISO
Kader	2020	2019	
Lager	194	199	Schaal ≤ 6 (Lager)
Midden	99	100	Schaal 7-8 (Midden)
Hoger	16	17	Schaal 9-10 (Hoger)
Top	11	8	Schaal ≥ 11 (Topkader)
Totaal	320	324	

Toelichting op de Operationele Uitgaven

De toelichting op de Operationele Uitgaven worden als volgt gewijzigd:

Lopende Uitgaven**610: Lonen en Salarissen****Personeelskosten**

De post “Lonen en salarissen” ten behoeve van het personeel van het directoraat Bouwkundige Werken en Dienstverlening is voor het dienstjaar 2020 begroot op SRD 14.630.000,=. Van dit begroot bedrag is SRD 12.390.000,= sec bestemd voor lonen en salarissen. Het overig deel is bestemd voor uitgaven van onder meer vakantietoelage, overwerk, bonussen en gratificaties, vacatiegelden en diverse toelagen.

Vanwege het enerzijds, toekennen van een looncorrectie met terugwerkende kracht in september 2018 en anderzijds de aanpassing op de heffingskorting in de maand mei 2020, dient de post “Lonen en Salarissen” verruimd te worden van SRD 14.630.000,= naar SRD 23.330.000,=. Het begroot bedrag sec voor de lonen en salarissen bedraagt SRD 20.895.000,= in te plaats van SRD 12.390.000,=.

Specificatie Lonen en Salarissen

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk	20.895.000
61002	Vakantietoeslag	1.077.000
61003	Overwerk	543.000
61004	Bonussen en gratificatie	10.000
61006	Vacatiegelden	49.000
61012	Detachering	20.000
61013	Functionele toelage	19.000
61014	Persoonlijke (kledingtoelagen)	181.000
61016	Gezinstoelagen en kb	124.000
61017	Waarneming	212.000
61018	Inconvonienten	65.000
61020	Telefoonvergoeding	2.000
61021	Representatievergoeding	97.000
61023	Vervoersvergoeding	36.000
	Totaal	23.330.000

611: Sociale Premies

De uitgave onder de post Sociale Premies is bestemd voor de betaling van de verplichte SZF- en pensioen premie, welke ten behoeve van de ambtenaren in overheidsdienst, door de werkgever wordt voldaan. Voor het dienstjaar 2020 was ten behoeve van de Sociale Premies een totaal bedrag van SRD 1.186.000,= geraamd. Vanwege de verruiming van lonen en salarissen wordt de post Sociale Premies gewijzigd naar een bedrag van SRD 2.186.000,= in plaats van SRD 1.186.000,=.

Specificatie Sociale Premies

Code	Sociale Premies	Bedrag in SRD
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	947.000
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	1.239.000
	Totaal	2.186.000

612: Gebruik van Goederen en Diensten

Naast Lonen en Salarissen, is de post "Gebruik van goederen en diensten" de tweede grootste uitgave post binnen de Operationele Uitgaven. Voor besteding in het dienstjaar 2020 ten laste van de post "Gebruik van goederen en diensten" is een totaalbedrag gebudgetteerd van SRD 2.901.000,=. Het bedrag voor de post Gebruik van Goederen en Diensten wordt SRD 5.164.000,= in plaats van SRD 2.901.000,= voor het kunnen uitbetalen van de diverse contractanten en gedeeltelijk uit te voeren veiligheidsvoorzieningen, o.a. het plaatsen van wachthuizen en bijbehorende faciliteiten, ten behoeve van de Regering.

De gedetailleerde specificatie per kostensoort is in onderstaande tabel weergegeven.

Specificatie Gebruik van Goederen en Diensten

Code	Goederen en diensten	Bedrag in SRD
61201	Kosten van opleiding binnenland excl. r&v.	10.000
61203	Contractanten	1.503.000
61204	Tijdelijk personeel	710.000
61205	Deskundig binnenland	20.000
61208	Binnenlandse reiskosten	46.000
61209	Binnenlandse verblijfkosten	51.000
61210	Buitenlandse reiskosten	1.000
61211	Buitenlandse verblijfkosten	1.000
61215	Kantoormiddelen	120.000
61216	Kopieer	39.000
61217	Drukwerk en grafisch material	21.000
61219	Onderhoud meubilair en inventaris	6.000
61220	Onderhoud kantoormiddelen	1.000
61221	Vergaderkosten	10.000
61222	Verbruiksgoederen (cartridge en diskette)	92.000
61223	Onderhoud	20.000
61224	Licenties en programma kosten	2.000
61226	Advertentie en bekendmaking	45.000
61232	Overige kosten voorlichting	1.000
61234	Onderhoud gebouwen en terreinen	222.000
61235	Verbouwingen	120.000
61236	Vuilnis en reinigingsdiensten	20.000
61238	Telefoon	164.000
61240	Water	21.000
61241	Electra	130.000
61245	Abonnementen en vakliteratuur	3.000
61246	Verzekeringen	15.000
61247	Schoonmaak	35.000
61248	Gereedschappen en apparatuur	115.000
61249	Kleding en bewassing	115.000
61251	Voeding	20.000
61253	Vrachtkosten en porti	1.000
61254	Onderzoekskosten	10.000
61257	Dienst spec. expl. Kosten	24.000
61261	Inhuur externe juridische bijstand	82.000
61279	Medicijnen	8.000
61282	Overig	1.073.000
61283	Huur van voertuigen	12.000
61284	Onderhoud en exploitatie van dienstvoertuigen	275.000
	Totaal	5.164.000

616: Sociale Uitkeringen

Ten behoeve van eventueel gemaakte poliklinische- en lig- en verpleegkosten (restitutie) door directieleden, is onder de post “Sociale Uitkeringen” voor het dienstjaar 2020 een bedrag van SRD 17.000,= opgenomen.

Specificatie Sociale Uitkeringen

Code	Sociale Uitkeringen	Bedrag in SRD
61611	Lig- en verpleegkosten	11.000
61612	Poliklinische kosten	6.000
	Totaal	17.000

Kapitaal uitgaven

620: Inventaris

Kosten voor inventaris en aanschaffingen worden opgevoerd onder de kapitaal uitgaven. Voor het dienstjaar 2020 is een totaalbedrag van SRD 80.000,= opgenomen voor “Inventaris”. Dit bedrag zal -gezien de dringende behoefte van alle afdelingen van het directoraat-, voornamelijk besteed worden aan kantoorinrichting. In het bijzonder aanschaf van diverse kantoormeubilair ter vervanging van het reeds afgeschreven en onbruikbaar meubilair. De geraamde middelen zullen eveneens worden bestemd voor de aanschaf van printers voor diverse afdelingen.

Specificatie Inventaris

Code	Inventaris	Bedrag in SRD
62001	Kantoorinrichting	72.000
62003	Communicatie	3.000
62004	Computers	3.000
62005	Printers	2.000
	Totaal	80.000

621: Transportmiddelen

Voor de aanschaf van transportmiddelen is het bedrag van **SRD 100.000,=** teruggebracht naar nul.

TITEL II: PROGRAMMA'S

De programma's worden als volgt gewijzigd:

Bedragen x SRD 1.000

Ontwikkelingsplan-Beleidsgebied: Sociaal Maatschappelijk Welzijn								
		Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
0131	Verbetering van Landsgebouwen	750	1.000	1.000	1.100	1.210	1.331	1.465
0132	Bouw en uitbreiding van Landsgebouwen	2.750	2.409	2.409	2.650	2.915	3.207	3.528
0133	Bouwen van landsgebouwen	250	200	200	220	242	267	294
0134	Volkswoningbouw	177.907	55.719	51.116	5.229	5.752	6.328	6.961
	Sub-totaal	181.657	59.328	54.725	9.199	10.119	11.133	12.248
	TOTAAL PROGRAMMA'S	181.657	59.328	54.725	9.199	10.119	11.133	12.248

Onderstaand volgt een overzicht van de beleidsmaatregelen met vermelding van de financieringsmodaliteit:

Code	Programma	Begroting (in SRD)	Overheidsbijdrage (in SRD)	Lening (in SRD)	
				Lopende lening/Schenking	Nog te sluiten lening
0131	Verbetering van Landsgebouwen	1.000.000	1.000.000	0	0
0132	Bouw en uitbreiding van landsgebouwen	2.409.000	2.409.000	0	0
0133	Bouwen van landsgebouwen	200.000	200.000	0	0
0134	Volkswoningbouw	51.116.000	150.000	50.966.000	0
0736	Ruimtelijke ordening urbane gebieden	0	0	0	0
	TOTAAL	54.725.000	3.759.000	50.966.000	0

Ook in dit begrotingsjaar zullen naast de overheidsbijdrage projecten gefinancierd worden middels buitenlandse leningen en of schenkingen.

Toelichting:

De hierboven genoemde programma's hebben over het algemeen betrekking op een drie-tal

Ontwikkelingsplannen en-beleidsdoelen. Het gaat daarbij om de beleidsdoelen:

1. Ruimtelijke Ordening
2. Welzijn en
3. Economie

Tabel 1

Ontwikkelingsplan Hoofdbeleidsgebied: Welzijn			
Omschrijving/Toelichting uit Ontwikkelingsplan			
Programma	Doel programma	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2020
0131	Verbetering van landsgebouwen	Het grondig renoveren en eventueel afbouwen van diverse overheidsgebouwen	Aan diverse overheidsgebouwen in Paramaribo en districten zijn onderhouds- en of kleine renovatiewerkzaamheden verricht.
0132	Bouw en uitbreiding van landsgebouwen en ambtenarenwoningen	Het renoveren van kantoorgebouwen die in slechte staat verkeren en het nieuw opzetten van diverse kantoorgebouwen	Diverse overheidsgebouwen (incl. scholen en monumentale gebouwen) zijn afgebouwd en of gerenoveerd. Evenzo zijn voorbereidingen en werkzaamheden voor renovatie of afbouw gestart.
0133	Bouwen van landsgebouwen	Renovatie van diverse dienstwoningen en kantoorruimten.	Aan diverse overheidsgebouwen en dienstwoningen in Nickerie zijn onderhouds- en of kleine renovatiewerkzaamheden verricht.
0134	Volkswoningbouw	De voorgenomen projecten in stad en district zijn uitgevoerd.	Een nieuw woningbouw project is opgestart en zijn in uitvoering en of opgeleverd diverse specifieke projecten Zoals het Medisch Centrum Wanica, de faciliteiten ten behoeve van de Universiteit van Suriname fase II, Natin leslokalen en het MWI gebouw.

Toelichting op de Programma's

De toelichting op de Programma's wordt als volgt gewijzigd:

Verwijzend naar de taakstelling van het Directoraat Bouwkundige Werken en Dienstverlening zullen, binnen de beleidsgebieden **Welzijn, Economie en Ruimtelijke Ordening en Milieu, met als hoofdzaken infrastructuur en huisvesting** de volgende activiteiten plaatsvinden.

- De landelijke uitvoering van lopende projecten waaronder ook de huisvestingsprojecten monitoren c.q. superviseren.
- Het ter hand nemen van regulier onderhoud aan staatsgebouwen.
- Het voorbereiden en aanbesteden van nieuwe projecten.

Bij de uitvoering van deze activiteiten zullen steeds de prioriteiten worden vastgesteld en zal strikt het noodzakelijke worden aangepakt voor wat betreft groot achterstallig onderhoud en opzetten van staatsgebouwen in stad en districten. Dit is mede in het kader van het financieel prudent beleid dat gevoerd wordt door de regering. Het directoraat zal er op toezien dat de middelen op de meest effectieve en efficiënte wijze zullen worden besteed, met dien verstande dat duurzame projecten worden uitgevoerd met minimaal onderhoud.

De opgenomen programma's in het dienstjaar 2020 hebben betrekking op de afbouw van lopende projecten of de herstart van de uitvoering van stilstaande bouwkundige projecten. In dit kader worden evenzo indien daartoe behoefte bestaat bestaande projecten geannuleerd. Als gevolg van achterstallige betalingen ligt de uitvoering van een groot aantal projecten stil. Het ligt in de bedoeling om op basis van het geraamd bedrag wederom te starten met de fysieke uitvoering van de projecten. Dit proces zal in goed overleg met de opdrachtnemers en directievoerders tot stand moeten komen. Een belangrijke factor bij de her-opstart is het kostenaspect. Partijen zullen moeten nagaan tegen welke voorwaarden de kosten geplaatst moeten worden met in achtname de reeds toen overeengekomen bepalingen. Gegeven de huidige situatie en vanwege de overheidsmaatregelen zal gekeken moeten worden naar mogelijkheden voor compensatie van onder andere geleden schade, prijs- en koersstijging.

De projecten in 2020 die betrekking hebben op het voorgaande zijn o.a. :

Code 0131 Verbetering van landsgebouwen met hun toebehoren (Restauratie en Onderhoud)

De technische afdeling Restauratie en Onderhoud van het directoraat is belast met de zorg voor het in goede staat houden van de staatsgebouwen in Paramaribo en districten met uitzondering van Coronie en Nickerie. De zorg, ook wel het onderhoud van de gebouwen wordt doorgaans gekwantificeerd in groot en klein onderhoud, waarbij het klein onderhoud al dan niet met technische ondersteuning van de afdeling Restauratie en Onderhoud, voor rekening is van de desbetreffende gebruiker van het gebouw zelf. Het onderhoud van en aan de staatsgebouwen vindt plaats middels renovatiewerken zoals reparatie c.q. vervanging van bouwkundige-, sanitaire-, elektrische-, en koeltechnische werken.

Ook in 2020, zal vanwege beperkte middelen het onderhoud voornamelijk geschieden in eigen beheer. Uitbesteden van werken zal enkel afhankelijk zijn van het type werk en of de capaciteit van de afdeling. Het voortzetten van dit beleid houdt in dat de dienstverlening naar alle directoraten c.q. departementen toe, plaatsvindt door inzet van het eigen personeel van de afdeling Restauratie en Onderhoud.

Eventuele tekorten zijn en zullen waar mogelijk opgeheven worden, om zodoende optimaal de werkzaamheden uit te voeren. Door het in eigen beheer uitvoeren van de werkzaamheden wordt de volgende werkwijze gehanteerd. (1) Voorafgaand aan de uitvoering worden door het technisch personeel opnames gepleegd, waarna kostenramingen worden opgemaakt. (2) Na het ter beschikking stellen van de middelen door het ministerie van Financiën zal uitvoering plaatsvinden. Vanwege de beperkte beschikbare middelen blijft regulier en duurzaam onderhoud een uitdaging. Het verrichten van deze werkzaamheden is immers van groot belang om het werkklimaat van de diensten te verbeteren.

Een ander aandachtspunt is het ontbreken van een bestand van overheidspanden. Steeds meer ministeries beschikken over eigen panden en groeit hiermee het besef dat duurzaam en regulier onderhoud moet plaatsvinden. Een nog op te zetten bestand door de overheid zal de mogelijke omvang van benodigd onderhoud inzichtelijk kunnen maken en zou hierdoor een onderhoudsplan gekoppeld kunnen worden.

De activiteiten van de afdeling Restauratie en Onderhoud worden begroot via het programma “Verbetering van landsgebouwen met hun toebehoren”.

0131 Verbetering van landsgebouwen met hun toebehoren (Restauratie en Onderhoud)

No	Omschrijving	Locatie	Werken t.b.v.	Bedrag in SRD
1	Renovatie diverse projecten (achterstanden, annuleringen en renovatie werkzaamheden)	Diverse	Diverse ministeries	1.000.000
	Totaal			1.000.000

Code 0132 Bouw en uitbreiding van landsgebouwen en ambtenarenwoningen (Utiliteitsbouw)

De projecten van dit beleidsprogramma worden gecoördineerd de technische afdeling Utiliteitsbouw. De focus zal voornamelijk liggen op het afhandelen c.q. afronden van lopende projecten. In verband hiermee zijn de projecten van de afgelopen dienstjaren die on hold zijn om uiteenlopende redenen, wederom opgenomen op de projectenlijst van 2020.

Door de beperking van de begroting van de voorgaande jaren zijn de projecten niet adequaat opgeleverd en of administratief afgewikkeld. De afdeling zal naast haar reguliere werkzaamheden ook in het begrotingsjaar 2020 een technische bijdrage leveren aan het Paramaribo Urban Rehabilitation Program (PURP). Dit Programma wordt gefinancierd door de Inter-American Development Bank en de coördinatie hiervan valt onder het Ministerie van Onderwijs Wetenschap en Cultuur. Enkele monumentale gebouwen in de binnenstad die dringend aan renovatie toe zijn, worden binnen dit programma gerenoveerd. Naast de renovatie werken wordt eveneens de financiering van onder andere de nieuw bouw van De Nationale Assemblee opgenomen. De voorbereiding van dit project is vanuit het Directoraat Bouwkundige Werken en Dienstverlening, geïnitieerd waarbij de afdeling Utiliteitsbouw betrokken is geweest. Een ander project betreft het Natin Project inhoudende de bouw van 8 leslokalen en 2 laboratoria inclusief bijbehorende terreinwerken en installaties.

0132 Bouw en uitbreiding van landsgebouwen en ambtenaren woningen (Utiliteitsbouw)

No	Omschrijving	Locatie	Werken t.b.v.	Bedrag in SRD
1	Afbouw diverse projecten (achterstanden, annuleringen en afbouwen)	Diverse	Diverse ministeries	2.409.000
	Totaal			2.409.000

Code 0133 Bouwen van landsgebouwen Sectie West (Districten Nickerie en Coronie)

Voor de districten Coronie en Nickerie zijn er middelen opgebracht bestemd worden diverse kleinschalige bouwkundige projecten. Deze middelen zijn ondergebracht onder het beleidsprogramma "Bouwen van Landsgebouwen".

De projectvoorbereiding, -begeleiding en -coördinatie geschied door medewerkwerk van dependance te Nickerie ondersteund door het hoofdkantoor in Paramaribo. Voor het dienstjaar 2020 zijn een aantal projecten opgevoerd die voorbereid dan wel uitgevoerd of verder uitgevoerd moeten worden. In de planning zijn de renovatie en schilderwerken voor een twee-tal pompgemalen en de dependance kantoren van het ministerie in Nickerie. Indien haalbaar zal ook gewerkt worden aan de bouw van:

- wachthuizen op de vuilstortplaats te Southdrain,
- doorgangshuis t.b.v. de Brandweer,
- dependance kantoor voor het ministerie te Europolder

0133 Bouw van landsgebouwen (Sectie Nickerie)

No	Omschrijving	Locatie	Werken t.b.v.	Bedrag in SRD
1	Renovatie- en schilderwerk-zaamheden diverse projecten	Diverse	Diverse ministeries	200.000
	Totaal			200.000

Code 0134 Volkswoningbouw

De afdeling Volkswoningbouw richt zich voornamelijk op de voorbereiding en begeleiding van grootschalige bouw-, renovatie en restauratieprojecten. Onder deze projecten vallen de bouw van woningen, dienstwoningen, scholen, poliklinieken, ziekenhuizen en politieposthuizen. Ook in het dienstjaar 2020 zullen enkele projecten gefinancierd worden middels leningen en of schenkingen. Het betreft hierbij lopende projecten alsmede projecten die reeds in planning waren, waarvan de verdere uitvoering in 2020 zal geschieden. Aan bestaande of nieuwe projecten die lastens de Surinaamse overheid bijdrage lopen zal ook gewerkt worden.

Studentenhuysvesting Anton de Kom Universiteit (Fase 2)

Dit project ten behoeve van de Anton de Kom Universiteit c.q. het ministerie van Onderwijs Wetenschap en Cultuur bestaat uit vier (4) fasen, waarvan elke fase conform de opzet separaat wordt uitgevoerd. In 2019 heeft de oplevering van fase 1 “ The Construction of three facilities within the area of the Anton de Kom University” plaatsgevonden. Daarbij zijn opgeleverd: (1) studenten flats voor het huisvesten van circa 300 studenten, (2) een volledig geoutilleerde keuken, eetruimte, en wasruimte, (3) parkeer en wegen infrastructuur en (4) sport faciliteiten.

In maart 2019 is een aanvang gemaakt met de project- c.q. bouwwerkzaamheden van fase 2, waarvan de investeringskosten in totaal circa SRD 281.600.000,= bedragen. In 2020 zullen de werkzaamheden verder voortgezet worden. Fase 2 betreft de bouw van studentenflats met een accommodatie voor circa 300 studenten, de rehabilitatie van het bestaande zogeheten “groen-geel gebouw”, een auditorium met 1200 zitplaatsen, de infrastructuur en landscaping. De eerste oplevering is gepland voor februari 2021. Voor het dienstjaar 2020 zal naar verwachting aan dit project een bedrag besteed worden van SRD 50.966.000,= .

Woningbouwprogramma

In 2020 zal het directoraat via de afdeling Volkswoningbouw het project “China Aided Low Cost Housing Project in Suriname” welke tot stand komt via een overeenkomst, getekend in mei 2017 verder begeleiden. Het project zijnde een schenking van de Volksrepubliek van China zal tot stand komen middels het “design and build” model, waarbij 350 woningen inclusief alle basis installaties sleutel klaar zullen worden opgeleverd. Echter teneinde de kwaliteit te garanderen en om te voldoen aan de vereisten geschied het project ontwerp in overeenstemming met het ministerie.

Naar planning zal in 2020 gestart worden met de bouw van de woningen; de uitvoeringsduur is geprojecteerd voor circa 36 maanden. De geprojecteerde locatie voor de bouw van de woningen is in de 2de helft van het jaar 2019, gewijzigd van het Altona gebied in het district Wanica, naar

Paramaribo Noord.

De projectinvestering zal ruim RMB 176 miljoen (Circa US\$ 26.6 miljoen) bedragen. Suriname zal inkomen met de noodzakelijke directievoering op het project en zullen Surinaamse ondernemers in de bouwsector de mogelijkheid hebben tot het verlenen van diensten. Met dit project levert het directoraat Bouwkundige Werken en Dienstverlening een enorme bijdrage aan het landelijk woningbouwprogramma van de Regering.

Wanica Ziekenhuis

De bouw van het Ziekenhuis Wanica dat hoge prioriteit geniet ter verbetering van de dienstverlening van de gezondheidszorg vordert gestadig. Het project bestaat uit twee afzonderlijke projecten welke gefinancierd worden vanuit de Surinaamse Overheid en de Volksrepubliek van China.

Het project “ Het bouwen van het Medisch Centrum Wanica- Fase I” wordt gefinancierd door de Surinaamse Overheid. De opleveringsprojectie is in het 1ste kwartaal van het jaar 2020.

Het project “Implementation Agreement of the Grant Assistance of the Hospital in Suriname” betreft een schenking aan Suriname. De financiering van het project, waarvan de overeenkomst getekend is in 2016, geschiedt via de Chinese Overheid. Het project wordt uitgevoerd volgens het design en build model en behelst:

- de bouw van een ziekenhuis bestaande uit onder meer drie beddenhuizen, een klinische ruimte, een mortuarium, een spoedeisende hulp, een keuken een ruimte voor vuilopslag en incinerator, inclusief installaties,
- terreinwerken met 300 parkeerplaatsen en
- basis equipment.

Binnen dit project is eveneens een Surinaamse overheidsbijdrage overeengekomen voor het:

- (1) Het aanleggen en uitbreiden van toegangswegen/bruggen van en naar het ziekenhuis inclusief ontwateringswerken w.o. een pompgemaal en
- (2) Het aanleggen van het waterleiding middels een onderstation en elektriciteitsnetwerk (HS-transmissielijn) met name de bouw van een onderstation.
- (3) Het aanleggen van glasvezelkabels ten behoeve van het communicatie netwerk.

Het project is fysiek gestart te Vredenburg serie B te Altona in het district Wanica in november 2017. De eerste oplevering van de bouwkundige werkzaamheden van bovengenoemde onderdelen is gepland voor december 2019, waarna een onderhoudsperiode van vierentwintig maanden zal gelden. De infrastructurele civieltechnische werken zijdens de Surinaamse zijde worden in 2020 opgeleverd.

Uitgaande van voorlopige data bedraagt de investering voor het project “Implementation Agreement of the Grant Assistance of the Hospital in Suriname” inclusief de overheidsbijdrage aan nutsvoorzieningen en civieltechnisch infrastructuur voor een groot deel van het Altona gebied, ruim meer dan SRD. 441.000.000,= verdeeld over een aantal jaren.

0134 Volkswoningbouw

No	Omschrijving	Locatie	Werken t.b.v.	Bedrag in SRD
1	Wanica Ziekenhuis (OVH)	Wanica	Volksgezondheid	150.000
2	Bouw Studenten Huisvesting Anton de Kom Universiteit van Suriname (lening)	Paramaribo	Onderwijs, Wetenschap en Cultuur	50.966.000
	Totaal			51.116.000

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Bedragen x SRD 1.000

Code	Ontvangsten	Realisatie 2018	Vermoe- delijk Beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
53115	Bouwvergunnings- recht	2.850	320	320	480	500	510	510
53423	Diverse niet belasting Ontvangsten	818	3	3	6	6	6	6
53415	Bestekken	2	2	2	2	2	3	3
	Totaal Niet-Belasting middelen	3.670	325	325	488	508	519	519
	Leningen							
54110	Overige leningen buitenland	173.907	50.966	50.966	0	0	0	0
	Totaal leningen	173.907	50.966	50.966	0	0	0	0
	TOTAAL MIDDELENBEG ROTING	177.577	51.291	51.291	488	508	519	519

Toelichting per middel

53115 Bouwvergunningrecht:

Dit betreft de raming voor het ontvangen van leges en bouwheffingen. Deze gelden worden ontvangen van derden (burgers) bij het aanvragen van bouwvergunningen. De heffingen worden berekend naar rato van de geraamde bouwkosten per m² bebouwd vloeroppervlak.

De bouwkosten per m² die thans gehanteerd wordt, bedraagt SRD 90,= . Dit tarief is echter reeds achterhaald. In het derde kwartaal van het dienstjaar 2017 is een voorstel voor het actualiseren van de bouwkosten per m² goedgekeurd door de Raad van Ministers. Reeds zijn belanghebbende actoren in de bouwsector geïnformeerd over de aanpassingen en werkt het directoraat thans in gemeen overleg met de Staatsraad om het staatsbesluit terzake de aanpassing te finaliseren. Er zal gewerkt worden aan een sociaal tarief en een commercieel tarief voor ze die het wel kunnen betalen. Vooralsnog zijn de geraamde ontvangsten in deze begroting gebaseerd op het tarief van SRD 90,= per m².

53415 Bestekken:

Voor het opstarten van nieuwe projecten worden bestekkosten aangerekend aan geïnteresseerden die wensen mee te doen aan een inschrijving. De ontvangsten worden geboekt op de post “de opbrengsten van bestekken”. De afdeling Financiële- en Comptabele Zaken is belast met het verkoopproces. Naar verwachting zal het aantal nieuw op te starten projecten minimaal zijn, waardoor de bijdrage aan inkomsten vanwege de bestekkosten miniem is.

53423 Diverse niet belasting ontvangsten:

Opbrengst AWS 1996 en UWS 1996 exemplaren:

Het Aanbestedingsreglement voor Werken in Suriname 1996 (AWS 1996) en de Uitvoeringsvoorwaarden voor Werken in Suriname 1996 (UWS 1996) worden ter verkoop aangeboden aan geïnteresseerden waar onder ook studenten.

Opbrengst Verkavelingsvergunningen:

Bij het aanvragen van verkavelingsvergunningen worden door de aanvrager leges en zegelkosten betaald, waarvan de echter de hoogte van deze kosten reeds achterhaald zijn. De kosten zullen op termijn aangepast worden als gevolg van de goedkeuring van de Raad van Ministers in het dienstjaar 2017. Naast de leges en zegelkosten is ook een voorstel voor de invoering van heffing voor verkavelingsvergunningrecht goedgekeurd. De heffing, welke op basis van de grootte van de getaxeerde verkoopwaarde van de grond na verkaveling wordt berekend, zal per wetswijziging en staatsbesluit worden bepaald. Het bedrag van de heffing wordt vastgesteld op basis van categorisering naar grootte der verkavelingen.

A. Deze categorisering ziet er als volgt uit:

- Categorie 1: verkaveling tot 10 ha.
- Categorie 2: verkaveling tot 20 ha.
- Categorie 3: verkaveling 20 ha en groter.

B. De heffing per categorie ziet er als volgt uit:

- Categorie 1: 1 ‰ van de getaxeerde verkoopwaarde van de grond na verkaveling.
- Categorie 2: ¾ ‰ van de getaxeerde verkoopwaarde van de grond na verkaveling.
- Categorie 3: ½ ‰ van de getaxeerde verkoopwaarde van de grond na verkaveling.

54110 Overige ontvangen leningen Buitenland

Het bedrag opgenomen bij deze post betreft de ontvangsten van de lening voor het project “The construction of three facilities within the Area of the Anton de Kom University, fase II”.

DIRECTORAAT CIVIEL TECHNISCHE WERKEN

De Operationele Uitgaven worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Code	Kostensoort	Realisatie 2018	Vermoede lijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Lopende Uitgaven								
610	Lonen en Salarissen	41.920	46.834	70.063	77.069	84.776	93.254	102.579
611	Sociale Premies	4.103	5.382	7.692	8.461	9.307	10.238	11.262
612	Gebruik van Goederen en Diensten	9.469	19.500	42.354	46.589	51.248	56.373	62.010
616	Sociale Premies	-	36	6	7	7	8	9
	Totaal Lopende Uitgaven	55.492	71.752	120.115	132.126	145.338	159.873	175.860
Kapitaal Uitgaven								
620	Inventaris	-	200	30	33	36	40	44
621	Transportmiddelen	-	500	-	-	-	-	-
	Totaal Kapitaal Uitgaven	-	700	30	33	36	40	44
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	55.492	72.452	120.145	132.159	145.374	159.913	175.904

Toelichting op de Operationele Uitgaven

De toelichting op de Operationele Uitgaven worden als volgt gewijzigd:

Lopende Uitgaven

610 Lonen en Salarissen

Per juli 2020 telt het Directoraat Civieltechnische Werken **1.507 ambtenaren**.

Het personeel van verschillende afdelingen volgt diverse opleidingen, waardoor de kwaliteit van de dienstverlening en de kennis op het ministerie verruimd zullen worden.

Tabel 1: Specificatie Lonen en Salarissen

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk	62.977.000
61002	Vakantiegelden	1.183.000
61003	Overwerk	2.230.000
61004	Bonussen en gratificaties	125.000
61006	Vacatiegelden	133.000
61012	Detacheringstoelage	0
61013	Functionele toelagen	642.000
61014	Persoonlijke (kledingtoelage) Toelagen	1.848.000
61016	Gezinstoelage en Kinderbijslag	281.000
61017	Waarnemingstoelage	163.000
61018	Inconvenienten(Ontberings/Risico/stoftoelage)	1.000
61020	Telefoonvergoeding	9.000
61021	Representatievergoeding	240.000
61023	Vervoersvergoeding	231.000
	Totaal	70.063.000

Het bedrag voor de uitbetaling van lonen en salarissen is begroot op SRD 70.063.000,= in stede van SRD 46.834.000,=.

611 Sociale Premies

Tabel 2: Specificatie Sociale Premies

Code	Sociale Premies	Bedrag in SRD
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	3.647.000
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	4.045.000
	Totaal	7.692.000

Het begroot bedrag voor Werkgeverslasten Pensioenfonds en Werkgeverslasten Ziekenfonds bedraagt SRD 7.692.000,= in stede van SRD 5.382.000,=.

612 Gebruik goederen en diensten

Voor gebruik van goederen en diensten is een bedrag van SRD 42.354.000,= in stede van SRD 19.500.000,=. Dit bedrag zal onder andere worden besteed aan: de uitbetaling van tijdelijk personeel, contractanten, onderhoud en exploitatie van dienstvoertuigen.

Tabel 3: Specificatie Gebruik van goederen en diensten

Code	Gebruik Goederen en diensten	Bedrag in SRD
61201	Kosten opleidingen/seminars binnenland excl.r&v	224.000
61202	Kosten opleidingen/ seminars buitenland excl.r&v	0
61203	Contractanten	2.536.000
61204	Tijdelijk personeel	9.593.000
61205	Deskundigen binnenland	0
61208	Binnenlandse reiskosten	0
61209	Binnenlandse verblijfkosten	28.000
61210	Buitenlandse reiskosten	0
61211	Buitenlandse verblijfkosten	0
61215	Kantoormiddelen (papier,pennen etc.)	20.000
61216	Kopieer	2.000
61217	Drukwerk en grafisch materieel	1.000
61219	Onderhoud meubilair en inventaris	10.000
61220	Onderhoud kantoormiddelen	0
61221	Vergaderkosten	50.000
61222	Verbruiksgoederen(cartridge/diskettes)	100.000
61223	Onderhoudskosten automatisering	50.000
61224	Licenties en programmakosten	2.000
61225	Datalijnen	0
61226	Advertenties en bekendmakingen	30.000
61227	Radio en t.v.programma's	20.000
61231	Overige kosten automatisering	0
61233	Huur gebouwen en terreinen	0

61234	Onderhoud gebouwen en terreinen	5.000
61238	Telefoon	1.080.000
61239	Gas	0
61240	Water	62.000
61241	Electra	1.400.000
61245	Abonnementen en vakliteratuur	2.000
61246	Verzekeringen	4.649.000
61247	Schoonmaak	20.000
61248	Gereedschappen en Apparatuur	50.000
61249	Kleding en bewassing	5.000
61251	Voeding	5.000
61252	Contributie WMO	560.000
61253	Vrachtkosten en porti	0
61254	Onderzoekskosten	0
61255	Rechterlijke vonnissen	40.000
61257	Dienst specifieke exploitatiekosten(Filmmateriaal)	0
61259	Nationale en internationale manifestaties	0
61260	Onderscheidingen e.a. feestelijke bijeenkomsten	546.000
61262	Vuilnis en reinigingsdiensten	0
61263	Overige algemene kosten	600.000
61276	Verzorgingskosten	10.000
61278	Verzekeringen	20.000
61279	Medicijnen	0
61283	Huur van voertuigen	0
61284	Onderhoud en exploitatie van dienstvoertuigen	20.590.000
61285	Huur en onderhoud van zwaar materieel	44.000
	Totaal	42.354.000

616 Sociale uitkeringen

Voor de sociale uitkeringen is een bedrag van SRD 6.000,= in stede van SRD 36.000,= uitgetrokken.

Tabel 4: Specificatie Sociale uitkeringen

Code	Sociale uitkeringen	Bedrag in SRD
61611	Lig- en verpleegkosten	4.000
61612	Poliklinische kosten	2.000
	Totaal	6.000

Kapitaal uitgaven

620 Inventaris

Voor de vervanging en uitbreiding van de bestaande inventaris is een bedrag van SRD 30.000,= in te plaats van SRD 200.000,= geraamd.

Tabel 5: Specificatie Inventaris

Code	Inventaris	Bedrag in SRD
62001	Kantoorinrichting	30.000
62004	Computers	0
62005	Printers	0
	Totaal	30.000

TITEL II: PROGRAMMA'S

De Programma's worden als volgt gewijzigd:

Bedragen x SRD 1000

Code	Omschrijving	Realisatie 2018	Vermoede lijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
0135	Onderhoud wegen	1.401	5.193	7.302	8.032	8.835	9.719	10.691
0136	Aanleg/verbetering van wegen	615.355	459.540	354.983	390.481	429.529	472.482	519.731
0137	Onderhoud bruggen	856	1.600	788	867	953	1.049	1.154
0138	Bouwen bruggen	1.169	4.000	2.200	2.420	2.662	2.928	3.221
0139	Onderhoud ontwateringswerken	1.535	8.700	17.203	18.923	20.816	22.897	25.187
0140	Verbetering irrigatie- en afwateringswerken	44.133	36.400	15.838	17.422	19.164	21.080	23.188
0141	Onderhoud waterkeringswerken	435	2.100	2.088	2.297	2.526	2.779	3.057
0142	Verbetering waterkeringswerken	6.089	150	1.234	1.357	1.493	1.642	1.807
0143	Onderhoud verkeerstechnische voorzieningen	117	460	188	207	227	250	275
0405	Verkeersvoorzieningen	-	50	100	110	121	133	146
3201	Vuilophaal en Verwerking	21.419	19.200	48.769	53.646	59.010	64.912	71.403
0740	Upgraden Grondmechanisch Laboratorium	0	200	100	110	121	133	146

0741	Verbetering Dienstverlening Waterloopkund ige Afdeling	0	50	0	0	0	0	0
0742	Verbetering Dienstverlening Meteorologisch e Dienst	0	100	0	0	0	0	0
0159	Baggeren Surinamerivier	0	150.400	0	0	0	0	0
0160	Suriname Nationaal Infrastructuur Projecten - fase II (NIP): CDIG- NIP (zogenaamde Dalian V), AMB-NIP, Tjongalanga- NIP, Djojo Bedrijven Groep NIP	0	363.400	110.139	121.153	133.268	146.595	161.255
0161	Sea Defence/Zeebe scherming	0	376.000	0	0	0	0	0
0162	Wegen	0	112.800	0	0	0	0	0
0165	Rehabiliteren Saramacca Kanaal	0	500	3.102	3.412	3.752	4.129	4.542
3404	Improving Transport Logistics and Competitiveness in Suriname	0	500	100	110	121	133	146
	Totaal	692.509	1.541.343	564.134	620.547	682.598	750.861	825.949

De hierboven opgenomen bedragen hebben betrekking op Ontwikkelingsplan
Beleidsgebieden Bestuurlijke en Juridische Ontwikkeling, Economische Ontwikkeling, Sociaal
Maatschappelijk Welzijn, Ruimtelijke Ordening en Milieu en Infrastructuur.
Onderstaand volgt een overzicht van de beleidsprogramma's met vermelding van de
financieringsmodaliteit:

Programma's	Begroting (in SRD)	Overheidsbijdrage (in SRD)	Lening (in SRD)	
			Lopende lening	Nog te sluiten lening
0135 Onderhoud wegen	7.302.000	7.302.000	0	0
0136 Aanleg/verbetering wegen	354.983.000	99.570.000	255.413.000	0
0137 Onderhoud bruggen	788.000	788.000	0	0
0138 Bouw bruggen	2.200.000	2.200.000	0	0
0139 Onderhoud ontwateringswerken	17.203.000	17.203.000	0	0
0140 Verbetering irrigatie- en afwateringswerken	15.838.000	11.542.500	4.295.500	0
0141 Onderhoud waterkeringswerken	2.088.000	2.088.000	0	0
0142 Verbetering waterkeringswerken	1.234.000	1.234.000	0	0
0143 Onderhoud verkeerstechnische voorzieningen	188.000	188.000	0	0
0405 Verkeersvoorzieningen	100.000	100.000	0	0
3201 Vuilophaal en Verwerking	48.769.000	48.769.000	0	0
0740 Upgraden Grondmechanisch Laboratorium	100.000	100.000	0	0
0741 Verbetering dienstverlening Waterloopkundige Afdeling	0	0	0	0
0742 Verbetering dienstverlening Meteorologische Dienst	0	0	0	0
0159 Baggeren Surinamerivier	0	0	0	0
0160 Suriname Nationaal Infrastructuur Projecten - fase II (NIP): CDIG-NIP (zogenaamde Dalian V), AMB-NIP, KI-NIP, Tjongalanga-NIP, Djojo bedrijven Groep NIP	110.139.000	27.535.000	37.104.000	45.500.000
0161 Sea Defense (Zeebescherming)	0	0	0	0
0162 Wegen	0	0	0	0

0165 Rehabileren Saramacca Kanaal	3.102.000	0	3.102.000	0
3404 Improving Transport Logistics and Competitiveness in Suriname	100.000	0	0	100.000
TOTAAL	564.134.000	218.609.500	299.914.500	45.600.000

Toelichting op de prestatie en resultaat indicatoren

	Doel programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
Programma's			
0135 <i>Onderhoud wegen</i>	Onderhouden van het bestaande wegennet in Paramaribo en districten en het treffen van voorzorgsmaatregelen, zodat de goede staat van de bestaande wegen gewaarborgd blijft.	Verwachtte realisatie van het regulier onderhoud van verharde en onverharde wegen in Paramaribo en districten. Getracht zal worden om zoveel als mogelijk in eigenbeheer de werkzaamheden te verrichten.	In het dienstjaar 2020 zal zoveel als mogelijk gewerkt worden aan de realisatie van onderhoud van verharde en onverharde wegen in Paramaribo en districten. Getracht zal worden om zoveel als mogelijk in eigenbeheer de werkzaamheden te verrichten. Verder zal er steenslag materialen worden aangekocht om de onverharde wegen te kunnen beleggen.
0136 <i>Aanleg//verbetering wegen</i>	Gerichte investeringen plegen om het wegennet uit te breiden. Het aanleggen van volwaardige alternatieve wegen welke voor een goede verkeerscirculatie zorgen en woongebieden met elkaar verbinden en ontsluiten.	In het dienstjaar 2019 zullen de projecten z.a. herinrichten van wegen, rehabiliteren en reconstrueren van wegen, Suriname National Infrastructure Projects (Dalian IV) worden voortgezet. Ook zal er gewerkt worden aan de strekking Jenny-Henar, Monkshoop- Henry Fernandsweg en Landelijk bestratingsprogramma I.	In het 2 ^e kwartaal van 2020 is het Dalian project technisch opgeleverd. De werkzaamheden aan het Jenny Henar project m.n. Sectie 1 B (km 104 – km 115), sectie 2 Ingikondre – Burnside en sectie 5 Wageningen – Henar worden verder voortgezet. De herinrichting van de Nieuw Weergevondenweg is medio 2020 voor de 1 ^e keer technisch opgeleverd. Het Landelijke Bestratingsprogramma I in de districten Paramaribo, Wanica en Para wordt geevalueerd en eventueel gecontinueerd. Het project Monkshoop – Henryweg tussen de 4 ^e rijweg en Henry Fernandesweg zal in dit kalenderjaar worden gerehabiliteerd. In 2019 is er een aanvang gemaakt met de complete reconstructie van de Pt. Tilkakdhariweg met een uitvoeringsduur van 24 kalendermaanden. De bovengenoemde projecten hebben vanwege een betalingsachterstand en vanwege de covid-19 situatie enige stagnatie opgelopen bij de uitvoering.
0137 <i>Onderhoud Bruggen</i>	Onderhouden van de bestaande bruggen en het treffen van voorzorgsmaatregelen, zodat de goede staat van de bestaande	Het gebudgetteerd bedrag zal worden besteed aan het regulier onderhoud van bruggen in Paramaribo en districten.	Het gebudgetteerd bedrag zal worden besteed aan het regulier onderhoud van bruggen en aanmeersteigers in Paramaribo en districten.

	Doel programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
	bruggen gewaarborgd blijft.		
0138 <i>Bouw Bruggen</i>	Het aanleggen van duurzame brugconstructies die de verbinding tussen twee punten welke gescheiden zijn door een kanaal of rivier overbrugbaar maken.	Het geraamd bedrag zal worden besteed aan bouw van aanmeersteigers en bouw van bruggen in diverse districten en directievoeringswerkzaamheden.	Het geraamd bedrag zal worden besteed aan de reeds uitgevoerde bouwwerkzaamheden van aanmeersteigers en de bouw van eenvoudige bruggen in diverse districten en directievoering werkzaamheden.
0139 <i>Onderhoud Ontwateringswerken</i>	Duurzaam onderhouden van de open en gesloten rioleringsstelsels. Het effectief en efficiënt ophalen van de lozingen (voorzorgsmaatregelen treffen) zodat in de regentijd geen sprake is van wateroverlast.	Het geraamd bedrag zal worden besteed aan renovatie/onderhoud en beheer van sluizen en gemalen in Paramaribo en districten, onderhoud van open en gesloten rioleringen, verhelpen van diverse verzakkingen bij gesloten rioolstelsel en leggen van duikers in Paramaribo en districten.	Het geraamd bedrag zal worden besteed aan uitgevoerde werkzaamheden in 2020, in de diverse districten van Suriname. Het betreft onder andere het opschonen van diverse lozingen, verhelpen van verzakkingen en schoonmaak kelders gemalen. Voor incidentele zaken wordt een budget van SRD 350.000,= gereserveerd..
0140 <i>Verbetering irrigatie- en afwateringswerken</i>	Investeren in het vervolledigen van het netwerk van waterwegen. Het aanleggen van nieuwe kanalen, irrigatiesystemen en pomp-gemalen welke het irrigatie en afwateringssysteem verbeteren.	De besteding zal gedaan worden aan de volgende projecten o.a.: Verbetering ontwatering Rooseveltkade, Ondrobon (Dr. S. Redmondstraat), Zorg en Hoop, en opschonen en uitdiepen van lozingen in district Coronie, Saramacca, Commewijne en Nickerie.	De besteding zal gedaan worden aan de volgende projecten o.a.: Verbetering ontwatering Rooseveltkade, rehabilitatie van diverse wegen Zorg en Hoop, opschonen en profileren van kanalen in Coronie, Nickerie, Saramacca en Commewijne. Het herstellen van inzakkingen in het rioolstelsel in verschillende districten. Vanwege de bezuinigingen op diverse beleidsmaatregelen, zijn geen nieuwe investeringen opgenomen.
0141 <i>Onderhoud Waterkeringswerken</i>	Het onderhouden en treffen van voorzorgsmaatregelen om de kwaliteit van de bestaande waterkeringswerken op een duurzame manier te waarborgen.	Het bedrag zal worden besteed aan onderhoud waterkeringswerken te Paramaribo (Weg naar Zee), Saramacca, Nickerie, Coronie en Commewijne.	Het bedrag zal worden besteed aan onderhoud waterkeringswerken te Paramaribo (Weg naar Zee) en Commewijne. Voor overige onderhoud wordt geen reservering gepleegd.
0142 <i>Verbetering Waterkeringswerken</i>	Gerichte investeringen plegen voor de aanleg van oeververdedigingswerken zodat kusterosie wordt tegengegaan.	Het geraamd bedrag zal o.a. besteed worden aan directievoering en verbetering waterkeringswerken.	In het dienstjaar zullen herstelwerken aan de zwampkerende dijk in Coronie worden uitgevoerd. En herstelwerken aan beschoeiingen in Commewijne. Voorts zal de laatste betaling t.b.v. directievoering bouw rivieroeversbescherming betaalbaar gesteld worden. Vanwege de bezuinigingen op diverse beleidsmaatregelen, zijn geen nieuwe investeringen opgenomen.
0143 <i>Onderhoud Verkeerstechnische voorzieningen</i>	Onderhouden van de bestaande verkeerstechnische voorzieningen.	Te besteden voor het aanbrengen van o.a. wegmeubilair, randapparatuur t.b.v. verkeerslichten. Leveren en aanbrengen diverse prefab betonproducten en drempels, wegmarkering. Electra en GSM abonnement m.b.t. elektronische digitale voorzieningen t.b.v. het verkeer.	Het geraamd bedrag zal worden besteed voor de aanschaf en aanbrengen van wegmeubilair en leveren en aanbrengen van diverse prefab betonproducten en drempels. Ook zeebrapaden zullen worden hersteld.

	Doel programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
0405 <i>Verkeersvoorzieningen</i>	Het treffen van verkeerstechnische voorzieningen zodat veiligheid in het verkeer gewaarborgd blijven.	De besteding zal gedaan worden aan het leveren en/of aanbrengen van diverse elektronische apparatuur i.h.k.v. verkeersmanagement t.b.v. de doorstroming, geleiding communicatie en geleiding van het verkeer.	In het dienstjaar 2020 zullen er aanbestedingen plaatsvinden.
3201 <i>Vuilophaal en Verwerking</i>	Het op gestructureerde wijze ophalen van vuil en op een verantwoorde manier verwerken ervan zodat de samenleving kan genieten van een schoon leefmilieu.	Het geraamd bedrag zal worden aangewend voor de huur van bulldozers, HGM's, kraakperswagens, dumptrucks en pick-ups ten behoeve van huisvuilinzameling Paramaribo en diverse districten. Tevens de aankoop van zand, lateriet en base course.	Het geraamd bedrag zal worden aangewend voor de huur van bulldozers, HGM's, kraakperswagens, dumptrucks en pick-ups tbv huisvuilinzameling Paramaribo en diverse districten. Tevens de aankoop van zand, lateriet en base course.
0740 <i>Upgrading Grondmechanisch Laboratorium</i>	Het plegen van nieuwe investeringen zodat de dienstverlening wordt verbeterd.	Het geraamd bedrag zal aangewend worden voor kalibratie van alle lab-apparaten en aankoop van lap-equipment.	Het geraamd bedrag zal aangewend worden voor kalibratie van alle lab-apparaten
0741 <i>Verbetering dienstverlening Waterlooppkundige Afdeling</i>	Het plegen van nieuwe investeringen zodat de dienstverlening wordt verbeterd.	Het geraamd bedrag zal besteed worden aan upgrading en modernisering van laboratorium en basis meetstations en voor dataverwerking.	Voor dienstjaar 2020 is er niet geraamd voor genoemd beleidsprogramma.
0742 <i>Verbetering dienstverlening Meteorologische Dienst</i>	Het plegen van nieuwe investeringen zodat de dienstverlening wordt verbeterd en weersinformatie tijdig en juist de gemeenschap bereikt.	Het geraamd bedrag zal aangewend worden voor onderhoud van Doppler Radar Service.	Voor dienstjaar 2020 is er niet geraamd voor genoemd beleidsprogramma.
0159 <i>Baggeren Surinamerivier</i>	Het verbeteren van de toegang tot de diverse havens in Paramaribo en omgeving.	Het proces tot aanbesteding klaar & contractvorming is volledig bereikt voor het traject tot ca. km 68 in de Suriname rivier. Dit betreft de aanleg van een verbreedt & diepere vaargeul.	Toegang tot de Nieuwe Haven Paramaribo geoptimaliseerd vanwege de nieuwe diepgang in de monding van de Suriname rivier. Financieringstraject voor uitvoering afgerond.
0160 <i>Suriname Nationaal Infrastructuur Projecten - fase II (NIP): CDIG-NIP (zogenaamde Dalian V), AMB-NIP, KI-NIP, Tjongalanga-NIP, Djojo Bedrijven Groep NIP</i>	Het Upgraden van infrastructuur, rehabilitatie diverse wegen in diverse districten en bouwen van bruggen.	In het dienstjaar 2019 is een bedrag van SRD 363.400.000,= geraamd.	Voor Dalian V project is er tot zover geen financiering in orde gemaakt. Zodoende wordt voor het dienstjaar 2020 geen budget reservering meegenomen. De NIP aannemers Baitali, Tjongalanga en Kuldipsingh hebben een aanvang gemaakt met de uitvoering van werkzaamheden, waaronder riolering AZP, voetgangers aanmeersteiger te Meerzorg, en rehabilitatie van wegen in de districten Paramaribo, Wanica, Marowijne, Sipaliwini en Para. Vanwege betalingsachterstand en covid-19 situatie in Suriname hebben de projecten enige stagnatie opgelopen.
0161 <i>Sea defense/ Zeebescherming</i>	Bescherming bieden aan landbouw- en woonpercelen langs door de rivier of zee tegen de invloeden van Climate Change.	Technische voorbereiden van de diverse onderdelen van dit project, t.w. Zeedijk te Weg naar Zee, oeverbescherming Marktplaats Nieuw Nickerie, Paradise in Nickerie	Vanwege bezuinigingen worden deze investeringen herzien en wordt in 2020 geen reservering t.l.v. de voorgenomen lening opgenomen in de begroting.

	Doel programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
		en rivieroeverbescherming Groningen in Saramacca.	
0165 <i>Rehabiliteren Saramacca Kanaal</i>	Verbeteren van de waterbeheersing in het kanaal, door optimaal gebruik te maken van de aanwezige infrastructuur.	In samenwerking met de Wereldbank de voorbereidende studies afgerond, waarmee de leningsdocumenten voorbereid zijn. Opstart van het project in september 2019.	Vanwege covid-19 is de emergency fonds gebruikt. Tevens zijn er geen additionele uitgaven opgenomen t.l.v. de lening.
3404 <i>Improving Transport Logistics and Competitiveness in Suriname</i>	Het uitvoeren van werkzaamheden aan de Jules Sedney Haven, de reconstructie van Van 't Hogerhuysstraat wegstrekking Molenpad-Latour (Willem Campagnestraat , Molenpad, Slangenhoustraat, Hernutterstraat, etc.) en de reconstructie van de brug Van 't Hogerhuysstraat. De bedoeling is om de verkeersdoorstroming te verbeteren en de ontwateringsproblematiek van de Van 't Hogerhuysstraat op te lossen.	In het dienstjaar 2019 is een bedrag van SRD 500.000,= geraamd.	Het project wordt gefinancierd door de IDB. Momenteel wordt het PEU gefinaliseerd welk belast zal worden met het opstellen van de diverse Terms of References. Hierna zullen de bestekken opgemaakt worden ter uitvoering van het project.

In onderstaande tabellen wordt beschreven wat het ministerie van Openbare Werken, Directoraat Civieltechnische Werken, binnen de beleidsprogramma's concreet van plan is te doen om de gestelde doelen te realiseren. Vermeld dient te worden dat er zoveel als mogelijk getracht zal worden werken in eigen beheer uit te voeren.

Toelichting per Programma

De toelichting per Programma wordt als volgt gewijzigd:

0135 – Onderhoud wegen

Het geraamd bedrag bestemd voor onderhoud van wegen voor het jaar 2020 is SRD 7.302.000,= in stede van SRD 5.193.000,=. Het betreft hier voornamelijk onderhoud van het secundaire en tertiaire wegennet, bestaande uit zowel onverharde als verharde wegen en ook de aankoop en het transporteren van steenslag materialen. Hierbij zijn de achterstallige betalingen inbegrepen.

Nr.	Omschrijving	District	Bedrag in SRD
	<u>Afdeling wegen</u>		
1	Het aanhuren van zwaar materieel (grader, tractor, hydraulische graafmachine, dumppickup en trilplaat) per district	Diverse districten	1.186.000
2	Wegbouwmaterialen voor onderhoud wegen	Diverse districten	6.116.000
	TOTAAL		7.302.000

De onderhoudswerkzaamheden zullen zoveel mogelijk in eigen beheer worden uitgevoerd.

0136 – Aanleg/ verbetering wegen

Voor het dienstjaar 2020 is een bedrag van SRD 354.983.000,= in te stede van SRD 459.540.000,= opgenomen voor de aanleg en verbetering van wegen. Voorts zullen de in onderstaand tabel aangegeven projecten worden gecontinueerd en eventueel worden opgestart. Hierbij zijn de achterstallige betalingen meegenomen. Het streven is om per district materieel en materialen standby te hebben voor spoed verbeteringen of op afroep basis van het volk.

Nr.	Omschrijving	District	Bedrag in SRD
	<u>Afdeling wegen</u>		
1	Onderzoek en directievoering	Diverse districten	48.000
2	Het rioleren, aanleggen, bestraten en herbestraten diverse wegen	Diverse districten	8.100.000
3	Herinrichten van wegen	Diverse districten	16.750.000
4	Suriname National Infrastructure Projects (Dalian IV) (100% Lening)	Diverse districten	108.000.000
5	Landelijk Bestratingsprogramma I (OVH: 25.493.000 / Lening: 29.493.000)	Diverse districten	54.986.000
6	The design build rehabilitation of the road stretch Henry Fernandesweg - Monkshoop (OVH: 7.275.600 / Lening 16.976.400)	Diverse districten	24.252.000
7	Reconstructie van de wegstrekking Jenny- Henar (OVH: 29.459.750 / Lening: 90.067.250)	Diverse districten	119.527.000
8	Reconditioneren Pt. Tilakdhariweg (OVH: 12.443.650 / Lening: 10.876.350)	Commewijne	23.320.000
	TOTAAL		354.983.000

0137 – Onderhoud Bruggen

Het gaat hier om regulier onderhoud van de bruggen en steigers in de diverse districten. Hiervoor

is een bedrag van SRD 788.000,= in stede van SRD 1.600.000,= uitgetrokken en zal volgens onderstaande specificatie worden besteed. Hierbij zijn de achterstallige betalingen meegenomen.

Nr.	Omschrijving	District	Bedrag in SRD
	<u>Afdeling Bruggen</u>		
1	Aanschaf van materialen en benodigdheden t.b.v. onderhoud bruggen en steigers	Diverse districten	115.000
2	Onderhoud van bruggen in Paramaribo en districten	Diverse districten	673.000
	TOTAAL		788.000

0138 – Bouw Bruggen

Voor het bouwen van bruggen is voor dienstjaar 2020 een bedrag van SRD 2.200.000,= in stede van SRD 4.000.000,= opgenomen. In onderstaande tabel volgt een opsomming van de projecten die in dienstjaar 2020 zullen worden uitgevoerd. Het betreft in deze de bouw van diverse steigers en bruggen. Hierbij zijn de achterstallige betalingen meegenomen.

Nr.	Omschrijving	District	Bedrag in SRD
	<u>Afdeling Bruggen</u>		
1	Bouwen van aanmeersteigers in districten	Diverse districten	2.200.000
	TOTAAL		2.200.000

0139 - Onderhoud ontwateringswerken

Voor het regulier programma voor onderhoud van de riolering van Paramaribo en districten en voor renovatie, onderhoud en beheer van sluizen en gemalen is het bedrag van SRD 17.203.000,= in stede van SRD 8.700.000,= opgebracht in dienstjaar 2020. Dit bedrag zal worden aangewend voor:

Nr.	Omschrijving	District	Bedrag in SRD
	<u>Afdeling Ontwateringswerken</u>		
1	Renovatie/onderhoud en beheer sluizen en gemalen in Paramaribo en districten	Diverse districten	150.000
2	Onderhoud primaire, secundaire en tertiaire lozingen Paramaribo en districten	Diverse districten	1.057.000
3	Schoonmaak gesloten riolering	Diverse districten	15.435.000

4	Verhelpen van verzakkingen gesloten rioolstelsel en leggen van duikers in Paramaribo en Districten	Diverse districten	561.000
	TOTAAL		17.203.000

0140 - Verbetering irrigatie- en afwateringswerken

Voor dienstjaar 2020 is een bedrag van SRD 15.838.000,= in te stede van SRD 36.400.000,= opgebracht. Het geraamd bedrag zal worden besteed aan uit te voeren werkzaamheden.

Nr.	Omschrijving	District	Bedrag in SRD
	<u>Afdeling Ontwateringswerken</u>		
1	Onderzoek en directievoering	Diverse districten	360.000
2	Verbetering ontwatering diverse districten	Diverse districten	9.402.600
3	Verbetering ontwatering Rooseveltkade, Ondrobon (Dr. S. Redmondstraat), Zorg & Hoop (OVH: 1.779.900 / Lening: 4.295.500)	Paramaribo	6.075.400
	TOTAAL		15.838.000

0141 - Onderhoud waterkeringswerken

Voor regulier onderhoud van waterkeringswerken is een bedrag ad. SRD 2.088.000,= in te stede van SRD 2.100.000,= opgebracht. Dit bedrag zal worden besteed voor het onderhouden van de waterkeringswerken.

Nr.	Omschrijving	District	Bedrag in SRD
	<u>Afdeling Waterkering</u>		
1	Onderhoud waterkeringswerken te Weg naar Zee in Paramaribo	Diverse districten	825.000
2	Onderhoud waterkeringswerken te Meerzorg, Petjasketi, Montresor, Lielendal, Katwijk, Bakasroisi, Nieuw Amsterdam, Zorgvliet en overige plaatsen in het district Commewijne	Commewijne	1.263.000
	TOTAAL		2.088.000

0142 - Verbetering van waterkeringswerken

Ter verbetering van de waterkeringswerken is een bedrag groot SRD 1.234.000,= in stede van SRD 150.000,= opgenomen en zal besteed worden aan de volgende projecten.

Nr.	Omschrijving	District	Bedrag in SRD
	<u>Afdeling Waterkering</u>		
1	Directievoering	Diverse districten	231.000
2	Verbetering van Waterkeringswerken	Diverse districten	1.003.000
	TOTAAL		1.234.000

0143 - Onderhoud Verkeerstechnische voorzieningen

Voor het dienstjaar 2020 is een bedrag van SRD 188.000,= in stede van SRD 460.000,= opgenomen voor:

Nr.	Omschrijving	District	Bedrag in SRD
	<u>Afdeling Verkeer</u>		
1	Aanschaf en aanbrengen van wegmeubilair (belijning en verkeersborden)	Diverse districten	159.000
2	Het leveren en aanbrengen van diverse prefab betonproducten en drempels	Diverse districten	29.000
	TOTAAL		188.000

0405 – Verkeersvoorzieningen

Voor het dienstjaar 2020 is een bedrag van SRD 100.000,= in stede van SRD 50.000,= opgenomen voor:

Nr.	Omschrijving	District	Bedrag in SRD
	<u>Afdeling Verkeer</u>		
1	Aanschaf van wegenverf en verkeersborden	Diverse districten	100.000
	TOTAAL		100.000

3201 - Vuilophaal en Verwerking

Voor het dienstjaar 2020 is een bedrag van SRD 48.769.000,= in stede van SRD 19.200.000,= opgenomen voor de huur van kraakperswagens, dumptrucks en pick-ups t.b.v. huisvuilinzameling in Paramaribo en districten.

Nr.	Omschrijving	District	Bedrag in SRD
	<u>Afdeling Vuilophaal en Verwerking</u>		
1	Onderhoud van openbare terreinen (Aanhuur van bulldozers, hgm's en aankoop van zand, lateriet en basecourse)	Diverse districten	4.000.000
2	Aanhuur van kraakperswagens, dumptrucks en pickup's t.b.v. huisvuilinzameling Paramaribo en districten	Diverse districten	44.769.000
	TOTAAL		48.769.000

0740 - Upgrading Grondmechanisch Laboratorium

Voor het dienstjaar 2020 is een bedrag van SRD 100.000,= in stede van SRD 200.000,= opgenomen, welke als volgt wordt gespecificeerd:

Nr.	Omschrijving	District	Bedrag in SRD
	<u>Afdeling Grondmechanisch Laboratorium</u>		
1	Kalibratie van alle lab apparaten	Paramaribo	100.000
	TOTAAL		100.000

0160 – Suriname Nationaal Infrastructuur Projecten - fase II (NIP): CDIG-NIP (zogenaamde Dalian V), AMB-NIP, KI-NIP, Tjongalanga-NIP, Djojo bedrijven Groep NIP

Voor het dienstjaar 2020 is voor dit project een bedrag van SRD 110.139.000,= in stede van SRD 363.400.000,= opgenomen.

Nr.	Omschrijving	District	Bedrag in SRD
	<u>Afdeling Wegen</u>		
1	AMB-NIP (OVH: 2.325.000 / Lening: 34.947.050)	Diverse districten	37.272.050
2	KI-NIP (OVH: 20.210.000 / Lening: 30.156.950)	Diverse districten	50.366.950
3	Tjongalanga- NIP (OVH: 5.000.000/ Lening: 17.500.000)	Diverse districten	22.500.000
	TOTAAL		110.139.000

0165 – Rehabileren Saramacca Kanaal

Voor het dienstjaar 2020 is voor Rehabileren van Saramacca Kanaal een bedrag van SRD 3.102.000,= in stede van SRD 500.000,= nodig.

Nr.	Omschrijving	District	Bedrag in SRD
	<u>Afdeling Ontwateringswerken</u>		
1	Rehabileren Saramacca Kanaal	Diverse districten	3.102.000
	TOTAAL		3.102.000

3404 - Improving Transport Logistics and Competitiveness in Suriname

Het betreft het uitvoeren van werkzaamheden aan de Jules Sedney Haven, waarbij de doorlooptijd containerafhandeling wordt teruggebracht, reconstructie van Van 't Hogerhuysstraat wegstrekking Molenpad-Latour (Willem Campagnastraat, Molenpad, Slangenhoustraat, Hernutterstraat, etc.) en de reconstructie van de brug Van 't Hogerhuysstraat. De bedoeling hiervan is om de verkeersdoorstroming te verbeteren en de ontwateringsproblematiek van de Van 't Hogerhuysstraat op te lossen. Voor dit project is een bedrag van SRD 100.000,= in stede van SRD 500.000,= in de begroting opgenomen.

Nr.	Omschrijving	District	Bedrag in SRD
	<u>Afdeling Wegen</u>		
1	Improving Transport Logistics and Competitiveness in Suriname	Diverse districten	100.000
	TOTAAL		100.000

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

De Middelenbegroting wordt als volgt gewijzigd:

Bedragen x SRD 1.000

Code	Ontvangsten	Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
53	Niet Belasting Middelen							
531	Opbrengst uit Staatseigendommen							
53106	Opbrengst brandstoffen Paramaribo	2.890	150	150	158	165	174	182
53107	Opbrengst brandstoffen Nickerie	359	70	70	74	77	81	85

53110	Opbrengst verkoop roerende goederen	259	25	25	26	28	29	30
Vergoedingen voor goederen en diensten								
53415	Bestekken	8	15	15	16	17	17	18
53423	Diverse NBM: Laboratorium onderzoek/ Waterstand/ Meteorologische informatie/Opbrengsten Autowerkplaats	224	309	309	324	341	358	376
Incidentele opbrengsten van Overheidsbedrijven en – diensten								
53506	Opbrengst containerhuur	461	1.426	1.426	1.497	1.572	1.651	1.733
	Totaal Niet Belasting middelen	4.201	1.995	1.995	2.095	2.199	2.309	2.425
Leningen								
54110	Overige ontvangen lening Buitenland	654.273	1.479.120	111.202	116.762	122.600	128.730	135.167
54199	Overige ontvangen lening Buitenland	0	0	234.313	228.878	240.322	252.338	264.955
	Totaal leningen	654.273	1.479.120	345.515	345.640	362.922	381.068	400.122
	Totaal Middelenbegroting	658.474	1.484.115	347.510	347.735	365.122	383.378	402.546

Toelichting per Middel

De toelichting op de Middelenbegroting wordt als volgt gewijzigd:

53423 Diverse niet belasting ontvangsten:

Ontvangsten afdeling Bruggen

De afdeling Bruggen van het Ministerie van Openbare Werken is belast met het verlenen van vergunningen voor het bouwen van bruggen. Voor de vergunningen dient er betaald te worden. De tarieven zullen binnenkort worden aangepast naar grootte.

Ontvangsten van de Meteorologische Dienst

De Meteorologische Dienst verstrekt informatie aan derden betreffende weersberichten tegen betaling. Tarieven worden vastgesteld afhankelijk van verstrekte informatie. De tarieven zullen per categorie worden aangepast.

Ontvangsten afdeling Ontwateringswerken

Betreft ontvangsten voor het verstrekken van overloopvergunningen aan derden door de afdeling. De tarieven zullen per categorie worden aangepast.

Ontvangsten afdeling Verkeer

Betreft de opbrengsten van vergunningen voor bestrating openbare terreinen, parkeerterreinen en commercieel gebruik van bermen. De tarieven zullen per categorie worden aangepast.

Ontvangsten afdeling Waterloopkundige Afdeling

Betreft ontvangsten voor het verstrekken van gegevens zoals de waterstanden, de afvoeren/ stroomsnelheden van het water, de waterkwaliteitsgegevens, de kwaliteit van het water en diverse rapportages. De tarieven zullen per categorie worden aangepast.

Ontvangsten afdeling Grondmechanisch Laboratorium

De schatting is gebaseerd op de aangepaste tarieven voor diverse testen en verschillende projecten van het ministerie van Openbare Werken die gepland zijn voor het jaar en ook de externe opdrachten die binnen zullen komen. De tarieven zullen per categorie worden aangepast.

Opbrengsten van autowerkplaats

Door de afdeling worden diverse overheidsvoertuigen gerepareerd en/ of voorzien van een servicebeurt. T.l.v. dit artikel vindt er verrekening plaats middels het opmaken van verrekening mandaten. Ook worden er dienstvoertuigen en zwaar materieel gewassen.

Ontvangsten V.O.V. en opbrengsten containerhuur

Ter bevordering van een schoonmilieu in Paramaribo en Wanica wordt door het Ministerie van Openbare Werken de in eigendom toebehorende afvalbakken (1.100 liter) verhuurd aan diverse instanties. Voor de verhuur en ledigen hiervan dient een bepaald vastgesteld bedrag te worden betaald. De tarieven zullen per categorie worden aangepast. Tevens wordt op de vuilstortplaats producten die vervallen en/ of aan bederf onderhevig zijn, afkomstig van diverse bedrijven, gedumpt tegen betaling van de vastgestelde bedrag.

53415 - Bestekken

Het bedrag welke hier is geraamd is verkregen van de afdelingen die de projecten voorbereiden. De verkoopbedragen van bestekken varieert tussen SRD 25,= en SRD 150,=. De tarieven zullen per categorie worden aangepast.

53106 - Opbrengst van verstrekkingen van brandstof en smeermiddelen aan diverse diensten in Paramaribo

Diverse overheidsvoertuigen worden voorzien van brandstof en smeermiddelen te Paramaribo. Ten laste van dit artikel vindt er verrekening plaats middels het opmaken van verrekening mandaten tegen marktconforme prijzen.

53107 - Opbrengst van verstrekkingen van brandstof en smeermiddelen aan diverse diensten te Nickerie

Diverse overheidsvoertuigen worden voorzien van brandstof en smeermiddelen te Nickerie. Ten laste van dit artikel vindt er verrekening plaats middels het opmaken van verrekening mandaten, tegen marktconform prijzen. Het ministerie zal de dienstverlening uitbreiden naar andere districten waar de overheid actief is.

54110 - Overige ontvangen lening Buitenland

Het bedrag aan leningen zoals opgenomen in de begroting “code 54110 Overige ontvangen leningen Buitenland” is een compilatie van leningen en omvat de volgende beleidsprogramma’s:

- Code 0136 “Aanleg/verbetering Wegen” SRD 108.000.000,=
  - Code 0165 “Rehabiliteren Saramacca kanaal” SRD 3.102.000,=
  - Code 3404 “Improving Transport Logistics and Competitiveness SRD 100.000,=
- Totaal: SRD 111.202.000,=

54199 – Overige ontvangen leningen Binnenland

Het bedrag aan leningen zoals opgenomen in de begroting “code 54199 Overige ontvangen leningen Binnenland” is een compilatie van leningen en omvat de volgende beleidsprogramma’s:

- Code 0136 “Aanleg/verbetering Wegen” SRD 147.413.000,=
- Code 0140 “Verbetering Irrigatie- en afwateringswerken” SRD 4.295.500,=
- Code 0160 “Suriname Nationaal Infrastructuur Projecten - fase II (NIP):
CDIG-NIP (zogenaamde Dalian V), AMB-NIP, KI-NIP, Tjongalanga-NIP,
Djojo Bedrijven Groep NIP” _____

82.604.000,=

SRD

Totaal SRD 234.312.500,=

DIRECTORAAT OPENBAAR GROEN

De Operationele Uitgaven worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1000

Code	Lopende uitgaven	Realisatie 2018	Vermoe delijk beloop	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
610	Lonen en Salarissen	31.708	56.798	88.000	96.800	106.480	117.128	128.841
611	Sociale Premies	3.102	5.456	6.500	7.150	7.865	8.652	9.517
612	Gebruik van goederen en diensten	550	1.081	5.992	6.591	7.250	7.975	8.773
616	Sociale uitkeringen	2	1	5	6	6	7	7
	Totaal Lopende Uitgaven	35.362	63.336	100.497	110.547	121.601	133.762	147.138
	Kapitaal Uitgaven							
620	Inventaris	0	0	320	1.000	1.100	1.210	1.331
621	Transportmiddelen	0	0	-	500	550	605	666
625	Kunstwerken	0	0	-	-	-	-	-
	Totaal Kapitaal Uitgaven	0	0	320	1.500	1.650	1.815	1.997
	OPERATIONELE UITGAVEN	35.362	63.336	100.817	112.047	123.251	135.577	149.134

Toelichting op de Operationele Uitgaven

De toelichting op de Operationele Uitgaven worden als volgt gewijzigd:

Lopende uitgaven

610. Lonen en Salarissen

Specificatie lonen en Salarissen

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk	80.250.000
61002	Vakantiegelden	4.500.000
61004	Bonussen en gratificatie	550.000
	Toelagen	2.000.000
	Vergoedingen	700.000
	Totaal	88.000.000

Lonen en Salarissen

Het geraamd bedrag voor de betaling van Lonen en Salarissen voor het dienstjaar 2020 bedraagt SRD 88.000.000,= in stede van SRD 50.980.000,=. Dit bedrag is opgebouwd uit het ambtelijk salaris, vakantiegelden, gratificaties, persoonlijke toelagen, vacatiegelden en vervoerstoelagen.

Per mei 2019 heeft het directoraat Openbaar Groen 1767 ambtenaren in dienst, waarvan 1141 personen in vaste dienst, 542 in tijdelijke dienst en 2 contractanten. In de eerste helft van 2020 zijn veel medewerkers aangetrokken.

In mei 2020 bedroeg het aantal medewerkers op de loonrol 1767. Dit aantal is verder gestegen in de opvolgende maanden. Bij de berekening van de loonkosten voor het resterend jaar 2020 is rekening gehouden met de reeds verwerkte beschikkingen en de beschikkingen van medewerkers die reeds zijn tewerk gesteld.

Het personeelsbeleid is erop gericht om het personeel in de districten in hun eigen woonomgeving zo productief mogelijk in te zetten om het maximale rendement te behalen. Dit zal in 2020 worden gecontinueerd.

In onderstaande tabellen krijgt u een overzicht van de becijfering die betrekking hebben op de verhoudingen en overige disciplines in zake het personeels gebeuren volgens gegevens over de periode 2019-2020

Tabel I Overzicht Personeelsbestand 2020

OMSCHRIJVING	CIJFERS	MANNEN	VROUWEN
Personeelsbestand per mei 2019	1767	950	817
Gemiddelde leeftijd	48 jaar		
Gemiddelde loonsom op jaar basis	31,902.40		
Gemiddelde loonsom op maand basis	2,658.53		

Tabel II	
Aantal werknemers naar leeftijdsklasse 2020	
<i>leeftijd</i>	<i>2020</i>
< = 25	100
26 – 30	238
31 – 35	92
36 – 40	354
41 – 45	173
46 – 50	289
51 - 55	270
56 - 60	250
>60	1
Totaal	1767
gemiddelde leeftijd	48 jaar

Tabel III

Werknemersbestand naar Kader van het Dir.	
OMSCHRIJVING	CIJFERS
Lager kader	1680
Middenkader	56
Hogerkader	20
Top kader	11
Totaal	1767

Indeling op basis van indeling FISO

Schaal ≤ 6 Lager kader. Schaal 7-8 midden kader. Schaal 9-10 hoger kader. Schaal ≥ 11

Topkader

Tabel IV Aantal werknemers naar dienstjaren 2020

<i>Dienstjaren</i>	<i>2020</i>
< = 5	720
6 – 10	35
11 – 15	172
16 -20	332
21 – 25	129
26 – 30	253
31 – 35	105
36 – 40	17
> = 41	4
Totaal	1767

Tabel V Redenen voor verzuim, de instroom en uitstroom van het Dir. OG

Verzuim redenen	2018-2019	
	Absoluut	Procentueel
Onwettige afw. dagen(april 2018 t/m mei 2019)	5.942	8%
Ziekte-dagen (april 2018 t/m mei 2019)	33.087	43%
Opgenomen verlofdagen (april 2018 t/m mei 2019)	37.849	49%
Totaal	76.878	100%
Instroom	0	
Uitstroom	81	

611: Sociale Premies

De sociale premies hebben betrekking op de werkgeverslasten voor pensioenfonds en ziekenfonds. Het totaal begroot bedrag voor de werkgeverslasten pensioenfonds en ziekenfonds bedragen in totaal SRD 6.500.000,= in stede van SRD 5.297.000,=.

Specificatie Sociale Premies

Code	Sociale Premies	Bedrag in SRD
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	3.000.000
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	3.500.000
	Totaal	6.500.000

612: Gebruik van goederen en diensten

Het geraamd bedrag voor het jaar 2020 bedraagt SRD 5.992.000,= in stede van SRD 4.000.000,=. De raming van de diverse specifieke posten is zoveel als mogelijk aangepast aan de huidige financiële situatie. Deze zullen worden besteed aan het in stand houden van de fysieke werkomstandigheden zoals werkmaterialen, onderhoud en exploitatie van voertuigen, utiliteiten

en energie en ook voor het doen van regulier onderhoud, waarvoor voertuigen worden gehuurd. De middelen worden ook benut voor de continuïteit en verbetering van de automatisering en de telefoonkosten. Deze uitgaven voor het gebruik van goederen en diensten zijn gespecificeerd als volgt:

Opleidingen, Externe Deskundigen, reis en verblijfkosten

Uit deze post worden onder andere de kosten voor opleidingen en de reis- en verblijfkosten betaald. Voor het jaar 2020 zijn de kosten ten behoeve van deze post geraamd op SRD 0,=

Kantoorkosten, automatisering en voorlichting

Bij deze post gaat het om goederen die nodig zijn om normale administratieve werkzaamheden te verrichten zoals papier, schrijfwaren, nietmachines, enveloppen, agenda's en overige kantoorbenodigdheden. Tevens vallen de kosten voor advertenties en bekendmakingen hieronder. Voor het jaar 2020 is een totaalbedrag van SRD 292.000,= hiervoor uitgetrokken.

Gebouwen, Terreinen en Nutsvoorzieningen

Onder deze post valt de huur- en onderhoud van gebouwen en terreinen en de verrekening van de elektriciteit kosten. De water- en telefoonrekeningen worden ook uit deze post vergoed. Voor 2020 is er een bedrag van SRD 735.000,= hiervoor uitgetrokken.

Algemene Kosten

De algemene kosten bestaan uit onder andere de schoonmaakkosten, de kosten voor abonnementen, evenementen, onderscheidingen, huur van voertuigen en De onderhoudskosten van voertuigen die het directoraat in eigendom heeft. De kosten voor onderhoud zijn o.a: brandstof, smeermiddelen, banden, nummerplaten, reparatiekosten en andere onderdelen, worden onder deze post verantwoord. De grootste post binnen de algemene kosten is de huur van voertuigen die worden ingezet voor regulier onderhoud. Het totaal bedrag voor de algemene kosten is voor het jaar 2020 gelijk aan SRD 4.965.000,=.

Specificatie Gebruik van Goederen en Diensten

Code	Gebruik van Goederen en Diensten	Bedrag in SRD
	Opleidingen, externe deskundigen, reis en verblijfkosten	
61201	Kosten opleiding binnenland inc. seminars en workshops excl. reis en verblijf kosten	
61203	Contractanten	
61208	Binnenlandse Reiskosten	
61209	Binnenlandse Verblijfkosten	
61210	Buitenlandse Reiskosten	-
61211	Buitenlandse Verblijfkosten	-
	<i>subtotaal</i>	-
	Kantoorkosten, automatisering en voorlichting	
61215	Kantoormiddelen	60.000
61216	Copieer	77.000
61217	Drukwerk en grafisch materiaal	5.000
61219	Onderhoud Meubilair en inventaris	4.000
61220	Onderhoud kantoormiddelen	13.000
61221	Vergaderkosten	5.000
61222	Verbruiksgoederen	50.000
61223	Onderhoudskosten automatisering	48.000
61224	Licentie en Programmakosten	
61225	Datalijnen	
61226	Advertentie en Bekendmakingen	8.000
61228	Brochure en andere Periodieken	
61230	Overige kantoorkosten	22.000
	<i>subtotaal</i>	292.000

Gebouwen, terreinen en nutsvoorzieningen	
Huur gebouwen en terreinen	15.000
Onderhoud gebouwen en terreinen	70.000
Verbouwingen	10.000
Onderhoud van openbare terreinen	25.000
Telefoon	249.000
Water	86.000
Electriciteit	280.000
subtotaal	735.000
Algemene kosten	
Abonnementen en vakliteratuur	15.000
Schoonmaak	20.000
Gereedschappen en apparatuur	123.000
Kleding en Bewassing	705.000
Voeding	23.500
Onderzoekskosten	16.000
Rechterlijkde Vonnissen	30.000
Dienst specifieke exploitatiekosten	15.000
Nationale en Internationale manifestaties wo cultuur en sport	50.000
Onderscheidingen	514.000
Inhuur Externe Juridische Bijstand	52.000
Overige Algemene Kosten	239.500
Medicijnen	5.000
Huur voertuigen	3.007.000
Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	150.000
Subtotaal	4.965.000
Totaal	5.992.000

616: Sociale uitkeringen

Onder de sociale uitkeringen vallen de lig- ,verpleeg en de overige medische kosten. Onder de overige medische kosten vallen de kosten voor tandheelkundige behandeling en oogheelkunde.

Specificatie Sociale uitkeringen

Code	Sociale uitkeringen	Bedrag in SRD
61611	Lig en verpleegkosten	2.500
61614	Overige medische kosten	2.500
	Totaal	5.000

Kapitaal uitgaven

620: Inventaris

Voor vervanging en uitbreiding van meubilair en inventaris van het directoraat, is voor het dienstjaar 2020 een bedrag van SRD 320.000,= uitgetrokken.

Specificatie Inventaris

Code	Inventaris	Bedrag in SRD
62001	Kantoorinrichting	178.500
62003	Communicatie	7.500
62004	Computers	69.500
62005	Printers	57.000
62006	Netwerken	7.500
62009	Technisch gereedschap	-
62010	Overige Inventaris	-
62011	Overige automatisering	-
62011	Overig gereedschap	-
	Totaal	320.000

TITEL II: PROGRAMMA'S worden als volgt gewijzigd:

Bedrag x SRD 1.000

Code		Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu-Infrastructuur								
OP Beleidsprogramma: Infrastructurele werken Openbaar Groen								
Doel: Verduurzamen van de bestaande secundaire - en tertiaire ontwaterings- en weginfrastructuur via reguliere onderhoudsactiviteiten en verbetering van het werkmilieu voor het personeel en bezoekend publiek.								
144	Ophalen van dichtbegroeide lozingen	39	0	0	-	-	-	-
	Het rehabiliteren van secundaire- en tertiaire wegen		0	0	0	0	0	0
	Infrastructurele werken Openbaar Groen		0	0	0	0	0	0
OP-Beleidsgebied: Onderwijs, Wetenschap en Cultuur								
OP Beleidsprogramma: Institutionele versterking Directoraat OG								
Doel: Optimalisering van de dienstverlening van het directoraat middels het opwaarderen van de bestaande afdelingen te moeten opwaarderen voor betere interne als externe service-verlening.								
	Institutionele versterking Directoraat Openbaar Groen		0	0	0	0	0	0
OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu								
OP Beleidsprogramma: Afvalbeheer en verwerking								
Doel: Verbetering en verduurzaming van de woon – en leefmilieu in Paramaribo middels het opruimen en verwerken van grof - en zwerfvuil.								
3202	Opruimen van illegale vuilstortplaatsen en ophalen van groot vuil	877	0	2.400	2.640	2.904	3.194	3.514
OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu								
OP Beleidsprogramma: Milieu (stads)verfraaiing								
Doel: Verbetering van het urbaan milieu, optimalisering en milieuconservering middels het uitvoeren van "milieu - awareness" programma's en de aanleg en onderhoud van parken, plantsoenen en groenvoorzieningen.								
3301	Het maaien van parken en pleinen, alsmede bermen en talud van de secundaire- en tertiaire trezen	474	0	1.500	1.650	1.815	1.997	2.196
3302	Stadsverfraaiingsprojecten en groenvoorziening	0	0	0	0	0	0	0

3303	Boomzorg		0	0	0	0	0	0
	Nationale Schoonmaakacties en overige milieuprojecten		0		0	0	0	0
	TOTAAL PROGRAMMA'S	1.390	0	3.900	4.290	4.719	5.191	5.710

OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu			
Kernthema Infrastructuur			
Afvalbeheer en Verwerking			
3202 Het opruimen van illegale vuil stortplaatsen en ophalen van groot vuil	Verbetering van de woon – en leefmilieu in Paramaribo middels het opruimen en verwerken van vuil.	• Regelmatig controle van de ambulante ploegen resulteert in regelmatig opruimen van de illegale vuilstortplaatsen. • Schone binnenstad in het weekend en tijdens de feestdagen.	• Autowrakken, winkel – en warenhuisvuil en zwerf - , groot – en/ of grofvuil is regelmatig opgehaald. • Illegale vuilstortplaatsen, grofvuil en groenafval zijn opgehaald en opgeruimd. • Opruimingswerkzaamheden t.b.v. particulieren zijn uitgevoerd • Reguliere opruimings - en schoonmaakwerkzaamheden in de binnenstad van Paramaribo.
OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu			
Kernthema Infrastructuur			
Milieu (stads)verfraaiing			
3301 Het maaien van parken en pleinen alsmede bermen en talud van de secundaire en tertiaire trezen	Verduurzamen van de bermen en taluds van secundaire – en tertiaire wegen en/of trezen middels maaiwerkzaamheden	Goed onderhouden van bermen en taluds.	• Straat - , zij – , middenbermen en taluds zijn regelmatig gemaaid evenals de parken, pleinen en plantsoenen; • Bestaande parken en pleinen in Par'bo zijn onderhouden.
3302 Stadsverfraaiings projecten en groenvoorziening	Verbetering en verduurzaming van het urbaan milieu en optimalisering van milieu conservering door middel van stadsverfraaiing en groenvoorziening	Verfraaide en van groen voorziene bermen, parken en pleinen in Paramaribo en de overige districten.	• Onderhoud en verfraaiing van de straat – , zij – en midden-bermen in de districten; • Herbepanting en rehabilitatie van diverse parken en pleinen; • Plantmateriaal (bomen, planten, bloemen) t.b.v perken, pleinen en parken is aangemaakt;
3303 Boomzorg	Optimalisering milieu conservering van het aanwezige groen langs de openbare wegen en terreinen	Onderhoud van de bomen in de binnenstad van Paramaribo	• Bomen in de binnenstad zijn onderhouden.

Toelichting per Programma

3202 Het opruimen van illegale vuilstortplaatsen en ophalen van groot vuil

Het geïnitieerd beleid m.b.t. het opruimen van de illegale vuilstortplaatsen als mede het schoonmaken van de binnenstad met name het opruimen van zwerfvuil in de late middag. Het aanhuren van trucks, kraakperswagens voor diverse opruimings werkzaamheden worden uit dit beleidsprogramma gefinancierd. Gebleken is dat de behoefte voor de huur van meerdere machines voor het uitvoeren van de werkzaamheden gestegen is. In 2020 zal het opruimen van vuil structureel worden aangepakt en zal er volgens een vaste planning gewerkt worden, waarbij een aantal trucks met grijpers zullen worden aangehuurd. In de ressorten van Paramaribo en Wanica zal op regelmatige basis grofvuil en groenafval worden opgeruimd. Verder zullen de reguliere schoonmaakwerkzaamheden in de binnenstad Paramaribo (in het weekend) worden voortgezet. Dit ter garandering van een schonere stad in het weekend en tijdens nationale feestdagen.

3302 Stadsverfraaiingsprojecten en groenvoorziening

De focus voor het dienstjaar 2020 zal gericht zijn op het rehabiliteren en herinrichten van diverse parken en pleinen, waarbij gebruik gemaakt zal worden van het beschikbaar materiaal en materieel op het directoraat. Tevens zullen diverse wegen in de binnenstad van Paramaribo worden voorzien van planten in bloempotten.

3303 Boomzorg

Het ligt in de bedoeling om de bomen langs diverse wegen in binnenstad van Paramaribo een groot onderhoudsbeurt te geven vanwege het achterstallig onderhoud. Tevens zullen de bomen in de Paleistuin van het Kabinet van de President in dit project meegenomen worden. Dit project zal middels een openbare aanbesteding uitbesteed worden aan een aannemer.

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Bedragen x SRD 1.000

Code	Ontvangsten	Realisatie 2018	Vermoe- delijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
531	Opbrengst van goederen en diensten							
53100	Verhuur van landsgebouwen en toebehoren		12	4,5	5	5	6	6
53153	Diverse vergoedingen	75	46	78	82	66	70	73
	Totaal opbrengst van goederen en diensten	75	58	82,5	87	71	76	79
532	Boeten Straffen en verbeurdverklaringen							
53203	Diverse boetes en transacties		15	7,5	8	8	9	10
	Totaal boeten, straffen en verbeurdverklaringen		15	7,5	8	8	9	10
	TOTAAL MIDDELEN-BEGROTING	75	73	90	95	79	85	89

Toelichting per Middel

531	Opbrengst van goederen en diensten	Bedrag in SRD
53100	Verhuur van landsgebouwen en toebehoren	
	Verhuur van de kantine en het voetbalveld	4.500
53153	Diverse vergoedingen	
	afdeling Dienst der beplantingen	
1	Verkoop van Mahony hout	1.500
2	Trimmen/snoeien/omhakken/afvoeren bomen	8.600
3	Verhuur van verkoop van plantjes	7.200
	<i>Afdeling Dienstverlening</i>	
4	Onderhoud (maaien) van terreinen	17.500
5	Het ophalen van grof vuil	21.500
6	Opruimen van cadavers	1.200
7	Verhuur van vuil containers	1.000
	<i>Afdeling Milieu Politie</i>	
9	Wegslepen en/of verkopen van autowrakken	17.500
	<i>Afdeling Ontwateringswerken</i>	
10	Verkoop van bestekken	2.000
	Totaal opbrengsten goederen en diensten	82.500
532	Boeten Straffen en verbeurdverklaringen	
53203	Diverse boetes en transacties	7.500
	Totaal Boeten Straffen en verbeurdverklaringen	7.500
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	90.000

Ten behoeve van de begroting 2020 is uitgegaan van continuering van het beleid 2019 en waar nodig intensivering van de dienstverlening. De afdeling Dienst der Beplantingen heeft zich in het jaar 2020 meer toegelegd op het vermeerderen en aanmaken van plant en plantmaterialen. Deze zullen gebruikt worden voor het herbepplanten van parken en pleinen en de berm langs wegen. Tevens zal een deel van het plantmateriaal bestemd zijn voor de verkoop en verhuur aan particulieren en overheidsinstanties. Het laten decoreren van overheidskantoren en particuliere instanties middels potplanten wordt momenteel pro-deo verricht, maar in het jaar 2020 zal er overgegaan worden tot het verhuren van deze potplanten. In het dienstjaar 2012 is een “Brush Chipper –machine” aangekocht, die gebruikt wordt voor het versnipperen van takken, bladeren etc. tot “mulch” (organisch materiaal) t.b.v. planten op de berm en potplanten. Dit materiaal wordt ook ter verkoop aangeboden aan het publiek.

De prijzen van de bestekken zijn vastgesteld op het hoofdkantoor van het Ministerie van Openbare Werken. De

tarieven voor werkzaamheden zoals het trimmen van bomen, opruimen van vuil, verkoop van plantjes, verhuur voetbalveld, het verrichten van maaiwerkzaamheden enz. worden door de directie op het Directoraat Openbaar Groen vastgesteld. Deze tarieven liggen over het algemeen lager dan de marktconforme prijzen. Alle tarieven onder post 531 zullen in 2021 worden verhoogd. Dit vanwege het feit dat deze werkzaamheden worden uitgevoerd voor sociaal-zwakkeren en sociale instellingen. Anderen betalen het normaal tarief of zo niet worden ze verwezen naar particuliere ondernemers. Zodoende komen de particuliere schoonmaakbedrijven ook aan hun trekken.

Afdeling 15. Het Ministerie van Transport Communicatie en Toerisme

Algemeen Deel

Volgens het Presidentieel besluit van 16 juli 2020 no 14/2020, houdende aanpassing instelling departementen van algemeen bestuur (“ Besluit Taakomschrijving Departementen 1991” (S.B. 1991 no. 58, geldende tekst S.B. 2017 no. 22 zoals laatstelijk gewijzigd S.B. 2020 no 141) is het ministerie van Transport, Communicatie en Toerisme belast met de zorg voor:

- het transportwezen, waaronder het water-, lucht-, en wegtransport, alsmede het openbaar vervoer en het toezicht daarop;
- de faciliteiten ten behoeve van het water- en luchtverkeer, in het bijzonder met betrekking tot een veilige en efficiënte afhandeling van personen en goederen, het loodswezen, alsmede het beheer van alle havens;
- de afgifte van lucht- en zeebrieven;
- de telecommunicatie;
- het toerisme;

DIRECTORAAT TRANSPORT EN COMMUNICATIE

De begroting van het directoraat Transport en Communicatie voor het dienstjaar 2020 behelst een voornemen van een realistische beleidsverantwoorde begroting, waarbij de prioriteiten voor zover mogelijk in overeenstemming zijn met de uitvoeringscapaciteit van het Directoraat. De uitgaven zoals opgenomen zijn binnen het kader van het streven van de regering, waarbij er rekening is gehouden met de geprojecteerde begrotingstekort, de economische groei, inflatie en wisselkoersen. Verder zijn de doelen van het directoraat afgeleid van het Ontwikkelingsplan (OP) 2017-2021, welke richting geeft aan het bereiken van duurzame ontwikkeling op lange termijn. Uitgaande van de Ontwikkelingsplan is de focus van het directoraat gericht op de kern beleidsgebieden Transport en Communicatie.

Beleidsgebieden/doelen

De beleidsgebieden van het Ministerie zijn:

- a. **Transport;** het gebruiken van de diverse transportmodaliteiten om ontsluiting te bewerkstelligen van diverse gebieden op een efficiënte, moderne, veilige, betrouwbare en een kwalitatieve manier.
- b. **Communicatie;** Binnen de telecommunicatiesector, incentives creëren die de introductie van informatie- en communicatietechnologie gerelateerde diensten moet stimuleren. In deze zullen wet- en regelgeving ter ondersteuning van dit voornemen worden aangepast.

Transport

Het algemeen transportbeleid

Het ministerie van Transport, Communicatie en Toerisme is conform de taakstelling Departementen van 1991 geldende tekst S.B. 2016 no. 111 belast met de zorg voor het transportwezen, waaronder het water- en luchttransport en wegvervoer, alsmede het openbaarvervoer en het toezicht daarop.

Uit hoofde van deze bevoegdheden is het transportbeleid van het ministerie er op gericht om o.a. te voldoen in de mobiliteitsbehoefte van nationale en internationale reizigers die respectievelijk in, naar of vanuit Suriname willen reizen. Ter voldoening aan de mobiliteitsvraag heeft Suriname bovendien een multimodaal transportsysteem. Het streven van het ministerie is er derhalve erop gericht om de kwaliteitskenmerken van de verschillende modaliteiten van de keten en van de aansluiting tussen de diverse modaliteiten te waarborgen en steeds te verbeteren. Die kwaliteitskenmerken zijn: tijd, betaalbaarheid, beschikbaarheid, comfort, status, imago, veiligheid, doorzichtigheid, en zekerheid.

In het beleidsjaar 2020 zal het beleid er derhalve erop gericht worden om de transport sector institutioneel te versterken. De doelen die hierbij gesteld zullen worden zijn verbeterde toegankelijkheid, verbeterde mobiliteit en een efficiëntere dienstverlening in de transportsector.

Waarbij de focus gelegd zal worden op het versterken van het beleid, strategie en de planning. Op strategisch niveau zal de samenwerking met de daarvoor in aanmerkende instanties dan wel ministeries geïntensiveerd worden.

De transportsector wordt onderverdeeld in drie (3) sub sectoren, te weten:

1. Watertransport
2. Wegtransport
3. Luchttransport.

Watertransport

Beleidsprioriteiten

Het Ministerie van **Transport, Communicatie en Toerisme** zal de vaste infrastructuur ontlasten door het transport te water te stimuleren. Daarbij zal het Ministerie vanwege haar taakstelling, de veiligheid, beveiliging en milieuvriendelijke aspecten verwerven tot prioriteiten. Het traditionele vervoer van personen en goederen via waterwegen zal efficiënter plaatsvinden.

Er zal een integraal maritiem beleid worden uitgestippeld, dat gericht is op een gestructureerd, effectief en efficiënt gebruik van de waterwegen. Door middel van de vastgestelde voorwaarden en richtlijnen zullen de daarvoor aangewezen instanties de controle op het gebruik van de waterwegen opvoeren.

Beleidsdoelen

1. Het moderniseren, aanpassen en invoeren van wet- en regelgeving voor de maritieme sector, voor zowel het nationaal als het internationaal transport;
2. Het verder ontwikkelen van transport-logistieke diensten op het havengebied w.o.:
  - a. Transport-logistiek kenniscentrum
  - b. Containerservices (reparatie en onderhoud van containers conform internationale standaarden)
3. Het verbeteren van de controle op havenoperaties (managen en beheersen van havenoperaties)
4. Het ontlasten van het vaste wegennet.

Beleidsstrategieën

1. Het versterken en uitbreiden van de mogelijkheden voor het maritieme onderwijs
2. Het verder ontwikkelen van het landlordprincipe bij de haven van Paramaribo
3. Het stimuleren van het vervoer van goederen via waterwegen
4. Het opvoeren van de controle op het gebruik van waterwegen.

Problematiek

De wetgeving is verouderd, de vaargeulen van de rivieren zijn ondiep en de waterwegen worden in onvoldoende mate gebruikt voor het transporteren van zwaar materieel. Voor de scheepvaart is de meest ondiepe locatie binnen de vaargeul maatgevend voor de diepgang van de schepen die door de vaargeul gaan. Het streven van het Ministerie is derhalve erop gericht de rivieren beter bevaarbaar te maken door middel van het baggeren van de vaargeulen, de formulering en implementatie van het goederen vervoerbeleid.

Wegtransport

In deze beleidsperiode is het van belang dat het wegtransport verder gereguleerd wordt. Dit doel zal gerealiseerd worden middels, het ordenen van het openbaar vervoer en het maken en implementeren van beleid met betrekking tot het taxiwezen en goederenvervoer over de weg. Transport is de levensader van elke economie en moet gegarandeerd en betaalbaar zijn voor een ieder. Bus- en Taxitransport, met name het vervoer van personen, maar ook het vervoer van goederen over de weg zijn hier onderdeel van. Binnen de sub sector wegtransport wordt het beleid uitgevoerd door de dienst Openbaar Vervoer en het Nationaal Vervoer Bedrijf NV.

Openbaar Vervoer

Het doel

Het Ministerie stelt zich ten doel de totale ontsluiting van de woon- en leefgemeenschappen over het geheel land te realiseren, zodat het openbaar vervoer bereikbaar en betaalbaar kan zijn voor alle Surinamers.

Subdoelen

In deze regeerperiode streeft het Ministerie er naar het Openbaar Vervoer volledig te ordenen. Hierbij zal wet- en regelgeving worden geformuleerd en waar nodig aangepast. Middels wetenschappelijk onderzoek, zal de verdere herstructurering en regulering van het taxi vervoer plaatsvinden. Voorts zal de institutionele versterking van de sector ook ter hand worden genomen. In het kader van de institutionele versterking zullen er investeringen gepleegd worden om de onderzoeksrapporten van het Institute for Graduate Studies and Research met betrekking tot het openbaarvervoer Openbaar Vervoer in Paramaribo en omstreken en verkenning goederenvervoer te implementeren. Voorts zal er ter verbetering van de efficiëntie van het Openbaar Vervoer landelijk een app worden geïntroduceerd.

Introductie openbaarconcessies

Op basis van de analyse van diverse onderzoeksrapporten inzake de verbetering van het Openbaar Vervoer zal in deze beleidsperiode het beleid erop gericht zijn om:

* het vergunningstelsel, waarbij aan individuen vergunning wordt afgeschaft, omdat in de praktijk blijkt dat de overheid niet over de capaciteit beschikt om te dealen met 1300 individuele bushouders en chauffeurs;

* openbaarvervoerconcessies in het openbaarvervoer te introduceren, waarbij middels public private partnership de concessies onderhouden zullen worden door particulieren.

Het Ministerie zal ook de regelgeving aanscherpen, waardoor de dienstverlening verbetert wordt op het gebied van klantvriendelijkheid, veiliger rijden, het invoeren van tijdschema's en dienstregeling voor allen die Openbaar Vervoer verzorgen, zodat continuïteit gegarandeerd blijft. Een goede en aangescherpte controle moet zorgen dat de naleving zo optimaal mogelijk is. Hiertoe worden de toezichthoudende ambtenaren uitgerust met meer bevoegdheden.

Goederenvervoer

Het beleid met betrekking tot het vervoeren van goederen door de lucht en over het water, is in de desbetreffende wet- en regelgeving reeds geformuleerd. Het vervoeren van goederen over de weg is echter nog niet geregeld. Het beleid zal in het jaar 2020 erop gericht zijn het goederenvervoerbeleid te formuleren en implementeren. De redenen hiervoor zijn garanderen van een langere levensduur van de weginfrastructuur, veiligheid van overige weggebruikers als het gaat om vervoer van giftige stoffen en om het oponthoud op de wegen te voorkomen bij het in- en uitladen van onder andere containers. Het beleid zal het gebruik van de waterwegen stimuleren en in andere gevallen het transporteren van grote vrachten zoals houtblokken en containers niet te laten plaatsvinden tussen zeven uur in de ochtend en zes uur in de namiddag. Er is reeds onderzoek ter zake

verricht en de aanbevelingen zullen geïmplementeerd moeten worden.

Luchttransport

Stand van zaken en problematiek:

De vigerende luchtvaartwet is verouderd. Er moet een inventarisatie plaatsvinden en waar nodig revisies worden gepleegd en eventueel nieuwe wet- en regelgeving worden geslagen. Bij de verschillende instituten, die betrokken zijn bij het luchtvaart gebeuren, zijn tekortkomingen geconstateerd. Dit betreft zowel het personele als materiële vlak. Niet alle airstrips in het binnenland voldoen aan de International Civil Aviation Organization (ICAO) normen. Bepaalde delen van het binnenland zijn moeilijk bereikbaar en begaanbaar over land of water, waardoor de voorkeur moet worden gegeven aan luchttransport. Het tekort aan financiële middelen maakt het moeilijk om te kunnen voldoen aan de verplichtingen die in internationaal verband zijn aangegaan. De haalbaarheidsstudie met betrekking tot de vijf luchtvaartterreinen in het binnenland, zal duidelijkheid geven in hoeverre deze vliegvelden kunnen worden verhard. De veiligheid van alle luchtvaartterreinen zal worden verhoogd conform het burgerluchtvaart-veiligheidsbeleid dat door de Nationale Burger Luchtvaartveiligheids-commissie (NCASC) wordt geformuleerd. Deze commissie is in 2008 ingesteld, nadat internationaal de veiligheidsvoorschriften verplicht gesteld werden. Voorts zal de luchtvaartdienst beter gehuisvest worden, daar het huidige pand niet meer voldoet aan de eisen. Voor een betere beveiliging van de luchthaven Zorg en Hoop, dient er een omrastering te worden gebouwd. Deze is van belang vooral in het kader van de regels van ICAO. CASAS is de voormalige afdeling van de luchtvaartdienst genaamd Luchtvaartinspectie. Destijds is deze afdeling versneld verzelfstandigd om het uitvoeren van inspectie op de luchtvaartuigen en infrastructuur te vergemakkelijken. Bij de creatie van een CAA (Civil Aviation Authority), wat een beleidsvoornemen van de regering is, zal CASAS een onderdeel

vormen van deze autoriteit. De CAA is noodzakelijk, omdat het van belang is dat er een duidelijke luchtvaartautoriteit, is met goed getraind personeel, die onafhankelijk volgens de internationale standaarden moet kunnen opereren. In de nieuwe situatie zal de huidige wet van 12 maart 2002 waarbij CASAS werd opgericht, worden geamendeerd. Hierna zullen de bevoegdheden worden teruggeplaatst bij de CAA, die nu in feite de luchtvaartdienst is. CASAS zal als autoriteit op het gebied van veiligheid haar eigen bevoegdheden behouden. De scheidslijn tussen beleid en toezicht op de uitvoering daarvan moet duidelijk blijven. In het kader van de verdere liberalisatie van de luchtvaartsector is het proces tot de ratificatie van de gewijzigde luchtvaart overeenkomst tussen Suriname en Brazilië (1980) ingezet. Voorts is in het kader van de 'Open Skies policy' in juni 2012 een memorandum of conformation ondertekend met de USA, inzake het aangaan van een 'Open Sky' luchtvaart overeenkomst tussen Suriname en de USA.

Beleidsstrategie:

Het luchtvaartbeleid is er op gericht om de luchtvaartverbindingen op te voeren door middel van het verkrijgen van diverse rechten op verschillende luchtroutes, door bi- en multilaterale samenwerkingsverbanden aan te gaan. Er zal onderzocht moeten worden, welke luchtverbindingen commercieel interessant zijn voor de sector en of er eventueel nieuwe routes ontwikkeld moeten worden. Verdere integratie in de regio verdient prioriteit door actieve participatie in bi- en multilaterale samenwerkingsverbanden en internationale organisaties. De open skies policy heeft tot doel, het verhogen van de vervoerscapaciteit op de route tegen redelijke en billijke tarieven, waarbij verwacht wordt dat door concurrentie de tarieven uiteindelijk een dalende trend moeten aangeven. De verruiming van vervoerscapaciteit en een dalende trend van de tarieven zal zeer zeker leiden tot meer vervoer op de route. Het familie-vervoer, export van groenten, bloemen en visproducten, maar vooral de sector toerisme zal zich intensiever moeten inzetten om het inkomend toerisme naar Suriname.

Communicatie

Het MINISTERIE VAN TRANSPORT, COMMUNICATIE EN TOERISME en m.n. het onder directoraat Communicatie zal projecten uitvoeren die zullen moeten bijdragen tot het realiseren van de doelen die zijn gesteld voor de ICT sector in Suriname.

DIRECTORAAT TOERISME

Toerisme; Toerisme is voor een land als Suriname een belangrijke economische sector, een export product dat een grote bijdrage levert aan het BNP. Voorts is het een sector dat erg arbeidsintensief is en ook bijdraagt aan werkgelegenheid.

Suriname behoort tot de weinige landen met nog veel primair en ongerept tropisch regenbos. Het is een uniek land vanwege haar adembenemende natuur en levendige waterstromen met een rijke biodiversiteit en een kleurrijke culturele diversiteit. Natuurtoerisme is om deze redenen een product dat de positie van Suriname op de toerismemarkt versterkt. De kwaliteit van het milieu is een belangrijk gegeven binnen de duurzame toerismesector overal ter wereld. Naast haar unieke natuur bezit Suriname een diversiteit aan culturen, die voortvloeien uit haar diverse bevolkingssamenstelling, maar mag zich des te meer uniek beschouwen vanwege de authenticiteit die in de diverse culturen nog steeds bewaard is gebleven.

Het toerismebeleid is erop gericht om te werken aan het bevorderen en verhogen van de economische bijdrage aan het welzijn en de kwaliteit van het leven van de Surinaamse gemeenschap in zijn algemeenheid en van de lokale gemeenschappen in het bijzonder. Door middel van het ontwikkelen van een kwalitatief goed toerismeproduct is het beleid erop gericht deze industrie verder te reguleren en te faciliteren binnen de nationale economie.

Beleid zal dan ook gericht zijn op het faciliteren en controleren van de toerisme sector d.m.v.:

- Wetgeving
- Standaarden
- Regelgeving
- Financiering

Toerisme wordt daarom door de regering van de Republiek Suriname aangemerkt als een van de prioriteitsgebieden die een cruciale bijdrage zal leveren aan de verdere diversificatie van de economie van het land. Het toerismebeleid is daarom gefocust op duurzame benutting van cultuur en natuur. Een gerichte facilitering vanuit de overheid is een randvoorwaarde voor de ontwikkeling van unieke toerisme producten en investering in een gedegen toerisme infrastructuur. Zowel de uitvoerende - de wetgevende macht, het bedrijfsleven en de creatieve sector hebben een grote rol te vervullen bij het bewerkstelligen van een duurzame ontwikkeling van de toerisme industrie in Suriname.

De kernwaarden van het toerismebeleid:

- Er is een duidelijke toerisme focus
- Private en publieke inspraak in het beleid
- Transparante besluitvorming
- Het faciliteren van de aanneming van wetten en regels ter bevordering van de sector
- Goede disseminatie van informatie in en ten behoeve de sector (waaronder ook het uitvoeren van reguliere nationale dialogen)

De Raamwet Toerisme zal verder gefinaliseerd worden en aangeboden worden aan het Parlement. Voor het handhaven van de kwaliteit van het Surinaams Toerisme-product is het van belang om standaarden te implementeren voor de diverse producten en diensten en de naleving daarvan te waarborgen. Deze standaarden zullen vanuit het CROSQ (Caricom Regional Organization for Standards and Quality) geadopteerd en geïmplementeerd worden naar nationale standaarden door het Suriname Standaarden Bureau insamenpraak met terzake deskundigen en de private sector. Er is reeds een aanvang gemaakt met de standaarden voor Touroperators en Boekingsagenten, Gidsen en ook voor de accommodatie; hotels en guesthouses.

Toerisme zone ontwikkeling

De transformatie van toerismesector tot een industrie impliceert ook de ontwikkeling van toerisme zones. Toerisme zones zijn economische gebieden waar directe en indirecte toerisme gerelateerde activiteiten plaatsvinden. In deze gebieden zijn er

specifieke voorzieningen ter accommodatie van de toerisme sector. De UNWTO definitie voor toerisme zone is: een gebied van toerisme sites die een link met elkaar hebben op het gebied van natuur, cultuur en geschiedenis, etc. Een toerisme zone moet lang-verblijf, langer dan 2 nachten, 3 dagen concept, faciliteren. Hierbij zal een samenwerking van de onderlinge toerisme-gerelateerde bedrijven een factor zijn die bepalend zal zijn voor het bereiken van het algemeen doel.

Opereren binnen een Toerisme zone biedt bedrijven de mogelijkheid in aanmerking te komen voor incentives, waaronder geldende belasting incentives, die alleen in deze vastgestelde zones van toepassing zijn. Deze incentives stimuleren ondernemers om te investeren, activiteiten binnen de zones op te zetten en het vergroten van de werkgelegenheid in gebieden die normaal een uitdaging vormen. In het dienstjaar 2020 zal een aanvang gemaakt worden met het instellen van Toerisme-zones.

Investeringsen

Er zal beleid gemaakt worden m.b.t. het bevorderen van internationale en lokale investeringen; dit in samenspraak met een instituut dat speciaal voor Foreign Direct Investment is opgezet, m.n. Investsur. Hiervoor zullen de nodige informatie bijeenkomsten in binnen- en buitenland worden georganiseerd, alsook de incentives ter stimulering van de investeringen worden gegeven.

Evenementen

Voor het diversificeren van het product en het behouden van het evenwicht gedurende het heel jaar is het van belang dat de overheid van haar zijde een goede facilitering en monitoring biedt. Het Nationaal Strategisch Toerisme Plan kan hiertoe als basis dienen.

Marketing & branding

Marketing & branding van de bestemming Suriname is een noodzaak voor de verdere marketing en promotie van het land. Het ontwikkelen van een nationale brand is een van de prioriteitsgebieden binnen deze sector. Om zodoende binnen de wereld van het Toerisme onderscheidend te zijn. Deze brand zal dan steeds bij de marketingactiviteiten gebruikt worden.

Promotiekosten en Toerismeplanning

Het ontwikkelen van een nationale brand is een van de prioriteitsgebieden binnen deze sector. Om zodoende binnen de wereld van het Toerisme onderscheidend te zijn. Deze brand zal dan steeds bij alle marketingactiviteiten gebruikt worden.

Suriname staat hoog aan de lijst van de meest onbekende toerisme bestemmingen. Het heeft geen betoog dat ons concurrentievermogen verhoogd zal moeten worden. Zichtbaarheid van Suriname op toerisme markt is cruciaal, willen we de toerisme sector transformeren naar een volwaardige toerisme-industrie. Om de marktpositie van Suriname in de toerisme sector te verbeteren, staat Suriname voor de grote opdracht om zich op het toeristisch vlak aantrekkelijk, modern en dynamisch te profileren. Door de globalisering en de toenemende concurrentie worden naamsbekendheid en een positief onderscheidend imago steeds belangrijker.

Uitgaande van de geformuleerde missie en visie zal Suriname worden gepositioneerd als de top toeristische ongerepte natuur cultuur bestemming waarbij ervaringen variëren van de pure authentieke cultuur en ongerepte natuur tot moderne bij de tijdse ervaringen. De marketingwerking van Toerisme zal op korte termijn grondig bijgestuurd worden in nauwe samenwerking met de toeristische sector.

Het marketing en branding plan vormt onderdeel van het masterplan.

De kernwaarden van onze toerisme ontwikkeling en groei.

Duurzaam toerisme gaat onder andere uit van de beschikbare hulpbronnen in het land. De focus op duurzame toerisme ontwikkeling heeft een positief effect op de ontwikkeling van de mens en het land in materiële en immateriële zin. Door het hanteren van het concept van duurzaam toerisme, zal getracht worden om toeristische gebieden/zones zodanig te exploiteren, dat de behoeften van de huidige toeristen kunnen worden vervuld, zonder dat die van toekomstige generaties van toeristen in gevaar komen.

Na consultatie sessies met relevante stakeholders uit de private en publieke sector kan geconcludeerd worden dat het unieke

van Suriname is; de combinatie van natuur en cultuur, innovaties en professionalisering van producten en diensten die hieruit voortvloeien, zullen bijdragen aan het verbeteren van de concurrentie positie van Suriname in de regio.

Natuur en Cultuur Toerisme

Het grondgebied van Suriname maakt deel uit van het enorme Amazone regenwoud op het Zuid Amerikaanse continent. Het Amazone Regenwoud is het grootste tropische regenwoud ter wereld. Suriname behoort tot één van de de weinige landen met veel primair tropisch bos en staat op eerste plaats als meest beboste land ter wereld. Natuurtoerisme is om die reden een belangrijk product dat de positie van Suriname op de toeristenmarkt versterkt.

De kwaliteit van het milieu is een belangrijk gegeven binnen de toerismesector overal ter wereld. Natuurtoerisme kan worden gedefinieerd als verantwoord reizen naar natuurgebieden, waarbij het milieu beschermd en de lokale ontwikkeling op een duurzame manier verbeterd wordt. Een belangrijke indicator op de wereld ranglijst voor natuur toerisme is het aantal natuurgebieden op de Werelderfgoedlijst van de UNESCO. Cultuur vormt een belangrijk onderdeel van het toeristisch product. Zowel de materiële als niet materiële cultuur uitingen zijn commercieel inzetbaar in de toerisme- industrie. De tastbare kenmerken zijn onder andere culturele attracties zoals musea, heritage centra, oude plantages, diverse kunstwerken. De niet tastbare omvatten onder andere gastronomie, culturele evenementen en festivals.

De strategische keus voor duurzame toerisme ontwikkeling op het gebied van natuur en cultuur ligt in de waarde propositie van Suriname ten aanzien van deze twee unieke elementen. Op natuur en cultuur gebaseerde ervaringen zijn heel wat aspecten nauw verbonden met de beleving van bezoekers in relatie tot de verwachtingen van een toeristische bestemming. Hierbij moet onder andere gedacht worden aan voeding, cultuur, ontspanning, gezondheid, religie, familie aangelegenheden, accommodatie, transport.

Educatie en informatie

De toerisme sector is een arbeidsintensieve sector waarbij veel goed opgeleide/ getrainde/competente werkers nodig zijn.

Het Suriname Hospitality & Tourism Training Centre (SHTTC), is een stichting waarvan het bestuur is samengesteld uit vertegenwoordigers van de volgende ministeries: Arbeid, Transport, Communicatie en Toerisme (TCT), Onderwijs, Wetenschappen en Cultuur (OWC) en de Vereniging van Surinaams Bedrijfsleven (VSB).

De stichting heeft tot doel, trainingen en opleidingen te verzorgen (in de stad en het binnenland) voor de werkende klasse en voor degenen die een carrière willen opbouwen in de toerisme- en hospitality sector, opdat de kwaliteit van de producten en de diensten binnen deze sector op een hoger niveau wordt getild . De trainingen zijn op LBO- en MBO niveau op het gebied van HORECA, hospitality, housekeeping, tourguiding, ondernemerschap, management, enz.

De toelatingseisen voor de meeste trainingen zijn laagdrempelig, zodat een grote groep studenten de trainingen kan volgen. De garantie voor een constante kwaliteit wordt gegarandeerd door vakbekwame docenten, die meegaan met de trends en ontwikkelingen op mondiaal niveau binnen deze sector. Dit brengt met zich mee dat deze docenten een goede vergoeding voor de te leveren diensten moeten krijgen. De stichting streeft er naar om jaarlijks 300 cursisten op te leiden in stad en districten. Zij die met goed gevolg de toets hebben doorstaan kunnen zich verzekeren van een diploma/certificaat dat nationaal erkend wordt. Naast de trainingen die worden verzorgd, verhuurt de stichting vrije ruimten aan derden die trainingen en opleidingen verzorgen op het gebied van toerisme en hospitality.

Doelen voor 2020

1. Het verder bemensen/capaciteitsversterking van het centrum.
2. Het verder professionaliseren van de totale administratie.
3. Het opleiden van tenminste 300 cursisten op het gebied van Toerisme en Hospitality.
4. Het verzorgen van trainingen op minimaal 5 locaties in het binnenland
5. De opleidingen nationaal en binnen de Caricom te laten erkennen.(CVQ)
6. Het verder uitdiepen van de korte trainingen.
7. Het verder operationaliseren van het restaurant
8. Het bijbouwen van vijf hotelkamers.(nieuw fase 2)

9. Afronding bouw en inrichting vier leslokalen.(afbouw fase 1)
10. Het doen van vervangingsinvesteringen aan (keuken) apparatuur.
11. Continuering van de driejarige MBO toerisme opleiding
12. Opstart MBO hotelmanagement opleiding onder de twinningsfaciliteiten in samenwerking met het ROCvA.
13. Opstart koks niveau 3 en bakker niveau 2 opleidingen onder de twinningsfaciliteiten in samenwerking met het ROCvA.
14. Samenwerkingsverbanden aangaan met locale en regionale opleidings- en trainingsinstituten.
15. Versterken van de samenwerkingsverbanden met de toerisme en hospitality sector (o.a SHATA) en sector organisaties in Suriname om de vraag en het aanbod in balans te kunnen brengen.
16. Uitbreiden van het centrum met een gedegen informatie centrum op het gebied van toerisme en hospitality.

Stichting Beheersraad Waterkant

Deze stichting heeft als doel het ontwikkelen van de Waterkant tot een aantrekkelijke, hygiënische en veilige ontspanningsplaats voor iedere bezoeker c.q. zowel de lokale gemeenschap als de buitenlandse toeristen.

DIRECTORAAT TRANSPORT EN COMMUNICATIE

De Operationele Uitgaven worden als volgt gewijzigd:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1000

Code	Lopende Uitgaven	Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
610	lonen en salarissen	41.134	45.845	77.502	42.526	48.480	55.752	61.327
611	Sociale premies	3.000	3.632	5.646	3.268	3.726	4.285	4.713
612	Gebruik van goederen en diensten	4.620	4.500	5.253	9.623	10.970	12.616	13.877
614	subsidies		-	-	-	-	-	-
615	Schenkingen en bijdragen		-	-	-	-	-	-
616	Sociale uitkeringen	25	23	25	31	35	40	47
	Totaal Lopende Uitgaven	48.779	54.000	88.426	55.448	63.211	72.693	79.964
	Kapitaal Uitgaven							
620	Inventaris	-	-	100	1.232	1.404	1.615	1.776
621	Transport middelen	-	-	-	-	-	-	-
624	Gebouwen en constructies	-	-	-	692	788	906	996
625	kunstwerken	-	-	-	616	703	808	888
	Totaal Kapitaal Uitgaven	-	-	100	2.540	2.895	3.329	3.660
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	48.779	54.000	88.526	57.988	66.106	76.022	83.624

De toelichting op de Operationele Uitgaven wordt als volgt gewijzigd:

Totaal personeelsbestand naar mannen en vrouwen opgesplitst

**TOTAAL PERSONEELSBESTAND NAAR MANNEN EN VROUWEN
DIRECTORAAT TRANSPORT EN COMMUNICATIE (OPGESPLITST)**

AFDELINGEN	AANTAL VROUWEN	AANTAL MANNEN	TOTAAL
Departementsleiding.	40	19	59
Algemene en Huishoudelijke dienst	12	11	23
Begrotings en Financiële	10	3	13
Personeelszaken	11	3	14
Agenda Archief en Document	9	1	10
Interne controle	0	1	1
Luchtvaartterreinen	67	105	172
Luchtvaartdienst (algemeen)	62	38	100
Luchtverkeersbeveiliging	48	65	113
Brandweer Zorg en Hoop	0	36	36
Openbaar Vervoer	369	136	505
	628	418	1046

Lopende Uitgaven

610. Lonen en salarissen

Specificatie Lonen en salarissen

Code	Lonen en salarissen	Bedrag in SRD
61001	ambtelijk salaris	58.049.000
61002	vakantiegelden	11.000.000
61003	overwerk	2.608.000
61004	bonussen en gratificatie	1.316.000
61005	overige salaris	2.000
61006	vacatiegelden	906.000
61012	detachering toelagen	2.000
61013	functionele toelagen	189.000
61014	persoonlijke toelagen	746.000
61015	lesuren vergoeding	121.000
61016	gezinstoelagen en kinderbijslag	977.000
61017	waarnemingstoelage	243.000
61018	inconvenienten	1.091.000
61020	Telefoonvergoeding	26.000
61021	representatievergoeding	140.000
61022	huishuurvergoeding	4.000
61023	vervoersvergoeding	46.000
61024	overige vergoeding	
61025	Tijdelijk personeel	36.000
	Totaal	77.502.000

Het totaal bedrag voor lonen en salarissen is SRD 77.502.000,= in stede van SRD 50.939.000,= .

611. Sociale Premies

Specificatie Sociale premies

Code	Sociale Premies	Bedrag in SRD
61101	werkgeverslaten pensioenfonds	2.867.000
61102	werkgeverslaten ziekenfonds	2.779.000
	Totaal	5.646.000

Het totaal bedrag voor sociale premies bedraagt SRD 5.646.000,= in stede van SRD 4.035.000,= .

612. Gebruik van Goederen en Diensten

Specificatie Gebruik van Goederen en Diensten

Code	Gebruik van goederen en diensten	Bedrag in SRD
61201	Kosten opleidingen binnenland incl. Seminars en workshops excl. Reis en verblijf kosten	158,000
61202	Kosten opleidingen buitenland incl. Seminars en workshops excl. Reis en verblijf kosten	100,000
61204	Tijdelijk personeel	1,000
61205	Deskundigen binnenland	273,000
61208	Binnenlandse reiskosten	275,000
61209	Binnenlandse verblijfkosten	62,000
61210	Buitenlandse reiskosten	105,000
61211	Buitenlandse verblijfkosten	50,000
61213	Overige externen	2,000
61214	Overige reis-en verblijfskosten	2,000
61215	Kantoormiddelen	10,000
61216	Kopieer	5,000
61217	Drukwerk en grafisch materiaal	5,000
61218	Bode diensten	1,000
61219	Onderhoud meubilair en inventaris	21,000
61220	Onderhoud kantoormiddelen	5,000
61221	Vergaderkosten	2,000
61222	Verbruiksgoederen	10,000
61223	Onderhoudskosten automatisering	4,000
61224	Licenties en programma kosten	194,000
61225	Datalinen	5,000
61226	Advertentie en bekendmaking	6,000
61227	Radio en tv programma's	2,000
61231	Overige kosten automatisering	2,000
61233	Huur gebouwen en terreinen	283,000
61234	Onderhoud gebouwen en terreinen	400,000
61235	Verbouwingen	20,000
61237	Onderhoud van openbare terrein	2,000
61238	Telefoon	400,000
61240	Water	68,000

61241	Elektriciteit	200,000
61242	Overige kantoor gebouwen en terreinen	16,000
61244	Representatie	1,000
61245	Abonnementen en Vakliteratuur	5,000
61246	Verzekeringen	4,000
61247	Schoonmaak	5,000
61248	Gereedschappen en apparatuur	5,000
61249	Kleding en bewassing	210,000
61250	Bewaking	1.000,000
61251	Voeding	5,000
61253	Vrachtkosten en porto	24,000
61254	Onderzoekskosten	1,000
61255	Rechterlijke vonnissen	5,000
61257	Dienst specifieke exploitatie kosten	5,000
61260	Onderscheidingen	5,000
61263	Overige algemenekosten	656,000
61279	Medicijnen	10,000
61280	Hulpmiddelen	1,000
61283	Huur van voertuigen	592,000
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	20,000
61285	Huur en onderhoud van zwaarmaterieel	10,000
		5.253,000

Het totaal bedrag voor goederen en diensten bedraagt SRD 5.253.000,= in stede van SRD 5.000.000,=.

616. Sociale uitkeringen

Specificatie Sociale uitkeringen

Code	Sociale uitkeringen	Bedrag in SRD
61613	Preventie Medische Voorzieningen	2.000
61612	Poliklinische kosten	8.000
61614	Overige medische kosten	15.000
	Totaal	25.000

Het totaal bedrag voor sociale uitkeringen bedraagt SRD 25.000,=.

620. Inventaris:

Specificatie inventaris

Code	Inventaris	Bedrag in SRD
62001	Kantoorinventaris	18.000
62003	Communicatie	9.000
62004	Computers	20.000
62005	Printers	10.000
62006	Netwerken	10.000
62009	Technisch gereedschap	9.000
62010	Overige inventaris	10.000
62011	Overige automatisering	8.000
62012	Overige gereedschappen	6.000
	Totaal	100.000

Het totaal bedrag voor inventaris bedraagt SRD 100.000,=

TITEL II: Programma's

De Programma's worden als volgt gewijzigd:

Bedragen x SRD 1.000								
Code	Programma: Institutionele versterking	Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
2002	Contributie			1.202	5.430	5.430	5.430	5.430
	Sub-totaal	-	-	1.202	5.430	5.430	5.430	5.430
	Programma: Subsidie en Bijdragen							
0958	Subsidie Nationaal Vervoersbedrijf Suriname (NVB)			11.155	35.000	40.000	42.000	45.000
0959	Subsidie Scheepvaart Maatschappij Suriname (SMS)	2.459	5.000	5.000	15.523	17.696	20.351	22.386
0977	Subsidie bus- en bootvergunninghouders			9.061	20.000	21.000	21.500	23.000
	Sub-totaal	2.459	5.000	25.216	70.523	78.696	83.851	90.386
	Programma: Milieu (Stads) verfraaiing							
3401	Ordering Transport Sector			250	500	500	500	500
	Sub-totaal	-	-	250	500	500	500	500
	Programma: Transport						-	
3403	Verbetering Vliegveiligheid	-	-	828.761				
0409	Aankoop en onderhoud ILS		2.600	261	500	700	900	950
	Sub-totaal Transport		-	829.022	500	700	900	950
	Totaal Programma's	2.459	7.600	855.690	71.523	78.896	85.251	91.836

De toelichting op de Programma's worden als volgt gewijzigd:

2002. Contributie

ICAO contributie

De Surinaamse burgerluchtvaart is een subsysteem in de internationale burgerluchtvaart. Dit groter systeem wordt geregeld door de ICAO (International Civil Aviation Organization). De ICAO is een gespecialiseerde organisatie van de Verenigde Naties (V.N.) die zich bezig houdt met het opstellen van principes en standaarden voor de Internationale luchtvaart ter verbetering van het luchtverkeer. Suriname is sinds 1976 lid van de ICAO. De ICAO kan ook hulp bieden bij luchtvaart trainingen en workshops, eventuele problemen in de luchtvaart en het verschaffen van allerlei informatie en adviezen op luchtvaart gebied. Bij het niet nakomen van de contributie verplichtingen door lidstaten, is er binnen de ICAO een sanctie regeling opgenomen. De sanctie bestaan uit het schorsen van het stemrecht van de lidstaten in de Assembly en in de Council, het ontberen van gevraagde assistentie, niet in aanmerking komen voor scholarships, niet geteld worden in de besluitvorming en niet kunnen meewerken aan technische en beleidsdocumenten.

Reddig contributie

Alle luchtvaart organisaties van de Zuid Amerikaanse lidlanden en Trinidad en Tobago maken thans gebruik van een prive satelliet netwerk genaamd Reddig 2 (Red Digital 2) waar men 24 uur per dag gegarandeerd is van belangrijke luchtvaart informatie. Hierbij wordt de vliegveiligheid gediend. Bij het niet nakomen van de contributie verplichtingen door de lidstaten kan de toegang tot het netwerk worden onttrokken. Hierdoor zal de vliegveiligheid in gevaar komen.

Dit program is begroot op SRD 1.202.000,= in stede van SRD 610.000,=.

0958. Subsidie NVB

Bus/boottrajecten:

Ter garanderen van het openbaar Vervoer is gemeend de diverse busdiensten/ trajecten landelijk te continueren. Ter ontsluiting van de binnenstad en de districten; Openbaar Vervoer tussen de verschillende plaatsen (plantages) en van/naar de hoofdplaats heeft er uitbreiding plaatsgevonden van de bus- en boottrajecten. Het doel van het bedrijf is dus optimalisering van onze diensten tegen betaalbare prijzen in het gehele land. Er zijn 160 trajecten. Dit programma wordt toegevoegd naar SRD 11.155.000,= in stede van SRD 0,=.

0959. Subsidie SMS

Reguliere diensten

De NV SMS onderhoudt momenteel verschillende diensten op de binnenvaart van Suriname. Naast de zorg voor betaalbaar transport vanwege de overheid, zullen ook marktconforme tarieven moeten worden gehanteerd op andere nog uit te voeren diensten om zodoende selfsupporting te kunnen opereren. Het transport van zwaar materieel over water moet aangepakt worden en voor dit doel bestudeerd het bedrijf plannen om een Roll on - Roll off veerboot aan te schaffen met voldoende capaciteit om deze dienst op adequate wijze uit te voeren.

Te **Soekibakka** (grenzend aan de kleine Saramaccastraat en de linkeroever van de Surinamerivier) zal er ook een **Ro - Ro terminal** worden gebouwd, waardoor trucks met zware lading op en af kunnen rijden op de veerboot. De middelen hiervoor zouden door tussenkomst van het Ministerie van TCT uit donorgelden kunnen worden gehaald. Ook zou het bedrijf met een verleende **Staatsgarantie** een lening kunnen afsluiten bij lokale banken. Te Soekibakka is inmiddels een werkloos opgezet als werkplaats voor de Technical en Maintenance Department van de NV SMS.

De plannen om de veerverbinding **Paramaribo - Meerzorg** wederom operationeel te maken liggen klaar, samen met die van **Albina- St. Laurant**. Het vraagstuk van de financiering wordt thans bestudeerd.

Cruise Terminal SMS Pier.

Het bouwen van een Cruise Terminal blijft de aandacht krijgen van de NV SMS. Momenteel wordt er met eventuele partners onderhandeld om de middelen te genereren. De ontwikkelingen op toerismegebied en de stijgende vraag van buitenlandse cruise schepen naar de geschikte aanmeerfaciliteiten geven hiertoe aanleiding. Het uitdiepen van de vaargeul is hierbij dan een vereiste.

Rehabilitatie Vloot

De afgelopen jaren heeft het bedrijf met de middelen die zij ter beschikking had steeds de in bedrijf zijnde vloot kleine onderhoudsbeurten laten ondergaan. Vanwege de mankementen die steeds optreden tijdens de uitvoering van de diensten, willen wij alle boten een groot onderhoudsbeurt laten ondergaan om zodoende de vloot bedrijfszekerder te maken.

Momenteel zijn de volgende boten in bedrijf: De “MB Nickerie” en de “Maratakka II. De “Matapica”, de “Ansoe” en de ponton die de dienst Carolina – Pierre kondre onderhield zijn niet in de vaart omdat het bedrijfsklaar maken van deze boten veel meer kost dan de gelden die het bedrijf tot nu toe ter beschikking heeft gehad van de subsidie middelen.

Ontsluiting Binnenland

Momenteel worden er in de districten Marowijne, Brokopondo en Sipaliwini bootdiensten onderhouden van en naar de verschillende dorpen.

Het totale bedrag ter dekking van het exploitatietekort voor zowel de reguliere dienst als ontsluiting binnenland voor het dienstjaar 2020, is geraamd op SRD 5.000.000,=

0977. Subsidie Bus- en Bootvergunning houders

Ter garanderen van de dienstverlening van het openbaar Vervoer naar de samenleving wordt er brandstof compensatie aan de bus – en boot organisaties uitgekeerd. In verband met de verhoging van de brandstofprijzen aan Particuliere lijnbushouders en de bootvergunninghouders is een totaal begrotingsbedrag van SRD 9.061.000,= toegevoegd in plaats van SRD 0,=.

3401. Ordening transport sector

De ordening en professionalisering van het openbaar vervoer geniet hoge prioriteit bij de regering. Het aanleggen en inrichten van parkeerhavens voor de particuliere lijnbussen buiten de binnenstad, het verscherpen van het vergunningenbeleid en het uitvoeren van een landelijke herregistratie van alle particuliere lijnbussen zijn derhalve duidelijke acties hierbij.

In verband hiermede zal het Ministerie een samenwerking met de Anton de Kom Universiteit en potentiële financierders aangaan betreffende onderzoek met betrekking tot de ordening van het landelijk openbaar vervoer (bussen).

Verwijzend naar het bovenstaande zal het Ministerie in samenwerking met universiteits studenten enquêtes op maken, distribueren, collecteren en analyseren. Verder is het van belang dat de doelgroepen studenten, docenten, leerkrachten en leerlingen centraal staan bij dit onderzoek. Het is namelijk noodzakelijk om een indicatie uit het onderzoek te krijgen van hoe groot de bereikbaarheid van deze doelgroepen zal zijn om gebruik te maken van de nieuw te implementeren bus trajecten. Hiervoor zal er een enquête met hypothetische (nieuwe) busverbindingen vereist zijn, ook wel de zogenoemde “stated preference survey”.

Pilot project:

“Efficiënte busverbindingen naar de universiteit en omliggende onderwijs instellingen”. Hierbij zal een structurele aanpak van buslijnen moeten worden gehanteerd bestaande uit stam- en voederlijnen. Het is ook van groot belang dat de bussen volgens een dienstregeling gaan rijden, want daardoor kan de betrouwbaarheid van het openbaar vervoer naar de gemeenschap toe worden verbeterd. De informatievoorziening naar de gemeenschap betreffende voornoemde dienstregeling is ook van eminent belang.

Het totaal begroot bedrag is geraamd op SRD 250.000,=.

3403 Verbetering Vliegveiligheid

Ter verbetering van de diensten van de luchtvaartdienst is vanuit de ICAO aanbevolen het traject van transitie AIS-AIM in te zetten waarbij data digitaal zal worden bijgehouden. Binnen dit kader zullen er uitgaven worden gedaan aan de Communicatie- en navigatie apparatuur Luchtverkeerstoren; transitie van aeronautical information system (AIS) naar aeronautical information management (AIM) t.b.v. LVD. Hiervoor is een bedrag van SRD 360.960,= begroot.

Om te voldoen aan de Internationale standaarden zal de Johan Adolf Pengel Luchthaven verder worden aangepast en afgebouwd. De financiering hiervan zal middels een lening geschieden. Het bedrag van de lening bedraagt SRD 828.400.000,=.

Het begroot bedrag voor dit programma is SRD 828.761.000,= in plaats van SRD 857.888.000,=.

0409. Aankoop en onderhoud ILS

Het huidige Instrument Landing System is al 15 jaren oud en valt soms voor langere perioden uit, hetgeen zeer gevaarlijk is voor de veiligheid van ons luchtruim. Door de Radio Technische Dienst is geadviseerd dit systeem zo snel als mogelijk te vervangen ter garandering van de veiligheid van het reizend publiek. Verder worden hierbij ook de jaarlijkse onderhouds- en ijkkosten van dit systeem mee genomen.

-Flightchecks (Flight Calibration of Flight Inspection of Flight Check moeten jaarlijks worden uitgevoerd aan Navigatie systemen om ze te certificeren. Zonder certificering mag zo'n systeem/apparatuur (VOR/DME, ILS) niet gebruikt worden voor de luchtvaart. Deze kosten zijn soms op rekening van NV Luchthavenbeheer geweest, echter is de Luchtvaartdienst verantwoordelijk voor de kosten van en tijdens certificering).

-Jaarlijkse verplichte ijking van het Radarsysteem.

Het totaal bedrag is geraamd op SRD 261.000,= in stede van SRD 2.890.000,=.

Toelichting:

De hierboven opgenomen bedragen hebben betrekking op de ontwikkelingsdoelen van Suriname en de daarbij behorende beleidsgebieden.: Transport en Communicatie. In de tabel wordt uitgelegd wat het Ministerie van TRANSPORT, COMMUNICATIE EN TOERISME concreet van plan is te doen om deze doelen te realiseren.

Programma	Doel/Programma:	Verwachte beleids resultaten per eind 2019	Verwachte beleids resultaten per eind 2020
Programma: Transport			
Code 2002: Contributie	Het opstellen van principes en standaarden voor de Internationale luchtvaart ter verbetering van het luchtverkeer	Verbetering en continuering van de veiligheid van het luchtverkeer	Verbetering en continuering van de veiligheid van het luchtverkeer
Code 0958: Subsidie NVB	Landelijk bus- en boot transport.	Het introduceren van nieuwe routes in de gebieden binnen en buiten de districtsgrenzen van diverse districten. Het levert tijdsbesparing, het terugdringen van de toenemende verkeercongestie in Groot Paramaribo en omgeving.	Verbeterd en efficiënte bus- en boottransport. Het introduceren van nieuwe routes in de gebieden binnen en buiten de districtsgrenzen van diverse districten. Het levert tijdsbesparing, het terugdringen van de toenemende verkeercongestie in Groot Paramaribo en omgeving.
Code 0959: Subsidie S.M.S	Rehabilitatie MVB Maratakka I en MB Nickerie. Verbetering en uitbreiding aan de gemeenschap Rehabilitatie veerdiensten	Groot onderhoud MVB Maratakka II en MB Nickerie Commewijne dienst verruimen met toeristische attracties. Businessplan veerdiensten Paramaribo-Meerzorg geschreven	Groot onderhoud MVB Maratakka II en MB Nickerie MB Nickerie in de vaart voor de afvaarten op de Suriname rivier en plantages aan de rechteroever van de Commewijne rivier. Weer in operatie brengen van de dienst Paramaribo-Meerzorg.

Code 0977: Subsidie bus- en boot vergunninghouders	Verbeterde toegankelijkheid, en een efficiëntere dienstverlening zowel te land als te water.	Verbeterd en efficiënte bus- en boottransport.	Verbeterd en efficiënte bus- en boottransport.
Code 3401: Ordening Transport sector	Verbeterde toegankelijkheid, verbeterde mobiliteit en een efficiëntere dienstverlening in de transportsector.	Het versterken van het beleid, strategie en de planning. Op strategisch niveau zal de samenwerking met de daarvoor in aanmerkende instanties dan wel ministeries geïntensiveerd worden. Wijziging van de autobusvergunningsvoorwaarden. Middels wetenschappelijk onderzoek, zal de verdere herstructurering en regulering van het taxi vervoer plaatsvinden. Er is namelijk reeds een taxiwet in concept, welke verder zal worden uitgewerkt en geformaliseerd	Ten einde het openbaar vervoer te kunnen ordenen, zal er verder en intensief geïnvesteerd moeten worden in technologie, onderzoek, de aanleg van infrastructuur, en aanschaf van materiaal en materieel tbv het openbaar vervoer met name bussen en boten. Voor wat het openbaar vervoer te land betreft, kent Suriname landelijk 70 trajecten die onderhouden worden door particuliere lijnbushouders

Code 3403: Verbetering vliegveiligheid Luchthaven Zanderij	Het in operationele staat houden van de aan de Staat Suriname behorende luchtvaartterreinen, conform de geldende I.C.A.O. voorschriften. Het gaat hierbij om het beheer van in totaal 33 vliegvelden, zowel in de kuststrook als in het achterland. Het Airport Expansion Project is een upgrading van de totale infrastructuur op de luchthaven	Feasibility studie afgerond.	Herstel/verbouwing stationsgebouw. Het onderhouden van de landingsbanen. Nieuw Stations gebouw, met geïntegreerde aankomst en vertrek faciliteiten, met een verdubbeling van oppervlakte in vergelijking met het huidige. Het aanleggen van een parallel taxibaan, tot de volledige lengte van de landingsbaan. Nieuwe vliegtuigstandplaats (apron) voor het accommoderen van vier vliegtuigen die met het gebouw in verbinding zullen staan middels een passagiers brug. Nieuwe brandweerkazerne, die voldoet aan de internationale standaarden en die efficiënt is gepositioneerd om betere uitruk tijden te kunnen garanderen Vervanging van de omrastering van het totale luchthaven terrein, om te voldoen aan de nieuwe internationale standaarden.
Code 0409: Aankoop en onderhoud ILS	De Jaarlijkse onderhouds- en ijkkosten van het ILS/Radar-systeem te waarborgen	Efficiënte gebruik van de ILS/Radar systeem	Efficiënte gebruik van de ILS/Radar systeem

Titel III: Middelenbegroting wordt als volgt gewijzigd:

Bedragen x SRD 1000

code	Ontvangsten	Realisatie 2018	Vermoedel k beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
	Niet belasting middelen							
53016	opbrengst Parastatalen							
	Consessies voor:							
	-Vliegveld Zorg en Hoop			-	-			
			-					
	Landingsgelden							
	Binnenland							
	-Vliegveld Zorg en Hoop		1.648	50	645	645	645	645
	-Vliegveld Nickerie		291	9	73	73	73	73
	-Overige vliegvelden (24)		2.932	110	323	323	323	323
	-Particuliere vliegvelden							
	Internationaal							
	-Vliegveld Zorg en Hoop		157	5	94	94	94	94
	-Vliegveld Nw Nickerie		-	-	19	19	19	19
	Air Navigation Charges:							
	-Internationaal verkeer (b):		45.685	29.624	28.966	28.966	28.966	28.966
	-Binnenlands verkeer :		8.074	1	236	236	236	236
	-Overige:							
	-AIP (Aeronautical Information Publication): -verkoop		8		6	6	6	6
	-abonnement		19					
	Sub totaal niet –belasting middel		58.814	29.799	30.362	30.362	30.362	30.362
53114	Opbrengst autobusvergunningen							
	Trajectgeld Autobusvergunning	200	200	200	200	200	200	200
	Sub totaal niet –belasting middel	200	200	200	200	200	200	200
53119	Diverse vergunningen							
	Bootvergunning	8	9	9	9	9	9	9
	Sub totaal niet –belasting middel	8	9	9	9	9	9	9
53014	Dividend:							
	Havenbeheer N.V.	-	-	-	-			
	Maritieme Autoriteit Suriname (MAS)	-	115	115	-			
	Telesur	-						
	Luchthavenbeheer N.V.	-	-	-	-			
	Surinaamse Luchtvaart Mij (S.L.M.)	-	-	-	-			
	Sub totaal niet –belasting middel	-	115	115	-	-	-	-
			-					
53175	Inning Microcharges Telecom providers TAS		-	-				
	Sub totaal niet –belasting middel		-	-				
	Totaal niet- belasting middelen	208	59.138	30.123	30.571	30.571	30.571	30.571
54	Leningen							
54199	Overige ontvangen leningen binnenland		857.888	828.400	-	-	-	-
	Totaal Leningen	-	857.888	828.400	-			
	Totaal Middelen begroting	208	917.026	858.523	30.571	30.571	30.571	30.571

De toelichting per Middel wordt als volgt gewijzigd:

53016. Opbrengst Parastatalen wordt als volgt gewijzigd

A. Concessies

De oliemaatschappijen betalen concessierechten voor de door hen verkochte vliegtuigbenzine aan de luchtvaartmaatschappijen. Het concessierecht wordt als volgt berekend:

- Per vast of verplaatsbaar pompstation US\$ 3.000, - per jaar of deel daarvan.
- Per Amerikaanse gallon (US Gallon) brandstof geladen aan boord van een luchtvaartuig US\$ 0.02.

B. Landingsgelden

Luchtvaartuigen die gebruikmaken van een luchtvaartterrein voor het landen en/of stijgen dienen een vergoeding te betalen voor:

- Internationale vluchten:
0 – 5000 kg : US\$ 25, -
5001 kg – boven : US\$ 5,- voor elke 1000 kg of gedeelte daarvan.
- Binnenlandse vluchten: J.A. Pengel Luchthaven US\$ 25, -

Overige vliegvelden:

- a. Les- en instructievluchten per kg. of gedeelte daarvan SRD 1, -
- b. Overige vluchten per kg of gedeelte daarvan SRD 5, -.

C. Air Navigation Charges

Het begeleiden van vliegtuigen die gebruikmaken van het luchtruim van Suriname. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen nationale en internationale vluchten.

I. Voor alle vliegtuigen die het Surinaams grondgebied overvliegen.

- a. Vliegtuigen 0 – 10.000 kg : US\$ 25,- per vlucht
- b. Vliegtuigen 10.001 – 50.000 kg : US\$ 125,- per vlucht
- c. Vliegtuigen 50.001 – daarboven : US\$ 250,- per vlucht

II. Voor alle vliegtuigen die landen en vertrekken van een luchthaven of vliegveld.

D. Overige

Betreft:

- Jaarlijkse abonnementen van Aeronautical Information Publication.
- Verkopen van aeronautical kaarten van Suriname.

Het begrote bedrag voor Opbrengst parastatalen voor het dienstjaar 2020 is SRD 29.799.000,= in stede van SRD 58.814.000,=.

53114. Opbrengst Auto bus vergunningen

Voor het verlenen van een autobusvergunning dient er leges betaald te worden. Voor de te onderhouden trajecten door de bushouder dient er trajectgeld autobusvergunning betaald te worden. In totaal is hiervoor een begrotingsbedrag van SRD 200.000,= opgenomen.

53119. Diverse vergunningen

Voor het onderhouden van boottrajecten wordt jaarlijks een vergunningsrecht betaald. Dit bedraagt SRD 50,= per jaar. Het begrote bedrag voor Diverse vergunning voor het dienstjaar 2020 is SRD 9.000,=.

53014. Dividend

Vanwege het ontberen van nadere informatie betreffende de te verwachten bedrijfsresultaten voor het dienstjaar 2019, zijn de geraamde bedragen voor het dienstjaar 2020 gesteld op SRD 115.000,=.

54199 Overige Ontvangen Leningen Binnenland

Om te voldoen aan de Internationale standaarden zal de Johan Adolf Pengel Luchthaven verder worden aangepast en afgebouwd. Deze uitbreiding op basis van internationale vereisten zal worden gefinancierd middels een lening voor het bedrag SRD 828.400.000,= in stede van SRD 857.888.000,=

TITEL IV: PARASTATALEN wordt als volgt gewijzigd:

N.V. Havenbeheer Suriname(HBS)

Personele bezetting

Omschrijving	Aantal personeels leden
Directie	2
Personeelsleden	185
Contracters	14

Doelstelling:

a. Het exploiteren en beheren van terreinen, aanlegsteigers, gebouwen en andere haveninrichtingen en faciliteiten binnen de havengebieden aan openbaar vaarwater in Suriname, die door haar in eigendom, erfpacht, huur of concessies worden verkregen, dan wel in beheer zijn genomen met uitzondering van het voor een gunstige ontwikkeling van de scheepvaart in de vereiste conditie houden van het vaarwater binnen de havengebieden.

b. Het ten behoeve van het havenbeheer en de havenexploitatie aankopen, in erfpacht of huur verkrijgen en beheren van terreinen, gebouwen en opslagplaatsen, gelegen buiten de havengebieden. Zij zal trachten dit doel te bereiken met alle wettige en geoorloofde middelen.

Activiteiten/plannen 2019-2020

- Kritische beschouwing op de tarievenstructuur
- Baggeren voor de kade van Nieuwe Haven Paramaribo
- Camera en verlichtingsplan Dr. Sedney Haven Terminal
- Formuleren van een ontwikkelingsplan voor de havens
- Opgrading informatie en communicatie technologie
- Rehabilitatie van de faciliteiten Haven Nickerie
- Ontwikkelen van Nieuwe haven Albina als transitiehaven voor ladingsbestemming Frans Guyana.
- Industrial zone/ processing zone
- Offshore support faciliteit
- Een logistiek platform opzetten op de haven
- Het verankeren van onze positie middels havenwetgeving.

Maritieme Autoriteit Suriname (MAS)

Personele bezetting

Omschrijving	Aantal personeels leden
Vaste dienst	83
Tijdelijk	16

Doelstelling:

a. een veilige en efficiënte doorvaart garanderen van zeeschepen naar en van Suriname op basis van internationaal aanvaarde normen en regels en conform de door Suriname geratificeerde verdragen.

b. toezicht houden op de naleving van wettelijke voorschriften de scheepvaart en het scheepvaartverkeer rakende.

Activiteiten/plannen 2020

- bijdrage leveren bij het formuleren van een Nationaal maritieme Strategie en Beleid (2020-2070)
- het hosten van een Regional Hydrographic Centre(RHC).
- Implementeren van de correctieve actie uit de IMO audit.

Het beleid van de regering met betrekking tot de maritieme sector is erop gericht op de verder ontwikkeling van een modern, veilig, competentief en kwalitatief systeem ter facilitering van de maritieme sector.

Het bedrijf is belast met:

- het op commerciële en efficiënte basis uitoefenen van de werkzaamheden op het gebied van de dienstverlening aan de scheepvaart in de ruimste zin des woord, teneinde de aanvoer van de import en de afvoer de export veilig te stellen;
- het uitvoeren van bij of krachtens wettelijke regelingen aan het Bedrijf opgedragen taken op scheepvaartgebied;
- het zich belasten met die verrichtingen die uit hoofde van hun verband met de onder a. en b. genoemde taken geacht kunnen worden tot zijn werkgebied te behoren;
- het verrichten van diensten voor derden op het gebied van de scheepvaart en alle gebieden die voor dit doel bevorderlijk zijn;

N.V. Scheepvaart Maatschappij Suriname (S.M.S.)

Personele bezetting

Omschrijving	Aantal personeels leden
Vaste dienst	53
Tijdelijk	3
Stafleden	3
Technisch adviseur	1
Juridisch adviseur	1

Het doel van de N.V. SMS is om betaalbaar vervoer te voorzien binnen de surinaamse wateren met als gevolg bevordering van de surinaamse economie en een bijdrage te leveren aan het welzijn van de surinaamse samenleving. Nu is de N.V. SMS niet instaat economische bijdrage te leveren.

De activiteiten van de maatschappij zijn momenteel:

- Reparatie van de veerboot Nickerie en de motorveerboot Maratakka II;
- Renovatie units SMS pier;
- Verhuren van units, gebouwen en terreinen.

De plannen van de N.V. S.M.S zijn:

- Rehabilitatie veerboot Paramaribo- Meerzorg;
- Aanschaf van een complete nieuwe veerboot voor de veerdienst Paramaribo- Meerzorg;

Het aantrekken van investeerders gaat heel moeizaam.

Het bedrijf is belast met:

- de uitoefening van de taken van het Scheepvaartbedrijf in de ruimste zin, in het bijzonder de verzorging van het vervoer te water van, naar en in Suriname;
- het uitoefenen van cargadoorsactiviteiten, het zorg dragen voor de expeditie van

- bevrachting en konvooizaken met alles wat daarmee in verband staat;
- c. het uitoefenen van een bedrijf tot het herstellen van schepen, machines en werktuigen met alles wat daarbij behoort en in de ruimste zin kan geacht worden daarmee in verband te staan;
  - d. het uitoefenen van een bedrijf tot het vervoer te land anders dan langs rails, met alles wat in de ruimste zin genomen, daarmee verband houdt;
  - e. het samenwerken met of deelnemen in of ondersteuning verlenen aan andere ondernemingen vallende onder a, b, c of d, voor zover zij dit wenselijk of nodig acht en het exploiteren van zodanige ondernemingen;
  - f. het lopen van assurantierisico op eigen schepen en andere schepen onder Surinaamse vlag.

N.V. Nationaal Vervoer Bedrijf

Personele bezetting

Omschrijving	Aantal personeels leden
Vaste dienst	169
Tijdelijk	19

De Vennootschap heeft ten doel het vervoeren van personen en goederen te land en te water.

Dit doel tracht zij te verwezenlijken d.m.v. het beheren, huren of verhuren van vaar- en voertuigen en het verzorgen van regelmatige vervoersdiensten te land en te water binnen Paramaribo alsook tussen Paramaribo en andere delen van het land, een en ander volgens instructies van, en op trajecten aangewezen door de minister belast met de zorg voor het Openbaar Vervoer.

Activiteiten/plannen 2020:

- Het treffen van inkomsten verhogende maatregelen
- Het invoeren van een HRM beleid
- Het verhogen van passagiers te vredenheid en het verbeteren van de fysieke infrastructuur en huisvesting
- Het vergroten van het marktaandeel (t.a.v. het zorgvervoer)
- Zoeken naar draagvlak voor het implementeren van het strategisch beleidsplan.

N.V. Luchthaven Beheer Suriname

Personele bezetting

Omschrijving	Aantal personeels leden
Vaste dienst	234
Tijdelijk	12
Uitgeleende krachten	33

Doelstelling:

- a. het beheren en het exploiteren van luchthavens, het aanleggen, het onderhouden, het ontwikkelen en het exploiteren van luchthaventerreinen en de daarbij behorende faciliteiten ten behoeve van het luchtverkeer;

- b. het verrichten van alle andere handelingen van commerciële of financiële aard, die verband houden met het luchthavenbedrijf, waaronder begrepen het samenwerken met of deelnemen in andere ondernemingen met een aanverwant doel.
- c. het ontplooiën van alle activiteiten die met het voorgaande, verband houden of daaraan bevorderlijk kunnen zijn.

Activiteiten/plannen:

Het beleid van N.V. Luchthavenbeheer is in 2020 gericht op het verbeteren van de klant ervaring, met als basis het optimaal opereren volgens de veiligheidsstandaarden, waarbij er zal worden gewerkt aan de verbetering van de faciliteiten en diensten. Hierbij zal de beleidsfocus zich richten op de volgende projecten:

- De klanten ervaring. Dit zal middels een voortgaande enquête in kaart worden gebracht. Hiermee zal er gericht gewerkt worden aan de faciliteiten en de dienstverlening, ook van de stakeholders.
- Het Routes Development traject zal worden voortgezet. Hierbij zal er strategisch worden gekeken om Suriname steeds meer te ontsluiten met nieuwe routes en nieuwe airlines. Er zal volgens het strategisch plan worden gewerkt aan gerichte markten binnen te halen, die positief zullen bijdragen aan de totale economie.
- De upgradering van de faciliteiten van de vertrekhal zullen worden afgerond en geoperationaliseerd.
- Upgraden van de security scan, t.b.v. de ruimbagage. Dit om te kunnen voldoen aan de nieuwe EU CAT 3 standaard.
- Voorbereiding en start implementatie van het Airport Expansion Project.
- Er zal met een externe partner worden gewerkt aan het opzetten van een airport hotel. Er zal ook gewerkt worden aan het versterken van de interne organisatie, waarbij er zal worden getracht de efficiëntie en effectiviteit te verhogen.
- Versterken van de samenwerkingsbanden met de overheidsdiensten, waarbij DNV en KBS een belangrijke rol zullen vervullen

Surinaamse Luchtvaart Maatschappij N.V. (S.L.M.)

Personele bezetting

Omschrijving	Aantal personeels leden
Personeel	347

Doelstelling:

- a. de uitoefening van het luchtvaartbedrijf.
- b. het samenwerken met of deelnemen in andere ondernemingen met een verwant doel.
- c. het verrichten van alle handelingen die met het voorgaande verband houden of kunnen bijdragen tot het realiseren daarvan.

De Surinaamse Luchtvaart Maatschappij N.V. (SLM) is opgericht in 1962 met als doel het verlenen van binnenlandse diensten voor zowel passagiers als vracht en sinds 1975 ook voor internationale bestemmingen streeft naar constante verbetering en gastvrije klantgerichte diensten.

Het hoofdkantoor van de vennootschap is gevestigd in Paramaribo, Suriname. De SLM onderhoudt vliegverbindingen met het Caribisch gebied, Europa, Noord- en Latijns-Amerika. Zij verzorgt regelmatige vluchten naar Amsterdam, Miami, Aruba, Curaçao, Belém, Georgetown en Port of Spain, evenals seizoensgebonden vluchten naar Orlando. De SLM heeft sinds 2018 twee Boeing 737-700 vliegtuigen voor het onderhouden van haar regionale routes en voor het onderhouden van de Midatantische route

sinds 2015 een A340-300. Ze is voornemens om vanaf oktober 2019 op de Midatlantische route een Boeing 777-200 gedurende 18 maanden als overbruggingsequipment in te zetten, waarna ze overgaat op een B787 Dreamliner.

Verdere integratie van zijn planning en uitbreiding van haar routenetwerk is in volle gang.

De doelstellingen van de SLM Airways omvatten optimale connectiviteit en uitstekende services. Wat het doel op

middellange en lange termijn betreft, is de SLM van plan haar luchtvaartactiviteiten te verbeteren om haar klantenservice voor de Europese en Aziatische markt te verbeteren door wereldwijd gebruik te maken van samenwerkingsmogelijkheden.

De SLM erkent het belang van de operationele en veiligheidsnormen van de luchtvaartindustrie met behoud van de IOSA- en ISO 9001-2015-certificering, evenals haar sterke inzet om de hoogste normen van de luchtvaartindustrie te handhaven in nauwe samenwerking met regionale en internationale instellingen.

Gezien de huidige stand van de industrie en de uitdagingen ervan, streeft de SLM naar duurzame groei en winstgevendheid op lange termijn door middel van partnerschappen met volledige ondersteuning van de wereldwijde branche organisatie IATA en haar regionale tak, ALTA om de continuïteit van het bedrijf te waarborgen en zo bij te dragen aan de ontwikkeling en welvaart, zowel mondiaal als in de regio.

N.V. Telecommunicatiebedrijf Suriname (Telesur)

Het doel van de vennootschap is het creëren en beschikbaar houden van telecommunicatievoorzieningen binnen Suriname en tussen Suriname en andere landen.

Zij tracht voormeld doel te bereiken door:

- a. aanleg, instandhouding en exploitatie van telegraaf-, telefoon- en overige telecommunicatie middelen
- b. productie en distributie van telecommunicatieapparatuur en andere goederen, die aan de telecommunicatie dienstbaar kunnen zijn;
- c. het deelnemen in vennootschappen en andersoortige ondernemingen dan wel het samenwerken met dergelijke vennootschappen en ondernemingen door bijvoorbeeld het voeren van de directie of het beheren van die vennootschappen of ondernemingen;
- d. het verrichten van alles wat met het onder a, b en c gestelde verband houdt of kan bijdragen tot het realiseren daarvan voor zover wettelijk toegestaan.

Telecommunicatie Autoriteit Suriname (TAS)

Personele bezetting:

Aantal personeels leden:36

De Telecommunicatie Autoriteit Suriname zal als onafhankelijke regulator de invoering van nieuwe ontwikkelingen en technologieën stimuleren binnen de telecommunicatiesector.

De TAS zal:

- a. toezien op een eerlijke concurrentie binnen de sector;
- b. erop toezien, dat de actoren binnen de telecommunicatiesector zich houden aan de concessievoorwaarden;
- c. de ontwikkelingen binnen de omroep verder stimuleren en begeleiden. Hierbij kan met name gedacht worden aan de overstap van analoge naar digitale omroep.

Activiteiten/plannen 2019-2020:

- groei en bevorderen in het gebruik van telecommunicatie/ICT
- Internet beschikbaarheid
- Duurzaamheid
- Innovatie en samenwerking

Civil Aviation Safety Authority Suriname (CASAS)

Personeels bestand

Omschrijving	Aantal personeelsleden
Onbepaalde tijd	25
Bepaalde tijd	3

Doelstelling:

In het algemeen heeft CASAS tot taak het bevorderen en waarborgen van de vliegveiligheid van in Suriname geregistreerde burgerluchtvaartuigen of luchtvaartuigen van vreemde nationaliteiten in gebruik bij Surinaamse rechtspersonen, al dan niet voorzien van een vergunning tot vluchtuitvoering, of in gebruik bij natuurlijke personen, ongeacht waar ter wereld deze zijn ingezet.

Taakstelling:

1. Ontwikkelen en regelmatig aanpassen van nationale standaarden en regelingen in overeenstemming met internationale standaarden en aanbevelingen, zoals opgenomen in de bij het Verdrag van Chicago van 1944 behorende annexen.
2. Het inspecteren, afgeven, goedkeuren, schorsen of intrekken van:
  - a) vergunningen tot vluchtuitvoering;
  - b) vergunningen van ondernemingen belast met het onderhoud en repareren van burgerluchtvaartuigen in Suriname;
  - c) vergunningen voor het verzorgen van luchtvaartopleidingen;
  - d) technische vergunningen voor het exploiteren van luchtvaarterreinen.
3. Het controleren van werk en rusttijden regelingen en andere werkomstandigheden van luchtvaartpersoneel dat in het bezit is van afgegeven bewijzen van bevoegdheid en bevoegdheid verklaringen.
4. Het controleren van in Suriname geregistreerde luchtvaartuigen op hun luchtwaardigheid en de afgifte van bewijzen van luchtwaardigheid voor zodanige luchtvaartuigen.
5. Het goedkeuren, afgeven, vernieuwen, intrekken of schorsen van bewijzen van bevoegdheid, als ook het geldig verklaren van elders uitgegeven geldige bewijzen van bevoegdheid.
6. Het inrichten en bijhouden van een register waarin aantekeningen worden gemaakt inzake de afgifte, geldigverklaring en vernieuwing van de verschillende typen bewijzen van bevoegdheid en bevoegd verklaring, afgegeven aan het luchtvaartpersoneel.
7. Het opstellen, verspreiden en houden van toezicht op de verschillende af te nemen Luchtvaartexamens.
8. Het bijhouden van een luchtvaartregister voor de inschrijving van burgerluchtvaartuigen.
9. Het vaststellen van vergoedingen voor de dienstverlening in verband met de uitvoering van inspecties, afgifte, vernieuwing of geldigverklaring van bewijzen van bevoegdheid, registratie van burgerluchtvaartuigen en het afnemen van luchtvaartexamens.

10. Het uitoefenen van toezicht op de naleving van Civil Aviation Regulations Suriname.
11. Het coördineren van het onderzoek naar vliegongevallen/vliegincidenten waar nodig onder toezicht van de justitiële autoriteiten.
12. Het treffen van voorzieningen ter voorkoming van onveilige situaties waarbij in het bijzonder “human factors” een rol kunnen spelen.

ACTIVITEITEN EN PLANNEN

Voor het jaar 2020 is prioriteit dat het personeel van CASAS verder opgeleid wordt om hun werkzaamheden naar behoren uit te voeren. De doelstelling is om de opleiding van de twee aspirant Inspecteurs voor Navigatiesystemen, de Aspirant Inspecteur Luchtvaartterreinen en twee Inspecteurs Luchtwaardigheid af te ronden met de resterende verplichte trainingen, terwijl alle twaalf inspecteurs opgeleid moeten worden in de (nieuwe) vereisten van Annex 19 op het gebied van Safety Management.

Ook zal de digitale infrastructuur moeten worden verbeterd. Actualiseren van de regelgeving, in lijn met de ICAO annexen zal verder ook plaats vinden.

DIRECTORAAT TOERISME

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1000

Code	Lopende Uitgaven	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
610	lonen en salarissen	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
611	Sociale premies	120	120	120	120	120
612	Gebruik van goederen en diensten	268	268	268	268	268
614	subsidies	8	10	10	10	10
616	Sociale uitkeringen					
	Totaal Lopende Uitgaven	1.896	1.898	1.898	1.898	1.898
	Kapitaal Uitgaven					
620	Inventaris	50	100	100	100	100
621	Transport middelen					
	Totaal Kapitaal Uitgaven	50	100	100	100	100
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	1.946	1.998	1.998	1.998	1.998

De toelichting op de Operationele Uitgaven wordt als volgt toegevoegd:

610. Lonen en salarissen

Specificatie Lonen en salarissen

Code	Lonen en salarissen	Bedrag in SRD
61001	ambtelijk salaris	1.000.000
61002	vakantiegelden	25.000
61003	overwerk	1.000
61004	bonussen en gratificatie	35.000
61005	overige salaris	100.000
61006	vacatiegelden	1.000
61013	functionele toelagen	3.000
61014	persoonlijke toelagen	15.000
61016	gezinstoelagen en kinderbijslag	200.000
61017	waarnemingstoelage	40.000
61018	inconvenienten	2.000
61020	Telefoonvergoeding	5.000
61021	representatievergoeding	5.000
61023	vervoersvergoeding	1.000
61024	overige vergoeding	2.000
61025	Tijdelijk personeel	65.000
	Totaal	1.500.000

Het totaal bedrag voor lonen en salarissen is SRD 1.500.000,=

Het directoraat heeft een personeelsbestand dat per 01 januari 2020 de volgende bezetting vertoond over de diverse afdelingen:

Tabel 1. Aantal personeelsleden per afdeling opgesplitst naar geslacht per 1 januari 2020.

TOTAAL PERSONEELSBESTAND NAAR MANNEN EN VROUWEN DIRECTORAAT TRANSPORT EN COMMUNICATIE (OPGESPLITST)			
AFDELINGEN	AANTAL VROUWEN	AANTAL MANNEN	TOTAAL
Departementsleiding.	10	4	14
Toerisme promotie	4	2	6
Toerisme event support	5	-	5
Toerisme training	3	1	4
Toerisme concessies	2	1	3
Toerisme diensten	10	2	12
	34	10	44

Per juli 2020 telt het directoraat in totaal 44 personeelsleden.

De personeelsdata met betrekking tot onder meer het aantal werknemers naar dienstjaar en leeftijdsklasse worden weer gegeven in onderstaande tabellen.

**Tabel II. Aantal werknemers naar dienstjaar
Stand per 01 januari 2020**

AANTAL DIENSTJAREN	2020
□ 0 – 5	35
□ 6 – 10	0
□ 11 – 15	4
□ 16 – 20	2
□ 21 – 25	0
□ 26 – 30	1
□ 31 – 35	2
□ 36 – 40	0
□ 40 – 44	0
TOTAAL INACTIEF	12
TOTAAL ACTIEF	32
GENERAAL TOTAAL	44

Tabel III. Aantal werknemers naar leeftijdsklasse per 1 januari 2020

	AANTAL	AANTAL
LEEFTIJDskLASSE	2020	2019
➤ 20 - 25	8	1
➤ 26 - 30	7	4
➤ 31 - 35	3	4
➤ 36 - 40		5
➤ 41 - 45	3	4
➤ 46 - 50		
➤ 51 - 55		3
➤ 56 - 60		1
TOTAAL INACTIEF		
TOTAAL ACTIEF		
GENERAAL TOTAAL	21	23

Tabel IV. Werknemersbestand opgesplitst naar kader op basis van functie groep FISO

werknemersbestand naar kader			
Stand per januari 2019 / juli 2020			Indeling kader is o.b.v. inschaling FISO
kader	2020	2019	
lager	8	6	schaal $\leq$ 6 (lager)
midden	13	6	schaal 7 – 8 (midden)
hoger	0	6	schaal 9 – 10 (hoger)
top	0	5	schaal $\geq$ 11 (topkader)
overige	0	0	
	21	23	
totaal inactief			
totaal actief			
Generaal totaal	21	23	

611. Sociale Premies

Specificatie Sociale Premies

Code	Sociale Premie	Bedrag in SRD
61101	werkgeverslaten pensioenfonds	75.000
61102	werkgeverslaten ziekenfonds	45.000
	Totaal	120.000

Het totaal bedrag voor sociale premies bedraagt SRD 120.000,=.

612. Gebruik van Goederen en Diensten

Specificatie Gebruik van Goederen en Diensten

Code	Gebruik van Goederen en Diensten	Bedrag in SRD
61233	Huur gebouwen en terreinen	18.000
61263	Overige algemene kosten	250.000
	Totaal	268.000

Het totaal bedrag voor goederen en diensten bedraagt SRD 268.000,=.

616. Sociale uitkeringen

Specificatie Sociale uitkeringen

Code	Sociale uitkeringen	Bedrag in SRD
61613	Preventie Medische Voorzieningen	2.000
61612	Poliklinische kosten	5.000
61614	Overige medische kosten	1.000
	Totaal	8.000

Het totaal bedrag voor sociale uitkeringen bedraagt SRD 8.000,=.

620. Inventaris :

Specificatie Inventaris

Code	Inventaris	Bedrag in SRD
62001	Kantoorinventaris	10.000
62003	Communicatie	7.000
62004	Computers	10.000
62005	Printers	5.000
62010	Overige inventaris	15.000
62011	Overige automatisering	3.000
	Totaal	50.000

Het totaal bedrag voor inventaris bedraagt SRD 50.000,=

TITEL II: Programma's wordt als volgt toegevoegd:

Bedragen x SRD 1000

C ode	Programma: Institutionele versterking	Realis atie 2018	Vermoede lijk beloop 2019	Rami ng 2020	Rami ng 2021	Rami ng 2022	Rami ng 2023	Rami ng 2024
	Programma: Subsidie en Bijdragen							
09 60	Subsidie Stichting Toerisme Suriname (STS)	-	-	259	1,605	1,000	1,000	1,000
09 62	Stg. Surinam Hopitality and tourism Center (SHTTC)	-	-	35 0	1,336	1,000	1,000	1,000
09 63	Ontwikkeling toerisme sector	-	-	36 5	2.200	2.200	2.200	2.200
	Totaal Programma	-	-	974	5.141	4,200	4,200	4,200

Toelichting:

De hierboven opgenomen bedragen hebben betrekking op de ontwikkelingsdoelen van Suriname en het daarbij behorende beleidsgebied.: Toerisme.

Toelichting per Programma

Code 0960 - Subsidie Stichting Toerisme Suriname (STS)

Algemene/achtergrond info over STS:

De STS is op 13 mei 1996 door het Ministerie van Transport, Communicatie en Toerisme (TCT) en de Kamer van Koophandel en Fabrieken opgericht. Hierdoor is er een aanzet gegeven voor de samenwerking tussen de overheid en het bedrijfsleven teneinde de toerisme potentie van ons land te optimaliseren en te benutten, om zodoende een wezenlijke bijdrage te leveren aan onze nationale economie. Het doel van de S.T.S. is om Suriname wereldwijd als toeristische destinatie te ontwikkelen en te bevorderen. Dit doet zij door uiteenlopende samenhangende activiteiten te ontwikkelen en uit te voeren op het gebied van marketing, productontwikkeling, kwaliteitsbewaking, educatie, informatie, data en onderzoek. Dit geschiedt in overleg met de overige private en publieke stakeholders.

Het Ministerie van TCT hield op te bestaan in februari 2017. Per die datum viel de STS onder het Ministerie van Handel, Industrie en Toersime. Momenteel worden de nodige voorbereidingen getroffen voor de transformatie van de STS naar een bij wet in te stellen Toersime Autoriteit, waarin het georganiseerd bedrijfsleven maximaal zal participeren.

Voor het jaar 2020 zijn de uitgaven van Stichting Toerisme Surinaams (STS) geraamd op SRD 259.000,=.

Code 0962 – Suriname Hospitality and Tourism Training Center (SHTTC)

Voor het kunnen uitvoeren van het beleid van de Suriname Hospitality and Tourism Training Center (SHTTC) is voor het jaar 2020 is geprognosticeerd een bedrag groot ca. SRD 350.000,= .

Deze is bestemd voor de directievoering (remuneratie bestuur en representatiekosten), personele uitgaven en de operationele kosten zoals, onderhoudskosten en algemene kosten alsook de investeringen in o.a. gebouwen en kantoorinventaris, en de kosten i.v.m. projecten en internationale oriëntatie, kosten korte trainingen, voor district en binnenland.

	Begroting 2020	
SRD.	200.000	Personeelskosten
		De personele uitgaven bedragen per jaar 12 x SRD. 30.000,00 p/kw dus afgerond SRD. 360.000
SRD.	0	Directievoering
		De remuneratie van het bestuur, is vastgelegd per missive van de RvM. Overige personele kosten zijn opgenomen bij de operationele kosten.
SRD.	55.000	Operationele kosten
		Operationele kosten zijn onderverdeeld in onderhoudskosten en algemene kosten. Naar gelang het centrum haar doel bereikt, zal deze post steeds hoger worden. Dit moet in wezen ook het geval zijn. Onder personeel vallen: de directeur, administratie en financieel personeel, interieurmedewerkers, huisbewaarder, bode. Voor de trainingen wordt met parttime docenten uit de sector gewerkt. Voor de MBO opleiding worden de docenten op parttime basis via het ministerie van Onderwijs beschikbaar gesteld. Daarnaast zijn er voor de trainingen in de keuken en het restaurant goederen nodig voor de praktijk. Kantoormiddelen zijn nodig om het dagelijks werk te kunnen verrichten. Om op de hoogte te blijven van vernieuwingen en effectief te kunnen opereren zijn telecommunicatie middelen een noodzaak samen met al de andere vaste kosten.
SRD.	35.000	Investeringen
		Investeringen in gebouwen, achterstallig onderhoud en vervanging van afgeschreven/verouderd apparatuur is noodzakelijk voor de continuïteit van de activiteiten. Als vrij jonge organisatie komen wij er niet onderuit om investeringen te plegen. Deze liggen in de sfeer van kantoor meubilair, koelapparaten (airco's), computers en bijbehorende, stoelen en tafels en keuken apparaten. Met de continuering van de MBO toerisme opleiding is hiervoor is de afbouw en de inrichting van 4 leslokalen en vijf hotelkamers een noodzaak.
SRD.	0	Projecten
		Het twinningsproject met het ROC van Amsterdam voor de opstart van de MBO toerisme opleiding is reeds afgerond. Uitgekeken zal worden naar andere projectmogelijkheden voor de ontwikkeling en het aanbieden van andere opleidingsmogelijkheden w.o. koks niveau 3 en hotelopleiding (twinning 3). Periodiek zullen er brainstormingssessies/workshops gehouden worden met relevante actoren. Buiten Paramaribo zal er workshop/awareness sessies worden georganiseerd. Het resultaat van deze workshops zal meegenomen worden bij de uitvoering van de activiteiten van de stichting. De kwaliteit van het product en de dienstverlening dienen middels trainingen te worden verbeterd. Marktonderzoek m.b.t. performance van ex studenten en kwaliteitsverbetering is een ongoing proces. De koksopleiding niveau 2 en de MBO toerisme opleiding zullen gecontinueerd worden,
SRD.	0	Internationale oriëntatie, workshops en uitwisselingsprogramma's
		Input/samenwerking met internationale en regionale instituten op het gebied van opleidingen en trainingen is een pre voor succes. Het organiseren en bijwonen van workshops en trainingen kan bijdragen aan de verbetering van de kwaliteit van de diensten die worden geboden. De afgelopen periode hebben koksstudenten stage gelopen op Curaçao, St-Maarten, Nederland en Trinidad. Het afvaardigen van docenten voor begeleiding en uitwisselingsprogramma is inherent hieraan.

SRD.	25.000	Korte trainingen(materiaal en trainers)
		De bestaande 8 modules, die worden aangeboden, zullen herzien en gecontinueerd worden. Ook wordt er maat werk geleverd en zijn trainingen als broodbakken, paistry, vegetarisch koken etc. Regelmatig aan de orde. Voorts zal er gewerkt worden aan het ontwikkelen van nieuw en meer trainingsmateriaal, alsook aan certificeringprogramma's voor touroperators, gidsen en koks. Elke training zal meerdere keren per jaar aangeboden worden.
SRD.	25.000	Trainingen districten & binnenland
		Het binnenland is naast de toeristische activiteiten die zich in het noorden van ons land afspeelt een grote trekpleister voor niet alleen de Surinamer maar ook voor buitenlandse gasten. De kwaliteit van de producten en diensten in die gebieden zal door trainingen verhoogd moeten worden. Met het verheffen van standaarden voor de sector tot technisch voorschriften en het ontwikkelen van het toeristisch project als onderdeel van het toerisme masterplan zullen trainingen en awareness activiteiten in het binnenland op regelmatige basis moeten plaats vinden. Hier zal er gewerkt worden met een "outreach team" van trainers. Afhankelijk van de locatie zullen de kosten voor vervoer, voeding en verblijf variëren. Voor het binnenland zullen er meerdere dagen worden uitgetrokken aangezien het op en neer reizen al twee dagen in beslag neemt. Met de bouw van de hotelkamers bestaat de mogelijkheid dan ook om deelnemers uit het binnenland op te vangen en op het centrum te trainen, dit vanwege het gebrek aan trainingsfaciliteiten in het binnenland.
SRD.	10.000	PR/Marketing/Awareness
		Verkoopgebieden en doelgroepen zullen in kaart worden gebracht. Deze zullen middels de nodige informatie in kennis worden gesteld van de activiteiten van het centrum. Hierbij zal zoveel mogelijk gebruik worden gemaakt van beschikbare massa communicatiemiddelen via het internet. Ook zullen de werkers en toekomstige werkers binnen de sector bewust gemaakt worden van het belang van opleidingen en trainingen, om zodoende de participatie te vergroten en de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren
SRD.	350.000	Totaal

Onvoorzien

Aangezien alle activiteiten binnen de toerisme branche sterk afhankelijk zijn van externe factoren is deze post opgebracht om te voorkomen dat onoverkomelijke veranderingen die een

verhoging van de uitgaven met zich meebrengen kunnen worden uitgevoerd.

Inkomsten

De inkomsten worden van de totale kosten afgetrokken. Vanwege de COVID-19 pandemie zullen er geen trainingen worden verzorgd.

Code 0963 – Ontwikkeling Toersime Sector

Voor het kunnen uitvoeren van het beleid voor Toerisme is voor het jaar 2020 geraamd een bedrag groot ca. SRD 365.000,= .

De kosten zijn als volgt opgebouwd:

SRD.		Instelling STA
		Met de afkondiging van de Toerisme Raamwet zal de instelling van de Suriname Toerisme Autoriteit(STA) een feit zijn
SRD.		Beleidsuitvoering/werkgroepen
		Voor een duurzame aanpak van deze industrie is een integrale aanpak vereist waarbij alle stakeholders bij betrokken worden. Zo zal er in werkgroep verband diverse aspecten waaronder regelgeving, standaardisatie en het strategisch plan uitgewerkt worden. Zulks om het breder draagvlak en bewustwording lokaal te vergroten.
SRD.		Branding van Suriname
		Suriname op toerisme markt is cruciaal , willen we de toerisme sector transformeren naar een volwaardige toerisme-industrie. Om de marktpositie van Suriname in de toerisme sector te verbeteren, staat Suriname voor de grote opdracht om zich op het toeristisch vlak aantrekkelijk, modern en dynamisch te profileren. Door de globalisering en de toenemende concurrentie worden naamsbekendheid en een positief onderscheidend imago steeds belangrijker.
SRD.	365.00	Think Tourism Awareness campagne
		In 2018 is aanvang gemaakt met een bewustwordingscampagne: Think Tourism. Het creëren van bewustwording is een ‘ongoing proces’ gericht op verschillende doelgroepen variërend vanaf de schooljeugd tot de beleidsmakers. Deze bewustwording zal via de diverse media geschieden.
SRD.	365.00	TOTAAL RAMING Code 0963

TITEL IV: PARASTATALEN wordt als volgt toegevoegd:

Stichting Toerisme Suriname (STS)

Toerisme kan een belangrijkere bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de nationale economie indien zowel de private als de publieke sector deze industrie op een professionele manier aanpakken. Toerisme is arbeidsintensief en is daarnaast een exportproduct dat bij een betere benutting/verdere ontwikkeling een grotere bijdrage zal leveren aan de betalingsbalans (deviezen inkomsten), de staatsbegroting (belastinginkomsten) alsmede werkgelegenheid. Daarnaast leidt de ontwikkeling van toerisme tot spin-off effecten die overige sectoren van de economie positief zullen beïnvloeden.

Voor het realiseren van een optimale benutting van de toerisme potenties, is het noodzakelijk dat de overheid voldoende financiële middelen beschikbaar stelt voor de ontwikkeling en marketing van het toerisme in Suriname. Inspanningen op het gebied van human resource development, toerismeonderzoek, productontwikkeling, kwaliteitsbewaking (standaarden), marketing, nationale, regionale en internationale samenwerkingen, worden reeds door de STS i.s.m. overige stakeholders verricht met als uitgangspunt Suriname verder toerisme minded te maken, en het land als toerismebestemming beter op de wereldkaart te plaatsen.

De STS is de overkoepelende toerisme organisatie, die het toerisme beleid van de overheid mede uitvoert. Vanwege haar taakstelling is de strekking van de STS coördinerend, faciliterend en begeleidend, waarbij de ondersteunende rol naar de totale sector essentieel is

Stichting Suriname Hospitality and Tourism Training Centre (SHTTC)

Stichting SHTTC heeft als taak het trainen en doen trainen alsmede opleiden, zowel theoretisch als praktisch, van alle werknemers en toekomstige werknemers in de hospitality- en toerisme- sector, gericht op het optimaliseren van de competenties van werknemers in die sectoren en het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening in de ruimste zin van het woord. Zij tracht haar doel te bereiken door:

1. het ontwikkelen en doen ontwikkelen alsmede het verzorgen en doen verzorgen van hospitality, toerisme en aanverwante opleidingen, al dan niet in samenwerking met nationale en internationale organisaties;
2. het bevorderen en onderhouden van betrekkingen met relevante openbare en particuliere opleidingsinstituten in binnen- en buitenland;
3. het aangaan van samenwerkingsverbanden met derden;
4. het op reguliere basis organiseren van seminars en workshops voor doelgroepen teneinde permanente opleiding en training te garanderen

Stichting Beheersraad Waterkant

De Waterkant is een strategische toeristisch landschap in de historische binnenstad van Paramaribo. Om die reden is dit landschap ook opgenomen op de wereldserfgoedlijst van UNESCO. Binnen het projectplan Paramaribo Urban Rehabilitation Programma, die vanuit het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur wordt uitgevoerd is de herinrichting voor de Waterkant opgenomen. In het dienstjaar 2020 zal de beheersraad continu overleg en afstemming voeren met de strategische actoren betrokken bij dit project. Het ligt in de bedoeling dat de standhouders op een andere locatie zullen worden geacomodeerd. De Beheersraad Waterkant heeft als doel het onwikkelen van de Waterkant tot een aantrekkelijke, hygiënische en veilige ontspanningsplaats voor iedere bezoeker c.q. zowel de lokale gemeenschap als de buitenlandse toeristen.

Afdeling 15. Het Ministerie van Grondbeleid en Bosbeheer

Algemeen deel

Algemeen deel

Het Ministerie van Grondbeleid en Bosbeheer is ingesteld bij Staatsbesluit van 6 september 2005 no.94, houdende nadere wijziging van het “Besluit Taakomschrijving Departementen 1991 (S.B. 1991 nr.58, gewijzigd bij S.B. 2002 no.16)” en is belast met de volgende taken:

1. de zorg voor:
  - een richtige gronduitgifte, het een en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende Ministeries, waar nodig in interdepartementaal verband;
  - het kadaster en de openbare registers ten hypotheekkantore;
  - de controle op het rechtmatige en doelmatige gebruik van toegewezen gronden, waar nodig in interdepartementaal verband;
  - de controle op de naleving van regels en voorschriften met betrekking tot de geodesie;
  - de inventarisatie, exploratie, optimale exploitatie en het beheer van de hulpbron bos, de flora en fauna;
  - een verantwoord natuurbeheer en natuurbescherming;
  - controle op de naleving van regels en voorschriften met betrekking tot de productie van hout en houtproducten, de flora en fauna.

2. alle direct of indirect met de in het voorgaande lid genoemde aangelegenheden in verband staande onderwerpen, voor zover niet bijzonderlijk aan een ander ministerie opgedragen.

Gezien het pad van versnelde ontwikkeling dat deze regering is ingeslagen om Suriname uit de economische crisis te halen, is het beleid van het ministerie dan ook hierop afgestemd. Het streven in dit kader is om met de verdere ontwikkeling van de hulpbronnen grond en bos, in ruime mate bij te dragen aan de sociaaleconomische ontwikkeling van het land. Onlosmakelijk aan dit beleid is een goede ruimtelijke inrichting van het grondgebied.

Onderdirectoraat Grondbeleid

Grond is een belangrijke hulpbron die, indien efficiënt en effectief aangewend, een belangrijke bijdrage voor de sociaaleconomische ontwikkeling van de huidige en toekomstige generaties garandeert. Een goede ruimtelijke planning van het land is noodzakelijk om optimaal economisch profijt te kunnen halen uit grondgebruiksmogelijkheden, vandaar dat grondbeleid inmiddels is afgestemd op de uitvoering van ruimtelijke maatregelen. Het algemeen uitgangspunt is daarom gronduitgifte zoveel mogelijk af te stemmen op de ruimtelijke bestemming van gebieden. Het ministerie van Grondbeleid en Bosbeheer zal met haar grondbeleid voor het dienstjaar 2020 tevens ook invulling geven aan het sociaal beleid van de regering. Dit zal zij doen door:

- het identificeren van bouwrijpe gronden die ter beschikking zullen worden gesteld ten behoeve van de volkswoningbouw;
- aan individuele burgers die de behoefte hebben aan een bouwkaavel dan wel tuinbouwkaavel, rechtszekerheid te bieden door deze het recht van grondhuur te verschaffen;
- rechtszekerheid te bieden aan burgers die reeds jaren hun verzoekschrift hebben ingediend voor een perceel voor bebouwing en bewoning en de grond daadwerkelijk bewonen en bewerken.

Met het oog op het stimuleren van ondernemerschap binnen o.a. de agrarische sector, zal in samenspraak met verschillende ministeries en andere actoren het beleid van de regering gecontinueerd worden. Het ministerie heeft reeds verscheidene landbouwarealen ter beschikking gesteld aan ondernemers en geeft hiermede eveneens invulling aan het agrarisch beleid van de Regering.

Ter uitvoering van een beter gronduitgiftebeleid zijn de volgende maatregelen reeds getroffen c.q. in ontwikkeling:

- De automatisering van de diensten Domeinkantoor, Grondinspectie en Taxatie Instituut, waarmee reeds een aanvang is gemaakt. Thans wordt er verder gewerkt aan het optimaliseren van de dienstverlening en de dataverwerking. Ook het opzetten van een datanetwerk (zgn. Domeinomgeving), waarbij de verschillende diensten met elkaar in verbinding staan is in volle gang. De afhandeling van de achterstanden zal hierdoor efficiënter, effectiever en transparanter geschieden.
- Het digitaliseren en centraliseren van alle informatie van het Ministerie van Grondbeleid en Bosbeheer. Hiervoor is het van cruciaal belang te beschikken over een Domeinomgeving. Domeinomgevingen worden centraal beheerd met behulp van “servers”, switches en ander randapparatuur en zorgen voor een hoog niveau van veiligheid en controle over de gebruikers, computers en de informatie.-

De automatisering moet mede resulteren in een transparanter gronduitgiftebeleid door o.a.:

- Een goed overzicht van de grondaanvragen;
- Monitoring en controle van het proces van het verloop van grondaanvragen;
- Goede inventarisatie van grondaanvragen en wel naar bestemming;
- Het efficiënter kunnen innen van erfpachtcanon en grondhuurvergoedingen;
- Het verder inlopen van achterstanden.
- Verdere implementatie van het toekennen van perceel identificatienummers door het MI-GLIS, waardoor dubbele uitgften in de toekomst voorkomen kunnen worden
- Intensieve en structurele controle uitoefenen door het ministerie op de naleving van de cultuurplicht c.q. bouwplicht, althans de voorwaarden opgenomen in de beschikking. De ratio hierachter is, dat de uitgegeven

gronden volledig in cultuur c.q. in productie worden gebracht. Hiermee zal ook mogelijke speculatie worden tegengegaan. Dit beleid zal in 2020 gecontinueerd worden.

Onderdirectoraat Bosbeheer

Meer dan 90 % van de 16, 4 miljoen hectare landoppervlakte van Suriname bestaat uit bos en bevat een groot deel van de biodiversiteit die Suriname rijk is. Een achtste deel van de landoppervlakte van Suriname is beschermd, waarvan het merendeel bedekt is met bos. Met de recente uitbreiding van de maritieme zone (welke een ander bijzonder groot deel van de biodiversiteit van Suriname herbergt) bestaat Suriname formeel voor een groter deel uit wateroppervlakte dan uit landoppervlakte. Dit gegeven brengt een geheel nieuwe dimensie aan de verantwoordelijkheden van het Ministerie van Grondbeleid en Bosbeheer, omdat instelling en beheer van Maritieme Beschermd gebieden ook onder diens taken valt. Het directoraat Bosbeheer is belast met het beheer van Beschermd Gebieden in Suriname. In deze gaat het om 1 (één) Natuurpark (Brownsberg), de 4 (vier) beheersgebieden en 11 (elf) natuurreservaten. Beschermd gebieden bevatten een belangrijke voorraad aan natuurlijk, cultureel en sociaal kapitaal, en verschaffen een stroom aan economisch waardevolle goederen en diensten. Zij vormen een belangrijke buffer voor onvoorspelbare effecten van klimaatverandering. De Natuurbeschermingswet van 1954 (G.B. 1954 no. 26, gewijzigd S.B. 1992 no. 80) vormt de grondslag voor het instellen van natuurreservaten en natuurmonumenten.

Institutioneel kader

Het institutioneel kader van dit directoraat om het bosbeleid uit te voeren bestaat uit:

- Onderdirectoraat Bosbeheer
- De dienst 's Lands Bosbeheer (LBB)
- Stichting Natuurbehoud Suriname (STINASU)
- Jan Starke Opleidings- en Ontspanningscentrum (JSOOC)
- Stichting Bosbeheer en Bostoezicht (SBB)

Er worden maatregelen getroffen om de beschermde gebieden effectiever te gaan beheren o.a. middels continuering van het proces om te komen tot de herziening van relevante natuurbeschermingswetgeving, alsook om duurzaam de verdiencapaciteit van de beschermde gebieden te vergroten. Het beleid van het ministerie is verder gericht op de optimale benutting van de capaciteit van bos en natuur door duurzaam gebruik. Verder richt het ministerie zich op het scheppen en bevorderen van condities, nodig voor de bescherming van de natuur en voor het behoud van de ecologische balans.

In internationaal verband profileert Suriname zich als een bosrijk land dat claimt recht te hebben op fondsen voor duurzaam bosbeheer/ bosbehoud (o.a. REDD+). Suriname krijgt van diverse nationale en internationale organisaties ondersteuning voornamelijk gericht op het behoud van biodiversiteit, duurzaam bosbeheer en ondersteuning bij het formuleren van natuur- en klimaatbeleid.

Er zijn internationale verdragen die van belang zijn voor duurzaam beheer van onze natuur. De Ramsar en CITES-conventies alsook de Convention on Biodiversity en het Parijs Klimaat Akkoord zijn verdragen die allen als gemeenschappelijk doel hebben het in gezonde balans houden van bestaande ecosystemen. Het Ministerie van Grondbeleid en Bosbeheer vervult hierbij een actieve rol.

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

				Bedragen x SRD. 1.000				
Code	Kostensoort	Realisatie 2018	Vermoede lijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
	Lopende uitgaven							
610	Lonen en Salarissen	24.129	32.645	39.057	54.680	76.552	107.172	150.041
611	Sociale Premies	2.186	2.725	2.697	3.776	5.286	7.401	10.361
612	Gebruik van goederen en diensten	3.688	3.773	3.194	4.472	6.260	8.764	12.270
616	Sociale uitkeringen	0	0	2	3	4	5	8
	Totaal Lopende uitgaven	30.003	39.143	44.950	62.930	88.102	123.343	172.680
	Kapitaal uitgaven							
620	Inventaris	0	0	100	140	196	274	384
	Totaal Kapitaal uitgaven	0	0	100	140	196	274	384
	Totaal Operationele uitgaven	30.003	39.143	45.050	63.070	88.298	123.617	173.064

De Operationele uitgaven zijn als volgt gewijzigd;

Toelichting op de Operationele uitgaven

Lopende uitgaven

610. Lonen en Salarissen

Specificatie Lonen en Salarissen

	Kostensoort	Bedrag in SRD
610	Lonen en Salarissen	
61001	Ambtelijk salaris	30.738.500
61002	Vakantietoeslag	3.544.000
61003	Overwerk	2.969.000
61004	Bonussen en Gratificaties	1.022.000
61006	Vacatiegelden	45.000
61019	Overige toelagen	407.000
61024	Overige vergoeding	332.000
	Totaal	39.057.500

De lonen en salarissen zijn geraamd op **SRD. 30.738.500,-** in plaats van SRD. 27.264.000,-.

Het personeelsbestand van het Ministerie van Grondbeleid en Bosbeheer is per 01 augustus 2020, 499. Vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, ontslag op eigen verzoek en overplaatsing, zal dit jaar nog een uitstroom van 9 personen plaatsvinden.

Ter versterking zal het personeelsbestand in 2020 middels aantrekking en overplaatsing van kaderpersoneel, worden uitgebreid naar 530 personen. De gemiddelde leeftijd van het personeel is in 2020, 44 jaar, terwijl het ziekteverzuimpercentage 6% bedraagt.

De personeelsformatie per 01 augustus 2020 ziet er als volgt uit:

Lager kader schaal 1 t/m 6 246 personen

Middenkader schaal 7 en 8 164 personen

Hoger kader schaal 9 en hoger 89 personen

611. Sociale Premies

	Kostensoort	Bedrag in SRD
	Sociale Premies	
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	1.367.000
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	1.309.500
	Totaal	2.676.500

Toelichting

De Sociale Premies zijn geraamd op **SRD. 3.077.000,-** , in stede van SRD. 3.725.000,-. De raming van de Sociale Premies heeft betrekking op de overheidsbijdrage voor het Pensioen en de overheidsbijdrage aan het SZF t.b.v. de ambtenaren.

612. Gebruik goederen en diensten

Toelichting

Voor Gebruik van goederen en diensten is een bedrag van **SRD. 3.194.000,-** , opgebracht in stede van SRD. 3.773.000,-.

Enkele specifieke kosten zijn:

612	Gebruik van goederen en diensten	Bedrag in SRD
61201	Kosten opleiding binnenland (Incl seminars en workshops)	5.000
61205	Deskundig Binnenland	703.000
61215	Kantoormiddelen (papier,pennen etc.)	10.000
61216	Kopieer	5.000
61238	Telefoon	100.000
61217	Drukwerk en grafisch materieel	10.000
61219	Onderhoud meubilair en inventaris	10.000
61221	Vergaderkosten	10.000
61234	Onderhoud van gebouwen en terreinen	10.000
61240	Water	20.000
61241	Electriciteit	50.000
61208	Binnenlandse Reiskosten	20.000
61209	Binnenlandse Verblijfskosten	50.000
61210	Buitenlandse Reiskosten	15.000
61211	Buitenlandse Verblijfskosten	20.000
61284	Onderhoud en exploitatie van dienstvoertuigen	150.000
61222	Verbruiksgoederen(cartridge/diskettes)	100.000
61223	Onderhoudskosten automatisering	10.000
61226	Advertenties en bekendmakingen	25.000
61244	Representatie (Nationale en internationale vertegenwoordiging)	10.000
61245	Abonnementen en vakliteratuur	10.000
61247	Schoonmaak	50.000
61250	Bewaking	816.000
61251	Voeding	30.000
61252	Contributie	100.000
61253	Vrachtkosten en porti	2.000
61257	Dienst specifieke exploitatie kosten	5.000
61263	Overige Algemene kosten	848.000
	Totaal gebruik van goederen en diensten	3.194.000

- In 2020 zal aandacht worden besteed aan het trainen van personeel binnen hun eigen vakgebied. Verder het her-/bischolen van ambtenaren zodat ze beter kunnen functioneren binnen hun afdeling.
- Deskundig binnenland; voor het verlenen van juridische bijstand aan het ministerie en het uitbetalen van consultancykosten m.b.t verbouwingen. Het uitbetalen van deurwaarderskosten.

- Kantoorkosten zoals aankoop van kantoormiddelen (papier, pennen etc.), kopieer-en drukwerkkosten, onderhoud van kantoormeubilair en inventaris, verbruiksgoederen (cartridge, memorsticks etc.) en onderhoudskosten automatisering voor de uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden.
- De uitgaven voor vaste lasten zoals telefoon, water, elektriciteit, abonnement van de dagbladen ‘Times’ en ‘Dagblad Suriname’ en bewaking.
- Onderhoud van gebouwen en terreinen. Dit zal worden aangewend voor kleine reparaties aan gebouwen, vervangen van armaturen, maaien en schoonmaak van terreinen, het wassen van gordijnen etc.
- Onderhoud en exploitatie van dienstvoertuigen. Voor onder andere benzine, wassen en service van de dienstvoertuigen.
- De uitgaven voor binnenlandse reis- en verblijfskosten zijn voor het grootste deel bestemd voor binnenlandse dienstreizen. En de daggelden van de jachtopzieners van afdeling natuurbeheer vallen ook onder binnenlandse verblijfskosten.
- Contributie; het betalen van contributies aan internationale organisatie zoals ITTO, CITES, INBAR en RAMSAR waar het ministerie lid is.

616. Sociale uitkeringen

	Kostensoort	Bedrag in SRD
616	Sociale Premies	
61612	Poliklinische kosten	2.000
	Totaal	2.000

Toelichting

De Sociale Zekerheidsuitkeringen zijn geraamd op **SRD. 2.000, -**.

Kapitaal Uitgaven

620. Inventaris

620	Inventaris	Bedrag in SRD
62001	Kantoorinrichting	50.000
62004	Computers	30.000
62005	Printers	10.000
62010	Overige inventaris	10.000
	Totaal	100.000

Toelichting

Kapitaal Uitgaven. Het totaalbedrag van de kapitaaluitgaven is begroot voor SRD. 100.000, -.

Dit bedrag zal worden besteed aan:

- Kantoorinrichting zoals vervangen van airconditioning units, kantoormeubilair etc.;
- Het vervangen van computers, omdat de meeste computers verouderd zijn;
- Printers.

Het digitalisering- c.q. automatiseringsplan voor de Dienst der Domeinen, de Dienst Grondinspectie en het Taxatie-Instituut zal verder gecontinueerd worden.

TITEL II: PROGRAMMA'S

Tabel 1		Bedragen x SRD. 1.000						
Code		Realisatie 2018	Vermoed elijk beloop 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
	Programma:Instituti onele versterking							
0251	Institutionele versterking Grondbeheer	0	0	0	0	0	0	0
	Programma: Grondbeheer							
3501	Grondaankoop			274	384	537	752	1.053
	Totaal Programma's	0	0	274	384	537	752	1.053

De Programma's zijn als volgt gewijzigd;

Toelichting Programma's:

3501. Grondaankopen

Doel:

Aankoop van particuliere terreinen om te beschikken over gronden. Deze gronden zullen voorzien worden van de minimale infrastructuur in samenwerking met daartoe verantwoordelijke ministeries. Hierna kunnen deze gronden uitgegeven worden voor verschillende doeleinden.

Het geraamd bedrag is **SRD. 274.000,-** in plaats van SRD. 0,-.

Tabel 2:

OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu				
Beleidsprogramma:	Doel Programma	Gerealiseerd beleid 2019	Beleidsmatig bereikt tot oktober 2020	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
*** <i>Grondaankoop</i>	Aankoop van particuliere terreinen om te beschikken over gronden.	Het aankopen van grond met eventuele opstallen t.b.v. overheidsins tellingen en het betalen van bereids aangekochte percelen waarvoor de betalingen nog niet volledig is gepleegd met name de kwestie Jachtlust.		Schadeloosstelling percelen t.b.v. de familie Sajjadhoesein betreffende op de kwestie Jachtlust.

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Code	Kostensoort	Realisatie 2018	Vermoedelijk beloop 2019	Bedragen x SRD. 1.000				
				Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
	Ontvangsten							
53	Niet Belastingmiddelen							
53017	Landtaxen, akker gelden, huur,	3.893	1.655	89.950	89.950	89.950	89.950	89.950
53102	Opbrengst verkoop	-	-	85.000	85.000	85.000	85.000	85.000
53303	Retributie op hout	29.959	17.484	43.910	61.474	86.064	120.489	168.685
53423	Diverse niet belasting	607	685	375	525	735	1.029	1.441
	Totaal middelenbegroting	34.459	19.824	219.235	236.949	261.749	296.468	345.075

Toelichting**Code 53 NIET BELASTINGMIDDELEN****53017- Landtaxen, akker gelden, huren, erfpachten, recognities en grondhuur**

De Dienst der Domeinen heeft voor het jaar 2020 een opbrengst geschat van **SRD.89.950.000, =**. Deze opbrengsten zullen vergaard worden uit: huur- en grondhuur vergoeding en recognities. Meegenomen wordt de aanpassingen grondhuurtarieven. Echter worden er ook ontvangsten die vallen onder Landtaxen, akker gelden, huren, erfpachten, recognities en grondhuur, zoals kosten voor kohier en grondhuur geïnd via de sub betaalmesters, waarvan het ministerie pas inzicht verkrijgt na ontvangst van de rapportage van de betaalmesters

53303- Retributie op hout

Stichting Bosbeheer en Bostoezicht (SBB) heeft voor het jaar 2020 de volgende geldige vergunningen:

- Exploratievergunningen: 350.000 ha., voor een tarief van SRD. 5, - per ha. per jaar.
- Concessies: 1.600.000 ha, voor een tarief van SRD. 5, - per ha. per jaar
- Rondhoutproductie: 800.000 m3.

Bij de retributie op hout wordt er een onderscheidt gemaakt tussen A en B-klasse houtsoorten voor een tarief van USD 3, 95 per m3. De gehanteerde wisselkoers USD 1 = SDRD 7, 50

Verder bedraagt de keuringslonen SRD 3, 00 per m3

De voor het jaar 2020 verwachte inkomsten van de SBB bedragen:

Soort inkomsten	Bedrag in SRD
• Retributie	30.000.000
• Exploratievergoeding	1.500.000
• Concessierecht	8.000.000
• Keuringsloon	4.410.000
Totaal	43.910.000

Het geraamd bedrag is dus **SRD. 43.910.000,-**

53102- Opbrengst verkoop onroerende goederen

Het ministerie houdt zich ook bezig met de verkoop van overheidspanden. Ten aanzien hiervan is **SRD. 85.000.000,-** begroot.

53423- Diverse niet belastingontvangsten

Voor deze inkomsten zorgen de diensten:

- **Natuurbeheer/ 's Lands bosbeheer:** niet belastingontvangsten op basis van wildlife export quota (export wilde planten en dieren); permit fee's.
- **Dienst Bodemkartering:** door het verkopen van bodemkaarten, rapporten, evenals de wegenkaart van Paramaribo/noord en zuid, met bijbehorende straatnamengids.
Deze diensten storten hun ontvangsten bij de Centrale Bank van Suriname (CBvS).
Echter worden andere ontvangsten die vallen onder Diverse niet belastingontvangsten, zoals kosten voor bereidverklaringen en zegelrechten over de waarde van de beterschap (taxatiekosten van percelen) geïnd via de sub betaalmeesters, waarvan het ministerie pas inzicht verkrijgt na ontvangst van de rapportage van de Centrale Betaaldienst.
Het geraamd bedrag is **SRD 375.000,-**.

TITEL IV: PARASTATALEN

Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht (SBB)
Stichting Jan Starke Opleidings- en Ontspanningscentrum (JSOOC)
Stichting Natuurbehoud Suriname (STINASU)

Stichting Bosbeheer en Bostoezicht (SBB)

De Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht (SBB) heeft tot doel het bevorderen van een duurzame, optimale benutting van de bossen van Suriname in het algemeen en voor de houtproductie bestemde bossen in het bijzonder door toepassing van de in de Wet Bosbeheer 1992 en andere relevante wet- en regelgeving daartoe gegeven richtlijnen.

De SBB functioneert als technische werkmarm van het Ministerie van Grondbeleid en Bosbeheer Vanwege het feit

dat alle inningen van retributie, keuringsloon, exploratie- en concessierecht teruggestort moeten worden, worden operationele kosten van de SBB ten laste van het Ministerie Grondbeleid en Bosbeheer opgebracht.

SBB heeft een personeelsbestand van 254 medewerkers bestaande uit:

- 13 directieleden
- 16 senior stafleden
- 37 stafleden
- 38 junior stafleden
- 150 overige personeelsleden

In het kader van de implementatie van het REDD+ Preparation Proposal (RPP), is de SBB aangewezen als één van de “implementation partners”. De SBB zal de activiteiten welke aangegeven zijn in het RPP/PRODOC-projectdocument met name het opzetten en operationaliseren van het national forest monitoring system (NFMS) en het produceren en updaten van de forest reference emission level (FREL) van Suriname.

Het is van belang dat mede in acht wordt genomen, dat de SBB door middel van haar werkzaamheden inkomsten genereert ten behoeve van de staatskas. Deze ontvangsten betreffen:

- Directe inkomsten uit de bosexploitatie m.n. retributie op hout gewonnen op domeingrond waarop er (houtkap)rechten krachtens de Wet Bosbeheer zijn verleend en terreinen zoals grondhuur en erfpacht waarop er commerciële houtbenutting wordt ontplooid.
- Het jaarlijks verschuldigde concessierecht op terreinen waarop het concessierecht is verleend.
- De jaarlijks verschuldigde exploratievergoeding voor domeingrond waarop er een exploratievergunning is verleend.
- De keuringslonen, voor het keuren van hout bij export.

Een goed functionerende SBB is van wezenlijk belang voor het garanderen van de inkomsten zoals hierboven aangehaald. Indien de SBB zich niet van haar taken zou kunnen kwijten, zou zulks de export van hout ernstig kunnen stagneren, omdat de SBB bij de geldende procedures die in samenwerking met de Dienst der Invoerrechten en Accijnzen worden uitgevoerd, een essentiële rol vervult. De SBB stelt de ingeladen hoeveelheden hout vast en registreert daarnaast de klassen waarin het betreffende hout valt om vervolgens de vaststelling van de waarde daarvan te bepalen waaruit uiteindelijk het verschuldigde uitvoerrecht voortvloeit. Tevens is een verklaring van de SBB vereist om aan te tonen of het te exporteren hout al of niet op verantwoorde, duurzame wijze geproduceerd is. De inning van het concessierecht is een voorname taak van de SBB. Zij controleert of er sprake is van eventuele achterstanden, hierdoor kan de SBB een drukmiddel toepassen om voldoening van deze verplichting af te dwingen.

De SBB houdt tevens de verschuldigde retributies na en treft dienovereenkomstig maatregelen die ertoe moeten leiden dat de vereisten afdrachten alsnog worden voldaan. Kortom, door de activiteiten van de SBB zoals de controle en monitoring op houtkapactiviteiten, levert de stichting een prominente bijdrage aan de ontwikkeling van Suriname.

Stichting Jan Starke Opleidings- en Ontspanningscentrum (JSOOC)

De Stichting Jan Starke Opleidings-en Ontspanningscentrum heeft als doel het bevorderen van natuurbehoud, milieubescherming en het duurzaam benutten en conserveren van de Surinaamse bossen, enerzijds en anderzijds het bieden van faciliteiten tot recreatie.

De activiteiten in 2020 zullen zijn:

1. Het verkrijgen van grondhuur status op het terrein te Zanderij-1

2. Een aanvang maken met het proces om het terrein van JSOOC Zanderij-1 te verklaren tot speciaal beschermd gebied.
3. Het verhogen van de bewustwording voor de natuur door het ontwikkelen en verzorgen van educatieve programma's.
4. Het zoeken naar fondsen om een inventarisatie en vastlegging te maken van de boomsoorten in het voormalige Arboretum op Zanderij-1.
5. Het stimuleren van onderzoek op het gebied van bosbouw en natuur door het faciliteren en begeleiden van studenten en liefhebbers van natuur.
6. Het promoten van het belang van een schoon milieu door het bieden van recreatie in een bosrijke en milieuvriendelijke omgeving.

De maatregelen om de activiteiten uit te voeren zijn:

1. Rappelleren verzoekschriften naar de Minister van Grondbeleid en Bosbeheer voor verkrijgen van status op het terrein te Zanderij-1.
2. Het gebied Zanderij-1 tot speciaal beschermd gebied doen verklaren, zodat Zanderij-1 als leerbos gehandhaafd blijft.
3. Het vastleggen van processen die binnen JSOOC toegepast worden en de organisatie handleidingen bidet om de stichting goed te beheersen.
4. Uitbreiden van het leerpad en het plaatsen van informatieborden i.v.m. voorlichtingsactiviteiten.
5. De bestaande wandelroute uitbreiden tot naar de Coropinakreek.
6. Trainen van het personeel om de arbeidsproductiviteit te verhogen.
7. Aantrekken van een drietal goed opgeleid en gemotiveerd personeelsleden.
8. Contact met scholen onderhouden en uitbreiden om JSOOC als educatieve plek te promoten.

Stichting Natuurbehoud Suriname (STINASU)

Doel:

- Natuurbescherming
- Natuuronderzoek
- Natuurtoerisme
- Natuureducatie

STINASU tracht voormelde doelen te bereiken door (zie art. 3 der Statuten):

A. Het stimuleren, coördineren en (mede) financieren van de wetenschappelijke exploratie en het dienstbaar maken van reeds bestaande natuurreservaten door:

1. Het aanknopen en onderhouden van contacten met en het lid worden van internationale instellingen die zich bewegen op natuurbeschermingsgebied;
2. Het verkrijgen van financiële en technische steun bij genoemde organisaties;
3. Het programmeren en leiden van het wetenschappelijk onderzoek in de reservaten en het ter beschikking stellen en publiceren van de uit dit onderzoek voortkomende resultaten.

B. Het dienstbaar maken van de reservaten aan de recreatieve, opvoedkundige en economische doeleinden waartoe deze reservaten mede zijn ingesteld; dit door middel van:

1. Het toegankelijk maken van de reservaten;
2. Het onderhouden en exploiteren van transport naar en in de reservaten en het construeren en exploiteren van overnachtingsgelegenheden in de reservaten; stimuleren door middel van promotie in binnen- en buitenland, van bezoek aan de reservaten, onder leiding van daartoe op te leiden explicerend en toezichthoudend personeel;
3. De uitgifte van publicaties en voorlichtingsmateriaal op het gebied van de natuurbescherming in het algemeen en van het landschap, de flora en de fauna van de reservaten in het bijzonder; dit zowel ten behoeve van de scholen als van het volwassen publiek.

C. Het streven naar bescherming en dienstbaar maken ten behoeve van de wetenschap, de recreatie en de volksoontwikkeling, van nog niet of niet voldoende wettelijke beschermde objecten.

D. Het verkrijgen van (de onder artikel vier te noemen) middelen, benodigd voor verwezenlijking van de in de voorgenoemde werkzaamheden.

Noot. Natuurbeschermingswet 1954.

Art.1: Tot bescherming en behoud van de in Suriname aanwezige natuurlijke rijkdommen kan de President, de Staatsraad gehoord, bij besluit gronden en wateren behorende tot 's Landsdomein als natuurreservaat.

Art. 2: Om aangewezen te worden als natuurreservaat moet een gebied voldoen aan de volgende eisen:

Dat het bescherming van overheidswege verdient uit hoofde van afwisselend natuur- en landschapsschoon en/of door de aanwezigheid van in wetenschappelijk of cultureel opzicht belangrijke flora, fauna en geologische objecten.

Realisatie:

In de afgelopen jaren heeft STINASU van haar doelstellingen slechts de verhuur van overnachtingsfaciliteiten kunnen realiseren.

Wetenschappelijke exploratie, het dienstbaar maken van de reservaten aan de recreatieve, opvoedkundige en economische doeleinden en het streven naar bescherming en dienstbaar maken van de reservaten ten behoeve van de wetenschap, de recreatie en de volksoontwikkeling zijn minimaal gerealiseerd.

Dit is onder meer te wijten aan:

- Het niet kunnen verwerven van donaties; vooral sedert de affaire met de illegale goudzoekers in het Brownsberg Natuurpark (BNP).
- Het niet (kunnen) onderhouden van gebouwen, toegangswegen, looppaden, etc.
- Het niet functioneren van de researchafdeling voor de afgelopen periode (ruim 4 jaar lang).

Deze factoren hebben ook bijgedragen aan vermindering van het aantal bezoekers, hetgeen resulteert in verminderde inkomsten met alle gevolgen van dien, zoals verslechterend onderhoud.

Duidelijk is dat STINASU uit eigen inkomsten haar doelstellingen niet kan realiseren. Sedert 2013 is deze situatie enigszins veranderd. Het Ministerie van Grondbeleid en Bosbeheer heeft toen door de materiaalkosten voor haar rekening te nemen, de renovatie van gebouwen etc. op de oorden mogelijk gemaakt.

Ratio voor subsidie aan STINASU:

1. Onderhoud en uitbreiding van bestaande oorden.
2. Opzet nieuwe oorden.
3. Aanschaf c.q. vervanging van transportmiddelen onder andere buiten boordmotoren en pick-ups, sanitaire voorzieningen, werktuigen, etc.
4. Eventuele overbrugging van inkomstenderving in het laagseizoen (regentijd).
5. Capaciteitsopbouw van het personeel.

Afdeling 16. Ministerie van Ruimtelijke Ordening en Milieu

Algemeen deel

Ingevolge het presidentieel besluit van 16 juli 2020 no. 14/2020, houdende aanpassing instelling Departementen van Algemeen Bestuur, is de instelling van het nieuw Ministerie Ruimtelijke Ordening en Milieu geschiedt.

Met de instelling van dit ministerie wordt er invulling gegeven aan Ruimtelijke ordening en het milieubeleid. Voor de resterende vijf maanden zal er gewerkt worden aan het institutionele kader en inrichting van het ministerie. Voor de inrichting van het ministerie zullen de volgende afdelingen worden opgezet met de beoogde bemensing. Zie onderstaand tabel.

Tabel: Personeelsformatie

Afdeling	Aantal personeel
Departementsleiding	5
Onderzoek Planning & Monitoring	3
Interne Controle	2
Voorlichting	3
Juridische Zaken	3
Beleidsadviseur	2
Algemene en Huishoudelijke Dienst	8
Begrotings- en Financiële Zaken	3
Personeelszaken	5
Documentaire Informatie Verzorging	3
ICT	2
Geo Data	4
Planologie	10
Toezicht en controle	4
Totaal	57

Het ministerie neemt over de ruimtelijke ordeningstaken van het voormalige Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (RGB) alsmede het personeel van het Onder directoraat Ruimtelijke Ordening van RGB. Veder neemt het ministerie over de milieu-instituten en hun taken. Gezien het pad van versnelde ontwikkeling dat deze regering is ingeslagen om Suriname uit de economische crisis te halen, is het beleid van het ministerie dan ook hierop afgestemd. In dit kader is het streven om met behulp van een goede ruimtelijke ordening bij te dragen aan de sociaaleconomische ontwikkeling van het land, welke moet leiden tot het verhogen van de competitiviteit van de economie, alsook tot een efficiëntere en effectievere benutting van het grondgebied. Hierdoor zal de kwaliteit van leven worden verhoogd en het ecologische zoveel als mogelijk worden behouden. Om het Ministerie van ROM operationeel te kunnen maken zal er een

werkbudget vrij gemaakt moeten worden voor de resterende 5 maanden (augustus–december) van het jaar.

Vooralsnog is het Ministerie van Ruimtelijke Ordening en Milieu (ROM) belast met de volgende taakstellingen.

- Het zorgdragen voor een deugdelijke ruimtelijke ordening en het bevorderen hiervan in de algemene zin des woord, het één en ander in samenspraak met relevante ministeries en instituten waaronder, de Ministeries van Regionale Ontwikkeling, Openbare Werken, Grondbeleid en Bosbeheer, Natuurlijke Hulpbronnen en Landbouw Veeteelt en Visserij;
- Het ontwikkelen en coördineren van het nationaal beleid ter zake de ruimtelijke ordening zoveel als mogelijk afgestemd op de meerjaren- en korte termijn ontwikkelingsplanning die in het kader van de beleidsdoelen van de Regering wordt vastgesteld, het een en ander zoals is voorzien in de Planwet met alle bijbehorende aanpassingen en wijzigingen;
- Het ontwikkelen van structuur- en bestemmingsplannen zoals is voorzien in de stedenbouwkundige wet met alle bijbehorende aanpassingen en wijzigingen, alsmede het houden van toezicht op de naleving van deze plannen zowel ruraal, urbaan als regionaal niveau;
- Het in stand houden en periodiek actualiseren van een landinformatiebestand;
- De productie en coördinatie van de nationale basiskaart van Suriname;
- Het, als onderdeel van het ontwikkelingsproces van Structuur- en bestemmingsplannen, identificeren en registreren van publieke terreinen alsmede de vaststelling van restricties voortvloeiend uit culturele, ecologische, sociaal maatschappelijke, historische, wetenschappelijke of andere overwegingen voor zover die het algemeen belang ten goede komen.
- Het zorgdragen voor de topografie, de cartografie, het bodemonderzoek en de bodemkartering van alle gronden, gelegen in het nationaal territorium van de Republiek Suriname
- Het zorgdragen voor de controle op de naleving van de wettelijk geldende regels en voorschriften met betrekking tot ruimtelijke ordening, geodesie en milieu, zonodig in interdepartementaal verband.

Om gestalte te kunnen geven aan de ruimtelijke ordening, zullen de volgende projecten uit gevoerd worden, welke moeten leiden tot zichtbare resultaten.

De projecten zijn als volgt:

- aanschaf nodige equipment voor de opzet van een database;
- Identificatie en registratie van publieke terreinen met o.a. historische, ecologische en culturele waarde;
- digitaliseren van bodem en andere informatie zoals kaarten, rapporten en veldonderzoeksresultaten.

In het Nationaal Ontwikkelingsplan 2017-2021 (OP) is Milieu genoemd als één van de ontwikkelingspijlers. Met aanhalen van het thema milieu in het OP wordt de nodige aandacht voor de komende periode erkent en wordt het totaal milieubeleid van Suriname ter hand genomen. Het milieubeleid is een weerspiegeling van de ontwikkelingsprioriteiten respectievelijk

strategische ontwikkelingsdoelen en internationale milieuafspraken waaraan Suriname zich heeft gecommitteerd, waarbij de nationale beleidsintenties voor duurzaam gebruik van het leefmilieu wordt bevorderd.

Ter uitvoering van het milieubeleid zijn de volgende taken vastgesteld:

- Het scheppen en bevorderen van de condities nodig voor de bescherming van de natuur en voor het behoud van de ecologische balans;
- De voorbereiding van een milieubeleidsplan;
- Het coördineren en het monitoren van de uitvoering van het nationaal milieubeleid; dit in samenwerking met de relevante ministeries en instanties;
- Het identificeren en vaststellen van nationale prioriteiten ter zake milieu welke onderdeel zijn van de nationale milieustrategie zoals opgenomen in het Ontwikkelingsplan van Suriname;
- Het voorbereiden van nationale milieuwetgeving en het actualiseren van bestaande milieu (gerelateerde) wetten;
- Het houden van toezicht op de implementatie en naleving van de verplichtingen van de milieu gerelateerde verdragen;
- Het ontwikkelen en onderhouden van samenwerkingsmechanismen en partnerschappen teneinde op efficiënte en effectieve wijze te kunnen voldoen aan de nationale en internationale milieuverplichtingen;
- Het bevorderen van de bevolkingsparticipatie in het milieugebeuren in Suriname;
- Het stimuleren van het gebruik van milieuvriendelijke technologieën;
- Het uitoefenen van controle op de naleving van milieu gerelateerde regels en voorschriften in productieactiviteiten;
- Het stimuleren van milieuonderwijs in Suriname in samenspraak met het ministerie belast met educatie.

In het milieubeleid wordt bijzondere aandacht geschonken aan de duurzame ontwikkelingsgedachte, waarbij er sprake is van een evenwicht tussen nationale ontwikkeling en bescherming van het milieu. In dit beleid staat de mens centraal, hetgeen betekent dat duurzame condities dienen te worden geschapen voor welvaart en welzijn voor de huidige en komende generaties.

De incorporatie van duurzame bescherming van ons natuurlijk milieu in alle aspecten van onze ontwikkeling houdt in het ondernemen van verschillende acties in nationaal, regionaal en internationaal samenwerkingsverband om zodoende milieuproblemen adequaat aan te pakken, waarbij de minimalisering van schade aan het milieu centraal staat.

Het nationaal milieubeleid is onderverdeeld in 6 thematische gebieden gebaseerd op de internationale milieuvraagstukken en het internationaal milieubeleid.

De thematische gebieden zijn als volgt:

- Atmosfeer (Klimaatsverandering en Ozon);
- Beheer en behoud Biodiversiteit;

- Duurzaam Chemicaliënbeheer;
- Duurzaam Afvalbeheer;
- Duurzaam Landbeheer;
- Duurzaam Waterbeheer.

Voor wat betreft de 2de helft van het dienstjaar 2020 zullen de beleidsvoornemens voor het Milieu onverkort worden voortgezet gezien de lopende (internationale) afspraken voortvloeiend uit de milieuverdragen alsmede realiseren van *low hanging fruits* als het gaat om voorbereiden van wetgevingsproducten i.h.k.v. de Milieu Raamwet en het *High Forest Low Deforestation* traject.

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende Uitgaven	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
610	Lonen en Salarissen	1.178	8.197	8.197	8.197	8.197	8.197
611	Sociale premies	137	911	911	911	911	911
612	Gebruik van Goederen en diensten	975	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
616	Sociale uitkeringen	5	45	45	45	45	45
	Totaal Lopende Uitgaven	2.295	13.653	13.653	13.653	13.653	13.653
	Kapitaal Uitgaven						
620	Inventaris	87	750	750	750	750	750
	Totaal Kapitaal Uitgaven	87	750	750	750	750	750
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	2.382	14.403	14.403	14.403	14.403	14.403

Toelichting op de Operationele Uitgaven

Lopende Uitgaven

610. Lonen en Salarissen

De totale bezetting van het ministerie is 23 medewerkers. Waarvan bij milieu er 18 medewerkers zijn bestaande uit 1 mannelijke- en 17 vrouwelijke medewerkers met een gemiddelde leeftijd van 38 jaar. Het overgenomen personeel van het Onder directoraat Ruimtelijke Ordening van RGB bestaat uit 5 medewerkers, waarvan 4 mannelijke- en 1 vrouwelijke medewerkers met een gemiddelde leeftijd van 47 jaar.

De lonen en salarissen zijn geraamd op **SRD. 1.178.000, =**.

De onderverdeling van de medewerkers naar hoog-, midden- en laagkader is al volgt:

	Hoog kader	Middenkader	Laagkader	Totaal
Vrouw	14	2	2	18
Man	1	3	1	5
Totaal	15	5	3	23

Specificatie Lonen en Salarissen

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk	974.873
61006	Vacatiegelden	50.000
61016	Gezinstoelage en kinderbijslag	6.900
61017	Waarnemingstoelage	50.000
61019	Overige toelage	-
61020	Telefoon vergoeding	2.000
61021	Representatie toelage	84.227
61024	Overige vergoedingen	10.000
	Totaal	1.178.000

611: Sociale Premies

De Sociale Premies zijn geraamd op **SRD. 137.472,52 afgerond SRD. 137.000**, = De raming van de Sociale Premies heeft betrekking op de overheidsbijdrage van premie voor het Pensioen en de overheidsbijdrage van premie aan het SZF t.b.v. de ambtenaren.

Specificatie Sociale Premies

Code	Sociale Premies	Bedrag in SRD
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	97.488
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	39.985
	Totaal	137.473

612: Gebruik goederen en diensten

Bij dit onderdeel worden de kosten van o.m.: Kantoormiddelen, Consumptie i.v.m. vergaderkosten Verbruiksgoederen ICT (Cartridges, toners, dvd's, usb-sticks) en onderhoud automatisering (drum, service, reparatie,) etc.; Licentiekosten

antivirusprogramma e.a. Kosten van opleidingen/trainingen t.b.v. het personeel in binnen- en buitenland; Kosten voor het houden van seminars & workshops alsook het aantrekken van externe deskundigen; Telefoon- en internetkosten, en overige nutsvoorzieningen; Huur Gebouwen: kantoor Coördinatie Milieu, nu gehuisvest in een huurpand; De exploitatiekosten en onderhoud van vervoermiddelen; De kosten van binnenlandse reizen (reis- en verblijfskosten) inzake ruimtelijke en milieu vraagstukken; De kosten van voorlichtingsactiviteiten zoals voorlichtingsprogramma's; Voeding (maaltijdvergoeding) i.v.m. overwerk enz. Het gebruik van goederen en diensten zijn geraamd op **SRD. 974.800,00 afgerond SRD. 975.000, =.**

Specificatie Gebruik goederen en diensten

Code	Gebruik Goederen en diensten	Bedrag in SRD
61205	Deskundigen Binnenland	10.000
61208	Binnenlandse reiskosten	10.000
61209	Binnenlandse verblijfskosten	10.000
61214	Overige reis- en verblijfskosten	10.000
61215	Kantoormiddelen (papier, pennen, legbakken enz..)	20.000
61217	Drukwerk & grafisch materiaal	2.000
61218	Bode diensten	500
61219	Onderhoud meubilair en inventaris	5.000
61221	Vergaderkosten	5.000
61222	Verbruiksgoederen (cartridge en diskettes)	5.000
61223	Onderhoudskosten automatisering	1.000
61224	Licenties en programma kosten	500
61225	Datalijnen	5.000
61226	Advertenties en bekendmakingen	5.000
61227	Radio en TV programma's	5.000
61228	Brochure en andere Periodieken	10.000
61230	Overige kantoorkosten	500
61233	Huur gebouwen en terreinen	300.800
61236	Vuilnis en reinigingsdiensten	5.000
61238	telefoon	25.000
61240	water	2.500
61241	Electriciteit	50.000
61244	Representatie (Nationale & Intern. vertegenwoordiging)	75.000
61245	Abonnement en vakliteratuur	5.000
61247	Schoonmaak	5.000
61251	Voeding	10.000
61257	Dienst specifieke exploitatie kosten	1.000
61261	Inhuur Externe Juridische Bijstand	20.000
61263	Overige algemene kosten	10.000
61279	Medicijnen	500
61282	Overige Medische Verzorging	500
61283	Huur van voertuigen	200.000
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	150.000
61285	Overige transport kosten	10.000
	Totaal	974.800

616: Sociale uitkeringen

De sociale uitkeringen houden verband met de hogere klasse ligging en verpleging in geval van hospitalisatie en medische kosten voor personen die hiervoor in aanmerking komen. Deze zijn geraamd op **SRD 5.000, =**.

Specificatie Sociale uitkeringen

Code	Sociale uitkeringen	Bedrag in SRD
61612	Poliklinische kosten	3.000
61614	Overige medische kosten	2.000
	Totaal	5.000

Kapitaal Uitgaven

620: Inventaris

De inventaris in 2020 betreffen de aanschaffingen van o.a. meubilair, computers printers en netwerken. De inventaris is geraamd op **SRD 87.000, =**.

Specificatie Inventaris

Code	Inventaris	Bedrag in SRD
62001	Kantoor Inventaris	30.000
62004	Computers	30.000
62005	Printers	12.000
62006	Netwerk	5.000
62011	Overige Automatisering	10.000
	Totaal	87.000

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD1.000

Code	Programma's	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
	Programma 02: Institutionele Versterking						
0225	Opzet data base	156	-	-	-	-	-
0273	Implementatie van het Biosafety Clearing House (BCH)-3 project	113	186	100	-	-	-
	Programma 05: ICT (automatisering)						
0519	Digitaliseren van ruimtelijke informatie(z.a. bodem en andere soortige kaarten, rapporten en veldonderzoekresultaten)	20	25	30			
	Programma: 06 Informatie en Communicatie						
0614	Ontwikkelen Milieu Educatie Programma	20	150	200	250	300	350
	Programma 11: Milieu Bescherming						
1101	Milieu Bescherming en Milieu rehabilitatie	17.108					
1103	Chemicalien beheer	5					
1105	Formulering van het Nationaal Milieubeleidsplan	20	250	250	250	250	250
1106	Duurzaam Waterbeheer	376	420	420	420	420	420
1113	Atmosfeer	1.338	-	-	-	-	500
1114	Beheer en Behoud Biodiversiteit	15	-	-	-	-	-
	Programma 13:						
1310	Identificatie en registratie van publieke terreinen	15	25	30			
	Programma: 20 Contributies						
2003	Contributie Internationale Milieu organisaties	380	897	897	897	897	897
	Totaal	19.566	1.953	1.927	1.817	1.867	2.417

Toelichting op de Programma's

Programma 0225: Opzet database

Middels het opzetten van een database zal er voorzien worden in de nodige behoeften voor een efficiënte en effectieve dienstvoering in het kader van een goede ruimte planning en ordening. Dit programma is geraamd op **SRD. 156.000, =** en is bestemd voor de aanschaf van:

- 1 x desktop (server)
- 3 x laptops
- 1 x external drive
- 1 x A3 scanner/printer
- 1 x A0 plotter
- kopen van data die niet kosteloos worden verstrekt.

Programma 0273: Implementatie van het Biosafety Clearing House (BCH)-3 project

Suriname is partij bij de Cartagena Protocol voor Bio veiligheid (CPB) onder de Conventie inzake Biodiversiteit (CBD) en ter nakoming van de verplichtingen onder dit Protocol is er een wereldwijd project ingesteld voor het opzetten/ onderhouden van de BCH. Dit project zal worden uitgevoerd met de donor bijdrage van de GEF geraamd op **SRD. 112.800, = afgerond op SRD. 113.000, =**.

Programma 0519: Digitaliseren van ruimtelijke informatie (z.a. bodem en andere soortige kaarten, rapporten en veldonderzoeksresultaten: Opzetten onderhouden en beheren van een Geografisch Informatie Systeem (GIS) platform. Scan werkzaamheden zullen worden uitgevoerd als mede vergoeding voor studenten die hiervoor zullen worden ingezet. Dit programma is geraamd op **SRD. 20.000, =**.

Programma: 0614: Ontwikkelen Milieu Educatie Programma

Zorgdragen voor bewustwordings- en navolgingsprogramma's voor het verhogen het milieubewustzijn van de burgers, beleidmakers en het bedrijfsleven, waarbij speciale aandacht gegeven wordt aan de verschillende milieuvraagstukken, welke geraamd is op een overheidsbijdrage van **SRD. 20.000, =**.

Programma 1101: Milieubescherming en Milieurehabilitatie

Binnen het programma milieubescherming en -rehabilitatie wordt de nadruk gelegd op het duurzame ontwikkelingsgedachte

principe, waarbij er sprake is van een evenwicht tussen nationale ontwikkeling en bescherming van het milieu. Dit wordt weerspiegelt in de zes thematische gebieden (Atmosfeer (Klimaatsverandering en Ozon); Beheer en behoud Biodiversiteit; Duurzaam Chemicaliënbeheer; Duurzaam Afvalbeheer; Duurzaam Landbeheer; Duurzaam Waterbeheer) evenals in de drie cross-cutting gebieden (Wetgeving, Milieueducatie en Financiering).

De projecten c.q. activiteiten die binnen dit programma worden uitgevoerd staat de mens centraal, hetgeen betekent dat duurzame condities dienen te worden geschapen voor welvaart en welzijn voor de huidige en komende generaties.

Vermeld moet worden dat voor het programma Milieubescherming en -rehabilitatie het bedrag van **SRD. 1.500.000, =** als overheidsbijdrage is meegenomen waarvan de subsidie en bijdrage voor het Nationaal Instituut voor Milieu en Ontwikkeling Suriname (N.I.M.O.S.) voor het 1ste helft 2020 is geschied. Eveneens de donorbijdrage van **SRD. 14.108.000, =**, waarvan SRD 1.500.000,00 van de UNDP en SRD 12.608.000,00 van de UNEP. Deze waren vermeld op de begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Voor wat betreft de 2de helft van 2020 is de subsidie en bijdrage voor het N.I.M.O.S geraamd op **SRD.1.500.000, =**.

De totale raming van dit programma is **SRD 17.108.000, =**, waarvan de overheidsbijdrage geraamd is op **SRD. 3.000.000, =** en de donorbijdrage geraamd is op **SRD. 14.108.000, =**.

Programma 1103: Chemicalien beheer

In het kader van duurzaam Chemicaliënbeheer wordt het Project Formulering Basel-Rotterdam-Stockhom (BRS) rapportage uitgevoerd: Suriname die partij is van deze 3 chemicals conventies voldoet aan haar rapportageplicht waarbij er jaarlijks wordt gerapporteerd. Dit project is geraamd op **SRD. 5.000, =** overheidsbijdrage.

Programma 1105: Nationaal Milieubeleidsplan

In het kader van het milieubeleid zal er gestart worden met het project **formulering van het Nationaal Milieubeleidsplan** Voor de resterende maanden zijn er 2-3 stakeholdersessie gepland ter validering van het nationaal milieubeleidsplan, waarbij de nationale milieustrategie zoals uiteengezet in het Ontwikkelingsplan is uitgewerkt. Dit project is geraamd op **SRD. 20.000, =** overheidsbijdrage.

Programma 1106: Duurzaam Waterbeheer

In het kader van duurzaam waterbeheer wordt het GEF PROJECT- Caribbean Regional Fund for Wastewater (CREW+) uitgevoerd. Dit project is een regionaal project en zal 4 jaren duren. Het doel van het project is middels het aandragen en implementeren van innovatieve, technische en kleinschalige oplossingen met het oog op een geïntegreerde aanpak van het water- en afvalwaterbeheer. Het project is gericht op de implementatie van duurzame oplossingen die het afvalwaterbeheer

verbeteren en de nadelige effecten van huishoudelijk afvalwater op het ecosysteem en op de bevolking van de voornoemde (ei)landen aanzienlijk verminderen. De voorgestelde activiteiten moeten vooral de veerkracht van lokale gemeenschappen vergroten tegen de effecten van klimaatverandering in relatie tot de watersector. Dit project zal worden uitgevoerd met de donor bijdrage van de GEF geraamd op **SRD. 376.000, =**.

Programma 1113: Atmosfeer

In het kader van Atmosfeer (Klimaatverandering en Ozon), wordt het UNDP Climate Promise project: Enhancing Nationally Determined Contributions (NDCs by 2020) voor het dienstjaar 2020 uitgevoerd. Ter ondersteuning van Suriname nationale bewustwording campagne inzake de **Enhancing Nationally Determined Contributions (NDCs by 2020)** is er een donor bijdrage van **SRD. 977.600, =** door de UNDP ter beschikking gesteld.

Ook zal het project Third National Communication to the United Nation Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) (NC3) project uitgevoerd: Het hoofddoel van het NC3 project is het formuleren van de 3^e nationale communicatie en deze indienen bij het secretariaat van het Klimaatverdrag (UNFCCC). Het rapport zal onder andere aangeven welke activiteiten Suriname heeft ondernomen in de strijd tegen klimaatverandering waaronder activiteiten ter vermindering van de uitstoot van broeikasgassen, het maken van broeikasgasinventarisaties, kwetsbaarheid studies over de effecten van klimaatverandering en de adaptatiemaatregelen in de verschillende sectoren onder andere de energiesector, de landbouwsector en de bossector. Dit project zal worden uitgevoerd met de donor bijdrage van de GEF geraamd op **SRD. 355.320, =**.

Verder zal het project First Biennial Update Report (BUR1 project) to UNFCCC uitgevoerd. Het formuleren van Suriname 's eerste biennial Update Report onder het klimaatverdrag. Dit project is geraamd op **SRD. 5.000, =**.

De totale raming bedraagt SRD. 1.338.000, =.

Programma 1114: Beheer en Behoud Biodiversiteit

In het kader van Beheer en behoud Biodiversiteit wordt het project de Nationale Biodiversiteit Strategie (NBS) 2021-2030 met relevante stakeholders voorbereid ter uitvoering.

Voor het voldoen aan de nationale en internationale verplichtingen die Suriname heeft onder de Conventie inzake Biodiversiteit (CBD) moeten de NBSAP's worden herzien. Deze beleidsdocumenten worden met financiering van het Suriname Conservation Foundation (co-funding) geformuleerd. Dit project is geraamd op **SRD. 15.000, =** overheidsbijdrage.

Programma 1310: Identificatie en registratie van publieke terreinen:

Middels het uitvoeren van het Identificatie en registratie van publieke terreinen met o.a. historische, ecologische en culturele waarde zal er regelgeving geformuleerd worden voor een goede ruimtelijke ordening. Dit programma is geraamd op **SRD. 15.000, =**.

Programma 2003: Contributie Internationale Milieuorganisaties: De Staat Suriname heeft vanwege haar lidmaatschap in diverse regionale en internationale milieuorganisaties de verplichting op jaarbasis haar contributie te betalen. Vanwege de betalingsachterstand in de contributieverplichtingen aan de verschillende organisaties is de raming van de Contributies voor het dienstjaar 2021 geraamd op **SRD. 380.232,68 afgerond op SRD. 380.000, =.**

Toelichting op de Prestatie en resultaat indicatoren:

OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd beleid 2019	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2020	Verwachte beleidsresultaten per eind 2021
0225: Opzet database	Opzetten van een data base ter ondersteuning van de dienstvoering	n.v.t.	Benodigde materialen zijn aangeschaft Aanvang gemaakt met opzet database	Database is opgezet en is operationeel
0273: Implementatie van het Biosafety Clearing House (BCH)-3 project	Zorgdragen dat zowel Suriname als participerende landen de nodige expertise hebben om Biosafety Clearing House (BCH) te gebruiken en hun in staat te stellen om duurzame nationale procedures te ontwikkelen en informatie te verzamelen en te verwerken in het Biosafety Clearing House (BCH) instrument.		Ontwikkelen van een BCH-educatie pakket op van basis Virtual Learning Environment (VLE) voor stakeholders	Participerende landen van de Caribische regio hebben expertise om de BCH te gebruiken en zich toegang ertoe te verschaffen.
0519: Digitaliseren van ruimtelijke informatie (z.a. bodem en andere soortige kaarten, rapporten en veldonderzoeks-resultaten)	Verduurzamen van analoge geo informatie	n.v.t	Deel van informatie gedigitaliseerd	Verdere verduurzaming van de data

0614: Ontwikkelen Milieu Educatie Programma	Ontwikkelen van milieu lesbrieven voor de scholen i.s.m. het ministerie belast met onderwijs alsook milieuprogramma's welke moeten bijdragen tot een beter milieu en aan de duurzame ontwikkeling van Suriname.		Milieu lesbrieven en programma's zijn ontwikkeld	Milieueducatie is geïncorporeerd in het schoolprogramma en de samenleving is breed geïnformeerd over duurzaam gebruik van het Milieu
1101: Milieubescher- ming en Milieu rehabilitatie	Subsidies bijdragen voldoen aan het NIMOS t.a.v. de operationele uitgaven en beleidsuitvoering		De operationele uitgaven zijn gedekt en de beleidsuitvoering is geschied w.o. Redd+, Ozon enz...	
1103: Duurzaam Chemicalien beheer	In kader van de rapportageplicht uit de BRS-conventies voldoet Suriname aan haar verplichting terzake		Voldaan aan de rapportageplicht	Follow up rapportageplicht
1105: Formulering van het Nationaal Milieubeleidspl an	Het uitwerken van de Milieu Strategie zoals vermeld in het OP in Milieuprogramma's waarbij de korte, midden en de lange termijn doelen die gesteld zijn ihkv duurzaam Milieu		Milieubeleidsplan in formulering	Milieuprogramma's zijn uitgevoerd op alle niveau's
1106: Duurzaam Waterbeheer	GEF PROJECT- Caribbean Regional Fund for Wastewater (CREW+). Het aandragen en implementeren van innovatieve, technische en		Inception-phase Country proposal package onderhandelingen en het kiezen van een best passende locatie voor het opzetten van een pilot (afval)waterzuivering systeem is getekend	Dit project wordt verder uitgewerkt

	kleinschalige oplossingen met het oog op een geïntegreerde aanpak van het water- en afvalwaterbeheer			
1113: Atmosfeer	UNDP Climate Promise project: Enhancing Nationally Determined Contributions (NDCs by 2020). Het ontwikkelen van een awareness plan t.b.v. de betrokkenheid, communicatie en bewustzijn van verschillende actoren binnen de overheid en niet gouvernementele organisaties die cruciaal zijn voor de succesvolle implementatie van de NDC		Awareness plan	
1113: Atmosfeer	Het hoofddoel van het NC3 project is het formuleren van de 3^e nationale communicatie en deze indienen bij het secretariaat van het Klimaatverdrag (UNFCCC). Het rapport zal onder andere aangeven welke activiteiten Suriname heeft ondernomen in de strijd tegen klimaatverandering		Werkplannen en Methodology van de GHG zijn opgemaakt en goedgekeurd 1ste dialoog GHG gehouden dus info vergaard tav de AFOLU-energy en IPPU-sector Vulnerability assesement aangepast en goedgekeurd Awareness video film geproduceerd tav intro NC3 project	Rapportage inzake Third National Communication to the United Nation Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) is in afronding

	waaronder activiteiten ter vermindering van de uitstoot van broeikasgassen, het maken van broeikasgasinventarisaties, kwetsbaarheid studies over de effecten van klimaatverandering en de adaptatiemaatregelen in de verschillende sectoren onder andere de energiesector, de landbouwsector en de bossector			
1113: Atmosfeer	Het verschaffen van een update van de recentelijk ingediende nationale communicatie en aanvullende informatie te verstrekken over de getroffen of nog te treffen mitigatie maatregelen, de effecten die deze maatregelen (zullen) hebben alsook de technische/financiële assistentie die reeds verkregen en nodig is.		First Biennial Update Report (BUR1 project) is opgeleverd	1117: First Biennial Update Report (BUR1 project) to UNFCCC
1114: Beheer en Behoud Biodiversiteit	Voor het voldoen aan de nationale en internationale verplichtingen die Suriname heeft onder de Conventie inzake Biodiversiteit (CBD) zal de NBS		Projectvoorstel in formulering	De Nationale Biodiversiteit Strategie (NBS) 2021-2030 is geformuleerd

	worden geformuleerd.			
1310: Identificatie en registratie van publieke terreinen met o.a. historische, ecologische en culturele waarde	Bescherming en bestemming van publieke terreinen	n.v.t	Aanvang met identificatie en registratie van terreinen	Terreinen zijn grotendeels geregistreerd in de openbare registers
Programma: 20 Contributies				
2003: Contributie verplichtingen aan regionale en internationale orga's	Versterken van de samenwerkingsrelaties, die voortvloeien uit het lidmaatschap van Suriname aan verschillende milieuverdragen		Betalen van de achterstallige contributie verplichtingen gedateert van 2008 tot heden	Voldaan aan de contributie verplichtingen

Titel III: MIDDELENBEGROTING

code	Ontvangsten	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
52	Schenken/ Donormiddelen						
52204	United Nations Program (UNDP)	2.478	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
52212	Overige Donaties	13.452	12.667	12.667	12.667	12.667	12.667
	Totaal Schenkingen/ Donormidd.	15.930	15.167	15.167	15.167	15.167	15.167

Toelichting Middelen Begroting

Code 52204 United Nations Program (UNDP):

Suriname geniet de donor ondersteuning van de UNDP voor het uitvoeren van het onderdeel milieu bewustwording onder de *Climate Promise* voor een bedrag van **SRD. 977.600, =**, dit bedrag is omgerekend tegen de Centrale bankkoers van SRD 7,52. Tevens is het bedrag **SRD. 1.500.000, =** vermeld op de middelen begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken meegenomen op de middelen begroting. De totale raming voor UNDP is een totaalbedrag **SRD. 2.478.000, =**.

Code 52212 Overige Donaties:

Voor wat betreft overige donatie gaat het om een totaalbedrag van **SRD. 844.120, =**, dit bedrag is omgerekend tegen de Centrale bankkoers van SRD 7.52. Tevens is de overige donor bijdrage **SRD. 12.608.000, =**, vermeld op de middelen begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken meegenomen op de middelen begroting. De totale raming voor overige donaties is een totaalbedrag **SRD. 13.452 120,00 afgerond op SRD. 13.452.000, =**.

Gegeven te Paramaribo,

2020

CHANDRIKAPERSAD SANTOKHI